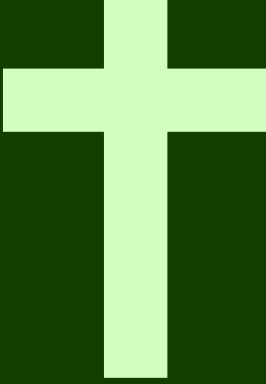

Kitab-i Muqaddas

The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman Script

Kitab-i Muqaddas

The Holy Bible in Urdu, Urdu Geo Version, Roman Script

copyright © 2019 Urdu Geo Version

Language: (Urdu)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 May 2022

123ff8cb-27b3-5817-a02a-22e67145fd30

Contents

Mattī	1
Marqus	67
Lūqā	109
Yūhannā	180
Āmāl	232
Romiyōn	298
1 Kurinthiyōn	327
2 Kurinthiyōn	354
Galatiyōn	373
Ifisiyōn	383
Filippiyōn	392
Kulussiyōn	400
1 Thissalunīkiyōn	407
2 Thissalunīkiyōn	413
1 Tīmuthiyus	417
2 Tīmuthiyus	425
Titus	431
Filemon	435
Ibrāniyōn	437
Yāqūb	459
1 Patras	466
2 Patras	474
1 Yūhannā	479
2 Yūhannā	486
3-Yūhannā	487
Yahūdāh	489
Mukāshafā	492

Mattī

Īsā Masīh kā Nasabnāmā

¹ Īsā Masīh bin Dāūd bin Ibrāhīm kā nasabnāmā:

² Ibrāhīm Is'hāq kā bāp thā, Is'hāq Yāqūb kā bāp aur Yāqūb Yahūdāh aur us ke bhāiyon kā bāp. ³ Yahūdāh ke do beṭe Fāras aur Zārah the. (Un kī mān Tamr thī.) Fāras Hasron kā bāp aur Hasron Rām kā bāp thā. ⁴ Rām Ammīnadāb kā bāp, Ammīnadāb Nahson kā bāp aur Nahson Salmon kā bāp thā. ⁵ Salmon Boaz kā bāp thā. (Boaz kī mān Rāhab thī.) Boaz Obed kā bāp thā. (Obed kī mān Rūt thī.) Obed Yassī kā bāp aur ⁶ Yassī Dāūd Bādshāh kā bāp thā.

Dāūd Sulemān kā bāp thā. (Sulemān kī mān pahle Ūriyyāh kī biwī thī.) ⁷ Sulemān Rahubiyām kā bāp, Rahubiyām Abiyāh kā bāp aur Abiyāh Āsā kā bāp thā. ⁸ Āsā Yahūsafat kā bāp, Yahūsafat Yūrām kā bāp aur Yūrām Uzziyāh kā bāp thā. ⁹ Uzziyāh Yūtām kā bāp, Yūtām Āḳhaz kā bāp aur Āḳhaz Hizqiyāh kā bāp thā. ¹⁰ Hizqiyāh Manassī kā bāp, Manassī Amūn kā bāp aur Amūn Yūsiyāh kā bāp thā. ¹¹ Yūsiyāh Yahūyākīn * aur us ke bhāiyon kā bāp thā. (Yih Bābal kī jilāwatanī ke daurān paidā hue.)

¹² Bābal kī jilāwatanī ke bād Yahūyākīn † Siyāltiyel kā bāp aur Siyāltiyel Zarubbābal kā bāp thā. ¹³ Zarubbābal Abihūd kā bāp, Abihūd Iliyāqīm kā bāp aur Iliyāqīm Āzor kā bāp thā. ¹⁴ Āzor Sadoq kā bāp, Sadoq Aḳhīm kā bāp aur Aḳhīm Ilīhūd kā bāp thā. ¹⁵ Ilīhūd Iliyazar kā bāp, alīazar Mattān kā bāp aur Mattān kā bāp Yāqūb thā. ¹⁶ Yāqūb Mariyam ke shauhar Yūsuf kā bāp thā. Is Mariyam se Īsā paidā huā, jo Maṣīh kahlātā hai.

¹⁷ Yoñ Ibrāhīm se Dāūd tak 14 nasleñ haiñ, Dāūd se Bābal kī jilāwatanī tak 14 nasleñ haiñ aur jilāwatanī se Masīh tak 14 nasleñ haiñ

Īsā Masīh kī Paidāish

¹⁸ Īsā Masīh kī paidāish yoñ huī: Us waqt us kī mān Mariyam kī mangnī Yūsuf ke sāth ho chukī thī ki wuh Rūhul-quds se hāmīlā pāī gaī. Abhī un kī shādī nahīñ huī thī. ¹⁹ Us kā mangetar Yūsuf rāstbāz thā, wuh alāniyā Mariyam ko badnām nahīñ karnā chāhtā thā. Is lie us ne ḳhāmoshī se yih rishtā torne kā irādā kar liyā. ²⁰ Wuh is bāt par abhī ḡhaur-o-fikr kar hī rahā thā ki Rab kā farishtā

* **1:11** Yūnānī meñ Yahūyākīn kā mutarādīf Yakūniyāh mustāmal hai. † **1:12** Yūnānī meñ Yahūyākīn kā mutarādīf Yakūniyāh mustāmal hai.

ḳhāb meñ us par zāhir huā aur farmāyā, “Yūsuf bin Dāūd, Mariyam se shādī karke use apne ghar le āne se mat ḍar, kyonki paidā hone wālā bachchā Rūhul-quḍs se hai. ²¹ Us ke beṭā hogā aur us kā nām Īsā rakhnā, kyonki wuh apnī qaum ko us ke gunāhoñ se rihāi degā.”

²² Yih sab kuchh is lie huā tāki Rab kī wuh bāt pūrī ho jāe jo us ne apne nabī kī mārifat farmāi thī, ²³ “Dekho ek kuñwārī hāmīlā hogī. Us se beṭā paidā hogā aur wuh us kā nām Immānuel rakheñge.” (Immānuel kā matlab ‘Ḳhudā Hamāre Sāth’ hai).

²⁴ Jab Yūsuf jāg uṭhā to us ne Rab ke farishte ke farmān ke mutābiq Mariyam se shādī kar lī aur use apne ghar le gayā. ²⁵ Lekin jab tak us ke beṭā paidā na huā wuh Mariyam se hambistar na huā. Aur Yūsuf ne bachche kā nām Īsā rakhā.

2

Mashriq se Majūsī Ālim

¹ Īsā Herodes Bādshāh ke zamāne meñ sūbā Yahūdiyā ke shahr Bait-laham meñ paidā huā. Un dinon meñ kuchh majūsī ālim mashriq se ā kar Yarūshalam pahuñch gae. ² Unhoñ ne pūchhā, “Yahūdiyon kā wuh bādshāh kahāñ hai jo hāl hī meñ paidā huā hai? Kyonki ham ne mashriq meñ us kā sitārā dekhā hai aur ham use sijdā karne āe haiñ.”

³ Yih sun kar Herodes Bādshāh pūre Yarūshalam samet ghabrā gayā. ⁴ Tamām rāhnumā imāmon aur shariyat ke ulamā ko jamā karke us ne un se dariyāft kiyā ki Masīh kahāñ paidā hogā.

⁵ Unhoñ ne jawāb diyā, “Yahūdiyā ke shahr Bait-laham meñ, kyonki nabī kī mārifat yon likhā hai, ⁶ ‘Ai Mulk-e-Yahūdiyā meñ wāqe Bait-laham, tū Yahūdiyā ke hukmrānon meñ hargiz sab se chhoṭā nahīñ. Kyonki tujh meñ se ek hukmrān niklegā jo merī qaum Isrāil kī gallābānī karegā.’ ”

⁷ Is par Herodes ne ḳhufiyā taur par majūsī ālimon ko bulā kar tafsīl se pūchhā ki wuh sitārā kis waqt dikhāi diyā thā. ⁸ Phir us ne unheñ batāyā, “Bait-laham jāeñ aur tafsīl se bachche kā patā lagāeñ. Jab āp use pā leñ to mujhe ittalā deñ tāki maiñ bhī jā kar use sijdā karūñ.”

⁹ Bādshāh ke in alfāz ke bād wuh chale gae. Aur dekho jo sitārā unhoñ ne mashriq meñ dekhā thā wuh un ke āge āge chaltā gayā aur chalte chalte us maqām ke ūpar ṭhahar gayā jahāñ bachchā thā. ¹⁰ Sitāre ko dekh kar wuh bahut ḳhush hue. ¹¹ Wuh ghar meñ dāḳhil hue aur bachche ko māñ ke sāth dekh kar unhoñ ne aundhe muñh gir kar use

sijdā kiyā. Phir apne ḍibbe khol kar use sone, lubān aur mur ke tohfe pesh kie.

¹² Jab rawānagī kā waqt āyā to wuh Yarūshalam se ho kar na gae balki ek aur rāste se apne mulk chale gae. Kyoṅki unheñ ḳhāb meñ āgāh kiyā gayā thā ki Herodes ke pās wāpas na jāo.

Misr kī Jānib Hijrat

¹³ Un ke chale jāne ke bād Rab kā farishtā ḳhāb meñ Yūsuf par zāhir huā aur kahā, “Uṭh, bachche ko us kī mān samet le kar Misr ko hijrat kar jā. Jab tak main tujhe ittalā na dūn wahīn ṭhahrā rah, kyoṅki Herodes bachche ko talāsh karegā tāki use qatl kare.”

¹⁴ Yūsuf uṭhā aur usī rāt bachche ko us kī mān samet le kar Misr ke lie rawānā huā. ¹⁵ Wahān wuh Herodes ke intaqāl tak rahā. Yoñ wuh bāt pūrī huī jo Rab ne nabī kī mārifat farmāi thī, “Main ne apne farzand ko Misr se bulāyā.”

Bachchoñ kā Qatl

¹⁶ Jab Herodes ko mālūm huā ki majūsī ālimoñ ne mujhe fareb diyā hai to use baṛā taish āyā. Us ne apne faujiyoñ ko Bait-laham bhej kar unheñ hukm diyā ki Bait-laham aur irdgird ke ilāqe ke un tamām laṛkoñ ko qatl karen jin kī umr do sāl tak ho. Kyoṅki us ne majūsiyoñ se bachche kī umr ke bāre meñ yih mālūm kar liyā thā.

¹⁷ Yoñ Yarmiyāh Nabī kī peshgoī pūrī huī, ¹⁸ “Rāmā meñ shor mach gayā hai, rone piṭne aur shadīd mātām kī āwāzeñ. Rāḳhil apne bachchoñ ke lie ro rahī hai aur tasallī qabūl nahīn kar rahī, kyoṅki wuh halāk ho gae haiñ.”

Misr se Wāpasī

¹⁹ Jab Herodes intaqāl kar gayā to Rab kā farishtā ḳhāb meñ Yūsuf par zāhir huā jo abhī Misr hī meñ thā. ²⁰ Farishte ne use batāyā, “Uṭh, bachche ko us kī mān samet le kar Mulk-e-Isrāīl wāpas chalā jā, kyoṅki jo bachche ko jān se mārne ke darpai the wuh mar gae haiñ.” ²¹ Chunānche Yūsuf uṭhā aur bachche aur us kī mān ko le kar Mulk-e-Isrāīl meñ lauṭ āyā.

²² Lekin jab us ne sunā ki Arḳhilāus apne bāp Herodes kī jagah Yahūdiyā meñ taḳhtnashīn ho gayā hai to wuh wahān jāne se ḍar gayā. Phir ḳhāb meñ hidāyat pā kar wuh Galīl ke ilāqe ke lie rawānā huā. ²³ Wahān wuh ek shahr meñ jā basā jis kā nām Nāsarat thā. Yoñ nabiyōñ kī bāt pūrī huī ki ‘Wuh Nāsari kahlāegā.’

3

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Ḳhidmat

¹ Un dinōn meñ Yahyā baptismā dene wālā āyā aur Yahūdiyā ke registān meñ elān karne lagā, ² “Taubā karo, kyoñki āsmān kī bādshāhī qarīb ā gaī hai.” ³ Yahyā wuhī hai jis ke bāre meñ Yasāyāh Nabī ne farmāyā, ‘Registān meñ ek āwāz pukār rahī hai, Rab kī rāh taiyār karo! Us ke rāste sīdhe banāo.’

⁴ Yahyā ūñṭōñ ke bāloñ kā libās pahne aur kamr par chamṛe kā paṭkā bāndhe rahtā thā. Ḳhurāk ke taur par wuh ṭiddiyāñ aur janglī shahd khātā thā. ⁵ Log Yarūshalām, pūre Yahūdiyā aur Dariyā-e-Yardan ke pūre ilāqe se nikal kar us ke pās āe. ⁶ Aur apne gunāhoñ ko taslīm karke unhoñ ne Dariyā-e-Yardan meñ Yahyā se baptismā liyā.

⁷ Bahut-se Farīsī aur Sadūqī bhī wahāñ āe jahāñ wuh baptismā de rahā thā. Unheñ dekh kar us ne kahā, “Ai zahrīle sānp ke bachcho! Kis ne tumheñ āne wāle ḡhazab se bachne kī hidāyat kī? ⁸ Apnī zindagī se zāhir karo ki tum ne wāqāī taubā kī hai. ⁹ Yih ḡhayāl mat karo ki ham to bach jāenge kyoñki Ibrāhīm hamārā bāp hai. Maiñ tum ko batātā hūñ ki Allāh in pattharoñ se bhī Ibrāhīm ke lie aulād paidā kar saktā hai. ¹⁰ Ab to adālat kī kulhārī daraḡhton kī jaṛoñ par rakhī huī hai. Har daraḡht jo achchhā phal na lāe kāṭā aur āg meñ jhoñkā jāegā. ¹¹ Maiñ to tum taubā karne wāloñ ko pāñī se baptismā detā hūñ, lekin ek āne wālā hai jo mujh se baṛā hai. Maiñ us ke jūtoñ ko uṭhāne ke bhī lāyq nahīñ. Wuh tumheñ Rūhul-quds aur āg se baptismā degā. ¹² Wuh hāth meñ chhāj pakaṛe hue anāj ko bhūse se alag karne ke lie taiyār khaṛā hai. Wuh gāhne kī jagah bilkul sāf karke anāj ko apne godām meñ jamā karegā. Lekin bhūse ko wuh aisī āg meñ jhoñkegā jo bujhne kī nahīñ.”

Īsā kā Baptismā

¹³ Phir Īsā Galīl se Dariyā-e-Yardan ke kināre āyā tāki Yahyā se baptismā le. ¹⁴ Lekin Yahyā ne use rokne kī koshish karke kahā, “Mujhe to āp se baptismā lene kī zarūrat hai, to phir āp mere pās kyoñ āe haiñ?”

¹⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Ab hone hī de, kyoñki munāsib hai ki ham yih karte hue Allāh kī rāst marzī pūrī karen.” * Is par Yahyā mān gayā.

¹⁶ Baptismā lene par Īsā fauran pāñī se niklā. Usī lamhe āsmān khul gayā aur us ne Allāh ke Rūh ko dekhā jo kabūtar kī tarah utar kar us par ṭhahar gayā. ¹⁷ Sāth sāth

* 3:15 Lafzī tarjumā: ham tamām rāstbāzī pūrī karen.

āsmān se ek āwāz sunāi dī, “Yih merā pyārā Farzand hai, is se main̄ khush hūn.”

4

Īsā ko Āzmāyā Jātā Hai

¹ Phir Rūhul-quds Īsā ko registān meñ le gayā tāki use Iblīs se āzmāyā jāe. ² Chālīs dīn aur chālīs rāt rozā rakhne ke bād use ākhirkār bhūk lagī. ³ Phir āzmāne wālā us ke pās ā kar kahne lagā, “Agar tū Allāh kā Farzand hai to in pattharon ko hukm de ki roṭī ban jāeñ.”

⁴ Lekin Īsā ne inkār karke kahā, “Hargiz nahīn, kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai ki insān kī zindagī sirf roṭī par munhasir nahīn hotī balki har us bāt par jo Rab ke muñh se nikaltī hai.”

⁵ Is par Iblīs ne use muqaddas shahr Yarūshalam le jā kar Baitul-muqaddas kī sab se ūnchī jagah par kharā kiyā aur kahā, ⁶ “Agar tū Allāh kā Farzand hai to yahān se chhalāng lagā de. Kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Wuh terī khātir apne farishton ko hukm degā, aur wuh tujhe apne hāthon par uṭhā leñge tāki tere pānwoñ ko patthar se ṭhes na lage.’”

⁷ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Kalām-e-muqaddas yih bhī farmātā hai, ‘Rab apne Ḳhudā ko na āzmānā.’”

⁸ Phir Iblīs ne use ek nihāyat ūnche pahār par le jā kar use duniyā ke tamām mamālik aur un kī shān-o-shaukat dikhāi. ⁹ Wuh bolā, “Yih sab kuchh main̄ tujhe de dūngā, shart yih hai ki tū gir kar mujhe sijdā kare.”

¹⁰ Lekin Īsā ne tīsri bār inkār kiyā aur kahā, “Iblīs, dafā ho jā! Kyonki kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai, ‘Rab apne Ḳhudā ko sijdā kar aur sirf usī kī ibādat kar.’”

¹¹ Is par Iblīs use chhoṛ kar chalā gayā aur farishte ā kar us kī khidmat karne lage.

Galīl meñ Īsā kī Khidmat kā Āghāz

¹² Jab Īsā ko khabar milī ki Yahyā ko jel meñ ḍāl diyā gayā hai to wuh wahān se chalā gayā aur Galīl meñ āyā. ¹³ Nāsarat ko chhoṛ kar wuh jhīl ke kināre par wāqe shahr Kafarnahūm meñ rahne lagā, yāni Zabūlūn aur Naftālī ke ilāqe meñ. ¹⁴ Yoñ Yasāyāh Nabī kī peshgoī pūrī huī,

¹⁵ “Zabūlūn kā ilāqā, Naftālī kā ilāqā,
jhīl ke sāth kā rāstā, Dariyā-e-Yardan ke pār,
Ghairyahūdiyon kā Galīl:

¹⁶ Andhere meñ baiṭhī qaum ne ek tez raushnī dekhī,
maut ke sāy meñ ḍūbe hue mulk ke bāshindoñ par
raushnī chamkī.”

¹⁷ Us waqt se Īsā is paighām kī munādī karne lagā, “Taubā karo, kyonki āsmān kī bādshāhī qarīb ā gaī hai.”

Īsā Chār Machheron ko Bulātā Hai

¹⁸ Ek din jab Īsā Galīl kī Jhīl ke kināre kināre chal rahā thā to us ne do bhāiyon ko dekhā—Shamāūn jo Patras bhī kahlātā thā aur Andriyās ko. Wuh pānī meñ jāl ḍāl rahe the, kyonki wuh māhigīr the. ¹⁹ Us ne kahā, “Āo, mere pīchhe ho lo, main tum ko ādamgīr banāūngā.” ²⁰ Yih sunte hī wuh apne jālon ko chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

²¹ Āge jā kar Īsā ne do aur bhāiyon ko dekhā, Yāqūb bin Zabdī aur us ke bhāi Yūhannā ko. Wuh kashtī meñ baiṭhe apne bāp Zabdī ke sāth apne jālon kī marammat kar rahe the. Īsā ne unheñ bulāyā ²² to wuh fauran kashtī aur apne bāp ko chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

Īsā Tālīm Detā, Munādī Kartā aur Shifā Detā Hai

²³ Aur Īsā Galīl ke pūre ilāqe meñ phirtā rahā. Jahān bhī wuh jātā wuh Yahūdī ibādatkhānon meñ tālīm detā, bādshāhī kī khushkhabrī sunātā aur har qism kī bīmārī aur alālat se shifā detā thā. ²⁴ Us kī khabar Mulk-e-Shām ke kone kone tak pahuñch gaī, aur log apne tamām marīzon ko us ke pās lāne lage. Qism qism kī bīmārīyon tale dabe log, aise jo shadīd dard kā shikār the, badrūhon kī girift meñ mubtalā, mirgī wāle aur fālijzadā, gharz jo bhī āyā Īsā ne use shifā bakhshī. ²⁵ Galīl, Dikapulis, Yarūshalam, Yahūdiyā aur Dariyā-e-Yardan ke pār ke ilāqe se baṛe baṛe hujūm us ke pīchhe chalte rahe.

5

Pahārī Wāz

¹ Bhīṛ ko dekh kar Īsā pahār par chaṛh kar baiṭh gayā. Us ke shāgird us ke pās āe ² aur wuh unheñ yih tālīm dene lagā:

Haqīqī Khushī

³ “Mubāarak haiñ wuh jin kī rūh zarūratmand hai, kyonki āsmān kī bādshāhī unheñ kī hai.

⁴ Mubāarak haiñ wuh jo mātām karte haiñ, kyonki unheñ tasallī dī jāegī.

⁵ Mubāarak haiñ wuh jo halīm haiñ, kyonki wuh zamīn wirse meñ pāeñge.

⁶ Mubāarak haiñ wuh jinheñ rāstbāzī kī bhūk aur pyās hai, kyonki wuh ser ho jāeñge.

⁷ Mubāarak haiñ wuh jo rahm dil haiñ, kyonki un par rahm kiyā jāegā.

⁸ Mubāarak haiñ wuh jo ḳhālis dil haiñ, kyoñki wuh Allāh ko dekheñge.

⁹ Mubāarak haiñ wuh jo sulah karāte haiñ, kyoñki wuh Allāh ke farzand kahlāeñge.

¹⁰ Mubāarak haiñ wuh jin ko rāstbāz hone ke sabab se satāyā jātā hai, kyoñki unheñ āsmān kī bādshāhī wirse meñ milegī.

¹¹ Mubāarak ho tum jab log merī wajah se tumheñ lān-tān karte, tumheñ satāte aur tumhāre bāre meñ har qism kī burī aur jhūṭī bāt karte haiñ. ¹² Ḳhushī manāo aur bāgh bāgh ho jāo, tum ko āsmān par baṛā ajr milegā. Kyoñki isī tarah unhoñ ne tum se pahle nabiyon ko bhī izā pahuñchāi thī.

Tum Namak aur Raushnī Ho

¹³ Tum duniyā kā namak ho. Lekin agar namak kā zāyqā jātā rahe to phir use kyoñkar dubārā namkīn kiyā jā saktā hai? Wuh kisī bhī kām kā nahīñ rahā balki bāhar phaiñkā jāegā jahāñ wuh logon ke pānwoñ tale raundā jāegā.

¹⁴ Tum duniyā kī raushnī ho. Pahār par wāqe shahr kī tarah tum ko chhupāyā nahīñ jā saktā. ¹⁵ Jab koī charāgh jalātā hai to wuh use bartan ke nīche nahīñ rakhtā balki shamādān par rakh detā hai jahāñ se wuh ghar ke tamām afrād ko raushnī detā hai. ¹⁶ Isī tarah tumhārī raushnī bhī logon ke sāmne chamke tāki wuh tumhāre nek kām dekh kar tumhāre āsmānī Bāp ko jalāl deñ.

Sharīat

¹⁷ Yih na samjho ki maiñ Mūsūwī sharīat aur nabiyon kī bāton ko mansūḳh karne āyā hūñ. Mansūḳh karne nahīñ balki un kī takmīl karne āyā hūñ. ¹⁸ Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jab tak āsmān-o-zamīn qāym raheñge tab tak sharīat bhī qāym rahegī—na us kā koī harf, na us kā koī zer yā zabar mansūḳh hogā jab tak sab kuchh pūrā na ho jāe. ¹⁹ Jo in sab se chhoṭe ahkām meñ se ek ko bhī mansūḳh kare aur logon ko aisā karnā sikhāe use āsmān kī bādshāhī meñ sab se chhoṭā qarār diyā jāegā. Is ke muqābale meñ jo in ahkām par amal karke inheñ sikhātā hai use āsmān kī bādshāhī meñ baṛā qarār diyā jāegā. ²⁰ Kyoñki maiñ tum ko batātā hūñ ki agar tumhārī rāstbāzī sharīat ke ulamā aur Farīsiyon kī rāstbāzī se zyādā nahīñ to tum āsmān kī bādshāhī meñ dāḳhil hone ke lāyq nahīñ.

Ghussā

²¹ Tum ne sunā hai ki bāpdādā ko farmāyā gayā, ‘Qatl na karnā. Aur jo qatl kare use adālat meñ jawāb denā hogā.’ ²² Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki jo bhī apne bhāi par ghussā kare use adālat meñ jawāb denā hogā. Isī

tarah jo apne bhāi ko ‘ahmaq’ kahe use Yahūdī adālat-e-āliyā meñ jawāb denā hogā. Aur jo us ko ‘bewuqūf!’ Kahe wuh jahannum kī āg meñ phaiñke jāne ke lāyq ṭhahregā. ²³ Lihāzā agar tujhe Baitul-muqaddas meñ qurbānī pesh karte waqt yād āe ki tere bhāi ko tujh se koī shikāyat hai ²⁴ to apnī qurbānī ko wahīñ qurbāngāh ke sāmne hī chhoṛ kar apne bhāi ke pās chalā jā. Pahle us se sulah kar aur phir wāpas ā kar Allāh ko apnī qurbānī pesh kar.

²⁵ Farz karo ki kisī ne tujh par muqaddamā chalāyā hai. Agar aisā ho to kachahrī meñ dākḥil hone se pahle pahle jaldī se jhagaṛā khatm kar. Aisā na ho ki wuh tujhe jaj ke hawāle kare, jaj tujhe pulis afsar ke hawāle kare aur natīje meñ tujh ko jel meñ ḍālā jāe. ²⁶ Maiñ tujhe sach batātā hūñ, wahān se tū us waqt tak nahīñ nikal pāegā jab tak jurmāne kī pūrī pūrī raqam adā na kar de.

Zinākārī

²⁷ Tum ne yih hukm sun liyā hai ki ‘Zinā na karnā.’ ²⁸ Lekin maiñ tumheñ batātā hūñ, jo kisī aurat ko burī kḥāhish se deḳhtā hai wuh apne dil meñ us ke sāth zinā kar chukā hai. ²⁹ Agar terī dāīñ āñkh tujhe gunāh karne par uksāe to use nikāl kar phaiñk de. Is se pahle ki tere pūre jism ko jahannum meñ ḍālā jāe behtar yih hai ki terā ek hī azu jātā rahe. ³⁰ Aur agar terā dahnā hāth tujhe gunāh karne par uksāe to use kāṭ kar phaiñk de. Is se pahle ki terā pūrā jism jahannum meñ jāe behtar yih hai ki terā ek hī azu jātā rahe.

Talāq

³¹ Yih bhī farmāyā gayā hai, ‘Jo bhī apnī bīwī ko talāq de wuh use talāqnamā likh de.’ ³² Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki agar kisī kī bīwī ne zinā na kiyā ho to bhī shauhar use talāq de to wuh us se zinā karātā hai. Aur jo talāqshudā aurat se shādī kare wuh zinā kartā hai.

Qasam Mat Khānā

³³ Tum ne yih bhī sunā hai ki bāpdādā ko farmāyā gayā, ‘Jhūṭī qasam mat khānā balki jo wāde tū ne Rab se qasam khā kar kie hoñ unheñ pūrā karnā.’ ³⁴ Lekin maiñ tumheñ batātā hūñ, qasam bilkul na khānā. Na ‘Āsmān kī qasam’ kyonki āsmān Allāh kā taḳht hai, ³⁵ na ‘Zamīn kī’ kyonki zamīn us ke pānwoñ kī chaukī hai. ‘Yarūshalam kī qasam’ bhī na khānā kyonki Yarūshalam azīm Bādshāh kā shahr hai. ³⁶ Yahān tak ki apne sar kī qasam bhī na khānā, kyonki tū apnā ek bāl bhī kālā yā safed nahīñ kar saktā. ³⁷ Sirf itnā hī kahnā, ‘Jī hāñ’ yā ‘Jī nahīñ.’ Agar is se zyādā kaho to yih Iblīs kī taraf se hai.

Badlā Lenā

³⁸ Tum ne sunā hai ki yih farmāyā gayā hai, ‘Āñkh ke badle āñkh, dānt ke badle dānt.’ ³⁹ Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki badkār kā muqābalā mat karnā. Agar koī tere dahne gāl par thappaṛ māre to use dūsrā gāl bhī pesh kar de. ⁴⁰ Agar koī terī qamīs lene ke lie tujh par muqaddamā karnā chāhe to use apnī chādar bhī de denā. ⁴¹ Agar koī tujh ko us kā sāmān uṭhā kar ek kilomīṭar jāne par majbūr kare to us ke sāth do kilomīṭar chalā jānā. ⁴² Jo tujh se kuchh māñge use de denā aur jo tujh se qarz lenā chāhe us se inkār na karnā.

Dushman se Muhabbat

⁴³ Tum ne sunā hai ki farmāyā gayā hai, ‘Apne paṛosī se muhabbat rakhnā aur apne dushman se nafrat karnā.’ ⁴⁴ Lekin maiñ tum ko batātā hūñ, apne dushmanoñ se muhabbat rakho aur un ke lie duā karo jo tum ko satāte haiñ. ⁴⁵ Phir tum apne āsmānī Bāp ke farzand ṭahroge, kyoñki wuh apnā sūraj sab par tulū hone detā hai, ḳhāh wuh achche hoñ yā bure. Aur wuh sab par bārish barasne detā hai, ḳhāh wuh rāstbāz hoñ yā nārāst. ⁴⁶ Agar tum sirf unhīñ se muhabbat karo jo tum se karte haiñ to tum ko kyā ajr milegā? Ṭaiks lene wāle bhī to aisā hī karte haiñ. ⁴⁷ Aur agar tum sirf apne bhāiyōñ ke lie salāmatī kī duā karo to kaun-sī ḳhās bāt karte ho? Ḡhairyahūdī bhī to aisā hī karte haiñ. ⁴⁸ Chunāñche waise hī kāmīl ho jaisā tumhārā āsmānī Bāp kāmīl hai.

6*Ḳhairāt*

¹ Ḳhabardār! Apne nek kām logoñ ke sāmne dikhāwe ke lie na karo, warnā tum ko apne āsmānī Bāp se koī ajr nahīñ milegā.

² Chunāñche ḳhairāt dete waqt riyākāroñ kī tarah na kar jo ibādatḳhānoñ aur galiyoñ meñ bigul bajā kar is kā elān karte haiñ tāki log un kī izzat karen. Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jitnā ajr unheñ milnā thā unheñ mil chukā hai. ³ Is ke bajāe jab tū ḳhairāt de to tere dāeñ hāth ko patā na chale ki bāyāñ hāth kyā kar rahā hai. ⁴ Terī ḳhairāt yoñ poshīdagī meñ dī jāe to terā Bāp jo poshīdā bāteñ deḳhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

Duā

⁵ Duā karte waqt riyākāroñ kī tarah na karnā jo ibādatḳhānoñ aur chaukoñ meñ jā kar duā karnā pasand karte haiñ, jahāñ sab unheñ dekh sakeñ. Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jitnā ajr unheñ milnā thā unheñ mil chukā hai.

⁶ Is ke bajāe jab tū duā kartā hai to andar ke kamre meñ jā kar darwāzā band kar aur phir apne Bāp se duā kar jo poshīdagī meñ hai. Phir terā Bāp jo poshīdā bāteñ deḡhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

⁷ Duā karte waqt Ġhairyahūdiyōñ kī tarah tawīl aur bemānī bāteñ na dohrāte raho. Wuh samajhte haiñ ki hamārī bahut-sī bātoñ ke sabab se hamārī sunī jāegī. ⁸ Un kī mānind na bano, kyoñki tumhārā Bāp pahle se tumhārī zarūriyāt se wāqif hai, ⁹ balki yoñ duā kiyā karo,

Ai hamāre āsmānī Bāp,
terā nām muḡaddas mānā jāe.

¹⁰ Terī bādshāhī āe.

Terī marzī jis tarah āsmān meñ pūrī hotī hai zamīn par bhī pūrī ho.

¹¹ Hamārī roz kī roṭī āj hameñ de.

¹² Hamāre gunāhoñ ko muāf kar

jis tarah ham ne unheñ muāf kiyā *

jinhoñ ne hamārā gunāh kiyā hai.

¹³ Aur hameñ āzmāish meñ na paṛne de

balki hameñ Iblis se bachāe rakh.

[Kyoñki bādshāhī, qudrat aur jalāl abad tak tere hī haiñ.]

¹⁴ Kyoñki jab tum logoñ ke gunāh muāf karoge to tumhārā āsmānī Bāp bhī tum ko muāf karegā. ¹⁵ Lekin agar tum unheñ muāf na karo to tumhārā Bāp bhī tumhāre gunāh muāf nahīn karegā.

Rozā

¹⁶ Rozā rakhte waqt riyākāroñ kī tarah muñh laṭkāe na phiro, kyoñki wuh aisā rūp bharte haiñ tāki logoñ ko mālūm ho jāe ki wuh rozā se haiñ. Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jitnā ajr unheñ milnā thā unheñ mil chukā hai. ¹⁷ Aisā mat karnā balki roze ke waqt apne bāloñ meñ tel ḡāl aur apnā muñh dho. ¹⁸ Phir logoñ ko mālūm nahīn hogā ki tū rozā se hai balki sirf tere Bāp ko jo poshīdagī meñ hai. Aur terā Bāp jo poshīdā bāteñ deḡhtā hai tujhe is kā muāwazā degā.

Āsmān par Ḳhazānā

¹⁹ Is duniyā meñ apne lie ḡhazāne jamā na karo, jahān kīṛā aur zang unheñ khā jāte aur chor naḡb lagā kar churā lete haiñ. ²⁰ Is ke bajāe apne ḡhazāne āsmān par jamā karo jahān kīṛā aur zang unheñ tabāh nahīn kar sakte, na chor naḡb lagā kar churā sakte haiñ. ²¹ Kyoñki jahān terā ḡhazānā hai wahīn terā dil bhī lagā rahegā.

* **6:12** Lafzī tarjumā: Hamāre qarz hameñ muāf kar jis tarah ham ne apne qarzdāroñ ko muāf kiyā.

Jism kī Raushnī

²² Badan kā charāgh ānkh hai. Agar terī ānkh ṭhīk ho to phir terā pūrā badan raushan hogā. ²³ Lekin agar terī ānkh kharāb ho to terā pūrā badan andherā hī andherā hogā. Aur agar tere andar kī raushnī tārīkī ho to yih tārīkī kitnī shadīd hogī!

Befikr Honā

²⁴ Koī bhī do mālikoñ kī k̄hidmat nahīn kar saktā. Yā to wuh ek se nafrat karke dūsre se muhabbat rakhegā yā ek se lipaṭ kar dūsre ko haqīr jānegā. Tum ek hī waqt meñ Allāh aur daulat kī k̄hidmat nahīn kar sakte.

²⁵ Is lie main tumheñ batātā hūñ, apnī zindagī kī zarūriyāt pūrī karne ke lie pareshān na raho ki hāy, main kyā khāūñ aur kyā piyūñ. Aur jism ke lie fikrmand na raho ki hāy, main kyā pahnūñ. Kyā zindagī khāne-pīne se aham nahīn hai? Aur kyā jism poshāk se zyādā ahmiyat nahīn rakhtā? ²⁶ Parindoñ par ghaur karo. Na wuh bij bote, na fasleñ kṛṭ kar unheñ godām meñ jamā karte haiñ. Tumhārā āsmānī Bāp k̄hud unheñ khānā khilātā hai. Kyā tumhārī un kī nisbat zyādā qadar-o-qīmat nahīn hai? ²⁷ Kyā tum meñ se koī fikr karte karte apnī zindagī meñ ek lamhe kā bhī izāfā kar saktā hai?

²⁸ Aur tum apne kaproñ ke lie kyoñ fikrmand hote ho? Ghaur karo ki sosan ke phūl kis tarah ugte haiñ. Na wuh mehnat karte, na kṛṭte haiñ. ²⁹ Lekin main tumheñ batātā hūñ ki Sulemān Bādshāh apnī pūrī shān-o-shaukat ke bāwujūd aise shāndār kaproñ se mulabbas nahīn thā jaise un meñ se ek. ³⁰ Agar Allāh us ghās ko jo āj maidān meñ hai aur kal āg meñ jhoñkī jāegī aisā shāndār libās pahnātā hai to ai kam-etaqādo, wuh tum ko pahnāne ke lie kyā kuchh nahīn karegā?

³¹ Chunānche pareshānī ke ālam meñ fikr karte karte yih na kahte raho, ‘Ham kyā khāeñ? Ham kyā piēñ? Ham kyā pahneñ?’ ³² Kyoñki jo īmān nahīn rakhte wuhī in tamām chīzoñ ke pīchhe bhāgte rahte haiñ jabki tumhāre āsmānī Bāp ko pahle se mālūm hai ki tum ko in tamām chīzoñ kī zarūrat hai. ³³ Pahle Allāh kī bādshāhī aur us kī rāstbāzī kī talāsh meñ raho. Phir yih tamām chīzeñ bhī tum ko mil jāēngī. ³⁴ Is lie kal ke bāre meñ fikr karte karte pareshān na ho kyoñki kal kā din apne lie āp fikr kar legā. Har din kī apnī musibateñ kāfī haiñ.

7

¹ Dūsroñ kī adālat mat karnā, warnā tumhārī adālat bhī kī jāegī. ² Kyoñki jitnī sakhtī se tum dūsroñ kā faislā karte ho utnī sakhtī se tumhārā bhī faislā kiyā jāegā. Aur jis paimāne se tum nāpte ho usī paimāne se tum bhī nāpe jāoge. ³ Tū kyoñ ghaur se apne bhāi kī āñkh meñ paṛe tinke par nazar kartā hai jabki tujhe wuh shahtīr nazar nahīn ātā jo terī apnī āñkh meñ hai? ⁴ Tū kyoñkar apne bhāi se kah saktā hai, ‘Thahro, mujhe tumhārī āñkh meñ paṛā tinkā nikālne do,’ jabki terī apnī āñkh meñ shahtīr hai. ⁵ Riyākār! Pahle apnī āñkh ke shahtīr ko nikāl. Tab hī tujhe bhāi kā tinkā sāf nazar āegā aur tū use achchhī tarah se dekh kar nikāl sakegā.

⁶ Kuttoñ ko muqaddas khurāk mat khilānā aur suaroñ ke āge apne motī na phaiñknā. Aisā na ho ki wuh unheñ pānwoñ tale raundeñ aur muṛ kar tum ko phār ḍāleñ.

Māngte Rahnā

⁷ Māngte raho to tum ko diyā jāegā. Dhūñḍte raho to tum ko mil jāegā. Khaṭkhaṭe raho to tumhāre lie darwāzā khol diyā jāegā. ⁸ Kyoñki jo bhī māngtā hai wuh pātā hai, jo dhūñḍtā hai use miltā hai, aur jo khaṭkhaṭātā hai us ke lie darwāzā khol diyā jātā hai. ⁹ Tum meñ se kaun apne beṭe ko patthar degā agar wuh roṭī mānge? ¹⁰ Yā kaun use sānp degā agar wuh machhlī mānge? Koī nahīn! ¹¹ Jab tum bure hone ke bāwujūd itne samajhdār ho ki apne bachchoñ ko achchhī chīzeñ de sakte ho to phir kitnī zyādā yaqīnī bāt hai ki tumhārā āsmānī Bāp māngne wāloñ ko achchhī chīzeñ degā.

¹² Har bāt meñ dūsroñ ke sāth wuhī sulūk karo jo tum chāhte ho ki wuh tumhāre sāth kareñ. Kyoñki yihī shariāt aur nabiyōñ kī tālimāt kā lubb-e-lubāb hai.

Tang Darwāzā

¹³ Tang darwāze se dākhil ho, kyoñki halākat kī taraf le jāne wālā rāstā kushādā aur us kā darwāzā chauṛā hai. Bahut-se log us meñ dākhil ho jāte haiñ. ¹⁴ Lekin zindagī kī taraf le jāne wālā rāstā tang hai aur us kā darwāzā chhoṭā. Kam hī log use pāte haiñ.

Har Daraḳht kā Apnā Phal Hotā Hai

¹⁵ Jhūṭe nabiyōñ se khabardār raho! Go wuh bheṛoñ kā bhes badal kar tumhāre pās āte haiñ, lekin andar se wuh ghāratgar bheṛie hote haiñ. ¹⁶ Un kā phal dekh kar tum unheñ pahchān loge. Kyā khārdār jhāriyoñ se angūr toṛe jāte haiñ yā ūñṭkaṭaroñ se anjīr? Hargiz nahīn. ¹⁷ Isī tarah achchhā daraḳht achchhā phal lātā hai aur kharāb daraḳht kharāb phal. ¹⁸ Na achchhā daraḳht kharāb phal lā saktā

hai, na kharāb daraḡht achchhā phal. ¹⁹ Jo bhī daraḡht achchhā phal nahīn lātā use kāt kar āg meñ jhoñkā jātā hai. ²⁰ Yoñ tum un kā phal dekh kar unheñ pahchān loge.

Sirf Asal Pairokār Dākhil Hoñge

²¹ Jo mujhe ‘Kḡudāwand, Kḡudāwand’ kahte haiñ un meñ se sab āsmān kī bādshāhī meñ dākhil na hoñge balki sirf wuh jo mere āsmānī Bāp kī marzī par aml karte haiñ. ²² Adālat ke din bahut-se log mujh se kaheñge, ‘Ai Kḡudāwand, Kḡudāwand! Kyā ham ne tere hī nām meñ nabuwwat nahīn kī, tere hī nām se badrūheñ nahīn nikālīñ, tere hī nām se mojize nahīn kie?’ ²³ Us waqt maiñ un se sāf sāf kah dūngā, ‘Merī kabhī tum se jān pahchān na thī. Ai badkāro! Mere sāmne se chale jāo.’

Do Qism ke Makān

²⁴ Lihāzā jo bhī merī yih bāteñ sun kar un par amal kartā hai wuh us samajhdār ādmī kī mānind hai jis ne apne makān kī buniyād chaṡān par rakhī. ²⁵ Bārish hone lagī, sailāb āyā aur āñdhī makān ko jhanjhoṛne lagī. Lekin wuh na girā, kyonki us kī buniyād chaṡān par rakhī gai thī.

²⁶ Lekin jo bhī merī yih bāteñ sun kar un par amal nahīn kartā wuh us ahmaq kī mānind hai jis ne apnā makān sahīh buniyād ḡāle baḡhair ret par tāmīr kiyā. ²⁷ Jab bārish hone lagī, sailāb āyā aur āñdhī makān ko jhanjhoṛne lagī to yih makān dhaṡām se gir gayā.”

Īsā kā Iḡhtiyār

²⁸ Jab Īsā ne yih bāteñ khatm kar līn to log us kī tālīm sun kar hakkā-bakkā rah gae. ²⁹ Kyonki wuh un ke ulamā kī tarah nahīn balki iḡhtiyār ke sāth sikhātā thā.

8

Koṛh se Shifā

¹ Īsā pahāṛ se utrā to baṛī bhīṛ us ke pīchhe chalne lagī. ² Phīr ek ādmī us ke pās āyā jo koṛh kā mariz thā. Muñh ke bal gir kar us ne kahā, “Kḡudāwand, agar āp chāheñ to mujhe pāk-sāf kar sakte haiñ.”

³ Īsā ne apnā hāth baṛhā kar use chhuā aur kahā, “Maiñ chāhtā hūñ, pāk-sāf ho jā.” Is par wuh fauran us bīmārī se pāk-sāf ho gayā. ⁴ Īsā ne us se kahā, “Kḡhabardār! Yih bāt kisī ko na batānā balki Baitul-muḡaddas meñ imām ke pās jā tāki wuh terā muāynā kare. Apne sāth wuh qurbānī le jā jis kā taḡzā Mūsā kī shariyat un se kartī hai jinheñ koṛh se shifā milī hai. Yoñ alāniyā tasdiq ho jāegī ki tū wāḡai pāk-sāf ho gayā hai.”

Romī Afsar ke Ġhulām kī Shifā

⁵ Jab Īsā Kafarnahūm meñ dākḥil huā to sau faujiyoñ par muqarrar ek afsar us ke pās ā kar us kī minnat karne lagā, ⁶ “Ḳhudāwand, merā ġhulām maflūj hālat meñ ghar meñ paṛā hai, aur use shadīd dard ho rahā hai.”

⁷ Īsā ne us se kahā, “Main ā kar use shifā dūngā.”

⁸ Afsar ne jawāb diyā, “Nahīn Ḳhudāwand, main is lāyq nahīn kī āp mere ghar jāeñ. Bas yihīn se hukm kareñ to merā ġhulām shifā pā jāegā. ⁹ Kyoñki mujhe ḳhud ālā afsaroñ ke hukm par chalnā paṛtā hai aur mere mātaht bhī faujī haiñ. Ek ko kahtā hūñ, ‘Jā!’ To wuh jātā hai aur dūsre ko ‘Ā!’ To wuh ātā hai. Isī tarah main apne naukar ko hukm detā hūñ, ‘Yih kar’ to wuh kartā hai.”

¹⁰ Yih sun kar Īsā nihāyat hairān huā. Us ne muṛ kar apne pīchhe āne wāloñ se kahā, “Main tum ko sach batātā hūñ, main ne Isrāīl meñ bhī is qism kā imān nahīn pāyā. ¹¹ Main tumheñ batātā hūñ, bahut-se log mashriq aur maġhrib se ā kar Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb ke sāth āsmān kī bādshāhī kī ziyāfat meñ sharīk hoñge. ¹² Lekin bādshāhī ke asal wārisoñ ko nikāl kar andhere meñ ḍāl diyā jāegā, us jagah jahān log rote aur dānt pīste raheñge.” ¹³ Phir Īsā afsar se mukhātib huā, “Jā, tere sāth waisā hī ho jaisā terā imān hai.”

Aur afsar ke ġhulām ko usī ghaṛī shifā mil gāī.

Bahut-se Marīzoñ kī Shifā

¹⁴ Īsā Patras ke ghar meñ āyā. Wahān us ne Patras kī sās ko bistar par paṛe dekhā. Use buḳhār thā. ¹⁵ Us ne us kā hāth chhū liyā to buḳhār utar gayā aur wuh uṭh kar us kī ḳhidmat karne lagī.

¹⁶ Shām huī to badrūhoñ kī girift meñ paṛe bahut-se logoñ ko Īsā ke pās lāyā gayā. Us ne badrūhoñ ko hukm de kar nikāl diyā aur tamām marīzoñ ko shifā dī. ¹⁷ Yoñ Yasāyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki “Us ne hamārī kamzoriyān le liñ aur hamārī bīmāriyān uṭhā liñ.”

Pairawī kī Sanjīdagī

¹⁸ Jab Īsā ne apne gird baṛā hujūm dekhā to us ne shāgirdoñ ko jhīl pār karne kā hukm diyā. ¹⁹ Rawānā hone se pahle sharīat kā ek ālim us ke pās ā kar kahne lagā, “Ustād, jahān bhī āp jāeñge main āp ke pīchhe chaltā rahūngā.”

²⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Lomṛiyān apne bhaṭoñ meñ aur parinde apne ghoñsloñ meñ ārām kar sakte haiñ, lekin Ibn-e-Ādam ke pās sar rakh kar ārām karne kī koī jagah nahīn.”

²¹ Kisī aur shāgird ne us se kahā, “Ḳhudāwand, mujhe pahle jā kar apne bāp ko dafn karne kī ijāzat deñ.”

²² Lekin Īsā ne use batāyā, “Mere pīchhe ho le aur murdoñ ko apne murde dafn karne de.”

Īsā Āndhī ko Thamā Detā Hai

²³ Phir wuh kashtī par sawār huā aur us ke pīchhe us ke shāgird bhī. ²⁴ Achānak jhīl par saḡht āndhī chalne lagī aur kashtī lahoñ meñ ḍūbne lagī. Lekin Īsā so rahā thā. ²⁵ Shāgird us ke pās gae aur use jagā kar kahne lage, “Ḳhudāwand, hameñ bachā, ham tabāh ho rahe haiñ!”

²⁶ Us ne jawāb diyā, “Ai kam-etaqādo! Ghabrāte kyon ho?” Khaṛe ho kar us ne āndhī aur maujoñ ko ḍāntā to laheñ bilkul sākit ho gaīñ. ²⁷ Shāgird hairān ho kar kahne lage, “Yih kis qism kā shaḡhs hai? Hawā aur jhīl bhī us kā hukm māntī haiñ.”

Do Badrūh-giriftā Ādmiyoñ kī Shifā

²⁸ Wuh jhīl ke pār Gadarīniyoñ ke ilāqe meñ pahuñche to badrūh-giriftā do ādmī qabroñ meñ se nikal kar Īsā ko mile. Wuh itne ḡhatarnāk the ki wahāñ se koī guzar nahīñ saktā thā. ²⁹ Chīḡheñ mār mār kar unhoñ ne kahā, “Allāh ke Farzand, hamārā āp ke sāth kyā wāstā? Kyā āp hameñ muqarrarā waqt se pahle azāb meñ ḍālne āe haiñ?”

³⁰ Kuchh fāsile par suaroñ kā baṛā ḡhol char rahā thā. ³¹ Badrūhoñ ne Īsā se iltijā kī, “Agar āp hameñ nikālte haiñ to suaroñ ke us ḡhol meñ bhej deñ.”

³² Īsā ne unheñ hukm diyā, “Jāo.” Badrūheñ nikal kar suaroñ meñ jā ghusīñ. Is par pūre kā pūrā ḡhol bhāḡ bhāḡ kar pahārī kī ḍhalān par se utrā aur jhīl meñ jhapaṭ kar ḍūb marā. ³³ Yih dekh kar suaroñ ke gallābān bhāḡ gae. Shahr meñ jā kar unhoñ ne logoñ ko sab kuchh sunāyā aur wuh bhī jo badrūh-giriftā ādmiyoñ ke sāth huā thā. ³⁴ Phir pūrā shahr nikal kar Īsā ko milne āyā. Use dekh kar unhoñ ne us kī minnat kī ki hamāre ilāqe se chale jāeñ.

9

Maflūj Ādmī kī Shifā

¹ Kashtī meñ baiṭh kar Īsā ne jhīl ko pār kiyā aur apne shahr pahuñch gayā. ² Wahāñ ek maflūj ādmī ko chārpāi par ḍāl kar us ke pās lāyā gayā. Un kā imān dekh kar Īsā ne kahā, “Beṭā, hauslā rakh. Tere gunāh muāf kar die gae haiñ.”

³ Yih sun kar sharīat ke kuchh ulamā dil meñ kahne lage, “Yih kufr bak rahā hai!”

⁴ Īsā ne jān liyā ki yih kyā soch rahe haiñ, is lie us ne un se pūchhā, ⁵ “Tum dil meñ burī bāteñ kyoñ soch rahe ho? Kyā maflūj se yih kahnā zyādā āsān hai ki ‘Tere gunāh muāf kar die gae haiñ’ yā yih ki ‘Uṭh aur chal-phir?’ ⁶ Lekin maiñ tum ko dikhātā hūñ ki Ibn-e-Ādam ko wāqāi duniyā meñ gunāh muāf karne kā iḡhtiyār hai.” Yih kah kar wuh maflūj se muḡhātib huā, “Uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar ghar chalā jā.”

⁷ Wuh ādmī kharā huā aur apne ghar chalā gayā. ⁸ Yih dekh kar hujūm par Allāh kā ḡhauf tāri ho gayā aur wuh Allāh kī tamjīd karne lage ki us ne insān ko is qism kā iḡhtiyār diyā hai.

Mattī kī Bulāhat

⁹ Āge jā kar Īsā ne ek ādmī ko dekhā jo ṭaiks lene wāloñ kī chaukī par baiṭhā thā. Us kā nām Mattī thā. Īsā ne us se kahā, “Mere pīchhe ho le.” Aur Mattī uṭh kar us ke pīchhe ho liyā.

¹⁰ Bād meñ Īsā Mattī ke ghar meñ khānā khā rahā thā. Bahut-se ṭaiks lene wāle aur gunāhgār bhī ā kar Īsā aur us ke shāgirdoñ ke sāth khāne meñ sharīk hue. ¹¹ Yih dekh kar Farīsiyoñ ne us ke shāgirdoñ se pūchhā, “Āp kā ustād ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth kyoñ khātā hai?”

¹² Yih sun kar Īsā ne kahā, “Sehhatmandoñ ko ḡaktar kī zarūrat nahīñ hotī balki marīzoñ ko. ¹³ Pahle jāo aur kalām-e-muḡaddas kī is bāt kā matlab jān lo ki ‘Maiñ qurbānī nahīñ balki rahm pasand kartā hūñ.’ Kyoñki maiñ rāstbāzoñ ko nahīñ balki gunāhgāroñ ko bulāne āyā hūñ.”

Shāgird Rozā Kyoñ Nahīñ Rakhte?

¹⁴ Phir Yahyā ke shāgird us ke pās āe aur pūchhā, “Āp ke shāgird rozā kyoñ nahīñ rakhte jabki ham aur Farīsī rozā rakhte haiñ?”

¹⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Shādī ke mehmān kis tarah mātām kar sakte haiñ jab tak dūlhā un ke darmiyān hai? Lekin ek dīn āegā jab dūlhā un se le liyā jāegā. Us waqt wuh zarūr rozā rakheñge.

¹⁶ Koī bhī nae kapre kā ṭukrā kisī purāne libās meñ nahīñ lagātā. Agar wuh aisā kare to nayā ṭukrā bād meñ sukar kar purāne libās se alag ho jāegā. Yoñ purāne libās kī phaṭī huī jagah pahle kī nisbat zyādā ḡharāb ho jāegī. ¹⁷ Isī tarah angūr kā tāzā ras purānī aur belachak mashkoñ meñ nahīñ ḡalā jātā. Agar aisā kiyā jāe to purānī mashkeñ paidā hone wāli gais ke bāis phaṭ jāeñgī. Natīje meñ mai aur mashkeñ donoñ zāe ho jāeñgī. Is lie angūr kā tāzā ras nāi

mashkoñ meñ dālā jātā hai jo lachakdār hotī haiñ. Yoñ ras aur mashkeñ donoñ hī mahfūz rahte haiñ.”

Yāir kī Beṭī aur Bīmār Aurat

18 Īsā abhī yih bayān kar rahā thā ki ek Yahūdī rāhnumā ne gir kar use sijdā kiyā aur kahā, “Merī beṭī abhī abhī marī hai. Lekin ā kar apnā hāth us par rakheñ to wuh dubārā zindā ho jāegī.”

19 Īsā uṭh kar apne shāgirdoñ samet us ke sāth ho liyā.

20 Chalthe chalte ek aurat ne pīchhe se ā kar Īsā ke libās kā kinārā chhuā. Yih aurat bārah sāl se k̄hūn bahne kī marizā thī ²¹ aur wuh soch rahī thī, “Agar maiñ sirf us ke libās ko hī chhū lūñ to shifā pā lūngī.”

22 Īsā ne muṛ kar use dekhā aur kahā, “Beṭī, hauslā raḥh! Tere imān ne tujhe bachā liyā hai.” Aur aurat ko usī waqt shifā mil gāī.

23 Phir Īsā rāhnumā ke ghar meñ dāk̄hil huā. Bānsrī bajāne wāle aur bahut-se log pahuñch chuke the aur bahut shor-sharābā thā. Yih dekh kar ²⁴ Īsā ne kahā, “Nikal jāo! Laṛkī mar nahīñ gāī balki so rahī hai.” Log hañs kar us kā mazāq uṛāne lage. ²⁵ Lekin jab sab ko nikāl diyā gayā to wuh andar gayā. Us ne laṛkī kā hāth pakaṛā to wuh uṭh khaṛī huī. ²⁶ Is mojize kī k̄habar us pūre ilāqe meñ phail gāī.

Do Andhoñ kī Shifā

27 Jab Īsā wahāñ se rawānā huā to do andhe us ke pīchhe chal kar chillāne lage, “Ibn-e-Dāūd, ham par rahm karen.”

28 Jab Īsā kisī ke ghar meñ dāk̄hil huā to wuh us ke pās āe. Īsā ne un se pūchhā, “Kyā tumhārā imān hai ki maiñ yih kar saktā hūñ?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Jī, K̄hudāwand.”

29 Phir us ne un kī āñkheñ chhū kar kahā, “Tumhāre sāth tumhāre imān ke mutābiq ho jāe.” ³⁰ Un kī āñkheñ bahāl ho gāñ aur Īsā ne saḥtī se unheñ kahā, “K̄habardār, kisī ko bhī is kā patā na chale!”

31 Lekin wuh nikal kar pūre ilāqe meñ us kī k̄habar phailāne lage.

Gūnge Ādmī kī Shifā

32 Jab wuh nikal rahe the to ek gūngā ādmī Īsā ke pās lāyā gayā jo kisī badrūh ke qabze meñ thā. ³³ Jab badrūh ko nikālā gayā to gūngā bolne lagā. Hujūm hairān rah gayā. Unhoñ ne kahā, “Aisā kām Isrāīl meñ kabhī nahīñ dekhā gayā.”

34 Lekin Farīsiyoñ ne kahā, “Wuh badrūhoñ ke sardār hī kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hai.”

Īsā ko Logoñ par Tars Ātā Hai

³⁵ Aur Īsā safr karte karte tamām shahron aur gānwoñ meñ se guzarā. Jahāñ bhī wuh pahuñchā wahāñ us ne un ke ibādatkhānoñ meñ tālīm dī, bādshāhī kī khushkhabrī sunāi aur har qism ke marz aur alālat se shifā dī. ³⁶ Hujūm ko dekh kar use un par barā tars āyā, kyonki wuh pise hue aur bebas the, aisī bheṛoñ kī tarah jin kā charwāhā na ho. ³⁷ Us ne apne shāgirdoñ se kahā, “Fasal bahut hai, lekin mazdūr kam. ³⁸ Is lie fasal ke mālik se guzārish karo ki wuh apnī fasal kāṭne ke lie mazīd mazdūr bhej de.”

10

Bārah Rasūloñ ko Iḳhtiyār Diyā Jātā Hai

¹ Phir Īsā ne apne bārah rasūloñ ko bulā kar unheñ nāpāk rūh nikālne aur har qism ke marz aur alālat se shifā dene kā iḳhtiyār diyā. ² Bārah rasūloñ ke nām yih haiñ: pahlā Shamāūn jo Patras bhī kahlātā hai, phir us kā bhāi Andriyās, Yāqūb bin Zabdī aur us kā bhāi Yūhannā, ³ Filippus, Bartulmāi, Tomā, Mattī (jo ṭaiks lene wālā thā), Yāqūb bin Halfaī, Taddī, ⁴ Shamāūn Mujāhid aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād meñ use dushmanoñ ke hawāle kar diyā.

Rasūloñ ko Tablīgh ke lie Bhejā Jātā Hai

⁵ In bārah mardoñ ko Īsā ne bhej diyā. Sāth sāth us ne unheñ hidāyat dī, “Ghairyahūdī ābādiyoñ meñ na jānā, na kisī Sāmārī shahr meñ, ⁶ balki sirf Isrāīl kī khoī huī bheṛoñ ke pās. ⁷ Aur chalte chalte munādī karte jāo ki ‘Āsmān kī bādshāhī qarīb ā chukī hai.’ ⁸ Bīmāroñ ko shifā do, murdoñ ko zindā karo, koṛhiyoñ ko pāk-sāf karo, badrūhoñ ko nikālo. Tum ko muft meñ milā hai, muft meñ hī bāñṭnā. ⁹ Apne kamarband meñ paise na rakhnā—na sone, na chāñdī aur na tāñbe ke sikke. ¹⁰ Na safr ke lie baig ho, na ek se zyādā sūṭ, na jūte, na lāṭhī. Kyonki mazdūr apnī rozī kā haqdār hai.

¹¹ Jis shahr yā gāñw meñ dākhil hote ho us meñ kisī lāyq shaḳhs kā patā karo aur rawānā hote waqt tak usī ke ghar meñ ṭhahro. ¹² Ghar meñ dākhil hote waqt use duā-e-ḳhair do. ¹³ Agar wuh ghar is lāyq hogā to jo salāmatī tum ne us ke lie māngī hai wuh us par ā kar ṭaharī rahegī. Agar nahīn to yih salāmatī tumhāre pās lauṭ āegī. ¹⁴ Agar koī gharānā yā shahr tum ko qabūl na kare, na tumhārī sune to rawānā hote waqt us jagah kī gard apne pāñwoñ se jhār denā. ¹⁵ Maiñ tumheñ sach batātā hūñ, adālat ke din us

shahr kī nisbat Sadūm aur Amūrā ke ilāqe kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.

Āne Wālī Īzārasāniyān

¹⁶ Dekho, main tum bherōn ko bheriyōn meñ bhej rahā hūn. Is lie sānpoñ kī tarah hoshyār aur kabūtaron kī tarah māsūm bano. ¹⁷ Logoñ se khabardār raho, kyoñki wuh tum ko maqāmī adālatoñ ke hawāle karke apne ibādatkḥānoñ meñ koṛe lagwāeñge. ¹⁸ Merī kḥātir tumheñ hukmrānoñ aur bādshāhoñ ke sāmne pesh kiyā jāegā aur yoñ tum ko unheñ aur Ghairyahūdiyoñ ko gawāhī dene kā mauqā milegā. ¹⁹ Jab wuh tumheñ giriftār kareñge to yih sochte sochte pareshān na ho jānā ki main kyā kahūn yā kis tarah bāt karūn. Us waqt tum ko batāyā jāegā ki kyā kahnā hai, ²⁰ kyoñki tum kḥud bāt nahīn karoge balki tumhāre Bāp kā Rūh tumhārī mārifat bolegā.

²¹ Bhāi apne bhāi ko aur bāp apne bachche ko maut ke hawāle karegā. Bachche apne wālidain ke kḥilāf khaṛe ho kar unheñ qatl karwāeñge. ²² Sab tum se nafrat kareñge, is lie ki tum mere pairokār ho. Lekin jo ākḥir tak qāym rahegā use najāt milegī. ²³ Jab wuh ek shahr meñ tumheñ satāeñge to kisī dūsre shahr ko hijrat kar jānā. Main tum ko sach batātā hūn ki Ibn-e-Ādam kī āmad tak tum Isrāil ke tamām shahroñ tak nahīn pahuñch pāoge.

²⁴ Shāgird apne ustād se baṛā nahīn hotā, na ghulām apne mālik se. ²⁵ Shāgird ko is par iktifā karnā hai ki wuh apne ustād kī mānind ho, aur isī tarah ghulām ko ki wuh apne mālik kī mānind ho. Gharāne ke sarparast ko agar badrūhoñ kā sardār Bāl-zabūl qarār diyā gayā hai to us ke ghar wāloñ ko kyā kuchh na kahā jāegā.

Kis se Ḍarnā Hai?

²⁶ Un se mat ḍarnā, kyoñki jo kuchh abhī chhupā huā hai use ākḥir meñ zāhir kiyā jāegā, aur jo kuchh bhī is waqt poshidā hai us kā rāz ākḥir meñ khul jāegā. ²⁷ Jo kuchh main tumheñ andhere meñ sunā rahā hūn use roz-e-raushan meñ sunā denā. Aur jo kuchh āhistā āhistā tumhāre kān meñ batāyā gayā hai us kā chhatoñ se elān karo. ²⁸ Un se kḥauf mat khānā jo tumhārī rūh ko nahīn balki sirf tumhāre jism ko qatl kar sakte haiñ. Allāh se ḍaro jo rūh aur jism donoñ ko jahannum meñ ḍāl kar halāk kar saktā hai. ²⁹ Kyā chiṛiyōñ kā joṛā kam paioñ meñ nahīn biktā? Tāham un meñ se ek bhī tumhāre Bāp kī ijāzat ke baḡhair zamīn par nahīn gir saktī. ³⁰ Na sirf yih balki tumhāre sar ke sab bāl bhī gine hue haiñ. ³¹ Lihāzā mat

qaro. Tumhārī qadar-o-qīmat bahut-sī chīṛiyōñ se kahīñ zyādā hai.

Masīh kā Iqrār yā Inkār Karne kā Natījā

³² Jo bhī logoñ ke sāmne merā iqrār kare us kā iqrār main̄ khud bhī apne āsmānī Bāp ke sāmne karūnga. ³³ Lekin jo bhī logoñ ke sāmne merā inkār kare us kā main̄ bhī apne āsmānī Bāp ke sāmne inkār karūnga.

Īsā Sulah-Salāmatī kā Bāis Nahīñ

³⁴ Yih mat samjho ki main̄ duniyā meñ sulah-salāmatī qāym karne āyā hūñ. Main̄ sulah-salāmatī nahīñ balki talwār chālwanē āyā hūñ. ³⁵ Main̄ beṭe ko us ke bāp ke khilāf kharā karne āyā hūñ, beṭī ko us kī mān ke khilāf aur bahū ko us kī sās ke khilāf. ³⁶ Insān ke dushman us ke apne ghar wāle hoñge.

³⁷ Jo apne bāp yā mān ko mujh se zyādā pyār kare wuh mere lāyq nahīñ. Jo apne beṭe yā beṭī ko mujh se zyādā pyār kare wuh mere lāyq nahīñ. ³⁸ Jo apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe na ho le wuh mere lāyq nahīñ. ³⁹ Jo bhī apnī jān ko bachāe wuh use kho degā, lekin jo apnī jān ko merī khātir kho de wuh use pāegā.

Īsā aur Us ke Pairokārōñ ko Qabūl Karne kā Ajr

⁴⁰ Jo tumheñ qabūl kare wuh mujhe qabūl kartā hai, aur jo mujhe qabūl kartā hai wuh us ko qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai. ⁴¹ Jo kisī nabī ko qabūl kare use nabī kā-sā ajr milegā. Aur jo kisī rāstbāz shaḥs ko us kī rāstbāzī ke sabab se qabūl kare use rāstbāz shaḥs kā-sā ajr milegā. ⁴² Main̄ tum ko sach batātā hūñ ki jo in chhoṭōñ meñ se kisī ek ko merā shāgird hone ke bāis ṭhanḍe pānī kā glās bhī pilāe us kā ajr qāym rahegā.”

11

Yahyā kā Īsā se Sawāl

¹ Apne shāgirdōñ ko yih hidāyāt dene ke bād Īsā un ke shahroñ meñ tālīm dene aur munādī karne ke lie rawānā huā.

² Yahyā ne jo us waqt jel meñ thā sunā ki Īsā kyā kyā kar rahā hai. Is par us ne apne shāgirdōñ ko us ke pās bhej diyā ³ tāki wuh us se pūchheñ, “Kyā āp wuhī haiñ jise ānā hai yā ham kisī aur ke intazār meñ raheñ?”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Yahyā ke pās wāpas jā kar use sab kuchh batā denā jo tum ne dekhā aur sunā hai. ⁵ ‘Andhe deḥte, langare chalte phirte haiñ, koṛhiyōñ ko pāk-sāf kiyā jātā hai, bahre sunte haiñ, murdoñ ko zindā kiyā jātā hai aur gharīboñ ko Allāh kī khushkhābrī sunāī jāti

hai.’ ⁶ Mubārak hai wuh jo mere sabab se ṭhokar khā kar bargashtā nahīn hotā.”

⁷ Yahyā ke yih shāgird chale gae to Īsā hujūm se Yahyā ke bāre meñ bāt karne lagā, “Tum registān meñ kyā dekhne gae the? Ek sarkandā jo hawā ke har jhoñke se hiltā hai? Beshak nahīn. ⁸ Yā kyā wahān jā kar aise ādmī kī tawaqqo kar rahe the jo nafīs aur mulāym libās pahne hue hai? Nahīn, jo shāndār kapre pahante haiñ wuh shāhī mahaloñ meñ pāe jāte haiñ. ⁹ To phir tum kyā dekhne gae the? Ek nabī ko? Bilkul sahīh, balki meñ tum ko batātā hūn ki wuh nabī se bhī baṛā hai. ¹⁰ Usī ke bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Dekh, maiñ apne paighambar ko tere āge āge bhej detā hūn jo tere sāmne rāstā taiyār karegā.’ ¹¹ Maiñ tum ko sach batātā hūn ki is duniyā meñ paidā hone wālā koī bhī shaḵhs Yahyā se baṛā nahīn hai. To bhī āsmān kī bādshāhī meñ dāḵhil hone wālā sab se chhoṭā shaḵhs us se baṛā hai. ¹² Yahyā baptismā dene wāle kī ḵhidmat se le kar āj tak āsmān kī bādshāhī par zabardastī kī jā rahī hai, aur zabardast use chhīn rahe haiñ. ¹³ Kyoñki tamām nabī aur Tauret ne Yahyā ke daur tak is ke bāre meñ peshgoī kī hai. ¹⁴ Aur agar tum yih mānane ke lie taiyār ho to māno ki wuh Iliyās Nabī hai jise ānā thā. ¹⁵ Jo sun saktā hai wuh sun le!

¹⁶ Maiñ is nasl ko kis se tashbīh dūn? Wuh un bachchoñ kī mānind haiñ jo bāzār meñ baiṭhe khel rahe haiñ. Un meñ se kuchh ūñchī āwāz se dūsre bachchoñ se shikāyat kar rahe haiñ, ¹⁷ ‘Ham ne bānsrī bajāi to tum na nāche. Phir ham ne nohā ke gīt gāe, lekin tum ne chhātī pīṭ kar mātam na kiyā.’ ¹⁸ Dekho, Yahyā āyā aur na khāyā, na piyā. Yih dekh kar log kahte haiñ ki us meñ badrūh hai. ¹⁹ Phir Ibn-e-Ādam khātā aur pītā huā āyā. Ab kahte haiñ, ‘Dekho yih kaisā peṭū aur sharābī hai. Aur wuh ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ kā dost bhī hai.’ Lekin hikmat apne āmāl se hī sahīh sābit huī hai.”

Taubā na Karne Wāle Shahroñ par Afsos

²⁰ Phir Īsā un shahroñ ko dāntne lagā jin meñ us ne zyādā mojize kie the, kyoñki unhoñ ne taubā nahīn kī thī. ²¹ “Ai Ḵhurāzīn, tujh par afsos! Bait-saidā, tujh par afsos! Agar Sūr aur Saidā meñ wuh mojize kie gae hote jo tum meñ hue to wahān ke log kab ke ṭāṭ oṛh kar aur sar par rākh ḍāl kar taubā kar chuke hote. ²² Ji hān, adālat ke din tumhārī nisbat Sūr aur Saidā kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā. ²³ Aur ai Kafarnahūm, kyā tujhe āsmān tak sarfarāz kiyā jāegā? Hargiz nahīn, balki tū utartā utartā Pātāl tak pahuñchegā. Agar Sadūm meñ wuh mojize kie gae hote jo tujh meñ hue

haiñ to wuh āj tak qāym rahtā. ²⁴ Hāñ, adālat ke din terī nisbat Sadūm kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.”

Bāp kī Tamjīd

²⁵ Us waqt Īsā ne kahā, “Ai Bāp, āsmān-o-zamīn ke Mālik! Maiñ terī tamjīd kartā hūñ ki tū ne yih bāteñ dānāoñ aur aqalmandoñ se chhupā kar chhoṭe bachchoñ par zāhir kar dī haiñ. ²⁶ Hāñ mere Bāp, yihī tujhe pasand āyā.

²⁷ Mere Bāp ne sab kuchh mere sapurd kar diyā hai. Koī bhī Farzand ko nahīñ jāntā siwāe Bāp ke. Aur koī Bāp ko nahīñ jāntā siwāe Farzand ke aur un logoñ ke jin par Farzand Bāp ko zāhir karnā chāhtā hai.

²⁸ Ai thakemānde aur bojh tale dabe hue logo, sab mere pās āo! Maiñ tum ko ārām dūngā. ²⁹ Merā juā apne ūpar uṭhā kar mujh se sīkho, kyonki maiñ halīm aur narmdil hūñ. Yoñ karne se tumhārī jāneñ ārām pāeñgī, ³⁰ kyonki merā juā mulāym aur merā bojh halkā hai.”

12

Sabat ke bāre meñ Sawāl

¹ Un dinon meñ Īsā anāj ke kheton meñ se guzar rahā thā. Sabat kā din thā. Chalthe chalte us ke shāgirdon ko bhūk lagī aur wuh anāj kī bāleñ toṛ toṛ kar khāne lage. ² Yih dekh kar Farisiyon ne Īsā se shikāyat kī, “Dekho, āp ke shāgird aisā kām kar rahe haiñ jo Sabat ke din manā hai.”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne nahīñ paṛhā ki Dāūd ne kyā kiyā jab use aur us ke sāthiyon ko bhūk lagī? ⁴ Wuh Allāh ke ghar meñ dākḥil huā aur apne sāthiyon samet Rab ke lie maḥsūsshudā roṭiyāñ khāñ, agarche unheñ is kī ijāzat nahīñ thī balki sirf imāmon ko? ⁵ Yā kyā tum ne Turet meñ nahīñ paṛhā ki go imām Sabat ke din Baitul-muqaddas meñ kḥidmat karte hue ārām karne kā hukm toṛte haiñ to bhī wuh be'ilzām ṭhaharte haiñ? ⁶ Maiñ tumheñ batātā hūñ ki yahāñ wuh hai jo Baitul-muqaddas se afzal hai. ⁷ Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Maiñ qurbānī nahīñ balki rahm pasand kartā hūñ.’ Agar tum is kā matlab samajhte to beqūsūron ko mujrim na ṭhahrāte. ⁸ Kyonki Ibn-e-Ādam Sabat kā mālik hai.”

Sūkhe Hāth Wāle Ādmī kī Shifā

⁹ Wahāñ se chalte chalte wuh un ke ibādatkhāne meñ dākḥil huā. ¹⁰ Us meñ ek ādmī thā jis kā hāth sūkhā huā thā. Log Īsā par ilzām lagāne kā koī bahānā talāsh kar rahe the, is lie unhoñ ne us se pūchhā, “Kyā sharīat Sabat ke din shifā dene kī ijāzat detī hai?”

¹¹ Īsā ne jawāb diyā, “Agar tum meñ se kisī kī bheṛ Sabat ke dīn gaṛhe meñ gir jāe to kyā use nahīn nikāloge? ¹² Aur bheṛ kī nisbat insān kī kitnī zyādā qadar-o-qīmat hai! Ġharz shariyat nek kām karne kī ijāzat detī hai.” ¹³ Phir us ne us ādmī se jis kā hāth sūkhā huā thā kahā, “Apnā hāth āge baṛhā.”

Us ne aisā kiyā to us kā hāth dūsre hāth kī mānind tandurust ho gayā. ¹⁴ Is par Farīsī nikal kar āpas meñ Īsā ko qatl karne kī sāzishēñ karne lage.

Allāh kā Chunā Huā Khādim

¹⁵ Jab Īsā ne yih jān liyā to wuh wahān se chalā gayā. Bahut-se log us ke pīchhe chal rahe the. Us ne un ke tamām marizoñ ko shifā de kar ¹⁶ unheñ tākīd kī, “Kisī ko mere bāre meñ na batāo.” ¹⁷ Yoñ Yasāyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī huī,

¹⁸ ‘Dekho, merā khādim jise main ne chun liyā hai, merā pyārā jo mujhe pasand hai.

Main apne Rūh ko us par dālūngā, aur wuh aqwām meñ insāf kā elān karegā.

¹⁹ Wuh na to jhagaṛegā, na chillāegā.

Galiyoñ meñ us kī āwāz sunāi nahīn degī.

²⁰ Na wuh kuchle hue sarkandē ko toṛegā, na bujhtī huī battī ko bujhāegā

jab tak wuh insāf ko ġhalbā na baḵhshe.

²¹ Usī ke nām se qaumeñ ummīd rakheñgī.’

Īsā aur Badrūhoñ kā Sardār

²² Phir ek ādmī ko Īsā ke pās lāyā gayā jo badrūh kī girift meñ thā. Wuh andhā aur gūngā thā. Īsā ne use shifā dī to gūngā bolne aur deḵhne lagā. ²³ Hujūm ke tamām log hakkā-bakkā rah gae aur pūchhne lage, “Kyā yih Ibn-e-Dāūd nahīn?”

²⁴ Lekin jab Farīsīyoñ ne yih sunā to unhoñ ne kahā, “Yih sirf badrūhoñ ke sardār Bāl-zabūl kī mārifat badrūhoñ ko nikāltā hai.”

²⁵ Un ke yih khayālāt jān kar Īsā ne un se kahā, “Jis bādshāhī meñ phūṭ paṛ jāe wuh tabāh ho jāegī. Aur jis shahr yā gharāne kī aisī hālat ho wuh bhī qāym nahīn rah saktā. ²⁶ Isī tarah agar Iblīs apne āp ko nikāle to phir us meñ phūṭ paṛ gaī hai. Is sūrat meñ us kī bādshāhī kis tarah qāym rah saktī hai? ²⁷ Aur agar main badrūhoñ ko Bāl-zabūl kī madad se nikāltā hūn to tumhāre beṭe unheñ kis ke zariye nikālte haiñ? Chunāñche wuhī is bāt meñ tumhāre munsif hoñge. ²⁸ Lekin agar main Allāh ke Rūh kī mārifat badrūhoñ ko nikāl detā hūn to phir Allāh kī bādshāhī tumhāre pās pahuñch chukī hai.

²⁹ Kisī zorāwar ādmī ke ghar meñ ghus kar us kā māl-o-asbāb lūṭnā kis tarah mumkin hai jab tak ki use bāndhā na jāe? Phir hī use lūṭā jā saktā hai.

³⁰ Jo mere sāth nahīn wuh mere ḳhilāf hai aur jo mere sāth jamā nahīn kartā wuh bikhertā hai. ³¹ Ġharz maiñ tum ko batātā hūñ ki insān kā har gunāh aur kufr muāf kiyā jā sakegā siwāe Rūhul-quds ke ḳhilāf kufr bakne ke. Ise muāf nahīn kiyā jāegā. ³² Jo Ibn-e-Ādam ke ḳhilāf bāt kare use muāf kiyā jā sakegā, lekin jo Rūhul-quds ke ḳhilāf bāt kare use na is jahān meñ aur na āne wāle jahān meñ muāf kiyā jāegā.

Daraḳht Us ke Phal se Pahchānā Jātā Hai

³³ Achchhe phal ke lie achchhe daraḳht kī zarūrat hotī hai. Ḳharāb daraḳht se ḳharāb phal miltā hai. Daraḳht us ke phal se hī pahchānā jātā hai. ³⁴ Ai sāñp ke bachcho! Tum jo bure ho kis tarah achchhī bāteñ kar sakte ho? Kyoñki jis chīz se dil labrez hotā hai wuh chhalak kar zabān par ā jātī hai. ³⁵ Achchhā shaḳhs apne dil ke achchhe ḳhazāne se achchhī chīzeñ nikāltā hai jabki burā shaḳhs apne bure ḳhazāne se burī chīzeñ.

³⁶ Maiñ tum ko batātā hūñ ki qiyāmat ke din logon ko beparwāī se kī gaī har bāt kā hisāb denā paṛegā. ³⁷ Tumhārī apnī bātoñ kī binā par tum ko rāst yā nārāst ṭhahrāyā jāegā.”

Ilāhī Nishān kā Taqāzā

³⁸ Phir sharīat ke kuchh ulamā aur Farīsiyon ne Īsā se bāt kī, “Ustād, ham āp kī taraf se ilāhī nishān deḳhnā chāhte haiñ.”

³⁹ Us ne jawāb diyā, “Sirf sharīr aur zinākār nasl ilāhī nishān kā taqāzā kartī hai. Lekin use koī bhī ilāhī nishān pesh nahīn kiyā jāegā siwāe Yūnus nabī ke nishān ke. ⁴⁰ Kyoñki jis tarah Yūnus tīn din aur tīn rāt machhli ke peṭ meñ rahā usī tarah Ibn-e-Ādam bhī tīn din aur tīn rāt zamīn kī god meñ paṛā rahegā. ⁴¹ Qiyāmat ke din Nīnwā ke bāshinde is nasl ke sāth khaṛe ho kar ise mujrim ṭhahrāeñge. Kyoñki Yūnus ke elān par unhoñ ne taubā kī thī jabki yahāñ wuh hai jo Yūnus se bhī baṛā hai. ⁴² Us din junūbī mulk Sabā kī malikā bhī is nasl ke sāth khaṛī ho kar ise mujrim qarār degī. Kyoñki wuh dūr-darāz mulk se Sulemān kī hikmat sunane ke lie āī thī jabki yahāñ wuh hai jo Sulemān se bhī baṛā hai.

Badrūh kī Wāpasi

⁴³ Jab koī badrūh kisī shaḳhs se nikaltī hai to wuh wīrān ilāqon meñ se guzartī huī ārām kī jagah talāsh kartī hai.

Lekin jab use koī aisā maqām nahīn miltā ⁴⁴ to wuh kahtī hai, ‘Maiñ apne us ghar meñ wāpas chalī jāūngī jis meñ se niklī thī.’ Wuh wāpas ā kar dekhtī hai ki ghar k̄hālī hai aur kisī ne jhārū de kar sab kuchh salīqe se rakh diyā hai. ⁴⁵ Phir wuh jā kar sāt aur badrūheñ dhūnd̄ lātī hai jo us se badtar hotī haiñ, aur wuh sab us shaḅhs meñ ghus kar rahne lagtī haiñ. Chunānche ab us ādmī kī hālat pahle kī nisbat zyādā burī ho jātī hai. Is sharīr nasl kā bhī yihī hāl hogā.”

Īsā kī Mān aur Bhāī

⁴⁶ Īsā abhī hujūm se bāt kar hī rahā thā ki us kī mān aur bhāī bāhar khare us se bāt karne kī koshish karne lage. ⁴⁷ Kisī ne Īsā se kahā, “Āp kī mān aur bhāī bāhar khare haiñ aur āp se bāt karnā chāhte haiñ.”

⁴⁸ Īsā ne pūchhā, “Kaun hai merī mān aur kaun haiñ mere bhāī?” ⁴⁹ Phir apne hāth se shāgirdoñ kī taraf ishārā karke us ne kahā, “Dekho, yih merī mān aur mere bhāī haiñ. ⁵⁰ Kyoñki jo bhī mere āsmānī Bāp kī marzī pūrī kartā hai wuh merā bhāī, merī bahan aur merī mān hai.”

13

Bij Bone Wāle kī Tamsil

¹ Usī din Īsā ghar se nikal kar jhīl ke kināre baiṭh gayā. ² Itnā baṛā hujūm us ke gird jamā ho gayā ki aḅhirkār wuh ek kashtī meñ baiṭh gayā jabki log kināre par khare rahe. ³ Phir us ne unheñ bahut-sī bāteñ tamsiloñ meñ sunāin. “Ek kisān bij bone ke lie niklā. ⁴ Jab bij idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire aur parindoñ ne ā kar unheñ chug liyā. ⁵ Kuchh pathrīlī zamīn par gire jahāñ miṭṭī kī kamī thī. Wuh jald ug āe kyoñki miṭṭī gahrī nahīn thī. ⁶ Lekin jab sūraj niklā to paude jhulas gae aur chūnki wuh jaṛ na pakaṛ sake is lie sūkh gae. ⁷ Kuchh k̄hudrau kāñtedār paudoñ ke darmiyān bhī gire. Wahān wuh ugne to lage, lekin k̄hudrau paudoñ ne sāth sāth baṛh kar unheñ phalne-phulne na diyā. Chunānche wuh bhī k̄hatm ho gae. ⁸ Lekin aise dāne bhī the jo zarḅhez zamīn meñ gire aur baṛhte baṛhte tīs gunā, sāth gunā balki sau gunā tak zyādā phal lāe. ⁹ Jo sun saktā hai wuh sun le!”

Tamsiloñ kā Maqsad

¹⁰ Shāgird us ke pās ā kar pūchhne lage, “Āp logoñ se tamsiloñ meñ bāt kyoñ karte haiñ?”

¹¹ Us ne jawāb diyā, “Tum ko to āsmān kī bādshāhī ke bhed samajhne kī liyāqat dī gai hai, lekin unheñ yih liyāqat nahīn dī gai. ¹² Jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā aur

us ke pās kasrat kī chīzeñ hoñgī. Lekin jis ke pās kuchh nahīñ hai us se wuh bhī chhīñ liyā jāegā jo us ke pās hai. ¹³ Is lie main tamsiloñ meñ un se bāt kartā hūñ. Kyoñki wuh dekhte hue kuchh nahīñ dekhte, wuh sunte hue kuchh nahīñ sunte aur kuchh nahīñ samajhte. ¹⁴ Un meñ Yasāyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī ho rahī hai:

‘Tum apne kānoñ se sunoge
magar kuchh nahīñ samjhoge,
tum apnī āñkhoñ se dekhoge
magar kuchh nahīñ jānoge.

¹⁵ Kyoñki is qaum kā dil behis ho gayā hai.
Wuh mushkil se apne kānoñ se sunte haiñ,
unhoñ ne apnī āñkhoñ ko band kar rakhā hai,
aisā na ho ki wuh apnī āñkhoñ se dekheñ,
apne kānoñ se suneñ,
apne dil se samjheñ,
merī taraf rujū kareñ
aur main unheñ shifā dūñ.’

¹⁶ Lekin tumhārī āñkheñ mubāarak haiñ kyoñki wuh dekh saktī haiñ aur tumhāre kān mubāarak haiñ kyoñki wuh sun sakte haiñ. ¹⁷ Main tum ko sach batātā hūñ ki jo kuchh tum dekh rahe ho bahut-se nabī aur rāstbāz ise dekh na pāe agarche wuh is ke ārzūmand the. Aur jo kuchh tum sun rahe ho ise wuh sunane na pāe, agarche wuh is ke k̄hāhishmand the.

Bij Bone Wāle kī Tamsil kā Matlab

¹⁸ Ab suno ki bij bone wāle kī tamsil kā matlab kyā hai. ¹⁹ Rāste par gire hue dāne wuh log haiñ jo bādshāhī kā kalām sunte to haiñ, lekin use samajhte nahīñ. Phir Iblīs ā kar wuh kalām chhīñ letā hai jo un ke diloñ meñ boyā gayā hai. ²⁰ Pathrīlī zamīn par gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte hī use k̄hushī se qabūl to kar lete haiñ, ²¹ lekin wuh jaṛ nahīñ pakarte aur is lie zyādā der tak qāym nahīñ rahte. Jyoñ hī wuh kalām par imān lāne ke bāis kīsī musibat yā izārasānī se dochār ho jāeñ to wuh bargashtā ho jāte haiñ. ²² Khudrau kāñtedār paudoñ ke darmiyān gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte to haiñ, lekin phir rozmarā kī pareshāniyāñ aur daulat kā fareb kalām ko phalne-phulne nahīñ detā. Natīje meñ wuh phal lāne tak nahīñ pahuñchtā. ²³ Is ke muqābale meñ zar̄khez zamīn meñ gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām ko sun kar use samajh lete aur baṛhte baṛhte tīs gunā, sāṭh gunā balki sau gunā tak phal lāte haiñ.”

Khudrau Paudoñ kī Tamsil

²⁴ Īsā ne unheñ ek aur tamsīl sunāī. “Āsmān kī bādshāhī us kisān se mutābiqat rakhtī hai jis ne apne khet meñ achchhā bīj bo diyā. ²⁵ Lekin jab log so rahe the to us ke dushman ne ā kar anāj ke paudoñ ke darmiyān k̄hudrau paudoñ kā bīj bo diyā. Phir wuh chalā gayā. ²⁶ Jab anāj phūṭ niklā aur fasal pakne lagī to k̄hudrau paude bhī nazar āe. ²⁷ Naukar mālik ke pās āe aur kahne lage, ‘Janāb, kyā āp ne apne khet meñ achchhā bīj nahīn boyā thā? To phir yih k̄hudrau paude kahān se ā gae haiñ?’

²⁸ Us ne jawāb diyā, ‘Kisī dushman ne yih kar diyā hai.’

Naukaroñ ne pūchhā, ‘Kyā ham jā kar unheñ ukhāreñ?’

²⁹ ‘Nahīn,’ us ne kahā. ‘Āisā na ho ki k̄hudrau paudoñ ke sāth sāth tum anāj ke paude bhī ukhār ḍālo. ³⁰ Unheñ fasal kī kaṭāī tak mil kar baṛhne do. Us waqt main fasal kī kaṭāī karne wāloñ se kahūngā ki pahle k̄hudrau paudoñ ko chun lo aur unheñ jalāne ke lie gaṭhoñ meñ bāndh lo. Phir hī anāj ko jamā karke godām meñ lāo.’”

Rāī ke Dāne kī Tamsīl

³¹ Īsā ne unheñ ek aur tamsīl sunāī. “Āsmān kī bādshāhī rāī ke dāne kī mānind hai jo kisī ne le kar apne khet meñ bo diyā. ³² Go yih bījoñ meñ sab se chhoṭā dānā hai, lekin baṛhte baṛhte yih sabziyoñ meñ sab se baṛā ho jātā hai. Balki yih daraḳht-sā ban jātā hai aur parinde ā kar us kī shākhōñ meñ ghoñsle banā lete haiñ.”

Ḳhamīr kī Tamsīl

³³ Us ne unheñ ek aur tamsīl bhī sunāī. “Āsmān kī bādshāhī k̄hamīr kī mānind hai jo kisī aurat ne le kar taqriban 27 kilogrām āṭe meñ milā diyā. Go wuh us meñ chhup gayā to bhī hote hote pūre gundhe hue āṭe ko k̄hamīr banā diyā.”

Tamsīloñ meñ Bāt Karne kā Sabab

³⁴ Īsā ne yih tamām bāteñ hujūm ke sāmne tamsīloñ kī sūrat meñ kīn. Tamsīl ke baḡhair us ne un se bāt hī nahīn kī. ³⁵ Yoñ nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki “Main tamsīloñ meñ bāt karūnga, main duniyā kī taḳhliq se le kar āj tak chhupī huī bāteñ bayān karūnga.”

Ḳhudrau Paudoñ kī Tamsīl kā Matlab

³⁶ Phir Īsā hujūm ko ruḳhsat karke ghar ke andar chalā gayā. Us ke shāgird us ke pās ā kar kahne lage, “Khet meñ k̄hudrau paudoñ kī tamsīl kā matlab hameñ samjhāeñ.”

³⁷ Us ne jawāb diyā, “Achchhā bīj bone wālā Ibn-e-Ādam hai. ³⁸ Khet duniyā hai jabki achchhe bīj se murād bādshāhī ke farzand haiñ. Ḳhudrau paude Iblīs ke farzand haiñ ³⁹ aur unheñ bone wālā dushman Iblīs hai. Fasal kī kaṭāī

kā matlab duniyā kā iḡhtitām hai jabki fasal kī kaṭāi karne wāle farishte haiñ. ⁴⁰ Jis tarah tamsīl meñ ḡhudrau paude ukhāre jāte aur āg meñ jalāe jāte haiñ usī tarah duniyā ke iḡhtitām par bhī kiyā jāegā. ⁴¹ Ibn-e-Ādam apne farishton ko bhej degā, aur wuh us kī bādshāhī se bargashtagī kā har sabab aur shariyat kī ḡhilāfwarzī karne wāle har shaḡhs ko nikālte jāenge. ⁴² Wuh unheñ bhaṛaktī bhaṭṭī meñ phaiñk deñge jahāñ log rote aur dāñt pīste raheñge. ⁴³ Phir rāstbāz apne Bāp kī bādshāhī meñ sūraj kī tarah chamkeñge. Jo sun saktā hai wuh sun le!

Chhupe Hue ḡhazāne kī Tamsīl

⁴⁴ Āsmān kī bādshāhī khet meñ chhupe ḡhazāne kī mānind hai. Jab kisī ādmī ko us ke bāre meñ mālūm huā to us ne use dubārā chhupā diyā. Phir wuh ḡhushī ke māre chalā gayā, apnī tamām milkiyat faroḡht kar dī aur us khet ko ḡharīd liyā.

Motī kī Tamsīl

⁴⁵ Nīz, āsmān kī bādshāhī aise saudāgar kī mānind hai jo achchhe motiyon kī talāsh meñ thā. ⁴⁶ Jab use ek nihāyat qīmī motī ke bāre meñ mālūm huā to wuh chalā gayā, apnī tamām milkiyat faroḡht kar dī aur us motī ko ḡharīd liyā.

Jāl kī Tamsīl

⁴⁷ Āsmān kī bādshāhī jāl kī mānind bhī hai. Use jhīl meñ ḡālā gayā to har qism kī machhliyāñ pakaṛī gaīñ. ⁴⁸ Jab wuh bhar gayā to machheroñ ne use kināre par khīñch liyā. Phir unhoñ ne baiṭh kar qābil-e-istemāl machhliyāñ chun kar ṭokriyon meñ ḡāl dīñ aur nāqābil-e-istemāl machhliyāñ phaiñk dīñ. ⁴⁹ Duniyā ke iḡhtitām par aisā hī hogā. Farishte āenge aur bure logon ko rāstbāzon se alag karke ⁵⁰ unheñ bhaṛaktī bhaṭṭī meñ phaiñk deñge jahāñ log rote aur dāñt pīste raheñge.”

Nāi aur Purānī Sachchāiyāñ

⁵¹ Īsā ne pūchhā, “Kyā tum ko in tamām bāton kī samajh ā gaī hai?”

“Jī,” shāgirdon ne jawāb diyā.

⁵² Us ne un se kahā, “Is lie shariyat kā har ālim jo āsmān kī bādshāhī meñ shāgird ban gayā hai aise mālik-e-makān kī mānind hai jo apne ḡhazāne se nae aur purāne jawāhar nikāltā hai.”

Īsā ko Nāsarāt meñ Radd Kiyā Jātā Hai

⁵³ Yih tamsileñ sunāne ke bād Īsā wahāñ se chalā gayā. ⁵⁴ Apne watanī shahr Nāsarāt pahuñch kar wuh ibādatḡhāne meñ logon ko tālim dene lagā. Us kī bāteñ

sun kar wuh hairatzadā hue. Unhoñ ne pūchhā, “Use yih hikmat aur mojize karne kī yih qudrat kahāñ se hāsīl huī hai? ⁵⁵ Kyā yih barhaī kā beṭā nahīñ hai? Kyā us kī māñ kā nām Mariyam nahīñ hai, aur kyā us ke bhāī Yāqūb, Yūsuf, Shamāūn aur Yahūdāh nahīñ haiñ? ⁵⁶ Kyā us kī bahneñ hamāre sāth nahīñ rahtīñ? To phir use yih sab kuchh kahāñ se mil gayā?” ⁵⁷ Yoñ wuh us se ṭhokar khā kar use qabūl karne se qāsīr rahe.

Īsā ne un se kahā, “Nabī kī izzat har jagah kī jātī hai siwāe us ke watanī shahr aur us ke apne kḥāndān ke.” ⁵⁸ Aur un ke imān kī kamī ke bāis us ne wahāñ zyādā mojize na kie

14

Yahyā kā Qatl

¹ Us waqt Galīl ke hukmrān Herodes Antipās ko Īsā ke bāre meñ ittalā milī. ² Is par us ne apne darbāriyoñ se kahā, “Yih Yahyā baptismā dene wālā hai jo murdoñ meñ se jī uṭhā hai, is lie us kī mojizānā tāqateñ is meñ nazar ātī haiñ.”

³ Wajah yih thī ki Herodes ne Yahyā ko giriftār karke jel meñ ḍālā thā. Yih Herodiyās kī kḥātir huā thā jo pahle Herodes ke bhāī Filippus kī bīwī thī. ⁴ Yahyā ne Herodes ko batāyā thā, “Herodiyās se terī shādī nājāyaz hai.” ⁵ Herodes Yahyā ko qatl karnā chāhtā thā, lekin awām se ḍartā thā kyoñki wuh use nabī samajhte the.

⁶ Herodes kī sālgirah ke mauqe par Herodiyās kī beṭī un ke sāmne nāchī. Herodes ko us kā nāchnā itnā pasand āyā ⁷ ki us ne qasam khā kar us se wādā kiyā, “Jo bhī tū māñgegi maiñ tujhe ḍūngā.”

⁸ Apnī māñ ke sikhāne par beṭī ne kahā, “Mujhe Yahyā baptismā dene wāle kā sar ṭre meñ mangwā deñ.”

⁹ Yih sun kar bādshāh ko dukh huā. Lekin apnī qasmoñ aur mehmānoñ kī maujūdagī kī wajah se us ne use dene kā hukm de diyā. ¹⁰ Chunāñche Yahyā kā sar qalam kar diyā gayā. ¹¹ Phir ṭre meñ rakh kar andar lāyā gayā aur laṛkī ko de diyā gayā. Laṛkī use apnī māñ ke pās le gai. ¹² Bād meñ Yahyā ke shāgird āe aur us kī lāsh le kar use dafnāyā. Phir wuh Īsā ke pās gae aur use ittalā dī.

Īsā 5000 Mardoñ ko Khānā Khilātā Hai

¹³ Yih kḥabar sun kar Īsā logoñ se alag ho kar kashtī par sawār huā aur kisī wīrān jagah chalā gayā. Lekin hujūm ko us kī kḥabar milī. Log paidal chal kar shahroñ se nikal āe aur us ke pīchhe lag gae. ¹⁴ Jab Īsā ne kashtī par se utar

kar baṛe hujūm ko dekhā to use logoñ par baṛā tars āyā. Wahīn us ne un ke marīzoñ ko shifā dī.

¹⁵ Jab din ḍhalne lagā to us ke shāgird us ke pās āe aur kahā, “Yih jagah wīrān hai aur din ḍhalne lagā hai. In ko ruḵsat kar deñ tāki yih irdgird ke dehātoñ meñ jā kar khāne ke lie kuchh ḵharīd leñ.”

¹⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Inheñ jāne kī zarūrat nahīn, tum ḵhud inheñ khāne ko do.”

¹⁷ Unhoñ ne jawāb diyā, “Hamāre pās sirf pāñch roṭiyāñ aur do machhliyāñ haiñ.”

¹⁸ Us ne kahā, “Unheñ yahāñ mere pās le āo,” ¹⁹ aur logoñ ko ghās par baiṭhne kā hukm diyā. Īsā ne un pāñch roṭiyōñ aur do machhliyōñ ko le kar āsmān kī taraf dekhā aur shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne roṭiyōñ ko toṛ toṛ kar shāgirdoñ ko diyā, aur shāgirdoñ ne yih roṭiyāñ logoñ meñ taqsīm kar dīñ. ²⁰ Sab ne jī bhar kar khāyā. Jab shāgirdoñ ne bache hue ṭukṛe jamā kie to bārah ṭokre bhar gae. ²¹ Ḵhawātīn aur bachchoñ ke alāwā khāne wāle taqṛīban 5,000 mard the.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

²² Is ke ain bād Īsā ne shāgirdoñ ko majbūr kiyā ki wuh kashtī par sawār ho kar āge nikleñ aur jhīl ke pār chale jāeñ. Itne meñ wuh hujūm ko ruḵsat karnā chāhtā thā.

²³ Unheñ ḵhairbād kahne ke bād wuh duā karne ke lie akelā pahāṛ par chaṛh gayā. Shām ke waqt wuh wahāñ akelā thā ²⁴ jabki kashtī kināre se kāfī dūr ho gaī thī. Lahreñ kashtī ko bahut tang kar rahī thīñ kyonki hawā us ke ḵhilāf chal rahī thī.

²⁵ Taqṛīban tīn baje rāt ke waqt Īsā pānī par chalte hue un ke pās āyā. ²⁶ Jab shāgirdoñ ne use jhīl kī satah par chalte hue dekhā to unhoñ ne dahshat khāī. “Yih koī bhūt hai,” unhoñ ne kahā aur ḍar ke māre chīḵheñ mārne lage.

²⁷ Lekin Īsā fauran un se muḵhātīb ho kar bolā, “Hauslā rakho! Maiñ hī hūñ. Mat ghabrāo.”

²⁸ Is par Patras bol uṭhā, “Ḵhudāwand, agar āp hī haiñ to mujhe pānī par apne pās āne kā hukm deñ.”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Ā.” Patras kashtī par se utar kar pānī par chalte chalte Īsā kī taraf baṛhne lagā. ³⁰ Lekin jab us ne tez hawā par ḡhaur kiyā to wuh ghabrā gayā aur ḍubne lagā. Wuh chillā uṭhā, “Ḵhudāwand, mujhe bachāeñ!”

³¹ Īsā ne fauran apnā hāth baṛhā kar use pakaṛ liyā. Us ne kahā, “Ai kam-etaqād! Tū shak meñ kyoñ paṛ gayā thā?”

³² Donoñ kashtī par sawār hue to hawā tham gaī. ³³ Phir kashtī meñ maujūd shāgirdoñ ne use sijdā karke kahā, “Yaḡīnan āp Allāh ke Farzand haiñ!”

Gannesarat meñ Marīzoñ kī Shifā

³⁴ Jhīl ko pār karke wuh Gannesarat Shahr ke pās pahuñch gae. ³⁵ Jab us jagah ke logoñ ne Īsā ko pahchān liyā to unhoñ ne irdgird ke pūre ilāqe meñ is kī ḡhabar phailāi. Unhoñ ne apne tamām marīzoñ ko us ke pās lā kar ³⁶ us se minnat kī ki wuh unheñ sirf apne libās ke dāman ko chhūne de. Aur jis ne bhī use chhuā use shifā milī.

15

Bāpdādā kī Tālīm

¹ Phir kuchh Farīsī aur shariyat ke ālim Yarūshalam se ā kar Īsā se pūchhne lage, ² “Āp ke shāgird bāpdādā kī riwāyat kyoñ toṛte haiñ? Kyoñki wuh hāth dhoe baḡhair roṭī khāte haiñ.”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Aur tum apnī riwāyāt kī ḡhātir Allāh kā hukm kyoñ toṛte ho? ⁴ Kyoñki Allāh ne farmāyā, ‘Apne bāp aur apnī māñ kī izzat karnā’ aur ‘Jo apne bāp yā māñ par lānat kare use sazā-e-maut dī jāe.’ ⁵ Lekin jab koī apne wālidain se kahe, ‘Main āp kī madad nahīn kar saktā, kyoñki main ne mannat māñi hai ki jo kuchh mujhe āp ko denā thā wuh Allāh ke lie waḡf hai’ to tum ise jāyḡ qarār dete ho. ⁶ Yoñ tum kahte ho ki use apne māñ-bāp kī izzat karne kī zarūrat nahīn hai. Aur isī tarah tum Allāh ke kalām ko apnī riwāyat kī ḡhātir mansūḡh kar lete ho. ⁷ Riyākāro! Yasāyāh Nabī ne tumhāre bāre meñ kyā ḡhūb nabuwwat kī hai,

⁸ ‘Yih qaum apne hoñṭoñ se to merā ehtirām kartī hai lekin us kā dil mujh se dūr hai.

⁹ Wuh merī parastish karte to haiñ, lekin befāyḡdā. Kyoñki wuh sirf insān hī ke ahkām sikhāte haiñ.’ ”

Insān ko Kyā Kuchh Nāpāk Kar Detā Hai?

¹⁰ Phir Īsā ne hujūm ko apne pās bulā kar kahā, “Sab merī bāt suno aur ise samajhne kī koshish karo. ¹¹ Koī aisī chīz hai nahīn jo insān ke muñh meñ dāḡhil ho kar use nāpāk kar sake, balki jo kuchh insān ke muñh se nikaltā hai wuhī use nāpāk kar detā hai.”

¹² Is par shāgirdoñ ne us ke pās ā kar pūchhā, “Kyā āp ko mālūm hai ki Farīsī yih bāt sun kar nārāz hue haiñ?”

¹³ Us ne jawāb diyā, “Jo bhī paudā mere āsmānī Bāp ne nahīn lagāyā use jaḡ se ukhārā jāegā. ¹⁴ Unheñ chhoṛ do,

wuh andhe rāh dikhāne wāle haiñ. Agar ek andhā dūsre andhe kī rāhnumāi kare to donoñ garhe meñ gir jāeñge.”

¹⁵ Patras bol uṭhā, “Is tamsīl kā matlab hameñ bataēñ.”

¹⁶ Īsā ne kahā, “Kyā tum abhī tak itne nāsamajh ho? ¹⁷ Kyā tum nahīñ samajh sakte ki jo kuchh insān ke muñh meñ dākḥil ho jātā hai wuh us ke mede meñ jātā hai aur wahāñ se nikal kar jā-e-zarūrat meñ? ¹⁸ Lekin jo kuchh insān ke muñh se nikaltā hai wuh dil se ātā hai. Wuhī insān ko nāpāk kartā hai. ¹⁹ Dil hī se bure ḳhayālāt, qatl-o-ghārat, zinākārī, harāmkarī, chori, jhūṭī gawāhī aur buhtān nikalte haiñ. ²⁰ Yihī kuchh insān ko nāpāk kar detā hai, lekin hāth dhoe baḡhair khānā khāne se wuh nāpāk nahīñ hotā.”

Ḡhairyahūdī Aurat kā Īmān

²¹ Phir Īsā Galīl se rawānā ho kar shimāl meñ Sūr aur Saidā ke ilāqe meñ āyā. ²² Is ilāqe kī ek Kanānī ḳhātūn us ke pās ā kar chillāne lagī, “Ḳhudāwand, Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen. Ek badrūh merī beṭī ko bahut satātī hai.”

²³ Lekin Īsā ne jawāb meñ ek lafz bhī na kahā. Is par us ke shāgird us ke pās ā kar us se guzārish karne lage, “Use fāriḡh kar deñ, kyonki wuh hamāre pīchhe pīchhe chīḳhtī-chillātī hai.”

²⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Mujhe sirf Isrāīl kī khoī huī bheṛoñ ke pās bhejā gayā hai.”

²⁵ Aurat us ke pās ā kar muñh ke bal jhuk gaī aur kahā, “Ḳhudāwand, merī madad karen!”

²⁶ Us ne use batāyā, “Yih munāsib nahīñ ki bachchoñ se khānā le kar kuttoñ ke sāmne phaiñk diyā jāe.”

²⁷ Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, lekin kutte bhī wuh ṭukre khāte haiñ jo un ke mālik kī mez par se farsh par gir jāte haiñ.”

²⁸ Īsā ne kahā, “Ai aurat, terā imān baṛā hai. Terī darḳhāst pūrī ho jāe.” Usī lamhe aurat kī beṭī ko shifā mil gaī.

Īsā Bahut-se Marīzoñ ko Shifā Detā Hai

²⁹ Phir Īsā wahāñ se rawānā ho kar Galīl kī Jhīl ke kināre pahuñch gayā. Wahāñ wuh pahār par chaṛh kar baiṭh gayā.

³⁰ Logoñ kī baṛī tādād us ke pās āī. Wuh apne langaṛe, andhe, maflūj, gūñge aur kaī aur qism ke marīz bhī sāth le āe. Unhoñ ne unheñ Īsā ke sāmne rakhā to us ne unheñ shifā dī. ³¹ Hujūm hairatzadā ho gayā. Kyonki gūñge bol rahe the, apāhajoñ ke āzā bahāl ho gae. Langaṛe chalne aur andhe deḳhne lage the. Yih dekh kar bhīṛ ne Isrāīl ke Ḳhudā kī tamjīd kī.

Īsā 4000 Mardoñ ko Khānā Khilātā Hai

³² Phir Īsā ne apne shāgirdoñ ko bulā kar un se kahā, “Mujhe in logoñ par tars ātā hai. Inheñ mere sāth thahre tīn dīn ho chuke haiñ aur in ke pās khāne kī koī chīz nahīn hai. Lekin main inheñ is bhūkī hālat meñ ruḥsat nahīn karnā chāhtā. Aisā na ho ki wuh rāste meñ thak kar chūr ho jāeñ.”

³³ Us ke shāgirdoñ ne jawāb diyā, “Is wīrān ilāqe meñ kahān se itnā khānā mil sakegā kī yih log khā kar ser ho jāeñ?”

³⁴ Īsā ne pūchhā, “Tumhāre pās kitnī roṭiyāñ haiñ?” Unhoñ ne jawāb diyā, “Sāt, aur chand ek chhoṭī machhliyāñ.”

³⁵ Īsā ne hujūm ko zamīn par baiṭhne ko kahā. ³⁶ Phir sāt roṭiyōñ aur machhliyoñ ko le kar us ne shukrguzārī kī duā kī aur unheñ toṛ toṛ kar apne shāgirdoñ ko taq̄sīm karne ke lie de diyā. ³⁷ Sab ne jī bhar kar khāyā. Bād meñ jab khāne ke bache hue ṭukre jamā kie gae to sāt baṛe ṭokre bhar gae. ³⁸ Ḳhawātīn aur bachchoñ ke alāwā khāne wāle 4,000 mard the.

³⁹ Phir Īsā logoñ ko ruḥsat karke kashtī par sawār huā aur magadan ke ilāqe meñ chalā gayā.

16

Farīsī Ilāhī Nishān kā Taq̄zā Karte Haiñ

¹ Ek dīn Farīsī aur Sadūqī Īsā ke pās āe. Use parakhne ke lie unhoñ ne mutālabā kiyā ki wuh unheñ āsmān kī taraf se koī ilāhī nishān dikhāe tāki us kā iḳhtiyār sābit ho jāe. ² Lekin us ne jawāb diyā, “Shām ko tum kahte ho, ‘Kal mausam sāf hogā kyonki āsmān surḳh nazar ātā hai.’ ³ Aur subah ke waqt kahte ho, ‘Āj tūfān hogā kyonki āsmān surḳh hai aur bādāl chhāe hue haiñ.’ Ġharz tum āsmān kī hālat par ġhaur karke sahīh natījā nikāl lete ho, lekin zamānoñ kī alāmatoñ par ġhaur karke sahīh natīje tak pahuñchnā tumhāre bas kī bāt nahīn hai. ⁴ Sirf sharīr aur zinākār nasl ilāhī nishān kā taq̄zā kartī hai. Lekin use koī bhī ilāhī nishān pesh nahīn kiyā jāegā siwāe Yūnus nabī ke nishān ke.”

Yih kah kar Īsā unheñ chhoṛ kar chalā gayā.

Farīsīyoñ aur Sadūqīyoñ kā Ḳhamīr

⁵ Jhīl ko pār karte waqt shāgird apne sāth khānā lānā bhūl gae the. ⁶ Īsā ne un se kahā, “Ḳhabardār, Farīsīyoñ aur Sadūqīyoñ ke ḳhamīr se hoshyār rahnā.”

⁷ Shāgird āpas meñ bahs karne lage, “Wuh is lie kah rahe hoñge ki ham khānā sāth nahīn lāe.”

⁸ Īsā ko mālūm huā ki wuh kyā soch rahe haiñ. Us ne kahā, “Tum āpas meñ kyon bahs kar rahe ho ki hamāre

pās roṭī nahīn hai? ⁹ Kyā tum abhī tak nahīn samajhte? Kyā tumheñ yād nahīn ki main ne pānch roṭiyān le kar 5,000 ādmiyoñ ko khānā khilā diyā aur ki tum ne bache hue ṭukroñ ke kitne ṭokre uṭhāe the? ¹⁰ Yā kyā tum bhūl gae ho ki main ne sāt roṭiyān le kar 4,000 ādmiyoñ ko khānā khilāyā aur ki tum ne bache hue ṭukroñ ke kitne ṭokre uṭhāe the? ¹¹ Tum kyoñ nahīn samajhte ki main tum se khāne kī bāt nahīn kar rahā? Suno merī bāt! Farīsiyoñ aur Sadūqiyoñ ke khamīr se hoshyār raho!”

¹² Phir unheñ samajh āī ki Īsā unheñ roṭī ke khamīr se āgāh nahīn kar rahā thā balki Farīsiyoñ aur Sadūqiyoñ kī tālim se.

Patras kā Iqrār

¹³ Jab Īsā Qaisariyā-filippī ke ilāqe meñ pahuñchā to us ne shāgirdoñ se pūchhā, “Ibn-e-Ādam logoñ ke nazdik kaun hai?”

¹⁴ Unhoñ ne jawāb diyā, “Kuchh kahte haiñ Yahyā baptismā dene wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī haiñ. Kuchh yih bhī kahte haiñ ki Yarmiyāh yā nabiyōñ meñ se ek.”

¹⁵ Us ne pūchhā, “Lekin tumhāre nazdik main kaun hūñ?”

¹⁶ Patras ne jawāb diyā, “Āp zindā Kḥudā ke Farzand Masīh haiñ.”

¹⁷ Īsā ne kahā, “Shamāūn bin Yūnus, tū mubārak hai, kyonki kisī insān ne tujh par yih zāhir nahīn kiyā balki mere āsmānī Bāp ne. ¹⁸ Main tujhe yih bhī batātā hūñ ki tū Patras yānī Patthar hai, aur isī patthar par main apnī jamāt ko tāmīr karūngā, aisī jamāt jis par Pātāl ke darwāze bhī ghālib nahīn aeñge. ¹⁹ Main tujhe āsmān kī bādshāhī kī kunjīyāñ de dūngā. Jo kuchh tū zamīn par bāndhegā wuh āsmān par bhī bāndhegā. Aur jo kuchh tū zamīn par kholegā wuh āsmān par bhī khulegā.”

²⁰ Phir Īsā ne apne shāgirdoñ ko hukm diyā, “Kisī ko bhī na batāo ki main Masīh hūñ.”

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²¹ Us waqt se Īsā apne shāgirdoñ par wāzih karne lagā, “Lāzim hai ki main Yarūshalam jā kar qaum ke buzurgoñ, rāhnumā imāmoñ aur shariyat ke ulamā ke hāthoñ bahut dukh uṭhāūñ. Mujhe qatl kiyā jāegā, lekin tīsre dīn main jā uṭhūngā.”

²² Is par Patras use ek taraf le jā kar samjhāne lagā. “Ai Kḥudāwand, Allāh na kare ki yih kabhī bhī āp ke sāth ho.”

²³ Īsā ne muṛ kar Patras se kahā, “Shaitān, mere sāmne se haṭ jā! Tū mere lie ṭhokar kā bāis hai, kyoṅki tū Allāh kī soch nahīn rakhtā balki insān kī.”

²⁴ Phir Īsā ne apne shāgirdoṅ se kahā, “Jo mere pīchhe ānā chāhe wuh apne āp kā inkār kare aur apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le. ²⁵ Kyoṅki jo apnī jān ko bachāe rakhnā chāhe wuh use kho degā. Lekin jo merī kḥatir apnī jān kho de wuhī use pā legā. ²⁶ Kyā faydā hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsīl ho jāe, lekin wuh apnī jān se mahrūm ho jāe? Insān apnī jān ke badle kyā de saktā hai? ²⁷ Kyoṅki Ibn-e-Ādam apne Bāp ke jalāl meṅ apne farishtoṅ ke sāth āegā, aur us waqt wuh har ek ko us ke kām kā badlā degā. ²⁸ Maiṅ tumheṅ sach batātā hūn, yahān kuchh aise log khare haiṅ jo marne se pahle hī Ibn-e-Ādam ko us kī bādshāhī meṅ āte hue dekheṅge.”

17

Pahār par Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

¹ Chhīh din ke bād Īsā sirf Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko apne sāth le kar ūnche pahār par chaṛh gayā. ² Wahān us kī shakl-o-sūrat un ke sāmne badal gai. Us kā chehrā sūraj kī tarah chamakne lagā, aur us ke kapṛe nūr kī mānind safed ho gae. ³ Achānak Iliyās aur Mūsā zāhir hue aur Īsā se bāteṅ karne lage. ⁴ Patras bol uṭhā, “Kḥudāwand, kitnī achchhī bāt hai ki ham yahān haiṅ. Agar āp chāheṅ to maiṅ tīn jhoṅpṛiyāṅ banāūṅgā, ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur ek Iliyās ke lie.”

⁵ Wuh abhī bāt kar hī rahā thā ki ek chamakdār bādāl ā kar un par chhā gayā aur bādāl meṅ se ek āwāz sunāi dī, “Yih merā pyārā Farzand hai, jis se maiṅ kḥush hūn. Is kī suno.”

⁶ Yih sun kar shāgird dahshat khā kar aundhe muṅh gir gae. ⁷ Lekin Īsā ne ā kar unheṅ chhuā. Us ne kahā, “Uṭho, mat ḍaro.” ⁸ Jab unhoṅ ne nazar uṭhāi to Īsā ke siwā kisī ko na dekhā.

⁹ Wuh pahār se utarne lage to Īsā ne unheṅ hukm diyā, “Jo kuchh tum ne dekhā hai use us waqt tak kisī ko na batānā jab tak ki Ibn-e-Ādam murdoṅ meṅ se jī na uṭhe.”

¹⁰ Shāgirdoṅ ne us se pūchhā, “Sharīat ke ulamā kyoṅ kahte haiṅ ki Masīh kī āmad se pahle Iliyās kā ānā zarūrī hai?”

¹¹ Īsā ne jawāb diyā, “Iliyās to zarūr sab kuchh bahāl karne ke lie āegā. ¹² Lekin maiṅ tum ko batātā hūn ki Iliyās to ā chukā hai aur unhoṅ ne use nahīn pahchānā balki us ke

sāth jo chāhā kiyā. Isī tarah Ibn-e-Ādam bhī un ke hāthoñ dukh uṭhāegā.”

¹³ Phir shāgirdoñ ko samajh āī ki wuh un ke sāth Yahyā baptismā dene wāle kī bāt kar rahā thā.

Īsā Laṛke meñ se Badrūh Nikāltā Hai

¹⁴ Jab wuh nīche hujūm ke pās pahuñche to ek ādmī ne Īsā ke sāmne ā kar ghuṭne ṭeke ¹⁵ aur kahā, “Ḳhudāwand, mere beṭe par rahm karen, use mirgī ke daure paṛte haiñ aur use shadīd taklīf uṭhānī paṛtī hai. Kāī bār wuh āg yā pānī meñ gir jātā hai. ¹⁶ Maiñ use āp ke shāgirdoñ ke pās lāyā thā, lekin wuh use shifā na de sake.”

¹⁷ Īsā ne jawāb diyā, “Īmān se ḳhālī aur ṭerhī nasl! Maiñ kab tak tumhāre sāth rahūñ, kab tak tumheñ bardāsht karūñ? Laṛke ko mere pās le āo.” ¹⁸ Īsā ne badrūh ko ḍāñṭā, to wuh laṛke meñ se nīkal gaī. Usī lamhe use shifā mil gaī.

¹⁹ Bād meñ shāgirdoñ ne alahdagī meñ Īsā ke pās ā kar pūchhā, “Ham badrūh ko kyoñ na nīkal sake?”

²⁰ Us ne jawāb diyā, “Apne Īmān kī kamī ke sabab se. Maiñ tumheñ sach batātā hūñ, agar tumhārā Īmān rāī ke dāne ke barābar bhī ho to phir tum is pahār ko kah sakoge, ‘Idhar se udhar khisak jā,’ to wuh khisak jāegā. Aur tumhāre lie kuchh bhī nāmumkin nahīñ hogā. ²¹ [Lekin is qism kī badrūh duā aur roze ke baḡhair nahīñ nikaltī.]”

Īsā Dūsri Bār Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²² Jab wuh Galīl meñ jamā hue to Īsā ne unheñ batāyā, “Ibn-e-Ādam ko ādmiyoñ ke hawāle kar diyā jāegā. ²³ Wuh use qatl karenge, lekin tīn din ke bād wuh jī uṭhegā.” Yih sun kar shāgird nihāyat ḡhamgīn hue.

Baitul-muqaddas kā Ṭaiks

²⁴ Wuh Kafarnahūm pahuñche to Baitul-muqaddas kā ṭaiks jamā karne wāle Patras ke pās ā kar pūchhne lage, “Kyā āp kā ustād Baitul-muqaddas kā ṭaiks adā nahīñ kartā?”

²⁵ “Jī, wuh kartā hai,” Patras ne jawāb diyā. Wuh ghar meñ āyā to Īsā pahle hī bolne lagā, “Kyā ḳhayāl hai Shamāūn, duniyā ke bādshāh kin se ḍyūṭī aur ṭaiks lete haiñ, apne farzandoñ se yā ajnabiyōñ se?”

²⁶ Patras ne jawāb diyā, “Ajnabiyōñ se.” Īsā bolā “To phir un ke farzand ṭaiks dene se barī hue. ²⁷ Lekin ham unheñ nārāz nahīñ karnā chāhte. Is lie jhīl par jā kar us meñ ḍorī ḍāl denā. Jo machhli tū pahle pakaregā us kā muñh kholnā to us meñ se chāñḍī kā sikkā niklegā. Use le kar unheñ mere aur apne lie adā kar de.”

18

Kaun Sab se Barā Hai?

¹ Us waqt shāgird Īsā ke pās ā kar pūchhne lage, “Āsmān kī bādshāhī meñ kaun sab se barā hai?”

² Jawāb meñ Īsā ne ek chhoṭe bachche ko bulā kar un ke darmiyān kharā kiyā ³ aur kahā, “Main tum ko sach batātā hūn agar tum badal kar chhoṭe bachchoñ kī mānind na bano to tum kabhī āsmān kī bādshāhī meñ dākhl nahīn hoge. ⁴ Is lie jo bhī apne āp ko is bachche kī tarah chhoṭā banāegā wuh āsmān meñ sab se barā hogā. ⁵ Aur jo bhī mere nām meñ is jaise chhoṭe bachche ko qabūl kare wuh mujhe qabūl kartā hai.

Āzmāishen

⁶ Lekin jo koī in chhoṭoñ meñ se kisī ko gunāh karne par uksāe us ke lie behtar hai ki us ke gale meñ baṛī chakkī kā pāṭ bāndh kar use samundar kī gahrāyoñ meñ ḍubo diyā jāe. ⁷ Duniyā par un chīzoñ kī wajah se afsos jo gunāh karne par uksāti haiñ. Lāzim hai ki aisī āzmāishen āen, lekin us shaḥs par afsos jis kī mārifat wuh āen.

⁸ Agar terā hāth yā pānw tujhe gunāh karne par uksāe to use kāṭ kar phaiñk denā. Is se pahle ki tujhe do hāthoñ yā do pānwōñ samet jahannum kī abadī āg meñ phaiñkā jāe, behtar yih hai ki ek hāth yā pānw se mahrūm ho kar abadī zindagī meñ dākhl ho. ⁹ Aur agar terī āñkh tujhe gunāh karne par uksāe to use nikāl kar phaiñk denā. Is se pahle ki tujhe do āñkhoñ samet jahannum kī āg meñ phaiñkā jāe behtar yih hai ki ek āñkh se mahrūm ho kar abadī zindagī meñ dākhl ho.

Khoī Huī Bher kī Tamsīl

¹⁰ Khabardār! Tum in chhoṭoñ meñ se kisī ko bhī haqīr na jānanā. Kyoñki main tum ko batātā hūn ki āsmān par in ke farishte har waqt mere Bāp ke chehre ko dekhte rahte haiñ. ¹¹ [Kyoñki Ibn-e-Ādam khoe huoñ ko ḍhūñdne aur najāt dene āyā hai.]

¹² Tumhārā kyā ḳhayāl hai? Agar kisī ādmī kī 100 bheren hoñ aur ek bhaṭak kar gum ho jāe to wuh kyā karegā? Kyā wuh bāqī 99 bheren pahārī ilāqe meñ chhoṭ kar bhaṭkī huī bher ko ḍhūñdne nahīn jāegā? ¹³ Aur main tum ko sach batātā hūn ki bhaṭkī huī bher ke milne par wuh us ke bāre meñ un bāqī 99 bheroñ kī nisbat kahīn zyādā ḳhushī manāegā jo bhaṭkī nahīn. ¹⁴ Bilkul isī tarah āsmān par tumhārā Bāp nahīn chāhtā ki in chhoṭoñ meñ se ek bhī halāk ho jāe.

Gunāh meñ Pare Bhāi se Sulūk

¹⁵ Agar tere bhāi ne terā gunāh kiyā ho to akele us ke pās jā kar us par us kā gunāh zāhir kar. Agar wuh terī bāt māne to tū ne apne bhāi ko jīt liyā. ¹⁶ Lekin agar wuh na māne to ek yā do aur logon ko apne sāth le jā tāki tumhārī har bāt kī do yā tīn gawāhon se tasdīq ho jāe. ¹⁷ Agar wuh un kī bāt bhī na māne to jamāt ko batā denā. Aur agar wuh jamāt kī bhī na māne to us ke sāth ḡhairimāndār yā ṭaiks lene wāle kā-sā sulūk kar.

Bāndhne aur Kholne kā Iḡhtiyār

¹⁸ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo kuchh bhī tum zamīn par bāndhoge āsmān par bhī bandhegā, aur jo kuchh zamīn par khologe āsmān par bhī khulegā.

¹⁹ Maiñ tum ko yih bhī batātā hūñ ki agar tum meñ se do shaḡhs kisī bāt ko māngne par muttāfiq ho jāeñ to merā āsmānī Bāp tum ko baḡhshegā. ²⁰ Kyonki jahāñ bhī do yā tīn afrād mere nām meñ jamā ho jāeñ wahāñ maiñ un ke darmiyān hūngā.”

Muāf na Karne Wāle Naukar kī Tamsīl

²¹ Phir Patras ne Īsā ke pās ā kar pūchhā, “Ḳhudāwand, jab merā bhāi merā gunāh kare to maiñ kitnī bār use muāf karūñ? Sāt bār tak?”

²² Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe batātā hūñ, sāt bār nahīñ balki 77 bār. ²³ Is lie āsmān kī bādshāhī ek bādshāh kī mānind hai jo apne naukaron ke karzon kā hisāb-kitāb karnā chāhtā thā. ²⁴ Hisāb-kitāb shurū karte waqt ek ādmī us ke sāmne pesh kiyā gayā jo Arabon ke hisāb se us kā qarzdār thā. ²⁵ Wuh yih raqam adā na kar sakā, is lie us ke mālik ne yih qarz wasūl karne ke lie hukm diyā ki use bāl-bachchoñ aur tamām milkiyat samet faroḡht kar diyā jāe. ²⁶ Yih sun kar naukar muñh ke bal girā aur minnat karne lagā, ‘Mujhe muhlat deñ, maiñ pūrī raqam adā kar dūngā.’ ²⁷ Bādshāh ko us par tars āyā. Us ne us kā qarz muāf karke use jāne diyā.

²⁸ Lekin jab yihī naukar bāhar niklā to ek hamḡhidmat milā jo us kā chand hazār rūpon kā qarzdār thā. Use pakaḡ kar wuh us kā galā dabā kar kahne lagā, ‘Apnā qarz adā kar!’ ²⁹ Dūsrā naukar gir kar minnat karne lagā, ‘Mujhe muhlat deñ, maiñ āp ko sārī raqam adā kar dūngā.’ ³⁰ Lekin wuh is ke lie taiyār na huā, balki jā kar use us waqt tak jel meñ ḡalwāyā jab tak wuh pūrī raqam adā na kar de. ³¹ Jab bāqī naukaron ne yih dekhā to unheñ shadīd dukh huā aur unhoñ ne apne mālik ke pās jā kar sab kuchh batā diyā jo huā thā. ³² Is par mālik ne us naukar ko apne pās bulā liyā aur kahā, ‘Sharīr naukar! Jab tū ne merī minnat kī to maiñ ne terā pūrā qarz muāf kar diyā. ³³ Kyā lāzim na

thā ki tū bhī apne sāthī naukar par utnā rahm kartā jitnā main ne tujh par kiyā thā?” ³⁴ Ghusse meñ mālik ne use jel ke afsarōñ ke hawāle kar diyā tāki us par us waqt tak tashaddud kiyā jāe jab tak wuh qarz kī pūrī raqam adā na kar de.

³⁵ Merā āsmānī Bāp tum meñ se har ek ke sāth bhī aisā hī karegā agar tum ne apne bhāi ko pūre dil se muāf na kiyā.”

19

Talāq ke bāre meñ Tālīm

¹ Yih kahne ke bād Īsā Galīl ko chhoṛ kar Yahūdiyā meñ Dariyā-e-Yardan ke pār chalā gayā. ² Baṛā hujūm us ke pīchhe ho liyā aur us ne unheñ wahāñ shifā dī.

³ Kuchh Farīsī āe aur use phaṅsāne kī gharz se sawāl kiyā, “Kyā jāyz hai ki mard apnī bīwī ko kisī bhī wajah se talāq de?”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kalām-e-muqaddas meñ nahīñ paṛhā ki ibtidā meñ Ḳhāliq ne unheñ mard aur aurat banāyā? ⁵ Aur us ne farmāyā, ‘Is lie mard apne mān-bāp ko chhoṛ kar apnī bīwī ke sāth paiwast ho jātā hai. Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.’ ⁶ Yoñ wuh kalām-e-muqaddas ke mutābiq do nahīñ rahte balki ek ho jāte haiñ. Jise Allāh ne joṛā hai use insān judā na kare.”

⁷ Unhoñ ne etarāz kiyā, “To phir Mūsā ne yih kyon farmāyā ki ādmī talāqnāmā likh kar bīwī ko ruḵsat kar de?”

⁸ Īsā ne jawāb diyā, “Mūsā ne tumhārī sakhtdilī kī wajah se tum ko apnī bīwī ko talāq dene kī ijāzat dī. Lekin ibtidā meñ aisā na thā. ⁹ Main tumheñ batātā hūñ, jo apnī bīwī ko jis ne zinā na kiyā ho talāq de aur kisī aur se shādī kare, wuh zinā kartā hai.”

¹⁰ Shāgirdoñ ne us se kahā, “Agar shauhar aur bīwī kā āpas kā tālluq aisā hai to shādī na karnā behtar hai.”

¹¹ Īsā ne jawāb diyā, “Har koī yih bāt samajh nahīñ saktā balki sirf wuh jise is qābil banā diyā gayā ho. ¹² Kyoñki kuchh paidāish hī se shādī karne ke qābil nahīñ hote, bāz ko dūsroñ ne yoñ banāyā hai aur bāz ne āsmān kī bādshāhī kī ḳhātir shādī karne se inkār kiyā hai. Lihāzā jo yih samajh sake wuh samajh le.”

Īsā Chhoṛe Bachchoñ ko Barkat Detā Hai

¹³ Ek din chhoṛe bachchoñ ko Īsā ke pās lāyā gayā tāki wuh un par apne hāth rakh kar duā kare. Lekin shāgirdoñ ne lāne wāloñ ko malāmat kī. ¹⁴ Yih dekḥ kar Īsā ne kahā, “Bachchoñ ko mere pās āne do aur unheñ na roko, kyoñki āsmān kī bādshāhī in jaise logoñ ko hāsil hai.”

¹⁵ Us ne un par apne hāth rakhe aur phir wahān se chalā gayā.

Amīr Mushkil se Allāh kī Bādshāhī meñ Dākḥil Ho Sakte Haiñ

¹⁶ Phir ek ādmī Īsā ke pās āyā. Us ne kahā, “Ustād, meñ kaun-sā nek kām karūn tāki abadī zindagī mil jāe?”

¹⁷ Īsā ne jawāb diyā, “Tū mujhe nekī ke bāre meñ kyon pūchh rahā hai? Sirf ek hī nek hai. Lekin agar tū abadī zindagī meñ dākḥil honā chāhtā hai to ahkām ke mutābiq zindagī guzār.”

¹⁸ Ādmī ne pūchhā, “Kaun-se ahkām?”

Īsā ne jawāb diyā, “Qatl na karnā, zinā na karnā, chori na karnā, jhūṭī gawāhī na denā, ¹⁹ apne bāp aur apnī mān kī izzat karnā aur apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.”

²⁰ Jawān ādmī ne jawāb diyā, “Maiñ ne in tamām ahkām kī pairawī kī hai, ab kyā rah gayā hai?”

²¹ Īsā ne use batāyā, “Agar tū kāmīl honā chāhtā hai to jā aur apnī pūrī jāydād faroḳht karke paise gharībōn meñ taqsim kar de. Phir tere lie āsmān par khazānā jamā ho jāegā. Is ke bād ā kar mere pīchhe ho le.”

²² Yih sun kar naujawān māyūs ho kar chalā gayā, kyonki wuh nihāyat daulatmand thā.

²³ Is par Īsā ne apne shāgirdōn se kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūn ki daulatmand ke lie āsmān kī bādshāhī meñ dākḥil honā mushkil hai. ²⁴ Maiñ yih dubārā kahtā hūn, amīr ke āsmān kī bādshāhī meñ dākḥil hone kī nisbat zyādā āsān yih hai ki unṭ sūī ke nāke meñ se guzar jāe.”

²⁵ Yih sun kar shāgird nihāyat hairatzadā hue aur pūchhne lage, “Phir kis ko najāt hāsil ho saktī hai?”

²⁶ Īsā ne ghaur se un kī taraf dekh kar jawāb diyā, “Yih insān ke lie to nāmumkin hai, lekin Allāh ke lie sab kuchh mumkin hai.”

²⁷ Phir Patras bol uṭhā, “Ham to apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke pīchhe ho lie haiñ. Hameñ kyā milegā?”

²⁸ Īsā ne un se kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūn, duniyā kī naī takḥliq par jab Ibn-e-Ādam apne jalālī takht par baiṭhegā to tum bhī jinhoñ ne merī pairawī kī hai bārah takhtōn par baiṭh kar Isrāil ke bārah qabilōn kī adālat karoge. ²⁹ Aur jis ne bhī merī khātir apne gharōn, bhāiyōn, bahnoñ, bāp, mān, bachchoñ yā khetōn ko chhoṛ diyā hai use sau gunā zyādā mil jāegā aur mīrās meñ abadī zindagī pāegā. ³⁰ Lekin bahut-se log jo ab awwal haiñ us waqt ākhir hoñge aur jo ab ākhir haiñ wuh awwal hoñge.

20

Angūr ke Bāgh meñ Mazdūr

¹ Kyoñki āsmān kī bādshāhī us zamīndār se mutābiqat rakhtī hai jo ek din subah-sawere niklā tāki apne angūr ke bāgh ke lie mazdūr dhūnde. ² Wuh un se dihārī ke lie chāndī kā ek sikkā dene par muttāfiq huā aur unheñ apne angūr ke bāgh meñ bhej diyā. ³ Nau baje wuh dubārā niklā to dekhā ki kuchh log abhī tak manḍī meñ fāriḡh baiṭhe haiñ. ⁴ Us ne un se kahā, ‘Tum bhī jā kar mere angūr ke bāgh meñ kām karo. Maiñ tumheñ munāsib ujrat dūngā.’ ⁵ Chunāñche wuh kām karne ke lie chale gae. Bārah baje aur tīn baje dopahar ke waqt bhī wuh niklā aur is tarah ke fāriḡh mazdūroñ ko kām par lagāyā. ⁶ Phir shām ke pāñch baj gae. Wuh niklā to dekhā ki abhī tak kuchh log fāriḡh baiṭhe haiñ. Us ne un se pūchhā, ‘Tum kyoñ pūrā din fāriḡh baiṭhe rahe ho?’ ⁷ Unhoñ ne jawāb diyā, ‘Is lie ki kisī ne hamēñ kām par nahīñ lagāyā.’ Us ne un se kahā, ‘Tum bhī jā kar mere angūr ke bāgh meñ kām karo.’

⁸ Din ḡhal gayā to zamīndār ne apne afsar ko batāyā, ‘Mazdūroñ ko bulā kar unheñ mazdūrī de de, ākhir meñ āne wāloñ se shurū karke pahle āne wāloñ tak.’ ⁹ Jo mazdūr pāñch baje āe the unheñ chāndī kā ek ek sikkā mil gayā. ¹⁰ Is lie jab wuh āe jo pahle kām par lagāe gae the to unhoñ ne zyādā milne kī tawaqqo kī. Lekin unheñ bhī chāndī kā ek ek sikkā milā. ¹¹ Is par wuh zamīndār ke k̄hilāf bur̄bur̄āne lage, ¹² ‘Yih ādmī jinheñ ākhir meñ lagāyā gayā unhoñ ne sirf ek ghanṭā kām kiyā. To bhī āp ne unheñ hamāre barābar kī mazdūrī dī hālāñki hamēñ din kā pūrā bojھ aur dhūp kī shiddat bardāsht karnī parī.’

¹³ Lekin zamīndār ne un meñ se ek se bāt kī, ‘Yār, maiñ ne ḡhalat kām nahīñ kiyā. Kyā tū chāndī ke ek sikke ke lie mazdūrī karne par muttāfiq na huā thā?’ ¹⁴ Apne paise le kar chalā jā. Maiñ ākhir meñ kām par lagne wāloñ ko utnā hī denā chāhtā hūñ jitnā tujhe. ¹⁵ Kyā merā haq nahīñ ki maiñ jaisā chāhūñ apne paise k̄harch karūñ? Yā kyā tū is lie hasad kartā hai ki maiñ faiyāzdil hūñ?’

¹⁶ Yoñ awwal ākhir meñ āeñge aur jo ākhirī haiñ wuh awwal ho jāeñge.”

Īsā Tīsrī Martabā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

¹⁷ Ab jab Īsā Yarūshalam kī taraf bar̄h rahā thā to bārah shāgirdoñ ko ek taraf le jā kar us ne un se kahā, ¹⁸ ‘Ham Yarūshalam kī taraf bar̄h rahe haiñ. Wahāñ Ibn-e-Ādam ko rāhnumā imāmoñ aur sharīat ke ulamā ke hawāle kar diyā jāegā. Wuh us par sazā-e-maut kā fatwā de kar

19 use Ġhairyahūdiyoṅ ke hawāle kar deṅge tāki wuh us kā mazāq uṛāeṅ, us ko koṛe māreṅ aur use maslūb kareṅ. Lekin tīsre din wuh jī uṭhegā.”

Yāqūb aur Yūhannā kī Mān kī Guzārish

20 Phir Zabdī ke beṭoṅ Yāqūb aur Yūhannā kī mān apne beṭoṅ ko sāth le kar Īsā ke pās āī aur sijdā karke kahā, “Āp se ek guzārish hai.”

21 Īsā ne pūchhā, “Tū kyā chāhtī hai?”

Us ne jawāb diyā, “Apnī bādshāhī meṅ mere in beṭoṅ meṅ se ek ko apne dāeṅ hāth baiṭhne deṅ aur dūsre ko bāeṅ hāth.”

22 Īsā ne kahā, “Tum ko nahīn mālūm ki kyā māṅg rahe ho. Kyā tum wuh pyālā pī sakte ho jo main pīne ko hūn?” “Jī, ham pī sakte haiṅ,” unhoṅ ne jawāb diyā.

23 Phir Īsā ne un se kahā, “Tum merā pyālā to zarūr piyoge, lekin yih faislā karnā merā kām nahīn ki kaun mere dāeṅ hāth baiṭhegā aur kaun bāeṅ hāth. Mere Bāp ne yih maqām unḥīn ke lie taiyār kiyā hai jin ko us ne ḳhud muqarrar kiyā hai.”

24 Jab bāqī das shāgirdoṅ ne yih sunā to unheṅ Yāqūb aur Yūhannā par ḡhussā āyā. 25 Is par Īsā ne un sab ko bulā kar kahā, “Tum jānte ho ki qaumoṅ ke hukmrān apnī riāyā par rob ḡalte haiṅ aur un ke bare afsar un par apne iḳhtiyār kā ḡhalat istemāl karte haiṅ. 26 Lekin tumhāre darmiyān aisā nahīn hai. Jo tum meṅ baṛā honā chāhe wuh tumhārā ḳhādīm bane 27 aur jo tum meṅ awwal honā chāhe wuh tumhārā ḡhulām bane. 28 Kyoṅki Ibn-e-Ādam bhī is lie nahīn āyā ki ḳhidmat le balki is lie ki ḳhidmat kare aur apnī jān fidyā ke taur par de kar bahutoṅ ko chhuṛāe.”

Do Andhoṅ kī Shifā

29 Jab wuh Yarīhū Shahr se nikalne lage to ek baṛā hujūm un ke pīchhe chal rahā thā. 30 Do andhe rāste ke kināre baiṭhe the. Jab unhoṅ ne sunā ki Īsā guzar rahā hai to wuh chillāne lage, “Ḳhudāwand, Ibn-e-Dāūd, ham par rahm kareṅ.”

31 Hujūm ne unheṅ ḡant kar kahā, “Ḳhāmosh!” Lekin wuh aur bhī ūnchī āwāz se pukārte rahe, “Ḳhudāwand, Ibn-e-Dāūd, ham par rahm kareṅ.”

32 Īsā ruk gayā. Us ne unheṅ apne pās bulāyā aur pūchhā, “Tum kyā chāhte ho ki main tumhāre lie karūn?”

33 Unhoṅ ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, yih ki ham dekh sakeṅ.”

³⁴ Īsā ko un par tars āyā. Us ne un kī ānkhoñ ko chhuā to wuh fauran bahāl ho gaññ. Phir wuh us ke pīchhe chalne lage.

21

Yarūshalam meñ Purjosh Istiqbāl

¹ Wuh Yarūshalam ke qarīb Bait-fage pahuñche. Yih gānw Zaitūn ke pahār par wāqe thā. Īsā ne do shāgirdoñ ko bhejā ² aur kahā, “Sāmne wāle gānw meñ jāo. Wahān tum ko fauran ek gadhī nazar āegī jo apne bachche ke sāth bandhī huī hogī. Unheñ khol kar yahān le āo. ³ Agar koī yih dekh kar tum se kuchh kahe to use batā denā, ‘Khudāwand ko in kī zarūrat hai.’ Yih sun kar wuh fauran inheñ bhej degā.”

⁴ Yoñ nabī kī yih peshgoī pūrī huī,

⁵ ‘Siyyūn Beṭī ko batā denā,
dekh, terā bādshāh tere pās ā rahā hai.

Wuh halīm hai aur gadhe par,
hān gadhī ke bachche par sawār hai.’

⁶ Donoñ shāgird chale gae. Unhoñ ne waisā hī kiyā jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā. ⁷ Wuh gadhī ko bachche samet le āe aur apne kapṛe un par rakh die. Phir Īsā un par baiṭh gayā. ⁸ Jab wuh chal paṛā to bahut zyādā logoñ ne us ke āge āge rāste meñ apne kapṛe bichhā die. Bāz ne shākheñ bhī us ke āge āge rāste meñ bichhā diñ jo unhoñ ne daraḳhton se kaṭ li thiñ. ⁹ Log Īsā ke āge aur pīchhe chal rahe the aur chillā kar yih nāre lagā rahe the,

“Ibn-e-Dāūd ko hoshānā! *
Mubārak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai.

Āsmān kī bulandiyoñ par hoshānā.” †

¹⁰ Jab Īsā Yarūshalam meñ dākḥil huā to pūrā shahr hil gayā. Sab ne pūchhā, “Yih kaun hai?”

¹¹ Hujūm ne jawāb diyā, “Yih Īsā hai, wuh nabī jo Galīl ke Nāsarat se hai.”

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

¹² Aur Īsā Baitul-muqaddas meñ jā kar un sab ko nikālne lagā jo wahān qurbāniyoñ ke lie darkār chizoñ kī ḳharīd-o-faroḳht kar rahe the. Us ne sikkoñ kā tabādalā karne wāloñ kī mezeñ aur kabūtar bechne wāloñ kī kursiyāñ ulaṭ diñ ¹³ aur un se kahā, “Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Merā

* **21:9** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai. † **21:9** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

ghar duā kā ghar kahlāegā.’ Lekin tum ne use ḍākuoñ ke aḍḍe meñ badal diyā hai.”

¹⁴ Andhe aur langare Baitul-muḡaddas meñ us ke pās āe aur us ne unheñ shifā dī. ¹⁵ Lekin rāhnumā imām aur sharīat ke ulamā nārāz hue jab unhoñ ne us ke hairatangez kām dekhe aur yih ki bachche Baitul-muḡaddas meñ “Ibn-e-Dāūd ko hoshānā” chillā rahe haiñ. ¹⁶ Unhoñ ne us se pūchhā, “Kyā āp sun rahe haiñ ki yih bachche kyā kah rahe haiñ?”

“Jī,” Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kalām-e-muḡaddas meñ kabhī nahīñ paṛhā ki ‘Tū ne chhoṭe bachchoñ aur shīrkhāroñ kī zabān ko taiyār kiyā hai tāki wuh terī tamjīd karen?’”

¹⁷ Phir wuh unheñ chhoṛ kar shahr se niklā aur Bait-anīyāh pahuñchā jahāñ us ne rāt guzārī.

Anjīr ke Daraḡht par Lānat

¹⁸ Agle din subah-sawere jab wuh Yarūshalam lauṭ rahā thā to Īsā ko bhūk lagī. ¹⁹ Rāste ke qarīb anjīr kā ek daraḡht dekh kar wuh us ke pās gayā. Lekin jab wuh wahāñ pahuñchā to dekhā ki phal nahīñ lagā balki sirf patte hī patte haiñ. Is par us ne daraḡht se kahā, “Ab se kabhī bhī tujh meñ phal na lage!” Daraḡht fauran sūkh gayā.

²⁰ Yih dekh kar shāgird hairān hue aur kahā, “Anjīr kā daraḡht itnī jaldī se kis tarah sūkh gayā?”

²¹ Īsā ne jawāb diyā, “Main tum ko sach batātā hūñ, agar tum shak na karo balki imān rakho to phir tum na sirf aisā kām kar sakoge balki is se bhī baṛā. Tum is pahār se kahoge, ‘Uṭh, apne āp ko samundar meñ girā de’ to yih ho jāegā. ²² Agar tum imān rakho to jo kuchh bhī tum duā meñ māngoge wuh tum ko mil jāegā.”

Kis ne Īsā ko Iḡhtiyār Diyā?

²³ Īsā Baitul-muḡaddas meñ dāḡhil ho kar tālīm dene lagā. Itne meñ rāhnumā imām aur qaum ke buzurg us ke pās āe aur pūchhā, “Āp yih sab kuchh kis iḡhtiyār se kar rahe haiñ? Kis ne āp ko yih iḡhtiyār diyā hai?”

²⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Merā bhī tum se ek sawāl hai. Is kā jawāb do to phir tum ko batā dūngā ki main yih kis iḡhtiyār se kar rahā hūñ. ²⁵ Mujhe batāo ki Yahyā kā baptismā kahāñ se thā—kyā wuh āsmānī thā yā insānī?”

Wuh āpas meñ bahs karne lage, “Agar ham kaheñ ‘Āsmānī’ to wuh pūchhegā, ‘To phir tum us par imān kyoñ na lāe?’ ²⁶ Lekin ham kaise kah sakte haiñ ki wuh insānī thā? Ham to ām logoñ se ḍarte haiñ, kyoñki wuh sab mānte haiñ ki Yahyā nabī thā. ²⁷ Chunāñche unhoñ ne jawāb diyā, “Ham nahīñ jānte.”

Īsā ne kahā, “Phir main bhī tum ko nahīn batātā ki main yih sab kuchh kis ikhtiyār se kar rahā hūn.

Do Beṭoñ kī Tamsīl

²⁸ Tumhārā kyā khayāl hai? Ek ādmī ke do beṭe the. Bāp bare beṭe ke pās gayā aur kahā, ‘Beṭā, āj angūr ke bāgh meñ jā kar kām kar.’ ²⁹ Beṭe ne jawāb diyā, ‘Main jānā nahīn chāhtā,’ lekin bād meñ us ne apnā khayāl badal liyā aur bāgh meñ chalā gayā. ³⁰ Itne meñ bāp chhoṭe beṭe ke pās bhī gayā aur use bāgh meñ jāne ko kahā. ‘Jī janāb, main jāūngā,’ chhoṭe beṭe ne kahā. Lekin wuh na gayā. ³¹ Ab mujhe batāo ki kis beṭe ne apne bāp kī marzī pūrī kī?”

“Pahle beṭe ne,” unhoñ ne jawāb diyā.

Īsā ne kahā, “Main tum ko sach batātā hūn ki ṭaiks lene wāle aur kasbiyāñ tum se pahle Allāh kī bādshāhī meñ dākhil ho rahe haiñ. ³² Kyonki Yahyā tum ko rāstbāzī kī rāh dikhāne āyā aur tum us par imān na lāe. Lekin ṭaiks lene wāle aur kasbiyāñ us par imān lāe. Aur yih dekh kar bhī tum ne apnā khayāl na badlā aur us par imān na lāe.

Angūr ke Bāgh meñ Muzāreoñ kī Baḡhāwat

³³ Ek aur tamsīl suno. Ek zamīndār thā jis ne angūr kā bāgh lagāyā. Us ne us kī chārdiwārī banāī, angūroñ kā ras nikālne ke lie ek garhe kī khudāī kī aur pahredāroñ ke lie burj tāmīr kiyā. Phir wuh use muzāreoñ ke sapurd karke bairūn-e-mulk chalā gayā. ³⁴ Jab angūr ko toṛne kā waqt qarīb ā gayā to us ne apne naukarōñ ko muzāreoñ ke pās bhej diyā tāki wuh un se mālik kā hissā wasūl kareñ. ³⁵ Lekin muzāreoñ ne us ke naukarōñ ko pakaṛ liyā. Unhoñ ne ek kī piṭāī kī, dūsre ko qatl kiyā aur tīsre ko sangsār kiyā. ³⁶ Phir mālik ne mazīd naukarōñ ko un ke pās bhej diyā jo pahle kī nisbat zyādā the. Lekin muzāreoñ ne un ke sāth bhī wuhī sulūk kiyā. ³⁷ Aḡhirkār zamīndār ne apne beṭe ko un ke pās bhejā. Us ne kahā, ‘Aḡhir mere beṭe kā to lihāz kareñge.’ ³⁸ Lekin beṭe ko dekh kar muzāre ek dūsre se kahne lage, ‘Yih zamīn kā wāris hai. Āo, ham ise qatl karke us kī mirās par qabzā kar leñ.’ ³⁹ Unhoñ ne use pakaṛ kar bāgh se bāhar phaiñk diyā aur qatl kiyā.”

⁴⁰ Īsā ne pūchhā, “Ab batāo, bāgh kā mālik jab āegā to un muzāreoñ ke sāth kyā karegā?”

⁴¹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Wuh unheñ burī tarah tabāh karegā aur bāgh ko dūsroñ ke sapurd kar degā, aise muzāreoñ ke sapurd jo waqt par use fasal kā us kā hissā denge.”

⁴² Īsā ne un se kahā, “Kyā tum ne kabhī kalām kā yih hawālā nahīn paṛhā,

‘Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā,
wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.

Yih Rab ne kiyā

aur dekhne meñ kitnā hairatangez hai?’

⁴³ Is lie main tumheñ batātā hūñ ki Allāh kī bādshāhī tum se le lī jāegī aur ek aisī qaum ko dī jāegī jo is ke mutābiq phal lāegī. ⁴⁴ Jo is patthar par giregā wuh ṭukre ṭukre ho jāegā, jabki jis par wuh khud giregā use wuh pīs ḍālegā.”

⁴⁵ Isā kī tamsileñ sun kar rāhnumā imām aur Farīsī samajh gae ki wuh hamāre bāre meñ bāt kar rahā hai.

⁴⁶ Unhoñ ne Isā ko giriftār karne kī koshish kī, lekin wuh awām se ḍarte the kyōñki wuh samajhte the ki Isā nabī hai.

22

Barī Ziyāfat kī Tamsil

¹ Isā ne ek bār phir tamsiloñ meñ un se bāt kī. ² “Āsmān kī bādshāhī ek bādshāh se mutābiqat rakhtī hai jis ne apne beṭe kī shādī kī ziyāfat kī taiyāriyāñ karwāin. ³ Jab ziyāfat kā waqt ā gayā to us ne apne naukarōñ ko mehmānoñ ke pās yih ittalā dene ke lie bhejā ki wuh āeñ, lekin wuh ānā nahīn chāhte the. ⁴ Phir us ne mazīd kuchh naukarōñ ko bhej kar kahā, ‘Mehmānoñ ko batānā ki main ne apnā khānā taiyār kar rakhā hai. Bailoñ aur moṭe-tāze bachhroñ ko zabah kiyā gayā hai, ⁵ sab kuchh taiyār hai. Āeñ, ziyāfat meñ sharīk ho jāeñ.’ Lekin mehmānoñ ne parwā na kī balki apne muḥtalif kāmōñ meñ lag gae. Ek apne khet ko chalā gayā, dūsrā apne kārobār meñ masrūf ho gayā. ⁶ Bāqiyōñ ne bādshāh ke naukarōñ ko pakaṛ liyā aur un se burā sulūk karke unheñ qatl kiyā. ⁷ Bādshāh baṛe taish meñ ā gayā. Us ne apnī fauj ko bhej kar qātiloñ ko tabāh kar diyā aur un kā shahr jalā diyā. ⁸ Phir us ne apne naukarōñ se kahā, ‘Shādī kī ziyāfat to taiyār hai, lekin jin mehmānoñ ko main ne dāwat dī thī wuh āne ke lāyq nahīn the. ⁹ Ab wahāñ jāo jahāñ sarakēñ shahr se nikaltī haiñ aur jis se bhī mulāqāt ho jāe use ziyāfat ke lie dāwat de denā.’ ¹⁰ Chunāñche naukar sarakoñ par nikle aur jis se bhī mulāqāt huī use lāe, khāh wuh achchhā thā yā burā. Yoñ shādī hāl mehmānoñ se bhar gayā.

¹¹ Lekin jab bādshāh mehmānoñ se milne ke lie andar āyā to use ek ādmī nazar āyā jis ne shādī ke lie munāsib kapṛe nahīn pahne the. ¹² Bādshāh ne pūchhā, ‘Dost, tum shādī kā libās pahne baḡhair andar kis tarah āe?’ Wuh ādmī koī jawāb na de sakā. ¹³ Phir bādshāh ne apne darbāriyoñ ko hukm diyā, ‘Is ke hāth aur pāñw bāndh kar ise bāhar

tārīkī meñ phaiñk do, wahāñ jahāñ log rote aur dānt pīste raheñge.’

¹⁴ Kyoñki bulāe hue to bahut haiñ, lekin chune hue kam.”

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

¹⁵ Phir Farīsiyoñ ne jā kar āpas meñ mashwarā kiyā ki ham Īsā ko kis tarah aisī bāt karne ke lie ubhāreñ jis se use pakaṛā jā sake. ¹⁶ Is maqsad ke taht unhoñ ne apne shāgirdoñ ko Herodes ke pairokāroñ samet Īsā ke pās bhejā. Unhoñ ne kahā, “Ustād, ham jānte haiñ ki āp sachche haiñ aur diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālīm dete haiñ. Āp kisī kī parwā nahīñ karte kyoñki āp ḡhairjānibdār haiñ. ¹⁷ Ab hameñ apnī rāy bataēñ. Kyā Romī shahanshāh ko ṭaiks denā jāyz hai yā nājāyz?”

¹⁸ Lekin Īsā ne un kī burī nīyat pahchāñ lī. Us ne kahā, “Riyākāro, tum mujhe kyoñ phañsāñā chāhte ho? ¹⁹ Mujhe wuh sikkā dikhāo jo ṭaiks adā karne ke lie istemāl hotā hai.”

Wuh us ke pās chāñdī kā ek Romī sikkā le āe ²⁰ to us ne pūchhā, “Kis kī sūrat aur nām is par kandā hai?”

²¹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Shahanshāh kā.”

Us ne kahā, “To jo shahanshāh kā hai shahanshāh ko do aur jo Allāh kā hai Allāh ko.”

²² Us kā yih jawāb sun kar wuh hakkā-bakkā rah gae aur use chhoṛ kar chale gae.

Kyā Ham Jī Uṭheñge?

²³ Us din Sadūqī Īsā ke pās āe. Sadūqī nahīñ mānte ki roz-e-qiyaamat murde jī uṭheñge. Unhoñ ne Īsā se ek sawāl kiyā. ²⁴ “Ustād, Mūsā ne hameñ hukm diyā ki agar koī shādīshudā ādmī beaulād mar jāe aur us kā bhāī ho to bhāī kā farz hai ki wuh bewā se shādī karke apne bhāī ke lie aulād paidā kare. ²⁵ Ab farz kareñ ki hamāre darmiyān sāt bhāī the. Pahle ne shādī kī, lekin beaulād faut huā. Is lie dūsre bhāī ne bewā se shādī kī. ²⁶ Lekin wuh bhī beaulād mar gayā. Phir tīsre bhāī ne us se shādī kī. Yih silsilā sātweñ bhāī tak jāri rahā. Yake bād ḡigare har bhāī bewā se shādī karne ke bād mar gayā. ²⁷ Ākhir meñ bewā bhī faut ho gaī. ²⁸ Ab bataēñ ki qiyāmat ke din wuh kis kī bīwī hogī? Kyoñki sāt ke sāt bhāīyoñ ne us se shādī kī thī.”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Tum is lie ḡhaltī par ho ki na tum kalām-e-muqaddas se wāqif ho, na Allāh kī qudrat se. ³⁰ Kyoñki qiyāmat ke din log na shādī kareñge na un kī shādī karāī jāegī balki wuh āsmān par farishtoñ kī mānind hoñge. ³¹ Rahī yih bāt ki murde jī uṭheñge, kyā tum ne wuh bāt nahīñ paṛhī jo Allāh ne tum se kahī? ³² Us ne farmāyā, ‘Maiñ Ibrāhīm kā Ḳhudā, Is’hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb kā

Ḳhudā hūn,' hālānki us waqt tīnoñ kāfī arse se mar chuke the. Is kā matlab hai ki yih haqīqat meñ zindā haiñ. Kyoñki Allāh murdoñ kā nahīn balki zindoñ kā Ḳhudā hai.”

³³ Yih sun kar hujūm us kī tālīm ke bāis hairān rah gayā.

Awwal Hukm

³⁴ Jab Farīsiyoñ ne sunā ki Īsā ne Sadūqiyōñ ko lājawāb kar diyā hai to wuh jamā hue. ³⁵ Un meñ se ek ne jo sharīat kā ālim thā use phaṅsāne ke lie sawāl kiyā, ³⁶ “Ustād, sharīat meñ sab se baṛā hukm kaun-sā hai?”

³⁷ Īsā ne jawāb diyā, “‘Rab apne Ḳhudā se apne pūre dil, apnī pūrī jān aur apne pūre zaḥan se pyār karnā.’ ³⁸ Yih awwal aur sab se baṛā hukm hai. ³⁹ Aur dūsrā hukm is ke barābar yih hai, ‘Apne paṛosī se waisī muḥabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.’ ⁴⁰ Tamām sharīat aur nabiyōñ kī tālīmāt in do ahkām par mabnī haiñ.”

Masīh ke bāre meñ Sawāl

⁴¹ Jab Farīsī ikaṭṭhe the to Īsā ne un se pūchhā, ⁴² “Tumhārā Masīh ke bāre meñ kyā ḳhayāl hai? Wuh kis kā farzand hai?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Wuh Dāūd kā farzand hai.”

⁴³ Īsā ne kahā, “To phir Dāūd Rūhul-ḡuds kī mārifat use kis tarah ‘Rab’ kahtā hai? Kyoñki wuh fārmātā hai,

⁴⁴ ‘Rab ne mere Rab se kahā,

mere dahne hāth baiṭh,

jab tak main tere dushmanoñ ko

tere pānwoñ ke nīche na kar dūn.’

⁴⁵ Dāūd to ḳhud Masīh ko Rab kahtā hai. To phir wuh kis tarah us kā farzand ho saktā hai?”

⁴⁶ Koī bhī jawāb na de sakā, aur us din se kisī ne bhī us se mazīd kuchh pūchhne kī jurrat na kī.

23

Ulamā aur Farīsiyoñ se Ḳhabardār

¹ Phir Īsā hujūm aur apne shāgirdoñ se muḳhātib huā,

² “Sharīat ke ulamā aur Farīsī Mūsā kī kursī par baiṭhe haiñ.

³ Chunāñche jo kuchh wuh tum ko batāte haiñ wuh karo aur us ke mutābiq zindagī guzāro. Lekin jo kuchh wuh karte haiñ wuh na karo, kyoñki wuh ḳhud apnī tālīm ke mutābiq zindagī nahīn guzārte. ⁴ Wuh bhārī gaṭhariyān bāndh bāndh kar logoñ ke kandhoñ par rakh dete haiñ,

lekin ḳhud unheñ uṭhāne ke lie ek unglī tak hilāne ko taiyār nahīn hote. ⁵ Jo bhī karte haiñ dikhāwe ke lie karte haiñ. Jo tāwīz * wuh apne bāzuoñ aur peshāniyoñ par bāndhte aur

* 23:5 Tāwīzoñ meñ Tauret ke hawālājāt likh kar rakhe jāte the.

jo phundne apne libās se lagāte haiñ wuh ḳhās baṛe hote haiñ. ⁶ Un kī bas ek hī ḳhāhish hotī hai ki ziyāfaton̄ aur ibādatḳhānoñ meñ izzat kī kursiyon̄ par baiṭh jāēñ. ⁷ Jab log bāzāroñ meñ salām karke un kī izzat karte aur ‘ustād’ kah kar un se bāt karte haiñ to phir wuh ḳhush ho jāte haiñ. ⁸ Lekin tum ko ustād nahīñ kahlānā chāhie, kyonki tumhārā sirf ek hī ustād hai jabki tum sab bhāī ho. ⁹ Aur duniyā meñ kisī ko ‘bāp’ kah kar us se bāt na karo, kyonki tumhārā ek hī Bāp hai aur wuh āsmān par hai. ¹⁰ Hādī na kahlānā kyonki tumhārā sirf ek hī hādī hai yānī al-Masih. ¹¹ Tum meñ se sab se baṛā shaḳhs tumhārā ḳhādim hogā. ¹² Kyonki jo bhī apne āp ko sarfarāz karegā use past kiyā jāegā aur jo apne āp ko past karegā use sarfarāz kiyā jāegā.

Un kī Riyākārī par Afsos

¹³ Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum logoñ ke sāmne āsmān kī bādshāhī par tālā lagāte ho. Na tum ḳhud dāḳhil hote ho, na unheñ dāḳhil hone dete ho jo andar jānā chāhte haiñ.

¹⁴ [Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum bewāoñ ke gharoñ par qabzā kar lete aur dīkhāwe ke lie lambī lambī namāz paṛhte ho. Is lie tumheñ zyādā sazā milegī.]

¹⁵ Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum ek naumurīd banāne kī ḳhātir ḳhushkī aur tarī ke lambe safr karte ho. Aur jab is meñ kāmyāb ho jāte ho to tum us shaḳhs ko apnī nisbat jahannum kā dugnā sharīr farzand banā dete ho. ¹⁶ Andhe rāhnumāo, tum par afsos! Tum kahte ho, ‘Agar koī Baitul-muqaddas kī qasam khāe to zarūrī nahīñ ki wuh use pūrā kare. Lekin agar wuh Baitul-muqaddas ke sone kī qasam khāe to lāzim hai ki use pūrā kare.’ ¹⁷ Andhe ahmaḳo! Zyādā aham kiyā hai, sonā yā Baitul-muqaddas jo sone ko maḳhsūs-o-muqaddas banātā hai? ¹⁸ Tum yih bhī kahte ho, ‘Agar koī qurbāngāh kī qasam khāe to zarūrī nahīñ ki wuh use pūrā kare. Lekin agar wuh qurbāngāh par paṛe hadiye kī qasam khāe to lāzim hai ki wuh use pūrā kare.’ ¹⁹ Andho! Zyādā aham kiyā hai, hadiyā yā qurbāngāh jo hadiye ko maḳhsūs-o-muqaddas banātī hai? ²⁰ Ḡharz, jo qurbāngāh kī qasam khātā hai wuh un tamām chīzoñ kī qasam bhī khātā hai jo us par paṛī haiñ. ²¹ Aur jo Baitul-muqaddas kī qasam khātā hai wuh us kī bhī qasam khātā hai jo us meñ sukūnat kartā hai. ²² Aur jo āsmān kī qasam khātā hai wuh Allāh ke taḳht kī aur us par baiṭhne wāle kī qasam bhī khātā hai.

²³ Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Go tum baṛī ehtiyāt se paudīne, ajwāyn aur zīre kā daswān hissā hadiye ke lie maḥsūs karte ho, lekin tum ne sharīat kī zyādā aham bātoñ ko nazarandāz kar diyā hai yānī insāf, rahm aur wafādārī ko. Lāzim hai ki tum yih kām bhī karo aur pahlā bhī na chhoṛo. ²⁴ Andhe rāhnumāo! Tum apne mashrūb chhānte ho tāki ḡhaltī se machchhar na pī liyā jae, lekin sāth sāth ūñṭ ko nigal lete ho.

²⁵ Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum bāhar se har pyāle aur bartan kī safāi karte ho, lekin andar se wuh lūṭ-mār aur aishparastī se bhare hote haiñ. ²⁶ Andhe Farīsiyo, pahle andar se pyāle aur bartan kī safāi karo, aur phir wuh bāhar se bhī pāk-sāf ho jāenge.

²⁷ Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum aisī qabroñ se mutābiqat rakhte ho jin par safedī kī gāi ho. Go wuh bāhar se dilkash nazar ātī haiñ, lekin andar se wuh murdoñ kī haḍḍiyōñ aur har qism kī nāpākī se bhārī hotī haiñ. ²⁸ Tum bhī bāhar se rāstbāz dikhāi dete ho jabki andar se tum riyākārī aur bedīnī se māmūr hote ho.

²⁹ Sharīat ke ālimo aur Farīsiyo, tum par afsos! Riyākāro! Tum nabiyōñ ke lie qabreñ tāmīr karte aur rāstbāzoñ ke mazār sajāte ho. ³⁰ Aur tum kahte ho, ‘Agar ham apne bāpdādā ke zamāne meñ zindā hote to nabiyōñ ko qatl karne meñ sharīk na hote.’ ³¹ Lekin yih kahne se tum apne ḡhilāf gawāhī dete ho ki tum nabiyōñ ke qātilōñ kī aulād ho. ³² Ab jāo, wuh kām mukammal karo jo tumhāre bāpdādā ne adhūrā chhoṛ diyā thā. ³³ Sāñpo, zahrīle sāñpoñ ke bachcho! Tum kis tarah jahannum kī sazā se bach pāoge? ³⁴ Is lie maiñ nabiyōñ, dānishmandōñ aur sharīat ke ālimōñ ko tumhāre pās bhej detā hūñ. Un meñ se bāz ko tum qatl aur maslūb karoge aur bāz ko apne ibādatḡhānoñ meñ le jā kar koṛe lagwāoge aur shahr bashahr un kā tāqqub karoge. ³⁵ Natīje meñ tum tamām rāstbāzoñ ke qatl ke zimmedār ṭhahroge—rāstbāz Hābil ke qatl se le kar Zakariyāh bin Barakiyāh ke qatl tak jise tum ne Baitul-muqaddas ke darwāze aur us ke sahan meñ maujūd qurbāngāh ke darmiyān mār ḍalā. ³⁶ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki yih sab kuchh isī nasl par āegā.

Yarūshalam par Afsos

³⁷ Hāy Yarūshalam, Yarūshalam! Tū jo nabiyōñ ko qatl kartī aur apne pās bheje hue paighambarōñ ko sangsār kartī hai. Maiñ ne kitnī hī bār terī aulād ko jamā karnā chāhā, bilkul usī tarah jis tarah murḡhī apne bachchoñ ko apne paroñ tale jamā karke mahfūz kar letī hai. Lekin tum ne na chāhā. ³⁸ Ab tumhāre ghar ko wīrān-o-sunsān chhoṛā

jāegā. ³⁹ Kyoñki maiñ tum ko batātā hūñ, tum mujhe us waqt tak dubārā nahīñ dekhoge jab tak tum na kaho ki mubārak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai.”

24

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

¹ Īsā Baitul-muqaddas ko chhoṛ kar nikal rahā thā ki us ke shāgird us ke pās āe aur Baitul-muqaddas kī muḵhtalif imāratoñ kī taraf us kī tawajjuh dilāne lage. ² Lekin Īsā ne jawāb meñ kahā, “Kyā tum ko yih sab kuchh nazar ātā hai? Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki yahāñ patthar par patthar nahīñ rahegā balki sab kuchh dhā diyā jāegā.”

Musībatoñ aur Īzārasāniyoñ kī Peshgoī

³ Bād meñ Īsā Zaitūn ke pahār par baiṭh gayā. Shāgird akele us ke pās āe. Unhoñ ne kahā, “Hameñ zarā batāeñ, yih kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se patā chalegā ki āp āne wāle haiñ aur yih duniyā khatm hone wālī hai?”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Khabardār raho ki koī tumheñ gumrāh na kar de. ⁵ Kyoñki bahut-se log merā nām le kar āeñge aur kaheñge, ‘Maiñ hī Masīh hūñ.’ Yoñ wuh bahutoñ ko gumrāh kar deñge. ⁶ Jangoñ kī khabreñ aur afwāheñ tum tak pahuñcheñgī, lekin muhtāt raho tāki tum ghabrā na jāo. Kyoñki lāzim hai ki yih sab kuchh pesh āe. To bhī abhī ākhirat nahīñ hogī. ⁷ Ek qaum dūsri ke k̄hilāf uṭh kharī hogī, aur ek bādshāhī dūsri ke k̄hilāf. Kāl paṛeñge aur jagah jagah zalzale āeñge. ⁸ Lekin yih sirf dard-e-zah kī ibtidā hī hogī.

⁹ Phir wuh tum ko baṛī musībat meñ ḍāl deñge aur tum ko qatl kareñge. Tamām qaumeñ tum se is lie nafrat kareñgī ki tum mere pairokār ho. ¹⁰ Us waqt bahut-se log imān se bargashtā ho kar ek dūsre ko dushman ke hawāle kareñge aur ek dūsre se nafrat kareñge. ¹¹ Bahut-se jhūṭe nabī kharē ho kar bahut-se logoñ ko gumrāh kar deñge. ¹² Bedīnī ke baṛh jāne kī wajah se beshtar logoñ kī muhabbat ṭhandī paṛ jāegī. ¹³ Lekin jo ākhir tak qāym rahegā use najāt milegī. ¹⁴ Aur bādshāhī kī is k̄hushk̄habrī ke paighām kā elān pūrī duniyā meñ kiyā jāegā tāki tamām qaumoñ ke sāmne us kī gawāhī dī jāe. Phir hī ākhirat āegī.

Baitul-muqaddas kī Behurmatī

¹⁵ Ek din āegā jab tum muqaddas maqām meñ wuh kuchh kharā dekhoge jis kā zikr Dānyāl nabī ne kiyā aur jo behurmatī aur tabāhī kā bāis hai.” (Qārī is par dhyān de!) ¹⁶ “Us waqt Yahūdiyā ke rahne wāle bhāg kar pahārī ilāqe meñ panāh leñ. ¹⁷ Jo apne ghar kī chhat par ho wuh

ghar meñ se kuchh sāth le jāne ke lie na utre. ¹⁸ Jo khet meñ ho wuh apnī chādar sāth le jāne ke lie wāpas na jāe. ¹⁹ Un kḥawātīn par afsos jo un dinoñ meñ hāmīlā hoñ yā apne bachchoñ ko dūdh pilātī hoñ. ²⁰ Duā karo ki tum ko sardiyoñ ke mausam meñ yā Sabat ke din hijrat na karnī pare. ²¹ Kyoñki us waqt aisī shadīd musibat hogī ki duniyā kī takhlīq se āj tak dekhne meñ na āī hogī. Is qism kī musibat bād meñ bhī kabhī nahīn āegī. ²² Aur agar is musibat kā daurāniyā muḥtasar na kiyā jātā to koī na bachtā. Lekin Allāh ke chune huoñ kī kḥatīr is kā daurāniyā muḥtasar kar diyā jāegā.

²³ Us waqt agar koī tum ko batāe, ‘Dekho, Masīh yahān hai’ yā ‘Wuh wahān hai’ to us kī bāt na mānanā. ²⁴ Kyoñki jhūṭe Masīh aur jhūṭe nabī uṭh kharē hoñge jo bare ajīb-o-gharīb nishān aur mojize dikhāeñge tāki Allāh ke chune hue logoñ ko bhī ghalat rāste par ḍāl deñ—agar yih mumkin hotā. ²⁵ Dekho, maiñ ne tumheñ pahle se is se āgāh kar diyā hai.

²⁶ Chunāñche agar koī tum ko batāe, ‘Dekho, wuh registān meñ hai’ to wahān jāne ke lie na nikalnā. Aur agar koī kahe, ‘Dekho, wuh andarūnī kamroñ meñ hai’ to us kā yaqīn na karnā. ²⁷ Kyoñki jis tarah bādāl kī bijlī mashriq meñ karak kar maḡhrib tak chamaktī hai usī tarah Ibn-e-Ādam kī āmad bhī hogī.

²⁸ Jahān bhī lāsh parī ho wahān gidhd jamā ho jāeñge.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

²⁹ Musibat ke un dinoñ ke ain bād sūraj tārik ho jāegā aur chānd kī raushnī kḥatm ho jāegī. Sitāre āsmān par se gir pareñge aur āsmān kī quwwateñ hilāi jāeñgī. ³⁰ Us waqt Ibn-e-Ādam kā nishān āsmān par nazar āegā. Tab duniyā kī tamām qaumeñ mātām kareñgī. Wuh Ibn-e-Ādam ko baṛī qudrat aur jalāl ke sāth āsmān ke bādaloñ par āte hue dekheñgī. ³¹ Aur wuh apne farishtoñ ko bigul kī ūñchī āwāz ke sāth bhej degā tāki us ke chune huoñ ko chāroñ taraf se jamā kareñ, āsmān ke ek sire se dūsre sire tak ikaṭṭhā kareñ.

Anjīr ke Daraḥt se Sabaq

³² Anjīr ke daraḥt se sabaq sīkho. Jyoñ hī us kī shāḳheñ narm aur lachakdār ho jātī haiñ aur un se koñpleñ phūṭ nikaltī haiñ to tum ko mālūm ho jātā hai ki garmiyoñ kā mausam qarīb ā gayā hai. ³³ Isī tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge to jān loge ki Ibn-e-Ādam kī āmad qarīb balki darwāze par hai. ³⁴ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki is nasl ke kḥatm hone se pahle pahle yih sab kuchh wāqe

hogā. ³⁵ Āsmān-o-zamīn to jāte raheṅge, lekin merī bāten hameshā tak qāym raheṅgī.

Kisī ko Bhī Us kī Āmad kā Waqt Mālūm Nahīn

³⁶ Lekin kisī ko bhī ilm nahīn ki yih kis din yā kaun-sī ghaṛī rūnumā hogā. Āsmān ke farishton aur Farzand ko bhī ilm nahīn balki sirf Bāp ko. ³⁷ Jab Ibn-e-Ādam āegā to hālāt Nūh ke dinon jaise hoṅge. ³⁸ Kyoṅki sailāb se pahle ke dinon meṅ log us waqt tak khāte-pīte aur shādiyān karte karāte rahe jab tak Nūh kashtī meṅ dākḥil na ho gayā. ³⁹ Wuh us waqt tak āne wālī musibat ke bāre meṅ lā'ilm rahe jab tak sailāb ā kar un sab ko bahā na le gayā. Jab Ibn-e-Ādam āegā to isī qism ke hālāt hoṅge. ⁴⁰ Us waqt do afrād khet meṅ hoṅge, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsre ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā. ⁴¹ Do khawātīn chakkī par gandum pīs rahī hoṅgī, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsri ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.

⁴² Is lie chaukas raho, kyoṅki tum nahīn jānte ki tumhārā Khudāwand kis din ā jāegā. ⁴³ Yaqīn jāno, agar kisī ghar ke mālik ko mālūm hotā ki chor kab āegā to wuh zarūr chaukas rahtā aur use apne ghar meṅ naqḥ lagāne na detā. ⁴⁴ Tum bhī taiyār raho, kyoṅki Ibn-e-Ādam aise waqt āegā jab tum us kī tawaqqo nahīn karoge.

Wafādār Naukar

⁴⁵ Chunānche kaun-sā naukar wafādār aur samajhdār hai? Farz karo ki ghar ke mālik ne kisī naukar ko bāqī naukaron par muqarrar kiyā ho. Us kī ek zimmedārī yih bhī hai ki unheṅ waqt par khānā khilāe. ⁴⁶ Wuh naukar mubārak hogā jo mālik kī wāpasī par yih sab kuchh kar rahā hogā. ⁴⁷ Maiṅ tum ko sach batātā hūn ki yih dekh kar mālik use apnī pūrī jāydād par muqarrar karegā. ⁴⁸ Lekin farz karo ki naukar apne dil meṅ soche, 'Mālik kī wāpasī meṅ abhī der hai.' ⁴⁹ Wuh apne sāthī naukaron ko pīṭne aur sharābiyon ke sāth khāne-pīne lage. ⁵⁰ Agar wuh aisā kare to mālik aise din aur waqt āegā jis kī tawaqqo naukar ko nahīn hogī. ⁵¹ In hālāt ko dekh kar wuh naukar ko ṭukṛe ṭukṛe kar ḍālegā aur use riyākaron meṅ shāmil karegā, wahān jahān log rote aur dānt pīste raheṅge.

25

Das Kuṅwāriyon kī Tamsīl

¹ Us waqt āsmān kī bādshāhī das kuṅwāriyon se mutābiqat rakhegī jo apne charāgh le kar dūlhe ko milne ke lie nikleṅ. ² Un meṅ se pānch nāsamajh thīn aur

pānch samajhdār. ³ Nāsamajh kuñwāriyoñ ne apne pās charāghoñ ke lie fāltū tel na rakhā. ⁴ Lekin samajhdār kuñwāriyoñ ne kuppī meñ tel dāl kar apne sāth le liyā. ⁵ Dūlhe ko āne meñ baṛī der lagī, is lie wuh sab ūngh ūngh kar so gañ.

⁶ Ādhī rāt ko shor mach gayā, ‘Dekho, dūlhā pahuñch rahā hai, use milne ke lie niklo!’ ⁷ Is par tamām kuñwāriyāñ jāg uṭhīñ aur apne charāghoñ ko durust karne lagīñ. ⁸ Nāsamajh kuñwāriyoñ ne samajhdār kuñwāriyoñ se kahā, ‘Apne tel meñ se hameñ bhī kuchh de do. Hamāre charāgh bujhne wāle haiñ.’ ⁹ Dūsri kuñwāriyoñ ne jawāb diyā, ‘Nahīñ, aisā na ho ki na sirf tumhāre lie balki hamāre lie bhī tel kāfī na ho. Dukān par jā kar apne lie kharīd lo.’ ¹⁰ Chunāñche nāsamajh kuñwāriyāñ chalī gañ. Lekin is daurān dūlhā pahuñch gayā. Jo kuñwāriyāñ taiyār thīñ wuh us ke sāth shādī hāl meñ dākḥil huīñ. Phir darwāze ko band kar diyā gayā.

¹¹ Kuchh der ke bād bāqī kuñwāriyāñ āīñ aur chillāne lagīñ, ‘Janāb! Hamāre lie darwāzā khol deñ.’ ¹² Lekin us ne jawāb diyā, ‘Yaqīn jāno, main tum ko nahīñ jāntā.’

¹³ Is lie chaukas raho, kyonki tum Ibn-e-Ādam ke āne kā dīn yā waqt nahīñ jānte.

Tīn Naukaroñ kī Tamsīl

¹⁴ Us waqt āsmān kī bādshāhī yoñ hogī: Ek ādmī ko bairūn-e-mulk jānā thā. Us ne apne naukaroñ ko bulā kar apnī milkiyat un ke sapurd kar dī. ¹⁵ Pahle ko us ne sone ke 5,000 sikke die, dūsre ko 2,000 aur tīsre ko 1,000. Har ek ko us ne us kī qābiliyat ke mutābiq paise die. Phir wuh rawānā huā. ¹⁶ Jis naukar ko 5,000 sikke mile the us ne sīdhā jā kar unheñ kisī kārobār meñ lagāyā. Is se use mazīd 5,000 sikke hāsīl hue. ¹⁷ Isī tarah dūsre ko bhī jise 2,000 sikke mile the mazīd 2,000 sikke hāsīl hue. ¹⁸ Lekin jis ādmī ko 1,000 sikke mile the wuh chalā gayā aur kahīñ zamīn meñ gaṛhā khod kar apne mālik ke paise us meñ chhupā die.

¹⁹ Baṛī der ke bād un kā mālik lauṭ āyā. Jab us ne un ke sāth hisāb-kitāb kiyā ²⁰ to pahlā naukar jise 5,000 sikke mile the mazīd 5,000 sikke le kar āyā. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ne 5,000 sikke mere sapurd kie the. Yih dekheñ, main ne mazīd 5,000 sikke hāsīl kie haiñ.’ ²¹ Us ke mālik ne jawāb diyā, ‘Shābāsh, mere achchhe aur wafādār naukar. Tum thoṛe meñ wafādār rahe, is lie main tumheñ bahut kuchh par muqarrar karūñga. Andar āo aur apne mālik kī kḥushī meñ sharīk ho jāo.’

²² Phir dūsra naukar āyā jise 2,000 sikke mile the. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ne 2,000 sikke mere sapurd kie the. Yih

dekheñ, main ne mazīd 2,000 sikke hāsīl kie haiñ.’²³ Us ke mālik ne jawāb diyā, ‘Shābāsh, mere achchhe aur wafādār naukar. Tum thoṛe meñ wafādār rahe, is lie main tumheñ bahut kuchh par muḡarrar karūnga. Andar āo aur apne mālik kī khushī meñ sharīk ho jāo.’

²⁴ Phir tīsra naukar āyā jise 1,000 sikke mile the. Us ne kahā, ‘Janāb, main jāntā thā ki āp saḡht ādmī haiñ. Jo bij āp ne nahīn boyā us kī fasal āp kātte haiñ aur jo kuchh āp ne nahīn lagāyā us kī paidāwār jamā karte haiñ.’²⁵ Is lie main ḍar gayā aur jā kar āp ke paise zamīn meñ chhupā die. Ab āp apne paise wāpas le sakte haiñ.’

²⁶ Us ke mālik ne jawāb diyā, ‘Sharīr aur sust naukar! Kyā tū jāntā thā ki jo bij main ne nahīn boyā us kī fasal kāttā hūñ aur jo kuchh main ne nahīn lagāyā us kī paidāwār jamā kartā hūñ?’²⁷ To phir tū ne mere paise bañk meñ kyon na jamā karā die? Agar aisā kartā to wāpasī par mujhe kam az kam wuh paise sūd samet mil jāte.’²⁸ Yih kah kar mālik dūsroñ se muḡhātīb huā, ‘Yih paise is se le kar us naukar ko de do jis ke pās 10,000 sikke haiñ.’²⁹ Kyonki jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā aur us ke pās kasrat kī chīzeñ hoñgī. Lekin jis ke pās kuchh nahīn hai us se wuh bhī chhīn liyā jāegā jo us ke pās hai.’³⁰ Ab is bekār naukar ko nikāl kar bāhar kī tārīkī meñ phaiñk do, wahāñ jahāñ log rote aur dānt pīste raheñge.’

Ākhirī Adālat

³¹ Jab Ibn-e-Ādam apne jalāl ke sāth āegā aur tamām farishte us ke sāth hoñge to wuh apne jalālī taḡht par baiṭh jāegā.³² Tab tamām qaumeñ us ke sāmne jamā kī jāengī. Aur jis tarah charwāhā bheṛoñ ko bakriyoñ se alag kartā hai usī tarah wuh logoñ ko ek dūsre se alag karegā.³³ Wuh bheṛoñ ko apne dahne hāth kharā karegā aur bakriyoñ ko apne bāen hāth.³⁴ Phir Bādshāh dahne hāth wāloñ se kahegā, ‘Āo, mere Bāp ke mubārak logo! Jo bādshāhī duniyā kī taḡhliq se tumhāre lie taiyār hai use mirās meñ le lo.’³⁵ Kyonki main bhūkā thā aur tum ne mujhe khānā khilāyā, main pyāsā thā aur tum ne mujhe pānī pilāyā, main ajnabī thā aur tum ne merī mehmān-nawāzī kī,³⁶ main nangā thā aur tum ne mujhe kapṛe pahñāe, main bīmār thā aur tum ne merī dekh-bhāl kī, main jel meñ thā aur tum mujh se milne āe.’

³⁷ Phir yih rāstbāz log jawāb meñ kaheñge, ‘Khudāwand, ham ne āp ko kab bhūkā dekh kar khānā khilāyā, āp ko kab pyāsā dekh kar pānī pilāyā?’³⁸ Ham ne āp ko kab ajnabī kī haisiyat se dekh kar āp kī mehmān-nawāzī kī, āp ko kab nangā dekh kar kapṛe pahñāe?’³⁹ Ham āp ko kab

bīmār hālat meñ yā jel meñ paṛā dekh kar āp se milne gae.’
⁴⁰ Bādshāh jawāb degā, ‘Maiñ tumheñ sach batātā hūñ ki jo kuchh tum ne mere in sab se chhoṭe bhāiyon meñ se ek ke lie kiyā wuh tum ne mere hī lie kiyā.’

⁴¹ Phir wuh bāeñ hāth wāloñ se kahegā, ‘Lānatī logo, mujh se dūr ho jāo aur us abadī āg meñ chale jāo jo Iblīs aur us ke farishton ke lie taiyār hai. ⁴² Kyoñki maiñ bhūkā thā aur tum ne mujhe kuchh na khilāyā, maiñ pyāsā thā aur tum ne mujhe pānī na pilāyā, ⁴³ maiñ ajnabī thā aur tum ne merī mehmān-nawāzī na kī, maiñ nangā thā aur tum ne mujhe kapṛe na pahnāe, maiñ bīmār aur jel meñ thā aur tum mujh se milne na āe.’

⁴⁴ Phir wuh jawāb meñ pūchheñge, ‘Ḳhudāwand, ham ne āp ko kab bhūkā, pyāsā, ajnabī, nangā, bīmār yā jel meñ paṛā dekhā aur āp kī ḳhidmat na kī?’ ⁴⁵ Wuh jawāb degā, ‘Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jab kabhī tum ne in sab se chhoṭon meñ se ek kī madad karne se inkār kiyā to tum ne merī ḳhidmat karne se inkār kiyā.’ ⁴⁶ Phir yih abadī sazā bhugatne ke lie jāeñge jabki rāstbāz abadī zindagī meñ dāḳhil hoñge.”

26

Īsā ke ḳhilāf Mansūbābandiyān

¹ Yih bāteñ ḳhatm karne par Īsā shāgirdon se muḳhātib huā, ² “Tum jānte ho ki do dīn ke bād Fasah kī Īd shurū hogī. Us waqt Ibn-e-Ādam ko dushman ke hawāle kiyā jāegā tāki use maslūb kiyā jāe.”

³ Phir rāhnumā imām aur qaum ke buzurg Kāyfā nāmī imām-e-āzam ke mahal meñ jamā hue ⁴ aur Īsā ko kisī chālākī se giriftār karke qatl karne kī sāzisheñ karne lage. ⁵ Unhoñ ne kahā, “Lekin yih īd ke daurān nahīn honā chāhie, aisā na ho ki awām meñ halchal mach jāe.”

Ḳhātūn Īsā par Ḳhushbū Undeltī Hai

⁶ Itne meñ Īsā Bait-aniyāh ā kar ek ādmī ke ghar meñ dāḳhil huā jo kisī waqt koṛh kā marīz thā. Us kā nām Shamāun thā. ⁷ Īsā khānā khāne ke lie baiṭh gayā to ek aurat āi jis ke pās nihāyat qīmtī itr kā itrdān thā. Us ne use Īsā ke sar par undel diyā. ⁸ Shāgird yih dekh kar nārāz hue. Unhoñ ne kahā, “Itnā qīmtī itr zāe karne kī kyā zarūrat thī?” ⁹ Yih bahut mahangī chīz hai. Agar ise bechā jātā to is ke paise gharībon ko die jā sakte the.”

¹⁰ Lekin un ke ḳhayāl pahchān kar Īsā ne un se kahā, “Tum ise kyoñ tang kar rahe ho? Is ne to mere lie ek nek kām kiyā hai. ¹¹ Ġharīb to hameshā tumhāre pās raheñge,

lekin main hameshā tak tumhāre pās nahīn rahūngā.
 12 Mujh par itr unḍelne se us ne mere badan ko dafn hone ke lie taiyār kiya hai. 13 Main tum ko sach batātā hūn ki tamām duniyā meñ jahān bhī Allāh kī khushkhābrī kā elān kiya jāegā wahān log is khātūn ko yād karke wuh kuchh sunāenge jo is ne kiya hai.”

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

14 Phir Yahūdāh Iskariyotī jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā rāhnumā imāmoñ ke pās gayā. 15 Us ne pūchhā, “Āp mujhe Īsā ko āp ke hawāle karne ke ewaz kitne paise dene ke lie taiyār haiñ?” Unhoñ ne us ke lie chāndī ke 30 sikke muta'ayyin kie. 16 Us waqt se Yahūdāh Īsā ko un ke hawāle karne kā mauqā ḍhūṅḍne lagā.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyān

17 Beḳhamīrī Roṭī kī Īd āī. Pahle din Īsā ke shāgirdoñ ne us ke pās ā kar pūchhā, “Ham kahān āp ke lie Fasah kā khānā taiyār karen?”

18 Us ne jawāb diyā, “Yarūshalam Shahr meñ fulān ādmī ke pās jāo aur use batāo, ‘Ustād ne kahā hai ki merā muqarrarā waqt qarīb ā gayā hai. Main apne shāgirdoñ ke sāth Fasah kī Īd kā khānā āp ke ghar meñ khāūngā.’”

19 Shāgirdoñ ne wuh kuchh kiya jo Īsā ne unheñ batāyā thā aur Fasah kī Īd kā khānā taiyār kiya.

Kaun Ghaddār Hai?

20 Shām ke waqt Īsā bārah shāgirdoñ ke sāth khānā khāne ke lie baiṭh gayā. 21 Jab wuh khānā khā rahe the to us ne kahā, “Main tum ko sach batātā hūn ki tum meñ se ek mujhe dushman ke hawāle kar degā.”

22 Shāgird yih sun kar nihāyat ḡhamgīn hue. Bārī bārī wuh us se pūchhne lage, “Khudāwand, main to nahīn hūñ?”

23 Īsā ne jawāb diyā, “Jis ne mere sāth apnā hāth sālān ke bartan meñ ḍālā hai wuhī mujhe dushman ke hawāle karegā. 24 Ibn-e-Ādam to kūch kar jāegā jis tarah kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, lekin us shaḳhs par afsos jis ke wasīle se use dushman ke hawāle kar diyā jāegā. Us ke lie behtar yih hotā ki wuh kabhī paidā hī na hotā.”

25 Phir Yahūdāh ne jo use dushman ke hawāle karne ko thā pūchhā, “Ustād, main to nahīn hūñ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jī, tum ne khud kahā hai.”

Fasah kā Ākhirī Khānā

26 Khāne ke daurān Īsā ne roṭī le kar shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukṛe karke shāgirdoṅ ko de diyā. Us ne kahā, “Yih lo aur khāo. Yih merā badan hai.”

27 Phir us ne mai kā pyālā le kar shukrguzārī kī duā kī aur use unheṅ de kar kahā, “Tum sab is meṅ se piyo. 28 Yih merā khūn hai, nae ahd kā wuh khūn jo bahutoṅ ke lie bahāyā jātā hai tāki un ke guṇāhoṅ ko muāf kar diyā jāe. 29 Maiṅ tum ko sach batātā hūn ki ab se maiṅ angūr kā yih ras nahīn piyūṅgā, kyoṅki agli dafā ise tumhāre sāth apne Bāp kī bādshāhī meṅ hī piyūṅgā.”

30 Phir ek zabūr gā kar wuh nikle aur Zaitūn ke pahār ke pās pahuṅche.

Patras ke Inkār kī Peshgōī

31 Īsā ne unheṅ batāyā, “Āj rāt tum sab merī bābat bargashtā ho jāoge, kyoṅki kalām-e-muqaddas meṅ Allāh farmātā hai, ‘Maiṅ charwāhe ko mār ḍālūṅgā aur rewar kī bheṛeṅ titar-bitar ho jāeṅgī.’ 32 Lekin apne jī uṭhne ke bād maiṅ tumhāre āge āge Galīl pahuṅchūṅgā.”

33 Patras ne etarāz kiyā, “Dūsre beshak sab āp kī bābat bargashtā ho jāeṅ, lekin maiṅ kabhī nahīn hūṅgā.”

34 Īsā ne jawāb diyā, “Maiṅ tujhe sach batātā hūn, isī rāt murgh ke bāṅg dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

35 Patras ne kahā, “Hargiz nahīn! Maiṅ āp ko jānane se kabhī inkār nahīn karūṅgā, chāhe mujhe āp ke sāth marnā bhī pare.”

Dūsroṅ ne bhī yihī kuchh kahā.

Gatsamanī Bāgh meṅ Īsā kī Duā

36 Īsā apne shāgirdoṅ ke sāth ek bāgh meṅ pahuṅchā jis kā nām gatsamanī thā. Us ne un se kahā, “Yahān baiṭh kar merā intazār karo. Maiṅ duā karne ke lie āge jātā hūn.”

37 Us ne Patras aur Zabdī ke do beṭoṅ Yāqūb aur Yūhannā ko sāth liyā. Wahān wuh ghamgīn aur beqarār hone lagā.

38 Us ne un se kahā, “Maiṅ dukh se itnā dabā huā hūn ki marne ko hūn. Yahān ṭhahar kar mere sāth jāgte raho.”

39 Kuchh āge jā kar wuh aundhe muṅh zamīn par gir kar yoṅ duā karne lagā, “Ai mere Bāp, agar mumkin ho to dukh kā yih pyālā mujh se haṭ jāe. Lekin merī nahīn balki terī marzī pūrī ho.”

40 Wuh apne shāgirdoṅ ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh so rahe haiṅ. Us ne Patras se pūchhā, “Kyā tum log ek ghanṭā bhī mere sāth nahīn jāg sake? 41 Jāgte aur duā karte raho tāki āzmāish meṅ na paṛo. Kyoṅki rūh to taiyār hai lekin jism kamzor.”

⁴² Ek bār phir us ne jā kar duā kī, “Mere Bāp, agar yih pyālā mere pie baḡhair haṭ nahīn saktā to phir terī marzī pūrī ho.” ⁴³ Jab wuh wāpas āyā to dubārā dekhā ki wuh so rahe haiñ, kyonki nīnd kī badaulat un kī ānkheñ bojhal thīñ.

⁴⁴ Chunānche wuh unheñ dubārā chhoṛ kar chalā gayā aur tīsrī bār yihī duā karne lagā. ⁴⁵ Phir Īsā shāgirdoñ ke pās wāpas āyā aur un se kahā, “Abhī tak so aur ārām kar rahe ho? Dekho, waqt ā gayā hai ki Ibn-e-Ādam gunāhgāroñ ke hawāle kiyā jāe. ⁴⁶ Uṭho! Āo, chaleñ. Dekho, mujhe dushman ke hawāle karne wālā qarīb ā chukā hai.”

Īsā kī Giriftārī

⁴⁷ Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki Yahūdāh pahuñch gayā, jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā. Us ke sāth talwāroñ aur lāṭhiyoñ se lais ādmiyoñ kā baṛā hujūm thā. Unheñ rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ne bhejā thā. ⁴⁸ Is ḡhaddār Yahūdāh ne unheñ ek imtiyāzī nishān diyā thā ki jis ko main bosā dūn wuhī Īsā hai. Use giriftār kar lenā.

⁴⁹ Jyoñ hī wuh pahuñche Yahūdāh Īsā ke pās gayā aur “Ustād, assalāmu alaikum!” Kah kar use bosā diyā.

⁵⁰ Īsā ne kahā, “Dost, kyā tū isī maqsad se āyā hai?”

Phir unhoñ ne use pakaṛ kar giriftār kar liyā. ⁵¹ Is par Īsā ke ek sāthī ne apnī talwār miyān se nikālī aur imām-e-āzam ke ḡhulām ko mār kar us kā kān uṛā diyā. ⁵² Lekin Īsā ne kahā, “Apnī talwār ko miyān meñ rakh, kyonki jo bhī talwār chalātā hai use talwār se mārā jāegā. ⁵³ Yā kyā tū nahīn samajhtā ki merā Bāp mujhe hazāroñ farishte fauran bhej degā agar main unheñ talab karūn? ⁵⁴ Lekin agar main aisā kartā to phir kalām-e-muqaddas kī peshgoiyāñ kis tarah pūrī hotīñ jin ke mutābiq yih aisā hī honā hai?”

⁵⁵ Us waqt Īsā ne hujūm se kahā, “Kyā main ḡākū hūn ki tum talwāreñ aur lāṭhiyāñ lie mujhe giriftār karne nikle ho? Main to rozānā Baitul-muqaddas meñ baiṭh kar tālīm detā rahā, magar tum ne mujhe giriftār nahīn kiyā. ⁵⁶ Lekin yih sab kuchh is lie ho rahā hai tāki nabiyōñ ke sahīfoñ meñ darj peshgoiyāñ pūrī ho jāeñ.”

Phir tamām shāgird use chhoṛ kar bhāg gae.

Īsā Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

⁵⁷ Jinhoñ ne Īsā ko giriftār kiyā thā wuh use Kāyfā Imām-e-Āzam ke ghar le gae jahān shariyat ke tamām ulamā aur qaum ke buzurg jamā the. ⁵⁸ Itne meñ Patras kuchh fāsile par Īsā ke pīchhe pīchhe imām-e-āzam ke sahan tak

pahuñch gayā. Us meñ dākḥil ho kar wuh mulāzimoñ ke sāth āg ke pās baiṭh gayā tāki is silsile kā anjām dekh sake. ⁵⁹ Makān ke andar rāhnumā imām aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke tamām afrād Īsā ke ḳhilāf jhūṭī gawāhiyāñ dhūnd rahe the tāki use sazā-e-maut dilwā sakeñ. ⁶⁰ Bahut-se jhūṭe gawāh sāmne āe, lekin koī aisī gawāhī na mili. Āḳhirkār do ādmīyoñ ne sāmne ā kar ⁶¹ yih bāt pesh kī, “Is ne kahā hai ki main Allāh ke Baitul-muqaddas ko dhā kar use tīn dīn ke andar andar dubārā tāmīr kar saktā hūñ.”

⁶² Phir imām-e-āzam ne khare ho kar Īsā se kahā, “Kyā tū koī jawāb nahīn degā? Yih kyā gawāhiyāñ haiñ jo yih log tere ḳhilāf de rahe haiñ?”

⁶³ Lekin Īsā ḳhāmosh rahā. Imām-e-āzam ne us se ek aur sawāl kiyā, “Main tujhe zindā Ḳhudā kī qasam de kar pūchhtā hūñ ki kyā tū Allāh kā Farzand Masīh hai?”

⁶⁴ Īsā ne kahā, “Jī, tū ne ḳhud kah diyā hai. Aur main tum sab ko batātā hūñ ki āindā tum Ibn-e-Ādam ko Qādir-e-mutlaq ke dahne hāth baiṭhe aur āsmān ke bādaloñ par āte hue dekhoge.”

⁶⁵ Imām-e-āzam ne ranjish kā izhār karke apne kapre phāṛ lie aur kahā, “Is ne kufr bakā hai! Hameñ mazīd gawāhoñ kī kyā zarūrat rahī! Āp ne ḳhud sun liyā hai ki is ne kufr bakā hai. ⁶⁶ Āp kā kyā faisla hai?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Yih sazā-e-maut ke lāyq hai.”

⁶⁷ Phir wuh us par thūkne aur us ke mukke mārne lage. Bāz ne us ke thappaṛ mār mār kar ⁶⁸ kahā, “Ai Masīh, nabuwwat karke hameñ batā ki tujhe kis ne mārā.”

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

⁶⁹ Is daurān Patras bāhar sahan meñ baiṭhā thā. Ek naukarānī us ke pās āī. Us ne kahā, “Tum bhī Galīl ke us ādmī Īsā ke sāth the.”

⁷⁰ Lekin Patras ne un sab ke sāmne inkār kiyā, “Main nahīn jāntā ki tū kyā bāt kar rahī hai.” Yih kah kar ⁷¹ wuh bāhar geṭ tak gayā. Wahāñ ek aur naukarānī ne use dekhā aur pās khare logoñ se kahā, “Yih ādmī Īsā Nāsarī ke sāth thā.”

⁷² Dubārā Patras ne inkār kiyā. Is dafā us ne qasam khā kar kahā, “Main is ādmī ko nahīn jāntā.”

⁷³ Thoṛī der ke bād wahāñ khare kuchh logoñ ne Patras ke pās ā kar kahā, “Tum zarūr un meñ se ho kyonki tumhārī bolī se sāf patā chaltā hai.”

⁷⁴ Is par Patras ne qasam khā kar kahā, “Mujh par lānat agar main jhūṭ bol rahā hūñ. Main is ādmī ko nahīn jāntā!” Fauran murgh kī bāng sunāī dī. ⁷⁵ Phir Patras ko wuh bāt yād āī jo Īsā ne kahī thī, “Murgh ke bāng dene se pahle

pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.” Is par wuh bāhar nīklā aur ṭuṭe dil se ḳhūb royā.

27

Īsā ko Pīlātus ke sāmne Pesh Kiyā Jātā Hai

¹ Subah-sawere tamām rāhnumā imām aur qaum ke tamām buzurg is faisle tak pahuñch gae ki Īsā ko sazā-e-maut dī jāe. ² Wuh use bāndh kar wahān se le gae aur Romī gawarnar Pīlātus ke hawāle kar diyā.

Yahūdāh kī Ḳhudkushī

³ Jab Yahūdāh ne jis ne use dushman ke hawāle kar diyā thā dekhā ki us par sazā-e-maut kā fatwā de diyā gayā hai to us ne pachhtā kar chāndī ke 30 sikke rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ko wāpas kar die. ⁴ Us ne kahā, “Maiñ ne gunāh kiyā hai, kyonki ek bequsūr ādmī ko sazā-e-maut dī gāi hai aur maiñ hī ne use āp ke hawāle kiyā hai.”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Hameñ kyā! Yih terā maslā hai.” ⁵ Yahūdāh chāndī ke sikke Baitul-muqaddas meñ phaiñk kar chalā gayā. Phir us ne jā kar phāñsī le lī.

⁶ Rāhnumā imāmoñ ne sikkoñ ko jamā karke kahā, “Sharīat yih paise Baitul-muqaddas ke ḳhazāne meñ ḍalne kī ijāzat nahīn detī, kyonki yih ḳhūnrezī kā muāwazā hai.”

⁷ Apas meñ mashwarā karne ke bād unhoñ ne kumhār kā khet ḳharīdne kā faislā kiyā tāki pardesiyoñ ko dafnāne ke lie jagah ho. ⁸ Is lie yih khet āj tak Ḳhūn kā Khet kahlātā hai.

⁹ Yoñ Yarmiyāh Nabī kī yih peshgoī pūrī huī ki “Unhoñ ne chāndī ke 30 sikke lie yāñī wuh raqam jo Isrāīliyoñ ne us ke lie lagāi thī. ¹⁰ In se unhoñ ne kumhār kā khet ḳharīd liyā, bilkul aisā jis tarah Rab ne mujhe hukm diyā thā.”

Pīlātus Īsā kī Pūchh-Gachh Kartā Hai

¹¹ Itne meñ Īsā ko Romī gawarnar Pīlātus ke sāmne pesh kiyā gayā. Us ne us se pūchhā, “Kyā tum Yahūdiyoñ ke Bādshāh ho?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jī, āp ḳhud kahte haiñ.” ¹² Lekin jab rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ne us par ilzām lagāe to Īsā ḳhāmosh rahā.

¹³ Chunāñche Pīlātus ne dubārā us se sawāl kiyā, “Kyā tum yih tamām ilzāmāt nahīn sun rahe jo tum par lagāe jā rahe haiñ?”

¹⁴ Lekin Īsā ne ek ilzām kā bhī jawāb na diyā, is lie gawarnar nihāyat hairān huā.

Sazā-e-Maut kā Faislā

¹⁵ Un dinoñ yih riwāj thā ki gawarnar har sāl Fasah kī Īd par ek qaidī ko āzād kar detā thā. Yih qaidī hujūm se muntakhab kiyā jātā thā. ¹⁶ Us waqt jel meñ ek badnām qaidī thā. Us kā nām Bar-abbā thā. ¹⁷ Chunānche jab hujūm jamā huā to Pilātus ne us se pūchhā, “Tum kyā chāhte ho? Maiñ Bar-abbā ko āzād karūñ yā Īsā ko jo Masih kahlātā hai?” ¹⁸ Wuh to jāntā thā ki unhoñ ne Īsā ko sirf hasad kī binā par us ke hawāle kiyā hai.

¹⁹ Jab Pilātus yoñ adālat ke takht par baiṭhā thā to us kī biwī ne use paighām bhejā, “Is bequsūr ādmī ko hāth na lagāeñ, kyoñki mujhe pichhlī rāt is ke bāis khab meñ shadīd taklīf huī.”

²⁰ Lekin rāhnumā imāmoñ aur qaum ke buzurgoñ ne hujūm ko uksāyā ki wuh Bar-abbā ko māngeñ aur Īsā kī maut talab karen. Gawarnar ne dubārā pūchhā, ²¹ “Maiñ in donoñ meñ se kis ko tumhāre lie āzād karūñ?”

Wuh chillāe, “Bar-abbā ko.”

²² Pilātus ne pūchhā, “Phir maiñ Īsā ke sāth kyā karūñ jo Masih kahlātā hai?”

Wuh chīkhe, “Use maslūb karen.”

²³ Pilātus ne pūchhā, “Kyoñ? Us ne kyā jurm kiyā hai?”

Lekin log mazīd shor machā kar chīkhte rahe, “Use maslūb karen!”

²⁴ Pilātus ne dekhā ki wuh kisī natīje tak nahīñ pahuñch rahā balki hangāmā barpā ho rahā hai. Is lie us ne pāñī le kar hujūm ke sāmne apne hāth dhoe. Us ne kahā, “Agar is ādmī ko qatl kiyā jāe to maiñ bequsūr hūñ, tum hī us ke lie jawābdeh ṭhahro.”

²⁵ Tamām logoñ ne jawāb diyā, “Ham aur hamārī aulād us ke kḥūn ke jawābdeh haiñ.”

²⁶ Phir us ne Bar-abbā ko āzād karke unheñ de diyā. Lekin Īsā ko us ne koṛe lagāne kā hukm diyā, phir use maslūb karne ke lie faujiyoñ ke hawāle kar diyā.

Faujī Īsā kā Mazāq Uṛāte Haiñ

²⁷ Gawarnar ke faujī Īsā ko mahal banām Praiṭoriyum ke sahan meñ le gae aur pūrī palṭan ko us ke irdgird ikaṭṭhā kiyā. ²⁸ Us ke kapṛe utār kar unhoñ ne use arghawāñī rang kā libās pahnāyā, ²⁹ phir kāñṭedār ṭahniyoñ kā ek tāj banā kar us ke sar par rakh diyā. Us ke dahne hāth meñ chhaṛī pakaṛā kar unhoñ ne us ke sāmne ghuṭne ṭek kar us kā mazāq uṛāyā, “Ai Yahūdiyoñ ke Bādshāh, ādāb!” ³⁰ Wuh us par thūkte rahe, chhaṛī le kar bār bār us ke sar ko mārā. ³¹ Phir us kā mazāq uṛāne se thak kar unhoñ ne arghawāñī libās utār kar use dubārā us ke apne kapṛe pahnāe aur use maslūb karne ke lie le gae.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

³² Shahr se nikalte waqt unhoñ ne ek ādmī ko dekhā jo Libiyā ke shahr Kuren kā rahne wālā thā. Us kā nām Shamāun thā. Use unhoñ ne salīb uṭhā kar le jāne par majbūr kiyā. ³³ Yoñ chalte chalte wuh ek maqām tak pahuñch gae jis kā nām Gulgutā (yānī Khoparī kā Maqām) thā. ³⁴ Wahān unhoñ ne use mai pesh kī jis meñ koī karwī chīz milāi gāi thī. Lekin chakh kar Īsā ne use pīne se inkār kar diyā.

³⁵ Phir faujiyon ne use maslūb kiyā aur us ke kapre āpas meñ bāñṭ lie. Yih faislā karne ke lie ki kis ko kyā kyā mile unhoñ ne qurā ḍālā. ³⁶ Yoñ wuh wahān baiṭh kar us kī pahrādārī karte rahe. ³⁷ Salīb par Īsā ke sar ke ūpar ek taḡhtī lagā dī gāi jis par yih ilzām likhā thā, “Yih Yahūdiyon kā Bādshāh Īsā hai.” ³⁸ Do ḍākuoñ ko bhī Īsā ke sāth maslūb kiyā gayā, ek ko us ke dahne hāth aur dūsre ko us ke bāen hāth.

³⁹ Jo wahān se guzare unhoñ ne kufr bak kar us kī tazlīl kī aur sar hilā hilā kar apnī hiqārat kā izhār kiyā. ⁴⁰ Unhoñ ne kahā, “Tū ne to kahā thā ki maiñ Baitul-muqaddas ko ḍhā kar use tīn din ke andar andar dubārā tāmīr kar dūngā. Ab apne āp ko bachā! Agar tū wāqai Allāh kā Farzand hai to salīb par se utar ā.”

⁴¹ Rāhnumā imāmoñ, shariyat ke ulamā aur qaum ke buzurgoñ ne bhī Īsā kā mazāq urāyā, ⁴² “Is ne auroñ ko bachāyā, lekin apne āp ko nahīn bachā saktā. Yih Isrāil kā Bādshāh hai! Abhī yih salīb par se utar āe to ham is par imān le āenge. ⁴³ Is ne Allāh par bharosā rakhā hai. Ab Allāh ise bachāe agar wuh ise chāhtā hai, kyonki is ne kahā, ‘Maiñ Allāh kā Farzand hūn.’”

⁴⁴ Aur jin ḍākuoñ ko us ke sāth maslūb kiyā gayā thā unhoñ ne bhī use lān-tān kī.

Īsā kī Maut

⁴⁵ Dopahar bārah baje pūrā mulk andhere meñ ḍūb gayā. Yih tārīkī tīn ghanṭoñ tak rahī. ⁴⁶ Phir tīn baje Īsā ūñchī āwāz se pukār uṭhā, “Eli, Eli, lamā shabaqtani” jis kā matlab hai, “Ai mere Ḳhudā, ai mere Ḳhudā, tū ne mujhe kyon tark kar diyā hai?”

⁴⁷ Yih sun kar pās khare kuchh log kahne lage, “Wuh Iliyās Nabī ko bulā rahā hai.” ⁴⁸ Un meñ se ek ne fauran dauṛ kar ek isfanj ko mai ke sirke meñ ḍuboyā aur use ḍanḍe par lagā kar Īsā ko chusāne kī koshish kī.

⁴⁹ Dūsroñ ne kahā, “Āo, ham dekheñ, shāyad Iliyās ā kar use bachāe.”

⁵⁰ Lekin Īsā ne dubārā baṛe zor se chillā kar dam chhoṛ diyā.

⁵¹ Usī waqt Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke sāmne laṭkā huā pardā ūpar se le kar nīche tak do hisson meñ phaṭ gayā. Zalzalā āyā, chaṭāneñ phaṭ gaīn ⁵² aur qabreñ khul gaīn. Kaī marhūm muqaddasīn ke jismon ko zindā kar diyā gayā. ⁵³ Wuh Īsā ke jī uṭhne ke bād qabron meñ se nikal kar muqaddas shahr meñ dākḥil hue aur bahutoñ ko nazar āe.

⁵⁴ Jab pās khare Romī afsar * aur Īsā kī pahrādārī karne wāle faujiyoñ ne zalzalā aur yih tamām wāqiyāt dekhe to wuh nihāyat dahshatzadā ho gae. Unhoñ ne kahā, “Yih wāqai Allāh kā Farzand thā.”

⁵⁵ Bahut-sī khawātīn bhī wahān thīn jo kuchh fāsile par is kā mushāhadā kar rahī thīn. Wuh Galīl meñ Īsā ke pīchhe chal kar yahān tak us kī khidmat kartī āī thīn. ⁵⁶ Un meñ Mariyam Magdalīnī, Yāqūb aur Yūsuf kī māñ Mariyam aur Zabdī ke beṭoñ Yāqūb aur Yūhannā kī māñ bhī thīn.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

⁵⁷ Jab shām hone ko thī to Arimatīyāh kā ek daulatmand admī banām Yūsuf āyā. Wuh bhī Īsā kā shāgird thā. ⁵⁸ Us ne Pilātus ke pās jā kar Īsā kī lāsh māngī, aur Pilātus ne hukm diyā ki wuh use de dī jāe. ⁵⁹ Yūsuf ne lāsh ko le kar use katān ke ek sāf kafan meñ lapeṭā ⁶⁰ aur apnī zātī ghairistemālshudā qabr meñ rakh diyā jo chaṭān meñ tarāshī gaī thī. Āḳhir meñ us ne ek baṛā patthar luṛhkā kar qabr kā muñh band kar diyā aur chalā gayā. ⁶¹ Us waqt Mariyam Magdalīnī aur dūsri Mariyam qabr ke muqābil baiṭhī thīn.

Qabr kī Pahrādārī

⁶² Agle din, jo Sabat kā din thā, rāhnumā imām aur Farīsī Pilātus ke pās āe. ⁶³ “Janāb,” unhoñ ne kahā, “Hameñ yād āyā ki jab wuh dhokebāz abhī zindā thā to us ne kahā thā, ‘Tīn din ke bād main jī uṭhūngā.’” ⁶⁴ Is lie hukm deñ ki qabr ko tīsre din tak mahfūz rakhā jāe. Aisā na ho ki us ke shāgird ā kar us kī lāsh ko churā le jāeñ aur logoñ ko bataeñ ki wuh murdoñ meñ se jī uṭhā hai. Agar aisā huā to yih āḳhirī dhokā pahle dhoke se bhī zyādā baṛā hogā.”

⁶⁵ Pilātus ne jawāb diyā, “Pahredāroñ ko le kar qabr ko itnā mahfūz kar do jitnā tum kar sakte ho.”

⁶⁶ Chunānche unhoñ ne jā kar qabr ko mahfūz kar liyā. Qabr ke muñh par paṛe patthar par muhr lagā kar unhoñ ne us par pahredār muqarrar kar die.

* 27:54 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

28

Īsā Jī Uṭhā Hai

¹ Itwār ko subah-sawere hī Mariyam Magdalīnī aur dūsri Mariyam qabr ko dekhne ke lie niklīn. Sūraj tulū ho rahā thā. ² Achānak ek shadīd zalzalā āyā, kyoṅki Rab kā ek farishtā āsmān se utar āyā aur qabr ke pās jā kar us par paṛe patthar ko ek taraf luṛhkā diyā. Phir wuh us par baiṭh gayā. ³ Us kī shakl-o-sūrat bijlī kī tarah chamak rahī thī aur us kā libās barf kī mānind safed thā. ⁴ Pahredār itne ḍar gae ki wuh larazte larazte murdā se ho gae.

⁵ Farishte ne khawātīn se kahā, “Mat ḍaro. Mujhe mālūm hai ki tum Īsā ko ḍhūṇḍ rahī ho jo maslūb huā thā. ⁶ Wuh yahān nahīn hai. Wuh jī uṭhā hai, jis tarah us ne farmāyā thā. Āo, us jagah ko khud dekh lo jahān wuh paṛā thā. ⁷ Aur ab jaldī se jā kar us ke shāgirdoṅ ko batā do ki wuh jī uṭhā hai aur tumhāre āge āge Galīl pahuṅch jāegā. Wahīn tum use dekhoge. Ab main ne tum ko is se āgāh kiyā hai.”

⁸ Khawātīn jaldī se qabr se chalī gaīn. Wuh sahmī hūi lekin baṛī khush thīn aur daurī daurī us ke shāgirdoṅ ko yih khabar sunāne gaīn.

⁹ Achānak Īsā un se milā. Us ne kahā, “Salām.” Wuh us ke pās āīn, us ke pānw pakaṛe aur use sijdā kiyā. ¹⁰ Īsā ne un se kahā, “Mat ḍaro. Jāo, mere bhāiyōṅ ko batā do ki wuh Galīl ko chale jāeṅ. Wahān wuh mujhe dekheṅge.”

Pahredāroṅ kī Riporṭ

¹¹ Khawātīn abhī rāste meṅ thīn ki pahredāroṅ meṅ se kuchh shahr meṅ gae aur rāhnumā imāmoṅ ko sab kuchh batā diyā. ¹² Rāhnumā imāmoṅ ne qaum ke buzurgoṅ ke sāth ek mīṅing mun'aqid kī aur pahredāroṅ ko rishwat kī baṛī raqam dene kā faislā kiyā. ¹³ Unhoṅ ne unheṅ batāyā, “Tum ko kahnā hai, ‘Jab ham rāt ke waqt so rahe the to us ke shāgird āe aur use churā le gae.’ ¹⁴ Agar yih khabar gawarnar tak pahuṅche to ham use samjhā leṅge. Tum ko fikr karne kī zarūrat nahīn.”

¹⁵ Chunānche pahredāroṅ ne rishwat le kar wuh kuchh kiyā jo unheṅ sikhāyā gayā thā. Un kī yih kahānī Yahūdiyoṅ ke darmiyān bahut phailāi gaī aur āj tak un meṅ rāy j hai.

¹⁶ Phir gyārah shāgird Galīl ke us pahār ke pās pahuṅche jahān Īsā ne unheṅ jāne ko kahā thā. ¹⁷ Wahān use dekh kar unhoṅ ne use sijdā kiyā. Lekin kuchh shak meṅ paṛ gae. ¹⁸ Phir Īsā ne un ke pās ā kar kahā, “Āsmān aur zamīn kā kul ikhtiyār mujhe de diyā gayā hai. ¹⁹ Is lie jāo, tamām qaumoṅ ko shāgird banā kar unheṅ Bāp, Farzand aur Rūhul-quds ke nām se baptismā do. ²⁰ Aur unheṅ

yih sikhāo ki wuh un tamām ahkām ke mutābiq zindagī guzāreñ jo main ne tumheñ die haiñ. Aur dekho, main duniyā ke iḡhtitām tak hameshā tumhāre sāth hūñ.”

Marqus

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī K̄hidmat

¹ Yih Allāh ke Farzand Īsā Masīh ke bāre meñ k̄hushk̄habrī hai, ² jo Yasāyāh Nabī kī peshgoī ke mutābiq̄ yoñ shurū huī:

‘Dekh, maiñ apne paighambar ko tere āge āge bhej detā hūñ

jo tere lie rāstā taiyār karegā.

³ Registān meñ ek āwāz pukār rahī hai,

Rab kī rāh taiyār karo!

Us ke rāste sīdhe banāo.’

⁴ Yih paighambar Yahyā baptismā dene wālā thā. Registān meñ rah kar us ne elān kiyā ki log taubā karke baptismā leñ tāki unheñ apne gunāhoñ kī muāfi mil jāe.

⁵ Yahūdiyā ke pūre ilāqe ke log Yarūshalam ke tamām bāshindoñ samet nikal kar us ke pās āe. Aur apne gunāhoñ ko taslīm karke unhoñ ne Dariyā-e-Yardan meñ Yahyā se baptismā liyā.

⁶ Yahyā ūñtoñ ke bāloñ kā libās pahne aur kamr par chamṛe kā paṭkā bāndhe rahtā thā. K̄hurāk ke taur par wuh ṭidḍiyāñ aur janglī shahd khātā thā. ⁷ Us ne elān kiyā, “Mere bād ek āne wālā hai jo mujh se baṛā hai. Maiñ jhuk kar us ke jūtoñ ke tasme kholne ke bhī lāyq̄ nahīñ.

⁸ Maiñ tum ko pānī se baptismā detā hūñ, lekin wuh tumheñ Rūhul-quds se baptismā degā.”

Īsā kā Baptismā aur Āzmāish

⁹ Un dinoñ meñ Īsā Nāsarāt se āyā aur Yahyā ne use Dariyā-e-Yardan meñ baptismā diyā. ¹⁰ Pānī se nikalte hī Īsā ne dekhā ki āsmān phaṭ rahā hai aur Rūhul-quds kabūtar kī tarah mujh par utar rahā hai. ¹¹ Sāth sāth āsmān se ek āwāz sunāī dī, “Tū merā pyārā Farzand hai, tujh se maiñ k̄hush hūñ.”

¹² Is ke fauran bād Rūhul-quds ne use registān meñ bhej diyā. ¹³ Wahāñ wuh chālīs din rahā jis ke daurān Iblīs us kī āzmāish kartā rahā. Wuh janglī jānwaroñ ke darmiyān rahtā aur farishte us kī k̄hidmat karte the.

Īsā Chār Machheroñ ko Bulātā Hai

¹⁴ Jab Yahyā ko jel meñ ḍāl diyā gayā to Īsā Galīl ke ilāqe meñ āyā aur Allāh kī k̄hushk̄habrī kā elān karne lagā.

¹⁵ Wuh bolā, “Muqarrarā waqt ā gayā hai, Allāh kī bādshāhī

qarīb ā gai hai. Taubā karo aur Allāh kī ḵhushḵhabrī par imān lāo.”

¹⁶ Ek din jab Īsā Galīl kī Jhīl ke kināre kināre chal rahā thā to us ne Shamāūn aur us ke bhāī Andriyās ko dekhā. Wuh jhīl meñ jāl ḍāl rahe the kyonki wuh māhīgīr the. ¹⁷ Us ne kahā, “Āo, mere pīchhe ho lo, main tum ko ādamgīr banāūngā.” ¹⁸ Yih sunte hī wuh apne jāloñ ko chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

¹⁹ Thoṛā-sā āge jā kar Īsā ne Zabdī ke beṭoñ Yāqūb aur Yūhannā ko dekhā. Wuh kashtī meñ baiṭhe apne jāloñ kī marammat kar rahe the. ²⁰ Us ne unheñ fauran bulāyā to wuh apne bāp ko mazdūroñ samet kashtī meñ chhoṛ kar us ke pīchhe ho lie.

Ādmī kī Badrūh ke Qabze se Rihāī

²¹ Wuh Kafarnahūm Shahr meñ dāḵhil hue. Aur Sabat ke din Īsā ibādatḵhāne meñ jā kar logoñ ko sikhāne lagā. ²² Wuh us kī tālīm sun kar hakkā-bakkā rah gae kyonki wuh unheñ sharīat ke ālimoñ kī tarah nahīn balki iḵhtiyār ke sāth sikhātā thā.

²³ Un ke ibādatḵhāne meñ ek ādmī thā jo kisī nāpāk rūh ke qabze meñ thā. Īsā ko dekhte hī wuh chīḵh chīḵh kar bolne lagā, ²⁴ “Ai Nāsarat ke Īsā, hamārā āp ke sāth kyā wāstā hai? Kyā āp hameñ halāk karne āe haiñ? Main to jāntā hūn ki āp kaun haiñ, āp Allāh ke Quddūs haiñ.”

²⁵ Īsā ne use ḍāntṛ kar kahā, “Ḵhāmosh! Ādmī se nikal jā!” ²⁶ Is par badrūh ādmī ko jhanjhoṛ kar aur chīḵheñ mār mār kar us meñ se nikal gayā.

²⁷ Tamām log ghabrā gae aur ek dūsre se kahne lage, “Yih kyā hai? Ek naī tālīm jo iḵhtiyār ke sāth dī jā rahī hai. Aur wuh badrūhoñ ko hukm detā hai to wuh us kī māntī haiñ.”

²⁸ Aur Īsā ke bāre meñ charchā jaldī se Galīl ke pūre ilāqe meñ phail gayā.

Bahut-se Marīzoñ kī Shifā

²⁹ Ibādatḵhāne se nikalne ke ain bād wuh Yāqūb aur Yūhannā ke sāth Shamāūn aur Andriyās ke ghar gae. ³⁰ Wahāñ Shamāūn kī sās bistar par paṛī thī, kyonki use buḵhār thā. Unhoñ ne Īsā ko batā diyā ³¹ to wuh us ke nazdīk gayā. Us kā hāth pakaṛ kar us ne uṭhne meñ us kī madad kī. Is par buḵhār utar gayā aur wuh un kī ḵhidmat karne lagī.

³² Jab shām huī aur sūraj ḡhurūb huā to log tamām marīzoñ aur badrūh-giriftā ashḵhās ko Īsā ke pās lāe. ³³ Pūrā shahr darwāze par jamā ho gayā ³⁴ aur Īsā ne bahut-se marīzoñ ko muḵhtalif qism kī bīmāriyoñ se shifā dī. Us

ne bahut-sī badrūheñ bhī nikāl dīñ, lekin us ne unheñ bolne na diyā, kyonki wuh jāntī thīñ ki wuh kaun hai.

Galīl meñ Munādī

³⁵ Agle din subah-sawere jab abhī andherā hī thā to Īsā uṭh kar duā karne ke lie kisī wīrāñ jagah chalā gayā. ³⁶ Bād meñ Shamāūñ aur us ke sāthī use ḍhūñdne nikle. ³⁷ Jab mālūm huā ki wuh kahāñ hai to unhoñ ne us se kahā, “Tamām log āp ko talāsh kar rahe haiñ!”

³⁸ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Āo, ham sāth wālī ābādiyon meñ jāeñ tāki main wahāñ bhī munādī karūñ. Kyonki main isī maqsad se nikal āyā hūñ.”

³⁹ Chunāñche wuh pūre Galīl meñ se guzartā huā ibādatkhānoñ meñ munādī kartā aur badrūhoñ ko nikāltā rahā.

Koṛh se Shifā

⁴⁰ Ek ādmī Īsā ke pās āyā jo koṛh kā marīz thā. Ghuṭnoñ ke bal jhuk kar us ne minnat kī, “Agar āp chāheñ to mujhe pāk-sāf kar sakte haiñ.”

⁴¹ Īsā ko tars āyā. Us ne apnā hāth barhā kar use chhuā aur kahā, “Main chāhtā hūñ, pāk-sāf ho jā.” ⁴² Is par bīmārī fauran dūr ho gaī aur wuh pāk-sāf ho gayā. ⁴³ Īsā ne use fauran ruḳhsat karke sakhtī se samjhāyā, ⁴⁴ “Khabardār! Yih bāt kisī ko na batānā balki Baitul-muqaddas meñ imām ke pās jā tāki wuh terā muāynā kare. Apne sāth wuh qurbānī le jā jis kā taqāzā Mūsā kī shariyat un se kartī hai jinheñ koṛh se shifā milī ho. Yoñ alāniyā tasdiq ho jāegī ki tū wāqai pāk-sāf ho gayā hai.”

⁴⁵ Ādmī chalā gayā, lekin wuh har jagah apnī kahāñī sunāne lagā. Us ne yih khabar itnī phailāī ki Īsā khule taur par kisī bhī shahr meñ dākhlil na ho sakā balki use wīrāñ jaghoñ meñ rahnā parā. Lekin wahāñ bhī log har jagah se us ke pās pahuñch gae.

2

Maflūj ke lie Chhat Kholī Jātī Hai

¹ Kuchh dinoñ ke bād Īsā Kafarnahūm meñ wāpas āyā. Jald hī khabar phail gaī ki wuh ghar meñ hai. ² Is par itne log jamā ho gae ki pūrā ghar bhar gayā balki darwāze ke sāmne bhī jagah na rahī. Wuh unheñ kalām-e-muqaddas sunāne lagā. ³ Itne meñ kuchh log pahuñche. Un meñ se chār ādmī ek maflūj ko uṭhāe Īsā ke pās lānā chāhte the. ⁴ Magar wuh use hujūm kī wajah se Īsā tak na pahuñchā sake, is lie unhoñ ne chhat khol dī. Īsā ke ūpar kā hissā udheṛ kar unhoñ ne chārpāī ko jis par maflūj leṭā thā utār

diyā. ⁵ Jab Īsā ne un kā īmān dekhā to us ne maflūj se kahā, “Beṭā, tere gunāh muāf kar die gae haiñ.”

⁶ Sharīat ke kuchh ālim wahāñ baiṭhe the. Wuh yih sun kar soch-bichār meñ paṛ gae. ⁷ “Yih kis tarah aisī bāteñ kar saktā hai? Kufr bak rahā hai. Sirf Allāh hī gunāh muāf kar saktā hai.”

⁸ Īsā ne apnī rūh meñ fauran jān liyā ki wuh kyā soch rahe haiñ, is lie us ne un se pūchhā, “Tum dil meñ is tarah kī bāteñ kyoñ soch rahe ho? ⁹ Kyā maflūj se yih kahnā āsān hai ki ‘Tere gunāh muāf kar die gae haiñ’ yā yih ki ‘Uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar chal-phir’? ¹⁰ Lekin maiñ tum ko dikhātā hūñ ki Ibn-e-Ādam ko wāqai duniyā meñ gunāh muāf karne kā iḳhtiyār hai.” Yih kah kar wuh maflūj se muḳhātib huā, ¹¹ “Maiñ tujh se kahtā hūñ ki uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar ghar chalā jā.”

¹² Wuh ādmī khaṛā huā aur fauran apnī chārpāi uṭhā kar un ke deḳhte deḳhte chalā gayā. Sab saḳht hairatzadā hue aur Allāh kī tamjīd karke kahne lage, “Aisā kām ham ne kabhī nahīn dekhā!”

Īsā Mattī ko Bulātā Hai

¹³ Phir Īsā nikal kar dubārā jhīl ke kināre gayā. Ek baṛī bhīṛ us ke pās āi to wuh unheñ sikhāne lagā. ¹⁴ Chalthe chalte us ne Halfāi ke beṭe Lāwī ko dekhā jo ṭaiks lene ke lie apnī chaukī par baiṭhā thā. Īsā ne us se kahā, “Mere pīchhe ho le.” Aur Lāwī uṭh kar us ke pīchhe ho liyā.

¹⁵ Bād meñ Īsā Lāwī ke ghar meñ khānā khā rahā thā. Us ke sāth na sirf us ke shāgird balki bahut-se ṭaiks lene wāle aur gunāhgār bhī the, kyoñki un meñ se bahutere us ke pairokār ban chuke the. ¹⁶ Sharīat ke kuchh Farīsī ālimoñ ne use yoñ ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth khāte dekhā to us ke shāgirdoñ se pūchhā, “Yih ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth kyoñ khātā hai?”

¹⁷ Yih sun kar Īsā ne jawāb diyā, “Sehhatmandoñ ko ḍāḳṭar kī zarūrat nahīn hotī balki marīzoñ ko. Maiñ rāstbāzoñ ko nahīn balki gunāhgāroñ ko bulāne āyā hūñ.”

Shāgird Rozā Kyoñ Nahīn Rakhte?

¹⁸ Yahyā ke shāgird aur Farīsī rozā rakhā karte the. Ek mauḳe par kuchh log Īsā ke pās āe aur pūchhā, “Āp ke shāgird rozā kyoñ nahīn rakhte jabki Yahyā aur Farīsioñ ke shāgird rozā rakhte haiñ?”

¹⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Shādī ke mehmān kis tarah rozā rakh sakte haiñ jab dūlhā un ke darmiyān hai? Jab tak dūlhā un ke sāth hai wuh rozā nahīn rakh sakte. ²⁰ Lekin ek dīn āegā jab dūlhā un se le liyā jāegā. Us waḳt wuh zarūr rozā rakheñge.

²¹ Koī bhī nae kapṛe kā ṭukṛā kisī purāne libās meñ nahīn lagātā. Agar wuh aisā kare to nayā ṭukṛā bād meñ sukaṛ kar purāne libās se alag ho jāegā. Yoñ purāne libās kī phaṭī huī jagah pahle kī nisbat zyādā kharāb ho jāegī. ²² Isī tarah koī bhī angūr kā tāzā ras purānī aur belachak mashkoñ meñ nahīn ḍāltā. Agar wuh aisā kare to purānī mashkeñ paidā hone wālī gais ke bāis phaṭ jāengī. Natīje meñ mai aur mashkeñ donoñ zāe ho jāengī. Is lie angūr kā tāzā ras nāi mashkoñ meñ ḍālā jātā hai jo lachakdār hotī haiñ.”

Sabat ke bāre meñ Sawāl

²³ Ek din Īsā anāj ke khetoñ meñ se guzar rahā thā. Chalthe chalte us ke shāgird khāne ke lie anāj kī bāleñ toṛne lage. Sabat kā din thā. ²⁴ Yih dekh kar Farīsiyoñ ne Īsā se pūchhā, “Dekho, yih kyoñ aisā kar rahe haiñ? Sabat ke din aisā karnā manā hai.”

²⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kabhī nahīn paṛhā ki Dāūd ne kyā kiyā jab use aur us ke sāthiyoñ ko bhūk lagī aur un ke pās kharāk nahīn thī? ²⁶ Us waqt Abiyātar imām-e-āzam thā. Dāūd Allāh ke ghar meñ dākḥil huā aur Rab ke lie maḥsūsshudā roṭiyān le kar khāin, agarche sirf imāmoñ ko inheñ khāne kī ijāzat hai. Aur us ne apne sāthiyoñ ko bhī yih roṭiyān khilāin.”

²⁷ Phir us ne kahā, “Insān ko Sabat ke din ke lie nahīn banāyā gayā balki Sabat kā din insān ke lie. ²⁸ Chunāñche Ibn-e-Ādam Sabat kā bhī mālik hai.”

3

Sūkhe Hue Hāth kī Shifā

¹ Kisī aur waqt jab Īsā ibādatkhāne meñ gayā to wahān ek ādmī thā jis kā hāth sūkhā huā thā. ² Sabat kā din thā aur log baṛe ghaur se dekh rahe the ki kyā Īsā us ādmī ko āj bhī shifā degā. Kyoñki wuh is par ilzām lagāne kā koī bahānā talāsh kar rahe the. ³ Īsā ne sūkhe hāth wāle ādmī se kahā, “Uṭh, darmiyān meñ kharā ho.” ⁴ Phir Īsā ne un se pūchhā, “Mujhe batāo, shariyat hameñ Sabat ke din kyā karne kī ijāzat detī hai, nek kām karne kī yā ghalat kām karne kī, kisī kī jān bachāne kī yā use tabāh karne kī?”

Sab kḥāmosh rahe. ⁵ Wuh ghusse se apne irdgird ke logoñ kī taraf dekhne lagā. Un kī saḥtdilī us ke lie baṛe dukh kā bāis ban rahī thī. Phir us ne ādmī se kahā, “Apnā hāth āge baṛhā.” Us ne aisā kiyā to us kā hāth bahāl ho gayā. ⁶ Is par Farīsī bāhar nikal kar sīdhe Herodes kī pāṛṭī ke afrād ke sāth mil kar Īsā ko qatl karne kī sāzishēñ karne lage.

Jhīl ke Kināre par Hujūm

⁷ Lekin Īsā wahān se haṭ kar apne shāgirdoñ ke sāth jhīl ke pās gayā. Ek baṛā hujūm us ke pīchhe ho liyā. Log na sirf Galil ke ilāqe se āe balki bahut-sī aur jaghoñ yānī Yahūdiyā, ⁸ Yarūshalam, Idūmayā, Dariyā-e-Yardan ke pār aur Sūr aur Saidā ke ilāqe se bhī. Wajah yih thī ki Īsā ke kām kī khabar un ilāqoñ tak bhī pahuñch chukī thī aur natīje meñ bahut-se log wahān se bhī āe. ⁹ Īsā ne shāgirdoñ se kahā, “Ehtiyātan ek kashtī us waqt ke lie taiyār kar rakho jab hujūm mujhe had se zyādā dabāne lagegā.” ¹⁰ Kyoñki us dīn us ne bahutoñ ko shifā dī thī, is lie jise bhī koī taklif thī wuh dhakke de de kar us ke pās āyā tāki use chhū sake. ¹¹ Aur jab bhī nāpāk rūhoñ ne Īsā ko dekhā to wuh us ke sāmne gir kar chīkheñ mārne lagīn, “Āp Allāh ke Farzand haiñ.”

¹² Lekin Īsā ne unheñ saṅhtī se dāntṭ kar kahā ki wuh use zāhir na karen.

Īsā Bārah Rasūloñ ko Muqarrar Kartā Hai

¹³ Is ke bād Īsā ne pahār par chaṛh kar jinheñ wuh chāhtā thā unheñ apne pās bulā liyā. Aur wuh us ke pās āe. ¹⁴ Us ne un meñ se bārah ko chun liyā. Unheñ us ne apne rasūl muqarrar kar liyā tāki wuh us ke sāth chaleñ aur wuh unheñ munādī karne ke lie bhej sake. ¹⁵ Us ne unheñ badrūheñ nikālne kā ikhtiyār bhī diyā.

¹⁶ Jin bārah ko us ne muqarrar kiyā un ke nām yih haiñ: Shamāūn jis kā laqab us ne Patras rakhā, ¹⁷ Zabdī ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā jin kā laqab Īsā ne ‘Bādāl kī Garaj ke Beṭe’ rakhā, ¹⁸ Andriyās, Filippus, Bartulmāī, Mattī, Tomā, Yāqūb bin Halfai, Taddī, Shamāūn Mujāhid ¹⁹ aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād meñ use dushman ke hawāle kar diyā.

Īsā aur Badrūhoñ kā Sardār

²⁰ Phir Īsā kisī ghar meñ dākhlil huā. Is bār bhī itnā hujūm jamā ho gayā ki Īsā ko apne shāgirdoñ samet khānā khāne kā mauqā bhī na milā. ²¹ Jab us ke kḥāndān ke afrād ne yih sunā to wuh use pakaṛ kar le jāne ke lie āe, kyoñki unhoñ ne kahā, “Wuh hosh meñ nahīn hai.”

²² Lekin sharīat ke jo ālim Yarūshalam se āe the unhoñ ne kahā, “Yih badrūhoñ ke sardār Bāl-zabūl ke qabze meñ hai. Usī kī madad se badrūhoñ ko nikāl rahā hai.”

²³ Phir Īsā ne unheñ apne pās bulā kar tamsiloñ meñ jawāb diyā. “Iblīs kis tarah Iblīs ko nikāl saktā hai? ²⁴ Jis bādshāhī meñ phūṭ paṛ jāe wuh qāym nahīn rah saktī. ²⁵ Aur jis gharāne kī aisī hālat ho wuh bhī qāym nahīn rah saktā. ²⁶ Isī tarah agar Iblīs apne āp kī muḥālafat kare

aur yoñ us meñ phuṭ paṛ jāe to wuh qāym nahīn rah saktā balki khatm ho chukā hai.

²⁷ Kisī zorāwar ādmī ke ghar meñ ghush kar us kā māl-o-asbāb lūṭnā us waqt tak mumkin nahīn hai jab tak us ādmī ko bāndhā na jāe. Phir hī use lūṭā jā saktā hai.

²⁸ Maiñ tum se sach kahtā hūn ki logoñ ke tamām gunāh aur kufr kī bāteñ muāf kī jā sakeñgī, kḥāh wuh kitnā hī kufr kyoñ na bakeñ. ²⁹ Lekin jo Rūhul-quḏs ke kḥilāf kufr bake use abad tak muāfī nahīn milegī. Wuh ek abadī gunāh kā qusūrwar ṭhahregā.” ³⁰ Īsā ne yih is lie kahā kyoñki ālim kah rahe the ki wuh kisī badrūh kī girift meñ hai.

Īsā kī Māñ aur Bhāi

³¹ Phir Īsā kī māñ aur bhāi pahuñch gae. Bāhar khaṛe ho kar unhoñ ne kisī ko use bulāne ko bhej diyā. ³² Us ke irdgird hujūm baiṭhā thā. Unhoñ ne kahā, “Āp kī māñ aur bhāi bāhar āp ko bulā rahe haiñ.”

³³ Īsā ne pūchhā, “Kaun merī māñ aur kaun mere bhāi haiñ?” ³⁴ Aur apne gird baiṭhe logoñ par nazar ḍāl kar us ne kahā, “Dekho, yih merī māñ aur mere bhāi haiñ. ³⁵ Jo bhī Allāh kī marzī pūrī kartā hai wuh merā bhāi, merī bahan aur merī māñ hai.”

4

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl

¹ Phir Īsā dubārā jhīl ke kināre tālīm dene lagā. Aur itnī baṛī bhīṛ us ke pās jamā hui ki wuh jhīl meñ khaṛī ek kashtī meñ baiṭh gayā. Bāqī loḡ jhīl ke kināre par khaṛe rahe. ² Us ne unheñ bahut-sī bāteñ tamsiloñ meñ sikhāīn. Un meñ se ek yih thī:

³ “Suno! Ek kisān bīj bone ke lie niklā. ⁴ Jab bīj idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire aur parindoñ ne ā kar unheñ chug liyā. ⁵ Kuchh pathrīlī zamīn par gire jahān miṭṭī kī kamī thī. Wuh jald ug āe kyoñki miṭṭī gahrī nahīn thī. ⁶ Lekin jab sūraj niklā to paude jhulas gae aur chūnki wuh jaṛ na pakaṛ sake is lie sūkh gae. ⁷ Kuchh dāne kḥudrau kāñṭedār paudoñ ke darmiyān bhī gire. Wahāñ wuh ugne to lage, lekin kḥudrau paudoñ ne sāth sāth baṛh kar unheñ phalne-phūlne kī jagah na dī. Chunāñche wuh bhī khatm ho gae aur phal na lā sake. ⁸ Lekin aise dāne bhī the jo zarḳhez zamīn meñ gire. Wahāñ wuh phuṭ nikle aur baṛhte baṛhte tīs gunā, sāth gunā balki sau gunā tak phal lāe.”

⁹ Phir us ne kahā, “Jo sun saktā hai wuh sun le!”

Tamsiloñ kā Maqsad

¹⁰ Jab wuh akelā thā to jo log us ke irdgird jamā the unhoñ ne bārah shāgirdoñ samet us se pūchhā ki is tamsīl kā kyā matlab hai? ¹¹ Us ne jawāb diyā, “Tum ko to Allāh kī bādshāhī kā bhed samajhne kī liyāqat dī gaī hai. Lekin main is dāyre se bāhar ke logoñ ko har bāt samjhāne ke lie tamsīleñ istemāl kartā hūñ ¹² tāki pāk kalām pūrā ho jāe ki ‘Wuh apnī āñkhoñ se dekheñge magar kuchh nahīñ jāneñge,

wuh apne kānoñ se suneñge magar kuchh nahīñ samjheñge,

aisā na ho ki wuh merī taraf rujū karen
aur unheñ muāf kar diyā jāe.’ ”

Bij Bone Wāle kī Tamsīl kā Matlab

¹³ Phir Īsā ne un se kahā, “Kyā tum yih tamsīl nahīñ samajhte? To phir bāqī tamām tamsīleñ kis tarah samajh pāoge? ¹⁴ Bij bone wālā Allāh kā kalām bo detā hai. ¹⁵ Rāste par girne wāle dāne wuh log haiñ jo kalām ko sunte to haiñ, lekin phir Iblīs fauran ā kar wuh kalām chhīn letā hai jo un meñ boyā gayā hai. ¹⁶ Pathrīlī zamīn par girne wāle dāne wuh log haiñ jo kalām sunte hī use khushī se qabūl to kar lete haiñ, ¹⁷ lekin wuh jaṛ nahīñ pakarte aur is lie zyādā der tak qāym nahīñ rahte. Jyoñ hī wuh kalām par imān lāne ke bāis kisī musibat yā izārasānī se dochār ho jāeñ, to wuh bargashtā ho jāte haiñ. ¹⁸ Khudrau kāñtedār paudoñ ke darmiyān gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte to haiñ, ¹⁹ lekin phir rozmarā kī pareshāniyāñ, daulat kā fareb aur dīgar chīzoñ kā lālach kalām ko phalne-phūlne nahīñ dete. Natīje meñ wuh phal lāne tak nahīñ pahuñchtā. ²⁰ Is ke muqābale meñ zarḳhez zamīn meñ gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sun kar use qabūl karte aur baṛhte baṛhte tīs gunā, sāṭh gunā balki sau gunā tak phal lāte haiñ.”

Koī Charāgh ko Bartan ke nīche Nahīñ Chhupātā

²¹ Īsā ne bāt jāri rakhī aur kahā, “Kyā charāgh ko is lie jalā kar lāyā jātā hai ki wuh kisī bartan yā chārpāi ke nīche rakhā jāe? Hargiz nahīñ! Use shamādān par rakhā jātā hai. ²² Kyoñki jo kuchh bhī is waqt poshīdā hai use ākhirkār zāhir ho jānā hai aur tamām bhedoñ ko ek din khul jānā hai. ²³ Agar koī sun sake to sun le.”

²⁴ Us ne un se yih bhī kahā, “Is par dhyān do ki tum kyā sunte ho. Jis hisāb se tum dūsroñ ko dete ho usī hisāb se tum ko bhī diyā jāegā balki tum ko us se baṛh kar milegā. ²⁵ Kyoñki jise kuchh hāsīl huā hai use aur bhī diyā jāegā,

jabki jise kuchh hāsil nahīn huā us se wuh thoṛā-bahut bhī chhīn liyā jāegā jo use hāsil hai.”

Khud Baḵhud Ugne Wāle Bij kī Tamsīl

²⁶ Phir Īsā ne kahā, “Allāh kī bādshāhī yoñ samajh lo: Ek kisān zamīn meñ bij bikher detā hai. ²⁷ Yih bij phūṭ kar din rāt ugtā rahtā hai, ḳhāh kisān so rahā yā jāg rahā ho. Use mālūm nahīn ki yih kyoñkar hotā hai. ²⁸ Zamīn ḳhud baḵhud anāj kī fasal paidā kartī hai. Pahle patte nikalte haiñ, phir bāleñ nazar āne lagtī haiñ aur āḳhir meñ dāne paidā ho jāte haiñ. ²⁹ Aur jyoñ hī anāj kī fasal pak jātī hai kisān ā kar darāntī se use kaṭ letā hai, kyoñki fasal kī kaṭāī kā waqt ā chukā hotā hai.”

Rāī ke Dāne kī Tamsīl

³⁰ Phir Īsā ne kahā, “Ham Allāh kī bādshāhī kā muwāzanā kis chīz se karen? Yā ham kaun-sī tamsīl se ise bayān karen? ³¹ Wuh rāī ke dāne kī mānind hai jo zamīn meñ ḍālā gayā ho. Rāī bījoñ meñ sab se chhoṭā dānā hai ³² lekin baṛhte baṛhte sabziyoñ meñ sab se baṛā ho jātā hai. Us kī shāḳheñ itnī lambī ho jātī haiñ ki parinde us ke sāy meñ apne ghoñsle banā sakte haiñ.”

³³ Īsā isī qism kī bahut-sī tamsīloñ kī madad se unheñ kalām yoñ sunātā thā ki wuh ise samajh sakte the. ³⁴ Hāñ, awām ko wuh sirf tamsīloñ ke zariye sikhātā thā. Lekin jab wuh apne shāgirdoñ ke sāth akelā hotā to wuh har bāt kī tashrīh kartā thā.

Īsā Āndhī ko Thamā Detā Hai

³⁵ Us din jab shām huī to Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Āo, ham jhīl ke pār chaleñ.” ³⁶ Chunāñche wuh bhīṛ ko ruḳhsat karke use le kar chal paṛe. Bāz aur kashtiyāñ bhī sāth gaīñ. ³⁷ Achānak saḳht āndhī āī. Lahreñ kashtī se ṭakrā kar use pānī se bharne lagīñ, ³⁸ lekin Īsā abhī tak kashtī ke pichhle hisse meñ apnā sar gaddī par rakhe so rahā thā. Shāgirdoñ ne use jagā kar kahā, “Ustād, kyā āp ko parwā nahīn ki ham tabāh ho rahe haiñ?”

³⁹ Wuh jāg uṭhā, āndhī ko ḍāñṭā aur jhīl se kahā, “Ḳhāmosh! Chup kar!” Is par āndhī tham gaī aur lahreñ bilkul sākit ho gaīñ. ⁴⁰ Phir Īsā ne shāgirdoñ se pūchhā, “Tum kyoñ ghabrāte ho? Kyā tum abhī tak imān nahīn rakhte?” ⁴¹ Un par saḳht ḳhauf tāṛī ho gayā aur wuh ek dūsre se kahne lage, “Āḳhir yih kaun hai? Hawā aur jhīl bhī us kā hukm māntī haiñ.”

5

Īsā Ek Garāsīnī Ādmī se Badrūheñ Nikāl Detā Hai

¹ Phir wuh jhīl ke pār Garāsā ke ilāqe meñ pahuñche. ² Jab Īsā kashtī se utrā to ek ādmī jo nāpāk rūh kī girift meñ thā qabron meñ se nikal kar Īsā ko milā. ³ Yih ādmī qabron meñ rahtā aur is naubat tak pahuñch gayā thā ki koī bhī use bāndh na saktā thā, chāhe use zanjīron se bhī bāndhā jātā. ⁴ Use bahut dafā beriyon aur zanjiron se bāndhā gayā thā, lekin jab bhī aisā huā to us ne zanjiron ko toṛ kar beriyon ko ṭukre ṭukre kar diyā thā. Koī bhī use kanṭrol nahīn kar saktā thā. ⁵ Din rāt wuh chīkheñ mār mār kar qabron aur pahārī ilāqe meñ ghūmtā-phirtā aur apne āp ko pattharon se zakhmī kar letā thā.

⁶ Īsā ko dūr se dekh kar wuh dauṛā aur us ke sāmne muñh ke bal girā. ⁷ Wuh zor se chīkhā, “Ai Īsā Allāh T’ālā ke Farzand, merā āp ke sāth kyā wāstā hai? Allāh ke nām meñ āp ko qasam detā hūn ki mujhe azāb meñ na ḍaleñ.” ⁸ Kyonki Īsā ne use kahā thā, “Ai nāpāk rūh, ādmī meñ se nikal jā!”

⁹ Phir Īsā ne pūchhā, “Terā nām kyā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Lashkar, kyonki ham bahut-se haiñ.” ¹⁰ Aur wuh bār bār minnat kartā rahā ki Īsā unheñ is ilāqe se na nikāle.

¹¹ Us waqt qarīb kī pahārī par suaron kā baṛā ḡhol char rahā thā. ¹² Badrūhoñ ne Īsā se iltamās kī, “Hameñ suaron meñ bhej deñ, hameñ un meñ dākhil hone deñ.” ¹³ Us ne unheñ ijāzat dī to badrūheñ us ādmī meñ se nikal kar suaron meñ jā ghusīn. Is par pūre ḡhol ke taqriban 2,000 suar bhāg bhāg kar pahārī kī ḍhalān par se utre aur jhīl meñ jhapṭ kar ḍūb mare.

¹⁴ Yih dekh kar suaron ke gallābān bhāg gae. Unhoñ ne shahr aur dehāt meñ is bāt kā charchā kiyā to log yih mālūm karne ke lie ki kyā huā hai apnī jaghoñ se nikal kar Īsā ke pās āe. ¹⁵ Us ke pās pahuñche to wuh ādmī milā jis meñ pahle badrūhoñ kā lashkar thā. Ab wuh kapre pahne wahāñ baiṭhā thā aur us kī zahnī hālat ṭhīk thī. Yih dekh kar wuh ḍar gae. ¹⁶ Jinhoñ ne sab kuchh dekhā thā unhoñ ne logoñ ko batāyā ki badrūh-giriftā ādmī aur suaron ke sāth kyā huā hai.

¹⁷ Phir log Īsā kī minnat karne lage ki wuh un ke ilāqe se chalā jāe.

¹⁸ Īsā kashtī par sawār hone lagā to badrūhoñ se āzād kie gae ādmī ne us se iltamās kī, “Mujhe bhī apne sāth jāne deñ.”

¹⁹ Lekin Īsā ne use sāth jāne na diyā balki kahā, “Apne ghar wāpas chalā jā aur apne azīzon ko sab kuchh batā jo

Rab ne tere lie kiyā hai, ki us ne tujh par kitnā rahm kiyā hai.”

²⁰ Chunānche ādmī chalā gayā aur Dikapulis ke ilāqe meñ logoñ ko batāne lagā ki Īsā ne mere lie kyā kuchh kiyā hai. Aur sab hairatzadā hue.

Yāir kī Beṭī aur Bīmār Aurat

²¹ Īsā ne kashṭī meñ baiṭhe jhīl ko dubārā pār kiyā. Jab dūsre kināre pahuñchā to ek hujūm us ke gird jamā ho gayā. Wuh abhī jhīl ke pās hī thā ²² ki maqāmī ibādatkhāne kā ek rāhnumā us ke pās āyā. Us kā nām Yāir thā. Īsā ko dekh kar wuh us ke pānwoñ meñ gir gayā ²³ aur bahut minnat karne lagā, “Merī chhoṭī beṭī marne wālī hai, barāh-e-karm ā kar us par apne hāth rakheñ tāki wuh shifā pā kar zindā rahe.”

²⁴ Chunānche Īsā us ke sāth chal paṛā. Ek baṛī bhīṛ us ke pīchhe lag gaī aur log use gher kar har taraf se dabāne lage.

²⁵ Hujūm meñ ek aurat thī jo bārah sāl se kḥūn bahne ke marz se rihāī na pā sakī thī. ²⁶ Bahut ḍaktaroñ se apnā ilāj karwā karwā kar use kāi tarah kī musibat jhelnī paṛī thī aur itne meñ us ke tamām paise bhī kḥarch ho gae the. To bhī koī fāydā na huā thā balki us kī hālat mazīd kḥarāb hoṭī gaī. ²⁷ Īsā ke bāre meñ sun kar wuh bhīṛ meñ shāmil ho gaī thī. Ab pīchhe se ā kar us ne us ke libās ko chhuā, ²⁸ kyonki us ne sochā, “Agar main sirf us ke libās ko hī chhū lūn to main shifā pā lūngī.”

²⁹ Kḥūn bahnā fauran band ho gayā aur us ne apne jism meñ mahsūs kiyā ki mujhe is aziyatnāk hālat se rihāī mil gaī hai. ³⁰ Lekin usī lamhe Īsā ko kḥud mahsūs huā ki mujh meñ se tawānāī niklī hai. Us ne muṛ kar pūchhā, “Kis ne mere kaproñ ko chhuā hai?”

³¹ Us ke shāgirdoñ ne jawāb diyā, “Āp kḥud dekh rahe haiñ ki hujūm āp ko gher kar dabā rahā hai. To phir āp kis tarah pūchh sakte haiñ ki kis ne mujhe chhuā?”

³² Lekin Īsā apne chāroñ taraf dekhṭā rahā ki kis ne yih kiyā hai. ³³ Is par wuh aurat yih jān kar ki mere sāth kyā huā hai kḥauf ke māre laraztī huī us ke pās āī. Wuh us ke sāmne gir paṛī aur use pūrī haqīqat khol kar bayān kī. ³⁴ Īsā ne us se kahā, “Beṭī, tere imān ne tujhe bachā liyā hai. Salāmatī se jā aur apnī aziyatnāk hālat se bachī rah.”

³⁵ Īsā ne yih bāt abhī khatm nahīn kī thī ki ibādatkhāne ke rāhnumā Yāir ke ghar kī taraf se kuchh log pahuñche aur kahā, “Āp kī beṭī faut ho chukī hai, ab ustād ko mazīd taklīf dene kī kyā zarūrat?”

³⁶ Un kī yih bāt nazarandāz karke Īsā ne Yāir se kahā, “Mat ghabrāo, faqt imān rakho.” ³⁷ Phir Īsā ne hujūm ko rok liyā aur sirf Patras, Yāqūb aur us ke bhāi Yūhannā ko apne sāth jāne kī ijāzat dī. ³⁸ Jab ibādatkhāne ke rāhnumā ke ghar pahuñche to wahān baṛī afrā-tafrī nazar āī. Log k̄hūb girya-o-zārī kar rahe the. ³⁹ Andar jā kar Īsā ne un se kahā, “Yih kaisā shor-sharābā hai? Kyon ro rahe ho? Laṛkī mar nahīn gaī balki so rahī hai.”

⁴⁰ Log hañs kar us kā mazāq uṛāne lage. Lekin us ne sab ko bāhar nikāl diyā. Phir sirf laṛkī ke wālidain aur apne tīn shāgirdon ko sāth le kar wuh us kamre meñ dāk̄hil huā jis meñ laṛkī paṛī thī. ⁴¹ Us ne us kā hāth pakar kar kahā, “Talithā qūm!” Is kā matlab hai, “Chhoṭī laṛkī, main tujhe hukm detā hūn ki jāg uṭh.”

⁴² Laṛkī fauran uṭh kar chalne-phirne lagī. Us kī umr bārah sāl thī. Yih dekh kar log ghabrā kar hairān rah gae. ⁴³ Īsā ne unheñ sanjīdagī se samjhāyā ki wuh kisī ko bhī is ke bāre meñ na batāeñ. Phir us ne unheñ kahā ki use khāne ko kuchh do.

6

Īsā ko Nāsarāt meñ Radd Kiyā Jātā Hai

¹ Phir Īsā wahān se chalā gayā aur apne watanī shahr Nāsarāt meñ āyā. Us ke shāgird us ke sāth the. ² Sabat ke dīn wuh ibādatkhāne meñ tālīm dene lagā. Beshtar log us kī bāteñ sun kar hairatzadā hue. Unhoñ ne pūchhā, “Ise yih kahān se hāsil huā hai? Yih hikmat jo ise milī hai, aur yih mojize jo is ke hāthoñ se hote haiñ, yih kyā hai? ³ Kyā yih wuh baṛhaī nahīn hai jo Mariyam kā beṭā hai aur jis ke bhāi Yāqūb, Yūsuf, Yahūdāh aur Shamāun haiñ? Aur kyā is kī bahneñ yihīñ nahīn rahtīñ?” Yon unhoñ ne us se ṭhokar khā kar use qabūl na kiyā.

⁴ Īsā ne un se kahā, “Nabī kī har jagah izzat hotī hai siwāe us ke watanī shahr, us ke rishtedāron aur us ke apne k̄hāndān ke.”

⁵ Wahān wuh koī mojizā na kar sakā. Us ne sirf chand ek marīzon par hāth rakh kar un ko shifā dī. ⁶ Aur wuh un kī be'etiqaḍī ke sabab se bahut hairān thā.

Īsā Bārah Shāgirdon ko Tablīgh Karne Bhejtā Hai

Is ke bād Īsā ne irdgird ke ilāqe meñ gānw gānw jā kar logoñ ko tālīm dī. ⁷ Bārah shāgirdon ko bulā kar wuh unheñ do do karke muḁhtalif jaghoñ par bhejne lagā. Is ke lie us ne unheñ nāpāk rūhoñ ko nikālne kā iḁhtiyār de kar ⁸ yih hidāyat kī, “Safr par apne sāth kuchh na lenā siwāe ek lāṭhī

ke. Na roṭī, na sāmān ke lie koī baig, na kamarband meñ koī paisā, ⁹ na ek se zyādā sūṭ. Tum jūte pahan sakte ho. ¹⁰ Jis ghar meñ bhī dākḥil ho us meñ us maqām se chale jāne tak ṭhahro. ¹¹ Aur agar koī maqām tum ko qabūl na kare yā tumhārī na sune to phir rawānā hote waqt apne pānwōñ se gard jhār do. Yoñ tum un ke ḳhilāf gawāhī doge.”

¹² Chunāñche shāgird wahāñ se nikal kar munādī karne lage ki log taubā karen. ¹³ Unhoñ ne bahut-sī badrūheñ nikāl dīñ aur bahut-se marīzoñ par zaitūn kā tel mal kar unheñ shifā dī.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kā Qatl

¹⁴ Bādshāh Herodes Antipās ne Īsā ke bāre meñ sunā, kyoñki us kā nām mashhūr ho gayā thā. Kuchh kah rahe the, “Yahyā baptismā dene wālā murdoñ meñ se jī uṭhā hai, is lie is qism kī mojizānā tāqateñ us meñ nazar ātī haiñ.”

Auroñ ne sochā, “Yih Iliyās Nabī hai.”

¹⁵ Yih ḳhayāl bhī pesh kiyā jā rahā thā ki wuh qadīm zamāne ke nabiyōñ jaisā koī nabī hai.

¹⁶ Lekin jab Herodes ne us ke bāre meñ sunā to us ne kahā, “Yahyā jis kā main ne sar qalam karwāyā hai murdoñ meñ se jī uṭhā hai.” ¹⁷ Wajah yih thī ki Herodes ke hukm par hī Yahyā ko giriftār karke jel meñ ḍālā gayā thā. Yih Herodiyās kī ḳhātir huā thā jo pahle Herodes ke bhāī Filippus kī bīwī thī, lekin jis se us ne ab ḳhud shādī kar lī thī. ¹⁸ Yahyā ne Herodes ko batāyā thā, “Apne bhāī kī bīwī se terī shādī nājāyaz hai.”

¹⁹ Is wajah se Herodiyās us se kīnā rakhtī aur use qatl karānā chāhtī thī. Lekin is meñ wuh nākām rahī ²⁰ kyoñki Herodes Yahyā se ḍartā thā. Wuh jāntā thā ki yih ādmī rāstbāz aur muqaddas hai, is lie wuh us kī hifāzat kartā thā. Jab bhī us se bāt hotī to Herodes sun sun kar baṛī uljhan meñ paṛ jātā. To bhī wuh us kī bāteñ sunanā pasand kartā thā.

²¹ Aḳhirkār Herodiyās ko Herodes kī sālgirah par achchhā mauqā mil gayā. Sālgirah ko manāne ke lie Herodes ne apne baṛe sarkārī afsaroñ, milṭrī kamāñdaroñ aur Galīl ke awwal darje ke shahriyōñ kī ziyāfat kī. ²² Ziyāfat ke daurān Herodiyās kī beṭī andar ā kar nāchne lagī. Herodes aur us ke mehmānoñ ko yih bahut pasand āyā aur us ne laṛkī se kahā, “Jo jī chāhe mujh se māñg to main wuh tujhe dūngā.” ²³ Balki us ne qasam khā kar kahā, “Jo bhī tū māñgegi main tujhe dūngā, ḳhāh bādshāhī kā ādhā hissā hī kyoñ na ho.”

²⁴ Laṛkī ne nikal kar apnī māñ se pūchhā, “Main kyā māñgūñ?”

Mān ne jawāb diyā, “Yahyā baptismā dene wāle kā sar.”

²⁵ Laṛkī phurtī se andar jā kar bādshāh ke pās wāpas āi aur kahā, “Maiñ chāhtī hūñ ki āp mujhe abhī abhī Yahyā baptismā dene wāle kā sar ṭre meñ mangwā deñ.”

²⁶ Yih sun kar bādshāh ko bahut dukh huā. Lekin apñī gasmoñ aur mehmānoñ kī maujūdagī kī wajah se wuh inkār karne ke lie bhī taiyār nahīñ thā. ²⁷ Chunāñche us ne fauran jallād ko bhej kar hukm diyā ki wuh Yahyā kā sar le āe. Jallād ne jel meñ jā kar Yahyā kā sar qalam kar diyā. ²⁸ Phir wuh use ṭre meñ rakh kar le āyā aur laṛkī ko de diyā. Laṛkī ne use apñī māñ ke sapurd kiyā. ²⁹ Jab Yahyā ke shāgirdoñ ko yih khabar pahuñchī to wuh āe aur us kī lāsh le kar use qabr meñ rakh diyā.

Īsā 5000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

³⁰ Rasūl wāpas ā kar Īsā ke pās jamā hue aur use sab kuchh sunāne lage jo unhoñ ne kiyā aur sikhāyā thā. ³¹ Is daurān itne log ā aur jā rahe the ki unheñ khānā khāne kā mauqā bhī na milā. Is lie Īsā ne bārah shāgirdoñ se kahā, “Āo, ham logoñ se alag ho kar kisī ghairābād jagah jāeñ aur ārām kareñ.” ³² Chunāñche wuh kashtī par sawār ho kar kisī wīrān jagah chale gae.

³³ Lekin bahut-se logoñ ne unheñ jāte waqt pahchān liyā. Wuh paidal chal kar tamām shahroñ se nikal āe aur dauṛ dauṛ kar un se pahle manzil-e-maqṣūd tak pahuñch gae. ³⁴ Jab Īsā ne kashtī par se utar kar baṛe hujūm ko dekhā to use logoñ par tars āyā, kyoñki wuh un bheṛoñ kī mānind the jin kā koī charwāhā na ho. Wahīñ wuh unheñ bahut-sī bāteñ sikhāne lagā.

³⁵ Jab dīn ḍhalne lagā to us ke shāgird us ke pās āe aur kahā, “Yih jagah wīrān hai aur dīn ḍhalne lagā hai. ³⁶ In ko ruḵṣat kar deñ tāki yih irdgird kī bastiyoñ aur dehātoñ meñ jā kar khāne ke lie kuchh kharīd leñ.”

³⁷ Lekin Īsā ne unheñ kahā, “Tum kḥud inheñ kuchh khāne ko do.”

Unhoñ ne pūchhā, “Ham is ke lie darkār chāñdī ke 200 sikke kahāñ se le kar roṭī kharīdne jāeñ aur inheñ khilāeñ?”

³⁸ Us ne kahā, “Tumhāre pās kitnī roṭiyāñ haiñ? Jā kar patā karo!”

Unhoñ ne mālūm kiyā. Phir dubārā us ke pās ā kar kahne lage, “Hamāre pās pāñch roṭiyāñ aur do machhliyāñ haiñ.”

³⁹ Is par Īsā ne unheñ hidāyat dī, “Tamām logoñ ko gurohoñ meñ harī ghās par biṭhā do.” ⁴⁰ Chunāñche log sau sau aur pachās pachās kī sūrat meñ baiṭh gae. ⁴¹ Phir Īsā ne un pāñch roṭiyoñ aur do machhliyoñ ko le kar āsmān

kī taraf dekhā aur shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne roṭiyon ko toṛ toṛ kar shāgirdon ko diyā tāki wuh logon meñ taqsim karen. Us ne do machhliyon ko bhī ṭukre ṭukre karke shāgirdon ke zariye un meñ taqsim karwāyā. ⁴² Aur sab ne jī bhar kar khāyā. ⁴³ Jab shāgirdon ne roṭiyon aur machhliyon ke bache hue ṭukre jamā kie to bārah ṭokre bhar gae. ⁴⁴ Khāne wāle mardon kī kul tādād 5,000 thī.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

⁴⁵ Is ke ain bād Īsā ne apne shāgirdon ko majbūr kiyā ki wuh kashtī par sawār ho kar āge nikleñ aur jhīl ke pār ke shahr Bait-saidā jāen. Itne meñ wuh hujūm ko ruḥsat karnā chāhtā thā. ⁴⁶ Unheñ ḳhairbād kahne ke bād wuh duā karne ke lie pahār par chaṛh gayā. ⁴⁷ Shām ke waqt shāgirdon kī kashtī jhīl ke bīch tak pahuñch gai thī jabki Īsā ḳhud ḳhushkī par akelā rah gayā thā. ⁴⁸ Wahāñ se us ne dekhā ki shāgird kashtī ko khene meñ baṛī jidd-o-jahd kar rahe haiñ, kyonki hawā un ke ḳhilāf chal rahī thī. Taqriban tīn baje rāt ke waqt Īsā pānī par chalte hue un ke pās āyā. Wuh un se āge nikalnā chāhtā thā, ⁴⁹ lekin jab unhoñ ne use jhīl kī satah par chalte hue dekhā to sochne lage, “Yih koī bhūt hai” aur chīkheñ mārne lage. ⁵⁰ Kyonki sab ne use dekh kar dahshat khāi.

Lekin Īsā fauran un se muḳhātib ho kar bolā, “Hauslā rakho! Maiñ hī hūñ. Mat ghabrāo.” ⁵¹ Phir wuh un ke pās āyā aur kashtī meñ baiṭh gayā. Usī waqt hawā tham gai. Shāgird nihāyat hī hairatzadā hue. ⁵² Kyonki jab roṭiyon kā mojizā kiyā gayā thā to wuh is kā matlab nahīñ samjhe the balki un ke dīl behis ho gae the.

Gannesarat meñ Marīzon kī Shifā

⁵³ Jhīl ko pār karke wuh Gannesarat Shahr ke pās pahuñch gae aur langar dāl diyā. ⁵⁴ Jyon hī wuh kashtī se utre logon ne Īsā ko pahchān liyā. ⁵⁵ Wuh bhāg bhāg kar us pūre ilāqe meñ se guzare aur marīzon ko chārpāiyon par uṭhā uṭhā kar wahāñ le āe jahāñ kahīñ unheñ ḳhabar mili kī wuh ṭhahrā huā hai. ⁵⁶ Jahāñ bhī wuh gayā chāhe gānw, shahr yā bastī meñ, wahāñ logon ne bīmāron ko chaukon meñ rakh kar us se minnat kī ki wuh kam az kam unheñ apne libās ke dāman ko chhūne de. Aur jis ne bhī use chhuā use shifā mili.

7

Bāpdādā kī Tālīm

¹ Ek din Farīsī aur shariāt ke kuchh ālim Yarūshalam se Īsā se milne āe. ² Jab wuh wahāñ the to unhoñ ne dekhā

ki us ke kuchh shāgird apne hāth pāk-sāf kie baḡhair yānī dhoe baḡhair khānā khā rahe haiñ.

³ (Kyonki Yahūdī aur ḡhāskar Farīsī firqe ke log is muāmale meñ apne bāpdādā kī riwāyat ko mānte haiñ. Wuh apne hāth achchhī tarah dhoe baḡhair khānā nahīn khāte. ⁴ Isī tarah jab wuh kabhī bāzār se āte haiñ to wuh ḡhusl karke hī khānā khāte haiñ. Wuh bahut-sī aur riwāyatoñ par bhī amal karte haiñ, masalan kap, jag aur ketlī ko dho kar pāk-sāf karne kī rasm par.)

⁵ Chunānche Farīsियोñ aur sharīat ke ālimoñ ne Īsā se pūchhā, “Āp ke shāgird bāpdādā kī riwāyatoñ ke mutābiq zindagī kyon nahīn guzārte balki roṭī bhī hāth pāk-sāf kie baḡhair khāte haiñ?”

⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Yasāyāh Nabī ne tum riyākāroñ ke bāre meñ ṭhīk kahā jab us ne yih nabuwwat kī, ‘Yih qaum apne hoñtoñ se to merā ehtirām kartī hai lekin us kā dil mujh se dūr hai.

⁷ Wuh merī parastish karte to haiñ, lekin befāyda.

Kyonki wuh sirf insān hī ke ahkām sikhāte haiñ.’

⁸ Tum Allāh ke ahkām ko chhoṛ kar insānī riwāyāt kī pairawī karte ho.”

⁹ Īsā ne apnī bāt jāri rakhī, “Tum kitne salīqe se Allāh kā hukm mansūḡh karte ho tāki apnī riwāyāt ko qāym rakh sako. ¹⁰ Masalan Mūsā ne farmāyā, ‘Apne bāp aur apnī māñ kī izzat karnā’ aur ‘Jo apne bāp yā māñ par lānat kare use sazā-e-maut dī jāe.’ ¹¹ Lekin jab koī apne wālidain se kahe, ‘Maiñ āp kī madad nahīn kar saktā, kyonki maiñ ne mannat māñ hai ki jo mujhe āp ko denā thā wuh Allāh ke lie qurbānī hai’ to tum ise jāyz qarār dete ho. ¹² Yoñ tum use apne māñ-bāp kī madad karne se rok lete ho. ¹³ Aur isī tarah tum Allāh ke kalām ko apnī us riwāyat se mansūḡh kar lete ho jo tum ne nasl-dar-nasl muntaqil kī hai. Tum is qism kī bahut-sī harkateñ karte ho.”

Kyā Kuchh Insān ko Nāpāk Kar Detā Hai?

¹⁴ Phir Īsā ne dubārā hujūm ko apne pās bulāyā aur kahā, “Sab merī bāt suno aur ise samajhne kī koshish karo. ¹⁵ Koī aisī chīz hai nahīn jo insān meñ dāḡhil ho kar use nāpāk kar sake, balki jo kuchh insān ke andar se nikaltā hai wuhī use nāpāk kar detā hai.” ¹⁶ [Agar koī sun saktā hai to wuh sun le.]

¹⁷ Phir wuh hujūm ko chhoṛ kar kisī ghar meñ dāḡhil huā. Wahāñ us ke shāgirdoñ ne pūchhā, “Is tamsil kā kyā matlab hai?”

¹⁸ Us ne kahā, “Kyā tum bhī itne nāsamajh ho? Kyā tum nahīn samajhte ki jo kuchh bāhar se insān meñ dāḡhil hotā

hai wuh use nāpāk nahīn kar saktā? ¹⁹ Wuh to us ke dil meñ nahīn jātā balki us ke mede meñ aur wahān se nikal kar jā-e-zarūrat meñ.” (Yih kah kar Īsā ne har qism kā khānā pāk-sāf qarār diyā.)

²⁰ Us ne yih bhī kahā, “Jo kuchh insān ke andar se nikaltā hai wuhī use nāpāk kartā hai. ²¹ Kyoñki logoñ ke andar se, un ke diloñ hī se bure khayālāt, harāmkarī, chorī, qatl-o-ghārat, ²² zinākārī, lālch, badkārī, dhokā, shahwatparastī, hasad, buhtān, ghurūr aur hamāqat nikalte haiñ. ²³ Yih tamām burāiyān andar hī se nikal kar insān ko nāpāk kar detī haiñ.”

Ghairyahūdī Aurat kā Īmān

²⁴ Phir Īsā Galīl se rawānā ho kar shimāl meñ Sūr ke ilāqe meñ āyā. Wahān wuh kisī ghar meñ dākhl huā. Wuh nahīn chāhtā thā ki kisī ko patā chale, lekin wuh poshidā na rah sakā. ²⁵ Fauran ek aurat us ke pās āī jis ne us ke bāre meñ sun rakhā thā. Wuh us ke pānwoñ meñ gir gaī. Us kī chhoṭī beṭī kisī nāpāk rūh ke qabze meñ thī, ²⁶ aur us ne Īsā se guzārish kī, “Badrūh ko merī beṭī meñ se nikāl deñ.” Lekin wuh aurat Yūnānī thī aur Sūrufenīke ke ilāqe meñ paidā huī thī, ²⁷ is lie Īsā ne use batāyā, “Pahle bachchoñ ko jī bhar kar khāne de, kyoñki yih munāsib nahīn ki bachchoñ se khānā le kar kuttoñ ke sāmne phaiñk diyā jāe.”

²⁸ Us ne jawāb diyā, “Jī Khudāwand, lekin mez ke nīche ke kutte bhī bachchoñ ke gire hue ṭukre khāte haiñ.”

²⁹ Īsā ne kahā, “Tū ne achchhā jawāb diyā, is lie jā, badrūh terī beṭī meñ se nikal gaī hai.”

³⁰ Aurat apne ghar wāpas chalī gaī to dekhā ki laṛkī bistar par parī hai aur badrūh us meñ se nikal chukī hai.

Gūnge-Bahre kī Shifā

³¹ Jab Īsā Sūr se rawānā huā to wuh pahle shimāl meñ wāqe shahr Saidā ko chalā gayā. Phir wahān se bhī fāriḡh ho kar wuh dubārā Galīl kī Jhīl ke kināre wāqe Dikapulis ke ilāqe meñ pahuñch gayā. ³² Wahān us ke pās ek bahrā ādmī lāyā gayā jo mushkil hī se bol saktā thā. Unhoñ ne minnat kī ki wuh apnā hāth us par rakhe. ³³ Īsā use hujūm se dūr le gayā. Us ne apnī ungliyān us ke kānoñ meñ ḍālīn aur thūk kar ādmī kī zabān ko chhuā. ³⁴ Phir āsmān kī taraf nazar uṭhā kar us ne āh bharī aur us se kahā, “Iffatah!” (Is kā matlab hai “Khul jā!”)

³⁵ Fauran ādmī ke kān khul gae. Zabān kā bandhan ṭuṭ gayā aur wuh ṭhīk ṭhīk bolne lagā. ³⁶ Īsā ne hāzirīn ko hukm diyā ki wuh kisī ko yih bāt na batāeñ. Lekin jitnā

wuh manā kartā thā utnā hī log is kī khabar phailāte the. ³⁷ Wuh nihāyat hī hairān hue aur kahne lage, “Is ne sab kuchh achchhā kiyā hai, yih bahron ko sunane kī tāqat detā hai aur gūngon ko bolne kī.”

8

Īsā 4000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

¹ Un dinon mein ek aur martabā aisā huā ki bahut-se log jamā hue jin ke pās khāne kā band-o-bast nahīn thā. Chunānche Īsā ne apne shāgirdon ko bulā kar un se kahā, ² “Mujhe in logon par tars ātā hai. Inhein mere sāth thahre tīn din ho chuke haiin aur in ke pās khāne kī koī chīz nahīn hai. ³ Lekin agar main inhein rukhsat kar dūn aur wuh is bhūkī hālat mein apne apne ghar chale jāen to wuh rāste mein thak kar chūr ho jāenge. Aur in mein se kāī dūr-darāz se āe haiin.”

⁴ Us ke shāgirdon ne jawāb diyā, “Is wīrān ilāqe mein kahān se itnā khānā mil sakegā ki yih khā kar ser ho jāen?”

⁵ Īsā ne pūchhā, “Tumhare pās kitnī roṭiyān haiin?”

Unhon ne jawāb diyā, “Sāt.”

⁶ Īsā ne hujūm ko zamīn par baiṭhne ko kahā. Phir sāt roṭiyon ko le kar us ne shukrguzārī kī duā kī aur unhein toṛ toṛ kar apne shāgirdon ko taqsim karne ke lie de diyā. ⁷ Un ke pās do chār chhoṭī machhliyan bhī thīn. Īsā ne un par bhī shukrguzārī kī duā kī aur shāgirdon ko unhein bāntne ko kahā. ⁸ Logon ne jī bhar kar khāyā. Bād mein jab khāne ke bache hue ṭukre jamā kie gae to sāt baṛe ṭokre bhar gae. ⁹ Taqrīban 4,000 ādmī hāzir the. Khāne ke bād Īsā ne unhein rukhsat kar diyā ¹⁰ aur fauran kashtī par sawār ho kar apne shāgirdon ke sāth Dalmanūtā ke ilāqe mein pahunch gayā.

Farīsī Ilāhī Nishān Talab Karte Haiin

¹¹ Is par Farīsī nikal kar Īsā ke pās āe aur us se bahs karne lage. Use āzmāne ke lie unhon ne mutālabā kiyā ki wuh unhein āsmān kī taraf se koī ilāhī nishān dikhāe tāki us kā iḳhtiyār sābit ho jāe. ¹² Lekin us ne thandī āh bhar kar kahā, “Yih nasl kyon ilāhī nishān kā mutālabā kartī hai? Main tum ko sach batātā hūn ki ise koī nishān nahīn diyā jāegā.”

¹³ Aur unhein chhoṛ kar wuh dubārā kashtī mein baiṭh gayā aur jhīl ko pār karne lagā.

Farīsiyon aur Herodes kā Khamīr

¹⁴ Lekin shāgird apne sāth khānā lānā bhūl gae the. Kashtī mein un ke pās sirf ek roṭī thī. ¹⁵ Īsā ne unhein

hidāyat kī, “Khabardār, Farīsiyon aur Herodes ke khamīr se hoshiyār rahnā.”

¹⁶ Shāgird āpas meñ bahs karne lage, “Wuh is lie kah rahe hoñge ki hamāre pās roṭī nahīn hai.”

¹⁷ Īsā ko mālūm huā ki wuh kyā soch rahe haiñ. Us ne kahā, “Tum āpas meñ kyon bahs kar rahe ho ki hamāre pās roṭī nahīn hai? Kyā tum ab tak na jānte, na samajhte ho? Kyā tumhāre dil itne behis ho gae haiñ? ¹⁸ Tumhārī ānkheñ to haiñ, kyā tum dekh nahīn sakte? Tumhāre kān to haiñ, kyā tum sun nahīn sakte? Aur kyā tumheñ yād nahīn ¹⁹ jab maiñ ne 5,000 ādmiyon ko pāñch roṭiyon se ser kar diyā to tum ne bache hue ṭukron ke kitne ṭokre uṭhāe the?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Bārah.”

²⁰ “Aur jab maiñ ne 4,000 ādmiyon ko sāt roṭiyon se ser kar diyā to tum ne bache hue ṭukron ke kitne ṭokre uṭhāe the?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Sāt.” ²¹ Us ne pūchhā, “Kyā tum abhī tak nahīn samajhte?”

Bait-saidā meñ Andhe kī Shifā

²² Wuh Bait-saidā pahuñche to log Īsā ke pās ek andhe ādmī ko lāe. Unhoñ ne iltamās kī ki wuh use chhue. ²³ Īsā andhe kā hāth pakar kar use gāñw se bāhar le gayā. Wahāñ us ne us kī ānkhoñ par thūk kar apne hāth us par rakh die aur pūchhā, “Kyā tū kuchh dekh saktā hai?”

²⁴ Ādmī ne nazar uṭhā kar kahā, “Hāñ, maiñ logon ko dekh saktā hūñ. Wuh phirte hue daraḥton kī mānind dikhāi de rahe haiñ.”

²⁵ Īsā ne dubārā apne hāth us kī ānkhoñ par rakhe. Is par ādmī kī ānkheñ pūre taur par khul gañ, us kī nazar bahāl ho gaī aur wuh sab kuchh sāf sāf dekh saktā thā. ²⁶ Īsā ne use ruḥsat karke kahā, “Is gāñw meñ wāpas na jānā balki sīdhā apne ghar chalā jā.”

Patras kā Iqrār

²⁷ Phir Īsā wahāñ se nikal kar apne shāgirdon ke sāth Qaisariyā-filippī ke qarīb ke dehāton meñ gayā. Chalthe chalte us ne un se pūchhā, “Maiñ logon ke nazdik kaun hūñ?”

²⁸ Unhoñ ne jawāb diyā, “Kuchh kahte haiñ Yahyā baptismā dene wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī haiñ. Kuchh yih bhī kahte haiñ ki nabiyon meñ se ek.”

²⁹ Us ne pūchhā, “Lekin tum kyā kahte ho? Tumhāre nazdik maiñ kaun hūñ?”

Patras ne jawāb diyā, “Āp Masīh haiñ.”

³⁰ Yih sun kar Īsā ne unheñ kisī ko bhī yih bāt batāne se manā kiyā.

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

³¹ Phir Īsā unheñ tālīm dene lagā, “Lāzim hai ki Ibn-e-Ādam bahut dukh uṭhā kar buzurgoñ, rāhnumā imāmoñ aur sharīat ke ulamā se radd kiyā jāe. Use qatl bhī kiyā jāegā, lekin wuh tīsre dīn jī uṭhegā.” ³² Us ne unheñ yih bāt sāf sāf batāī. Is par Patras use ek taraf le jā kar samjhāne lagā. ³³ Īsā muṛ kar shāgirdoñ kī taraf dekhne lagā. Us ne Patras ko dāntā, “Shaitān, mere sāmne se haṭ jā! Tū Allāh kī soch nahīn rakhtā balki insān kī.”

³⁴ Phir us ne shāgirdoñ ke alāwā hujūm ko bhī apne pās bulāyā. Us ne kahā, “Jo mere pīchhe anā chāhe wuh apne āp kā inkār kare aur apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le. ³⁵ Kyoñki jo apnī jān ko bachāe rakhnā chāhe wuh use kho degā. Lekin jo merī aur Allāh kī khushkhabrī kī khātir apnī jān kho de wuhī use bachāegā. ³⁶ Kyā faydā hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsīl ho jāe, lekin wuh apnī jān se mahrūm ho jāe? ³⁷ Insān apnī jān ke badle kyā de saktā hai? ³⁸ Jo bhī is zinākār aur gunāhālūdā nasl ke sāmne mere aur merī bātoñ ke sabab se sharmāe us se Ibn-e-Ādam bhī us waqt sharmāegā jab wuh apne Bāp ke jalāl meñ muqaddas farishtoñ ke sāth āegā.”

9

¹ Īsā ne unheñ yih bhī batāyā, “Main tum ko sach batātā hūñ, yahāñ kuchh aise log khare haiñ jo marne se pahle hī Allāh kī bādshāhī ko qudrat ke sāth āte hue dekheñge.”

Pahār par Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

² Chhīh dīn ke bād Īsā sirf Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko apne sāth le kar ūnche pahār par chaṛh gayā. Wahāñ us kī shakl-o-sūrat un ke sāmne badal gai. ³ Us ke kapre chamakne lage aur nihāyat safed ho gae. Duniyā meñ kōī bhī dhobī kapre itne safed nahīn kar saktā. ⁴ Phir Iliyās aur Mūsā zāhir hue aur Īsā se bāt karne lage. ⁵ Patras bol uṭhā, “Ustād, kitnī achchhī bāt hai ki ham yahāñ haiñ. Āeñ, ham tīn jhoñpīyāñ banāeñ, ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur ek Iliyās ke lie.” ⁶ Us ne yih is lie kahā ki tīnoñ shāgird sahme hue the aur wuh nahīn jāntā thā ki kyā kahe.

⁷ Is par ek bādāl ā kar un par chhā gayā aur bādāl meñ se ek āwāz sunāī dī, “Yih merā pyārā Farzand hai. Is kī suno.” ⁸ Achānak Mūsā aur Iliyās ghāyb ho gae. Shāgirdoñ ne chāroñ taraf dekhā, lekin sirf Īsā nazar āyā.

⁹ Wuh pahār se utarne lage to Īsā ne unheñ hukm diyā, “Jo kuchh tum ne dekhā hai use us waqt tak kisī ko na batānā jab tak ki Ibn-e-Ādam murdoñ meñ se jī na uṭhe.”

¹⁰ Chunānche unhoñ ne yih bāt apne tak mahdūd rakhī. Lekin wuh kāī bār āpas meñ bahs karne lage ki murdoñ meñ se jī uṭhne se kyā murād ho saktī hai. ¹¹ Phir unhoñ ne us se pūchhā, “Sharīat ke ulamā kyon kahte haiñ ki Masīh kī āmad se pahle Iliyās kā ānā zarūrī hai?”

¹² Īsā ne jawāb diyā, “Iliyās to zarūr pahle sab kuchh bahāl karne ke lie āegā. Lekin kalām-e-muqaddas meñ Ibn-e-Ādam ke bāre meñ yih kyon likhā hai ki use bahut dukh uṭhānā aur haqīr samjhā jānā hai? ¹³ Lekin main tum ko batātā hūñ, Iliyās to ā chukā hai aur unhoñ ne us ke sāth jo chāhā kiyā. Yih bhī kalām-e-muqaddas ke mutābiq hī huā hai.”

Īsā Laṛke meñ se Badrūh Nikāltā Hai

¹⁴ Jab wuh bāqī shāgirdoñ ke pās wāpas pahuñche to unhoñ ne dekhā ki un ke gird ek baṛā hujūm jāmā hai aur sharīat ke kuchh ulamā un ke sāth bahs kar rahe haiñ. ¹⁵ Īsā ko dekhte hī logoñ ne baṛī bechainī se us kī taraf daur kar use salām kiyā. ¹⁶ Us ne shāgirdoñ se sawāl kiyā, “Tum un ke sāth kis ke bāre meñ bahs kar rahe ho?”

¹⁷ Hujūm meñ se ek ādmī ne jawāb diyā, “Ustād, main apne beṭe ko āp ke pās lāyā thā. Wuh aisi badrūh ke qabze meñ hai jo use bolne nahīñ detī. ¹⁸ Aur jab bhī wuh us par ghālib ātī hai wuh use zamīn par paṭak detī hai. Beṭe ke muñh se jhāg nikalne lagtā aur wuh dānt pīsne lagtā hai. Phir us kā jism akar jātā hai. Main ne āp ke shāgirdoñ se kahā to thā ki wuh badrūh ko nikāl deñ, lekin wuh na nikāl sake.”

¹⁹ Īsā ne un se kahā, “Īmān se khālī nasl! Main kab tak tumhāre sāth rahūñ, kab tak tumheñ bardāsht karūñ? Laṛke ko mere pās le āo.” ²⁰ Wuh use Īsā ke pās le āe.

Īsā ko dekhte hī badrūh laṛke ko jhanjhorne lagī. Wuh zamīn par gir gayā aur idhar-udhar luṛhakte hue muñh se jhāg nikalne lagā. ²¹ Īsā ne bāp se pūchhā, “Is ke sāth kab se aisā ho rahā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Bachpan se. ²² Bahut dafā us ne ise halāk karne kī khātir āg yā pānī meñ girāyā hai. Agar āp kuchh kar sakte haiñ to tars khā kar hamārī madad karen.”

²³ Īsā ne pūchhā, “Kyā matlab, ‘Agar āp kuchh kar sakte haiñ’? Jo Īmān rakhtā hai us ke lie sab kuchh mumkin hai.”

²⁴ Laṛke kā bāp fauran chillā uṭhā, “Main Īmān rakhtā hūñ. Merī be’etiḡādī kā ilāj karen.”

²⁵ Īsā ne dekhā ki bahut-se log daur daur kar dekhne ā rahe haiñ, is lie us ne nāpāk rūh ko ḡantā, “Ai gūngī aur baharī badrūh, main tujhe hukm detā hūñ ki is meñ se nikal jā. Kabhī bhī is meñ dubārā dākhil na honā!”

²⁶ Is par badrūh chīkh uṭhī aur laṛke ko shiddat se jhanjhoṛ kar nikal gaī. Laṛkā lāsh kī tarah zamīn par paṛā rahā, is lie sab ne kahā, “Wuh mar gayā hai.” ²⁷ Lekin Īsā ne us kā hāth pakaṛ kar uṭhne meñ us kī madad kī aur wuh khaṛā ho gayā.

²⁸ Bād meñ jab Īsā kisī ghar meñ jā kar apne shāgirdoñ ke sāth akelā thā to unhoñ ne us se pūchhā, “Ham badrūh ko kyoñ na nikāl sake?”

²⁹ Us ne jawāb diyā, “Is qism kī badrūh sirf duā se nikālī jā saktī hai.”

Īsā Dūsri Dafā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

³⁰ Wahāñ se nikal kar wuh Galīl meñ se guzare. Īsā nahīn chāhtā thā ki kisī ko patā chale ki wuh kahāñ hai, ³¹ kyoñki wuh apne shāgirdoñ ko tālīm de rahā thā. Us ne un se kahā, “Ibn-e-Ādam ko ādmiyoñ ke hawāle kar diyā jāegā. Wuh use qatl karenge, lekin tīn din ke bād wuh jī uṭhegā.”

³² Lekin shāgird is kā matlab na samjhe aur wuh Īsā se is ke bāre meñ pūchhne se ḍarte bhī the.

Kaun Sab se Baṛā Hai?

³³ Chalthe chalthe wuh Kafarnahūm pahuñche. Jab wuh kisī ghar meñ the to Īsā ne shāgirdoñ se sawāl kiyā, “Rāste meñ tum kis bāt par bahs kar rahe the?”

³⁴ Lekin wuh kḥāmosh rahe, kyoñki wuh rāste meñ is par bahs kar rahe the ki ham meñ se baṛā kaun hai? ³⁵ Īsā baiṭh gayā aur bārah shāgirdoñ ko bulā kar kahā, “Jo awwal honā chāhtā hai wuh sab se ākḥir meñ āe aur sab kā kḥādīm ho.”

³⁶ Phir us ne ek chhoṭe bachche ko le kar un ke darmiyān khaṛā kiyā. Use gale lagā kar us ne un se kahā, ³⁷ “Jo mere nām meñ in bachchoñ meñ se kisī ko qabūl kartā hai wuh mujhe hī qabūl kartā hai. Aur jo mujhe qabūl kartā hai wuh mujhe nahīn balki use qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai.”

Jo Hamāre kḥilāf Nahīn Wuh Hamāre Haq meñ Hai

³⁸ Yūhannā bol uṭhā, “Ustād, ham ne ek shaḥs ko dekhā jo āp kā nām le kar badrūheñ nikāl rahā thā. Ham ne use manā kiyā, kyoñki wuh hamārī pairawī nahīñ kartā.”

³⁹ Lekin Īsā ne kahā, “Use manā na karnā. Jo bhī mere nām meñ mojizā kare wuh agle lamhe mere bāre meñ burī bāteñ nahīñ kah sakegā. ⁴⁰ Kyoñki jo hamāre kḥilāf nahīñ wuh hamāre haq meñ hai. ⁴¹ Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jo bhī tumheñ is wajah se pāñī kā glās pilāe ki tum Masīh ke pairokār ho use zarūr ajr milegā.

Āzmāishēñ

⁴² Aur jo koī mujh par īmān rakhne wāle in chhoṭoñ meñ se kiśi ko gunāh karne par uksāe us ke lie behtar hai ki us ke gale meñ baṛī chakkī kā pāṭ bāndh kar use samundar meñ phaiñk diyā jāe. ⁴³⁻⁴⁴ Agar terā hāth tujhe gunāh karne par uksāe to use kāṭ ḍālnā. Is se pahle ki tū do hāthoñ samet jahannum kī kabhī na bujhne wāli āg meñ chalā jāe [yāni wahān jahān logoñ ko khāne wāle kīre kabhī nahīn marte aur āg kabhī nahīn bujhtī] behtar yih hai ki tū ek hāth se mahrūm ho kar abadī zindagī meñ dākḥil ho. ⁴⁵⁻⁴⁶ Agar terā pāñw tujhe gunāh karne par uksāe to use kāṭ ḍālnā. Is se pahle ki tujhe do pāñwoñ samet jahannum meñ phaiñkā jāe [jahān logoñ ko khāne wāle kīre kabhī nahīn marte aur āg kabhī nahīn bujhtī] behtar yih hai ki tū ek pāñw se mahrūm ho kar abadī zindagī meñ dākḥil ho. ⁴⁷⁻⁴⁸ Aur agar terī āñkh tujhe gunāh karne par uksāe to use nikāl denā. Is se pahle ki tujhe do āñkhoñ samet jahannum meñ phaiñkā jāe jahān logoñ ko khāne wāle kīre kabhī nahīn marte aur āg kabhī nahīn bujhtī behtar yih hai ki tū ek āñkh se mahrūm ho kar Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil ho.

⁴⁹ Kyoñki har ek ko āg se namkīn kiyā jāegā [aur har ek qurbānī namak se namkīn kī jāegī].

⁵⁰ Namak achchhī chīz hai. Lekin agar us kā zāyqā jātā rahe to use kyoñkar dubārā namkīn kiyā jā saktā hai? Apne darmiyān namak kī khūbiyān barqarār rakho aur sulah-salāmatī se ek dūsre ke sāth zindagī guzāro.”

10

Talāq ke bāre meñ Tālīm

¹ Phir Isā us jagah ko chhoṛ kar Yahūdiyā ke ilāqe meñ aur Dariyā-e-Yardan ke pār chalā gayā. Wahān bhī hujūm jamā ho gayā. Us ne unheñ māmūl ke mutābiq tālīm dī.

² Kuchh Farīsī āe aur use phañsāne kī gharz se sawāl kiyā, “Kyā jāyz hai ki mard apnī bīwī ko talāq de?”

³ Isā ne un se pūchhā, “Mūsā ne sharīat meñ tum ko kyā hidāyat kī hai?”

⁴ Unhoñ ne kahā, “Us ne ijāzat dī hai ki admī talāqnāmā likh kar bīwī ko ruḥsat kar de.”

⁵ Isā ne jawāb diyā, “Mūsā ne tumhārī saḥtdilī kī wajah se tumhāre lie yih hukm likhā thā. ⁶ Lekin ibtidā meñ aisā nahīn thā. Duniyā kī taḥlīq ke waqt Allāh ne unheñ mard aur aurat banāyā. ⁷ ‘Is lie mard apne mān-bāp ko chhoṛ kar apnī bīwī ke sāth paiwast ho jātā hai. ⁸ Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.’ Yoñ wuh kalām-e-muqaddas ke mutābiq do nahīn rahte balki ek ho jāte haiñ. ⁹ To jise Allāh ne ḥud joṛā hai use insān judā na kare.”

¹⁰ Kisī ghar meñ ā kar shāgirdoñ ne yih bāt dubārā chheṛ kar Īsā se mazīd dariyāft kiyā. ¹¹ Us ne unheñ batāyā, “Jo apnī bīwī ko talāq de kar kisī aur se shādī kare wuh us ke sāth zinā kartā hai. ¹² Aur jo aurat apne kḥāwind ko talāq de kar kisī aur se shādī kare wuh bhī zinā kartī hai.”

Īsā Chhoṭe Bachchoñ ko Barkat Detā Hai

¹³ Ek din log apne chhoṭe bachchoñ ko Īsā ke pās lāe tāki wuh unheñ chhue. Lekin shāgirdoñ ne un ko malāmat kī. ¹⁴ Yih dekh kar Īsā nārāz huā. Uṣ ne un se kahā, “Bachchoñ ko mere pās āne do aur unheñ na roko, kyonki Allāh kī bādshāhī in jaise logoñ ko hāsīl hai. ¹⁵ Maiñ tum ko sach batātā hūñ, jo Allāh kī bādshāhī ko bachche kī tarah qabūl na kare wuh us meñ dākḥil nahīn hogā.” ¹⁶ Yih kah kar us ne unheñ gale lagāyā aur apne hāth un par rakh kar unheñ barkat dī.

Amīr Mushkil se Bādshāhī meñ Dākḥil Ho Sakte Haiñ

¹⁷ Jab Īsā rawānā hone lagā to ek ādmī daur kar us ke pās āyā aur us ke sāmne ghuṭne ṭek kar pūchhā, “Nek ustād, maiñ kyā karūñ tāki abadī zindagī mīrās meñ pāūñ?”

¹⁸ Īsā ne pūchhā, “Tū mujhe nek kyon kahtā hai? Koī nek nahīn siwāe ek ke aur wuh hai Allāh. ¹⁹ Tū shariāt ke ahkām se to wāqif hai. Qatl na karnā, zinā na karnā, chorī na karnā, jhūṭī gawāhī na denā, dhokā na denā, apne bāp aur apnī māñ kī izzat karnā.”

²⁰ Ādmī ne jawāb diyā, “Ustād, maiñ ne jawānī se āj tak in tamām ahkām kī pairawī kī hai.”

²¹ Īsā ne ḡhaur se us kī taraf dekhā. Us ke dil meñ us ke lie pyār ubhar āyā. Wuh bolā, “Ek kām rah gayā hai. Jā, apnī pūrī jāydād faroḳht karke paise ḡharīboñ meñ taqsim kar de. Phir tere lie āsmān par kḥazānā jamā ho jāegā. Is ke bād ā kar mere pīchhe ho le.” ²² Yih sun kar ādmī kā muñh laṭak gayā aur wuh māyūs ho kar chalā gayā, kyonki wuh nihāyat daulatmand thā.

²³ Īsā ne apne irdgird dekh kar shāgirdoñ se kahā, “Daulatmandoñ ke lie Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil honā kitnā mushkil hai!”

²⁴ Shāgird us ke yih alfāz sun kar hairān hue. Lekin Īsā ne dubārā kahā, “Bachcho! Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil honā kitnā mushkil hai. ²⁵ Amīr ke Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil hone kī nisbat zyādā āsān yih hai ki ūñṭ sūī ke nāke meñ se guzar jāe.”

²⁶ Is par shāgird mazīd hairatzadā hue aur ek dūsre se kahne lage, “Phir kis ko najāt mil saktī hai?”

²⁷ Īsā ne ḡhaur se un kī taraf dekh kar jawāb diyā, “Yih insān ke lie to nāmumkin hai, lekin Allāh ke lie nahīn. Us ke lie sab kuchh mumkin hai.”

²⁸ Phir Patras bol uṭhā, “Ham to apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke pīchhe ho lie haiñ.”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Main tum ko sach batātā hūn, jis ne bhī merī aur Allāh kī khushkhabrī kī khātir apne ghar, bhāiyōn, bahnoñ, mān, bāp, bachchoñ yā khetōn ko chhoṛ diyā hai ³⁰ use is zamāne meñ izārasānī ke sāth sāth sau gunā zyādā ghar, bhāi, bahneñ, māeñ, bachche aur khet mil jāeñge. Aur āne wāle zamāne meñ use abadī zindagī milegī. ³¹ Lekin bahut-se log jo ab awwal haiñ us waqt ākhir hoñge aur jo ab ākhir haiñ wuh awwal hoñge.”

Īsā Tīsrī Dafā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

³² Ab wuh Yarūshalam kī taraf baṛh rahe the aur Īsā un ke āge āge chal rahā thā. Shāgird hairatzadā the jabki un ke pīchhe chalne wāle log sahme hue the. Ek aur dafā bārah shāgirdōn ko ek taraf le jā kar Īsā unheñ wuh kuchh batāne lagā jo us ke sāth hone ko thā. ³³ Us ne kahā, “Ham Yarūshalam kī taraf baṛh rahe haiñ. Wahān Ibn-e-Ādam ko rāhnumā imāmoñ aur sharīat ke ulamā ke hawāle kar diyā jāegā. Wuh us par sazā-e-maut kā fatwā de kar use ḡhairyahūdiyoñ ke hawāle kar deñge, ³⁴ jo us kā mazāq uṛāeñge, us par thūkeñge, us ko koṛe māreñge aur use qatl kareñge. Lekin tīn dīn ke bād wuh jī uṭhegā.”

Yāqūb aur Yūhannā kī Guzārish

³⁵ Phir Zabdī ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā us ke pās āe. Wuh kahne lage, “Ustād, āp se ek guzārish hai.”

³⁶ Us ne pūchhā, “Tum kyā chāhte ho ki main tumhāre lie karūn?”

³⁷ Unhoñ ne jawāb diyā, “Jab āp apne jalālī taḡht par baiṭheñge to ham meñ se ek ko apne dāeñ hāth baiṭhne deñ aur dūsre ko bāeñ hāth.”

³⁸ Īsā ne kahā, “Tum ko nahīn mālūm ki kyā māng rahe ho. Kyā tum wuh pyālā pī sakte ho jo main pīne ko hūn yā wuh baptismā le sakte ho jo main lene ko hūn?”

³⁹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Jī, ham kar sakte haiñ.” Phir Īsā ne un se kahā, “Tum zarūr wuh pyālā piyoge jo main pīne ko hūn aur wuh baptismā loge jo main lene ko hūn. ⁴⁰ Lekin yih faislā karnā merā kām nahīn ki kaun mere dāeñ hāth baiṭhegā aur kaun bāeñ hāth. Allāh ne yih maqām sirf unhīn ke lie taiyār kiya hai jin ko us ne khud muqarrar kiya hai.”

⁴¹ Jab bāqī das shāgirdōn ne yih sunā to unheñ Yāqūb aur Yūhannā par ḡhussā āyā. ⁴² Is par Īsā ne un sab ko bulā kar

kahā, “Tum jānte ho ki qaumon ke hukmrān apnī riāyā par rob dālte haiñ, aur un ke baṛe afsar un par apne iḳhtiyār kā ḡhalat istemāl karte haiñ. ⁴³ Lekin tumhāre darmiyān aisā nahīn hai. Jo tum meñ baṛā honā chāhe wuh tumhārā ḳhādim bane ⁴⁴ aur jo tum meñ awwal honā chāhe wuh sab kā ḡhulām bane. ⁴⁵ Kyoñki Ibn-e-Ādam bhī is lie nahīn āyā ki ḳhidmat le balki is lie ki ḳhidmat kare aur apnī jān fidyā ke taur par de kar bahutoñ ko chhurāe.”

Andhe Bartimāi kī Shifā

⁴⁶ Wuh Yarīhū pahuñch gae. Us meñ se guzar kar Īsā shāgirdoñ aur ek baṛe hujūm ke sāth bāhar nikalne lagā. Wahāñ ek andhā bhīk māñgne wālā rāste ke kināre baiṭhā thā. Us kā nām Bar-timāi (Timāi kā beṭā) thā. ⁴⁷ Jab us ne sunā ki Īsā Nāsari qarīb hī hai to wuh chillāne lagā, “Īsā Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen!”

⁴⁸ Bahut-se logoñ ne use ḍāñṭ kar kahā, “Ḳhāmosh!” Lekin wuh mazīd ūñchī āwāz se pukartā rahā, “Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm karen!”

⁴⁹ Īsā ruk kar bolā, “Use bulāo.”

Chunāñche unhoñ ne use bulā kar kahā, “Hauslā rakh. Uṭh, wuh tujhe bulā rahā hai.”

⁵⁰ Bartimāi ne apnī chādar zamīn par phaiñk dī aur uchhal kar Īsā ke pās āyā.

⁵¹ Īsā ne pūchhā, “Tū kyā chāhtā hai ki main tere lie karūñ?”

Us ne jawāb diyā, “Ustād, yih ki main dekh sakūñ.”

⁵² Īsā ne kahā, “Jā, tere imān ne tujhe bachā liyā hai.”

Jyoñ hī Īsā ne yih kahā andhe kī āñkheñ bahāl ho gaīñ aur wuh Īsā ke pīchhe chalne lagā.

11

Yarūshalam meñ Īsā kā Purjosh Istiqbāl

¹ Wuh Yarūshalam ke qarīb Bait-fage aur Bait-anīyāh pahuñchne lage. Yih gāñw Zaitūn ke pahār par wāqe the. Īsā ne apne shāgirdoñ meñ se do ko bhejā ² aur kahā, “Sāmne wāle gāñw meñ jāo. Wahāñ tum ek jawān gadhā dekhoge. Wuh bandhā huā hogā aur ab tak koī bhī us par sawār nahīn huā hai. Use khol kar yahān le āo. ³ Agar koī pūchhe ki yih kyā kar rahe ho to use batā denā, ‘Khudāwand ko is kī zarūrat hai. Wuh jald hī ise wāpas bhej deñge.’”

⁴ Dono shāgird wahāñ gae to ek jawān gadhā dekhā jo bāhar galī meñ kisī darwāze ke sāth bandhā huā thā. Jab wuh us kī rassī kholne lage ⁵ to wahāñ khaṛe kuchh logoñ

ne pūchhā, “Tum yih kyā kar rahe ho? Jawān gadhe ko kyoñ khol rahe ho?”

⁶ Unhoñ ne jawāb meñ wuh kuchh batā diyā jo Īsā ne unheñ kahā thā. Is par logoñ ne unheñ kholne diyā. ⁷ Wuh jawān gadhe ko Īsā ke pās le āe aur apne kapṛe us par rakh die. Phir Īsā us par sawār huā. ⁸ Jab wuh chal paṛā to bahut-se logoñ ne us ke āge āge rāste meñ apne kapṛe bichhā die. Bāz ne harī shākheñ bhī us ke āge bichhā dīn jo unhoñ ne khetoñ ke darakhtoñ se kāt lī thīn. ⁹ Log Īsā ke āge aur pichhe chal rahe the aur chillā chillā kar nāre lagā rahe the,

“Hoshānā! *

Mubāarak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai. ¹⁰ Mubāarak hai hamāre bāp Dāūd kī bādshāhī jo ā rahī hai.

Āsmān kī bulandiyoñ par hoshānā.” †

¹¹ Yoñ Īsā Yarūshalam meñ dākhl huā. Wuh Baitul-muqaddas meñ gayā aur apne irdgird nazar daurā kar sab kuchh dekhne ke bād chalā gayā. Chūnki shām kā pichhlā waqt thā is lie wuh bārah shāgirdoñ samet shahr se nikal kar Bait-aniyāh wāpas gayā.

Anjir ke Darakht par Lānat

¹² Agle din jab wuh Bait-aniyāh se nikal rahe the to Īsā ko bhūk lagī. ¹³ Us ne kuchh fāsile par anjir kā ek darakht dekhā jis par patte the. Is lie wuh yih dekhne ke lie us ke pās gayā kī āyā koī phal lagā hai yā nahīn. Lekin jab wuh wahān pahuñchā to dekhā kī patte hī patte haiñ. Wajah yih thī kī anjir kā mausam nahīn thā. ¹⁴ Is par Īsā ne darakht se kahā, “Ab se hameshā tak tujh se phal khāyā na jā sake!” Us ke shāgirdoñ ne us kī yih bāt sun lī.

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

¹⁵ Wuh Yarūshalam pahuñch gae. Aur Īsā Baitul-muqaddas meñ jā kar unheñ nikālne lagā jo wahān qurbāniyoñ ke lie darkār chīzoñ kī kharīd-o-faroqht kar rahe the. Us ne sikkoñ kā tabādālā karne wāloñ kī mezeñ aur kabūtar bechne wāloñ kī kursiyān ulaṭ dīn ¹⁶ aur jo tijāratī māl le kar Baitul-muqaddas ke sahnoñ meñ se guzar rahe the unheñ rok liyā. ¹⁷ Tālīm de kar us ne kahā, “Kyā kalām-e-muqaddas meñ nahīn likhā hai, ‘Merā ghar tamām qaumoñ ke lie duā kā ghar kahlāegā?’ Lekin tum ne use dākuoñ ke aḍḍe meñ badal diyā hai.”

* **11:9** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai. † **11:10** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

¹⁸ Rāhnumā imāmoñ aur sharīat ke ulamā ne jab yih sunā to use qatl karne kā mauqā dhūñdne lage. Kyoñki wuh us se ɖarte the is lie ki pūrā hujūm us kī tālīm se nihāyat hairān thā.

¹⁹ Jab shām huī to Īsā aur us ke shāgird shahr se nikal gae.

Anjīr ke Daraḳht se Sabaq

²⁰ Agle din wuh subah-sawere anjīr ke us daraḳht ke pās se guzare jis par Īsā ne lānat bhejī thī. Jab unhoñ ne us par ḡhaur kiyā to mālūm huā ki wuh jaṛoñ tak sūkh gayā hai. ²¹ Tab Patras ko wuh bāt yād āī jo Īsā ne kal anjīr ke daraḳht se kī thī. Us ne kahā, “Ustād, yih dekheñ! Anjīr ke jis daraḳht par āp ne lānat bhejī thī wuh sūkh gayā hai.”

²² Īsā ne jawāb diyā, “Allāh par imān rakho. ²³ Main tum ko sach batātā hūñ ki agar koī is pahār se kahe, ‘Uṭh, apne āp ko samundar meñ girā de’ to yih ho jāegā. Shart sirf yih hai ki wuh shak na kare balki imān rakhe ki jo kuchh us ne kahā hai wuh us ke lie ho jāegā. ²⁴ Is lie main tum ko batātā hūñ, jab bhī tum duā karke kuchh māngte ho to imān rakho ki tum ko mil gayā hai. Phir wuh tumheñ zarūr mil jāegā. ²⁵ Aur jab tum khare ho kar duā karte ho to agar tumheñ kisī se shikāyat ho to pahle use muāf karo tāki āsmān par tumhārā Bāp bhī tumhāre gunāhoñ ko muāf kare. ²⁶ [Aur agar tum muāf na karo to tumhārā āsmānī Bāp tumhāre gunāh bhī muāf nahīn karegā.]”

Kis ne Īsā ko Ikhtiyār Diyā?

²⁷ Wuh ek aur dafā Yarūshalam pahuñch gae. Aur jab Īsā Baitul-muqaddas meñ phir rahā thā to rāhnumā imām, sharīat ke ulamā aur buzurg us ke pās āe. ²⁸ Unhoñ ne pūchhā, “Āp yih sab kuchh kis ikhtiyār se kar rahe haiñ? Kis ne āp ko yih karne kā ikhtiyār diyā hai?”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Merā bhī tum se ek sawāl hai. Is kā jawāb do to phir tum ko batā dūngā ki main yih kis ikhtiyār se kar rahā hūñ. ³⁰ Mujhe batāo, kyā Yahyā kā baptismā āsmānī thā yā insānī?”

³¹ Wuh āpas meñ bahs karne lage, “Agar ham kaheñ ‘Āsmānī’ to wuh pūchhegā, ‘To phir tum us par imān kyon na lāe?’ ³² Lekin ham kaise kah sakte haiñ ki wuh insānī thā?” Wajah yih thī ki wuh ām logoñ se ɖarte the, kyoñki sab mānte the ki Yahyā wāqai nabī thā. ³³ Chunāñche unhoñ ne jawāb diyā, “Ham nahīn jānte.”

Īsā ne kahā, “To phir main bhī tum ko nahīn batātā ki main yih sab kuchh kis ikhtiyār se kar rahā hūñ.”

12

Angūr ke Bāgh ke Muzāreoñ kī Baḡhāwat

¹ Phir wuh tamsīloñ meñ un se bāt karne lagā. “Kisī ādmī ne angūr kā ek bāgh lagāyā. Us ne us kī chārdiwārī banāi, angūroñ kā ras nikālne ke lie ek gaḡhe kī khudāi kī aur pahredāroñ ke lie burj tāmīr kiyā. Phir wuh use muzāreoñ ke sapurd karke bairūn-e-mulk chalā gayā. ² Jab angūr pak gae to us ne apne naukar ko muzāreoñ ke pās bhej diyā tāki wuh un se mālik kā hissā wasūl kare. ³ Lekin muzāreoñ ne use pakaḡ kar us kī piṭāi kī aur use ḡhālī hāth lauṭā diyā. ⁴ Phir mālik ne ek aur naukar ko bhej diyā. Lekin unhoñ ne us kī bhī be'izzatī karke us kā sar phoḡ diyā. ⁵ Jab mālik ne tīsre naukar ko bhejā to unhoñ ne use mār ḡālā. Yoñ us ne kaī ek ko bhejā. Bāz ko unhoñ ne mārā-piṭā, bāz ko qatl kiyā. ⁶ Āḡhirkār sirf ek bāqī rah gayā thā. Wuh thā us kā pyārā beṭā. Ab us ne use bhej kar kahā, ‘Āḡhir mere beṭe kā to lihāz kareñge.’ ⁷ Lekin muzāre ek dūsre se kahne lage, ‘Yih zamīn kā wāris hai. Āo ham ise mār ḡāleñ to phir is kī mīrās hamārī hī hogī.’ ⁸ Unhoñ ne use pakaḡ kar qatl kiyā aur bāgh se bāhar phaiñk diyā.

⁹ Ab batāo, bāgh kā mālik kyā karegā? Wuh jā kar muzāreoñ ko halāk karegā aur bāgh ko dūsroñ ke sapurd kar degā. ¹⁰ Kyā tum ne kalām-e-muḡaddas kā yih hawālā nahīn paḡhā,

‘Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.

¹¹ Yih Rab ne kiyā

aur deḡhne meñ kitnā hairatangez hai.’ ”

¹² Is par dīnī rāhnumāoñ ne Īsā ko giriftār karne kī koshish kī, kyoñki wuh samajh gae the ki tamsil meñ bayānshudā muzāre ham hī haiñ. Lekin wuh hujūm se ḡarte the, is lie wuh use chhoḡ kar chale gae.

Kyā Ṭaiks Denā Jāy Hai?

¹³ Bād meñ unhoñ ne kuchh Farīsiyoñ aur Herodes ke pairokāroñ ko us ke pās bhej diyā tāki wuh use koī aisī bāt karne par ubhāreñ jis se use pakaḡ jā sake. ¹⁴ Wuh us ke pās ā kar kahne lage, “Ustād, ham jānte haiñ ki āp sachche haiñ aur kisī kī parwā nahīn karte. Āp jānībdār nahīn hote balki diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālīm dete haiñ. Ab hamen batāeñ ki kyā Romī shahanshāh ko ṭaiks denā jāy hai yā nājāy? Kyā ham adā kareñ yā na kareñ?”

¹⁵ Lekin Īsā ne un kī riyākārī jān kar un se kahā, “Mujhe kyoñ phañsānā chāhte ho? Chāñdī kā ek Romī sikkā mere pās le āo.”

16 Wuh ek sikkā us ke pās le āe to us ne pūchhā, “Kis kī sūrat aur nām is par kandā hai?” Unhoñ ne jawāb diyā, “Shahanshāh kā.”

17 Us ne kahā, “To jo shahanshāh kā hai shahanshāh ko do aur jo Allāh kā hai Allāh ko.” Us kā yih jawāb sun kar unhoñ ne baṛā tājjub kiyā.

Kyā Ham Jī Uṭheṅge?

18 Phir kuchh Sadūqī Īsā ke pās āe. Sadūqī nahīn mānte ki roz-e-qiyaamat murde jī uṭheṅge. Unhoñ ne Īsā se ek sawāl kiyā, 19 “Ustād, Mūsā ne hameñ hukm diyā ki agar koī shādīshudā ādmī beaulād mar jāe aur us kā bhāi ho to bhāi kā farz hai ki wuh bewā se shādī karke apne bhāi ke lie aulād paidā kare. 20 Ab farz kareñ ki sāt bhāi the. Pahle ne shādī kī, lekin beaulād faut huā. 21 Is par dūsre ne us se shādī kī, lekin wuh bhī beaulād mar gayā. Phir tīsre bhāi ne us se shādī kī. 22 Yih silsilā sātweñ bhāi tak jāri rahā. Yake bād dīgare har bhāi bewā se shādī karne ke bād mar gayā. Ākhir meñ bewā bhī faut ho gaī. 23 Ab bataēñ ki qiyāmat ke din wuh kis kī bīwī hogī? Kyoñki sāt ke sāt bhāiyoñ ne us se shādī kī thī.”

24 Īsā ne jawāb diyā, “Tum is lie ġhaltī par ho ki na tum kalām-e-muqaddas se wāqif ho, na Allāh kī qudrat se. 25 Kyoñki jab murde jī uṭheṅge to na wuh shādī kareṅge na un kī shādī karāi jāegī balki wuh āsmān par farishton kī mānind hoṅge. 26 Rahī yih bāt ki murde jī uṭheṅge. Kyā tum ne Mūsā kī kitāb meñ nahīn paṛhā ki Allāh jaltī huī jhārī meñ se kis tarah Mūsā se hamkalām huā? Us ne farmāyā, ‘Maiñ Ibrāhīm kā Ḳhudā, Is’hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb kā Ḳhudā hūñ,’ hālāñki us waqt tīnoñ kāfī arse se mar chuke the. 27 Is kā matlab hai ki yih haqīqat meñ zindā haiñ, kyoñki Allāh murdoñ kā nahīn, balki zindoñ kā Ḳhudā hai. Tum se baṛī ġhaltī huī hai.”

Awwal Hukm

28 Itne meñ shariyat kā ek ālim un ke pās āyā. Us ne unheñ bahs karte hue sunā thā aur jān liyā ki Īsā ne achchhā jawāb diyā, is lie us ne pūchhā, “Tamām ahkām meñ se kaun-sā hukm sab se aham hai?”

29 Īsā ne jawāb diyā, “Awwal hukm yih hai: ‘Sun ai Isrāīl! Rab hamārā Ḳhudā ek hī Rab hai. 30 Rab apne Ḳhudā se apne pūre dil, apnī pūrī jān, apne pūre zahan aur apnī pūrī tāqat se pyār karnā.’ 31 Dūsrā hukm yih hai: ‘Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.’ Dīgar koī bhī hukm in do ahkām se aham nahīn hai.”

32 Us ālim ne kahā, “Shābāsh, ustād! Āp ne sach kahā hai ki Allāh sirf ek hī hai aur us ke siwā koī aur nahīn

hai. ³³ Hameñ use apne pūre dil, apne pūre zahan aur apnī pūrī tāqat se pyār karnā chāhie aur sāth sāth apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnī chāhie jaisī apne āp se rakhte haiñ. Yih do ahkām bhasm hone wālī tamām qurbāniyon aur dīgar nazaron se zyādā ahmiyat rakhte haiñ.”

³⁴ Jab Īsā ne us kā yih jawāb sunā to us se kahā, “Tū Allāh kī bādshāhī se dūr nahīñ hai.” Is ke bād kisī ne bhī us se sawāl pūchhne kī jurrat na kī.

Masīh ke bāre meñ Sawāl

³⁵ Jab Īsā Baitul-muqaddas meñ tālīm de rahā thā to us ne pūchhā, “Sharīat ke ulamā kyon dāwā karte haiñ ki Masīh Dāūd kā farzand hai? ³⁶ Kyonki Dāūd ne to khud Rūhul-quds kī mārifat yih farmāyā,

‘Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh,

jab tak maiñ tere dushmanon ko tere pānwoñ ke nīche na kar dūñ.’

³⁷ Dāūd to khud Masīh ko Rab kahtā hai. To phir wuh kis tarah Dāūd kā farzand ho saktā hai?”

Sharīat ke Ulamā se Khabardār Rahnā

Ek baṛā hujūm maze se Īsā kī bāteñ sun rahā thā. ³⁸ Unheñ tālīm dete waqt us ne kahā, “Ulamā se khabardār raho! Kyonki wuh shāndār choḡhe pahan kar idhar-udhar phirnā pasand karte haiñ. Jab log bāzaron meñ salām karke un kī izzat karte haiñ to phir wuh khush ho jāte haiñ. ³⁹ Un kī bas ek hī khāhish hotī hai ki ibādatkhānon aur ziyāfaton meñ izzat kī kursiyon par baiṭh jāen. ⁴⁰ Yih log bewāon ke ghar harap kar jāte aur sāth sāth dikhāwe ke lie lambī lambī duāen māngte haiñ. Aise logon ko nihāyat saḡht sazā milegī.”

Bewā kā Chandā

⁴¹ Īsā Baitul-muqaddas ke chande ke baks ke muqābil baiṭh gayā aur hujūm ko hadiye dālte hue dekhnē lagā. Kāī amīr baṛī baṛī raqmeñ dāl rahe the. ⁴² Phir ek ḡharīb bewā bhī wahān se guzarī jis ne us meñ tānbe ke do māmūlī-se sikke dāl die. ⁴³ Īsā ne shāgirdon ko apne pās bulā kar kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki is ḡharīb bewā ne tamām logon kī nisbat zyādā dālā hai. ⁴⁴ Kyonki in sab ne apnī daulat kī kasrat se de diyā jabki us ne zarūratmand hone ke bāwujūd bhī apne guzāre ke sāre paise de die haiñ.”

13

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

¹ Us din jab Īsā Baitul-muqaddas se nikal rahā thā to us ke shāgirdoñ ne kahā, “Ustād, dekheñ kitne shāndār patthar aur imārateñ haiñ!”

² Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ko yih baṛī baṛī imārateñ nazar ātī haiñ? Patthar par patthar nahīñ rahegā. Sab kuchh dhā diyā jāegā.”

Musibatoñ aur Īzārasānī kī Peshgoī

³ Bād meñ Īsā Zaitūn ke pahār par Baitul-muqaddas ke muqābil baiṭh gayā. Patras, Yāqūb, Yūhannā aur Andriyās akele us ke pās āe. Unhoñ ne kahā, ⁴ “Hameñ zarā batāeñ, yih kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se mālūm hogā ki yih ab pūrā hone ko hai?”

⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Khabardār raho ki koī tumheñ gumrāh na kar de. ⁶ Bahut-se log merā nām le kar āeñge aur kaheñge, ‘Maiñ hī Masīh hūñ.’ Yoñ wuh bahutoñ ko gumrāh kar deñge. ⁷ Jab jangoñ kī khabreñ aur afwāheñ tum tak pahunchēngī to mat ghabrānā. Kyonki lāzim hai ki yih sab kuchh pesh āe. To bhī abhī ākhirat nahīñ hogī. ⁸ Ek qaum dūsri ke khalāf uṭh kharī hogī aur ek bādshāhī dūsri ke khalāf. Jagah jagah zalzale āeñge, kāl paṛeñge. Lekin yih sirf dard-e-zah kī ibtidā hī hogī.

⁹ Tum kḥud khabardār raho. Tum ko maqāmī adālatoñ ke hawāle kar diyā jāegā aur log Yahūdī ibādatkḥānoñ meñ tumheñ kore lagwāeñge. Merī kḥātir tumheñ hukmrānoñ aur bādshāhoñ ke sāmne pesh kiyā jāegā. Yoñ tum unheñ merī gawāhī doge. ¹⁰ Lāzim hai ki ākhirat se pahle Allāh kī kḥushkḥabrī tamām aqwām ko sunāi jāe. ¹¹ Lekin jab log tum ko giriftār karke adālat meñ pesh kareñge to yih sochte sochte pareshān na ho jānā ki maiñ kyā kahūñ. Bas wuhī kuchh kahnā jo Allāh tumheñ us waqt batāegā. Kyonki us waqt tum nahīñ balki Rūhul-quds bolne wālā hogā. ¹² Bhāī apne bhāī ko aur bāp apne bachche ko maut ke hawāle kar degā. Bachche apne wālidain ke khalāf kharē ho kar unheñ qatl karwāeñge. ¹³ Sab tum se nafrat kareñge, is lie ki tum mere pairokār ho. Lekin jo ākhir tak qāym rahegā use najāt milegī.

Baitul-muqaddas kī Behurmatī

¹⁴ Ek din āegā jab tum wahāñ jahāñ use nahīñ honā chāhie wuh kuchh kharā dekhoge jo behurmatī aur tabāhī kā bāis hai.” (Qārī is par dhyān de!) “Us waqt Yahūdīyā ke rahne wāle bhāg kar pahārī ilāqe meñ panāh leñ. ¹⁵ Jo apne ghar kī chhat par ho wuh na utre, na kuchh sāth le jāne ke lie ghar meñ dākḥil ho jāe. ¹⁶ Jo khet meñ ho wuh apnī chādar sāth le jāne ke lie wāpas na jāe. ¹⁷ Un kḥawātīn

par afsos jo un dinoñ meñ hāmīlā hoñ yā apne bachchoñ ko dūdh pilātī hoñ. ¹⁸ Duā karo ki yih wāqiyā sardiyoñ ke mausam meñ pesh na āe. ¹⁹ Kyoñki un dinoñ meñ aisi musibat hogī ki duniyā kī taḥliq se āj tak dekhne meñ na āī hogī. Is qism kī musibat bād meñ bhī kabhī nahīn āegī. ²⁰ Aur agar Ḳhudāwand is musibat kā daurāniyā muḫtasar na kartā to koī na bachtā. Lekin us ne apne chune huoñ kī ḳhātir us kā daurāniyā muḫtasar kar diyā hai.

²¹ Us waqt agar koī tum ko batāe, ‘Dekho, Masīh yahān hai,’ yā ‘Wuh wahān hai’ to us kī bāt na mānanā. ²² Kyoñki jhūṭe Masīh aur jhūṭe nabī uṭh khare hoñge jo ajīb-o-ḡharīb nishān aur mojize dikhāeñge tāki Allāh ke chune hue logoñ ko ḡhalat rāste par ḍāl deñ—agar yih mumkin hotā. ²³ Is lie ḳhabardār! Maiñ ne tum ko pahle hī in sab bātoñ se āgāh kar diyā hai.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

²⁴ Musibat ke un dinoñ ke bād sūraj tārīk ho jāegā aur chānd kī raushnī ḳhatm ho jāegī. ²⁵ Sitāre āsmān par se gir pareñge aur āsmān kī quwwateñ hilāi jāeñgī. ²⁶ Us waqt log Ibn-e-Ādam ko baṛī qudrat aur jalāl ke sāth bādaloñ meñ āte hue dekheñge. ²⁷ Aur wuh apne farishtoñ ko bhej degā tāki us ke chune huoñ ko chāroñ taraf se jamā kareñ, duniyā ke kone kone se āsmān kī intahā tak ikaṭṭhā kareñ.

Anjīr ke Daraḳht se Sabaq

²⁸ Anjīr ke daraḳht se sabaq sīkho. Jyoñ hī us kī shāḳheñ narm aur lachakdār ho jātī haiñ aur un se koñpleñ phūṭ nikaltī haiñ to tum ko mālūm ho jātā hai ki garmiyoñ kā mausam qarīb ā gayā hai. ²⁹ Isi tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge to jān loge ki Ibn-e-Ādam kī āmad qarīb balki darwāze par hai. ³⁰ Maiñ tum ko sach batātā hūñ, is nasl ke ḳhatm hone se pahle pahle yih sab kuchh wāqe hogā. ³¹ Āsmān-o-zamīn to jāte raheñge, lekin merī bāteñ hameshā tak qāym raheñgī.

Kisī ko Bhī Us kī Āmad kā Waqt Mālūm Nahīn

³² Lekin kisī ko bhī ilm nahīn ki yih kis din yā kaun-sī ghaṛī rūnumā hogā. Āsmān ke farishtoñ aur Farzand ko bhī ilm nahīn balki sirf Bāp ko. ³³ Chunāñche ḳhabardār aur chaukanne raho! Kyoñki tum ko nahīn mālūm ki yih waqt kab āegā. ³⁴ Ibn-e-Ādam kī āmad us ādmī se mutābiqat rakhtī hai jise kisī safr par jānā thā. Ghar chhoṛte waqt us ne apne naukaroñ ko intazām chalāne kā iḳhtiyār de kar har ek ko us kī apnī zimmedārī sauñp dī. Darbān ko us ne hukm diyā ki wuh chaukas rahe. ³⁵ Tum bhī isi tarah

chaukas raho, kyonki tum nahin jante ki ghar ka malik kab wapas aega, sham ko, adhi rat ko, murgh ke bang dete ya pau phatte waqt. ³⁶ Aisa na ho ki wuh achanak a kar tum ko sote pae. ³⁷ Yih bat main na sirf tum ko balki sab ko batata hun, chaukas raho!”

14

Isa ke khilaf Mansubabandiyān

¹ Fasah aur Bekhamiri Roti ki Id qarib a gai thi. Sirf do din rah gae the. Rahnuma imam aur shariat ke ulama Isa ko kisi chalakī se giriftar karke qatl karne ki talash mein the. ² Unhon ne kaha, “Lekin yih id ke dauran nahin hona chahie, aisa na ho ki awam mein halchal mach jae.”

Khatun Isa par Khushbu Undelti Hai

³ Itne mein Isa Bait-aniya a kar ek admi ke ghar mein dakhil hua jo kisi waqt korh ka mariz tha. Us ka nam Shamoun tha. Isa khana khane ke lie baijh gaye to ek aurat ai. Us ke pas khali jatamasi ke nihayat qimti itr ka itrdan tha. Us ka sar tor kar us ne itr Isa ke sar par undel diya. ⁴ Hazirin mein se kuchh naraz hue. “Itna qimti itr zae karne ki kyā zarurat thi? ⁵ Is ki qimat kam az kam chandi ke 300 sikke thi. Agar ise becha jata to is ke paise gharibon ko die ja sakte the.” Aisi batein karte hue unhon ne use jhirka.

⁶ Lekin Isa ne kaha, “Ise choro do, tum ise kyon tang kar rahe ho? Is ne to mere lie ek nek kam kiyā hai. ⁷ Gharib to hamesha tumhare pas raheinge, aur tum jab bhi chaho un ki madad kar sakoge. Lekin main hamesha tumhare sath nahin rahunga. ⁸ Jo kuchh wuh kar sakti thi us ne kiyā hai. Mujh par itr undelne se wuh muqarrarā waqt se pahle mere badan ko dafnane ke lie taiyar kar chuki hai. ⁹ Main tum ko sach batata hun ki tamam duniya mein jahan bhi Allah ki khushkhabri ka elan kiyā jaege wahān log is khatun ko yad karke wuh kuchh sunaenge jo is ne kiyā hai.”

Isa ko Dushman ke Hawale Karne ka Mansuba

¹⁰ Phir Yahudah Iskariyoti jo barah shagirdon mein se ek tha rahnuma imamon ke pas gaye taki Isa ko un ke hawale karne ki bat kare. ¹¹ Us ke ane ka maqsad sun kar wuh khush hue aur use paise dene ka wada kiyā. Chuncha wuh Isa ko un ke hawale karne ka mauqa dhundne laga.

Fasah ki Id ke lie Taiyariyan

¹² Bekhamiri Roti ki Id ai jab log Fasah ke lele ko qurban karte the. Isa ke shagirdon ne us se puchha, “Ham kahan ap ke lie Fasah ka khana taiyar karen?”

13 Chunānche Īsā ne un meñ se do ko yih hidāyat de kar Yarūshalam bhej diyā ki “Jab tum shahr meñ dākḥil hoge to tumhārī mulāqāt ek ādmī se hogī jo pānī kā gharā uṭhāe chal rahā hogā. Us ke pīchhe ho lenā. 14 Jis ghar meñ wuh dākḥil ho us ke mālik se kahnā, ‘Ustād āp se pūchhte haiñ ki wuh kamrā kahāñ hai jahāñ maiñ apne shāgirdoñ ke sāth Fasah kā khānā khāuñ?’ 15 Wuh tumheñ dūsri manzil par ek baṛā aur sajā huā kamrā dikhāegā. Wuh taiyār hogā. Hamāre lie Fasah kā khānā wahiñ taiyār karnā.”

16 Donoñ chale gae to shahr meñ dākḥil ho kar sab kuchh waisā hī pāyā jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā. Phir unhoñ ne Fasah kā khānā taiyār kiyā.

Ġhaddār Kaun Hai?

17 Shām ke waqt Īsā bārah shāgirdoñ samet wahāñ pahuñch gayā. 18 Jab wuh mez par baiṭhe khānā khā rahe the to us ne kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, tum meñ se ek jo mere sāth khānā khā rahā hai mujhe dushman ke hawāle kar degā.”

19 Shāgird yih sun kar ḡhamgīn hue. Bārī bārī unhoñ ne us se pūchhā, “Maiñ to nahīñ hūñ?”

20 Īsā ne jawāb diyā, “Tum bārah meñ se ek hai. Wuh mere sāth apnī roṭī sālān ke bartān meñ ḍāl rahā hai. 21 Ibn-e-Ādam to kūch kar jāegā jis tarah kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, lekin us shaḡhs par afsos jis ke wasīle se use dushman ke hawāle kar diyā jāegā. Us ke lie behtar yih hotā ki wuh kabhī paidā hī na hotā.”

Fasah kā Ākhirī Khānā

22 Khāne ke daurān Īsā ne roṭī le kar shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukṛe karke shāgirdoñ ko de diyā. Us ne kahā, “Yih lo, yih merā badan hai.”

23 Phir us ne mai kā pyālā le kar shukrguzārī kī duā kī aur use unheñ de diyā. Sab ne us meñ se pī liyā. 24 Us ne un se kahā, “Yih merā ḡhūn hai, nae ahd kā wuh ḡhūn jo bahutoñ ke lie bahāyā jātā hai. 25 Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki ab se maiñ angūr kā ras nahīñ piyūngā, kyoñki aglī dafā ise nae sire se Allāh kī bādshāhī meñ hī piyūngā.”

26 Phir wuh ek zabūr gā kar nikle aur Zaitūn ke pahār ke pās pahuñche.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

27 Īsā ne unheñ batāyā, “Tum sab bargashtā ho jāoge, kyoñki kalām-e-muqaddas meñ Allāh farmātā hai, ‘Maiñ charwāhe ko mār ḍālūngā aur bheṛeñ titar-bitar ho jāeñgī.’ 28 Lekin apne jī uṭhne ke bād meñ tumhāre āge āge Galīl pahuñchūngā.”

²⁹ Patras ne etarāz kiyā, “Dūsre beshak sab bargashtā ho jāēñ, lekin meñ kabhī nahīñ hūñgā.”

³⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe sach batātā hūñ, isī rāt murgh ke dūsri dafā bāng dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

³¹ Patras ne isrār kiyā, “Hargiz nahīñ! Maiñ āp ko jānane se kabhī inkār nahīñ karūñgā, chāhe mujhe āp ke sāth marnā bhī paṛe.”

Dūsroñ ne bhī yihī kuchh kahā.

Gatsamanī Bāgh meñ Īsā kī Duā

³² Wuh ek bāgh meñ pahuñche jis kā nām gatsamanī thā. Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Yahāñ baiṭh kar merā intazār karo. Maiñ duā karne ke lie āge jātā hūñ.” ³³ Us ne Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko sāth liyā. Wahāñ wuh ghabrā kar beqarār hone lagā. ³⁴ Us ne un se kahā, “Maiñ dukh se itnā dabā huā hūñ ki marne ko hūñ. Yahāñ ṭhahar kar jāgte raho.”

³⁵ Kuchh āge jā kar wuh zamīn par gir gayā aur duā karne lagā ki agar mumkin ho to mujhe āne wālī gharīyoñ kī taklīf se guzarnā na paṛe. ³⁶ Us ne kahā, “Ai abbā, ai Bāp! Tere lie sab kuchh mumkin hai. Dukh kā yih pyālā mujh se haṭā le. Lekin merī nahīñ balki terī marzī pūrī ho.”

³⁷ Wuh apne shāgirdoñ ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh so rahe haiñ. Us ne Patras se kahā, “Shamāūn, kyā tū so rahā hai? Kyā tū ek ghanṭā bhī nahīñ jāg sakā? ³⁸ Jāgte aur duā karte raho tāki tum āzmāish meñ na paṛo. Kyoñki rūh to taiyār hai, lekin jism kamzor.”

³⁹ Ek bār phir us ne jā kar wuhī duā kī jo pahle kī thī. ⁴⁰ Jab wāpas āyā to dubārā dekhā ki wuh so rahe haiñ, kyoñki nīnd kī badaulat un kī āñkheñ bojhal thīñ. Wuh nahīñ jānte the ki kyā jawāb deñ.

⁴¹ Jab Īsā tīsri bār wāpas āyā to us ne un se kahā, “Tum abhī tak so aur ārām kar rahe ho? Bas kāfī hai. Waqt ā gayā hai. Dekho, Ibn-e-Ādam ko gunāhgāroñ ke hawāle kiyā jā rahā hai. ⁴² Uṭho. Āo, chaleñ. Dekho, mujhe dushman ke hawāle karne wālā qarīb ā chukā hai.”

Īsā kī Giriftārī

⁴³ Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki Yahūdāh pahuñch gayā, jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā. Us ke sāth talwāroñ aur lāṭhīyoñ se lais ādmiyoñ kā hujūm thā. Unheñ rāhnumā imāmoñ, sharīat ke ulamā aur buzurgoñ ne bhejā thā. ⁴⁴ Is ghaddār Yahūdāh ne unheñ ek imtiyāzī nishān diyā thā ki jis ko maiñ bosā dūñ wuhī Īsā hai. Use giriftār karke le jāēñ.

⁴⁵ Jyon hī wuh pahuñche Yahūdāh Īsā ke pās gayā aur “Ustād!” Kah kar use bosā diyā. ⁴⁶ Is par unhoñ ne use pakaṛ kar giriftār kar liyā. ⁴⁷ Lekin Īsā ke pās khaṛe ek shaḁhs ne apnī talwār miyān se nikālī aur imām-e-āzam ke ḁhulām ko mār kar us kā kān uṛā diyā. ⁴⁸ Īsā ne un se pūchhā, “Kyā main ḁākū hūñ ki tum talwāreñ aur laṭhiyāñ lie mujhe giriftār karne nikle ho? ⁴⁹ Main to rozānā Baitul-muḁaddas meñ tumhāre pās thā aur tālīm detā rahā, magar tum ne mujhe giriftār nahīñ kiyā. Lekin yih is lie ho rahā hai tāki kalām-e-muḁaddas kī bāteñ pūrī ho jāeñ.”

⁵⁰ Phir sab ke sab use chhoṛ kar bhāḁ gae.

⁵¹ Lekin ek naujawān Īsā ke pīchhe pīchhe chaltā rahā jo sirf chādar oṛhe hue thā. Logoñ ne use pakaṛne kī koshish kī, ⁵² lekin wuh chādar chhoṛ kar nangī hālat meñ bhāḁ gayā.

Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

⁵³ Wuh Īsā ko imām-e-āzam ke pās le gae jahāñ tamām rāhnumā imām, buzurg aur shariāt ke ulamā bhī jamā the. ⁵⁴ Itne meñ Patras kuchh fāsile par Īsā ke pīchhe pīchhe imām-e-āzam ke sahan tak pahuñch gayā. Wahāñ wuh mulāzimoñ ke sāth baiṭh kar āḁ tāpne lagā. ⁵⁵ Makān ke andar rāhnumā imām aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke tamām afrād Īsā ke ḁhilāf gawāhiyāñ ḁhūñḁ rahe the tāki use sazā-e-maut dilwā sakeñ. Lekin koī gawāhī na milī. ⁵⁶ Kāfī logoñ ne us ke ḁhilāf jhūṭī gawāhī to dī, lekin un ke bayān ek dūsre ke mutazād the.

⁵⁷ Aḁhirkār bāz ne khaṛe ho kar yih jhūṭī gawāhī dī, ⁵⁸ “Ham ne ise yih kahte sunā hai ki main insān ke hāthoñ ke bane is Baitul-muḁaddas ko ḁhā kar tīn din ke andar andar nayā maḁdis tāmīr kar dūngā, ek aisā maḁdis jo insān ke hāth nahīñ banāeñge.” ⁵⁹ Lekin un kī gawāhiyāñ bhī ek dūsre se mutazād thiñ.

⁶⁰ Phir imām-e-āzam ne hāzirīn ke sāmne khaṛe ho kar Īsā se pūchhā, “Kyā tū koī jawāb nahīñ degā? Yih kyā gawāhiyāñ haiñ jo yih log tere ḁhilāf de rahe haiñ?”

⁶¹ Lekin Īsā ḁhāmosh rahā. Us ne koī jawāb na diyā. Imām-e-āzam ne us se ek aur sawāl kiyā, “Kyā tū al-Hamīd kā Farzand Masīh hai?”

⁶² Īsā ne kahā, “Jī, main hūñ. Aur āindā tum Ibn-e-Ādam ko Qādir-e-mutlaḁ ke dahne hāth baiṭhe aur āsmān ke bādaloñ par āte hue dekhoge.”

⁶³ Imām-e-āzam ne ranjish kā izhār karke apne kapṛe phāṛ lie aur kahā, “Hameñ mazīd gawāhoñ kī kyā zarūrat rahī! ⁶⁴ Āp ne ḁhud sun liyā hai ki is ne kufr bakā hai. Āp kā kyā faislā hai?”

Sab ne use sazā-e-maut ke lāyq qarār diyā.

⁶⁵ Phir kuchh us par thūkne lage. Unhoñ ne us kī āñkhoñ par paṭṭī bāndhī aur use mukke mār mār kar kahne lage, “Nabuwwat kar!” Mulāzimoñ ne bhī use thappaṛ märe.

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

⁶⁶ Is daurān Patras nīche sahan meñ thā. Imām-e-āzam kī ek naukarānī wahāñ se guzarī ⁶⁷ aur dekhā ki Patras wahāñ āg tāp rahā hai. Us ne ghaur se us par nazar kī aur kahā, “Tum bhī Nāsarāt ke us ādmī Īsā ke sāth the.”

⁶⁸ Lekin us ne inkār kiyā, “Maiñ nahīñ jāntā yā samajhtā ki tū kyā bāt kar rahī hai.” Yih kah kar wuh geṭ ke qarīb chalā gayā. [Usī lamhe murgh ne bāng dī.]

⁶⁹ Jab naukarānī ne use wahāñ dekhā to us ne dubārā pās khare logoñ se kahā, “Yih bandā un meñ se hai.” ⁷⁰ Dubārā Patras ne inkār kiyā.

Thoṛī der ke bād Patras ke sāth khare logoñ ne bhī us se kahā, “Tum zarūr un meñ se ho kyoñki tum Galīl ke rahne wāle ho.”

⁷¹ Is par Patras ne qasam khā kar kahā, “Mujh par lānat agar maiñ jhūṭ bol rahā hūñ. Maiñ us ādmī ko nahīñ jāntā jis kā zikr tum kar rahe ho.”

⁷² Fauran murgh kī bāng dūsri martabā sunāi dī. Phir Patras ko wuh bāt yād āi jo Īsā ne us se kahī thī, “Murgh ke dūsri dafā bāng dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.” Is par wuh ro paṛā.

15

Pilātus ke Sāmne

¹ Subah-sawere hī rāhnumā imām buzurgoñ, shariāt ke ulamā aur pūrī Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāth mil kar faisle tak pahuñch gae. Wuh Īsā ko bāndh kar wahāñ se le gae aur Romī gawarnar Pilātus ke hawāle kar diyā. ² Pilātus ne us se pūchhā, “Kyā tum Yahūdiyoñ ke Bādshāh ho?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jī, āp khud kahte haiñ.”

³ Rāhnumā imāmoñ ne us par bahut ilzām lagāe.

⁴ Chunāñche Pilātus ne dubārā us se sawāl kiyā, “Kyā tum koī jawāb nahīñ doge? Yih to tum par bahut-se ilzāmāt lagā rahe haiñ.”

⁵ Lekin Īsā ne is par bhī koī jawāb na diyā, aur Pilātus baṛā hairān huā.

Sazā-e-Maut kā Faislā

⁶ Un dinōñ yih riwāj thā ki har sāl Fasah kī Īd par ek qaidī ko rihā kar diyā jātā thā. Yih qaidī awām se muntakhab kiyā jātā thā. ⁷ Us waqt kuchh ādmī jel meñ the jo hukūmat ke khilāf kisī inqalābī tahrīk meñ sharīk hue the aur jinhoñ

ne baġhāwat ke mauqe par qatl-o-ġhārat kī thī. Un meñ se ek kā nām Bar-abbā thā. ⁸ Ab hujūm ne Pīlātus ke pās ā kar us se guzārish kī ki wuh māmūl ke mutābiq ek qaidī ko āzād kar de. ⁹ Pīlātus ne pūchhā, “Kyā tum chāhte ho ki maiñ Yahūdiyoñ ke Bādshāh ko āzād kar dūñ?” ¹⁰ Wuh jāntā thā ki rāhnumā imāmoñ ne Īsā ko sirf hasad kī binā par us ke hawāle kiyā hai.

¹¹ Lekin rāhnumā imāmoñ ne hujūm ko uksāyā ki wuh Īsā ke bajāe Bar-abbā ko māñgeñ. ¹² Pīlātus ne sawāl kiyā, “Phir maiñ is ke sāth kyā karūñ jis kā nām tum ne Yahūdiyoñ kā Bādshāh rakhā hai?”

¹³ Wuh chīkhe, “Use maslūb karen.”

¹⁴ Pīlātus ne pūchhā, “Kyoñ? Us ne kyā jurm kiyā hai?”

Lekin log mazīd shor machā kar chīkhte rahe, “Use maslūb karen!”

¹⁵ Chunāñche Pīlātus ne hujūm ko mutma’in karne kī khatir Bar-abbā ko āzād kar diyā. Us ne Īsā ko koṛe lagāne ko kahā, phir use maslūb karne ke lie faujiyoñ ke hawāle kar diyā.

Faujī Īsā kā Mazāq Uṛāte Haiñ

¹⁶ Faujī Īsā ko gawarnar ke mahal banām Praiṭoriyum ke sahan meñ le gae aur pūrī palṭan ko ikaṭṭhā kiyā. ¹⁷ Unhoñ ne use arġhawānī rang kā libās pahnāyā aur kāñṭedār ṭahniyoñ kā ek tāj banā kar us ke sar par rakh diyā. ¹⁸ Phir wuh use salām karne lage, “Ai Yahūdiyoñ ke Bādshāh, ādāb!” ¹⁹ Lāṭhī se us ke sar par mār mār kar wuh us par thūkte rahe. Ghuṭne ṭek kar unhoñ ne use sijdā kiyā. ²⁰ Phir us kā mazāq uṛāne se thak kar unhoñ ne arġhawānī libās utār kar use dubārā us ke apne kapṛe pahnāe. Phir wuh use maslūb karne ke lie bāhar le gae.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

²¹ Us waqt Libiyā ke shahr Kuren kā rahne wālā ek ādmī banām Shamāūn dehāt se shahr ko ā rahā thā. Wuh Sikandar aur Rūfus kā bāp thā. Jab wuh Īsā aur faujiyoñ ke pās se guzarne lagā to faujiyoñ ne use salīb uṭhāne par majbūr kiyā. ²² Yoñ chalte chalte wuh Īsā ko ek maqām par le gae jis kā nām Gulgutā (yānī Khoparī kā Maqām) thā. ²³ Wahāñ unhoñ ne use mai pesh kī jis meñ mur milāyā gayā thā, lekin us ne pīne se inkār kiyā. ²⁴ Phir faujiyoñ ne use maslūb kiyā aur us ke kapṛe āpas meñ bāñṭ lie. Yih faislā karne ke lie ki kis ko kyā kyā milegā unhoñ ne qurā ḍālā. ²⁵ Nau baje subah kā waqt thā jab unhoñ ne use maslūb kiyā. ²⁶ Ek taḡhtī salīb par lagā dī gaī jis par yih ilzām likhā thā, “Yahūdiyoñ kā Bādshāh.” ²⁷ Do ḍākuoñ ko

bhī Īsā ke sāth maslūb kiyā gayā, ek ko us ke dahne hāth aur dūsre ko us ke bāeñ hāth. ²⁸ [Yoñ muqaddas kalām kā wuh hawālā pūrā huā jis meñ likhā hai, ‘Use mujrimoñ meñ shumār kiyā gayā.’]

²⁹ Jo wahāñ se guzare unhoñ ne kufr bak kar us kī tazlīl kī aur sar hilā hilā kar apñi hiqārat kā izhār kiyā. Unhoñ ne kahā, “Tū ne to kahā thā ki maiñ Baitul-muqaddas ko dhā kar use tīn din ke andar andar dubārā tāmīr kar dūngā.

³⁰ Ab salīb par se utar kar apne āp ko bachā!”

³¹ Rāhnumā imāmoñ aur shariyat ke ulamā ne bhī Īsā kā mazāq urā kar kahā, “Is ne auroñ ko bachāyā, lekin apne āp ko nahīñ bachā saktā. ³² Isrāīl kā yih Bādshāh Masīh ab salīb par se utar āe tāki ham yih dekh kar imān lāeñ.” Aur jin ādmiyoñ ko us ke sāth maslūb kiyā gayā thā unhoñ ne bhī use lān-tān kī.

Īsā kī Maut

³³ Dopahar bārah baje pūrā mulk andhere meñ ḍub gayā. Yih tārikī tīn ghañoñ tak rahī. ³⁴ Phir tīn baje Īsā ūñchī āwāz se pukār uṭhā, “Elī, Elī, lamā shabaqtani?” Jis kā matlab hai, “Ai mere Ḳhudā, ai mere Ḳhudā, tū ne mujhe kyoñ tark kar diyā hai?”

³⁵ Yih sun kar pās khare kuchh log kahne lage, “Wuh Iliyās Nabī ko bulā rahā hai.” ³⁶ Kisī ne dauṛ kar mai ke sirke meñ ek isfanj ḍuboyā aur use ḍaṇḍe par lagā kar Īsā ko chusāne kī koshish kī. Wuh bolā, “Āo ham dekheñ, shāyad Iliyās ā kar use salīb par se utār le.”

³⁷ Lekin Īsā ne baṛe zor se chillā kar dam chhoṛ diyā.

³⁸ Usī waqt Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke sāmne laṭkā huā pardā ūpar se le kar nīche tak do hissoñ meñ phaṭ gayā. ³⁹ Jab Īsā ke muqābil khare Romī afsar * ne dekhā ki wuh kis tarah marā to us ne kahā, “Yih ādmī wāqāī Allāh kā Farzand thā!”

⁴⁰ Kuchh khawātīn bhī wahāñ thīñ jo kuchh fāsile par us kā mushāhadā kar rahī thīñ. Un meñ Mariyam Magdalīnī, chhoṭe Yāqūb aur Yoses kī māñ Mariyam aur Salomī bhī thīñ. ⁴¹ Galīl meñ yih aurateñ Īsā ke pīchhe chal kar is kī khidmat kartī rahī thīñ. Kāī aur khawātīn bhī wahāñ thīñ jo us ke sāth Yarūshalām ā gāī thīñ.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

⁴² Yih sab kuchh jume ko huā jo agle din ke Sabat ke lie taiyārī kā din thā. Jab shām hone ko thī ⁴³ to Arimatiyāh kā ek ādmī banām Yūsuf himmat karke Pilātus ke pās gayā aur us se Īsā kī lāsh māngī. (Yūsuf Yahūdī adālat-e-āliyā

* 15:39 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

kā nāmwar membar thā aur Allāh kī bādshāhī ke āne ke intazār meñ thā). ⁴⁴ Pīlātus yih sun kar hairān huā ki Īsā mar chukā hai. Us ne Romī afsar ko bulā kar us se pūchhā ki kyā Īsā wāqāī mar chukā hai? ⁴⁵ Jab afsar ne is kī tasdīq kī to Pīlātus ne Yūsuf ko lāsh de dī. ⁴⁶ Yūsuf ne kafan kharīd liyā, phir Īsā kī lāsh utār kar use katān ke kafan meñ lapetā aur ek qabr meñ rakh diyā jo chaṭān meñ tarāshī gāī thī. Ākhir meñ us ne ek baṛā patthar luṛhkā kar qabr kā muñh band kar diyā. ⁴⁷ Mariyam Magdalīnī aur Yoses kī māñ Mariyam ne dekh liyā ki Īsā kī lāsh kahān rakhī gāī hai.

16

Īsā Jī Uṭhtā Hai

¹ Hafte kī shām ko jab Sabat kā din guzar gayā to Mariyam Magdalīnī, Yāqūb kī māñ Mariyam aur Salomī ne khusbūdār masāle kharīd lie, kyonki wuh qabr ke pās jā kar unheñ Īsā kī lāsh par lagānā chāhtī thīñ. ² Chunāñche wuh Itwār ko subah-sawere hī qabr par gāīñ. Sūraj tulū ho rahā thā. ³ Rāste meñ wuh ek dūsre se pūchhne lagīñ, “Kaun hamāre lie qabr ke muñh se patthar ko luṛhkāegā?” ⁴ Lekin jab wahāñ pahuñchīñ aur nazar uṭhā kar qabr par ghaur kiyā to dekhā ki patthar ko ek taraf luṛhkāyā jā chukā hai. Yih patthar bahut baṛā thā. ⁵ Wuh qabr meñ dākhlil huīñ. Wahāñ ek jawān ādmī nazar āyā jo safed libās pahne hue dāīñ taraf baiṭhā thā. Wuh ghabrā gāīñ.

⁶ Us ne kahā, “Mat ghabrāo. Tum Īsā Nāsarī ko dhūnd rahī ho jo maslūb huā thā. Wuh jī uṭhā hai, wuh yahāñ nahīñ hai. Us jagah ko khud dekh lo jahāñ use rakhā gayā thā. ⁷ Ab jāo, us ke shāgirdoñ aur Patras ko batā do ki wuh tumhāre āge āge Galīl pahuñch jāegā. Wahīñ tum use dekhoge, jis tarah us ne tum ko batāyā thā.”

⁸ Khawātīn laraztī aur uljhī huī hālat meñ qabr se nikal kar bhāg gāīñ. Unhoñ ne kisī ko bhī kuchh na batāyā, kyonki wuh nihāyat sahmī huī thīñ.

Īsā Mariyam Magdalīnī par Zāhir Hotā Hai

⁹ Jab Īsā Itwār ko subah-sawere jī uṭhā to pahlā shaḅhs jis par wuh zāhir huā Mariyam Magdalīnī thī jis se us ne sāt badrūheñ nikālī thīñ. ¹⁰ Mariyam Īsā ke sāthiyoñ ke pās gāī jo mātām kar rahe aur ro rahe the. Us ne unheñ jo kuchh huā thā batāyā. ¹¹ Lekin go unhoñ ne sunā ki Īsā zindā hai aur ki Mariyam ne use dekhā hai to bhī unheñ yaqīn na āyā.

Īsā Mazīd Do Shāgirdoñ par Zāhir Hotā Hai

¹² Is ke bād Īsā dūsri sūrat meñ un meñ se do par zāhir huā jab wuh Yarūshalam se dehāt kī taraf paidal chal rahe the. ¹³ Donoñ ne wāpas jā kar yih bāt bāqī logoñ ko batāi. Lekin unheñ in kā bhī yaqīn na āyā.

Īsā Gyārah Rasūloñ par Zāhir Hotā Hai

¹⁴ Aḳhir meñ Īsā gyārah shāgirdoñ par bhī zāhir huā. Us waqt wuh mez par baiṭhe khānā khā rahe the. Us ne unheñ un kī be'etiḳādī aur saḳhtdilī ke sabab se ḍāntā, ki unhoñ ne un kā yaqīn na kiyā jinhoñ ne use zindā dekhā thā. ¹⁵ Phir us ne un se kahā, “Pūrī duniyā meñ jā kar tamām maḳhlūqāt ko Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāo. ¹⁶ Jo bhī imān lā kar baptismā le use najāt milegī. Lekin jo imān na lāe use mujrim qarār diyā jāegā. ¹⁷ Aur jahāñ jahāñ log imān rakheñge wahāñ yih ilāhī nishān zāhir hoñge: Wuh mere nām se badrūheñ nikāl deñge, naī naī zabāneñ boleñge ¹⁸ aur sāñpoñ ko uṭhā kar mahfūz raheñge. Mohlak zahr pīne se unheñ nuḳsān nahīñ pahuñchegā aur jab wuh apne hāth marīzoñ par rakheñge to shifā pāeñge.”

Īsā ko Āsmān par Uṭhāyā Jātā Hai

¹⁹ Un se bāt karne ke bād Ḳhudāwand Īsā ko āsmān par uṭhā liyā gayā aur wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā. ²⁰ Is par shāgirdoñ ne nikal kar har jagah munādī kī. Aur Ḳhudāwand ne un kī himāyat karke ilāhī nishānoñ se kalām kī tasdiḳ kī.

Lūqā

Peshlafz

¹ Muhtaram Thiyufilus, bahut-se log wuh sab kuchh likh chuke haiñ jo hamāre darmiyān wāq̄e huā hai. ² Un kī koshish yih thī ki wuhī kuchh bayān kiyā jāe jis kī gawāhī wuh dete haiñ jo shurū hī se sāth the aur āj tak Allāh kā kalām sunāne kī k̄hidmat saranjām de rahe haiñ. ³ Maiñ ne bhī har mumkin koshish kī hai ki sab kuchh shurū se aur ain haqīqat ke mutābiq mālūm karūn. Ab maiñ yih bāteñ tartīb se āp ke lie likhnā chāhtā hūn. ⁴ Āp yih paṛh kar jān leñge ki jo bāteñ āp ko sikhāi gai haiñ wuh sach aur durust haiñ.

Yahyā ke bāre meñ Peshgoī

⁵ Yahūdiyā ke bādshāh Herodes ke zamāne meñ ek imām thā jis kā nām Zakariyāh thā. Baitul-muqaddas meñ imāmoñ ke muḳhtalif guroh k̄hidmat saranjām dete the, aur Zakariyāh kā tālluq Abiyāh ke guroh se thā. Us kī bīwī imām-e-āzam Hārūn kī nasl se thī aur us kā nām Ilīshibā thā. ⁶ Miyān-bīwī Allāh ke nazdik rāstbāz the aur Rab ke tamām ahkām aur hidāyāt ke mutābiq be'ilzām zindagī guzārte the. ⁷ Lekin wuh beaulād the. Ilīshibā ke bachche paidā nahīn ho sakte the. Ab wuh donoñ būrhe ho chuke the.

⁸ Ek din Baitul-muqaddas maiñ Abiyāh ke guroh kī bārī thī aur Zakariyāh Allāh ke huzūr apnī k̄hidmat saranjām de rahā thā. ⁹ Dastūr ke mutābiq unhoñ ne qurā ḍālā tāki mālūm kareñ ki Rab ke maqdis meñ jā kar baḳhūr kī qurbānī kaun jalāe. Zakariyāh ko chunā gayā. ¹⁰ Jab wuh muqarrarā waqt par baḳhūr jalāne ke lie Baitul-muqaddas meñ dākhil huā to jamā hone wāle tamām parastār sahan meñ duā kar rahe the.

¹¹ Achānak Rab kā ek farishtā zāhir huā jo baḳhūr jalāne kī qurbāngāh ke dahnī taraf khaṛā thā. ¹² Use dekh kar Zakariyāh ghabrāyā aur bahut ḍar gayā. ¹³ Lekin farishte ne us se kahā, “Zakariyāh, mat ḍar! Allāh ne terī duā sun lī hai. Terī bīwī Ilīshibā ke beṭā hogā. Us kā nām Yahyā rakhnā. ¹⁴ Wuh na sirf tere lie k̄hushī aur musarrat kā bāis hogā, balki bahut-se log us kī paidāish par k̄hushī manāeñge. ¹⁵ Kyonki wuh Rab ke nazdik azīm hogā. Lāzim hai ki wuh mai aur sharāb se parhez kare. Wuh paidā hone se pahle hī Rūhul-quds se māmūr hogā ¹⁶ aur Isrāīlī qaum meñ se bahutoñ ko Rab un ke K̄hudā ke pās wāpas lāegā.

17 Wuh Iliyās kī rūh aur quwwat se Ḳhudāwand ke āge āge chalegā. Us kī ḳhidmat se wālidoñ ke dil apne bachchoñ kī taraf māyl ho jāenge aur nāfarmān log rāstbāzoñ kī dānāi kī taraf rujū kareñge. Yoñ wuh is qaum ko Rab ke lie taiyār karegā.”

18 Zakariyāh ne farishte se pūchhā, “Maiñ kis tarah jānūñ ki yih bāt sach hai? Maiñ ḳhud būrḥā hūñ aur merī bīwī bhī umrrasīdā hai.”

19 Farishte ne jawāb diyā, “Maiñ Jibrāil hūñ jo Allāh ke huzūr kharā rahtā hūñ. Mujhe isī maqsad ke lie bhejā gayā hai ki tujhe yih ḳhushḳhabrī sunāūñ. 20 Lekin chūñki tū ne merī bāt kā yaqīn nahīñ kiyā is lie tū ḳhāmosh rahegā aur us waqt tak bol nahīñ sakegā jab tak tere beṭā paidā na ho. Merī yih bāteñ muqarrarā waqt par hī pūrī hoñgī.”

21 Is daurān bāhar ke log Zakariyāh ke intazār meñ the. Wuh hairān hote jā rahe the ki use wāpas āne meñ kyon itnī der ho rahī hai. 22 Āḳhirkār wuh bāhar āyā, lekin wuh un se bāt na kar sakā. Tab unhoñ ne jāñ liyā ki us ne Baitul-muqaddas meñ royā dekhī hai. Us ne hāthoñ se ishāre to kie, lekin ḳhāmosh rahā.

23 Zakariyāh muqarrarā waqt tak Baitul-muqaddas meñ apnī ḳhidmat anjām detā rahā, phir apne ghar wāpas chalā gayā. 24 Thoṛe dinoñ ke bād us kī bīwī Ilīshibā hāmīlā ho gaī aur wuh pāñch māh tak ghar meñ chhupī rahī. 25 Us ne kahā, “Ḳhudāwand ne mere lie kitnā baṛā kām kiyā hai, kyonki ab us ne merī fikr kī aur logoñ ke sāmne se merī ruswāi dūr kar dī.”

Īsā kī Paidāish kī Peshgoī

26-27 Ilīshibā chhīh māh se ummīd se thī jab Allāh ne Jibrāil farishte ko ek kuñwārī ke pās bhejā jo Nāsarat meñ rahtī thī. Nāsarat Galīl kā ek shahr hai aur kuñwārī kā nām Mariyam thā. Us kī mangnī ek mard ke sāth ho chukī thī jo Dāūd Bādshāh kī nasl se thā aur jis kā nām Yūsuf thā. 28 Farishte ne us ke pās ā kar kahā, “Ai ḳhātūñ jis par Rab kā ḳhās fazl huā hai, salām! Rab tere sāth hai.”

29 Mariyam yih sun kar ghabrā gaī aur sochā, “Yih kis tarah kā salām hai?” 30 Lekin farishte ne apnī bāt jāri rakhī aur kahā, “Ai Mariyam, mat ḍar, kyonki tujh par Allāh kā fazl huā hai. 31 Tū ummīd se ho kar ek beṭe ko janm degī. Tujhe us kā nām Īsā (Najāt Dene Wālā) rakhnā hai. 32 Wuh azīm hogā aur Allāh T'ālā kā Farzand kahlāegā. Rab hamārā Ḳhudā use us ke bāp Dāūd ke taḳht par biṭhāegā 33 aur wuh hameshā tak Isrāil par hukūmat karegā. Us kī saltanat kabhī ḳhatm na hogī.”

³⁴ Mariyam ne farishte se kahā, “Yih kyonkar ho saktā hai? Abhī to main kuñwārī hūn.”

³⁵ Farishte ne jawāb diyā, “Rūhul-quds tujh par nāzil hogā, Allāh T’ālā kī qudrat kā sāyā tujh par chhā jāegā. Is lie yih bachchā quddūs hogā aur Allāh kā Farzand kahlāegā. ³⁶ Aur dekh, terī rishtedār Ilīshibā ke bhī beṭā hogā hālānki wuh umrrasīdā hai. Go use bānjh qarār diyā gayā thā, lekin wuh chhih māh se ummīd se hai. ³⁷ Kyonki Allāh ke nazdik koī kām nāmumkin nahīn hai.”

³⁸ Mariyam ne jawāb diyā, “Main Rab kī k̄hidmat ke lie hāzir hūn. Mere sāth waisā hī ho jaisā ap ne kahā hai.” Is par farishtā chalā gayā.

Mariyam Ilīshibā se Miltī Hai

³⁹ Un dinoñ meñ Mariyam Yahūdiyā ke pahārī ilāqe ke ek shahr ke lie rawānā huī. Us ne jaldī jaldī safr kiyā. ⁴⁰ Wahān pahuñch kar wuh Zakariyāh ke ghar meñ dāk̄hil huī aur Ilīshibā ko salām kiyā. ⁴¹ Mariyam kā yih salām sun kar Ilīshibā kā bachchā us ke peṭ meñ uchhal parā aur Ilīshibā k̄hud Rūhul-quds se bhar gaī. ⁴² Us ne buland āwāz se kahā, “Tū tamām auratoñ meñ mubāarak hai aur mubāarak hai terā bachchā! ⁴³ Main kaun hūn ki mere k̄hudāwand kī mān mere pās āī! ⁴⁴ Jyon hī main ne terā salām sunā bachchā mere peṭ meñ k̄hushī se uchhal parā. ⁴⁵ Tū kitnī mubāarak hai, kyonki tū imān lāī ki jo kuchh Rab ne farmāyā hai wuh takmīl tak pahuñchegā.”

Mariyam kā Gīt

⁴⁶ Is par Mariyam ne kahā,

“Merī jān Rab kī tāzīm kartī hai

⁴⁷ aur merī rūh apne Najātdahindā Allāh se nihāyat k̄hush hai.

⁴⁸ Kyonki us ne apnī k̄hādīmā kī pastī par nazar kī hai.

Hāñ, ab se tamām nasleñ mujhe mubāarak kaheñgī,

⁴⁹ kyonki Qādir-e-mutlaq ne mere lie baṛe baṛe kām kie haiñ.

Us kā nām quddūs hai.

⁵⁰ Jo us kā k̄hauf mānte haiñ

un par wuh pusht-dar-pusht apnī rahmat zāhir karegā.

⁵¹ Us kī qudrat ne azīm kām kar dikhāe haiñ,

aur dil se maḡhrūr log titar-bitar ho gae haiñ.

⁵² Us ne hukmrānoñ ko un ke taḡht se haṭā kar

pasthāl logoñ ko sarfarāz kar diyā hai.

⁵³ Bhūkoñ ko us ne achchhī chīzoñ se mālāmāl karke

amīroñ ko k̄hālī hāth lauṭā diyā hai.

⁵⁴ Wuh apne k̄hādīm Isrāīl kī madad ke lie ā gayā hai.

Hāñ, us ne apnī rahmat ko yād kiyā hai,

⁵⁵ yānī wuh dāymī wādā jo us ne hamāre buzurgoñ ke sāth kiyā thā,

Ibrāhīm aur us kī aulād ke sāth.”

⁵⁶ Mariyam taqriban tīn māh Ilīshibā ke hān ṭhahrī rahī, phir apne ghar lauṭ gaī.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Paidāish

⁵⁷ Phir Ilīshibā kā bachche ko janm dene kā din ā pahuñchā aur us ke beṭā huā. ⁵⁸ Jab us ke hamsāyoñ aur rishtedāroñ ko ittalā milī ki Rab kī us par kitnī baṭī rahmat huī hai to unhoñ ne us ke sāth ḳhushī manāī.

⁵⁹ Jab bachchā āṭh dīn kā thā to wuh us kā ḳhatnā karwāne kī rasm ke lie āe. Wuh bachche kā nām us ke bāp ke nām par Zakariyāh rakhnā chāhte the, ⁶⁰ lekin us kī māñ ne etarāz kiyā. Us ne kahā, “Nahīñ, us kā nām Yahyā ho.”

⁶¹ Unhoñ ne kahā, “Āp ke rishtedāroñ meñ to aisā nām kahīñ bhī nahīñ pāyā jātā.” ⁶² Tab unhoñ ne ishāroñ se bachche ke bāp se pūchhā ki wuh kyā nām rakhnā chāhtā hai.

⁶³ Jawāb meñ Zakariyāh ne taḳhtī mangwā kar us par likhā, “Is kā nām Yahyā hai.” Yih dekh kar sab hairān hue. ⁶⁴ Usī lamhe Zakariyāh dubārā bolne ke qābil ho gayā, aur wuh Allāh kī tamjīd karne lagā. ⁶⁵ Tamām hamsāyoñ par ḳhauf chhā gayā aur is bāt kā charchā Yahūdiyā ke pūre ilāqe meñ phail gayā. ⁶⁶ Jis ne bhī sunā us ne sanjīdagī se is par ḡhaur kiyā aur sochā, “Is bachche kā kyā banegā?” Kyoñki Rab kī qudrat us ke sāth thī.

Zakariyāh kī Nabuwwat

⁶⁷ Us kā bāp Zakariyāh Rūhul-quds se māmūr ho gayā aur nabuwwat karke kahā,

⁶⁸ “Rab Isrāīl ke Allāh kī tamjīd ho!

Kyoñki wuh apnī qaum kī madad ke lie āyā hai, us ne fidyā de kar use chhuṛāyā hai.

⁶⁹ Us ne apne ḳhādīm Dāūd ke gharāne meñ hamāre lie ek azīm Najātdahindā kharā kiyā hai.

⁷⁰ Aisā hī huā jis tarah us ne qadīm zamānoñ meñ apne muqaddas nabiyōñ kī mārīfat farmāyā thā,

⁷¹ ki wuh hamen hamāre dushmanōñ se najāt dilāegā, un sab ke hāth se jo ham se nafrat rakhte haiñ.

⁷² Kyoñki us ne farmāyā thā ki wuh hamāre bāpdādā par rahm karegā

⁷³ aur apne muqaddas ahd ko yād rakhegā, us wāde ko jo us ne qasam khā kar Ibrāhīm ke sāth kiyā thā.

⁷⁴ Ab us kā yih wādā pūrā ho jāegā:

Ham apne dushmanoñ se maḵhlasī pā kar
ḵhauf ke baḡhair Allāh kī ḵhidmat kar sakeṅge,

⁷⁵ jīte-jī us ke huzūr muḡaddas aur rāst zindagī guzār
sakeṅge.

⁷⁶ Aur tū, mere bachche, Allāh T'ālā kā nabī kahlāegā.

Kyoñki tū Ḵhudāwand ke āge āge
us ke rāste taiyār karegā.

⁷⁷ Tū us kī qaum ko najāt kā rāstā dikhāegā,
ki wuh kis tarah apne gunāhoñ kī muāfi pāegī.

⁷⁸ Hamāre Allāh kī baḡrī rahmat kī wajah se
ham par ilāhī nūr chamkegā.

⁷⁹ Us kī raushnī un par phail jāegī jo andhere
aur maut ke sāy meñ baiṭhe haiñ,

hāñ wuh hamāre qadmoñ ko salāmatī kī rāh par
pahuñchāegī.”

⁸⁰ Yahyā parwān chaḡhā aur us kī rūh ne taḡwiyat pāī.
Us ne us waḡt tak registān meñ zindagī guzārī jab tak use
Isrāīl kī ḵhidmat karne ke lie bulāyā na gayā.

2

Īsā kī Paidāish

¹ Un aiyām meñ Rom ke shahanshāh Augustus ne farmān
jārī kiyā ki pūrī saltanat kī mardumshumārī kī jāe. ² Yih
pahlī mardumshumārī us waḡt huī jab Kūriniyus Shām kā
gawarnar thā. ³ Har kisī ko apne watanī shahr meñ jānā
paḡā tāki wahāñ rajistar meñ apnā nām darj karwāe.

⁴ Chunānche Yūsuf Galīl ke shahr Nāsarāt se rawānā ho
kar Yahūdiyā ke shahr Bait-laham pahuñchā. Wajah yih thī
ki wuh Dāūd Bādshāh ke gharāne aur nasl se thā, aur Bait-
laham Dāūd kā shahr thā. ⁵ Chunānche wuh apne nām
ko rajistar meñ darj karwāne ke lie wahāñ gayā. Us kī
mangetar Mariyam bhī sāth thī. Us waḡt wuh ummīd se
thī. ⁶ Jab wuh wahāñ ṭahre hue the to bachche ko janm
dene kā waḡt ā pahuñchā. ⁷ Beṭā paidā huā. Yih Mariyam
kā pahlā bachchā thā. Us ne use kapḡoñ * meñ lapet kar
ek charnī meñ liṭā diyā, kyoñki unheñ sarāy meñ rahne kī
jagah nahīn milī thī.

Charwāhoñ ko Ḵhushḵhabrī

⁸ Us rāt kuchh charwāhe qarīb ke khule maidān meñ apne
rewaḡoñ kī pahrādārī kar rahe the. ⁹ Achānak Rab kā ek
farishtā un par zāhir huā, aur un ke irdgird Rab kā jalāl
chamkā. Yih dekh kar wuh saḡht ḡar gae. ¹⁰ Lekin farishte

* 2:7 Lafzī tarjumā: potaḡoñ.

ne un se kahā, “Ḍaro mat! Dekho main̄ tum ko baṛī k̄hushī kī k̄habar detā hūn jo tamām logoṅ ke lie hogī. ¹¹ Āj hī Dāūd ke shahr meṅ tumhāre lie Najātdahindā paidā huā hai yānī Masīh K̄hudāwand. ¹² Aur tum use is nishān se pahchān loge, tum ek shīrk̄hār bachche ko kapṛoṅ meṅ liṭṭā huā pāoge. Wuh charnī meṅ paṛā huā hogā.”

¹³ Achānak āsmānī lashkaroṅ ke beshumār farishte us farishte ke sāth zāhir hue jo Allāh kī hamd-o-sanā karke kah rahe the,

¹⁴ “Āsmān kī bulandiyōṅ par Allāh kī izzat-o-jalāl, zamīn par un logoṅ kī salāmatī jo use manzūr haiṅ.”

¹⁵ Farishte unheṅ chhoṛ kar āsmān par wāpas chale gae to charwāhe āpas meṅ kahne lage, “Āo, ham Bait-laham jā kar yih bāt dekheṅ jo huī hai aur jo Rab ne ham par zāhir kī hai.”

¹⁶ Wuh bhāg kar Bait-laham pahuṅche. Wahān unheṅ Mariyam aur Yūsuf mile aur sāth hī chhoṭā bachchā jo charnī meṅ paṛā huā thā. ¹⁷ Yih dekh kar unhoṅ ne sab kuchh bayān kiyā jo unheṅ is bachche ke bāre meṅ batāyā gayā thā. ¹⁸ Jis ne bhī un kī bāt sunī wuh hairatzadā huā. ¹⁹ Lekin Mariyam ko yih tamām bāteṅ yād rahiṅ aur wuh apne dil meṅ un par ḡhaur kartī rahī. ²⁰ Phir charwāhe lauṭ gae aur chalte chalte un tamām bātoṅ ke lie Allāh kī tāzīm-o-tārīf karte rahe jo unhoṅ ne sunī aur dekhī thiṅ, kyonki sab kuchh waisā hī pāyā thā jaisā farishte ne unheṅ batāyā thā.

Bachche kā Nām Īsā Rakhā Jātā Hai

²¹ Āṭh din ke bād bachche kā k̄hatnā karwāne kā waqt ā gayā. Us kā nām Īsā rakhā gayā, yānī wuhī nām jo farishte ne Mariyam ko us ke hāmīlā hone se pahle batāyā thā.

Īsā ko Baitul-muqaddas meṅ Pesh Kiyā Jātā Hai

²² Jab Mūsā kī shariyat ke mutābiq tahārat ke din pūre hue tab wuh bachche ko Yarūshalam le gae tāki use Rab ke huzūr pesh kiyā jāe, ²³ jaise Rab kī shariyat meṅ likhā hai, “Har pahlauṭhe ko Rab ke lie maḡhsūs-o-muqaddas karnā hai.” ²⁴ Sāth hī unhoṅ ne Mariyam kī tahārat kī rasm ke lie wuh qurbānī pesh kī jo Rab kī shariyat bayān kartī hai, yānī “Do qumriyān yā do jawān kabūtar.”

²⁵ Us waqt Yarūshalam meṅ ek ādmī banām Shamāun rahtā thā. Wuh rāstbāz aur k̄hudātars thā aur is intazār meṅ thā ki Masīh ā kar Isrāīl ko sukūn baḡhshe. Rūhul-quds us par thā, ²⁶ aur us ne us par yih bāt zāhir kī thi ki wuh jīte-jī Rab ke Masīh ko dekhegā. ²⁷ Us din Rūhul-quds ne use tahrīk dī ki wuh Baitul-muqaddas meṅ

jāe. Chunānche jab Mariyam aur Yūsuf bachche ko Rab kī shariyat ke mutābiq pesh karne ke lie Baitul-muqaddas meñ āe ²⁸ to Shamāūn maujūd thā. Us ne bachche ko apne bāzuon meñ le kar Allāh kī hamd-o-sanā karte hue kahā,

²⁹ “Ai āqā, ab tū apne bande ko ijāzat detā hai ki wuh salāmatī se rehlat kar jāe, jis tarah tū ne farmāyā hai.

³⁰ Kyoñki main ne apnī ānkhon se terī us najāt kā mushāhadā kar liyā hai

³¹ jo tū ne tamām qaumon kī maujūdagī meñ taiyār kī hai.

³² Yih ek aisī raushnī hai jis se Ġhairyahūdiyon kī ānkhen khul jāeñgī

aur terī qaum Isrāīl ko jalāl hāsīl hogā.”

³³ Bachche ke mān-bāp apne beṭe ke bāre meñ in alfāz par hairān hue. ³⁴ Shamāūn ne unheñ barkat dī aur Mariyam se kahā, “Yih bachchā muqarrar huā hai ki Isrāīl ke bahut-se log is se ṭhokar khā kar gir jāeñ, lekin bahut-se is se apne pānwoñ par khare bhī ho jāeñge. Go yih Allāh kī taraf se ek ishārā hai to bhī is kī muḡhālafat kī jāegī. ³⁵ Yoñ bahuton ke dilī khayālāt zāhir ho jāeñge. Is silsile meñ talwār terī jān meñ se bhī guzar jāegī.”

³⁶ Wahāñ Baitul-muqaddas meñ ek umrrasīdā nabiya bhī thī jis kā nām Hannāh thā. Wuh Fanuel kī beṭī aur Āshar ke qābile se thī. Shādī ke sāt sāl bād us kā shauhar mar gayā thā. ³⁷ Ab wuh bewā kī haisiyat se 84 sāl kī ho chukī thī. Wuh kabhī Baitul-muqaddas ko nahīn chhoṛtī thī, balki din rāt Allāh ko sijdā kartī, rozā rakhtī aur duā kartī thī. ³⁸ Us waqt wuh Mariyam aur Yūsuf ke pās ā kar Allāh kī tamjīd karne lagi. Sāth sāth wuh har ek ko jo is intazār meñ thā ki Allāh fidyā de kar Yarūshalam ko chhuṛāe, bachche ke bāre meñ batātī rahī.

Wuh Nāsarāt Wāpas Chale Jāte Haiñ

³⁹ Jab Īsā ke wālidain ne Rab kī shariyat meñ darj tamām farāyz adā kar lie to wuh Galīl meñ apne shahr Nāsarāt ko lauṭ gae. ⁴⁰ Wahāñ bachchā parwān chaṛhā aur taqwiyat pātā gayā. Wuh hikmat-o-dānāī se māmūr thā, aur Allāh kā fazl us par thā.

Bārah Sāl kī Umr meñ Baitul-muqaddas Meñ

⁴¹ Īsā ke wālidain har sāl Fasah kī Īd ke lie Yarūshalam jāyā karte the. ⁴² Us sāl bhī wuh māmūl ke mutābiq Īd ke lie gae jab Īsā bārah sāl kā thā. ⁴³ Īd ke iḡtitām par wuh Nāsarāt wāpas jāne lage, lekin Īsā Yarūshalam meñ rah gayā. Pahle us ke wālidain ko mālūm na thā, ⁴⁴ kyoñki wuh samajhte the ki wuh qāfile meñ kahīñ maujūd hai. Lekin

chalte chalte pahlā din guzar gayā aur wuh ab tak nazar na āyā thā. Is par wālidain use apne rishtedāroṅ aur azīzoṅ meṅ dhūṅḍne lage. ⁴⁵ Jab wuh wahān na milā to Mariyam aur Yūsuf Yarūshalam wāpas gae aur wahān dhūṅḍne lage. ⁴⁶ Tīn din ke bād wuh āḅhirkār Baitul-muqaddas meṅ pahuṅche. Wahān Īsā dīnī ustādoṅ ke darmiyān baiṭhā un kī bāteṅ sun rahā aur un se sawālāt pūchh rahā thā. ⁴⁷ Jis ne bhī us kī bāteṅ sunīṅ wuh us kī samajh aur jawāboṅ se dang rah gayā. ⁴⁸ Use dekh kar us ke wālidain ghabrā gae. Us kī mān ne kahā, “Beṭā, tū ne hamāre sāth yih kyoṅ kiyā? Terā bāp aur main tujhe ḍhūṅḍte ḍhūṅḍte shadīd koft kā shikār hue.”

⁴⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Āp ko mujhe talāsh karne kī kyā zarūrat thī? Kyā āp ko mālūm na thā ki mujhe apne Bāp ke ghar meṅ honā zarūr hai?” ⁵⁰ Lekin wuh us kī bāt na samjhe.

⁵¹ Phir wuh un ke sāth rawānā ho kar Nāsarat wāpas āyā aur un ke tābe rahā. Lekin us kī mān ne yih tamām bāteṅ apne dil meṅ mahfūz rakheṅ. ⁵² Yoṅ Īsā jawān huā. Us kī samajh aur hikmat barṭī gaī, aur use Allāh aur insān kī maqḅūliyat hāsil thī.

3

Yahyā Baptismā Dene Wāle kī Ḳhidmat

¹ Phir Rom ke shahanshāh Tibariyus kī hukūmat kā pandrahwān sāl ā gayā. Us waqt Puntiyus Pilātus sūbā Yahūdiyā kā gawarnar thā, Herodes Antipās Galil kā hākim thā, us kā bhāī Filippus Itūriyā aur Traḅhonītis ke ilāqe kā, jabki Lisāniyās Abilene kā. ² Hannā aur Kāyfā donoṅ imām-e-āzam the. Un dinoṅ meṅ Allāh Yahyā bin Zakariyāh se hamkalām huā jab wuh registān meṅ thā. ³ Phir wuh Dariyā-e-Yardan ke pūre ilāqe meṅ se guzarā. Har jagah us ne elān kiyā ki taubā karke baptismā lo tāki tumheṅ apne gunāhoṅ kī muāfi mil jāe. ⁴ Yoṅ Yasāyāh Nabī ke alfāz pūre hue jo us kī kitāb meṅ darj haiṅ:

‘Registān meṅ ek āwāz pukār rahī hai,

Rab kī rāh taiyār karo!

Us ke rāste sīdhe banāo.

⁵ Lāzim hai ki har wādī bhar dī jāe,

zarūrī hai ki har pahār aur buland jagah maidān ban jāe.

Jo ṭerḥā hai use sīdhā kiyā jāe,

jo nāhamwār hai use hamwār kiyā jāe.

⁶ Aur tamām insān Allāh kī najāt dekheṅge.’

⁷ Jab bahut-se log Yahyā ke pās āe tāki us se baptismā leṅ to us ne un se kahā, “Ai zahrīle sāṅp ke bachcho! Kis ne tum

ko āne wāle ḡhazab se bachne kī hidāyat kī? ⁸ Apnī zindagī se zāhir karo ki tum ne wāqai taubā kī hai. Yih k̄hayāl mat karo ki ham to bach jāenge kyonki Ibrāhīm hamārā bāp hai. Maiñ tum ko batātā hūñ ki Allāh in pattharon se bhī Ibrāhīm ke lie aulād paidā kar saktā hai. ⁹ Ab to adālat kī kulhārī darakhton kī jaṛon par rakhī huī hai. Har darakht jo achchhā phal na lāe kātā aur āg meñ jhoñkā jāegā.”

¹⁰ Logoñ ne us se pūchhā, “Phir ham kyā karen?”

¹¹ Us ne jawāb diyā, “Jis ke pās do kurte haiñ wuh ek us ko de de jis ke pās kuchh na ho. Aur jis ke pās khānā hai wuh use khilā de jis ke pās kuchh na ho.”

¹² Ṭaiks lene wāle bhī baptismā lene ke lie āe to unhoñ ne pūchhā, “Ustād, ham kyā karen?”

¹³ Us ne jawāb diyā, “Sirf utne ṭaiks lenā jitne hukūmat ne muqarrar kie haiñ.”

¹⁴ Kuchh faujiyon ne pūchhā, “Hameñ kyā karnā chāhie?”

Us ne jawāb diyā, “Kisī se jabran yā ḡhalat ilzām lagā kar paise na lenā balki apnī jāyz āmdanī par iktifā karnā.”

¹⁵ Logoñ kī tawaqqaot bahut baṛh gaīñ. Wuh apne dilon meñ sochne lage ki kyā yih Masīh to nahīñ hai? ¹⁶ Is par Yahyā un sab se muḡhātib ho kar kahne lagā, “Maiñ to tumheñ pāñī se baptismā detā hūñ, lekin ek āne wālā hai jo mujh se baṛā hai. Maiñ us ke jūton ke tasme kholne ke bhī lāyq nahīñ. Wuh tumheñ Rūhul-quds aur āg se baptismā degā. ¹⁷ Wuh hāth meñ chhāj pakare hue anāj ko bhūse se alag karne ke lie taiyār kharā hai. Wuh ḡahne kī jagah ko bilkul sāf karke anāj ko apne godām meñ jamā karegā. Lekin bhūse ko wuh aisī āg meñ jhoñkegā jo bujhne kī nahīñ.”

¹⁸ Is qism kī bahut-sī aur bāton se us ne qaum ko nasīhat kī aur use Allāh kī khushkhabrī sunāī. ¹⁹ Lekin ek din yon huā ki Yahyā ne Galīl ke hākim Herodes Antipās ko ḡāñṭā. Wajah yih thī ki Herodes ne apne bhāī ki bīwī Herodiyās se shādī kar lī thī aur is ke alāwā aur bahut-se ḡhalat kām kie the. ²⁰ Yih malāmat sun kar Herodes ne apne ḡhalat kām meñ aur izāfā yih kiyā ki Yahyā ko jel meñ ḡāl diyā.

Īsā kā Baptismā

²¹ Ek din jab bahut-se logoñ ko baptismā diyā jā rahā thā to Īsā ne bhī baptismā liyā. Jab wuh duā kar rahā thā to āsmān khul gayā ²² aur Rūhul-quds jismāñī sūrat meñ kabūtar kī tarah us par utar āyā. Sāth sāth āsmān se ek āwāz sunāī dī, “Tū merā pyārā Farzand hai, tujh se maiñ khush hūñ.”

Īsā kā Nasabnāmā

²³ Īsā taqrīban tīs sāl kā thā jab us ne k̄hidmat shurū kī. Use Yūsuf kā beṭā samjhā jāṭā thā. Us kā nasabnāmā yih hai: Yūsuf bin Elī ²⁴ bin Mattāt bin Lāwī bin Malkī bin Yannā bin Yūsuf ²⁵ bin Mattitiyāh bin Āmūs bin Nāhūm bin Asaliyāh bin Nogā ²⁶ bin Mā'at bin Mattitiyāh bin Shamaī bin Yosekh bin Yūdāh ²⁷ bin Yūhannāh bin Resā bin Zarubbābal bin Siyāltiyel bin Nerī ²⁸ bin Malikī bin Addī bin Qosām bin Ilmodām bin Er ²⁹ bin Yashua bin Iliyazar bin Yorīm bin Mattāt bin Lāwī ³⁰ bin Shamāūn bin Yahūdāh bin Yūsuf bin Yonām bin Iliyāqīm ³¹ bin Maleāh bin Minnāh bin Mattitiyāh bin Nātan bin Dāūd ³² bin Yassī bin Obed bin Boaz bin Salmon bin Nahson ³³ bin Ammīnadāb bin Admīn bin Arnī bin Hasron bin Fāras bin Yahūdāh ³⁴ bin Yāqūb bin Is'hāq bin Ibrāhīm bin Tārah bin Nahūr ³⁵ bin Sarūj bin Raū bin Falaj bin Ibar bin Silah ³⁶ bin Qīnān bin Arfaksad bin Sim bin Nūh bin Lamak ³⁷ bin Matūsilah bin Hanūk bin Yārid bin Mahalalel bin Qīnān ³⁸ bin Anūs bin Set bin Ādam. Ādam ko Allāh ne paidā kiyā thā.

4

Īsā ko Āzmāyā Jātā Hai

¹ Īsā Dariyā-e-Yardan se wāpas āyā. Wuh Rūhul-quds se māmūr thā jis ne use registān meñ lā kar us kī rāhnumāi kī. ² Wahāñ use chālīs dīn tak Iblīs se āzmāyā gayā. Is pūre arse meñ us ne kuchh na khāyā. Āk̄hirkār use bhūk lagī.

³ Phir Iblīs ne us se kahā, “Agar tū Allāh kā Farzand hai to is patthar ko hukm de ki roṭī ban jāe.”

⁴ Lekin Īsā ne inkār karke kahā, “Hargiz nahīñ, kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai ki insān kī zindagī sirf roṭī par munhasir nahīñ hotī.”

⁵ Is par Iblīs ne use kisī buland jagah par le jā kar ek lamhe meñ duniyā ke tamām mamālik dikhāe. ⁶ Wuh bolā, “Maiñ tujhe in mamālik kī shān-o-shaukat aur in par tamām iḳhtiyār dūngā. Kyonki yih mere sapurd kie gae haiñ aur jise chāhūñ de saktā hūñ. ⁷ Lihāzā yih sab kuchh terā hī hogā. Shart yih hai ki tū mujhe sijdā kare.”

⁸ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Hargiz nahīñ, kyonki kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai, ‘Rab apne Allāh ko sijdā kar aur sirf usī kī ibādat kar.’”

⁹ Phir Iblīs ne use Yarūshalam le jā kar Baitul-muqaddas kī sab se ūñchī jagah par kharā kiyā aur kahā, “Agar tū Allāh kā Farzand hai to yahāñ se chhalāng lagā de. ¹⁰ Kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Wuh apne farishtoñ ko terī hifāzat karne kā hukm degā, ¹¹ aur wuh

tujhe apne hāthoñ par uṭhā leñge tāki tere pānwoñ ko patthar se ṭhes na lage.’ ”

¹² Lekin Īsā ne tīsī bār inkār kiyā aur kahā, “Kalām-e-muqaddas yih bhī farmātā hai, ‘Rab apne Allāh ko na āzmānā.’ ”

¹³ In āzmāishoñ ke bād Iblīs ne Īsā ko kuchh der ke lie chhoṛ diyā.

Ḳhidmat kā Āghāz

¹⁴ Phir Īsā wāpas Galīl meñ āyā. Us meñ Rūhul-quḍs kī quwwat thī, aur us kī shohrat us pūre ilāqe meñ phail gayā.

¹⁵ Wahāñ wuh un ke ibādatḱhānoñ meñ tālīm dene lagā, aur sab ne us kī tārif kī.

Īsā ko Nāsarāt meñ Radd Kiyā Jātā Hai

¹⁶ Ek din wuh Nāsarāt pahuñchā jahāñ wuh parwān chaṛhā thā. Wahāñ bhī wuh māmūl ke mutābiq Sabat ke din maqāmī ibādatḱhāne meñ jā kar kalām-e-muqaddas meñ se paṛhne ke lie khaṛā ho gayā. ¹⁷ Use Yasāyāh Nabī kī kitāb dī gayā to us ne tūmār ko khol kar yih hawālā ḍhūnd nikālā,

¹⁸ “Rab kā Rūh mujh par hai,

kyoñki us ne mujhe tel se masah karke

ḡharīboñ ko ḱhushḱhabrī sunāne kā iḱhtiyār diyā hai.

Us ne mujhe yih elān karne ke lie bhejā hai ki

qaidiyōñ ko rihāī milegī

aur andhe dekheñge.

Us ne mujhe bhejā hai ki mainḱ kuchle huoñ ko āzād karāūñ

¹⁹ aur Rab kī taraf se bahālī ke sāl kā elān karūñ.”

²⁰ Yih kah kar Īsā ne tūmār ko lapeṭ kar ibādatḱhāne ke mulāzim ko wāpas kar diyā aur baiṭh gayā. Sārī jamāt kī āñkheñ us par lagī thīñ. ²¹ Phir wuh bol uṭhā, “Āj Allāh kā yih farmān tumhāre sunte hī pūrā ho gayā hai.”

²² Sab Īsā ke haq meñ bāteñ karne lage. Wuh un purfāzil bātoñ par hairatzadā the jo us ke muñh se niklīñ, aur wuh kahne lage, “Kyā yih Yūsuf kā beṭā nahīñ hai?”

²³ Us ne un se kahā, “Beshak tum mujhe yih kahāwat batāoge, ‘Ai ḍāḱṭar, pahle apne āp kā ilāj kar.’ Yānī sunane meñ āyā hai ki āp ne Kafarnahūm meñ mojize kie haiñ. Ab aise mojize yahāñ apne watanī shahr meñ bhī dikhāeñ.

²⁴ Lekin mainḱ tum ko sach batātā hūñ ki koī bhī nabī apne watanī shahr meñ maqḱbūl nahīñ hotā.

²⁵ Yih haqīqat hai ki Iliyās Nabī ke zamāne meñ Isrāīl meñ bahut-sī zarūratmand bewāeñ thīñ, us waqt jab sārhe tīn sāl tak bārish na huī aur pūre mulk meñ saḱht kāl paṛā.

²⁶ Is ke bāwujūd Iliyās ko un meñ se kisī ke pās nahīñ bhejā

gayā balki ek Ġhairyahūdī bewā ke pās jo Saidā ke shahr Sārpāt meñ rahtī thī. ²⁷ Isī tarah Ilīshā nabī ke zamāne meñ Isrāīl meñ koṛh ke bahut-se marīz the. Lekin un meñ se kisī ko shifā na milī balki sirf Nāmān ko jo Mul-k-e-Shām kā shahrī thā.”

²⁸ Jab ibādatkhāne meñ jamā logoñ ne yih bāteñ sunīñ to wuh bare taish meñ ā gae. ²⁹ Wuh uṭhe aur use shahr se nikāl kar us pahārī ke kināre le gae jis par shahr ko tāmīr kiyā gayā thā. Wahāñ se wuh use nīche girānā chāhte the, ³⁰ lekin Īsā un meñ se guzar kar wahāñ se chalā gayā.

Ādmī kā Badrūh kī Girift se Rihāī Pānā

³¹ Is ke bād wuh Galīl ke shahr Kafarnahūm ko gayā aur Sabat ke din ibādatkhāne meñ logoñ ko sikhāne lagā. ³² Wuh us kī tālīm sun kar hakkā-bakkā rah gae. Kyoñki wuh iḡhtiyār ke sāth tālīm detā thā. ³³ Ibādatkhāne meñ ek ādmī thā jo kisī nāpāk rūh ke qabze meñ thā. Ab wuh chīḡh chīḡh kar bolne lagā, ³⁴ “Are Nāsarat ke Īsā, hamārā āp ke sāth kyā wāstā hai? Kyā āp hameñ halāk karne āe haiñ? Maiñ to jāntā hūñ ki āp kaun haiñ, āp Allāh ke Quddūs haiñ.”

³⁵ Īsā ne use dāñṭ kar kahā, “Ḳhāmosh! Ādmī meñ se nikal jā!” Is par badrūh ādmī ko jamāt ke bīch meñ farsh par paṭak kar us meñ se nikal gai. Lekin wuh ādmī zaḡhmī na huā.

³⁶ Tamām log ghabrā gae aur ek dūsre se kahne lage, “Us ādmī ke alfāz meñ kyā iḡhtiyār aur quwwat hai ki badrūheñ us kā hukm māntī aur us ke kahne par nikal jāti haiñ?” ³⁷ Aur Īsā ke bāre meñ charchā us pūre ilāqe meñ phail gayā.

Bahut-se Marīzoñ kī Shifāyābī

³⁸ Phir Īsā ibādatkhāne ko chhoṛ kar Shamāūn ke ghar gayā. Wahāñ Shamāūn kī sās shadīd buḡhār meñ mubtalā thī. Unhoñ ne Īsā se guzārish kī ki wuh us kī madad kare. ³⁹ Us ne us ke sirhāne khare ho kar buḡhār ko dāñṭā to wuh utar gayā aur Shamāūn kī sās usī waqt uṭh kar un kī ḡhidmat karne lagī.

⁴⁰ Jab din ḡhal gayā to sab maḡāmī log apne marīzoñ ko Īsā ke pās lāe. Ḳhāh un kī bīmāriyāñ kuchh bhī kyoñ na thīñ, us ne har ek par apne hāth rakh kar use shifā dī. ⁴¹ Bahutoñ meñ badrūheñ bhī thīñ jinhoñ ne nikalte waqt chillā kar kahā, “Tū Allāh kā Farzand hai.” Lekin chūñki wuh jāntī thīñ ki wuh Masīh hai is lie us ne unheñ dāñṭ kar bolne na diyā.

Ḳhushḡhabrī Har Ek ke lie Hai

⁴² Jab aglā din charhā to Īsā shahr se nikal kar kisī wīrān jagah chalā gayā. Lekin hujūm use dhūndte dhūndte ākhirkār us ke pās pahuñchā. Log use apne pās se jāne nahīn denā chāhte the. ⁴³ Lekin us ne un se kahā, “Lāzim hai ki main dūsre shahron meñ bhī jā kar Allāh kī bādshāhī kī khushkhabrī sunāūn, kyonki mujhe isī maqsad ke lie bhejā gayā hai.”

⁴⁴ Chunānche wuh Yahūdiyā ke ibādatkhānon meñ munādī kartā rahā.

5

Pahle Shāgirdon kī Bulāhat

¹ Ek din Īsā Galil kī Jhīl Gannesarat ke kināre par kharā hujūm ko Allāh kā kalām sunā rahā thā. Log sunte sunte itne qarīb ā gae ki us ke lie jagah kam ho gaī. ² Phir use do kashtiyān nazar āin jo jhīl ke kināre lagī thīn. Machhere un meñ se utar chuke the aur ab apne jālon ko dho rahe the. ³ Īsā ek kashtī par sawār huā. Us ne kashtī ke mālik Shamāūn se darkhāst kī ki wuh kashtī ko kināre se thoṛā-sā dūr le chale. Phir wuh kashtī meñ baiṭhā aur hujūm ko tālim dene lagā.

⁴ Tālim dene ke ikhtitām par us ne Shamāūn se kahā, “Ab kashtī ko wahān le jā jahān pānī gahrā hai aur apne jālon ko machhliyān pakaṛne ke lie ḍāl do.”

⁵ Lekin Shamāūn ne etarāz kiyā, “Ustād, ham ne to pūrī rāt baṛī koshish kī, lekin ek bhī na pakaṛī. Tāham āp ke kahne par main jālon ko dubārā ḍālūngā.” ⁶ Yih kah kar unhoñ ne gahre pānī meñ jā kar apne jāl ḍāl die. Aur wāqai, machhliyon kā itnā baṛā ghol jālon meñ phaṅs gayā ki wuh phatne lage. ⁷ Yih dekh kar unhoñ ne apne sāthiyon ko ishārā karke bulāyā tāki wuh dūsri kashtī meñ ā kar un kī madad karen. Wuh āe aur sab ne mil kar donoñ kashtiyon ko itnī machhliyon se bhar diyā ki ākhirkār donoñ ḍubne ke khatre meñ thīn. ⁸ Jab Shamāūn Patras ne yih sab kuchh dekhā to us ne Īsā ke sāmne muñh ke bal gir kar kahā, “Kḥudāwand, mujh se dūr chale jāen. Main to gunāhgār hūn.” ⁹ Kyonki wuh aur us ke sāthī itnī machhliyan pakaṛne kī wajah se saḡht hairān the. ¹⁰ Aur Zabdī ke beṭe Yāqūb aur Yūhannā kī hālat bhī yihī thī jo Shamāūn ke sāth mil kar kām karte the.

Lekin Īsā ne Shamāūn se kahā, “Mat ḍar. Ab se tū ādmiyon ko pakaṛā karegā.”

¹¹ Wuh apnī kashtiyon ko kināre par le āe aur sab kuchh chhoṛ kar Īsā ke piḅhe ho lie.

Korh se Shifā

¹² Ek din Īsā kisī shahr meñ se guzar rahā thā ki wahāñ ek marīz milā jis kā pūrā jism koṛh se muta'assir thā. Jab us ne Īsā ko dekhā to wuh muñh ke bal gir paṛā aur iltijā kī, “Ai Khudāwand, agar āp chāheñ to mujhe pāk-sāf kar sakte haiñ.”

¹³ Īsā ne apnā hāth baṛhā kar use chhuā aur kahā, “Main chāhtā hūñ, pāk-sāf ho jā.” Is par bīmārī fauran dūr ho gai. ¹⁴ Īsā ne use hidāyat kī ki wuh kisī ko na batāe ki kyā huā hai. Us ne kahā, “Sīdhā Baitul-muqaddas meñ imām ke pās jā tāki wuh terā muāynā kare. Apne sāth wuh qurbānī le jā jis kā taqāzā Mūsā kī sharīat un se kartī hai jinheñ koṛh se shifā milī hai. Yoñ alāniyā tasdīq ho jāegī ki tū wāqāi pāk-sāf ho gayā hai.”

¹⁵ Tāham Īsā ke bāre meñ khabar aur zyādā tezī se phailī gai. Logoñ ke baṛe guroh us ke pās āte rahe tāki us kī bāteñ suneñ aur us ke hāth se shifā pāeñ. ¹⁶ Phir bhī wuh kaī bār unheñ chhoṛ kar duā karne ke lie wīrān jaghoñ par jāyā kartā thā.

Maflūj ke lie Chhat Kholī Jātī Hai

¹⁷ Ek din wuh logoñ ko tālīm de rahā thā. Farīsī aur sharīat ke ālim bhī Galīl aur Yahūdiyā ke har gāñw aur Yarūshalam se ā kar us ke pās baiṭhe the. Aur Rab kī qudrat use shifā dene ke lie tahrīk de rahī thī. ¹⁸ Itne meñ kuchh ādmī ek maflūj ko chārpāi par ḍāl kar wahāñ pahuñche. Unhoñ ne use ghar ke andar Īsā ke sāmne rakhne kī koshish kī, ¹⁹ lekin befāydā. Ghar meñ itne log the ki andar jānā nāmumkin thā. Is lie wuh ākhirkār chhat par chaṛh gae aur kuchh ṭāyleñ udheṛ kar chhat kā ek hissā khol diyā. Phir unhoñ ne chārpāi ko maflūj samet hujūm ke darmiyān Īsā ke sāmne utārā. ²⁰ Jab Īsā ne un kā imān dekhā to us ne maflūj se kahā, “Ai ādmī, tere gunāh muāf kar die gae haiñ.”

²¹ Yih sun kar sharīat ke ālim aur Farīsī soch-bichār meñ paṛ gae. “Yih kis tarah kā bandā hai jo is qism kā kufr baktā hai? Sirf Allāh hī gunāh muāf kar saktā hai.”

²² Lekin Īsā ne jān liyā ki yih kyā soch rahe haiñ, is lie us ne pūchhā, “Tum dil meñ is tarah kī bāteñ kyoñ soch rahe ho? ²³ Kyā maflūj se yih kahnā zyādā āsān hai ki ‘Tere gunāh muāf kar die gae haiñ’ yā yih ki ‘Uṭh kar chal-phir’? ²⁴ Lekin main tum ko dikhātā hūñ ki Ibn-e-Ādam ko wāqāi duniyā meñ gunāh muāf karne kā iḳhtiyār hai.” Yih kah kar wuh maflūj se muḳhātīb huā, “Uṭh, apnī chārpāi uṭhā kar apne ghar chalā jā.”

²⁵ Logoñ ke deḳhte deḳhte wuh ādmī khaṛā huā aur apnī chārpāi uṭhā kar Allāh kī hamd-o-sanā karte hue apne ghar

chalā gayā. ²⁶ Yih dekh kar sab saḡht hairatzadā hue aur Allāh kī tamjīd karne lage. Un par ḡhauf chhā gayā aur wuh kah uṭhe, “Āj ham ne nāqābil-e-yaqīn bāteñ dekhī haiñ.”

Īsā Mattī ko Bulātā Hai

²⁷ Is ke bād Īsā nīkal kar ek ṭaiks lene wāle ke pās se guzarā jo apnī chaukī par baiṭhā thā. Us kā nām Lāwī thā. Use dekh kar Īsā ne kahā, “Mere pīchhe ho le.” ²⁸ Wuh uṭhā aur sab kuchh chhoṛ kar us ke pīchhe ho liyā.

²⁹ Bād meñ us ne apne ghar meñ Īsā kī baṛī ziyāfat kī. Bahut-se ṭaiks lene wāle aur dīgar mehmān is meñ sharīk hue. ³⁰ Yih dekh kar kuchh Farīsiyoñ aur un se tālluḡ rakhne wāle sharīat ke ālimoñ ne Īsā ke shāgirdoñ se shīkāyat kī. Unhoñ ne kahā, “Tum ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ ke sāth kyoñ khāte-pīte ho?”

³¹ Īsā ne jawāb diyā, “Sehhatmandoñ ko ḡāḡtar kī zarūrat nahīñ hotī balki maṛizoñ ko. ³² Maiñ rāstbāzoñ ko nahīñ balki gunāhgāroñ ko bulāne āyā huñ tāki wuh taubā karen.”

Shāgird Rozā Kyoñ Nahīñ Rakhte?

³³ Kuchh logoñ ne Īsā se ek aur sawāl pūchhā, “Yahyā ke shāgird aksar rozā rakhte haiñ. Aur sāth sāth wuh duā bhī karte rahte haiñ. Farīsiyoñ ke shāgird bhī isī tarah karte haiñ. Lekin āp ke shāgird khāne-pīne kā silsilā jāri rakhte haiñ.”

³⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum shādī ke mehmānoñ ko rozā rakhne ko kah sakte ho jab dūlhā un ke darmiyān hai? Hargiz nahīñ! ³⁵ Lekin ek dīn āegā jab dūlhā un se le liyā jāegā. Us waqt wuh zarūr rozā rakheñge.”

³⁶ Us ne unheñ yih misāl bhī dī, “Kaun kisī nae libās ko phāṛ kar us kā ek ṭukṛā kisī purāne libās meñ lagāegā? Koī bhī nahīñ! Agar wuh aisā kare to na sirf nayā libās ḡharāb hogā balki us se liyā gayā ṭukṛā purāne libās ko bhī ḡharāb kar degā. ³⁷ Isī tarah koī bhī angūr kā tāzā ras purānī aur belachak mashkoñ meñ nahīñ ḡālegā. Agar wuh aisā kare to purānī mashkeñ paidā hone wālī gais ke bāis phaṭ jāeñgī. Natīje meñ mai aur mashkeñ donoñ zāe ho jāeñgī. ³⁸ Is lie angūr kā tāzā ras naī mashkoñ meñ ḡālā jātā hai jo lachakdār hotī haiñ. ³⁹ Lekin jo bhī purānī mai pīnā pasand kare wuh angūr kā nayā aur tāzā ras pasand nahīñ karegā. Wuh kahegā ki purānī hī behtar hai.”

6

Sabat ke bāre meñ Sawāl

¹ Ek dīn Īsā anāj ke khetoñ meñ se guzar rahā thā. Chalthe chalte us ke shāgird anāj kī bāleñ toṛne aur apne hāthoñ se

mal kar khāne lage. Sabat kā din thā. ² Yih dekh kar kuchh Farīsiyoñ ne kahā, “Tum yih kyoñ kar rahe ho? Sabat ke din aisā karnā manā hai.”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā tum ne kabhī nahīn paṛhā ki Dāūd ne kyā kiyā jab use aur us ke sāthiyoñ ko bhūk lagī thī? ⁴ Wuh Allāh ke ghar meñ dākhil huā aur Rab ke lie maḥsūsshudā roṭiyāñ le kar khāīñ, agarche sirf imāmoñ ko inheñ khāne kī ijāzat hai. Aur us ne apne sāthiyoñ ko bhī yih roṭiyāñ khilāīñ.” ⁵ Phir Īsā ne un se kahā, “Ibn-e-Ādam Sabat kā mālik hai.”

Sūkhe Hāth kī Shifā

⁶ Sabat ke ek aur din Īsā ibādatkhāne meñ jā kar sikhāne lagā. Wahāñ ek ādmī thā jis kā dahnā hāth sūkhā huā thā. ⁷ Shariyat ke ālim aur Farīsī baṛe ḡhaur se dekh rahe the ki kyā Īsā is ādmī ko āj bhī shifā degā? Kyoñki wuh us par ilzām lagāne kā koī bahānā dhūñd rahe the. ⁸ Lekin Īsā ne un kī soch ko jān liyā aur us sūkhe hāth wāle ādmī se kahā, “Uṭh, darmiyān meñ khaṛā ho.” Chunāñche wuh ādmī khaṛā huā. ⁹ Phir Īsā ne un se pūchhā, “Mujhe batāo, shariyat hameñ Sabat ke din kyā karne kī ijāzat detī hai, nek kām karne kī yā ḡhalat kām karne kī, kisī kī jān bachāne kī yā use tabāh karne kī?” ¹⁰ Wuh ḡhāmosh ho kar apne irdgird ke tamām logoñ kī taraf deḡhne lagā. Phir us ne kahā, “Apnā hāth āge baṛhā.” Us ne aisā kiyā to us kā hāth bahāl ho gayā.

¹¹ Lekin wuh āpe meñ na rahe aur ek dūsre se bāt karne lage ki ham Īsā se kis tarah nipaṭ sakte haiñ?

Īsā Bārah Rasūloñ ko Muqarrar Kartā Hai

¹² Unhīñ dinoñ meñ Īsā nikal kar duā karne ke lie pahār par chaṛh gayā. Duā karte karte pūrī rāt guzar gaī. ¹³ Phir us ne apne shāgirdoñ ko apne pās bulā kar un meñ se bārah ko chun liyā, jinheñ us ne apne rasūl muqarrar kiyā. Un ke nām yih haiñ: ¹⁴ Shamāun jis kā laqab us ne Patras rakhā, us kā bhāī Andriyās, Yāqūb, Yūhannā, Filippus, Bartulmāī, ¹⁵ Mattī, Tomā, Yāqūb bin Halfaī, Shamāun Mujāhid, ¹⁶ Yahūdāh bin Yāqūb aur Yahūdāh Iskariyotī jis ne bād meñ use dushman ke hawāle kar diyā.

Īsā Tālīm aur Shifā Detā Hai

¹⁷ Phir wuh un ke sāth pahār se utar kar ek khule aur hamwār maidān meñ khaṛā huā. Wahāñ shāgirdoñ kī baṛī tādād ne use gher liyā. Sāth hī bahut-se log Yahūdiyā, Yarūshalam aur Sūr aur Saidā ke sāhilī ilāqe se ¹⁸ us kī tālīm sunane aur bīmāriyoñ se shifā pāne ke lie āe the. Aur jinheñ badrūheñ tang kar rahī thīñ unheñ bhī shifā milī.

19 Tamām log use chhūne kī koshish kar rahe the, kyoṅki us meñ se quwwat nikal kar sab ko shifā de rahī thī.

Kaun Mubāarak Hai?

20 Phir Īsā ne apne shāgirdoñ kī taraf dekh kar kahā,
“Mubāarak ho tum jo zarūratmand ho,
kyoṅki Allāh kī bādshāhī tum ko hī hāsīl hai.

21 Mubāarak ho tum jo is waqt bhūke ho,
kyoṅki ser ho jāoge.
Mubāarak ho tum jo is waqt rote ho,
kyoṅki khushī se hañsoge.

22 Mubāarak ho tum jab log is lie tum se nafrat karte aur tumhārā huqqā-pānī band karte haiñ ki tum Ibn-e-Ādam ke pairokār ban gae ho. Hāñ, mubāarak ho tum jab wuh isī wajah se tumheñ lān-tān karte aur tumhārī badnāmī karte haiñ. 23 Jab wuh aisā karte haiñ to shādmān ho kar khushī se nācho, kyoṅki āsmān par tum ko barā ajr milegā. Un ke bāpdādā ne yihī sulūk nabiyoñ ke sāth kiyā thā.

24 Magar tum par afsos jo ab daulatmand ho,
kyoṅki tumhārā sukūn yihīñ khatm ho jāegā.

25 Tum par afsos jo is waqt khūb ser ho,
kyoṅki bād meñ tum bhūke hoge.

Tum par afsos jo ab hañs rahe ho,
kyoṅki ek waqt āegā ki ro ro kar mātām karoge.

26 Tum par afsos jin kī tamām log tārif karte haiñ, kyoṅki un ke bāpdādā ne yihī sulūk jhūṭe nabiyoñ ke sāth kiyā thā.

Apne Dushmanoñ se Muhabbat Rakhnā

27 Lekin tum ko jo sun rahe ho maiñ yih batātā hūñ, apne dushmanoñ se muhabbat rakho, aur un se bhalāī karo jo tum se nafrat karte haiñ. 28 Jo tum par lānat karte haiñ unheñ barkat do, aur jo tum se burā sulūk karte haiñ un ke lie duā karo. 29 Agar koī tumhāre ek gāl par thappaṛ māre to use dūsrā gāl bhī pesh kar do. Isī tarah agar koī tumhārī chādar chhīn le to use qamīs lene se bhī na roko. 30 Jo bhī tum se kuchh māngtā hai use do. Aur jis ne tum se kuchh liyā hai us se use wāpas dene kā taqāzā na karo. 31 Logoñ ke sāth waisā sulūk karo jaisā tum chāhte ho ki wuh tumhāre sāth karen.

32 Agar tum sirf unhīñ se muhabbat karo jo tum se karte haiñ to is meñ tumhārī kyā khās mehrbānī hogī? Gunāhgār bhī aisā hī karte haiñ. 33 Aur agar tum sirf unhīñ se bhalāī karo jo tum se bhalāī karte haiñ to is meñ tumhārī kyā khās mehrbānī hogī? Gunāhgār bhī aisā hī karte haiñ. 34 Isī tarah agar tum sirf unhīñ ko udhār do jin ke bāre meñ tumheñ andāzā hai ki wuh wāpas kar deñge

to is meñ tumhārī kyā khās mehrbānī hogī? Gunāhgār bhī gunāhgāroñ ko udhār dete haiñ jab unheñ sab kuchh wāpas milne kā yaqīn hotā hai. ³⁵ Nahīn, apne dushmanoñ se muhabbat karo aur unhīn se bhalāī karo. Unheñ udhār do jin ke bāre meñ tumheñ wāpas milne kī ummīd nahīn hai. Phir tum ko baṛā ajr milegā aur tum Allāh T'ālā ke farzand sābit hoge, kyoñki wuh bhī nāshukroñ aur bure logoñ par nekī kā izhār kartā hai. ³⁶ Lāzim hai ki tum rahmdīl ho kyoñki tumhārā Bāp bhī rahmdīl hai.

Munsif na Bananā

³⁷ Dūsroñ kī adālat na karnā to tumhārī bhī adālat nahīn kī jāegī. Dūsroñ ko mujrim qarār na denā to tum ko bhī mujrim qarār nahīn diyā jāegā. Muāf karo to tum ko bhī muāf kar diyā jāegā. ³⁸ Do to tum ko bhī diyā jāegā. Hāñ, jis hisāb se tum ne diyā usī hisāb se tum ko diyā jāegā, balki paimānā dabā dabā aur hilā hilā kar aur labrez karke tumhārī jholī meñ ḍāl diyā jāegā. Kyoñki jis paimāne se tum nāpte ho usī se tumhāre lie nāpā jāegā.”

³⁹ Phir Īsā ne yih misāl pesh kī. “Kyā ek andhā dūsre andhe kī rāhnumāī kar saktā hai? Hargiz nahīn! Agar wuh aisā kare to donoñ gaṛhe meñ gir jāeñge. ⁴⁰ Shāgird apne ustād se baṛā nahīn hotā balki jab use pūrī ṭrening milī ho to wuh apne ustād hī kī mānind hogā.

⁴¹ Tū kyoñ ghaur se apne bhāī kī āñkh meñ paṛe tinke par nazar kartā hai jabki tujhe wuh shahtīr nazar nahīn ātā jo terī apnī āñkh meñ hai? ⁴² Tū kyoñkar apne bhāī se kah saktā hai, ‘Bhāī, ṭhahro, mujhe tumhārī āñkh meñ paṛā tinkā nikālne do’ jabki tujhe apnī āñkh kā shahtīr nazar nahīn ātā? Riyākār! Pahle apnī āñkh ke shahtīr ko nikāl. Tab hī tujhe bhāī kā tinkā sāf nazar āegā aur tū use achchhī tarah se dekh kar nikāl sakegā.

Daraḳht Us ke Phal se Pahchānā Jātā Hai

⁴³ Na achchhā daraḳht ḳharāb phal lātā hai, na ḳharāb daraḳht achchhā phal. ⁴⁴ Har qism kā daraḳht us ke phal se pahchānā jātā hai. Ḳhārdār jhāriyoñ se anjīr yā angūr nahīn toṛe jāte. ⁴⁵ Nek shaḳhs kā achchhā phal us ke dil ke achchhe ḳhazāne se nikaltā hai jabki bure shaḳhs kā ḳharāb phal us ke dil kī burāī se nikaltā hai. Kyoñki jis chīz se dil bharā hotā hai wuhī chhalak kar muñh se nikaltī hai.

Do Qism ke Makān

⁴⁶ Tum kyoñ mujhe ‘Ḳhudāwand, Ḳhudāwand’ kah kar pukārte ho? Merī bāt par to tum amal nahīn karte. ⁴⁷ Lekin maiñ tum ko batātā hūñ ki wuh shaḳhs kis kī mānind hai jo mere pās ā kar merī bāt sun letā aur us par amal kartā hai.

48 Wuh us ādmī kī mānind hai jis ne apnā makān banāne ke lie gahrī buniyād kī khudāi karwāi. Khod khod kar wuh chaṭān tak pahuñch gayā. Usī par us ne makān kī buniyād rakhī. Makān mukammal huā to ek din sailāb āyā. Zor se bahtā huā pānī makān se ṭakrāyā, lekin wuh use hilā na sakā kyoñki wuh mazbūti se banāyā gayā thā. 49 Lekin jo merī bāt suntā aur us par amal nahīn kartā wuh us shaḥs kī mānind hai jis ne apnā makān buniyād ke baḡhair zamīn par hī tāmīr kiyā. Jyoñ hī zor se bahtā huā pānī us se ṭakrāyā to wuh gir gayā aur sarāsar tabāh ho gayā.”

7

Romī Afsar ke Ġhulām kī Shifā

1 Yih sab kuchh logoñ ko sunāne ke bād Īsā Kafarnahūm chalā gayā. 2 Wahāñ sau faujiyoñ par muḡarrar ek afsar rahtā thā. Un dinoñ meñ us kā ek ġhulām jo use bahut azīz thā bīmār paṛ gayā. Ab wuh marne ko thā. 3 Chūnki afsar ne Īsā ke bāre meñ sunā thā is lie us ne Yahūdiyoñ ke kuchh buzurg yih darḡhāst karne ke lie us ke pās bhej die ki wuh ā kar ġhulām ko shifā de. 4 Wuh Īsā ke pās pahuñch kar baṛe zor se iltijā karne lage, “Yih ādmī is lāyq hai ki āp us kī darḡhāst pūrī karen, 5 kyoñki wuh hamārī qaum se pyār kartā hai, yahāñ tak ki us ne hamāre lie ibādatḡhānā bhī tāmīr karwāyā hai.”

6 Chunānche Īsā un ke sāth chal paṛā. Lekin jab wuh ghar ke qarīb pahuñch gayā to afsar ne apne kuchh dost yih kah kar us ke pās bhej die ki “Ḳhudāwand, mere ghar meñ āne kī taklif na karen, kyoñki maiñ is lāyq nahīn hūñ. 7 Is lie maiñ ne ḡhud ko āp ke pās āne ke lāyq bhī na samjhā. Bas wahīñ se kah deñ to merā ġhulām shifā pā jāegā. 8 Kyoñki mujhe ḡhud ālā afsaroñ ke hukm par chalnā paṛtā hai aur mere mātāht bhī fauji haiñ. Ek ko kahtā hūñ, ‘Jā!’ To wuh jātā hai aur dūsre ko ‘Ā!’ To wuh ātā hai. Isī tarah maiñ apne naukar ko hukm detā hūñ, ‘Yih kar!’ To wuh kartā hai.”

9 Yih sun kar Īsā nihāyat hairān huā. Us ne muṛ kar apne pīchhe āne wāle hujūm se kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, maiñ ne Isrāil meñ bhī is qism kā imān nahīn pāyā.”

10 Jab afsar kā paighām pahuñchāne wāle ghar wāpas āe to unhoñ ne dekhā ki ġhulām kī sehhat bahāl ho chukī hai.

Bewā kā Beṭā Zindā Kiyā Jātā Hai

11 Kuchh der ke bād Īsā apne shāgirdoñ ke sāth Nāyn Shahr ke lie rawānā huā. Ek baṛā hujūm bhī sāth chal rahā thā. 12 Jab wuh shahr ke darwāze ke qarīb pahuñchā to

ek janāzā nīklā. Jo naujawān faut huā thā us kī mān bewā thī aur wuh us kā iklautā beṭā thā. Mān ke sāth shahr ke bahut-se log chal rahe the. ¹³ Use dekh kar Ḳhudāwand ko us par baṛā tars āyā. Us ne us se kahā, “Mat ro.” ¹⁴ Phir wuh janāze ke pās gayā aur use chhuā. Use uṭhāne wāle ruk gae to Īsā ne kahā, “Ai naujawān, main tujhe kahtā hūn ki uṭh.” ¹⁵ Murdā uṭh baiṭhā aur bolne lagā. Īsā ne use us kī mān ke sapurd kar diyā.

¹⁶ Yih dekh kar tamām logoñ par ḵhauf tārī ho gayā aur wuh Allāh kī tamjīd karke kahne lage, “Hamāre darmiyān ek baṛā nabī barpā huā hai. Allāh ne apnī qaum par nazar kī hai.”

¹⁷ Aur Īsā ke bāre meñ yih ḵhabar pūre Yahūdiyā aur irdgird ke ilāqe meñ phail gai.

Yahyā kā Īsā se Sawāl

¹⁸ Yahyā ko bhī apne shāgirdoñ kī mārifat in tamām wāqiyāt ke bāre meñ patā chalā. Is par us ne do shāgirdoñ ko bulā kar ¹⁹ unheñ yih pūchhne ke lie Ḳhudāwand ke pās bhejā, “Kyā āp wuhī haiñ jise ānā hai yā ham kisī aur ke intazār meñ raheñ?”

²⁰ Chunānche yih shāgird Īsā ke pās pahuñch kar kahne lage, “Yahyā baptismā dene wāle ne hameñ yih pūchhne ke lie bhejā hai ki kyā āp wuhī haiñ jise ānā hai yā ham kisī aur kā intazār karen?”

²¹ Īsā ne usī waqt bahut-se logoñ ko shifā dī thī jo muḵhtalif qism kī bīmāriyoñ, musibatoñ aur badrūhoñ kī girift meñ the. Andhoñ kī ānkheñ bhī bahāl ho gai thīñ. ²² Is lie us ne jawāb meñ Yahyā ke qāsidoñ se kahā, “Yahyā ke pās wāpas jā kar use sab kuchh batā denā jo tum ne dekhā aur sunā hai. ‘Andhe deḵhte, langare chalte phirte haiñ, koṛhiyoñ ko pāk-sāf kiyā jātā hai, bahre sunte haiñ, murdoñ ko zindā kiyā jātā hai aur ḡharīboñ ko Allāh kī ḵhushḵhabrī sunāi jātī hai.’ ²³ Yahyā ko batāo, ‘Mubāarak hai wuh jo mere sabab se ṭhokar khā kar bargashtā nahīn hotā.’ ”

²⁴ Yahyā ke yih qāsīd chale gae to Īsā hujūm se Yahyā ke bāre meñ bāt karne lagā, “Tum registān meñ kyā deḵhne gae the? Ek sarkandā jo hawā ke har jhonke se hiltā hai? Beshak nahīn. ²⁵ Yā kyā wahān jā kar aise ādmī kī tawaqqo kar rahe the jo nafis aur mulāym libās pahne hue hai? Nahīn, jo shāndār kapre pahante aur aish-o-ishrat meñ zindagī guzarte haiñ wuh shāhī mahaloñ meñ pāe jāte haiñ. ²⁶ To phir tum kyā deḵhne gae the? Ek nabī ko? Bilkul sahīh, balki main tum ko batātā hūn ki wuh nabī se bhī baṛā hai. ²⁷ Usī ke bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ

likhā hai, ‘Dekh main apne paighambar ko tere āge āge bhej detā hūn jo tere sāmne rāstā taiyār karegā.’²⁸ Main tum ko batātā hūn ki is duniyā meñ paidā hone wālā koī bhī shakhs Yahyā se baṛā nahīn hai. To bhī Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil hone wālā sab se chhoṭā shakhs us se baṛā hai.”

²⁹ Bāt yih thī ki tamām qaum bashamūl ṭaiks lene wāloñ ne Yahyā kā paighām sun kar Allāh kā insāf mān liyā aur Yahyā se baptismā liyā thā. ³⁰ Sirf Farīsī aur shariat ke ulamā ne apne bāre meñ Allāh kī marzī ko radd karke Yahyā kā baptismā lene se inkār kiyā thā.

³¹ Īsā ne bāt jāri rakhī, “Chunānche main is nasl ke logoñ ko kis se tashbīh dūn? Wuh kis se mutābiqat rakhte haiñ?”

³² Wuh un bachchoñ kī mānind haiñ jo bāzār meñ baiṭhe khel rahe haiñ. Un meñ se kuchh ūñchī āwāz se dūsre bachchoñ se shikāyat kar rahe haiñ, ‘Ham ne bānsrī bajāi to tum na nāche. Phir ham ne nohā ke gīt gāe, lekin tum na roe.’ ³³ Dekho, Yahyā baptismā dene wālā āyā aur na roṭī khāi, na mai pī. Yih dekh kar tum kahte ho ki us meñ badrūh hai.

³⁴ Phir Ibn-e-Ādam khātā aur pitā huā āyā. Ab tum kahte ho, ‘Dekho yih kaisā peṭū aur sharābī hai. Aur wuh ṭaiks lene wāloñ aur gunāhgāroñ kā dost bhī hai.’

³⁵ Lekin hikmat apne tamām bachchoñ se hī sahīh sābit huī hai.”

Īsā Shamāūn Farīsī ke Ghar Meñ

³⁶ Ek Farīsī ne Īsā ko khānā khāne kī dāwat dī. Īsā us ke ghar jā kar khānā khāne ke lie baiṭh gayā. ³⁷ Us shahr meñ ek badchalan aurat rahtī thī. Jab use patā chalā ki Īsā us Farīsī ke ghar meñ khānā khā rahā hai to wuh itrdān meñ beshqīmat itr lā kar ³⁸ pichhe se us ke pānwoñ ke pās kharī ho gai. Wuh ro paṛī aur us ke ānsū ṭapak ṭapak kar Īsā ke pānwoñ ko tar karne lage. Phir us ne us ke pānwoñ ko apne bāloñ se poñchh kar unheñ chūmā aur un par itr ḍālā.

³⁹ Jab Īsā ke Farīsī mezbān ne yih dekhā to us ne dil meñ kahā, “Agar yih ādmī nabī hotā to use mālūm hotā ki yih kis qism kī aurat hai jo use chhū rahī hai, ki yih gunāhgār hai.”

⁴⁰ Īsā ne in khayālāt ke jawāb meñ us se kahā, “Shamāūn, main tujhe kuchh batānā chāhtā hūn.”

Us ne kahā, “Jī ustād, batāen.”

⁴¹ Īsā ne kahā, “Ek sāhūkār ke do qarzdār the. Ek ko us ne chāñdī ke 500 sikke die the aur dūsre ko 50 sikke. ⁴² Lekin donoñ apnā qarz adā na kar sake. Yih dekh kar us ne donoñ kā qarz muāf kar diyā. Ab mujhe batā, donoñ qarzdāroñ meñ se kaun use zyādā azīz rakhegā?”

⁴³ Shamāūn ne jawāb diyā, “Mere khayāl meñ wuh jise zyādā muāf kiyā gayā.”

Īsā ne kahā, “Tū ne ṭhīk andāzā lagāyā hai.”⁴⁴ Aur aurat kī taraf muṛ kar us ne Shamāūn se bāt jāri rakhī, “Kyā tū is aurat ko dekhtā hai?”⁴⁵ Jab main is ghar meñ āyā to tū ne mujhe pānw dhone ke lie pānī na diyā. Lekin is ne mere pānwōñ ko apne ānsuoñ se tar karke apne bāloñ se poñchh kar ḡhushk kar diyā hai. Tū ne mujhe bosā na diyā, lekin yih mere andar āne se le kar ab tak mere pānwōñ ko chūmne se bāz nahīñ rahī. ⁴⁶ Tū ne mere sar par zaitūn kā tel na ḡālā, lekin is ne mere pānwōñ par itr ḡālā. ⁴⁷ Is lie main tujhe batātā hūñ ki is ke gunāhoñ ko go wuh bahut haiñ muāf kar diyā gayā hai, kyoñki is ne bahut muhabbat kā izhār kiyā hai. Lekin jise kam muāf kiyā gayā ho wuh kam muhabbat rakhtā hai.”

⁴⁸ Phir Īsā ne aurat se kahā, “Tere gunāhoñ ko muāf kar diyā gayā hai.”

⁴⁹ Yih sun kar jo sāth baiṭhe the āpas meñ kahne lage, “Yih kis ḡism kā shaḡhs hai jo gunāhoñ ko bhī muāf kartā hai?”

⁵⁰ Lekin Īsā ne ḡhātūn se kahā, “Tere īmān ne tujhe bachā liyā hai. Salāmatī se chalī jā.”

8

Ḡhidmatguzār Ḡhawātīn Īsā ke sāth Safr Kartī Haiñ

¹ Is ke kuchh der bād Īsā muḡhtalif shahroñ aur dehātoñ meñ se guzar kar safr karne lagā. Har jagah us ne Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ ḡhushḡhabrī sunāī. Us ke bārah shāgird us ke sāth the, ² nīz kuchh ḡhawātīn bhī jinheñ us ne badrūhoñ se rihāī aur bīmāriyoñ se shifā dī thī. In meñ se ek Mariyam thī jo Magdalīnī kahlātī thī jis meñ se sāt badrūheñ nikālī gāī thīñ. ³ Phir Yuannā jo Ḡhūzā kī bīwī thī. (Ḡhūzā Herodes Bādshāh kā ek afsar thā.) Sūsannā aur ḡīgar kāī ḡhawātīn bhī thīñ jo apne māli wasāyl se un kī ḡhidmat kartī thīñ.

Bīj Bone Wāle kī Tamsīl

⁴ Ek dīn Īsā ne ek baṛe hujūm ko ek tamsīl sunāī. Log muḡhtalif shahroñ se use sunane ke lie jamā ho gae the.

⁵ “Ek kisān bīj bone ke lie niklā. Jab bīj idhar-udhar bikhar gayā to kuchh dāne rāste par gire. Wahāñ unheñ pānwōñ tale kuchlā gayā aur parindoñ ne unheñ chug liyā.

⁶ Kuchh pathrīlī zamīn par gire. Wahāñ wuh ugne to lage, lekin namī kī kamī thī, is lie paude kuchh der ke bād sūkh gae. ⁷ Kuchh dāne ḡhudrau kāñṭedār paudoñ ke darmiyān bhī gire. Wahāñ wuh ugne to lage, lekin ḡhudrau paudoñ ne sāth sāth baṛh kar unheñ phalne-phūlne kī jagah na dī. Chunañche wuh bhī ḡhatm ho gae. ⁸ Lekin aise dāne bhī

the jo zarkhez zamīn par gire. Wahān wuh ug sake aur jab fasal pak gaī to sau gunā zyādā phal paidā huā.”

Yih kah kar Īsā pukār uṭhā, “Jo sun saktā hai wuh sun le!”

Tamsiloñ kā Maqsad

⁹ Us ke shāgirdoñ ne us se pūchhā ki is tamsil kā kyā matlab hai? ¹⁰ Jawāb meñ us ne kahā, “Tum ko to Allāh kī bādshāhī ke bhed samajhne kī liyāqat dī gaī hai. Lekin main dūsroñ ko samjhāne ke lie tamsileñ istemāl kartā hūn tāki pak kalām pūrā ho jāe ki ‘Wuh apnī ānkhoñ se dekheñge magar kuchh nahīn jāneñge, wuh apne kānoñ se suneñge magar kuchh nahīn samjheñge.’

Bij Bone Wāle kī Tamsil kā Matlab

¹¹ Tamsil kā matlab yih hai: Bij se murād Allāh kā kalām hai. ¹² Rāh par gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sunte to haiñ, lekin phir Iblīs ā kar use un ke diloñ se chhīn letā hai, aisā na ho ki wuh imān lā kar najāt pāeñ. ¹³ Pathrīlī zamīn par gire hue dāne wuh log haiñ jo kalām sun kar use khushī se qabūl to kar lete haiñ, lekin jaṛ nahīn pakarte. Natije meñ agarche wuh kuchh der ke lie imān rakhte haiñ to bhī jab kisī āzmāish kā sāmna karnā partā hai to wuh bargashtā ho jāte haiñ. ¹⁴ Khudrau kāñṭedār padoñ ke darmiyān gire hue dāne wuh log haiñ jo sunte to haiñ, lekin jab wuh chale jāte haiñ to rozmarā kī pareshāniyān, daulat aur zindagī kī aish-o-ishrat unheñ phalne-phūlne nahīn detī. Natije meñ wuh phal lāne tak nahīn pahuñchte. ¹⁵ Is ke muqābale meñ zarkhez zamīn meñ gire hue dāne wuh log haiñ jin kā dil diyānatdār aur achchhā hai. Jab wuh kalām sunte haiñ to wuh use apnāte aur sābitqadmī se taraqqī karte karte phal lāte haiñ.

Koī Charāgh ko Bartan ke niche Nahīn Chhupātā

¹⁶ Jab koī charāgh jalātā hai to wuh use kisī bartan yā chārpāi ke niche nahīn rakhtā, balki use shamādān par rakh detā hai tāki us kī raushnī andar āne wāloñ ko nazar āe.

¹⁷ Jo kuchh bhī is waqt poshidā hai wuh ākhir meñ zāhir ho jāegā, aur jo kuchh bhī chhupā huā hai wuh mālūm ho jāegā aur raushnī meñ layā jāegā.

¹⁸ Chunāñche is par dhyān do ki tum kis tarah sunte ho. Kyoñki jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā, jabki jis ke pās kuchh nahīn hai us se wuh bhī chhīn liyā jāegā jis ke bāre meñ wuh khayāl kartā hai ki us kā hai.”

Īsā kī Māñ aur Bhāi

19 Ek din Īsā kī mān aur bhāi us ke pās āe, lekin wuh hujūm kī wajah se us tak na pahuñch sake. ²⁰ Chunāñche Īsā ko ittalā dī gaī, “Āp kī mān aur bhāi bāhar khaṛe haiñ aur āp se milnā chāhte haiñ.”

²¹ Us ne jawāb diyā, “Merī mān aur bhāi wuh sab haiñ jo Allāh kā kalām sun kar us par amal karte haiñ.”

Īsā Āñdhī ko Thamā Detā Hai

²² Ek din Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Āo, ham jhīl ko pār karen.” Chunāñche wuh kashtī par sawār ho kar rawānā hue. ²³ Jab kashtī chalī jā rahī thī to Īsā so gayā. Achānak jhīl par āñdhī āī. Kashtī pānī se bharne lagī aur ḍubne kā khatrā thā. ²⁴ Phir unhoñ ne Īsā ke pās jā kar use jagā diyā aur kahā, “Ustād, ustād, ham tabāh ho rahe haiñ.”

Wuh jāg uṭhā aur āñdhī aur maujoñ ko ḍantā. Āñdhī tham gaī aur lahreñ bilkul sākit ho gaīñ. ²⁵ Phir us ne shāgirdoñ se pūchhā, “Tumhārā imān kahāñ hai?”

Un par khauf tārī ho gayā aur wuh saḡht hairān ho kar āpas meñ kahne lage, “Ākhir yih kaun hai? Wuh hawā aur pānī ko bhī hukm detā hai, aur wuh us kī mānte haiñ.”

Īsā Ek Garāsīnī Ādmī se Badrūheñ Nikāl Detā Hai

²⁶ Phir wuh safr jāri rakhte hue Garāsā ke ilāqe ke kināre par pahuñche jo jhīl ke pār Galīl ke muqābil hai. ²⁷ Jab Īsā kashtī se utrā to shahr kā ek ādmī Īsā ko milā jo badrūhoñ kī girift meñ thā. Wuh kāfī der se kapṛe pahne baḡhair chaltā phirtā thā aur apne ghar ke bajāe qabroñ meñ rahtā thā. ²⁸ Īsā ko dekh kar wuh chillāyā aur us ke sāmne gir gayā. Ūñchī āwāz se us ne kahā, “Īsā Allāh T’alā ke Farzand, merā āp ke sāth kyā wāstā hai? Maiñ minnat kartā hūñ, mujhe azāb meñ na ḍaleñ.” ²⁹ Kyoñki Īsā ne nāpāk rūh ko hukm diyā thā, “Ādmī meñ se nikal jā!” Is badrūh ne baṛī der se us par qabzā kiyā huā thā, is lie logoñ ne us ke hāth-pāñw zanjīroñ se bāndh kar us kī pahrādārī karne kī koshish kī thī, lekin befāydā. Wuh zanjīroñ ko toṛ ḍāltā aur badrūh use wīrān ilāqoñ meñ bhagāe phirtī thī.

³⁰ Īsā ne us se pūchhā, “Terā nām kyā hai?” Us ne jawāb diyā, “Lashkar.” Is nām kī wajah yih thī ki us meñ bahut-sī badrūheñ ghusī huī thīñ. ³¹ Ab yih minnat karne lagīñ, “Hameñ athāh gaṛhe meñ jāne ko na kahañ.”

³² Us waqt qarīb kī pahārī par suaroñ kā baṛā ḡhol char rahā thā. Badrūhoñ ne Īsā se iltamās kī, “Hameñ un suaroñ meñ dākhl hone deñ.” Us ne ijāzat de dī. ³³ Chunāñche wuh us ādmī meñ se nikal kar suaroñ meñ jā ghusīñ. Is

par pūre ḡhol ke suar bhāḡ bhāḡ kar pahārī kī ḡhalān par se utre aur jhīl meñ jhapṭ kar ḡḡb mare.

³⁴ Yih dekh kar suaroñ ke gallābān bhāḡ gae. Unhoñ ne shahr aur dehāt meñ is bāt kā charchā kiyā ³⁵ to log yih mālūm karne ke lie ki kyā huā hai apnī jaghoñ se nikal kar Īsā ke pās āe. Us ke pās pahuñche to wuh ādmī milā jis se badrūheñ nikal gaī thīñ. Ab wuh kapre pahne Īsā ke pānwoñ meñ baiṭhā thā aur us kī zahnī hālat ṭhīk thī. Yih dekh kar wuh ḡar gae. ³⁶ Jinhoñ ne sab kuchh dekhā thā unhoñ ne logoñ ko batāyā ki is badrūh-giriftā ādmī ko kis tarah rihāī milī hai. ³⁷ Phir us ilāqe ke tamām logoñ ne Īsā se darḡhāst kī ki wuh unheñ chhoṛ kar chalā jāe, kyoñki un par baṛā ḡhauf chhā gayā thā. Chunāñche Īsā kasṭī par sawār ho kar wāpas chalā gayā. ³⁸ Jis ādmī se badrūheñ nikal gaī thīñ us ne us se iltamās kī, “Mujhe bhī apne sāth jāne deñ.”

Lekin Īsā ne use ijāzat na dī balki kahā, ³⁹ “Apne ghar wāpas chalā jā aur dūsroñ ko wuh sab kuchh batā jo Allāh ne tere lie kiyā hai.”

Chunāñche wuh wāpas chalā gayā aur pūre shahr meñ logoñ ko batāne lagā ki Īsā ne mere lie kyā kuchh kiyā hai.

Yāir kī Beṭī aur Bīmār Ḳhātūn

⁴⁰ Jab Īsā jhīl ke dūsre kināre par wāpas pahuñchā to logoñ ne us kā istiḡbāl kiyā, kyoñki wuh us ke intazār meñ the. ⁴¹ Itne meñ ek ādmī Īsā ke pās āyā jis kā nām Yāir thā. Wuh maḡāmī ibādatḡhāne kā rāhnumā thā. Wuh Īsā ke pānwoñ meñ gir kar minnat karne lagā, “Mere ghar chaleñ.” ⁴² Kyoñki us kī iklautī beṭī jo taḡrīban bārah sāl kī thī marne ko thī.

Īsā chal paṛā. Hujūm ne use yoñ gherā huā thā ki sāns lenā bhī mushkil thā. ⁴³ Hujūm meñ ek ḡhātūn thī jo bārah sāl se ḡhūn bahne ke marz se rihāī na pā sakī thī. Koī use shifā na de sakā thā. ⁴⁴ Ab us ne pīchhe se ā kar Īsā ke libās ke kināre ko chhuā. Ḳhūn bahnā fauran band ho gayā. ⁴⁵ Lekin Īsā ne pūchhā, “Kis ne mujhe chhuā hai?”

Sab ne inkār kiyā aur Patras ne kahā, “Ustād, yih tamām log to āp ko gher kar dabā rahe haiñ.”

⁴⁶ Lekin Īsā ne isrār kiyā, “Kisī ne zarūr mujhe chhuā hai, kyoñki mujhe mahsūs huā hai ki mujh meñ se tawānāī niklī hai.” ⁴⁷ Jab us ḡhātūn ne dekhā ki bhed khul gayā to wuh larazṭī huī āī aur us ke sāmne gir gaī. Pūre hujūm kī maujūdagī meñ us ne bayān kiyā ki us ne Īsā ko kyoñ chhuā thā aur ki chhūte hī use shifā mil gaī thī. ⁴⁸ Īsā ne

kahā, “Beṭī, tere īmān ne tujhe bachā liyā hai. Salāmatī se chalī jā.”

⁴⁹ Īsā ne yih bāt abhī khatm nahīn kī thī ki ibādatkhāne ke rāhnumā Yāir ke ghar se koī shakhs ā pahuñchā. Us ne kahā, “Āp kī beṭī faut ho chukī hai, ab ustād ko mazīd taklif na deñ.”

⁵⁰ Lekin Īsā ne yih sun kar kahā, “Mat ghabrā. Faqt īmān rakh to wuh bach jāegī.”

⁵¹ Wuh ghar pahuñch gae to Īsā ne kisī ko bhī siwāe Patras, Yūhannā, Yāqūb aur beṭī ke wālidain ke andar āne kī ijāzat na dī. ⁵² Tamām log ro rahe aur chhātī pīṭ pīṭ kar mātam kar rahe the. Īsā ne kahā, “Ḳhāmosh! Wuh mar nahīn gaī balki so rahī hai.”

⁵³ Log hañs kar us kā mazāq uṛāne lage, kyonki wuh jānte the ki laṛkī mar gaī hai. ⁵⁴ Lekin Īsā ne laṛkī kā hāth pakaṛ kar ūñchī āwāz se kahā, “Beṭī, jāg uṭh.” ⁵⁵ Laṛkī kī jān wāpas ā gaī aur wuh fauran uṭh khaṛī huī. Phir Īsā ne hukm diyā ki use kuchh khāne ko diyā jāe. ⁵⁶ Yih sab kuchh dekh kar us ke wālidain hairatzadā hue. Lekin us ne unheñ kahā ki is ke bāre meñ kisī ko bhī na batānā.

9

Īsā Bārah Rasūlon ko Tablīgh Karne Bhej Detā Hai

¹ Is ke bād Īsā ne apne bārah shāgirdon ko ikaṭṭhā karke unheñ badrūhon ko nikālne aur marīzon ko shifā dene kī quwwat aur iḳhtiyār diyā. ² Phir us ne unheñ Allāh kī bādshāhī kī munādī karne aur shifā dene ke lie bhej diyā. ³ Us ne kahā, “Safr par kuchh sāth na lenā. Na lāṭhī, na sāmān ke lie baig, na roṭī, na paise aur na ek se zyādā sūṭ. ⁴ Jis ghar meñ bhī tum jāte ho us meñ us maqām se chale jāne tak ṭhahro. ⁵ Aur agar maqāmī log tum ko qabūl na karen to phir us shahr se nikalte waqt us kī gard apne pānwoñ se jhāṛ do. Yoñ tum un ke ḳhilāf gawāhī doge.”

⁶ Chunāñche wuh nikal kar gānw gānw jā kar Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāne aur marīzon ko shifā dene lage.

Herodes Antipās Pareshān Ho Jātā Hai

⁷ Jab Galīl ke hukmrān Herodes Antipās ne sab kuchh sunā jo Īsā kar rahā thā to wuh uljhan meñ paṛ gayā. Bāz to kah rahe the ki Yahyā baptismā dene wālā jī uṭhā hai. ⁸ Auroñ kā ḳhayāl thā ki Iliyās Nabī Īsā meñ zāhir huā hai yā ki qadīm zamāne kā koī aur nabī jī uṭhā hai. ⁹ Lekin Herodes ne kahā, “Main ne ḳhud Yahyā kā sar qalam karwāyā thā. To phir yih kaun hai jis ke bāre meñ main is qism kī bāteñ suntā hūñ?” Aur wuh us se milne kī koshish karne lagā.

Īsā 5000 Afrād ko Khānā Khilātā Hai

¹⁰ Rasūl wāpas āe to unhoñ ne Īsā ko sab kuchh sunāyā jo unhoñ ne kiyā thā. Phir wuh unheñ alag le jā kar Bait-saidā nāmī shahr meñ āyā. ¹¹ Lekin jab logoñ ko patā chalā to wuh un ke pichhe wahāñ pahuñch gae. Īsā ne unheñ āne diyā aur Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ tālīm dī. Sāth sāth us ne marīzoñ ko shifā bhī dī. ¹² Jab din dhalne lagā to bārah shāgirdoñ ne pās ā kar us se kahā, “Logoñ ko ruḵsat kar deñ tāki wuh irdgird ke dehātoñ aur bastiyōñ meñ jā kar rāt thaharne aur khāne kā band-o-bast kar sakeñ, kyoñki is wīrān jagah meñ kuchh nahīn milegā.”

¹³ Lekin Īsā ne unheñ kahā, “Tum ḵhud inheñ kuchh khāne ko do.”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Hamāre pās sirf pāñch roṭiyāñ aur do machhliyāñ haiñ. Yā kyā ham jā kar in tamām logoñ ke lie khānā ḵharīd lāeñ?” ¹⁴ (Wahāñ taqriban 5,000 mard the.)

Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Tamām logoñ ko gurohoñ meñ taqsīm karke biṭhā do. Har guroh pachās afrād par mushtamil ho.”

¹⁵ Shāgirdoñ ne aisā hī kiyā aur sab ko biṭhā diyā. ¹⁶ Is par Īsā ne un pāñch roṭiyōñ aur do machhliyōñ ko le kar āsmān kī taraf nazar uṭhāi aur un ke lie shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne unheñ toṭ toṭ kar shāgirdoñ ko diyā tāki wuh logoñ meñ taqsīm kareñ. ¹⁷ Aur sab ne jī bhar kar khāyā. Is ke bād jab bache hue ṭukre jamā kie gae to bārah ṭokre bhar gae.

Patras kā Iqrār

¹⁸ Ek din Īsā akelā duā kar rahā thā. Sirf shāgird us ke sāth the. Us ne un se pūchhā, “Maiñ ām logoñ ke nazdīk kaun hūñ?”

¹⁹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Kuchh kahte haiñ Yahyā baptismā dene wālā, kuchh yih ki āp Iliyās Nabī haiñ. Kuchh yih bhī kahte haiñ ki qadīm zamāne kā koī nabī jī uṭhā hai.”

²⁰ Us ne pūchhā, “Lekin tum kyā kahte ho? Tumhāre nazdīk maiñ kaun hūñ?”

Patras ne jawāb diyā, “Āp Allāh ke Masīh haiñ.”

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²¹ Yih sun kar Īsā ne unheñ yih bāt kisī ko bhī batāne se manā kiyā. ²² Us ne kahā, “Lāzim hai ki Ibn-e-Ādam bahut dukh uṭhā kar buzurgoñ, rāhnumā imāmoñ aur shariāt ke ulamā se radd kiyā jāe. Use qatl bhī kiyā jāegā, lekin tisre dīn wuh jī uṭhegā.”

23 Phir us ne sab se kahā, “Jo mere pīchhe ānā chāhe wuh apne āp kā inkār kare aur har roz apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe ho le. 24 Kyoṅki jo apnī jān ko bachāe rakhnā chāhe wuh use kho degā. Lekin jo merī k̄hātir apnī jān kho de wuhī use bachāegā. 25 Kyā fāydā hai agar kisī ko pūrī duniyā hāsil ho jāe magar wuh apnī jān se mahrūm ho jāe yā use is kā nuqsān uṭhānā paṛe? 26 Jo bhī mere aur merī bātoṅ ke sabab se sharmāe us se Ibn-e-Ādam bhī us waqt sharmāegā jab wuh apne aur apne Bāp ke aur muqaddas farishtoṅ ke jalāl meṅ āegā. 27 Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ, yahān kuchh aise log khāṛe haiṅ jo marne se pahle hī Allāh kī bādshāhī ko dekheṅge.”

Īsā kī Sūrat Badal Jātī Hai

28 Taqrīban āṭh din guzar gae. Phir Īsā Patras, Yāqūb aur Yūhannā ko sāth le kar duā karne ke lie pahāṛ par chaṛh gayā. 29 Wahāṅ duā karte karte us ke chehre kī sūrat badal gaī aur us ke kapṛe safed ho kar bijlī kī tarah chamakne lage. 30 Achānak do mard zāhir ho kar us se muḁhātib hue. Ek Mūsā aur dūsra Iliyās thā. 31 Un kī shakl-o-sūrat purjalāl thī. Wuh Īsā se is ke bāre meṅ bāt karne lage ki wuh kis tarah Allāh kā maqsad pūrā karke Yarūshalam meṅ is duniyā se kūch kar jāegā. 32 Patras aur us ke sāthiyōṅ ko gahrī nīnd ā gaī thī, lekin jab wuh jāg uṭhe to Īsā kā jalāl dekhā aur yih ki do ādmī us ke sāth khāṛe haiṅ. 33 Jab wuh mard Īsā ko chhoṛ kar rawānā hone lage to Patras ne kahā, “Ustād, kitnī achchhī bāt hai ki ham yahān haiṅ. Āeṅ, ham tīn jhoṅpṛiyāṅ banāeṅ, ek āp ke lie, ek Mūsā ke lie aur ek Iliyās ke lie.” Lekin wuh nahīṅ jāntā thā ki kyā kah rahā hai.

34 Yih kahte hī ek bādāl ā kar un par chhā gayā. Jab wuh us meṅ dāḁhil hue to dahshatzadā ho gae. 35 Phir bādāl se ek āwāz sunāi dī, “Yih merā chunā huā Farzand hai, is kī suno.”

36 Āwāz k̄hatm huī to Īsā akelā hī thā. Aur un dinoṅ meṅ shāgirdoṅ ne kisī ko bhī is wāqiye ke bāre meṅ na batāyā balki k̄hāmosh rahe.

Īsā Laṛke meṅ se Badrūh Nikāltā Hai

37 Agle din wuh pahāṛ se utar āe to ek baṛā hujūm Īsā se milne āyā. 38 Hujūm meṅ se ek ādmī ne ūnchī āwāz se kahā, “Ustād, mehrbānī karke mere beṭe par nazar kareṅ. Wuh merā iklautā beṭā hai. 39 Ek badrūh use bār bār apnī girift meṅ le letī hai. Phir wuh achānak chīkheṅ mārne lagtā hai. Badrūh use jhanjhoṛ kar itnā tang kartī hai ki us ke muṅh se jhāg nikalne lagtā hai. Wuh use kuchal kuchal

kar mushkil se chhortī hai. ⁴⁰ Maiñ ne āp ke shāgirdoñ se darḳhāst kī thī ki wuh use nikāleñ, lekin wuh nākām rahe.”

⁴¹ Īsā ne kahā, “Īmān se ḳhālī aur ṭerhī nasl! Maiñ kab tak tumhāre pās rahūñ, kab tak tumheñ bardāsht karūñ?” Phir us ne ādmī se kahā, “Apne beṭe ko le ā.”

⁴² Beṭā Īsā ke pās ā rahā thā to badrūh use zamīn par paṭaḳh kar jhanjhoṛne lagī. Lekin Īsā ne nāpāk rūh ko dāñṭ kar bachche ko shifā dī. Phir us ne use wāpas bāp ke sapurd kar diyā. ⁴³ Tamām log Allāh kī azīm qudrat ko dekh kar hakkā-bakkā rah gae.

Īsā kī Maut kā Dūsrā Elān

Abhī sab un tamām kāmoñ par tājjub kar rahe the jo Īsā ne hāl hī meñ kie the ki us ne apne shāgirdoñ se kahā, ⁴⁴ “Merī is bāt par ḳhūb dhyān do, Ibn-e-Ādam ko ādmiyoñ ke hawāle kar diyā jāegā.” ⁴⁵ Lekin shāgird is kā matlab na samjhe. Yih bāt un se poshīdā rahī aur wuh ise samajh na sake. Niz, wuh Īsā se is ke bāre meñ pūchhne se ḍarte bhī the.

Kaun Sab se Baṛā Hai?

⁴⁶ Phir shāgird bahs karne lage ki ham meñ se kaun sab se baṛā hai. ⁴⁷ Lekin Īsā jāntā thā ki wuh kyā soch rahe haiñ. Us ne ek chhoṭe bachche ko le kar apne pās khaṛā kiyā ⁴⁸ aur un se kahā, “Jo mere nām meñ is bachche ko qabūl kartā hai wuh mujhe hī qabūl kartā hai. Aur jo mujhe qabūl kartā hai wuh use qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai. Chunāñche tum meñ se jo sab se chhoṭā hai wuhī baṛā hai.”

Jo Tumhāre ḳhilāf Nahīñ Wuh Tumhāre Haq meñ Hai

⁴⁹ Yūhannā bol uṭhā, “Ustād, ham ne kisī ko dekhā jo āp kā nām le kar badrūheñ nikāl rahā thā. Ham ne use manā kiyā, kyoñki wuh hamāre sāth mil kar āp kī pairawī nahīñ kartā.”

⁵⁰ Lekin Īsā ne kahā, “Use manā na karnā, kyoñki jo tumhāre ḳhilāf nahīñ wuh tumhāre haq meñ hai.”

Ek Sāmārī Gāñw Īsā ko Ṭaharne Nahīñ Detā

⁵¹ Jab wuh waqt qarīb āyā ki Īsā ko āsmān par uṭhā liyā jāe to wuh baṛe azm ke sāth Yarūshalam kī taraf safr karne lagā. ⁵² Is maqsad ke taht us ne apne āge qāsīd bhej die. Chalthe chalthe wuh Sāmariyoñ ke ek gāñw meñ pahuñche jahān wuh us ke lie ṭaharne kī jagah taiyār karnā chāhte the. ⁵³ Lekin gāñw ke logoñ ne Īsā ko ṭikne na diyā, kyoñki us kī manzil-e-maqsūd Yarūshalam thī. ⁵⁴ Yih dekh kar us ke shāgird Yāqūb aur Yūhannā ne kahā, “Ḳhudāwand, kyā

[Iliyās kī tarah] ham kaheñ ki āsmān par se āg nāzil ho kar in ko bhasm kar de?”

⁵⁵ Lekin Īsā ne muḥ kar unheñ ḍāntā [aur kahā, “Tum nahīn jānte ki tum kis qism kī rūh ke ho. Ibn-e-Ādam is lie nahīn āyā ki logoñ ko halāk kare balki is lie ki unheñ bachāe.”] ⁵⁶ Chunāñche wuh kisī aur gāñw meñ chale gae.

Pairawī kī Sanjīdagī

⁵⁷ Safr karte karte kisī ne rāste meñ Īsā se kahā, “Jahān bhī āp jāeñ maiñ āp ke pīchhe chaltā rahūngā.”

⁵⁸ Īsā ne jawāb diyā, “Lomṛiyān apne bhaṭoñ meñ aur parinde apne ghoñsloñ meñ ārām kar sakte haiñ, lekin Ibn-e-Ādam ke pās sar rakh kar ārām karne kī koī jagah nahīn.”

⁵⁹ Kisī aur se us ne kahā, “Mere pīchhe ho le.”

Lekin us ādmī ne kahā, “Khudāwand, mujhe pahle jā kar apne bāp ko dafn karne kī ijāzat deñ.”

⁶⁰ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Murdoñ ko apne murde dafnāne de. Tū jā kar Allāh kī bādshāhī kī munādī kar.”

⁶¹ Ek aur ādmī ne yih māzarat chāhī, “Ḳhudāwand, maiñ zarūr āp ke pīchhe ho lūngā. Lekin pahle mujhe apne ghar wāloñ ko ḵhairbād kahne deñ.”

⁶² Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Jo bhī hal chalāte hue pīchhe kī taraf dekhe wuh Allāh kī bādshāhī ke lāyq nahīn hai.”

10

Īsā 72 Shāgirdoñ ko Munādī ke lie Bhejtā Hai

¹ Is ke bād Ḳhudāwand ne mazīd 72 shāgirdoñ ko muqarrar kiyā aur unheñ do do karke apne āge har us shahr aur jagah bhej diyā jahān wuh abhī jāne ko thā. ² Us ne un se kahā, “Fasal bahut hai, lekin mazdūr thoṛe. Is lie fasal ke mālik se darḵhāst karo ki wuh fasal kāṭne ke lie mazīd mazdūr bhej de. ³ Ab rawānā ho jāo, lekin zahan meñ yih bāt rakho ki tum bheṛ ke bachchoñ kī mānind ho jinheñ maiñ bheṛiyōñ ke darmiyān bhej rahā hūñ. ⁴ Apne sāth na baṭwā le jānā, na sāmān ke lie baig, na jūte. Aur rāste meñ kisī ko bhī salām na karnā. ⁵ Jab bhī tum kisī ke ghar meñ dāḵhil ho to pahle yih kahnā, ‘Is ghar kī salāmatī ho.’ ⁶ Agar us meñ salāmatī kā koī bandā hogā to tumhārī barkat us par ṭhahregī, warnā wuh tum par lauṭ āegī. ⁷ Salāmatī ke aise ghar meñ ṭhahro aur wuh kuchh khāo-piyo jo tum ko diyā jāe, kyoñki mazdūr apnī mazdūrī kā haqdār hai. Muḵhtalif gharoñ meñ ghūmte na phiro balki ek hī ghar meñ raho. ⁸ Jab bhī tum kisī shahr meñ dāḵhil ho aur log tum ko qabūl karen to jo kuchh wuh tum ko khāne ko deñ use khāo. ⁹ Wahān ke marīzoñ ko shifā de kar batāo ki Allāh kī bādshāhī qarīb ā gai hai. ¹⁰ Lekin agar

tum kisī shahr meñ jāo aur log tum ko qabūl na karen to phir shahr kī sarakoñ par khare ho kar kaho, ¹¹ ‘Ham apne jūtoñ se tumhāre shahr kī gard bhī jhār dete haiñ. Yoñ ham tumhāre khilāf gawāhī dete haiñ. Lekin yih jān lo ki Allāh kī bādshāhī qarīb ā gaī hai.’ ¹² Maiñ tum ko batātā hūñ ki us din us shahr kī nisbat Sadūm kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā.

Taubā na Karne Wāle Shahroñ par Afsos

¹³ Ai K̄hurāzīn, tujh par afsos! Bait-saidā, tujh par afsos! Agar Sūr aur Saidā meñ wuh mojize kie gae hote jo tum meñ hue to wahāñ ke log kab ke t̄at̄ orh kar aur sar par rākh dāl kar taubā kar chuke hote. ¹⁴ Ji hāñ, adālat ke din tumhārī nisbat Sūr aur Saidā kā hāl zyādā qābil-e-bardāsht hogā. ¹⁵ Aur tū ai Kafarnahūm, kyā tujhe āsmān tak sarfarāz kiyā jāegā? Hargiz nahīñ, balki tū utartā utartā Pātāl tak pahuñchegā.

¹⁶ Jis ne tumhārī sunī us ne merī bhī sunī. Aur jis ne tum ko radd kiyā us ne mujhe bhī radd kiyā. Aur mujhe radd karne wāle ne use bhī radd kiyā jis ne mujhe bhejā hai.”

72 Shāgirdoñ kī Wāpasī

¹⁷ 72 shāgird lauṭ ae. Wuh bahut k̄hush the aur kahne lage, “K̄hudāwand, jab ham āp kā nām lete haiñ to badrūheñ bhī hamāre tābe ho jātī haiñ.”

¹⁸ Īsā ne jawāb diyā, “Iblīs mujhe nazar āyā aur wuh bijlī kī tarah āsmān se gir rahā thā. ¹⁹ Dekho, maiñ ne tum ko sāñpoñ aur bichchhuoñ par chalne kā iḳhtiyār diyā hai. Tum ko dushman kī pūrī tāqat par iḳhtiyār hāsīl hai. Kuchh bhī tum ko nuqsān nahīñ pahuñchā sakegā. ²⁰ Lekin is wajah se k̄hushī na manāo ki badrūheñ tumhāre tābe haiñ, balki is wajah se ki tumhāre nām āsmān par darj kie gae haiñ.”

Bāp kī Tamjīd

²¹ Usī waqt Īsā Rūhul-quds meñ k̄hushī manāne lagā. Us ne kahā, “Ai Bāp, āsmān-o-zamīn ke Mālik! Maiñ terī tamjīd kartā hūñ ki tū ne yih bāt dānāoñ aur aqalmandoñ se chhupā kar chhoṭe bachchoñ par zāhir kar dī hai. Hāñ mere Bāp, kyoñki yihī tujhe pasand āyā.

²² Mere Bāp ne sab kuchh mere sapurd kar diyā hai. Koī nahīñ jāntā ki Farzand kaun hai siwāe Bāp ke. Aur koī nahīñ jāntā ki Bāp kaun hai siwāe Farzand ke aur un logoñ ke jin par Farzand yih zāhir karnā chāhtā hai.”

²³ Phir Īsā shāgirdoñ kī taraf muṛā aur alahdagī meñ un se kahne lagā, “Mubāarak haiñ wuh āñkheñ jo wuh kuchh deḳhtī haiñ jo tum ne dekhā hai. ²⁴ Maiñ tum ko batātā hūñ

ki bahut-se nabī aur bādshāh yih dekhnā chāhte the jo tum dekhthe ho, lekin unhoñ ne na dekhā. Aur wuh yih sunane ke ārzūmand the jo tum sunthe ho, lekin unhoñ ne na sunā.”

Nek Sāmārī kī Tamsīl

²⁵ Ek mauḡe par shariyat kā ek ālim Īsā ko phānsāne kī k̄hātir kharā huā. Us ne pūchhā, “Ustād, main kyā kyā karne se mirās meñ abadī zindagī pā saktā hūn?”

²⁶ Īsā ne us se kahā, “Shariat meñ kyā likhā hai? Tū us meñ kyā parhtā hai?”

²⁷ Ādmī ne jawāb diyā, “ ‘Rab apne K̄hudā se apne pūre dil, apnī pūrī jān, apnī pūrī tāqat aur apne pūre zahan se pyār karnā.’ Aur ‘Apne parosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.’ ”

²⁸ Īsā ne kahā, “Tū ne thīk jawāb diyā. Aisā hī kar to zindā rahegā.”

²⁹ Lekin ālim ne apne āp ko durust sābit karne kī ḡharz se pūchhā, “To merā parosī kaun hai?”

³⁰ Īsā ne jawāb meñ kahā, “Ek ādmī Yarūshalam se Yarihū kī taraf jā rahā thā ki wuh ḡakuoñ ke hāthoñ meñ par gayā. Unhoñ ne us ke kapre utār kar use k̄hūb mārā aur adhmūā chhoḡ kar chale gae. ³¹ Ittifāq se ek imām bhī usī rāste par Yarihū kī taraf chal rahā thā. Lekin jab us ne zaḡhmī ādmī ko dekhā to rāste kī parlī taraf ho kar āge nikal gayā. ³² Lāwī qabile kā ek k̄hādīm bhī wahān se guzarā. Lekin wuh bhī rāste kī parlī taraf se āge nikal gayā. ³³ Phir Sāmariya kā ek musāfir wahān se guzarā. Jab us ne zaḡhmī ādmī ko dekhā to use us par tars āyā. ³⁴ Wuh us ke pās gayā aur us ke zaḡhmoñ par tel aur mai lagā kar un par patṭiyān bāndh diñ. Phir us ko apne gadhe par biṭhā kar sarāy tak le gayā. Wahān us ne us kī mazīd dekh-bhāl kī. ³⁵ Agle din us ne chāndī ke do sikke nikāl kar sarāy ke mālik ko die aur kahā, ‘Is kī dekh-bhāl karnā. Agar k̄harchā is se baḡh kar huā to main wāpasī par adā kar dūngā.’ ”

³⁶ Phir Īsā ne pūchhā, “Ab terā kyā k̄hayāl hai, ḡakuoñ kī zad meñ āne wāle ādmī kā parosī kaun thā? Imām, Lāwī yā Sāmārī?”

³⁷ Ālim ne jawāb diyā, “Wuh jis ne us par rahm kiyā.”

Īsā ne kahā, “Bilkul thīk. Ab tū bhī jā kar aisā hī kar.”

Īsā Mariyam aur Marthā ke Ghar Jātā Hai

³⁸ Phir Īsā shāgirdoñ ke sāth āge niklā. Chalthe chalthe wuh ek gānw meñ pahuñchā. Wahān kī ek aurat banām Marthā ne use apne ghar meñ k̄hushāmdīd kahā. ³⁹ Marthā kī ek bahan thī jis kā nām Mariyam thā. Wuh K̄hudāwand ke pānwoñ meñ baiṭh kar us kī bāteñ sunane lagī ⁴⁰ jabki

Marthā mehmānoñ kī k̄hidmat karte karte thak gai. Āk̄hirkār wuh Īsā ke pās ā kar kahne lagī, “K̄hudāwand, kyā āp ko parwā nahīn ki merī bahan ne mehmānoñ kī k̄hidmat kā pūrā intazām mujh par chhoṛ diyā hai? Us se kaheñ ki wuh merī madad kare.”

⁴¹ Lekin K̄hudāwand Īsā ne jawāb meñ kahā, “Marthā, Marthā, tū bahut-sī fikroñ aur pareshāniyoñ meñ paṛ gai hai. ⁴² Lekin ek bāt zarūrī hai. Mariyam ne behtar hissā chun liyā hai aur yih us se chhīnā nahīn jāegā.”

11

Duā Kis Tarah Karnī Hai

¹ Ek din Īsā kahīn duā kar rahā thā. Jab wuh fāriḡh huā to us ke kisī shāgird ne kahā, “K̄hudāwand, hamēñ duā karnā sikhāeñ, jis tarah Yahyā ne bhī apne shāgirdoñ ko duā karne kī tālīm dī.”

² Īsā ne kahā, “Duā karte waqt yoñ kahnā,
Ai Bāp,

terā nām muqaddas mānā jāe.

Terī bādshāhī āe.

³ Har roz hamēñ hamārī roz kī roṭī de.

⁴ Hamāre gunāhoñ ko muāf kar.

Kyoñki ham bhī har ek ko muāf karte haiñ

jo hamārā gunāh kartā hai. *

Aur hamēñ āzmāish meñ na paṛne de.”

Māngte Raho

⁵ Phir us ne un se kahā, “Agar tum meñ se koī ādhī rāt ke waqt apne dost ke ghar jā kar kahe, ‘Bhāī, mujhe tīn roṭiyāñ de, bād meñ maiñ yih wāpas kar dūngā. ⁶ Kyoñki merā dost safṛ karke mere pās āyā hai aur maiñ use khāne ke lie kuchh nahīn de saktā.’ ⁷ Ab farz karo ki yih dost andar se jawāb de, ‘Mehrbanī karke mujhe tang na kar. Darwāze par tālā lagā hai aur mere bachche mere sāth bistar par haiñ, is lie maiñ tujhe dene ke lie uṭh nahīn saktā.’ ⁸ Lekin maiñ tum ko yih batātā hūñ ki agar wuh dostī kī k̄hātir na bhī uṭhe, to bhī wuh apne dost ke bejā isrār kī wajah se us kī tamām zarūrat pūrī karegā.

⁹ Chunāñche māngte raho to tum ko diyā jāegā, dhūñdte raho to tum ko mil jāegā. Khaṭkhaṭāte raho to tumhāre lie darwāzā khol diyā jāegā. ¹⁰ Kyoñki jo bhī māngtā hai wuh pātā hai, jo dhūñdtā hai use miltā hai aur jo khaṭkhaṭātā hai us ke lie darwāzā khol diyā jātā hai. ¹¹ Tum bāpoñ meñ se kaun apne beṭe ko sānp degā agar wuh machhli mānge? ¹² Yā kaun use bichchhū degā agar wuh anḍā mānge? Koī

* 11:4 Lafzī tarjumā: jo hamārā qarzdār hai.

nahīn! ¹³ Jab tum bure hone ke bāwujūd itne samajhdār ho ki apne bachchoñ ko achchhī chīzeñ de sakte ho to phir kitnī zyādā yaqīnī bāt hai ki āsmānī Bāp apne māngne wāloñ ko Rūhul-quds degā.”

Īsā aur Badrūhoñ kā Sardār

¹⁴ Ek dīn Īsā ne ek aisī badrūh nikāl dī jo gūngī thī. Jab wuh gūnge ādmī meñ se niklī to wuh bolne lagā. Wahāñ par jamā log hakkā-bakkā rah gae. ¹⁵ Lekin bāz ne kahā, “Yih to badrūhoñ ke sardār Bāl-zabūl kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hai.”

¹⁶ Auroñ ne use āzmāne ke lie kisī ilāhī nishān kā mutālabā kiyā. ¹⁷ Lekin Īsā ne un ke k̄hayālāt jān kar kahā, “Jis bādshāhī meñ bhī phūṭ par jāe wuh tabāh ho jāegī, aur jis gharāne kī aisī hālat ho wuh bhī k̄hāk meñ mil jāegā. ¹⁸ Tum kahte ho ki maiñ Bāl-zabūl kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hūñ. Lekin agar Iblīs meñ phūṭ par gāī hai to phir us kī bādshāhī kis tarah qāym rah saktī hai? ¹⁹ Dūsrā sawāl yih hai, agar maiñ Bāl-zabūl kī madad se badrūhoñ ko nikāltā hūñ to tumhāre beṭe unheñ kis ke zariye nikālte haiñ? Chunāñche wuhī is bāt meñ tumhāre munsif hoñge. ²⁰ Lekin agar maiñ Allāh kī qudrat se badrūhoñ ko nikāltā hūñ to phir Allāh kī bādshāhī tumhāre pās pahuñch chukī hai.

²¹ Jab tak koī zorāwar ādmī hathiyāroñ se lais apne dere kī pahrādārī kare us waqt tak us kī milkiyat mahfūz rahtī hai. ²² Lekin agar koī zyādā tāqatwar shaḳhs hamlā karke us par ghālib āe to wuh us ke aslāh par qabzā karegā jis par us kā bharosā thā, aur lūṭā huā māl apne logoñ meñ taqsim kar degā.

²³ Jo mere sāth nahīn wuh mere k̄hilāf hai aur jo mere sāth jamā nahīn kartā wuh bikhertā hai.

Badrūh kī Wāpasī

²⁴ Jab koī badrūh kisī shaḳhs meñ se nikaltī hai to wuh wīrān ilāqoñ meñ se guzartī huī ārām kī jagah talāsh kartī hai. Lekin jab use koī aisā maqām nahīn miltā to wuh kahtī hai, ‘Maiñ apne us ghar meñ wāpas chalī jāūngī jis meñ se niklī thī.’ ²⁵ Wuh wāpas ā kar dekhtī hai ki kisī ne jhārū de kar sab kuchh salīqe se rakh diyā hai. ²⁶ Phir wuh jā kar sāt aur badrūheñ dhūnd lātī hai jo us se badtar hotī haiñ, aur wuh sab us shaḳhs meñ ghus kar rahne lagtī haiñ. Chunāñche ab us ādmī kī hālat pahle kī nisbat zyādā burī ho jātī hai.”

Kaun Mubārak Hai?

²⁷ Īsā abhī yih bāt kar hī rahā thā ki ek aurat ne ūnchī āwāz se kahā, “Āp kī mān mubāarak hai jis ne āp ko janm diyā aur āp ko dūdh pilāyā.”

²⁸ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Bāt yih nahīn hai. Haqīqat meñ wuh mubāarak haiñ jo Allāh kā kalām sun kar us par amal karte haiñ.”

Ilāhī Nishān kā Taqāzā

²⁹ Sunane wāloñ kī tādād bahut baṛh gaī to wuh kahne lagā, “Yih nasl sharīr hai, kyonki yih mujh se ilāhī nishān kā taqāzā kartī hai. Lekin ise koī bhī ilāhī nishān pesh nahīn kiyā jāegā siwāe Yūnus ke nishān ke. ³⁰ Kyonki jis tarah Yūnus Nīnwā Shāhr ke bāshindoñ ke lie nishān thā bilkul usī tarah Ibn-e-Ādam is nasl ke lie nishān hogā. ³¹ Qiyāmat ke din junūbī mulk Sabā kī malikā is nasl ke logoñ ke sāth khaṛī ho kar unheñ mujrim qarār degī. Kyonki wuh dūr-darāz mulk se Sulemān kī hikmat sunane ke lie āī thī jabki yahāñ wuh hai jo Sulemān se bhī baṛā hai. ³² Us din Nīnwā ke bāshinde bhī is nasl ke logoñ ke sāth khaṛe ho kar unheñ mujrim ṭhahrāenge. Kyonki Yūnus ke elān par unhoñ ne taubā kī thī jabki yahāñ wuh hai jo Yūnus se bhī baṛā hai.

Badan kī Raushnī

³³ Jab koī shakhs charāgh jalātā hai to na wuh use chhupātā, na bartan ke nīche rakhtā balki use shamādān par rakh detā hai tāki us kī raushnī andar āne wāloñ ko nazar āe. ³⁴ Terī āñkh tere badan kā charāgh hai. Agar terī āñkh ṭhīk ho to terā pūrā jism raushan hogā. Lekin agar āñkh kharāb ho to pūrā jism andherā hī andherā hogā. ³⁵ Khabardār! Aisā na ho ki jo raushnī tere andar hai wuh haqīqat meñ tārīkī ho. ³⁶ Chunāñche agar terā pūrā jism raushan ho aur koī bhī hissā tārīk na ho to phir wuh bilkul raushan hogā, aisā jaisā us waqt hotā hai jab charāgh tujhe apne chamakne-damakne se raushan kar detā hai.”

Farīsiyoñ par Afsos

³⁷ Īsā abhī bāt kar rahā thā ki kisī Farīsī ne use khāne kī dāwat dī. Chunāñche wuh us ke ghar meñ jā kar khāne ke lie baiṭh gayā. ³⁸ Mezbān baṛā hairān huā, kyonki us ne dekhā ki Īsā hāth dhoe baḡhair khāne ke lie baiṭh gayā hai. ³⁹ Lekin Kḡudāwand ne us se kahā, “Dekho, tum Farīsī bāhar se har pyāle aur bartan kī safāī karte ho, lekin andar se tum lūṭ-mār aur sharārat se bhare hote ho. ⁴⁰ Nādāno! Allāh ne bāhar wāle hisse ko kḡhalaq kiyā, to kyā us ne andar wāle hisse ko nahīn banāyā? ⁴¹ Chunāñche jo kuchh bartan ke andar hai use ḡharīboñ ko de do. Phir tumhāre lie sab kuchh pāk-sāf hogā.

⁴² Farīsiyo, tum par afsos! Kyoṅki ek taraf tum paudinā, sadāb aur bāgh kī har qism kī tarkārī kā daswān hissā Allāh ke lie maḥsūs karte ho, lekin dūsri taraf tum insāf aur Allāh kī muhabbat ko nazarandāz karte ho. Lāzim hai ki tum yih kām bhī karo aur pahlā bhī na chhoṛo.

⁴³ Farīsiyo, tum par afsos! Kyoṅki tum ibādatkhānoṅ kī izzat kī kursiyoṅ par baiṭhne ke lie bechain rahte aur bāzār meṅ logoṅ kā salām sunane ke lie taṛapte ho. ⁴⁴ Hān, tum par afsos! Kyoṅki tum poshidā qabroṅ kī mānind ho jin par se log nādānistā taur par guzarte haiṅ.”

⁴⁵ Sharīat ke ek ālim ne etarāz kiyā, “Ustād, āp yih kah kar hamārī bhī be’izzatī karte haiṅ.”

⁴⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Tum sharīat ke ālimoṅ par bhī afsos! Kyoṅki tum logoṅ par bhārī bojh ḍāl dete ho jo mushkil se uṭhāyā jā saktā hai. Na sirf yih balki tum ḳhud is bojh ko apnī ek unglī bhī nahīn lagāte. ⁴⁷ Tum par afsos! Kyoṅki tum nabiyōṅ ke mazār banā dete ho, un ke jinheṅ tumhāre bāpdādā ne mār ḍālā. ⁴⁸ Is se tum gawāhī dete ho ki tum wuh kuchh pasand karte ho jo tumhāre bāpdādā ne kiyā. Unhoṅ ne nabiyōṅ ko qatl kiyā jabki tum un ke mazār tāmīr karte ho. ⁴⁹ Is lie Allāh kī hikmat ne kahā, ‘Main un meṅ nabī aur rasūl bhej dūngī. Un meṅ se bāz ko wuh qatl kareṅge aur bāz ko satāeṅge.’ ⁵⁰ Natīje meṅ yih nasl tamām nabiyōṅ ke qatl kī zimmedār ṭhahregī—duniyā kī taḳhliq se le kar āj tak, ⁵¹ yānī Hābil ke qatl se le kar Zakariyāh ke qatl tak, jise Baitul-muqaddas ke sahan meṅ maujūd qurbāngāh aur Baitul-muqaddas ke darwāze ke darmiyān qatl kiyā gayā. Hān, main tum ko batātā hūn ki yih nasl zarūr un kī zimmedār ṭhahregī.

⁵² Sharīat ke ālimo, tum par afsos! Kyoṅki tum ne ilm kī kunjī ko chhīn liyā hai. Na sirf yih ki tum ḳhud dāḳhil nahīn hue, balki tum ne dāḳhil hone wāloṅ ko bhī rok liyā.”

⁵³ Jab Īsā wahān se niklā to ālim aur Farīsī us ke saḳht muḳhālif ho gae aur baṛe ḡhaur se us kī pūchh-gachh karne lage. ⁵⁴ Wuh is tāk meṅ rahe ki use muṅh se niklī kisī bāt kī wajah se pakareṅ.

12

Riyākārī se Ḳhabardār Raho!

¹ Itne meṅ kāi hazār log jamā ho gae the. Baṛī tādād kī wajah se wuh ek dūsre par gire parte the. Phir Īsā apne shāgirdoṅ se yih bāt karne lagā, “Farīsioṅ ke ḳhamīr yānī riyākārī se ḳhabardār! ² Jo kuchh bhī abhī chhupā huā hai use āḳhir meṅ zāhir kiyā jāegā aur jo kuchh bhī is waqt poshidā hai us kā rāz āḳhir meṅ khul jāegā. ³ Is lie jo

kuchh tum ne andhere meñ kahā hai wuh roz-e-raushan meñ sunāyā jāegā aur jo kuchh tum ne andarūnī kamroñ kā darwāzā band karke āhistā āhistā kān meñ bayān kiyā hai us kā chhatoñ se elān kiyā jāegā.

Kis se Ḍarnā Chāhie?

⁴ Mere azīzo, un se mat ḍarnā jo sirf jism ko qatl karte haiñ aur mazīd nuqsān nahīñ pahuñchā sakte. ⁵ Maiñ tum ko batātā hūñ ki kis se ḍarnā hai. Allāh se ḍaro, jo tumheñ halāk karne ke bād jahannum meñ phaiñkne kā iḳhtiyār bhī rakhtā hai. Jī hāñ, usī se ḳhauf ḳhāo.

⁶ Kyā pāñch chiṛiyāñ do paison meñ nahīñ biktīñ? To bhī Allāh har ek kī fikr karke ek ko bhī nahīñ bhūltā. ⁷ Hāñ, balki tumhāre sar ke sab bāl bhī gine hue haiñ. Lihāzā mat ḍaro. Tumhārī qadar-o-qīmat bahut-sī chiṛiyon se kahīñ zyādā hai.

Masīh kā Iqrār yā Inkār Karne ke Natīje

⁸ Maiñ tum ko batātā hūñ, jo bhī logoñ ke sāmne merā iqrār kare us kā iqrār Ibn-e-Ādam bhī farishton ke sāmne karegā. ⁹ Lekin jo logoñ ke sāmne merā inkār kare us kā bhī Allāh ke farishton ke sāmne inkār kiyā jāegā.

¹⁰ Aur jo bhī Ibn-e-Ādam ke ḳhilāf bāt kare use muāf kiyā jā saktā hai. Lekin jo Rūhul-quds ke ḳhilāf kufr bake use muāf nahīñ kiyā jāegā.

¹¹ Jab log tum ko ibādatḳhānoñ meñ aur hākimon aur iḳhtiyār wāloñ ke sāmne ghasīṭ kar le jāeñge to yih sochte sochte pareshān na ho jānā ki maiñ kis tarah apnā difā karūñ yā kyā kahūñ, ¹² kyonki Rūhul-quds tum ko usī waqt sikhā degā ki tum ko kyā kahnā hai.”

Nādān Amīr kī Tamsīl

¹³ Kisī ne bhīr meñ se kahā, “Ustād, mere bhāī se kaheñ ki mīrās kā merā hissā mujhe de.”

¹⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Bhāī, kis ne mujhe tum par jaj yā taqsīm karne wālā muḳarrar kiyā hai?” ¹⁵ Phir us ne un se mazīd kahā, “Ḳhabardār! Har qism ke lālach se bache rahnā, kyonki insān kī zindagī us ke māl-o-daulat kī kasrat par munhasir nahīñ.”

¹⁶ Us ne unheñ ek tamsīl sunāī. “Kisī amīr ādmī kī zamīn meñ achchhī fasal paidā huī. ¹⁷ Chunāñche wuh sochne lagā, ‘Ab maiñ kyā karūñ? Mere pās to itnī jagah nahīñ jāhāñ maiñ sab kuchh jamā karke rakhūñ.’ ¹⁸ Phir us ne kahā, ‘Maiñ yih karūñga ki apne godāmon ko ḍhā kar in se baṛe tāmīr karūñga. Un meñ apnā tamām anāj aur baqī paidāwār jamā kar lūngā. ¹⁹ Phir maiñ apne āp se kahūngā ki lo, in achchhī chīzon se terī zarūriyāt bahut sāloñ tak

pūrī hotī raheṅgī. Ab ārām kar. Khā, pī aur ḡhushī manā.’
²⁰ Lekin Allāh ne us se kahā, ‘Ahmaq! Isī rāt tū mar jāegā.
 To phir jo chīzeṅ tū ne jamā kī haiṅ wuh kis kī hoṅgī?’

²¹ Yihī us shaḡhs kā anjām hai jo sirf apne lie chīzeṅ jamā kartā hai jabki wuh Allāh ke sāmne ḡharīb hai.”

Allāh par Bharosā

²² Phir Īsā ne apne shāgirdoṅ se kahā, “Is lie apnī zindagī kī zarūriyāt pūrī karne ke lie pareshān na raho kī hāy, maiṅ kyā khāūṅ. Aur jism ke lie fikrmand na raho kī hāy, maiṅ kyā pahnūṅ. ²³ Zindagī to khāne se zyādā aham hai aur jism poshāk se zyādā. ²⁴ Kawwoṅ par ḡhaur karo. Na wuh bīj bote, na fasleṅ kātte haiṅ. Un ke pās na sṭor hotā hai, na godām. To bhī Allāh ḡhud unheṅ khānā khilātā hai. Aur tumhārī qadar-o-qīmat to parindoṅ se kahīṅ zyādā hai. ²⁵ Kyā tum meṅ se koī fikr karte karte apnī zindagī meṅ ek lamhe kā bhī izāfā kar saktā hai? ²⁶ Agar tum fikr karne se itnī chhoṭī-sī tabdīlī bhī nahīṅ lā sakte to phir tum bāqī bātoṅ ke bāre meṅ kyoṅ fikrmand ho? ²⁷ ḡhaur karo ki sosan ke phūl kis tarah ugte haiṅ. Na wuh mehnat karte, na kātte haiṅ. Lekin maiṅ tumheṅ batātā hūṅ ki Sulemān Bādshāh apnī pūrī shān-o-shaukat ke bāwujūd aise shāndār kaproṅ se mulabbas nahīṅ thā jaise un meṅ se ek. ²⁸ Agar Allāh us ghās ko jo āj maidān meṅ hai aur kal āg meṅ jhoṅkī jāegī aisā shāndār libās pahnātā hai to ai kam-etaqādo, wuh tum ko pahnāne ke lie kyā kuchh nahīṅ karegā?

²⁹ Is kī talāsh meṅ na rahnā ki kyā khāoge yā kyā piyoge. Aisī bātoṅ kī wajah se bechain na raho. ³⁰ Kyoṅki duniyā meṅ jo imān nahīṅ rakhte wuhī in tamām chīzoṅ ke pīchhe bhāgte rahte haiṅ, jabki tumhāre Bāp ko pahle se mālūm hai ki tum ko in kī zarūrat hai. ³¹ Chunānche usī kī bādshāhī kī talāsh meṅ raho. Phir yih tamām chīzeṅ bhī tum ko mil jāeṅgī.

Āsmān par Daulat Jamā Karnā

³² Ai chhoṭe galle, mat ḡarnā, kyoṅki tumhāre Bāp ne tum ko bādshāhī denā pasand kiyā. ³³ Apnī milkiyat bech kar ḡharīboṅ ko de denā. Apne lie aise baṭwe banwāo jo nahīṅ ḡhiste. Apne lie āsmān par aisā ḡhazānā jamā karo jo kabhī ḡhatm nahīṅ hogā aur jahān na koī chor āegā, na koī kīrā use ḡharāb karegā. ³⁴ Kyoṅki jahān tumhārā ḡhazānā hai wahīṅ tumhārā dil bhī lagā rahegā.

Har Waqt Taiyār Naukar

³⁵ Ḳhidmat ke lie taiyār khare raho aur is par dhyān do ki tumhāre charāḡh jalte raheṅ. ³⁶ Yānī aise naukaroṅ kī

mānind jin kā mālik kisī shādī se wāpas āne wālā hai aur wuh us ke lie taiyār khare haiñ. Jyon hī wuh ā kar dastak de wuh darwāze ko khol deñge. ³⁷ Wuh naukar mubāarak haiñ jinheñ mālik ā kar jāgte hue aur chaukas pāegā. Main tum ko sach batātā hūñ ki yih dekh kar mālik apne kapre badal kar unheñ biṭhāegā aur mez par un kī k̄hidmat karegā. ³⁸ Ho saktā hai mālik ādhī rāt yā is ke bād āe. Agar wuh is sūrat meñ bhī unheñ musta'id pāe to wuh mubāarak haiñ. ³⁹ Yaqīn jāno, agar kisī ghar ke mālik ko patā hotā ki chor kab āegā to wuh zarūr use ghar meñ naq̄b lagāne na detā. ⁴⁰ Tum bhī taiyār raho, kyonki Ibn-e-Ādam aise waqt āegā jab tum is kī tawaqqo nahīn karoge.”

Wafādār Naukar

⁴¹ Patras ne pūchhā, “Khudāwand, kyā yih tamsil sirf hamāre lie hai yā sab ke lie?”

⁴² Khudāwand ne jawāb diyā, “Kaun-sā naukar wafādār aur samajhdār hai? Farz karo ki ghar ke mālik ne kisī naukar ko bāqī naukaron par muqarrar kiyā ho. Us kī ek zimmedārī yih bhī hai ki unheñ waqt par munāsib khānā khilāe. ⁴³ Wuh naukar mubāarak hogā jo mālik kī wāpasī par yih sab kuchh kar rahā hogā. ⁴⁴ Main tum ko sach batātā hūñ ki yih dekh kar mālik use apnī pūrī jāydād par muqarrar karegā. ⁴⁵ Lekin farz karo ki naukar apne dil meñ soche, ‘Mālik kī wāpasī meñ abhī der hai.’ Wuh naukaron aur naukarāniyon ko pītne lage aur khāte-pīte wuh nashe meñ rahe. ⁴⁶ Agar wuh aisā kare to mālik aise din aur waqt āegā jis kī tawaqqo naukar ko nahīn hogī. In hālāt ko dekh kar wuh naukar ko ṭukre ṭukre kar ḍālegā aur use ghairimāndaron meñ shāmil karegā.

⁴⁷ Jo naukar apne mālik kī marzī ko jāntā hai, lekin us ke lie taiyāriyāñ nahīn kartā, na use pūrī karne kī koshish kartā hai, us kī k̄hūb piṭāi kī jāegī. ⁴⁸ Is ke muqābale meñ wuh jo mālik kī marzī ko nahīn jāntā aur is binā par koī qābil-e-sazā kām kare us kī kam piṭāi kī jāegī. Kyonki jise bahut diyā gayā ho us se bahut talab kiyā jāegā. Aur jis ke sapurd bahut kuchh kiyā gayā ho us se kahīn zyādā māngā jāegā.

Īsā kī Wajah se Ikhtilāf Paidā Hogā

⁴⁹ Main zamīn par āg lagāne āyā hūñ, aur kāsh wuh pahle hī bharak rahī hotī! ⁵⁰ Lekin ab tak mere sāmne ek baptismā hai jise lenā zarūrī hai. Aur mujh par kitnā dabāw hai jab tak us kī takmīl na ho jāe. ⁵¹ Kyā tum samajhte ho ki main duniyā meñ sulah-salāmatī qāym karne āyā hūñ? Nahīn, main tum ko batātā hūñ ki is kī bajāe main ikhtilāf

paidā karūnga. ⁵² Kyoñki ab se ek gharāne ke pānch afrād meñ iḡhtilāf hogā. Tīn do ke ḡhilāf aur do tīn ke ḡhilāf hoñge. ⁵³ Bāp beṭe ke ḡhilāf hogā aur beṭā bāp ke ḡhilāf, māñ beṭī ke ḡhilāf aur beṭī māñ ke ḡhilāf, sās bahū ke ḡhilāf aur bahū sās ke ḡhilāf.”

Maujūdā Hālāt kā Sahīh Natijā Nikālñā Chāhie

⁵⁴ Īsā ne hujūm se yih bhī kahā, “Jyoñ hī koī bādāl maḡhribī ufaq se chaṛhtā huā nazar āe to tum kahte ho ki bārish hogī. Aur aisā hī hotā hai. ⁵⁵ Aur jab junūbī lū chaltī hai to tum kahte ho ki saḡht garmī hogī. Aur aisā hī hotā hai. ⁵⁶ Ai riyākāro! Tum āsmān-o-zamīn ke hālāt par ḡhaur karke sahīh natijā nikāl lete ho. To phir tum maujūdā zamāne ke hālāt par ḡhaur karke sahīh natijā kyoñ nahīn nikāl sakte?

Apne Muḡhālif se Samjhautā Karnā

⁵⁷ Tum ḡhud sahīh faislā kyoñ nahīn kar sakte? ⁵⁸ Farz karo ki kisī ne tujh par muḡaddamā chalāyā hai. Agar aisā ho to pūrī koshish kar ki kachahrī meñ pahuñchne se pahle pahle muāmālā hal karke muḡhālif se fāriḡh ho jāe. Aisā na ho ki wuh tujh ko jaj ke sāmne ghasīṭ kar le jāe, jaj tujhe pulis afsar ke hawāle kare aur pulis afsar tujhe jel meñ ḡāl de. ⁵⁹ Maiñ tujhe batātā hūñ, wahāñ se tū us waqt tak nahīn nikal pāegā jab tak jurmāne kī pūrī pūrī raqam adā na kar de.”

13

Taubā Karo Warnā Halāk Ho Jāoge

¹ Us waqt kuchh log Īsā ke pās pahuñche. Unhoñ ne use Galīl ke kuchh logoñ ke bāre meñ batāyā jinheñ Pilātus ne us waqt qatl karwāyā thā jab wuh Baitul-muḡaddas meñ qurbāniyāñ pesh kar rahe the. Yoñ un kā ḡhūn qurbāniyoñ ke ḡhūn ke sāth milāyā gayā thā. ² Īsā ne yih sun kar pūchhā, “Kyā tumhāre ḡhayāl meñ yih log Galīl ke bāqī logoñ se zyādā gunāhgār the ki inheñ itnā dukh uṭhāñā paṛā? ³ Hargiz nahīñ! Balki maiñ tum ko batātā hūñ ki agar tum taubā na karo to tum bhī isī tarah tabāh ho jāoge. ⁴ Yā un 18 afrād ke bāre meñ tumhārā kyā ḡhayāl hai jo mar gae jab Shiloḡh kā burj un par girā? Kyā wuh Yarūshalam ke bāqī bāshindoñ kī nisbat zyādā gunāhgār the? ⁵ Hargiz nahīñ! Maiñ tum ko batātā hūñ ki agar tum taubā na karo to tum bhī tabāh ho jāoge.”

Bephal Anjīr kā Daraḡht

⁶ Phir Īsā ne unheñ yih tamsīl sunāī, “Kisī ne apne bāḡh meñ anjīr kā daraḡht lagāyā. Jab wuh us kā phal toṛne ke

lie āyā to koī phal nahīn thā. ⁷ Yih dekh kar us ne māli se kahā, ‘Maiñ tīn sāl se is kā phal torne ātā hūñ, lekin āj tak kuchh bhī nahīn milā. Ise kāṭ ḍāl. Yih zamīn kī tāqat kyon khatm kare?’ ⁸ Lekin māli ne kahā, ‘Janāb, ise ek sāl aur rahne deñ. Maiñ is ke irdgird goḍī karke khād ḍālūngā. ⁹ Phir agar yih agle sāl phal layā to ṭhīk, warnā ise kaṭwā ḍālnā.’”

Sabat ke Din Kubaṛī Aurat kī Shifā

¹⁰ Sabat ke din Īsā kisī ibādatkhāne meñ tālīm de rahā thā. ¹¹ Wahāñ ek aurat thī jo 18 sāl se badrūh ke bāis bīmār thī. Wuh kubaṛī ho gaī thī aur sīdhī khaṛī hone ke bilkul qābil na thī. ¹² Jab Īsā ne use dekhā to pukār kar kahā, “Ai aurat, tū apnī bīmārī se chhūṭ gaī hai!” ¹³ Us ne apne hāth us par rakhe to wuh fauran sīdhī khaṛī ho kar Allāh kī tamjīd karne lagī.

¹⁴ Lekin ibādatkhāne kā rāhnumā nārāz huā kyonki Īsā ne Sabat ke din shifā dī thī. Us ne logoñ se kahā, “Haftē ke chhīh din kām karne ke lie hote haiñ. Is lie Itwār se le kar jume tak shifā pāne ke lie āo, na ki Sabat ke din.”

¹⁵ Khudāwand ne jawāb meñ us se kahā, “Tum kitne riyākār ho! Kyā tum meñ se har koī Sabat ke din apne bail yā gadhe ko khol kar use thān se bāhar nahīn le jātā tāki use pānī pilāe? ¹⁶ Ab is aurat ko dekho jo Ibrāhīm kī beṭī hai aur jo 18 sāl se Iblīs ke bandhan meñ thī. Jab tum Sabat ke din apne jānwaroñ kī madad karte ho to kyā yih ṭhīk nahīn ki aurat ko is bandhan se rihāi dilāi jāti, chāhe yih kām Sabat ke din hī kyon na kiyā jāe?” ¹⁷ Īsā ke is jawāb se us ke muḥhālif sharmindā ho gae. Lekin ām log us ke in tamām shāndār kāmōñ se ḡhush hue.

Rāi ke Dāne kī Tamsīl

¹⁸ Īsā ne kahā, “Allāh kī bādshāhī kis chīz kī mānind hai? Maiñ is kā muwāzanā kis se karūñ? ¹⁹ Wuh rāi ke ek dāne kī mānind hai jo kisī ne apne bāgh meñ bo diyā. Barhte barhte wuh darakht-sā ban gayā aur parindoñ ne us kī shāḡhoñ meñ apne ghoñsle banā lie.”

Ḳhamīr kī Misāl

²⁰ Us ne dubārā pūchhā, “Allāh kī bādshāhī kā kis chīz se muwāzanā karūñ? ²¹ Wuh us ḡhamīr kī mānind hai jo kisī aurat ne le kar taqriban 27 kilogrām āṭe meñ milā diyā. Go wuh us meñ chhup gayā to bhī hote hote pūre gundhe hue āṭe ko ḡhamīr kar gayā.”

Tang Darwāzā

²² Īsā tālīm dete dete muḡhtalif shahroñ aur dehātoñ meñ se guzarā. Ab us kā ruḡh Yarūshalām hī kī taraf thā. ²³ Itne

meñ kisī ne us se pūchhā, “Ḳhudāwand, kyā kam logoñ ko najāt milegī?”

Us ne jawāb diyā, ²⁴ “Tang darwāze meñ se dāḳhil hone kī sirtor̄ koshish karo. Kyoñki main̄ tum ko batātā hūñ ki bahut-se log andar jāne kī koshish kareñge, lekin befāydā. ²⁵ Ek waqt āegā ki ghar kā mālik uṭh kar darwāzā band kar degā. Phir tum bāhar khare rahoge aur khatkhaṭe khatkhaṭe iltamās karoge, ‘Ḳhudāwand, hamāre lie darwāzā khol deñ.’ Lekin wuh jawāb degā, ‘Na main̄ tum ko jāntā hūñ, na yih ki tum kahāñ ke ho.’ ²⁶ Phir tum kahoge, ‘Ham ne to āp ke sāmne hī khāyā aur piyā aur āp hī hamārī saṛakoñ par tālim dete rahe.’ ²⁷ Lekin wuh jawāb degā, ‘Na main̄ tum ko jāntā hūñ, na yih ki tum kahāñ ke ho. Ai tamām badkāro, mujh se dūr ho jāo!’ ²⁸ Wahāñ tum rote aur dāñt pīste rahoge. Kyoñki tum dekhoge ki Ibrāhīm, Is’hāq, Yāqūb aur tamām nabī Allāh kī bādshāhī meñ haiñ jabki tum ko nikāl diyā gayā hai. ²⁹ Aur log mashriq, maḡrib, shimāl aur junūb se ā kar Allāh kī bādshāhī kī ziyāfat meñ sharīk hoñge. ³⁰ Us waqt kuchh aise hoñge jo pahle āḳhir the, lekin ab awwal hoñge. Aur kuchh aise bhī hoñge jo pahle awwal the, lekin ab āḳhir hoñge.”

Yarūshalam par Afsos

³¹ Us waqt kuchh Farīsī Īsā ke pās ā kar us se kahne lage, “Is maqām ko chhoṛ kar kahīñ aur chale jāeñ, kyoñki Herodes āp ko qatl karne kā irādā rakhtā hai.”

³² Īsā ne jawāb diyā, “Jāo, us lomṛī ko batā do, ‘Āj aur kal main̄ badrūheñ nikāltā aur marīzoñ ko shifā detā rahūngā. Phir tīsre din main̄ pāyā-e-takmīl ko pahuñchūngā.’ ³³ Is lie lāzim hai ki main̄ āj, kal aur parsoñ āge chaltā rahūñ. Kyoñki mumkin nahīñ ki koī nabī Yarūshalam se bāhar halāk ho.

³⁴ Hāy Yarūshalam, Yarūshalam! Tū jo nabiyon̄ ko qatl kartī aur apne pās bheje hue paighambaron̄ ko sangsār kartī hai. Main̄ ne kitnī hī bār terī aulād ko jamā karnā chāhā, bilkul usī tarah jis tarah murghī apne bachchon̄ ko apne paron̄ tale jamā karke mahfūz kar letī hai. Lekin tū ne na chāhā. ³⁵ Ab tere ghar ko wīrān-o-sunsān chhoṛā jāegā. Aur main̄ tum ko batātā hūñ, tum mujhe us waqt tak dubārā nahīñ dekhoge jab tak tum na kaho ki mubārak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai.”

14

Sabat ke Din Mariz kī Shifā

¹ Sabat ke ek din Īsā khāne ke lie Farīsiyon ke kisī rāhnumā ke ghar āyā. Log use pakaṛne ke lie us kī har harkat par nazar rakhe hue the. ² Wahān ek ādmī Īsā ke sāmne thā jis ke bāzū aur ṭāngeñ phūle hue the. ³ Yih dekh kar wuh Farīsiyon aur shariyat ke ālimon se pūchhne lagā, “Kyā shariyat Sabat ke din shifā dene kī ijāzat detī hai?”

⁴ Lekin wuh khāmosh rahe. Phir us ne us ādmī par hāth rakhā aur use shifā de kar rukhsat kar diyā. ⁵ Hāzirīn se wuh kahne lagā, “Agar tum meñ se kisī kā beṭā yā bail Sabat ke din kuen meñ gir jāe to kyā tum use fauran nahīn nikāloge?”

⁶ Is par wuh koī jawāb na de sake.

Izzat aur Ajr Hāsil Karne kā Tariqā

⁷ Jab Īsā ne dekhā ki mehmān mez par izzat kī kursiyān chun rahe haiñ to us ne unheñ yih tamsīl sunāī, ⁸ “Jab tujhe kisī shādī kī ziyāfat meñ sharīk hone kī dāwat dī jāe to wahān jā kar izzat kī kursī par na baiṭhnā. Aisā na ho ki kisī aur ko bhī dāwat dī gaī ho jo tujh se zyādā izzatdār hai. ⁹ Kyoñki jab wuh pahuñchegā to mezbān tere pās ā kar kahegā, ‘Zarā is ādmī ko yahān baiṭhne de.’ Yoñ terī be’izzatī ho jāegī aur tujhe wahān se uṭh kar ākhirī kursī par baiṭhnā paregā. ¹⁰ Is lie aisā mat karnā balki jab tujhe dāwat dī jāe to jā kar ākhirī kursī par baiṭh jā. Phir jab mezbān tujhe wahān baiṭhā huā dekhne to wuh kahegā, ‘Dost, sāmne wālī kursī par baiṭh.’ Is tarah tamām mehmānon ke sāmne terī izzat ho jāegī. ¹¹ Kyoñki jo bhī apne āp ko sarfarāz kare use past kiyā jāegā aur jo apne āp ko past kare use sarfarāz kiyā jāegā.”

¹² Phir Īsā ne mezbān se bāt kī, “Jab tū logoñ ko dopahar yā shām kā khānā khāne kī dāwat denā chāhtā hai to apne doston, bhāiyon, rishtedāron yā amīr hamsāyon ko na bulā. Aisā na ho ki wuh is ke ewaz tujhe bhī dāwat den. Kyoñki agar wuh aisā karen to yihī terā muāwazā hogā. ¹³ Is ke bajāe ziyāfat karte waqt gharībon, langaron, maflūjon aur andhon ko dāwat de. ¹⁴ Aisā karne se tujhe barkat milegī. Kyoñki wuh tujhe is ke ewaz kuchh nahīn de sakeñge, balki tujhe is kā muāwazā us waqt milegā jab rāstbāz jī uṭheñge.”

Barī Ziyāfat kī Tamsīl

¹⁵ Yih sun kar mehmānon meñ se ek ne us se kahā, “Mubārak hai wuh jo Allāh kī bādshāhī meñ khānā khāe.”

¹⁶ Īsā ne jawāb meñ kahā, “Kisī ādmī ne ek barī ziyāfat kā intazām kiyā. Is ke lie us ne bahut-se logoñ ko dāwat dī. ¹⁷ Jab ziyāfat kā waqt āyā to us ne apne naukar ko

mehmānoñ ko ittalā dene ke lie bhejā ki ‘Āeñ, sab kuchh taiyār hai.’¹⁸ Lekin wuh sab ke sab māzarat chāhne lage. Pahle ne kahā, ‘Maiñ ne khet kharidā hai aur ab zarūrī hai ki nikal kar us kā muāynā karūñ. Maiñ māzarat chāhtā hūñ.’¹⁹ Dūsre ne kahā, ‘Maiñ ne bailoñ ke pāñch joṛe kharide haiñ. Ab maiñ unheñ āzmāne jā rahā hūñ. Maiñ māzarat chāhtā hūñ.’²⁰ Tisre ne kahā, ‘Maiñ ne shādī ki hai, is lie nahīñ ā saktā.’

²¹ Naukar ne wāpas ā kar mālik ko sab kuchh batāyā. Wuh ghusse ho kar naukar se kahne lagā, ‘Jā, sīdhe shahr kī sarakoñ aur galiyoñ meñ jā kar wahāñ ke gharīboñ, langaroñ, andhoñ aur mafūjoñ ko le ā.’ Naukar ne aisā hī kiyā.²² Phir wāpas ā kar us ne mālik ko ittalā dī, ‘Janāb, jo kuchh āp ne kahā thā pūrā ho chukā hai. Lekin ab bhī mazīd logoñ ke lie gunjāish hai.’²³ Mālik ne us se kahā, phir shahr se nikal kar dehāt kī sarakoñ par aur bāroñ ke pās jā. Jo bhī mil jāe use hamārī khusī meñ sharīk hone par majbūr kar tāki merā ghar bhar jāe.²⁴ Kyoñki maiñ tum ko batātā hūñ ki jin ko pahle dāwat dī gaī thī un meñ se koī bhī merī ziyāfat meñ sharīk na hogā.”

Shāgird Hone kī Qīmat

²⁵ Ek baṛā hujūm Īsā ke sāth chal rahā thā. Un kī taraf muṛ kar us ne kahā,²⁶ “Agar koī mere pās ā kar apne bāp, māñ, bīwī, bachchoñ, bhāiyoñ, bahnoñ balki apne āp se bhī dushmanī na rakhe to wuh merā shāgird nahīñ ho saktā.²⁷ Aur jo apnī salīb uṭhā kar mere pīchhe na ho le wuh merā shāgird nahīñ ho saktā.

²⁸ Agar tum meñ se koī burj tāmīr karnā chāhe to kyā wuh pahle baiṭh kar pūre akhrājāt kā andāzā nahīñ lagāegā tāki mālum ho jāe ki wuh use takmīl tak pahuñchā sakegā yā nahīñ? ²⁹ Warnā khatrā hai ki us kī buniyād ḍālne ke bād paise khatm ho jāeñ aur wuh āge kuchh na banā sake. Phir jo koī bhī dekhegā wuh us kā mazāq uṛā kar³⁰ kahegā, ‘Us ne imārat ko shurū to kiyā, lekin ab use mukammal nahīñ kar pāyā.’

³¹ Yā agar koī bādshāh kisī dūsre bādshāh ke sāth jang ke lie nikle to kyā wuh pahle baiṭh kar andāzā nahīñ lagāegā ki wuh apne das hazār faujiyoñ se un bīs hazār faujiyoñ par ghālib ā saktā hai jo us se larne ā rahe haiñ? ³² Agar wuh is natīje par pahuñche ki ghālib nahīñ ā saktā to wuh sulah karne ke lie apne numāinde dushman ke pās bhejega jab wuh abhī dūr hī ho.³³ Isī tarah tum meñ se jo bhī apnā sab kuchh na chhoṛe wuh merā shāgird nahīñ ho saktā.

³⁴ Namak achchhī chīz hai. Lekin agar us kā zāyqā jātā rahe to phir use kyoñkar dubārā namkīn kiyā jā saktā hai? ³⁵ Na wuh zamīn ke lie mufid hai, na khād ke lie balki use nikāl kar bāhar phairkā jāegā. Jo sun saktā hai wuh sun le.”

15

Khoī Huī Bheṛ

¹ Ab aisā thā ki tamām ṭaiks lene wāle aur gunāhgār Īsā kī bāteñ sunane ke lie us ke pās āte the. ² Yih dekh kar Farīsī aur sharīat ke ālim burburāne lage, “Yih ādmī gunāhgāron ko ḡhushāmdīd kah kar un ke sāth khānā khātā hai.” ³ Is par Īsā ne unheñ yih tamsīl sunāi,

⁴ “Farz karo ki tum meñ se kisī kī sau bheṛeñ haiñ. Lekin ek gum ho jātī hai. Ab mālik kyā karegā? Kyā wuh bāqī 99 bheṛeñ khule maidān meñ chhoṛ kar gumshudā bheṛ ko ḡhūñdne nahīñ jāegā? Zarūr jāegā, balki jab tak use wuh bheṛ mil na jāe wuh us kī talāsh meñ rahegā. ⁵ Phir wuh ḡhush ho kar use apne kandhoñ par uṭhā legā. ⁶ Yoñ chalte chalte wuh apne ghar pahuñch jāegā aur wahāñ apne dostoñ aur hamsāyoñ ko bulā kar un se kahegā, ‘Mere sāth ḡhushī manāo! Kyoñki mujhe apnī khoī huī bheṛ mil gaī hai.’ ⁷ Maiñ tum ko batātā hūñ ki āsmān par bilkul isī tarah ḡhushī manāi jāegī jab ek hī gunāhgār taubā karegā. Aur yih ḡhushī us ḡhushī kī nisbat zyādā hogī jo un 99 afrād ke bāis manāi jāegī jinheñ taubā karne kī zarūrat hī nahīñ thī.

Gumshudā Sikkā

⁸ Yā farz karo ki kisī aurat ke pās das sikke hon lekin ek sikkā gum ho jāe. Ab aurat kyā karegī? Kyā wuh charāgh jalā kar aur ghar meñ jhārū de de kar baṛī ehtiyāt se sikke ko talāsh nahīñ karegī? Zarūr karegī, balki wuh us waqt tak ḡhūñdtī rahegī jab tak use sikkā mil na jāe. ⁹ Jab use sikkā mil jāegā to wuh apnī saheliyoñ aur hamsāyoñ ko bulā kar un se kahegī, ‘Mere sāth ḡhushī manāo! Kyoñki mujhe apnā gumshudā sikkā mil gayā hai.’ ¹⁰ Maiñ tum ko batātā hūñ ki bilkul isī tarah Allāh ke farishtoñ ke sāmne ḡhushī manāi jātī hai jab ek bhī gunāhgār taubā kartā hai.”

Gumshudā Beṭā

¹¹ Īsā ne apnī bāt jāri rakhī. “Kisī ādmī ke do beṭe the. ¹² In meñ se chhoṭe ne bāp se kahā, ‘Ai bāp, mīrās kā merā hissā de deñ.’ Is par bāp ne donoñ meñ apnī milkiyat taqsim kar dī. ¹³ Thoṛe dinoñ ke bād chhoṭā beṭā apnā sārā sāmān sameṭ kar apne sāth kisī dūr-darāz mulk meñ le gayā. Wahāñ us ne aiyāshī meñ apnā pūrā māl-o-matā uṛā

diyā. ¹⁴ Sab kuchh zāe ho gayā to us mulk meñ saḡht kāl paṛā. Ab wuh zarūratmand hone lagā. ¹⁵ Natīje meñ wuh us mulk ke kisī bāshinde ke hān jā parā jis ne use suaroñ ko charāne ke lie apne khetoñ meñ bhej diyā. ¹⁶ Wahān wuh apnā peṭ un phaliyoñ se bharne kī shadīd ḡhāhish rakhtā thā jo suar khāte the, lekin use is kī bhī ijāzat na milī. ¹⁷ Phir wuh hosh meñ āyā. Wuh kahne lagā, ‘Mere bāp ke kitne mazdūroñ ko kasrat se khānā miltā hai jabki main yahān bhūkā mar rahā hūñ. ¹⁸ Main uṭh kar apne bāp ke pās wāpas chalā jāūngā aur us se kahūngā, “Ai bāp, main ne āsmān kā aur āp kā gunāh kiyā hai. ¹⁹ Ab main is lāyq nahīn rahā ki āp kā beṭā kahlāūñ. Mehrbānī karke mujhe apne mazdūroñ meñ rakh leñ.”’ ²⁰ Phir wuh uṭh kar apne bāp ke pās wāpas chalā gayā.

Lekin wuh ghar se abhī dūr hī thā ki us ke bāp ne use dekh liyā. Use tars āyā aur wuh bhāg kar beṭe ke pās āyā aur gale lagā kar use bosā diyā. ²¹ Beṭe ne kahā, ‘Ai bāp, main ne āsmān kā aur āp kā gunāh kiyā hai. Ab main is lāyq nahīn rahā ki āp kā beṭā kahlāūñ.’ ²² Lekin bāp ne apne naukaroñ ko bulāyā aur kahā, ‘Jaldī karo, behtarīn sūṭ lā kar ise pahnāo. Is ke hāth meñ angūṭhī aur pānwoñ meñ jūte pahnā do. ²³ Phir moṭā-tāzā bachhrā lā kar use zabah karo tāki ham khāeñ aur ḡhushī manāeñ, ²⁴ kyonki yih merā beṭā murdā thā ab zindā ho gayā hai, gum ho gayā thā ab mil gayā hai.’ Is par wuh ḡhushī manāne lage.

²⁵ Is daurān bāp kā baṛā beṭā khet meñ thā. Ab wuh ghar lauṭā. Jab wuh ghar ke qarīb pahuñchā to andar se mausiḡī aur nāchne kī āwāzeñ sunāi dīñ. ²⁶ Us ne kisī naukar ko bulā kar pūchhā, ‘Yih kyā ho rahā hai?’ ²⁷ Naukar ne jawāb diyā, ‘Āp kā bhāī ā gayā hai aur āp ke bāp ne moṭā-tāzā bachhrā zabah karwāyā hai, kyonki use apnā beṭā saḡh-salāmāt wāpas mil gayā hai.’

²⁸ Yih sun kar baṛā beṭā ḡhusse huā aur andar jāne se inkār kar diyā. Phir bāp ghar se nikal kar use samjhāne lagā. ²⁹ Lekin us ne jawāb meñ apne bāp se kahā, ‘Dekheñ, main ne itne sāl āp kī ḡhidmat meñ saḡht mehnat-mashaḡqat kī hai aur ek dafā bhī āp kī marzī kī ḡhilāfwarzī nahīn kī. To bhī āp ne mujhe is pūre arse meñ ek chhoṭā bakrā bhī nahīn diyā ki use zabah karke apne dostoñ ke sāth ziyāfat kartā. ³⁰ Lekin jyon hī āp kā yih beṭā āyā jis ne āp kī daulat kashiyōñ meñ uṛā dī, āp ne us ke lie moṭā-tāzā bachhrā zabah karwāyā.’ ³¹ Bāp ne jawāb diyā, ‘Beṭā, āp to har waqt mere pās rahe haiñ, aur jo kuchh merā hai wuh āp hī kā hai. ³² Lekin ab zarūrī thā ki ham jashn manāeñ

aur khush hoñ. Kyoñki āp kā yih bhāi jo murdā thā ab zindā ho gayā hai, jo gum ho gayā thā ab mil gayā hai.’ ”

16

Chālāk Mulāzim

¹ Īsā ne shāgirdoñ se kahā, “Kisī amīr ādmī ne ek mulāzim rakhā thā jo us kī jāydād kī dekh-bhāl kartā thā. Aisā huā ki ek din us par ilzām lagāyā gayā ki wuh apne mālik kī daulat zāe kar rahā hai. ² Mālik ne use bulā kar kahā, ‘Yih kyā hai jo main tere bāre meñ suntā hūñ? Apnī tamām zimmedāriyoñ kā hisāb de, kyoñki main tujhe barkhāst kar dūngā.’ ³ Mulāzim ne dil meñ kahā, ‘Ab main kyā karūñ jabki merā mālik yih zimmedāri mujh se chhīn legā? Khudāi jaisā saḡht kām mujh se nahīn hotā aur bhīk māngne se sharm ātī hai. ⁴ Hāñ, main jāntā hūñ ki kyā karūñ tāki log mujhe barkhāst kie jāne ke bād apne gharoñ meñ khushāmdīd kaheñ.’

⁵ Yih kah kar us ne apne mālik ke tamām qarzdāroñ ko bulāyā. Pahle se us ne pūchhā, ‘Tumhārā qarzā kitnā hai?’

⁶ Us ne jawāb diyā, ‘Mujhe mālik ko zaitūn ke tel ke sau kanastar wāpas karne haiñ.’ Mulāzim ne kahā, ‘Apnā bil le lo aur baiṭh kar jaldī se sau kanastar pachās meñ badal lo.’

⁷ Dūsre se us ne pūchhā, ‘Tumhārā kitnā qarzā hai?’ Us ne jawāb diyā, ‘Mujhe gandum kī hazār boriyāñ wāpas karnī haiñ.’ Mulāzim ne kahā, ‘Apnā bil le lo aur hazār ke badle āṭh sau likh lo.’

⁸ Yih dekh kar mālik ne be’imān mulāzim kī tārif kī ki us ne aql se kām liyā hai. Kyoñki is duniyā ke farzand apnī nasl ke logoñ se nīpaṭne meñ nūr ke farzandoñ se zyādā hoshyār hote haiñ.

⁹ Main tum ko batātā hūñ ki duniyā kī nārāst daulat se apne lie dost banā lo tāki jab yih khatm ho jāe to log tum ko abadī rihāishgāhoñ meñ khushāmdīd kaheñ. ¹⁰ Jo thoṛe meñ wafādār hai wuh zyādā meñ bhī wafādār hogā. Aur jo thoṛe meñ be’imān hai wuh zyādā meñ bhī be’imānī karegā.

¹¹ Agar tum duniyā kī nārāst daulat ko sañbhālne meñ wafādār na rahe to phir kaun haqīqī daulat tumhāre sapurd karegā? ¹² Aur agar tum ne dūsroñ kī daulat sañbhālne meñ be’imānī dikhāi hai to phir kaun tum ko tumhāre zātī istemāl ke lie kuchh degā?

¹³ Koī bhī ḡhulām do mālikoñ kī khidmat nahīn kar saktā. Yā to wuh ek se nafrat karke dūsre se muhabbat rakhegā, yā ek se lipaṭ kar dūsre ko haqīr jānegā. Tum ek hī waqt meñ Allāh aur daulat kī khidmat nahīn kar sakte.”

Īsā kī Chand Kahāwateñ

¹⁴ Farīsiyon ne yih sab kuchh sunā to wuh us kā mazāq uṛāne lage, kyonki wuh lālchī the. ¹⁵ Us ne un se kahā, “Tum hī wuh ho jo apne āp ko logon ke sāmne rāstbāz qarār dete ho, lekin Allāh tumhāre dilon se wāqif hai. Kyonki log jis chīz kī bahut qadar karte haiñ wuh Allāh ke nazdik makrūh hai.

¹⁶ Yahyā ke āne tak tumhāre rāhnumā Mūsā kī shariyat aur nabiyon ke paighāmāt the. Lekin ab Allāh kī bādshāhī kī khushkhabrī kā elān kiyā jā rahā hai aur tamām log zabardastī is meñ dākhlil ho rahe haiñ. ¹⁷ Lekin is kā yih matlab nahīn ki shariyat mansūkh ho gaī hai balki āsmān-o-zamīn jāte raheñge, lekin shariyat kī zer zabar tak koī bhī bāt nahīn badlegī.

¹⁸ Chunānche jo ādmī apnī bīwī ko talāq de kar kisī aur se shādī kare wuh zinā kartā hai. Isī tarah jo kisī talāqshudā aurat se shādī kare wuh bhī zinā kartā hai.

Amīr Ādmī aur Lāzar

¹⁹ Ek amīr ādmī kā zikr hai jo arghawānī rang ke kapṛe aur nafīs katān pahantā aur har roz aish-o-ishrat meñ guzartā thā. ²⁰ Amīr ke geṭ par ek gharīb ādmī paṛā thā jis ke pūre jism par nāsūr the. Us kā nām Lāzar thā ²¹ aur us kī bas ek hī khāhish thī ki wuh amīr kī mez se gire hue ṭukṛe khā kar ser ho jāe. Kutte us ke pās ā kar us ke nāsūr chāṭte the.

²² Phir aisā huā ki gharīb ādmī mar gayā. Farishton ne use uṭhā kar Ibrāhīm kī god meñ biṭhā diyā. Amīr ādmī bhī faut huā aur dafnāyā gayā. ²³ Wuh jahannum meñ pahuñchā. Azāb kī hālat meñ us ne apnī nazar uṭhāī to dūr se Ibrāhīm aur us kī god meñ Lāzar ko dekhā. ²⁴ Wuh pukār uṭhā, ‘Ai mere bāp Ibrāhīm, mujh par rahm kareñ. Mehrbānī karke Lāzar ko mere pās bhej deñ tāki wuh apnī unglī ko pānī meñ ḍubo kar merī zabān ko ṭhanḍā kare, kyonki main is āg meñ taraptā hūñ.’

²⁵ Lekin Ibrāhīm ne jawāb diyā, ‘Beṭā, yād rakh ki tujhe apnī zindagī meñ behtarīn chīzeñ mil chukī haiñ jabki Lāzar ko badtarīn chīzeñ. Lekin ab use ārām aur tasallī mil gaī hai jabki tujhe aziyat. ²⁶ Niz, hamāre aur tumhāre darmiyān ek wasī khalīj qāym hai. Agar koī chāhe bhī to use pār karke yahān se tumhāre pās nahīn jā saktā, na wahān se koī yahān ā saktā hai.’ ²⁷ Amīr ādmī ne kahā, ‘Mere bāp, phir merī ek aur guzārish hai, mehrbānī karke Lāzar ko mere wālid ke ghar bhej deñ. ²⁸ Mere pānch bhāī haiñ. Wuh wahān jā kar unheñ āgāh kare, aisā na ho ki un kā anjām bhī yih aziyatnāk maqām ho.’

²⁹ Lekin Ibrāhīm ne jawāb diyā, ‘Un ke pās Mūsā kī Tauret aur nabiyōn ke sahīfe to haiñ. Wuh un kī sunen.’ ³⁰ Amīr ne arz kī, ‘Nahīn, mere bāp Ibrāhīm, agar koī murdoñ meñ se un ke pās jāe to phir wuh zarūr taubā kareñge.’ ³¹ Ibrāhīm ne kahā, ‘Agar wuh Mūsā aur nabiyōn kī nahīn sunte to wuh us waqt bhī qāyl nahīn hoñge jab koī murdoñ meñ se jī uṭh kar un ke pās jāegā.’”

17

Gunāh

¹ Īsā ne apne shāgirdoñ se kahā, “Āzmāishoñ ko to ānā hī ānā hai, lekin us par afsos jis kī mārifat wuh āen. ² Agar wuh in chhoṭoñ meñ se kisī ko gunāh karne par uksāe to us ke lie behtar hai ki us ke gale meñ baṛī chakkī kā pāṭ bāndhā jāe aur use samundar meñ phaiñk diyā jāe. ³ Khabardār raho!

Agar tumhārā bhāī gunāh kare to use samjhāo. Agar wuh is par taubā kare to use muāf kar do. ⁴ Ab farz karo ki wuh ek din ke andar sāt bār tumhārā gunāh kare, lekin har dafā wāpas ā kar taubā kā izhār kare, to bhī use har dafā muāf kar do.”

Īmān

⁵ Rasūloñ ne Kḥudāwand se kahā, “Hamāre īmān ko baṛhā deñ.”

⁶ Kḥudāwand ne jawāb diyā, “Agar tumhārā īmān rāī ke dāne jaisā chhoṭā bhī ho to tum shahtūt ke is daraḳht ko kah sakte ho, ‘Ukhar kar samundar meñ jā lag’ to wuh tumhārī bāt par amal karegā.”

Ġhulām kā Farz

⁷ Farz karo ki tum meñ se kisī ne hal chalāne yā jānwar charāne ke lie ek Ġhulām rakhā hai. Jab yih Ġhulām khet se ghar āegā to kyā us kā mālik kahegā, ‘Idhar āo, khāne ke lie baiṭh jāo?’ ⁸ Hargiz nahīn, balki wuh yih kahegā, ‘Merā khānā taiyār karo, d̄yūṭī ke kapṛe pahan kar merī kḥidmat karo jab tak main khā-pī na lūñ. Is ke bād tum bhī khā aur pī sakoge.’ ⁹ Aur kyā wuh apne Ġhulām kī us kḥidmat kā shukriyā adā karegā jo us ne use karne ko kahā thā? Hargiz nahīn! ¹⁰ Isī tarah jab tum sab kuchh jo tumheñ karne ko kahā gayā hai kar chuko tab tum ko yih kahnā chāhie, ‘Ham nālāyq naukar haiñ. Ham ne sirf apnā farz adā kiyā hai.’”

Koṛh ke Das Marīzoñ kī Shifā

¹¹ Aisā huā ki Yarūshalam kī taraf safr karte karte Īsā Sāmariya aur Galīl meñ se gazarā. ¹² Ek din wuh kisī gāñw meñ dākhil ho rahā thā ki koṛh ke das marīz us ko milne

āe. Wuh kuchh fāsile par khare ho kar ¹³ ūnchī āwāz se kahne lage, “Ai Īsā, ustād, ham par rahm karen.”

¹⁴ Us ne unheñ dekhā to kahā, “Jāo, apne ap ko imāmon ko dikhāo tāki wuh tumhārā muāynā karen.”

Aur aisā huā ki wuh chalte chalte apnī bīmārī se pāk-sāf ho gae. ¹⁵ Un meñ se ek ne jab dekhā ki shifā mil gai hai to wuh muṛ kar ūnchī āwāz se Allāh kī tamjīd karne lagā, ¹⁶ aur Īsā ke sāmne muñh ke bal gir kar shukriyā adā kiyā. Yih admī Sāmariya kā bāshindā thā. ¹⁷ Īsā ne pūchhā, “Kyā das ke das admī apnī bīmārī se pāk-sāf nahīñ hue? Bāqī nau kahāñ haiñ?” ¹⁸ Kyā is ḡhairmulki ke alāwā koī aur wāpas ā kar Allāh kī tamjīd karne ke lie taiyār nahīñ thā?” ¹⁹ Phir us ne us se kahā, “Uṭh kar chalā jā. Tere imān ne tujhe bachā liyā hai.”

Allāh kī Bādshāhī Kab Āegī

²⁰ Kuchh Farīsiyon ne Īsā se pūchhā, “Allāh kī bādshāhī kab āegī?” Us ne jawāb diyā, “Allāh kī bādshāhī yon nahīñ ā rahī ki use zāhirī nishānon se pahchānā jāe. ²¹ Log yih bhī nahīñ kah sakeñge, ‘Wuh yahāñ hai’ yā ‘Wuh wahāñ hai’ kyonki Allāh kī bādshāhī tumhare darmiyān hai.”

²² Phir us ne apne shāgirdon se kahā, “Aise din aeñge ki tum Ibn-e-Ādam kā kam az kam ek din dekhne kī tamannā karoge, lekin nahīñ dekhoge. ²³ Log tum ko batāeñge, ‘Wuh wahāñ hai’ yā ‘Wuh yahāñ hai.’ Lekin mat jānā aur un ke pīchhe na lagnā. ²⁴ Kyonki jab Ibn-e-Ādam kā din āegā to wuh bijli kī mānind hogā jis kī chamak āsmān ko ek sire se le kar dūsre sire tak raushan kar detī hai. ²⁵ Lekin pahle lāzim hai ki wuh bahut dukh uṭhāe aur is nasl ke hāthoñ radd kiyā jāe. ²⁶ Jab Ibn-e-Ādam kā waqt āegā to hālāt Nūh ke dinoñ jaise hoñge. ²⁷ Log us din tak khāne-pīne aur shādī karne karwāne meñ lage rahe jab tak Nūh kashtī meñ dākḥil na ho gayā. Phir sailāb ne ā kar un sab ko tabāh kar diyā. ²⁸ Bilkul yihī kuchh Lūt ke aiyām meñ huā. Log khāne-pīne, ḡharīd-o-farokht, kāshtkārī aur tāmīr ke kām meñ lage rahe. ²⁹ Lekin jab Lūt Sadūm ko chhoṛ kar niklā to āg aur gandhak ne āsmān se baras kar un sab ko tabāh kar diyā. ³⁰ Ibn-e-Ādam ke zuhūr ke waqt aise hī hālāt hoñge.

³¹ Jo shaḡhs us din chhat par ho wuh ghar kā sāmān sāth le jāne ke lie nīche na utre. Isī tarah jo khet meñ ho wuh apne pīchhe paṛī chīzon ko sāth le jāne ke lie ghar na lauṭe. ³² Lūt kī biwī ko yād rakho. ³³ Jo apnī jān bachāne kī koshish karegā wuh use kho degā, aur jo apnī jān kho degā wuhī use bachāe rakhegā. ³⁴ Maiñ tum ko batātā hūñ ki us rāt do afrād ek bistar meñ soe hoñge, ek ko sāth le liyā jāegā

jabki dūsre ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā. ³⁵ Do ḳhawātīn chakkī par gandum pīs rahī hoṅgī, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsri ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā. ³⁶ [Do afrād khet meñ hoṅge, ek ko sāth le liyā jāegā jabki dūsre ko pīchhe chhoṛ diyā jāegā.]”

³⁷ Unhoñ ne pūchhā, “Ḳhudāwand, yih kahān hogā?” Us ne jawāb diyā, “Jahān lāsh paṛī ho wahān gidh jamā ho jāenge.”

18

Bewā aur Jaj kī Tamsīl

¹ Phir Īsā ne unheñ ek tamsīl sunāi jo musalsal duā karne aur himmat na hārne kī zarūrat ko zāhir kartī hai. ² Us ne kahā, “Kisī shahr meñ ek jaj rahtā thā jo na Ḳhudā kā ḳhauf māntā, na kisī insān kā lihāz kartā thā. ³ Ab us shahr meñ ek bewā bhī thī jo yih kah kar us ke pās ātī rahī ki ‘Mere muḳhālif ko jītne na deñ balki merā insāf karen.’ ⁴ Kuchh der ke lie jaj ne inkār kiyā. Lekin phir wuh dil meñ kahne lagā, ‘Beshak main Ḳhudā kā ḳhauf nahīn māntā, na logon kī parwā kartā hūn, ⁵ lekin yih bewā mujhe bār bār tang kar rahī hai. Is lie main us kā insāf karūṅga. Aisā na ho ki āḳhirkār wuh ā kar mere muñh par thappaṛ māre.’”

⁶ Ḳhudāwand ne bāt jāri rakhī. “Is par dhyān do jo be’insāf jaj ne kahā. ⁷ Agar us ne āḳhirkār insāf kiyā to kyā Allāh apne chune hue logon kā insāf nahīn karegā jo din rāt use madad ke lie pukārte haiñ? Kyā wuh un kī bāt multawī kartā rahegā? ⁸ Hargiz nahīn! Main tum ko batātā hūn ki wuh jaldī se un kā insāf karegā. Lekin kyā Ibn-e-Ādam jab duniyā meñ āegā to imān dekh pāegā?”

Farīsī aur Ṭaiks Lene Wāle kī Tamsīl

⁹ Bāz log maujūd the jo apnī rāstbāzī par bharosā rakhte aur dūsron ko haqīr jānte the. Unheñ Īsā ne yih tamsīl sunāi, ¹⁰ “Do ādmī Baitul-muḳaddas meñ duā karne āe. Ek Farīsī thā aur dūsra ṭaiks lene wālā.

¹¹ Farīsī khaṛā ho kar yih duā karne lagā, ‘Ai Ḳhudā, main terā shukr kartā hūn ki main bāqī logon kī tarah nahīn hūn. Na main ḍākū hūn, na be’insāf, na zinākār. Main is ṭaiks lene wāle kī mānind bhī nahīn hūn. ¹² Main hafte meñ do martabā rozā raktā hūn aur tamām āmdanī kā daswān hissā tere lie maḳhsūs kartā hūn.’

¹³ Lekin ṭaiks lene wālā dūr hī khaṛā rahā. Us ne apnī ānkheñ āsmān kī taraf uṭhāne tak kī jurrat na kī balki apnī chhātī piṭ piṭ kar kahne lagā, ‘Ai Ḳhudā, mujh gunāhgār par rahm kar!’ ¹⁴ Main tum ko batātā hūn ki jab donoñ apne apne ghar laṭe to Farīsī nahīn balki yih ādmī Allāh ke

nazdīk rāstbāz ṭhahrā. Kyoṅki jo bhī apne āp ko sarfarāz kare use past kiyā jāegā aur jo apne āp ko past kare use sarfarāz kiyā jāegā.”

Īsā Chhoṭe Bachchoṅ ko Pyār Kartā Hai

¹⁵ Ek din log apne chhoṭe bachchoṅ ko bhī Īsā ke pās lāe tāki wuh unheṅ chhue. Yih dekh kar shāgirdoṅ ne un ko malāmat kī. ¹⁶ Lekin Īsā ne unheṅ apne pās bulā kar kahā, “Bachchoṅ ko mere pās āne do aur unheṅ na roko, kyoṅki Allāh kī bādshāhī in jaise logoṅ ko hāsil hai. ¹⁷ Main tum ko sach batātā hūn, jo Allāh kī bādshāhī ko bachche kī tarah qabūl na kare wuh us meṅ dākḥil nahīn hogā.”

Amīr Mushkil se Allāh kī Bādshāhī meṅ Dākḥil Ho Sakte Haiṅ

¹⁸ Kisī rāhnumā ne us se pūchhā, “Nek ustād, main kyā karūn tāki mīrās meṅ abadī zindagī pāūn?”

¹⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Tū mujhe nek kyoṅ kahtā hai? Koī nek nahīn siwāe ek ke aur wuh hai Allāh. ²⁰ Tū sharīat ke ahkām se to wāqif hai ki zinā na karnā, qatl na karnā, chorī na karnā, jhūṭī gawāhī na denā, apne bāp aur apnī mān kī izzat karnā.”

²¹ Ādmī ne jawāb diyā, “Main ne jawānī se āj tak in tamām ahkām kī pairawī kī hai.”

²² Yih sun kar Īsā ne kahā, “Ek kām ab tak rah gayā hai. Apnī pūrī jāydād faroḳht karke paise gharīboṅ meṅ taqsim kar de. Phir tere lie āsmān par khazānā jamā ho jāegā. Is ke bād ā kar mere pīchhe ho le.” ²³ Yih sun kar ādmī ko bahut dukh huā, kyoṅki wuh nihāyat daulatmand thā.

²⁴ Yih dekh kar Īsā ne kahā, “Daulatmandoṅ ke lie Allāh kī bādshāhī meṅ dākḥil honā kitnā mushkil hai! ²⁵ Amīr ke Allāh kī bādshāhī meṅ dākḥil hone kī nisbat yih zyādā āsān hai ki unṭ sūi ke nāke meṅ se guzar jāe.”

²⁶ Yih bāt sun kar sunane wāloṅ ne pūchhā, “Phir kis ko najāt mil saktī hai?”

²⁷ Īsā ne jawāb diyā, “Jo insān ke lie nāmumkin hai wuh Allāh ke lie mumkin hai.”

²⁸ Patras ne us se kahā, “Ham to apnā sab kuchh chhoṛ kar āp ke pīchhe ho lie haiṅ.”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Main tum ko sach batātā hūn ki jis ne bhī Allāh kī bādshāhī kī khātir apne ghar, biwī, bhāiyōṅ, wālidain yā bachchoṅ ko chhoṛ diyā hai ³⁰ use is zamāne meṅ kāi gunā zyādā aur āne wāle zamāne meṅ abadī zindagī milegī.”

Īsā kī Maut kī Tīsrī Peshgoī

³¹ Īsā shāgirdoñ ko ek taraf le jā kar un se kahne lagā, “Sunō, ham Yarūshalam kī taraf baṛh rahe haiñ. Wahāñ sab kuchh pūrā ho jāegā jo nabiyōñ kī mārifat Ibn-e-Ādam ke bāre meñ likhā gayā hai. ³² Use Ġhairyahūdiyōñ ke hawāle kar diyā jāegā jo us kā mazāq uṛāeñge, us kī be’izzatī kareñge, us par thūkeñge, ³³ us ko koṛe māreñge aur use qatl kareñge. Lekin tīsre din wuh jī uṭhegā.”

³⁴ Lekin shāgirdoñ kī samajh meñ kuchh na āyā. Is bāt kā matlab un se chhupā rahā aur wuh na samjhe ki wuh kyā kah rahā hai.

Andhe kī Shifā

³⁵ Īsā Yarīhū ke qarīb pahuñchā. Wahāñ rāste ke kināre ek andhā baiṭhā bhīk māñg rahā thā. ³⁶ Bahut-se log us ke sāmne se guzarne lage to us ne yih sun kar pūchhā ki kyā ho rahā hai.

³⁷ Unhoñ ne kahā, “Īsā Nāsarī yahāñ se guzar rahā hai.”

³⁸ Andhā chillāne lagā, “Ai Īsā Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm kareñ.”

³⁹ Āge chalne wāloñ ne use dāñṭ kar kahā, “Kḥāmosh!” Lekin wuh mazīd ūñchī āwāz se pukārtā rahā, “Ai Ibn-e-Dāūd, mujh par rahm kareñ.”

⁴⁰ Īsā ruk gayā aur hukm diyā, “Use mere pās lāo.” Jab wuh qarīb āyā to Īsā ne us se pūchhā, ⁴¹ “Tū kyā chāhtā hai ki maiñ tere lie karūñ?”

Us ne jawāb diyā, “Kḥudāwand, yih ki maiñ dekh sakūñ.”

⁴² Īsā ne us se kahā, “To phir dekh! Tere imān ne tujhe bachā liyā hai.”

⁴³ Jyoñ hī us ne yih kahā andhe kī āñkheñ bahāl ho gañ aur wuh Allāh kī tamjīd karte hue us ke pīchhe ho liyā. Yih dekh kar pūre hujūm ne Allāh ko jalāl diyā.

19

Īsā aur Zakkāī

¹ Phir Īsā Yarīhū meñ dāḳhil huā aur us meñ se guzarne lagā. ² Us shahr meñ ek amīr ādmī banām Zakkāī rahtā thā jo ṭaiks lene wāloñ kā afsar thā. ³ Wuh jānanā chāhtā thā ki yih Īsā kaun hai, lekin pūrī koshish karne ke bāwujūd use dekh na sakā, kyonki Īsā ke irdgird baṛā hujūm thā aur Zakkāī kā qad chhoṭā thā. ⁴ Is lie wuh dauṛ kar āge niklā aur use dekhne ke lie anjīr-tūt * ke daraḳht par chaṛh gayā jo rāste meñ thā. ⁵ Jab Īsā wahāñ pahuñchā to us ne nazar

* 19:4 Ek sāyādār daraḳht jis meñ anjīr kī tarah kā ḳhurdanī phal lagtā hai. Is ke phūl zard aur āraishī hote haiñ. Misrī tūt. Jamīz. Ficus sycomorus.

uṭhā kar kahā, “Zakkāī, jaldī se utar ā, kyoṅki āj mujhe tere ghar meñ ṭhaharnā hai.”

⁶ Zakkāī fauran utar āyā aur ḵhushī se us kī mehmān-nawāzī kī. ⁷ Yih dekh kar bāqī tamām log burburāne lage, “Is ke ghar meñ jā kar wuh ek gunāhgār ke mehmān ban gae haiñ.”

⁸ Lekin Zakkāī ne Ḵhudāwand ke sāmne khare ho kar kahā, “Ḵhudāwand, main apne māl kā ādhā hissā gharīboñ ko de detā hūñ. Aur jis se main ne najāyaz taur se kuchh liyā hai use chār gunā wāpas kartā hūñ.”

⁹ Īsā ne us se kahā, “Āj is gharāne ko najāt mil gaī hai, is lie ki yih bhī Ibrāhīm kā beṭā hai. ¹⁰ Kyoṅki Ibn-e-Ādam gumshudā ko ḍhūṅḍne aur najāt dene ke lie āyā hai.”

Paisoñ meñ Izāfā

¹¹ Ab Īsā Yarūshalam ke qarīb ā chukā thā, is lie log andāzā lagāne lage ki Allāh kī bādshāhī zāhir hone wālī hai. Is ke pesh-e-nazar Īsā ne apnī yih bāteñ sunane wāloñ ko ek tamsīl sunāī. ¹² Us ne kahā, “Ek nawāb kisī dūr-darāz mulk ko chalā gayā tāki use bādshāh muqarrar kiyā jāe. Phir use wāpas ānā thā. ¹³ Rawānā hone se pahle us ne apne naukaroñ meñ se das ko bulā kar unheñ sone kā ek ek sikkā diyā. Sāth sāth us ne kahā, ‘Yih paise le kar us waqt tak kārobār meñ lagāo jab tak main wāpas na āūñ.’ ¹⁴ Lekin us kī riāyā us se nafrat rakhtī thī, is lie us ne us ke pīchhe wafd bhej kar ittalā dī, ‘Ham nahīn chāhte ki yih ādmī hamārā bādshāh bane.’

¹⁵ To bhī use bādshāh muqarrar kiyā gayā. Is ke bād jab wāpas āyā to us ne un naukaroñ ko bulāyā jinheñ us ne paise die the tāki mālūm kare ki unhoñ ne yih paise kārobār meñ lagā kar kitnā izāfā kiyā hai. ¹⁶ Pahlā naukar āyā. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ke ek sikke se das ho gae haiñ.’ ¹⁷ Mālik ne kahā, ‘Shābāsh, achchhe naukar. Tū thoṛe meñ wafādār rahā, is lie ab tujhe das shahroñ par iḵhtiyār milegā.’ ¹⁸ Phir dūsrā naukar āyā. Us ne kahā, ‘Janāb, āp ke ek sikke se pāñch ho gae haiñ.’ ¹⁹ Mālik ne us se kahā, “Tujhe pāñch shahroñ par iḵhtiyār milegā.’

²⁰ Phir ek aur naukar ā kar kahne lagā, ‘Janāb, yih āp kā sikkā hai. Main ne ise kapṛe meñ lapeṭ kar mahfūz rakhā, ²¹ kyoṅki main āp se ḍartā thā, is lie ki āp saḵht ādmī haiñ. Jo paise āp ne nahīn lagāe unheñ le lete haiñ aur jo bij āp ne nahīn boyā us kī fasal kāṭte haiñ.’ ²² Mālik ne kahā, ‘Sharīr naukar! Main tere apne alfāz ke mutābiq terī adālat karūnga. Jab tū jāntā thā ki main saḵht ādmī hūñ, ki wuh paise le letā hūñ jo ḵhud nahīn lagāe aur wuh fasal kāṭtā hūñ jis kā bij nahīn boyā, ²³ to phir tū ne mere paise bañk

meñ kyoñ na jamā karāe? Agar tū aisā kartā to wāpasī par mujhe kam az kam wuh paise sūd samet mil jāte.’

²⁴ Yih kah kar wuh hāzirīn se muḵhātīb huā, ‘Yih sikkā is se le kar us naukar ko de do jis ke pās das sikke haiñ.’

²⁵ Unhoñ ne etarāz kiyā, ‘Janāb, us ke pās to pahle hī das sikke haiñ.’ ²⁶ Us ne jawāb diyā, ‘Maiñ tumheñ batātā hūñ ki har shaḵhs jis ke pās kuchh hai use aur diyā jāegā, lekin jis ke pās kuchh nahīñ hai us se wuh bhī chhīn liyā jāegā jo us ke pās hai. ²⁷ Ab un dushmanoñ ko le āo jo nahīñ chāhte the ki maiñ un kā bādshāh banūñ. Unheñ mere sāmne phānsī de do.’”

Yarūshalam meñ Īsā kā Purjosh Istiqbāl

²⁸ In bātoñ ke bād Īsā dūsroñ ke āge āge Yarūshalam kī taraf barhne lagā. ²⁹ Jab wuh Bait-fage aur Bait-anīyāh ke qarīb pahuñchā jo Zaitūn ke pahār par the to us ne do shāgirdoñ ko apne āge bhej kar ³⁰ kahā, “Sāmne wāle gāñw meñ jāo. Wahāñ tum ek jawān gadhā dekhoge. Wuh bandhā huā hogā aur ab tak koī bhī us par sawār nahīñ huā hai. Use khol kar le āo. ³¹ Agar koī pūchhe ki gadhe ko kyoñ khol rahe ho to use batā denā ki Ḳhudāwand ko is kī zarūrat hai.”

³² Donoñ shāgird gae to dekhā ki sab kuchh waisā hī hai jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā. ³³ Jab wuh jawān gadhe ko kholne lage to us ke mālikoñ ne pūchhā, “Tum gadhe ko kyoñ khol rahe ho?”

³⁴ Unhoñ ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand ko is kī zarūrat hai.” ³⁵ Wuh use Īsā ke pās le āe, aur apne kapṛe gadhe par rakh kar us ko us par sawār kiyā. ³⁶ Jab wuh chal parā to logoñ ne us ke āge āge rāste meñ apne kapṛe bichhā die.

³⁷ Chalthe chalte wuh us jagah ke qarīb pahuñchā jahāñ rāstā Zaitūn ke pahār par se utarne lagtā hai. Is par shāgirdoñ kā pūrā hujūm ḳhushī ke māre ūñchī āwāz se un mojizoñ ke lie Allāh kī tamjīd karne lagā jo unhoñ ne dekhe the,

³⁸ “Mubāarak hai wuh Bādshāh
jo Rab ke nām se ātā hai.

Āsmān par salāmatī ho aur bulandiyoñ par izzat-o-jalāl.”

³⁹ Kuchh Farīsī bhīr meñ the. Unhoñ ne Īsā se kahā, “Ustād, apne shāgirdoñ ko samjhāeñ.”

⁴⁰ Us ne jawāb diyā, “Maiñ tumheñ batātā hūñ, agar yih chup ho jāeñ to patthar pukār uṭheñge.”

Īsā Shahr ko Dekh Kar Ro Parṭā Hai

⁴¹ Jab wuh Yarūshalam ke qarīb pahuñchā to shahr ko dekh kar ro parā ⁴² aur kahā, “Kāsh tū bhī is din jān

letī ki terī salāmatī kis meñ hai. Lekin ab yih bāt terī ānkhoñ se chhupī huī hai. ⁴³ Kyoñki tujh par aisā waqt āegā ki tere dushman tere irdgird band bāndh kar terā muhāsarā kareñge aur yoñ tujhe chāroñ taraf se gher kar tang kareñge. ⁴⁴ Wuh tujhe tere bachchoñ samet zamīn par paṭkeñge aur tere andar ek bhī patthar dūsre par nahīn chhoṛeñge. Aur wajah yihī hogī ki tū ne wuh waqt nahīn pahchānā jab Allāh ne terī najāt ke lie tujh par nazar kī.”

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

⁴⁵ Phir Īsā Baitul-muqaddas meñ jā kar unheñ nikālne lagā jo wahāñ qurbāniyoñ ke lie darkār chīzeñ bech rahe the. Us ne kahā, ⁴⁶ “Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Merā ghar duā kā ghar hogā’ jabki tum ne use ḍākuoñ ke aḍde meñ badal diyā hai.”

⁴⁷ Aur wuh rozānā Baitul-muqaddas meñ tālīm detā rahā. Lekin Baitul-muqaddas ke rāhnumā imām, shariyat ke ālim aur awāmī rāhnumā use qatl karne ke lie koshāñ rahe, ⁴⁸ albattā unheñ koī mauqā na milā, kyoñki tamām log Īsā kī har bāt sun sun kar us se lipṭe rahte the.

20

Īsā kā Iḳhtiyār

¹ Ek din jab wuh Baitul-muqaddas meñ logoñ ko tālīm de rahā aur Allāh kī ḳhushḳhabrī sunā rahā thā to rāhnumā imām, shariyat ke ulamā aur buzurg us ke pās ae. ² Unhoñ ne kahā, “Hameñ batāeñ, āp yih kis iḳhtiyār se kar rahe haiñ? Kis ne āp ko yih iḳhtiyār diyā hai?”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Merā bhī tum se ek sawāl hai. Tum mujhe batāo ki ⁴ kyā Yahyā kā baptismā āsmānī thā yā insānī?”

⁵ Wuh āpas meñ bahs karne lage, “Agar ham kaheñ ‘Āsmānī’ to wuh pūchhegā, ‘To phir tum us par imān kyoñ na lāe?’ ⁶ Lekin agar ham kaheñ ‘Insānī’ to tamām log hameñ sangsār kareñge, kyoñki wuh to yaqīn rakhte haiñ ki Yahyā nabī thā.” ⁷ Is lie unhoñ ne jawāb diyā, “Ham nahīn jānte ki wuh kahāñ se thā.”

⁸ Īsā ne kahā, “To phir maiñ bhī tum ko nahīn batātā ki maiñ yih sab kuchh kis iḳhtiyār se kar rahā hūñ.”

Angūr ke Bāgh ke Muzāreoñ kī Baḡhāwat

⁹ Phir Īsā logoñ ko yih tamsīl sunāne lagā, “Kisī ādmī ne angūr kā ek bāgh lagāyā. Phir wuh use muzāreoñ ke sapurd karke bahut der ke lie bairūn-e-mulk chalā gayā. ¹⁰ Jab angūr pak gae to us ne apne naukar ko un ke pās bhej diyā tāki wuh mālik kā hissā wasūl kare. Lekin muzāreoñ ne

us kī piṭāi karke use ḵhālī hāth lauṭā diyā. ¹¹ Is par mālik ne ek aur naukar ko un ke pās bhejā. Lekin muzāreōn ne use bhī mār mār kar us kī be'izzatī kī aur ḵhālī hāth nikāl diyā. ¹² Phir mālik ne tīsre naukar ko bhej diyā. Use bhī unhoñ ne mār kar zaḵhmī kar diyā aur nikāl diyā. ¹³ Bāgh ke mālik ne kahā, 'Ab main kyā karūn? Main apne pyāre beṭe ko bhejūngā, shāyad wuh us kā lihāz karen.' ¹⁴ Lekin mālik ke beṭe ko dekh kar muzāre āpas meñ kahne lage, 'Yih zamīn kā wāris hai. Āo, ham ise mār ḍāleñ. Phir is kī mīrās hamārī hī hogī.' ¹⁵ Unhoñ ne use bāgh se bāhar phaiñk kar qatl kiyā."

Īsā ne pūchhā, "Ab batāo, bāgh kā mālik kyā karegā? ¹⁶ Wuh wahān jā kar muzāreōn ko halāk karegā aur bāgh ko dūsroñ ke sapurd kar degā."

Yih sun kar logoñ ne kahā, "Ḵhudā aisā kabhī na kare."

¹⁷ Īsā ne un par nazar ḍāl kar pūchhā, "To phir kalām-e-muqaddas ke is hawāle kā kyā matlab hai ki
'Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā,
wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā?'"

¹⁸ Jo is patthar par giregā wuh ṭukre ṭukre ho jāegā, jabki jis par wuh ḵhud giregā use pīs ḍālegā."

Kyā Ṭaiks Denā Jāyz Hai?

¹⁹ Sharīat ke ulamā aur rāhnumā imāmoñ ne usī waqt use pakaṛne kī koshish kī, kyoñki wuh samajh gae the ki tamsīl meñ bayānshudā muzāre ham hī haiñ. Lekin wuh awām se ḍarte the. ²⁰ Chunāñche wuh use pakaṛne kā mauqā ḍhūñḍte rahe. Is maqsad ke taht unhoñ ne us ke pās jāsūs bhej die. Yih log apne āp ko diyānatdār zāhir karke Īsā ke pās āe tāki us kī koī bāt pakaṛ kar use Romī gawarnar ke hawāle kar sakeñ. ²¹ In jāsūsoñ ne us se pūchhā, "Ustād, ham jānte haiñ ki āp wuhī kuchh bayān karte aur sikhāte haiñ jo sahīh hai. Āp jānibdār nahīn hote balki diyānatdārī se Allāh kī rāh kī tālīm dete haiñ. ²² Ab hameñ batāeñ ki kyā Romī shahanshāh ko ṭaiks denā jāyz hai yā nājāyz?"

²³ Lekin Īsā ne un kī chālākī bhāñp lī aur kahā, ²⁴ "Mujhe chāñḍī kā ek Romī sikkā dikhāo. Kis kī sūrat aur nām is par kandā hai?"

Unhoñ ne jawāb diyā, "Shahanshāh kā."

²⁵ Us ne kahā, "To jo shahanshāh kā hai shahanshāh ko do aur jo Allāh kā hai Allāh ko."

²⁶ Yoñ wuh awām ke sāmne us kī koī bāt pakaṛne meñ nākām rahe. Us kā jawāb sun kar wuh hakkā-bakkā rah gae aur mazīd koī bāt na kar sake.

Kyā Ham Jī Uṭheñge?

²⁷ Phir kuchh Sadūqī us ke pās āe. Sadūqī nahīn mānte ki roz-e-qiyāmat murde jī uṭheṅge. Unhoñ ne Īsā se ek sawāl kiyā, ²⁸ “Ustād, Mūsā ne hameñ hukm diyā ki agar koī shādīshudā ādmī beaulād mar jāe aur us kā bhāī ho to bhāī kā farz hai ki wuh bewā se shādī karke apne bhāī ke lie aulād paidā kare. ²⁹ Ab farz karen ki sāt bhāī the. Pahle ne shādī kī, lekin beaulād faut huā. ³⁰ Is par dūsre ne us se shādī kī, lekin wuh bhī beaulād mar gayā. ³¹ Phir tīsre ne us se shādī kī. Yih silsilā sātweñ bhāī tak jāri rahā. Yake bād dīgare har bhāī bewā se shādī karne ke bād mar gayā. ³² Ākhir meñ bewā bhī faut ho gaī. ³³ Ab bataēñ ki qiyāmat ke dīn wuh kis kī bīwī hogī? Kyoñki sāt ke sāt bhāiyōñ ne us se shādī kī thī.”

³⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Is zamāne meñ log byāh-shādī karte aur karāte haiñ. ³⁵ Lekin jinheñ Allāh āne wāle zamāne meñ sharīk hone aur murdoñ meñ se jī uṭhne ke lāyq samajhtā hai wuh us waqt shādī nahīn karenge, na un kī shādī kisī se karāī jāegī. ³⁶ Wuh mar bhī nahīn sakeṅge, kyoñki wuh farishtoñ kī mānind hoṅge aur qiyāmat ke farzand hone ke bāis Allāh ke farzand hoṅge. ³⁷ Aur yih bāt ki murde jī uṭheṅge Mūsā se bhī zāhir kī gaī hai. Kyoñki jab wuh kāntedār jhārī ke pās āyā to us ne Rab ko yih nām diyā, ‘Ibrāhīm kā Ḳhudā, Is’hāq kā Ḳhudā aur Yāqūb kā Ḳhudā,’ hālāñki us waqt tīnoñ bahut pahle mar chuke the. Is kā matlab hai ki yih haqīqat meñ zindā haiñ. ³⁸ Kyoñki Allāh murdoñ kā nahīn balki zindoñ kā Ḳhudā hai. Us ke nazdīk yih sab zindā haiñ.”

³⁹ Yih sun kar sharīat ke kuchh ulamā ne kahā, “Shābāsh ustād, āp ne achchhā kahā hai.” ⁴⁰ Is ke bād unhoñ ne us se koī bhī sawāl karne kī jurrat na kī.

Masīh ke bāre meñ Sawāl

⁴¹ Phir Īsā ne un se pūchhā, “Masīh ke bāre meñ kyoñ kahā jātā hai ki wuh Dāūd kā farzand hai? ⁴² Kyoñki Dāūd Ḳhud zabūr kī kitāb meñ farmātā hai,

‘Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh,

⁴³ jab tak main tere dushmanoñ ko tere pānwoñ kī chaukī na banā dūñ.’

⁴⁴ Dāūd to Ḳhud Masīh ko Rab kahtā hai. To phir wuh kis tarah Dāūd kā farzand ho saktā hai?”

Sharīat ke Ulamā se Ḳhabardār

⁴⁵ Jab log sun rahe the to us ne apne shāgirdoñ se kahā, ⁴⁶ “Sharīat ke ulamā se Ḳhabardār raho! Kyoñki wuh shāndār choḅhe pahan kar idhar-udhar phirnā pasand karte haiñ. Jab log bāzāroñ meñ salām karke un kī izzat

karte haiñ to phir wuh khush ho jāte haiñ. Un kī bas ek hī khāhish hotī hai ki ibādatkhānoñ aur ziyāfaton meñ izzat kī kursiyon par baiṭh jāeñ. ⁴⁷ Yih log bewāoñ ke ghar harap kar jāte aur sāth sāth dikhāwe ke lie lambī lambī duāeñ māngte haiñ. Aise logoñ ko nihāyat saḡht sazā milegī.”

21

Bewā kā Chandā

¹ Īsā ne nazar uṭhā kar dekhā ki amīr log apne hadiye Baitul-muqaddas ke chande ke baks meñ ḍāl rahe haiñ. ² Ek ḡharīb bewā bhī wahāñ se guzarī jis ne us meñ tānbe ke do māmūli-se sikke ḍāl die. ³ Īsā ne kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki is ḡharīb bewā ne tamām logoñ kī nisbat zyādā ḍālā hai. ⁴ Kyoñki in sab ne to apnī daulat kī kasrat se kuchh ḍālā jabki is ne zarūratmand hone ke bāwujūd bhī apne guzāre ke sāre paise de die haiñ.”

Baitul-muqaddas par Āne Wālī Tabāhī

⁵ Us waqt kuchh log Baitul-muqaddas kī tārīf meñ kahne lage ki wuh kitne khūbsūrat pattharoñ aur mannat ke tohfoñ se saji huī hai. Yih sun kar Īsā ne kahā, ⁶ “Jo kuchh tum ko yahāñ nazar ātā hai us kā patthar par patthar nahīñ rahegā. Āne wāle dinon meñ sab kuchh ḍhā diyā jāegā.”

Mustbatoñ aur Īzārasānī kī Peshgoī

⁷ Unhoñ ne pūchhā, “Ustād, yih kab hogā? Kyā kyā nazar āegā jis se mālūm ho ki yih ab hone ko hai?”

⁸ Īsā ne jawāb diyā, “Khabardār raho ki koī tumheñ gumrah na kar de. Kyoñki bahut-se log merā nām le kar āeñge aur kaheñge, ‘Maiñ hī Masih hūñ’ aur ki ‘Waqt qarīb ā chukā hai.’ Lekin un ke pīchhe na lagnā. ⁹ Aur jab jangoñ aur fitnoñ kī khabreñ tum tak pahuñcheñgī to mat ghabrānā. Kyoñki lāzim hai ki yih sab kuchh pahle pesh āe. To bhī abhī ākhirat na hogī.”

¹⁰ Us ne apnī bāt jāri rakhī, “Ek qaum dūsri ke khilāf uṭh kharī hogī, aur ek bādshāhī dūsri ke khilāf. ¹¹ Shadīd zalzale āeñge, jagah jagah kāl paṛeñge aur wabāi bīmāriyāñ phail jāeñgī. Haibatnāk wāqiyāt aur āsmān par baṛe nishān dekhne meñ āeñge. ¹² Lekin in tamām wāqiyāt se pahle log tum ko pakaṛ kar satāeñge. Wuh tum ko Yahūdī ibādatkhānoñ ke hawāle kareñge, qaidkhānoñ meñ ḍalwāeñge aur bādshāhoñ aur hukmrānoñ ke sāmne pesh kareñge. Aur yih is lie hogā ki tum mere pairokār ho. ¹³ Natīje meñ tumheñ merī gawāhī dene kā mauqā milegā. ¹⁴ Lekin ṭhān lo ki tum pahle se apnā difā karne kī taiyārī na karo, ¹⁵ kyoñki maiñ tum ko aise alfāz aur hikmat atā

karūṅga ki tumhāre tamām muḵhālif na us kā muḡābalā aur na us kī tardīd kar sakeṅge. ¹⁶ Tumhāre wālīdāin, bhāī, rishtedār aur dost bhī tum ko dushman ke hawāle kar deṅge, balki tum meṅ se bāz ko qatl kiyā jāegā. ¹⁷ Sab tum se nafrat kareṅge, is lie ki tum mere pairokār ho. ¹⁸ To bhī tumhārā ek bāl bhī bīkā nahīn hogā. ¹⁹ Sābitqadam rahne se hī tum apnī jān bachā loge.

Yarūshalam kī Tabāhī

²⁰ Jab tum Yarūshalam ko faujōṅ se ghirā huā dekho to jān lo ki us kī tabāhī qarīb ā chukī hai. ²¹ Us waqt Yahūdiyā ke bāshinde bhāḡ kar pahārī ilāqe meṅ panāh leṅ. Shahr ke rahne wāle us se nikal jāeṅ aur dehāt meṅ ābād log shahr meṅ dākhl na hoṅ. ²² Kyōṅki yih ilāhī ḡhazab ke dīn hoṅge jin meṅ wuh sab kuchh pūrā ho jāegā jo kalām-e-muḡaddas meṅ likhā hai. ²³ Un khawātīn par afsos jo un dīnoṅ meṅ hāmīlā hoṅ yā apne bachchoṅ ko dūdh pilātī hoṅ, kyōṅki mulk meṅ bahut musībat hogī aur is qaum par Allāh kā ḡhazab nāzil hogā. ²⁴ Log unheṅ talwār se qatl kareṅge aur qaid karke tamām ḡhairyahūdī mamālik meṅ le jāeṅge. ḡhairyahūdī Yarūshalam ko pānwoṅ tale kuchal ḡaleṅge. Yih silsilā us waqt tak jāri raheḡā jab tak ḡhairyahūdiyoṅ kā daur pūrā na ho jāe.

Ibn-e-Ādam kī Āmad

²⁵ Sūraj, chāṅd aur sitāroṅ meṅ ajīb-o-ḡharīb nishān zāhir hoṅge. Qaumeṅ samundar ke shor aur thāthēn mārne se hairān-o-pareshān hoṅgī. ²⁶ Log is andeshe se ki kyā kyā musībat duniyā par āegī is qadar khauf khāeṅge ki un kī jān meṅ jān na raheḡī, kyōṅki āsmān kī quwwateṅ hilāi jāeṅgī. ²⁷ Aur phir wuh Ibn-e-Ādam ko baḡī qudrat aur jalāl ke sāth bādāl meṅ āte hue dekheṅge. ²⁸ Chunāṅche jab yih kuchh pesh āne lage to sīdhe khare ho kar apnī nazar uḡhāo, kyōṅki tumhārī najāt nazdīk hogī.”

Anjīr ke Daraḡht kī Tamsīl

²⁹ Is silsile meṅ Īsā ne unheṅ ek tamsīl sunāī. “Anjīr ke daraḡht aur bāqī daraḡhtoṅ par ḡhaur karo. ³⁰ Jyoṅ hī koṅpleṅ nikalne lagtī haiṅ tum jān lete ho ki garmīyoṅ kā mausam nazdīk hai. ³¹ Isī tarah jab tum yih wāqiyāt dekhoge to jān loge ki Allāh kī bādshāhī qarīb hī hai.

³² Maiṅ tum ko sach batātā hūṅ ki is nasl ke khatm hone se pahle pahle yih sab kuchh wāqe hogā. ³³ Āsmān-o-zamīn to jāte raheṅge, lekin merī bāteṅ hameshā tak qāym raheṅgī.

Ḳhabardār Rahnā

³⁴ Khabardār raho tāki tumhāre dil aiyāshī, nashābāzī aur rozānā kī fikron tale dab na jāēn. Warnā yih din achānak tum par ān paṛegā, ³⁵ aur phande kī tarah tumheñ jakar legā. Kyoñki wuh duniyā ke tamām bāshindon par āegā. ³⁶ Har waqt chaukas raho aur duā karte raho ki tum ko āne wālī in sab bāton se bach nikalne kī taufiq mil jāe aur tum Ibn-e-Ādam ke sāmne khaṛe ho sako.”

³⁷ Har roz Īsā Baitul-muqaddas meñ tālim detā rahā aur har shām wuh nikal kar us pahār par rāt guzartā thā jis kā nām Zaitūn kā Pahār hai. ³⁸ Aur tamām log us kī bāteñ sunane ke lie subah-sawere Baitul-muqaddas meñ us ke pās āte the.

22

Īsā ke k̄hilāf Mansūbābandiyān

¹ Beḳhamīrī Roṭī kī Īd yānī Fasah kī Īd qarīb ā gai thī. ² Rāhnumā imām aur shariyat ke ulamā Īsā ko qatl karne kā koī mauzūn mauqā dhūnd̄ rahe the, kyoñki wuh awām ke radd-e-amal se ḍarte the.

Īsā ko Dushman ke Hawāle Karne kā Mansūbā

³ Us waqt Iblīs Yahūdāh Iskariyotī meñ samā gayā jo bārah rasūlon meñ se thā. ⁴ Ab wuh rāhnumā imāmon aur Baitul-muqaddas ke pahredāron ke afsaron se milā aur un se bāt karne lagā ki wuh Īsā ko kis tarah un ke hawāle kar sakegā. ⁵ Wuh khush hue aur use paise dene par muttāfiq hue. ⁶ Yahūdāh razāmand huā. Ab se wuh is talāsh meñ rahā ki Īsā ko aise mauqe par un ke hawāle kare jab hujūm us ke pās na ho.

Fasah kī Īd ke lie Taiyāriyān

⁷ Beḳhamīrī Roṭī kī Īd āī jab Fasah ke lele ko qurbān karnā thā. ⁸ Īsā ne Patras aur Yūhannā ko āge bhej kar hidāyat kī, “Jāo, hamāre lie Fasah kā khānā taiyār karo tāki ham jā kar use khā sakeñ.”

⁹ Unhoñ ne pūchhā, “Ham use kahān taiyār karen?”

¹⁰ Us ne jawāb diyā, “Jab tum shahr meñ dākhil hoge to tumhārī mulāqāt ek ādmī se hogī jo pānī kā gharā uṭhāe chal rahā hogā. Us ke pīchhe chal kar us ghar meñ dākhil ho jāo jis meñ wuh jāegā. ¹¹ Wahān ke mālik se kahnā, ‘Ustād āp se pūchhte haiñ ki wuh kamrā kahān hai jahān maiñ apne shāgirdon ke sāth Fasah kā khānā khāūñ?’ ¹² Wuh tum ko dūsrī manzil par ek baṛā aur sajā huā kamrā dikhāegā. Fasah kā khānā wahīñ taiyār karnā.”

13 Donoñ chale gae to sab kuchh waisā hī pāyā jaisā Īsā ne unheñ batāyā thā. Phir unhoñ ne Fasah kā khānā taiyār kiyā.

Fasah kā Ākhirī Khānā

14 Muqarrarā waqt par Īsā apne shāgirdoñ ke sāth khāne ke lie baiṭh gayā. 15 Us ne un se kahā, “Merī shadīd ārzū thī ki dukh uṭhāne se pahle tumhāre sāth mil kar Fasah kā yih khānā khāūn. 16 Kyoñki main tum ko batātā hūn ki us waqt tak is khāne meñ sharīk nahīn hūngā jab tak is kā maqsad Allāh kī bādshāhī meñ pūrā na ho gayā ho.”

17 Phir us ne mai kā pyālā le kar shukrguzārī kī duā kī aur kahā, “Is ko le kar āpas meñ bāñṭ lo. 18 Main tum ko batātā hūn ki ab se main angūr kā ras nahīn piyūngā, kyoñki agli dafā ise Allāh kī bādshāhī ke āne par piyūngā.”

19 Phir us ne roṭī le kar shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukre karke unheñ de diyā. Us ne kahā, “Yih merā badan hai, jo tumhāre lie diyā jātā hai. Mujhe yād karne ke lie yihī kiyā karo.” 20 Isī tarah us ne khāne ke bād pyālā le kar kahā, “Mai kā yih pyālā wuh nayā ahd hai jo mere ḳhūn ke zariye qāym kiyā jātā hai, wuh ḳhūn jo tumhāre lie bahāyā jātā hai.

21 Lekin jis shaḳhs kā hāth mere sāth khānā khāne meñ sharīk hai wuh mujhe dushman ke hawāle kar degā. 22 Ibn-e-Ādam to Allāh kī marzī ke mutābiq kūch kar jāegā, lekin us shaḳhs par afsos jis ke wasīle se use dushman ke hawāle kar diyā jāegā.”

23 Yih sun kar shāgird ek dūsre se bahs karne lage ki ham meñ se yih kaun ho saktā hai jo is qism kī harkat karegā.

Kaun Baṛā Hai?

24 Phir ek aur bāt bhī chhiṛ gaī. Wuh ek dūsre se bahs karne lage ki ham meñ se kaun sab se baṛā samjhā jāe. 25 Lekin Īsā ne un se kahā, “Ġhairyahūdī qaumoñ meñ bādshāh wuhī haiñ jo dūsroñ par hukūmat karte haiñ, aur iḳhtiyār wāle wuhī haiñ jinheñ ‘Mohsin’ kā laqab diyā jātā hai. 26 Lekin tum ko aisā nahīn honā chāhie. Is ke bajāe jo sab se baṛā hai wuh sab se choṭe laṛke kī mānind ho aur jo rāhnumāi kartā hai wuh naukar jaisā ho. 27 Kyoñki ām taur par kaun zyādā baṛā hotā hai, wuh jo khāne ke lie baiṭhā hai yā wuh jo logoñ kī ḳhidmat ke lie hāzir hotā hai? Kyā wuh nahīn jo khāne ke lie baiṭhā hai? Beshak. Lekin main ḳhidmat karne wāle kī haisiyat se hī tumhāre darmiyān hūn.

28 Dekho, tum wuhī ho jo merī tamām āzmāishoñ ke daurān mere sāth rahe ho. 29 Chunāñche meñ tum ko

bādshāhī atā kartā hūn jis tarah Bāp ne mujhe bhī bādshāhī atā kī hai. ³⁰ Tum merī bādshāhī meñ merī mez par baiṭh kar mere sāth khāo aur piyoge, aur taḳhton par baiṭh kar Isrāil ke bārah qabilon kā insāf karoge.

Patras ke Inkār kī Peshgoī

³¹ Shamāun, Shamāun! Iblīs ne tum logoñ ko gandum kī tarah phaṭakne kā mutālabā kiyā hai. ³² Lekin maiñ ne tere lie duā kī hai tāki terā imān jātā na rahe. Aur jab tū muṛ kar wāpas āe to us waqt apne bhāiyoñ ko mazbūt karnā.”

³³ Patras ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, maiñ to āp ke sāth jel meñ bhī jāne balki marne ko taiyār hūn.”

³⁴ Īsā ne kahā, “Patras, maiñ tujhe batātā hūn ki kal subah murgh ke bāng dene se pahle pahle tū tin bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.”

Ab Baṭwe, Baig aur Talwār kī Zarūrat Hai

³⁵ Phir us ne un se pūchhā, “Jab maiñ ne tum ko baṭwe, sāmān ke lie baig aur jūtoñ ke baḡhair bhej diyā to kyā tum kisī bhī chiz se mahrūm rahe?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Kisī se nahīn.”

³⁶ Us ne kahā, “Lekin ab jis ke pās baṭwā yā baig ho wuh use sāth le jāe, balki jis ke pās talwār na ho wuh apnī chādar bech kar talwār kharīd le. ³⁷ Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Use mujrimoñ meñ shumār kiyā gayā’ aur maiñ tum ko batātā hūn, lāzim hai ki yih bāt mujh meñ pūrī ho jāe. Kyoñki jo kuchh mere bāre meñ likhā hai use pūrā hī honā hai.”

³⁸ Unhoñ ne kahā, “Ḳhudāwand, yahāñ do talwāreñ haiñ.” Us ne kahā, “Bas! Kāfī hai!”

Zaitūn ke Pahār par Īsā kī Duā

³⁹ Phir wuh shahr se nikal kar māmūl ke mutābiq Zaitūn ke pahār kī taraf chal diyā. Us ke shāgird us ke pīchhe ho lie. ⁴⁰ Wahāñ pahuñch kar us ne un se kahā, “Duā karo tāki āzmāish meñ na paṛo.”

⁴¹ Phir wuh unheñ chhoṛ kar kuchh āge niklā, taqrīban itne fāsile par jītnī dūr tak patthar phaiñkā jā saktā hai. Wahāñ wuh jhuk kar duā karne lagā, ⁴² “Ai Bāp, agar tū chāhe to yih pyālā mujh se haṭā le. Lekin merī nahīn balki terī marzī pūrī ho.” ⁴³ Us waqt ek farishte ne āsmān par se us par zāhir ho kar us ko taqwiyaat dī. ⁴⁴ Wuh saḳht pareshān ho kar zyādā dilsozī se duā karne lagā. Sāth sāth us kā pasinā khūn kī būndoñ kī tarah zamīn par ṭapakne lagā.

⁴⁵ Jab wuh duā se fāriḡh ho kar khaṛā huā aur shāgirdoñ ke pās wāpas āyā to dekhā ki wuh ḡham ke māre so gae

haiñ. ⁴⁶ Us ne un se kahā, “Tum kyoñ so rahe ho? Uṭh kar duā karte raho tāki āzmāish meñ na paṛo.”

Īsā kī Giriftārī

⁴⁷ Wuh abhī yih bāt kar hī rahā thā ki ek hujūm ā pahuñchā jis ke āge āge Yahūdāh chal rahā thā. Wuh Īsā ko bosā dene ke lie us ke pās āyā. ⁴⁸ Lekin us ne kahā, “Yahūdāh, kyā tū Ibn-e-Ādam ko bosā de kar dushman ke hawāle kar rahā hai?”

⁴⁹ Jab us ke sāthiyōñ ne bhāñp liyā ki ab kyā hone wālā hai to unhoñ ne kahā, “Ḳhudāwand, kyā ham talwār chalāeñ?” ⁵⁰ Aur un meñ se ek ne apnī talwār se imām-e-āzam ke ġhulām kā dahnā kān uṛā diyā.

⁵¹ Lekin Īsā ne kahā, “Bas kar!” Us ne ġhulām kā kān chhū kar use shifā dī. ⁵² Phir wuh un rāhnumā imāmoñ, Baitul-muqaddas ke pahredāroñ ke afsaroñ aur buzurgoñ se muḳhātib huā jo us ke pās āe the, “Kyā mainḍ ḍākū hūñ ki tum talwāreñ aur lāṭhiyāñ lie mere ḳhilāf nikle ho?” ⁵³ Mainḍ to rozānā Baitul-muqaddas meñ tumhāre pās thā, magar tum ne wahāñ mujhe hāth nahīñ lagāyā. Lekin ab yih tumhārā waqt hai, wuh waqt jab tārīkī hukūmat kartī hai.”

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

⁵⁴ Phir wuh use giriftār karke imām-e-āzam ke ghar le gae. Patras kuchh fāsile par un ke pīchhe pīchhe wahāñ pahuñch gayā. ⁵⁵ Log sahan meñ āg jalā kar us ke irdgird baiṭh gae. Patras bhī un ke darmiyāñ baiṭh gayā. ⁵⁶ Kisī naukarāñi ne use wahāñ āg ke pās baiṭhe hue dekhā. Us ne use ġhūr kar kahā, “Yih bhī us ke sāth thā.”

⁵⁷ Lekin us ne inkār kiyā, “Ḳhātūn, mainḍ use nahīñ jāntā.”

⁵⁸ Thoṛī der ke bād kisī ādmī ne use dekhā aur kahā, “Tum bhī un meñ se ho.”

Lekin Patras ne jawāb diyā, “Nahīñ bhaī! Mainḍ nahīñ hūñ.”

⁵⁹ Taqrīban ek ghanṭā guzar gayā to kisī aur ne isrār karke kahā, “Yih ādmī yaqīnan us ke sāth thā, kyoñki yih bhī Galīl kā rahne wālā hai.”

⁶⁰ Lekin Patras ne jawāb diyā, “Yār, mainḍ nahīñ jāntā ki tum kyā kah rahe ho!”

Wuh abhī bāt kar hī rahā thā ki achānak murġh kī bāng sunāi dī. ⁶¹ Ḳhudāwand ne muṛ kar Patras par nazar ḍālī. Phir Patras ko Ḳhudāwand kī wuh bāt yād āi jo us ne us se kahī thī ki “Kal subah murġh ke bāng dene se pahle pahle tū tīn bār mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.” ⁶² Patras wahāñ se nikal kar ṭuṭe dil se ḳhūb royā.

Lān-tān aur Piṭāi

⁶³ Pahredār Īsā kā mazāq uṛāne aur us kī piṭāi karne lage.
⁶⁴ Unhoñ ne us kī āñkhoñ par paṭṭi bāndh kar pūchhā,
 “Nabuwat kar ki kis ne tujhe mārā?” ⁶⁵ Is tarah kī aur
 bahut-sī bātoñ se wuh us kī be'izzatī karte rahe.

Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke sāmne Peshī

⁶⁶ Jab din chaṛhā to rāhnumā imāmoñ aur shariyat ke
 ulamā par mushtamil qaum kī majlis ne jamā ho kar use
 Yahūdī adālat-e-āliyā meñ pesh kiyā. ⁶⁷ Unhoñ ne kahā,
 “Agar tū Masih hai to hameñ batā!”

Īsā ne jawāb diyā, “Agar main tum ko batāūn to tum merī
 bāt nahīn mānoge, ⁶⁸ aur agar tum se pūchhūn to tum
 jawāb nahīn doge. ⁶⁹ Lekin ab se Ibn-e-Ādam Allāh T'ālā
 ke dahne hāth baiṭhā hogā.”

⁷⁰ Sab ne pūchhā, “To phir kyā tū Allāh kā Farzand hai?”

Us ne jawāb diyā, “Jī, tum khud kahte ho.”

⁷¹ Is par unhoñ ne kahā, “Ab hameñ kisī aur gawāhī kī
 kyā zarūrat rahī? Kyonki ham ne yih bāt us ke apne muñh
 se sun lī hai.”

23

Pilātus ke Sāmne

¹ Phir pūrī majlis uṭhī aur use Pilātus ke pās le āi.
² Wahāñ wuh us par ilzām lagā kar kahne lage, “Ham ne
 mālūm kiyā hai ki yih ādmī hamārī qaum ko gumrāh kar
 rahā hai. Yih shahanshāh ko ṭaiks dene se manā kartā aur
 dāwā kartā hai ki main Masih aur bādshāh hūñ.”

³ Pilātus ne us se pūchhā, “Achchhā, tum Yahūdiyoñ ke
 Bādshāh ho?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jī, āp khud kahte haiñ.”

⁴ Phir Pilātus ne rāhnumā imāmoñ aur hujūm se kahā,
 “Mujhe is ādmī par ilzām lagāne kī koī wajah nazar nahīn
 ātī.”

⁵ Lekin wuh aṛe rahe. Unhoñ ne kahā, “Wuh pūre
 Yahūdiyā meñ tālīm dete hue qaum ko uksātā hai. Wuh
 Galīl se shurū karke yahāñ tak ā pahuñchā hai.”

Herodes ke Sāmne

⁶ Yih sun kar Pilātus ne pūchhā, “Kyā yih shaḳhs Galīl kā
 hai?” ⁷ Jab use mālūm huā ki Īsā Galīl yānī us ilāqe se hai jis
 par Herodes Antipās kī hukūmat hai to us ne use Herodes
 ke pās bhej diyā, kyonki wuh bhī us waqt Yarūshalam meñ
 thā. ⁸ Herodes Īsā ko dekh kar bahut khush huā, kyonki us
 ne us ke bāre meñ bahut kuchh sunā thā aur is lie kāfī der
 se us se milnā chāhtā thā. Ab us kī baṛī khāhish thī ki Īsā
 ko koī mojizā karte hue dekh sake. ⁹ Us ne us se bahut sāre
 sawāl kie, lekin Īsā ne ek kā bhī jawāb na diyā. ¹⁰ Rāhnumā

imām aur sharīat ke ulamā sāth khare bare josh se us par ilzām lagāte rahe. ¹¹ Phir Herodes aur us ke faujiyon ne us kī tahqīr karte hue us kā mazāq urāyā aur use chamakdār libās pahnā kar Pīlātus ke pās wāpas bhej diyā. ¹² Usī din Herodes aur Pīlātus dost ban gae. Kyoṅki is se pahle un kī dushmanī chal rahī thī.

Sazā-e-Maut kā Faislā

¹³ Phir Pīlātus ne rāhnumā imāmon, sardāron aur awām ko jamā karke ¹⁴ un se kahā, “Tum ne is shaḥs ko mere pās lā kar is par ilzām lagāyā hai ki yih qaum ko uksā rahā hai. Main ne tumhārī maujūdagī meṅ is kā jāyzā le kar aisā kuchh nahīn pāyā jo tumhare ilzāmāt kī tasdīq kare. ¹⁵ Herodes bhī kuchh nahīn mālūm kar sakā, is lie us ne ise hamāre pās wāpas bhej diyā hai. Is ādmī se koī bhī aisā qusūr nahīn huā ki yih sazā-e-maut ke lāyq hai. ¹⁶ Is lie main ise koṛoṅ kī sazā de kar rihā kar detā hūn.”

¹⁷ [Asl meṅ yih us kā farz thā ki wuh īd ke mauqe par un kī khātir ek qaidī ko rihā kar de.]

¹⁸ Lekin sab mil kar shor machā kar kahne lage, “Ise le jāeṅ! Ise nahīn balki Bar-abbā ko rihā karke hamēṅ deṅ.”

¹⁹ (Bar-abbā ko is lie jel meṅ ḍālā gayā thā ki wuh qātil thā aur us ne shahr meṅ hukūmat ke ḡhilāf baḡhawāt kī thī.)

²⁰ Pīlātus Īsā ko rihā karnā chāhtā thā, is lie wuh dubārā un se muḡhātib huā. ²¹ Lekin wuh chillāte rahe, “Ise maslūb karen, ise maslūb karen.”

²² Phir Pīlātus ne tīsrī dafā un se kahā, “Kyoṅ? Us ne kyā jurm kiyā hai? Mujhe ise sazā-e-maut dene kī koī wajah nazar nahīn ātī. Is lie main ise koṛe lagwā kar rihā kar detā hūn.”

²³ Lekin wuh baṛā shor machā kar use maslūb karne kā taqāzā karte rahe, aur āḡhirkār un kī āwāzeṅ ḡhālīb ā gain.

²⁴ Phir Pīlātus ne faislā kiyā ki un kā mutālabā pūrā kiyā jāe. ²⁵ Us ne us ādmī ko rihā kar diyā jo apnī baḡhiyānā harkatoṅ aur qatl kī wajah se jel meṅ ḍāl diyā gayā thā jabki Īsā ko us ne un kī marzī ke mutābiq un ke hawāle kar diyā.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

²⁶ Jab faujī Īsā ko le jā rahe the to unhoṅ ne ek ādmī ko pakaṛ liyā jo Libiyā ke shahr Kuren kā rahne wālā thā. Us kā nām Shamāun thā. Us waqt wuh dehāt se shahr meṅ dāḡhil ho rahā thā. Unhoṅ ne salīb ko us ke kandhoṅ par rakh kar use Īsā ke pīchhe chalne kā hukm diyā.

²⁷ Ek baṛā hujūm us ke pīchhe ho liyā jis meṅ kuchh aisī aurateṅ bhī shāmil thiṅ jo Sīnā pīt pīt kar us kā mātām kar rahī thiṅ. ²⁸ Īsā ne muṛ kar un se kahā, “Yarūshalam kī

beṭiyo! Mere wāste na ro'o balki apne aur apne bachchoṅ ke wāste ro'o. ²⁹ Kyoṅki aise din āeṅge jab log kaheṅge, 'Mubārak haiṅ wuh jo bānjh haiṅ, jinhoṅ ne na to bachchoṅ ko janm diyā, na dūdh pilāyā.' ³⁰ Phir log pahāroṅ se kahne lageṅge, 'Ham par gir paṛo,' aur pahāriyoṅ se ki 'Hameṅ chhupā lo.' ³¹ Kyoṅki agar harī lakaṛī se aisā sulūk kiyā jāta hai to phir sūkhī lakaṛī kā kyā banegā?"

³² Do aur mardoṅ ko bhī phānsī dene ke lie bāhar le jāyā jā rahā thā. Donoṅ mujrim the. ³³ Chalthe chalthe wuh us jagah pahuṅche jis kā nām Khopaṛī thā. Wahāṅ unhoṅ ne Īsā ko donoṅ mujrimoṅ samet maslūb kiyā. Ek mujrim ko us ke dāeṅ hāth aur dūsre ko us ke bāeṅ hāth laṭkā diyā gayā. ³⁴ Īsā ne kahā, "Ai Bāp, inheṅ muāf kar, kyoṅki yih jānte nahīn ki kyā kar rahe haiṅ."

Unhoṅ ne qurā dāl kar us ke kapṛe āpas meṅ bānt̄ lie. ³⁵ Hujūm wahāṅ khaṛā tamāshā dekhtā rahā jabki qaum ke sardāroṅ ne us kā mazāq bhī uṛāyā. Unhoṅ ne kahā, "Us ne auroṅ ko bachāyā hai. Agar yih Allāh kā chunā huā aur Masīh hai to apne āp ko bachāe."

³⁶ Faujiyoṅ ne bhī use lān-tān kī. Us ke pās ā kar unhoṅ ne use mai kā sirkā pesh kiyā ³⁷ aur kahā, "Agar tū Yahūdiyoṅ kā Bādshāh hai to apne āp ko bachā le."

³⁸ Us ke sar ke ūpar ek taḥtī lagāī gaī thī jis par likhā thā, "Yih Yahūdiyoṅ kā Bādshāh hai."

³⁹ Jo mujrim us ke sāth maslūb hue the un meṅ se ek ne kufr bakte hue kahā, "Kyā tū Masīh nahīn hai? To phir apne āp ko aur hameṅ bhī bachā le."

⁴⁰ Lekin dūsre ne yih sun kar use dāntā, "Kyā tū Allāh se bhī nahīn dāntā? Jo sazā use dī gaī hai wuh tujhe bhī milī hai. ⁴¹ Hamārī sazā to wājibī hai, kyoṅki hameṅ apne kāmoṅ kā badlā mil rahā hai, lekin is ne koī burā kām nahīn kiyā." ⁴² Phir us ne Īsā se kahā, "Jab āp apnī bādshāhī meṅ āeṅ to mujhe yād kareṅ."

⁴³ Īsā ne us se kahā, "Maiṅ tujhe sach batātā hūn ki tū āj hī mere sāth firdaus meṅ hogā."

Īsā kī Maut

⁴⁴ Bārah baje se dopahar tīn baje tak pūrā mulk andhere meṅ dūb gayā. ⁴⁵ Sūraj tārik ho gayā aur Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke sāmne laṭkā huā pardā do hissoṅ meṅ phaṭ gayā. ⁴⁶ Īsā ūnchī āwāz se pukār uṭhā, "Ai Bāp, maiṅ apnī rūh tere hāthoṅ meṅ sauṅptā hūn." Yih kah kar us ne dam chhoṛ diyā.

47 Yih dekh kar wahān kharē faujī afsar * ne Allāh kī tamjīd karke kahā, “Yih ādmī wāqai rāstbāz thā.”

48 Aur hujūm ke tamām log jo yih tamāshā dekhne ke lie jamā hue the yih sab kuchh dekh kar chhātī pīṭne lage aur shahr meñ wāpas chale gae. 49 Lekin Īsā ke jānane wāle kuchh fāsile par kharē dekhthe rahe. Un meñ wuh khawātīn bhī shāmil thīn jo Galīl meñ us ke pīchhe chal kar yahān tak us ke sāth āi thīn.

Īsā ko Dafn Kiyā Jātā Hai

50 Wahān ek nek aur rāstbāz ādmī banām Yūsuf thā. Wuh Yahūdī adālat-e-āliyā kā rukn thā 51 lekin dūsron ke faisle aur harkaton par razāmand nahīn huā thā. Yih ādmī Yahūdiyā ke shahr Arimatīyāh kā rahne wālā thā aur is intazār meñ thā ki Allāh kī bādshāhī āe. 52 Ab us ne Pilātus ke pās jā kar us se Īsā kī lāsh le jāne kī ijāzat māngī. 53 Phir lāsh ko utār kar us ne use katān ke kafan meñ lapet kar chaṭān meñ tarāshī huī ek qabr meñ rakh diyā jis meñ ab tak kisī ko dafnāyā nahīn gayā thā. 54 Yih taiyārī kā din yānī jumā thā, lekin Sabat kā din shurū hone ko thā. † 55 Jo aurateñ Īsā ke sāth Galīl se āi thīn wuh Yūsuf ke pīchhe ho līn. Unhoñ ne qabr ko dekhā aur yih bhī ki Īsā kī lāsh kis tarah us meñ rakhī gai hai. 56 Phir wuh shahr meñ wāpas chalī gaiñ aur us kī lāsh ke lie khushbūdār masāle taiyār karne lagīn. Lekin bīch meñ Sabat kā din shurū huā, is lie unhoñ ne sharīat ke mutābiq ārām kiyā.

24

Īsā Jī Uṭhā Hai

1 Itwār ke din yih aurateñ apne taiyārshudā masāle le kar subah-sawere qabr par gaiñ. 2 Wahān pahuñch kar unhoñ ne dekhā ki qabr par kā patthar ek taraf luṛhkā huā hai. 3 Lekin jab wuh qabr meñ gaiñ to wahān Khudāwand Īsā kī lāsh na pāi. 4 Wuh abhī uljhan meñ wahān kharī thīn ki achānak dō mard un ke pās ā kharē hue jin ke libās bijlī kī tarah chamak rahe the. 5 Aurateñ dahshat khā kar muñh ke bal jhuk gaiñ, lekin un mardoñ ne kahā, “Tum kyoñ zindā ko murdoñ meñ dhūnd rahī ho? 6 Wuh yahān nahīn hai, wuh to jī uṭhā hai. Wuh bāt yād karo jo us ne tum se us waqt kahī jab wuh Galīl meñ thā. 7 ‘Lāzim hai ki Ibn-e-Ādam ko gunāhgāron ke hawāle kar diyā jāe, maslūb kiyā jāe aur ki wuh tīsre din jī uṭhe.’”

8 Phir unheñ yih bāt yād āi. 9 Aur qabr se wāpas ā kar unhoñ ne yih sab kuchh gyārah rasūlon aur bāqī shāgirdon

* 23:47 Sau sipāhiyon par muqarrar afsar. ghurūb hone se shurū hotā hai.

† 23:54 Yahūdī din sūraj ke

ko sunā diyā. ¹⁰ Mariyam Magdalīnī, Yuannā, Yāqūb kī mān Mariyam aur chand ek aur aurateñ un meñ shāmil thīñ jinhoñ ne yih bāteñ rasūloñ ko batāñ. ¹¹ Lekin un ko yih bāteñ betukī-sī lag rahī thīñ, is lie unheñ yaqīn na āyā. ¹² To bhī Patras uṭhā aur bhāg kar qabr ke pās āyā. Jab pahuñchā to jhuk kar andar jhānkā, lekin sirf kafan * hī nazar āyā. Yih hālāt dekh kar wuh hairān huā aur chalā gayā.

Immāus ke Rāste meñ Īsā se Mulāqāt

¹³ Usī din Īsā ke do pairokār ek gānw banām Immāus kī taraf chal rahe the. Yih gānw Yarūshalam se taqriban das kilomīṭar dūr thā. ¹⁴ Chalthe chalthe wuh āpas meñ un wāqiyāt kā zikr kar rahe the jo hue the. ¹⁵ Aur aisā huā ki jab wuh bāteñ aur ek dūsre ke sāth bahs-mubāhasā kar rahe the to Īsā khud qarīb ā kar un ke sāth chalne lagā. ¹⁶ Lekin un kī ānkhoñ par pardā ḍalā gayā thā, is lie wuh use pahchān na sake. ¹⁷ Īsā ne kahā, “Yih kaisī bāteñ haiñ jin ke bāre meñ tum chalthe chalthe tabādalā-e-khyāl kar rahe ho?”

Yih sun kar wuh ghamgīn se khaṛe ho gae. ¹⁸ Un meñ se ek banām Kliyupās ne us se pūchhā, “Kyā āp Yarūshalam meñ wāhid shaḥs haiñ jise mālūm nahīñ ki in dinoñ meñ kyā kuchh huā hai?”

¹⁹ Us ne kahā, “Kyā huā hai?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Wuh jo Īsā Nāsarī ke sāth huā hai. Wuh nabī thā jise kalām aur kām meñ Allāh aur tamām gaum ke sāmne zabardast quwwat hāsīl thī. ²⁰ Lekin hamāre rāhnumā imāmoñ aur sardāroñ ne use hukmrānoñ ke hawāle kar diyā tāki use sazā-e-maut dī jāe, aur unhoñ ne use maslūb kiyā. ²¹ Lekin hameñ to ummīd thī ki wuhī Isrāīl ko najāt degā. In wāqiyāt ko tīn din ho gae haiñ. ²² Lekin ham meñ se kuchh khawātīn ne bhī hameñ hairān kar diyā hai. Wuh āj subah-sāwere qabr par gaīñ ²³ to dekhā ki lāsh wahāñ nahīñ hai. Unhoñ ne lauṭ kar hameñ batāyā ki ham par farishte zāhir hue jinhoñ ne kahā ki Īsā zindā hai. ²⁴ Ham meñ se kuchh qabr par gae aur use waisā hī pāyā jis tarah un auratoñ ne kahā thā. Lekin use khud unhoñ ne nahīñ dekhā.”

²⁵ Phir Īsā ne un se kahā, “Are nādāno! Tum kitne kundzahan ho ki tumheñ un tamām bātoñ par yaqīn nahīñ āyā jo nabiyōñ ne farmāī haiñ. ²⁶ Kyā lāzīm nahīñ thā ki Masīh yih sab kuchh jhel kar apne jalāl meñ dākḥil ho jāe?” ²⁷ Phir Mūsā aur tamām nabiyōñ se shurū karke Īsā ne

* **24:12** Lafzī tarjumā: katān kī paṭṭiyāñ jo kafan ke lie istemāl hotī thīñ.

kalām-e-muqaddas kī har bāt kī tashrīh kī jahān jahān us kā zikr hai.

²⁸ Chalthe chalthe wuh us gānw ke qarīb pahuñche jahān unheñ jānā thā. Īsā ne aisā kiyā goyā ki wuh āge baṛhnā chāhtā hai, ²⁹ lekin unhoñ ne use majbūr karke kahā, “Hamāre pās ṭhahreñ, kyoñki shām hone ko hai aur din ḍhal gayā hai.” Chunāñche wuh un ke sāth ṭhaharne ke lie andar gayā. ³⁰ Aur aisā huā ki jab wuh khāne ke lie baiṭh gae to us ne roṭī le kar us ke lie shukrguzārī kī duā kī. Phir us ne use ṭukre karke unheñ diyā. ³¹ Achānak un kī āñkheñ khul gāñ aur unhoñ ne use pahchān liyā. Lekin usī lamhe wuh ojhal ho gayā. ³² Phir wuh ek dūsre se kahne lage, “Kyā hamāre dīl josh se na bhar gae the jab wuh rāste meñ ham se bāteñ karte karte hameñ sahifoñ kā matlab samjhā rahā thā?”

³³ Aur wuh usī waqt uṭh kar Yarūshalam wāpas chale gae. Jab wuh wahāñ pahuñche to gyārah rasūl apne sāthiyon samet pahle se jamā the ³⁴ aur yih kah rahe the, “Ḳhudāwand wāqai jī uṭhā hai! Wuh Shamāun par zāhir huā hai.”

³⁵ Phir Immāus ke do shāgirdon ne unheñ batāyā ki gānw kī taraf jāte hue kyā huā thā aur ki Īsā ke roṭī toṛte waqt unhoñ ne use kaise pahchānā.

Īsā Apne Shāgirdon par Zāhir Hotā Hai

³⁶ Wuh abhī yih bāteñ sunā rahe the ki Īsā ḳhud un ke darmiyān ā khaṛā huā aur kahā, “Tumhārī salāmatī ho.”

³⁷ Wuh ghabrā kar bahut ḍar gae. Kyoñki un kā ḳhayāl thā ki koī bhūt-pret dekh rahe haiñ. ³⁸ Us ne un se kahā, “Tum kyon pareshān ho gae ho? Kyā wajah hai ki tumhāre dilon meñ shak ubhar āyā hai? ³⁹ Mere hāthon aur pānwon ko dekho ki maiñ hī hūñ. Mujhe ṭaṭol kar dekho, kyoñki bhūt ke gosht aur haḍḍiyāñ nahīñ hotīñ jabki tum dekh rahe ho ki merā jism hai.”

⁴⁰ Yih kah kar us ne unheñ apne hāth aur pānw dikhāe. ⁴¹ Jab unheñ ḳhushī ke māre yaqīn nahīñ ā rahā thā aur tājjub kar rahe the to Īsā ne pūchhā, “Kyā yahān tumhāre pās koī khāne kī chīz hai?” ⁴² Unhoñ ne use bhunī huī machhli kā ek ṭukrā diyā ⁴³ us ne use le kar un ke sāmne hī khā liyā.

⁴⁴ Phir us ne un se kahā, “Yihī hai jo maiñ ne tum ko us waqt batāyā thā jab tumhāre sāth thā ki jo kuchh bhī Mūsā kī shariyat, nabiyon ke sahifoñ aur zabūr kī kitāb meñ mere bāre meñ likhā hai use pūrā honā hai.”

⁴⁵ Phir us ne un ke zahan ko khol diyā tāki wuh Allāh kā kalām samajh sakeñ. ⁴⁶ Us ne un se kahā, “Kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai, Masīh dukh uṭhā kar tīsre din murdoñ meñ se jī uṭhegā. ⁴⁷ Phir Yarūshalam se shurū karke us ke nām meñ yih paighām tamām qaumoñ ko sunāyā jāegā ki wuh taubā karke gunāhoñ kī muāfi pāeñ. ⁴⁸ Tum in bātoñ ke gawāh ho. ⁴⁹ Aur maiñ tumhāre pās use bhej dūngā jis kā wādā mere Bāp ne kiyā hai. Phir tum ko āsmān kī quwwat se mulabbas kiyā jāegā. Us waqt tak shahr se bāhar na nikalnā.”

Īsā ko Āsmān par Uṭhāyā Jātā Hai

⁵⁰ Phir wuh shahr se nikal kar unheñ Bait-anīyāh tak le gayā. Wahāñ us ne apne hāth uṭhā kar unheñ barkat dī. ⁵¹ Aur aisā huā ki barkat dete hue wuh un se judā ho kar āsmān par uṭhā liyā gayā. ⁵² Unhoñ ne use sijdā kiyā aur phir baṛī khushī se Yarūshalam wāpas chale gae. ⁵³ Wahāñ wuh apnā pūrā waqt Baitul-muqaddas meñ guzār kar Allāh kī tamjīd karte rahe.

Yūhannā

Zindagī kā Kalām

¹ Ibtidā meñ Kalām thā. Kalām Allāh ke sāth thā aur Kalām Allāh thā. ² Yihī ibtidā meñ Allāh ke sāth thā. ³ Sab kuchh Kalām ke wasīle se paidā huā. Maḡhlūqāt kī ek bhī chīz us ke baḡhair paidā nahīn huī. ⁴ Us meñ zindagī thī, aur yih zindagī insānoñ kā nūr thī. ⁵ Yih nūr tārīkī meñ chamaktā hai, aur tārīkī ne us par qābū na pāyā.

⁶ Ek din Allāh ne apnā paighambar bhej diyā, ek ādmī jis kā nām Yahyā thā. ⁷ Wuh nūr kī gawāhī dene ke lie āyā. Maqsad yih thā ki log us kī gawāhī kī binā par imān lāeñ. ⁸ Wuh ḡhud to nūr na thā balki use sirf nūr kī gawāhī denī thī. ⁹ Haqīqī nūr jo har shaḡhs ko raushan kartā hai duniyā meñ āne ko thā.

¹⁰ Go Kalām duniyā meñ thā aur duniyā us ke wasīle se paidā huī to bhī duniyā ne use na pahchānā. ¹¹ Wuh us meñ āyā jo us kā apnā thā, lekin us ke apnoñ ne use qabūl na kiyā. ¹² To bhī kuchh use qabūl karke us ke nām par imān lāe. Unheñ us ne Allāh ke farzand banane kā haq baḡhsh diyā, ¹³ aise farzand jo na fitrī taur par, na kisī insān ke mansūbe ke taht paidā hue balki Allāh se.

¹⁴ Kalām insān ban kar hamāre darmiyān rihāishpazīr huā aur ham ne us ke jalāl kā mushāhadā kiyā. Wuh fazl aur sachchāī se māmūr thā aur us kā jalāl Bāp ke ikloute Farzand kā-sā thā.

¹⁵ Yahyā us ke bāre meñ gawāhī de kar pukār uṡhā, “Yih wuhī hai jis ke bāre meñ maiñ ne kahā, ‘Ek mere bād āne wālā hai jo mujh se baḡā hai, kyonki wuh mujh se pahle thā.’”

¹⁶ Us kī kasrat se ham sab ne fazl par fazl pāyā. ¹⁷ Kyonki sharīat Mūsā kī mārīfat dī gaī, lekin Allāh kā fazl aur sachchāī Īsā Masīh ke wasīle se qāym huī. ¹⁸ Kisī ne kabhī bhī Allāh ko nahīn dekhā. Lekin iklautā Farzand jo Allāh kī god meñ hai usī ne Allāh ko ham par zāhir kiyā hai.

Yahyā Baptismā Dene Wāle kā Paighām

¹⁹ Yih Yahyā kī gawāhī hai jab Yarūshalam ke Yahūdiyoñ ne imāmoñ aur Lāwīyoñ ko us ke pās bhej kar pūchhā, “Āp kaun haiñ?”

²⁰ Us ne inkār na kiyā balki sāf taslīm kiyā, “Maiñ Masīh nahīn hūñ.”

²¹ Unhoñ ne pūchhā, “To phir āp kaun haiñ? Kyā āp Iliyās haiñ?”

Us ne jawāb diyā, “Nahīn, maiñ wuh nahīn hūñ.”

Unhoñ ne sawāl kiyā, “Kyā āp āne wālā nabī haiñ?”

Us ne kahā, “Nahīñ.”

²² “To phir hameñ batāeñ ki āp kaun haiñ? Jinhoñ ne hameñ bhejā hai unheñ hameñ koī na koī jawāb denā hai. Āp khud apne bāre meñ kyā kahte haiñ?”

²³ Yahyā ne Yasāyāh Nabī kā hawālā de kar jawāb diyā, “Maiñ registān meñ wuh āwāz hūñ jo pukār rahī hai, Rab kā rāstā sīdhā banāo.”

²⁴ Bheje gae log Farīsī firqe se tālluq rakhte the. ²⁵ Unhoñ ne pūchhā, “Agar āp na Masīh haiñ, na Iliyās yā āne wālā nabī to phir āp baptismā kyoñ de rahe haiñ?”

²⁶ Yahyā ne jawāb diyā, “Maiñ to pānī se baptismā detā hūñ, lekin tumhāre darmiyān hī ek khaṛā hai jis ko tum nahīñ jānte. ²⁷ Wuhī mere bād āne wālā hai aur maiñ us ke jūtoñ ke tasme bhī kholne ke lāyq nahīñ.”

²⁸ Yih Yardan ke pār Bait-aniyāh meñ huā jahān Yahyā baptismā de rahā thā.

Allāh kā Lelā

²⁹ Agle din Yahyā ne Īsā ko apne pās āte dekhā. Us ne kahā, “Dekho, yih Allāh kā Lelā hai jo duniyā kā gunāh uṭhā le jātā hai. ³⁰ Yih wuhī hai jis ke bāre meñ maiñ ne kahā, ‘Ek mere bād āne wālā hai jo mujh se baṛā hai, kyoñki wuh mujh se pahle thā.’ ³¹ Maiñ to use nahīñ jāntā thā, lekin maiñ is lie ā kar pānī se baptismā dene lagā tāki wuh Isrāil par zāhir ho jāe.”

³² Aur Yahyā ne yih gawāhī dī, “Maiñ ne dekhā ki Rūhul-quds kabūtar kī tarah āsmān par se utar kar us par ṭhahar gayā. ³³ Maiñ to use nahīñ jāntā thā, lekin jab Allāh ne mujhe baptismā dene ke lie bhejā to us ne mujhe batāyā, ‘Tū dekhegā ki Rūhul-quds utar kar kisī par ṭhahar jāegā. Yih wuhī hogā jo Rūhul-quds se baptismā degā.’ ³⁴ Ab maiñ ne dekhā hai aur gawāhī detā hūñ ki yih Allāh kā Farzand hai.”

Īsā ke Pahle Shāgird

³⁵ Agle din Yahyā dubārā wahīn khaṛā thā. Us ke do shāgird sāth the. ³⁶ Us ne Īsā ko wahān se guzarte hue dekhā to kahā, “Dekho, yih Allāh kā Lelā hai!”

³⁷ Us kī yih bāt sun kar us ke do shāgird Īsā ke pīchhe ho lie. ³⁸ Īsā ne muṛ kar dekhā ki yih mere pīchhe chal rahe haiñ to us ne pūchhā, “Tum kyā chāhte ho?” Unhoñ ne kahā, “Ustād, āp kahān ṭhahre hue haiñ?”

³⁹ Us ne jawāb diyā, “Āo, khud dekh lo.” Chunānche wuh us ke sāth gae. Unhoñ ne wuh jagah dekhī jahān wuh ṭhahrā huā thā aur din ke bāqī waqt us ke pās rahe. Shām ke taqrīban chār baj gae the.

⁴⁰ Shamāūn Patras kā bhāi Andriyās un do shāgirdoñ meñ se ek thā jo Yahyā kī bāt sun kar Īsā ke pīchhe ho lie the. ⁴¹ Ab us kī pahlī mulāqāt us ke apne bhāi Shamāūn se huī. Us ne use batāyā, “Hameñ Masīh mil gayā hai.” (Masīh kā matlab ‘Masah Kiyā Huā Shaḵhs’ hai.) ⁴² Phir wuh use Īsā ke pās le gayā.

Use dekh kar Īsā ne kahā, “Tū Yūhannā kā beṭā Shamāūn hai. Tū Kaifā kahlāegā.” (Is kā Yūnānī tarjumā Patras yānī Patthar hai.)

Īsā Filippus aur Natanel ko Bulātā Hai

⁴³ Agle din Īsā ne Galīl jāne kā irādā kiyā. Filippus se milā to us se kahā, “Mere pīchhe ho le.” ⁴⁴ Andriyās aur Patras kī tarah Filippus kā watanī shahr Bait-saidā thā. ⁴⁵ Filippus Natanel se milā, aur us ne us se kahā, “Hameñ wuhī shaḵhs mil gayā jis kā zikr Mūsā ne Tauret aur nabiyōñ ne apne sahīfoñ meñ kiyā hai. Us kā nām Īsā bin Yūsuf hai aur wuh Nāsarat kā rahne wālā hai.”

⁴⁶ Natanel ne kahā, “Nāsarat? Kyā Nāsarat se koī achchhī chīz nikal saktī hai?” Filippus ne jawāb diyā, “Ā aur ḵhud dekh le.”

⁴⁷ Jab Īsā ne Natanel ko āte dekhā to us ne kahā, “Lo, yih sachchā Isrāīlī hai jis meñ makr nahīn.”

⁴⁸ Natanel ne pūchhā, “Āp mujhe kahāñ se jānte haiñ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Is se pahle ki Filippus ne tujhe bulāyā maiñ ne tujhe dekhā. Tū anjīr ke daraḵht ke sāy meñ thā.”

⁴⁹ Natanel ne kahā, “Ustād, āp Allāh ke Farzand haiñ, āp Isrāīl ke Bādshāh haiñ.”

⁵⁰ Īsā ne us se pūchhā, “Achchhā, merī yih bāt sun kar ki maiñ ne tujhe anjīr ke daraḵht ke sāy meñ dekhā tū imān lāyā hai? Tū is se kahīn baṛī bāteñ dekhegā.” ⁵¹ Us ne bāt jāri rakhī, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki tum āsmān ko khulā aur Allāh ke farishtoñ ko ūpar chaṛhte aur Ibn-e-Ādam par utarte dekhoge.”

2

Qānā meñ Shādī

¹ Tisre din Galīl ke gānw Qānā meñ ek shādī huī. Īsā kī māñ wahāñ thī ² aur Īsā aur us ke shāgirdoñ ko bhī dāwat dī gāi thī. ³ Mai ḵhatm ho gāi to Īsā kī māñ ne us se kahā, “Un ke pās mai nahīn rahī.”

⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Ai ḵhātūn, merā āp se kyā wāstā? Merā waqt abhī nahīn āyā.”

⁵ Lekin us kī māñ ne naukaroñ ko batāyā, “Jo kuchh wuh tum ko batāe wuh karo.” ⁶ Wahāñ patthar ke chhih

maṭke paṛe the jinheñ Yahūdī dīnī ḡhusl ke lie istemāl karte the. Har ek meñ taqriban 100 liṭar kī gunjāish thī. ⁷ Īsā ne naukaron se kahā, “Maṭkon ko pānī se bhar do.” Chunānche unhoñ ne unheñ labālab bhar diyā. ⁸ Phir us ne kahā, “Ab kuchh nikāl kar ziyāfat kā intazām chalāne wāle ke pās le jāo.” Unhoñ ne aisā hī kiya. ⁹ Jyon hī ziyāfat kā intazām chalāne wāle ne wuh pānī chakhā jo mai meñ badal gayā thā to us ne dūlhe ko bulāyā. (Use mālūm na thā ki yih kahān se āī hai, agarche un naukaron ko patā thā jo use nikāl kar lāe the.) ¹⁰ Us ne kahā, “Har mezbān pahle achchhī qism kī mai pīne ke lie pesh kartā hai. Phir jab logon ko nashā chaṛhnī lage to wuh nisbatan ghaṭiyā qism kī mai pilāne lagtā hai. Lekin āp ne achchhī mai ab tak rakh chhoṛī hai.”

¹¹ Yon Īsā ne Galīl ke Qānā meñ yih pahlā ilāhī nishān dikhā kar apne jalāl kā izhār kiya. Yih dekh kar us ke shāgird us par īmān lāe.

¹² Is ke bād wuh apnī mān, apne bhāiyon aur apne shāgirdon ke sāth Kafarnahūm ko chalā gayā. Wahān wuh thoṛe dīn rahe.

Īsā Baitul-muqaddas meñ Jātā Hai

¹³ Jab Yahūdī Īd-e-Fasah qarīb ā gaī to Īsā Yarūshalam chalā gayā. ¹⁴ Baitul-muqaddas meñ jā kar us ne dekhā ki kāī log us meñ gāy-bail, bheṛeñ aur kabūtar bech rahe haiñ. Dūsre mez par baiṭhe ḡhairmulkī sikke Baitul-muqaddas ke sikkon meñ badal rahe haiñ. ¹⁵ Phir Īsā ne rasiyon kā koṛā banā kar sab ko Baitul-muqaddas se nikāl diyā. Us ne bheṛon aur gāy-bailon ko bāhar hānk diyā, paise badalne wālon ke sikke bikher die aur un kī mezeñ ulaṭ dīn. ¹⁶ Kabūtar bechne wālon ko us ne kahā, “Ise le jāo. Mere Bāp ke ghar ko maṇḍī meñ mat badlo.” ¹⁷ Yih dekh kar Īsā ke shāgirdon ko kalām-e-muqaddas kā yih hawālā yād āyā ki “Tere ghar kī ḡhairat mujhe khā jāegī.”

¹⁸ Yahūdiyon ne jawāb meñ pūchhā, “Āp hameñ kyā ilāhī nishān dikhā sakte haiñ tāki hameñ yaqīn āe ki āp ko yih karne kā iḡhtiyār hai?”

¹⁹ Īsā ne jawāb diyā, “is maqdis ko ḡhā do to main isē tīn dīn ke andar dubārā tāmīr kar dūngā.”

²⁰ Yahūdiyon ne kahā, “Baitul-muqaddas ko tāmīr karne meñ 46 sāl lag gae the aur āp use tīn dīn meñ tāmīr karnā chāhte haiñ?”

²¹ Lekin jab Īsā ne “Is maqdis” ke alfāz istemāl kie to is kā matlab us kā apnā badan thā. ²² Us ke murdon meñ se jī uṭhne ke bād us ke shāgirdon ko us kī yih bāt yād āī. Phir

wuh kalām-e-muqaddas aur un bātoñ par īmān lāe jo Īsā ne kī thīñ.

Īsā Insānī Fītrat se Wāqif Hai

²³ Jab Īsā Fasah kī Īd ke lie Yarūshalam meñ thā to bahut-se log us ke peshkardā ilāhī nishānoñ ko dekh kar us ke nām par īmān lāne lage. ²⁴ Lekin us ko un par etamād nahīñ thā, kyoñki wuh sab ko jāntā thā. ²⁵ Aur use insān ke bāre meñ kisī kī gawāhī kī zarūrat nahīñ thī, kyoñki wuh jāntā thā kī insān ke andar kyā kuchh hai.

3

Nīkudemus ke sāth Mulāqāt

¹ Farīsī firqe kā ek ādmī banām Nīkudemus thā jo Yahūdī adālat-e-āliyā kā rukn thā. ² Wuh rāt ke waqt Īsā ke pās āyā aur kahā, “Ustād, ham jānte haiñ ki āp aise ustād haiñ jo Allāh kī taraf se āe haiñ, kyoñki jo ilāhī nishān āp dikhāte haiñ wuh sirf aisā shaḡhs hī dikhā saktā hai jis ke sāth Allāh ho.”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe sach batātā hūñ, sirf wuh shaḡhs Allāh kī bādshāhī ko dekh saktā hai jo nae sire se paidā huā ho.”

⁴ Nīkudemus ne etarāz kiyā, “Kyā matlab? Būṛhā ādmī kis tarah nae sire se paidā ho saktā hai? Kyā wuh dubārā apnī māñ ke peṭ meñ jā kar paidā ho saktā hai?”

⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tujhe sach batātā hūñ, sirf wuh shaḡhs Allāh kī bādshāhī meñ dāḡhil ho saktā hai jo pāñī aur Rūh se paidā huā ho. ⁶ Jo kuchh jism se paidā hotā hai wuh jismānī hai, lekin jo Rūh se paidā hotā hai wuh ruhānī hai. ⁷ Is lie tū tājjub na kar ki maiñ kahtā hūñ, ‘Tumheñ nae sire se paidā honā zarūr hai.’ ⁸ Hawā jahāñ chāhe chaltī hai. Tū us kī āwāz to suntā hai, lekin yih nahīñ jāntā ki kahāñ se ātī aur kahāñ ko jātī hai. Yihī hālat har us shaḡhs kī hai jo Rūh se paidā huā hai.”

⁹ Nīkudemus ne pūchhā, “Yih kis tarah ho saktā hai?”

¹⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Tū to Isrāīl kā ustād hai. Kyā is ke bāwujūd bhī yih bāteñ nahīñ samajhtā? ¹¹ Maiñ tujh ko sach batātā hūñ, ham wuh kuchh bayān karte haiñ jo ham jānte haiñ aur us kī gawāhī dete haiñ jo ham ne ḡhud dekhā hai. To bhī tum log hamārī gawāhī qabūl nahīñ karte. ¹² Maiñ ne tum ko duniyāwī bāteñ sunāī haiñ aur tum un par īmān nahīñ rakhte. To phir tum kyoñkar īmān lāoge agar tumheñ āsmānī bātoñ ke bāre meñ batāūñ? ¹³ Āsmān par koī nahīñ chaḡhā siwāe Ibn-e-Ādam ke, jo āsmān se utrā hai.

¹⁴ Aur jis tarah Mūsā ne registān meñ sānp ko lakaṛī par laṭkā kar ūnchā kar diyā usī tarah zarūr hai ki Ibn-e-Ādam ko bhī ūnche par chaṛhāyā jāe, ¹⁵ tāki har ek ko jo us par imān lāegā abadī zindagī mil jāe. ¹⁶ Kyoṅki Allāh ne duniyā se itnī muhabbat rakhī ki us ne apne iklaute Farzand ko baḥsh diyā, tāki jo bhī us par imān lāe halāk na ho balki abadī zindagī pāe. ¹⁷ Kyoṅki Allāh ne apne Farzand ko is lie duniyā meñ nahīn bhejā ki wuh duniyā ko mujrim ṭhahrāe balki is lie ki wuh use najāt de.

¹⁸ Jo bhī us par imān lāyā hai use mujrim nahīn qarār diyā jāegā, lekin jo imān nahīn rakhtā use mujrim ṭhahrāyā jā chukā hai. Wajah yih hai ki wuh Allāh ke iklaute Farzand ke nām par imān nahīn lāyā. ¹⁹ Aur logoṅ ko mujrim ṭhahrāne kā sabab yih hai ki go Allāh kā nūr is duniyā meñ āyā, lekin logoṅ ne nūr kī nisbat andhere ko zyādā pyār kiyā, kyoṅki un ke kām bure the. ²⁰ Jo bhī ḡhalat kām kartā hai wuh nūr se dushmanī rakhtā hai aur us ke qarīb nahīn ātā tāki us ke bure kāmōṅ kā pol na khul jāe. ²¹ Lekin jo sachchā kām kartā hai wuh nūr ke pās ātā hai tāki zāhir ho jāe ki us ke kām Allāh ke wasīle se hue haiṅ.”

Īsā aur Yahyā

²² Is ke bād Īsā apne shāgirdoṅ ke sāth Yahūdiyā ke ilāqe meñ gayā. Wahān wuh kuchh der ke lie un ke sāth ṭhahrā aur logoṅ ko baptismā dene lagā. ²³ Us waqt Yahyā bhī shālem ke qarīb wāqe maqām ainon meñ baptismā de rahā thā, kyoṅki wahān pānī bahut thā. Us jagah par log baptismā lene ke lie āte rahe. ²⁴ (Yahyā ko ab tak jel meñ nahīn ḍālā gayā thā.)

²⁵ Ek din Yahyā ke shāgirdoṅ kā kisī Yahūdī ke sāth mubāhasā chhiṛ gayā. Zer-e-ḡhaur mazmūn dīnī ḡhusl thā. ²⁶ Wuh Yahyā ke pās āe aur kahne lage, “Ustād, jis ādmī se āp kī Dariyā-e-Yardan ke pār mulāqāt huī aur jis ke bāre meñ āp ne gawāhī dī ki wuh Masīh hai, wuh bhī logoṅ ko baptismā de rahā hai. Ab sab log usī ke pās jā rahe haiṅ.”

²⁷ Yahyā ne jawāb diyā, “Har ek ko sirf wuh kuchh miltā hai jo use āsmān se diyā jātā hai. ²⁸ Tum ḡhud is ke gawāh ho ki maiṅ ne kahā, ‘Maiṅ Masīh nahīn hūṅ balki mujhe us ke āge āge bhejā gayā hai.’ ²⁹ Dūlhā hī dulhan se shādī kartā hai, aur dulhan usī kī hai. Us kā dost sirf sāth khaṛā hotā hai. Aur dūlhe kī āwāz sun sun kar dost kī ḡhushī kī intahā nahīn hotī. Maiṅ bhī aisā hī dost hūṅ jis kī ḡhushī pūrī ho gāī hai. ³⁰ Lāzim hai ki wuh baṛhtā jāe jabki maiṅ ghaṭtā jāūṅ.

Āsmān se Āne Wālā

³¹ Jo āsmān par se āyā hai us kā iḡhtiyār sab par hai. Jo duniyā se hai us kā tālluḡ duniyā se hī hai aur wuh duniyāwī bāteñ kartā hai. Lekin jo āsmān par se āyā hai us kā iḡhtiyār sab par hai. ³² Jo kuchh us ne ḡhud dekhā aur sunā hai usī kī gawāhī detā hai. To bhī koī us kī gawāhī ko qabūl nahīn kartā. ³³ Lekin jis ne use qabūl kiyā us ne is kī tasdīq kī hai ki Allāh sachchā hai. ³⁴ Jise Allāh ne bhejā hai wuh Allāh kī bāteñ sunātā hai, kyoñki Allāh apnā Rūh nāp-tolkar nahīn detā. ³⁵ Bāp apne Farzand ko pyār kartā hai, aur us ne sab kuchh us ke sapurd kar diyā hai. ³⁶ Chunānche jo Allāh ke Farzand par īmān lātā hai abadī zindagī us kī hai. Lekin jo Farzand ko radd kare wuh is zindagī ko nahīn dekhegā balki Allāh kā ḡhazab us par ṡhahrā rahegā.”

4

Īsā aur Sāmārī Aurat

¹ Farīsiyoñ ko ittalā milī ki Īsā Yahyā kī nisbat zyādā shāgird banā rahā aur logoñ ko baptismā de rahā hai, ² hālānki wuh ḡhud baptismā nahīn detā thā balki us ke shāgird. ³ Jab ḡhudāwand Īsā ko yih bāt mālūm huī to wuh Yahūdiyā ko chhoṡ kar Galīl ko wāpas chalā gayā. ⁴ Wahāñ pahuñchne ke lie use Sāmariya meñ se guzarnā thā.

⁵ Chalthe chalthe wuh ek shahr ke pās pahuñch gayā jis kā nām sūkhār thā. Yih us zamīn ke qarīb thā jo Yāqūb ne apne beṡe Yūsuf ko dī thī. ⁶ Wahāñ Yāqūb kā kuāñ thā. Īsā safr se thak gayā thā, is lie wuh kueñ par baiṡh gayā. Dopahar ke taqriban bārah baj gae the.

⁷ Ek Sāmārī aurat pānī bharne āī. Īsā ne us se kahā, “Mujhe zarā pānī pilā.” ⁸ (Us ke shāgird khānā ḡharīdne ke lie shahr gae hue the.)

⁹ Sāmārī aurat ne tājjub kiyā, kyoñki Yahūdī Sāmariyoñ ke sāth tālluḡ rakhne se inkār karte haiñ. Us ne kahā, “Āp to Yahūdī haiñ, aur maiñ Sāmārī aurat hūñ. Āp kis tarah mujh se pānī pilāne kī darḡhāst kar sakte haiñ?”

¹⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Agar tū us baḡhshish se wāqif hotī jo Allāh tujh ko denā chāhtā hai aur tū use jāntī jo tujh se pānī māñg rahā hai to tū us se māñgtī aur wuh tujhe zindagī kā pānī detā.”

¹¹ ḡhātūn ne kahā, “ḡhudāwand, āp ke pās to bālṡī nahīn hai aur yih kuāñ gahrā hai. Āp ko zindagī kā yih pānī kahān se milā? ¹² Kyā āp hamāre bāp Yāqūb se baṡe haiñ jis ne hamēñ yih kuāñ diyā aur jo ḡhud bhī apne beṡoñ aur rewaṡoñ samet us ke pānī se lutfandoz huā?”

13 Īsā ne jawāb diyā, “Jo bhī is pānī meñ se pie use dubārā pyās lagegī. 14 Lekin jise main pānī pilā dūñ use bād meñ kabhī bhī pyās nahīñ lagegī. Balki jo pānī main use dūngā wuh us meñ ek chashmā ban jāegā jis se pānī phūṭ kar abādī zindagī muhaiyā karegā.”

15 Aurat ne us se kahā, “Ḳhudāwand, mujhe yih pānī pilā deñ. Phir mujhe kabhī bhī pyās nahīñ lagegī aur mujhe bār bār yahāñ ā kar pānī bharnā nahīñ paṛegā.”

16 Īsā ne kahā, “Jā, apne ḳhāwind ko bulā lā.”

17 Aurat ne jawāb diyā, “Merā koī ḳhāwind nahīñ hai.”

Īsā ne kahā, “Tū ne sahīh kahā ki merā ḳhāwind nahīñ hai, 18 kyonki terī shādī pāñch mardoñ se ho chukī hai aur jis ādmī ke sāth tū ab rah rahī hai wuh terā shauhar nahīñ hai. Terī bāt bilkul durust hai.”

19 Aurat ne kahā, “Ḳhudāwand, main deḳhtī hūñ ki āp nabī haiñ. 20 Hamāre bāpdādā to isī pahār par ibādat karte the jabki āp Yahūdī log isrār karte haiñ ki Yarūshalam wuh markaz hai jahāñ hameñ ibādat karnī hai.”

21 Īsā ne jawāb diyā, “Ai ḳhātūn, yaqīn jān ki wuh waqt āegā jab tum na to is pahār par Bāp kī ibādat karoge, na Yarūshalam meñ. 22 Tum Sāmārī us kī parastish karte ho jise nahīñ jānte. Is ke muqābale meñ ham us kī parastish karte haiñ jise jānte haiñ, kyonki najāt Yahūdiyoñ meñ se hai. 23 Lekin wuh waqt ā rahā hai balki pahuñch chukā hai jab haqīqī parastār Rūh aur sachchāī se Bāp kī parastish kareñge, kyonki Bāp aise hī parastār chāhtā hai. 24 Allāh Rūh hai, is lie lāzim hai ki us ke parastār Rūh aur sachchāī se us kī parastish kareñ.”

25 Aurat ne us se kahā, “Mujhe mālūm hai ki Masīh yāñī Masah Kiyā Huā Shaḳhs ā rahā hai. Jab wuh āegā to hameñ sab kuchh batā degā.”

26 Is par Īsā ne use batāyā, “Main hī Masīh hūñ jo tere sāth bāt kar rahā hūñ.”

27 Usī lamhe shāgird pahuñch gae. Unhoñ ne jab dekhā ki Īsā ek aurat se bāt kar rahā hai to tājjub kiyā. Lekin kisī ne pūchhne kī jurrat na kī ki “Āp kyā chāhte haiñ?” yā “Āp is aurat se kyon bāteñ kar rahe haiñ?”

28 Aurat apnā gharā chhoṛ kar shahr meñ chalī gaī aur wahāñ logoñ se kahne lagī, 29 “Āo, ek ādmī ko dekho jis ne mujhe sab kuchh batā diyā hai jo main ne kiyā hai. Wuh Masīh to nahīñ hai?” 30 Chunāñche wuh shahr se nikal kar Īsā ke pās āe.

31 Itne meñ shāgird zor de kar Īsā se kahne lage, “Ustād, kuchh khānā khā leñ.”

³² Lekin us ne jawāb diyā, “Mere pās khāne kī aisī chīz hai jis se tum wāqif nahīn ho.”

³³ Shāgird āpas meñ kahne lage, “Kyā koī us ke pās khānā le kar āyā?”

³⁴ Lekin Īsā ne un se kahā, “Merā khānā yih hai ki us kī marzī pūrī karūn jis ne mujhe bhejā hai aur us kā kām takmīl tak pahuñchāūn. ³⁵ Tum to khud kahte ho, ‘Mazīd chār mahīne tak fasal pak jāegī.’ Lekin maiñ tum ko batātā hūn, apnī nazar uṭhā kar khetoñ par ghaur karo. Fasal pak gaī hai aur kaṭāī ke lie taiyār hai. ³⁶ Fasal kī kaṭāī shurū ho chukī hai. Kaṭāī karne wāle ko mazdūrī mil rahī hai aur wuh fasal ko abadī zindagī ke lie jamā kar rahā hai tāki bīj bone wālā aur kaṭāī karne wālā donoñ mil kar khushī manā sakeñ. ³⁷ Yoñ yih kahāwat durust sābit ho jātī hai ki ‘Ek bīj botā aur dūsrā fasal kṛtā hai.’ ³⁸ Maiñ ne tum ko us fasal kī kaṭāī karne ke lie bhej diyā hai jise taiyār karne ke lie tum ne mehnat nahīn kī. Auroñ ne khūb mehnat kī hai aur tum is se faydā uṭhā kar fasal jamā kar sakte ho.”

³⁹ Us shahr ke bahut-se Sāmārī Īsā par imān lāe. Wajah yih thī ki us aurat ne us ke bāre meñ yih gawāhī dī thī, “Us ne mujhe sab kuchh batā diyā jo maiñ ne kiyā hai.”

⁴⁰ Jab wuh us ke pās āe to unhoñ ne minnat kī, “Hamāre pās ṭhahreñ.” Chunāñche wuh do din wahān rahā.

⁴¹ Aur us kī bāteñ sun kar mazīd bahut-se log imān lāe. ⁴² Unhoñ ne aurat se kahā, “Ab ham terī bātoñ kī binā par imān nahīn rakhte balki is lie ki ham ne khud sun aur jān liyā hai ki wāqai duniyā kā Najātdahindā yihī hai.”

Afsar ke Beṭe kī Shifā

⁴³ Wahān do din guzārne ke bād Īsā Galīl ko chalā gayā. ⁴⁴ Us ne khud gawāhī de kar kahā thā ki nabī kī us ke apne watan meñ izzat nahīn hotī. ⁴⁵ Ab jab wuh Galīl pahuñchā to maqāmī logoñ ne use khushāmdīd kahā, kyoñki wuh Fasah kī Īd manāne ke lie Yarūshalām āe the aur unhoñ ne sab kuchh dekhā jo Īsā ne wahān kiyā thā.

⁴⁶ Phir wuh dubārā Qānā meñ āyā jahān us ne pānī ko mai meñ badal diyā thā. Us ilāqe meñ ek shāhī afsar thā jis kā beṭā Kafarnahūm meñ bīmār paṛā thā. ⁴⁷ Jab use ittalā milī ki Īsā Yahūdiyā se Galīl pahuñch gayā hai to wuh us ke pās gayā aur guzārish kī, “Qānā se mere pās ā kar mere beṭe ko shifā deñ, kyoñki wuh marne ko hai.” ⁴⁸ Īsā ne us se kahā, “Jab tak tum log ilāhī nishān aur mojize nahīn dekhte imān nahīn lāte.”

⁴⁹ Shāhī afsar ne kahā, “Khudāwand āeñ, is se pahle ki merā laṛkā mar jāe.”

⁵⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Jā, terā beṭā zindā rahegā.”

Ādmī Īsā kī bāt par īmān lāyā aur apne ghar chalā gayā.
⁵¹ Wuh abhī rāste meñ thā ki us ke naukar us se mile. Unhoñ ne use ittalā dī ki beṭā zindā hai.

⁵² Us ne un se pūchh-gachh kī ki us kī tabiyat kis waqt se behtar hone lagī thī. Unhoñ ne jawāb diyā, “Buḡhār kal dopahar ek baje utar gayā.” ⁵³ Phir bāp ne jān liyā ki usī waqt Īsā ne use batāyā thā, “Tumhārā beṭā zindā rahegā.” Aur wuh apne pūre gharāne samet us par īmān lāyā.

⁵⁴ Yoñ Īsā ne apnā dūsrā ilāhī nishān us waqt dikhāyā jab wuh Yahūdiyā se Galīl meñ āyā thā.

5

Baitul-muqaddas ke Hauz par Shifā

¹ Kuchh der ke bād Īsā kisī Yahūdī id ke mauqe par Yarūshalam gayā. ² Shahr meñ ek hauz thā jis kā nām Arāmī zabān meñ Bait-hasdā thā. Us ke pānch baṛe barāmdē the aur wuh shahr ke us darwāze ke qarīb thā jis kā nām ‘Bheṛoñ kā Darwāzā’ hai. ³ In barāmdoñ meñ beshumār mazīr log paṛe rahte the. Yih andhe, langaṛe aur maflūj pānī ke hīlne ke intazār meñ rahte the. ⁴ [Kyoñki gāhe bagāhe Rab kā farishtā utar kar pānī ko hilā detā thā. Jo bhī us waqt us meñ pahle dāḡhil ho jātā use shifā mil jātī thī ḡhāh us kī bīmārī koī bhī kyoñ na hotī.] ⁵ Marizoñ meñ se ek ādmī 38 sāl se mazīr thā. ⁶ Jab Īsā ne use wahāñ paṛā dekhā aur use mālūm huā ki yih itnī der se is hālat meñ hai to us ne pūchhā, “Kyā tū tandurust honā chāhtā hai?”

⁷ Us ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand, yih mushkil hai. Merā koī sāthī nahīn jo mujhe uṭhā kar pānī meñ jab use hilāyā jātā hai le jāe. Is lie mere wahāñ pahuñchne meñ itnī der lag jātī hai ki koī aur mujh se pahle pānī meñ utar jātā hai.”

⁸ Īsā ne kahā, “Uṭh, apnā bistar uṭhā kar chal-phir!” ⁹ Wuh ādmī fauran bahāl ho gayā. Us ne apnā bistar uṭhāyā aur chalne-phirne lagā.

Yih wāqiyā Sabat ke din huā. ¹⁰ Is lie Yahūdiyoñ ne shifāyāb ādmī ko batāyā, “Āj Sabat kā din hai. Āj bistar uṭhānā manā hai.”

¹¹ Lekin us ne jawāb diyā, “Jis ādmī ne mujhe shifā dī us ne mujhe batāyā, ‘Apnā bistar uṭhā kar chal-phir.’”

¹² Unhoñ ne sawāl kiyā, “Wuh kaun hai jis ne tujhe yih kuchh batāyā?” ¹³ Lekin shifāyāb ādmī ko mālūm na thā, kyoñki Īsā hujūm ke sabab se chupke se wahāñ se chalā gayā thā.

¹⁴ Bād meñ Īsā use Baitul-muqaddas meñ milā. Us ne kahā, “Ab tū bahāl ho gayā hai. Phir gunāh na karnā, aisā na ho ki terā hāl pahle se bhī badtar ho jāe.”

¹⁵ Us ādmī ne use chhoṛ kar Yahūdiyoñ ko ittalā dī, “Īsā ne mujhe shifā dī.” ¹⁶ Is par Yahūdī us ko satāne lage, kyonki us ne us ādmī ko Sabat ke din bahāl kiyā thā. ¹⁷ Lekin Īsā ne unheñ jawāb diyā, “Merā Bāp āj tak kām kartā āyā hai, aur main bhī aisā kartā hūn.”

¹⁸ Yih sun kar Yahūdī use qatl karne kī mazīd koshish karne lage, kyonki us ne na sirf Sabat ke din ko mansūkh qarār diyā thā balki Allāh ko apnā Bāp kah kar apne ap ko Allāh ke barābar ṭhahrāyā thā.

Farzand kā Ikhtiyār

¹⁹ Īsā ne unheñ jawāb diyā, “Main tum ko sach batātā hūn ki Farzand apnī marzī se kuchh nahīn kar saktā. Wuh sirf wuh kuchh kartā hai jo wuh Bāp ko karte dekhtā hai. Jo kuchh Bāp kartā hai wuhī Farzand bhī kartā hai, ²⁰ kyonki Bāp Farzand ko pyār kartā aur use sab kuchh dikhātā hai jo wuh khud kartā hai. Hān, wuh Farzand ko in se bhī azīm kām dikhāegā. Phir tum aur bhī zyādā hairatzadā hoge. ²¹ Kyonki jis tarah Bāp murdoñ ko zindā kartā hai usī tarah Farzand bhī jinheñ chāhtā hai zindā kar detā hai. ²² Aur Bāp kisī kī bhī adālat nahīn kartā balki us ne adālat kā pūrā intazām Farzand ke sapurd kar diyā hai ²³ tāki sab usī tarah Farzand kī izzat karen jis tarah wuh Bāp kī izzat karte haiñ. Jo Farzand kī izzat nahīn kartā wuh Bāp kī bhī izzat nahīn kartā jis ne use bhejā hai.

²⁴ Main tum ko sach batātā hūn, jo bhī merī bāt sun kar us par imān lātā hai jis ne mujhe bhejā hai abadī zindagī us kī hai. Use mujrim nahīn ṭhahrāyā jāegā balki wuh maut kī girift se nikal kar zindagī meñ dākhl ho gayā hai. ²⁵ Main tum ko sach batātā hūn ki ek waqt āne wālā hai balki ā chukā hai jab murde Allāh ke Farzand kī āwāz suneñge. Aur jitne suneñge wuh zindā ho jāeñge. ²⁶ Kyonki jis tarah Bāp zindagī kā mambā hai usī tarah us ne apne Farzand ko zindagī kā mambā banā diyā hai. ²⁷ Sāth sāth us ne use adālat karne kā ikhtiyār bhī de diyā hai, kyonki wuh Ibn-e-Ādam hai. ²⁸ Yih sun kar tājjub na karo kyonki ek waqt ā rahā hai jab tamām murde us kī āwāz sun kar ²⁹ qabroñ meñ se nikal āeñge. Jinhoñ ne nek kām kiyā wuh jī uṭh kar zindagī pāeñge jabki jinhoñ ne burā kām kiyā wuh jī to uṭheñge lekin un kī adālat kī jāegī.

Īsā ke Gawāh

³⁰ Main apnī marzī se kuchh nahīn kar saktā balki jo kuchh Bāp se suntā hūn us ke mutābiq adālat kartā hūn. Aur merī adālat rāst hai kyonki main apnī marzī karne kī koshish nahīn kartā balki usī kī jis ne mujhe bhejā hai.

³¹ Agar main̄ ḵhud apne bāre meñ gawāhī detā to merī gawāhī motabar na hotī. ³² Lekin ek aur hai jo mere bāre meñ gawāhī de rahā hai aur main̄ jāntā hūn ki mere bāre meñ us kī gawāhī sachchī aur motabar hai. ³³ Tum ne patā karne ke lie apne logoñ ko Yahyā ke pās bhejā hai aur us ne haqīqat kī tasdiq kī hai. ³⁴ Beshak mujhe kisī insānī gawāh kī zarūrat nahīn hai, lekin main̄ yih is lie batā rahā hūn tāki tum ko najāt mil jāe. ³⁵ Yahyā ek jaltā huā charāgh thā jo raushnī detā thā, aur kuchh der ke lie tum ne us kī raushnī meñ ḵhushī manānā pasand kiyā. ³⁶ Lekin mere pās ek aur gawāh hai jo Yahyā kī nisbat zyādā aham hai yānī wuh kām jo Bāp ne mujhe mukammal karne ke lie de diyā. Yihī kām jo main̄ kar rahā hūn mere bāre meñ gawāhī detā hai ki Bāp ne mujhe bhejā hai. ³⁷ Is ke alāwā Bāp ne ḵhud jis ne mujhe bhejā hai mere bāre meñ gawāhī dī hai. Afsos, tum ne kabhī us kī āwāz nahīn sunī, na us kī shakl-o-sūrat dekhī, ³⁸ aur us kā kalām tumhare andar nahīn rahtā, kyonki tum us par imān nahīn rakhte jise us ne bhejā hai. ³⁹ Tum apne sahīfoñ meñ ḍhūndte rahte ho kyonki samajhte ho ki un se tumheñ abadī zindagī hāsil hai. Lekin yihī mere bāre meñ gawāhī dete haiñ! ⁴⁰ To bhī tum zindagī pāne ke lie mere pās ānā nahīn chāhte.

⁴¹ Main̄ insānoñ se izzat nahīn chāhtā, ⁴² lekin main̄ tum ko jāntā hūn ki tum meñ Allāh kī muhabbat nahīn. ⁴³ Agarche main̄ apne Bāp ke nām meñ āyā hūn to bhī tum mujhe qabūl nahīn karte. Is ke muqābale meñ agar koī apne nām meñ āegā to tum use qabūl karoge. ⁴⁴ Koī ajab nahīn ki tum imān nahīn lā sakte. Kyonki tum ek dūsre se izzat chāhte ho jabki tum wuh izzat pāne kī koshish hī nahīn karte jo wāhid Ḵhudā se miltī hai. ⁴⁵ Lekin yih na samjho ki main̄ Bāp ke sāmne tum par ilzām lagāūngā. Ek aur hai jo tum par ilzām lagā rahā hai yānī Mūsā, jis se tum ummīd rakhte ho. ⁴⁶ Agar tum wāqāī Mūsā par imān rakhte to zarūr mujh par bhī imān rakhte, kyonki us ne mere hī bāre meñ likhā. ⁴⁷ Lekin chūnki tum wuh kuchh nahīn mānte jo us ne likhā hai to merī bāteñ kyonkar mān sakte ho!”

6

Īsā Baṛe Hujūm ko Khānā Khilātā Hai

¹ Is ke bād Īsā ne Galīl kī Jhīl ko pār kiyā. (Jhīl kā dūsra nām Tibariyās thā.) ² Ek baṛā hujūm us ke pīchhe lag gayā thā, kyonki us ne ilāhī nishān dikhā kar marīzoñ ko shifā dī thī aur logoñ ne is kā mushāhadā kiyā thā. ³ Phir Īsā pahār par chaḥ kar apne shāgirdoñ ke sāth baiṭh gayā. ⁴ (Yahūdī

Īd-e-Fasah qarīb ā gai thī.) ⁵ Wahān baiṭhe Īsā ne apnī nazar uṭhāi to dekhā ki ek barā hujūm pahuñch rahā hai. Us ne Filippus se pūchhā, “Ham kahān se khānā kharīden tāki unheñ khilāeñ?” ⁶ (Yih us ne Filippus ko āzmāne ke lie kahā. Khud to wuh jāntā thā ki kyā karegā.)

⁷ Filippus ne jawāb diyā, “Agar har ek ko sirf thoṛā-sā mile to bhī chāndī ke 200 sikke kāfī nahīn hoñge.”

⁸ Phir Shamāūn Patras kā bhāi Andriyās bol uṭhā, ⁹ “Yahān ek laṛkā hai jis ke pās jau kī pāñch roṭiyān aur do machhliyān haiñ. Magar itne logoñ meñ yih kyā haiñ!”

¹⁰ Īsā ne kahā, “Logoñ ko biṭhā do.” Us jagah bahut ghās thī. Chunāñche sab baiṭh gae. (Sirf mardoñ kī tādād 5,000 thī.)

¹¹ Īsā ne roṭiyān le kar shukrguzārī kī duā kī aur unheñ baiṭhe hue logoñ meñ taqsim karwāyā. Yihī kuchh us ne machhliyoñ ke sāth bhī kiyā. Aur sab ne jī bhar kar roṭī khāi.

¹² Jab sab ser ho gae to Īsā ne shāgirdoñ ko batāyā, “Ab bache hue ṭukre jamā karo tāki kuchh zāe na ho jāe.”

¹³ Jab unhoñ ne bachā huā khānā ikaṭṭhā kiyā to jau kī pāñch roṭiyōñ ke ṭukroñ se bārah ṭokre bhar gae.

¹⁴ Jab logoñ ne Īsā ko yih ilāhī nishān dikhāte dekhā to unhoñ ne kahā, “Yaḳīnan yih wuhī nabī hai jise duniyā meñ ānā thā.” ¹⁵ Īsā ko mālūm huā ki wuh ā kar use zabardastī bādshāh banānā chāhte haiñ, is lie wuh dubārā un se alag ho kar akelā hī kisī pahār par chaṛh gayā.

Īsā Pānī par Chaltā Hai

¹⁶ Shām ko shāgird jhīl ke pās gae ¹⁷ aur kashtī par sawār ho kar jhīl ke pār shahr Kafarnahūm ke lie rawānā hue. Andherā ho chukā thā aur Īsā ab tak un ke pās wāpas nahīn āyā thā.

¹⁸ Tez hawā ke bāis jhīl meñ lahreñ uṭhne lagiñ. ¹⁹ Kashtī ko khete khete shāgird chār yā pāñch kilomīṭar kā safr tay kar chuke the ki achānak Īsā nazar āyā. Wuh pānī par chaltā huā kashtī kī taraf barh rahā thā. Shāgird dahshatzadā ho gae.

²⁰ Lekin us ne un se kahā, “Main hī hūñ. Khauf na karo.” ²¹ Wuh use kashtī meñ biṭhāne par āmādā hue. Aur kashtī usī lamhe us jagah pahuñch gai jāhān wuh jānā chāhte the.

Log Īsā ko Dhūñḍte Haiñ

²² Hujūm to jhīl ke pār rah gayā thā. Agle din logoñ ko patā chalā ki shāgird ek hī kashtī le kar chale gae haiñ aur ki us waqt Īsā kashtī meñ nahīn thā.

²³ Phir kuchh kashtiyān Tibariyās se us maqām ke qarīb pahuñchīñ jāhān Khudāwand Īsā ne roṭī ke lie shukrguzārī kī duā karke use logoñ ko khilāyā thā. ²⁴ Jab logoñ ne dekhā ki na Īsā aur na

us ke shāgird wahān haiñ to wuh kashtiyon par sawār ho kar Īsā ko ḍhūñḍte ḍhūñḍte Kafarnahūm pahuñche.

Īsā Zindagī kī Roṭī Hai

²⁵ Jab unhoñ ne use jhīl ke pār pāyā to pūchhā, “Ustād, āp kis tarah yahān pahuñch gae.”

²⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, tum mujhe is lie nahīñ ḍhūñḍ rahe ki ilāhī nishān dekhe haiñ balki is lie ki tum ne jī bhar kar roṭī khāī hai. ²⁷ Aisī k̄hurāk ke lie jidd-o-jahd na karo jo gal saṛ jāṭī hai, balki aisī ke lie jo abadī zindagī tak qāym rahtī hai aur jo Ibn-e-Ādam tum ko degā, kyonki K̄hudā Bāp ne us par apnī tasdīq kī muhr lagāī hai.”

²⁸ Is par unhoñ ne pūchhā, “Hameñ kyā karnā chāhie tāki Allāh kā matlūbā kām karen?”

²⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Allāh kā kām yih hai ki tum us par imān lāo jise us ne bhejā hai.”

³⁰ Unhoñ ne kahā, “To phir āp kyā ilāhī nishān dikhāenge jise dekh kar ham āp par imān lāen? Āp kyā kām saranjām denge? ³¹ Hamāre bāpdādā ne to registān meñ man khāyā. Chunānche kalām-e-muqaddas meñ likhā hai ki Mūsā ne unheñ āsmān se roṭī khilāī.”

³² Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki k̄hud Mūsā ne tum ko āsmān se roṭī nahīñ khilāī balki mere Bāp ne. Wuhī tum ko āsmān se haqīqī roṭī detā hai. ³³ Kyonki Allāh kī roṭī wuh shaḅhs hai jo āsmān par se utar kar duniyā ko zindagī baḅshtā hai.”

³⁴ Unhoñ ne kahā, “K̄hudāwand, hameñ yih roṭī har waqt diyā karen.”

³⁵ Jawāb meñ Īsā ne kahā, “Maiñ hī zindagī kī roṭī hūñ. Jo mere pās āe use phir kabhī bhūk nahīñ lagegī. Aur jo mujh par imān lāe use phir kabhī pyās nahīñ lagegī. ³⁶ Lekin jis tarah maiñ tum ko batā chukā hūñ, tum ne mujhe dekhā aur phir bhī imān nahīñ lāe. ³⁷ Jitne bhī Bāp ne mujhe die haiñ wuh mere pās āenge aur jo bhī mere pās āegā use maiñ hargiz nikāl na dūngā. ³⁸ Kyonki maiñ apnī marzī pūrī karne ke lie āsmān se nahīñ utrā balki us kī jis ne mujhe bhejā hai. ³⁹ Aur jis ne mujhe bhejā us kī marzī yih hai ki jitne bhī us ne mujhe die haiñ un meñ se maiñ ek ko bhī kho na dūñ balki sab ko qiyāmat ke din murdoñ meñ se phir zindā karūñ. ⁴⁰ Kyonki mere Bāp kī marzī yihī hai ki jo bhī Farzand ko dekh kar us par imān lāe use abadī zindagī hāsīl ho. Aise shaḅhs ko maiñ qiyāmat ke din murdoñ meñ se phir zindā karūnga.”

41 Yih sun kar Yahūdī is lie buṛburāne lage ki us ne kahā thā, “Maiñ hī wuh roṭī hūñ jo āsmān par se utar āī hai.”

42 Unhoñ ne etarāz kiyā, “Kyā yih Īsā bin Yūsuf nahīñ, jis ke bāp aur māñ se ham wāqif haiñ? Wuh kyonkar kah saktā hai ki ‘Maiñ āsmān se utrā hūñ?’”

43 Īsā ne jawāb meñ kahā, “Āpas meñ mat buṛburāo.

44 Sirf wuh shaḅhs mere pās ā saktā hai jise Bāp jis ne mujhe bhejā hai mere pās khīñch lāyā hai. Aise shaḅhs ko maiñ qiyāmat ke din murdoñ meñ se phir zindā karūnga.

45 Nabiyoñ ke sahifoñ meñ likhā hai, ‘Sab Allāh se tālīm pāenge.’ Jo bhī Allāh kī sun kar us se sikhtā hai wuh mere

pās ā jātā hai. 46 Is kā matlab yih nahīñ ki kisī ne kabhī Bāp ko dekhā. Sirf ek hī ne Bāp ko dekhā hai, wuhī jo

Allāh kī taraf se hai. 47 Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo imān rakhtā hai use abadī zindagī hāsil hai. 48 Zindagī

kī roṭī maiñ hūñ. 49 Tumhāre bāpdādā registān meñ man khāte rahe, to bhī wuh mar gae. 50 Lekin yahāñ āsmān se

utarne wālī aisī roṭī hai jise khā kar insān nahīñ martā. 51 Maiñ hī zindagī kī wuh roṭī hūñ jo āsmān se utar āī hai.

Jo is roṭī se khāe wuh abad tak zindā rahegā. Aur yih roṭī merā gosht hai jo maiñ duniyā ko zindagī muhaiyā karne kī

ḅhātir pesh karūnga.” 52 Yahūdī baṛī sargarmī se ek dūsre se bahs karne lage, “Yih ādmī hamēñ kis tarah apnā gosht

khilā saktā hai?”

53 Īsā ne un se kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki sirf Ibn-e-Ādam kā gosht khāne aur us kā ḅhūñ pīne hī se tum

meñ zindagī hogī. 54 Jo merā gosht khāe aur merā ḅhūñ pīe abadī zindagī us kī hai aur maiñ use qiyāmat ke din

murdoñ meñ se phir zindā karūnga. 55 Kyonki merā gosht haqīqī ḅhurāk aur merā ḅhūñ haqīqī pīne kī chīz hai. 56 Jo

merā gosht khātā aur merā ḅhūñ pītā hai wuh mujh meñ qāym rahtā hai aur maiñ us meñ. 57 Maiñ us zindā Bāp kī

wajah se zindā hūñ jis ne mujhe bhejā. Isī tarah jo mujhe khātā hai wuh merī hī wajah se zindā rahegā. 58 Yihī wuh

roṭī hai jo āsmān se utrī hai. Tumhāre bāpdādā man khāne ke bāwujūd mar gae. Lekin jo yih roṭī khāegā wuh abad tak

zindā rahegā.”

59 Īsā ne yih bāteñ us waqt kīñ jab wuh Kafarnahūm meñ Yahūdī ibādatḅhāne meñ tālīm de rahā thā.

Abadī Zindagī kī Bāteñ

60 Yih sun kar us ke bahut-se shāgirdoñ ne kahā, “Yih bāteñ nāgawār haiñ. Kaun inheñ sun saktā hai!”

61 Īsā ko mālūm thā ki mere shāgird mere bāre meñ buṛburā rahe haiñ, is lie us ne kahā, “Kyā tum ko in bātoñ se ḅhes lagī hai? 62 To phir tum kyā sochoge jab Ibn-e-Ādam

ko ūpar jāte dekhoge jahān wuh pahle thā? ⁶³ Allāh kā Rūh hī zindā kartā hai jabki jismānī tāqat kā koī faydā nahīn hotā. Jo bāteñ maiñ ne tum ko batāī haiñ wuh Rūh aur zindagī haiñ. ⁶⁴ Lekin tum meñ se kuchh haiñ jo imān nahīn rakhte.” (Īsā to shurū se hī jāntā thā ki kaun kaun imān nahīn rakhte aur kaun mujhe dushman ke hawāle karegā.) ⁶⁵ Phir us ne kahā, “Is lie maiñ ne tum ko batāyā ki sirf wuh shaḡhs mere pās ā saktā hai jise Bāp kī taraf se yih taufiq mile.”

⁶⁶ Us waqt se us ke bahut-se shāgird ulṭe pānw phir gae aur āindā ko us ke sāth na chale. ⁶⁷ Tab Īsā ne bārah shāgirdoñ se pūchhā, “Kyā tum bhī chale jānā chāhte ho?”

⁶⁸ Shamāūn Patras ne jawāb diyā, “Khudāwand, ham kis ke pās jāeñ? Abadī zindagī kī bāteñ to āp hī ke pās haiñ.

⁶⁹ Aur ham ne imān lā kar jān liyā hai ki āp Allāh ke Quddūs haiñ.”

⁷⁰ Jawāb meñ Īsā ne kahā, “Kyā maiñ ne tum bārah ko nahīn chunā? To bhī tum meñ se ek shaḡhs shaitān hai.”

⁷¹ (Wuh Shamāūn Iskariyoti ke beṭe Yahūdāh kī taraf ishārā kar rahā thā jo bārah shāgirdoñ meñ se ek thā aur jis ne bād meñ use dushman ke hawāle kar diyā.)

7

Īsā aur Uṣ ke Bhāī

¹ Is ke bād Īsā ne Galīl ke ilāqe meñ idhar-udhar safr kiyā. Wuh Yahūdiyā meñ phirnā nahīn chāhtā thā kyoñki wahān ke Yahūdī use qatl karne kā mauqā dhūnd rahe the. ² Lekin jab Yahūdī id banām Jhoñp̄riyoñ kī Īd qarīb āī ³ to us ke bhāiyōñ ne us se kahā, “Yih jagah chhoṛ kar Yahūdiyā chalā jā tāki tere pairokār bhī wuh mojize dekh leñ jo tū kartā hai. ⁴ Jo shaḡhs chāhtā hai ki awām use jāne wuh poshīdagī meñ kām nahīn kartā. Agar tū is qism kā mojizānā kām kartā hai to apne āp ko duniyā par zāhir kar.” ⁵ (Asl meñ Īsā ke bhāī bhī us par imān nahīn rakhte the.)

⁶ Īsā ne unheñ batāyā, “Abhī wuh waqt nahīn āyā jo mere lie mauzūn hai. Lekin tum jā sakte ho, tumhare lie har waqt mauzūn hai. ⁷ Duniyā tum se dushmanī nahīn rakh saktī. Lekin mujh se wuh dushmanī rakhtī hai, kyoñki maiñ us ke bāre meñ yih gawāhī detā hūñ ki us ke kām bure haiñ. ⁸ Tum ḡhud id par jāo. Maiñ nahīn jāūngā, kyoñki abhī wuh waqt nahīn āyā jo mere lie mauzūn hai.” ⁹ Yih kah kar wuh Galīl meñ ṭhahrā rahā.

Īsā Jhoñp̄riyoñ kī Īd Par

¹⁰ Lekin bād meñ, jab us ke bhāī id par jā chuke the to wuh bhī gayā, agarche alāniyā nahīn balki ḡhufiyā taur par.

11 Yahūdī īd ke mauḡe par use talāsh kar rahe the. Wuh pūchhte rahe, “Wuh ādmī kahān hai?”

12 Hujūm meñ se kāi log Īsā ke bāre meñ buṛbuṛā rahe the. Bāz ne kahā, “Wuh achchhā bandā hai.” Lekin dūsroñ ne etarāz kiyā, “Nahīn, wuh awām ko bahkātā hai.”¹³ Lekin kisī ne bhī us ke bāre meñ khul kar bāt na kī, kyoñki wuh Yahūdiyōñ se ḍarte the.

14 Īd kā ādhā hissā guzar chukā thā jab Īsā Baitul-muḡaddas meñ jā kar tālīm dene lagā.¹⁵ Use sun kar Yahūdī hairatzadā hue aur kahā, “Yih ādmī kis tarah itnā ilm rakhtā hai hālāñki is ne kahīn se bhī tālīm hāsīl nahīn kī!”

16 Īsā ne jawāb diyā, “Jo tālīm main detā hūñ wuh merī apnī nahīn balki us kī hai jis ne mujhe bhejā.¹⁷ Jo us kī marzī pūrī karne ke lie taiyār hai wuh jān legā ki merī tālīm Allāh kī taraf se hai yā ki merī apnī taraf se.¹⁸ Jo apnī taraf se boltā hai wuh apnī hī izzat chāhtā hai. Lekin jo apne bhejne wāle kī izzat-o-jalāl baṛhāne kī koshish kartā hai wuh sachchā hai aur us meñ nārāstī nahīn hai.¹⁹ Kyā Mūsā ne tum ko shariyat nahīn dī? To phir tum mujhe qatl karne kī koshish kyoñ kar rahe ho?”

20 Hujūm ne jawāb diyā, “Tum kisī badrūh kī girift meñ ho. Kaun tumheñ qatl karne kī koshish kar rahā hai?”

21 Īsā ne un se kahā, “Main ne Sabat ke din ek hī mojjizā kiyā aur tum sab hairatzadā hue.²² Lekin tum bhī Sabat ke dīn kām karte ho. Tum us dīn apne bachchoñ kā ḡhatnā karwāte ho. Aur yih rasm Mūsā kī shariyat ke mutābiḡ hī hai, agarche yih Mūsā se nahīn balki hamāre bāpdādā Ibrāhīm, Is'hāḡ aur Yāqūb se shurū huī.²³ Kyoñki shariyat ke mutābiḡ lāzim hai ki bachche kā ḡhatnā āthweñ dīn karwāyā jāe, aur agar yih dīn Sabat ho to tum phir bhī apne bachche kā ḡhatnā karwāte ho tāki shariyat kī ḡhilāfwarzī na ho jāe. To phir tum mujh se kyoñ nārāz ho ki main ne Sabat ke din ek ādmī ke pūre jism ko shifā dī?²⁴ Zāhirī sūrat kī binā par faislā na karo balki bātinī hālat pahchān kar munsifānā faislā karo.”

Kyā Īsā hī Masīh Hai?

25 Us waḡt Yarūshalam ke kuchh rahne wāle kahne lage, “Kyā yih wuh ādmī nahīn hai jise log qatl karne kī koshish kar rahe haiñ?²⁶ Tāham wuh yahān khul kar bāt kar rahā hai aur koī bhī use rokne kī koshish nahīn kar rahā. Kyā hamāre rāhnumāoñ ne haḡīḡat meñ jān liyā hai ki yih Masīh hai?²⁷ Lekin jab Masīh āegā to kisī ko bhī mālūm nahīn hogā ki wuh kahān se hai. Yih ādmī farḡ hai. Ham to jānte haiñ ki yih kahān se hai.”

28 Īsā Baitul-muqaddas meñ tālīm de rahā thā. Ab wuh pukār uṭhā, “Tum mujhe jānte ho aur yih bhī jānte ho ki maiñ kahān se hūñ. Lekin maiñ apnī taraf se nahīñ āyā. Jis ne mujhe bhejā hai wuh sachchā hai aur use tum nahīñ jānte. 29 Lekin maiñ use jāntā hūñ, kyonki maiñ us kī taraf se hūñ aur us ne mujhe bhejā hai.”

30 Tab unhoñ ne use giriftār karne kī koshish kī. Lekin koī bhī us ko hāth na lagā sakā, kyonki abhī us kā waqt nahīñ āyā thā. 31 To bhī hujūm ke kā log us par īmān lāe, kyonki unhoñ ne kahā, “Jab Masīh āegā to kyā wuh is ādmī se zyādā ilāhī nishān dikhāegā?”

Pahredār Use Giriftār Karne Āte Haiñ

32 Farīsiyoñ ne dekhā ki hujūm meñ is qism kī bāteñ dhīmī dhīmī āwāz ke sāth phail rahī haiñ. Chunāñche unhoñ ne rāhnumā imāmoñ ke sāth mil kar Baitul-muqaddas ke pahredār Īsā ko giriftār karne ke lie bheje. 33 Lekin Īsā ne kahā, “Maiñ sirf thoṛī der aur tumhāre sāth rahūngā, phir maiñ us ke pās wāpas chalā jāūngā jis ne mujhe bhejā hai. 34 Us waqt tum mujhe dhūndoge, magar nahīñ pāoge, kyonki jahān maiñ hūñ wahān tum nahīñ ā sakte.”

35 Yahūdī āpas meñ kahne lage, “Yih kahān jānā chāhtā hai jahān ham use nahīñ pā sakeñge? Kyā wuh bairūn-e-mulk jānā chāhtā hai, wahān jahān hamāre log Yūnāniyoñ meñ bikhrī hālat meñ rahte haiñ? Kyā wuh Yūnāniyoñ ko tālīm denā chāhtā hai? 36 Matlab kyā hai jab wuh kahtā hai, ‘Tum mujhe dhūndoge magar nahīñ pāoge’ aur ‘Jahān maiñ hūñ wahān tum nahīñ ā sakte.’ ”

Zindagī ke Pānī kī Nahreñ

37 Īd ke ākhirī din jo sab se aham hai Īsā khaṛā huā aur ūñchī āwāz se pukār uṭhā, “Jo pyāsā ho wuh mere pās āe, 38 aur jo mujh par īmān lāe wuh pie. Kalām-e-muqaddas ke mutābiq ‘Us ke andar se zindagī ke pānī kī nahreñ bah nikleñgī.’ ” 39 (“Zindagī ke pānī’ se wuh Rūhul-quds kī taraf ishārā kar rahā thā jo un ko hāsil hotā hai jo Īsā par īmān lāte haiñ. Lekin wuh us waqt tak nāzil nahīñ huā thā, kyonki Īsā ab tak apne jalāl ko na pahuñchā thā.)

Sunane Wāloñ meñ Nā-ittafāqī

40 Īsā kī yih bāteñ sun kar hujūm ke kuchh logoñ ne kahā, “Yih ādmī wāqaī wuh nabī hai jis ke intazār meñ ham haiñ.”

41 Dūsroñ ne kahā, “Yih Masīh hai.”

Lekin bāz ne etarāz kiyā, “Masīh Galīl se kis tarah ā saktā hai! 42 Pāk kalām to bayān kartā hai ki Masīh Dāūd ke kḥāndān aur Bait-laham se āegā, us gāñw se jahān Dāūd Bādshāh paidā huā.” 43 Yoñ Īsā kī wajah se logoñ meñ phūṭ

par̄ gaī. ⁴⁴ Kuchh to use giriftār karnā chāhte the, lekin koī bhī us ko hāth na lagā sakā.

Yahūdī Rāhnumā Īsā par Īmān Nahīn Rakhte

⁴⁵ Itne meñ Baitul-muqaddas ke pahredār rāhnumā imāmoñ aur Farīsiyoñ ke pās wāpas āe. Wuh Īsā ko le kar nahīn āe the, is lie rāhnumāoñ ne pūchhā, “Tum use kyoñ nahīn lāe?”

⁴⁶ Pahredāroñ ne jawāb diyā, “Kisī ne kabhī is ādmī kī tarah bāt nahīn kī.”

⁴⁷ Farīsiyoñ ne tanzan kahā, “Kyā tum ko bhī bahkā diyā gayā hai? ⁴⁸ Kyā rāhnumāoñ yā Farīsiyoñ meñ koī hai jo us par imān lāyā ho? Koī bhī nahīn! ⁴⁹ Lekin sharīat se nāwāqif yih hujūm lānatī hai!”

⁵⁰ In rāhnumāoñ meñ Nīkudemus bhī shāmil thā jo kuchh der pahle Īsā ke pās gayā thā. Ab wuh bol uṭhā, ⁵¹ “Kyā hamārī sharīat kisī par yoñ faislā dene kī ijāzat detī hai? Nahīn, lāzim hai ki use pahle adālat meñ pesh kiyā jāe tāki mālūm ho jāe ki us se kyā kuchh sarzad huā hai.”

⁵² Dūsroñ ne etarāz kiyā, “Kyā tum bhī Galīl ke rahne wāle ho? Kalām-e-muqaddas meñ taftīsh karke ḵhud dekh lo ki Galīl se koī nabī nahīn āegā.” ⁵³ Yih kah kar har ek apne apne ghar chalā gayā.

8

Zinākār Aurat par Pahlā Patthar

¹ Īsā ḵhud Zaitūn ke pahār par chalā gayā. ² Agle din pau phaṭte waqt wuh dubārā Baitul-muqaddas meñ āyā. Wahāñ sab log us ke gird jamā hue aur wuh baiṭh kar unheñ tālim dene lagā. ³ Is daurān sharīat ke ulamā aur Farīsī ek aurat ko le kar āe jise zinā karte waqt pakaṛā gayā thā. Use bīch meñ khaṛā karke ⁴ unhoñ ne Īsā se kahā, “Ustād, is aurat ko zinā karte waqt pakaṛā gayā hai. ⁵ Mūsā ne sharīat meñ hameñ hukm diyā hai ki aise logoñ ko sangsār karnā hai. Āp kyā kahte haiñ?” ⁶ Is sawāl se wuh use phaṅsānā chāhte the tāki us par ilzām lagāne kā koī bahānā un ke hāth ā jāe. Lekin Īsā jhuk gayā aur apnī unglī se zamīn par likhne lagā.

⁷ Jab wuh us se jawāb kā taqāzā karte rahe to wuh khaṛā ho kar un se muḵhātīb huā, “Tum meñ se jis ne kabhī gunāh nahīn kiyā, wuh pahlā patthar māre.” ⁸ Phir wuh dubārā jhuk kar zamīn par likhne lagā. ⁹ Yih jawāb sun kar ilzām lagāne wāle yake bād dīgare wahāñ se khisak gae. Pahle buzurg, phir bāqī sab. Aḵhirkār Īsā aur darmiyān meñ khaṛī wuh aurat akele rah gae. ¹⁰ Phir us ne khaṛe ho kar

kahā, “Ai aurat, wuh sab kahān gae. Kyā kisī ne tujh par fatwā nahīn lagāyā?”

¹¹ Aurat ne jawāb diyā, “Nahīn Ḳhudāwand.”

Īsā ne kahā, “Maiñ bhī tujh par fatwā nahīn lagātā. Jā, āindā gunāh na karnā.”

Īsā Duniyā kā Nūr Hai

¹² Phir Īsā dubārā logon se muḳhātib huā, “Duniyā kā nūr maiñ hūñ. Jo merī pairawī kare wuh tārīkī meñ nahīn chalegā, kyonki use zindagī kā nūr hāsīl hogā.”

¹³ Farīsiyon ne etarāz kiyā, “Āp to apne bāre meñ gawāhī de rahe haiñ. Aisī gawāhī motabar nahīn hotī.”

¹⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Agarche maiñ apne bāre meñ hī gawāhī de rahā hūñ to bhī wuh motabar hai. Kyonki maiñ jāntā hūñ ki maiñ kahān se āyā hūñ aur kahān ko jā rahā hūñ. Lekin tum ko to mālūm nahīn ki maiñ kahān se āyā hūñ aur kahān jā rahā hūñ. ¹⁵ Tum insānī soch ke mutābiq logon kā faislā karte ho, lekin maiñ kisī kā bhī faislā nahīn kartā. ¹⁶ Aur agar faislā karūñ bhī to merā faislā durust hai, kyonki maiñ akelā nahīn hūñ. Bāp jis ne mujhe bhejā hai mere sāth hai. ¹⁷ Tumhārī sharīat meñ likhā hai ki do ādmiyon kī gawāhī motabar hai. ¹⁸ Maiñ Ḳhud apne bāre meñ gawāhī detā hūñ jabki dūsra gawāh Bāp hai jis ne mujhe bhejā.”

¹⁹ Unhon ne pūchhā, “Āp kā Bāp kahān hai?” Īsā ne jawāb diyā, “Tum na mujhe jānte ho, na mere Bāp ko. Agar tum mujhe jānte to phir mere Bāp ko bhī jānte.”

²⁰ Īsā ne yih bāteñ us waqt kīñ jab wuh us jagah ke qarīb tālīm de rahā thā jahāñ log apnā hadiyā dālthe the. Lekin kisī ne use giriftār na kiyā kyonki abhī us kā waqt nahīn āyā thā.

Jahāñ Maiñ Jā Rahā Hūñ Tum Wahāñ Nahīñ Jā Sakte

²¹ Ek aur bār Īsā un se muḳhātib huā, “Maiñ jā rahā hūñ aur tum mujhe ḍhūñḍ ḍhūñḍ kar apne gunāhoñ meñ mar jāoge. Jahāñ maiñ jā rahā hūñ wahāñ tum nahīñ pahuñch sakte.”

²² Yahūdiyon ne pūchhā, “Kyā wuh Ḳhudkushī karnā chāhtā hai? Kyā wuh isī wajah se kahtā hai, ‘Jahāñ maiñ jā rahā hūñ wahāñ tum nahīñ pahuñch sakte?’”

²³ Īsā ne apnī bāt jāri rakhī, “Tum nīche se ho jabki maiñ ūpar se hūñ. Tum is duniyā ke ho jabki maiñ is duniyā kā nahīñ hūñ. ²⁴ Maiñ tum ko batā chukā hūñ ki tum apne gunāhoñ meñ mar jāoge. Kyonki agar tum imān nahīñ late ki maiñ wuhī hūñ to tum yaqīnan apne gunāhoñ meñ mar jāoge.”

²⁵ Unhoñ ne sawāl kiyā, “Āp kaun haiñ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ wuhī hūñ jo maiñ shurū se hī batātā āyā hūñ. ²⁶ Maiñ tumhāre bāre meñ bahut kuchh kah saktā hūñ. Bahut-sī aisi bāteñ haiñ jin kī binā par maiñ tum ko mujrim ṭhahrā saktā hūñ. Lekin jis ne mujhe bhejā hai wuhī sachchā aur motabar hai aur maiñ duniyā ko sirf wuh kuchh sunātā hūñ jo maiñ ne us se sunā hai.”

²⁷ Sunane wāle na samjhe ki Īsā Bāp kā zikr kar rahā hai.

²⁸ Chunāñche us ne kahā, “Jab tum Ibn-e-Ādam ko ūñche par chaṛhāoge tab hī tum jān loge ki maiñ wuhī hūñ, ki maiñ apnī taraf se kuchh nahīñ kartā balki sirf wuhī sunātā hūñ jo Bāp ne mujhe sikhāyā hai. ²⁹ Aur jis ne mujhe bhejā hai wuh mere sāth hai. Us ne mujhe akelā nahīñ chhoṛā, kyoñki maiñ har waqt wuhī kuchh kartā hūñ jo use pasand ātā hai.”

³⁰ Yih bāteñ sun kar bahut-se log us par īmān lāe.

Sachchāi Tum ko Āzād Karegī

³¹ Jo Yahūdī us kā yaqīn karte the Īsā ab un se hamkalām huā, “Agar tum merī tālīm ke tābe rahoge tab hī tum mere sachche shāgird hoge. ³² Phir tum sachchāi ko jān loge aur sachchāi tum ko āzād kar degī.”

³³ Unhoñ ne etarāz kiyā, “Ham to Ibrāhīm kī aulād haiñ, ham kabhī bhī kisī ke ḡhulām nahīñ rahe. Phir āp kis tarah kah sakte haiñ ki ham āzād ho jāenge?”

³⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo bhī gunāh kartā hai wuh gunāh kā ḡhulām hai. ³⁵ ḡhulām to ārizī taur par ghar meñ rahtā hai, lekin mālik kā beṭā hameshā tak. ³⁶ Is lie agar Farzand tum ko āzād kare to tum haqīqatan āzād hoge. ³⁷ Mujhe mālūm hai ki tum Ibrāhīm kī aulād ho. Lekin tum mujhe qatl karne ke darpai ho, kyoñki tumhāre andar mere paighām ke lie gunjāish nahīñ hai. ³⁸ Maiñ tum ko wuhī kuchh batātā hūñ jo maiñ ne Bāp ke hāñ dekhā hai, jabki tum wuhī kuchh sunāte ho jo tum ne apne Bāp se sunā hai.”

³⁹ Unhoñ ne kahā, “Hamārā bāp Ibrāhīm hai.” Īsā ne jawāb diyā, “Agar tum Ibrāhīm kī aulād hote to tum us ke namūne par chalte. ⁴⁰ Is ke bajāe tum mujhe qatl karne kī talāsh meñ ho, is lie ki maiñ ne tum ko wuhī sachchāi sunāi hai jo maiñ ne Allāh ke huzūr sunī hai. Ibrāhīm ne kabhī bhī is qism kā kām na kiyā. ⁴¹ Nahīñ, tum apne bāp kā kām kar rahe ho.”

Unhoñ ne etarāz kiyā, “Ham harāmzāde nahīñ haiñ. Allāh hī hamārā wāhid Bāp hai.”

⁴² Īsā ne un se kahā, “Agar Allāh tumhārā Bāp hotā to tum mujh se muhabbat rakhte, kyoñki maiñ Allāh meñ se nikal

āyā hūn. Maiñ apnī taraf se nahīn āyā balki usī ne mujhe bhejā hai. ⁴³ Tum merī zabān kyon nahīn samajhte? Is lie ki tum merī bāt sun nahīn sakte. ⁴⁴ Tum apne bāp Iblīs se ho aur apne bāp kī ḳhāhishoñ par amal karne ke ḳhāhān rahte ho. Wuh shurū hī se qātil hai aur sachchāi par qāym na rahā, kyonki us meñ sachchāi hai nahīn. Jab wuh jhūṭ boltā hai to yih fitrī bāt hai, kyonki wuh jhūṭ bolne wālā aur jhūṭ kā bāp hai. ⁴⁵ Lekin maiñ sachchī bāteñ sunātā hūn aur yihī wajah hai ki tum ko mujh par yaqīn nahīn ātā. ⁴⁶ Kyā tum meñ se koī sābit kar saktā hai ki mujh se koī gunāh sarzad huā hai? Maiñ to tum ko haqīqat batā rahā hūn. Phir tum ko mujh par yaqīn kyon nahīn ātā? ⁴⁷ Jo Allāh se hai wuh Allāh kī bāteñ suntā hai. Tum yih is lie nahīn sunte ki tum Allāh se nahīn ho.”

Īsā aur Ibrāhīm

⁴⁸ Yahūdiyoñ ne jawāb diyā, “Kyā ham ne ṭhīk nahīn kahā ki tum Sāmārī ho aur kisī badrūh ke qabze meñ ho?”

⁴⁹ Īsā ne kahā, “Maiñ badrūh ke qabze meñ nahīn hūn balki apne Bāp kī izzat kartā hūn jabki tum merī be’izzati karte ho. ⁵⁰ Maiñ ḳhud apnī izzat kā ḳhāhān nahīn hūn. Lekin ek hai jo merī izzat aur jalāl kā ḳhayāl rakhtā aur insāf kartā hai. ⁵¹ Maiñ tum ko sach batātā hūn ki jo bhī mere kalām par amal kartā rahe wuh maut ko kabhī nahīn dekhegā.”

⁵² Yih sun kar logoñ ne kahā, “Ab hameñ patā chal gayā hai ki tum kisī badrūh ke qabze meñ ho. Ibrāhīm aur nabī sab intaqāl kar gae jabki tum dāwā karte ho, ‘Jo bhī mere kalām par amal kartā rahe wuh maut kā mazā kabhī nahīn chakhegā.’ ⁵³ Kyā tum hamāre bāp Ibrāhīm se baṛe ho? Wuh mar gayā, aur nabī bhī mar gae. Tum apne āp ko kyā samajhte ho?”

⁵⁴ Īsā ne jawāb diyā, “Agar meñ apnī izzat aur jalāl baṛhātā to merā jalāl bātil hotā. Lekin merā Bāp hī merī izzat-o-jalāl baṛhātā hai, wuhī jis ke bāre meñ tum dāwā karte ho ki ‘Wuh hamārā Ḳhudā hai.’ ⁵⁵ Lekin haqīqat meñ tum ne use nahīn jānā jabki maiñ use jāntā hūn. Agar maiñ kahtā ki maiñ use nahīn jāntā to maiñ tumhārī tarah jhūṭā hotā. Lekin maiñ use jāntā aur us ke kalām par amal kartā hūn. ⁵⁶ Tumhāre bāp Ibrāhīm ne ḳhushī manāi jab use mālūm huā ki wuh merī āmad kā din dekhegā, aur wuh use dekh kar masrūr huā.”

⁵⁷ Yahūdiyoñ ne etarāz kiyā, “Tumhārī umr to abhī pachās sāl bhī nahīn, to phir tum kis tarah kah sakte ho ki tum ne Ibrāhīm ko dekhā hai?”

⁵⁸ Īsā ne un se kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ, Ibrāhīm kī paidāish se peshtar ‘Maiñ hūñ.’”

⁵⁹ Is par log use sangsār karne ke lie patthar uṭhāne lage. Lekin Īsā ḡhayb ho kar Baitul-muḡaddas se nikal gayā.

9

Andhe kī Shifā

¹ Chalthe chalthe Īsā ne ek ādmī ko dekhā jo paidāish kā andhā thā. ² Us ke shāgirdoñ ne us se pūchhā, “Ustād, yih ādmī andhā kyoñ paidā huā? Kyā is kā koī gunāh hai yā is ke wālidain kā?”

³ Īsā ne jawāb diyā, “Na is kā koī gunāh hai aur na is ke wālidain kā. Yih is lie huā ki is kī zindagī meñ Allāh kā kām zāhir ho jāe. ⁴ Abhī din hai. Lāzim hai ki ham jitnī der tak din hai us kā kām karte raheñ jis ne mujhe bhejā hai. Kyoñki rāt āne wālī hai, us waqt koī kām nahīn kar sakegā. ⁵ Lekin jitnī der tak maiñ duniyā meñ hūñ utnī der tak maiñ duniyā kā nūr hūñ.”

⁶ Yih kah kar us ne zamīn par thūk kar miṭṭī sānī aur us kī ānkhoñ par lagā dī. ⁷ Us ne us se kahā, “Jā, Shiloḡh ke hauz meñ nahā le.” (Shiloḡh kā matlab ‘bhejā huā’ hai.) Andhe ne jā kar nahā liyā. Jab wāpas āyā to wuh dekh saktā thā.

⁸ Us ke hamsāe aur wuh jinhoñ ne pahle use bhīk māngte dekhā thā pūchhne lage, “Kyā yih wuhī nahīn jo baiṭhā bhīk māngā kartā thā?”

⁹ Bāz ne kahā, “Hāñ, wuhī hai.”

Auroñ ne inkār kiyā, “Nahīn, yih sirf us kā hamshakl hai.”

Lekin ādmī ne ḡhud isrār kiyā, “Maiñ wuhī hūñ.”

¹⁰ Unhoñ ne us se sawāl kiyā, “Terī ānkheñ kis tarah bahāl huīñ?”

¹¹ Us ne jawāb diyā, “Wuh ādmī jo Īsā kahlātā hai us ne miṭṭī sān kar merī ānkhoñ par lagā dī. Phir us ne mujhe kahā, ‘Shiloḡh ke hauz par jā aur nahā le.’ Maiñ wahān gayā aur nahāte hī merī ānkheñ bahāl ho gaīñ.”

¹² Unhoñ ne pūchhā, “Wuh kahān hai?”

Us ne jawāb diyā, “Mujhe nahīn mālūm.”

Farīsī Shifā kī Taftīsh Karte Haiñ

¹³ Tab wuh shifāyāb andhe ko Farīsioñ ke pās le gae. ¹⁴ Jis din Īsā ne miṭṭī sān kar us kī ānkhoñ ko bahāl kiyā thā wuh Sabat kā din thā. ¹⁵ Is lie Farīsioñ ne bhī us se pūchh-gachh kī ki use kis tarah basārat mil gaī. Ādmī ne jawāb diyā, “Us ne merī ānkhoñ par miṭṭī lagā dī, phir maiñ ne nahā liyā aur ab dekh saktā hūñ.”

¹⁶ Farīsioñ meñ se bāz ne kahā, “Yih shaḡhs Allāh kī taraf se nahīn hai, kyoñki Sabat ke din kām kartā hai.”

Dūsroñ ne etarāz kiyā, “Gunāhgār is qism ke ilāhī nishān kis tarah dikhā saktā hai?” Yoñ un meñ phūṭ paṛ gāi.

¹⁷ Phir wuh dubārā us ādmī se muḵhātib hue jo pahle andhā thā, “Tū ḵhud is ke bāre meñ kyā kahtā hai? Us ne to terī hī āñkhoñ ko bahāl kiyā hai.”

Us ne jawāb diyā, “Wuh nabī hai.”

¹⁸ Yahūdiyoñ ko yaqīn nahīn ā rahā thā ki wuh wāqaī andhā thā aur phir bahāl ho gayā hai. Is lie unhoñ ne us ke wālidain ko bulāyā. ¹⁹ Unhoñ ne un se pūchhā, “Kyā yih tumhārā beṭā hai, wuhī jis ke bāre meñ tum kahte ho ki wuh andhā paidā huā thā? Ab yih kis tarah dekh saktā hai?”

²⁰ Us ke wālidain ne jawāb diyā, “Ham jānte haiñ ki yih hamārā beṭā hai aur ki yih paidā hote waqt andhā thā.

²¹ Lekin hameñ mālūm nahīn ki ab yih kis tarah dekh saktā hai yā ki kis ne is kī āñkhoñ ko bahāl kiyā hai. Is se ḵhud patā kareñ, yih bālīgh hai. Yih ḵhud apne bāre meñ batā saktā hai.” ²² Us ke wālidain ne yih is lie kahā ki wuh Yahūdiyoñ se ḍarte the. Kyoñki wuh faislā kar chuke the ki jo bhī Īsā ko Masīh qarār de use Yahūdī jamāt se nikāl diyā jāe. ²³ Yihī wajah thī ki us ke wālidain ne kahā thā, “Yih bālīgh hai, is se ḵhud pūchh leñ.”

²⁴ Ek bār phir unhoñ ne shifāyāb andhe ko bulāyā, “Allāh ko jalāl de, ham to jānte haiñ ki yih ādmī gunāhgār hai.”

²⁵ Ādmī ne jawāb diyā, “Mujhe kyā patā hai ki wuh gunāhgār hai yā nahīn, lekin ek bāt main jāntā hūñ, pahle main andhā thā, aur ab main dekh saktā hūñ!”

²⁶ Phir unhoñ ne us se sawāl kiyā, “Us ne tere sāth kyā kiyā? Us ne kis tarah terī āñkhoñ ko bahāl kar diyā?”

²⁷ Us ne jawāb diyā, “Main pahle bhī āp ko batā chukā hūñ aur āp ne sunā nahīn. Kyā āp bhī us ke shāgird bananā chāhte haiñ?”

²⁸ Is par unhoñ ne use burā-bhalā kahā, “Tū hī us kā shāgird hai, ham to Mūsā ke shāgird haiñ. ²⁹ Ham to jānte haiñ ki Allāh ne Mūsā se bāt kī hai, lekin is ke bāre meñ ham yih bhī nahīn jānte ki wuh kahān se āyā hai.”

³⁰ Ādmī ne jawāb diyā, “Ajīb bāt hai, us ne merī āñkhoñ ko shifā dī hai aur phir bhī āp nahīn jānte ki wuh kahān se hai. ³¹ Ham jānte haiñ ki Allāh gunāhgāroñ kī nahīn suntā. Wuh to us kī suntā hai jo us kā ḵhauf māntā aur us kī marzī ke mutābiq chaltā hai. ³² Ibtidā hī se yih bāt sunane meñ nahīn āi ki kisī ne paidāishī andhe kī āñkhoñ ko bahāl kar diyā ho. ³³ Agar yih ādmī Allāh kī taraf se na hotā to kuchh na kar saktā.”

³⁴ Jawāb meñ unhoñ ne use batāyā, “Tū jo gunāhālūdā hālat meñ paidā huā hai kyā tū hamārā ustād bananā

chāhtā hai?” Yih kah kar unhoñ ne use jamāt meñ se nikāl diyā.

Ruhānī Andhāpan

³⁵ Jab Īsā ko patā chalā ki use nikāl diyā gayā hai to wuh us ko milā aur pūchhā, “Kyā tū Ibn-e-Ādam par īmān rakhtā hai?”

³⁶ Us ne kahā, “Ḳhudāwand, wuh kaun hai? Mujhe batāeñ tāki main us par īmān lāūñ.”

³⁷ Īsā ne jawāb diyā, “Tū ne use dekh liyā hai balki wuh tujh se bāt kar rahā hai.”

³⁸ Us ne kahā, “Ḳhudāwand, main īmān rakhtā hūñ” aur use sijdā kiyā.

³⁹ Īsā ne kahā, “Main adālat karne ke lie is duniyā meñ āyā hūñ, is lie ki andhe dekheñ aur deḳhne wāle andhe ho jāeñ.”

⁴⁰ Kuchh Farīsī jo sāth khare the yih kuchh sun kar pūchhne lage, “Achchhā, ham bhī andhe haiñ?”

⁴¹ Īsā ne un se kahā, “Agar tum andhe hote to tum qusūrwar na ṭhaharte. Lekin ab chūñki tum dāwā karte ho ki ham dekh sakte haiñ is lie tumhārā gunāh qāym rahtā hai.

10

Charwāhe kī Tamsīl

¹ Main tum ko sach batātā hūñ ki jo darwāze se bheṛoñ ke bāre meñ dāḳhil nahīñ hotā balki phalāng kar andar ghus atā hai wuh chor aur ḍākū hai. ² Lekin jo darwāze se dāḳhil hotā hai wuh bheṛoñ kā charwāhā hai. ³ Chaukīdār us ke lie darwāzā khol detā hai aur bheṛeñ us kī āwāz suntī haiñ. Wuh apnī har ek bheṛ kā nām le kar unheñ bulātā aur bāhar le jātā hai. ⁴ Apne pūre galle ko bāhar nikālne ke bād wuh un ke āge āge chalne lagtā hai aur bheṛeñ us ke pīchhe pīchhe chal partī haiñ, kyoñki wuh us kī āwāz pahchāntī haiñ. ⁵ Lekin wuh kisī ajnabī ke pīchhe nahīñ chaleñgī balki us se bhāg jāeñgī, kyoñki wuh us kī āwāz nahīñ pahchāntīñ.”

⁶ Īsā ne unheñ yih tamsīl pesh kī, lekin wuh na samjhe ki wuh unheñ kyā batānā chāhtā hai.

Achchhā Charwāhā

⁷ Is lie Īsā dubārā is par bāt karne lagā, “Main tum ko sach batātā hūñ ki bheṛoñ ke lie darwāzā main hūñ. ⁸ Jitne bhī mujh se pahle āe wuh chor aur ḍākū haiñ. Lekin bheṛoñ ne un kī na sunī. ⁹ Main hī darwāzā hūñ. Jo bhī mere zariye andar āe use najāt milegī. Wuh atā jātā aur harī charāgāheñ patā rahegā. ¹⁰ Chor to sirf chorī karne, zabah

karne aur tabāh karne ātā hai. Lekin main is lie āyā hūn ki wuh zindagī pāen, balki kasrat kī zindagī pāen.

¹¹ Achchhā charwāhā main hūn. Achchhā charwāhā apnī bheṛoñ ke lie apnī jān detā hai. ¹² Mazdūr charwāhe kā kirdār adā nahīn kartā, kyonki bheṛeñ us kī apnī nahīn hotīn. Is lie jyon hī koī bheṛiyā ātā hai to mazdūr use deḳhte hī bheṛoñ ko chhoṛ kar bhāg jātā hai. Natīje meñ bheṛiyā kuchh bheṛeñ pakaṛ letā aur bāqiyon ko muntashir kar detā hai. ¹³ Wajah yih hai ki wuh mazdūr hī hai aur bheṛoñ kī fikr nahīn kartā. ¹⁴ Achchhā charwāhā main hūn. Main apnī bheṛoñ ko jāntā hūn aur wuh mujhe jāntī haiñ, ¹⁵ bilkul usī tarah jis tarah Bāp mujhe jāntā hai aur main Bāp ko jāntā hūn. Aur main bheṛoñ ke lie apnī jān detā hūn. ¹⁶ Merī aur bhī bheṛeñ haiñ jo is bāre meñ nahīn haiñ. Lāzim hai ki unheñ bhī le aūn. Wuh bhī merī āwāz sunēngī. Phir ek hī gallā aur ek hī gallābān hogā.

¹⁷ Merā Bāp mujhe is lie pyār kartā hai ki main apnī jān detā hūn tāki use phir le lūn. ¹⁸ Koī merī jān mujh se chhīn nahīn saktā balki main use apnī marzī se de detā hūn. Mujhe use dene kā iḳhtiyār hai aur use wāpas lene kā bhī. Yih hukm mujhe apne Bāp kī taraf se milā hai.”

¹⁹ In bātoñ par Yahūdiyōñ meñ dubārā phūṭ paṛ gaī. ²⁰ Bahutoñ ne kahā, “Yih badrūh kī girift meñ hai, yih dīwānā hai. Is kī kyōñ sunēn!”

²¹ Lekin auroñ ne kahā, “Yih aisī bāteñ nahīn haiñ jo badrūh-giriftā shaḳhs kar sake. Kyā badrūheñ andhoñ kī ānkheñ bahāl kar saktī haiñ?”

Īsā ko Radd Kiyā Jātā Hai

²² Sardiyōñ kā mausam thā aur Īsā Baitul-muqaddas kī Maḳhsūsiyat kī Īd banām Hanūkā ke daurān Yarūshalam meñ thā. ²³ Wuh Baitul-muqaddas ke us barāmdē meñ phir rahā thā jis kā nām Sulemān kā barāmdā thā. ²⁴ Yahūdī use gher kar kahne lage, “Āp hameñ kab tak uljhan meñ rakheñge? Agar āp Masīh haiñ to hameñ sāf sāf batā deñ.”

²⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Main tum ko batā chukā hūn, lekin tum ko yaqīn nahīn āyā. Jo kām main apne Bāp ke nām se kartā hūn wuh mere gawāh haiñ. ²⁶ Lekin tum īmān nahīn rakhte kyonki tum merī bheṛeñ nahīn ho. ²⁷ Merī bheṛeñ merī āwāz suntī haiñ. Main unheñ jāntā hūn aur wuh mere pīchhe chaltī haiñ. ²⁸ Main unheñ abadī zindagī detā hūn, is lie wuh kabhī halāk nahīn hoñgī. Koī unheñ mere hāth se chhīn na legā, ²⁹ kyonki mere Bāp ne unheñ mere sapurd kiyā hai aur wuhī sab se baṛā hai. Koī unheñ Bāp ke hāth se chhīn nahīn saktā. ³⁰ Main aur Bāp ek haiñ.”

³¹ Yih sun kar Yahūdī dubārā patthar uṭhāne lage tāki Īsā ko sangsār karen. ³² Us ne un se kahā, “Maiñ ne tumheñ Bāp kī taraf se kaī ilāhī nishān dikhāe haiñ. Tum mujhe in meñ se kis nishān kī wajah se sangsār kar rahe ho?”

³³ Yahūdiyōñ ne jawāb diyā, “Ham tum ko kisī achchhe kām kī wajah se sangsār nahīñ kar rahe balki kufr bakne kī wajah se. Tum jo sirf insān ho Allāh hone kā dāwā karte ho.”

³⁴ Īsā ne kahā, “Kyā yih tumhārī sharīat meñ nahīñ likhā hai ki Allāh ne farmāyā, ‘Tum Ḳhudā ho’? ³⁵ Unheñ ‘Ḳhudā’ kahā gayā jin tak Allāh kā yih paighām pahuñchāyā gayā. Aur ham jānte haiñ ki kalām-e-muqaddas ko mansūkh nahīñ kiyā jā saktā. ³⁶ To phir tum kufr bakne kī bāt kyon karte ho jab maiñ kahtā hūñ ki maiñ Allāh kā Farzand hūñ? Aḳhir Bāp ne ḳhud mujhe maḳhsūs karke duniyā meñ bhejā hai. ³⁷ Agar maiñ apne Bāp ke kām na karūñ to merī bāt na māno. ³⁸ Lekin agar us ke kām karūñ to beshak merī bāt na māno, lekin kam az kam un kāmoñ kī gawāhī to māno. Phir tum jān loge aur samajh jāoge ki Bāp mujh meñ hai aur maiñ Bāp meñ hūñ.”

³⁹ Ek bār phir unhoñ ne use giriftār karne kī koshish kī, lekin wuh un ke hāth se nikal gayā.

⁴⁰ Phir Īsā dubārā Dariyā-e-Yardan ke pār us jagah chalā gayā jahāñ Yahyā shurū meñ baptismā diyā kartā thā. Wahāñ wuh kuchh der ṭhahrā. ⁴¹ Bahut-se log us ke pās āte rahe. Unhoñ ne kahā, “Yahyā ne kabhī koī ilāhī nishān na dikhāyā, lekin jo kuchh us ne is ke bāre meñ bayān kiyā, wuh bilkul sahīh niklā.” ⁴² Aur wahāñ bahut-se log Īsā par imān lāe.

11

Lāzar kī Maut

¹ Un dinoñ meñ ek ādmī bīmār paṛ gayā jis kā nām Lāzar thā. Wuh apnī bahnoñ Mariyam aur Marthā ke sāth Bait-anīyāh meñ rahtā thā. ² Yih wuhī Mariyam thī jis ne bād meñ Ḳhudāwand par ḳhushbū unḍel kar us ke pānw apne bāloñ se ḳhushk kie the. Usī kā bhāī Lāzar bīmār thā. ³ Chunāñche bahnoñ ne Īsā ko ittalā dī, “Ḳhudāwand, jise āp pyār karte haiñ wuh bīmār hai.”

⁴ Jab Īsā ko yih ḳhabar milī to us ne kahā, “Is bīmārī kā anjām maut nahīñ hai, balki yih Allāh ke jalāl ke wāste huā hai, tāki is se Allāh ke Farzand ko jalāl mile.”

⁵ Īsā Marthā, Mariyam aur Lāzar se muhabbat rakhtā thā. ⁶ To bhī wuh Lāzar ke bāre meñ ittalā milne ke bād do din

aur wahīn ṭhahrā. ⁷ Phir us ne apne shāgirdon se bāt kī, “Āo, ham dubārā Yahūdiyā chale jāen.”

⁸ Shāgirdon ne etarāz kiyā, “Ustād, abhī abhī wahān ke Yahūdī āp ko sangsār karne kī koshish kar rahe the, phir bhī āp wāpas jānā chāhte haiñ?”

⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Kyā din meñ raushnī ke bārah ghanṭe nahīn hote? Jo shaḥs din ke waqt chaltā phirtā hai wuh kisī bhī chīz se nahīn ṭakrāegā, kyonki wuh is duniyā kī raushnī ke zariye dekh saktā hai. ¹⁰ Lekin jo rāt ke waqt chaltā hai wuh chīzon se ṭakrā jātā hai, kyonki us ke pās raushnī nahīn hai.” ¹¹ Phir us ne kahā, “Hamārā dost Lāzar so gayā hai. Lekin maiñ jā kar use jagā dūngā.”

¹² Shāgirdon ne kahā, “Ḳhudāwand, agar wuh so rahā hai to wuh bach jāegā.”

¹³ Un kā ḳhayāl thā ki Īsā Lāzar kī fitrī nīnd kā zikr kar rahā hai jabki haqīqat meñ wuh us kī maut kī taraf ishārā kar rahā thā. ¹⁴ Is lie us ne unheñ sāf batā diyā, “Lāzar wafāt pā gayā hai. ¹⁵ Aur tumhārī ḳhātir maiñ ḳhush hūn ki maiñ us ke marte waqt wahān nahīn thā, kyonki ab tum imān lāoge. Āo, ham us ke pās jāen.”

¹⁶ Tomā ne jis kā laḳab Juṛwān thā apne sāthī shāgirdon se kahā, “Chalo, ham bhī wahān jā kar us ke sāth mar jāen.”

Īsā Qiyāmat aur Zindagī Hai

¹⁷ Wahān pahuñch kar Īsā ko mālūm huā ki Lāzar ko qabr meñ rakhe chār din ho gae haiñ. ¹⁸ Bait-anīyāh kā Yarūshalam se fāsīlā tīn kilomīṭar se kam thā, ¹⁹ aur bahut-se Yahūdī Marthā aur Mariyam ko un ke bhāī ke bāre meñ tasallī dene ke lie āe hue the.

²⁰ Yih sun kar ki Īsā ā rahā hai Marthā use milne gāi. Lekin Mariyam ghar meñ baiṭhī rahī. ²¹ Marthā ne kahā, “Ḳhudāwand, agar āp yahān hote to merā bhāī na martā. ²² Lekin maiñ jāntī hūn ki ab bhī Allāh āp ko jo bhī māngeṅge degā.”

²³ Īsā ne use batāyā, “Terā bhāī jī uṭhegā.”

²⁴ Marthā ne jawāb diyā, “Jī, mujhe mālūm hai ki wuh qiyāmat ke din jī uṭhegā, jab sab jī uṭheṅge.”

²⁵ Īsā ne use batāyā, “Qiyāmat aur zindagī to maiñ hūn. Jo mujh par imān rakhe wuh zindā rahegā, chāhe wuh mar bhī jāe. ²⁶ Aur jo zindā hai aur mujh par imān rakhtā hai wuh kabhī nahīn maregā. Marthā, kyā tujhe is bāt kā yaqīn hai?”

²⁷ Marthā ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, maiñ imān rakhtī hūn ki āp Ḳhudā ke Farzand Masīh haiñ, jise duniyā meñ ānā thā.”

Īsā Rotā Hai

²⁸ Yih kah kar Marthā wāpas chalī gaī aur chupke se Mariyam ko bulāyā, “Ustād ā gae haiñ, wuh tujhe bulā rahe haiñ.” ²⁹ Yih sunte hī Mariyam uṭh kar Īsā ke pās gaī. ³⁰ Wuh abhī gānw ke bāhar usī jagah ṭhahrā thā jahān us kī mulāqāt Marthā se huī thī. ³¹ Jo Yahūdī ghar meñ Mariyam ke sāth baiṭhe use tasallī de rahe the, jab unhoñ ne dekhā ki wuh jaldī se uṭh kar nikal gaī hai to wuh us ke pīchhe ho lie. Kyoñki wuh samajh rahe the ki wuh mātam karne ke lie apne bhāī kī qabr par jā rahī hai.

³² Mariyam Īsā ke pās pahuñch gaī. Use dekhte hī wuh us ke pānwōñ meñ gir gaī aur kahne lagī, “Ḳhudāwand, agar āp yahān hote to merā bhāī na martā.”

³³ Jab Īsā ne Mariyam aur us ke sāthiyōñ ko rote dekhā to use baṛī ranjish huī. Muztarib hālat meñ ³⁴ us ne pūchhā, “Tum ne use kahāñ rakhā hai?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Aeñ Ḳhudāwand, aur dekh leñ.”

³⁵ Īsā ro paṛā. ³⁶ Yahūdiyōñ ne kahā, “Dekho, wuh use kitnā azīz thā.”

³⁷ Lekin un meñ se bāz ne kahā, “Is ādmī ne andhe ko shifā dī. Kyā yih Lāzar ko marne se nahīñ bachā saktā thā?”

Lāzar ko Zindā Kar Diyā Jātā Hai

³⁸ Phir Īsā dubārā nihāyat ranjīdā ho kar qabr par āyā. Qabr ek ghār thī jis ke muñh par patthar rakhā gayā thā. ³⁹ Īsā ne kahā, “Patthar ko haṭā do.”

Lekin marhūm kī bahan Marthā ne etarāz kiyā, “Ḳhudāwand, badbū āegī, kyoñki use yahān paṛe chār din ho gae haiñ.”

⁴⁰ Īsā ne us se kahā, “Kyā maiñ ne tujhe nahīñ batāyā ki agar tū imān rakhe to Allāh kā jalāl dekhegī?” ⁴¹ Chunāñche unhoñ ne patthar ko haṭā diyā. Phir Īsā ne apnī nazar uṭhā kar kahā, “Ai Bāp, maiñ terā shukr kartā hūñ ki tū ne merī sun lī hai. ⁴² Maiñ to jāntā hūñ ki tū hameshā merī suntā hai. Lekin maiñ ne yih bāt pās khaṛe logoñ kī khatir kī, tāki wuh imān lāeñ ki tū ne mujhe bhejā hai.” ⁴³ Phir Īsā zor se pukār uṭhā, “Lāzar, nikal ā!” ⁴⁴ Aur murdā nikal āyā. Abhī tak us ke hāth aur pānw patṭiyōñ se bandhe hue the jabki us kā chehrā kapṛe meñ liptā huā thā. Īsā ne un se kahā, “Is ke kafan ko khol kar ise jāne do.”

Īsā ke khalāf Mansūbābandī

⁴⁵ Un Yahūdiyōñ meñ se jo Mariyam ke pās āe the bahut-se Īsā par imān lāe jab unhoñ ne wuh dekhā jo us ne kiyā. ⁴⁶ Lekin bāz Farīsiyōñ ke pās gae aur unheñ batāyā ki Īsā ne kyā kiyā hai. ⁴⁷ Tab rāhnumā imāmoñ aur Farīsiyōñ

ne Yahūdī adālat-e-āliyā kā ijlās mun'aqid kiyā. Unhoñ ne ek dūsre se pūchhā, “Ham kyā kar rahe haiñ? Yih ādmī bahut-se ilāhī nishān dikhā rahā hai. ⁴⁸ Agar ham use khulā chhoṛēñ to ākhirkār sab us par imān le āēnge. Phir Romī ā kar hamāre Baitul-muqaddas aur hamāre mulk ko tabāh kar deñge.”

⁴⁹ Un meñ se ek Kāyfā thā jo us sāl imām-e-āzam thā. Us ne kahā, “Āp kuchh nahīñ samajhte ⁵⁰ aur is kā k̄hayāl bhī nahīñ karte ki is se pahle ki pūrī qaum halāk ho jāe behtar yih hai ki ek ādmī ummat ke lie mar jāe.” ⁵¹ Us ne yih bāt apnī taraf se nahīñ kī thī. Us sāl ke imām-e-āzam kī haisiyat se hī us ne yih peshgoī kī ki Īsā Yahūdī qaum ke lie maregā. ⁵² Aur na sirf is ke lie balki Allāh ke bikhre hue farzandoñ ko jamā karke ek karne ke lie bhī.

⁵³ Us din se unhoñ ne Īsā ko qatl karne kā irādā kar liyā. ⁵⁴ Is lie us ne ab se alāniyā Yahūdiyoñ ke darmiyān waqt na guzārā, balki us jagah ko chhoṛ kar registān ke qarīb ek ilāqe meñ gayā. Wahāñ wuh apne shāgirdoñ samet ek gāñw banām Ifrāīm meñ rahne lagā.

⁵⁵ Phir Yahūdiyoñ kī Īd-e-Fasah qarīb ā gaī. Dehāt se bahut-se log apne āp ko pāk karwāne ke lie Īd se pahle pahle Yarūshalam pahuñche. ⁵⁶ Wahāñ wuh Īsā kā patā karte aur Baitul-muqaddas meñ khare āpas meñ bāt karte rahe, “Kyā k̄hayāl hai? Kyā wuh tahwār par nahīñ āegā?” ⁵⁷ Lekin rāhnumā imāmoñ aur Farīsiyoñ ne hukm diyā thā, “Agar kisī ko mālūm ho jāe ki Īsā kahāñ hai to wuh ittalā de tāki ham use giriftār kar leñ.”

12

Īsā ko Bait-anīyāh meñ Masah Kiyā Jātā Hai

¹ Fasah kī Īd meñ abhī chhīh din bāqī the ki Īsā Bait-anīyāh pahuñchā. Yih wuh jagah thī jahāñ us Lāzar kā ghar thā jise Īsā ne murdoñ meñ se zindā kiyā thā. ² Wahāñ us ke lie ek k̄hās khānā banāyā gayā. Marthā khāne wāloñ kī k̄hidmat kar rahī thī jabki Lāzar Īsā aur bāqī mehmānoñ ke sāth khāne meñ sharīk thā. ³ Phir Mariyam ne ādhā liṭar k̄hālis jaṭāmāsī kā nihāyat qīmtī itr le kar Īsā ke pānwoñ par unḍel diyā aur unheñ apne bāloñ se poñchh kar k̄hushk kiyā. K̄hushbū pūre ghar meñ phail gaī. ⁴ Lekin Īsā ke shāgird Yahūdāh Iskariyotī ne etarāz kiyā. (Bād meñ usī ne Īsā ko dushman ke hawāle kar diyā.) Us ne kahā, ⁵ “Is itr kī qīmat chāñdī ke 300 sikke thī. Ise kyoñ nahīñ bechā gayā tāki is ke paise gharīboñ ko die jāte?” ⁶ Us ne yih bāt is lie nahīñ kī ki use gharīboñ kī fikr thī. Asal meñ wuh

chor thā. Wuh shāgirdoñ kā k̄hazānchī thā aur jamāshudā paison meñ se baddiyānatī kartā rahtā thā.

⁷ Lekin Īsā ne kahā, “Use chhoṛ de! Us ne merī tadfīn kī taiyārī ke lie yih kiyā hai. ⁸ Ġharīb to hameshā tumhāre pās raheñge, lekin main hameshā tumhāre pās nahīn rahūngā.”

Lāzar ke k̄hilāf Mansūbābandī

⁹ Itne meñ Yahūdiyoñ kī baṛī tādād ko mālūm huā ki Īsā wahān hai. Wuh na sirf Īsā se milne ke lie āe balki Lāzar se bhī jise us ne murdoñ meñ se zindā kiyā thā. ¹⁰ Is lie rāhnumā imāmoñ ne Lāzar ko bhī qatl karne kā mansūbā banāyā. ¹¹ Kyonki us kī wajah se bahut-se Yahūdī un meñ se chale gae aur Īsā par imān le āe the.

Yarūshalam meñ Īsā kā Purjosh Istiqbāl

¹² Agle din īd ke lie āe hue logoñ ko patā chalā ki Īsā Yarūshalam ā rahā hai. Ek baṛā hujūm ¹³ khajūr kī ḍāliyañ pakaṛe shahr se nikal kar us se milne āyā. Chalthe chalthe wuh chillā kar nāre lagaṛe rahe the,

“Hoshānā! *

Mubāarak hai wuh jo Rab ke nām se ātā hai!

Isrāīl kā Bādshāh mubāarak hai!”

¹⁴ Īsā ko kahīn se ek jawān gadhā mil gayā aur wuh us par baiṭh gayā, jis tarah kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,

¹⁵ “Ai Siyyūn Beṭī, mat ḍar!

Dekh, terā bādshāh gadhe ke bachche par sawār ā rahā hai.”

¹⁶ Us waqt us ke shāgirdoñ ko is bāt kī samajh na āī. Lekin bād meñ jab Īsā apne jalāl ko pahuñchā to unheñ yād āyā ki logoñ ne us ke sāth yih kuchh kiyā thā aur wuh samajh gae ki kalām-e-muqaddas meñ is kā zikr bhī hai.

¹⁷ Jo hujūm us waqt Īsā ke sāth thā jab us ne Lāzar ko murdoñ meñ se zindā kiyā thā, wuh dūsroñ ko is ke bāre meñ batātā rahā thā. ¹⁸ Isī wajah se itne log Īsā se milne ke lie āe the, unhoñ ne us ke is ilāhī nishān ke bāre meñ sunā thā. ¹⁹ Yih dekh kar Farīsī āpas meñ kahne lage, “Āp dekh rahe haiñ ki bāt nahīn ban rahī. Dekho, tamām duniyā us ke pīchhe ho lī hai.”

Kuchh Yūnānī Īsā ko Talāsh Karte Haiñ

²⁰ Kuchh Yūnānī bhī un meñ the jo Fasaḥ kī Īd ke mauqe par parastish karne ke lie āe hue the. ²¹ Ab wuh Filippus se milne āe jo Galīl ke Bait-saidā se thā. Unhoñ ne kahā, “Janāb, ham Īsā se milnā chāhte haiñ.”

* **12:13** Hoshānā (Ibrānī: Mehrbānī karke hameñ bachā). Yahān is meñ hamd-o-sanā kā unsur bhī pāyā jātā hai.

²² Filippus ne Andriyās ko yih bāt batāī aur phir wuh mil kar Īsā ke pās gae aur use yih khabar pahuñchāī. ²³ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Ab waqt ā gayā hai ki Ibn-e-Ādam ko jalāl mile. ²⁴ Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jab tak gandum kā dānā zamīn meñ gir kar mar na jāe wuh akelā hī rahtā hai. Lekin jab wuh mar jātā hai to bahut-sā phal lātā hai. ²⁵ Jo apnī jān ko pyār kartā hai wuh use kho degā, aur jo is duniyā meñ apnī jān se dushmanī rakhtā hai wuh use abad tak mahfūz rakhegā. ²⁶ Agar koī merī k̄hidmat karnā chāhe to wuh mere pīchhe ho le, kyonki jahāñ maiñ hūñ wahāñ merā k̄hādīm bhī hogā. Aur jo merī k̄hidmat kare merā Bāp us kī izzat karegā.

Īsā Apnī Maut kā Zikr Kartā Hai

²⁷ Ab merā dil muztarib hai. Maiñ kyā kahūñ? Kyā maiñ kahūñ, ‘Ai Bāp, mujhe is waqt se bachāe rak̄h?’ Nahīñ, maiñ to isī lie āyā hūñ. ²⁸ Ai Bāp, apne nām ko jalāl de.”

Tab āsmān se ek āwāz sunāī dī, “Maiñ use jalāl de chukā hūñ aur dubārā bhī jalāl dūngā.”

²⁹ Hujūm ke jo log wahāñ khare the unhoñ ne yih sun kar kahā, “Bādal garaj rahe haiñ.” Auroñ ne k̄hayāl pesh kiyā, “Koī farishtā us se hamkalām huā hai.”

³⁰ Īsā ne unheñ batāyā, “Yih āwāz mere wāste nahīñ balki tumhāre wāste thī. ³¹ Ab duniyā kī adālat karne kā waqt ā gayā hai, ab duniyā ke hukmrān ko nikāl diyā jāegā. ³² Aur maiñ k̄hud zamīn se ūñche par chaṛhāe jāne ke bād sab ko apne pās khīñch lūngā.” ³³ In alfāz se us ne is taraf ishārā kiyā ki wuh kis tarah kī maut maregā.

³⁴ Hujūm bol ūthā, “Kalām-e-muqaddas se ham ne sunā hai ki Masīh abad tak qāym rahegā. To phir āp kī yih kaisī bāt hai ki Ibn-e-Ādam ko ūñche par chaṛhāyā jānā hai? Āk̄hir Ibn-e-Ādam hai kaun?”

³⁵ Īsā ne jawāb diyā, “Nūr thoṛī der aur tumhāre pās rahegā. Jitnī der wuh maujūd hai is nūr meñ chalte raho tāki tārīkī tum par chhā na jāe. Jo andhere meñ chaltā hai use nahīñ mālūm ki wuh kahāñ jā rahā hai. ³⁶ Nūr ke tumhāre pās se chale jāne se pahle pahle us par imān lāo tāki tum nūr ke farzand ban jāo.”

Log Imān Nahīñ Rakhte

Yih kahne ke bād Īsā chalā gayā aur ghāyb ho gayā. ³⁷ Agarche Īsā ne yih tamām ilāhī nishān un ke sāmne hī dikhāe to bhī wuh us par imān na lāe. ³⁸ Yoñ Yasāyāh Nabī kī peshgoī pūrī huī,

“Ai Rab, kaun hamāre paighām par imān lāyā?

Aur Rab kī qudrat kis par zāhir huī?”

³⁹ Chunānche wuh īmān na lā sake, jis tarah Yasāyāh Nabī ne kahīn aur farmāyā hai,

⁴⁰ “Allāh ne un kī ānkhon ko andhā aur un ke dil ko behis kar diyā hai, aisā na ho ki wuh apnī ānkhon se dekheñ, apne dil se samjheñ, merī taraf rujū kareñ aur main unheñ shifā dūn.”

⁴¹ Yasāyāh ne yih is lie farmāyā kyonki us ne Īsā kā jalāl dekh kar us ke bāre meñ bāt kī.

⁴² To bhī bahut-se log Īsā par īmān rakhte the. Un meñ kuchh rāhnumā bhī shāmil the. Lekin wuh is kā alāniyā iqrār nahīn karte the, kyonki wuh darte the ki Farīsī hameñ Yahūdī jamāt se khārij kar deñge. ⁴³ Asal meñ wuh Allāh kī izzat kī nisbat insān kī izzat ko zyādā azīz rakhte the.

Īsā kā Kalām Logoñ kī Adālat Karegā

⁴⁴ Phir Īsā pukār uṭhā, “Jo mujh par īmān rakhtā hai wuh na sirf mujh par balki us par īmān rakhtā hai jis ne mujhe bhejā hai. ⁴⁵ Aur jo mujhe dekhtā hai wuh use dekhtā hai jis ne mujhe bhejā hai. ⁴⁶ Main nūr kī haisiyat se is duniyā meñ āyā hūn tāki jo bhī mujh par īmān lāe wuh tārikī meñ na rahe. ⁴⁷ Jo merī bāteñ sun kar un par amal nahīn kartā main us kī adālat nahīn karūnga, kyonki main duniyā kī adālat karne ke lie nahīn āyā balki use najāt dene ke lie. ⁴⁸ To bhī ek hai jo us kī adālat kartā hai. Jo mujhe radd karke merī bāteñ qabūl nahīn kartā merā pesh kiyā gayā kalām hī qiyāmat ke din us kī adālat karegā. ⁴⁹ Kyonki jo kuchh main ne bayān kiyā hai wuh merī taraf se nahīn hai. Mere bhejne wāle Bāp hī ne mujhe hukm diyā ki kyā kahnā aur kyā sunānā hai. ⁵⁰ Aur main jāntā hūn ki us kā hukm abadī zindagī tak pahunchātā hai. Chunānche jo kuchh main sunātā hūn wuhī kuchh hai jo Bāp ne mujhe batāyā hai.”

13

Īsā Apne Shāgirdon ke Pānw Dhotā Hai

¹ Fasah kī Īd ab shurū hone wālī thī. Īsā jāntā thā ki wuh waqt ā gayā hai ki mujhe is duniyā ko chhoṛ kar Bāp ke pās jānā hai. Go us ne hameshā duniyā meñ apne logoñ se muhabbat rakhī thī, lekin ab us ne ākhirī had tak un par apnī muhabbat kā izhār kiyā.

² Phir shām kā khānā taiyār huā. Us waqt Iblīs Shamāun Iskariyotī ke beṭe Yahūdāh ke dil meñ Īsā ko dushman ke hawāle karne kā irādā ḍāl chukā thā. ³ Īsā jāntā thā ki Bāp ne sab kuchh mere sapurd kar diyā hai aur ki main

Allāh meñ se nikal āyā aur ab us ke pās wāpas jā rahā hūñ. ⁴ Chunāñche us ne dastarkhwān se uṭh kar apnā libās utār diyā aur kamr par tauliyā bāndh liyā. ⁵ Phir wuh bāsan meñ pāñī ḍāl kar shāgirḍoñ ke pāñw dhone aur bandhe hue tauliyā se poñchh kar ḡhushk karne lagā. ⁶ Jab Patras kī bārī āī to us ne kahā, “Ḡhudāwand, āp mere pāñw dhonā chāhte haiñ?”

⁷ Īsā ne jawāb diyā, “Is waqt tū nahīñ samajhtā ki main kyā kar rahā hūñ, lekin bād meñ yih terī samajh meñ ā jāegā.”

⁸ Patras ne etarāz kiyā, “Main kabhī bhī āp ko mere pāñw dhone nahīñ dūngā!”

Īsā ne jawāb diyā, “Agar main tujhe na dho'ūñ to mere sāth terā koī hissā nahīñ hogā.”

⁹ Yih sun kar Patras ne kahā, “To phir Ḡhudāwand, na sirf mere pāñwoñ balki mere hāthoñ aur sar ko bhī dhoēñ!”

¹⁰ Īsā ne jawāb diyā, “Jis shaḡhs ne nahā liyā hai use sirf apne pāñwoñ ko dhone kī zarūrat hotī hai, kyoñki wuh pūre taur par pāk-sāf hai. Tum pāk-sāf ho, lekin sab ke sab nahīñ.” ¹¹ (Īsā ko mālūm thā ki kaun use dushman ke hawāle karegā. Is lie us ne kahā ki sab ke sab pāk-sāf nahīñ haiñ.)

¹² Un sab ke pāñw dhone ke bād Īsā dubārā apnā libās pahan kar baiṭh gayā. Us ne sawāl kiyā, “Kyā tum samajhte ho ki main ne tumhāre lie kyā kiyā hai? ¹³ Tum mujhe ‘ustād’ aur ‘Ḡhudāwand’ kah kar muḡhātib karte ho aur yih sahīh hai, kyoñki main yihī kuchh hūñ. ¹⁴ Main, tumhāre Ḡhudāwand aur ustād ne tumhāre pāñw dhoe. Is lie ab tumhārā farz bhī hai ki ek dūsre ke pāñw dhoyā karo. ¹⁵ Main ne tum ko ek namūnā diyā hai tāki tum bhī wuhī karo jo main ne tumhāre sāth kiyā hai. ¹⁶ Main tum ko sach batātā hūñ ki ḡhulām apne mālik se barā nahīñ hotā, na paighambar apne bhejne wāle se. ¹⁷ Agar tum yih jānte ho to is par amal bhī karo, phir hī tum mubārak hoge.

¹⁸ Main tum sab kī bāt nahīñ kar rahā. Jinheñ main ne chun liyā hai unheñ main jāntā hūñ. Lekin kalām-e-muḡaddas kī us bāt kā pūrā honā zarūr hai, ‘Jo merī roṭī khātā hai us ne mujh par lāt uṭhāī hai.’ ¹⁹ Main tum ko is se pahle ki wuh pesh āe yih abhī batā rahā hūñ, tāki jab wuh pesh āe to tum īmān lāo ki main wuhī hūñ. ²⁰ Main tum ko sach batātā hūñ ki jo shaḡhs use qabūl kartā hai jise main ne bhejā hai wuh mujhe qabūl kartā hai. Aur jo mujhe qabūl kartā hai wuh use qabūl kartā hai jis ne mujhe bhejā hai.”

Īsā ko Dushman ke Hawāle Kiyā Jātā Hai

²¹ In alfāz ke bād Īsā nihāyat muztarib huā aur kahā, “Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki tum meñ se ek mujhe dushman ke hawāle kar degā.”

²² Shāgird uljhan meñ ek dūsre ko dekh kar sochne lage ki Īsā kis kī bāt kar rahā hai. ²³ Ek shāgird jise Īsā pyār kartā thā us ke qaribtarīn baiṭhā thā. ²⁴ Patras ne use ishārā kiyā ki wuh us se dariyāft kare ki wuh kis kī bāt kar rahā hai.

²⁵ Us shāgird ne Īsā kī taraf sar jhukā kar pūchhā, “Ḳhudāwand, yih kaun hai?”

²⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Jise maiñ roṭī kā luqmā shorb meñ ḍubo kar dūñ, wuhī hai.” Phir luqme ko ḍubo kar us ne Shamāūn Iskariyotī ke beṭe Yahūdāh ko de diyā. ²⁷ Jyoñ hī Yahūdāh ne yih luqmā le liyā Iblīs us meñ samā gayā. Īsā ne use batāyā, “Jo kuchh karnā hai wuh jaldī se kar le.” ²⁸ Lekin mez par baiṭhe logoñ meñ se kisī ko mālūm na huā ki Īsā ne yih kyoñ kahā. ²⁹ Bāz kā ḳhayāl thā ki chūñki Yahūdāh ḳhazāñchī thā is lie wuh use batā rahā hai ki id ke lie darkār chizeñ ḳharīd le yā ḡharīboñ meñ kuchh taqsim kar de.

³⁰ Chunāñche Īsā se yih luqmā lete hī Yahūdāh bāhar nikal gayā. Rāt kā waqt thā.

Īsā kā Nayā Hukm

³¹ Yahūdāh ke chale jāne ke bād Īsā ne kahā, “Ab Ibn-e-Ādam ne jalāl pāyā aur Allāh ne us meñ jalāl pāyā hai. ³² Hāñ, chūñki Allāh ko us meñ jalāl mil gayā hai is lie Allāh apne meñ Farzand ko jalāl degā. Aur wuh yih jalāl fauran degā. ³³ Mere bachcho, maiñ thoṛī der aur tumhāre pās ṭhahrūnga. Tum mujhe talāsh karoge, aur jo kuchh maiñ Yahūdiyoñ ko batā chukā hūñ wuh ab tum ko bhī batātā hūñ, jahāñ maiñ jā rahā hūñ wahāñ tum nahīñ ā sakte. ³⁴ Maiñ tum ko ek nayā hukm detā hūñ, yih ki ek dūsre se muhabbat rakho. Jis tarah maiñ ne tum se muhabbat rakhī usī tarah tum bhī ek dūsre se muhabbat karo. ³⁵ Agar tum ek dūsre se muhabbat rakhoge to sab jān leñge ki tum mere shāgird ho.”

Patras ke Inkār kī Peshgoī

³⁶ Patras ne pūchhā, “Ḳhudāwand, āp kahāñ jā rahe haiñ?”

Īsā ne jawāb diyā, “Jahāñ maiñ jā rahā hūñ wahāñ tū mere pīchhe nahīñ ā saktā. Lekin bād meñ tū mere pīchhe ā jāegā.”

³⁷ Patras ne sawāl kiyā, “Ḳhudāwand, maiñ āp ke pīchhe abhī kyoñ nahīñ jā saktā? Maiñ āp ke lie apñī jāñ tak dene ko taiyār hūñ.”

³⁸ Lekin Īsā ne jawāb diyā, “Tū mere lie apnī jān denā chāhtā hai? Maiñ tujhe sach batātā hūñ ki murgh ke bāng dene se pahle pahle tū tīn martabā mujhe jānane se inkār kar chukā hogā.

14

Īsā Bāp ke pās Jāne kī Rāh Hai

¹ Tumhārā dil na ghabrāe. Tum Allāh par imān rakhte ho, mujh par bhī imān rakho. ² Mere Bāp ke ghar meñ beshumār makān haiñ. Agar aisā na hotā to kyā maiñ tum ko batātā ki maiñ tumhāre lie jagah taiyār karne ke lie wahāñ jā rahā hūñ? ³ Aur agar maiñ jā kar tumhāre lie jagah taiyār karūñ to wāpas ā kar tum ko apne sāth le jāūngā tāki jahāñ maiñ hūñ wahāñ tum bhī ho. ⁴ Aur jahāñ maiñ jā rahā hūñ us kī rāh tum jānte ho.”

⁵ Tomā bol uṭhā, “Ḳhudāwand, hameñ mālūm nahīñ ki āp kahāñ jā rahe haiñ. To phir ham us kī rāh kis tarah jāneñ?”

⁶ Īsā ne jawāb diyā, “Rāh aur haq aur zindagī maiñ hūñ. Koī mere wasīle ke baḡhair Bāp ke pās nahīñ ā saktā. ⁷ Agar tum ne mujhe jān liyā hai to is kā matlab hai ki tum mere Bāp ko bhī jān loge. Aur ab se aisā hai bhī. Tum use jānte ho aur tum ne us ko dekh liyā hai.”

⁸ Filippus ne kahā, “Ai Ḳhudāwand, Bāp ko hameñ dikhāeñ. Bas yihī hamāre lie kāfī hai.”

⁹ Īsā ne jawāb diyā, “Filippus, maiñ itnī der se tumhāre sāth hūñ, kyā is ke bāwujūd tū mujhe nahīñ jāntā? Jis ne mujhe dekhā us ne Bāp ko dekhā hai. To phir tū kyonkar kahtā hai, ‘Bāp ko hameñ dikhāeñ?’ ¹⁰ Kyā tū imān nahīñ rakhtā ki maiñ Bāp meñ hūñ aur Bāp mujh meñ hai? Jo bāteñ meñ tum ko batātā hūñ wuh merī nahīñ balki mujh meñ rahne wāle Bāp kī taraf se haiñ. Wuhī apnā kām kar rahā hai. ¹¹ Merī bāt kā yaqīn karo ki maiñ Bāp meñ hūñ aur Bāp mujh meñ hai. Yā kam az kam un kāmōñ kī binā par yaqīn karo jo maiñ ne kie haiñ. ¹² Maiñ tum ko sach batātā hūñ ki jo mujh par imān rakhe wuh wuhī kuchh karegā jo maiñ kartā hūñ. Na sirf yih balki wuh in se bhī baḡe kām karegā, kyonki maiñ Bāp ke pās jā rahā hūñ. ¹³ Aur jo kuchh tum mere nām meñ māngo maiñ dūngā tāki Bāp ko Farzand meñ jalāl mil jāe. ¹⁴ Jo kuchh tum mere nām meñ mujh se chāho wuh maiñ karūngā.

Rūhul-quds Dene kā Wādā

¹⁵ Agar tum mujhe pyār karte ho to mere ahkām ke mutābiq zindagī guzāroge. ¹⁶ Aur maiñ Bāp se guzārish karūngā to wuh tum ko ek aur madadgār degā jo abad tak

tumhāre sāth rahegā ¹⁷ yānī sachchāī kā Rūh, jise duniyā pā nahīn saktī, kyoṅki wuh na to use deḳhtī na jāntī hai. Lekin tum use jānte ho, kyoṅki wuh tumhāre sāth rahtā hai aur āindā tumhāre andar rahegā.

¹⁸ Maiñ tum ko yatīm chhoṛ kar nahīn jāūngā balki tumhāre pās wāpas āūngā. ¹⁹ Thoṛī der ke bād duniyā mujhe nahīn dekhegī, lekin tum mujhe deḳhte rahoge. Chūñki maiñ zindā hūñ is lie tum bhī zindā rahoge. ²⁰ Jab wuh din āegā to tum jān loge ki maiñ apne Bāp meñ hūñ, tum mujh meñ ho aur maiñ tum meñ.

²¹ Jis ke pās mere ahkām haiñ aur jo un ke mutābiq zindagī guzārtā hai, wuhī mujhe pyār kartā hai. Aur jo mujhe pyār kartā hai use merā Bāp pyār karegā. Maiñ bhī use pyār karūnga aur apne āp ko us par zāhir karūnga.”

²² Yahūdāh (Yahūdāh Iskariyotī nahīn) ne pūchhā, “Ḳhudāwand, kyā wajah hai ki āp apne āp ko sirf ham par zāhir kareṅge aur duniyā par nahīn?”

²³ Īsā ne jawāb diyā, “Agar koī mujhe pyār kare to wuh mere kalām ke mutābiq zindagī guzāregā. Merā Bāp aise shaḳhs ko pyār karegā aur ham us ke pās ā kar us ke sāth sukūnat kareṅge. ²⁴ Jo mujh se muhabbat nahīn kartā wuh merī bātoñ ke mutābiq zindagī nahīn guzārtā. Aur jo kalām tum mujh se sunte ho wuh merā apnā kalām nahīn hai balki Bāp kā hai jis ne mujhe bhejā hai.

²⁵ Yih sab kuchh maiñ ne tumhāre sāth rahte hue tum ko batāyā hai. ²⁶ Lekin bād meñ Rūhul-quds, jise Bāp mere nām se bhejegā tum ko sab kuchh sikhāegā. Yih madadgār tum ko har bāt kī yād dilāegā jo maiñ ne tum ko batāī hai.

²⁷ Maiñ tumhāre pās salāmatī chhoṛe jātā hūñ, apnī hī salāmatī tum ko de detā hūñ. Aur maiñ ise yoñ nahīn detā jis tarah duniyā detī hai. Tumhārā dil na ghabrāe aur na ḍare. ²⁸ Tum ne mujh se sun liyā hai ki ‘Maiñ jā rahā hūñ aur tumhāre pās wāpas āūngā.’ Agar tum mujh se muhabbat rakhte to tum is bāt par ḳhush hote ki maiñ Bāp ke pās jā rahā hūñ, kyoṅki Bāp mujh se baṛā hai. ²⁹ Maiñ ne tum ko pahle se batā diyā hai, is se peshtar ki yih ho, tāki jab pesh āe to tum īmān lāo. ³⁰ Ab se maiñ tum se zyādā bāteñ nahīn karūnga, kyoṅki is duniyā kā hukmrān ā rahā hai. Use mujh par koī qābū nahīn hai, ³¹ lekin duniyā yih jān le ki maiñ Bāp ko pyār kartā hūñ aur wuhī kuchh kartā hūñ jis kā hukm wuh mujhe detā hai.

Ab uṭho, ham yahān se chaleñ.

15

Īsā Angūr kī Haqīqī Bel Hai

¹ Maiñ angūr kī haqīqī bel hūñ aur merā Bāp māli hai. ² Wuh merī har shākh ko jo phal nahīñ lātī kāt kar phaiñk detā hai. Lekin jo shākh phal lātī hai us kī wuh kāñṭ-chhāñṭ kartā hai tāki zyādā phal lāe. ³ Us kalām ke zariye jo maiñ ne tum ko sunāyā hai tum to pāk-sāf ho chuke ho. ⁴ Mujh meñ qāym raho to maiñ bhī tum meñ qāym rahūngā. Jo shākh bel se kaṭ gaī hai wuh phal nahīñ lā saktī. Bilkul isī tarah tum bhī agar tum mujh meñ qāym nahīñ rahte phal nahīñ lā sakte.

⁵ Maiñ hī angūr kī bel hūñ, aur tum us kī shākhēñ ho. Jo mujh meñ qāym rahtā hai aur maiñ us meñ wuh bahut-sā phal lātā hai, kyoñki mujh se alag ho kar tum kuchh nahīñ kar sakte. ⁶ Jo mujh meñ qāym nahīñ rahtā aur na maiñ us meñ use befāyda shākh kī tarah bāhar phaiñk diyā jātā hai. Aisī shākhēñ sūkh jātī haiñ aur log un kā dher lagā kar unheñ āg meñ jhoñk dete haiñ jahāñ wuh jal jātī haiñ. ⁷ Agar tum mujh meñ qāym raho aur maiñ tum meñ to jo jī chāhe māñgo, wuh tum ko diyā jāegā. ⁸ Jab tum bahut-sā phal lāte aur yoñ mere shāgird sābit hote ho to is se mere Bāp ko jalāl miltā hai. ⁹ Jis tarah Bāp ne mujh se muhabbat rakhī hai usī tarah maiñ ne tum se bhī muhabbat rakhī hai. Ab merī muhabbat meñ qāym raho. ¹⁰ Jab tum mere ahkām ke mutābiq zindagī guzārte ho to tum merī muhabbat meñ qāym rahte ho. Maiñ bhī isī tarah apne Bāp ke ahkām ke mutābiq chaltā hūñ aur yoñ us kī muhabbat meñ qāym rahtā hūñ.

¹¹ Maiñ ne tum ko yih is lie batāyā hai tāki merī khushī tum meñ ho balki tumhārā dil khushī se bhar kar chhalak uṭhe. ¹² Merā hukm yih hai ki ek dūsre ko waise pyār karo jaise maiñ ne tum ko pyār kiyā hai. ¹³ Is se baṛī muhabbat hai nahīñ ki koī apne dostoñ ke lie apnī jāñ de de. ¹⁴ Tum mere dost ho agar tum wuh kuchh karo jo maiñ tum ko batātā hūñ. ¹⁵ Ab se maiñ nahīñ kahtā ki tum ghulām ho, kyoñki ghulām nahīñ jāntā ki us kā mālik kyā kartā hai. Is ke bajāe maiñ ne kahā hai ki tum dost ho, kyoñki maiñ ne tum ko sab kuchh batāyā hai jo maiñ ne apne Bāp se sunā hai. ¹⁶ Tum ne mujhe nahīñ chunā balki maiñ ne tum ko chun liyā hai. Maiñ ne tum ko muqarrar kiyā ki jā kar phal lāo, aisā phal jo qāym rahe. Phir Bāp tum ko wuh kuchh degā jo tum mere nām meñ māñgo. ¹⁷ Merā hukm yihī hai ki ek dūsre se muhabbat rakho.

Duniyā kī Dushmanī

¹⁸ Agar duniyā tum se dushmanī rakhe to yih bāt zahan meñ rakho ki us ne tum se pahle mujh se dushmanī rakhī hai. ¹⁹ Agar tum duniyā ke hote to duniyā tum ko apnā

samajh kar pyār kartī. Lekin tum duniyā ke nahīn ho. Maiñ ne tum ko duniyā se alag karke chun liyā hai. Is lie duniyā tum se dushmanī rakhtī hai. ²⁰ Wuh bāt yād karo jo maiñ ne tum ko batāī ki ḡhulām apne mālik se baṛā nahīn hotā. Agar unhoñ ne mujhe satāyā hai to tumheñ bhī satāeñge. Aur agar unhoñ ne mere kalām ke mutābiq zindagī guzārī to wuh tumhārī bātoñ par bhī amal kareñge. ²¹ Lekin tumhāre sāth jo kuchh bhī kareñge, mere nām kī wajah se kareñge, kyoñki wuh use nahīn jānte jis ne mujhe bhejā hai. ²² Agar maiñ āyā na hotā aur un se bāt na kī hotī to wuh qusūrwar na ṭhaharte. Lekin ab un ke gunāh kā koī bhī uzr bāqī nahīn rahā. ²³ Jo mujh se dushmanī rakhtā hai wuh mere Bāp se bhī dushmanī rakhtā hai. ²⁴ Agar maiñ ne un ke darmiyān aisā kām na kiyā hotā jo kisī aur ne nahīn kiyā to wuh qusūrwar na ṭhaharte. Lekin ab unhoñ ne sab kuchh dekhā hai aur phir bhī mujh se aur mere Bāp se dushmanī rakhī hai. ²⁵ Aur aisā honā bhī thā tāki kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī pūrī ho jāe ki ‘Unhoñ ne bilāwajah mujh se kīnā rakhā hai.’

²⁶ Jab wuh madadgār āegā jise maiñ Bāp kī taraf se tumhāre pās bhejūngā to wuh mere bāre meñ gawāhī degā. Wuh sachchāī kā Rūh hai jo Bāp meñ se nikaltā hai. ²⁷ Tum ko bhī mere bāre meñ gawāhī denā hai, kyoñki tum ibtidā se mere sāth rahe ho.

16

¹ Maiñ ne tum ko yih is lie batāyā hai tāki tum gumrāh na ho jāo. ² Wuh tum ko Yahūdī jamātoñ se nikāl deñge, balki wuh waqt bhī āne wālā hai ki jo bhī tum ko mār ḡalegā wuh samjhegā, ‘Maiñ ne Allāh kī ḡhidmat kī hai.’ ³ Wuh is qism kī harkateñ is lie kareñge ki unhoñ ne na Bāp ko jānā hai, na mujhe. ⁴ Maiñ ne tum ko yih bāteñ is lie batāī haiñ ki jab un kā waqt ā jāe to tum ko yād āe ki maiñ ne tumheñ āgāh kar diyā thā.

Rūhul-quds kī Ḳhidmat

Maiñ ne ab tak tum ko yih nahīn batāyā kyoñki maiñ tumhāre sāth thā. ⁵ Lekin ab maiñ us ke pās jā rahā hūñ jis ne mujhe bhejā hai. To bhī tum meñ se koī mujh se nahīn pūchhtā, ‘Āp kahāñ jā rahe haiñ?’ ⁶ Is ke bajāe tumhāre dil ḡhamzadā haiñ ki maiñ ne tum ko aisī bāteñ batāī haiñ. ⁷ Lekin maiñ tum ko sach batātā hūñ ki tumhāre lie faydamand hai ki maiñ jā rahā hūñ. Agar maiñ na jāūñ to madadgār tumhāre pās nahīn āegā. Lekin agar maiñ jāūñ to maiñ use tumhāre pās bhej dūngā. ⁸ Aur jab wuh āegā to gunāh, rāstbāzī aur adālat ke bāre meñ duniyā kī ḡhaltī

ko beniqāb karke yih zāhir karegā: ⁹ gunāh ke bāre meñ yih ki log mujh par īmān nahīn rakhte, ¹⁰ rāstbāzī ke bāre meñ yih ki main Bāp ke pās jā rahā hūn aur tum mujhe ab se nahīn dekhoge, ¹¹ aur adālat ke bāre meñ yih ki is duniyā ke hukmrān kī adālat ho chukī hai.

¹² Mujhe tum ko mazīd bahut kuchh batānā hai, lekin is waqt tum use bardāsht nahīn kar sakte. ¹³ Jab sachchāī kā Rūh āegā to wuh pūrī sachchāī kī taraf tumhārī rāhnumāī karegā. Wuh apnī marzī se bāt nahīn karegā balki sirf wuhī kuchh kahegā jo wuh khud sunegā. Wuhī tum ko mustaqbil ke bāre meñ bhī batāegā. ¹⁴ Aur wuh is meñ mujhe jalāl degā ki wuh tum ko wuhī kuchh sunāegā jo use mujh se milā hogā. ¹⁵ Jo kuchh bhī Bāp kā hai wuh merā hai. Is lie main ne kahā, ‘Rūh tum ko wuhī kuchh sunāegā jo use mujh se milā hogā.’

Ab Dukh Phir Sukh

¹⁶ Thoṛī der ke bād tum mujhe nahīn dekhoge. Phir thoṛī der ke bād tum mujhe dubārā dekh loge.”

¹⁷ Us ke kuchh shāgird āpas meñ bāt karne lage, “Īsā ke yih kahne se kyā murād hai ki ‘Thoṛī der ke bād tum mujhe nahīn dekhoge, phir thoṛī der ke bād mujhe dubārā dekh loge’? Aur is kā kyā matlab hai, ‘Main Bāp ke pās jā rahā hūn’?” ¹⁸ Aur wuh sochte rahe, “Yih kis qism kī ‘thoṛī der’ hai jis kā zikr wuh kar rahe haiñ? Ham un kī bāt nahīn samajhte.”

¹⁹ Īsā ne jān liyā ki wuh mujh se is ke bāre meñ sawāl karnā chāhte haiñ. Is lie us ne kahā, “Kyā tum ek dūsre se pūchh rahe ho ki merī is bāt kā kyā matlab hai ki ‘Thoṛī der ke bād tum mujhe nahīn dekhoge, phir thoṛī der ke bād mujhe dubārā dekh loge’?” ²⁰ Main tum ko sach batātā hūn ki tum ro ro kar mātām karoge jabki duniyā khush hogī. Tum gham karoge, lekin tumhārā gham khushī meñ badal jāegā. ²¹ Jab kisī aurat ke bachchā paidā hone wālā hotā hai to use gham aur taklīf hotī hai kyonki us kā waqt ā gayā hai. Lekin jyon hī bachchā paidā ho jātā hai to māñ khushī ke māre ki ek insān duniyā meñ ā gayā hai apnī tamām musibat bhūl jātī hai. ²² Yihī tumhārī hālat hai. Kyonki ab tum ghamzadā ho, lekin main tum se dubārā milūngā. Us waqt tum ko khushī hogī, aisī khushī jo tum se koī chhīn na legā.

²³ Us din tum mujh se kuchh nahīn pūchhoge. Main tum ko sach batātā hūn ki jo kuchh tum mere nām meñ Bāp se māngoge wuh tum ko degā. ²⁴ Ab tak tum ne mere nām meñ kuchh nahīn māngā. Māngo to tum ko milegā. Phir tumhārī khushī pūrī ho jāegī.

Duniyā par Fatah

²⁵ Maiñ ne tum ko yih tamsiloñ meñ batāyā hai. Lekin ek din āegā jab maiñ aisā nahīñ karūnga. Us waqt maiñ tamsiloñ meñ bāt nahīñ karūnga balki tum ko Bāp ke bāre meñ sāf sāf batā dūngā. ²⁶ Us din tum merā nām le kar māngoge. Mere kahne kā matlab yih nahīñ ki maiñ hī tumhārī k̄hātir Bāp se dar̄khāst karūnga. ²⁷ Kyoñki Bāp k̄hud tum ko pyār kartā hai, is lie ki tum ne mujhe pyār kiyā hai aur imān lāe ho ki maiñ Allāh meñ se nikal āyā hūñ. ²⁸ Maiñ Bāp meñ se nikal kar duniyā meñ āyā hūñ. Aur ab maiñ duniyā ko chhoṛ kar Bāp ke pās wāpas jātā hūñ.”

²⁹ Is par us ke shāgirdoñ ne kahā, “Ab āp tamsiloñ meñ nahīñ balki sāf sāf bāt kar rahe haiñ. ³⁰ Ab hameñ samajh āī hai ki āp sab kuchh jānte haiñ aur ki is kī zarūrat nahīñ ki koī āp kī pūchh-gachh kare. Is lie ham imān rakhte haiñ ki āp Allāh meñ se nikal kar āe haiñ.”

³¹ Isā ne jawāb diyā, “Ab tum imān rakhte ho? ³² Dekho, wuh waqt ā rahā hai balki ā chukā hai jab tum titar-bitar ho jāoge. Mujhe akelā chhoṛ kar har ek apne ghar chalā jāegā. To bhī maiñ akelā nahīñ hūngā kyoñki Bāp mere sāth hai. ³³ Maiñ ne tum ko is lie yih bāt batāī tāki tum mujh meñ salāmatī pāo. Duniyā meñ tum musibat meñ phañse rahte ho. Lekin hauslā rakho, maiñ duniyā par ghālīb āyā hūñ.”

17

Isā Apne Shāgirdoñ ke lie Duā Kartā Hai

¹ Yih kah kar Isā ne apnī nazar āsmān kī taraf uṭhāī aur duā kī, “Ai Bāp, waqt ā gayā hai. Apne Farzand ko jalāl de tāki Farzand tujhe jalāl de. ² Kyoñki tū ne use tamām insānoñ par ikhtiyār diyā hai tāki wuh un sab ko abadī zindagī de jo tū ne use diē haiñ. ³ Aur abadī zindagī yih hai ki wuh tujhe jān leñ jo wāhid aur sachchā K̄hudā hai aur Isā Masīh ko bhī jān leñ jise tū ne bhejā hai. ⁴ Maiñ ne tujhe zamīn par jalāl diyā aur us kām kī takmīl kī jis kī zimmedārī tū ne mujhe dī thī. ⁵ Aur ab mujhe apne huzūr jalāl de, ai Bāp, wuhī jalāl jo maiñ duniyā kī takhliq se peshtar tere huzūr rakhtā thā.

⁶ Maiñ ne terā nām un logoñ par zāhir kiyā jinheñ tū ne duniyā se alag karke mujhe diyā hai. Wuh tere hī the. Tū ne unheñ mujhe diyā aur unhoñ ne tere kalām ke mutābiq zindagī guzārī hai. ⁷ Ab unhoñ ne jān liyā hai ki jo kuchh bhī tū ne mujhe diyā hai wuh terī taraf se hai. ⁸ Kyoñki jo bāteñ tū ne mujhe diñ maiñ ne unheñ dī haiñ. Natīje meñ unhoñ ne yih bāteñ qabūl karke haqīqī taur par jān liyā ki

maiñ tujh meñ se nikal kar āyā hūñ. Sāth sāth wuh īmān bhī lāe ki tū ne mujhe bhejā hai.

⁹ Maiñ un ke lie duā kartā hūñ, duniyā ke lie nahīñ balki un ke lie jinheñ tū ne mujhe diyā hai, kyonki wuh tere hī haiñ. ¹⁰ Jo bhī merā hai wuh terā hai aur jo terā hai wuh merā hai. Chunānche mujhe un meñ jalāl milā hai. ¹¹ Ab se maiñ duniyā meñ nahīñ hūngā. Lekin yih duniyā meñ rah gae haiñ jabki maiñ tere pās ā rahā hūñ. Quddūs Bāp, apne nām meñ unheñ mahfūz rakh, us nām meñ jo tū ne mujhe diyā hai, tāki wuh ek hoñ jaise ham ek haiñ. ¹² Jitnī der maiñ un ke sāth rahā maiñ ne unheñ tere nām meñ mahfūz rakhā, usī nām meñ jo tū ne mujhe diyā thā. Maiñ ne yoñ un kī nigahbānī kī ki un meñ se ek bhī halāk nahīñ huā siwāe halākat ke farzand ke. Yoñ kalām kī peshgoī pūrī huī. ¹³ Ab to maiñ tere pās ā rahā hūñ. Lekin maiñ duniyā meñ hote hue yih bayān kar rahā hūñ tāki un ke dil merī khushī se bhar kar chhalak uṭheñ. ¹⁴ Maiñ ne unheñ terā kalām diyā hai aur duniyā ne un se dushmanī rakhī, kyonki yih duniyā ke nahīñ haiñ, jis tarah maiñ bhī duniyā kā nahīñ hūñ. ¹⁵ Merī duā yih nahīñ hai ki tū unheñ duniyā se uṭhā le balki yih ki unheñ Iblīs se mahfūz rakhe. ¹⁶ Wuh duniyā ke nahīñ haiñ jis tarah maiñ bhī duniyā kā nahīñ hūñ. ¹⁷ Unheñ sachchāī ke wasīle se maḥsūs-o-muqaddas kar. Terā kalām hī sachchāī hai. ¹⁸ Jis tarah tū ne mujhe duniyā meñ bhejā hai usī tarah maiñ ne bhī unheñ duniyā meñ bhejā hai. ¹⁹ Un kī khātir maiñ apne āp ko maḥsūs kartā hūñ, tāki unheñ bhī sachchāī ke wasīle se maḥsūs-o-muqaddas kiyā jāe.

²⁰ Merī duā na sirf inhīñ ke lie hai, balki un sab ke lie bhī jo in kā paighām sun kar mujh par īmān lāeñge ²¹ tāki sab ek hoñ. Jis tarah tū ai Bāp, mujh meñ hai aur maiñ tujh meñ hūñ usī tarah wuh bhī ham meñ hoñ tāki duniyā yaqīn kare ki tū ne mujhe bhejā hai. ²² Maiñ ne unheñ wuh jalāl diyā hai jo tū ne mujhe diyā hai tāki wuh ek hoñ jis tarah ham ek haiñ, ²³ maiñ un meñ aur tū mujh meñ. Wuh kāmīl taur par ek hoñ tāki duniyā jān le ki tū ne mujhe bhejā aur ki tū ne un se muhabbat rakhī hai jis tarah mujh se rakhī hai.

²⁴ Ai Bāp, maiñ chāhtā hūñ ki jo tū ne mujhe die haiñ wuh bhī mere sāth hoñ, wahāñ jahāñ maiñ hūñ, ki wuh mere jalāl ko dekheñ, wuh jalāl jo tū ne is lie mujhe diyā hai ki tū ne mujhe duniyā kī taḥliq se peshtar pyār kiyā hai. ²⁵ Ai rāst Bāp, duniyā tujhe nahīñ jāntī, lekin maiñ tujhe jāntā hūñ. Aur yih shāgird jānte haiñ ki tū ne mujhe bhejā hai. ²⁶ Maiñ ne terā nām un par zāhir kiyā aur ise zāhir kartā

rahūṅgā tāki terī mujh se muhabbat un meñ ho aur main un meñ hūñ.”

18

Īsā kī Giriftārī

¹ Yih kah kar Īsā apne shāgirdoñ ke sāth niklā aur Wādī-e-Qidron ko pār karke ek bāgh meñ dākḥil huā. ² Yahūdāh jo use dushman ke hawāle karne wālā thā wuh bhī is jagah se wāqif thā, kyonki Īsā wahān apne shāgirdoñ ke sāth jāyā kartā thā. ³ Rāhnumā imāmoñ aur Farisiyoñ ne Yahūdāh ko Romī faujiyoñ kā dastā aur Baitul-muqaddas ke kuchh pahredār die the. Ab yih mashāleñ, lālṭain aur hathiyār lie bāgh meñ pahuñche. ⁴ Īsā ko mālūm thā ki use kyā pesh āegā. Chunāñche us ne nikal kar un se pūchhā, “Tum kis ko dhūṅḍ rahe ho?”

⁵ Unhoñ ne jawāb diyā, “Īsā Nāsari ko.”

Īsā ne unheñ batāyā, “Main hī hūñ.”

Yahūdāh jo use dushman ke hawāle karnā chāhtā thā, wuh bhī un ke sāth kharā thā. ⁶ Jab Īsā ne elān kiyā, “Main hī hūñ,” to sab pīchhe haṭ kar zamīn par gir paṛe. ⁷ Ek aur bār Īsā ne un se sawāl kiyā, “Tum kis ko dhūṅḍ rahe ho?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Īsā Nāsari ko.”

⁸ Us ne kahā, “Main tum ko batā chukā hūñ ki main hī hūñ. Agar tum mujhe dhūṅḍ rahe ho to in ko jāne do.”

⁹ Yoñ us kī yih bāt pūrī huī, “Main ne un meñ se jo tū ne mujhe die haiñ ek ko bhī nahīn khayā.”

¹⁰ Shamāūn Patras ke pās talwār thī. Ab us ne use miyān se nikāl kar imām-e-āzam ke ghulām kā dahnā kān uṛā diyā. (Ghulām kā nām malḥus thā.) ¹¹ Lekin Īsā ne Patras se kahā, “Talwār ko miyān meñ rakh. Kyā main wuh pyālā na piyūn jo Bāp ne mujhe diyā hai?”

Īsā Hannā ke Sāmne

¹² Phir faujī daste, un ke afsar aur Baitul-muqaddas ke Yahūdī pahredāroñ ne Īsā ko giriftār karke bāndh liyā.

¹³ Pahle wuh use Hannā ke pās le gae. Hannā us sāl ke imām-e-āzam Kāyfā kā susar thā. ¹⁴ Kāyfā hī ne Yahūdiyoñ ko yih mashwarā diyā thā ki behtar yih hai ki ek hī ādmī ummat ke lie mar jāe.

Patras Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

¹⁵ Shamāūn Patras kisī aur shāgird ke sāth Īsā ke pīchhe ho liyā thā. Yih dūsrā shāgird imām-e-āzam kā jānane wālā thā, is lie wuh Īsā ke sāth imām-e-āzam ke sahan meñ dākḥil huā. ¹⁶ Patras bāhar darwāze par kharā rahā. Phir imām-e-āzam kā jānane wālā shāgird dubārā nikal āyā. Us

ne geṭ kī nigarānī karne wālī aurat se bāt kī to use Patras ko apne sāth andar le jāne kī ijāzat mili. ¹⁷ Us aurat ne Patras se pūchhā, “Tum bhī is ādmī ke shāgird ho ki nahīn?”

Us ne jawāb diyā, “Nahīn, main nahīn hūn.”

¹⁸ Ṭhand thī, is lie ḡhulāmoñ aur pahredāroñ ne lakaṛī ke koeloñ se āg jalāī. Ab wuh us ke pās khaṛe tāp rahe the. Patras bhī un ke sāth khaṛā tāp rahā thā.

Imām-e-Āzam Īsā kī Pūchh-Gachh Kartā Hai

¹⁹ Itne meñ imām-e-āzam Īsā kī pūchh-gachh karke us ke shāgirdoñ aur tālīm ke bāre meñ taftish karne lagā. ²⁰ Īsā ne jawāb meñ kahā, “Main ne duniyā meñ khul kar bāt kī hai. Main hameshā Yahūdī ibādatkhānoñ aur Baitul-muqaddas meñ tālīm detā rahā, wahāñ jahāñ tamām Yahūdī jamā huā karte haiñ. Poshīdagī meñ to main ne kuchh nahīn kahā. ²¹ Āp mujh se kyoñ pūchh rahe haiñ? Un se dariyāft karen jinhoñ ne merī bāteñ sunī haiñ. Un ko mālūm hai ki main ne kyā kuchh kahā hai.”

²² Is par sāth khaṛe Baitul-muqaddas ke pahredāroñ meñ se ek ne Īsā ke muñh par thappaṛ mār kar kahā, “Kyā yih imām-e-āzam se bāt karne kā tariqā hai jab wuh tum se kuchh pūchhe?”

²³ Īsā ne jawāb diyā, “Agar main ne burī bāt kī hai to sābit kar. Lekin agar sach kahā, to tū ne mujhe kyoñ mārā?”

²⁴ Phir Hannā ne Īsā ko bandhī huī hālat meñ imām-e-āzam Kāyfā ke pās bhej diyā.

Patras Dubārā Īsā ko Jānane se Inkār Kartā Hai

²⁵ Shamāūn Patras ab tak āg ke pās khaṛā tāp rahā thā. Itne meñ dūsre us se pūchhne lage, “Tum bhī us ke shāgird ho ki nahīn?”

Lekin Patras ne inkār kiyā, “Nahīn, main nahīn hūn.”

²⁶ Phir imām-e-āzam kā ek ḡhulām bol uṭhā jo us ādmī kā rishtedār thā jis kā kān Patras ne uṛā diyā thā, “Kyā main ne tum ko bāḡh meñ us ke sāth nahīn dekhā thā?”

²⁷ Patras ne ek bār phir inkār kiyā, aur inkār karte hī murḡh kī bāḡh sunāī dī.

Īsā ko Pilātus ke sāmne Pesh Kiyā Jātā Hai

²⁸ Phir Yahūdī Īsā ko Kāyfā se le kar Romī gawarnar ke mahal banām Praiṭoriyum ke pās pahuñch gae. Ab subah ho chukī thī aur chūñki Yahūdī Fasah kī Īd ke khāne meñ sharīk honā chāhte the, is lie wuh mahal meñ dākḡhil na hue, warnā wuh nāpāk ho jāte. ²⁹ Chunāñche Pilātus nikal kar un ke pās āyā aur pūchhā, “Tum is ādmī par kyā ilzām lagā rahe ho?”

³⁰ Unhoñ ne jawāb diyā, “Agar yih mujrim na hotā to ham ise āp ke hawāle na karte.”

³¹ Pīlātus ne kahā, “Phir ise le jāo aur apnī sharaī adālaton meñ pesh karo.”

Lekin Yahūdiyōñ ne etarāz kiyā, “Hameñ kisī ko sazā-e-maut dene kī ijāzat nahīn.” ³² Īsā ne is taraf ishārā kiyā thā ki wuh kis tarah maregā aur ab us kī yih bāt pūrī huī.

³³ Tab Pīlātus phir apne mahal meñ gayā. Wahān se us ne Īsā ko bulāyā aur us se pūchhā, “Kyā tum Yahūdiyōñ ke Bādshāh ho?”

³⁴ Īsā ne pūchhā, “Kyā āp apnī taraf se yih sawāl kar rahe haiñ, yā auroñ ne āp ko mere bāre meñ batāyā hai?”

³⁵ Pīlātus ne jawāb diyā, “Kyā main Yahūdī hūñ? Tumhārī apnī qaum aur rāhnumā imāmoñ hī ne tumheñ mere hawāle kiyā hai. Tum se kyā kuchh sarzad huā hai?”

³⁶ Īsā ne kahā, “Merī bādshāhī is duniyā kī nahīn hai. Agar wuh is duniyā kī hotī to mere khādīm saḡht jidd-o-jahd karte tāki mujhe Yahūdiyōñ ke hawāle na kiyā jātā. Lekin aisā nahīn hai. Ab merī bādshāhī yahān kī nahīn hai.”

³⁷ Pīlātus ne kahā, “To phir tum wāqai bādshāh ho?”

Īsā ne jawāb diyā, “Āp sahīh kahte haiñ, main bādshāh hūñ. Main isī maqsad ke lie paidā ho kar duniyā meñ āyā ki sachchāī kī gawāhī dūñ. Jo bhī sachchāī kī taraf se hai wuh merī suntā hai.”

³⁸ Pīlātus ne pūchhā, “Sachchāī kyā hai?”

Īsā ko Sazā-e-Maut Sunāī Jātī Hai

Phir wuh dubārā nikal kar Yahūdiyōñ ke pās gayā. Us ne elān kiyā, “Mujhe use mujrim ṭhahrāne kī koī wajah nahīn milī. ³⁹ Lekin tumhārī ek rasm hai jis ke mutābiq mujhe Īd-e-Fasah ke mauqe par tumhāre lie ek qaidī ko rihā karnā hai. Kyā tum chāhte ho ki main ‘Yahūdiyōñ ke Bādshāh’ ko rihā kar dūñ?”

⁴⁰ Lekin jawāb meñ log chillāne lage, “Nahīn, is ko nahīn balki Bar-abbā ko.” (Bar-abbā ḡakū thā).

19

¹ Phir Pīlātus ne Īsā ko koṛe lagwāe. ² Faujiyōñ ne kāñtedār ṭahniyōñ kā ek tāj banā kar us ke sar par rakh diyā. Unhoñ ne use arghawānī rang kā libās bhī pahnāyā.

³ Phir us ke sāmne ā kar wuh kahte, “Ai Yahūdiyōñ ke Bādshāh, ādāb!” Aur use thappaṛ mārte the.

⁴ Ek bār phir Pīlātus nikal āyā aur Yahūdiyōñ se bāt karne lagā, “Dekho, main ise tumhāre pās bāhar lā rahā hūñ tāki tum jān lo ki mujhe ise mujrim ṭhahrāne kī koī wajah nahīn

milī.”⁵ Phir Īsā kāñtedār tāj aur arghawānī rang kā libās pahne bāhar āyā. Pīlātus ne un se kahā, “Lo yih hai wuh ādmī.”

⁶ Use dekhthe hī rāhnumā imām aur un ke mulāzim chīkhne lage, “Ise maslūb karen, ise maslūb karen!”

Pīlātus ne un se kahā, “Tum hī ise le jā kar maslūb karo. Kyoñki mujhe ise mujrim ṭhahrāne kī koī wajah nahīn milī.”

⁷ Yahūdiyoñ ne isrār kiyā, “Hamāre pās sharīat hai aur is sharīat ke mutābiq lāzim hai ki wuh mārā jāe. Kyoñki is ne apne āp ko Allāh kā Farzand qarār diyā hai.”

⁸ Yih sun kar Pīlātus mazīd ḍar gayā. ⁹ Dubārā mahal meñ jā kar Īsā se pūchhā, “Tum kahān se āe ho?”

Lekin Īsā khāmosh rahā. ¹⁰ Pīlātus ne us se kahā, “Achchhā, tum mere sāth bāt nahīn karte? Kyā tumheñ mālūm nahīn ki mujhe tumheñ rihā karne aur maslūb karne kā iḳhtiyār hai?”

¹¹ Īsā ne jawāb diyā, “Āp ko mujh par iḳhtiyār na hotā agar wuh āp ko ūpar se na diyā gayā hotā. Is wajah se us shaḳhs se zyādā sangīn gunāh huā hai jis ne mujhe dushman ke hawāle kar diyā hai.”

¹² Is ke bād Pīlātus ne use āzād karne kī koshish kī. Lekin Yahūdī chīkh chīkh kar kahne lage, “Agar āp ise rihā karen to āp Romī shahanshāh qaisar ke dost sābit nahīn honge. Jo bhī bādshāh hone kā dāwā kare wuh shahanshāh kī muḳhālafat kartā hai.”

¹³ Is tarah kī bāteñ sun kar Pīlātus Īsā ko bāhar le āyā. Phir wuh jaj kī kursī par baiṭh gayā. Us jagah kā nām “Pachchīkāri” thā. (Arāmī zabān meñ wuh Gabbatā kahlātī thī.) ¹⁴ Ab dopahar ke taqrīban bārah baj gae the. Us din id ke lie taiyāriyāñ kī jāti thiñ, kyoñki agle din id kā āghāz thā. Pīlātus bol uṭhā, “Lo, tumhārā Bādshāh!”

¹⁵ Lekin wuh chillāte rahe, “Le jāeñ ise, le jāeñ! Ise maslūb karen!”

Pīlātus ne sawāl kiyā, “Kyā main tumhāre Bādshāh ko salīb par chaṛhāūñ?”

Rāhnumā imāmoñ ne jawāb diyā, “Siwāe shahanshāh ke hamārā koī bādshāh nahīn hai.”

¹⁶ Phir Pīlātus ne Īsā ko un ke hawāle kar diyā tāki use maslūb kiyā jāe.

Īsā ko Maslūb Kiyā Jātā Hai

Chunānche wuh Īsā ko le kar chale gae. ¹⁷ Wuh apnī salīb uṭhāe shahr se niklā aur us jagah pahuñchā jis kā nām Khoparī (Arāmī zabān meñ Gulgutā) thā. ¹⁸ Wahāñ unhoñ ne use salīb par chaṛhā diyā. Sāth sāth unhoñ ne us ke bāeñ aur dāeñ hāth do aur ādmiyoñ ko maslūb

kiyā. ¹⁹ Pīlātus ne ek taḡhtī banwā kar use Īsā kī salīb par lagwā diyā. Taḡhtī par likhā thā, ‘Īsā Nāsari, Yahūdiyoñ kā Bādshāh.’ ²⁰ Bahut-se Yahūdiyoñ ne yih paṛh liyā, kyonki maslūbiyat kā maqām shahr ke qarīb thā aur yih jumlā Arāmī, Lātīnī aur Yūnānī zabānoñ meñ likhā thā. ²¹ Yih dekh kar Yahūdiyoñ ke rāhnumā imāmoñ ne etarāz kiyā, “‘Yahūdiyoñ kā Bādshāh’ na likheñ balki yih ki ‘Is ādmī ne Yahūdiyoñ kā Bādshāh hone kā dāwā kiyā.’”

²² Pīlātus ne jawāb diyā, “Jo kuchh main ne likh diyā so likh diyā.”

²³ Īsā ko salīb par chaṛhāne ke bād faujiyoñ ne us ke kapṛe le kar chār hissoñ meñ bāñṭ lie, har faujī ke lie ek hissā. Lekin choḡhā bejoṛ thā. Wuh ūpar se le kar nīche tak bunā huā ek hī ṭukṛe kā thā. ²⁴ Is lie faujiyoñ ne kahā, “‘Āo, ise phāṛ kar taq̄sīm na kareñ balki is par qurā ḍāleñ.” Yoñ kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī pūrī huī, “Unhoñ ne āpas meñ mere kapṛe bāñṭ lie aur mere libās par qurā ḍālā.” Faujiyoñ ne yihī kuchh kiyā.

²⁵ Kuchh khawātīn bhī Īsā kī salīb ke qarīb khaṛī thīn: us kī māñ, us kī khālā, Klopās kī bīwī Mariyam aur Mariyam Magdalīnī. ²⁶ Jab Īsā ne apnī māñ ko us shāgird ke sāth khaṛe dekhā jo use pyārā thā to us ne kahā, “Ai khātūn, dekheñ āp kā beṭā yih hai.”

²⁷ Aur us shāgird se us ne kahā, “Dekh, terī māñ yih hai.” Us waqt se us shāgird ne Īsā kī māñ ko apne ghar rakhā.

Īsā kī Maut

²⁸ Is ke bād jab Īsā ne jān liyā ki merā mishan takmīl tak pahuñch chukā hai to us ne kahā, “Mujhe pyās lagī hai.” (Is se bhī kalām-e-muqaddas kī ek peshgoī pūrī huī.)

²⁹ Qarīb mai ke sirke se bharā bartan paṛā thā. Unhoñ ne ek ispanj sirke meñ ḍubo kar use zūfe kī shākh par lagā diyā aur uṭhā kar Īsā ke muñh tak pahuñchāyā. ³⁰ Yih sirkā pīne ke bād Īsā bol uṭhā, “Kām mukammal ho gayā hai.” Aur sar jhukā kar us ne apnī jān Allāh ke sapurd kar dī.

Īsā kā Pahlū Chhedā Jātā Hai

³¹ Fasah kī taiyārī kā dīn thā aur agle dīn īd kā āḡhāz aur ek khās Sabat thā. Is lie Yahūdī nahīn chāhte the kī maslūb huī lāsheñ agle dīn tak salīboñ par laṭkī raheñ. Chunāñche unhoñ ne Pīlātus se guzārīsh kī ki wuh un kī ṭāngeñ tuṛwā kar unheñ salīboñ se utārne de. ³² Tab faujiyoñ ne ā kar Īsā ke sāth maslūb kie jāne wāle ādmiyoñ kī ṭāngeñ toṛ dīn, pahle ek kī phir dūsre kī. ³³ Jab wuh Īsā ke pās āe to unhoñ ne dekhā ki wuh faut ho chukā hai, is lie unhoñ ne us kī ṭāngeñ na toṛīn. ³⁴ Is ke bajāe ek ne neze se Īsā

kā pahlū chhed diyā. Zaḥm se fauran ḵhūn aur pānī bah nīklā. ³⁵ (Jis ne yih dekhā hai us ne gawāhī dī hai aur us kī gawāhī sachchī hai. Wuh jāntā hai ki wuh haqīqat bayān kar rahā hai aur us kī gawāhī kā maqsad yih hai ki āp bhī imān lāeñ.) ³⁶ Yih yoñ huā tāki kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī pūrī ho jāe, “Us kī ek haḍḍī bhī torī nahīñ jāegī.” ³⁷ Kalām-e-muqaddas meñ yih bhī likhā hai, “Wuh us par nazar ḍāleñge jise unhoñ ne chhedā hai.”

Īsā ko Dafnāyā Jātā Hai

³⁸ Bād meñ Arimatiyāh ke rahne wāle Yūsuf ne Pilātus se Īsā kī lāsh utārne kī ijāzat māngī. (Yūsuf Īsā kā ḵhufiyā shāgird thā, kyoñki wuh Yahūdiyoñ se ḍartā thā.) Is kī ijāzat milne par wuh āyā aur lāsh ko utār liyā. ³⁹ Nīkudemus bhī sāth thā, wuh ādmī jo guzare dinoñ meñ rāt ke waqt Īsā se milne āyā thā. Nīkudemus apne sāth mur aur ūd kī taqriban 34 kilogrām ḵhushbū le kar āyā thā. ⁴⁰ Yahūdī janāze kī rusūmāt ke mutābiq unhoñ ne lāsh par ḵhushbū lagā kar use paṭṭiyoñ se lapeṭ diyā. ⁴¹ Salīboñ ke qarīb ek bāgh thā aur bāgh meñ ek naī qabr thī jo ab tak istemāl nahīñ kī gaī thī. ⁴² Us ke qarīb hone ke sabab se unhoñ ne Īsā ko us meñ rakh diyā, kyoñki Fasah kī taiyārī kā din thā aur agle din id kā āghāz thā.

20

Khālī Qabr

¹ Hafte kā din guzar gayā to Itwār ko Mariyam Magdalīnī subah-sawere qabr ke pās āī. Abhī andherā thā. Wahāñ pahuñch kar us ne dekhā ki qabr ke muñh par kā patthar ek taraf haṭāyā gayā hai. ² Mariyam dauṛ kar Shamāūn Patras aur Īsā ko pyāre shāgird ke pās āī. Us ne ittalā dī, “Wuh Ḵhudāwand ko qabr se le gae haiñ, aur hameñ mālūm nahīñ ki unhoñ ne use kahāñ rakh diyā hai.”

³ Tab Patras dūsre shāgird samet qabr kī taraf chal paṛā. ⁴ Donoñ dauṛ rahe the, lekin dūsra shāgird zyādā tezraftār thā. Wuh pahle qabr par pahuñch gayā. ⁵ Us ne jhuk kar andar jhānkā to kafan kī paṭṭiyāñ wahāñ paṛī nazar āīñ. Lekin wuh andar na gayā. ⁶ Phir Shamāūn Patras us ke pīchhe pahuñch kar qabr meñ dāḵhil huā. Us ne bhī dekhā ki kafan kī paṭṭiyāñ wahāñ paṛī haiñ ⁷ aur sāth wuh kapṛā bhī jis meñ Īsā kā sar liptā huā thā. Yih kapṛā tah kiyā gayā thā aur paṭṭiyoñ se alag paṛā thā. ⁸ Phir dūsra shāgird jo pahle pahuñch gayā thā, wuh bhī dāḵhil huā. Jab us ne yih dekhā to wuh imān lāyā. ⁹ (Lekin ab bhī wuh kalām-e-muqaddas kī yih peshgoī nahīñ samajhte the ki use murdoñ

meñ se jī uṭhnā hai.) ¹⁰ Phir donoñ shāgird ghar wāpas chale gae.

Īsā Mariyam Magdalīnī par Zāhir Hotā Hai

¹¹ Lekin Mariyam ro ro kar qabr ke sāmne kharī rahī. Aur rote hue us ne jhuk kar qabr meñ jhānkā ¹² to kyā dekhtī hai ki do farishte safed libās pahne hue wahāñ baiṭhe haiñ jahāñ pahle Īsā kī lāsh paṛī thī, ek us ke sirhāne aur dūsrā wahāñ jahāñ pahle us ke pānw the. ¹³ Unhoñ ne Mariyam se pūchhā, “Ai kḥātūn, tū kyoñ ro rahī hai?”

Us ne kahā, “Wuh mere Kḥudāwand ko le gae haiñ, aur mālūm nahīñ ki unhoñ ne use kahāñ rakh diyā hai.”

¹⁴ Phir us ne pīchhe muṛ kar Īsā ko wahāñ khaṛe dekhā, lekin us ne use na pahchānā. ¹⁵ Īsā ne pūchhā, “Ai kḥātūn, tū kyoñ ro rahī hai, kis ko dhūnd rahī hai?”

Yih soch kar ki wuh mālī hai us ne kahā, “Janāb, agar āp use le gae haiñ to mujhe batā deñ ki use kahāñ rakh diyā hai tāki use le jāūñ.”

¹⁶ Īsā ne us se kahā, “Mariyam!”

Wuh us kī taraf muṛī aur bol uṭhī, “Rabbūnī!” (Is kā matlab Arāmī zabān meñ ustād hai.)

¹⁷ Īsā ne kahā, “Mere sāth chimṭī na rah, kyoñki abhī maiñ ūpar, Bāp ke pās nahīñ gayā. Lekin bhāiyoñ ke pās jā aur unheñ batā, ‘Maiñ apne Bāp aur tumhāre Bāp ke pās wāpas jā rahā hūñ, apne Kḥudā aur tumhāre Kḥudā ke pās.’”

¹⁸ Chunāñche Mariyam Magdalīnī shāgirdoñ ke pās gaī aur unheñ ittalā dī, “Maiñ ne Kḥudāwand ko dekhā hai aur us ne mujh se yih bāteñ kahīñ.”

Īsā Apne Shāgirdoñ par Zāhir Hotā Hai

¹⁹ Us Itwār kī shām ko shāgird jamā the. Unhoñ ne darwāzon par tāle lagā die the kyoñki wuh Yahūdiyoñ se ḍarte the. Achānak Īsā un ke darmiyān ā khaṛā huā aur kahā, “Tumhārī salāmatī ho,” ²⁰ aur unheñ apne hāthoñ aur pahlū ko dikhāyā. Kḥudāwand ko dekh kar wuh nihāyat khush hue. ²¹ Īsā ne dubārā kahā, “Tumhārī salāmatī ho! Jis tarah Bāp ne mujhe bhejā usī tarah maiñ tum ko bhej rahā hūñ.” ²² Phir un par phūnk kar us ne farmāyā, “Rūhul-quds ko pā lo. ²³ Agar tum kisī ke gunāhoñ ko muāf karo to wuh muāf kie jāeñge. Aur agar tum unheñ muāf na karo to wuh muāf nahīñ kie jāeñge.”

Tomā Shak Kartā Hai

²⁴ Bārah shāgirdoñ meñ se Tomā jis kā laqab Juṛwān thā Īsā ke āne par maujūd na thā. ²⁵ Chunāñche dūsre shāgirdoñ ne use batāyā, “Ham ne Kḥudāwand ko dekhā

hai!” Lekin Tomā ne kahā, “Mujhe yaqīn nahīn ātā. Pahle mujhe us ke hāthoñ meñ kīloñ ke nishān nazar āeñ aur maiñ un meñ apnī unglī ḍālūñ, pahle maiñ apne hāth ko us ke pahlū ke zaḡhm meñ ḍālūñ. Phir hī mujhe yaqīn āegā.”

²⁶ Ek haftā guzar gayā. Shāgird dubārā makān meñ jamā the. Is martabā Tomā bhī sāth thā. Agarche darwāzoñ par tāle lage the phir bhī Īsā un ke darmiyān ā kar khaṛā huā. Us ne kahā, “Tumhārī salāmatī ho!” ²⁷ Phir wuh Tomā se muḡhātib huā, “Apnī unglī ko mere hāthoñ aur apne hāth ko mere pahlū ke zaḡhm meñ ḍāl aur be’etaqād na ho balki imān rakh.”

²⁸ Tomā ne jawāb meñ us se kahā, “Ai mere Ḳhudāwand! Ai mere Ḳhudā!”

²⁹ Phir Īsā ne use batāyā, “Kyā tū is lie imān lāyā hai ki tū ne mujhe dekhā hai? Mubārak haiñ wuh jo mujhe dekhe baḡhair mujh par imān lāte haiñ.”

Is Kitāb kā Maqsad

³⁰ Īsā ne apne shāgirdoñ kī maujūdagī meñ mazīd bahut-se aise ilāhī nishān dikhāe jo is kitāb meñ darj nahīn haiñ. ³¹ Lekin jitne darj haiñ un kā maqsad yih hai ki āp imān lāeñ ki Īsā hī Masīh yānī Allāh kā Farzand hai aur āp ko is imān ke wasīle se us ke nām se zindagī hāsil ho.

21

Īsā Jhīl par Shāgirdoñ par Zāhir Hotā Hai

¹ Is ke bād Īsā ek bār phir apne shāgirdoñ par zāhir huā jab wuh Tibariyās yānī Galīl kī Jhīl par the. Yih yoñ huā.

² Kuchh shāgird Shamāūn Patras ke sāth jamā the, Tomā jo Juṛwāñ kahlātā thā, Natanel jo Galīl ke Qānā se thā, Zabdi ke do beṭe aur mazīd do shāgird.

³ Shamāūn Patras ne kahā, “Maiñ machhlī pakaṛne jā rahā hūñ.”

Dūsroñ ne kahā, “Ham bhī sāth jāenge.” Chunānche wuh nikal kar kashtī par sawār hue. Lekin us pūrī rāt ek bhī machhlī hāth na āī. ⁴ Subah-sawere Īsā jhīl ke kināre par ā khaṛā huā. Lekin shāgirdoñ ko mālūm nahīn thā ki wuh Īsā hī hai. ⁵ Us ne un se pūchhā, “Bachcho, kyā tumheñ khāne ke lie kuchh mil gayā?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Nahīn.”

⁶ Us ne kahā, “Apnā jāl kashtī ke dāeñ hāth ḍālo, phir tum ko kuchh milegā.” Unhoñ ne aisā kiyā to machhliyoñ kī itnī baṛī tādād thī ki wuh jāl kashtī tak na lā sake.

⁷ Is par Ḳhudāwand ke pyāre shāgird ne Patras se kahā, “Yih to Ḳhudāwand hai.” Yih sunte hī ki Ḳhudāwand hai Shamāūn Patras apnī chādar oṛh kar pānī meñ kūd paṛā.

(Us ne chādar ko kām karne ke lie utār liyā thā.) ⁸ Dūsre shāgird kashtī par sawār us ke pīchhe āe. Wuh kināre se zyādā dūr nahīn the, taq̄riban sau mīṭar ke fāsile par the. Is lie wuh machhliyon se bhare jāl ko pānī meñ khīnch khīnch kar ḡhushkī tak lāe. ⁹ Jab wuh kashtī se utre to dekhā ki lakaṛī ke koeloñ kī āg par machhliyañ bhunī jā rahī haiñ aur sāth roṭī bhī hai. ¹⁰ Īsā ne un se kahā, “Un machhliyon meñ se kuchh le āo jo tum ne abhī pakaṛī haiñ.”

¹¹ Shamāūn Patras kashtī par gayā aur jāl ko ḡhushkī par ghasīṭ lāyā. Yih jāl 153 baṛī machhliyon se bharā huā thā, to bhī wuh na phaṭā. ¹² Īsā ne un se kahā, “Āo, nāshtā kar lo.” Kisī bhī shāgird ne sawāl karne kī jurrat na kī ki “Āp kaun haiñ?” Kyoñki wuh to jānte the ki yih Ḳhudāwand hī hai. ¹³ Phir Īsā āyā aur roṭī le kar unheñ dī aur isī tarah machhli bhī unheñ khilāi.

¹⁴ Īsā ke jī uṭhne ke bād yih tīsri bār thī ki wuh apne shāgirdoñ par zāhir huā.

Īsā kā Patras se Sawāl

¹⁵ Nāshte ke bād Īsā Shamāūn Patras se muḡhātib huā, “Yūhannā ke beṭe Shamāūn, kyā tū in kī nisbat mujh se zyādā muhabbat kartā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, āp to jānte haiñ ki maiñ āp ko pyār kartā hūñ.”

Īsā bolā, “Phir mere leloñ ko charā.” ¹⁶ Tab Īsā ne ek aur martabā pūchhā, “Shamāūn Yūhannā ke beṭe, kyā tū mujh se muhabbat kartā hai?”

Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, āp to jānte haiñ ki maiñ āp ko pyār kartā hūñ.”

Īsā bolā, “Phir merī bheṛoñ kī gallābānī kar.” ¹⁷ Tīsri bār Īsā ne us se pūchhā, “Shamāūn Yūhannā ke beṭe, kyā tū mujhe pyār kartā hai?”

Tīsri dafā yih sawāl sunane se Patras ko baṛā dukh huā. Us ne kahā, “Ḳhudāwand, āp ko sab kuchh mālūm hai. Āp to jānte haiñ ki maiñ āp ko pyār kartā hūñ.”

Īsā ne us se kahā, “Merī bheṛoñ ko charā.

¹⁸ Maiñ tujhe sach batātā hūñ ki jab tū jawān thā to tū ḡhud apnī kamr bāndh kar jahān jī chāhtā ghūmtā-phirtā thā. Lekin jab tū būrḡhā hogā to tū apne hāthoñ ko āge baṛhāegā aur koī aur terī kamr bāndh kar tujhe le jāegā jahān terā dil nahīn karegā.” ¹⁹ (Īsā kī yih bāt is taraf ishārā thā ki Patras kis qism kī maut se Allāh ko jalāl degā.) Phir us ne use batāyā, “Mere pīchhe chal.”

Īsā aur Dūsra Shāgird

²⁰ Patras ne muṛ kar dekhā ki jo shāgird Īsā ko pyārā thā wuh un ke pīchhe chal rahā hai. Yih wuhī shāgird thā jis ne shām ke khāne ke daurān Īsā kī taraf sar jhukā kar pūchhā thā, “Ḳhudāwand, kaun āp ko dushman ke hawāle karegā?”
²¹ Ab use dekh kar Patras ne sawāl kiyā, “Ḳhudāwand, is ke sāth kyā hogā?”

²² Īsā ne jawāb diyā, “Agar main chāhūn ki yih mere wāpas āne tak zindā rahe to tujhe kyā? Bas tū mere pīchhe chaltā rah.”

²³ Natīje meñ bhāiyon meñ yih ḳhayāl phail gayā ki yih shāgird nahīn maregā. Lekin Īsā ne yih bāt nahīn kī thī. Us ne sirf yih kahā thā, “Agar main chāhūn ki yih mere wāpas āne tak zindā rahe to tujhe kyā?”

²⁴ Yih wuh shāgird hai jis ne in bāton kī gawāhī de kar inheñ qalamband kar diyā hai. Aur ham jānte haiñ ki us kī gawāhī sachchī hai.

Khulāsā

²⁵ Īsā ne is ke alāwā bhī bahut kuchh kiyā. Agar us kā har kām qalamband kiyā jātā to mere ḳhayāl meñ pūrī duniyā meñ yih kitābeñ rakhne kī gunjāish na hotī.

Āmāl

¹ Muazzaz Thiyufilus, pahlī kitāb meñ maiñ ne sab kuchh bayān kiyā jo Īsā ne shurū se le kar ² us din tak kiyā aur sikhāyā, jab use āsmān par uṭhāyā gayā. Jāne se pahle us ne apne chune hue rasūloñ ko Rūhul-quds kī mārifat mazīd hidāyāt dīñ. ³ Apne dukh uṭhāne aur maut sahne ke bād us ne apne āp ko zāhir karke unheñ bahut-sī dalīloñ se qāyl kiyā ki wuh wāqāī zindā hai. Wuh chālīs din ke daurān un par zāhir hotā aur unheñ Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ batātā rahā. ⁴ Jab wuh abhī un ke sāth thā us ne unheñ hukm diyā, “Yarūshalam ko na chhoṛnā balki is intazār meñ yihīñ ṭhahro ki Bāp kā wādā pūrā ho jāe, wuh wādā jis ke bāre meñ maiñ ne tum ko āgāh kiyā hai. ⁵ Kyoñki Yahyā ne to pānī se baptismā diyā, lekin tum ko thoṛe dinoñ ke bād Rūhul-quds se baptismā diyā jāegā.”

Īsā ko Uṭhāyā Jātā Hai

⁶ Jo wahāñ jamā the unhoñ ne us se pūchhā, “Kḥudāwand, kyā āp isī waqt Isrāīl ke lie us kī bādshāhī dubārā qāym kareñge?”

⁷ Īsā ne jawāb diyā, “Yih jānanā tumhārā kām nahīñ hai balki sirf Bāp kā jo aise auqāt aur tārīkheñ muqarrar karne kā iḳhtiyār rakhtā hai. ⁸ Lekin tumheñ Rūhul-quds kī quwwat milegī jo tum par nāzil hogā. Phir tum Yarūshalam, pūre Yahūdiyā aur Sāmariya balki duniyā kī intahā tak mere gawāh hoge.” ⁹ Yih kah kar wuh un ke deḳhte deḳhte uṭhā liyā gayā. Aur ek bādāl ne use un kī nazaron se ojhal kar diyā.

¹⁰ Wuh abhī āsmān kī taraf dekh hī rahe the ki achānak do ādmī un ke pās ā khaṛe hue. Donoñ safed libās pahne hue the. ¹¹ Unhoñ ne kahā, “Galīl ke mardo, āp kyoñ khaṛe āsmān kī taraf dekh rahe haiñ? Yihī Īsā jise āp ke pās se āsmān par uṭhāyā gayā hai usī tarah wāpas āegā jis tarah āp ne use ūpar jāte hue dekhā hai.”

Yahūdāh kā Jānashīn

¹² Phir wuh Zaitūn ke pahār se Yarūshalam Shahr wāpas chale gae. (Yih pahār shahr se taqṛīban ek kilomīṭar dūr hai.) ¹³ Wahāñ pahuñch kar wuh us bālākhāne meñ dāḳhil hue jis meñ wuh ṭhahre hue the, yānī Patras, Yūhannā, Yāqūb aur Andriyās, Filippus aur Tomā, Bartulmāī aur Mattī, Yāqūb bin Halfai, Shamāūn Mujāhid aur Yahūdāh bin Yāqūb. ¹⁴ Yih sab yaddil ho kar duā meñ lage rahe.

Kuchh aurateñ, Īsā kī māñ Mariyam aur us ke bhāi bhī sāth the.

¹⁵ Un dinon meñ Patras bhāiyon meñ kharā huā. Us waqt taqriban 120 log jamā the. Us ne kahā, ¹⁶ “Bhāiyo, lāzim thā ki kalām-e-muqaddas kī wuh peshgoī pūrī ho jo Rūhul-quds ne Dāūd kī marifat Yahūdāh ke bāre meñ kī. Yahūdāh un kā rāhnumā ban gayā jinhon ne Īsā ko giriftār kiyā, ¹⁷ go use ham meñ shumār kiyā jātā thā aur wuh isī k̄hidmat meñ hamāre sāth sharīk thā.”

¹⁸ (Jo paise Yahūdāh ko us ke ḡhalat kām ke lie mil gae the un se us ne ek khet k̄harīd liyā thā. Wahāñ wuh sar ke bal gir gayā, us kā peṭ phaṭ gayā aur us kī tamām antariyāñ bāhar nikal paṛīñ. ¹⁹ Is kā charchā Yarūshalam ke tamām bāshindon meñ phail gayā, is lie yih khet un kī mādarī zabān meñ Haqaldamā ke nām se mashhūr huā jis kā matlab hai K̄hūn kā Khet.)

²⁰ Patras ne apnī bāt jāri rakhī, “Yihī bāt zabūr kī kitāb meñ likhī hai, ‘Us kī rihāishgāh sunsān ho jāe, koī us meñ ābād na ho.’ Yih bhī likhā hai, ‘Koī aur us kī zimmedārī uṭhāe.’ ²¹ Chunāñche ab zarūrī hai ki ham Yahūdāh kī jagah kisī aur ko chun leñ. Yih shaḳhs un mardon meñ se ek ho jo us pūre waqt ke daurān hamāre sāth safr karte rahe jab K̄hudāwand Īsā hamāre sāth thā, ²² yāñi us ke Yahyā ke hāth se baptismā lene se le kar us waqt tak jab use hamāre pās se uṭhāyā gayā. Lāzim hai ki un meñ se ek hamāre sāth Īsā ke jī uṭhne kā gawāh ho.”

²³ Chunāñche unhon ne do ādmī pesh kie, Yūsuf jo Barsabbā kahlātā thā (us kā dūsrā nām Yūstus thā) aur Mattiyāh. ²⁴ Phir unhon ne duā kī, “Ai K̄hudāwand, tū har ek ke dil se wāqif hai. Ham par zāhir kar ki tū ne in donon meñ se kis ko chunā hai ²⁵ tāki wuh us k̄hidmat kī zimmedārī uṭhāe jo Yahūdāh chhoṛ kar wahāñ chalā gayā jahāñ use jānā hī thā.” ²⁶ Yih kah kar unhon ne donon kā nām le kar qurā ḍālā to Mattiyāh kā nām niklā. Lihāzā use bhī gyārah rasūlon meñ shāmil kar liyā gayā.

2

Rūhul-quds kī Āmad

¹ Phir Īd-e-Pantikust kā din āyā. Sab ek jagah jamā the ² ki achānak āsmān se aisī āwāz āi jaise shadīd āndhī chal rahī ho. Pūrā makān jis meñ wuh baiṭhe the is āwāz se gūñj uṭhā. ³ Aur unheñ shole kī laueñ jaisī nazar āīñ jo alag alag ho kar un meñ se har ek par utar kar ṭhahar gaīñ. ⁴ Sab Rūhul-quds se bhar gae aur muḳhtalif ḡhairmulkī zabānon

meñ bolne lage, har ek us zabān meñ jo bolne kī Rūhul-quds ne use taurīq dī.

⁵ Us waqt Yarūshalam meñ aise k̄hudātars Yahūdī ṭhahre hue the jo āsmān tale kī har qaum meñ se the. ⁶ Jab yih āwāz sunāi dī to ek baṛā hujūm jamā huā. Sab ghabrā gae kyonki har ek ne imāndāron ko apnī mādarī zabān meñ bolte sunā. ⁷ Saḡht hairatzadā ho kar wuh kahne lage, “Kyā yih sab Galīl ke rahne wāle nahīn haiñ?” ⁸ To phir yih kis tarah ho saktā hai ki ham meñ se har ek unheñ apnī mādarī zabān meñ bāteñ karte sun rahā hai ⁹ jabki hamāre mamālik yih haiñ: Pārthiyā, Mādiyā, Ailām, Masoputāmiyā, Yahūdiyā, Kappadukiyā, Puntus, Āsiyā, ¹⁰ Farūgiyā, Pamfiliyā, Misr aur Libiyā kā wuh ilāqā jo Kuren ke irdgird hai. Rom se bhī log maujūd haiñ. ¹¹ Yahān Yahūdī bhī haiñ aur Ġhairiyahūdī naumurīd bhī, Krete ke log aur Arab ke bāshinde bhī. Aur ab ham sab ke sab in ko apnī apnī zabān meñ Allāh ke azīm kāmōñ kā zikr karte sun rahe haiñ.” ¹² Sab dang rah gae. Uljhan meñ paṛ kar wuh ek dūsre se pūchhne lage, “Is kā kyā matlab hai?”

¹³ Lekin kuchh log un kā mazāq uṛā kar kahne lage, “Yih bas naī mai pī kar nashe meñ dhut ho gae haiñ.”

Patras kā Paighām

¹⁴ Phir Patras bāqī gyārah rasūloñ samet khaṛā ho kar ūñchī āwāz se un se muḡhātib huā, “Sunēñ, Yahūdī bhāiyo aur Yarūshalam ke tamām rahne wālo! Jān leñ aur ḡhaur se merī bāt sun leñ! ¹⁵ Āp kā k̄hayāl hai ki yih log nashe meñ haiñ. Lekin aisā nahīn hai. Dekheñ, abhī to subah ke nau baje kā waqt hai. ¹⁶ Ab wuh kuchh ho rahā hai jis kī peshgoī Yoel nabī ne kī thī,

¹⁷ ‘Allāh farmātā hai ki āk̄hirī dinoñ meñ
maiñ apne Rūh ko tamām insānoñ par unḡel dūngā.
Tumhāre beṭe-beṭiyāñ nabuwwat kareñge,
tumhāre naujawān royāeñ aur
tumhāre buzurg k̄hāb dekheñge.

¹⁸ Un dinoñ meñ
maiñ apne Rūh ko apne k̄hādimoñ aur k̄hādīmāoñ par
bhī unḡel dūngā,
aur wuh nabuwwat kareñge.

¹⁹ Maiñ ūpar āsmān par mojize dikhāūngā
aur nīche zamīn par ilāhī nishān zāhir karūngā,
k̄hūn, āg aur dhueñ ke bādāl.

²⁰ Sūraj tārik ho jāegā,
chāñd kā rang k̄hūn-sā ho jāegā,
aur phir Rab kā azīm aur jalālī din āegā.

²¹ Us waqt jo bhī Rab kā nām legā

najāt pāegā.’

²² Isrāīl ke mardo, merī bāt suneñ! Allāh ne āp ke sāmne hī Īsā Nāsarī kī tasdīq kī, kyoñki us ne us ke wasīle se āp ke darmiyān ajūbe, mojize aur ilāhī nishān dikhāe. Āp ḳhud is bāt se wāqif haiñ. ²³ Lekin Allāh ko pahle hī ilm thā ki kyā honā hai, kyoñki us ne ḳhud apñi marzī se muḳarrar kiyā thā ki Īsā ko dushman ke hawāle kar diyā jāe. Chunāñche āp ne bedīn logoñ ke zariye use salīb par chaḳhwā kar qatl kiyā. ²⁴ Lekin Allāh ne use maut kī aziyatnāk girift se āzād karke zindā kar diyā, kyoñki mumkin hī nahīn thā ki maut use apne qabze meñ rakhe. ²⁵ Chunāñche Dāūd ne us ke bāre meñ kahā,

‘Rab har waqt merī āñkhoñ ke sāmne rahā.

Wuh mere dahne hāth rahtā hai
tāki maiñ na ḍagmaḡāñ.

²⁶ Is lie merā dil shādmān hai,
aur merī zabān ḳhushī ke nāre lagātī hai.

Hāñ, merā badan purummīd zindagī guzāregā.

²⁷ Kyoñki tū merī jān ko Pātāl meñ nahīn chhoḡegā,
aur na apne muḳaddas ko galne-sarñe kī naubat tak pahuñchne degā.

²⁸ Tū ne mujhe zindagī kī rāhoñ se āḡāh kar diyā hai,
aur tū apne huzūr mujhe ḳhushī se sarshār karegā.’

²⁹ Mere bhāiyo, agar ijāzat ho to maiñ āp ko dilerī se apne buzurg Dāūd ke bāre meñ kuchh batāñ. Wuh to faut ho kar dafnāyā gayā aur us kī qabr āj tak hamāre darmiyān maujūd hai. ³⁰ Lekin wuh nabī thā aur jāntā thā ki Allāh ne ḡasam khā kar mujh se wādā kiyā hai ki wuh merī aulād meñ se ek ko mere taḳht par biṭhāegā. ³¹ Mazkūrā āyāt meñ Dāūd mustaqbil meñ dekh kar Masīh ke jī uṭhne kā zikr kar rahā hai, yāñi ki na use Pātāl meñ chhoḡā gayā, na us kā badan galne-sarñe kī naubat tak pahuñchā. ³² Allāh ne isī Īsā ko zindā kar diyā hai aur ham sab is ke gawāh haiñ. ³³ Ab use sarfarāz karke Ḳhudā ke dahne hāth biṭhāyā gayā aur Bāp kī taraf se use mau’ūdā Rūhul-quḡds mil gayā hai. Isī ko us ne ham par unḡel diyā, jis tarah āp dekh aur sun rahe haiñ. ³⁴ Dāūd ḳhud to āsmān par nahīn chaḳhā, to bhī us ne farmāyā,

‘Rab ne mere Rab se kahā,
mere dahne hāth baiṭh

³⁵ jab tak maiñ tere dushmanoñ ko
tere pāñwoñ kī chaukī na banā dūñ.’

³⁶ Chunāñche pūrā Isrāīl yaqīn jāne ki jis Īsā ko āp ne maslūb kiyā hai use hī Allāh ne Ḳhudāwand aur Masīh banā diyā hai.”

³⁷ Patras kī yih bāteñ sun kar logoñ ke dil chhid gae. Unhoñ ne Patras aur bāqī rasūloñ se pūchhā, “Bhāiyo, phir ham kyā karen?”

³⁸ Patras ne jawāb diyā, “Āp meñ se har ek taubā karke Īsā ke nām par baptismā le tāki āp ke gunāh muāf kar die jāeñ. Phir āp ko Rūhul-quds kī nemat mil jāegī. ³⁹ Kyoñki yih dene kā wādā āp se aur āp ke bachchoñ se kiyā gayā hai, balki un se bhī jo dūr ke haiñ, un sab se jinheñ Rab hamārā Ḳhudā apne pās bulāegā.”

⁴⁰ Patras ne mazīd bahut-sī bātoñ se unheñ nasīhat kī aur samjhāyā ki “Is ṭerhī nasl se nikal kar najāt pāeñ.”

⁴¹ Jinhoñ ne Patras kī bāt qabūl kī un kā baptismā huā. Yoñ us din jamāt meñ taqriban 3,000 afrād kā izāfā huā. ⁴² Yih imāndār rasūloñ se tālīm pāne, rifāqat rakhne aur rifāqatī khānoñ aur duāoñ meñ sharīk hote rahe.

Imāndāroñ kī Hairatangez Zindagī

⁴³ Sab par ḳhauf chhā gayā aur rasūloñ kī taraf se bahut-se mojize aur ilāhī nishān dikhāe gae. ⁴⁴ Jo bhī imān lāte the wuh ek jagah jamā hote the. Un kī har chīz mushtarakā hotī thī. ⁴⁵ Apnī milkiyat aur māl faroḳht karke unhoñ ne har ek ko us kī zarūrat ke mutābiq diyā. ⁴⁶ Rozānā wuh yakdilī se Baitul-muqaddas meñ jamā hote rahe. Sāth sāth wuh Masīh kī yād meñ apne gharoñ meñ roṭī ṭoṭe, barī ḳhushī aur sādagī se rifāqatī khānā khāte ⁴⁷ aur Allāh kī tamjīd karte rahe. Us waqt wuh tamām logoñ ke manzūr-e-nazar the. Aur Ḳhudāwand roz baroz jamāt meñ najātyāftā logoñ kā izāfā kartā rahā.

3

Langarē Ādmī kī Shifā

¹ Ek dopahar Patras aur Yūhannā duā karne ke lie Baitul-muqaddas kī taraf chal paṛe. Tīn baj gae the. ² Us waqt log ek paidāishī langarē ko uṭhā kar wahān lā rahe the. Rozānā use sahan ke us darwāze ke pās lāyā jātā thā jo ‘Ḳhūbsūrat Darwāzā’ kahlātā thā tāki wuh Baitul-muqaddas ke sahoñ meñ dāḳhil hone wāloñ se bhīk māng sake. ³ Patras aur Yūhannā Baitul-muqaddas meñ dāḳhil hone wāle the to langarā un se bhīk māngne lagā. ⁴ Patras aur Yūhannā ḡhaur se us kī taraf deḳhne lage. Phir Patras ne kahā, “Hamārī taraf deḳheñ.” ⁵ Is tawaqqo se ki use kuchh milegā langarā un kī taraf mutawajjih huā. ⁶ Lekin Patras ne kahā, “Mere pās na to chāndī hai, na sonā, lekin jo kuchh hai wuh āp ko de detā hūñ. Nāsarat ke Īsā Masīh ke nām se uṭheñ aur chaleñ-phireñ!” ⁷ Us ne us kā dahnā hāth pakaṛ kar use khaṛā kiyā. Usī waqt langarē ke pāñw aur ṭaḳhne mazbūt

ho gae. ⁸ Wuh uchhal kar kharā huā aur chalne-phirne lagā. Phir wuh chalte, kūdte aur Allāh kī tamjīd karte hue un ke sāth Baitul-muqaddas meñ dākḥil huā. ⁹ Aur tamām logon ne use chalte phirte aur Allāh kī tamjīd karte hue dekhā. ¹⁰ Jab unhoñ ne jān liyā ki yih wuhī ādmī hai jo Ḳhūbsūrat nāmī darwāze par baiṭhā bhīk māngā kartā thā to wuh us kī tabdīlī dekh kar dang rah gae.

Baitul-muqaddas meñ Patras kā Paiḡhām

¹¹ Wuh sab dauṛ kar Sulemān ke barāmde meñ āe jahāñ bhīk māngne wālā ab tak Patras aur Yūhannā se liṭṭā huā thā. ¹² Yih dekh kar Patras un se muḡhātib huā, “Isrāīl ke hazarāt, āp yih dekh kar kyon hairān haiñ? Āp kyon ghūr ghūr kar hamārī taraf dekh rahe haiñ goyā ham ne apnī zātī tāqat yā dīndārī ke bāis yih kiyā hai ki yih ādmī chal-phir sake? ¹³ Yih hamāre bāpdādā ke Ḳhudā, Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb ke Ḳhudā kī taraf se hai jis ne apne bande Īsā ko jalāl diyā hai. Yih wuhī Īsā hai jise āp ne dushman ke hawāle karke Pilātus ke sāmne radd kiyā, agarche wuh use rihā karne kā faislā kar chukā thā. ¹⁴ Āp ne us Quddūs aur Rāstbāz ko radd karke taqāzā kiyā ki Pilātus us ke ewaz ek qātil ko rihā karke āp ko de de. ¹⁵ Āp ne zindagī ke sardār ko qatl kiyā, lekin Allāh ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā. Ham is bāt ke gawāh haiñ. ¹⁶ Āp to is ādmī se wāqif haiñ jise dekh rahe haiñ. Ab wuh Īsā ke nām par īmān lāne se bahāl ho gayā hai, kyonki jo īmān Īsā ke zariye miltā hai usī ne is ādmī ko āp ke sāmne pūrī sehhatmandī atā kī.

¹⁷ Mere bhāiyo, main jāntā hūñ ki āp aur āp ke rāhnumāon ko saḥīh ilm nahīñ thā, is lie āp ne aisā kiyā. ¹⁸ Lekin Allāh ne wuh kuchh pūrā kiyā jis kī peshgoī us ne tamām nabiyon kī mārifat kī thī, yāñī yih kī us kā Masīh dukh uṭhāegā. ¹⁹ Ab taubā karen aur Allāh kī taraf rujū lāen tāki āp ke gunāhoñ ko miṭāyā jāe. ²⁰ Phir āp ko Rab ke huzūr se tāzagī ke din muyassar āenge aur wuh dubārā Īsā yāñī Masīh ko bhej degā jise āp ke lie muqarrar kiyā gayā hai. ²¹ Lāzim hai ki wuh us waqt tak āsmān par rahe jab tak Allāh sab kuchh bahāl na kar de, jis tarah wuh ibtidā se apne muqaddas nabiyon kī zabānī farmātā āyā hai. ²² Kyonki Mūsā ne kahā, ‘Rab tumhārā Ḳhudā tumhāre wāste tumhāre bhāiyon meñ se mujh jaise nabī ko barpā karegā. Jo bhī bāt wuh kahe us kī sunanā. ²³ Jo nahīñ sunegā use miṭā kar qaum se nikāl diyā jāegā.’ ²⁴ Aur Samuel se le kar har nabī ne in dinon kī peshgoī kī hai. ²⁵ Āp to in nabiyon kī aulād aur us ahd ke wāris haiñ jo Allāh ne āp ke bāpdādā se qāym kiyā thā, kyonki us ne Ibrāhīm se

kahā thā, ‘Terī aulād se duniyā kī tamām qaumeñ barkat pāeñgī.’ ²⁶ Jab Allāh ne apne bande Īsā ko barpā kiyā to pahle use āp ke pās bhej diyā tāki wuh āp meñ se har ek ko us kī burī rāhoñ se pher kar barkat de.”

4

Patras aur Yūhannā Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

¹ Patras aur Yūhannā logoñ se bāt kar hī rahe the ki imām, Baitul-muqaddas ke pahredāroñ kā kaptān aur Sadūqī un ke pās pahuñche. ² Wuh nārāz the ki rasūl Īsā ke jī uṭhne kī munādī karke logoñ ko murdoñ meñ se jī uṭhne kī tālīm de rahe haiñ. ³ Unhoñ ne unheñ giriftār karke agle din tak jel meñ ḍāl diyā, kyoñki shām ho chukī thī. ⁴ Lekin jinhoñ ne un kā paighām sun liyā thā un meñ se bahut-se log imān lāe. Yoñ imāndāroñ meñ mardoñ kī tādād baḥ kar taqriban 5,000 tak pahuñch gaī.

⁵ Agle din Yarūshalam meñ Yahūdī adālat-e-āliyā ke sardāroñ, buzurgoñ aur shariyat ke ulamā kā ijlas mun’aqid huā. ⁶ Imām-e-āzam Hannā aur isī tarah Kāyfā, Yūhannā, Sikandar aur imām-e-āzam ke ḳhāndān ke dīgar mard bhī shāmil the. ⁷ Unhoñ ne donoñ ko apne darmiyān khaḥā karke pūchhā, “Tum ne yih kām kis quwwat aur nām se kiyā?”

⁸ Patras ne Rūhul-quds se māmūr ho kar un se kahā, “Qaum ke rāhnumāo aur buzurgo, ⁹ āj hamārī pūchh-gachh kī jā rahī hai ki ham ne mazīr ādmī par rahm kā izhār kis ke wasīle se kiyā ki use shifā mil gaī hai. ¹⁰ To phir āp sab aur pūrī qaum Isrāil jān le ki yih Nāsarat ke Īsā Masīh ke nām se huā hai, jise āp ne maslūb kiyā aur jise Allāh ne murdoñ meñ se zindā kar diyā. Yih ādmī usī ke wasīle se sehhat pā kar yahān āp ke sāmne khaḥā hai. ¹¹ Īsā wuh patthar hai jis ke bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, ‘Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.’ Aur āp hī ne use radd kar diyā hai. ¹² Kisī dūsre ke wasīle se najāt hāsīl nahīñ hotī, kyoñki āsmān ke tale ham insānoñ ko koī aur nām nahīñ baḳhshā gayā jis ke wasīle se ham najāt pā sakeñ.”

¹³ Patras aur Yūhannā kī bāteñ sun kar log hairān hue kyoñki wuh dilerī se bāt kar rahe the agarche wuh na to ālim the, na unhoñ ne shariyat kī ḳhās tālīm pāī thī. Sāth sāth sunane wāloñ ne yih bhī jān liyā ki donoñ Īsā ke sāthī haiñ. ¹⁴ Lekin chūñki wuh apnī āñkhoñ se us ādmī ko dekh rahe the jo shifā pā kar un ke sāth khaḥā thā is lie wuh is ke ḳhilāf koī bāt na kar sake. ¹⁵ Chunāñche unhoñ ne un donoñ ko ijlas meñ se bāhar jāne ko kahā aur āpas meñ

salāh-mashwarā karne lage, ¹⁶ “Ham in logoñ ke sāth kyā sulūk karen? Bāt wāzih hai ki un ke zariye ek ilāhī nishān dikhāyā gayā hai. Is kā Yarūshalam ke tamām bāshindoñ ko ilm huā hai. Ham is kā inkār nahīn kar sakte. ¹⁷ Lekin lāzim hai ki unheñ dhamkī de kar hukm deñ ki wuh kisī bhī shaḡhs se yih nām le kar bāt na karen, warnā yih muāmālā qaum meñ mazīd phail jāegā.”

¹⁸ Chunānche unhoñ ne donoñ ko bulā kar hukm diyā ki wuh āindā Īsā ke nām se na kabhī boleñ aur na tālīm deñ.

¹⁹ Lekin Patras aur Yūhannā ne jawāb meñ kahā, “Āp ḡhud faislā kar leñ, kyā yih Allāh ke nazdik ṡhīk hai ki ham us kī nisbat āp kī bāt māneñ? ²⁰ Mumkin hī nahīn ki jo kuchh ham ne dekh aur sun liyā hai use dūsroñ ko sunāne se bāz raheñ.”

²¹ Tab ijlās ke membarān ne donoñ ko mazīd dhamkiyān de kar chhoṛ diyā. Wuh faislā na kar sake ki kyā sazā deñ, kyoñki tamām log Patras aur Yūhannā ke is kām kī wajah se Allāh kī tamjīd kar rahe the. ²² Kyoñki jis ādmī ko mojizānā taur par shifā milī thī wuh chālis sāl se zyādā langaṛā rahā thā.

Dilerī ke lie Duā

²³ Un kī rihāi ke bād Patras aur Yūhannā apne sāthiyōñ ke pās wāpas gae aur sab kuchh sunāyā jo rāhnumā imāmoñ aur buzurgoñ ne unheñ batāyā thā. ²⁴ Yih sun kar tamām imāndāroñ ne mil kar ūñchī āwāz se duā kī, “Ai āqā, tū ne āsmān-o-zamīn aur samundar ko aur jo kuchh un meñ hai ḡhalaḡ kiyā hai. ²⁵ Aur tū ne apne ḡhādīm hamāre bāp Dāūd ke muñh se Rūhul-quḡds kī mārifat kahā,

‘Aḡwām kyoñ taish meñ ā gaī haiñ?

Ummateñ kyoñ bekār sāzishēñ kar rahī haiñ?

²⁶ Duniyā ke bādshāh uṡh khāṛe hue,

hukmrān Rab aur us ke Masīh ke ḡhilāf jamā ho gae haiñ.’

²⁷ Aur wāḡai yihī kuchh is shahr meñ huā. Herodes Antipās, Puntiyus Pilātus, ḡhairyahūdī aur Yahūdī sab tere muḡaddas ḡhādīm Īsā ke ḡhilāf jamā hue jise tū ne masah kiyā thā. ²⁸ Lekin jo kuchh unhoñ ne kiyā wuh tū ne apnī qudrat aur marzī se pahle hī se muḡarrar kiyā thā. ²⁹ Ai Rab, ab un kī dhamkiyōñ par ḡhaur kar. Apne ḡhādīmoñ ko apnā kalām sunāne kī baṛī dilerī atā farmā. ³⁰ Apnī qudrat kā izhār kar tāki ham tere muḡaddas ḡhādīm Īsā ke nām se shifā, ilāhī nishān aur mojize dikhā sakeñ.”

³¹ Duā ke iḡtītām par wuh jagah hil gaī jahāñ wuh jamā the. Sab Rūhul-quḡds se māmūr ho gae aur dilerī se Allāh kā kalām sunāne lage.

Imāndāroñ kī Mushtarakā Milkiyat

³² Īmāndāroṅ kī pūrī jamāt yakdil thī. Kisī ne bhī apnī milkiyat kī kisī chīz ke bāre meṅ nahīn kahā ki yih merī hai balki un kī har chīz mushtarakā thī. ³³ Aur rasūl baṛe ikhtiyār ke sāth Ḳhudāwand Īsā ke jī uṭhne kī gawāhī dete rahe. Allāh kī baṛī mehrbānī un sab par thī. ³⁴ Un meṅ se koī bhī zarūratmand nahīn thā, kyonki jis ke pās bhī zamīneṅ yā makān the us ne unheṅ faroḳht karke raqam ³⁵ rasūloṅ ke pānwoṅ meṅ rakh dī. Yoṅ jamāshudā paison meṅ se har ek ko utne die jāte jitnoṅ kī use zarūrat hotī thī.

³⁶ Masalan Yūsuf nāmī ek ādmī thā jis kā nām rasūloṅ ne Barnabās (Hauslā-afzāī kā Beṭā) rakhā thā. Wuh Lāwī qabile se aur Jazīrā-e-Qubrus kā rahne wālā thā. ³⁷ Us ne apnā ek khet faroḳht karke paise rasūloṅ ke pānwoṅ meṅ rakh die.

5

Hananiyāh aur Safīrā

¹ Ek aur ādmī thā jis ne apnī bīwī ke sāth mil kar apnī koī zamīn bech dī. Un ke nām Hananiyāh aur Safīrā the.

² Lekin Hananiyāh pūrī raqam rasūloṅ ke pās na lāyā balki us meṅ se kuchh apne lie rakh chhoṛā aur bāqī rasūloṅ ke pānwoṅ meṅ rakh diyā. Us kī bīwī bhī is bāt se wāqif thī.

³ Lekin Patras ne kahā, “Hananiyāh, Iblīs ne āp ke dil ko yoṅ kyon bhar diyā hai ki āp ne Rūhul-quḍs se jhūṭ bolā hai? Kyonki āp ne zamīn kī raqam ke kuchh paise apne pās rakh lie haiṅ. ⁴ Kyā yih zamīn faroḳht karne se pahle āp kī nahīn thī? Aur use bech kar kyā āp paise jaise chāhte istemāl nahīn kar sakte the? Āp ne kyon apne dil meṅ yih ṭhān liyā? Āp ne hameṅ nahīn balki Allāh ko dhokā diyā hai.”

⁵ Yih sunte hī Hananiyāh farsh par gir kar mar gayā. Aur tamām sunane wāloṅ par baṛī dahshat tārī ho gaī. ⁶ Jamāt ke naujawānoṅ ne uṭh kar lāsh ko kafan meṅ lapet diyā aur use bāhar le jā kar dafn kar diyā.

⁷ Taqṛīban tīn ghaṅṅe guzar gae to us kī bīwī andar āī. Use mālūm na thā ki shauhar ko kyā huā hai.

⁸ Patras ne us se pūchhā, “Mujhe bataēṅ, kyā āp ko apnī zamīn ke lie itnī hī raqam milī thī?”

Safīrā ne jawāb diyā, “Jī, itnī hī raqam thī.”

⁹ Patras ne kahā, “Kyon āp donoṅ Rab ke Rūh ko āzmāne par muttāfiq hue? Dekho, jinhoṅ ne āp ke ḳhāwind ko dafnāyā hai wuh darwāze par khare haiṅ aur āp ko bhī uṭhā kar bāhar le jāeṅge.” ¹⁰ Usī lamhe Safīrā Patras ke pānwoṅ meṅ gir kar mar gaī. Naujawān andar āe to us kī lāsh dekh kar use bhī bāhar le gae aur us ke shauhar ke

pās dafn kar diyā. ¹¹ Pūrī jamāt balki har sunane wāle par baṛā ḵhauf tāri ho gayā.

Mojize

¹² Rasūlon kī mārifat awām meñ bahut-se ilāhī nishān aur mojize zāhir hue. Us waqt tamām imāndār yakdilī se Baitul-muqaddas meñ Sulemān ke barāmde meñ jamā huā karte the. ¹³ Bāqī log un se qarībī tālluq rakhne kī jurrat nahīn karte the, agarche awām un kī bahut izzat karte the. ¹⁴ To bhī Ḵhudāwand par imān rakhne wāle mard-o-ḵhawātīn kī tādād baṛhtī gaī. ¹⁵ Log apne marīzon ko chārpāiyon aur chaṭāiyon par rakh kar saṛakon par lāte the tāki jab Patras wahān se guzare to kam az kam us kā sāyā kisī na kisī par paṛ jāe. ¹⁶ Bahut-se log Yarūshalam ke irdgird kī ābādiyon se bhī apne marīzon aur badrūh-giriftā azīzon ko lāte, aur sab shifā pāte the.

Rasūlon kī Īzārasānī

¹⁷ Phir imām-e-āzam Sadūqī firqe ke tamām sāthiyon ke sāth harkat meñ āyā. Hasad se jal kar ¹⁸ unhoñ ne rasūlon ko giriftār karke awāmī jel meñ ḍāl diyā. ¹⁹ Lekin rāt ko Rab kā ek farishtā qaidḵhāne ke darwāzon ko khol kar unheñ bāhar lāyā. Us ne kahā, ²⁰ “Jāo, Baitul-muqaddas meñ khāṛe ho kar logoñ ko is naī zindagī se mutālliq sab bāteñ sunāo.” ²¹ Farishte kī sun kar rasūl subah-sawere Baitul-muqaddas meñ jā kar tālīm dene lage.

Ab aisā huā ki imām-e-āzam apne sāthiyon samet pahuñchā aur Yahūdī adālat-e-āliyā kā ijlās mun'aqid kiyā. Is meñ Isrāīl ke tamām buzurg sharīk hue. Phir unhoñ ne apne mulāzimon ko qaidḵhāne meñ bhej diyā tāki rasūlon ko lā kar un ke sāmne pesh kiyā jāe. ²² Lekin jab wuh wahān pahuñche to patā chalā ki rasūl jel meñ nahīn haiñ. Wuh wāpas āe aur kahne lage, ²³ “Jab ham pahuñche to jel baṛī ehtiyāt se band thī aur darwāzon par pahredār khāṛe the. Lekin jab ham darwāzon ko khol kar andar gae to wahān koī nahīn thā!” ²⁴ Yih sun kar Baitul-muqaddas ke pahredāron kā kaptān aur rāhnumā imām baṛī uljhan meñ paṛ gae aur sochne lage ki ab kyā hogā? ²⁵ Itne meñ koī ā kar kahne lagā, “Bāt suneñ, jin ādmiyon ko āp ne jel meñ ḍālā thā wuh Baitul-muqaddas meñ khāṛe logoñ ko tālīm de rahe haiñ.” ²⁶ Tab Baitul-muqaddas ke pahredāron kā kaptān apne mulāzimon ke sāth rasūlon ke pās gayā aur unheñ lāyā, lekin zabardastī nahīn, kyonki wuh ḍarte the ki jamāshudā log unheñ sangsār na kar deñ.

²⁷ Chunānche unhoñ ne rasūlon ko lā kar ijlās ke sāmne khāṛā kiyā. Imām-e-āzam un se muḵhātib huā, ²⁸ “Ham ne to tum ko saḵhtī se manā kiyā thā ki is ādmī kā nām

le kar tālīm na do. Is ke baraks tum ne na sirf apnī tālīm Yarūshalam kī har jagah tak pahuñchā dī hai balki hamen is ādmī kī maut ke zimmedār bhī ṭhahrānā chāhte ho.”

²⁹ Patras aur bāqī rasūlon ne jawāb diyā, “Lāzim hai ki ham pahle Allāh kī sunen, phir insān kī. ³⁰ Hamāre bāpdādā ke Ḳhudā ne Isā ko zindā kar diyā, usī shaḳhs ko jise āp ne salīb par chaṛhwā kar mār ḍālā thā. ³¹ Allāh ne usī ko Hukmrān aur Najātdahindā kī haisiyat se sarfarāz karke apne dahne hāth biṭhā liyā tāki wuh Isrāīl ko taubā aur gunāhon kī muāfi kā mauqā farāham kare. ³² Ham ḳhud in bāton ke gawāh haiñ aur Rūhul-quḍs bhī, jise Allāh ne apne farmānbardāron ko de diyā hai.”

³³ Yih sun kar adālat ke log taish meñ ā kar unheñ qatl karnā chāhte the. ³⁴ Lekin ek Farīsī ālim ijlās meñ khaṛā huā jis kā nām Jamliyel thā. Pūrī qaum meñ wuh izzatdār thā. Us ne hukm diyā ki rasūlon ko thoṛī der ke lie ijlās se nikāl diyā jāe. ³⁵ Phir us ne kahā, “Mere Isrāīlī bhāiyo, ḡhaur se socheñ ki āp in ādmiyon ke sāth kyā kareñge. ³⁶ Kyonki kuchh der huī Thiyūdās uṭh kar kahne lagā ki maiñ koī ḳhās shaḳhs hūñ. Taqriban 400 ādmī us ke piche lag gae. Lekin use qatl kiyā gayā aur us ke pairokār bikhar gae. Un kī sargarmiyon se kuchh na huā. ³⁷ Is ke bād mardumshumārī ke dinoñ meñ Yahūdāh Galilī uṭhā. Us ne bhī kāfi logoñ ko apne pairokār banā kar baḡhāwat karne par uksāyā. Lekin use bhī mār diyā gayā aur us ke pairokār muntashir hue. ³⁸ Yih pesh-e-nazar rakh kar merā mashwarā yih hai ki in logoñ ko chhoṛ deñ, inheñ jāne deñ. Agar in kā irādā yā sargarmiyāñ insānī haiñ to sab kuchh ḳhud baḳhud ḳhatm ho jāegā. ³⁹ Lekin agar yih Allāh kī taraf se hai to āp inheñ ḳhatm nahīñ kar sakeñge. Aisā na ho ki āḳhirkār āp Allāh hī ke ḳhilāf laṛ rahe hon.”

Hāzirīn ne us kī bāt mān lī. ⁴⁰ Unhon ne rasūlon ko bulā kar un ko koṛe lagwāe. Phir unhon ne unheñ Isā kā nām le kar bolne se manā kiyā aur phir jāne diyā. ⁴¹ Rasūl Yahūdī adālat-e-āliyā se nikal kar chale gae. Yih bāt un ke lie baṛī ḳhushī kā bāis thī ki Allāh ne hamen is lāyq samjhā hai ki Isā ke nām kī ḳhātir be’izzat ho jāen. ⁴² Is ke bād bhī wuh rozānā Baitul-muqaddas aur muḳhtalif gharon meñ jā jā kar sikhāte aur is ḳhushḳhabrī kī munādī karte rahe ki Isā hī Masīh hai.

6

Rasūlon ke Sāt Madadgār

¹ Un dinoñ meñ jab Isā ke shāgirdon kī tādād baṛhtī gai to Yūnānī zabān bolne wāle imāndār Ibrānī bolne wāle

īmāndāroṅ ke bāre meṅ burburāne lage. Unhoṅ ne kahā, “Jab rozmarā kā khānā taq̄sīm hotā hai to hamārī bewāoṅ ko nazarandāz kiyā jātā hai.” ² Tab bārah rasūloṅ ne shāgirdoṅ kī pūrī jamāt ko ikaṭṭhā karke kahā, “Yih ṭhik nahīn ki ham Allāh kā kalām sikhāne kī k̄hidmat ko chhoṛ kar khānā taq̄sīm karne meṅ masrūf raheṅ. ³ Bhāiyo, yih bāt pesh-e-nazar rakh kar apne meṅ se sāt ādmī chun leṅ, jin ke nek kirdār kī āp tasdīq kar sakte haiṅ aur jo Rūhul-quds aur hikmat se māmūr haiṅ. Phir ham unheṅ khānā taq̄sīm karne kī yih zimmedārī de kar ⁴ apnā pūrā waqt duā aur kalām kī k̄hidmat meṅ sarf kar sakeṅge.”

⁵ Yih bāt pūrī jamāt ko pasand āī aur unhoṅ ne sāt ādmī chun lie: Stifanus (jo īmān aur Rūhul-quds se māmūr thā), Filippus, Pruḡhurus, Nikānor, Tīmon, Parminās aur Antākiyā kā Nīkulāus. (Nīkulāos Ghairyahūdī thā jis ne Īsā par īmān lāne se pahle Yahūdī mazhab ko apnā liyā thā.) ⁶ In sāt ādmiyoṅ ko rasūloṅ ke sāmne pesh kiyā gayā to unhoṅ ne in par hāth rakh kar duā kī.

⁷ Yoṅ Allāh kā paighām phailtā gayā. Yarūshalam meṅ īmāndāroṅ kī tādād nihāyat barṭī gaī aur Baitul-muqaddas ke bahut-se imām bhī īmān le āe.

Stifanus kī Giriftārī

⁸ Stifanus Allāh ke fazl aur quwwat se māmūr thā aur logoṅ ke darmiyān baṛe baṛe mojize aur ilāhī nishān dikhātā thā. ⁹ Ek dīn kuchh Yahūdī Stifanus se baḥs karne lage. (Wuh Kuren, Iskandariyā, Kilikiyā aur sūbā Asiyā ke rahne wāle the aur un ke ibādatk̄hāne kā nām Libartīniyoṅ yānī Āzād Kie Gae Ghulāmoṅ kā Ibādatk̄hānā thā.) ¹⁰ Lekin wuh na us kī hikmat kā sāmna kar sake, na us Rūh kā jo kalām karte waqt us kī madad kartā thā. ¹¹ Is lie unhoṅ ne bāz ādmiyoṅ ko yih kahne ko uksāyā ki “Is ne Mūsā aur Allāh ke bāre meṅ kufr bakā hai. Ham k̄hud is ke gawāh haiṅ.” ¹² Yoṅ ām logoṅ, buzurgoṅ aur shariyat ke ulamā meṅ halchal mach gaī. Wuh Stifanus par chaṛh āe aur use ghasiṭ kar Yahūdī adālat-e-āliyā ke pās lāe. ¹³ Wahāṅ unhoṅ ne jhūṭe gawāh khare kie jinhoṅ ne kahā, “Yih ādmī Baitul-muqaddas aur shariyat ke k̄hilāf bāteṅ karne se bāz nahīn ātā. ¹⁴ Ham ne is ke muṅh se sunā hai ki Īsā Nāsari yih maqām tabāh karegā aur wuh rasm-o-riwāj badal degā jo Mūsā ne hamāre sapurd kie haiṅ.” ¹⁵ Jab ijlas meṅ baiṭhe tamām log ghūr ghūr kar Stifanus kī taraf dekḥne lage to us kā chehrā farishte kā-sā nazar āyā.

7

Stifanus kī Taqrīr

¹ Imām-e-āzam ne pūchhā, “Kyā yih sach hai?”

² Stifanus ne jawāb diyā, “Bhāiyo aur buzurgo, merī bāt sunēn. Jalāl kā Ḳhudā hamāre bāp Ibrāhīm par zāhir huā jab wuh abhī Māsopotāmiyā meñ ābād thā. Us waqt wuh Hārān meñ muntaqīl nahīn huā thā. ³ Allāh ne us se kahā, ‘Apne watan aur apnī qaum ko chhoṛ kar is mulk meñ chalā jā jo main tujhe dikhāūngā.’ ⁴ Chunānche wuh Kasdiyōn ke mulk ko chhoṛ kar Hārān meñ rahne lagā. Wahān us kā bāp faut huā to Allāh ne use is mulk meñ muntaqīl kiyā jis meñ āp āj tak ābād haiñ. ⁵ Us waqt Allāh ne use is mulk meñ koī bhī maurūsī zamīn na dī thī, ek murabbā fuṭ tak bhī nahīn. Lekin us ne us se wādā kiyā, ‘Main is mulk ko tere aur terī aulād ke qabze meñ kar dūngā,’ agarche us waqt Ibrāhīm ke hān koī bachchā paidā nahīn huā thā. ⁶ Allāh ne use yih bhī batāyā, ‘Terī aulād aise mulk meñ rahegī jo us kā nahīn hogā. Wahān wuh ajnabī aur ghulām hogī, aur us par 400 sāl tak bahut zulm kiyā jāegā. ⁷ Lekin main us qaum kī adālat karūnga jis ne use ghulām banāyā hogā. Is ke bād wuh us mulk meñ se nikal kar is maqām par merī ibādat karenge.’ ⁸ Phir Allāh ne Ibrāhīm ko khatnā kā ahd diyā. Chunānche jab Ibrāhīm kā beṭā Is’hāq paidā huā to bāp ne āṭhweñ dīn us kā khatnā kiyā. Yih silsilā jāri rahā jab Is’hāq kā beṭā Yāqūb paidā huā aur Yāqūb ke bārah beṭe, hamāre bārah qabīloñ ke sardār.

⁹ Yih sardār apne bhāī Yūsuf se hasad karne lage aur is lie use bech diyā. Yoñ wuh ghulām ban kar Misr pahuñchā. Lekin Allāh us ke sāth rahā ¹⁰ aur use us kī tamām musībatoñ se rihāi dī. Us ne use dānāi atā karke is qābil banā diyā ki wuh Misr ke bādshāh Firaun kā manzūr-e-nazar ho jāe. Yoñ Firaun ne use Misr aur apne pūre gharāne par hukmrān muqarrar kiyā. ¹¹ Phir tamām Misr aur Kanān meñ kāl paṛā. Log baṛī musībat meñ paṛ gae aur hamāre bāpdādā ke pās bhī kḥurāk khatm ho gaī. ¹² Yāqūb ko patā chalā ki Misr meñ ab tak anāj hai, is lie us ne apne beṭoñ ko anāj kḥarīdne ko wahān bhej diyā. ¹³ Jab unheñ dūsri bār wahān jānā paṛā to Yūsuf ne apne āp ko apne bhāiyoñ par zāhir kiyā, aur Firaun ko Yūsuf ke kḥāndān ke bāre meñ āgāh kiyā gayā. ¹⁴ Is ke bād Yūsuf ne apne bāp Yāqūb aur tamām rishtedāroñ ko bulā liyā. Kul 75 afrād āe. ¹⁵ Yoñ Yāqūb Misr pahuñchā. Wahān wuh aur hamāre bāpdādā mar gae. ¹⁶ Unheñ Sikam meñ lā kar us qabr meñ dafnāyā gayā jo Ibrāhīm ne Hamor kī aulād se paise de kar kḥarīdī thī.

17 Phir wuh waqt qarīb ā gayā jis kā wādā Allāh ne Ibrāhīm se kiyā thā. Misr meñ hamārī qaum kī tādād bahut baṛh chukī thī. 18 Lekin hote hote ek nayā bādshāh taḳhtnashīn huā jo Yūsuf se nāwāqif thā. 19 Us ne hamārī qaum kā istehsāl karke un se badsulūkī kī aur unheñ apne shīrkḥār bachchoñ ko zāe karne par majbūr kiyā. 20 Us waqt Mūsā paidā huā. Wuh Allāh ke nazdik ḳhūbsūrat bachchā thā aur tīn māh tak apne bāp ke ghar meñ pālā gayā. 21 Is ke bād wālidain ko use chhoṛnā paṛā, lekin Firaun kī beṭī ne use lepālak banā kar apne beṭe ke taur par pālā. 22 Aur Mūsā ko Misriyoñ kī hikmat ke har shobe meñ tarbiyat milī. Use bolne aur amal karne kī zabardast qābiliyat hāsil thī.

23 Jab wuh chālīs sāl kā thā to use apnī qaum Isrāīl ke logoñ se milne kā ḳhayāl āyā. 24 Jab us ne un ke pās jā kar dekhā ki ek Misrī kisī Isrāīlī par tashaddud kar rahā hai to us ne Isrāīlī kī himāyat karke mazlūm kā badlā liyā aur Misrī ko mār ḍālā. 25 Us kā ḳhayāl to yih thā ki mere bhāiyoñ ko samajh āegī ki Allāh mere wasīle se unheñ rihāi degā, lekin aisā nahīn thā. 26 Agle din wuh do Isrāīliyoñ ke pās se guzarā jo āpas meñ laṛ rahe the. Us ne sulah karāne kī koshish meñ kahā, ‘Mardo, āp to bhāi haiñ. Āp kyoñ ek dūsre se ḡhalat sulūk kar rahe haiñ?’ 27 Lekin jo ādmī dūsre se badsulūkī kar rahā thā us ne Mūsā ko ek taraf dhakel kar kahā, ‘Kis ne āp ko ham par hukmrān aur qāzī muqarrar kiyā hai?’ 28 Kyā āp mujhe bhī qatl karnā chāhte haiñ jis tarah kal Misrī ko mār ḍālā thā?’ 29 Yih sun kar Mūsā farār ho kar Mulk-e-Midiyān meñ ajnabī ke taur par rahne lagā. Wahāñ us ke do beṭe paidā hue.

30 Chālīs sāl ke bād ek farishtā jaltī huī kāñṭedār jhāṛī ke shole meñ us par zāhir huā. Us waqt Mūsā Sīnā Pahār ke qarīb registān meñ thā. 31 Yih manzar dekh kar Mūsā hairān huā. Jab wuh us kā muāynā karne ke lie qarīb pahuñchā to Rab kī āwāz sunāi dī, 32 ‘Main tere bāpdādā kā Ḳhudā, Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb kā Ḳhudā hūñ.’ Mūsā thartharāne lagā aur us taraf deḳhne kī jurrat na kī. 33 Phir Rab ne us se kahā, ‘Apnī jūtiyāñ utār, kyoñki tū muqaddas zamīn par kharā hai. 34 Main ne Misr meñ apnī qaum kī burī hālat dekhī aur un kī āheñ sunī haiñ, is lie unheñ bachhāne ke lie utar āyā hūñ. Ab jā, main tujhe Misr bhejtā hūñ.’

35 Yoñ Allāh ne us shaḳhs ko un ke pās bhej diyā jise wuh yih kah kar radd kar chuke the ki ‘Kis ne āp ko ham par hukmrān aur qāzī muqarrar kiyā hai?’ Jaltī huī kāñṭedār jhāṛī meñ maujūd farishte kī mārifat Allāh ne

Mūsā ko un ke pās bhej diyā tāki wuh un kā hukmrān aur najātdahindā ban jāe. ³⁶ Aur wuh mojize aur ilāhī nishān dikhā kar unheñ Misr se nikāl lāyā, phir Bahr-e-Qulzum se guzar kar 40 sāl ke daurān registān meñ un kī rāhnumāi kī. ³⁷ Mūsā ne khud Isrāīliyon ko batāyā, ‘Allāh tumhāre wāste tumhāre bhāiyon meñ se mujh jaise nabī ko barpā karegā.’ ³⁸ Mūsā registān meñ qaum kī jamāt meñ sharīk thā. Ek taraf wuh us farishte ke sāth thā jo Sīnā Pahār par us se bāteñ kartā thā, dūsri taraf hamāre bāpdādā ke sāth. Farishte se use zindagibakhsh bāteñ mil gaīn jo use hamāre sapurd karnī thīn.

³⁹ Lekin hamāre bāpdādā ne us kī sunane se inkār karke use radd kar diyā. Dil hī dil meñ wuh Misr kī taraf rujū kar chuke the. ⁴⁰ Wuh Hārūn se kahne lage, ‘Aeñ, hamāre lie dewatā banā deñ jo hamāre āge āge chalte hue hamāri rāhnumāi kareñ. Kyoñki kyā mālūm ki us bande Mūsā ko kyā huā hai jo hameñ Misr se nikāl lāyā.’ ⁴¹ Usī waqt unhoñ ne bachhre kā but banā kar use qurbāniyān pesh kīn aur apne hāthoñ ke kām kī khushī manāi. ⁴² Is par Allāh ne apnā muñh pher liyā aur unheñ sitāron kī pūjā kī girift meñ chhoṛ diyā, bilkul usī tarah jis tarah nabiyon ke sahife meñ likhā hai,

‘Ai Isrāīl ke gharāne,

jab tum registān meñ ghūmte-phirte the

to kyā tum ne un 40 sāloñ ke daurān

kabhī mujhe zabah aur ghallā kī qurbāniyān pesh kīn?

⁴³ Nahīn, us waqt bhī tum Malik Dewatā kā tābūt

aur Rifān Dewatā kā sitārā uṭhāe phirte the,

go tum ne apne hāthoñ se yih but

pūjā karne ke lie banā lie the.

Is lie maiñ tumheñ jilāwatan karke

Bābal ke pār basā dūngā.’

⁴⁴ Registān meñ hamāre bāpdādā ke pās mulāqāt kā khaimā thā. Use us namūne ke mutābiq banāyā gayā thā jo Allāh ne Mūsā ko dikhāyā thā. ⁴⁵ Mūsā kī maut ke bād hamāre bāpdādā ne use wirse meñ pā kar apne sāth le liyā jab unhoñ ne Yashua kī rāhnumāi meñ is mulk meñ dākḥil ho kar us par qabzā kar liyā. Us waqt Allāh us meñ ābād qaumoñ ko un ke āge āge nikāltā gayā. Yoñ mulāqāt kā khaimā Dāūd Bādshāh ke zamāne tak mulk meñ rahā. ⁴⁶ Dāūd Allāh kā manzūr-e-nazar thā. Us ne Yāqūb ke Khudā ko ek sukūnatgāh muhaiyā karne kī ijāzat māngī. ⁴⁷ Lekin Sulemān ko us ke lie makān banāne kā ezāz hāsīl huā.

⁴⁸ Haqīqat meñ Allāh T'ālā insān ke hāth ke banāe hue makānoñ meñ nahīn rahtā. Nabī Rab kā farmān yoñ bayān kartā hai,

⁴⁹ 'Āsmān merā taḡht hai

aur zamīn mere pāñwoñ kī chaukī,

to phir tum mere lie kis qism kā ghar banāoge?

Wuh jagah kahān hai jahān main ārām karūnga?

⁵⁰ Kyā mere hāth ne yih sab kuchh nahīn banāyā?

⁵¹ Ai gardankash logo! Beshak āp kā ḡhatnā huā hai jo Allāh kī qaum kā zāhirī nishān hai. Lekin us kā āp ke diloñ aur kānoñ par kuchh bhī asar nahīn huā. Āp apne bāpdādā kī tarah hameshā Rūhul-ḡuds kī muḡhālafat karte rahte haiñ. ⁵² Kyā kabhī koī nabī thā jise āp ke bāpdādā ne na satāyā? Unhoñ ne unheñ bhī ḡatl kiyā jinhoñ ne rāstbāz Masīh kī peshgoī kī, us shaḡhs kī jise āp ne dushmanoñ ke hawāle karke mār ḡalā. ⁵³ Āp hī ko farishtoñ ke hāth se Allāh kī shariyat hāsīl huī magar us par amal nahīn kiyā.”

Stifanus ko Sangsār Kiyā Jātā Hai

⁵⁴ Stifanus kī yih bāteñ sun kar ijlās ke log taish meñ ā kar dānt pīsne lage. ⁵⁵ Lekin Stifanus Rūhul-ḡuds se māmūr apnī nazar uṡhā kar āsmān kī taraf takne lagā. Wahān use Allāh kā jalāl nazar āyā, aur Īsā Allāh ke dahne hāth khaṡā thā. ⁵⁶ Us ne kahā, “Dekho, mujhe āsmān khulā huā dikhāi de rahā hai aur Ibn-e-Ādam Allāh ke dahne hāth khaṡā hai!”

⁵⁷ Yih sunte hī unhoñ ne chīḡh chīḡh kar hāthoñ se apne kānoñ ko band kar liyā aur mil kar us par jhapaṡ paṡe. ⁵⁸ Phir wuh use shahr se nikāl kar sangsār karne lage. Aur jin logoñ ne us ke ḡhilāf ḡawāhī dī thī unhoñ ne apnī chādareñ utār kar ek jawān ādmī ke pāñwoñ meñ rakh dīñ. Us ādmī kā nām Sāul thā. ⁵⁹ Jab wuh Stifanus ko sangsār kar rahe the to us ne duā karke kahā, “Ai Ḳhudāwand Īsā, merī rūh ko ḡabūl kar.” ⁶⁰ Phir ḡhuṡne ṡek kar us ne ūñchī āwāz se kahā, “Ai Ḳhudāwand, unheñ is ḡunāh ke zimmedār na ṡhahrā.” Yih kah kar wuh intaḡāl kar gayā.

8

¹ Aur Sāul ko bhī Stifanus kā ḡatl manzūr thā.

Sāul Jamāt ko Satātā Hai

Us din Yarūshalam meñ maujūd jamāt saḡht izārasānī kī zad meñ ā gaī. Is lie siwāe rasūloñ ke tamām imāndār Yahūdiyā aur Sāmariya ke ilāqoñ meñ titar-bitar ho gae. ² Kuchh ḡhudātars ādmiyoñ ne Stifanus ko dafn karke ro ro kar us kā mātam kiyā.

³ Lekin Sāūl Īsā kī jamāt ko tabāh karne par tulā huā thā. Us ne ghar ghar jā kar īmāndār mard-o-ḳhawātīn ko nikāl diyā aur unheñ ghasīṭ kar qaidḳhāne meñ ḍalwā diyā.

Ḳhushḳhabrī Sāmariya meñ Phail Jātī Hai

⁴ Jo īmāndār bikhar gae the wuh jagah jagah jā kar Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāte phire. ⁵ Is tarah Filippus Sāmariya ke kisī shahr ko gayā aur wahān ke logoñ ko Masīh ke bāre meñ batāyā. ⁶ Jo kuchh bhī Filippus ne kahā aur jo bhī ilāhī nishān us ne dikhāe, us par sunane wāle hujūm ne yakdīl ho kar tawajjuh dī. ⁷ Bahut-se logoñ meñ se badrūheñ zordār chīḳheñ mār mār kar nikal gāin, aur bahut-se maflūjoñ aur langarōñ ko shifā mil gāi. ⁸ Yoñ us shahr meñ baṛī shādmānī phail gāi.

⁹ Wahān kāfī arse se ek ādmī rahtā thā jis kā nām Shamāūn thā. Wuh jādūgar thā aur us ke hairatangez kām se Sāmariya ke log bahut muta'assir the. Us kā apnā dāwā thā ki main koī ḳhās shaḳhs hūn. ¹⁰ Is lie sab log chhoṭe se le kar baṛe tak us par ḳhās tawajjuh dete the. Un kā kahnā thā, 'Yih ādmī wuh ilāhī quwwat hai jo Azīm kahlātī hai.' ¹¹ Wuh is lie us ke pīchhe lag gae the ki us ne unheñ baṛī der se apne hairatangez kāmōñ se muta'assir kar rakhā thā. ¹² Lekin ab log Filippus kī Allāh kī bādshāhī aur Īsā ke nām ke bāre meñ ḳhushḳhabrī par īmān le āe, aur mard-o-ḳhawātīn ne baptismā liyā. ¹³ Ḳhud Shamāūn ne bhī īmān lā kar baptismā liyā aur Filippus ke sāth rahā. Jab us ne wuh baṛe ilāhī nishān aur mojīze dekhe jo Filippus ke hāth se zāhir hue to wuh hakkā-bakkā rah gayā.

¹⁴ Jab Yarūshalam meñ rasūloñ ne sunā ki Sāmariya ne Allāh kā kalām qabūl kar liyā hai to unhoñ ne Patras aur Yūhannā ko un ke pās bhej diyā. ¹⁵ Wahān pahuñch kar unhoñ ne un ke lie duā kī ki unheñ Rūhul-quds mil jāe, ¹⁶ kyoñki abhī Rūhul-quds un par nāzil nahīn huā thā balki unheñ sirf Ḳhudāwand Īsā ke nām meñ baptismā diyā gayā thā. ¹⁷ Ab jab Patras aur Yūhannā ne apne hāth un par rakhe to unheñ Rūhul-quds mil gayā.

¹⁸ Shamāūn ne dekhā ki jab rasūl logoñ par hāth rakhte haiñ to un ko Rūhul-quds miltā hai. Is lie us ne unheñ paise pesh karke ¹⁹ kahā, "Mujhe bhī yih iḳhtiyār de deñ ki jis par main hāth rakhūn use Rūhul-quds mil jāe."

²⁰ Lekin Patras ne jawāb diyā, "Āp ke paise āp ke sāth ḡhārat ho jāeñ, kyoñki āp ne sochā ki Allāh kī nemat paison se ḳharīdī jā saktī hai. ²¹ Is ḳhidmat meñ āp kā koī hissā nahīn hai, kyoñki āp kā dil Allāh ke sāmne ḳhālis nahīn hai. ²² Apnī is sharārat se taubā karke Ḳhudāwand se duā

kareñ. Shāyad wuh āp ko is irāde kī muāfi de jo āp ne dil meñ rakhā hai. ²³ Kyoñki main dekhṭā hūñ ki āp karwe pit se bhare aur nārāstī ke bandhan meñ jakare hue haiñ.”

²⁴ Shamāūn ne kahā, “Phir Ḳhudāwand se mere lie duā kareñ ki āp kī mazkūrā musibatoñ meñ se mujh par koī na ae.”

²⁵ Ḳhudāwand ke kalām kī gawāhī dene aur us kī munādī karne ke bād Patras aur Yūhannā wāpas Yarūshalam ke lie rawānā hue. Rāste meñ unhoñ ne Sāmariya ke bahut-se dehatoñ meñ Allāh kī ḵhushḵhabrī sunāi.

Filippus aur Ethopiyā kā Afsar

²⁶ Ek din Rab ke farishte ne Filippus se kahā, “Uṭh kar junūb kī taraf us rāh par jā jo registān meñ se guzar kar Yarūshalam se Ḡhazzā ko jāti hai.” ²⁷ Filippus uṭh kar rawānā huā. Chalthe chalthe us kī mulāqāt Ethopiyā kī malikā Kandāke ke ek ḵhwājāsārā se huī. Malikā ke pūre ḵhazāne par muqarrar yih darbārī ibādat karne ke lie Yarūshalam gayā thā ²⁸ aur ab apne mulk meñ wāpas jā rahā thā. Us waqt wuh rath meñ sawār Yasāyāh Nabī kī kitāb kī tilawat kar rahā thā. ²⁹ Rūhul-quds ne Filippus se kahā, “Us ke pās jā kar rath ke sāth ho le.” ³⁰ Filippus dauṛ kar rath ke pās pahuñchā to sunā ki wuh Yasāyāh Nabī kī kitāb kī tilawat kar rahā hai. Us ne pūchhā, “Kyā āp ko us sab kī samajh āti hai jo āp parh rahe haiñ?”

³¹ Darbārī ne jawāb diyā, “Main kyonkar samjhūñ jab tak koī merī rāhnumāi na kare?” Aur us ne Filippus ko rath meñ sawār hone kī dāwat di. ³² Kalām-e-muqaddas kā jo hawālā wuh parh rahā thā yih thā,

‘Use bheṛ kī tarah zabah karne ke lie le gae.

Jis tarah lelā bāl katarne wāle ke sāmne ḵhāmosh rahtā hai,

usī tarah us ne apnā muñh na kholā.

³³ Us kī tazlīl kī gaī aur use insāf na milā.

Kaun us kī nasl bayān kar saktā hai?

Kyoñki us kī jān duniyā se chhīn lī gaī.’

³⁴ Darbārī ne Filippus se pūchhā, “Mehrbānī karke mujhe batā dijie ki nabī yahāñ kis kā zikr kar rahā hai, apnā yā kisi aur kā?” ³⁵ Jawāb meñ Filippus ne kalām-e-muqaddas ke isī hawāle se shurū karke use Īsā ke bāre meñ ḵhushḵhabrī sunāi. ³⁶ Saṛak par safr karte karte wuh ek jagah se guzare jahāñ pānī thā. Ḳhwājāsārā ne kahā, “Dekheñ, yahāñ pānī hai. Ab mujhe baptismā lene se kaun-sī chīz rok saktī hai?”

³⁷ [Filippus ne kahā, “Agar āp pūre dil se imān lāeñ to le sakte haiñ.” Us ne jawāb diyā, “Main imān rakhtā hūñ ki Īsā Masīh Allāh kā Farzand hai.”]

³⁸ Us ne rath ko rokne kā hukm diyā. Donoñ pānī meñ utar gae aur Filippus ne use baptismā diyā. ³⁹ Jab wuh pānī se nīkal āe to Ḳhudāwand kā Rūh Filippus ko uṭhā le gayā. Is ke bād ḵhwājāsārā ne use phir kabhī na dekhā, lekin us ne ḵhushī manāte hue apnā safr jāri rakhā. ⁴⁰ Itne meñ Filippus ko Ashdūd Shahr meñ pāyā gayā. Wuh wahāñ aur Qaisariyā tak ke tamām shahroñ meñ se guzar kar Allāh kī ḵhushḵhabrī sunātā gayā.

9

Paulus kī Tabdīlī

¹ Ab tak Sāul Ḳhudāwand ke shāgirdoñ ko dhamkāne aur qatl karne ke darpai thā. Us ne imām-e-āzam ke pās jā kar ² us se guzārish kī ki “Mujhe Damishq meñ Yahūdī ibādatḵhānoñ ke lie sifārishī ḵhat likh kar deñ tāki wuh mere sāth tāwun karen. Kyoñki main wahāñ Masīh kī rāh par chalne wāloñ ko ḵhāh wuh mard hoñ yā ḵhawātīn ḍhūṇḍ kar aur bāndh kar Yarūshalam lānā chāhtā hūñ.”

³ Wuh is maqsad se safr karke Damishq ke qarīb pahuñchā hī thā ki achānak āsmān kī taraf se ek tez raushnī us ke gird chamkī. ⁴ Wuh zamīn par gir paṛā to ek āwāz sunāi dī, “Sāul, Sāul, tū mujhe kyoñ satātā hai?”

⁵ Us ne pūchhā, “Ḳhudāwand, āp kaun haiñ?”

Āwāz ne jawāb diyā, “Main Īsā hūñ jise tū satātā hai. ⁶ Ab uṭh kar shahr meñ jā. Wahāñ tujhe batāyā jāegā ki tujhe kyā karnā hai.”

⁷ Sāul ke pās ḵhaṛe hamsafr dam baḵhud rah gae. Āwāz to wuh sun rahe the, lekin unheñ koī nazar na āyā. ⁸ Sāul zamīn par se uṭhā, lekin jab us ne apnī āñkheñ kholīñ to mālūm huā ki wuh andhā hai. Chunāñche us ke sāthī us kā hāth pakaṛ kar use Damishq le gae. ⁹ Wahāñ tīn dīn ke daurān wuh andhā rahā. Itne meñ us ne na kuchh khāyā, na piyā.

¹⁰ Us waqt Damishq meñ Īsā kā ek shāgird rahtā thā jis kā nām Hananiyāh thā. Ab Ḳhudāwand royā meñ us se hamkalām huā, “Hananiyāh!”

Us ne jawāb diyā, “Jī Ḳhudāwand, main hāzir hūñ.”

¹¹ Ḳhudāwand ne farmāyā, “Uṭh, us galī meñ jā jo ‘Sīdhī’ kahlātī hai. Wahāñ Yahūdāh ke ghar meñ Tarsus ke ek ādmī kā patā karnā jis kā nām Sāul hai. Kyoñki dekh, wuh duā kar rahā hai. ¹² Aur royā meñ us ne dekh liyā hai ki ek ādmī banām Hananiyāh mere pās ā kar apne hāth mujh par rakhegā. Is se merī āñkheñ bahāl ho jāeñgī.”

¹³ Hananiyāh ne etarāz kiyā, “Ai Ḳhudāwand, main ne bahut-se logoñ se us shaḵhs kī sharīr harkatoñ ke bāre

meñ sunā hai. Yarūshalam meñ us ne tere muqaddason ke sāth bahut ziyādatī kī hai. ¹⁴ Ab use rāhnumā imāmoñ se iḡhtiyār mil gayā hai ki yahān bhī har ek ko giriftār kare jo terī ibādat kartā hai.”

¹⁵ Lekin Ḳhudāwand ne kahā, “Jā, yih ādmī merā chunā huā wasilā hai jo merā nām Ġhairyahūdiyoñ, bādshāhoñ aur Isrāīliyoñ tak pahuñchāegā. ¹⁶ Aur main use dikhā dūngā ki use mere nām kī ḡhātir kitnā dukh uṡhānā paṛegā.”

¹⁷ Chunānche Hananiyāh mazkūrā ghar ke pās gayā, us meñ dāḡhil huā aur apne hāth Sāūl par rakh die. Us ne kahā, “Sāūl bhāī, Ḳhudāwand Īsā jo āp par zāhir huā jab āp yahān ā rahe the usī ne mujhe bhejā hai tāki āp dubārā dekh pāeñ aur Rūhul-quḡds se māmūr ho jāeñ.” ¹⁸ Yih kahte hī chhilkōñ jaisī koī chīz Sāūl kī āñkhoñ par se girī aur wuh dubārā deḡhne lagā. Us ne uṡh kar baptismā liyā, ¹⁹ phir kuchh khānā khā kar nae sire se taḡwiyat pāī.

Sāūl Damishq meñ Allāh kī Ḳhushḡhabrī Sunātā Hai

Sāūl kāī din shāgirdoñ ke sāth Damishq meñ rahā. ²⁰ Usī waḡt wuh sīdhā Yahūdī ibādatḡhānoñ meñ jā kar elān karne lagā ki Īsā Allāh kā Farzand hai.

²¹ Aur jis ne bhī use sunā wuh hairān rah gayā aur pūchhā, “Kyā yih wuh ādmī nahīn jo Yarūshalam meñ Īsā kī ibādat karne wāloñ ko halāk kar rahā thā? Aur kyā wuh is maḡsad se yahān nahīn āyā ki aise logoñ ko bāndh kar rāhnumā imāmoñ ke pās le jāe?”

²² Lekin Sāūl roz baroz zor pakaṛtā gayā, aur chūñki us ne sābit kiyā ki Īsā wādā kiyā huā Masīh hai is lie Damishq meñ ābād Yahūdī uljhan meñ paṛ gae.

²³ Chunānche kāfī dinōñ ke bād unhoñ ne mil kar use qatl karne kā mansūbā banāyā. ²⁴ Lekin Sāūl ko patā chal gayā. Yahūdī din rāt shahr ke darwāzoñ kī pahrādārī karte rahe tāki use qatl kareñ, ²⁵ is lie us ke shāgirdoñ ne use rāt ke waḡt ṡokre meñ biṡhā kar shahr kī chārdiwārī ke ek sūrāḡh meñ se utār diyā.

Sāūl Yarūshalam Meñ

²⁶ Sāūl Yarūshalam wāpas chalā gayā. Wahān us ne shāgirdoñ se rābitā karne kī koshish kī, lekin sab us se ḡarte the, kyonki unheñ yaḡīn nahīn āyā thā ki wuh wāḡḡāī Īsā kā shāgird ban gayā hai. ²⁷ Phir Barnabās use rasūloñ ke pās le āyā. Us ne unheñ Sāūl ke bāre meñ sab kuchh batāyā, ki us ne Damishq kī taraf saḡr karte waḡt rāste meñ Ḳhudāwand ko deḡhā, ki Ḳhudāwand us se hamkalām huā thā aur us ne Damishq meñ dilerī se Īsā ke nām se bāt kī thī.

²⁸ Chunānche Sāūl un ke sāth rah kar āzādī se Yarūshalam meñ phirne aur dilerī se Ḳhudāwand Īsā ke nām se kalām karne lagā. ²⁹ Us ne Yūnānī zabān bolne wāle Yahūdiyōñ se bhī muḵhātib ho kar bahs kī, lekin jawāb meñ wuh use qatl karne kī koshish karne lage. ³⁰ Jab bhāiyōñ ko mālūm huā to unhoñ ne use Qaisariyā pahuñchā diyā aur jahāz meñ biṭhā kar Tarsus ke lie rawānā kar diyā.

³¹ Is par Yahūdiyā, Galīl aur Sāmariya ke pūre ilāqe meñ phailī huī jamāt ko amn-o-amān hāsīl huā. Rūhul-quḍs kī himāyat se us kī tāmīr-o-taqwiyat huī, wuh Ḳhudā kā ḵhauf mān kar chaltī rahī aur tādād meñ bhī baṛhṭī gaī.

Patras Luddā aur Yāfā Meñ

³² Ek din jab Patras jagah jagah safr kar rahā thā to wuh Luddā meñ ābād muḡaddasoñ ke pās bhī āyā. ³³ Wahāñ us kī mulāqāt ek ādmī banām Ainiyās se huī. Ainiyās maflūj thā. Wuh āṭh sāl se bistar se uṭh na sakā thā. ³⁴ Patras ne us se kahā, “Ainiyās, Īsā Masīh āp ko shifā detā hai. Uṭh kar apnā bistar sameṭ leñ.” Ainiyās fauran uṭh khaṛā huā. ³⁵ Jab Luddā aur maidānī ilāqe Shārūn ke tamām rahne wāloñ ne use dekhā to unhoñ ne Ḳhudāwand kī taraf rujū kiyā.

³⁶ Yāfā meñ ek aurat thī jo shāgird thī aur nek kām karne aur ḵhairāt dene meñ bahut āge thī. Us kā nām Tabītā (Ġhazālā) thā. ³⁷ Unhīñ dinoñ meñ wuh bīmār ho kar faut ho gaī. Logoñ ne use ḡhusl de kar bālāḵhāne meñ rakh diyā. ³⁸ Luddā Yāfā ke qarīb hai, is lie jab shāgirdoñ ne sunā ki Patras Luddā meñ hai to unhoñ ne us ke pās do ādmiyōñ ko bhej kar iltamās kī, “Sīdhe hamāre pās āen aur der na karen.” ³⁹ Patras uṭh kar un ke sāth chalā gayā. Wahāñ pahuñch kar log use bālāḵhāne meñ le gae. Tamām bewāoñ ne use gher liyā aur rote chillāte wuh sārī qamīseñ aur bāqī libās dīkhāne lagīñ jo Tabītā ne un ke lie banāe the jab wuh abhī zindā thī. ⁴⁰ Lekin Patras ne un sab ko kamre se nikāl diyā aur ḡhuṭne ṭek kar duā kī. Phir lāsh kī taraf muṛ kar us ne kahā, “Tabītā, uṭhen!” Aurat ne apnī āñkheñ khol dīñ. Patras ko dekh kar wuh baiṭh gaī. ⁴¹ Patras ne us kā hāth pakaṛ liyā aur uṭhne meñ us kī madad kī. Phir us ne muḡaddasoñ aur bewāoñ ko bulā kar Tabītā ko zindā un ke sapurd kiyā. ⁴² Yih wāqiyā pūre Yāfā meñ mashhūr huā, aur bahut-se log Ḳhudāwand Īsā par imān lāe. ⁴³ Patras kāfī dinoñ tak Yāfā meñ rahā. Wahāñ wuh chamṛā rangne wāle ek ādmī ke ghar ṭhahrā jis kā nām Shamāūn thā.

10

Patras aur Kurneliyus

¹ Qaisariyā meñ ek Romī afsar * rahtā thā jis kā nām Kurneliyus thā. Wuh us palṭan ke sau faujiyoñ par muqarrar thā jo Itālwī kahlātī thī. ² Kurneliyus apne pūre gharāne samet dīndār aur ḡhudātars thā. Wuh faiyāzī se ḡhairāt detā aur mutawātir duā meñ lagā rahtā thā. ³ Ek dīn us ne tīn baje dopahar ke waqt royā dekhī. Us meñ us ne sāf taur par Allāh kā ek farishtā dekhā jo us ke pās ayā aur kahā, “Kurneliyus!”

⁴ Wuh ghabrā gayā aur use ḡhaur se deḡhte hue kahā, “Mere āqā, farmāeñ.”

Farishte ne kahā, “Tumhārī duāoñ aur ḡhairāt kī qurbānī Allāh ke huzūr pahuñch gaī hai aur manzūr hai. ⁵ Ab kuchh ādmī Yāfā bhej do. Wahāñ ek ādmī banām Shamāūn hai jo Patras kahlātā hai. Use bulā kar le āo. ⁶ Patras ek chamṛā rangne wāle kā mehmān hai jis kā nām Shamāūn hai. Ūs kā ḡhar samundar ke qarīb wāqe hai.”

⁷ Jyoñ hī farishtā chalā gayā Kurneliyus ne do naukarōñ aur apne ḡhidmatgār faujiyoñ meñ se ek ḡhudātars ādmī ko bulāyā. ⁸ Sab kuchh sunā kar us ne unheñ Yāfā bhej diyā.

⁹ Agle dīn Patras dopahar taqriban bārah baje duā karne ke lie chhat par chaṛḡ gayā. Ūs waqt Kurneliyus ke bheje hue ādmī Yāfā Shahr ke qarīb pahuñch gae the. ¹⁰ Patras ko bhūk lagī aur wuh kuchh khānā chāhtā thā. Jab us ke lie khānā taiyār kiyā jā rahā thā to wuh wajd kī hālat meñ ā gayā. ¹¹ Us ne dekhā ki āsmān khul gayā hai aur ek chīz zamīn par utar rahī hai, katān kī baṛī chādar jaisī jo apne chār konoñ se nīche utārī jā rahī hai. ¹² Chādar meñ tamām qism ke jānwar haiñ: chār pāñw rakhne wāle, reñgne wāle aur parinde. ¹³ Phir ek āwāz us se muḡhātib huī, “Uṡḡ, Patras. Kuchh zabah karke khā!”

¹⁴ Patras ne etarāz kiyā, “Hargiz nahīñ ḡhudāwand, maiñ ne kabhī bhī harām yā nāpāk khānā nahīñ khāyā.”

¹⁵ Lekin yih āwāz dubārā us se hamkalām huī, “Jo kuchh Allāh ne pāk kar diyā hai use nāpāk qarār na de.” ¹⁶ Yihī kuchh tīn martabā huā, phir chādar ko achānak āsmān par wāpas uṡḡ liyā gayā.

¹⁷ Patras baṛī uljhan meñ paṛ gayā. Wuh abhī soch rahā thā ki is royā kā kyā matlab hai to Kurneliyus ke bheje hue ādmī Shamāūn ke ḡhar kā patā karke us ke geṡ par pahuñch gae. ¹⁸ Āwāz de kar unhoñ ne pūchhā, “Kyā Shamāūn jo Patras kahlātā hai āp ke mehmān haiñ?”

¹⁹ Patras abhī royā par ḡhaur kar hī rahā thā ki Rūhul-quds us se hamkalām huā, “Shamāūn, tīn mard terī talāsh

* 10:1 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

meñ haiñ. ²⁰ Uṭh aur chhat se utar kar un ke sāth chalā jā. Mat jhijaknā, kyonki main hī ne unheñ tere pās bhejā hai.” ²¹ Chunāñche Patras un ādmiyon ke pās gayā aur un se kahā, “Main wuhī hūñ jise āp ḍhūñḍ rahe haiñ. Āp kyon mere pās āe haiñ?”

²² Unhoñ ne jawāb diyā, “Ham sau faujiyon par muqarrar afsar Kurneliyus ke ghar se āe haiñ. Wuh insāfparwar aur kḥudātars ādmī haiñ. Pūrī Yahūdī qaum is kī tasdīq kar saktī hai. Ek muqaddas farishte ne unheñ hidāyat dī ki wuh āp ko apne ghar bulā kar āp kā paighām suneñ.” ²³ Yih sun kar Patras unheñ andar le gayā aur un kī mehmān-nawāzī kī. Agle din wuh uṭh kar un ke sāth rawānā huā. Yāfā ke kuchh bhāī bhī sāth gae. ²⁴ Ek din ke bād wuh Qaisariyā pahuñch gayā. Kurneliyus un ke intazār meñ thā. Us ne apne rishtedāron aur qaribī doston ko bhī apne ghar jamā kar rakhā thā. ²⁵ Jab Patras ghar meñ dākḥil huā to Kurneliyus ne us ke sāmne gir kar use sijdā kiyā. ²⁶ Lekin Patras ne use uṭhā kar kahā, “Uṭheñ. Main bhī insān hī hūñ.” ²⁷ Aur us se bāteñ karte karte wuh andar gayā aur dekhā ki bahut-se log jamā ho gae haiñ. ²⁸ Us ne un se kahā, “Āp jānte haiñ ki kisī Yahūdī ke lie kisī Ghairyahūdī se rifāqat rakhnā yā us ke ghar meñ jānā manā hai. Lekin Allāh ne mujhe dikhāyā hai ki main kisī ko bhī harām yā nāpāk qarār na dūñ. ²⁹ Is wajah se jab mujhe bulāyā gayā to main etarāz kie baḡhair chalā āyā. Ab mujhe batā dījīe ki āp ne mujhe kyon bulāyā hai?”

³⁰ Kurneliyus ne jawāb diyā, “Chār din kī bāt hai ki main isī waqt dopahar tīn baje duā kar rahā thā. Achānak ek ādmī mere sāmne ā kharā huā. Us ke kapre chamak rahe the. ³¹ Us ne kahā, ‘Kurneliyus, Allāh ne tumhārī duā sun lī aur tumhārī kḥairāt kā kḥayāl kiyā hai. ³² Ab kisī ko Yāfā bhej kar Shamāun ko bulā lo jo Patras kahlātā hai. Wuh chamrā rangne wāle Shamāun kā mehmān hai. Shamāun kā ghar samundar ke qarīb wāqe hai.’ ³³ Yih sunte hī main ne apne logoñ ko āp ko bulāne ke lie bhej diyā. Achchhā huā ki āp ā gae haiñ. Ab ham sab Allāh ke huzūr hāzir haiñ tāki wuh kuchh suneñ jo Rab ne āp ko hameñ batāne ko kahā hai.”

Patras kī Taqrīr

³⁴ Phir Patras bol uṭhā, “Ab main samajh gayā hūñ ki Allāh wāqai jānibdār nahīñ, ³⁵ balki har kisī ko qabūl kartā hai jo us kā kḥauf māntā aur rāst kām kartā hai. ³⁶ Āp Allāh kī us kḥushkḥabrī se wāqif haiñ jo us ne Isrāīliyon ko bhejī, yih kḥushkḥabrī ki Īsā Masīh ke wasīle se salāmatī āī hai. Īsā Masīh sab kā Kḥudāwand hai. ³⁷ Āp ko wuh kuchh mālūm

hai jo Galīl se shurū ho kar Yahūdiyā ke pūre ilāqe meñ huā yānī us baptisme ke bād jis kī munādī Yahyā ne kī. ³⁸ Aur āp jānte haiñ ki Allāh ne Īsā Nāsarī ko Rūhul-quds aur quwwat se masah kiyā aur ki is par us ne jagah jagah jā kar nek kām kiyā aur Iblīs ke dabe hue tamām logoñ ko shifā dī, kyoñki Allāh us ke sāth thā. ³⁹ Jo kuchh bhī us ne Mul-k-e-Yahūd aur Yarūshalam meñ kiyā, us ke gawāh ham khud haiñ. Go logoñ ne use lakaṛī par laṭkā kar qatl kar diyā ⁴⁰ lekin Allāh ne tīsre din use murdoñ meñ se zindā kiyā aur use logoñ par zāhir kiyā. ⁴¹ Wuh pūrī qaum par to zāhir nahīñ huā balki ham par jin ko Allāh ne pahle se chun liyā thā tāki ham us ke gawāh hoñ. Ham ne us ke jī uṭhne ke bād us ke sāth khāne-pīne kī rifāqat bhī rakhī. ⁴² Us waqt us ne hameñ hukm diyā ki munādī karke qaum ko gawāhī do ki Īsā wuhī hai jise Allāh ne zindoñ aur murdoñ par munsif muqarrar kiyā hai. ⁴³ Tamām nabī us kī gawāhī dete haiñ ki jo bhī us par imān lāe use us ke nām ke wasile se gunāhoñ kī muāfi mil jāegī.”

Rūhul-quds Ġhairyahūdiyōñ par Nāzil Hotā Hai

⁴⁴ Patras abhī yih bāt kar hī rahā thā ki tamām sunane wāloñ par Rūhul-quds nāzil huā. ⁴⁵ Jo Yahūdī imāndār Patras ke sāth āe the wuh hakkā-bakkā rah gae ki Rūhul-quds kī nemat Ġhairyahūdiyōñ par bhī unḍelī gai hai, ⁴⁶ kyoñki unhoñ ne dekhā ki wuh Ġhairzabāneñ bol rahe aur Allāh kī tamjīd kar rahe haiñ. Tab Patras ne kahā, ⁴⁷ “Ab kaun in ko baptismā lene se rok saktā hai? Inheñ to hamārī tarah Rūhul-quds hāsīl huā hai.” ⁴⁸ Aur us ne hukm diyā ki unheñ Īsā Masih ke nām se baptismā diyā jāe. Is ke bād unhoñ ne Patras se guzārish kī ki kuchh din hamāre pās ṭhahreñ.

11

Yarūshalam kī Jamāt meñ Patras kī Riporṭ

¹ Yih khabar rasūloñ aur Yahūdiyā ke bāqī bhāiyōñ tak pahuñchī ki Ġhairyahūdiyōñ ne bhī Allāh kā kalām qabūl kiyā hai. ² Chunāñche jab Patras Yarūshalam wāpas āyā to Yahūdī imāndār us par etarāz karne lage, ³ “Āp Ġhairyahūdiyōñ ke ghar meñ gae aur un ke sāth khānā bhī khāyā.” ⁴ Phir Patras ne un ke sāmne tartīb se sab kuchh bayān kiyā jo huā thā.

⁵ “Maiñ Yāfā Shahr meñ duā kar rahā thā ki wajd kī hālat meñ ā kar royā dekhī. Āsmān se ek chīz zamīn par utar rahī hai, katān kī baṛī chādar jaisī jo apne chāroñ konoñ se utārī jā rahī hai. Utartī utartī wuh mujh tak pahuñch

gaī. ⁶ Jab main ne ḡhaur se dekhā to patā chalā ki us meñ tamām qism ke jānwar haiñ: chār pāñw wāle, reñgne wāle aur parinde. ⁷ Phir ek āwāz mujh se muḡhātib huī, ‘Patras, uṭh. Kuchh zabah karke khā!’ ⁸ Main ne etarāz kiyā, ‘Hargiz nahīñ, Ḳhudāwand, main ne kabhī bhī harām yā nāpāk khānā nahīñ khāyā.’ ⁹ Lekin yih āwāz dubārā mujh se hamkalām huī, ‘Jo kuchh Allāh ne pāk kar diyā hai use nāpāk qarār na de.’ ¹⁰ Tīn martabā aisā huā, phir chādar ko jānwaroñ samet wāpas āsmān par uṭhā liyā gayā. ¹¹ Usī waqt tīn ādmī us ghar ke sāmne ruk gae jahān main ṭhahrā huā thā. Unheñ Qaisariyā se mere pās bhejā gayā thā. ¹² Rūhul-quds ne mujhe batāyā ki main baḡhair jhijke un ke sāth chalā jāūñ. Yih mere chhih bhāi bhī mere sāth gae. Ham rawānā ho kar us ādmī ke ghar meñ dāḡhil hue jis ne mujhe bulāyā thā. ¹³ Us ne hameñ batāyā ki ek farishtā ghar meñ us par zāhir huā thā jis ne use kahā thā, ‘Kisī ko Yāfā bhej kar Shamāūn ko bulā lo jo Patras kahlātā hai. ¹⁴ Us ke pās wuh paighām hai jis ke zariye tum apne pūre gharāne samet najāt pāoge.’ ¹⁵ Jab main wahān bolne lagā to Rūhul-quds un par nāzil huā, bilkul usī tarah jis tarah wuh shurū meñ ham par huā thā. ¹⁶ Phir mujhe wuh bāt yād āi jo Ḳhudāwand ne kahī thī, ‘Yahyā ne tum ko pāñī se baptismā diyā, lekin tumheñ Rūhul-quds se baptismā diyā jāegā.’ ¹⁷ Allāh ne unheñ wuhī nemat dī jo us ne hameñ bhī dī thī jo Ḳhudāwand Īsā Masīh par imān lāe the. To phir main kaun thā ki Allāh ko roktā?”

¹⁸ Patras kī yih bāteñ sun kar Yarūshalam ke imāndār etarāz karne se bāz āe aur Allāh kī tamjīd karne lage. Unhoñ ne kahā, “To is kā matlab hai ki Allāh ne Ḡhairyahūdiyoñ ko bhī taubā karne aur abadī zindagī pāne kā mauqā diyā hai.”

Antākiyā meñ Jamāt

¹⁹ Jo imāndār Stifanus kī maut ke bād kī izārasāñī se bīkhar gae the wuh Fenīke, Qubrus aur Antākiyā tak pahuñch gae. Jahān bhī wuh jāte wahān Allāh kā paighām sunāte albattā sirf Yahūdiyoñ ko. ²⁰ Lekin un meñ se Kuren aur Qubrus ke kuchh ādmī Antākiyā Shahr jā kar Yūnāniyoñ ko bhī Ḳhudāwand Īsā ke bāre meñ ḡhushḡhabrī sunāne lage. ²¹ Ḳhudāwand kī qudrat un ke sāth thī, aur bahut-se logoñ ne imān lā kar Ḳhudāwand kī taraf rujū kiyā. ²² Is kī ḡhabar Yarūshalam kī jamāt tak pahuñch gaī to unhoñ ne Barnabās ko Antākiyā bhej diyā. ²³ Jab wuh wahān pahuñchā aur dekhā ki Allāh ke fazl se kyā kuchh huā hai to wuh ḡhush huā. Us ne un sab kī hauslā-afzāi kī ki wuh pūrī lagan se Ḳhudāwand ke

sāth lipṭe raheñ. ²⁴ Barnabās nek ādmī thā jo Rūhul-quds aur ĩmān se māmūr thā. Chunānche us waqt bahut-se log Ḳhudāwand kī jamāt meñ shāmil hue.

²⁵ Is ke bād wuh Sāul kī talāsh meñ Tarsus chalā gayā. ²⁶ Jab use milā to wuh use Antākiyā le āyā. Wahāñ wuh donoñ ek pūre sāl tak jamāt meñ shāmil hote aur bahut-se logoñ ko sikhāte rahe. Antākiyā pahlā maqām thā jahāñ ĩmāndār Masīhī kahlāne lage.

²⁷ Un dinoñ kuchh nabī Yarūshalam se ā kar Antākiyā pahuñch gae. ²⁸ Ek kā nām Agabus thā. Wuh kharā huā aur Rūhul-quds kī mārifat peshgoī kī ki Rom kī pūrī mamlakat meñ saḡht kāl paṛegā. (Yih bāt us waqt pūrī huī jab shahanshāh Klaudiyus kī hukūmat thī.) ²⁹ Agabus kī bāt sun kar Antākiyā ke shāgirdoñ ne faislā kiyā ki ham meñ se har ek apnī mālī gunjāish ke mutābiq kuchh de tāki use Yahūdiyā meñ rahne wāle bhāiyōñ kī ĩmdād ke lie bhejā jā sake. ³⁰ Unhoñ ne apne is hadiye ko Barnabās aur Sāul ke sapurd karke wahāñ ke buzurgoñ ko bhej diyā.

12

Mazīd Īzārasānī

¹ Un dinoñ meñ bādshāh Herodes Agrippā jamāt ke kuchh ĩmāndāroñ ko giriftār karke un se badsulūkī karne lagā. ² Is silsile meñ us ne Yāqūb rasūl (Yūhannā ke bhāī) ko talwār se qatl karwāyā. ³ Jab us ne dekhā ki yih harkat Yahūdiyoñ ko pasand āi hai to us ne Patras ko bhī giriftār kar liyā. Us waqt Beḡhamīrī Roṭī kī Īd manāi jā rahī thī. ⁴ Us ne use jel meñ ḍāl kar chār dastoñ ke hawāle kar diyā ki us kī pahrādārī kareñ. (Har daste meñ chār faujī the.) Ḳhayāl thā ki ĩd ke bād hī Patras ko awām ke sāmne kharā karke us kī adālat kī jāe. ⁵ Yoñ Patras qaidḡhāne meñ rahā. Lekin ĩmāndāroñ kī jamāt lagātār us ke lie duā kartī rahī.

Patras kī Rihāi

⁶ Phir adālat kā din qarīb ā gayā. Patras rāt ke waqt so rahā thā. Agle din Herodes use pesh karnā chāhtā thā. Patras do faujiyoñ ke darmiyān leṭā huā thā jo do zanjīroñ se us ke sāth bandhe hue the. Dīgar faujī darwāze ke sāmne pahrā de rahe the. ⁷ Achānak ek tez raushnī koṭharī meñ chamak uṭhī aur Rab kā ek farishtā Patras ke sāmne ā kharā huā. Us ne us ke pahlū ko jhaṭkā de kar use jagā diyā aur kahā, “Jaldī karo! Uṭho!” Tab Patras kī kalāiyōñ par kī zanjīreñ gir gaīñ. ⁸ Phir farishte ne use batāyā, “Apne kapṛe aur jūte pahan lo.” Patras ne aisā hī kiyā. Farishte ne kahā, “Ab apnī chādar oṛh kar mere pīchhe ho lo.” ⁹ Chunānche Patras koṭharī se nikal kar farishte ke pīchhe

ho liyā agarche use ab tak samajh nahīn āī thī ki jo kuchh ho rahā hai haqīqī hai. Us kā khayāl thā ki main royā dekh rahā hūn. ¹⁰ Donoñ pahle pahre se guzar gae. Phir dūsre se aur yoñ shahr meñ pahuñchāne wāle lohe ke geṭ ke pās āe. Yih khud baḥud khul gayā aur wuh donoñ nikal kar ek galī meñ chalne lage. Chalthe chalthe farishte ne achānak Patras ko chhoṛ diyā.

¹¹ Phir Patras hosh meñ ā gayā. Us ne kahā, “Wāqai, Ḳhudāwand ne apne farishte ko mere pās bhej kar mujhe Herodes ke hāth se bachāyā hai. Ab Yahūdī qaum kī tawaqqo pūrī nahīn hogī.”

¹² Jab yih bāt use samajh āī to wuh Yūhannā Marqus kī māñ Mariyam ke ghar chalā gayā. Wahāñ bahut-se afrād jamā ho kar duā kar rahe the. ¹³ Patras ne geṭ khaṭkhaṭāyā to ek naukarānī deḳhne ke lie āī. Us kā nām rudī thā. ¹⁴ Jab us ne Patras kī āwāz pahchān lī to wuh khushī ke māre geṭ ko kholne ke bajāe dauṛ kar andar chalī gaī aur batāyā, “Patras geṭ par khaṛe haiñ!” ¹⁵ Hāzirīn ne kahā, “Hosh meñ āo!” Lekin wuh apnī bāt par aṛī rahī. Phir unhoñ ne kahā, “Yih us kā farishtā hogā.”

¹⁶ Ab tak Patras bāhar khaṛā khaṭkhaṭā rahā thā. Chunāñche unhoñ ne geṭ ko khol diyā. Patras ko dekh kar wuh hairān rah gae. ¹⁷ Lekin us ne apne hāth se khāmosh rahne kā ishārā kiyā aur unheñ sārā wāqiyā sunāyā ki Ḳhudāwand mujhe kis tarah jel se nikāl lāyā hai. “Yāqūb aur bāqī bhāiyōñ ko bhī yih batānā,” yih kah kar wuh kahīn aur chalā gayā.

¹⁸ Aglī subah jel ke faujiyōñ meñ baṛī halchal mach gaī ki Patras kā kyā huā hai. ¹⁹ Jab Herodes ne use ḍhūñḍā aur na pāyā to us ne pahredāroñ kā bayān le kar unheñ sazā-e-maut de dī.

Is ke bād wuh Yahūdiyā se chalā gayā aur Qaisariyā meñ rahne lagā.

Herodes Agrippā kī Maut

²⁰ Us waqt wuh Sūr aur Saidā ke bāshindoñ se nihāyat nārāz thā. Is lie donoñ shahroñ ke numāinde mil kar sulah kī darḳhāst karne ke lie us ke pās āe. Wajah yih thī ki un kī khurāk Herodes ke mulk se hāsil hotī thī. Unhoñ ne bādshāh ke mahal ke inchārj blastus ko is par āmādā kiyā ki wuh un kī madad kare ²¹ aur bādshāh se milne kā dīn muqarrar kiyā. Jab wuh dīn āyā to Herodes apnā shāhī libās pahan kar taḳht par baiṭh gayā aur ek alāniyā taqṛir kī. ²² Awām ne nāre lagā lagā kar pukārā, “Yih Allāh kī āwāz hai, insān kī nahīn.” ²³ Wuh abhī yih kah rahe the ki Rab ke farishte ne Herodes ko mārā, kyoñki us ne logoñ kī

parastish qabūl karke Allāh ko jalāl nahīn diyā thā. Wuh bīmār huā aur kīroṅ ne us ke jism ko khā khā kar khatm kar diyā. Isī hālat meṅ wuh mar gayā.

²⁴ Lekin Allāh kā kalām baṛhtā aur phailtā gayā.

²⁵ Itne meṅ Barnabās aur Sāūl Antākiyā kā hadiyā le kar Yarūshalam pahuṅch chuke the. Unhoṅ ne paise wahān ke buzurgoṅ ke sapurd kar die aur phir Yūhannā Marqus ko sāth le kar wāpas chale gae.

13

Barnabās aur Sāūl ko Tablīghī K̄hidmat ke lie Chunā Jātā Hai

¹ Antākiyā kī jamāt meṅ kāi nabī aur ustād the: Barnabās, Shamāūn jo Kālā kahlātā thā, Lūkiyus Kurenī, Manāhem jis ne bādshāh Herodes Antipās ke sāth parwarish pāi thī aur Sāūl. ² Ek dīn jab wuh rozā rakh kar K̄hudāwand kī parastish kar rahe the to Rūhul-quds un se hamkalām huā, “Barnabās aur Sāūl ko us k̄hās kām ke lie alag karo jis ke lie maiṅ ne unheṅ bulāyā hai.”

³ Is par unhoṅ ne mazīd roze rakhe aur duā kī, phir un par apne hāth rakh kar unheṅ ruḳhsat kar diyā.

Qubrus Meṅ

⁴ Yoṅ Barnabās aur Sāūl ko Rūhul-quds kī taraf se bhejā gayā. Pahle wuh sāhilī shahr Salūkiyā gae aur wahān jahāz meṅ baiṭh kar Jazīrā-e-Qubrus ke lie rawānā hue. ⁵ Jab wuh Salamīs Shahr pahuṅche to unhoṅ ne Yahūdiyoṅ ke ibādatk̄hānoṅ meṅ jā kar Allāh kā kalām sunāyā. Yūhannā Marqus madadgār ke taur par un ke sāth thā.

⁶ Pūre jazīre meṅ se safr karte karte wuh Pāfus Shahr tak pahuṅch gae. Wahān un kī mulāqāt ek Yahūdī jādūgar se huī jis kā nām Bar-īsā thā. Wuh jhūṭā nabī thā ⁷ aur jazīre ke gawarnar Sirgiyus Paulus kī k̄hidmat ke lie hāzir rahtā thā. Sirgiyus ek samajhdār ādmī thā. Us ne Barnabās aur Sāūl ko apne pās bulā liyā kyoṅki wuh Allāh kā kalām sunane kā k̄hāhishmand thā. ⁸ Lekin jādūgar Ilīmās (Bar-īsā kā dūsrā nām) ne un kī muḳhālafat karke gawarnar ko imān se bāz rakhne kī koshish kī. ⁹ Phir Sāūl jo Paulus bhī kahlātā hai Rūhul-quds se māmūr huā aur ghaur se us kī taraf deḳhne lagā. ¹⁰ Us ne kahā, “Iblis ke farzand! Tū har qism ke dhoke aur badī se bharā huā hai aur har insāf kā dushman hai. Kyā tū K̄hudāwand kī sīdhī rāhoṅ ko bigārne kī koshish se bāz na āegā? ¹¹ Ab K̄hudāwand tujhe sazā degā. Tū andhā ho kar kuchh der ke lie sūraj kī raushnī nahīn dekhegā.”

Usī lamhe dhund aur tārīkī jādūgar par chhā gaī aur wuh ṭaṭol ṭaṭol kar kisī ko talāsh karne lagā jo us kī rāhnumāī kare. ¹² Yih mājarā dekh kar gawarnar īmān lāyā, kyonki Ḳhudāwand kī tālim ne use hairatzadā kar diyā thā.

Pisidiyā ke Shahr Antākiyā meñ Munādī

¹³ Phir Paulus aur us ke sāthī jahāz par sawār hue aur Pāfus se rawānā ho kar Pīrgā Shahr pahuñch gae jo Pamfiliyā meñ hai. Wahāñ Yūhannā Marqus unheñ chhoṛ kar Yarūshalam wāpas chalā gayā. ¹⁴ Lekin Paulus aur Barnabās āge nikal kar Pisidiyā meñ wāqē shahr Antākiyā pahuñche jahāñ wuh Sabat ke din Yahūdī ibādatkhāne meñ jā kar baiṭh gae. ¹⁵ Tauret aur nabiyon ke sahifon kī tilawat ke bād ibādatkhāne ke rāhnumāon ne unheñ kahlā bhejā, “Bhāiyo, agar āp ke pās logon ke lie koī nasihat kī bāt hai to use pesh karen.” ¹⁶ Paulus khaṛā huā aur hāth kā ishārā karke bolne lagā,

“Isrāīl ke mardo aur Ḳhudātars Ġhairyahūdiyo, merī bāt sunen! ¹⁷ Is qaum Isrāīl ke Ḳhudā ne hamāre bāpdādā ko chun kar unheñ Misr meñ hī tāqatwar banā diyā jahāñ wuh ajnabī the. Phir wuh unheñ baṛī qudrat ke sāth wahāñ se nikāl lāyā. ¹⁸ Jab wuh registān meñ phir rahe the to wuh chālīs sāl tak unheñ bardāsht kartā rahā. ¹⁹ Is ke bād us ne Mul-k-e-Kanān meñ sāt qaumon ko tabāh karke un kī zamīn Isrāīl ko wirse meñ dī. ²⁰ Itne meñ taqrīban 450 sāl guzar gae.

Yashua kī maut par Allāh ne unheñ Samuel Nabī ke daur tak qāzī die tāki un kī rāhnumāī karen. ²¹ Phir in se tang ā kar unhoñ ne bādshāh māngā, is lie us ne unheñ Sāul bin Qīs de diyā jo Binyamīn ke qabile kā thā. Sāul chālīs sāl tak un kā bādshāh rahā, ²² phir Allāh ne use haṭā kar Dāūd ko takht par biṭhā diyā. Dāūd wuhī admī hai jis ke bāre meñ Allāh ne gawāhī dī, ‘Maiñ ne Dāūd bin Yassī meñ ek aisā admī pāyā hai jo merī soch rakhtā hai. Jo kuchh bhī maiñ chāhtā hūñ use wuh karegā.’ ²³ Isī bādshāh kī aulād meñ se Īsā niklā jis kā wādā Allāh kar chukā thā aur jise us ne Isrāīl ko najāt dene ke lie bhej diyā. ²⁴ Us ke āne se peshtar Yahyā baptismā dene wāle ne elān kiyā ki Isrāīl kī pūrī qaum ko taubā karke baptismā lene kī zarūrat hai. ²⁵ Apnī Ḳhidmat ke iḳhtitām par us ne kahā, ‘Tumhāre nazdīk maiñ kaun hūñ? Maiñ wuh nahīñ hūñ jo tum samajhte ho. Lekin mere bād wuh ā rahā hai jis ke jūton ke tasme maiñ kholne ke lāyq bhī nahīñ hūñ.’

²⁶ Bhāiyo, Ibrāhīm ke farzando aur Ḳhudā kā Ḳhauf mānane wāle Ġhairyahūdiyo! Najāt kā paighām hameñ hī bhej diyā gayā hai. ²⁷ Yarūshalam ke rahne wālon aur

un ke rāhnumāoñ ne Īsā ko na pahchānā balki use mujrim ṭhahrāyā. Yoñ un kī mārifat nabiyōñ kī wuh peshgoiyāñ pūrī huñ jin kī tilāwat har Sabat ko kī jāti hai. ²⁸ Aur agarche unheñ sazā-e-maut dene kī wajah na milī to bhī unhoñ ne Pilātus se guzārish kī ki wuh use sazā-e-maut de. ²⁹ Jab un kī mārifat Īsā ke bāre meñ tamām peshgoiyāñ pūrī huñ to unhoñ ne use salīb se utār kar qabr meñ rakh diyā. ³⁰ Lekin Allāh ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā ³¹ aur wuh bahut dinoñ tak apne un pairokāroñ par zāhir hotā rahā jo us ke sāth Galīl se Yarūshalam āe the. Yih ab hamārī qaum ke sāmne us ke gawāh haiñ. ³² Aur ab ham āp ko yih ḵhushḵhabrī sunāne āe haiñ ki jo wādā Allāh ne hamāre bāpdādā ke sāth kiyā, ³³ use us ne Īsā ko zindā karke hamāre lie jo un kī aulād haiñ pūrā kar diyā hai. Yoñ dūsre zabūr meñ likhā hai, ‘Tū merā Farzand hai, āj maiñ terā Bāp ban gayā hūñ.’ ³⁴ Is haqīqat kā zikr bhī kalām-e-muqaddas meñ kiyā gayā hai ki Allāh use murdoñ meñ se zindā karke kabhī galne-sarñe nahīñ degā: ‘Maiñ tumheñ un muqaddas aur anmiṭ mehrbāniyōñ se nawāzūngā jin kā wādā Dāūd se kiyā thā.’ ³⁵ Yih bāt ek aur hawāle meñ pesh kī gāi hai, ‘Tū apne muqaddas ko galne-sarñe kī naubat tak pahuñchne nahīñ degā.’ ³⁶ Is hawāle kā tālluq Dāūd ke sāth nahīñ hai, kyonki Dāūd apne zamāne meñ Allāh kī marzī kī ḵhidmat karne ke bād faut ho kar apne bāpdādā se jā milā. Us kī lāsh gal kar ḵhatm ho gāi. ³⁷ Balki yih hawālā kisī aur kā zikr kartā hai, us kā jise Allāh ne zindā kar diyā aur jis kā jism galne-sarñe se dochār na huā. ³⁸ Bhāiyo, ab merī yih bāt jān leñ, ham is kī munādī karne āe haiñ ki āp ko is shaḵhs Īsā ke wasīle se apne gunāhoñ kī muāfi miltī hai. Mūsā kī shariāt āp ko kisī tarah bhī rāstbāz qarār nahīñ de saktī thī, ³⁹ lekin ab jo bhī Īsā par imān lāe use har lihāz se rāstbāz qarār diyā jātā hai. ⁴⁰ Is lie ḵhabardār! Aisā na ho ki wuh bāt āp par pūrī utre jo nabiyōñ ke sahifoñ meñ likhī hai,

⁴¹ ‘Gḥaur karo, mazāq uṛāne wālo!

Hairatzadā ho kar halāk ho jāo.

Kyonki maiñ tumhāre jīte-jī ek aisā kām karūnga

jis kī jab ḵhabar sunoge

to tumheñ yaqīn nahīñ āegā.’ ”

⁴² Jab Paulus aur Barnabās ibādatḵhāne se nikalne lage to logoñ ne un se guzārish kī, “Agle Sabat hameñ in bātoñ ke bāre meñ mazīd kuchh batāeñ.” ⁴³ Ibādat ke bād bahut-se Yahūdī aur Yahūdī imān ke naumurīd Paulus aur Barnabās ke pichhe ho lie, aur donoñ ne un se bāt karke un kī hauslā-afzāi kī ki Allāh ke fazl par qāym raheñ.

⁴⁴ Agle Sabat ke din taqriban tamām shahr Ḳhudāwand kā kalām sunane ko jamā huā. ⁴⁵ Lekin jab Yahūdiyon ne hujūm ko dekhā to wuh hasad se jal gae aur Paulus kī bātoṅ kī tardīd karke kufr bakne lage. ⁴⁶ Is par Paulus aur Barnabās ne un se sāf sāf kah diyā, “Lāzim thā ki Allāh kā kalām pahle āp ko sunāyā jāe. Lekin chūnki āp use mustarad karke apne āp ko abadī zindagī ke lāyq nahīn samajhte is lie ham ab Ġhairyahūdiyon kī taraf ruḡh karte haiṅ. ⁴⁷ Kyonki Ḳhudāwand ne hameṅ yihī hukm diyā jab us ne farmāyā, ‘Maiṅ ne tujhe dīgar aqwām kī raushnī banā dī hai tāki tū merī najāt ko duniyā kī intahā tak pahuñchāe.’”

⁴⁸ Yih sun kar Ġhairyahūdī ḡhush hue aur Ḳhudāwand ke kalām kī tamjīd karne lage. Aur jitne abadī zindagī ke lie muḡarrar kie gae the wuh imān lāe.

⁴⁹ Yoṅ Ḳhudāwand kā kalām pūre ilāqe meṅ phail gayā. ⁵⁰ Phir Yahūdiyon ne shahr ke liḡaron aur Yahūdī imān rakhne wālī kuchh bārasūḡh Ġhairyahūdī ḡhawātīn ko uksā kar logon ko Paulus aur Barnabās ko satāne par ubhārā. Āḡhirkār unheṅ shahr kī sarhaddon se nikāl diyā gayā. ⁵¹ Is par wuh un ke ḡhilāf gawāhī ke taur par apne jūtoṅ se gard jhār kar āge baḡhe aur Ikuniyum Shahr pahuñch gae. ⁵² Aur Antākiyā ke shāgird ḡhushī aur Rūhul-quds se bhare rahe.

14

Ikuniyum Meṅ

¹ Ikuniyum meṅ Paulus aur Barnabās Yahūdī ibādatḡhāne meṅ jā kar itne iḡhtiyār se bole ki Yahūdiyon aur Ġhairyahūdiyon kī baḡī tādād imān le āī. ² Lekin jin Yahūdiyon ne imān lāne se inkār kiyā unhoṅ ne Ġhairyahūdiyon ko uksā kar bhāiyon ke bāre meṅ un ke ḡhayālāt ḡharāb kar die. ³ To bhī rasūl kāfi der tak wahān ṡhahre. Unhoṅ ne dilerī se Ḳhudāwand ke bāre meṅ tālīm dī aur Ḳhudāwand ne apne fazl ke paighām kī tasdīq kī. Us ne un ke hāthoṅ ilāhī nishān aur mojize rūnumā hone die. ⁴ Lekin shahr meṅ ābād log do gurohoṅ meṅ baṡ gae. Kuchh Yahūdiyon ke haḡ meṅ the aur kuchh rasūloṅ ke haḡ meṅ.

⁵ Phir kuchh Ġhairyahūdiyon aur Yahūdiyon meṅ josh ā gayā. Unhoṅ ne apne liḡaron samet faislā kiyā ki ham Paulus aur Barnabās kī tazlil karke unheṅ sangsār karenge.

⁶ Lekin jab rasūloṅ ko patā chalā to wuh hijrat karke

lukāuniyā ke shahroñ Lustrā, Dirbe aur irdgird ke ilāqe meñ ⁷ Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāte rahe.

Lustrā aur Dirbe

⁸ Lustrā meñ Paulus aur Barnabās kī mulāqāt ek ādmī se huī jis ke pānwoñ meñ tāqat nahīn thī. Wuh paidāish hī se langarā thā aur kabhī bhī chal-phir na sakā thā. Wuh wahān baiṭhā ⁹ un kī bāteñ sun rahā thā ki Paulus ne ḡhaur se us kī taraf dekhā. Us ne jān liyā ki us ādmī meñ rihāi pāne ke lāyq īmān hai. ¹⁰ Is lie wuh ūnchī āwāz se bolā, “Apne pānwoñ par khare ho jāeñ!” Wuh uchhal kar kharā huā aur chalne-phirne lagā. ¹¹ Paulus kā yih kām dekh kar hujūm apnī maqāmī zabān meñ chillā uṭhā, “In ādmiyoñ kī shakl meñ dewatā hamāre pās utar āe haiñ.” ¹² Unhoñ ne Barnabās ko Yūnānī dewatā Ziyūs qarār diyā aur Paulus ko dewatā Hirmes, kyoñki kalām sunāne kī ḡhidmat zyādātar wuh anjām detā thā. ¹³ Is par shahr se bāhar wāqe Ziyūs ke mandir kā pujārī shahr ke darwāze par bail aur phūloñ ke hār le āyā aur hujūm ke sāth qurbāniyān chaṛhāne kī taiyāriyān karne lagā.

¹⁴ Yih sun kar Barnabās aur Sāul rasūl apne kaproñ ko phar kar hujūm meñ jā ghuse aur chillāne lage, ¹⁵ “Mardo, yih āp kyā kar rahe haiñ? Ham bhī āp jaise insān haiñ. Ham to āp ko Allāh kī yih ḡhushḡhabrī sunāne āe haiñ ki āp in bekār chīzoñ ko chhoṛ kar zindā Ḳhudā kī taraf rujū farmāeñ jis ne āsmān-o-zamīn, samundar aur jo kuchh un meñ hai paidā kiyā hai. ¹⁶ Māzī meñ us ne tamām Ḡhairyahūdī qaumoñ ko khulā chhoṛ diyā thā ki wuh apnī apnī rāh par chaleñ. ¹⁷ To bhī us ne aisī chīzeñ āp ke pās rahne dī haiñ jo us kī gawāhī detī haiñ. Us kī mehrbānī is se zāhir hotī hai ki wuh āp ko bārish bhej kar har mausam kī fasleñ muhaiyā kartā hai aur āp ser ho kar ḡhushī se bhar jāte haiñ.” ¹⁸ In alfāz ke bāwujūd Paulus aur Barnabās ne baṛī mushkil se hujūm ko unheñ qurbāniyān chaṛhāne se rokā.

¹⁹ Phir kuchh Yahūdī Pisidiyā ke Antākiyā aur Ikuniyum se wahān āe aur hujūm ko apnī taraf māyl kiyā. Unhoñ ne Paulus ko sangsār kiyā aur shahr se bāhar ghasiṭ kar le gae. Un kā ḡhayāl thā ki wuh mar gayā hai, ²⁰ lekin jab shāgird us ke gird jamā hue to wuh uṭh kar shahr kī taraf wāpas chal paṛā. Agle din wuh Barnabās samet Dirbe chalā gayā.

Shām ke Antākiyā meñ Wāpasī

²¹ Dirbe meñ unhoñ ne Allāh kī ḡhushḡhabrī sunā kar bahut-se shāgird banāe. Phir wuh muṛ kar Lustrā, Ikuniyum aur Pisidiyā ke Antākiyā wāpas āe. ²² Har jagah unhoñ ne shāgirdoñ ke dil mazbūt karke un kī hauslā-afzāi

kī ki wuh īmān meñ sābitqadam raheñ. Unhoñ ne kahā, “Lāzim hai ki ham bahut-sī musībatoñ meñ se guzar kar Allāh kī bādshāhī meñ dākḥil hoñ.” ²³ Paulus aur Barnabās ne har jamāt meñ buzurg bhī muqarrar kie. Unhoñ ne roze rakh kar duā kī aur unheñ us Ḳhudāwand ke sapurd kiyā jis par wuh īmān lāe the.

²⁴ Yoñ Pisidiyā ke ilāqe meñ se safr karte karte wuh Pamfiliyā pahuñche. ²⁵ Unhoñ ne Pirgā meñ kalām-e-muqaddas sunāyā aur phir utar kar Attaliyā pahuñche. ²⁶ Wahāñ se wuh jahāz meñ baiṭh kar Shām ke shahr Antākiyā ke lie rawānā hue, us shahr ke lie jahāñ īmāndāroñ ne unheñ is tabliḡhī safr ke lie Allāh ke fazl ke sapurd kiyā thā. Yoñ unhoñ ne apnī is ḳhidmat ko pūrā kiyā.

²⁷ Antākiyā pahuñch kar unhoñ ne īmāndāroñ ko jamā karke un tamām kāmoñ kā bayān kiyā jo Allāh ne un ke wasīle se kie the. Sāth sāth unhoñ ne yih bhī batāyā ki Allāh ne kis tarah Ḡhairyahūdiyoñ ke lie bhī īmān kā darwāzā khol diyā hai. ²⁸ Aur wuh kāfī der tak wahāñ ke shāgirdoñ ke pās ṭhahre rahe.

15

Yarūshalam meñ Mushāwrati Ijtīmā

¹ Us waqt kuchh ādmī Yahūdiyā se ā kar Shām ke Antākiyā meñ bhāiyoñ ko yih tālim dene lage, “Lāzim hai ki āp kā Mūsā kī sharīat ke mutābiq ḳhatnā kiyā jāe, warnā āp najāt nahīn pā sakeṅge.” ² Is se un ke aur Barnabās aur Paulus ke darmiyān nā-ittafāqī paidā ho gaī aur donoñ un ke sāth ḳhūb bahs-mubāhasā karne lage. Āḳhirkār jamāt ne Paulus aur Barnabās ko muqarrar kiyā ki wuh chand ek aur maqāmī īmāndāroñ ke sāth Yarūshalam jāeñ aur wahāñ ke rasūloñ aur buzurgoñ ko yih muāmalā pesh kareñ.

³ Chunāñche jamāt ne unheñ rawānā kiyā aur wuh Fenike aur Sāmariya meñ se guzare. Rāste meñ unhoñ ne maqāmī īmāndāroñ ko tafsīl se batāyā ki Ḡhairyahūdī kis tarah Ḳhudāwand kī taraf rujū lā rahe haiñ. Yih sun kar tamām bhāi nihāyat ḳhush hue. ⁴ Jab wuh Yarūshalam pahuñch gae to jamāt ne apne rasūloñ aur buzurgoñ samet un kā istiḳbāl kiyā. Phir Paulus aur Barnabās ne sab kuchh bayān kiyā jo un kī mārifat huā thā. ⁵ Yih sun kar kuchh īmāndār khaṛe hue jo Farīsī firqe meñ se the. Unhoñ ne kahā, “Lāzim hai ki Ḡhairyahūdiyoñ kā ḳhatnā kiyā jāe aur unheñ hukm diyā jāe ki wuh Mūsā kī sharīat ke mutābiq zindagī guzāreñ.”

⁶ Rasūl aur buzurg is muāmāle par ġhaur karne ke lie jamā hue. ⁷ Bahut bahs-mubāhasā ke bād Patras khaṛā huā aur kahā, “Bhāiyo, āp jānte haiñ ki Allāh ne bahut der huī āp meñ se mujhe chun liyā ki Ġhairyahūdiyoñ ko Allāh kī khushkhabrī sunāūñ tāki wuh imān lāeñ. ⁸ Aur Allāh ne jo diloñ ko jāntā hai is bāt kī tasdīq kī hai, kyoñki us ne unheñ wuhī Rūhul-quḍs baḡhshā hai jo us ne hameñ bhī diyā thā. ⁹ Us ne ham meñ aur un meñ koī bhī farq na rakhā balki imān se un ke diloñ ko bhī pāk kar diyā. ¹⁰ Chunāñche āp Allāh ko is meñ kyoñ āzmā rahe haiñ ki āp Ġhairyahūdi shāgirdoñ kī gardan par ek aisā juā rakhnā chāhte haiñ jo na ham aur na hamāre bāpdādā uṭhā sakte the? ¹¹ Dekheñ, ham to imān rakhte haiñ ki ham sab ek hī tariqe yāñi Kḥudāwand Īsā ke fazl hī se najāt pāte haiñ.”

¹² Tamām log chup rahe to Paulus aur Barnabās unheñ un ilāhī nishānoñ aur mojizoñ ke bāre meñ batāne lage jo Allāh ne un kī mārifat Ġhairyahūdiyoñ ke darmiyān kie the. ¹³ Jab un kī bāt khatm huī to Yāqūb ne kahā, “Bhāiyo, merī bāt sunēñ! ¹⁴ Shamāūñ ne bayān kiyā hai ki Allāh ne kis tarah pahlā qadam uṭhā kar Ġhairyahūdiyoñ par apñi fikrmandī kā izhār kiyā aur un meñ se apne lie ek qaum chun li. ¹⁵ Aur yih bāt nabiyōñ kī peshgoiyōñ ke bhī mutābiq hai. Chunāñche likhā hai,

¹⁶ ‘Is ke bād maiñ wāpas ā kar

Dāūd ke tabāhshudā ghar ko nae sire se tāmīr karūnga,
maiñ us ke khandarāt dubārā tāmīr karke bahāl karūnga

¹⁷ tāki logoñ kā bachā-khuchā hissā aur wuh tamām qaumeñ

mujhe dhūndeñ jin par mere nām kā ṭhappā lagā hai.

Yih Rab kā farmān hai, aur wuh yih karegā bhī’

¹⁸ balki yih use azal se mālūm hai.

¹⁹ Yihī pesh-e-nazar rakh kar merī rāy yih hai ki ham un Ġhairyahūdiyoñ ko jo Allāh kī taraf rujū kar rahe haiñ ġhairzarūrī taklīf na deñ. ²⁰ Is ke bajāe behtar yih hai ki ham unheñ likh kar hidāyat deñ ki wuh in chīzoñ se parhez karen: aise khānoñ se jo butoñ ko pesh kie jāne se nāpāk haiñ, zinākārī se, aise jānwaroñ kā gosht khāne se jinheñ galā ghūñṭ kar mār diyā gayā ho aur khūñ khāne se. ²¹ Kyoñki Mūsūwī sharīat kī munādī karne wāle kāi nasloñ se har shahr meñ rah rahe haiñ. Jis shahr meñ bhī jāeñ har Sabat ke din sharīat kī tilāwat kī jāti hai.”

Ġhairyahūdi Īmāndāroñ ke Nām Khat

²² Phir rasūloñ aur buzurgoñ ne pūrī jamāt samet faislā kiyā ki ham apne meñ se kuchh admī chun kar Paulus aur

Barnabās ke hamrāh Shām ke shahr Antākiyā bhej deñ. Do ko chunā gayā jo bhāiyōñ meñ rāhnumā the, Yahūdāh Barsabbā aur Silās. ²³ Un ke hāth unhoñ ne yih khat bhejā, “Yarūshalam ke rasūloñ aur buzurgoñ kī taraf se jo āp ke bhāi haiñ.

Azīz Ghairyahūdī bhāiyo jo Antākiyā, Shām aur Kilikiyā meñ rahte haiñ, assalāmu alaikum!

²⁴ Sunā hai ki ham meñ se kuchh logoñ ne āp ke pās ā kar āp ko pareshān karke bechain kar diyā hai, hālāñki ham ne unheñ nahīñ bhejā thā. ²⁵ Is lie ham sab is par muttafiq hue ki kuchh ādmiyoñ ko chun kar apne pyāre bhāiyōñ Barnabās aur Paulus ke hamrāh āp ke pās bhejeñ. ²⁶ Barnabās aur Paulus aise log haiñ jinhoñ ne hamāre Kḥudāwand Isā Masīh kī khatir apnī jān khatre meñ ḍāl dī hai. ²⁷ Un ke sāthī Yahūdāh aur Silās haiñ jin ko ham ne is lie bhejā ki wuh zabānī bhī un bātoñ kī tasdīq kareñ jo ham ne likhī haiñ.

²⁸ Ham aur Rūhul-quds is par muttafiq hue haiñ ki āp par siwāe in zarūrī bātoñ ke koī bojh na ḍaleñ: ²⁹ Butoñ ko pesh kiyā gayā khānā mat khānā, kḥūn mat khānā, aise jānwaroñ kā gosht mat khānā jo galā ghūñṭ kar mār die gae hoñ. Is ke alāwā zinākārī na kareñ. In chīzoñ se bāz raheñge to achchhā kareñge. Kḥudā hāfiz.”

³⁰ Paulus, Barnabās aur un ke sāthī rukhsat ho kar Antākiyā chale gae. Wahāñ pahuñch kar unhoñ ne jamāt ikaṭṭhī karke use khat de diyā. ³¹ Use paṛh kar imāndār us ke hauslā-afzā paighām par kḥush hue. ³² Yahūdāh aur Silās ne bhī jo kḥud nabī the bhāiyōñ kī hauslā-afzāi aur mazbūtī ke lie kāfi bāteñ kīñ. ³³ Wuh kuchh der ke lie wahāñ ṭahre, phir maqāmī bhāiyōñ ne unheñ salāmatī se alwidā kahā tāki wuh bhejne wāloñ ke pās wāpas jā sakeñ. ³⁴ [Lekin Silās ko wahāñ ṭaharnā achchhā lagā.]

³⁵ Paulus aur Barnabās kḥud kuchh aur der Antākiyā meñ rahe. Wahāñ wuh bahut-se aur logoñ ke sāth Kḥudāwand ke kalām kī tālīm dete aur us kī munādī karte rahe.

Paulus aur Barnabās Judā Ho Jāte Haiñ

³⁶ Kuchh dinoñ ke bād Paulus ne Barnabās se kahā, “Āo, ham muṛ kar un tamām shahroñ meñ jāeñ jahāñ ham ne Kḥudāwand ke kalām kī munādī kī hai aur wahāñ ke bhāiyōñ se mulāqāt karke un kā hāl mālūm kareñ.” ³⁷ Barnabās muttafiq ho kar Yūhannā Marqus ko sāth le jānā chāhtā thā, ³⁸ lekin Paulus ne isrār kiyā ki wuh sāth na jāe, kyoñki Yūhannā Marqus pahle daure ke daurān hī Pamfiliyā meñ unheñ chhoṛ kar un ke sāth kḥidmat karne se bāz āyā thā. ³⁹ Is se un meñ itnā saḥt iḥtilāf paidā huā

ki wuh ek dūsre se judā ho gae. Barnabās Yūhannā Marqus ko sāth le kar jahāz meñ baiṭh gayā aur Qubrus chalā gayā, ⁴⁰ jabki Paulus ne Sīlās ko k̄hidmat ke lie chun liyā. Maqāmī bhāiyōñ ne unheñ K̄hudāwand ke fazl ke sapurd kiyā aur wuh rawānā hue. ⁴¹ Yoñ Paulus jamātoñ ko mazbūt karte karte Shām aur Kilikiyā meñ se guzarā.

16

Tīmuthiyus kā Chunāo

¹ Chalthe chalthe wuh Dirbe pahuñchā, phir Lustrā. Wahāñ ek shāgird banām Tīmuthiyus rahtā thā. Us kī Yahūdī māñ imān lāi thī jabki bāp Yūnānī thā. ² Lustrā aur Ikuniyum ke bhāiyōñ ne us kī achchhī riport dī, ³ is lie Paulus use safr par apne sāth le jānā chāhtā thā. Us ilāqe ke Yahūdiyōñ kā lihāz karke us ne Tīmuthiyus kā k̄hatnā karwāyā, kyonki sab log is se wāqif the ki us kā bāp Yūnānī hai. ⁴ Phir shahr bashahr jā kar unhoñ ne maqāmī jamātoñ ko Yarūshalam ke rasūloñ aur buzurgoñ ke wuh faisle pahuñchāe jin ke mutābiq zindagī guzārñi thī. ⁵ Yoñ jamāteñ imān meñ mazbūt huññ aur tādād meñ roz baroz baṛhtī gaññ.

Troās meñ Paulus kī Royā

⁶ Rūhul-quds ne unheñ sūbā Āsiyā meñ kalām-e-muqaddas kī munādī karne se rok liyā, is lie wuh Farūgiyā aur Galatiyā ke ilāqe meñ se guzare. ⁷ Mūsiyā ke qarīb ā kar unhoñ ne shimāl kī taraf sūbā Bithuniyā meñ dāḡhil hone kī koshish kī. Lekin Īsā ke Rūh ne unheñ wahāñ bhī jāne na diyā, ⁸ is lie wuh Mūsiyā meñ se guzar kar bandargāh Troās pahuñche. ⁹ Wahāñ Paulus ne rāt ke waqt royā dekhī jis meñ shimālī Yūnān meñ wāqe sūbā Makiduniyā kā ek ādmī kharā us se iltamās kar rahā thā, “Samundar ko pār karke Makiduniyā āeñ aur hamārī madad kareñ!” ¹⁰ Jyoñ hī us ne yih royā dekhī ham Makiduniyā jāne kī taiyāriyāñ karne lage. Kyonki ham ne royā se yih natījā nikālā ki Allāh ne hameñ us ilāqe ke logoñ ko k̄hushk̄habrī sunāne ke lie bulāyā hai.

Filippī meñ Luidiyā kī Tabdīlī

¹¹ Ham Troās meñ jahāz par sawār ho kar sīdhe Jazīra-e-Samutrāke ke lie rawānā hue. Phir agle din āge nīkal kar Nayāpulis pahuñche. ¹² Wahāñ jahāz se utar kar ham Filippī chale gae. Jo sūbā Makiduniyā ke us zile kā sadr shahr thā aur Romī nauābādī thā. Is shahr meñ ham kuchh din ṭahre. ¹³ Sabat ke din ham shahr se nīkal kar dariyā ke kināre gae. Jahāñ hamārī tawaqqo thī ki Yahūdī duā ke lie jamā hoñge. Wahāñ ham baiṭh kar kuchh k̄hawātīn se

bāt karne lage jo ikatṭhī huī thīn. ¹⁴ Un meñ se Thuātīrā Shahr kī ek aurat thī jis kā nām Ludyā thā. Us kā peshā qīmī arghawānī rang ke kapṛe kī tijārat thā aur wuh Allāh kī parastish karne wālī Ghairyahūdī thī. Ḳhudāwand ne us ke dil ko khol diyā, aur us ne Paulus kī bātoñ par tawajjuh dī. ¹⁵ Us ke aur us ke ghar wāloñ ke baptismā lene ke bād us ne hamēñ apne ghar meñ ṭhaharne kī dāwat dī. Us ne kahā, “Agar āp samajhte haiñ ki main wāqāi Ḳhudāwand par īmān lāī hūñ to mere ghar ā kar ṭhahreñ.” Yoñ us ne hamēñ majbūr kiyā.

Filippī kī Jel Meñ

¹⁶ Ek din ham duā kī jagah kī taraf jā rahe the ki hamāri mulāqāt ek launḍī se huī jo ek badrūh ke zariye logoñ kī qismat kā hāl batāti thī. Is se wuh apne mālikoñ ke lie bahut-se paise kamātī thī. ¹⁷ Wuh Paulus aur hamāre pīchhe paṛ kar chīḳh chīḳh kar kahne lagī, “Yih ādmī Allāh T’alā ke ḳhādim haiñ jo āp ko najāt kī rāh batāne āe haiñ.” ¹⁸ Yih silsilā roz baroz jāri rahā. Aḳhirkār Paulus tang ā kar muṛā aur badrūh se kahā, “Main tujhe Īsā Masih ke nām se hukm detā hūñ ki laṛkī meñ se nikal jā!” Usī lamhe wuh nikal gāi.

¹⁹ Us ke mālikoñ ko mālūm huā ki paise kamāne kī ummīd jāti rahī to wuh Paulus aur Silās ko pakaṛ kar chauk meñ baiṭhe iqtidār rakhne wāloñ ke sāmne ghasīṭ le gae. ²⁰ Unheñ majistṛeṭoñ ke sāmne pesh karke wuh chillāne lage, “Yih ādmī hamāre shahr meñ halchal paidā kar rahe haiñ. Yih Yahūdī haiñ ²¹ aur aise rasm-o-riwāj kā prachār kar rahe haiñ jinheñ qabūl karnā aur adā karnā ham Romiyoñ ke lie jāyz nahīñ.” ²² Hujūm bhī ā milā aur Paulus aur Silās ke ḳhilāf bāteñ karne lagā.

Is par majistṛeṭoñ ne hukm diyā ki un ke kapṛe utāre aur unheñ lāṭhī se mārā jāe. ²³ Unhoñ ne un kī ḳhūb piṭāi karwā kar unheñ qaidḳhāne meñ ḍāl diyā aur dāroḡhe se kahā ki ehtiyāt se un kī pahrādāri karo. ²⁴ Chunāñche us ne unheñ jel ke sab se andarūnī hisse meñ le jā kar un ke pāñw kāṭh meñ ḍāl die.

²⁵ Ab aisā huā ki Paulus aur Silās ādhī rāt ke qarīb duā kar rahe aur Allāh kī tamjīd ke gīt gā rahe the aur bāqī qaidī sun rahe the. ²⁶ Achānak baṛā zalzalā āyā aur qaidḳhāne kī pūri imārat buniyādoñ tak hil gāi. Fauran tamām darwāze khul gae aur tamām qaidiyoñ kī zanjireñ khul gāin. ²⁷ Dāroḡhā jāg uṭhā. Jab us ne dekhā ki jel ke darwāze khule haiñ to wuh apnī talwār nikāl kar ḳhudkushī karne lagā, kyoñki aisā lag rahā thā ki qaidī farār ho gae haiñ. ²⁸ Lekin

Paulus chillā uṭhā, “Mat karen! Apne āp ko nuqsān na pahuñchāen. Ham sab yihīn haiñ.”

²⁹ Dāroḡhe ne charāḡh mangwā liyā aur bhāḡ kar andar āyā. Larazte larazte wuh Paulus aur Silās ke sāmne gir gayā. ³⁰ Phir unheñ bāhar le jā kar us ne pūchhā, “Sāhibo, mujhe najāt pāne ke lie kyā karnā hai?”

³¹ Unhoñ ne jawāb diyā, “Ḳhudāwand Īsā par īmān lāen to āp aur āp ke gharāne ko najāt milegī.” ³² Phir unhoñ ne use aur us ke tamām ghar wāloñ ko Ḳhudāwand kā kalām sunāyā. ³³ Aur rāt kī usī gharī dāroḡhe ne unheñ le jā kar un ke zaḡhmoñ ko dhoyā. Is ke bād us kā aur us ke sāre ghar wāloñ kā baptismā huā. ³⁴ Phir us ne unheñ apne ghar meñ lā kar khānā khilāyā. Allāh par īmān lāne ke bāis us ne aur us ke tamām ghar wāloñ ne baṛī ḡhushī manāi.

³⁵ Jab dīn charhā to majistretōñ ne apne afsarōñ ko dāroḡhe ke pās bhijwā diyā ki wuh Paulus aur Silās ko rihā kare.

³⁶ Chunāñche dāroḡhe ne Paulus ko un kā paighām pahuñchā diyā, “Majistretōñ ne hukm diyā hai ki āp aur Silās ko rihā kar diyā jāe. Ab nikal kar salāmatī se chale jāen.”

³⁷ Lekin Paulus ne etarāz kiyā. Us ne un se kahā, “Unhoñ ne hameñ awām ke sāmne hī aur adālat meñ pesh kie baḡhair mār kar jel meñ ḡāl diyā hai hālāñki ham Romī shahrī haiñ. Aur ab wuh hameñ chupke se nikālnā chāhte haiñ? Hargiz nahīn! Ab wuh ḡhud āen aur hameñ bāhar le jāen.”

³⁸ Afsarōñ ne majistretōñ ko yih ḡhabar pahuñchāi. Jab unheñ mālūm huā ki Paulus aur Silās Romī shahrī haiñ to wuh ḡhabrā gae. ³⁹ Wuh ḡhud unheñ samjhāne ke lie āe aur jel se bāhar lā kar guzārish kī ki shahr ko chhoṛ deñ. ⁴⁰ Chunāñche Paulus aur Silās jel se nikal āe. Lekin pahle wuh Ludyā ke ghar gae jahān wuh bhāiyōñ se mile aur un kī hauslā-afzāi kī. Phir wuh chale gae.

17

Thissalunīke Meñ

¹ Amfipulis aur Apulloniyā se ho kar Paulus aur Silās Thissalunīke Shahr pahuñch gae jahān Yahūdī ibādatḡhānā thā. ² Apnī ādat ke mutābiḡ Paulus us meñ gayā aur lagātār tīn Sabatōñ ke daurān kalām-e-muḡaddas se dalāyl de de kar Yahūdiyōñ ko ḡāyl karne kī koshish kartā rahā. ³ Us ne kalām-e-muḡaddas kī tashrīh karke sābit kiyā ki Masīh kā dukh uṭhānā aur murdoñ meñ se jī uṭhnā lāzim thā. Us ne kahā, “Jis Īsā kī maiñ ḡhabar de rahā hūñ, wuhī Masīh

hai.” ⁴Yahūdiyōn meñ se kuchh qāyl ho kar Paulus aur Silās se wābastā ho gae. Jin meñ ḡhudātars Yūnāniyōn kī baṛī tādād aur bārasūḡh ḡhawātīn bhī sharīk thīn.

⁵Yih dekh kar bāqī Yahūdī hasad karne lage. Unhoñ ne galiyōn meñ āwārā phirne wāle kuchh sharīr ādmī ikaṭṭhe karke julūs nikālā aur shahr meñ halchal machā dī. Phir Yāson ke ghar par hamlā karke unhoñ ne Paulus aur Silās ko ḡhūṇḡā tākī unheñ awāmī ijlās ke sāmne pesh kareñ. ⁶Lekin wuh wahāñ nahīn the, is lie wuh Yāson aur chand ek aur imāndār bhāiyōn ko shahr ke majiṣṭreṭōñ ke sāmne lāe. Unhoñ ne chīḡh kar kahā, “Yih log pūrī duniyā meñ gaṛbaṛ paidā kar rahe haiñ aur ab yahāñ bhī ā gae haiñ. ⁷Yāson ne unheñ apne ghar meñ ṭhahrāyā hai. Yih sab shahanshāh ke ahkām kī ḡhilāfwarzī kar rahe haiñ, kyonki yih kisī aur ko bādshāh mānte haiñ jis kā nām Īsā hai.” ⁸Is tarah kī bātoñ se unhoñ ne hujūm aur majiṣṭreṭōñ meñ baṛā hangāmā paidā kiyā. ⁹Chunāñche majiṣṭreṭōñ ne Yāson aur dūsroñ se zamānat lī aur phir unheñ chhoṛ diyā.

Beriyā Meñ

¹⁰Usī rāt bhāiyōn ne Paulus aur Silās ko Beriyā bhej diyā. Wahāñ pahuñch kar wuh Yahūdī ibādatḡhāne meñ gae. ¹¹Yih log Thissalunike ke Yahūdiyōn kī nisbat zyādā khule zahan ke the. Yih baṛe shauḡ se Paulus aur Silās kī bāteñ sunte aur roz baroz kalām-e-muḡaddas kī taftish karte rahe ki kyā wāqai aisā hai jaisā hameñ batāyā jā rahā hai? ¹²Natīje meñ in meñ se bahut-se Yahūdī imān lāe aur sāth sāth bahut-sī bārasūḡh Yūnānī ḡhawātīn aur mard bhī. ¹³Lekin phir Thissalunike ke Yahūdiyōn ko yih ḡhabar milī ki Paulus Beriyā meñ Allāh kā kalām sunā rahā hai. Wuh wahāñ bhī pahuñche aur logoñ ko uksā kar halchal machā dī. ¹⁴Is par bhāiyōn ne Paulus ko fauran sāhil par bhej diyā, lekin Silās aur Tīmuthiyus Beriyā meñ pīchhe rah gae. ¹⁵Jo ādmī Paulus ko sāhil tak pahuñchāne āe the wuh us ke sāth Athene tak gae. Wahāñ wuh use chhoṛ kar wāpas chale gae. Un ke hāth Paulus ne Silās aur Tīmuthiyus ko ḡhabar bhejī ki jitnī jaldī ho sake Beriyā ko chhoṛ kar mere pās ā jāeñ.

Athene Meñ

¹⁶Athene Shahr meñ Silās aur Tīmuthiyus kā intazār karte karte Paulus baṛe josh meñ ā gayā, kyonki us ne dekhā ki pūrā shahr butoñ se bharā huā hai. ¹⁷Wuh Yahūdī ibādatḡhāne meñ jā kar Yahūdiyōn aur ḡhudātars ḡhairyahūdiyōn se bahs karne lagā. Sāth sāth wuh rozānā chauk meñ bhī jā kar wahāñ par maujūd logoñ se guftḡ

kartā rahā. ¹⁸ Ipikūrī aur Stoikī falsafī * bhī us se bahs karne lage. Jab Paulus ne unheñ Īsā aur us ke jī uṭhne kī kḥushkḥabrī sunāi to bāz ne pūchhā, “Yih bakwāsī in bātoñ se kyā kahnā chāhtā hai jo is ne idhar-udhar se chun kar joṛ dī haiñ?”

Dūsroñ ne kahā, “Lagtā hai ki wuh ajnabī dewatāoñ kī kḥabar de rahā hai.” ¹⁹ Wuh use sāth le kar shahr kī majlis-e-shūrā meñ gae jo Ariyopagus nāmī pahārī par mun'aqid hotī thī. Unhoñ ne darkhāst kī, “Kyā hameñ mālūm ho saktā hai ki āp kaun-sī nāi tālīm pesh kar rahe haiñ? ²⁰ Āp to hameñ ajīb-o-gharīb bāteñ sunā rahe haiñ. Ab ham un kā sahīh matlab jānanā chāhte haiñ.” ²¹ (Bāt yih thī ki Athene ke tamām bāshinde shahr meñ rahne wāle pardesiyōñ samet apnā pūrā waqt is meñ sarf karte the ki tāzā tāzā kḥayālāt sunēñ yā sunāēñ.)

²² Paulus majlis meñ kharā huā aur kahā, “Athene ke hazarāt, maiñ dekhtā hūñ ki āp har lihāz se bahut mazhabī log haiñ. ²³ Kyoñki jab maiñ shahr meñ se guzar rahā thā to un chīzoñ par ghaur kiyā jin kī pūjā āp karte haiñ. Chalthe chalte maiñ ne ek aisī qurbāngāh bhī dekhī jis par likhā thā, ‘Nāmālūm Kḥudā kī qurbāngāh.’ Ab maiñ āp ko us Kḥudā kī kḥabar detā hūñ jis kī pūjā āp karte to haiñ magar āp use jānte nahīñ. ²⁴ Yih wuh Kḥudā hai jis ne duniyā aur us meñ maujūd har chīz kī takhlīq kī. Wuh āsmān-o-zamīn kā mālik hai, is lie wuh insānī hāthoñ ke banāe hue mandiroñ meñ sukūnat nahīñ kartā. ²⁵ Aur insānī hāth us kī kḥidmat nahīñ kar sakte, kyoñki use koī bhī chīz darkār nahīñ hotī. Is ke bajāe wuhī sab ko zindagī aur sāñs muhaiyā karke un kī tamām zarūriyāt pūrī kartā hai. ²⁶ Usī ne ek shaḥs ko kḥalaq kiyā tāki duniyā kī tamām qaumeñ us se nikal kar pūrī duniyā meñ phail jāēñ. Us ne har qaum ke auqāt aur sarhaddeñ bhī muqarrar kīñ. ²⁷ Maqsad yih thā ki wuh Kḥudā ko talāsh karen. Ummīd yih thī ki wuh ṭaṭol ṭaṭol kar use pāēñ, agarche wuh ham meñ se kisī se dūr nahīñ hotā. ²⁸ Kyoñki us meñ ham jīte, harkat karte aur wujūd rakhte haiñ. Āp ke apne kuchh shāyroñ ne bhī farmāyā hai, ‘Ham bhī us ke farzand haiñ.’ ²⁹ Ab chūñki ham Allāh ke farzand haiñ is lie hamārā us ke bāre meñ tasawwur yih nahīñ honā chāhie ki wuh sone, chāñdī yā patthar kā koī mujassamā ho jo insān kī mahārat aur ḍizāyn se banāyā gayā ho. ³⁰ Māzī meñ Kḥudā ne is qism kī jahālat ko nazarandāz kiyā, lekin ab wuh har jagah ke logoñ ko taubā kā hukm detā hai. ³¹ Kyoñki us ne ek din muqarrar kiyā hai jab wuh insāf se duniyā kī adālat karegā. Aur wuh yih adālat ek shaḥs

* 17:18 Yānī Rawāqiyat ke falsafī.

kī mārifat karegā jis ko wuh muta'ayyin kar chukā hai aur jis kī tasdiq us ne is se kī hai ki us ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā hai.”

³² Murdoñ kī qiyāmat kā zikr sun kar bāz ne Paulus kā mazāq urāyā. Lekin bāz ne kahā, “Ham kisī aur waqt is ke bāre meñ āp se mazīd sunanā chāhte haiñ.” ³³ Phir Paulus majlis se nikal kar chalā gayā. ³⁴ Kuchh log us se wābastā ho kar imān le āe. Un meñ se majlis-e-shūrā kā membar Diyonīsiyus thā aur ek aurat banām Damaris. Kuchh aur bhī the.

18

Kurinthus Meñ

¹ Is ke bād Paulus Athene ko chhoṛ kar Kurinthus Shahr āyā. ² Wahān us kī mulāqāt ek Yahūdī se huī jis kā nām Akwilā thā. Wuh Puntus kā rahne wālā thā aur thoṛī der pahle apnī bīwī Priskillā samet İtalī se āyā thā. Wajah yih thī ki shahanshāh Klaudiyus ne hukm sādīr kiyā thā ki tamām Yahūdī Rom ko chhoṛ kar chale jāeñ. Un logoñ ke pās Paulus gayā ³ aur chūnki un kā peshā bhī khaime silāī karnā thā is lie wuh un ke ghar thahar kar rozī kamāne lagā. ⁴ Sāth sāth us ne har Sabat ko Yahūdī ibādatkhāne meñ tālīm de kar Yahūdiyoñ aur Yūnāniyoñ ko qāyl karne kī koshish kī.

⁵ Jab Silās aur Tīmuthiyus Makiduniyā se āe to Paulus apnā pūrā waqt kalām sunāne meñ sarf karne lagā. Us ne Yahūdiyoñ ko gawāhī dī ki Īsā kalām-e-muqaddas meñ bayān kiyā gayā Masīh hai. ⁶ Lekin jab wuh us kī muḥālafat karke us kī tazlīl karne lage to us ne ehtijāj meñ apne kaproñ se gard jhāṛ kar kahā, “Āp kḥud apnī halākat ke zimmedār haiñ, maiñ bequsūr hūñ. Ab se maiñ Ġhairyahūdiyoñ ke pās jāyā karūnga.” ⁷ Phir wuh wahān se nikal kar ibādatkhāne ke sāth wāle ghar meñ gayā. Wahān Titus Yūstus rahtā thā jo Yahūdī nahīn thā, lekin Kḥudā kā kḥauf māntā thā. ⁸ Aur Krispus jo ibādatkhāne kā rāhnumā thā apne gharāne samet Kḥudāwand par imān lāyā. Kurinthus ke bahut sāre aur logoñ ne bhī jab Paulus kī bāteñ sunīñ to imān lāe aur baptismā liyā.

⁹ Ek rāt Kḥudāwand royā meñ Paulus se hamkalām huā, “Mat ḍar! Kalām kartā jā aur kḥāmosh na ho, ¹⁰ kyoñki maiñ tere sāth hūñ. Koī hamlā karke tujhe nuqsān nahīn pahuñchāegā, kyoñki is shahr meñ mere bahut-se log haiñ.” ¹¹ Phir Paulus mazīd ḍeṛh sāl wahān thahar kar logoñ ko Allāh kā kalām sikhātā rahā.

¹² Un dinon meñ jab Galliyo sūbā Aḳhayā kā gawarnar thā to Yahūdī muttahid ho kar Paulus ke ḳhilāf jamā hue aur use adālat meñ Galliyo ke sāmne lāe. ¹³ Unhoñ ne kahā, “Yih ādmī logon ko aise tariqe se Allāh kī ibādat karne par uksā rahā hai jo hamārī shariyat ke ḳhilāf hai.”

¹⁴ Paulus jawāb meñ kuchh kahne ko thā ki Galliyo ḳhud Yahūdiyon se muḳhātib huā, “Suneñ, Yahūdī mardo! Agar āp kā ilzām koī nāinsāfi yā sangin jurm hotā to āp kī bāt qābil-e-bardāsht hotī. ¹⁵ Lekin āp kā jhagarā mazhabī tālim, nāmon aur āp kī Yahūdī shariyat se tālluq rakhtā hai, is lie use ḳhud hal karen. Main is muāmale meñ faislā karne ke lie taiyār nahin hūn.” ¹⁶ Yih kah kar us ne unheñ adālat se bhagā diyā. ¹⁷ Is par hujūm ne Yahūdī ibādatḳhāne ke rāhnumā Sosthines ko pakaḳ kar adālat ke sāmne us kī piṭāi kī. Lekin Galliyo ne parwā na kī.

Antākiyā tak Wāpasī kā Safr

¹⁸ Is ke bād bhī Paulus bahut din Kurinthus meñ rahā. Phir bhāiyon ko ḳhairbād kah kar wuh qarīb ke shahr Kinḳhriyā gayā jahān us ne kisī mannat ke pūre hone par apne sar ke bāl munḍwā die. Is ke bād wuh Priskillā aur Akwilā ke sāth jahāz par sawār ho kar Mulk-e-Shām ke lie rawānā huā. ¹⁹ Pahle wuh Ifisus pahuñche jahān Paulus ne Priskillā aur Akwilā ko chhoḳ diyā. Wahān bhī us ne Yahūdī ibādatḳhāne meñ jā kar Yahūdiyon se bahs kī. ²⁰ Unhoñ ne us se darḳhāst kī ki mazid waqt un ke sāth guzāre, lekin us ne inkār kiyā ²¹ aur unheñ ḳhairbād kah kar kahā, “Agar Allāh kī marzī ho to main āp ke pās wāpas āūngā.” Phir wuh jahāz par sawār ho kar Ifisus se rawānā huā.

²² Safr karte karte wuh Qaisariyā pahuñch gayā, jahān se wuh Yarūshalam jā kar maqāmī jamāt se milā. Is ke bād wuh Antākiyā wāpas chalā gayā ²³ jahān wuh kuchh der ṭahrā. Phir āge nikal kar wuh Galatiyā aur Farūgiyā ke ilāqe meñ se guzarte hue wahān ke tamām imāndaron ko mazbūt kartā gayā.

Apullos Ifisus aur Kurinthus Meñ

²⁴ Itne meñ ek fasih Yahūdī jise kalām-e-muqaddas kā zabardast ilm thā Ifisus pahuñch gayā thā. Us kā nām Apullos thā. Wuh Misr ke shahr Iskandariyā kā rahne wālā thā. ²⁵ Use ḳhudāwand kī rāh ke bāre meñ tālim dī gāi thī aur wuh baḳī sargarmī se logon ko Īsā ke bāre meñ sikhātā rahā. Us kī yih tālim sahih thī agarche wuh abhī tak sirf Yahyā kā baptismā jāntā thā. ²⁶ Ifisus ke Yahūdī ibādatḳhāne meñ wuh baḳī dilerī se kalām karne lagā. Yih sun kar Priskillā aur Akwilā ne use ek taraf le jā kar us ke

sāmne Allāh kī rāh ko mazīd tafsīl se bayān kiyā. ²⁷ Apullos sūbā Aḳhayā jāne kā ḳhayāl rakhtā thā to Ifisus ke bhāiyon ne us kī hauslā-afzāī kī. Unhoñ ne wahān ke shāgirdon ko ḳhat likhā ki wuh us kā istiḳbāl karen. Jab wuh wahān pahuñchā to un ke lie baṛī madad kā bāis banā jo Allāh ke fazl se imān lāe the, ²⁸ kyoñki wuh alāniyā mubāhason meñ zabardast dalāyl se Yahūdiyon par ḡhālib āyā aur kalām-e-muḡaddas se sābit kiyā ki Isā Masīh hai.

19

Paulus Ifisus Meñ

¹ Jab Apullos Kurinthus meñ ṭhahrā huā thā to Paulus Eshiyā-e-Kūchak ke andarūnī ilāḡe meñ se safr karte karte sāhili shahr Ifisus meñ āyā. Wahān use kuchh shāgird mile ² jin se us ne pūchhā, “Kyā āp ko imān lāte waḡt Rūhul-quds milā?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Nahīn, ham ne to Rūhul-quds kā zikr tak nahīn sunā.”

³ Us ne pūchhā, “To āp ko kaun-sā baptismā diyā gayā?”

Unhoñ ne jawāb diyā, “Yahyā kā.”

⁴ Paulus ne kahā, “Yahyā ne baptismā diyā jab logon ne taubā kī. Lekin us ne ḳhud unheñ batāyā, ‘Mere bād āne wāle par imān lāo, yānī Isā par.’ ”

⁵ Yih sun kar unhoñ ne Ḳhudāwand Isā ke nām par baptismā liyā. ⁶ Aur jab Paulus ne apne hāth un par rakhe to un par Rūhul-quds nāzil huā, aur wuh ḡhairzabāneñ bolne aur nabuwwat karne lage. ⁷ In ādmiyon kī kul tāḡad taḡriban bārah thī.

⁸ Paulus Yahūdī ibādatḳhāne meñ gayā aur tīn mahīne ke daurān Yahūdiyon se dilerī se bāt kartā rahā. Un ke sāth bahs karke us ne unheñ Allāh kī bādshāhī ke bāre meñ ḡāyl karne kī koshish kī. ⁹ Lekin kuchh aṛ gae. Wuh Allāh ke tābe na hue balki awām ke sāmne hī Allāh kī rāh ko burā-bhalā kahne lage. Is par Paulus ne unheñ chhoṛ diyā. Shāgirdon ko bhī alag karke wuh un ke sāth Turannus ke laikchar hāl meñ jamā huā kartā thā jahān wuh rozānā unheñ tālīm detā rahā. ¹⁰ Yih silsilā do sāl tak jāri rahā. Yoñ sūbā Āsiyā ke tamām logon ko Ḳhudāwand kā kalām sunane kā mauḡā milā, ḳhāh wuh Yahūdī the yā Yūnānī.

Rāhnumā Imām Skiwā ke Sāt Beṭe

¹¹ Allāh ne Paulus kī mārifat ḡhairmāmūli mojize kie, ¹² yahān tak ki jab rūmāl yā epran us ke badan se lagāne ke bād marizon par rakhe jāte to un kī bīmāriyān jāti rahtīn aur badrūheñ nikal jātīn. ¹³ Wahān kuchh aise Yahūdī bhī the jo jagah jagah jā kar badrūheñ nikalte the. Ab wuh

badrūhoṅ ke bandhan meṅ phaṅse logoṅ par Ḳhudāwand Īsā kā nām istemāl karne kī koshish karke kahne lage, “Main tujhe us Īsā ke nām se nikalne kā hukm detā hūn jis kī munādī Paulus kartā hai.” ¹⁴ Ek Yahūdī rāhnumā imām banām Skiwā ke sāt beṭe aisā karte the.

¹⁵ Lekin ek dafā jab yihī koshish kar rahe the to badrūh ne jawāb diyā, “Īsā ko to main jāntī hūn aur Paulus ko bhī, lekin tum kaun ho?”

¹⁶ Phir wuh ādmī jis meṅ badrūh thī un par jhapaṭ kar sab par ghālib ā gayā. Us kā un par itnā saḳht hamlā huā ki wuh nange aur zaḳhmī hālat meṅ bhāg kar us ghar se nikal gae. ¹⁷ Is wāqiye kī ḳhabar Ifisus ke tamām rahne wāle Yahūdiyoṅ aur Yūnāniyoṅ meṅ phail gai. Un par ḳhauf tāri huā aur Ḳhudāwand Īsā ke nām kī tāzīm huī. ¹⁸ Jo imān lāe the un meṅ se bahuteroṅ ne ā kar alāniyā apne gunāhoṅ kā iqrār kiyā. ¹⁹ Jādūgarī karne wāloṅ kī baṛī tādād ne apnī jādūmantar kī kitābeṅ ikaṭṭhī karke awām ke sāmne jalā dīn. Pūrī kitāboṅ kā hisāb kiyā gayā to un kī kul raqam chāndī ke pachās hazār sikke thī. ²⁰ Yoṅ Ḳhudāwand kā kalām zabardast tariqe se baṛhtā aur zor pakaṛtā gayā.

Ifisus meṅ Hangāmā

²¹ In wāqiyāt ke bād Paulus ne Makiduniyā aur Aḳhayā meṅ se guzar kar Yarūshalam jāne kā faislā kiyā. Us ne kahā, “Is ke bād lāzim hai ki main Rom bhī jāūn.” ²² Us ne apne do madadgaroṅ Timuthiyus aur Irāstus ko āge Makiduniyā bhej diyā jabki wuh ḳhud mazīd kuchh der ke lie sūbā Āsiyā meṅ ṭhahrā rahā.

²³ Taqrīban us waqt Allāh kī rāh ek shadīd hangāme kā bāis ho gai. ²⁴ Yih yoṅ huā, Ifisus meṅ ek chāndī kī ashyā banāne wālā rahtā thā jis kā nām Demetriyus thā. Wuh chāndī se Artamis dewī ke mandir banwātā thā, aur us ke kām se dastkāroṅ kā kārobār ḳhūb chaltā thā. ²⁵ Ab us ne is kām se tālluq rakhne wāle dīgar dastkāroṅ ko jamā karke un se kahā, “Hazarāt, āp ko mālūm hai ki hamārī daulat is kārobār par munhasir hai. ²⁶ Āp ne yih bhī dekh aur sun liyā hai ki is ādmī Paulus ne na sirf Ifisus balki taqrīban pūre sūbā Āsiyā meṅ bahut-se logoṅ ko bhaṭkā kar qāyl kar liyā hai ki hāthoṅ ke bane dewatā haqīqat meṅ dewatā nahīn hote. ²⁷ Na sirf yih ḳhatrā hai ki hamāre kārobār kī badnāmī ho balki yih bhī ki azīm dewī Artamis ke mandir kā asar-o-rasūḳh jātā rahegā, ki Artamis ḳhud jis kī pūjā sūbā Āsiyā aur pūrī duniyā meṅ kī jātī hai apnī azmat kho baiṭhe.”

²⁸ Yih sun kar wuh taish meṅ ā kar chīkḱhne-chillāne lage, “Ifisiyoṅ kī Artamis dewī azīm hai!” ²⁹ Pūre shahr

meñ halchal mach gaī. Logoñ ne Paulus ke Makidunī hamsafr Gayus aur Aristarḳhus ko pakaṛ liyā aur mil kar tamāshāgāh meñ daure āe. ³⁰ Yih dekh kar Paulus bhī awām ke is ijlās meñ jānā chāhtā thā, lekin shāgirdoñ ne use rok liyā. ³¹ Isī tarah us ke kuchh dostoñ ne bhī jo sūbā Āsiyā ke afsar the use ḳhabar bhej kar minnat kī ki wuh na jāe. ³² Ijlās meñ baṛī afrā-tafrī thī. Kuchh yih chīḳh rahe the, kuchh wuh. Zyādātar log jamā hone kī wajah jānte bhī na the. ³³ Yahūdiyoñ ne Sikandar ko āge kar diyā. Sāth sāth hujūm ke kuchh log use hidāyāt dete rahe. Us ne hāth se ḳhāmosh ho jāne kā ishārā kiyā tāki wuh ijlās ke sāmne apnā difā kare. ³⁴ Lekin jab unhoñ ne jān liyā ki wuh Yahūdī hai to wuh taqṛiban do ghanṭoñ tak chillā kar nārā lagāte rahe, “Ifisus kī Artamis dewī azīm hai!”

³⁵ Aḳhirkār baldiyā kā chīf saikraṭarī unheñ ḳhāmosh karāne meñ kāmyāb huā. Phir us ne kahā, “Ifisus ke hazarāt, kis ko mālūm nahīn ki Ifisus azīm Artamis dewī ke mandir kā muhāfiz hai! Pūrī duniyā jāntī hai ki ham us ke us mujassame ke nigarān haiñ jo āsmān se gir kar hamāre pās pahuñch gayā. ³⁶ Yih haqīqat to nāqābil-e-inkār hai. Chunānche lāzīm hai ki āp chup-chāp raheñ aur jaldbāzī na karen. ³⁷ Āp yih ādmī yahān lāe haiñ hālānki na to wuh mandiroñ ko lūṭne wāle haiñ, na unhoñ ne dewī kī behurmatī kī hai. ³⁸ Agar Demetriyus aur us ke sāth wāle dastkaroñ kā kisī par ilzām hai to is ke lie kachahriyān aur gawarnar hote haiñ. Wahān jā kar wuh ek dūsre se muqaddamā laṛeñ. ³⁹ Agar āp mazīd koī muāmalā pesh karnā chāhte haiñ to use hal karne ke lie qānūnī majlis hotī hai. ⁴⁰ Ab ham is ḳhatre meñ haiñ ki āj ke wāqiyāt ke bāis ham par fasād kā ilzām lagāyā jāegā. Kyoñki jab ham se pūchhā jāegā to ham is qism ke betartīb aur nājāyaz ijtimā kā koī jawāz pesh nahīn kar sakeñge.” ⁴¹ Yih kah kar us ne ijlās ko barḳhāst kar diyā.

20

Makiduniyā aur Aḳhayā Meñ

¹ Jab shahr meñ afrā-tafrī ḳhatm huī to Paulus ne shāgirdoñ ko bulā kar un kī hauslā-afzāi kī. Phir wuh unheñ ḳhairbād kah kar Makiduniyā ke lie rawānā huā. ² Wahān se pahuñch kar us ne jagah bajagah jā kar bahut-sī bātoñ se imāndāroñ kī hauslā-afzāi kī. Yoñ chalte chalte wuh Yūnān pahuñch gayā ³ jahān wuh tīn māt tak ṭhahrā. Wuh Mulk-e-Shām ke lie jahāz par sawār hone wālā thā ki patā chalā ki Yahūdiyoñ ne us ke ḳhilāf sāzish kī hai. Is par us ne Makiduniyā se ho kar wāpas jāne kā faislā kiyā.

⁴ Us ke kaī hamsafr the: Beriyā se Purus kā beṭā Sopatrus, Thissalunīke se Aristarḳhus aur Sikundus, Dirbe se Gayus, Tīmuthiyus aur sūbā Āsiyā se Tuḳhikus aur Trufimus. ⁵ Yih ādmī āge nikal kar Troās chale gae jahān unhoñ ne hamārā intazār kiyā. ⁶ Beḳhamīrī Roṭī kī Īd ke bād ham Filippī ke qarīb jahāz par sawār hue aur pāñch din ke bād un ke pās Troās pahuñch gae. Wahān ham sāt din rahe.

Troās meñ Paulus kī Alwidāi Mīṭing

⁷ Itwār ko ham Ashā-e-Rabbānī manāne ke lie jamā hue. Paulus logoñ se bāt karne lagā aur chūnki wuh agle din rawānā hone wālā thā is lie wuh ādhī rāt tak boltā rahā. ⁸ Ūpar kī manzil meñ jis kamre meñ ham jamā the wahān bahut-se charāgh jal rahe the. ⁹ Ek jawān khīrkī kī dahlīz par baiṭhā thā. Us kā nām Yūtiḳhus thā. Jyoñ jyoñ Paulus kī bāteñ lambī hotī jā rahī thīñ us par nīnd ghālib ātī jā rahī thī. Aḳhirkār wuh gahrī nīnd meñ tīsrī manzil se zamīn par gir gayā. Jab logoñ ne nīche pahuñch kar use zamīn par se uṭhāyā to wuh jāñ bahaq ho chukā thā. ¹⁰ Lekin Paulus utar kar us par jhuk gayā aur use apne bāzuoñ meñ le liyā. Us ne kahā, “Mat ghabrāeñ, wuh zindā hai.” ¹¹ Phir wuh wāpas ūpar ā gayā, Ashā-e-Rabbānī manāi aur khānā khāyā. Us ne apnī bāteñ pau phatne tak jāri rakhīñ, phir rawānā huā. ¹² Aur unhoñ ne jawān ko zindā hālat meñ wahān se le kar bahut tasallī pāi.

Troās se Mīletus Tak

¹³ Ham āge nikal kar Assus ke lie jahāz par sawār hue. Ḳhud Paulus ne intazām karwāyā thā ki wuh paidal jā kar Assus meñ hamāre jahāz par āegā. ¹⁴ Wahān wuh ham se milā aur ham use jahāz par lā kar Matulene pahuñche. ¹⁵ Agle din ham ḳhiyus ke jazīre se guzare. Us se agle din ham Sāmus ke jazīre ke qarīb āe. Is ke bād ke din ham Mīletus pahuñch gae. ¹⁶ Paulus pahle se faislā kar chukā thā ki main Ifisus meñ nahīñ ṭhahrūnga balki āge niklūngā, kyoñki wuh jaldī meñ thā. Wuh jahān tak mumkin thā Pantikust kī Īd se pahle pahle Yarūshalam pahuñchnā chāhtā thā.

Ifisus ke Buzurgoñ ke lie Paulus kī Alwidāi Taqrīr

¹⁷ Mīletus se Paulus ne Ifisus kī jamāt ke buzurgoñ ko bulā liyā. ¹⁸ Jab wuh pahuñche to us ne un se kahā, “Āp jānte haiñ ki main sūbā Āsiyā meñ pahlā qadam uṭhāne se le kar pūrā waqt āp ke sāth kis tarah rahā. ¹⁹ Main ne baṛī inkisārī se Ḳhudāwand kī ḳhidmat kī hai. Mujhe bahut ānsū bahāne paṛe aur Yahūdiyoñ kī sāzishoñ se mujh par bahut āzmāisheñ aīñ. ²⁰ Main ne āp ke fāyde kī koī bhī bāt

āp se chhupāe na rakhī balki āp ko alāniyā aur ghar ghar jā kar tālīm detā rahā. ²¹ Maiñ ne Yahūdiyon ko Yūnāniyon samet gawāhī dī ki unheñ taubā karke Allāh kī taraf rujū karne aur hamāre Ḳhudāwand Īsā par imān lāne kī zarūrat hai. ²² Aur ab maiñ Rūhul-quds se bandhā huā Yarūshalam jā rahā hūñ. Maiñ nahīñ jāntā ki mere sāth kyā kuchh hogā, ²³ lekin itnā mujhe mālūm hai ki Rūhul-quds mujhe shahr bashahr is bāt se āgāh kar rahā hai ki mujhe qaid aur musibaton kā sāmna karnā paregā. ²⁴ Ḳhair, maiñ apnī zindagi ko kisī tarah bhī aham nahīñ samajhtā. Aham bāt sirf yih hai ki maiñ apnā wuh mishan aur zimmedārī pūrī karūñ jo Ḳhudāwand Īsā ne mere sapurd kī hai. Aur wuh zimmedārī yih hai ki maiñ logon ko gawāhī de kar yih ḳhushḳhabrī sunāūñ ki Allāh ne apne fazl se un ke lie kyā kuchh kiyā hai.

²⁵ Aur ab maiñ jāntā hūñ ki āp sab jinheñ maiñ ne Allāh kī bādshāhī kā paighām sunā diyā hai mujhe is ke bād kabhī nahīñ dekheñge. ²⁶ Is lie maiñ āj hī āp ko batātā hūñ ki agar āp meñ se koī bhī halāk ho jāe to maiñ beqūsūr hūñ, ²⁷ kyonki maiñ āp ko Allāh kī pūrī marzī batāne se na jhijkā. ²⁸ Chunāñche ḳhabardār rah kar apnā aur us pūre galle kā ḳhayāl rakhnā jis par Rūhul-quds ne āp ko muḳarrar kiyā hai. Nigarānon aur charwāhon kī haisiyat se Allāh kī jamāt kī ḳhidmat karen, us jamāt kī jise us ne apne hī Farzand ke ḳhūn se hāsīl kiyā hai. ²⁹ Mujhe mālūm hai ki mere jāne ke bād wahshī bheṛie āp meñ ghus āeñge jo galle ko nahīñ chhoṛeñge. ³⁰ Āp ke darmiyān se bhī admī uṭh kar sachchāi ko toṛ-marōṛ kar bayān kareñge tāki shāgirdon ko apne pīchhe lagā leñ. ³¹ Is lie jāgte raheñ! Yih bāt zahan meñ rakheñ ki maiñ tīn sāl ke daurān din rāt har ek ko samjhāne se bāz na āyā. Mere ānsuon ko yād rakheñ jo maiñ ne āp ke lie bahāe haiñ.

³² Aur ab maiñ āp ko Allāh aur us ke fazl ke kalām ke sapurd kartā hūñ. Yihī kalām āp kī tāmīr karke āp ko wuh mīrās muhaiyā karne ke qābil hai jo Allāh tamām muḳaddas kie gae logon ko detā hai. ³³ Maiñ ne kisī ke bhī sone, chāñdī yā kapron kā lālach na kiyā. ³⁴ Āp ḳhud jānte haiñ ki maiñ ne apne in hāthon se kām karke na sirf apnī balki apne sāthiyon kī zarūriyāt bhī pūrī kīñ. ³⁵ Apne har kām meñ maiñ āp ko dikhātā rahā ki lāzīm hai ki ham is qism kī mehnat karke kamzoron kī madad karen. Kyonki hamāre sāmne Ḳhudāwand Īsā ke yih alfāz hone chāhien ki denā lene se mubāarak hai.”

³⁶ Yih sab kuchh kah kar Paulus ne ghuṭne ṭek kar un sab ke sāth duā kī. ³⁷ Sab ḳhūb roe aur us ko gale lagā lagā kar

bose die. ³⁸ Unheñ k̄hāskar Paulus kī is bāt se taklīf huī ki ‘Āp is ke bād mujhe kabhī nahīn dekheñge.’ Phir wuh us ke sāth jahāz tak gae.

21

Paulus Yarūshalam Jātā Hai

¹ Mushkil se Ifisus ke buzurgoñ se alag ho kar ham rawānā hue aur sīdhe Jazīrā-e-Kos pahuñch gae. Agle din ham rudus āe aur wahān se Patarā pahuñche. ² Patarā meñ Fenīke ke lie jahāz mil gayā to ham us par sawār ho kar rawānā hue. ³ Jab Qubrus dūr se nazar āyā to ham us ke junūb meñ se guzar kar Shām ke shahr Sūr pahuñch gae jahān jahāz ko apnā sāmān utārnā thā. ⁴ Jahāz se utar kar ham ne maqāmī shāgirdoñ ko talāsh kiyā aur sāt din un ke sāth ṭhahre. Un imāndāroñ ne Rūhul-quds kī hidāyat se Paulus ko samjhāne kī koshish kī ki wuh Yarūshalam na jāe. ⁵ Jab ham ek hafte ke bād jahāz par wāpas chale gae to pūrī jamāt bāl-bachchoñ samet hamāre sāth shahr se nikal kar sāhil tak āī. Wahīn ham ne ghuṭne ṭek kar duā kī ⁶ aur ek dūsre ko alwidā kahā. Phir ham dubārā jahāz par sawār hue jabki wuh apne gharoñ ko lauṭ gae.

⁷ Sūr se apnā safr jārī rakh kar ham Patulimayis pahuñche jahān ham ne maqāmī imāndāroñ ko salām kiyā aur ek din un ke sāth guzārā. ⁸ Agle din ham rawānā ho kar Qaisariyā pahuñch gae. Wahān ham Filippus ke ghar ṭhahre. Yih wuhī Filippus thā jo Allāh kī k̄hushk̄habrī kā munād thā aur jise ibtidāī dinoñ meñ Yarūshalam meñ khānā taqsīm karne ke lie chhih aur ādmiyoñ ke sāth muqarrar kiyā gayā thā. ⁹ Us kī chār ghairshādīshudā beṭiyān thīn jo nabuwat kī nemat rakhtī thīn. ¹⁰ Kāī din guzar gae to Yahūdiyā se ek nabī āyā jis kā nām Agabus thā. ¹¹ Jab wuh ham se milne āyā to us ne Paulus kī peṭī le kar apne pānwoñ aur hāthoñ ko bāndh liyā aur kahā, “Rūhul-quds farmātā hai ki Yarūshalam meñ Yahūdī is peṭī ke mālik ko yoñ bāndh kar Ghairyahūdiyoñ ke hawāle kareñge.”

¹² Yih sun kar ham ne maqāmī imāndāroñ samet Paulus ko samjhāne kī k̄hūb koshish kī ki wuh Yarūshalam na jāe. ¹³ Lekin us ne jawāb diyā, “Āp kyoñ rote aur merā dil torṭe haiñ? Dekheñ, main K̄hudāwand Īsā ke nām kī k̄hātīr Yarūshalam meñ na sirf bāndhe jāne balki us ke lie apnī jān tak dene ko taiyār hūn.”

¹⁴ Ham use qāyl na kar sake, is lie ham yih kahte hue k̄hāmosh ho gae ki “K̄hudāwand kī marzī pūrī ho.”

¹⁵ Is ke bād ham taiyāriyān karke Yarūshalam chale gae. ¹⁶ Qaisariyā ke kuchh shāgird bhī hamāre sāth chale aur hamēn Manāson ke ghar pahuñchā diyā jahān hamēn ṭhaharnā thā. Manāson Qubrus kā thā aur jamāt ke ibtidāi dinon meñ imān lāyā thā.

Paulus Yāqūb se Miltā Hai

¹⁷ Jab ham Yarūshalam pahuñche to maqāmī bhāiyon ne garmjoshī se hamārā istiqbāl kiyā. ¹⁸ Agle din Paulus hamāre sāth Yāqūb se milne gayā. Tamām maqāmī buzurg bhī hāzir hue. ¹⁹ Unheñ salām karke Paulus ne tafsīl se bayān kiyā ki Allāh ne us kī k̄hidmat kī mārīfat Ġhairyahūdiyon meñ kyā kiyā thā. ²⁰ Yih sun kar unhoñ ne Allāh kī tamjīd kī. Phir unhoñ ne kahā, “Bhāī, āp ko mālūm hai ki hazāron Yahūdī imān lāe haiñ. Aur sab baṛī sargarmī se shariāt par amal karte haiñ. ²¹ Unheñ āp ke bāre meñ k̄habar dī gaī hai ki āp Ġhairyahūdiyon ke darmiyān rahne wāle Yahūdiyon ko tālīm dete haiñ ki wuh Mūsā kī shariāt ko chhoṛ kar na apne bachchoñ kā k̄hatnā karwāeñ aur na hamāre rasm-o-riwāj ke mutābiq zindagī guzāreñ. ²² Ab ham kyā karen? Wuh to zarūr sunenge ki āp yahān ā gae haiñ. ²³ Is lie ham chāhte haiñ ki āp yih karen: Hamāre pās chār mard haiñ jinhoñ ne mannat mān kar use pūrā kar liyā hai. ²⁴ Ab unheñ sāth le kar un kī tahārat kī rusūmāt meñ sharīk ho jāeñ. Un ke aḱhrājāt bhī āp bardāsht karen tāki wuh apne saron ko mundwā sakeñ. Phir sab jān leñge ki jo kuchh āp ke bāre meñ kahā jātā hai wuh jhūṭ hai aur ki āp bhī shariāt ke mutābiq zindagī guzār rahe haiñ. ²⁵ Jahān tak Ġhairyahūdī imāndāron kī bāt hai ham unheñ apnā faislā k̄hat ke zariye bhej chuke haiñ ki wuh in chīzon se parhez karen: buton ko pesh kiyā gayā khānā, k̄hūn, aise jānwaron kā gosht jinheñ galā ghūñṭ kar mār diyā gayā ho aur zinākārī.”

²⁶ Chunānche agle din Paulus un ādmiyon ko sāth le kar un kī tahārat kī rusūmāt meñ sharīk huā. Phir wuh Baitul-muqaddas meñ us din kā elān karne gayā jab tahārat ke din pūre ho jāenge aur un sab ke lie qurbānī pesh kī jāegī.

Baitul-muqaddas meñ Paulus kī Giriftārī

²⁷ Is rasm ke lie muqarrarā sāt din k̄hatm hone ko the ki sūbā Āsiyā ke kuchh Yahūdiyon ne Paulus ko Baitul-muqaddas meñ dekhā. Unhoñ ne pūre hujūm meñ halchal machā kar use pakaṛ liyā ²⁸ aur chīkhone lage, “Isrāīl ke hazarāt, hamārī madad karen! Yih wuhī ādmī hai jo har jagah tamām logon ko hamārī qaum, hamārī shariāt aur is maqām ke k̄hilāf tālīm detā hai. Na sirf yih balki

is ne Baitul-muqaddas meñ Ġhairyahūdiyoñ ko lā kar is muqaddas jagah kī behurmatī bhī kī hai.”²⁹ (Yih ākhirī bāt unhoñ ne is lie kī kyoñki unhoñ ne shahr meñ Īfīsus ke Ġhairyahūdī Trufimus ko Paulus ke sāth dekhā aur khayāl kiyā thā ki wuh use Baitul-muqaddas meñ lāyā hai.)

³⁰ Pūre shahr meñ hangāmā barpā huā aur log chāron taraf se dauṛ kar āe. Paulus ko pakar kar unhoñ ne use Baitul-muqaddas se bāhar ghasī liyā. Jyoñ hī wuh nikal gae Baitul-muqaddas ke sahan ke darwāzoñ ko band kar diyā gayā. ³¹ Wuh use mār ḍālne kī koshish kar rahe the ki Romī palṭan ke kamānḍar ko khabar mil gaī, “Pūre Yarūshalam meñ halchal mach gaī hai.” ³² Yih sunte hī us ne apne faujiyoñ aur afsaroñ ko ikaṭṭhā kiyā aur dauṛ kar un ke sāth hujūm ke pās utar gayā. Jab hujūm ne kamānḍar aur us ke faujiyoñ ko dekhā to wuh Paulus kī piṭāī karne se ruk gayā. ³³ Kamānḍar ne nazdik ā kar use giriftār kiyā aur do zanjīroñ se bāndhne kā hukm diyā. Phir us ne pūchhā, “Yih kaun hai? Is ne kyā kiyā hai?” ³⁴ Hujūm meñ se bāz kuchh chillāe aur bāz kuchh. Kamānḍar koī yaqīnī bāt mālūm na kar sakā, kyoñki afrā-tafrī aur shor-sharābā bahut thā. Is lie us ne hukm diyā ki Paulus ko qīle meñ le jāyā jāe. ³⁵ Wuh qīle kī sīrhī tak pahuñch to gae. Lekin phir hujūm itnā beqābū ho gayā ki faujiyoñ ko use apne kandhoñ par uṭhā kar chalnā parā. ³⁶ Log un ke pīchhe pīchhe chalte aur chīkhte-chillāte rahe, “Use mār ḍālo! Use mār ḍālo!”

Paulus Apnā Difā Kartā Hai

³⁷ Wuh Paulus ko qīle meñ le jā rahe the ki us ne kamānḍar se pūchhā, “Kyā āp se ek bāt karne kī ijāzat hai?”

Kamānḍar ne kahā, “Achchhā, āp Yūnānī bol lete haiñ? ³⁸ To kyā āp wuhī Misrī nahīñ haiñ jo kuchh der pahle hukūmat ke khalāf uṭh kar chār hazār dahshatgardoñ ko registān meñ lāyā thā?”

³⁹ Paulus ne jawāb diyā, “Main Yahūdī aur Kilikiyā ke markazī shahr Tarsus kā shahrī hūñ. Mehrbānī karke mujhe logoñ se bāt karne deñ.”

⁴⁰ Kamānḍar mān gayā aur Paulus ne sīrhī par khare ho kar hāth se ishārā kiyā. Jab sab khāmosh ho gae to Paulus Arāmī zabān meñ un se muḳhātīb huā,

22

¹ “Bhāiyo aur buzurgo, merī bāt sunēñ ki main apne difā meñ kuchh bataūñ.” ² Jab unhoñ ne sunā ki wuh Arāmī zabān meñ bol rahā hai to wuh mazīd khāmosh ho gae. Paulus ne apnī bāt jāri rakhī.

³ “Main Yahūdī hūn aur Kilikiyā ke shahr Tarsus meñ paidā huā. Lekin main ne isī shahr Yarūshalam meñ parwarish pāi aur Jamliyel ke zer-e-nigarānī tālīm hāsil kī. Unhoñ ne mujhe tafsil aur ehtiyāt se hamāre bāpdādā kī shariāt sikhāi. Us waqt main bhī āp kī tarah Allāh ke lie sargarm thā. ⁴ Is lie main ne is naī rāh ke pairokāroñ kā pīchhā kiyā aur mardoñ aur khawātīn ko giriftār karke jel meñ ḍalwā diyā yahāñ tak kī marwā bhī diyā. ⁵ Imām-e-āzam aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke membarān is bāt kī tasdiq kar sakte haiñ. Unhīn se mujhe Damishq meñ rahne wāle Yahūdī bhāiyōñ ke lie sifārishī khat mil gae tāki main wahāñ bhī jā kar is nae firqe ke logoñ ko giriftār karke sazā dene ke lie Yarūshalam lāūñ.

Paulus kī Tabdilī kā Bayān

⁶ Main is maqsad ke lie Damishq ke qarīb pahuñch gayā thā kī achānak āsmān kī taraf se ek tez raushnī mere gird chamkī. ⁷ Main zamīn par gir paṛā to ek āwāz sunāi dī, ‘Sāul, Sāul, tū mujhe kyoñ satātā hai?’ ⁸ Main ne pūchhā, ‘Khudāwand, āp kaun haiñ?’ Āwāz ne jawāb diyā, ‘Main Īsā Nāsari hūn jise tū satātā hai.’ ⁹ Mere hamsafroñ ne raushnī ko to dekhā, lekin mujh se mukhātīb hone wāle kī āwāz na sunī. ¹⁰ Main ne pūchhā, ‘Khudāwand, main kyā karūñ?’ Khudāwand ne jawāb diyā, ‘Uṭh kar Damishq meñ jā. Wahāñ tujhe wuh sārā kām batāyā jāegā jo Allāh tere zimme lagāne kā irādā rakhtā hai.’ ¹¹ Raushnī kī tezi ne mujhe andhā kar diyā thā, is lie mere sāthī merā hāth pakaṛ kar mujhe Damishq le gae.

¹² Wahāñ ek ādmī rahtā thā jis kā nām Hananiyāh thā. Wuh shariāt kā kaṭar pairokār thā aur wahāñ ke rahne wāle Yahūdiyōñ meñ neknām. ¹³ Wuh āyā aur mere pās khare ho kar kahā, ‘Sāul bhāi, dubārā binā ho jāeñ!’ Usī lamhe main use dekh sakā. ¹⁴ Phir us ne kahā, ‘Hamāre bāpdādā ke Khudā ne āp ko is maqsad ke lie chun liyā hai kī āp us kī marzī jān kar us ke rāst khādīm ko dekheñ aur us ke apne muñh se us kī āwāz sunēñ. ¹⁵ Jo kuchh āp ne dekh aur sun liyā hai us kī gawāhī āp tamām logoñ ko deñge. ¹⁶ Chunāñche āp kyoñ der kar rahe haiñ? Uṭheñ aur us ke nām meñ baptismā leñ tāki āp ke gunāh dhul jāeñ.’

Paulus kī Ghairyahūdiyōñ meñ Khidmat kā Bulāwā

¹⁷ Jab main Yarūshalam wāpas āyā to main ek din Baitul-muqaddas meñ gayā. Wahāñ duā karte karte main wajd kī hālat meñ ā gayā ¹⁸ aur Khudāwand ko dekhā. Us ne farmāyā, ‘Jaldī kar! Yarūshalam ko fauran chhoṛ de kyoñki log mere bāre meñ terī gawāhī ko qabūl nahīn kareñge.’

¹⁹ Maiñ ne etarāz kiyā, ‘Ai Ḳhudāwand, wuh to jānte haiñ ki maiñ ne jagah bajagah ibādatḱhāne meñ jā kar tujh par imān rakhne wāloñ ko giriftār kiyā aur un kī piṭāi karwāi. ²⁰ Aur us waqt bhī jab tere shahīd Stifanus ko qatl kiyā jā rahā thā maiñ sāth kharā thā. Maiñ rāzi thā aur un logoñ ke kaproñ kī nigarānī kar rahā thā jo use sangsār kar rahe the.’ ²¹ Lekin Ḳhudāwand ne kahā, ‘Jā, kyoñki maiñ tujhe dūr-darāz ilāqoñ meñ Ḡhairyahūdiyoñ ke pās bhej dūngā.’”

²² Yahān tak hujūm Paulus kī bāteñ suntā rahā. Lekin ab wuh chillā uṭhe, “Ise haṭā do! Ise jān se mār do! Yih zindā rahne ke lāyq nahīn!” ²³ Wuh chīḱheñ mār mār kar apnī chādareñ utārne aur hawā meñ gard uṛāne lage. ²⁴ Is par kamāṇḍar ne hukm diyā ki Paulus ko qile meñ le jāyā jāe aur koṛe lagā kar us kī pūchh-gachh kī jāe. Kyoñki wuh mālūm karnā chāhtā thā ki log kis wajah se Paulus ke ḱhilāf yoñ chīḱheñ mār rahe haiñ. ²⁵ Jab wuh use koṛe lagāne ke lie le kar jā rahe the to Paulus ne sāth khare afsar * se kahā, “Kyā āp ke lie jāyaz hai ki ek Romī shahrī ke koṛe lagwāeñ aur wuh bhī adālat meñ pesh kie baḱhair?”

²⁶ Afsar ne jab yih sunā to kamāṇḍar ke pās jā kar use ittalā dī, “Āp kyā karne ko haiñ? Yih admī to Romī shahrī hai!”

²⁷ Kamāṇḍar Paulus ke pās āyā aur pūchhā, “Mujhe sahīh bataeñ, kyā āp Romī shahrī haiñ?”

Paulus ne jawāb diyā, “Jī hān.”

²⁸ Kamāṇḍar ne kahā, “Maiñ to baṛī raqam de kar shahrī banā hūñ.”

Paulus ne jawāb diyā, “Lekin maiñ to paidāishī shahrī hūñ.”

²⁹ Yih sunte hī wuh faujī jo us kī pūchh-gachh karne ko the piḱhe haṭ gae. Kamāṇḍar ḱhud ḱhabrā gayā ki maiñ ne ek Romī shahrī ko zanjīroñ meñ jakaṛ rakhā hai.

Paulus Yahūdī Adālat-e-Āliyā ke Sāmne

³⁰ Agle din kamāṇḍar sāf mālūm karnā chāhtā thā ki Yahūdī Paulus par kyoñ ilzām lagā rahe haiñ. Is lie us ne rāhnumā imāmoñ aur Yahūdī adālat-e-āliyā ke tamām membarān kā ijlās mun'aqid karne kā hukm diyā. Phir Paulus ko āzād karke qile se nīche lāyā aur un ke sāmne kharā kiyā.

23

¹ Paulus ne ḱhaur se adālat-e-āliyā ke membarān kī taraf dekh kar kahā, “Bhāiyo, āj tak maiñ ne sāf zamīr ke sāth Allāh ke sāmne zindagī guzārī hai.” ² Is par imām-e-āzam

* 22:25 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

Hananiyāh ne Paulus ke qarīb khare logon se kahā ki wuh us ke muñh par thappaṛ māren. ³ Paulus ne us se kahā, “Makkār! * Allāh tum ko hī māregā, kyonki tum yahān baiṭhe shariyat ke mutābiq merā faislā karnā chāhte ho jabki mujhe mārne kā hukm de kar khud shariyat kī khilāfwarzī kar rahe ho!”

⁴ Paulus ke qarīb khare ādmiyon ne kahā, “Tum Allāh ke imām-e-āzam ko burā kahne kī jurrat kyonkar karte ho?”

⁵ Paulus ne jawāb diyā, “Bhāiyo, mujhe mālūm na thā ki wuh imām-e-āzam haiñ, warnā aise alfāz istemāl na kartā. Kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai ki apnī qaum ke hākimon ko burā-bhalā mat kahnā.”

⁶ Paulus ko ilm thā ki adālat-e-āliyā ke kuchh log Sadūqī haiñ jabki dīgar Farīsī haiñ. Is lie wuh ijlās meñ pukār uṭhā, “Bhāiyo, main Farīsī balki Farīsī kā beṭā bhī hūñ. Mujhe is lie adālat meñ pesh kiyā gayā hai ki main murdon meñ se jī uṭhne kī ummīd rakhtā hūñ.”

⁷ Is bāt se Farīsī aur Sadūqī ek dūsre se jhagaṛne lage aur ijlās ke afrād do gurohon meñ baṭ gae. ⁸ Wajah yih thī ki Sadūqī nahīn mānte ki ham jī uṭheñge. Wuh farishton aur rūhon kā bhī inkār karte haiñ. Is ke muqābale meñ Farīsī yih sab kuchh mānte haiñ. ⁹ Hote hote baṛā shor mach gayā. Farīsī firqe ke kuchh ālim khare ho kar josh se bahs karne lage, “Hameñ is ādmī meñ koī ghaltī nazar nahīn ātī, shāyad koī rūh yā farishtā is se hamkalām huā ho.”

¹⁰ Jhagaṛe ne itnā zor pakaṛā ki kamāndar dar gayā, kyonki khatrā thā ki wuh Paulus ke ṭukre kar ḍaleñ. Is lie us ne apne faujiyon ko hukm diyā ki wuh utreñ aur Paulus ko Yahūdiyon ke bīch meñ se chhīn kar qile meñ wāpas lāeñ.

¹¹ Usī rāt Khudāwand Paulus ke pās ā khaṛā huā aur kahā, “Hauslā rakh, kyonki jis tarah tū ne Yarūshalam meñ mere bāre meñ gawāhī dī hai lāzim hai ki isī tarah Rom Shahr meñ bhī gawāhī de.”

Paulus ke khilāf Sāzish

¹² Agle din kuchh Yahūdiyon ne sāzish karke qasam khāi, “Ham na to kuchh khāeñge, na pieñge jab tak Paulus ko qatl na kar leñ.” ¹³ Chālīs se zyādā mardon ne is sāzish meñ hissā liyā. ¹⁴ Wuh rāhnumā imāmon aur buzurgoñ ke pās gae aur kahā, “Ham ne pakkī qasam khāi hai ki kuchh nahīn khāeñge jab tak Paulus ko qatl na kar leñ. ¹⁵ Ab zarā Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāth mil kar kamāndar se guzārish karen ki wuh use dubārā āp ke pās lāeñ. Bahānā yih pesh karen ki āp mazīd tafsīl se us ke muāmale kā jāyzā lenā chāhte

* 23:3 Lafzī tarjumā: Safedī kī huī dīwār.

haiñ. Jab use lāyā jāegā to ham us ke yahāñ pahuñchne se pahle pahle use mār ḍālne ke lie taiyār hoñge.”

¹⁶ Lekin Paulus ke bhāñje ko is bāt kā patā chal gayā. Us ne qile meñ jā kar Paulus ko ittalā dī. ¹⁷ Is par Paulus ne Romī afsaroñ † meñ se ek ko bulā kar kahā, “Is jawān ko kamāñdar ke pās le jāeñ. Is ke pās un ke lie khabar hai.” ¹⁸ Afsar bhāñje ko kamāñdar ke pās le gayā aur kahā, “Qaidī Paulus ne mujhe bulā kar mujh se guzārish kī ki is naujawān ko āp ke pās le āūñ. Us ke pās āp ke lie khabar hai.”

¹⁹ Kamāñdar naujawān kā hāth pakaṛ kar dūsroñ se alag ho gayā. Phir us ne pūchhā, “Kyā khabar hai jo āp mujhe batāñā chāhte haiñ?”

²⁰ Us ne jawāb diyā, “Yahūdī āp se darḵhāst karne par muttafiq ho gae haiñ ki āp kal Paulus ko dubārā Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāmne lāeñ. Bahāñā yih hogā ki wuh aur zyādā tafsīl se us ke bāre meñ mālūmāt hāsil karnā chāhte haiñ. ²¹ Lekin un kī bāt na māneñ, kyoñki un meñ se chālīs se zyādā ādmī us kī tāk meñ baiṭhe haiñ. Unhoñ ne qasam khāī hai ki ham na kuchh khāeñge na pieñge jab tak use qatl na kar leñ. Wuh abhī taiyār baiṭhe haiñ aur sirf is intazār meñ haiñ ki āp un kī bāt māneñ.”

²² Kamāñdar ne naujawān ko ruḵhsat karke kahā, “Jo kuchh āp ne mujhe batā diyā hai us kā kisī se zikr na karnā.”

Paulus ko Gawarnar Feliks ke pās Bhejā Jātā Hai

²³ Phir kamāñdar ne apne afsaroñ meñ se do ko bulāyā jo sau sau faujiyoñ par muqarrar the. Us ne hukm diyā, “Do sau faujī, sattar ghurṣawār aur do sau nezābāz taiyār kareñ. Unheñ āj rāt ko nau baje Qaisariyā jāñā hai. ²⁴ Paulus ke lie bhī ghoṛe taiyār rakhnā tāki wuh sahiḥ-salāmat gawarnar ke pās pahuñche.” ²⁵ Phir us ne yih khat likhā,

²⁶ “Az: Klaudiyus Lūsiyās

Muazzaz Gawarnar Feliks ko salām. ²⁷ Yahūdī is ādmī ko pakaṛ kar qatl karne ko the. Mujhe patā chalā ki yih Romī shahrī hai, is lie maiñ ne apne dastoñ ke sāth ā kar ise nikāl kar bachā liyā. ²⁸ Maiñ mālūm karnā chāhtā thā ki wuh kyoñ is par ilzām lagā rahe haiñ, is lie maiñ utar kar ise un kī adālat-e-āliyā ke sāmne lāyā. ²⁹ Mujhe mālūm huā ki un kā ilzām un kī sharīat se tālluq rakhtā hai. Lekin is ne aisā kuchh nahīñ kiyā jis kī binā par yih jel meñ ḍālne yā sazā-e-maut ke lāyq ho. ³⁰ Phir mujhe ittalā dī gaī ki is ādmī ko qatl karne kī sāzish kī gaī hai, is lie maiñ ne ise fauran āp ke pās bhej diyā. Maiñ ne ilzām lagāne wāloñ

† 23:17 Sau sipāhiyoñ par muqarrar afsar.

ko bhī hukm diyā ki wuh is par apnā ilzām āp ko hī pesh karen̄.”

³¹ Faujiyon̄ ne usī rāt kamānḍar kā hukm pūrā kiyā. Paulus ko sāth le kar wuh Antīpatris tak pahuñch gae. ³² Agle din piyāde qile ko wāpas chale jabki ghur̄sawāron̄ ne Paulus ko le kar safr̄ jāri rakhā. ³³ Qaisariyā pahuñch kar unhoñ ne Paulus ko khat samet Gawarnar Feliks ke sāmne pesh kiyā. ³⁴ Us ne khat paṛh liyā aur phir Paulus se pūchhā, “Āp kis sūbe ke haiñ?” Paulus ne kahā, “Kilikiyā kā.” ³⁵ Is par gawarnar ne kahā, “Maiñ āp kī samā'at us waqt karūnga jab āp par ilzām lagāne wāle pahuñcheñge.” Aur us ne hukm diyā ki Herodes ke mahal meñ Paulus kī pahrādārī kī jāe.

24

Paulus par Muqaddamā

¹ Pāñch din ke bād imām-e-āzam Hananiyāh, kuchh Yahūdī buzburg aur ek wakīl banām Tirtullus Qaisariyā āe tāki gawarnar ke sāmne Paulus par apnā ilzām pesh karen̄. ² Paulus ko bulāyā gayā to Tirtullus ne Feliks ko Yahūdiyon̄ kā ilzām pesh kiyā,

“Āp ke zer-e-hukūmat hameñ baṛā amn-o-amān hāsil hai, aur āp kī dūrandeshī se is mulk meñ bahut taraqqī huī hai. ³ Muazzaz Feliks, in tamām bātoñ ke lie ham āp ke kḥās mamnūn haiñ. ⁴ Lekin maiñ nahīn chāhtā ki āp merī bātoñ se had se zyādā thak jāeñ. Arz sirf yih hai ki āp ham par mehrbānī kā izhār karke ek lamhe ke lie hamāre muāmale par tawajjuh deñ. ⁵ Ham ne is ādmī ko awām dushman pāyā hai jo pūrī duniyā ke Yahūdiyon̄ meñ fasād paidā kartā rahtā hai. Yih Nāsari firqe kā ek sarghanā hai ⁶ aur hamāre Baitul-muqaddas kī behurmatī karne kī koshish kar rahā thā jab ham ne ise pakaṛā [tāki apnī shariyat ke mutābiq is par muqaddamā chalāeñ. ⁷ Magar Lūsiyās Kamānḍar ā kar ise zabardastī ham se chhīn kar le gayā aur hukm diyā ki is ke muddāi āp ke pās hāzir hoñ.] ⁸ Is kī pūchh-gachh karke āp kḥud hamāre ilzāmāt kī tasdiq karā sakte haiñ.” ⁹ Phir bāqī Yahūdiyon̄ ne us kī hāñ meñ hāñ milā kar kahā ki yih wāqai aisā hī hai.

Paulus kā Difā

¹⁰ Gawarnar ne ishārā kiyā ki Paulus apnī bāt pesh kare. Us ne jawāb meñ kahā,

“Maiñ jāntā hūn ki āp kāi sāloñ se is qaum ke jaj muqarrar haiñ, is lie kḥushī se āp ko apnā difā pesh kartā hūn. ¹¹ Āp kḥud mālūm kar sakte haiñ ki mujhe Yarūshalam gae sirf bārah din hue haiñ. Jāne kā maqsad

ibādat meñ sharīk honā thā. ¹² Wahān na maiñ ne Baitul-muqaddas meñ kisī se bahs-mubāhasā kiyā, na shahr ke kisī ibādatkhāne meñ yā kisī aur jagah halchal machāī. In logoñ ne bhī merī koī aisī harkat nahīn dekhī. ¹³ Jo ilzām yih mujh par lagā rahe haiñ us kā koī bhī sabūt pesh nahīn kar sakte. ¹⁴ Beshak maiñ taslīm kartā hūñ ki maiñ usī rāh par chaltā hūñ jise yih bid'at qarār dete haiñ. Lekin maiñ apne bāpdādā ke Kḥudā kī parastish kartā hūñ. Jo kuchh bhī sharīat aur nabiyōñ ke sahīfoñ meñ likhā hai use maiñ māntā hūñ. ¹⁵ Aur maiñ Allāh par wuhī ummīd rakhtā hūñ jo yih bhī rakhte haiñ, ki qiyāmat kā ek din hogā jab wuh rāstbāzoñ aur nārāstoñ ko murdoñ meñ se zindā kar degā. ¹⁶ Is lie merī pūrī koshish yihī hotī hai ki har waqt merā zamīr Allāh aur insān ke sāmne sāf ho.

¹⁷ Kāī sāloñ ke bād maiñ Yarūshalam wāpas āyā. Mere pās qaum ke gḥarīboñ ke lie kḥairāt thī aur maiñ Baitul-muqaddas meñ qurbāniyān bhī pesh karnā chāhtā thā. ¹⁸ Mujh par ilzām lagāne wāloñ ne mujhe Baitul-muqaddas meñ dekhā jab maiñ tahārat kī rusūmāt adā kar rahā thā. Us waqt na koī hujūm thā, na fasād. ¹⁹ Lekin sūbā Āsiyā ke kuchh Yahūdī wahān the. Agar unheñ mere kḥilāf koī shikāyat hai to unheñ hī yahān hāzir ho kar mujh par ilzām lagānā chāhie. ²⁰ Yā yih log kḥud batāeñ ki jab maiñ Yahūdī adālat-e-āliyā ke sāmne kḥarā thā to unhoñ ne merā kyā jurm mālūm kiyā. ²¹ Sirf yih ek jurm ho saktā hai ki maiñ ne us waqt un ke huzūr pukār kar yih bāt bayān kī, ‘Āj mujh par is lie ilzām lagāyā jā rahā hai ki maiñ imān rakhtā hūñ ki murde jī uṭheñge.’”

²² Feliks ne jo Īsā kī rāh se kḥūb wāqif thā muqaddamā multawī kar diyā. Us ne kahā, “Jab Kamānḍar Lūsiyās āeñge phir maiñ faislā dūngā.” ²³ Us ne Paulus par muqarrar afsar * ko hukm diyā ki wuh us kī pahrādārī to kare lekin use kuchh sahūliyāt bhī de aur us ke azīzoñ ko us se milne aur us kī kḥidmat karne se na roke.

Paulus Feliks aur Drūsillā ke Sāmne

²⁴ Kuchh dinoñ ke bād Feliks apnī ahliyā Drūsillā ke hamrāh wāpas āyā. Drūsillā Yahūdī thī. Paulus ko bulā kar unhoñ ne Īsā par imān ke bāre meñ us kī bāteñ sunīñ. ²⁵ Lekin jab rāstbāzī, zabt-e-nafs aur āne wālī adālat ke mazāmīn chḥiṛ gae to Feliks ne gḥabrā kar us kī bāt kātī, “Fihāl kāfī hai. Ab ijāzat hai, jab mere pās waqt hogā maiñ āp ko bulā lūngā.” ²⁶ Sāth sāth wuh yih ummīd bhī rakhtā thā ki Paulus rishwat degā, is lie wuh kāī bār use bulā kar us se bāt kartā rahā.

* 24:23 Sau sipāhiyōñ par muqarrar afsar.

²⁷ Do sāl guzar gae to Feliks kī jagah Purkiyus Festus ā gayā. Tāham us ne Paulus ko qaidḳhāne meñ chhoṛ diyā, kyoñki wuh Yahūdiyoñ ke sāth riāyat baratnā chāhtā thā.

25

Paulus Shahanshāh se Apīl Kartā Hai

¹ Qaisariyā pahuñchne ke tīn din bād Festus Yarūshalam chalā gayā. ² Wahāñ rāhnumā imāmoñ aur bāqī Yahūdī rāhnumāoñ ne us ke sāmne Paulus par apne ilzāmāt pesh kie. Unhoñ ne baṛe zor se ³ minnat kī ki wuh un kī riāyat karke Paulus ko Yarūshalam muntaqil kare. Wajah yih thī ki wuh ghāt meñ baiṭh kar rāste meñ Paulus ko qatl karnā chāhte the. ⁴ Lekin Festus ne jawāb diyā, “Paulus ko Qaisariyā meñ rakhā gayā hai aur maiñ ḳhud wahāñ jāne ko hūñ. ⁵ Agar us se koī jurm sarzad huā hai to āp ke kuchh rāhnumā mere sāth wahāñ jā kar us par ilzām lagāeñ.”

⁶ Festus ne mazīd āṭh das din un ke sāth guzāre, phir Qaisariyā chalā gayā. Agle din wuh adālat karne ke lie baiṭhā aur Paulus ko lāne kā hukm diyā. ⁷ Jab Paulus pahuñchā to Yarūshalam se āe hue Yahūdī us ke irdgird khaṛe hue aur us par kāi sanjīdā ilzāmāt lagāe, lekin wuh koī bhī bāt sābit na kar sake. ⁸ Paulus ne apnā difā karke kahā, “Mujh se na Yahūdī shariāt, na Baitul-muqaddas aur na shahanshāh ke ḳhilāf jurm sarzad huā hai.”

⁹ Lekin Festus Yahūdiyoñ ke sāth riāyat baratnā chāhtā thā, is lie us ne pūchhā, “Kyā āp Yarūshalam jā kar wahāñ kī adālat meñ mere sāmne pesh kie jāne ke lie taiyār haiñ?”

¹⁰ Paulus ne jawāb diyā, “Maiñ shahanshāh kī Romī adālat meñ khaṛā hūñ aur lāzim hai ki yihīn merā faislā kiyā jāe. Āp bhī is se ḳhūb wāqif haiñ ki maiñ ne Yahūdiyoñ se koī nāinsāfi nahīn kī. ¹¹ Agar mujh se koī aisā kām sarzad huā ho jo sazā-e-maut ke lāyq ho to maiñ marne se inkār nahīn karūnga. Lekin agar bequsūr hūñ to kisī ko bhī mujhe in ādmiyoñ ke hawāle karne kā haq nahīn hai. Maiñ shahanshāh se apīl kartā hūñ!”

¹² Yih sun kar Festus ne apnī kaunsal se mashwarā karke kahā, “Āp ne shahanshāh se apīl kī hai, is lie āp shahanshāh hī ke pās jāeñge.”

Paulus Agrippā aur Birnīke ke Sāmne

¹³ Kuchh din guzar gae to Agrippā Bādshāh apnī bahan Birnīke ke sāth Festus se milne āyā. ¹⁴ Wuh kāi din wahāñ ṭhahre rahe. Itne meñ Festus ne Paulus ke muāmale par bādshāh ke sāth bāt kī. Us ne kahā, “Yahāñ ek qaidī hai jise Feliks chhoṛ kar chalā gayā hai. ¹⁵ Jab maiñ Yarūshalam

gayā to rāhnumā imāmon aur Yahūdī buzurgoñ ne us par ilzāmāt lagā kar use mujrim qarār dene kā taqāzā kiyā. ¹⁶ Maiñ ne unheñ jawāb diyā, ‘Romī qānūn kisī ko adālat meñ pesh kie baḡhair mujrim qarār nahīñ detā. Lāzim hai ki use pahle ilzām lagāne wāloñ kā sāmna karne kā mauqā diyā jāe tāki apnā difā kar sake.’ ¹⁷ Jab us par ilzām lagāne wāle yahāñ pahuñche to maiñ ne tākhīr na kī. Maiñ ne agle hī din adālat mun’aqid karke Paulus ko pesh karne kā hukm diyā. ¹⁸ Lekin jab us ke muḡhālif ilzām lagāne ke lie khaḡe hue to wuh aise jurm nahīñ the jin kī tawaqqo maiñ kar rahā thā. ¹⁹ Un kā us ke sāth koī aur jhagaḡā thā jo un ke apne mazhab aur ek murdā ādmī banām Īsā se tālluq rakhtā hai. Is Īsā ke bāre meñ Paulus dāwā kartā hai ki wuh zindā hai. ²⁰ Maiñ uljhan meñ paḡ gayā kyonki mujhe mālūm nahīñ thā ki kis tarah is muāmale kā sahīh jāyzā lūn. Chunañche maiñ ne pūchhā, ‘Kyā āp Yarūshalam jā kar wahāñ adālat meñ pesh kie jāne ke lie taiyār haiñ?’ ²¹ Lekin Paulus ne apīl kī, ‘Shahanshāh hī merā faislā kare.’ Phir maiñ ne hukm diyā ki use us waqt tak qaid meñ rakhā jāe jab tak use shahanshāh ke pās bhejne kā intazām na karwā sakūn.”

²² Agrippā ne Festus se kahā, “Maiñ bhī us shaḡhs ko sunanā chāhtā hūn.”

Us ne jawāb diyā, “Kal hī āp us ko sun leñge.”

²³ Agle din Agrippā aur Birnīke baḡī dhūmdhām ke sāth āe aur baḡe faujī afsaroñ aur shahr ke nāmwar ādmiyoñ ke sāth dīwān-e-ām meñ dāḡhil hue. Festus ke hukm par Paulus ko andar lāyā gayā. ²⁴ Festus ne kahā, “Agrippā Bādshāh aur tamām ḡhawātīn-o-hazarāt! Āp yahāñ ek ādmī ko dekhte haiñ jis ke bāre meñ tamām Yahūdī ḡhāh wuh Yarūshalam ke rahne wāle hoñ, ḡhāh yahāñ ke, shor machā kar sazā-e-maut kā taqāzā kar rahe haiñ. ²⁵ Merī dānist meñ to is ne koī aisā kām nahīñ kiyā jo sazā-e-maut ke lāyq ho. Lekin is ne shahanshāh se apīl kī hai, is lie maiñ ne ise Rom bhejne kā faislā kiyā hai. ²⁶ Lekin maiñ shahanshāh ko kyā likh dūn? Kyonki is par koī sāf ilzām nahīñ lagāyā gayā. Is lie maiñ ise āp sab ke sāmne lāyā hūn, ḡhāskar Agrippā Bādshāh āp ke sāmne, tāki āp is kī taftīsh karen aur maiñ kuchh likh sakūn. ²⁷ Kyonki mujhe betekī-sī bāt lag rahī hai ki ham ek qaidī ko Rom bhejeñ jis par ab tak sāf ilzāmāt nahīñ lagāe gae haiñ.”

26

Paulus kā Agrippā ke sāmne Difā

¹ Agrippā ne Paulus se kahā, “Āp ko apne difā meñ bolne kī ijāzat hai.” Paulus ne hāth se ishārā karke apne difā meñ bolne kā āghāz kiyā,

² “Agrippā Bādshāh, main apne āp ko khushnasīb samajhtā hūñ ki āj āp hī merā yih difāi bayān sun rahe haiñ jo mujhe Yahūdiyoñ ke tamām ilzāmāt ke jawāb meñ denā par rahā hai. ³ Khāskar is lie ki āp Yahūdiyoñ ke rasm-o-riwāj aur tanāzoñ se wāqif haiñ. Merī arz hai ki āp sabar se merī bāt suneñ.

⁴ Tamām Yahūdī jānte haiñ ki main ne jawānī se le kar ab tak apnī qaum balki Yarūshalam meñ kis tarah zindagī guzārī. ⁵ Wuh mujhe baṛī der se jānte haiñ aur agar chāheñ to is kī gawāhī bhī de sakte haiñ ki main Farīsī kī zindagī guzārtā thā, hamāre mazhab ke usī firqe kī jo sab se kaṭar hai. ⁶ Aur āj merī adālat is wajah se kī jā rahī hai ki main us wāde par ummīd rakhtā hūñ jo Allāh ne hamāre bāpdādā se kiyā. ⁷ Haqīqat meñ yih wuhī ummīd hai jis kī wajah se hamāre bārah qābile din rāt aur baṛī lagan se Allāh kī ibādat karte rahte haiñ aur jis kī takmīl ke lie wuh tarapte haiñ. To bhī ai bādshāh, yih log mujh par yih ummīd rakhne kā ilzām lagā rahe haiñ. ⁸ Lekin āp sab ko yih khayāl kyoñ nāqābil-e-yaqīn lagtā hai ki Allāh murdoñ ko zindā kar detā hai?

⁹ Pahle main bhī samajhtā thā ki har mumkin tariqe se Īsā Nāsarī kī mukhālafat karnā merā farz hai. ¹⁰ Aur yih main ne Yarūshalam meñ kiyā bhī. Rāhnumā imāmoñ se ikhtiyār le kar main ne wahāñ ke bahut-se muqaddason ko jel meñ ḍalwā diyā. Aur jab kabhī unheñ sazā-e-maut dene kā faislā karnā thā to main ne bhī is haq meñ woṭ diyā. ¹¹ Main tamām ibādatkhānoñ meñ gayā aur bahut dafā unheñ sazā dilā kar Īsā ke bāre meñ kufr bakne par majbūr karne kī koshish kartā rahā. Main itne taish meñ ā gayā thā ki un kī īzārasānī kī gharz se bairūn-e-mulk bhī gayā.

Paulus Apnī Tabdilī kā Zikr Kartā Hai

¹² Ek din main rāhnumā imāmoñ se ikhtiyār aur ijāzatnāmā le kar Damishq jā rahā thā. ¹³ Dopahar taqrīban bārah baje main saṛak par chal rahā thā ki ek raushnī dekhī jo sūraj se zyādā tez thī. Wuh āsmān se ā kar mere aur mere hamsafroñ ke girdāgird chamkī. ¹⁴ Ham sab zamīn par gir gae aur main ne Arāmī zabān meñ ek āwāz sunī, ‘Sāul, Sāul, tū mujhe kyoñ satātā hai? Yoñ mere ānkus ke khilāf pānw mārñā tere lie hī dushwārī kā bāis hai.’ ¹⁵ Main ne pūchhā, ‘Khudāwand, āp kaun haiñ?’ Khudāwand ne jawāb diyā, ‘Main Īsā hūñ, wuhī jise tū satātā hai. ¹⁶ Lekin

ab uṭh kar kharā ho jā, kyonki main tujhe apnā ḵhādīm aur gawāh muqarrar karne ke lie tujh par zāhir huā hūn. Jo kuchh tū ne dekhā hai us kī tujhe gawāhī denī hai aur us kī bhī jo main āindā tujh par zāhir karūngā. ¹⁷ Main tujhe terī apnī qaum se bachāe rakhūngā aur un Ḡhairyahūdī qaumoṅ se bhī jin ke pās tujhe bhejūngā. ¹⁸ Tū un kī ānkhon ko khol degā tāki wuh tārīkī aur Iblīs ke iḵhtiyār se nūr aur Allāh kī taraf rujū karen. Phir un ke gunāhon ko muāf kar diyā jāegā aur wuh un ke sāth āsmānī mīrās meṅ sharīk hoṅge jo mujh par imān lāne se muqaddas kie gae haiṅ.’

Paulus Apnī Ḵhidmat kā Bayān Kartā Hai

¹⁹ Ai Agrippā Bādshāh, jab main ne yih sunā to main ne is āsmānī royā kī nāfarmānī na kī ²⁰ balki is bāt kī munādī kī ki log taubā karke Allāh kī taraf rujū karen aur apne amal se apnī tabdilī kā izhār bhī karen. Main ne is kī tabliḡh pahle Damishq meṅ kī, phir Yarūshalam aur pūre Yahūdiyā meṅ aur is ke bād Ḡhairyahūdī qaumoṅ meṅ bhī. ²¹ Isī wajah se Yahūdiyon ne mujhe Baitul-muqaddas meṅ pakaṛ kar qatl karne kī koshish kī. ²² Lekin Allāh ne āj tak merī madad kī hai, is lie main yahān kharā ho kar chhoṭon aur baron ko apnī gawāhī de saktā hūn. Jo kuchh main sunātā hūn wuh wuhī kuchh hai jo Mūsā aur nabiyon ne kahā hai, ²³ ki Masīh dukh uṭhā kar pahlā shaḵhs hogā jo murdon meṅ se jī uṭhegā aur ki wuh yon apnī qaum aur Ḡhairyahūdiyon ke sāmne Allāh ke nūr kā prachār karegā.”

²⁴ Achānak Festus Paulus kī bāt kāt kar chillā uṭhā, “Paulus, hosh meṅ āo! Ilm kī ziyādatī ne tumheṅ dīwānā kar diyā hai.”

²⁵ Paulus ne jawāb diyā, “Muazzaz Festus, main dīwānā nahīn hūn. Merī yih bāteṅ haqīqī aur māqūl haiṅ. ²⁶ Bādshāh salāmat in se wāqif haiṅ, is lie main un se khul kar bāt kar saktā hūn. Mujhe yaqīn hai ki yih sab kuchh un se chhupā nahīn rahā, kyonki yih poshidagī meṅ yā kisī kone meṅ nahīn huā. ²⁷ Ai Agrippā Bādshāh, kyā āp nabiyon par imān rakhte haiṅ? Balki main jāntā hūn ki āp un par imān rakhte haiṅ.”

²⁸ Agrippā ne kahā, “Āp to barī jaldī se mujhe qāyl karke Masīhī banānā chāhte haiṅ.”

²⁹ Paulus ne jawāb diyā, “Jald yā bader main Allāh se duā kartā hūn ki na sirf āp balki tamām hāzirīn merī mānind ban jāeṅ, siwāe merī zanjīron ke.”

³⁰ Phir bādshāh, gawarnar, Birnīke aur bāqī sab uṭh kar chale gae. ³¹ Wahān se nikal kar wuh ek dūsre se bāt karne

lage. Sab is par muttāfiq the ki “Is ādmī ne kuchh nahīn kiyā jo sazā-e-maut yā qaid ke lāyq ho.”³² Aur Agrippā ne Festus se kahā, “Agar is ne shahanshāh se apīl na kī hotī to ise rihā kiyā jā saktā thā.”

27

Paulus kā Rom kī Taraf Safr

¹ Jab hamārā Iṭālī ke lie safr muta'ayyin kiyā gayā to Paulus ko chand ek aur qaidiyōn samet ek Romī afsar * ke hawāle kiyā gayā jis kā nām Yūliyus thā jo shāhī palṭan par muqarrar thā. ² Aristarkhus bhī hamāre sāth thā. Wuh Thissalunīke Shahr kā Makidunī ādmī thā. Ham Adramittiyum Shahr ke ek jahāz par sawār hue jise sūbā Āsiyā kī chand bandargāhoṅ ko jānā thā. ³ Agle din ham Saidā pahuṅche to Yūliyus ne mehrbānī karke Paulus ko shahr meṅ us ke dostoṅ ke pās jāne kī ijāzat dī tāki wuh us kī zarūriyāt pūrī kar sakeṅ. ⁴ Jab ham wahān se rawānā hue to muḳhālif hawāoṅ kī wajah se Jazīrā-e-Qubrus aur sūbā Āsiyā ke darmiyān se guzare. ⁵ Phir khule samundar par chalte chalte ham Kilikiyā aur Pamfiliyā ke samundar se guzar kar sūbā Lūkiyā ke shahr Mūrā pahuṅche. ⁶ Wahān qaidiyōn par muqarrar afsar ko patā chalā ki Iskandariyā kā ek Misrī jahāz Iṭālī jā rahā hai. Us par us ne hameṅ sawār kiyā.

⁷ Kāī din ham āhistā āhistā chale aur baṛī mushkil se Kanidus ke qarīb pahuṅche. Lekin muḳhālif hawā kī wajah se ham ne Jazīrā-e-Krete kī taraf ruḳh kiyā aur Salmone Shahr ke qarīb se guzar kar Krete kī aṛ meṅ safr kiyā. ⁸ Lekin wahān ham sāhil ke sāth sāth chalte hue baṛī mushkil se ek jagah pahuṅche jis kā nām ‘Hasīn-bandar’ thā. Shahr Lasayā us ke qarīb wāqe thā.

⁹ Bahut waqt zāe ho gayā thā aur ab bahrī safr khatarnāk bhī ho chukā thā, kyoṅki Kaffārā kā din (taqriban Nawambar ke shurū meṅ) guzar chukā thā. Is lie Paulus ne unheṅ āgāh kiyā, ¹⁰ “Hazarāt, mujhe patā hai ki āge jā kar ham par baṛī musibat āegī. Hameṅ jahāz, māl-o-asbāb aur jānoṅ kā nuqsān uṭhānā paregā.” ¹¹ Lekin qaidiyōn par muqarrar Romī afsar ne us kī bāt nazarandāz karke jahāz ke nākhudā aur mālik kī bāt mānī. ¹² Chūṅki ‘Hasīn-bandar’ meṅ jahāz ko sardiyoṅ ke mausam ke lie rakhnā mushkil thā is lie aksar log āge Feniks tak pahuṅch kar sardiyoṅ kā mausam guzārnā chāhte the. Kyoṅki Feniks Jazīrā-e-Krete kī achchhī bandargāh thī jo sirf junūb-maḡhrib aur shimāl-maḡhrib kī taraf khulī thī.

* 27:1 Sau sipāhiyoṅ par muqarrar afsar.

Samundar par Tūfān

¹³ Chunānche ek din jab junūb kī simt se halkī-sī hawā chalne lagī to mallāhoñ ne sochā ki hamārā irādā pūrā ho gayā hai. Wuh langar uṭhā kar Krete ke sāhil ke sāth sāth chalne lage. ¹⁴ Lekin thoṛī hī der ke bād mausam badal gayā aur un par jazīre kī taraf se ek tūfānī hawā ṭuṭ paṛī jo bād-e-shimāl-mashriqī kahlātī hai. ¹⁵ Jahāz hawā ke qābū meñ ā gayā aur hawā kī taraf ruḵh na kar sakā, is lie ham ne hār mān kar jahāz ko hawā ke sāth sāth chalne diyā. ¹⁶ Jab ham ek chhoṭe jazīrā banām Kaudā kī āṛ meñ se guzarne lage to ham ne baṛī mushkil se bachāo-kashtī ko jahāz par uṭhā kar mahfūz rakhā. (Ab tak wuh rasse se jahāz ke sāth khīnchī jā rahī thī.) ¹⁷ Phir mallāhoñ ne jahāz ke ḍhānche ko zyādā mazbūt banāne kī khātir us ke irdgird rasse bāndhe. Khauf yih thā ki jahāz shimālī Afrīqā ke qarīb paṛe chorbālū meñ dhañs jāe. (In retoñ kā nām sūrtis thā.) Is se bachne ke lie unhoñ ne langar ḍāl diyā † tāki jahāz kuchh āhistā chale. Yoñ jahāz hawā ke sāth chalte chalte āge baṛhā. ¹⁸ Agle din bhī tūfān jahāz ko itnī shiddat se jhanjhoṛ rahā thā ki mallāh māl-o-asbāb ko samundar meñ phaiñkne lage. ¹⁹ Tisre din unhoñ ne apne hī hāthoñ se jahāz chalāne kā kuchh sāmān samundar meñ phaiñk diyā. ²⁰ Tūfān kī shiddat bahut dinoñ ke bād bhī khatm na huī. Na sūraj aur na sitāre nazar āe yahāñ tak ki ākhirkār hamāre bachne kī har ummīd jāṭī rahī.

²¹ Kāfī der se dil nahīn chāhtā thā ki khānā khāyā jāe. Ākhirkār Paulus ne logoñ ke bīch meñ khaṛe ho kar kahā, “Hazarāt, behtar hotā ki āp merī bāt mān kar Krete se rawānā na hote. Phir āp is musibat aur khasāre se bach jāte. ²² Lekin ab main āp ko nasīhat kartā hūñ ki hauslā rakheñ. Āp meñ se ek bhī nahīn maregā. Sirf jahāz tabāh ho jāegā. ²³ Kyoñki pichhlī rāt ek farishtā mere pās ā khaṛā huā, usī Khudā kā farishtā jis kā main bandā hūñ aur jis kī ibādat main kartā hūñ. ²⁴ Us ne kahā, ‘Paulus, mat ḍar. Lāzim hai ki tujhe shahanshāh ke sāmne pesh kiyā jāe. Aur Allāh apnī mehrbānī se tere wāste tamām hamsafroñ kī jāneñ bhī bachāe rakhegā.’ ²⁵ Is lie hauslā rakheñ, kyoñki merā Allāh par īmān hai ki aisā hī hogā jis tarah us ne farmāyā hai. ²⁶ Lekin jahāz ko kisī jazīre ke sāhil par chaṛh jānā hai.”

²⁷ Tūfān kī chaudhwīn rāt jahāz Bahīrā-e-Adriyā par bahe chalā jā rahā thā ki taqṛīban ādhī rāt ko mallāhoñ ne mahsūs kiyā ki sāhil nazdik ā rahā hai. ²⁸ Pānī kī gahrāi

† 27:17 Langar yānī chhoṭā langar jis kī madad se jahāz kā ruḵh ek hī simt meñ rakhā jāṭā hai.

kī paimāish karke unheñ mālūm huā ki wuh 120 fuṭ thī. Thoṛī der ke bād us kī gahrāī 90 fuṭ ho chukī thī. ²⁹ Wuh ḍar gae. Kyoñki unhoñ ne andāzā lagāyā ki khatrā hai ki ham sāhil par paṛī chaṭānoñ se ṭakrā jāeñ. Is lie unhoñ ne jahāz ke pichhle hisse se chār langar ḍāl kar duā kī ki din jaldī se chaṛh jāe. ³⁰ Us waqt mallāhoñ ne jahāz se farār hone kī koshish kī. Unhoñ ne yih bahānā banā kar ki ham jahāz ke sāmne se bhī langar ḍālnā chāhte haiñ bachāo-kashtī pānī meñ utarne dī. ³¹ Is par Paulus ne qaidiyon par muqarrar afsar aur faujiyon se kahā, “Agar yih ādmī jahāz par na raheñ to āp sab mar jāeñge.” ³² Chunāñche unhoñ ne bachāo kashtī ke rasse ko kāt kar use khulā chhoṛ diyā.

³³ Pau phaṭne wālī thī ki Paulus ne sab ko samjhāyā ki wuh kuchh khā leñ. Us ne kahā, “Āp ne chaudah din se iztirāb kī hālat meñ rah kar kuchh nahīñ khāyā. ³⁴ Ab mehrbānī karke kuchh khā leñ. Yih āp ke bachāo ke lie zarūrī hai, kyoñki āp na sirf bach jāeñge balki āp kā ek bāl bhī bikā nahīñ hogā.” ³⁵ Yih kah kar us ne kuchh roṭī lī aur un sab ke sāmne Allāh se shukrguzārī kī duā kī. Phir use toṛ kar khāne lagā. ³⁶ Is se dūsroñ kī hauslā-afzāī huī aur unhoñ ne bhī kuchh khānā khāyā. ³⁷ Jahāz par ham 276 afrād the. ³⁸ Jab sab ser ho gae to gandum ko bhī samundar meñ phaiñkā gayā tāki jahāz aur halkā ho jāe.

Jahāz Ṭukṛe Ṭukṛe Ho Jātā Hai

³⁹ Jab din chaṛh gayā to mallāhoñ ne sāhilī ilāqe ko na pahchānā. Lekin ek khalīj nazar āī jis kā sāhil achchhā thā. Unheñ khayāl āyā ki shāyad ham jahāz ko wahāñ khushkī par chaṛhā sakeñ. ⁴⁰ Chunāñche unhoñ ne langaron ke rasse kāt kar unheñ samundar meñ chhoṛ diyā. Phir unhoñ ne wuh rasse khol die jin se patwār bandhe hote the aur sāmne wāle bādbān ko chaṛhā kar hawā ke zor se sāhil kī taraf ruḅh kiyā. ⁴¹ Lekin chalte chalte jahāz ek chorbālū se ṭakrā kar us par chaṛh gayā. Jahāz kā mātā dhañs gayā yahāñ tak ki wuh hil bhī na sakā jabki us kā pichhlā hissā maujoñ kī ṭakkaron se ṭukṛe ṭukṛe hone lagā.

⁴² Faujī qaidiyon ko qatl karnā chāhte the tāki wuh jahāz se tair kar farār na ho sakeñ. ⁴³ Lekin un par muqarrar afsar Paulus ko bachānā chāhtā thā, is lie us ne unheñ aisā karne na diyā. Us ne hukm diyā ki pahle wuh sab jo tair sakte haiñ pānī meñ chhalāng lagā kar kināre tak pahuñcheñ. ⁴⁴ Bāqiyon ko taḅhton yā jahāz ke kisī ṭukṛe ko pakaṛ kar pahuñchnā thā. Yoñ sab saḥīh-salāmat sāhil tak pahuñche.

28

Jazīrā-e-Milite Meñ

¹ Tūfān se bachne par hameñ mālūm huā ki jazīre kā nām Milite hai. ² Maqāmī logoñ ne hameñ għairmāmūlī mehrbānī dikhāī. Unhoñ ne āg jalā kar hamārā istiqbāl kiyā, kyonki bārish shurū ho chukī thī aur ṭhand thī. ³ Paulus ne bhī lakaṛī kā ḍher jamā kiyā. Lekin jyoñ hī us ne use āg meñ phaiñkā ek zahrīlā sāñp āg kī tapish se bhāg kar nikal āyā aur Paulus ke hāth se chimaṭ kar use ḍas liyā. ⁴ Maqāmī logoñ ne sāñp ko Paulus ke hāth se lage dekhā to ek dūsre se kahne lage, “Yih ādmī zarūr qātil hogā. Go yih samundar se bach gayā, lekin insāf kī dewī ise jīne nahīñ detī.” ⁵ Lekin Paulus ne sāñp ko jhaṭak kar āg meñ phaiñk diyā, aur sāñp kā koī burā asar us par na huā. ⁶ Log is intazār meñ rahe ki wuh sūj jāe yā achānak gir paṛe, lekin kāfī der ke bād bhī kuchh na huā. Is par unhoñ ne apnā ḵhayāl badal kar use dewatā qarār diyā.

⁷ Qarīb hī jazīre ke sab se baṛe ādmī kī zamīneñ thiñ. Us kā nām Publiyyus thā. Us ne apne ghar meñ hamārā istiqbāl kiyā aur tīn dīn tak hamārī ḵhūb mehmān-nawāzī kī. ⁸ Us kā bāp bīmār paṛā thā, wuh buḵhār aur pechish ke marz meñ mubtalā thā. Paulus us ke kamre meñ gayā, us ke lie duā kī aur apne hāth us par rakh die. Is par marīz ko shifā milī. ⁹ Jab yih huā to jazīre ke bāqī tamām marīzoñ ne Paulus ke pās ā kar shifā pāī. ¹⁰ Natīje meñ unhoñ ne kāī tarah se hamārī izzat kī. Aur jab rawānā hone kā waqt ā gayā to unhoñ ne hameñ wuh sab kuchh muhaiyā kiyā jo safr ke lie darkār thā.

Jazīrā-e-Milite se Rom Tak

¹¹ Jazīre par tīn māh guzar gae. Phir ham ek jahāz par sawār hue jo sardiyoñ ke mausam ke lie wahāñ ṭhahar gayā thā. Yih jahāz Iskandariyā kā thā aur us ke māthe par jurwāñ dewatāoñ ‘Kāstar’ aur ‘Polluks’ kī mūrat nasab thī. Ham wahāñ se ruḵhsat ho kar ¹² Surkūsā Shahr pahuñche. Tīn dīn ke bād ¹³ ham wahāñ se Regiyum Shahr gae jahāñ ham sirf ek dīn ṭhahre. Phir junūb se hawā uṭhī, is lie ham agle dīn Putiyolī pahuñche. ¹⁴ Is shahr meñ hamārī mulāqāt kuchh bhāiyoñ se huī. Unhoñ ne hameñ apne pās ek haftā rahne kī dāwat dī. Yoñ ham Rom pahuñch gae. ¹⁵ Rom ke bhāiyoñ ne hamāre bāre meñ sun rakhā thā, aur kuchh hamārā istiqbāl karne ke lie qasbā banām appiyus ke chauk tak āe jabki kuchh sirf ‘Tīn-sarāy’ tak ā sake. Unheñ dekh kar Paulus ne Allāh kā shukr kiyā aur nayā hauslā pāyā.

Rom Meñ

¹⁶ Hamāre Rom meñ pahuñchne par Paulus ko apne kirāe ke makān meñ rahne kī ijāzat milī, go ek faujī us kī pahrādārī karne ke lie us ke sāth rahā.

¹⁷ Tīn din guzar gae to Paulus ne Yahūdī rāhnumāoñ ko bulāyā. Jab wuh jamā hue to us ne un se kahā, “Bhāiyo, mujhe Yarūshalam meñ giriftār karke Romiyon ke hawāle kar diyā gayā hālānki main ne apnī qaum yā apne bāpdādā ke rasm-o-riwāj ke ḳhilāf kuchh nahīn kiyā thā. ¹⁸ Romī merā jāyā le kar mujhe rihā karnā chāhte the, kyoñki unheñ mujhe sazā-e-maut dene kā koī sabab na milā thā. ¹⁹ Lekin Yahūdiyon ne etarāz kiyā aur yoñ mujhe shahanshāh se apīl karne par majbūr kar diyā gayā, go merā yih irādā nahīn hai ki main apnī qaum par koī ilzām lagāūñ. ²⁰ Main ne is lie āp ko bulāyā tāki āp se milūñ aur guftgū karūñ. Main us shaḳhs kī ḳhātir in zanjīron se jakarā huā hūñ jis ke āne kī ummīd Isrāīl rakhtā hai.”

²¹ Yahūdiyon ne use jawāb diyā, “Hameñ Yahūdiyā se āp ke bāre meñ koī bhī ḳhat nahīn milā. Aur jitne bhāi wahan se āe haiñ un meñ se ek ne bhī āp ke bāre meñ na to koī manfī riport dī na koī burī bāt batāī. ²² Lekin ham āp se sunanā chāhte haiñ ki āp ke ḳhayālāt kyā haiñ, kyoñki ham itnā jānte haiñ ki har jagah log is firqe ke ḳhilāf bāteñ kar rahe haiñ.”

²³ Chunānche unhoñ ne milne kā ek din muqarrar kiyā. Jab Yahūdī dubārā us jagah āe jahāñ Paulus rahtā thā to un kī tādād bahut zyādā thī. Subah se le kar shām tak us ne Allāh kī bādshāhī bayān kī aur us kī gawāhī dī. Us ne unheñ Mūsā kī shariyat aur nabiyon ke hawālājāt pesh kar karke Īsā ke bāre meñ qāyl karne kī koshish kī. ²⁴ Kuchh to qāyl ho gae. Lekin bāqī imān na lāe. ²⁵ Un meñ nā-ittafaqī paidā huī to wuh chale gae. Jab wuh jāne lage to Paulus ne un se kahā, “Rūhul-quds ne Yasāyāh Nabī kī mārifat āp ke bāpdādā se ṭhik kahā ki

²⁶ Jā, is qaum ko batā, ‘Tum apne kānoñ se sunoge
magar kuchh nahīñ samjhoge,
tum apnī āñkhoñ se dekhoge
magar kuchh nahīñ jānoge.

²⁷ Kyoñki is qaum kā dil behis ho gayā hai.
Wuh mushkil se apne kānoñ se sunte haiñ,
unhoñ ne apnī āñkhoñ ko band kar rakhā hai,
aisā na ho ki wuh apnī āñkhoñ se dekheñ,
apne kānoñ se suneñ,
apne dil se samjheñ,
merī taraf rujū karen
aur main unheñ shifā dūñ.’ ”

²⁸ Paulus ne apnī bāt in alfāz se khatm kī, “Ab jān leñ ki Allāh kī taraf se yih najāt Ġhairyahūdiyōñ ko bhī pesh kī gaī hai aur wuh suneñge bhī!”

²⁹ [Jab us ne yih kahā to Yahūdī āpas meñ bahs-mubāhasā karte hue chale gae.]

³⁰ Paulus pūre do sāl apne kirāe ke ghar meñ rahā. Jo bhī us ke pās āyā us kā us ne istiqbāl karke ³¹ dilerī se Allāh kī bādshāhī kī munādī kī aur Kḥudāwand Īsā Masīh kī tālīm dī. Aur kisī ne mudākhalat na kī.

Romiyon

Salām

¹ Yih khat Masīh Īsā ke ġhulām Paulus kī taraf se hai jis rasūl hone ke lie bulāyā aur Allāh kī k̄hushk̄habrī kī munādī karne ke lie alag kiyā gayā hai.

² Pāk nawishton meñ darj is k̄hushk̄habrī kā wādā Allāh ne pahle hī apne nabiyon se kar rakhā thā. ³ Aur yih paighām us ke Farzand Īsā ke बारे meñ hai. Insānī lihāz se wuh Dāūd kī nasl se paidā huā, ⁴ jabki Rūhul-quds ke lihāz se wuh qudrat ke sāth Allāh kā Farzand thahrā jab wuh murdon meñ se jī uṭhā. Yih hai hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ke बारे meñ Allāh kī k̄hushk̄habrī. ⁵ Masīh se hameñ rasūlī ikhtiyār kā yih faẓl hāsīl huā hai ki ham tamām Ġhairyahūdiyon meñ munādī karen tāki wuh imān lā kar us ke tābe ho jāen aur yon Masīh ke nām ko jalāl mile. ⁶ Āp bhī un Ġhairyahūdiyon meñ se haiñ, jo Īsā Masīh ke bulāe hue haiñ.

⁷ Maiñ āp sab ko likh rahā hūñ jo Rom meñ Allāh ke pyāre haiñ aur maḡsūs-o-muqaddas hone ke lie bulāe gae haiñ.

K̄hudā hamārā Bāp aur K̄hudāwand Īsā Masīh āp ko faẓl aur salāmatī atā karen.

Rom Jāne kī Ārzū

⁸ Awwal, maiñ āp sab ke lie Īsā Masīh ke wasīle se apne K̄hudā kā shukr kartā hūñ, kyonki pūrī duniyā meñ āp ke imān kā charchā ho rahā hai. ⁹ K̄hudā hī merā gawāh hai jis kī k̄hidmat maiñ apnī rūh meñ kartā hūñ jab maiñ us ke Farzand ke बारे meñ k̄hushk̄habrī phailātā hūñ, maiñ lagātār āp ko yād kartā rahtā hūñ ¹⁰ aur har waqt apnī duāon meñ minnat kartā hūñ ki Allāh mujhe aḡhirkār āp ke pās āne kī kāmyābī atā kare. ¹¹ Kyonki maiñ āp se milne kā ārzūmand hūñ. Maiñ chāhtā hūñ ki mere zariye āp ko kuchh ruhānī barkat mil jāe aur yon āp mazbūt ho jāen. ¹² Yānī āne kā maqsad yih hai ki mere imān se āp kī hauslā-afzāi kī jāe aur isī tarah āp ke imān se merā hauslā bhī baḡh jāe.

¹³ Bhāiyo, āp ke ilm meñ ho ki maiñ ne bahut dafā āp ke pās āne kā irādā kiyā. Kyonki jis tarah dīgar Ġhairyahūdī aqwām meñ merī k̄hidmat se phal paidā huā hai usī tarah āp meñ bhī phal deḡhnā chāhtā hūñ. Lekin āj tak mujhe rokā gayā hai. ¹⁴ Bāt yih hai ki yih k̄hidmat saranjām denā merā farz hai, k̄hāh Yūnāniyon meñ ho yā Ġhairyūnāniyon

meñ, kḥāh dānāon meñ ho yā nādānon meñ. ¹⁵ Yihī wajah hai ki maiñ āp ko bhī jo Rom meñ rahte haiñ Allāh kī kḥushkḥabrī sunāne kā mushtāq hūn.

Allāh kī Kḥushkḥabrī kī Quḍrat

¹⁶ Maiñ to kḥushkḥabrī ke sabab se sharmātā nahīn, kyonki yih Allāh kī quḍrat hai jo har ek ko jo imān lātā hai najāt detī hai, pahle Yahūdiyōn ko, phir Ghairyahūdiyōn ko. ¹⁷ Kyonki is kḥushkḥabrī meñ Allāh kī hī rāstbāzī zāhir hotī hai, wuh rāstbāzī jo shurū se ākhir tak imān par mabnī hai. Yihī bāt kalām-e-muqaddas meñ darj hai jab likhā hai, “Rāstbāz imān hī se jītā rahegā.”

Insān par Allāh kā Ghazab

¹⁸ Lekin Allāh kā ghazab āsmān par se un tamām bedīn aur nārāst logōn par nāzil hotā hai jo sachchāi ko apnī nārāstī se dabāe rakhte haiñ. ¹⁹ Jo kuchh Allāh ke bāre meñ mālūm ho saktā hai wuh to un par zāhir hai, hāñ Allāh ne kḥud yih un par zāhir kiyā hai. ²⁰ Kyonki duniyā kī taḥliq se le kar āj tak insān Allāh kī andekḥī fitrat yānī us kī azlī quḍrat aur ulūhiyat maḥlūqāt kā mushāhadā karne se pahchān saktā hai. Is lie un ke pās koī uzr nahīn. ²¹ Allāh ko jānane ke bāwujūd unhoñ ne use wuh jalāl na diyā jo us kā haq hai, na us kā shukr adā kiyā balki wuh bātil kḥayālāt meñ par gae aur un ke besamajh diloñ par tārikī chhā gāi. ²² Wuh dāwā to karte the ki ham dānā haiñ, lekin ahmaq sābit hue. ²³ Yoñ unhoñ ne ghairfānī Kḥudā ko jalāl dene ke bajāe aise butoñ kī pūjā kī jo fānī insān, parindoñ, chaupāiyōn aur reñgne wāle jānwaroñ kī sūrat meñ banāe gae the.

²⁴ Is lie Allāh ne unheñ un najis kāmoñ meñ chhoṛ diyā jo un ke dil karnā chāhte the. Natīje meñ un ke jism ek dūsre se behurmat hote rahe. ²⁵ Hāñ, unhoñ ne Allāh ke bāre meñ sachchāi ko radd karke jhūṭ ko apnā liyā aur maḥlūqāt kī parastish aur kḥidmat kī, na ki Kḥāliq kī, jis kī tārif abad tak hotī rahe, āmīn.

²⁶ Yihī wajah hai ki Allāh ne unheñ un kī sharmnāk shahwatoñ meñ chhoṛ diyā. Un kī kḥawātīn ne fitratī jinsī tālluqāt ke bajāe ghairfitratī tālluqāt rakhe. ²⁷ Isī tarah mard kḥawātīn ke sāth fitratī tālluqāt chhoṛ kar ek dūsre kī shahwat meñ mast ho gae. Mardoñ ne mardoñ ke sāth behayā harkateñ karke apne badanoñ meñ apnī is gumrāhī kā munāsib badlā pāyā.

²⁸ Aur chūnki unhoñ ne Allāh ko jānane se inkār kar diyā is lie us ne unheñ un kī makrūh soch meñ chhoṛ diyā. Aur is lie wuh aisī harkateñ karte rahte haiñ jo kabhī nahīn karnī

chāhieñ. ²⁹ Wuh har tarah kī nārāstī, shar, lālach aur burāī se bhare hue haiñ. Wuh hasad, khūnrezī, jhagare, fareb aur kīnāwarī se labrez haiñ. Wuh chuḡhlī khāne wāle, ³⁰ tohmat lagāne wāle, Allāh se nafrat karne wāle, sarkash, maḡhrūr, shekhibāz, badī ko ijād karne wāle, mān-bāp ke nāfarmān, ³¹ besamajh, bewafā, sangdil aur berahm haiñ. ³² Agarche wuh Allāh kā farmān jānte haiñ ki aisā karne wāle sazā-e-maut ke mustahiq haiñ to bhī wuh aisā karte haiñ. Na sirf yih balki wuh aisā karne wāle dīgar logoñ ko shābāsh bhī dete haiñ.

2

Allāh kī Rāst Adālat

¹ Ai insān, kyā tū dūsroñ ko mujrim ṭhahrātā hai? Tū jo koī bhī ho terā koī uzr nahīñ. Kyoñki tū khud bhī wuhī kuchh kartā hai jis meñ tū dūsroñ ko mujrim ṭhahrātā hai aur yoñ apne āp ko bhī mujrim qarār detā hai. ² Ab ham jānte haiñ ki aise kām karne wāloñ par Allāh kā faisla munsifānā hai. ³ Tāham tū wuhī kuchh kartā hai jis meñ tū dūsroñ ko mujrim ṭhahrātā hai. Kyā tū samajhtā hai ki khud Allāh kī adālat se bach jāegā? ⁴ Yā kyā tū us kī wasī mehrbānī, tahammul aur sabar ko haqīr jāntā hai? Kyā tujhe mālūm nahīñ ki Allāh kī mehrbānī tujhe taubā tak le jānā chāhtī hai? ⁵ Lekin tū haṭdharm hai, tū taubā karne ke lie taiyār nahīñ aur yoñ apnī sazā meñ izāfā kartā jā rahā hai, wuh sazā jo us dīn dī jāegī jab Allāh kā ḡhazab nāzil hogā, jab us kī rāst adālat zāhir hogī. ⁶ Allāh har ek ko us ke kāmōñ kā badlā degā. ⁷ Kuchh log sābitqadmī se nek kām karte aur jalāl, izzat aur baqā ke tālib rahte haiñ. Unheñ Allāh abadī zindagī atā karegā. ⁸ Lekin kuchh log khudḡharz haiñ aur sachchāī kī nahīñ balki nārāstī kī pairawī karte haiñ. Un par Allāh kā ḡhazab aur qahr nāzil hogā. ⁹ Musibat aur pareshānī har us insān par āegī jo burāī kartā hai, pahle Yahūdī par, phir Yūnānī par. ¹⁰ Lekin jalāl, izzat aur salāmatī har us insān ko hāsīl hogī jo neki kartā hai, pahle Yahūdī ko, phir Yūnānī ko. ¹¹ Kyoñki Allāh kisī kā bhī tarafdār nahīñ.

¹² Ḡhairyahūdiyoñ ke pās Mūsawī sharīat nahīñ hai, is lie wuh sharīat ke baḡhair hī gunāh karke halāk ho jāte haiñ. Yahūdiyoñ ke pās sharīat hai, lekin wuh bhī nahīñ bacheḡge. Kyoñki jab wuh gunāh karte haiñ to sharīat hī unheñ mujrim ṭhahrātī hai. ¹³ Kyoñki Allāh ke nazdīk yih kāfī nahīñ ki ham sharīat kī bāteñ suneñ balki wuh hameñ us waqt hī rāstbāz qarār detā hai jab sharīat par amal bhī karte haiñ. ¹⁴ Aur go Ḡhairyahūdiyoñ ke pās sharīat nahīñ

hotī lekin jab bhī wuh fitratī taur par wuh kuchh karte haiñ jo sharīat farmātī hai to zāhir karte haiñ ki go hamāre pās sharīat nahīn to bhī ham apne āp ke lie ḳhud sharīat haiñ. ¹⁵ Is meñ wuh sābit karte haiñ ki sharīat ke taqāze un ke dil par likhe hue haiñ. Un kā zamīr bhī is kī gawāhī detā hai, kyoñki un ke ḳhayālāt kabhī ek dūsre kī mazammat aur kabhī ek dūsre kā difā bhī karte haiñ. ¹⁶ Ġharz, merī ḳhushḳhabrī ke mutābiq har ek ko us din apnā ajr milegā jab Allāh Isā Masih kī mārīfat insānoñ kī poshīdā bātoñ kī adālat karegā.

Yahūdī aur Sharīat

¹⁷ Achchhā, tū apne āp ko Yahūdī kahtā hai. Tū sharīat par inhisār kartā aur Allāh ke sāth apne tālluq par faḳhr kartā hai. ¹⁸ Tū us kī marzī ko jāntā hai aur sharīat kī tālīm pāne ke bāis sahīh rāh kī pahchān rakhtā hai. ¹⁹ Tujhe pūrā yaqīn hai, ‘Maiñ andhoñ kā qāyd, tārikī meñ basne wāloñ kī raushnī, ²⁰ besamjhoñ kā muallim aur bachchoñ kā ustād hūn.’ Ek lihāz se yih durust bhī hai, kyoñki sharīat kī sūrat meñ tere pās ilm-o-irfān aur sachchāi maujūd hai. ²¹ Ab batā, tū jo auroñ ko sikhātā hai apne āp ko kyoñ nahīn sikhātā? Tū jo chorī na karne kī munādī kartā hai, ḳhud chorī kyoñ kartā hai? ²² Tū jo auroñ ko zinā karne se manā kartā hai, ḳhud zinā kyoñ kartā hai? Tū jo butoñ se ghin khātā hai, ḳhud mandiroñ ko kyoñ lūttā hai? ²³ Tū jo sharīat par faḳhr kartā hai, kyoñ is kī ḳhilāfwarzī karke Allāh kī be’izzatī kartā hai? ²⁴ Yih wuhī bāt hai jo kalām-e-muqaddas meñ likhī hai, “Tumhāre sabab se Ġhairyahūdiyoñ meñ Allāh ke nām par kufr bakā jātā hai.”

²⁵ Ḳhatne kā faydā to us waqt hotā hai jab tū sharīat par amal kartā hai. Lekin agar tū us kī hukmadūlī kartā hai to tū nāmaḳhtūn jaisā hai. ²⁶ Is ke baraks agar nāmaḳhtūn Ġhairyahūdī sharīat ke taqāzoñ ko pūrā kartā hai to kyā Allāh use maḳhtūn Yahūdī ke barābar nahīn ṭhahrāegā? ²⁷ Chunāanche jo nāmaḳhtūn Ġhairyahūdī sharīat par amal karte haiñ wuh āp Yahūdiyoñ ko mujrim ṭhahrāenge jin kā ḳhatnā huā hai aur jin ke pās sharīat hai, kyoñki āp sharīat par amal nahīn karte. ²⁸ Āp is binā par haqīqī Yahūdī nahīn haiñ ki āp ke wālidain Yahūdī the yā āp ke badan kā ḳhatnā zāhirī taur par huā hai. ²⁹ Balki haqīqī Yahūdī wuh hai jo bātin meñ Yahūdī hai. Aur haqīqī ḳhatnā us waqt hotā hai jab dil kā ḳhatnā huā hai. Aīsā ḳhatnā sharīat se nahīn balki Rūhul-quds ke wasīle se kiyā jātā hai. Aur aise Yahūdī ko insān kī taraf se nahīn balki Allāh kī taraf se tārif miltī hai.

3

¹ To kyā Yahūdī hone kā yā khatnā kā koī fāydā hai? ² Jī hān, har tarah kā! Awwal to yih ki Allāh kā kalām un ke sapurd kiyā gayā hai. ³ Agar un meñ se bāz bewafā nikle to kyā huā? Kyā is se Allāh kī wafādārī bhī khatm ho jāegī? ⁴ Kabhī nahīn! Lāzim hai ki Allāh sachchā ṭhahre go har insān jhūṭā hai. Yoñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Lāzim hai ki tū bolte waqt rāst ṭhahre aur adālat karte waqt ghālib āe.”

⁵ Koī kah saktā hai, “Hamārī nārāstī kā ek achchhā maqsad hotā hai, kyoñki is se logoñ par Allāh kī rāstī zāhir hotī hai. To kyā Allāh be'insāf nahīn hogā agar wuh apnā ghazab ham par nāzil kare?” (Maiñ insānī khayāl pesh kar rahā hūn.) ⁶ Hargiz nahīn! Agar Allāh rāst na hotā to phir wuh duniyā kī adālat kis tarah kar saktā?

⁷ Shāyad koī aur etarāz kare, “Agar merā jhūṭ Allāh kī sachchāi ko kasrat se numāyān kartā hai aur yoñ us kā jalāl barhtā hai to wuh mujhe kyoñkar gunāhgār qarār de saktā hai?” ⁸ Kuchh log ham par yih kufr bhī bakte haiñ ki ham kahte haiñ, “Āo, ham burāi karenṅ tāki bhalāi nikle.” Insāf kā taqāzā hai kī aise logoñ ko mujrim ṭhahrāyā jāe.

Koī Rāstbāz Nahīn

⁹ Ab ham kyā kaheñ? Kyā ham Yahūdī dūstroñ se bartar haiñ? Bilkul nahīn. Ham to pahle hī yih ilzām lagā chuke haiñ ki Yahūdī aur Yūnānī sab hī gunāh ke qabze meñ haiñ.

¹⁰ Kalām-e-muqaddas meñ yoñ likhā hai,

“Koī nahīn jo rāstbāz hai, ek bhī nahīn.

¹¹ Koī nahīn jo samajhdār hai,

koī nahīn jo Allāh kā tālib hai.

¹² Afsos, sab sahih rāh se bhaṭak gae.

Sab ke sab bigar gae haiñ.

Koī nahīn jo bhalāi kartā ho, ek bhī nahīn.

¹³ Un kā galā khulī qabr hai,

un kī zabān fareb detī hai.

Un ke honṭoñ meñ sāñp kā zahr hai.

¹⁴ Un kā muñh lānat aur karwāhaṭ se bharā hai.

¹⁵ Un ke pāñw kḥūn bahāne ke lie jaldī karte haiñ.

¹⁶ Apne pīchhe wuh tabāhī-o-barbādī chhoṛ jāte haiñ,

¹⁷ aur wuh salāmatī kī rāh nahīn jānte.

¹⁸ Un kī āñkhoñ ke sāmne Khudā kā kḥauf nahīn hotā.”

¹⁹ Ab ham jānte haiñ ki shariyat jo kuchh farmātī hai unheñ farmātī hai jin ke sapurd wuh kī gaī hai. Maqsad yih hai ki har insān ke bahāne khatm kie jāeñ aur tamām duniyā Allāh ke sāmne mujrim ṭhahre. ²⁰ Kyoñki shariyat ke taqāze pūre karne se koī bhī us ke sāmne rāstbāz nahīn

ṭhahar saktā, balki sharīat kā kām yih hai ki hamāre andar gunāhgār hone kā ehsās paidā kare.

Rāstbāz Hone ke lie Īmān Zarūrī Hai

²¹ Lekin ab Allāh ne ham par ek rāh kā inkishāf kiyā hai jis se ham sharīat ke baḡhair hī us ke sāmne rāstbāz ṭhahar sakte haiñ. Tauret aur nabiyon ke sahife bhī is kī tasdīq karte haiñ. ²² Rāh yih hai ki jab ham Īsā Masīh par īmān lāte haiñ to Allāh hameñ rāstbāz qarār detā hai. Aur yih rāh sab ke lie hai. Kyoñki koī bhī farq nahīn, ²³ sab ne gunāh kiyā, sab Allāh ke us jalāl se mahrūm haiñ jis kā wuh taqāzā kartā hai, ²⁴ aur sab muft meñ Allāh ke fazl hī se rāstbāz ṭhahrāe jāte haiñ, us fidie ke wasīle se jo Masīh Īsā ne diyā. ²⁵ Kyoñki Allāh ne Īsā ko us ke ḡhūn ke bāis kaffārā kā wasīlā banā kar pesh kiyā, aisā kaffārā jis se īmān lāne wālon ko gunāhoñ kī muāfi miltī hai. Yoñ Allāh ne apnī rāstī zāhir kī, pahle māzī meñ jab wuh apne sabr-o-tahammul meñ gunāhoñ kī sazā dene se bāz rahā ²⁶ aur ab maujūdā zamāne meñ bhī. Is se wuh zāhir kartā hai ki wuh rāst hai aur har ek ko rāstbāz ṭhahrātā hai jo Īsā par īmān lāyā hai.

²⁷ Ab hamārā faḡhr kahān rahā? Use to ḡhatm kar diyā gayā hai. Kis sharīat se? Kyā āmāl kī sharīat se? Nahīn, balki īmān kī sharīat se. ²⁸ Kyoñki ham kahte haiñ ki insān ko īmān se rāstbāz ṭhahrāyā jātā hai, na ki āmāl se. ²⁹ Kyā Allāh sirf Yahūdiyon kā ḡhudā hai? ḡhairyahūdiyon kā nahīn? Hāñ, ḡhairyahūdiyon kā bhī hai. ³⁰ Kyoñki Allāh ek hī hai jo maḡhtūn aur nāmaḡhtūn donoñ ko īmān hī se rāstbāz ṭhahrāegā. ³¹ Phir kyā ham sharīat ko īmān se mansūḡh karte haiñ? Hargiz nahīn, balki ham sharīat ko ḡāym rakhte haiñ.

4

Ibrāhīm Īmān se Rāstbāz Ṭhahrā

¹ Ibrāhīm jismānī lihāz se hamārā bāp thā. To rāstbāz ṭhaharne ke silsile meñ us kā kyā tajrabā thā? ² Ham kah sakte haiñ ki agar wuh sharīat par amal karne se rāstbāz ṭhahartā to wuh apne āp par faḡhr kar saktā thā. Lekin Allāh ke nazdīk us ke pās apne āp par faḡhr karne kā koī sabab na thā. ³ Kyoñki kalām-e-muḡaddas meñ likhā hai, “Ibrāhīm ne Allāh par bharosā rakhā. Is binā par Allāh ne use rāstbāz qarār diyā.” ⁴ Jab log kām karte haiñ to un kī mazdūrī koī ḡhās mehrbānī qarār nahīn dī jātī, balki yih to un kā haḡ bantā hai. ⁵ Lekin jab log kām nahīn karte balki Allāh par īmān rakhte haiñ jo bedīnoñ ko rāstbāz qarār

detā hai to un kā koī haq nahīn bantā. Wuh un ke imān hī kī binā par rāstbāz qarār die jāte haiñ. ⁶ Dāūd yihī bāt bayān kartā hai jab wuh us shaḳhs ko mubāarak kahtā hai jise Allāh baḡhair āmāl ke rāstbāz ṭhahrātā hai,

⁷ “Mubāarak haiñ wuh jin ke jarāym muāf kie gae.

Jin ke gunāh ḡhāñpe gae haiñ.

⁸ Mubāarak hai wuh jis kā gunāh Rab hisāb meñ nahīn lāegā.”

⁹ Kyā yih mubāarakbādī sirf maḳhtūnoñ ke lie hai yā nāmaḳhtūnoñ ke lie bhī? Ham to bayān kar chuke haiñ ki Ibrāhīm imān kī binā par rāstbāz ṭhahrā. ¹⁰ Use kis hālat meñ rāstbāz ṭhahrāyā gayā? Ḳhatnā karāne ke bād yā pahle? Ḳhatne ke bād nahīn balki pahle. ¹¹ Aur Ḳhatnā kā jo nishān use milā wuh us kī rāstbāzī kī muhr thī, wuh rāstbāzī jo use Ḳhatnā karāne se peshtar milī, us waqt jab wuh imān lāyā. Yoñ wuh un sab kā bāp hai jo baḡhair Ḳhatnā karāe imān lāe haiñ aur is binā par rāstbāz ṭhaharte haiñ. ¹² Sāth hī wuh Ḳhatnā karāne wāloñ kā bāp bhī hai, lekin un kā jin kā na sirf Ḳhatnā huā hai balki jo hamāre bāp Ibrāhīm ke us imān ke naqsh-e-qadam par chalte haiñ jo wuh Ḳhatnā karāne se peshtar rakhtā thā.

Allāh kā Wādā Imān se Hāsil Hotā Hai

¹³ Jab Allāh ne Ibrāhīm aur us kī aulād se wādā kiyā ki wuh duniyā kā wāris hogā to us ne yih is lie nahīn kiyā ki Ibrāhīm ne shariyat kī pairawī kī balki is lie ki wuh imān lāyā aur yoñ rāstbāz ṭhahrāyā gayā. ¹⁴ Kyoñki agar wuh wāris haiñ jo shariyat ke pairokār haiñ to phir imān beasar ṭhahrā aur Allāh kā wādā miṭ gayā. ¹⁵ Shariyat Allāh kā ḡhazab hī paidā kartī hai. Lekin jahān koī shariyat nahīn wahān us kī Ḳhilāfwarzī bhī nahīn.

¹⁶ Chunāñche yih mīrās imān se miltī hai tāki is kī buniyād Allāh kā fazl ho aur is kā wādā Ibrāhīm kī tamām nasl ke lie ho, na sirf shariyat ke pairokāroñ ke lie balki un ke lie bhī jo Ibrāhīm kā-sā imān rakhte haiñ. Yihī ham sab kā bāp hai. ¹⁷ Yoñ Allāh kalām-e-muqaddas meñ us se wādā kartā hai, “Maiñ ne tujhe bahut qaumoñ kā bāp banā diyā hai.” Allāh hī ke nazdīk Ibrāhīm ham sab kā bāp hai. Kyoñki us kā imān us Ḳhudā par thā jo murdoñ ko zindā kartā aur jis ke hukm par wuh kuchh paidā hotā hai jo pahle nahīn thā. ¹⁸ Ummīd kī koī kiran dikhāī nahīn detī thī, phir bhī Ibrāhīm ummīd ke sāth imān rakhtā rahā ki maiñ zarūr bahut qaumoñ kā bāp banūngā. Aur aḳhirkār aisā hī huā, jaisā kalām-e-muqaddas meñ wādā kiyā gayā thā ki “Terī aulād itnī hī beshumār hogī.” ¹⁹ Aur Ibrāhīm kā imān kamzor na paṛā, hālāñki use mālūm thā ki maiñ

taqrīban sau sāl kā hūn aur merā aur Sārā ke badan goyā murdā haiñ, ab bachche paidā karne kī umr Sārā ke lie guzar chukī hai. ²⁰ To bhī Ibrāhīm kā imān khatm na huā, na us ne Allāh ke wāde par shak kiyā balki imān meñ wuh mazīd mazbūt huā aur Allāh ko jalāl detā rahā. ²¹ Use puḡhtā yaqīn thā ki Allāh apne wāde ko pūrā karne kī qudrat rakhtā hai. ²² Us ke is imān kī wajah se Allāh ne use rāstbāz qarār diyā. ²³ Kalām-e-muḡaddas meñ yih bāt ki Allāh ne use rāstbāz qarār diyā na sirf us kī khātir likhī gā ²⁴ balki hamārī khātir bhī. Kyonki Allāh hameñ bhī rāstbāz qarār degā agar ham us par imān rakheñ jis ne hamāre Ḳhudāwand Isā ko murdoñ meñ se zindā kiyā. ²⁵ Hamārī hī khataoñ kī wajah se use maut ke hawāle kiyā gayā, aur hameñ hī rāstbāz qarār dene ke lie use zindā kiyā gayā.

5

Rāstbāzī kā Anjām

¹ Ab chūnki hameñ imān se rāstbāz qarār diyā gayā hai is lie Allāh ke sāth hamārī sulah hai. Is sulah kā wasilā hamārā Ḳhudāwand Isā Masīh hai. ² Hamāre imān lāne par us ne hameñ fazl ke us maḡām tak pahuñchāyā jahān ham āj qāym haiñ. Aur yoñ ham is ummīd par faḡhr karte haiñ ki ham Allāh ke jalāl meñ sharīk hoñge. ³ Na sirf yih balki ham us waqt bhī faḡhr karte haiñ jab ham musībatoñ meñ phañse hote haiñ. Kyonki ham jānte haiñ ki musībat se sābitqadmī paidā hotī hai, ⁴ sābitqadmī se puḡhtagī aur puḡhtagī se ummīd. ⁵ Aur ummīd hameñ sharmindā hone nahīn detī, kyonki Allāh ne hameñ Rūhul-quḡds de kar us ke wasīle se hamāre dilon meñ apnī muhabbat unḡdelī hai.

⁶ Kyonki ham abhī kamzor hī the to Masīh ne ham bedīnoñ kī khātir apnī jān de dī. ⁷ Mushkil se hī koī kisī rāstbāz kī khātir apnī jān degā. Hāñ, mumkin hai ki koī kisī nekoḡar ke lie apnī jān dene kī jurrat kare. ⁸ Lekin Allāh ne ham se apnī muhabbat kā izhār yoñ kiyā ki Masīh ne us waqt hamārī khātir apnī jān dī jab ham gunāhgār hī the. ⁹ Hameñ Masīh ke khūn se rāstbāz thahrāyā gayā hai. To yih bāt kitnī yaqīnī hai ki ham us ke wasīle se Allāh ke ḡhazab se bacheñge. ¹⁰ Ham abhī Allāh ke dushman hī the jab us ke Farzand kī maut ke wasīle se hamārī us ke sāth sulah ho gā. To phir yih bāt kitnī yaqīnī hai ki ham us kī zindagī ke wasīle se najāt bhī pāeñge. ¹¹ Na sirf yih balki ab ham Allāh par faḡhr karte haiñ aur yih hamāre Ḳhudāwand Isā Masīh ke wasīle se hai, jis ne hamārī sulah karāī hai.

Ādam aur Masīh

¹² Jab Ādam ne gunāh kiyā to us ek hī shaḅhs se gunāh duniyā meñ āyā. Is gunāh ke sāth sāth maut bhī ā kar sab ādmiyon meñ phail gai, kyonki sab ne gunāh kiyā. ¹³ Sharīat ke inkishāf se pahle gunāh to duniyā meñ thā, lekin jahān sharīat nahīn hotī wahān gunāh kā hisāb nahīn kiyā jātā. ¹⁴ Tāham Ādam se le kar Mūsā tak maut kī hukūmat jāri rahī, un par bhī jinhoñ ne Ādam kī-sī hukmadūlī na kī.

Ab Ādam āne wāle Īsā Masīh kī taraf ishārā thā. ¹⁵ Lekin in donoñ meñ baṛā farq hai. Jo nemat Allāh muft meñ detā hai wuh Ādam ke gunāh se mutābiqat nahīn rakhtī. Kyonki is ek shaḅhs Ādam kī ḅhilāfwarzī se bahut-se log maut kī zad meñ ā gae. Lekin Allāh kā fazl kahīn zyādā muassir hai, wuh muft nemat jo bahutoñ ko us ek shaḅhs Īsā Masīh meñ milī hai. ¹⁶ Hāñ, Allāh kī is nemat aur Ādam ke gunāh meñ bahut farq hai. Us ek shaḅhs Ādam ke gunāh ke natīje meñ hameñ to mujrim qarār diyā gayā, lekin Allāh kī muft nemat kā asar yih hai ki hameñ rāstbāz qarār diyā jātā hai, go ham se beshumār gunāh sarzad hue haiñ. ¹⁷ Is ek shaḅhs Ādam ke gunāh ke natīje meñ maut sab par hukūmat karne lagi. Lekin is ek shaḅhs Īsā Masīh kā kām kitnā zyādā muassir thā. Jitne bhī Allāh kā wāfir fazl aur rāstbāzī kī nemat pāte haiñ wuh Masīh ke wasīle se abadī zindagī meñ hukūmat kareñge.

¹⁸ Chunāñche jis tarah ek hī shaḅhs ke gunāh ke bāis sab log mujrim ṭhahre usī tarah ek hī shaḅhs ke rāst amal se wuh darwāzā khul gayā jis meñ dāḅhīl ho kar sab log rāstbāz ṭhahar sakte aur zindagī pā sakte haiñ. ¹⁹ Jis tarah ek hī shaḅhs kī nāfarmānī se bahut-se log gunāhgār ban gae. Usī tarah ek hī shaḅhs kī farmānbardārī se bahut-se log rāstbāz ban jāeñge.

²⁰ Sharīat is lie darmiyān meñ ā gai ki ḅhilāfwarzī baṛh jāe. Lekin jahān gunāh zyādā huā wahān Allāh kā fazl is se bhī zyādā ho gayā. ²¹ Chunāñche jis tarah gunāh maut kī sūrat meñ hukūmat kartā thā usī tarah ab Allāh kā fazl hameñ rāstbāz ṭhahrā kar hukūmat kartā hai. Yoñ hameñ apne ḅhudāwand Īsā Masīh kī badaulat abadī zindagī hāsīl hotī hai.

6

Masīh meñ Nāi Zindagī

¹ Kyā is kā matlab yih hai ki ham gunāh karte raheñ tāki Allāh ke fazl meñ izāfā ho? ² Hargiz nahīn! Ham to mar kar gunāh se lātalluq ho gae haiñ. To phir ham kis tarah gunāh ko apne āp par hukūmat karne de sakte haiñ? ³ Yā

kyā āp ko mālūm nahīn ki ham sab jinheñ baptismā diyā gayā hai is se Masīh Īsā kī maut meñ shāmil ho gae haiñ? ⁴ Kyoñki baptisme se hameñ dafnāyā gayā aur us kī maut meñ shāmil kiyā gayā tāki ham Masīh kī tarah naī zindagī guzāreñ, jise Bāp kī jalālī qudrat ne murdoñ meñ se zindā kiyā.

⁵ Chūnki is tarah ham us kī maut meñ us ke sāth paiwast ho gae haiñ is lie ham us ke jī uṭhne meñ bhī us ke sāth paiwast hoñge. ⁶ Kyoñki ham jānte haiñ ki hamārā purānā insān Masīh ke sāth maslūb ho gayā tāki gunāh ke qabze meñ yih jism nest ho jāe aur yoñ ham gunāh ke ġhulām na raheñ. ⁷ Kyoñki jo mar gayā wuh gunāh se āzād ho gayā hai. ⁸ Aur hamārā imān hai ki chūnki ham Masīh ke sāth mar gae haiñ is lie ham us ke sāth zindā bhī hoñge, ⁹ kyoñki ham jānte haiñ ki Masīh murdoñ meñ se jī uṭhā hai aur ab kabhī nahīn maregā. Ab maut kā us par koī ikhtiyār nahīn. ¹⁰ Marte waqt wuh hameshā ke lie gunāh kī hukūmat se nikal gayā, aur ab jab wuh dubārā zindā hai to us kī zindagī Allāh ke lie maḡhsūs hai. ¹¹ Āp bhī apne āp ko aisā samjheñ. Āp bhī mar kar gunāh kī hukūmat se nikal gae haiñ aur ab āp kī Masīh meñ zindagī Allāh ke lie maḡhsūs hai.

¹² Chunānche gunāh āp ke fānī badan meñ hukūmat na kare. Dhyān deñ ki āp us kī burī ḡhāhishāt ke tābe na ho jāeñ. ¹³ Apne badan ke kisī bhī azu ko gunāh kī ḡhidmat ke lie pesh na kareñ, na use nārāstī kā hathiyār banane deñ. Is ke bajāe apne āp ko Allāh kī ḡhidmat ke lie pesh kareñ. Kyoñki pahle āp murdā the, lekin ab āp zindā ho gae haiñ. Chunānche apne tamām āzā ko Allāh kī ḡhidmat ke lie pesh kareñ aur unheñ rāstī ke hathiyār banane deñ. ¹⁴ Āindā gunāh āp par hukūmat nahīn karegā, kyoñki āp apnī zindagī shariāt ke taht nahīn guzārte balki Allāh ke fazl ke taht.

Rāstbāzī ke Ġhulām

¹⁵ Ab sawāl yih hai, chūnki ham shariāt ke taht nahīn balki fazl ke taht haiñ to kyā is kā matlab yih hai ki hameñ gunāh karne ke lie khulā chhoṛ diyā gayā hai? Hargiz nahīn! ¹⁶ Kyā āp ko mālūm nahīn ki jab āp apne āp ko kisī ke tābe karke us ke ġhulām ban jāte haiñ to āp us mālik ke ġhulām haiñ jis ke tābe āp haiñ? Yā to gunāh āp kā mālik ban kar āp ko maut tak le jāegā, yā farmānbardārī āp kī mālikan ban kar āp ko rāstbāzī tak le jāegī. ¹⁷ Darhaqīqat āp pahle gunāh ke ġhulām the, lekin Ḳhudā kā shukr hai ki ab āp pūre dil se usī tālīm ke tābe ho gae haiñ jo āp ke sapurd kī gaī hai. ¹⁸ Ab āp ko gunāh se āzād kar diyā gayā hai, rāstbāzī hī āp kī mālikan ban gaī hai. ¹⁹ (Āp kī

fitratī kamzorī kī wajah se main̄ ḡhulāmī kī yih misāl de rahā hūn tāki āp merī bāt samajh pāeñ.) Pahle āp ne apne āzā ko najāsāt aur bedīnī kī ḡhulāmī meñ de rakhā thā jis ke natīje meñ āp kī bedīnī bar̄htī gaī. Lekin ab āp apne āzā ko rāstbāzī kī ḡhulāmī meñ de deñ tāki āp muḡaddas ban jāeñ.

²⁰ Jab gunāh āp kā mālik thā to āp rāstbāzī se āzād the. ²¹ Aur is kā natījā kyā thā? Jo kuchh āp ne us waqt kiyā us se āp ko āj sharm ātī hai aur us kā anjām maut hai. ²² Lekin ab āp gunāh kī ḡhulāmī se āzād ho kar Allāh ke ḡhulām ban gae haiñ, jis ke natīje meñ āp maḡhsūs-omuḡaddas ban jāte haiñ aur jis kā anjām abadī zindagī hai. ²³ Kyoñki gunāh kā ajr maut hai jabki Allāh hamāre Ḳhudāwand Masīh Īsā ke wasīle se hameñ abadī zindagī kī muft nemat atā kartā hai.

7

Shādī kī Misāl

¹ Bhāiyo, āp to shariāt se wāqif haiñ. To kyā āp nahīn jānte ki shariāt us waqt tak insān par iḡhtiyār rakhtī hai jab tak wuh zindā hai? ² Shādī kī misāl leñ. Jab kisī aurat kī shādī hotī hai to shariāt us kā shauhar ke sāth bandhan us waqt tak qāym rakhtī hai jab tak shauhar zindā hai. Agar shauhar mar jāe to phir wuh is bandhan se āzād ho gaī. ³ Chunāñche agar wuh apne ḡhāwind ke jīte-jī kisī aur mard kī bīwī ban jāe to use zinākār qarār diyā jātā hai. Lekin agar us kā shauhar mar jāe to wuh shariāt se āzād huī. Ab wuh kisī dūsre mard kī bīwī bane to zinākār nahīn ṭhahartī. ⁴ Mere bhāiyo, yih bāt āp par bhī sādiq ātī hai. Jab āp Masīh ke badan kā hissā ban gae to āp mar kar shariāt ke iḡhtiyār se āzād ho gae. Ab āp us ke sāth paiwast ho gae haiñ jise murdoñ meñ se zindā kiyā gayā tāki ham Allāh kī ḡhidmat meñ phal lāeñ. ⁵ Kyoñki jab ham apnī purānī fitrat ke taht zindagī guzārte the to shariāt hamārī gunāhālūdā raḡhbatoñ ko uksātī thī. Phir yihī raḡhbateñ hamāre āzā par asarandāz hotī thīñ aur natīje meñ ham aisā phal lāte the jis kā anjām maut hai. ⁶ Lekin ab ham mar kar shariāt ke bandhan se āzād ho gae haiñ. Ab ham shariāt kī purānī zindagī ke taht ḡhidmat nahīn karte balki Rūhul-quds kī naī zindagī ke taht.

Shariāt aur Gunāh

⁷ Kyā is kā matlab yih hai ki shariāt ḡhud gunāh hai? Hargiz nahīn! Bāt to yih hai ki agar shariāt mujh par mere gunāh zāhir na kartī to mujhe in kā kuchh patā na chaltā. Masalan agar shariāt na batātī, “Lālch na karnā” to mujhe

darhaqīqat mālūm na hotā ki lālach kyā hai. ⁸ Lekin gunāh ne is hukm se fāydā uṭhā kar mujh meñ har tarah kā lālach paidā kar diyā. Is ke baraks jahāñ sharīat nahīn hotī wahāñ gunāh murdā hai aur aisā kām nahīn kar pātā. ⁹ Ek waqt thā jab main sharīat ke baḡhair zindagī guzartā thā. Lekin jyon hī hukm mere sāmne āyā to gunāh meñ jān ā gaī ¹⁰ aur main mar gayā. Is tarah mālūm huā ki jis hukm kā maqsad merī zindagī ko qāym rakhnā thā wuhī merī maut kā bāis ban gayā. ¹¹ Kyonki gunāh ne hukm se fāydā uṭhā kar mujhe bahkāyā aur hukm se hī mujhe mār ḍālā.

¹² Lekin sharīat khud muqaddas hai aur is ke ahkām muqaddas, rāst aur achchhe haiñ. ¹³ Kyā is kā matlab yih hai ki jo achchhā hai wuhī mere lie maut kā bāis ban gayā? Hargiz nahīn! Gunāh hī ne yih kiyā. Is achchhī chīz ko istemāl karke us ne mere lie maut paidā kar dī tāki gunāh zāhir ho jāe. Yon hukm ke zariye gunāh kī sanjīdagī had se zyādā baḡh jātī hai.

Hamāre Andar kī Kash-ma-kash

¹⁴ Ham jānte haiñ ki sharīat ruhānī hai. Lekin merī fitrat insānī hai, mujhe gunāh kī ḡhulāmī meñ bechā gayā hai. ¹⁵ Darhaqīqat main nahīn samajhtā ki kyā kartā hūñ. Kyonki main wuh kām nahīn kartā jo karnā chāhtā hūñ balki wuh jis se mujhe nafrat hai. ¹⁶ Lekin agar main wuh kartā hūñ jo nahīn karnā chāhtā to zāhir hai ki main muttāfiq hūñ ki sharīat achchhī hai. ¹⁷ Aur agar aisā hai to phir main yih kām khud nahīn kar rahā balki gunāh jo mere andar sukūnat kartā hai. ¹⁸ Mujhe mālūm hai ki mere andar yānī merī purānī fitrat meñ koī achchhī chīz nahīn bastī. Agarche mujh meñ nek kām karne kā irādā to maujūd hai lekin main use amlī jāmā nahīn pahnā saktā. ¹⁹ Jo nek kām main karnā chāhtā hūñ wuh nahīn kartā balki wuh burā kām kartā hūñ jo karnā nahīn chāhtā. ²⁰ Ab agar main wuh kām kartā hūñ jo main nahīn karnā chāhtā to is kā matlab hai ki main khud nahīn kar rahā balki wuh gunāh jo mere andar bastā hai.

²¹ Chunāñche mujhe ek aur tarah kī sharīat kām kartī huī nazar ātī hai, aur wuh yih hai ki jab main nek kām karne kā irādā rakhtā hūñ to burāī ā maujūd hotī hai. ²² Hāñ, apne bātin meñ to main khushī se Allāh kī sharīat ko māntā hūñ. ²³ Lekin mujhe apne āzā meñ ek aur tarah kī sharīat dikhā detī hai, aisī sharīat jo merī samajh kī sharīat ke khilāf laḡ kar mujhe gunāh kī sharīat kā qaidī banā detī hai, us sharīat kā jo mere āzā meñ maujūd hai. ²⁴ Hāy, merī hālat kitnī burī hai! Mujhe is badan se jis kā anjām maut hai kaun

chhurāegā? ²⁵ K̄hudā kā shukr hai jo hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ke wasīle se yih kām kartā hai.

Ġharz yihī merī hālat hai, Masīh ke baġhair main Allāh kī sharīat kī k̄hidmat sirf apnī samajh se kar saktā hūn jabki merī purānī fitrat gunāh kī sharīat kī ġhulām rah kar usī kī k̄hidmat kartī hai.

8

Rūh meñ Zindagī

¹ Ab jo Masīh Īsā meñ haiñ unheñ mujrim nahīn ṭhahrāyā jātā. ² Kyoñki Rūh kī sharīat ne jo hameñ Masīh meñ zindagī atā kartī hai tujhe gunāh aur maut kī sharīat se āzād kar diyā hai. ³ Mūsūwī sharīat hamārī purānī fitrat kī kamzor hālat kī wajah se hameñ na bachā sakī. Is lie Allāh ne wuh kuchh kiyā jo sharīat ke bas meñ na thā. Us ne apnā Farzand bhej diyā tāki wuh gunāhgār kā-sā jism iḡhtiyār karke hamāre gunāhoñ kā kaffārā de. Is tarah Allāh ne purānī fitrat meñ maujūd gunāh ko mujrim ṭhahrāyā ⁴ tāki ham meñ sharīat kā taqāzā pūrā ho jāe, ham jo purānī fitrat ke mutābiq nahīn balki Rūh ke mutābiq chalte haiñ. ⁵ Jo purānī fitrat ke iḡhtiyār meñ haiñ wuh purānī soch rakhte haiñ jabki jo Rūh ke iḡhtiyār meñ haiñ wuh ruhānī soch rakhte haiñ. ⁶ Purānī fitrat kī soch kā anjām maut hai jabki Rūh kī soch zindagī aur salāmatī paidā kartī hai. ⁷ Purānī fitrat kī soch Allāh se dushmanī rakhtī hai. Yih apne āp ko Allāh kī sharīat ke tābe nahīn rakhtī, na hī aisā kar saktī hai. ⁸ Is lie wuh log Allāh ko pasand nahīn ā sakte jo purānī fitrat ke iḡhtiyār meñ haiñ.

⁹ Lekin āp purānī fitrat ke iḡhtiyār meñ nahīn balki Rūh ke iḡhtiyār meñ haiñ. Shart yih hai ki Rūhul-quds āp meñ basā huā ho. Agar kisī meñ Masīh kā Rūh nahīn to wuh Masīh kā nahīn. ¹⁰ Lekin agar Masīh āp meñ hai to phir āp kā badan gunāh kī wajah se murdā hai jabki Rūhul-quds āp ko rāstbāz ṭhahrāne kī wajah se āp ke lie zindagī kā bāis hai. ¹¹ Us kā Rūh āp meñ bastā hai jis ne Īsā ko murdoñ meñ se zindā kiyā. Aur chūnki Rūhul-quds āp meñ bastā hai is lie Allāh is ke zariye āp ke fānī badanoñ ko bhī Masīh kī tarah zindā karegā.

¹² Chunānche mere bhāiyo, hamārī purānī fitrat kā koī haq na rahā ki hameñ apne mutābiq zindagī guzārne par majbūr kare. ¹³ Kyoñki agar āp apnī purānī fitrat ke mutābiq zindagī guzāreñ to āp halāk ho jāeñge. Lekin agar āp Rūhul-quds kī quwwat se apnī purānī fitrat ke ġhalat kāmoñ ko nest-o-nābūd kareñ to phir āp zindā raheñge. ¹⁴ Jis kī bhī rāhnumāi Rūhul-quds kartā hai wuh Allāh kā

farzand hai. ¹⁵ Kyoṅki Allāh ne jo Rūh āp ko diyā hai us ne āp ko ḡhulām banā kar k̄haufzadā hālat meṅ nahīn rakhā balki āp ko Allāh ke farzand banā diyā hai, aur usī ke zariye ham pukār kar Allāh ko “Abbā” yānī “Ai Bāp” kah sakte haiṅ. ¹⁶ Rūhul-quds k̄hud hamārī rūh ke sāth mil kar gawāhī detā hai ki ham Allāh ke farzand haiṅ. ¹⁷ Aur chūnki ham us ke farzand haiṅ is lie ham wāris haiṅ, Allāh ke wāris aur Masīh ke hammīrās. Kyoṅki agar ham Masīh ke dukh meṅ sharīk hoṅ to us ke jalāl meṅ bhī sharīk hoṅge.

Āindā kā Jalāl

¹⁸ Mere k̄hayāl meṅ hamārā maujūdā dukh us āne wāle jalāl kī nisbat kuchh bhī nahīn jo ham par zāhir hogā. ¹⁹ Hān, tamām kāynāt yih dekhne ke lie taraptī hai ki Allāh ke farzand zāhir ho jāeṅ, ²⁰ kyoṅki kāynāt Allāh kī lānat ke taht ā kar fānī ho gai hai. Yih us kī apnī nahīn balki Allāh kī marzī thī jis ne us par yih lānat bhejī. To bhī yih ummīd dilāi gai ²¹ ki ek dīn kāynāt ko k̄hud us kī fānī hālat kī ḡhulāmī se chhurāyā jāegā. Us waqt wuh Allāh ke farzandoṅ kī jalālī āzādī meṅ sharīk ho jāegī. ²² Kyoṅki ham jānte haiṅ ki āj tak tamām kāynāt karāhtī aur dard-e-zah meṅ taraptī rahtī hai. ²³ Na sirf kāynāt balki ham k̄hud bhī andar hī andar karāhte haiṅ, go hameṅ āne wāle jalāl kā pahlā phal Rūhul-quds kī sūrat meṅ mil chukā hai. Ham karāhte karāhte shiddat se is intazār meṅ haiṅ ki yih bāt zāhir ho jāe ki ham Allāh ke farzand haiṅ aur hamāre badanoṅ ko najāt mile. ²⁴ Kyoṅki najāt pāte waqt hameṅ yih ummīd dilāi gai. Lekin agar wuh kuchh nazar ā chukā hotā jis kī ummīd ham rakhte to yih darhaqīqat ummīd na hotī. Kaun us kī ummīd rakhe jo use nazar ā chukā hai? ²⁵ Lekin chūnki ham us kī ummīd rakhte haiṅ jo abhī nazar nahīn āyā to lāzīm hai ki ham sabar se us kā intazār kareṅ.

²⁶ Isī tarah Rūhul-quds bhī hamārī kamzor hālat meṅ hamārī madad kartā hai, kyoṅki ham nahīn jānte ki kis tarah munāsib duā māngeṅ. Lekin Rūhul-quds k̄hud nāqābil-e-bayān āheṅ bharte hue hamārī shafā'at kartā hai. ²⁷ Aur K̄hudā Bāp jo tamām diloṅ kī tahqīq kartā hai Rūhul-quds kī soch ko jāntā hai, kyoṅki pāk Rūh Allāh kī marzī ke mutābiq muqaddasīn kī shafā'at kartā hai.

²⁸ Aur ham jānte haiṅ ki jo Allāh se muhabbat rakhte haiṅ un ke lie sab kuchh mil kar bhalāi kā bāis bantā hai, un ke lie jo us ke irāde ke mutābiq bulāe gae haiṅ. ²⁹ Kyoṅki Allāh ne pahle se apne logoṅ ko chun liyā, us ne pahle se unheṅ is ke lie muqarrar kiyā ki wuh us ke Farzand ke hamshakl ban jāeṅ aur yoṅ Masīh bahut-se bhāiyoṅ meṅ pahlauṭhā ho. ³⁰ Lekin jinheṅ us ne pahle se muqarrar kiyā unheṅ us

ne bulāyā bhī, jinheñ us ne bulāyā unheñ us ne rāstbāz bhī
 ṭhahrāyā aur jinheñ us ne rāstbāz ṭhahrāyā unheñ us ne
 jalāl bhī baḅhshā.

Allāh kī Masīh meñ Muhabbat

³¹ In tamām bātoñ ke jawāb meñ ham kyā kaheñ? Agar Allāh hamāre haq meñ hai to kaun hamāre ḅhilāf ho saktā hai? ³² Us ne apne Farzand ko bhī dareḅh na kiyā balki use ham sab ke lie dushman ke hawāle kar diyā. Jis ne hameñ apne Farzand ko de diyā kyā wuh hameñ us ke sāth sab kuchh muft nahīñ degā? ³³ Ab kaun Allāh ke chune hue logoñ par ilzām lagāegā jab Allāh ḅhud unheñ rāstbāz qarār detā hai? ³⁴ Kaun hameñ mujrim ṭhahrāegā jab Masīh Īsā ne hamāre lie apnī jāñ dī? Balki hamārī ḅhātīr is se bhī zyādā huā. Use zindā kiyā gayā aur wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā, jahāñ wuh hamārī shafā'at kartā hai. ³⁵ Ġharz kaun hameñ Masīh kī muhabbat se judā karegā? Kyā koī musibat, tangī, izārasānī, kāl, nangāpan, ḅhatrā yā talwār? ³⁶ Jaise kalām-e-muḅaddas meñ likhā hai, “Terī ḅhātīr hameñ din-bhar maut kā sāmna karnā parṭā hai, log hameñ zabah hone wālī bheroñ ke barābar samajhte haiñ.” ³⁷ Koī bāt nahīñ, kyonki Masīh hamāre sāth hai aur ham se muhabbat rakhtā hai. Us ke wasīle se ham in sab ḅhatroñ ke rūbarū zabardast fatah pāte haiñ. ³⁸ Kyonki mujhe yaqīn hai ki hameñ us kī muhabbat se koī chīz judā nahīñ kar saktī: Na maut aur na zindagī, na farishte aur na hukmrān, na hāl aur na mustaqbil, na tāḅateñ, ³⁹ na nasheb aur na farāz, na koī aur maḅhlūḅ hameñ Allāh kī us muhabbat se judā kar sakegī jo hameñ hamāre ḅhudāwand Masīh Īsā meñ hāsīl hai.

9

Allāh aur Us kī Qaum

¹ Maiñ Masīh meñ sach kahtā hūñ, jhūṭ nahīñ boltā, aur merā zamīr bhī Rūhul-quds meñ is kī gawāhī detā hai ² ki maiñ dil meñ apne Yahūdī hamwatanon ke lie shadīd ḅham aur musalsal dard maḅsūs kartā hūñ. ³ Kāsh mere bhāī aur ḅhūñī rishtedār najāt pāeñ! Is ke lie maiñ ḅhud malaūn aur Masīh se judā hone ke lie bhī taiyār hūñ. ⁴ Allāh ne unhīñ ko jo Isrāīlī haiñ apne farzand banane ke lie muḅarrar kiyā thā. Unhīñ par us ne apnā jalāl zāhir kiyā, unhīñ ke sāth apne ahd bāndhe aur unhīñ ko shariāt atā kī. Wuhī haḅiqī ibādat aur Allāh ke wādoñ ke haḅdār haiñ, ⁵ wuhī Ibrāhīm aur Yāqūb kī aulād haiñ aur unhīñ meñ se jismānī lihāz se Masīh āyā. Allāh kī tamjīd-o-tārif abad tak ho jo sab par hukūmat kartā hai! Āmīn.

⁶ Kahne kā matlab yih nahīn ki Allāh apnā wādā pūrā na kar sakā. Bāt yih nahīn hai balki yih ki wuh sab haqīqī Isrāīlī nahīn haiñ jo Isrāīlī qaum se haiñ. ⁷ Aur sab Ibrāhīm kī haqīqī aulād nahīn haiñ jo us kī nasl se haiñ. Kyoñki Allāh ne kalām-e-muqaddas meñ Ibrāhīm se farmāyā, “Terī nasl Is’hāq hī se qāym rahegī.” ⁸ Chunāñche lāzim nahīn ki Ibrāhīm kī tamām fitratī aulād Allāh ke farzand hoñ balki sirf wuhī Ibrāhīm kī haqīqī aulād samjhe jāte haiñ jo Allāh ke wāde ke mutābiq us ke farzand ban gae haiñ. ⁹ Aur wādā yih thā, “Muqarrarā waqt par maiñ wāpas aūngā to Sārā ke beṭā hogā.”

¹⁰ Lekin na sirf Sārā ke sāth aisā huā balki Is’hāq kī bīwī Ribqā ke sāth bhī. Ek hī mard yānī hamāre bāp Is’hāq se us ke juṛwān bachche paidā hue. ¹¹ Lekin bachche abhī paidā nahīn hue the na unhoñ ne koī nek yā burā kām kiyā thā ki mān ko Allāh se ek paighām milā. Is paighām se zāhir hotā hai ki Allāh logoñ ko apne irāde ke mutābiq chun letā hai. ¹² Aur us kā yih chunāo un ke nek āmāl par mabnī nahīn hotā balki us ke bulāwe par. Paighām yih thā, “Baṛā chhoṭe kī khidmat karegā.” ¹³ Yih bhī kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Yāqūb mujhe pyārā thā, jabki Esau se maiñ mutanaffir rahā.”

¹⁴ Kyā is kā matlab yih hai ki Allāh be’insāf hai? Hargiz nahīn! ¹⁵ Kyoñki us ne Mūsā se kahā, “Maiñ jis par mehrbān honā chāhūn us par mehrbān hotā hūn aur jis par rahm karnā chāhūn us par rahm kartā hūn.” ¹⁶ Chunāñche sab kuchh Allāh ke rahm par hī mabnī hai. Is meñ insān kī marzī yā koshish kā koī daḡhl nahīn. ¹⁷ Yoñ Allāh apne kalām meñ Misr ke bādshāh Firaun se muḡhātib ho kar farmātā hai, “Maiñ ne tujhe is lie barpā kiyā hai ki tujh meñ apnī qudrat kā izhār karūn aur yoñ tamām duniyā meñ mere nām kā prachār kiyā jāe.” ¹⁸ Ġharz, yih Allāh hī kī marzī hai ki wuh kis par rahm kare aur kis ko saḡht kar de.

Allāh kā Ġhazab aur Rahm

¹⁹ Shāyad koī kahe, “Agar yih bāt hai to phir Allāh kis tarah ham par ilzām lagā saktā hai jab ham se ġhaltiyān hotī haiñ? Ham to us kī marzī kā muqābalā nahīn kar sakte.” ²⁰ Yih na kaheñ. Āp insān hote hue kaun haiñ ki Allāh ke sāth bahs-mubāhasā kareñ? Kyā jis ko tashkīl diyā gayā hai wuh tashkīl dene wāle se kahtā hai, “Tū ne mujhe is tarah kyoñ banā diyā?” ²¹ Kyā kumhār kā haq nahīn hai ki gāre ke ek hī launde se muḡhtalif qism ke bartan banāe, kuchh bā-izzat istemāl ke lie aur kuchh zillatāmez istemāl ke lie? ²² Yih bāt Allāh par bhī sādiq ātī hai. Go wuh apnā ġhazab

nāzil karnā aur apnī qudrat zāhir karnā chāhtā thā, lekin us ne baṛe sabr-o-tahammul se wuh bartan bardāsht kie jin par us kā ḡhazab ānā hai aur jo halākat ke lie taiyār kie gae haiñ. ²³ Us ne yih is lie kiyā tāki apnā jalāl kasrat se un bartanoñ par zāhir kare jin par us kā fazl hai aur jo pahle se jalāl pāne ke lie taiyār kie gae haiñ. ²⁴ Aur ham un meñ se haiñ jin ko us ne chun liyā hai, na sirf Yahūdiyoñ meñ se balki ḡhairyahūdiyoñ meñ se bhī. ²⁵ Yoñ wuh ḡhairyahūdiyoñ ke nāte se Hosea kī kitāb meñ farmātā hai,

“Main use ‘Merī Qaum’ kahūngā

jo merī qaum na thī,

aur use ‘Merī Pyārī’ kahūngā

jo mujhe pyārī na thī.”

²⁶ Aur “Jahān unheñ batāyā gayā ki ‘Tum merī qaum nahīñ’

wahān wuh ‘Zindā Ḳhudā ke Farzand’ kahlāenge.”

²⁷ Aur Yasāyāh Nabī Isrāīl ke bāre meñ pukārtā hai, “Go Isrāīlī sāhil par kī ret jaise beshumār kyoñ na hoñ to bhī sirf ek bache hue hisse ko najāt milegī. ²⁸ Kyoñki Rab apnā farmān mukammal taur par aur tezī se duniyā meñ pūrā karegā.” ²⁹ Yasāyāh ne yih bāt ek aur peshgoī meñ bhī kī, “Agar Rabbul-afwāj hamārī kuchh aulād zindā na chhoṛtā to ham Sadūm kī tarah miṭ jāte, hamārā Amūrā jaisā satyānās ho jātā.”

Isrāīl ke lie Paulus kī Duā

³⁰ Is se ham kyā kahnā chāhte haiñ? Yih ki go ḡhairyahūdī rāstbāzī kī talāsh meñ na the to bhī unheñ rāstbāzī hāsil huī, aisī rāstbāzī jo īmān se paidā huī. ³¹ Is ke baraks Isrāīliyoñ ko yih hāsil na huī, hālāñki wuh aisī shariyat kī talāsh meñ rahe jo unheñ rāstbāz ṭhahrāe. ³² Is kī kyā wajah thī? Yih ki wuh apnī tamām koshishoñ meñ īmān par inhisār nahīñ karte the balki apne nek āmāl par. Unhoñ ne rāh meñ paṛe patthar se ṭhokar khāī. ³³ Yih bāt kalām-e-muqaddas meñ likhī bhī hai,

“Dekho main Siyyūn meñ ek patthar rakh detā hūñ

jo ṭhokar kā bāis banegā,

ek chaṭān jo ṭhes lagne kā sabab hogī.

Lekin jo us par īmān lāegā

use sharmindā nahīñ kiyā jāegā.”

10

¹ Bhāiyo, merī dilī ārzū aur merī Allāh se duā yih hai ki Isrāīliyoñ ko najāt mile. ² Main is kī tasdiq kar saktā hūñ ki wuh Allāh kī ḡhairat rakhte haiñ. Lekin is ḡhairat ke pīchhe ruhānī samajh nahīñ hotī. ³ Wuh us rāstbāzī se

nāwāqif rahe haiñ jo Allāh kī taraf se hai. Is kī bajāe wuh apnī zātī rāstbāzī qāym karne kī koshish karte rahe haiñ. Yoñ unhoñ ne apne āp ko Allāh kī rāstbāzī ke tābe nahīn kiyā. ⁴ Kyoñki Masīh meñ sharīat kā maqsad pūrā ho gayā, hāñ wuh anjām tak pahuñch gai hai. Chunānche jo bhī Masīh par imān rakhtā hai wuhī rāstbāz ṭhahartā hai.

Sab ke lie Rāstbāzī

⁵ Mūsā ne us rāstbāzī ke bāre meñ likhā jo sharīat se hāsīl hotī hai, “Jo shaḥs yoñ karegā wuh jītā rahegā.” ⁶ Lekin jo rāstbāzī imān se hāsīl hotī hai wuh kahtī hai, “Apne dil meñ na kahnā ki ‘Kaun āsmān par chaṛhegā?’ (tāki Masīh ko nīche le āe). ⁷ Yih bhī na kahnā ki ‘Kaun Pātāl meñ utregā?’ (tāki Masīh ko murdoñ meñ se wāpas le āe).” ⁸ To phir kyā karnā chāhie? Imān kī rāstbāzī farmātī hai, “Yih kalām tere qarīb balki tere muñh aur dil meñ maujūd hai.” Kalām se murād imān kā wuh paighām hai jo ham sunāte haiñ. ⁹ Yāñi yih ki agar tū apne muñh se iqrār kare ki Īsā Ḳhudāwand hai aur dil se imān lāe ki Allāh ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā to tujhe najāt milegī. ¹⁰ Kyoñki jab ham dil se imān lāte haiñ to Allāh hameñ rāstbāz qarār detā hai, aur jab ham apne muñh se iqrār karte haiñ to hameñ najāt miltī hai. ¹¹ Yoñ kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Jo bhī us par imān lāe use sharmindā nahīn kiyā jāegā.” ¹² Is meñ koī farq nahīn ki wuh Yahūdī ho yā Ghairyahūdī. Kyoñki sab kā ek hī Ḳhudāwand hai, jo faiyāzī se har ek ko detā hai jo use pukartā hai. ¹³ Kyoñki “Jo bhī Ḳhudāwand kā nām legā najāt pāegā.”

¹⁴ Lekin wuh kis tarah use pukār sakeñge agar wuh us par kabhī imān nahīn lāe? Aur wuh kis tarah us par imān lā sakte haiñ agar unhoñ ne kabhī us ke bāre meñ sunā nahīn? Aur wuh kis tarah us ke bāre meñ sun sakte haiñ agar kisī ne unheñ yih paighām sunāyā nahīn? ¹⁵ Aur sunāne wāle kis tarah dūsroñ ke pās jāeñge agar unheñ bhejā na gayā? Is lie kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Un ke qadam kitne pyāre haiñ jo ḳhushḳhabrī sunāte haiñ.” ¹⁶ Lekin sab ne Allāh kī yih ḳhushḳhabrī qabūl nahīn kī. Yoñ Yasāyāh Nabī farmātā hai, “Ai Rab, kaun hamāre paighām par imān lāyā?” ¹⁷ Ḡharz, imān paighām sunane se paidā hotā hai, yāñi Masīh kā kalām sunane se.

¹⁸ To phir sawāl yih hai ki kyā Isrāīliyoñ ne yih paighām nahīn sunā? Unhoñ ne ise zarūr sunā. Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,

“Un kī āwāz nikal kar pūrī duniyā meñ sunāī dī,
un ke alfāz duniyā kī intahā tak pahuñch gae.”

19 To kyā Isrāīl ko is bāt kī samajh na āī? Nahīn, use zarūr samajh āī. Pahle Mūsā is kā jawāb detā hai,
 “Main̄ khud hī tumheñ ḡhairat dilāūngā,
 ek aisī qaum ke zariye jo haqīqat meñ qaum nahīn hai.
 Ek nādān qaum ke zariye main̄ tumheñ ḡhussā
 dilāūngā.”

20 Aur Yasāyāh Nabī yih kahne kī jurrat kartā hai,
 “Jo mujhe talāsh nahīn karte the
 unheñ main̄ ne mujhe pāne kā mauqā diyā,
 jo mere bāre meñ dariyāft nahīn karte the
 un par main̄ zāhir huā.”

21 Lekin Isrāīl ke bāre meñ wuh farmātā hai,
 “Din-bhar main̄ ne apne hāth phailāe rakhe
 tāki ek nāfarmān aur sarkash qaum kā istiqbāl karūn.”

11

Isrāīl par Allāh kā Rahm

1 To kyā is kā yih matlab hai ki Allāh ne apnī qaum ko radd kiyā hai? Hargiz nahīn! Main̄ to khud Isrāīlī hūn. Ibrāhīm merā bhī bāp hai, aur main̄ Binyamīn ke qabile kā hūn. 2 Allāh ne apnī qaum ko pahle se chun liyā thā. Wuh kis tarah use radd karegā! Kyā āp ko mālūm nahīn ki kalām-e-muqaddas meñ Iliyās Nabī ke bāre meñ kyā likhā hai? Iliyās ne Allāh ke sāmne Isrāīlī qaum kī shikāyat karke kahā, 3 “Ai Rab, unhoñ ne tere nabiyon ko qatl kiyā aur terī qurbāngāhoñ ko girā diyā hai. Main̄ akelā hī bachā hūn, aur wuh mujhe bhī mār dālne ke darpai haiñ.” 4 Is par Allāh ne use kyā jawāb diyā? “Main̄ ne apne lie 7,000 mardoñ ko bachā liyā hai jinhoñ ne apne ghuṭne Bāl Dewatā ke sāmne nahīn ṭeke.” 5 Āj bhī yihī hālat hai. Isrāīl kā ek chhoṭā hissā bach gayā hai jise Allāh ne apne fazl se chun liyā hai. 6 Aur chūnki yih Allāh ke fazl se huā hai is lie yih un kī apnī koshishoñ se nahīn huā. Warnā fazl fazl hī na rahtā.

7 Ḡharz, jis chīz kī talāsh meñ Isrāīl rahā wuh pūrī qaum ko hāsil nahīn huī balki sirf us ke ek chune hue hisse ko. Bāqī sab ko fazl ke bāre meñ behis kar diyā gayā, 8 jis tarah kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,

“Āj tak Allāh ne unheñ aisī hālat meñ rakhā hai
 ki un kī rūh madhosh hai,
 un kī ānkheñ dekh nahīn saktīñ
 aur un ke kān sun nahīn sakte.”

9 Aur Dāūd farmātā hai,

“Un kī mez un ke lie phandā aur jāl ban jāe,
 is se wuh ṭhokar khā kar apne ḡhalat kāmoñ kā muāwazā
 pāeñ.

10 Un kī ānkheñ tārīk ho jāeñ tāki wuh dekh na sakeñ,

un kī kamr hameshā jhukī rahe.”

¹¹ To kyā Allāh kī qaum ṭhokar khā kar yoñ gir gaī ki kabhī bahāl nahīn hogī? Hargiz nahīn! Us kī khatāoñ kī wajah se Allāh ne Ġhairyahūdiyoñ ko najāt pāne kā mauqā diyā tāki Isrāīlī Ġhairat khāeñ. ¹² Yoñ Yahūdiyoñ kī khatāeñ duniyā ke lie bharpūr barkat kā bāis ban gaīn, aur un kā nuqsān Ġhairyahūdiyoñ ke lie bharpūr barkat kā bāis ban gayā. To phir yih barkat kitnī aur zyādā hogī jab Yahūdiyoñ kī pūri tādād is meñ shāmil ho jāegī!

Ġhairyahūdiyoñ kī Najāt

¹³ Āp ko jo Ġhairyahūdī haiñ main yih batātā hūn, Allāh ne mujhe Ġhairyahūdiyoñ ke lie rasūl banāyā hai, is lie main apnī is k̄hidmat par zor detā hūn. ¹⁴ Kyoñki main chāhtā hūn ki merī qaum ke log yih dekh kar Ġhairat khāeñ aur un meñ se kuchh bach jāeñ. ¹⁵ Jab unheñ radd kiyā gayā to bāqī duniyā kī Allāh ke sāth sulah ho gaī. To phir kyā hogā jab unheñ dubārā qabūl kiyā jāegā? Yih murdoñ meñ se jī uṭhne ke barābar hogā!

¹⁶ Jab āp fasal ke pahle āṭe se roṭī banā kar Allāh ke lie maḵsūs-o-muqaddas karte haiñ to bāqī sārā āṭā bhī maḵsūs-o-muqaddas hai. Aur jab darakht kī jareñ muqaddas haiñ to us kī shāḵheñ bhī muqaddas haiñ. ¹⁷ Zaitūn ke darakht kī kuchh shāḵheñ toṛ dī gaī haiñ aur un kī jagah janglī zaitūn ke darakht kī ek shāḵh paiwand kī gaī hai. Āp Ġhairyahūdī is janglī shāḵh se mutābiqat rakhte haiñ. Jis tarah yih dūsre darakht kī jaṛ se ras aur taqwiyaṭ pāṭī hai usī tarah āp bhī Yahūdī qaum kī ruhānī jaṛ se taqwiyaṭ pāṭe haiñ. ¹⁸ Chunāñche āp kā dūsri shāḵhoñ ke sāmne sheḵhī mārne kā haq nahīn. Aur agar āp sheḵhī māreñ to yih k̄hayāl kareñ ki āp jaṛ ko qāym nahīn rakhte balki jaṛ āp ko.

¹⁹ Shāyad āp is par etarāz kareñ, “Hāñ, lekin dūsri shāḵheñ toṛi gaīn tāki main paiwand kiyā jāūn.” ²⁰ Beshak, lekin yād rakheñ, dūsri shāḵheñ is lie toṛi gaīn ki wuh imān nahīn rakhtī thīn aur āp is lie un kī jagah lage haiñ ki āp imān rakhte haiñ. Chunāñche apne āp par faḵhr na kareñ balki k̄hauf rakheñ. ²¹ Allāh ne aslī shāḵheñ bachne na diñ. Agar āp is tarah kī harkateñ kareñ to kyā wuh āp ko chhoṛ degā? ²² Yahāñ hameñ Allāh kī mehrbānī aur saḵhtī nazar āṭī hai—jo gir gae haiñ un ke silsile meñ us kī saḵhtī, lekin āp ke silsile meñ us kī mehrbānī. Aur yih mehrbānī rahegī jab tak āp us kī mehrbānī se lipṭe raheñge. Warnā āp ko bhī darakht se kāṭ ḍālā jāegā. ²³ Aur agar Yahūdī apne kufr se bāz āeñ to un kī paiwandkārī dubārā darakht ke sāth kī

jāegī, kyonki Allāh aisā karne par qādir hai. ²⁴ Āḳhir āp ḳhud qudratī taur par zaitūn ke janglī daraḳht kī shāḳh the jise Allāh ne toṛ kar qudratī qawānīn ke ḳhilāf zaitūn ke asal daraḳht par lagāyā. To phir wuh kitnī zyādā āsānī se Yahūdiyon kī toṛī gai shāḳheñ dubārā un ke apne daraḳht meñ lagā degā!

Allāh kā Rahm Sab Par

²⁵ Bhāiyo, main chāhtā hūn ki āp ek bhed se wāqif ho jāeñ, kyonki yih āp ko apne āp ko dānā samajhne se bāz rakhegā. Bhed yih hai ki Isrāīl kā ek hissā Allāh ke fazl ke bāre meñ behis ho gayā hai, aur us kī yih hālat us waqt tak rahegī jab tak Ḡhairyahūdiyon kī pūrī tādād Allāh kī bādshāhī meñ dāḳhil na ho jāe. ²⁶ Phir pūrā Isrāīl najāt pāegā. Yih kalām-e-muqaddas meñ bhī likhā hai,

“Chhuṛāne wālā Siyyūn se āegā.

Wuh bedīnī ko Yāqūb se haṭā degā.

²⁷ Aur yih merā un ke sāth ahd hogā

jab main un ke gunāhoñ ko un se dūr karūnga.”

²⁸ Chūnki Yahūdī Allāh kī ḳhushḳhabrī qabūl nahīn karte is lie wuh Allāh ke dushman haiñ, aur yih bāt āp ke lie fāyde kā bāis ban gai hai. To bhī wuh Allāh ko pyāre haiñ, is lie ki us ne un ke bāpdādā Ibrāhīm, Is'hāq aur Yāqūb ko chun liyā thā. ²⁹ Kyonki jab bhī Allāh kisī ko apnī nematoñ se nawāz kar bulātā hai to us kī yih nemateñ aur bulāwe kabhī nahīn miṭne kī. ³⁰ Māzī meñ Ḡhairyahūdī Allāh ke tābe nahīn the, lekin ab Allāh ne āp par Yahūdiyon kī nāfarmānī kī wajah se rahm kiyā hai. ³¹ Ab is ke ulaṭ hai ki Yahūdī ḳhud āp par kie gae rahm kī wajah se Allāh ke tābe nahīn haiñ, aur lāzim hai ki Allāh un par bhī rahm kare. ³² Kyonki us ne sab ko nāfarmānī ke qaidī banā diyā hai tāki sab par rahm kare.

Allāh kī Tamjīd

³³ Wāh! Allāh kī daulat, hikmat aur ilm kyā hī gahrā hai. Kaun us ke faisloñ kī tah tak pahuñch saktā hai! Kaun us kī rāhoñ kā khoj lagā saktā hai! ³⁴ Kalām-e-muqaddas yoñ farmātā hai,

“Kis ne Rab kī soch ko jānā?

Yā kaun itnā ilm rakhtā hai

ki wuh use mashwarā de? ³⁵ Kyā kisī ne kabhī use kuchh diyā

ki use is kā muāwazā denā paṛe?”

³⁶ Kyonki sab kuchh usī ne paidā kiyā hai, sab kuchh usī ke zariye aur usī ke jalāl ke lie qāym hai. Usī kī tamjīd abad tak hotī rahe! Āmīn.

12

Pūrī Zindagī Allāh kī Ḳhidmat Meñ

¹ Bhāiyo, Allāh ne āp par kitnā rahm kiyā hai! Ab zarūrī hai ki āp apne badanoñ ko Allāh ke lie maḳhsūs karen, ki wuh ek aisī zindā aur muḳaddas qurbānī ban jāen jo use pasand āe. Aisā karne se āp us kī maḳūl ibādat karenge.

² Is duniyā ke sānche meñ na ḍhal jāen balki Allāh ko āp kī soch kī tajdīd karne deñ tāki āp wuh shakl-o-sūrat apnā sakeñ jo use pasand hai. Phir āp Allāh kī marzī ko pahchān sakeñge, wuh kuchh jo achchhā, pasandīdā aur kāmīl hai.

³ Us rahm kī binā par jo Allāh ne mujh par kiyā main āp meñ se har ek ko hidāyat detā hūn ki apnī haḳīqī haisiyat ko jān kar apne āp ko is se zyādā na samjheñ. Kyonki jis paimāne se Allāh ne har ek ko imān baḳhshā hai usī ke mutābiq wuh samajhdārī se apnī haḳīqī haisiyat ko jān le.

⁴ Hamāre ek hī jism meñ bahut-se āzā haiñ, aur har ek azu kā farq farq kām hotā hai. ⁵ Isī tarah go ham bahut haiñ, lekin Masīh meñ ek hī badan haiñ, jis meñ har azu dūsroñ ke sāth jurā huā hai. ⁶ Allāh ne apne fazl se har ek ko muḳhtalif nematoñ se nawāzā hai. Agar āp kī nemat nabuwwat karnā hai to apne imān ke mutābiq nabuwwat karen. ⁷ Agar āp kī nemat ḳhidmat karnā hai to ḳhidmat karen. Agar āp kī nemat tālīm denā hai to tālīm deñ. ⁸ Agar āp kī nemat hauslā-afzāi karnā hai to hauslā-afzāi karen. Agar āp kī nemat dūsroñ kī zarūriyāt pūrī karnā hai to ḳhulūsdilī se yihī karen. Agar āp kī nemat rāhnumāi karnā hai to sargarmī se rāhnumāi karen. Agar āp kī nemat rahm karnā hai to ḳhushī se rahm karen.

⁹ Āp kī muhabbat mahz dikhāwe kī na ho. Jo kuchh burā hai us se nafrat karen aur jo kuchh achchhā hai us ke sāth liḳte raheñ. ¹⁰ Āp kī ek dūsre ke lie barādarānā muhabbat sargarm ho. Ek dūsre kī izzat karne meñ āp ḳhud pahlā qadam uṭhāen. ¹¹ Āp kā josh ḍhilā na paṛ jāe balki ruhānī sargarmī se Ḳhudāwand kī ḳhidmat karen. ¹² Ummīd meñ ḳhush, musibat meñ sābitqadam aur duā meñ lage raheñ. ¹³ Jab muḳaddasīn zarūratmand haiñ to un kī madad karne meñ sharīk hoñ. Mehmān-nawāzī meñ lage raheñ.

¹⁴ Jo āp ko izā pahuñchāen un ko barkat deñ. Un par lānat mat karen balki barkat chāheñ. ¹⁵ Ḳhushī manāne wāloñ ke sāth ḳhushī manāen aur rone wāloñ ke sāth roen. ¹⁶ Ek dūsre ke sāth achchhe tālluqāt rakheñ. Ūñchī soch na rakheñ balki dabe huon se rifāqat rakheñ. Apne āp ko dānā mat samjheñ.

¹⁷ Agar koī āp se burā sulūk kare to badle meñ us se burā sulūk na karnā. Dhyān rakheñ ki jo kuchh sab kī nazar

meñ achchhā hai wuhī amal meñ lāeñ. ¹⁸ Apnī taraf se pūrī koshish karen ki jahāñ tak mumkin ho sab ke sāth mel-milāp rakheñ. ¹⁹ Azīzo, intaqām mat leñ balki Allāh ke ḡhazab ko badlā lene kā mauqā deñ. Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Rab farmātā hai, intaqām lenā merā hī kām hai, main hī badlā lūngā.” ²⁰ Is ke bajāe “Agar terā dushman bhūkā ho to use khānā khilā, agar pyāsā ho to pānī pilā. Kyoñki aisā karne se tū us ke sar par jalte hue koeloñ kā dher lagāegā.” ²¹ Apne par burāī ko ḡhālib na āne deñ balki bhalāī se āp burāī par ḡhālib āeñ.

13

Riāyā ke Farāyz

¹ Har shaḡhs iḡhtiyār rakhne wāle hukmrānoñ ke tābe rahe, kyoñki tamām iḡhtiyār Allāh kī taraf se hai. Jo iḡhtiyār rakhte haiñ unheñ Allāh kī taraf se muqarrar kiyā gayā hai. ² Chunāñche jo hukmrān kī muḡhālafat kartā hai wuh Allāh ke farmān kī muḡhālafat kartā aur yoñ apne āp par Allāh kī adālat lātā hai. ³ Kyoñki hukmrān un ke lie ḡhauf kā bāis nahīñ hote jo saḡhīh kām karte haiñ balki un ke lie jo ḡhalat kām karte haiñ. Kyā āp hukmrān se ḡhauf khāe baḡhair zindagī guzārnā chāhte haiñ? To phir wuh kuchh karen jo achchhā hai to wuh āp ko shābāsh degā. ⁴ Kyoñki wuh Allāh kā ḡhādīm hai jo āp kī behtarī ke lie ḡhidmat kartā hai. Lekin agar āp ḡhalat kām karen to ḡareñ, kyoñki wuh apnī talwār ko ḡhāhmaḡhāh thāme nahīñ rakhtā. Wuh Allāh kā ḡhādīm hai aur us kā ḡhazab ḡhalat kām karne wāle par nāzil hotā hai. ⁵ Is lie lāzim hai ki āp hukūmat ke tābe raheñ, na sirf sazā se bachne ke lie balki is lie bhī ki āp ke zamīr par dāḡh na lage.

⁶ Yihī wajah hai ki āp ḡaiks adā karte haiñ, kyoñki sarkārī mulāzim Allāh ke ḡhādīm haiñ jo is ḡhidmat ko saranjām dene meñ lage rahte haiñ. ⁷ Chunāñche har ek ko wuh kuchh deñ jo us kā haḡ hai, ḡaiks lene wāle ko ḡaiks aur kaḡtam ḡyūḡī lene wāle ko kaḡtam ḡyūḡī. Jis kā ḡhauf rakhnā āp par farz hai us kā ḡhauf māneñ aur jis kā ehtirām karnā āp par farz hai us kā ehtirām karen.

Ek Dūsre ke lie Farāyz

⁸ Kisī ke bhī qarzdār na raheñ. Sirf ek qarz hai jo āp kabhī nahīñ utār sakte, ek dūsre se muḡhabbat rakhne kā qarz. Yih karte raheñ kyoñki jo dūsroñ se muḡhabbat rakhtā hai us ne sharīat ke tamām taḡāze pūre kie haiñ. ⁹ Masalan sharīat meñ likhā hai, “Qatl na karnā, zinā na karnā, chorī na karnā, lālach na karnā.” Aur ḡigar jitne aḡkām haiñ is

ek hī hukm meñ samāe hue haiñ ki “Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.” ¹⁰ Jo kisī se muhabbat rakhtā hai wuh us se ḡhalat sulūk nahīn kartā. Yoñ muhabbat sharīat ke tamām taqāze pūre kartī hai.

¹¹ Aisā karnā lāzim hai, kyoñki āp ḡhud is waqt kī ahmiyat ko jānte haiñ ki nīnd se jāg uṭhne kī ḡhaṛī ā chukī hai. Kyoñki jab ham īmān lāe the to hamārī najāt itnī qarīb nahīn thī jitnī ki ab hai. ¹² Rāt ḡhalne wālī hai aur din nikalne wālā hai. Is lie āeñ, ham tārīkī ke kām gande kapṛoñ kī tarah utār kar nūr ke hathiyār bāndh leñ. ¹³ Ham sharīf zindagī guzāreñ, aise logoñ kī tarah jo din kī raushnī meñ chalte haiñ. Is lie lāzim hai ki ham in chīzoñ se bāz raheñ: badmastoñ kī rangraliyon aur sharābnoshī se, zinākārī aur aiyāshī se, aur jhagaṛe aur hasad se. ¹⁴ Is ke bajāe ḡhudāwand Īsā Masīh ko pahan leñ aur apnī purānī fitrat kī parwarish yoñ na kareñ ki gunāhālūdā ḡhāhishāt bedār ho jāeñ.

14

Ek Dūsre ko Mujrim Mat Ṭhahrānā

¹ Jis kā īmān kamzor hai use qabūl kareñ, aur us ke sāth bahs-mubāhasā na kareñ. ² Ek kā īmān to use har chīz khāne kī ijāzat detā hai jabki kamzor īmān rakhne wālā sirf sabziyāñ khātā hai. ³ Jo sab kuchh khātā hai wuh use haqīr na jāne jo yih nahīn kar saktā. Aur jo yih nahīn kar saktā wuh use mujrim na ṭhahrāe jo sab kuchh khātā hai, kyoñki Allāh ne use qabūl kiyā hai. ⁴ Āp kaun haiñ ki kisī aur ke ḡhulām kā faislā kareñ? Us kā apnā mālik faislā karegā ki wuh khaṛā rahe yā gir jāe. Aur wuh zarūr khaṛā rahegā, kyoñki ḡhudāwand use qāym rakhne par qādir hai.

⁵ Kuchh log ek din ko dūsre dinoñ kī nisbat zyādā aham qarār dete haiñ jabki dūsre tamām dinoñ kī ahmiyat barābar samajhte haiñ. Āp jo bhī ḡhayāl rakheñ, har ek use pūre yaqīn ke sāth rakhe. ⁶ Jo ek din ko ḡhās qarār detā hai wuh is se ḡhudāwand kī tāzīm karnā chāhtā hai. Isī tarah jo sab kuchh khātā hai wuh is se ḡhudāwand ko jalāl denā chāhtā hai. Yih is se zāhir hotā hai ki wuh is ke lie ḡhudā kā shukr kartā hai. Lekin jo kuchh khānoñ se parhez kartā hai wuh bhī ḡhudā kā shukr karke is se us kī tāzīm karnā chāhtā hai. ⁷ Bāt yih hai ki ham meñ se koī nahīn jo sirf apne wāste zindagī guzārtā hai aur koī nahīn jo sirf apne wāste martā hai. ⁸ Agar ham zindā haiñ to is lie ki ḡhudāwand ko jalāl deñ, aur agar ham mareñ to is lie ki ham ḡhudāwand ko jalāl deñ. ḡharz ham ḡhudāwand hī ke haiñ, ḡhāh zindā hoñ yā murdā. ⁹ Kyoñki Masīh isi

maqсад ke lie muā aur jī uṭhā ki wuh murdoñ aur zindoñ donoñ kā mālik ho. ¹⁰ To phir āp jo sirf sabzī khāte haiñ apne bhāi ko mujrim kyon ṭhahrāte haiñ? Aur āp jo sab kuchh khāte haiñ apne bhāi ko haqīr kyon jānte haiñ? Yād rakheñ ki ek din ham sab Allāh ke taḳht-e-adālat ke sāmne khare hoñge. ¹¹ Kalām-e-muqaddas meñ yihī likhā hai,

Rab farmātā hai, “Merī hayāt kī qasam,
har ghuṭnā mere sāmne jhukegā
aur har zabān Allāh kī tamjīd karegī.”

¹² Hāñ, ham meñ se har ek ko Allāh ke sāmne apnī zindagī kā jawāb denā paregā.

Dūsroñ ke lie Girne kā Bāis na Banānā

¹³ Chunāñche aēñ, ham ek dūsre ko mujrim na ṭhahrāeñ. Pūre azm ke sāth is kā ḳhayāl rakheñ ki āp apne bhāi ke lie ṭhokar khāne yā gunāh meñ girne kā bāis na baneñ.

¹⁴ Mujhe Ḳhudāwand Masīh meñ ilm aur yaqīn hai ki koī bhī khānā bazāt-e-ḳhud nāpāk nahīñ hai. Lekin jo kisī khāne ko nāpāk samajhtā hai us ke lie wuh khānā nāpāk hī hai. ¹⁵ Agar āp apne bhāi ko apne kisī khāne ke bāis pareshān kar rahe haiñ to āp muhabbat kī rūh meñ zindagī nahīñ guzār rahe. Apne bhāi ko apne khāne se halāk na kareñ. Yād rakheñ ki Masīh ne us ke lie apnī jān dī hai. ¹⁶ Aisā na ho ki log us achchhī chīz par kufr baken jo āp ko mil gāi hai. ¹⁷ Kyonki Allāh kī bādshāhī khāne-pīne kī chīzoñ par qāym nahīñ hai balki rāstbāzī, sulah-salāmatī aur Rūhul-quds meñ ḳhushī par. ¹⁸ Jo yon Masīh kī ḳhidmat kartā hai wuh Allāh ko pasand aur insānoñ ko manzūr hai.

¹⁹ Chunāñche aēñ, ham pūrī jidd-o-jahd ke sāth wuh kuchh karne kī koshish kareñ jo sulah-salāmatī aur ek dūsre kī ruhānī tāmīr-o-taraqqī kā bāis hai. ²⁰ Allāh kā kām kisī khāne kī ḳhātir barbād na kareñ. Har khānā pāk hai, lekin agar āp kuchh khāte haiñ jis se dūsre ko ṭhes lage to yih ḡhalat hai. ²¹ Behtar yih hai ki na āp gosht khāeñ, na mai pieñ aur na koī aur qadam uṭhāeñ jis se āp kā bhāi ṭhokar khāe. ²² Jo bhī imān āp is nāte se rakhte haiñ wuh āp aur Allāh tak mahdūd rahe. Mubārak hai wuh jo kisī chīz ko jāyz qarār de kar apne āp ko mujrim nahīñ ṭhahrātā. ²³ Lekin jo shak karte hue koī khānā khātā hai use mujrim ṭhahrāyā jātā hai, kyonki us kā yih amal imān par mabnī nahīñ hai. Aur jo bhī amal imān par mabnī nahīñ hotā wuh gunāh hai.

¹ Ham tāqatwaroñ kā farz hai ki kamzoroñ kī kamzoriyāñ bardāsht karen. Ham sirf apne āp ko ḡhush karne kī ḡhātir zindagī na guzāreñ ² balki har ek apne paṛosī ko us kī behtarī aur ruhānī tāmīr-o-taraqqī ke lie ḡhush kare. ³ Kyonki Masīh ne bhī ḡhud ko ḡhush rakhne ke lie zindagī nahīñ guzārī. Kalām-e-muqaddas meñ us ke bāre meñ yihī likhā hai, “Jo tujhe gāliyāñ dete haiñ un kī gāliyāñ mujh par ā gaī haiñ.” ⁴ Yih sab kuchh hameñ hamārī nasīhat ke lie likhā gayā tāki ham sābitqadmī aur kalām-e-muqaddas kī hauslā-afzā bātoñ se ummīd pāeñ. ⁵ Ab sābitqadmī aur hauslā dene wālā Ḥudā āp ko taufīq de ki āp Masīh Īsā kā namūnā apnā kar yagāngat kī rūh meñ ek dūsre ke sāth zindagī guzāreñ. ⁶ Tab hī āp mil kar ek hī āwāz ke sāth Ḥudā, hamāre Ḥudāwand Īsā Masīh ke Bāp ko jalāl de sakeñge.

Ġhairyahūdiyoñ ke lie Ḥhushḡhabrī

⁷ Chunāñche jis tarah Masīh ne āp ko qabūl kiyā hai usī tarah ek dūsre ko bhī qabūl karen tāki Allāh ko jalāl mile. ⁸ Yād rakheñ ki Masīh Allāh kī sadāqat kā izhār karke Yahūdiyoñ kā ḡhādīm banā tāki un wādoñ kī tasdiq kare jo Ibrāhīm, Is’hāq aur Yāqūb se kie gae the. ⁹ Wuh is lie bhī ḡhādīm banā ki Ġhairyahūdī Allāh ko us rahm ke lie jalāl deñ jo us ne un par kiyā hai. Kalām-e-muqaddas meñ yihī likhā hai,

“Is lie main aqwām meñ terī hamd-o-sanā karūñga, tere nām kī tārif meñ gīt gāūñgā.”

¹⁰ Yih bhī likhā hai,

“Ai dīgar qaumo, us kī ummat ke sāth ḡhushī manō!”

¹¹ Phir likhā hai,

“Ai tamām aqwām, Rab kī tamjīd karo!

Ai tamām ummato, us kī satāish karo!”

¹² Aur Yasāyāh Nabī yih farmātā hai,

“Yassī kī jaṛ se ek koñpal phūṭ niklegī,

ek aisā ādmī uṭhegā

jo qaumoñ par hukūmat karegā.

Ġhairyahūdī us par ās rakheñge.”

¹³ Ummīd kā Ḥudā āp ko imān rakhne ke bāis har ḡhushī aur salāmatī se māmūr kare tāki Rūhul-quds kī qudrat se āp kī ummīd baṛh kar dil se chhalak jāe.

Dilerī se Likhne kī Wajah

¹⁴ Mere bhāiyo, mujhe pūrā yaqīn hai ki āp ḡhud bhalāi se māmūr haiñ, ki āp har tarah kā ilm-o-irfān rakhte haiñ aur ek dūsre ko nasīhat karne ke qābil bhī haiñ. ¹⁵ To bhī main ne yād dilāne kī ḡhātir āp ko kāi bāteñ likhne kī dilerī

kī hai. Kyoñki main Allāh ke fazl se ¹⁶ āp Ġhairyahūdiyōn ke lie Masīh Īsā kā khādīm hūn. Aur main Allāh kī khushkhabrī phailāne meñ Baitul-muqaddas ke imām kī-sī khidmat saranjām detā hūn tāki āp ek aisī qurbānī ban jāeñ jo Allāh ko pasand āe aur jise Rūhul-quds ne us ke lie maḥsūs-o-muqaddas kiyā ho. ¹⁷ Chunāñche main Masīh Īsā meñ Allāh ke sāmne apnī khidmat par faḥr kar saktā hūn. ¹⁸ Kyoñki main sirf us kām ke bāre meñ bāt karne kī jurrat karūnga jo Masīh ne merī mārifat kiyā hai aur jis se Ġhairyahūdī Allāh ke tābe ho gae haiñ. Hāñ, Masīh hī ne yih kām kalām aur amal se, ¹⁹ ilāhī nishānoñ aur mojizoñ kī quwwat se aur Allāh ke Rūh kī qudrat se saranjām diyā hai. Yoñ main ne Yarūshalam se le kar sūbā illurikum tak safr karte karte Allāh kī khushkhabrī phailāne kī khidmat pūrī kī hai. ²⁰ Aur main ise apnī izzat kā bāis samjhā kī khushkhabrī wahāñ sunāñ jahāñ Masīh ke bāre meñ khabar nahīñ pahuñchī. Kyoñki main aisī buniyād par tāmīr nahīñ karnā chāhtā thā jo kisī aur ne ḍālī thī. ²¹ Kalām-e-muqaddas yihī farmātā hai,

“Jinheñ us ke bāre meñ nahīñ batāyā gayā
wuh dekheñge,
aur jinhoñ ne nahīñ sunā
unheñ samajh āegī.”

Paulus kā Rom Jāne kā Irādā

²² Yihī wajah hai ki mujhe itnī dafā āp ke pās āne se rokā gayā hai. ²³ Lekin ab merī in ilāqoñ meñ khidmat pūrī ho chukī hai. Aur chūñki main itne sāloñ se āp ke pās āne kā ārzūmand rahā hūn ²⁴ is lie ab yih khāhish pūrī karne kī ummīd rakhtā hūn. Kyoñki main ne spen jāne kā mansūbā banāyā hai. Ummīd hai ki rāste meñ āp se milūngā aur āp āge ke safr ke lie merī madad kar sakeñge. Lekin pahle main kuchh der ke lie āp kī rifāqat se lutfandoz honā chāhtā hūn. ²⁵ Is waqt main Yarūshalam jā rahā hūn tāki wahāñ ke muqaddasīn kī khidmat karūn. ²⁶ Kyoñki Makiduniyā aur Aḥayā kī jamātoñ ne Yarūshalam ke un muqaddasīn ke lie hadiyā jamā karne kā faisla kiyā hai jo ḡharīb haiñ. ²⁷ Unhoñ ne yih khushī se kiyā aur darasl yih un kā farz bhī hai. Ġhairyahūdī to Yahūdiyōn kī ruhānī barkatoñ meñ sharīk hue haiñ, is lie Ġhairyahūdiyōn kā farz hai ki wuh Yahūdiyōn ko bhī apnī māli barkatoñ meñ sharīk karke un kī khidmat karen. ²⁸ Chunāñche apnā yih farz adā karne aur maqāmī bhāiyōn kā yih sārā phal Yarūshalam ke imāndāroñ tak pahuñchāne ke bād main āp ke pās se

hotā huā spen jāūngā. ²⁹ Aur main jāntā hūn ki jab main āp ke pās āūngā to Masīh kī pūrī barkat le kar āūngā.

³⁰ Bhāiyo, main hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh aur Rūhul-quds kī muhabbat ko yād dilā kar āp se minnat kartā hūn ki āp mere lie Allāh se duā karen aur yoñ merī ruhānī jang meñ sharīk ho jāen. ³¹ Is ke lie duā karen ki main sūbā Yahūdiyā ke ḡhairīmāndāron se bachā rahūn aur ki merī Yarūshalam meñ ḡhidmat wahān ke muḡaddasīn ko pasand āe. ³² Kyonki main chāhtā hūn ki jab main Allāh kī marzī se āp ke pās āūngā to mere dil meñ ḡhushī ho aur ham ek dūse kī rifāqat se tar-o-tāzā ho jāen. ³³ Salāmatī kā Ḳhudā āp sab ke sāth ho. Āmīn.

16

Salām-o-Duā

¹ Hamārī bahan Fibe āp ke pās ā rahī hai. Wuh Kinḡhriyā Shahr kī jamāt meñ ḡhādīmā hai. Main us kī sifārish kartā hūn ² balki Ḳhudāwand meñ arz hai ki āp us kā waise hī istiḡbāl karen jaise ki muḡaddasīn ko karnā chāhie. Jis muāmale meñ bhī use āp kī madad kī zarūrat ho us meñ us kā sāth den, kyonki us ne bahut logon kī balki merī bhī madad kī hai.

³ Priskillā aur Akwilā ko merā salām denā jo Masīh Īsā meñ mere hamḡhidmat rahe haiñ. ⁴ Unhon ne mere lie apnī jān par khelā. Na sirf main balki ḡhairiyahūdiyon kī jamāteñ un kī ehsānmand haiñ. ⁵ Un ke ghar meñ jamā hone wālī jamāt ko bhī merā salām denā.

Mere azīz dost Ipinetus ko merā salām denā. Wuh sūbā Āsiyā meñ Masīh kā pahlā paiokar yānī us ilāqe kī fasal kā pahlā phal thā. ⁶ Mariyam ko merā salām jis ne āp ke lie baḡī mehnat-mashaḡqat kī hai. ⁷ Andrūnikus aur Yūniyā ko merā salām. Wuh mere hamwatan haiñ aur jel meñ mere sāth waḡt guzārā hai. Rasūlon meñ wuh numāyāñ haisiyat rakhte haiñ, aur wuh mujh se pahle Masīh ke pīchhe ho lie the.

⁸ Ampliyātus ko salām. Wuh Ḳhudāwand meñ mujhe azīz hai. ⁹ Masīh meñ hamāre hamḡhidmat Urbānus ko salām aur isī tarah mere azīz dost Istaḡhus ko bhī. ¹⁰ Apellis ko salām jis kī Masīh ke sāth wafādārī ko āzmāyā gayā hai. Aristubūlus ke ghar wālon ko salām. ¹¹ Mere hamwatan Herodiyon ko salām aur isī tarah Narkissus ke un ghar wālon ko bhī jo Masīh ke pīchhe ho lie haiñ.

¹² Trūfenā aur Trūfosā ko salām jo Ḳhudāwand kī ḡhidmat meñ mehnat-mashaḡqat kartī haiñ. Merī azīz bahan pārsis ko salām jis ne Ḳhudāwand kī ḡhidmat meñ

baṛī mehnat-mashaqqat kī hai. ¹³ Hamāre Ḳhudāwand ke chune hue bhāī Rūfus ko salām aur isī tarah us kī mān ko bhī jo merī mān bhī hai. ¹⁴ Asinkritus, Faligon, Hirmes, Patrobās, Hirmās aur un ke sāthī bhāiyon ko merā salām denā. ¹⁵ Filulugus aur Yūliyā, Neriyūs aur us kī bahan, Ulimpās aur un ke sāth tamām muqaddasīn ko salām.

¹⁶ Ek dūsre ko muqaddas bosā de kar salām karen. Masīh kī tamām jamāton kī taraf se āp ko salām.

Ākhirī Hidāyāt

¹⁷ Bhāiyō, main āp ko tākīd kartā hūn ki āp un se khabardār raheñ jo pārtībāzī aur thokar kā bāis bante haiñ. Yih us tālīm ke khalāf hai jo āp ko dī gaī hai. Un se kinārā karen ¹⁸ kyonki aise log hamāre Ḳhudāwand Masīh kī kḥidmat nahīn kar rahe balki apne peṭ kī. Wuh apnī mīṭhī aur chiknī-chuprī bāton se sādālah logoñ ke dilon ko dhokā dete haiñ. ¹⁹ Āp kī farmānbardārī kī khabar sab tak pahuñch gaī hai. Yih dekh kar main āp ke bāre meñ khush hūn. Lekin main chāhtā hūn ki āp achchhā kām karne ke lihāz se dānishmand aur burā kām karne ke lihāz se bequsūr hoñ. ²⁰ Salāmatī kā Ḳhudā jald hī Iblīs ko āp ke pānwoñ tale kuchalwā dālegā.

Hamāre Ḳhudāwand Īsā kā fazl āp ke sāth ho.

²¹ Merā hamkḥidmat Tīmuthiyus āp ko salām detā hai, aur isī tarah mere hamwatan Lūkiyus, Yāson aur Sosipātrus.

²² Main, Tirtiyus is khat kā kātib hūn. Merī taraf se bhī Ḳhudāwand meñ āp ko salām.

²³ Gayus kī taraf se āp ko salām. Main aur pūrī jamāt us ke mehmān rahe haiñ. Shahr ke kḥazānchī Irāstus aur hamāre bhāī Kwārtus bhī āp ko salām kahte haiñ.

²⁴ [Hamāre Ḳhudāwand Īsā kā fazl āp sab ke sāth hotā rahe.]

Ākhirī Duā

²⁵ Allāh kī tamjīd ho, jo āp ko mazbūt karne par qādir hai, kyonki Īsā Masīh ke bāre meñ us kḥushkhabrī se jo main sunātā hūn aur us bhed ke inkishāf se jo azal se poshidā rahā wuh āp ko qāym rakh saktā hai. ²⁶ Ab is bhed kī haqīqat nabiyon ke sahīfon se zāhir kī gaī hai aur abadī Ḳhudā ke hukm par tamām qaumoñ ko mālūm ho gaī hai tāki sab imān lā kar Allāh ke tābe ho jāeñ.

²⁷ Allāh kī tamjīd ho jo wāhid dānishmand hai. Usī kā Īsā Masīh ke wasīle se abad tak jalāl hotā rahe! Āmīn.

1 Kurinthyon

Salām

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai, jo Allāh ke irāde se Masīh Īsā kā bulāyā huā rasūl hai, aur hamāre bhāi Sosthines kī taraf se.

² Maiñ Kurinthus meñ maujūd Allāh kī jamāt ko likh rahā hūñ, āp ko jinheñ Masīh Īsā meñ muqaddas kiyā gayā hai, jinheñ muqaddas hone ke lie bulāyā gayā hai. Sāth hī yih khat un tamām logoñ ke nām bhī hai jo har jagah hamāre Khudāwand Īsā Masīh kā nām lete haiñ jo un kā aur hamārā Khudāwand hai.

³ Hamārā Khudā Bāp aur Khudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Shukr

⁴ Maiñ hameshā āp ke lie Khudā kā shukr kartā hūñ ki us ne āp ko Masīh Īsā meñ itnā fazl baḥshā hai. ⁵ Āp ko us meñ har lihāz se daulatmand kiyā gayā hai, har qism kī taqrīr aur ilm-o-irfān meñ. ⁶ Kyoñki Masīh kī gawāhī ne āp ke darmiyān zor pakaṛ liyā hai, ⁷ is lie āp ko hamāre Khudāwand Īsā Masīh ke zuhūr kā intazār karte karte kisī bhī barkat meñ kamī nahīñ. ⁸ Wuhī āp ko āḳhir tak mazbūt banāe rakhegā, is lie āp hamāre Khudāwand Īsā Masīh kī dūsri āmad ke dīn be'īlzām ṭhahreñge. ⁹ Allāh par pūrā etamād kiyā jā saktā hai jis ne āp ko bulā kar apne Farzand hamāre Khudāwand Īsā Masīh kī rifāqat meñ sharik kiyā hai.

Kurinthyon kī Pārṭībāzī

¹⁰ Bhāiyo, maiñ apne Khudāwand Īsā Masīh ke nām meñ āp ko tākīd kartā hūñ ki āp sab ek hī bāt kaheñ. Āp ke darmiyān pārṭībāzī nahīñ balki ek hī soch aur ek hī rāy honī chāhie. ¹¹ Kyoñki mere bhāiyo, āp ke bāre meñ mujhe Khaloe ke ghar wāloñ se mālūm huā hai ki āp jhagaṛoñ meñ ulajh gae haiñ. ¹² Matlab yih hai ki āp meñ se koī kahtā hai, “Maiñ Paulus kī pārṭī kā hūñ,” koī “Maiñ Apullos kī pārṭī kā hūñ,” koī “Maiñ Kaifā kī pārṭī kā hūñ” aur koī ki “Maiñ Masīh kī pārṭī kā hūñ.” ¹³ Kyā Masīh baṭ gayā? Kyā āp kī khātir Paulus ko salīb par chaṛhāyā gayā? Yā kyā āp ko Paulus ke nām se baptismā diyā gayā?

¹⁴ Khudā kā shukr hai ki maiñ ne āp meñ se kisī ko baptismā nahīñ diyā siwāe Krispus aur Gayus ke. ¹⁵ Is lie koī nahīñ kah saktā ki maiñ ne Paulus ke nām se baptismā pāyā

hai. ¹⁶ Hāñ main ne Stifanās ke gharāne ko bhī baptismā diyā. Lekin jahān tak merā khayāl hai is ke alāwā kisī aur ko baptismā nahīn diyā. ¹⁷ Masīh ne mujhe baptismā dene ke lie rasūl banā kar nahīn bhejā balki is lie ki Allāh kī khushkhabrī sunāūn. Aur yih kām mujhe duniyāwī hikmat se ārastā taqrīr se nahīn karnā hai tāki Masīh kī salīb kī tāqat beasar na ho jāe.

Salīb kā Paighām

¹⁸ Kyoñki salīb kā paighām un ke lie jin kā anjām halākat hai bewuqūfi hai jabki hamāre lie jin kā anjām najāt hai yih Allāh kī qudrat hai. ¹⁹ Chunāñche pāk nawishtoñ meñ likhā hai,

“Main dānishmandoñ kī dānish ko tabāh karūnga aur samajhdāroñ kī samajh ko radd karūnga.”

²⁰ Ab dānishmand shakhs kahān hai? Ālim kahān hai? Is jahān kā munāzare kā māhir kahān hai? Kyā Allāh ne duniyā kī hikmat-o-dānāi ko bewuqūfi sābit nahīn kiyā?

²¹ Kyoñki agarche duniyā Allāh kī dānāi se ghiri huī hai to bhī duniyā ne apnī dānāi kī badaulat Allāh ko na pahchānā. Is lie Allāh ko pasand āyā ki wuh salīb ke paighām kī bewuqūfi ke zariye hī imān rakhne wāloñ ko najāt de. ²² Yahūdī taqāzā karte haiñ ki ilāhī bātoñ kī tasdiq ilāhī nishānoñ se kī jāe jabki Yūnānī dānāi ke wasile se in kī tasdiq ke khāhān haiñ. ²³ Is ke muqābale meñ ham Masīh-e-maslūb kī munādī karte haiñ. Yahūdī is se thokar khā kar nārāz ho jāte haiñ jabki Ghairyahūdī ise bewuqūfi qarār dete haiñ. ²⁴ Lekin jo Allāh ke bulāe hue haiñ, khāh wuh Yahūdī hoñ khāh Yūnānī, un ke lie Masīh Allāh kī qudrat aur Allāh kī dānāi hotā hai. ²⁵ Kyoñki Allāh kī jo bāt bewuqūfi lagti hai wuh insān kī dānāi se zyādā dānishmand hai. Aur Allāh kī jo bāt kamzor lagti hai wuh insān kī tāqat se zyādā tāqatwar hai.

²⁶ Bhāiyo, is par ghaur karen ki āp kā kyā hāl thā jab Khudā ne āp ko bulāyā. Āp meñ se kam haiñ jo duniyā ke meyar ke mutābiq dānā haiñ, kam haiñ jo tāqatwar haiñ, kam haiñ jo āli khāndān se haiñ. ²⁷ Balki jo duniyā kī nigāh meñ bewuqūf hai use Allāh ne chun liyā tāki dānāoñ ko sharmindā kare. Aur jo duniyā meñ kamzor hai use Allāh ne chun liyā tāki tāqatwāroñ ko sharmindā kare. ²⁸ Isī tarah jo duniyā ke nazdik zalil aur haqīr hai use Allāh ne chun liyā. Hāñ, jo kuchh bhī nahīn hai use us ne chun liyā tāki use nest kare jo bazāhir kuchh hai. ²⁹ Chunāñche koī bhī Allāh ke sāmne apne par fakhr nahīn kar saktā. ³⁰ Yih Allāh kī taraf se hai ki āp Masīh Isā meñ haiñ. Allāh kī bakhsish

se Īsā ḳhud hamārī dānāī, hamārī rāstbāzī, hamārī taqḏīs aur hamārī maḳhlasī ban gayā hai. ³¹ Is lie jis tarah kalām-e-muḳaddas farmātā hai, “Faḳhr karne wālā Ḳhudāwand hī par faḳhr kare.”

2

Paulus kī Sādā Munādī

¹ Bhāīyo, mujh par bhī ḡhaur karen. Jab main āp ke pās āyā to main ne āp ko Allāh kā bhed moṭe moṭe alfāz meñ yā falsafiyānā hikmat kā izhār karte hue na sunāyā. ² Wajah kyā thī? Yih ki main ne irādā kar rakhā thā ki āp ke darmiyān hote hue main Īsā Masīh ke siwā aur kuchh na jānūñ, ḳhāskar yih ki use maslūb kiyā gayā. ³ Hāñ main kamzorhāl, ḳhauf khāte aur bahut thartharāte hue āp ke pās āyā. ⁴ Aur guftgū aur munādī karte hue main ne duniyāwī hikmat ke baṛe zordār alfāz kī mārifat āp ko qāyl karne kī koshish na kī, balki Rūhul-quḏs aur Allāh kī quḏrat ne merī bātoñ kī tasḏīq kī, ⁵ tāki āp kā imān insānī hikmat par mabnī na ho balki Allāh kī quḏrat par.

Ḡhalat aur Sahīh Dānāī

⁶ Dānāī kī bāteñ ham us waqt karte haiñ jab kāmil imān rakhne wāloñ ke darmiyān hote haiñ. Lekin yih dānāī maujūdā jahān kī nahīñ aur na is jahān ke hākimoñ hī kī hai jo miṭne wāle haiñ. ⁷ Balki ham Ḳhudā hī kī dānāī kī bāteñ karte haiñ jo bhed kī sūrat meñ chhupī rahī hai. Allāh ne tamām zamānoñ se peshtar muḳarrar kiyā hai ki yih dānāī hamāre jalāl kā bāis bane. ⁸ Is jahān ke kisī bhī hākim ne is dānāī ko na pahchānā, kyonki agar wuh pahchān lete to phir wuh hamāre jalālī Ḳhudāwand ko maslūb na karte.

⁹ Dānāī ke bāre meñ pāk nawishte bhī yihī kahte haiñ,

“Jo na kisī āñkh ne dekhā, na kisī kān ne sunā,
aur na insān ke zahan meñ āyā,
use Allāh ne un ke lie taiyār kar diyā
jo us se muhabbat rakhte haiñ.”

¹⁰ Lekin Allāh ne yihī kuchh apne Rūh kī mārifat ham par zāhir kiyā kyonki us kā Rūh har chīz kā khoj lagātā hai, yahāñ tak ki Allāh kī gahrāīyoñ kā bhī. ¹¹ Insān ke bātin se kaun wāqif hai siwāe insān kī rūh ke jo us ke andar hai? Isī tarah Allāh se tālluq rakhne wālī bātoñ ko koī nahīñ jāntā siwāe Allāh ke Rūh ke. ¹² Aur hameñ duniyā kī rūh nahīñ milī balki wuh Rūh jo Allāh kī taraf se hai tāki ham us kī atākardā bātoñ ko jān sakeñ.

¹³ Yihī kuchh ham bayān karte haiñ, lekin aise alfāz meñ nahīñ jo insānī hikmat se hameñ sikhāyā gayā balki Rūhul-quḏs se. Yoñ ham ruhānī haḳīqatoñ kī tashrīh ruhānī logoñ

ke lie karte haiñ. ¹⁴ Jo shaḡhs ruhānī nahīñ hai wuh Allāh ke Rūh kī bātoñ ko qabūl nahīñ kartā kyoñki wuh us ke nazdīk bewuqūfī haiñ. Wuh unheñ pahchān nahīñ saktā kyoñki un kī parakh sirf ruhānī shaḡhs hī kar saktā hai. ¹⁵ Wuhī har chīz parakh letā hai jabki us kī apnī parakh koī nahīñ kar saktā. ¹⁶ Chunāñche pāk kalām meñ likhā hai, “Kis ne Rab kī soch ko jānā? Kaun us ko tālīm degā?”
Lekin ham Masīh kī soch rakhte haiñ.

3

Kurinthus kī Bachagānā Hālat

¹ Bhāiyo, maiñ āp se ruhānī logoñ kī bāteñ na kar sakā balki sirf jismānī logoñ kī. Kyoñki āp ab tak Masīh meñ chhoṭe bachche haiñ. ² Maiñ ne āp ko dūdh pilāyā, ṭhos ḡhizā na khilāī, kyoñki āp us waqt is qābil nahīñ the balki ab tak nahīñ haiñ. ³ Abhī tak āp jismānī haiñ, kyoñki āp meñ hasad aur jhagarā pāyā jātā hai. Kyā is se yih sābit nahīñ hotā ki āp jismānī haiñ aur Rūh ke baḡhair chalte haiñ? ⁴ Jab koī kahtā hai, “Maiñ Paulus kī pārtī kā hūñ” aur dūsrā, “Maiñ Apullos kī pārtī kā hūñ” to kyā is se yih zāhir nahīñ hotā ki āp ruhānī nahīñ balki insānī soch rakhte haiñ?

Paulus aur Apullos kī Haisiyat

⁵ Apullos kī kyā haisiyat hai aur Paulus kī kyā? Donoñ naukar haiñ jin ke wasīle se āp imān lāe. Aur ham meñ se har ek ne wuhī ḡhidmat anjām dī jo Ḳhudāwand ne us ke sapurd kī. ⁶ Maiñ ne paude lagāe, Apullos pānī detā rahā, lekin Allāh ne unheñ ugne diyā. ⁷ Lihāzā paudā lagāne wālā aur ābpāshī karne wālā donoñ kuchh bhī nahīñ, balki Ḳhudā hī sab kuchh hai jo paude ko phalne-phūlne detā hai. ⁸ Paudā lagāne aur pānī dene wālā ek jaise haiñ, albattā har ek ko us kī mehnat ke mutābiq mazdūrī milegī. ⁹ Kyoñki ham Allāh ke muāwin haiñ jabki āp Allāh kā khet aur us kī imārat haiñ.

¹⁰ Allāh ke us fazl ke mutābiq jo mujhe baḡhshā gayā maiñ ne ek dānishmand ṭhekedār kī tarah buniyād rakhī. Is ke bād koī aur us par imārat tāmīr kar rahā hai. Lekin har ek dhyān rakhe ki wuh buniyād par imārat kis tarah banā rahā hai. ¹¹ Kyoñki buniyād rakhī jā chukī hai aur wuh hai Īsā Masīh. Is ke alāwā koī bhī mazīd koī buniyād nahīñ rakh saktā. ¹² Jo bhī is buniyād par kuchh tāmīr kare wuh muḡhtalif mawād to istemāl kar saktā hai, masalan sonā, chāndī, qīmtī patthar, lakaṛī, sūkhī ḡhās yā bhūsā, ¹³ lekin āḡhir meñ har ek kā kām zāhir ho jāegā. Qiyāmat

ke din kuchh poshīdā nahīn rahegā balki āg sab kuchh zāhir kar degī. Wuh sābit kar degī ki har kisī ne kaisā kām kiyā hai. ¹⁴ Agar us kā tāmīrī kām na jalā jo us ne is buniyād par kiyā to use ajr milegā. ¹⁵ Agar us kā kām jal gayā to use nuqsān pahuñchegā. Ḳhud to wuh bach jāegā magar jalte jalte.

¹⁶ Kyā āp ko mālūm nahīn ki āp Allāh kā ghar haiñ, aur āp meñ Allāh kā Rūh sukūnat kartā hai? ¹⁷ Agar koī Allāh ke ghar ko tabāh kare to Allāh use tabāh karegā, kyonki Allāh kā ghar maḳhsūs-o-muḳaddas hai aur yih ghar āp hī haiñ.

Apne bāre meñ Sheḳhī na Mārñā

¹⁸ Koī apne āp ko fareb na de. Agar āp meñ se koī samjhe ki wuh is duniyā kī nazar meñ dānishmand hai to phir zarūrī hai ki wuh bewuḳūf bane tāki wāqaī dānishmand ho jāe. ¹⁹ Kyonki is duniyā kī hikmat Allāh kī nazar meñ bewuḳūfī hai. Chunāñche muḳaddas nawishton meñ likhā hai, “Wuh dānishmandon ko un kī apnī chālākī ke phande meñ phañsā detā hai.” ²⁰ Yih bhī likhā hai, “Rab dānishmandon ke ḳhayālāt ko jāntā hai ki wuh bātil haiñ.” ²¹ Ḡharz koī kisī insān ke bāre meñ sheḳhī na māre. Sab kuchh to āp kā hai. ²² Paulus, Apullos, Kaifā, duniyā, zindagī, maut, maujūdā jahān ke aur mustaqbil ke umūr sab kuchh āp kā hai. ²³ Lekin āp Masīh ke haiñ aur Masīh Allāh kā hai.

4

Ḳhudāwand ke Ḳhādīm aur Un kā Kām

¹ Ḡharz log hameñ Masīh ke ḳhādīm samjheñ, aise nigarān jinheñ Allāh ke bhedoñ ko kholne kī zimmedārī dī gai hai. ² Ab nigarānon kā farz yih hai ki un par pūrā etamād kiyā jā sake. ³ Mujhe is bāt kī zyādā fikr nahīn ki āp yā koī duniyāwī adālat merā ehtisāb kare, balki main ḳhud bhī apnā ehtisāb nahīn kartā. ⁴ Mujhe kisī ḡhaltī kā ilm nahīn hai agarche yih bāt mujhe rāstbāz qarār dene ke lie kāfī nahīn hai. Ḳhudāwand ḳhud merā ehtisāb kartā hai. ⁵ Is lie waqt se pahle kisī bāt kā faislā na kareñ. Us waqt tak intazār kareñ jab tak Ḳhudāwand na āe. Kyonki wuhī tārīkī meñ chhupī huī chīzon ko raushnī meñ lāegā aur dilon kī mansūbābandiyon ko zāhir kar degā. Us waqt Allāh ḳhud har fard kī munāsib tārīf karegā.

Kurinthiyon kī Sheḳhībāzī

⁶ Bhāiyō, main ne in bāton kā itlāq apne aur Apullos par kiyā tāki āp ham par ḡhaur karte hue Allāh ke kalām kī

hudūd jān leñ jin se tajāwuz karnā munāsib nahīn. Phir āp phūl kar ek shaḡhs kī himāyat karke dūsre kī muḡhālafat nahīn kareñge. ⁷ Kyoñki kaun āp ko kisī dūsre se afzal qarār detā hai? Jo kuchh āp ke pās hai kyā wuh āp ko muft nahīn milā? Aur agar muft milā to is par sheḡhī kyoñ mārte haiñ goyā ki āp ne use apñi mehnat se hāsīl kiyā ho?

⁸ Wāh jī wāh! Āp ser ho chuke haiñ. Āp amīr ban chuke haiñ. Āp hamāre baḡhair bādshāh ban chuke haiñ. Kāsh āp bādshāh ban chuke hote tāki ham bhī āp ke sāth hukūmat karte! ⁹ Is ke bajāe mujhe lagtā hai ki Allāh ne hamāre lie jo us ke rasūl haiñ Romī tamāshāgāh meñ sab se nichlā darjā muḡarrar kiyā hai, jo un logoñ ke lie maḡsūs hotā hai jinheñ sazā-e-maut kā faislā sunāyā gayā ho. Hāñ, ham duniyā, farishtoñ aur insānoñ ke sāmne tamāshā ban gae haiñ. ¹⁰ Ham to Masīh kī ḡhātīr bewuḡf ban gae haiñ jabki āp Masīh meñ samajhdār ḡhayāl kie jāte haiñ. Ham kamzor haiñ jabki āp tāqatwar. Āp kī izzat kī jāti hai jabki hamārī be'izzatī. ¹¹ Ab tak hameñ bhūk aur pyās satātī hai. Ham chītharoñ meñ malbūs goyā nange phirte haiñ. Hameñ mukke māre jāte haiñ. Hamārī koī mustaqīl rihāishgāh nahīn. ¹² Aur baḡī mashaḡqat se ham apne hāthoñ se rozī kamāte haiñ. Lān-tān karne wāloñ ko ham barkat dete haiñ, īzā dene wāloñ ko bardāsht karte haiñ. ¹³ Jo hameñ burā-bhalā kahte haiñ unheñ ham duā dete haiñ. Ab tak ham duniyā kā kūrā-karkaḡ aur ḡhilāzat bane phirte haiñ.

Paulus Kurinthyoñ kā Ruhānī Bāp Hai

¹⁴ Maiñ āp ko sharmindā karne ke lie yih nahīn likh rahā, balki apne pyāre bachche jān kar samjhāne kī ḡharz se. ¹⁵ Beshak Masīh Īsā meñ āp ke ustād to beshumār haiñ, lekin bāp kam haiñ. Kyoñki Masīh Īsā meñ maiñ hī āp ko Allāh kī ḡhushḡhabrī sunā kar āp kā bāp banā. ¹⁶ Ab maiñ tākīd kartā hūñ ki āp mere namūne par chaleñ. ¹⁷ Is lie maiñ ne Tīmuthiyus ko āp ke pās bhej diyā jo ḡhudāwand meñ merā pyārā aur wafādār beḡā hai. Wuh āp ko Masīh Īsā meñ merī un hidāyāt kī yād dilāegā jo maiñ har jagah aur īmāndāroñ kī har jamāt meñ detā hūñ.

¹⁸ Āp meñ se bāz yoñ phūl gae haiñ jaise maiñ ab āp ke pās kabhī nahīn āūngā. ¹⁹ Lekin agar ḡhudāwand kī marzī hū to jald ā kar mālūm karūnga ki kyā yih phūle hue log sirf bāteñ kar rahe haiñ yā ki Allāh kī qudrat un meñ kāam kar rahī hai. ²⁰ Kyoñki Allāh kī bādshāhī ḡhālī bātoñ se zāhir nahīn hotī balki Allāh kī qudrat se. ²¹ Kyā āp chāhte

haiñ ki main chhaṛī le kar āp ke pās āūñ yā pyār aur halīmī kī rūh meñ?

5

Zinākārī

¹ Yih bāt hamāre kānoñ tak pahuñchī hai ki āp ke darmiyān zinākārī ho rahī hai, balki aisī zinākārī jise Ġhairyahūdī bhī rawā nahīn samajhte. Kahte haiñ ki āp meñ se kisī ne apnī sautelī māñ * se shādī kar rakhī hai. ² Kamāl hai ki āp is fel par nādīm nahīn balki phūle phir rahe haiñ! Kyā munāsib na hotā ki āp dukh mahsūs karke is badī ke murtakib ko apne darmiyān se k̄hārij kar dete? ³ Go main jism ke lihāz se āp ke pās nahīn, lekin Rūh ke lihāz se zarūr hūñ. Aur main us shaḡhs par fatwā is tarah de chukā hūñ jaise ki main āp ke darmiyān maujūd hūñ. ⁴ Jab āp hamāre Ḳhudāwand Īsā ke nām meñ jamā hoñge to main Rūh meñ āp ke sāth hūngā aur hamāre Ḳhudāwand Īsā kī qudrat bhī. ⁵ Us waqt aise shaḡhs ko Iblīs ke hawāle karen tāki sirf us kā jism halāk ho jāe, lekin us kī rūh Ḳhudāwand ke dīn rihāī pāe.

⁶ Āp kā faḡhr karnā achchhā nahīn. Kyā āp ko mālūm nahīn ki jab ham thoṛā-sā k̄hamīr tāzā gundhe hue āṭe meñ milāte haiñ to wuh sāre āṭe ko k̄hamīr kar detā hai? ⁷ Apne āp ko k̄hamīr se pāk-sāf karke tāzā gundhā huā āṭā ban jāeñ. Darhaḡiqat āp haiñ bhī pāk, kyonki hamārā Īd-e-Fasah kā lelā Masīh hamāre lie zabah ho chukā hai. ⁸ Is lie āie ham purāne k̄hamīrī āṭe yāñī burāī aur badī ko dūr karke tāzā gundhe hue āṭe yāñī k̄hulūs aur sachchāī kī roṭiyāñ banā kar Fasah kī Īd manāeñ.

⁹ Main ne k̄hat meñ likhā thā ki āp zinākāroñ se tālluḡ na rakheñ. ¹⁰ Merā matlab yih nahīn thā ki āp is duniyā ke zinākāroñ se tālluḡ munḡate kar leñ yā is duniyā ke lālchiyōñ, luṭeroñ aur butparastoñ se. Agar āp aisā karte to lāzim hotā ki āp duniyā hī se kūch kar jāte. ¹¹ Nahīn, merā matlab yih thā ki āp aise shaḡhs se tālluḡ na rakheñ jo Masīh meñ to bhāī kahlātā hai magar hai wuh zinākār yā lālchī yā butparast yā gālī-galoch karne wālā yā sharābī yā luṭerā. Aise shaḡhs ke sāth khānā tak bhī na khāeñ.

¹² Main un logoñ kī adālat kyon kartā phirūñ jo imāndāroñ kī jamāt se bāhar haiñ? Kyā āp k̄hud bhī sirf un kī adālat nahīn karte jo jamāt ke andar haiñ? ¹³ Bāhar wāloñ kī adālat to Ḳhudā hī karegā. Kalām-e-muḡaddas meñ yoñ likhā hai, ‘Sharīr ko apne darmiyān se nikāl do.’

* 5:1 Lafzī tarjumā: bāp kī bīwī, lekin ḡhāliban is se murād sautelī māñ hai.

6

Muqaddamābāzī

¹ Āp meñ yih jurrat kaise paidā huī ki jab kisī kā kisī dūsre imāndār ke sāth tanāzā ho to wuh apnā jhagaṛā bedīnoñ ke sāmne le jātā hai na ki muqaddason ke sāmne? ² Kyā āp nahīn jānte ki muqaddasīn duniyā kī adālat kareñge? Aur agar āp duniyā kī adālat kareñge to kyā āp is qābil nahīn ki chhoṭe moṭe jhagaṛoñ kā faislā kar sakeñ? ³ Kyā āp ko mālūm nahīn ki ham farishton kī adālat kareñge? To phir kyā ham rozmarā ke muāmalāt ko nahīn niṭṭā sakte? ⁴ Aur is qism ke muāmalāt ko faisal karne ke lie āp aise logoñ ko kyoñ muqarrar karte haiñ jo jamāt kī nigāh meñ koī haisiyat nahīn rakhte? ⁵ Yih bāt maiñ āp ko sharm dilāne ke lie kahtā hūñ. Kyā āp meñ ek bhī sayānā shaḡhs nahīn jo apne bhāiyon ke mābain faislā karne ke qābil ho? ⁶ Lekin nahīn. Bhāī apne hī bhāī par muqaddamā chalātā hai aur wuh bhī ḡhairimāndāroñ ke sāmne.

⁷ Awwal to āp se yih ḡhaltī huī ki āp ek dūsre se muqaddamābāzī karte haiñ. Agar koī āp se nāinsāfi kar rahā ho to kyā behtar nahīn ki āp use aisā karne deñ? Aur agar koī āp ko ṭhag rahā ho to kyā yih behtar nahīn ki āp use ṭhagne deñ? ⁸ Is ke baraks āp kā yih hāl hai ki āp ḡhud hī nāinsāfi karte aur ṭhagte haiñ aur wuh bhī apne bhāiyon ko. ⁹ Kyā āp nahīn jānte ki nāinsāf Allāh kī bādshāhī mīrās meñ nahīn pāeñge? Fareb na khāeñ! Harāmkar, butparast, zinākar, hamjinsparast, laundebāz, ¹⁰ chor, lālchī, sharābī, badzabān, luṭere, yih sab Allāh kī bādshāhī mīrās meñ nahīn pāeñge. ¹¹ Āp meñ se kuchh aise the bhī. Lekin āp ko dhoyā gayā, āp ko muqaddas kiyā gayā, āp ko ḡhudāwand Isā Masīh ke nām aur hamāre ḡhudā ke Rūh se rāstbāz banāyā gayā hai.

Jism Allāh kā Ghar Hai

¹² Mere lie sab kuchh jāyz hai, lekin sab kuchh mufid nahīn. Mere lie sab kuchh jāyz to hai, lekin maiñ kisī bhī chīz ko ijāzat nahīn dūngā ki mujh par hukūmat kare. ¹³ Beshak ḡhurāk peṭ ke lie aur peṭ ḡhurāk ke lie hai, magar Allāh donoñ ko nest kar degā. Lekin ham is se yih natijā nahīn nikāl sakte ki jism zinākārī ke lie hai. Hargiz nahīn! Jism ḡhudāwand ke lie hai aur ḡhudāwand jism ke lie. ¹⁴ Allāh ne apnī qudrat se ḡhudāwand Isā ko zindā kiyā aur isī tarah wuh hameñ bhī zindā karegā.

¹⁵ Kyā āp nahīn jānte ki āp ke jism Masīh ke āzā haiñ? To kyā maiñ Masīh ke āzā ko le kar fāhishā ke āzā banāūn? Hargiz nahīn. ¹⁶ Kyā āp ko mālūm nahīn ki jo fāhishā se

lipaṭ jātā hai wuh us ke sāth ek tan ho jātā hai? Jaise pāk nawishtoñ meñ likhā hai, “Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.”¹⁷ Is ke baraks jo Ḳhudāwand se lipaṭ jātā hai wuh us ke sāth ek rūh ho jātā hai.

¹⁸ Zinākārī se bhāgeñ! Insān se sarzad hone wālā har gunāh us ke jism se bāhar hotā hai siwāe zinā ke. Zinākār to apne hī jism kā gunāh kartā hai. ¹⁹ Kyā āp nahīñ jānte ki āp kā badan Rūhul-quds kā ghar hai jo āp ke andar sukūnat kartā hai aur jo āp ko Allāh kī taraf se milā hai? Āp apne mālik nahīñ haiñ ²⁰ kyonki āp ko qīmat adā karke ḵharīdā gayā hai. Ab apne badan se Allāh ko jalāl deñ.

7

Izdiwājī Zindagī

¹ Ab main āp ke sawālāt kā jawāb detā hūñ. Beshak achchhā hai ki mard shādī na kare. ² Lekin zinākārī se bachne kī ḵhātir har mard kī apnī bīwī aur har aurat kā apnā shauhar ho. ³ Shauhar apnī bīwī kā haq adā kare aur isī tarah bīwī apne shauhar kā. ⁴ Bīwī apne jism par iḵhtiyār nahīñ rakhtī balki us kā shauhar. Isī tarah shauhar bhī apne jism par iḵhtiyār nahīñ rakhtā balki us kī bīwī. ⁵ Chunāñche ek dūsre se judā na hoñ siwāe is ke ki āp donoñ bāhamī razāmandī se ek waqt muqarrar kar leñ tāki duā ke lie zyādā fursat mil sake. Lekin is ke bād āp dubārā ikaṭṭhe ho jāeñ tāki Iblīs āp ke bezabt nafs se faydā uṭhā kar āp ko āzmāish meñ na ḍāle.

⁶ Yih main hukm ke taur par nahīñ balki āp ke hālāt ke pesh-e-nazar riāyatan kah rahā hūñ. ⁷ Main chāhtā hūñ ki tamām log mujh jaise hī hoñ. Lekin har ek ko Allāh kī taraf se alag nemat milī hai, ek ko yih nemat, dūsre ko wuh.

Talāq aur Ghairīmāndār se Shādī

⁸ Main ḡhairshādīshudā afrād aur bewāoñ se yih kahtā hūñ ki achchhā ho agar āp merī tarah ḡhairshādīshudā raheñ. ⁹ Lekin agar āp apne āp par qābū na rakh sakeñ to shādī kar leñ. Kyonki is se peshtar ki āp ke shahwānī jazbāt belagām hone lageñ behtar yih hai ki āp shādī kar leñ.

¹⁰ Shādīshudā joṛoñ ko main nahīñ balki Ḳhudāwand hukm detā hai ki bīwī apne shauhar se tālluq munqate na kare. ¹¹ Agar wuh aisā kar chukī ho to dūsarī shādī na kare yā apne shauhar se sulah kar le. Isī tarah shauhar bhī apnī bīwī ko talāq na de.

¹² Dīgar logoñ ko Ḳhudāwand nahīñ balki main nasīhat kartā hūñ ki agar kisī imāndār bhāī kī bīwī imān nahīñ lāī, lekin wuh shauhar ke sāth rahne par rāzī ho to phir wuh

apnī bīwī ko talāq na de. ¹³ Isī tarah agar kisī īmāndār k̄hātūn kā shauhar īmān nahīn lāyā, lekin wuh bīwī ke sāth rahne par razāmand ho to wuh apne shauhar ko talāq na de. ¹⁴ Kyonki jo shauhar īmān nahīn lāyā use us kī īmāndār bīwī kī mārīfat muqaddas ṭhahrāyā gayā hai aur jo bīwī īmān nahīn lāyā use us ke īmāndār shauhar kī mārīfat muqaddas qarār diyā gayā hai. Agar aisā na hotā to āp ke bachche nāpāk hote, magar ab wuh muqaddas haiñ. ¹⁵ Lekin agar ḡhairīmāndār shauhar yā bīwī apnā tālluq munqate kar le to use jāne deñ. Aisī sūrat meñ īmāndār bhāi yā bahan is bandhan se āzād ho gae. Magar Allāh ne āp ko sulah-salāmātī kī zindagī guzārne ke lie bulāyā hai. ¹⁶ Bahan, mumkin hai āp apne k̄hāwind kī najāt kā bāis ban jāeñ. Yā bhāi, mumkin hai āp apnī bīwī kī najāt kā bāis ban jāeñ.

Allāh kī Taraf se Muqarrarā Rāh par Raheñ

¹⁷ Har shaḡhs usī rāh par chale jo K̄hudāwand ne us ke lie muqarrar kī aur us hālat meñ jis meñ Allāh ne use bulāyā hai. īmāndāron kī tamām jamāton ke lie merī yihī hidāyat hai. ¹⁸ Agar kisī ko maḡhtūn hālat meñ bulāyā gayā to wuh nāmaḡhtūn hone kī koshish na kare. Agar kisī ko nāmaḡhtūnī kī hālat meñ bulāyā gayā to wuh apnā k̄hatnā na karwāe. ¹⁹ Na k̄hatnā kuchh chīz hai aur na k̄hatne kā na honā, balki Allāh ke ahkām ke mutābiq zindagī guzārñā hī sab kuchh hai. ²⁰ Har shaḡhs usī haisiyat meñ rahe jis meñ use bulāyā gayā thā. ²¹ Kyā āp ḡhulām the jab K̄hudāwand ne āp ko bulāyā? Yih bāt āp ko pareshān na kare. Albattā agar āp ko āzād hone kā mauqā mile to is se zarūr fāydā uṭhāeñ. ²² Kyonki jo us waqt ḡhulām thā jab K̄hudāwand ne use bulāyā wuh ab K̄hudāwand kā āzād kiyā huā hai. Isī tarah jo āzād thā jab use bulāyā gayā wuh ab Masīh kā ḡhulām hai. ²³ Āp ko qīmat de kar k̄harīdā gayā hai, is lie insān ke ḡhulām na baneñ. ²⁴ Bhāiyo, har shaḡhs jis hālat meñ bulāyā gayā usī meñ wuh Allāh ke sāmne qāym rahe.

Ḡhairshādīshudā Log

²⁵ Kuñwāriyon ke bāre meñ mujhe K̄hudāwand kī taraf se koī k̄hās hukm nahīn milā. To bhī main jise Allāh ne apnī rahmat se qābil-e-etamād banāyā hai āp par apnī rāy kā izhār kartā hūñ.

²⁶ Merī dānist meñ maujūdā musībat ke pesh-e-nazar insān ke lie achchhā hai kī ḡhairshādīshudā rahe. ²⁷ Agar āp kisī k̄hātūn ke sāth shādī ke bandhan meñ bandh chuke haiñ to phir is bandhan ko toṛne kī koshish na kareñ. Lekin

agar āp shādī ke bandhan meñ nahīn bandhe to phir is ke lie koshish na karen. ²⁸ Tāham agar āp ne shādī kar hī lī hai to āp ne gunāh nahīn kiyā. Isī tarah agar kuñwārī shādī kar chukī hai to yih gunāh nahīn. Magar aise log jismānī taur par musibat meñ paṛ jāenge jabki main āp ko is se bachānā chāhtā hūn.

²⁹ Bhāiyō, main to yih kahtā hūn ki waqt thoṛā hai. Āindā shādīshudā aise zindagī basar karen jaise ki ghairshādīshudā haiñ. ³⁰ Rone wāle aise hoñ jaise nahīn ro rahe. Khushī manāne wāle aise hoñ jaise khushī nahīn manā rahe. Kharīdne wāle aise hoñ jaise un ke pās kuchh bhī nahīn. ³¹ Duniyā se faydā uṭhāne wāle aise hoñ jaise is kā koī faydā nahīn. Kyonki is duniyā kī maujūdā shakl-o-sūrat khatm hotī jā rahī hai.

³² Main to chāhtā hūn ki āp fikron se āzād raheñ. Ghairshādīshudā shaḅhs Khudāwand ke muāmaloñ kī fikr meñ rahtā hai ki kis tarah use khush kare. ³³ Is ke baraks shādīshudā shaḅhs duniyāwī fikr meñ rahtā hai ki kis tarah apnī bīwī ko khush kare. ³⁴ Yon wuh baṛī kash-ma-kash meñ mubtalā rahtā hai. Isī tarah ghairshādīshudā khātūn aur kuñwārī Khudāwand kī fikr meñ rahtī hai ki wuh jismānī aur ruhānī taur par us ke lie maḅsūs-o-muqaddas ho. Is ke muqābale meñ shādīshudā khātūn duniyāwī fikr meñ rahtī hai ki apne khāwind ko kis tarah khush kare.

³⁵ Main yih āp hī ke fayde ke lie kahtā hūn. Maqsad yih nahīn ki āp par pābandiyān lagāi jāen balki yih ki āp sharāfat, sābitqadmī aur yaksūi ke sāth Khudāwand kī huzūrī meñ chalen.

³⁶ Agar koī samajhtā hai, ‘Main apnī kuñwārī mangetar se shādī na karne se us kā haq mār rahā hūn’ yā yih ki ‘Merī us ke lie khāhish had se zyādā hai, is lie shādī honī chāhie’ to phir wuh apne irāde ko pūrā kare, yih gunāh nahīn. Wuh shādī kar le. ³⁷ Lekin is ke baraks agar us ne shādī na karne kā puḅhtā azm kar liyā hai aur wuh majbūr nahīn balki apne irāde par iḅhtiyār rakhtā hai aur us ne apne dil meñ faislā kar liyā hai ki apnī kuñwārī laṛkī ko aise hī rahne de to us ne achchhā kiyā. ³⁸ Gharz jis ne apnī kuñwārī mangetar se shādī kar lī hai us ne achchhā kiyā hai, lekin jis ne nahīn kī us ne aur bhī achchhā kiyā hai.

³⁹ Jab tak khāwind zindā hai bīwī ko us se rishtā toṛne kī ijāzat nahīn. Khāwind kī wafāt ke bād wuh āzād hai ki jis se chāhe shādī kar le, magar sirf Khudāwand meñ. ⁴⁰ Lekin merī dānist meñ agar wuh aise hī rahe to zyādā mubāarak hogī. Aur main samajhtā hūn ki mujh meñ bhī Allāh kā Rūh hai.

8

Butoñ kī Qurbāniyān

¹ Ab main butoñ kī qurbānī ke bāre meñ bāt kartā hūñ. Ham jānte haiñ ki ham sab sāhib-e-ilm haiñ. Ilm insān ke phūlne kā bāis bantā hai jabki muhabbat us kī tāmīr kartī hai. ² Jo samajhtā hai ki us ne kuchh jān liyā hai us ne ab tak us tarah nahīn jānā jis tarah us ko jānanā chāhie. ³ Lekin jo Allāh se muhabbat rakhtā hai use Allāh ne jān liyā hai.

⁴ Butoñ kī qurbānī khāne ke zimm meñ ham jānte haiñ ki duniyā meñ but koī chīz nahīn aur ki Rab ke siwā koī aur Ḳhudā nahīn hai. ⁵ Beshak āsmān-o-zamīn par kāī nām-nihād dewatā hote haiñ, hāñ darasl bahutere dewatāoñ aur Ḳhudāwandoñ kī pūjā kī jātī hai. ⁶ To bhī ham jānte haiñ ki faqt ek hī Ḳhudā hai, hamārā Bāp jis ne sab kuchh paidā kiyā hai aur jis ke lie ham zindagī guzārte haiñ. Aur ek hī Ḳhudāwand hai yānī Īsā Masīh jis ke wasīle se sab kuchh wujūd meñ āyā hai aur jis se hameñ zindagī hāsīl hai.

⁷ Lekin har kisī ko is kā ilm nahīn. Bāz imāndār to ab tak yih sochne ke ādī haiñ ki but kā wujūd hai. Is lie jab wuh kisī but kī qurbānī kā gosht khāte haiñ to wuh samajhte haiñ ki ham aisā karne se us but kī pūjā kar rahe haiñ. Yoñ un kā zamīr kamzor hone kī wajah se ālūdā ho jātā hai. ⁸ Haqīqat to yih hai ki hamārā Allāh ko pasand ānā is bāt par mabnī nahīn ki ham kyā khāte haiñ aur kyā nahīn khāte. Na parhez karne se hameñ koī nuqsān pahuñchtā hai aur na khā lene se koī fāyda.

⁹ Lekin Ḳhabardār raheñ ki āp kī yih āzādī kamzoroñ ke lie ṭhokar kā bāis na bane. ¹⁰ Kyoñki agar koī kamzorzamīr shaḳhs āp ko butḲhāne meñ khānā khāte hue dekhe to kyā use us ke zamīr ke Ḳhilāf butoñ kī qurbāniyān khāne par ubhārā nahīn jāegā? ¹¹ Is tarah āp kā kamzor bhāī jis kī Ḳhātīr Masīh qurbān huā āp ke ilm-o-irfān kī wajah se halāk ho jāegā. ¹² Jab āp is tarah apne bhāiyōñ kā gunāh karte aur un ke kamzor zamīr ko majrūh karte haiñ to āp Masīh kā hī gunāh karte haiñ. ¹³ Is lie agar aisā khānā mere bhāī ko sahīh rāh se bhaṭkāne kā bāis bane to main kabhī gosht nahīn khāūngā tāki apne bhāī kī gumrahī kā bāis na banūñ.

9

Rasūl kā Haq

¹ Kyā main āzād nahīn? Kyā main Masīh kā rasūl nahīn? Kyā main ne Īsā ko nahīn dekhā jo hamārā Ḳhudāwand hai? Kyā āp Ḳhudāwand meñ merī mehnat kā phal nahīn haiñ? ² Agarche main dūsroñ ke nazdīk Masīh kā rasūl nahīn,

lekin āp ke nazdik to zarūr hūñ. Ḳhudāwand meñ āp hī merī risālat par muhr haiñ.

³ Jo merī bāzpurs karnā chāhte haiñ unheñ main apne difā meñ kahtā hūñ, ⁴ kyā hameñ khāne-pīne kā haq nahīñ? ⁵ Kyā hameñ haq nahīñ ki shādī karke apnī bīwī ko sāth lie phireñ? Dūsre rasūl aur Ḳhudāwand ke bhāī aur Kaifā to aisā hī karte haiñ. ⁶ Kyā mujhe aur Barnabās hī ko apnī ḳhidmat ke ajr meñ kuchh pāne kā haq nahīñ? ⁷ Kaun-sā faujī apne kharch par jang laṛtā hai? Kaun angūr kā bāgh lagā kar us ke phal se apnā hissā nahīñ pātā? Yā kaun rewar kī gallābānī karke us ke dūdh se apnā hissā nahīñ pātā?

⁸ Kyā main yih faqt insānī soch ke taht kah rahā hūñ? Kyā sharīat bhī yihī nahīñ kahtī? ⁹ Tauret meñ likhā hai, “Jab tū fasal gāhne ke lie us par bail chalne detā hai to us kā muñh bāndh kar na rakhnā.” Kyā Allāh sirf bailoñ kī fikr kartā hai ¹⁰ yā wuh hamārī ḳhātir yih farmātā hai? Hāñ, zarūr hamārī ḳhātir kyōñki hal chalāne wālā is ummīd par chalātā hai ki use kuchh milegā. Isī tarah gāhne wālā is ummīd par gāhtā hai ki wuh paidāwār meñ se apnā hissā pāegā. ¹¹ Ham ne āp ke lie ruhānī bīj boyā hai. To kyā yih nāmūnāsib hai agar ham āp se jismānī fasal kāṭeñ? ¹² Agar dūsroñ ko āp se apnā hissā lene kā haq hai to kyā hamārā un se zyādā haq nahīñ bantā?

Lekin ham ne is haq se fāydā nahīñ uṭhāyā. Ham sab kuchh bardāsht karte haiñ tāki Masīh kī ḳhushḳhabrī ke lie kisī bhī tarah se rukāwaṭ kā bāis na baneñ. ¹³ Kyā āp nahīñ jānte ki Baitul-muqaddas meñ ḳhidmat karne wāloñ kī zarūriyāt Baitul-muqaddas hī se pūrī kī jāti haiñ? Jo qurbāniyāñ chaḥhāne ke kām meñ masrūf rahte haiñ unheñ qurbāniyoñ se hī hissā miltā hai. ¹⁴ Isī tarah Ḳhudāwand ne muqarrar kiyā hai ki injīl kī ḳhushḳhabrī kī munādī karne wāloñ kī zarūriyāt un se pūrī kī jāeñ jo is ḳhidmat se fāydā uṭhāte haiñ.

¹⁵ Lekin main ne kisī tarah bhī is se fāydā nahīñ uṭhāyā, aur na is lie likhā hai ki mere sāth aisā sulūk kiyā jāe. Nahīñ, is se pahle ki faḳhr karne kā merā yih haq mujh se chhīn liyā jāe behtar yih hai ki main mar jāūñ. ¹⁶ Lekin Allāh kī ḳhushḳhabrī kī munādī karnā mere lie faḳhr kā bāis nahīñ. Main to yih karne par majbūr hūñ. Mujh par afsos agar is ḳhushḳhabrī kī munādī na karūñ. ¹⁷ Agar main yih apnī marzī se kartā to phir ajr kā merā haq bantā. Lekin aisā nahīñ hai balki Ḳhudā hī ne mujhe yih zimmedārī dī hai. ¹⁸ To phir merā ajr kyā hai? Yih ki main injīl kī ḳhushḳhabrī muft sunāūñ aur apne us haq se fāydā na uṭhāūñ jo mujhe us kī munādī karne se hāsīl hai.

¹⁹ Agarche main sab logon se āzād hūn phir bhī main ne apne āp ko sab kā ghulām banā liyā tāki zyādā se zyādā logon ko jīt lūn. ²⁰ Main Yahūdiyon ke darmiyān Yahūdī kī mānind banā tāki Yahūdiyon ko jīt lūn. Mūsūwī shariāt ke taht zindagī guzarne wālon ke darmiyān main un kī mānind banā tāki unheñ jīt lūn, go main shariāt ke mātaht nahīn. ²¹ Mūsūwī shariāt ke baḡhair zindagī guzarne wālon ke darmiyān main unhīn kī mānind banā tāki unheñ jīt lūn. Is kā matlab yih nahīn ki main Allāh kī shariāt ke tābe nahīn hūn. Haqīqat meñ main Masīh kī shariāt ke taht zindagī guzartā hūn. ²² Main kamzoron ke lie kamzor banā tāki unheñ jīt lūn. Sab ke lie main sab kuchh banā tāki har mumkin tariqe se bāz ko bachā sakūn. ²³ Jo kuchh bhī kartā hūn Allāh kī k̄hushk̄habrī ke wāste kartā hūn tāki is kī barakāt meñ sharīk ho jāūn.

²⁴ Kyā āp nahīn jānte ki s̄ḍeyam meñ dauṛte to sab hī haiñ, lekin inām ek hī shaḡhs hāsīl kartā hai? Chunāñche aise dauṛeñ ki āp hī jīteñ. ²⁵ Kheloñ meñ sharīk hone wālā har shaḡhs apne āp ko saḡht nazm-o-zabt kā pāband rakhtā hai. Wuh fānī tāj pāne ke lie aisā karte haiñ, lekin ham ḡhairfānī tāj pāne ke lie. ²⁶ Chunāñche main har waqt manzil-e-maḡsūd ko pesh-e-nazar rakhte hue dauṛtā hūn. Aur main isī tarah bāksing bhī kartā hūn, main hawā meñ mukke nahīn mārta balki nishāne ko. ²⁷ Main apne badan ko mārta kūtta aur ise apnā ghulām banātā hūn, aisā na ho ki dūsron meñ munādī karke k̄hud nāmaḡbūl ṡhahrūn.

10

Isrāūl kā Ibratnāk Tajrabā

¹ Bhāiyo, main nahīn chāhtā ki āp is bāt se nāwāqif raheñ ki hamāre bāpdādā sab bādāl ke nīche the. Wuh sab samundar meñ se guzare. ² Un sab ne bādāl aur samundar meñ Mūsā kā baptismā liyā. ³ Sab ne ek hī ruhānī k̄hurāk khāi ⁴ aur sab ne ek hī ruhānī pānī piyā. Kyoñki Masīh ruhānī Chaṡān kī sūrat meñ un ke sāth sāth chaltā rahā aur wuhī un sab ko pānī pilātā rahā. ⁵ Is ke bāwujūd un meñ se beshtar log Allāh ko pasand na āe, is lie wuh registān meñ halāk ho gae.

⁶ Yih sab kuchh hamārī ibrat ke lie wāqe huā tāki ham un logon kī tarah burī chīzon kī hawas na kareñ. ⁷ Un meñ se bāz kī tarah butparast na baneñ, jaise muḡaddas nawishton meñ likhā hai, “Log khāne-pīne ke lie baiṡh gae aur phir uṡh kar rangraliyon meñ apne dil bahlāne lage.” ⁸ Ham zinā bhī na kareñ jaise un meñ se bāz ne kiyā aur natije meñ ek hī dīn meñ 23,000 afrād ḡdher ho gae. ⁹ Ham K̄hudāwand kī

āzmāish bhī na karen jīs tarah un meñ se bāz ne kī aur natije meñ sānpoñ se halāk hue. ¹⁰ Aur na burburāen jis tarah un meñ se bāz burburāne lage aur natije meñ halāk karne wāle farishte ke hāthoñ māre gae.

¹¹ Yih mājare ibrat kī khātir un par wāqe hue aur ham Aḳhīr zamāne meñ rahne wāloñ kī nasihat ke lie likhe gae.

¹² Ġharz jo samajhtā hai ki wuh mazbūtī se kharā hai, khabardār rahe ki gir na paṛe. ¹³ Āp sirf aisī āzmāishoñ meñ paṛe haiñ jo insān ke lie ām hotī haiñ. Aur Allāh wafādār hai. Wuh āp ko āp kī tāqat se zyādā āzmāish meñ nahīn paṛne degā. Jab āp āzmāish meñ paṛ jaeñge to wuh us meñ se nikalne kī rāh bhī paidā kar degā tāki āp use bardāsht kar sakeñ.

Ashā-e-Rabbānī aur Butparastī meñ Tazād

¹⁴ Ġharz mere pyāro, butparastī se bhāgeñ. ¹⁵ Maiñ āp ko samajhdār jān kar bāt kar rahā hūñ. Āp khud merī is bāt kā faislā karen. ¹⁶ Jab ham Ashā-e-Rabbānī ke mauqe par barkat ke pyāle ko barkat de kar us meñ se pīte haiñ to kyā ham yoñ Masīh ke khūn meñ sharīk nahīn hote? Aur jab ham roṭī toṛ kar khāte haiñ to kyā Masīh ke badan meñ sharīk nahīn hote? ¹⁷ Roṭī to ek hī hai, is lie ham jo bahut-se haiñ ek hī badan haiñ, kyoñki ham sab ek hī roṭī meñ sharīk hote haiñ.

¹⁸ Banī Isrāīl par ġhaur karen. Kyā Baitul-muqaddas meñ qurbāniyāñ khāne wāle qurbāngāh kī rifāqat meñ sharīk nahīn hote? ¹⁹ Kyā maiñ yih kahnā chāhtā hūñ ki butoñ ke chaṛhāwe kī koī haisiyat hai? Yā ki but kī koī haisiyat hai? Hargiz nahīn. ²⁰ Maiñ yih kahtā hūñ ki jo qurbāniyāñ wuh guzarānte haiñ Allāh ko nahīn balki shayātīn ko guzarānte haiñ. Aur maiñ nahīn chāhtā ki āp shayātīn kī rifāqat meñ sharīk hoñ. ²¹ Āp Ḳhudāwand ke pyāle aur sāth hī shayātīn ke pyāle se nahīn pī sakte. Āp Ḳhudāwand ke rifāqatī khāne aur sāth hī shayātīn ke rifāqatī khāne meñ sharīk nahīn ho sakte. ²² Yā kyā ham Allāh kī ġhairat ko uksānā chāhte haiñ? Kyā ham us se tāqatwar haiñ?

Dūsroñ ke Zamīr kā Lihāz Karnā

²³ Sab kuchh rawā to hai, lekin sab kuchh mufid nahīn. Sab kuchh jāyz to hai, lekin sab kuchh hamārī tāmīr-otaraqqī kā bāis nahīn hotā. ²⁴ Har koī apne hī fayde kī talāsh meñ na rahe balki dūsre ke.

²⁵ Bāzār meñ jo kuchh biktā hai use khāeñ aur apne zamīr ko mutma'in karne kī khātir pūchh-gachh na karen, ²⁶ kyoñki "Zamīn aur jo kuchh us par hai Rab kā hai."

²⁷ Agar koī ḡhairīmāndār āp kī dāwat kare aur āp us dāwat ko qabūl kar leñ to āp ke sāmne jo kuchh bhī rakhā jāe use khāeñ. Apne zamīr ke itmīnān ke lie taftīsh na kareñ. ²⁸ Lekin agar koī āp ko batā de, “Yih buton kā chaṛhāwā hai” to phir us shaḡhs kī ḡhātīr jis ne āp ko āgāh kiyā hai aur zamīr kī ḡhātīr use na khāeñ. ²⁹ Matlab hai apne zamīr kī ḡhātīr nahīn balki dūsre ke zamīr kī ḡhātīr. Kyoñki yih kis tarah ho saktā hai ki kisī dūsre kā zamīr merī āzādī ke bāre meñ faislā kare? ³⁰ Agar maiñ Ḳhudā kā shukr karke kisī khāne meñ sharīk hotā hūñ to phir mujhe kyoñ burā kahā jāe? Maiñ to use Ḳhudā kā shukr karke khātā hūñ.

³¹ Chunāñche sab kuchh Allāh ke jalāl kī ḡhātīr kareñ, ḡhāh āp khāeñ, pieñ yā aur kuchh kareñ. ³² Kisī ke lie ṡhokar kā bāis na baneñ, na Yahūdiyōñ ke lie, na Yūnāniyōñ ke lie aur na Allāh kī jamāt ke lie. ³³ Isī tarah maiñ bhī sab ko pasand āne kī har mumkin koshish kartā hūñ. Maiñ apne hī fāyde ke ḡhayāl meñ nahīn rahtā balki dūsroñ ke tāki bahutere najāt pāeñ.

11

¹ Mere namūne par chaleñ jis tarah maiñ Masīh ke namūne par chaltā hūñ.

Ibādat meñ Ḳhawātīn kā Kirdār

² Shābāsh kī āp har tarah se mujhe yād rakhte haiñ. Āp ne riwāyāt ko yoñ mahfūz rakhā hai jis tarah maiñ ne unheñ āp ke sapurd kiyā thā. ³ Lekin maiñ āp ko ek aur bāt se āgāh karnā chāhtā hūñ. Har mard kā sar Masīh hai jabki aurat kā sar mard aur Masīh kā sar Allāh hai. ⁴ Agar koī mard sar ḡhāñk kar duā yā nabuwwat kare to wuh apne sar kī be'izzatī kartā hai. ⁵ Aur agar koī ḡhātūn nange sar duā yā nabuwwat kare to wuh apne sar kī be'izzatī kartī hai, goyā wuh sar munḡī hai. ⁶ Jo aurat apne sar par dopaṡṡā nahīn letī wuh ṡinḡ karwāe. Lekin agar ṡinḡ karwānā yā sar munḡwānā us ke lie be'izzatī kā bāis hai to phir wuh apne sar ko zarūr ḡhāñke. ⁷ Lekin mard ke lie lāzim hai ki wuh apne sar ko na ḡhāñke kyoñki wuh Allāh kī sūrat aur jalāl ko mun'akis kartā hai. Lekin aurat mard kā jalāl mun'akis kartī hai, ⁸ kyoñki pahlā mard aurat se nahīn niklā balki aurat mard se niklī hai. ⁹ Mard ko aurat ke lie ḡhalaḡ nahīn kiyā gayā balki aurat ko mard ke lie. ¹⁰ Is wajah se aurat farishtoñ ko pesh-e-nazar rakh kar apne sar par dopaṡṡā le jo us par iḡhtiyār kā nishān hai. ¹¹ Lekin yād rahe ki Ḳhudāwand meñ na aurat mard ke baḡhair kuchh hai aur na mard aurat ke baḡhair. ¹² Kyoñki agarche ibtidā meñ

aurat mard se niklī, lekin ab mard aurat hī se paidā hotā hai. Aur har shai Allāh se nikaltī hai.

¹³ Āp khud faislā karen. Kyā munāsib hai ki koī aurat Allāh ke sāmne nange sar duā kare? ¹⁴ Kyā fitrat bhī yih nahīn sikhātī ki lambe bāl mard kī be'izzatī kā bāis haiñ ¹⁵ jabki aurat ke lambe bāl us kī izzat kā mūjib haiñ? Kyoñki bāl use dhānpne ke lie die gae haiñ. ¹⁶ Lekin is silsile meñ agar koī jhagarne kā shauq rakhe to jān le ki na hamārā yih dastūr hai, na Allāh kī jamātoñ kā.

Ashā-e-Rabbānī

¹⁷ Maiñ āp ko ek aur hidāyat detā hūñ. Lekin is silsile meñ mere pās āp ke lie tārifī alfāz nahīn, kyoñki āp kā jamā honā āp kī behtarī kā bāis nahīn hotā balki nuqsān kā bāis. ¹⁸ Awwal to maiñ suntā hūñ ki jab āp jamāt kī sūrat meñ ikaṭṭhe hote haiñ to āp ke darmiyān pārtībāzī nazar ātī hai. Aur kisī had tak mujhe is kā yaqīn bhī hai. ¹⁹ Lāzim hai ki āp ke darmiyān mukhtalif pārtiyān nazar āeñ tāki āp meñ se wuh zāhir ho jāeñ jo āzmāne ke bād bhī sachche nikleñ. ²⁰ Jab āp jamā hote haiñ to jo khānā āp khāte haiñ us kā Ashā-e-Rabbānī se koī tālluq nahīn rahā. ²¹ Kyoñki har shaḡhs dūsroñ kā intazār kie baḡhair apnā khānā khāne lagtā hai. Natīje meñ ek bhūkā rahtā hai jabki dūsre ko nashā ho jātā hai. ²² Tājjub hai! Kyā khāne-pīne ke lie āp ke ghar nahīn? Yā kyā āp Allāh kī jamāt ko haqīr jān kar un ko jo ḡhālī hāth āe haiñ sharmindā karnā chāhte haiñ? Maiñ kyā kahūñ? Kyā āp ko shābāsh dūñ? Is meñ maiñ āp ko shābāsh nahīn de saktā.

²³ Kyoñki jo kuchh maiñ ne āp ke sapurd kiyā hai wuh mujhe Ḳhudāwand hī se milā hai. Jis rāt Ḳhudāwand Īsā ko dushman ke hawāle kar diyā gayā us ne roṭī le kar ²⁴ shukrguzārī kī duā kī aur use ṭukre karke kahā, “Yih merā badan hai jo tumhāre lie diyā jātā hai. Mujhe yād karne ke lie yihī kiyā karo.” ²⁵ Isī tarah us ne khāne ke bād pyālā le kar kahā, “Mai kā yih pyālā wuh nayā ahd hai jo mere ḡhūn ke zariye qāym kiyā jātā hai. Jab kabhī ise piyo to mujhe yād karne ke lie piyo.” ²⁶ Kyoñki jab bhī āp yih roṭī khāte aur yih pyālā pīte haiñ to Ḳhudāwand kī maut kā elān karte haiñ, jab tak wuh wāpas na āe.

²⁷ Chunānche jo nālāyq taur par Ḳhudāwand kī roṭī khāe aur us kā pyālā pie wuh Ḳhudāwand ke badan aur ḡhūn kā gunāh kartā hai aur qusūrwar ṭhahregā. ²⁸ Har shaḡhs apne āp ko parakh kar hī is roṭī meñ se khāe aur pyāle meñ se pie. ²⁹ Jo roṭī khāte aur pyālā pīte waqt Ḳhudāwand ke badan kā ehtirām nahīn kartā wuh apne āp par Allāh kī adālat lātā hai. ³⁰ Isī lie āp ke darmiyān bahutere kamzor

aur bīmār haiñ balki bahut-se maut kī nīnd so chuke haiñ. ³¹ Agar ham apne āp ko jānchte to Allāh kī adālat se bache rahte. ³² Lekin Ḳhudāwand hamārī adālat karne se hamārī tarbiyat kartā hai tāki ham duniyā ke sāth mujrim na ṭhahreñ.

³³ Ḡharz mere bhāiyo, jab āp khāne ke lie jamā hote haiñ to ek dūsre kā intazār kareñ. ³⁴ Agar kisī ko bhūk lagī ho to wuh apne ghar meñ hī khānā khā le tāki āp kā jamā honā āp kī adālat kā bāis na ṭhahre. Dīgar hidāyāt maiñ āp ko us waqt dūngā jab āp ke pās āūngā.

12

Ek Rūh aur Muḳhtalif Nemateñ

¹ Bhāiyo, maiñ nahīn chāhtā ki āp ruhānī nemateñ ke bāre meñ nāwāqif raheñ. ² Āp jānte haiñ ki imān lāne se peshtar āp ko bār bār bahkāyā aur gūnge butoñ kī taraf khīnchā jātā thā. ³ Isī ke pesh-e-nazar maiñ āp ko āgāh kartā hūn ki Allāh ke Rūh kī hidāyat se bolne wālā kabhī nahīn kahegā, “Īsā par lānat.” Aur Rūhul-quds kī hidāyat se bolne wāle ke siwā koī nahīn kahegā, “Īsā Ḳhudāwand hai.”

⁴ Go tarah tarah kī nemateñ hotī haiñ, lekin Rūh ek hī hai. ⁵ Tarah tarah kī ḳhidmateñ hotī haiñ, lekin Ḳhudāwand ek hī hai. ⁶ Allāh apnī qudrat kā izhār muḳhtalif andāz se kartā hai, lekin Ḳhudā ek hī hai jo sab meñ har tarah kā kām kartā hai. ⁷ Ham meñ se har ek meñ Rūhul-quds kā izhār kisī nemat se hotā hai. Yih nemateñ is lie dī jātī haiñ tāki ham ek dūsre kī madad kareñ. ⁸ Ek ko Rūhul-quds hikmat kā kalām atā kartā hai, dūsre ko wuhī Rūh ilm-o-irfān kā kalām. ⁹ Tīsre ko wuhī Rūh puḳhtā imān detā hai aur chauthe ko wuhī ek Rūh shifā dene kī nemateñ. ¹⁰ Wuh ek ko mojize karne kī tāqat detā hai, dūsre ko nabuwwat karne kī salāhiyat aur tīsre ko muḳhtalif rūhoñ meñ imtiyāz karne kī nemat. Ek ko us se ḡhairzabāneñ bolne kī nemat miltī hai aur dūsre ko in kā tarjumā karne kī. ¹¹ Wuhī ek Rūh yih tamām nemateñ taqsim kartā hai. Aur wuhī faislā kartā hai ki kis ko kyā nemat milnī hai.

Ek Jism aur Muḳhtalif Āzā

¹² Insānī jism ke bahut-se āzā hote haiñ, lekin yih tamām āzā ek hī badan ko tashkīl dete haiñ. Masīh kā badan bhī aisā hai. ¹³ Ḳhāh ham Yahūdī the yā Yūnānī, ḡhulām the yā āzād, baptisme se ham sab ko ek hī Rūh kī mārifat ek hī badan meñ shāmil kiyā gayā hai, ham sab ko ek hī Rūh pilāyā gayā hai.

¹⁴ Badan ke bahut-se hisse hote haiñ, na sirf ek. ¹⁵ Farz karen ki pānw kahe, “Maiñ hāth nahīñ hūñ is lie badan kā hissā nahīñ.” Kyā yih kahne par us kā badan se tālluq khatm ho jāegā? ¹⁶ Yā farz karen ki kān kahe, “Maiñ āñkh nahīñ hūñ is lie badan kā hissā nahīñ.” Kyā yih kahne par us kā badan se nātā tūt jāegā? ¹⁷ Agar pūrā jism āñkh hī hotā to phir sunane kī salāhiyat kahāñ hotī? Agar sārā badan kāñ hī hotā to phir sūñghne kā kyā bantā? ¹⁸ Lekin Allāh ne jism ke muḳhtalif āzā banā kar har ek ko wahāñ lagāyā jahāñ wuh chāhtā thā. ¹⁹ Agar ek hī azu pūrā jism hotā to phir yih kis qism kā jism hotā? ²⁰ Nahīñ, bahut-se āzā hote haiñ, lekin jism ek hī hai.

²¹ Āñkh hāth se nahīñ kah saktī, “Mujhe terī zarūrat nahīñ,” na sar pānwōñ se kah saktā hai, “Mujhe tumhārī zarūrat nahīñ.” ²² Balki agar dekhā jāe to aksar aisā hotā hai ki jism ke jo āzā zyādā kamzor lagte haiñ un kī zyādā zarūrat hotī hai. ²³ Wuh āzā jinheñ ham kam izzat ke lāyq samajhte haiñ unheñ ham zyādā izzat ke sāth dhāñp lete haiñ, aur wuh āzā jinheñ ham sharm se chhupā kar rakhte haiñ unheñ kā ham zyādā ehtirām karte haiñ. ²⁴ Is ke baraks hamāre izzatdār āzā ko is kī zarūrat hī nahīñ hotī ki ham un kā khās ehtirām karen. Lekin Allāh ne jism ko is tarah tartīb diyā ki us ne kamqadar āzā ko zyādā izzatdār t̄hahrāyā, ²⁵ tāki jism ke āzā meñ tafriqā na ho balki wuh ek dūsre kī fikr karen. ²⁶ Agar ek azu dukh meñ ho to us ke sāth digar tamām āzā bhī dukh mahsūs karte haiñ. Agar ek azu sarfarāz ho jāe to us ke sāth bāqī tamām āzā bhī masrūr hote haiñ.

²⁷ Āp sab mil kar Masīh kā badan haiñ aur infirādī taur par us ke muḳhtalif āzā. ²⁸ Aur Allāh ne apñī jamāt meñ pahle rasūl, dūsre nabī aur tīsre ustād muqarrar kie haiñ. Phir us ne aise log bhī muqarrar kie haiñ jo mojize karte, shifā dete, dūsroñ kī madad karte, intazām chalāte aur muḳhtalif qism kī ḡhairzabāneñ bolte haiñ. ²⁹ Kyā sab rasūl haiñ? Kyā sab nabī haiñ? Kyā sab ustād haiñ? Kyā sab mojize karte haiñ? ³⁰ Kyā sab ko shifā dene kī nemateñ hāsīl haiñ? Kyā sab ḡhairzabāneñ bolte haiñ? Kyā sab in kā tarjumā karte haiñ? ³¹ Lekin āp un nematoñ kī talāsh meñ raheñ jo afzal haiñ.

Ab maiñ āp ko is se kahīñ umdā rāh batātā hūñ.

13

Muhabbat

¹ Agar maiñ insānoñ aur farishtoñ kī zabāneñ bolūñ, lekin muhabbat na rakhūñ to phir maiñ bas gūñjtā huā

ghariyāl yā ṭanṭanātī huī jhānjh hī hūn. ² Agar merī nabuwwat kī nemat ho aur mujhe tamām bhedoñ aur har ilm se wāqifiyat ho, sāth hī merā aisā imān ho ki pahāroñ ko khiskā sakūn, lekin merā dil muhabbat se khālī ho to main kuchh bhī nahīn. ³ Agar main apnā sārā māl gharibon meñ taqsim kar dūn balki apnā badan jalāe jāne ke lie de dūn, lekin merā dil muhabbat se khālī ho to mujhe kuchh fāyda nahīn. ⁴ Muhabbat sabar se kām letī hai, muhabbat mehrbān hai. Na yih hasad kartī hai na ḍiṅgeñ mārtī hai. Yih phūltī bhī nahīn.

⁵ Muhabbat badtamīzī nahīn kartī na apne hī fāyde kī talāsh meñ rahtī hai. Yih jaldī se ghusse meñ nahīn ā jātī aur dūsroñ kī ghaltiyoñ kā rikārd nahīn rakhtī. ⁶ Yih nāinsāfi dekh kar khush nahīn hotī balki sachchāi ke ghālib āne par hī khushī manātī hai. ⁷ Yih hameshā dūsroñ kī kamzoriyāñ bardāst kartī hai, hameshā etamād kartī hai, hameshā ummīd rakhtī hai, hameshā sābitqadam rahtī hai.

⁸ Muhabbat kabhī khatm nahīn hotī. Is ke muqābale meñ nabuwwateñ khatm ho jāengī, ghairzabāneñ jātī raheṅgī, ilm miṭ jāegā. ⁹ Kyonki is waqt hamārā ilm nāmukammal hai aur hamārī nabuwwat sab kuchh zāhir nahīn kartī. ¹⁰ Lekin jab wuh kuchh āegā jo kāmīl hai to yih adhūri chīzeñ jātī raheṅgī. ¹¹ Jab main bachchā thā to bachche kī tarah boltā, bachche kī-sī soch rakhtā aur bachche kī-sī samajh se kām letā thā. Lekin ab main bāligh hūn, is lie main ne bachche kā-sā andāz choṛ diyā hai. ¹² Is waqt hameñ āine meñ dhundlā-sā dikhāi detā hai, lekin us waqt ham rūbarū dekheṅge. Ab main juzwī taur par jāntā hūn, lekin us waqt kāmīl taur se jān lūngā, aise hī jaise Allāh ne mujhe pahle se jān liyā hai.

¹³ Gharz imān, ummīd aur muhabbat tinoñ qāym rahte haiñ, lekin in meñ afzal muhabbat hai.

14

Nabuwwat aur Ghairzabāneñ

¹ Muhabbat kā dāman thāme rakheñ. Lekin sāth hī ruhānī nematoñ ko sargarmī se istemāl meñ lāeñ, khusūsan nabuwwat kī nemat ko. ² Ghairzabān bolne wālā logoñ se nahīn balki Allāh se bāt kartā hai. Koī us kī bāt nahīn samajhtā kyonki wuh Rūh meñ bhed kī bāteñ kartā hai. ³ Is ke baraks nabuwwat karne wālā logoñ se aisī bāteñ kartā hai jo un kī tāmīr-o-taraqqī, hauslā-afzāi aur tasallī kā bāis bantī haiñ. ⁴ Ghairzabān bolne wālā apnī tāmīr-o-taraqqī kartā hai jabki nabuwwat karne wālā jamāt kī.

⁵ Main chāhtā hūn ki āp sab ḡhairzabāneñ boleñ, lekin is se zyādā yih ḡhāhish rakhtā hūn ki āp nabuwwat kareñ. Nabuwwat karne wālā ḡhairzabāneñ bolne wāle se aham hai. Hāñ, ḡhairzabāneñ bolne wālā bhī aham hai basharteki apnī zabān kā tarjumā kare, kyonki is se Ḳhudā kī jamāt kī tāmīr-o-taraqqī hotī hai.

⁶ Bhāiyo, agar main āp ke pās ā kar ḡhairzabāneñ bolūn, lekin mukāshafe, ilm, nabuwwat aur tālīm kī koī bāt na karūn to āp ko kyā faydā hogā? ⁷ Bejān sāzon par ḡhaur karne se bhī yihī bāt sāmne ātī hai. Agar bānsrī yā sarod ko kisī ḡhās sur ke mutābiq na bajāyā jāe to phir sunane wāle kis tarah pahchān sakeñge ki in par kyā kyā pesh kiyā jā rahā hai? ⁸ Isī tarah agar bigul kī āwāz jang ke lie taiyār ho jāne ke lie sāf taur se na baje to kyā faujī kamarbastā ho jāeñge? ⁹ Agar āp sāf sāf bāt na kareñ to āp kī hālat bhī aisī hī hogī. Phir āp kī bāt kaun samjhegā? Kyonki āp logon se nahīn balki hawā se bāteñ kareñge. ¹⁰ Is duniyā meñ bahut zyādā zabāneñ bolī jātī haiñ aur in meñ se koī bhī nahīn jo bemānī ho. ¹¹ Agar main kisī zabān se wāqif nahīn to main us zabān meñ bolne wāle ke nazdik ajnabī ṭhahrūnga aur wuh mere nazdik. ¹² Yih usūl āp par bhī lāgū hotā hai. Chūnki āp ruhānī nematon ke lie tarapte haiñ to phir ḡhāskar un nematon meñ māhir banane kī koshish kareñ jo Ḳhudā kī jamāt ko tāmīr kartī haiñ.

¹³ Chunānche ḡhairzabān bolne wālā duā kare ki is kā tarjumā bhī kar sake. ¹⁴ Kyonki agar main ḡhairzabān meñ duā karūn to merī rūh to duā kartī hai magar merī aql beamal rahtī hai. ¹⁵ To phir kyā karūn? Main Rūh meñ duā karūnga, lekin aql ko bhī istemāl karūnga. Main Rūh meñ hamd-o-sanā karūnga, lekin aql ko bhī istemāl meñ lāūngā. ¹⁶ Agar āp sirf Rūh meñ hamd-o-sanā kareñ to hāzirīn meñ se jo āp kī bāt nahīn samajhtā wuh kis tarah āp kī shukrguzārī par “Āmīn” kah sakegā? Use to āp kī bāton kī samajh hī nahīn āī. ¹⁷ Beshak āp achchhī tarah Ḳhudā kā shukr kar rahe hoñge, lekin is se dūsre shaḡhs kī tāmīr-o-taraqqī nahīn hogī.

¹⁸ Main Ḳhudā kā shukr kartā hūn ki āp sab kī nisbat zyādā ḡhairzabānon meñ bāt kartā hūn. ¹⁹ Phir bhī main Ḳhudā kī jamāt meñ aisī bāteñ pesh karnā chāhtā hūn jo dūsre samajh sakeñ aur jin se wuh tarbiyat hāsil kar sakeñ. Kyonki ḡhairzabānon meñ bolī gai beshumār bāton kī nisbat pāñch tarbiyat dene wāle alfāz kahīn behtar haiñ.

²⁰ Bhāiyo, bachchon jaisī soch se bāz āeñ. Burāī ke lihāz se to zarūr bachche bane raheñ, lekin samajh meñ bālīgh ban jāeñ. ²¹ Sharīat meñ likhā hai, “Rab farmātā hai ki main

ghairzabānon aur ajnabiyon ke honṭon kī mārifat is qaum se bāt karūnga. Lekin wuh phir bhī merī nahīn sunenge.”²² Is se zāhir hotā hai ki ghairzabāneṅ imāndāron ke lie imtiyāzī nishān nahīn hotīn balki ghairimāndāron ke lie. Is ke baraks nabuwwat ghairimāndāron ke lie imtiyāzī nishān nahīn hotī balki imāndāron ke lie.

²³ Ab farz karen ki imāndār ek jagah jamā haiṅ aur tamām hāzirīn ghairzabāneṅ bol rahe haiṅ. Isī asnā meṅ ghairzabān ko na samajhne wāle yā ghairimāndār ā shāmil hote haiṅ. Ap ko is hālat meṅ dekh kar kyā wuh ap ko dīwānā qarār nahīn denge? ²⁴ Is ke muqābale meṅ agar tamām log nabuwwat kar rahe hon aur koī ghairimāndār andar āe to kyā hogā? Wuh sab use qāyl kar lenge ki gunāhgār hai aur sab use parakh lenge. ²⁵ Yon us ke dil kī poshidā bāteṅ zāhir ho jāengī, wuh gir kar Allāh ko sijdā karegā aur taslim karegā ki filhaqīqat Allāh ap ke darmiyān maujūd hai.

Jamāt meṅ Tartīb kī Zarūrat

²⁶ Bhāiyo, phir kyā honā chāhie? Jab ap jamā hote haiṅ to har ek ke pās koī gīt yā tālim yā mukāshafā yā ghairzabān yā is kā tarjumā ho. In sab kā maqsad Ḳhudā kī jamāt kī tāmīr-o-taraqqī ho. ²⁷ Ghairzabān meṅ bolte waqt sirf do yā zyādā se zyādā tīn ashkhās boleṅ aur wuh bhī bārī bārī. Sāth hī koī un kā tarjumā bhī kare. ²⁸ Agar koī tarjumā karne wālā na ho to ghairzabān bolne wālā jamāt meṅ khāmosh rahe, albattā use apne ap se aur Allāh se bāt karne kī āzādī hai. ²⁹ Nabiyon meṅ se do yā tīn nabuwwat karen aur dūsre un kī bāton kī sehhat ko parkheṅ. ³⁰ Agar is daurān kisī baiṭhe hue shaḳhs ko koī mukāshafā mile to pahlā shaḳhs khāmosh ho jāe. ³¹ Kyoṅki ap sab bārī bārī nabuwwat kar sakte haiṅ tāki tamām log sīkheṅ aur un kī hauslā-afzāī ho. ³² Nabiyon kī rūh nabiyon ke tābe rahtī haiṅ, ³³ kyoṅki Allāh betartībī kā nahīn balki salāmatī kā Ḳhudā hai.

Jaisā muqaddasīn kī tamām jamāton kā dastūr hai ³⁴ khawātīn jamāt meṅ khāmosh raheṅ. Unheṅ bolne kī ijāzat nahīn, balki wuh farmānbardār raheṅ. Sharīat bhī yihī farmātī hai. ³⁵ Agar wuh kuchh sīkhnā chāheṅ to apne ghar par apne shauhar se pūchh leṅ, kyoṅki aurat kā Ḳhudā kī jamāt meṅ bolnā sharm kī bāt hai.

³⁶ Kyā Allāh kā kalām ap meṅ se niklā hai, yā kyā wuh sirf ap hī tak pahuṅchā hai? ³⁷ Agar koī khayāl kare ki main nabī hūṅ yā khās ruhānī haisiyat rakhtā hūṅ to wuh jān le ki jo kuchh main ap ko likh rahā hūṅ wuh Ḳhudāwand

kā hukm hai. ³⁸ Jo yih nazarandāz kartā hai use khud bhī nazarandāz kiyā jāegā.

³⁹ Ġharz bhāiyo, nabuwwat karne ke lie tarapte raheñ, albattā kisī ko Ġhairzabāneñ bolne se na rokeñ. ⁴⁰ Lekin sab kuchh shāystagī aur tartīb se amal meñ āe.

15

Masīh kā Jī Uṭhnā

¹ Bhāiyo, main āp kī tawajjuh us khushkhabrī kī taraf dilātā hūñ jo main ne āp ko sunāī, wuhī khushkhabrī jise āp ne qabūl kiyā aur jis par āp qāym bhī haiñ. ² Isī paighām ke wasīle se āp ko najāt miltī hai. Shart yih hai ki āp wuh bāteñ jyon kī tyon thāme rakheñ jis tarah main ne āp tak pahuñchāī haiñ. Beshak yih bāt is par munhasir hai ki āp kā imān lānā bemaqsad nahīn thā.

³ Kyoñki main ne is par khās zor diyā ki wuhī kuchh āp ke sapurd karūñ jo mujhe bhī milā hai. Yih ki Masīh ne pāk nawishton ke mutābiq hamāre gunāhoñ kī khātir apnī jāñ dī, ⁴ phir wuh dafn huā aur tīsre dīn pāk nawishton ke mutābiq jī uṭhā. ⁵ Wuh Patras ko dikhāī diyā, phir bārah shāgirdon ko. ⁶ Is ke bād wuh ek hī waqt pāñch sau se zyādā bhāiyoñ par zāhir huā. Un meñ se beshtar ab tak zindā haiñ agarche chand ek intaqāl kar chuke haiñ. ⁷ Phir Yāqūb ne use dekhā, phir tamām rasūlon ne.

⁸ Aur sab ke bād wuh mujh par bhī zāhir huā, mujh par jo goyā qabl az waqt paidā huā. ⁹ Kyoñki rasūlon meñ merā darjā sab se chhoṭā hai, balki main to rasūl kahlāne ke bhī lāyq nahīn, is lie ki main ne Allāh kī jamāt ko izā pahuñchāī. ¹⁰ Lekin main jo kuchh hūñ Allāh ke fazl hī se hūñ. Aur jo fazl us ne mujh par kiyā wuh beasar na rahā, kyoñki main ne un sab se zyādā jāñfishānī se kām kiyā hai. Albattā yih kām main ne khud nahīn balki Allāh ke fazl ne kiyā hai jo mere sāth thā. ¹¹ Khair, yih kām main ne kiyā yā unhoñ ne, ham sab usī paighām kī munādī karte haiñ jis par āp imān lāe haiñ.

Jī Uṭhne par Etirāz

¹² Ab mujhe yih batāeñ, ham to munādī karte haiñ ki Masīh murdon meñ se jī uṭhā hai. To phir āp meñ se kuchh log kaise kah sakte haiñ ki murde jī nahīn uṭhte? ¹³ Agar murde jī nahīn uṭhte to matlab yih huā ki Masīh bhī nahīn jī uṭhā. ¹⁴ Aur agar Masīh jī nahīn uṭhā to phir hamārī munādī abas hotī aur āp kā imān lānā bhī befāyda hotā. ¹⁵ Nīz ham Allāh ke bāre meñ jhūṭe gawāh sābit hote. Kyoñki ham gawāhī dete haiñ ki Allāh ne Masīh ko

zindā kiyā jabki agar wāqāī murde nahīn jī uṭhte to wuh bhī zindā nahīn huā. ¹⁶ Ġharz agar murde jī nahīn uṭhte to phir Masīh bhī nahīn jī uṭhā. ¹⁷ Aur agar Masīh nahīn jī uṭhā to āp kā īmān befāydā hai aur āp ab tak apne gunāhoñ meñ giriftār haiñ. ¹⁸ Hāñ, is ke mutābiq jinhoñ ne Masīh meñ hote hue intaqāl kiyā hai wuh sab halāk ho gae haiñ. ¹⁹ Chunānche agar Masīh par hamārī ummīd sirf isī zindagī tak mahdūd hai to ham insānoñ meñ sab se zyādā qābil-e-rahm haiñ.

Masīh Wāqāī Jī Uṭhā Hai

²⁰ Lekin Masīh wāqāī murdoñ meñ se jī uṭhā hai. Wuh intaqāl kie huoñ kī fasal kā pahlā phal hai. ²¹ Chūñki insān ke wasīle se maut āī, is lie insān hī ke wasīle se murdoñ ke jī uṭhne kī bhī rāh khulī. ²² Jis tarah sab is lie marte haiñ ki wuh Ādam ke farzand haiñ usī tarah sab zindā kie jāenge jo Masīh ke haiñ. ²³ Lekin jī uṭhne kī ek tartīb hai. Masīh to fasal ke pahle phal kī haisiyat se jī uṭh chukā hai jabki us ke log us waqt jī uṭheñge jab wuh wāpas āegā. ²⁴ Is ke bād kḥātmā hogā. Tab har hukūmat, iḳhtiyār aur quwwat ko nest karke wuh bādshāhī ko Ḳhudā Bāp ke hawāle kar degā. ²⁵ Kyoñki lāzim hai ki Masīh us waqt tak hukūmat kare jab tak Allāh tamām dushmanoñ ko us ke pānwoñ ke nīche na kar de. ²⁶ Ākḥirī dushman jise nest kiyā jāegā maut hogī. ²⁷ Kyoñki Allāh ke bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Us ne sab kuchh us (yānī Masīh) ke pānwoñ ke nīche kar diyā.” Jab kahā gayā hai ki sab kuchh Masīh ke mātāht kar diyā gayā hai, to zāhir hai ki is meñ Allāh shāmil nahīn jis ne sab kuchh Masīh ke mātāht kiyā hai. ²⁸ Jab sab kuchh Masīh ke mātāht kar diyā gayā tab Farzand kḥud bhī usī ke mātāht ho jāegā jis ne sab kuchh us ke mātāht kiyā. Yoñ Allāh sab meñ sab kuchh hogā.

Jī Uṭhne ke Pesh-e-Nazar Zindagī Guzārnā

²⁹ Agar murde wāqāī jī nahīn uṭhte to phir wuh log kyā kareñge jo murdoñ kī kḥātir baptismā lete haiñ? Agar murde jī nahīn uṭheñge to phir wuh un kī kḥātir kyoñ baptismā lete haiñ? ³⁰ Aur ham bhī har waqt apnī jān kḥatre meñ kyoñ dāle hue haiñ? ³¹ Bhāiyo, main rozānā martā hūñ. Yih bāt utnī hī yaqīnī hai jitnī yih ki āp hamāre Ḳhudāwand Masīh Īsā meñ merā faḳhr haiñ. ³² Agar main sirf isī zindagī kī ummīd rakhte hue Ifisus meñ wahshī darindoñ se laṛā to mujhe kyā fāydā huā? Agar murde jī nahīn uṭhte to is qaul ke mutābiq zindagī guzārnā behtar hogā ki “Āo, ham khāeñ pieñ, kyoñki kal to mar hī jānā hai.”

³³ Fareb na khāeñ, burī sohbat achchhī ādatoñ ko bigār detī hai. ³⁴ Pūre taur par hosh meñ āeñ aur gunāh na kareñ. Āp meñ se bāz aise haiñ jo Allāh ke bāre meñ kuchh nahīñ jānte. Yih bāt mainī āp ko sharm dilāne ke lie kahtā hūñ.

Murde Kis Tarah Jī Uṭheñge

³⁵ Shāyad koī sawāl uṭhāe, “Murde kis tarah jī uṭhte haiñ? Aur jī uṭhne ke bād un kā jism kaisā hogā?” ³⁶ Bhaī, aql se kām leñ. Jo bij āp bote haiñ wuh us waqt tak nahīñ ugtā jab tak ki mar na jāe. ³⁷ Jo āp bote haiñ wuh wuhī paudā nahīñ hai jo bād meñ ugegā balki mahz ek nangā-sā dānā hai, kḥāh gandum kā ho yā kisī aur chīz kā. ³⁸ Lekin Allāh use aisā jism detā hai jaisā wuh munāsib samajhtā hai. Har qism ke bij ko wuh us kā kḥās jism atā kartā hai.

³⁹ Tamām jāndāron ko ek jaisā jism nahīñ milā balki insānon ko aur qism kā, maweshiyon ko aur qism kā, parindon ko aur qism kā, aur machhliyon ko aur qism kā.

⁴⁰ Is ke alāwā āsmānī jism bhī haiñ aur zamīnī jism bhī. Āsmānī jismoñ kī shān aur hai aur zamīnī jismoñ kī shān aur. ⁴¹ Sūraj kī shān aur hai, chāñd kī shān aur, aur sitāron kī shān aur, balki ek sitārā shān meñ dūsre sitāre se farq hai.

⁴² Murdon kā jī uṭhnā bhī aisā hī hai. Jism fānī hālat meñ boyā jātā hai aur lāfānī hālat meñ jī uṭhtā hai. ⁴³ Wuh zalīl hālat meñ boyā jātā hai aur jalālī hālat meñ jī uṭhtā hai. Wuh kamzor hālat meñ boyā jātā hai aur qawī hālat meñ jī uṭhtā hai. ⁴⁴ Fitratī jism boyā jātā hai aur ruhānī jism jī uṭhtā hai. Jahāñ fitratī jism hai wahāñ ruhānī jism bhī hotā hai. ⁴⁵ Pāk nawishton meñ bhī likhā hai ki pahle insān Ādam meñ jān ā gaī. Lekin ākhirī Ādam zindā karne wālī rūh banā. ⁴⁶ Ruhānī jism pahle nahīñ thā balki fitratī jism, phir ruhānī jism huā. ⁴⁷ Pahlā insān zamīn kī miṭṭī se banā thā, lekin dūsra āsmān se āyā. ⁴⁸ Jaisā pahlā kḥākī insān thā waise hī dīgar kḥākī insān bhī haiñ, aur jaisā āsmān se āyā huā insān hai waise hī dīgar āsmānī insān bhī haiñ. ⁴⁹ Yon ham is waqt kḥākī insān kī shakl-o-sūrat rakhte haiñ jabki ham us waqt āsmānī insān kī shakl-o-sūrat rakheñge.

Maut par Fatah

⁵⁰ Bhāiyo, mainī yih kahnā chāhtā hūñ ki kḥākī insān kā maujūdā jism Allāh kī bādshāhī ko mīrās meñ nahīñ pā saktā. Jo kuchh fānī hai wuh lāfānī chīzon ko mīrās meñ nahīñ pā saktā.

⁵¹ Dekho mainī āp ko ek bhed batātā hūñ. Ham sab wafāt nahīñ pāeñge, lekin sab hī badal jāeñge. ⁵² Aur yih achānak, āñkh jhapakte meñ, ākhirī bigul bajte hī rūnumā

hogā. Kyoṅki bigul bajne par murde lāfānī hālat meṅ jī uṭheṅge aur ham badal jāeṅge. ⁵³ Kyoṅki lāzim hai ki yih fānī jism baqā kā libās pahan le aur marne wālā jism abadī zindagī kā. ⁵⁴ Jab is fānī aur marne wāle jism ne baqā aur abadī zindagī kā libās pahan liyā hogā to phir wuh kalām pūrā hogā jo pāk nawishtoṅ meṅ likhā hai ki

“Maut ilāhī fatah kā luqmā ho gaī hai.

⁵⁵ Ai Maut, terī fatah kahān rahī?

Ai Maut, terā ḍanak kahān rahā?”

⁵⁶ Maut kā ḍanak gunāh hai aur gunāh sharīat se taqwiyaṭ pātā hai. ⁵⁷ Lekin Ḳhudā kā shukr hai jo hameṅ hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke wasile se fatah baḵshtā hai.

⁵⁸ Ḡharz, mere pyāre bhāiyo, mazbūt bane raheṅ. Koī chīz āp ko ḍānwanḍol na kar de. Hameshā Ḳhudāwand kī ḵhidmat jānfishānī se kareṅ, yih jānte hue ki Ḳhudāwand ke lie āp kī mehnat-mashaqqat rāygaṅ nahīn jāegī.

16

Yarūshalam kī Jamāt ke lie Chandā

¹ Rahī chande kī bāt jo Yarūshalam ke muqaddasīn ke lie jamā kiyā jā rahā hai to usī hidāyat par amal kareṅ jo main Galatiyā kī jamātoṅ ko de chukā hūn. ² Har Itwār ko āp meṅ se har koī apne kamāe hue paison meṅ se kuchh is chande ke lie maḵsūs karke apne pās rakh chhoṛe. Phir mere āne par hadiyājāt jamā karne kī zarūrat nahīn paṛegī. ³ Jab main āūngā to aise afrād ko jo āp ke nazdīk qābil-e-etamād haiṅ ḵhutūt de kar Yarūshalam bhejūngā tāki wuh āp kā hadiyā wahān tak pahuñchā deṅ. ⁴ Agar munāsib ho ki main bhī jāūn to wuh mere sāth jāeṅge.

⁵ Main Makiduniyā se ho kar āp ke pās āūngā kyoṅki Makiduniyā meṅ se safr karne kā irādā rakhtā hūn. ⁶ Shāyad āp ke pās thoṛe arse ke lie ṭhahrūn, lekin yih bhī mumkin hai ki sardiyoṅ kā mausam āp hī ke sāth kāṭūn tāki mere bād ke safr ke lie āp merī madad kar sakeṅ. ⁷ Main nahīn chāhtā ki is dafā muḵhtasar mulāqāt ke bād chaltā banūn, balki merī ḵhāhish hai ki kuchh waqt āp ke sāth guzārūn. Shart yih hai ki Ḳhudāwand mujhe ijāzat de.

⁸ Lekin Īd-e-Pantikust tak main Ifisus meṅ hī ṭhahrūnga, ⁹ kyoṅki yahān mere sāmne muassir kām ke lie ek baṛā darwāzā khul gayā hai aur sāth hī bahut-se muḵhālif bhī paidā ho gae haiṅ.

¹⁰ Agar Timuthiyus āe to is kā ḵhayāl rakheṅ ki wuh bilāḵhauf āp ke pās rah sake. Merī tarah wuh bhī Ḳhudāwand ke khet meṅ fasal kāṭ rahā hai. ¹¹ Is lie koī use haqīr na jāne. Use salāmatī se safr par rawānā kareṅ

tāki wuh mujh tak pahuñche, kyonki main aur dīgar bhāi us ke muntazir haiñ.

¹² Bhāi Apullos kī main ne baṛī hauslā-afzāī kī hai ki wuh dīgar bhāiyon ke sāth āp ke pās āe, lekin Allāh ko qat'an manzūr na thā. Tāham mauqā milne par wuh zarūr āegā.

Nasīhateñ aur Salām

¹³ Jāgte raheñ, imān meñ sābitqadam raheñ, mardānaḡī dikhāeñ, mazbūt bane raheñ. ¹⁴ Sab kuchh muhabbat se kareñ.

¹⁵ Bhāiyo, main ek bāt meñ āp ko nasīhat karnā chāhtā hūñ. Āp jānte haiñ ki Stifanās kā gharānā Aḡhayā kā pahlā phal hai aur ki unhoñ ne apne āp ko muqaddasīn kī ḡhidmat ke lie waqf kar rakhā hai. ¹⁶ Āp aise logoñ ke tābe raheñ aur sāth hī har us shaḡhs ke jo un ke sāth ḡhidmat ke kām meñ jāñfishānī kartā hai.

¹⁷ Stifanās, Furtūnātus aur Aḡhikus ke pahuñchne par main bahut ḡhush huā, kyonki unhoñ ne wuh kamī pūrī kar dī jo āp kī ḡhairhāzirī se paidā huī thī. ¹⁸ Unhoñ ne merī rūh ko aur sāth hī āp kī rūh ko bhī tāzā kiyā hai. Aise logoñ kī qadar kareñ.

¹⁹ Āsiyā kī jamāteñ āp ko salām kahtī haiñ. Akwilā aur Priskillā āp ko ḡhudāwand meñ purjosh salām kahte haiñ aur un ke sāth wuh jamāt bhī jo un ke ghar meñ jamā hotī hai. ²⁰ Tamām bhāi āp ko salām kahte haiñ. Ek dūsre ko muqaddas bosā dete hue salām kaheñ.

²¹ Yih salām main yānī Paulus apne hāth se likhtā hūñ.

²² Lānat us shaḡhs par jo ḡhudāwand se muhabbat nahīn rakhtā.

Ai hamāre ḡhudāwand, ā! ²³ ḡhudāwand Īsā kā fazl āp ke sāth rahe.

²⁴ Masīh Īsā meñ āp sab ko merā pyār.

2 Kurinthiyon

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai, jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai. Sāth hī yih bhāi Tīmuthiyus kī taraf se bhī hai.

Main Kurinthus meñ Allāh kī jamāt aur sūbā Aḳhayā meñ maujūd tamām muqaddasīn ko yih likh rahā hūñ.

² Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Allāh kī Hamd-o-Sanā

³ Hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke Ḳhudā aur Bāp kī tamjīd ho, jo rahm kā Bāp aur tamām tarah kī tasallī kā Ḳhudā hai. ⁴ Jab bhī ham musībat meñ phañs jāte haiñ to wuh hameñ tasallī detā hai tāki ham auroñ ko bhī tasallī de sakeñ. Phir jab wuh kisī musībat se dochār hote haiñ to ham bhī un ko usī tarah tasallī de sakte haiñ jis tarah Allāh ne hameñ tasallī dī hai. ⁵ Kyoñki jitnī kasrat se Masīh kī-sī musībateñ ham par ā jātī haiñ utnī kasrat se Allāh Masīh ke zariye hameñ tasallī detā hai. ⁶ Jab ham musībaton se dochār hote haiñ to yih bāt āp kī tasallī aur najāt kā bāis bantī hai. Jab hamārī tasallī hotī hai to yih āp kī bhī tasallī kā bāis bantī hai. Yoñ āp bhī sabar se wuh kuchh bardāsht karne ke qābil ban jāte haiñ jo ham bardāsht kar rahe haiñ. ⁷ Chunānche hamārī āp ke bāre meñ ummīd puḳhtā rahtī hai. Kyoñki ham jānte haiñ ki jis tarah āp hamārī musībaton meñ sharīk haiñ usī tarah āp us tasallī meñ bhī sharīk haiñ jo hameñ hāsil hotī hai.

⁸ Bhāiyo, ham āp ko us musībat se āgāh karnā chāhte haiñ jis meñ ham sūbā Āsiyā meñ phañs gae. Ham par dabāw itnā shadīd thā ki use bardāsht karnā nāmumkin-sā ho gayā aur ham jān se hāth dho baiṭhe. ⁹ Ham ne mahsūs kiyā ki hameñ sazā-e-maut dī gai hai. Lekin yih is lie huā tāki ham apne āp par bharosā na karen balki Allāh par jo murdoñ ko zindā kar detā hai. ¹⁰ Usī ne hameñ aisī haibatnāk maut se bachāyā aur wuh āindā bhī hameñ bachāegā. Aur ham ne us par ummīd rakhī hai ki wuh hameñ ek bār phir bachāegā. ¹¹ Āp bhī apnī duāon se hamārī madad kar rahe haiñ. Yih kitnī ḳhūbsūrat bāt hai ki Allāh bahutoñ kī duāon ko sun kar ham par mehrbānī karegā aur natīje meñ bahutere hamāre lie shukr karenge.

Paulus ke Mansūboñ meñ Tabdīlī

¹² Yih bāt hamāre lie faḳhr kā bāis hai ki hamārā zamīr sāf hai. Kyoñki ham ne Allāh ke sāmne sādādilī aur ḳhulūs

se zindagī guzārī hai, aur ham ne apnī insānī hikmat par inhisār nahīn kiyā balki Allāh ke fazl par. Duniyā meñ aur ḳhāskar āp ke sāth hamārā rawaiyā aisā hī rahā hai. ¹³ Ham to āp ko aisī koī bāt nahīn likhte jo āp parh yā samajh nahīn sakte. Aur mujhe ummīd hai ki āp ko pūre taur par samajh āegī, ¹⁴ agarche āp filhāl sab kuchh nahīn samajhte. Kyoñki jab āp ko sab kuchh samajh āegā tab āp Ḳhudāwand Isā ke din ham par utnā faḳhr kar sakeñge jitnā ham āp par.

¹⁵ Chūnki mujhe is kā pūrā yaqīn thā is lie main pahle āp ke pās ānā chāhtā thā tāki āp ko dugnī barkat mil jāe. ¹⁶ Ḳhayāl yih thā ki main āp ke hān se ho kar Makiduniyā jāūñ aur wahāñ se āp ke pās wāpas āūñ. Phir āp sūbā Yahūdiyā ke safr ke lie taiyāriyāñ karne meñ merī madad karke mujhe āge bhej sakte the. ¹⁷ Āp mujhe batāeñ ki kyā main ne yih mansūbā yoñ hī banāyā thā? Kyā main duniyāwī logoñ kī tarah mansūbe banā letā hūñ jo ek hī lamhe meñ “Jī hān” aur “Jī nahīn” kahte haiñ? ¹⁸ Lekin Allāh wafādār hai aur wuh merā gawāh hai ki ham āp ke sāth bāt karte waqt “Nahīn” ko “Hān” ke sāth nahīn milāte. ¹⁹ Kyoñki Allāh kā Farzand Isā Masīh jis kī munādī main, Silās aur Tīmuthiyus ne kī wuh bhī aisā nahīn hai. Us ne kabhī bhī “Hān” ko “Nahīn” ke sāth nahīn milāyā balki us meñ Allāh kī hatmī “Jī hān” wujūd meñ āī. ²⁰ Kyoñki wuhī Allāh ke tamām wādoñ kī “Hān” hai. Is lie ham usī ke wasīle se “Āmīn” (Jī hān) kah kar Allāh ko jalāl dete haiñ. ²¹ Aur Allāh ḳhud hameñ aur āp ko Masīh meñ mazbūt kar detā hai. Usī ne hameñ masah karke maḳhsūs kiyā hai. ²² Usī ne ham par apnī muhr lagā kar zāhir kiyā hai ki ham us kī milkiyat haiñ aur usī ne hameñ Rūhul-quds de kar apne wādoñ kā bayānā adā kiyā hai.

²³ Agar main jhūṭ bolūñ to Allāh mere ḳhilāf gawāhī de. Bāt yih hai ki main āp ko bachāne ke lie Kurinthus wāpas na āyā. ²⁴ Matlab yih nahīn ki ham imān ke muāmale meñ āp par hukūmat karnā chāhte haiñ. Nahīn, ham āp ke sāth mil kar ḳhidmat karte haiñ tāki āp ḳhushī se bhar jāeñ, kyoñki āp to imān kī mārifat qāym haiñ.

2

¹ Chunāñche main ne faislā kiyā ki main dubārā āp ke pās nahīn āūngā, warnā āp ko bahut ḡham khānā paṛegā. ² Kyoñki agar main āp ko dukh pahuñchāūñ to kaun mujhe ḳhush karegā? Yih wuh shaḳhs nahīn karegā jise main ne dukh pahuñchāyā hai. ³ Yihī wajah hai ki main ne āp ko yih likh diyā. Main nahīn chāhtā thā ki āp ke pās ā kar unhīn logoñ se ḡham khāūñ jinheñ mujhe ḳhush karnā chāhie.

Kyonki mujhe āp sab ke bāre meñ yaqīn hai ki merī k̄hushī āp sab kī k̄hushī hai. ⁴ Maiñ ne āp ko nihāyat ranjīdā aur pareshān hālat meñ ānsū bahā bahā kar likh diyā. Maqsad yih nahīn thā ki āp ḡhamgīn ho jāeñ balki maiñ chāhtā thā ki āp jān leñ ki maiñ āp se kitnī gahrī muhabbat rakhtā hūñ.

Mujrim ko Muāf Kar Diyā Jāe

⁵ Agar kisī ne dukh pahuñchāyā hai to mujhe nahīn balki kisī had tak āp sab ko. (Maiñ zyādā saḡhtī se bāt nahīn karnā chāhtā.) ⁶ Lekin mazkūrā shaḡhs ke lie yih kāfī hai ki use jamāt ke aksar logoñ ne sazā dī hai. ⁷ Ab zarūrī hai ki āp use muāf karke tasallī deñ, warnā wuh ḡham khā khā kar tabāh ho jāegā. ⁸ Chunāñche maiñ is par zor denā chāhtā hūñ ki āp use apnī muhabbat kā ehsās dilāeñ. ⁹ Maiñ ne yih mālūm karne ke lie āp ko likhā ki kyā āp imtihān meñ pūre utreñge aur har bāt meñ tābe raheñge. ¹⁰ Jise āp kuchh muāf karte haiñ use maiñ bhī muāf kartā hūñ. Aur jo kuchh maiñ ne muāf kiyā, agar mujhe kuchh muāf karne kī zarūrat thī, wuh maiñ ne āp kī khātir Masīh ke huzūr muāf kiyā hai ¹¹ tāki Iblīs ham se fāydā na uṭhāe. Kyonki ham us kī chāloñ se k̄hūb wāqif haiñ.

Troās meñ Paulus kī Pareshānī

¹² Jab maiñ Masīh kī k̄hushk̄habrī sunāne ke lie Troās gayā to K̄hudāwand ne mere lie āge k̄hidmat karne kā ek darwāzā khol diyā. ¹³ Lekin jab mujhe apnā bhāī Titus wahāñ na milā to maiñ bechain ho gayā aur unheñ k̄hairbād kah kar sūbā Makiduniyā chalā gayā.

Masīh meñ Fatah

¹⁴ Lekin K̄hudā kā shukr hai! Wuhī hamāre āge āge chaltā hai aur ham Masīh ke qaidī ban kar us kī fatah manāte hue us ke pīchhe pīchhe chalte haiñ. Yoñ Allāh hamāre wasīle se har jagah Masīh ke bāre meñ ilm k̄hushbū kī tarah phailātā hai. ¹⁵ Kyonki ham Masīh kī k̄hushbū haiñ jo Allāh tak pahuñchtī hai aur sāth sāth logoñ meñ bhī phailtī hai, najāt pāne wāloñ meñ bhī aur halāk hone wāloñ meñ bhī. ¹⁶ Bāz logoñ ke lie ham maut kī mohlak bū haiñ jabki bāz ke lie ham zindagibakhsh k̄hushbū haiñ. To kaun yih zimmedārī nibhāne ke lāyq hai? ¹⁷ Kyonki ham aksar logoñ kī tarah Allāh ke kalām kī tijārat nahīn karte, balki yih jān kar ki ham Allāh ke huzūr meñ haiñ aur us ke bheje hue haiñ ham k̄hulūsdilī se logoñ se bāt karte haiñ.

3

Nae Ahd ke Khādim

¹ Kyā ham dubārā apnī khūbiyon kā dhandorā pīt rahe haiñ? Yā kyā ham bāz logoñ kī mānind haiñ jinheñ āp ko sifārishī khat dene yā āp se aise khat likhwāne kī zarūrat hotī hai? ² Nahīn, āp to khud hamārā khat haiñ jo hamāre dilon par likhā huā hai. Sab ise pahchān aur paṛh sakte haiñ. ³ Yih sāf zāhir hai ki āp Masīh kā khat haiñ jo us ne hamārī khidmat ke zariye likh diyā hai. Aur yih khat siyāhī se nahīn balki zindā Khudā ke Rūh se likhā gayā, patthar kī taḁhtiyon par nahīn balki insānī dilon par.

⁴ Ham yih is lie yaqīn se kah sakte haiñ kyonki ham Masīh ke wasīle se Allāh par etamād rakhte haiñ. ⁵ Hamāre andar to kuchh nahīn hai jis kī binā par ham dāwā kar sakte ki ham yih kām karne ke lāyq haiñ. Nahīn, hamārī liyāqat Allāh kī taraf se hai. ⁶ Usī ne hameñ nae ahd ke khādim hone ke lāyq banā diyā hai. Aur yih ahd likhī huī sharīat par mabnī nahīn hai balki Rūh par, kyonki likhī huī sharīat ke asar se ham mar jāte haiñ jabki Rūh hameñ zindā kar detā hai.

⁷ Sharīat ke hurūf patthar kī taḁhtiyon par kandā kie gae aur jab use diyā gayā to Allāh kā jalāl zāhir huā. Yih jalāl itnā tez thā kī Isrāīlī Mūsā ke chehre ko lagātār dekh na sake. Agar us chīz kā jalāl itnā tez thā jo ab mansūkh hai ⁸ to kyā Rūh ke nizām kā jalāl is se kahīn zyādā nahīn hogā? ⁹ Agar purānā nizām jo hameñ mujrim ṭhahrātā thā jalālī thā to phir nayā nizām jo hameñ rāstbāz qarār detā hai kahīn zyādā jalālī hogā. ¹⁰ Hāñ, pahle nizām kā jalāl nae nizām ke zabardast jalāl kī nisbat kuchh bhī nahīn hai. ¹¹ Aur agar us purāne nizām kā jalāl bahut thā jo ab mansūkh hai to phir us nae nizām kā jalāl kahīn zyādā hogā jo qāym rahegā.

¹² Pas chūnki ham aisī ummīd rakhte haiñ is lie baṛī dilerī se khidmat karte haiñ. ¹³ Ham Mūsā kī mānind nahīn haiñ jis ne sharīat sunāne ke ikhtitām par apne chehre par niqāb ḁāl liyā tāki Isrāīlī use takte na raheñ jo ab mansūkh hai. ¹⁴ To bhī wuh zahnī taur par aṛ gae. Kyonki āj tak jab purāne ahdnāme kī tilāwat kī jāti hai to yihī niqāb qāym hai. Āj tak niqāb ko haṭāyā nahīn gayā kyonki yih ahd sirf Masīh meñ mansūkh hotā hai. ¹⁵ Hāñ, āj tak jab Mūsā kī sharīat paṛhī jāti hai to yih niqāb un ke dilon par paṛā rahtā hai. ¹⁶ Lekin jab bhī koī Khudāwand kī taraf rujū kartā hai to yih niqāb haṭāyā jāta hai, ¹⁷ kyonki Khudāwand Rūh hai aur jahāñ Khudāwand kā Rūh hai wahāñ azādī hai. ¹⁸ Chunānche ham sab jin ke chehron se niqāb haṭāyā

gayā hai Ḳhudāwand kā jalāl mun'akis karte aur qadam baqadam jalāl pāte hue Masīh kī sūrat meñ badalte jāte haiñ. Yih Ḳhudāwand hī kā kām hai jo Rūh hai.

4

Miṭṭi ke Bartanon meñ Ruhānī Ḳhazānā

¹ Pas chūnki hameñ Allāh ke rahm se yih ḳhidmat saunpī gaī hai is lie ham bedil nahīn ho jāte. ² Ham ne chhupī huī sharmnāk bāteñ mustarad kar dī haiñ. Na ham chālākī se kām karte, na Allāh ke kalām meñ tahrīf karte haiñ. Balki hameñ apnī sifārish kī zarūrat bhī nahīn, kyonki jab ham Allāh ke huzūr logon par haqīqat ko zāhir karte haiñ to hamārī neknāmī ḳhud baḳhud har ek ke zamīr par zāhir ho jāti hai. ³ Aur agar hamārī ḳhushḳhabrī niqāb tale chhupī huī bhī ho to wuh sirf un ke lie chhupī huī hai jo halāk ho rahe haiñ. ⁴ Is jahān ke sharīr Ḳhudā ne un ke zahnon ko andhā kar diyā hai jo imān nahīn rakhte. Is lie wuh Allāh kī ḳhushḳhabrī kī jalālī raushnī nahīn dekh sakte. Wuh yih paighām nahīn samajh sakte jo Masīh ke jalāl ke bāre meñ hai, us ke bāre meñ jo Allāh kī sūrat hai. ⁵ Kyonki ham apnā prachār nahīn karte balki Īsā Masīh kā paighām sunāte haiñ ki wuh Ḳhudāwand hai. Apne āp ko ham Īsā kī ḳhātir āp ke ḳhādim qarār dete haiñ. ⁶ Kyonki jis Ḳhudā ne farmāyā, “Andhere meñ se raushnī chamke,” us ne hamāre dilon meñ apnī raushnī chamakne dī tāki ham Allāh kā wuh jalāl jān leñ jo Īsā Masīh ke chehre se chamaktā hai.

⁷ Lekin ham jin ke andar yih ḳhazānā hai ām miṭṭi ke bartanon kī mānind haiñ tāki zāhir ho ki yih zabardast quwwat hamārī taraf se nahīn balki Allāh kī taraf se hai. ⁸ Log hameñ chāron taraf se dabāte haiñ, lekin koī hameñ kuchal kar ḳhatm nahīn kar saktā. Ham uljhan meñ paṛ jāte haiñ, lekin ummīd kā dāman hāth se jāne nahīn dete. ⁹ Log hameñ izā dete haiñ, lekin hameñ akelā nahīn chhoṛā jātā. Logon ke dhakkon se ham zamīn par gir jāte haiñ, lekin ham tabāh nahīn hote. ¹⁰ Har waqt ham apne badan meñ Īsā kī maut lie phirte haiñ tāki Īsā kī zindagī bhī hamāre badan meñ zāhir ho jāe. ¹¹ Kyonki har waqt hameñ zindā hālat meñ Īsā kī ḳhātir maut ke hawāle kar diyā jātā hai tāki us kī zindagī hamāre fānī badan meñ zāhir ho jāe. ¹² Yon ham meñ maut kā asar kām kartā hai jabki āp meñ zindagī kā asar.

¹³ Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Main imān lāyā aur is lie bolā.” Hameñ imān kā yihī Rūh hāsil hai is lie ham bhī imān lāne kī wajah se bolte haiñ. ¹⁴ Kyonki ham jānte haiñ ki jis ne Ḳhudāwand Īsā ko murdon meñ se zindā kar diyā

hai wuh Īsā ke sāth hameñ bhī zindā karke āp logon samet apne huzūr kharā karegā. ¹⁵ Yih sab kuchh āp ke fāyde ke lie hai. Yon Allāh kā fazl āge barhte barhte mazīd bahut-se logon tak pahunch rahā hai aur natīje meñ wuh Allāh ko jalāl de kar shukrguzārī kī duāon meñ bahut izāfā kar rahe haiñ.

Īmān kī Zindagī

¹⁶ Isī wajah se ham bedil nahīn ho jāte. Beshak zāhirī taur par ham khatm ho rahe haiñ, lekin andar hī andar roz baroz hamārī tajdīd hotī jā rahī hai. ¹⁷ Kyoñki hamārī maujūdā musibat halkī aur pal-bhar kī hai, aur wuh hamāre lie ek aisā abadī jalāl paidā kar rahī hai jis kī nisbat maujūdā musibat kuchh bhī nahīn. ¹⁸ Is lie ham dekhī huī chīzon par ghaur nahīn karte balki andekhī chīzon par. Kyoñki dekhī huī chīzeñ ārizī haiñ, jabki andekhī chīzeñ abadī haiñ.

5

¹ Ham to jānte haiñ ki jab hamārī duniyāwī jhoñprī jis meñ ham rahte haiñ girāī jāegī to Allāh hameñ āsmān par ek makān degā, ek aisā abadī ghar jise insānī hāthon ne nahīn banāyā hogā. ² Is lie ham is jhoñprī meñ karāhte haiñ aur āsmānī ghar pahan lene kī shadīd ārzū rakhte haiñ, ³ kyoñki jab ham use pahan leñge to ham nange nahīn pāe jāeñge. ⁴ Is jhoñprī meñ rahte hue ham bojh tale karāhte haiñ. Kyoñki ham apnā fānī libās utārnā nahīn chāhte balki us par āsmānī ghar kā libās pahan lenā chāhte haiñ tāki zindagī wuh kuchh nigal jāe jo fānī hai. ⁵ Allāh ne khud hameñ is maqsad ke lie taiyār kiya hai aur usī ne hameñ Rūhul-quds ko āne wāle jalāl ke baiāne ke taur par de diyā hai.

⁶ Chunāñche ham hameshā haoslā rakhte haiñ. Ham jānte haiñ ki jab tak apne badan meñ rihāishpazīr haiñ us waqt tak Khudāwand ke ghar se dūr haiñ. ⁷ Ham zāhirī chīzon par bharosā nahīn karte balki imān par chalte haiñ. ⁸ Hāñ, hamārā haoslā buland hai balki ham zyādā yih chāhte haiñ ki apne jismānī ghar se rawānā ho kar Khudāwand ke ghar meñ raheñ. ⁹ Lekin khāh ham apne badan meñ hoñ yā na, ham isī koshish meñ rahte haiñ ki Khudāwand ko pasand āeñ. ¹⁰ Kyoñki lāzim hai ki ham sab Masīh ke takht-e-adālat ke sāmne hāzir ho jāeñ. Wahāñ har ek ko us kām kā ajr milegā jo us ne apne badan meñ rahte hue kiya hai, khāh wuh achchhā thā yā burā.

Masīh ke wasīle se Hamārī Allāh ke sāth Dostī

¹¹ Ab ham K̄hudāwand ke k̄hauf ko jān kar logoñ ko samjhāne kī koshish karte haiñ. Ham to Allāh ke sāmne pūre taur par zāhir haiñ. Aur maiñ ummīd rakhtā hūn ki ham āp ke zamīr ke sāmne bhī zāhir haiñ. ¹² Kyā ham yih bāt karke dubārā apnī sifārish kar rahe haiñ? Nahīn, āp ko ham par faḡhr karne kā mauqā de rahe haiñ tāki āp un ke jawāb meñ kuchh kah sakeñ jo zāhirī bātoñ par sheḡhī mārte aur dilī bāteñ nazarandāz karte haiñ. ¹³ Kyoñki agar ham beḡhud hue to Allāh kī k̄hātīr, aur agar hosh meñ haiñ to āp kī k̄hātīr. ¹⁴ Bāt yih hai ki Masīh kī muhabbat hameñ majbūr kar detī hai, kyoñki ham is natīje par pahuñch gae haiñ ki ek sab ke lie muā. Is kā matlab hai ki sab hī mar gae haiñ. ¹⁵ Aur wuh sab ke lie is lie muā tāki jo zindā haiñ wuh apne lie na jīeñ balki us ke lie jo un kī k̄hātīr muā aur phir jī ūthā.

¹⁶ Is wajah se ham ab se kisī ko bhī duniyāwī nigāh se nahīn dekhte. Pahle to ham Masīh ko bhī is zāwiye se dekhte the, lekin yih waqt guzar gayā hai. ¹⁷ Chunāñche jo Masīh meñ hai wuh nayā maḡhlūq hai. Purānī zindagī jātī rahī aur naī zindagī shurū ho gaī hai. ¹⁸ Yih sab kuchh Allāh kī taraf se hai jis ne Masīh ke wasīle se apne sāth hamārā mel-milāp kar liyā hai. Aur usī ne hameñ mel-milāp karāne kī k̄hidmat kī zimmedārī dī hai. ¹⁹ Is k̄hidmat ke taht ham yih paīghām sunāte haiñ ki Allāh ne Masīh ke wasīle se apne sāth duniyā kī sulah karāī aur logoñ ke gunāhoñ ko un ke zimme na lagāyā. Sulah karāne kā yih paīghām us ne hamāre sapurd kar diyā.

²⁰ Paḡ ham Masīh ke elchī haiñ aur Allāh hamāre wasīle se logoñ ko samjhātā hai. Ham Masīh ke wāste āp se minnat karte haiñ ki Allāh kī sulah kī peshkash ko qabūl karen tāki us kī āp ke sāth sulah ho jāe. ²¹ Masīh begunāh thā, lekin Allāh ne use hamārī k̄hātīr gunāh ṡhahrāyā tāki hameñ us meñ rāstbāz qarār diyā jāe.

6

¹ Allāh ke hamk̄hidmat hote hue ham āp se minnat karte haiñ ki jo faẓl āp ko milā hai wuh zāe na jāe. ² Kyoñki Allāh farmātā hai, “Qabūliyat ke waqt maiñ ne terī sunī, najāt ke din terī madad kī.” Suneñ! Ab qabūliyat kā waqt ā gayā hai, ab najāt kā din hai.

³ Ham kisī ke lie bhī ṡhokar kā bāis nahīn bante tāki log hamārī k̄hidmat meñ nuqs na nikāl sakeñ. ⁴ Hāñ, hameñ sifārish kī zarūrat hī nahīn, kyoñki Allāh ke k̄hādīm hote hue ham har hālat meñ apnī neknāmī zāhir karte haiñ: jab ham sabar se musībateñ, mushkilāt aur āfateñ bardāshht karte haiñ, ⁵ jab log hameñ mārte aur qaid meñ

dālte haiñ, jab ham beqābū hujūmon kā sāmnā karte haiñ, jab ham mehnat-mashaqqat karte, rāt ke waqt jāgte aur bhūke rahte haiñ, ⁶ jab ham apnī pākīzagī, ilm, sabar aur mehrbān sulūk kā izhār karte haiñ, jab ham Rūhul-quds ke wasīle se haqīqī muhabbat rakhte, ⁷ sachchī bāteñ karte aur Allāh kī qudrat se logoñ kī k̄hidmat karte haiñ. Ham apnī neknāmī is meñ bhī zāhir karte haiñ ki ham donoñ hāthoñ se rāstbāzī ke hathiyār thāme rakhte haiñ. ⁸ Ham apnī k̄hidmat jāri rakhte haiñ, chāhe log hamārī izzat karen chāhe be'izzatī, chāhe wuh hamārī burī riport deñ chāhe achchhī. Agarche hamārī k̄hidmat sachchī hai, lekin log hameñ daḡhābāz qarār dete haiñ. ⁹ Agarche log hameñ jānte haiñ to bhī hameñ nazarandāz kiyā jātā hai. Ham marte marte zindā rahte haiñ aur log hameñ mār mār kar qatl nahīn kar sakte. ¹⁰ Ham ḡham khā khā kar har waqt k̄hush rahte haiñ, ham ḡharīb hālat meñ bahutoñ ko daulatmand banā dete haiñ. Hamāre pās kuchh nahīn hai, to bhī hameñ sab kuchh hāsīl hai.

¹¹ Kurinthus ke azīzo, ham ne khul kar āp se bāt kī hai, hamārā dil āp ke lie kushādā ho gayā hai. ¹² Jo jagah ham ne dil meñ āp ko dī hai wuh ab tak kam nahīn huī. Lekin āp ke diloñ meñ hamāre lie koī jagah nahīn rahī. ¹³ Ab maiñ āp se jo mere bachche haiñ darḡhāst kartā hūñ ki jawāb meñ hameñ bhī apne diloñ meñ jagah deñ.

Ḡhairmasīhī Asarāt se K̄habardār

¹⁴ Ḡhairīmāndāroñ ke sāth mil kar ek jue tale zindagī na guzāreñ, kyoñki rāstī kā nārāstī se kyā wāstā hai? Yā raushnī tārīkī ke sāth kyā tālluq rakh saktī hai? ¹⁵ Masīh aur Iblīs ke darmiyān kyā mutābiqat ho saktī hai? Īmāndār kā ḡhairīmāndār ke sāth kyā wāstā hai? ¹⁶ Allāh ke maqdis aur butoñ meñ kyā ittafāq ho saktā hai? Ham to zindā K̄hudā kā ghar haiñ. Allāh ne yoñ farmāyā hai,

“Maiñ un ke darmiyān sukūnat karūnga aur un meñ phirūnga.

Maiñ un kā K̄hudā hūngā,
aur wuh merī qaum hoñge.”

¹⁷ Chunāñche Rab farmātā hai,
“Is lie un meñ se nikal āo
aur un se alag ho jāo.

Kisī nāpāk chīz ko na chhūnā,
to phir maiñ tumheñ qabūl karūnga.

¹⁸ Maiñ tumhārā Bāp hūngā
aur tum mere beṭe-beṭiyāñ hoge,
Rab Qādir-e-mutlaq farmātā hai.”

7

¹ Mere azīzo, yih tamām wāde ham se kie gae haiñ. Is lie āeñ, ham apne āp ko har us chīz se pāk-sāf kareñ jo jism aur rūh ko ālūdā kar detī hai. Aur ham Ḳhudā ke ḳhauf meñ mukammal taur par muḳaddas banane ke lie koshāñ raheñ.

Paulus kī Ḳhushī

² Hameñ apne dil meñ jagah deñ. Na ham ne kisī se nāinsāfi kī, na kisī ko bigāṛā yā us se ḡhalat fāydā uṭhāyā. ³ Maiñ yih bāt āp ko mujrim ṭhahrāne ke lie nahīñ kah rahā. Maiñ āp ko pahle batā chukā hūñ ki āp hameñ itne azīz haiñ ki ham āp ke sāth marne aur jīne ke lie taiyār haiñ. ⁴ Is lie maiñ āp se khul kar bāt kartā hūñ aur maiñ āp par baṛā faḳhr bhī kartā hūñ. Is nāte se mujhe pūrī tasallī hai, aur hamārī tamām musībatoñ ke bāwujūd merī ḳhushī ki intahā nahīñ.

⁵ Kyoñki jab ham Makiduniyā pahuñche to ham jism ke lihāz se ārām na kar sake. Musībatoñ ne hameñ har taraf se gher liyā. Dūsroñ kī taraf se jhagaṛoñ se aur dil meñ tarah tarah ke ḍar se nipaṭnā paṛā. ⁶ Lekin Allāh ne jo dabe huoñ ko tasallī baḳhshtā hai Titus ke āne se hamārī hauslā-afzāi kī. ⁷ Hamārā hauslā na sirf us ke āne se baṛh gayā balki un hauslā-afzā bātoñ se bhī jin se āp ne use tasallī dī. Us ne hameñ āp kī ārzū, āp kī āh-o-zārī aur mere lie āp kī sargarmī ke bāre meñ riport dī. Yih sun kar merī ḳhushī mazīd baṛh gai.

⁸ Kyoñki agarche maiñ ne āp ko apne ḳhat se dukh pahuñchāyā to bhī maiñ pachhtātā nahīñ. Pahle to maiñ ḳhat likhne se pachhtāyā, lekin ab maiñ dekhtā hūñ ki jo dukh us ne āp ko pahuñchāyā wuh sirf ārizī thā ⁹ aur us ne āp ko taubā tak pahuñchāyā. Yih sun kar maiñ ab ḳhushī manātā hūñ, is lie nahīñ ki āp ko dukh uṭhānā paṛā hai balki is lie ki is dukh ne āp ko taubā tak pahuñchāyā. Allāh ne yih dukh apnī marzī pūrī karāne ke lie istemāl kiyā, is lie āp ko hamārī taraf se koī nuqsān na pahuñchā. ¹⁰ Kyoñki jo dukh Allāh apnī marzī pūrī karāne ke lie istemāl kartā hai us se taubā paidā hotī hai aur us kā anjām najāt hai. Is meñ pachhtāne kī gunjāish hī nahīñ. Is ke baraks duniyāwī dukh kā anjām maut hai. ¹¹ Āp ḳhud dekheñ ki Allāh ke is dukh ne āp meñ kyā paidā kiyā hai: kitnī sanjīdagī, apnā difā karne kā kitnā josh, ḡhalat harkatoñ par kitnā ḡhussā, kitnā ḳhauf, kitnī chāhat, kitnī sargarmī. Āp sazā dene ke lie kitne taiyār the! Āp ne har lihāz se sābit kiyā hai ki āp is muāmale meñ bequṣūr haiñ.

¹² Ġharz, agarche main ne āp ko likhā, lekin maqsad yih nahīn thā ki ġhalat harkateñ karne wāle ke bāre meñ likhūn yā us ke bāre meñ jis ke sāth ġhalat kām kiyā gayā. Nahīn, maqsad yih thā ki Allāh ke huzūr āp par zāhir ho jāe ki āp hamāre lie kitne sargarm haiñ. ¹³ Yihī wajah hai ki hamārā hauslā baḥ gayā hai.

Lekin na sirf hamārī hauslā-afzāi huī hai balki ham yih dekh kar be'intahā ḡhush hue ki Titus kitnā ḡhush thā. Wuh kyon ḡhush thā? Is lie ki us kī rūh āp sab se tar-o-tāzā huī. ¹⁴ Us ke sāmne main ne āp par faḡhr kiyā thā, aur main sharmindā nahīn huā kyonki yih bāt durust sābit huī hai. Jis tarah ham ne āp ko hameshā sachchī bāteñ batāi haiñ usī tarah Titus ke sāmne āp par hamārā faḡhr bhī durust niklā. ¹⁵ Āp use nihāyat azīz haiñ kyonki wuh āp sab kī farmānbardārī yād kartā hai, ki āp ne ḡarte aur kānpte hue use ḡhushāmdīd kahā. ¹⁶ Main ḡhush hūn ki main har lihāz se āp par etamād kar saktā hūn.

8

Yahūdiyā ke Ġharībōñ ke lie Hadiyā

¹ Bhāiyo, ham āp kī tawajjuh us fazl kī taraf dilānā chāhte haiñ jo Allāh ne sūbā Makiduniyā kī jamātoñ par kiyā. ² Jis musibat meñ wuh phañse hue haiñ us se un kī saḡht āzmāish huī. To bhī un kī be'intahā ḡhushī aur shadīd ġhurbat kā natījā yih niklā ki unhoñ ne baḡī faiyāzdilī se hadiyā diyā. ³ Main gawāh hūn ki jitnā wuh de sake utnā unhoñ ne de diyā balki is se bhī zyādā. Apnī hī taraf se ⁴ unhoñ ne baḡe zor se ham se minnat kī ki hameñ bhī Yahūdiyā ke muḡaddasīn kī ḡhidmat karne kā mauḡā deñ, ham bhī dene ke fazl meñ sharīk honā chāhte haiñ. ⁵ Aur unhoñ ne hamārī ummīd se kahīñ zyādā kiyā! Allāh kī marzī se un kā pahlā qadam yih thā ki unhoñ ne apne āp ko Ḳhudāwand ke lie maḡhsūs kiyā. Un kā dūsra qadam yih thā ki unhoñ ne apne āp ko hamāre lie maḡhsūs kiyā. ⁶ Is par ham ne Titus kī hauslā-afzāi kī ki wuh āp ke pās bhī hadiyā jamā karne kā wuh silsilā anjām tak pahuñchāe jo us ne shurū kiyā thā. ⁷ Āp ke pās sab kuchh kasrat se pāyā jāta hai, ḡhāh imān ho, ḡhāh kalām, ilm, mukammal sargarmī yā ham se muhabbat ho. Ab is bāt kā ḡhayāl rakheñ ki āp yih hadiyā dene meñ bhī apnī kasīr daulat kā izhār karen.

⁸ Merī taraf se yih koī hukm nahīn hai. Lekin dūsroñ kī sargarmī ke pesh-e-nazar main āp kī bhī muhabbat parakh rahā hūn ki wuh kitnī haḡiqī hai. ⁹ Āp to jānte haiñ ki hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ne āp par kaisā fazl kiyā

hai, ki agarche wuh daulatmand thā to bhī wuh āp kī khātir gharīb ban gayā tāki āp us kī ghurbat se daulatmand ban jāen.

¹⁰ Is muāmale meñ merā mashwarā suneñ, kyonki wuh āp ke lie mufid sābit hogā. Pichhle sāl āp pahlī jamāt the jo na sirf hadiyā dene lagī balki ise denā bhī chāhtī thī.

¹¹ Ab use takmīl tak pahuñchāen jo āp ne shurū kar rakhā hai. Dene kā jo shauq āp rakhte haiñ wuh amal meñ lāyā jāe. Utnā deñ jitnā āp de sakeñ. ¹² Kyonki agar āp dene kā shauq rakhte haiñ to phir Allāh āp kā hadiyā us binā par qabūl karegā jo āp de sakte haiñ, us binā par nahīn jo āp nahīn de sakte.

¹³ Kahne kā matlab yih nahīn ki dūsron ko ārām dilāne ke bāis āp khud musibat meñ paṛ jāen. Bāt sirf yih hai ki logon ke hālāt kuchh barābar hone chāhieñ. ¹⁴ Is waqt to āp ke pās bahut hai aur āp un kī zarūrat pūrī kar sakte haiñ. Bād meñ kisī waqt jab un ke pās bahut hogā to wuh āp kī zarūrat bhī pūrī kar sakeñge. Yoñ āp ke hālāt kuchh barābar raheñge, ¹⁵ jis tarah kalām-e-muqaddas meñ bhī likhā hai, “Jis ne zyādā jamā kiyā thā us ke pās kuchh na bachā. Lekin jis ne kam jamā kiyā thā us ke pās bhī kāfi thā.”

Titus aur Us ke Sāthī

¹⁶ Khudā kā shukr hai jis ne Titus ke dil meñ wuhī josh paidā kiyā hai jo main āp ke lie rakhtā hūñ. ¹⁷ Jab ham ne us kī hauslā-afzāi kī ki wuh āp ke pās jāe to wuh na sirf is ke lie taiyār huā balki baṛā sargarm ho kar khud baṛhud āp ke pās jāne ke lie rawānā huā. ¹⁸ Ham ne us ke sāth us bhāi ko bhej diyā jis kī khidmat kī tārif tamām jamāteñ kartī haiñ, kyonki use Allāh kī khushkhabrī sunāne kī nemat milī hai. ¹⁹ Use na sirf āp ke pās jānā hai balki jamāton ne use muqarrar kiyā hai ki jab ham hadiye ko Yarūshalam le jāeñge to wuh hamāre sāth jāe. Yoñ ham yih khidmat adā karte waqt Khudāwand ko jalāl deñge aur apnī sargarmī kā izhār kareñge.

²⁰ Kyonki us baṛe hadiye ke pesh-e-nazar jo ham le jāeñge ham is se bachnā chāhte haiñ ki kisī ko ham par shak karne kā mauqā mile. ²¹ Hamārī pūrī koshish yih hai ki wuhī kuchh kareñ jo na sirf Khudāwand kī nazar meñ durst hai balki insān kī nazar meñ bhī.

²² Un ke sāth ham ne ek aur bhāi ko bhī bhej diyā jis kī sargarmī ham ne kāi mauqon par parkhī hai. Ab wuh mazid sargarm ho gayā hai, kyonki wuh āp par baṛā etamād kartā hai. ²³ Jahān tak Titus kā tālluq hai, wuh merā sāthī aur hamkhidmat hai. Aur jo bhāi us ke sāth haiñ unheñ

jamāton ne bhejā hai. Wuh Masīh ke lie izzat kā bāis haiñ. ²⁴ Un par apnī muhabbat kā izhār karke yih zāhir karen ki ham āp par kyon fakh̄r karte haiñ. Phir yih bāt Ḳhudā ki dīgar jamāton ko bhī nazar āegī.

9

Muqaddasīn kī Madad

¹ Asal meñ is kī zarūrat nahīn ki main āp ko us kām ke bāre meñ likhūn jo hameñ Yahūdiyā ke muqaddasīn kī ḳhidmat meñ karnā hai. ² Kyonki main āp kī garmjoshī jāntā hūn, aur main Makiduniyā ke imāndāron ke sāmne āp par fakh̄r kartā rahā hūn ki “Aḳhayā ke log pichhle sāl se dene ke lie taiyār the.” Yon āp kī sargarmī ne zyādātar logon ko ḳhud dene ke lie ubhārā. ³ Ab main ne in bhāiyon ko bhej diyā hai tāki hamārā āp par fakh̄r bebuniyād na nikle balki jis tarah main ne kahā thā āp taiyār raheñ. ⁴ Aisā na ho ki jab main Makiduniyā ke kuchh bhāiyon ko sāth le kar āp ke pās pahuñchūngā to āp taiyār na hūn. Us waqt main, balki āp bhī sharmindā honge ki main ne āp par itnā etamād kiyā hai. ⁵ Is lie main ne is bāt par zor denā zarūrī samjhā ki bhāi pahle hī āp ke pās ā kar us hadiye kā intazām karen jis kā wādā āp ne kiyā hai. Kyonki main chāhtā hūn ki mere āne tak yih hadiyā jamā kiyā gayā ho aur aisā na lage jaisā ise mushkil se āp se nikalnā parā. Is ke bajāe āp kī saḳhāwat zāhir ho jāe.

⁶ Yād rahe ki jo shaḳhs bīj ko bachā bachā kar botā hai us kī fasal bhī utnī kam hogī. Lekin jo bahut bīj botā hai us kī fasal bhī bahut zyādā hogī. ⁷ Har ek utnā de jitnā dene ke lie us ne pahle apne dil meñ ṭhahrā liyā hai. Wuh is meñ taklīf yā majbūrī mahsūs na kare, kyonki Allāh us se muhabbat rakhtā hai jo ḳhushī se detā hai. ⁸ Aur Allāh is qābil hai ki āp ko āp kī zarūriyāt se kahīn zyādā de. Phir āp ke pās har waqt aur har lihāz se kāfī hogā balki itnā zyādā ki āp har qism kā nek kām kar sakeñge. ⁹ Chunāñche kalām-e-muqaddas meñ yih bhī likhā hai, “Us ne faiyāzī se zarūratmāndoñ meñ ḳhairāt bikher dī, us kī rāstbāzī hameshā tak qāym rahegī.” ¹⁰ Ḳhudā hī bīj bone wāle ko bīj muhaiyā kartā aur use khāne ke lie roṭī detā hai. Aur wuh āp ko bhī bīj de kar us meñ izāfā karegā aur āp kī rāstbāzī kī fasal ugne degā. ¹¹ Hāñ, wuh āp ko har lihāz se daulatmand banā degā aur āp har mauqe par faiyāzī se de sakeñge. Chunāñche jab ham āp kā hadiyā un ke pās le jāeñge jo zarūratmand haiñ to wuh Ḳhudā kā shukr kareñge. ¹² Yon āp na sirf muqaddasīn kī zarūriyāt pūrī kareñge balki wuh āp kī is ḳhidmat se itne muta'assir ho

jāenge ki wuh baṛe josh se Ḳhudā kā bhī shukriyā adā kareṅge. ¹³ Āp kī ḳhidmat ke natīje meṅ wuh Allāh ko jalāl deṅge. Kyoṅki āp kī un par aur tamām imāndāron par saḳhāwat kā izhār sābit karegā ki āp Masīh kī ḳhushḳhabrī na sirf taslīm karte haiṅ balki us ke tābe bhī rahte haiṅ. ¹⁴ Aur jab wuh āp ke lie duā kareṅge to āp ke ārzūmand raheṅge, is lie ki Allāh ne āp ko kitnā baṛā faẓl de diyā hai. ¹⁵ Allāh kā us kī nāqābil-e-bayān baḳhshish ke lie shukr ho!

10

Paulus Apnī Ḳhidmat kā Difā Kartā Hai

¹ Maiṅ āp se apīl kartā hūṅ, maiṅ Paulus jis ke bāre meṅ kahā jātā hai ki maiṅ āp ke rūbarū ājiz hotā hūṅ aur sirf āp se dūr ho kar diler hotā hūṅ. Masīh kī halīmī aur narmī ke nām meṅ ² maiṅ āp se minnat kartā hūṅ ki mujhe āp ke pās ā kar itnī dilerī se un logoṅ se nipatnā na paṛe jo samajhte haiṅ ki hamārā chāl-chalan duniyāwī hai. Kyoṅki filhāl aisā lagtā hai ki is kī zarūrat hogī. ³ Beshak ham insān hī haiṅ, lekin ham duniyā kī tarah jang nahīn laṛte. ⁴ Aur jo hathiyār ham is jang meṅ istemāl karte haiṅ wuh is duniyā ke nahīn haiṅ, balki unheṅ Allāh kī taraf se qīle ḍhā dene kī quwwat hāsīl hai. In se ham ḡhalat ḳhayālāt ke ḍhāṅche ⁵ aur har ūnchī chīz ḍhā dete haiṅ jo Allāh ke ilm-o-irfān ke ḳhilāf ḳharī ho jātī hai. Aur ham har ḳhayāl ko qaid karke Masīh ke tābe kar dete haiṅ. ⁶ Hāṅ, āp ke pūre taur par tābe ho jāne par ham har nāfarmānī kī sazā dene ke lie taiyār hoṅge.

⁷ Āp sirf zāhirī bātoṅ par ḡhaur kar rahe haiṅ. Agar kisī ko is bāt kā etamād ho ki wuh Masīh kā hai to wuh is kā bhī ḳhayāl kare ki ham bhī usī kī tarah Masīh ke haiṅ. ⁸ Kyoṅki agar maiṅ us iḳhtiyār par mazīd faḳhr bhī karūṅ jo Ḳhudāwand ne hameṅ diyā hai to bhī maiṅ sharmindā nahīn hūṅgā. Ḡhaur karen ki us ne hameṅ āp ko ḍhā dene kā nahīn balki āp kī ruhānī tāmīr karne kā iḳhtiyār diyā hai. ⁹ Maiṅ nahīn chāhtā ki aisā lage jaise maiṅ āp ko apne ḳhatoṅ se ḍarāne kī koshish kar rahā hūṅ. ¹⁰ Kyoṅki bāz kahte haiṅ, “Paulus ke ḳhat zordār aur zabardast haiṅ, lekin jab wuh ḳhud hāzir hotā hai to wuh kamzor aur us ke bolne kā tarz hiqāratāmez hai.” ¹¹ Aise log is bāt kā ḳhayāl karen ki jo bāteṅ ham āp se dūr hote hue apne ḳhatoṅ meṅ pesh karte haiṅ unḥīn bātoṅ par ham amal kareṅge jab āp ke pās āenge.

¹² Ham to apne āp ko un meṅ shumār nahīn karte jo apnī tārif karke apnī sifārish karte rahte haiṅ, na apnā un ke sāth muwāzanā karte haiṅ. Wuh kitne besamajh haiṅ jab

wuh apne āp ko meyār banā kar usī par apne āp ko jānchte haiñ aur apnā muwāzanā apne āp se karte haiñ. ¹³ Lekin ham munāsib had se zyādā faḡhr nahīn kareñge balki sirf us had tak jo Allāh ne hamāre lie muqarrar kiyā hai. Aur āp bhī is had ke andar ā jāte haiñ. ¹⁴ Is meñ ham munāsib had se zyādā faḡhr nahīn kar rahe, kyonki ham to Masīh kī ḡhushḡhabrī le kar āp tak pahuñch gae haiñ. Agar aisā na hotā to phir aur bāt hotī. ¹⁵ Ham aise kām par faḡhr nahīn karte jo dūsron kī mehnat se saranjām diyā gayā hai. Is meñ bhī ham munāsib haddon ke andar rahte haiñ, balki ham yih ummīd rakhte haiñ ki āp kā imān baḡh jāe aur yon hamārī qadar-o-qīmat bhī Allāh kī muqarrarā had tak baḡh jāe. Ḳhudā kare ki āp meñ hamārā yih kām itnā baḡh jāe ¹⁶ ki ham Allāh kī ḡhushḡhabrī āp se āge jā kar bhī sunā sakeñ. Kyonki ham us kām par faḡhr nahīn karnā chāhte jise dūsre kar chuke haiñ.

¹⁷ Kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Faḡhr karne wālā Ḳhudāwand hī par faḡhr kare.” ¹⁸ Jab log apnī tārif karke apnī sifārish karte haiñ to is meñ kyā hai! Is se wuh sahīh sābit nahīn hote, balki aham bāt yih hai ki Ḳhudāwand hī is kī tasdīq kare.

11

Paulus aur Jhūṭe Rasūl

¹ Ḳhudā kare ki jab main apnī hamāqat kā kuchh izhār kartā hūñ to āp mujhe bardāsht kareñ. Hāñ, zarūr mujhe bardāsht kareñ, ² kyonki main āp ke lie Allāh kī-sī ḡhairat rakhtā hūñ. Main ne āp kā rishtā ek hī mard ke sāth bāndhā, aur main āp ko pākdāman kuñwārī kī haisiyat se us mard Masīh ke huzūr pesh karnā chāhtā thā. ³ Lekin afsos, mujhe ḡar hai ki āp Hawwā kī tarah gunāh meñ gir jāenge, ki jis tarah sānp ne apnī chālākī se Hawwā ko dhokā diyā usī tarah āp kī soch bhī bigaḡ jāegī aur wuh ḡhulūdīlī aur pāk lagan ḡhatm ho jāegī jo āp Masīh ke lie mahsūs karte haiñ. ⁴ Kyonki āp ḡhushī se har ek ko bardāsht karte haiñ jo āp ke pās ā kar ek farq qism kā Isā pesh kartā hai, ek aisā Isā jo ham ne āp ko pesh nahīn kiyā thā. Aur āp ek aisī rūh aur aisī “Ḳhushḡhabrī” qabūl karte haiñ jo us Rūh aur ḡhushḡhabrī se bilkul farq hai jo āp ko ham se milī thī.

⁵ Merā nahīn ḡhayāl ki main in nām-nihād ‘ḡhās’ rasūlon kī nisbat kam hūñ. ⁶ Ho saktā hai ki main bolne meñ māhir nahīn hūñ, lekin yih mere ilm ke bāre meñ nahīn kahā jā saktā. Yih ham ne āp ko sāf sāf aur har lihāz se dikhāyā hai.

⁷ Main ne Allāh kī khushkhabrī sunāne ke lie āp se koī bhī muāwazā na liyā. Yon main ne apne āp ko nīchā kar diyā tāki āp ko sarfarāz kar diyā jāe. Kyā is meñ mujh se ghaltī huī? ⁸ Jab main āp kī khidmat kar rahā thā to mujhe Khudā kī digar jamāton se paise mil rahe the, yānī āp kī madad karne ke lie main unheñ lūṭ rahā thā. ⁹ Aur jab main āp ke pās thā aur zarūratmand thā to main kisī par bojh na banā, kyonki jo bhāi Makiduniyā se āe unhoñ ne merī zarūriyāt pūrī kīn. Māzī meñ main āp par bojh na banā aur āindā bhī nahīn banūngā. ¹⁰ Masih kī us sachchāi kī qasam jo mere andar hai, Aḳhayā ke pūre sūbe meñ koī mujhe is par faḳhr karne se nahīn rokegā. ¹¹ Main yih kyon kah rahā hūn? Is lie ki main āp se muhabbat nahīn rakhtā? Khudā hī jāntā hai ki main āp se muhabbat rakhtā hūn.

¹² Aur jo kuchh main ab kar rahā hūn wuhī kartā rahūngā, tāki main nām-nihād rasūlon ko wuh mauqā na dūn jo wuh ḍhūnḍ rahe haiñ. Kyonki yihī un kā maqsad hai ki wuh faḳhr karke yih kah sakeñ ki wuh ham jaise haiñ. ¹³ Aise log to jhūṭe rasūl haiñ, dhokebāz mazdūr jinhoñ ne Masih ke rasūlon kā rūp dhār liyā hai. ¹⁴ Aur kyā ajab, kyonki Iblis bhī nūr ke farishte kā rūp dhār kar ghūmtā-phirtā hai. ¹⁵ To phir yih baṛī bāt nahīn ki us ke chele rāstbāzī ke khādīm kā rūp dhār kar ghūmte-phirte haiñ. Un kā anjām un ke āmāl ke mutābiq hī hogā.

Rasūl Hone kī Wajah se Paulus kī Īzārasānī

¹⁶ Main dubārā kahtā hūn ki koī mujhe ahmaq na samjhe. Lekin agar āp yih socheñ bhī to kam az kam mujhe ahmaq kī haisiyat se qabūl karen tāki main bhī thorā-bahut apne āp par faḳhr karūn. ¹⁷ Asal meñ jo kuchh main ab bayān kar rahā hūn wuh Khudāwand ko pasand nahīn hai, balki main ahmaq kī tarah bāt kar rahā hūn. ¹⁸ Lekin chūnki itne log jismānī taur par faḳhr kar rahe haiñ is lie main bhī faḳhr karūnga. ¹⁹ Beshak āp khud itne dānishmand haiñ ki āp ahmaqon ko khushī se bardāsht karte haiñ. ²⁰ Hāñ, balki āp yih bhī bardāsht karte haiñ jab log āp ko ghulām banāte, āp ko lūṭte, āp se ghalat fāydā uṭhāte, nakhre karte aur āp ko thappaṛ mārte haiñ. ²¹ Yih kah kar mujhe sharm ātī hai ki ham itne kamzor the ki ham aisā na kar sake.

Lekin agar koī kisī bāt par faḳhr karne kī jurrat kare (main ahmaq kī-sī bāt kar rahā hūn) to main bhī utnī hī jurrat karūnga. ²² Kyā wuh Ibrānī haiñ? Main bhī hūn. Kyā wuh Isrāīlī haiñ? Main bhī hūn. Kyā wuh Ibrāhīm kī aulād haiñ? Main bhī hūn. ²³ Kyā wuh Masih ke khādīm haiñ? (Ab to main goyā bekhud ho gayā hūn ki is tarah kī bāteñ kar rahā hūn!) Main un se zyādā Masih kī khidmat

kartā hūn. Main ne un se kahīn zyādā mehnat-mashaqqat kī, zyādā dafā jel meñ rahā, mere zyādā saḡhtī se koṛe lagāe gae aur main bār bār marne ke khatron meñ rahā hūn. ²⁴ Mujhe Yahūdiyōn se pānch dafā 39 koṛōn kī sazā milī hai. ²⁵ Tīn dafā Romiyōn ne mujhe lāṭhī se mārā. Ek bār mujhe sangsār kiyā gayā. Jab main samundar meñ safr kar rahā thā to tīn martabā merā jahāz tabāh huā. Hāñ, ek dafā mujhe jahāz ke tabāh hone par ek pūrī rāt aur din samundar meñ guzārñā paṛā. ²⁶ Mere beshumār safrōn ke daurān mujhe kāī tarah ke khatron kā sāmñā karnā paṛā, dariyāōn aur ḡakuōn kā khatrā, apne hamwatanōn aur Ghairyahūdiyōn ke hamloñ kā khatrā. Jahān bhī main gayā hūn wahān yih khatre maujūd rahe, kḡhāh main shahr meñ thā, kḡhāh ghairābād ilāqe meñ yā samundar meñ. Jhūṭe bhāiyōn kī taraf se bhī khatre rahe haiñ. ²⁷ Main ne jāñfishānī se saḡht mehnat-mashaqqat kī hai aur kāī rāt jāgtā rahā hūn, main bhūkā aur pyāsā rahā hūn, main ne bahut roze rakhe haiñ. Mujhe sardī aur nangepan kā tajrabā huā hai. ²⁸ Aur yih un fikron ke alāwā hai jo main Kḡhudā kī tamām jamāton ke lie mahsūs kartā hūn aur jo mujhe dabātī rahtī haiñ. ²⁹ Jab koī kamzor hai to main apne āp ko bhī kamzor mahsūs kartā hūn. Jab kisī ko gḡhalat rāh par lāyā jātā hai to main us ke lie shadīd ranjish mahsūs kartā hūn.

³⁰ Agar mujhe faḡhr karnā paṛe to main un chīzon par faḡhr karūñga jo merī kamzor hālat zāhir kartī haiñ. ³¹ Hamārā Kḡhudā aur Kḡhudāwand Īsā kā Bāp (us kī hamd-o-sanā abad tak ho) jāntā hai ki main jhūṭ nahīn bol rahā. ³² Jab main Damishq Shahr meñ thā to bādshāh Aritās ke gawarnar ne shahr ke tamām darwāzon par apne pahredār muqarrar kie tāki wuh mujhe giriftār karen. ³³ Lekin shahr kī fasīl meñ ek darīchā thā, aur mujhe ek ṭokre meñ rakh kar wahān se utārā gayā. Yōñ main us ke hāthōn se bach niklā.

12

Paulus par Kāī Bāton kā Inkishāf

¹ Lāzim hai ki main kuchh aur faḡhr karūñ. Agarche is kā koī fāyḡdā nahīn, lekin ab main un royāōn aur inkishāfāt kā zikr karūñga jo Kḡhudāwand ne mujh par zāhir kie. ² Main Masīh meñ ek ādmī ko jāntā hūñ jise chaudah sāl hue chhīn kar tīsre āsmān tak pahuñchāyā gayā. Mujhe nahīn patā ki use yih tajrabā jism meñ yā is ke bāhar huā. Kḡhudā jāntā hai. ³ Hāñ, Kḡhudā hī jāntā hai ki wuh jism meñ thā yā nahīn. Lekin yih main jāntā hūñ ⁴ ki use

chhīn kar firdaus meñ lāyā gayā jahān us ne nāqābil-e-bayān bāteñ sunīn, aisī bāteñ jin kā zikr karnā insān ke lie rawā nahīn. ⁵ Is qism ke ādmī par maiñ faḡhr karūnga, lekin apne āp par nahīn. Maiñ sirf un bātoñ par faḡhr karūnga jo merī kamzor hālat ko zāhir kartī haiñ. ⁶ Agar maiñ faḡhr karnā chāhtā to is meñ ahmaq na hotā, kyonki maiñ haqīqat bayān kartā. Lekin maiñ yih nahīn karūnga, kyonki maiñ chāhtā hūñ ki sab kī mere bāre meñ rāy sirf us par munhasir ho jo maiñ kartā yā bayān kartā hūñ. Koī mujhe is se zyādā na samjhe.

⁷ Lekin mujhe in ālā inkishāfāt kī wajah se ek kāñṭā chubho diyā gayā, ek taklifdeh chīz jo mere jism meñ dhañsī rahtī hai tāki maiñ phūl na jāūñ. Iblīs kā yih paighambar mere mukke mārṭā rahtā hai tāki maiñ maḡhrūr na ho jāūñ. ⁸ Tīn bār maiñ ne Ḳhudāwand se iltijā kī ki wuh ise mujh se dūr kare. ⁹ Lekin us ne mujhe yihī jawāb diyā, “Merā fazl tere lie kāfī hai, kyonki merī qudrat kā pūrā izhār terī kamzor hālat hī meñ hotā hai.” Is lie maiñ mazīd ḡhushī se apnī kamzoriyoñ par faḡhr karūnga tāki Masīh kī qudrat mujh par ṭaharī rahe. ¹⁰ Yihī wajah hai ki maiñ Masīh kī ḡhātir kamzoriyoñ, gāliyoñ, majbūriyoñ, izārasāniyoñ aur pareshāniyoñ meñ ḡhush hūñ, kyonki jab maiñ kamzor hotā hūñ tab hī maiñ tāqatwar hotā hūñ.

Paulus kī Kurinthyoñ ke lie Fikr

¹¹ Maiñ bewuqūf ban gayā hūñ, lekin āp ne mujhe majbūr kar diyā hai. Chāhie thā ki āp hī dūsroñ ke sāmne mere haq meñ bāt karte. Kyonki beshak maiñ kuchh bhī nahīn hūñ, lekin in nām-nihād ḡhās rasūloñ ke muqābale meñ maiñ kisī bhī lihāz se kam nahīn hūñ. ¹² Jo muta'addid ilāhī nishān, mojize aur zabardast kām mere wasīle se hue wuh sābit karte haiñ ki maiñ rasūl hūñ. Hāñ, wuh baṛī sābitqadmī se āp ke darmiyān kie gae. ¹³ Jo ḡhidmat maiñ ne āp ke darmiyān kī, kyā wuh Ḳhudā kī dīgar jamātoñ meñ merī ḡhidmat kī nisbat kam thī? Hargiz nahīn! Is meñ farq sirf yih thā ki maiñ āp ke lie mālī bojh na banā. Mujhe muāf kareñ agar mujh se is meñ ḡhaltī huī hai.

¹⁴ Ab maiñ tīsrī bār āp ke pās āne ke lie taiyār hūñ. Is martabā bhī maiñ āp ke lie bojh kā bāis nahīn banūngā, kyonki maiñ āp kā māl nahīn balki āp hī ko chāhtā hūñ. Āḡhir bachchoñ ko mān-bāp kī madad ke lie māl jamā nahīn karnā chāhie balki mān-bāp ko bachchoñ ke lie. ¹⁵ Maiñ to baṛī ḡhushī se āp ke lie har ḡharchā uṭhā lūngā balki apne āp ko bhī ḡharch kar dūngā. Kyā āp mujhe kam pyār kareñge agar maiñ āp se zyādā muhabbat rakhūñ?

¹⁶ Ṭhīk hai, main āp ke lie bojh na banā. Lekin bāz sochte haiñ ki main chālāk hūñ aur āp ko dhoke se apne jāl meñ phaṅsā liyā. ¹⁷ Kis tarah? Jin logon ko main ne āp ke pās bhejā kyā main ne un meñ se kisī ke zariye āp se ḡhalat fāydā uṭhāyā? ¹⁸ Main ne Titus kī haoslā-afzāi kī ki wuh āp ke pās jāe aur dūsre bhāi ko bhī sāth bhej diyā. Kyā Titus ne āp se ḡhalat fāydā uṭhāyā? Hargiz nahīñ! Kyoñki ham donoñ ek hī rūh meñ ek hī rāh par chalte haiñ.

¹⁹ Āp kāfī der se soch rahe hoñge ki ham āp ke sāmne apnā difā kar rahe haiñ. Lekin aisā nahīñ hai balki ham Masīh meñ hote hue Allāh ke huzūr hī yih kuchh bayān kar rahe haiñ. Aur mere azīzo, jo kuchh bhī ham karte haiñ ham āp kī tāmīr karne ke lie karte haiñ. ²⁰ Mujhe ḍar hai ki jab main āuñgā to na āp kī hālat mujhe pasand āegī, na merī hālat āp ko. Mujhe ḍar hai ki āp meñ jhagarā, hasad, ḡhussā, ḡhudḡharzī, buhtān, gapbāzī, ḡhurūr aur betartībī pāi jāegī. ²¹ Hāñ, mujhe ḍar hai ki aglī dafā jab āuñgā to Allāh mujhe āp ke sāmne nīchā dikhāegā, aur main un bahutoñ ke lie ḡham khāuñgā jinhoñ ne mazī meñ gunāh karke ab tak apnī nāpākī, zinākārī aur aiyāshī se taubā nahīñ kī.

13

Ākhirī Tambīh aur Salām

¹ Ab main tīsrī dafā āp ke pās ā rahā hūñ. Kalām-e-muḡaddas ke mutābiq lāzim hai ki har ilzām kī tasdīq do yā tīn gawāhoñ se kī jāe. ² Jab main dūsri dafā āp ke pās āyā thā to main ne pahle se āp ko āgāh kiyā thā. Ab main āp se dūr yih bāt dubārā kahtā hūñ ki jab main wāpas āuñgā to na wuh bacheñge jinhoñ ne pahle gunāh kiyā thā na dīgar log. ³ Jo bhī sabūt āp māñg rahe haiñ ki Masīh mere zariye boltā hai wuh main āp ko dūngā. Āp ke sāth sulūk meñ Masīh kamzor nahīñ hai. Nahīñ, wuh āp ke darmiyān hī apnī quwwat kā izhār kartā hai. ⁴ Kyoñki agarche use kamzor hālat meñ maslūb kiyā gayā, lekin ab wuh Allāh kī qudrat se zindā hai. Isī tarah ham bhī us meñ kamzor haiñ, lekin Allāh kī qudrat se ham āp kī ḡhidmat karte waqt us ke sāth zindā haiñ.

⁵ Apne āp ko jāñch kar mālūm karen ki kyā āp kā imān qāym hai? Ḳhud apne āp ko parkheñ. Kyā āp nahīñ jānte ki Īsā Masīh āp meñ hai? Agar nahīñ to is kā matlab hotā ki āp kā imān nāmaḡbūl sābit hotā. ⁶ Lekin mujhe ummīd hai ki āp itnā pahchān leñge ki jahāñ tak hamārā tālluḡ hai ham nāmaḡbūl sābit nahīñ hue haiñ. ⁷ Ham Allāh se duā karte haiñ ki āp se koī ḡhaltī na ho jāe. Bāt yih nahīñ ki logon ke

sāmne ham sahīh nikleñ balki yih ki āp sahīh kām kareñ, chāhe log hameñ ḡhud nākām kyon na qarār den. ⁸ Kyonki ham haqīqat ke ḡhilāf khare nahīn ho sakte balki sirf us ke haq meñ. ⁹ Ham ḡhush haiñ jab āp tāqatwar haiñ go ham ḡhud kamzor haiñ. Aur hamārī duā yih hai ki āp kāmīl ho jāeñ. ¹⁰ Yihī wajah hai ki maiñ āp se dūr rah kar likhtā hūñ. Phir jab maiñ āūngā to mujhe apnā iḡhtiyār istemāl karke āp par sakhtī nahīn karnī paḡegī. Kyonki Ḡhudāwand ne mujhe yih iḡhtiyār āp ko dhā dene ke lie nahīn balki āp ko tāmīr karne ke lie diyā hai.

¹¹ Bhāiyo, āḡhir meñ maiñ āp ko salām kahtā hūñ. Sudhar jāeñ, ek dūsre kī hauslā-afzāī kareñ, ek hī soch rakheñ aur sulah-salāmatī ke sāth zindagī guzāreñ. Phir muhabbat aur salāmatī kā Ḡhudā āp ke sāth hogā.

¹² Ek dūsre ko muḡaddas bosā denā. Tamām muḡaddasīn āp ko salām kahte haiñ.

¹⁴ Ḡhudāwand Isā Masīh kā fazl, Allāh kī muhabbat aur Rūhul-quds kī rifāqat āp sab ke sāth hotī rahe.

Galatiyoñ

¹ Yih khat Paulus rasul kī taraf se hai. Mujhe na kisī guroh ne muqarrar kiyā na kisī shaḡhs ne balki Īsā Masīh aur Ḳhudā Bāp ne jis ne use murdoñ meñ se zindā kar diyā.

² Tamām bhāi bhī jo mere sāth haiñ Galatiyā kī jamātoñ ko salām kahte haiñ.

³ Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

⁴ Masīh wuhī hai jis ne apne āp ko hamāre gunāhoñ kī ḡhātīr qurbān kar diyā aur yoñ hameñ is maujūdā sharīr jahān se bachā liyā hai, kyonki yih Allāh hamāre Bāp kī marzī thī. ⁵ Usī kā jalāl abad tak hotā rahe! Āmīn.

Ek hī Ḳhushḡhabrī

⁶ Maiñ hairān hūñ! Āp itnī jaldī se use tark kar rahe haiñ jis ne Masīh ke fazl se āp ko bulāyā. Aur ab āp ek farḡ qism kī “Ḳhushḡhabrī” ke pīchhe lag gae haiñ. ⁷ Asal meñ yih Allāh kī ḡhushḡhabrī hai nahīñ. Bas kuchh log āp ko uljhan meñ ḡāl kar Masīh kī ḡhushḡhabrī meñ tabdīlī lānā chāhte haiñ. ⁸ Ham ne to aslī ḡhushḡhabrī sunāī aur jo is se farḡ paīḡhām sunātā hai us par lānat, ḡhāh ham ḡhud aisā karen ḡhāh āsmān se koī farishtā utar kar yih ḡhālat paīḡhām sunāe. ⁹ Ham yih pahle bayān kar chuke haiñ aur ab maiñ dubārā kahtā hūñ ki agar koī āp ko aisī “Ḳhushḡhabrī” sunāe jo us se farḡ hai jise āp ne qabūl kiyā hai to us par lānat!

¹⁰ Kyā maiñ is meñ yih koshish kar rahā hūñ ki log mujhe qabūl karen? Hargiz nahīñ! Maiñ chāhtā hūñ ki Allāh mujhe qabūl kare. Kyā merī koshish yih hai ki maiñ logoñ ko pasand āūñ? Agar maiñ ab tak aisā kartā to Masīh kā ḡhādīm na hotā.

Paulus Kis Tarah Rasūl Ban Gayā

¹¹ Bhāiyo, maiñ chāhtā hūñ ki āp jān leñ ki jo ḡhushḡhabrī maiñ ne sunāī wuh insān kī taraf se nahīñ hai.

¹² Na mujhe yih paīḡhām kisī insān se milā, na yih mujhe kisī ne sikhāyā hai balki Īsā Masīh ne ḡhud mujh par yih paīḡhām zāhir kiyā.

¹³ Āp ne to ḡhud sun liyā hai ki maiñ us waḡt kis tarah zindagī guzārtā thā jab Yahūdī mazhab kā pairokār thā. Us waḡt maiñ ne kitne josh aur shiddat se Allāh kī jamāt ko izā pahuñchāī. Merī pūrī koshish yih thī ki yih jamāt khatm ho jāe. ¹⁴ Yahūdī mazhab ke lihāz se maiñ aksar dīgar hamumr

Yahūdiyōn par sabqat le gayā thā. Hān, maiñ apne bāpdādā kī riwāyatoñ kī pairawī meñ had se zyādā sargarm thā.

¹⁵ Lekin Allāh ne apne fazl se mujhe paidā hone se peshtar hī chun kar apnī k̄hidmat karne ke lie bulāyā. Aur jab us ne apnī marzī se ¹⁶ apne Farzand ko mujh par zāhir kiyā tāki maiñ us ke bāre meñ Ġhairyahūdiyōn ko k̄hushk̄habrī sunāūñ to maiñ ne kisī bhī shakhs se mashwarā na liyā. ¹⁷ Us waqt maiñ Yarūshalam bhī na gayā tāki un se milūñ jo mujh se pahle rasūl the balki maiñ sīdhā Arab chalā gayā aur bād meñ Damishq wāpas āyā. ¹⁸ Is ke tīn sāl bād hī maiñ Patras se shanāsā hone ke lie Yarūshalam gayā. Wahān maiñ pandrah din us ke sāth rahā. ¹⁹ Is ke alāwā maiñ ne sirf K̄hudāwand ke bhāi Yāqūb ko dekhā, kisī aur rasūl ko nahīñ.

²⁰ Jo kuchh maiñ likh rahā hūñ Allāh gawāh hai ki wuh sahīh hai. Maiñ jhūṭ nahīñ bol rahā.

²¹ Bād meñ maiñ Mulk-e-Shām aur Kilikiyā chalā gayā. ²² Us waqt sūbā Yahūdiyā meñ Masīh kī jamāteñ mujhe nahīñ jāntī thīñ. ²³ Un tak sirf yih k̄habar pahuñchī thī ki jo ādmī pahle hameñ īzā pahuñchā rahā thā wuh ab k̄hud us īmān kī k̄hushk̄habrī sunātā hai jise wuh pahle k̄hatm karnā chāhtā thā. ²⁴ Yih sun kar unhoñ ne merī wajah se Allāh kī tamjīd kī.

2

Paulus aur Dīgar Rasūl

¹ Chaudah sāl ke bād maiñ dubārā Yarūshalam gayā. Is dafā Barnabās sāth thā. Maiñ Titus ko bhī sāth le kar gayā. ² Maiñ ek mukāshafe kī wajah se gayā jo Allāh ne mujh par zāhir kiyā thā. Merī alahdagī meñ un ke sāth mīṭing hūi jo asar-o-rasūkh rakhte haiñ. Is meñ maiñ ne unheñ wuh k̄hushk̄habrī pesh kī jo maiñ Ġhairyahūdiyōn ko sunātā hūñ. Maiñ nahīñ chāhtā thā ki jo dauṛ maiñ dauṛ rahā hūñ yā māzī meñ dauṛā thā wuh āk̄hirkār befāydā nikle. ³ Us waqt wuh yahān tak mere haq meñ the ki unhoñ ne Titus ko bhī apnā k̄hatnā karwāne par majbūr nahīñ kiyā, agarche wuh Ġhairyahūdī hai. ⁴ Aur chand yihī chāhte the. Lekin yih jhūṭe bhāi the jo chupke se andar ghus āe the tāki jāsūs ban kar hamārī us āzādī ke bāre meñ mālūmāt hāsīl kar leñ jo hameñ Masīh meñ milī hai. Yih hameñ ghulām banānā chāhte the, ⁵ lekin ham ne lamhā-bhar un kī bāt na māñī aur na un ke tābe hue tāki Allāh kī k̄hushk̄habrī kī sachchāi ap ke darmiyān qāym rahe.

⁶ Aur jo rāhnumā samjhe jāte the unhoñ ne merī bāt meñ koī izāfā na kiyā. (Asl meñ mujhe koī parwā nahīñ ki un kā

asar-o-rasūkh thā ki nahīn. Allāh to insān kī zāhirī hālat kā lihāz nahīn kartā.) ⁷ Baharhāl unhoñ ne dekhā ki Allāh ne mujhe Ġhairyahūdiyōñ ko Masīh kī khushkhabrī sunāne kī zimmedārī dī thī, bilkul usī tarah jis tarah us ne Patras ko Yahūdiyōñ ko yih paighām sunāne kī zimmedārī dī thī. ⁸ Kyoñki jo kām Allāh Yahūdiyōñ ke rasūl Patras kī k̄hidmat ke wasīle se kar rahā thā wuhī kām wuh mere wasīle se bhī kar rahā thā, jo Ġhairyahūdiyōñ kā rasūl hūn. ⁹ Yāqūb, Patras aur Yūhannā ko jamāt ke satūn mānā jātā thā. Jab unhoñ ne jān liyā ki Allāh ne is nāte se mujhe k̄hās fazl diyā hai to unhoñ ne mujh se aur Barnabās se dahnā hāth milā kar is kā izhār kiyā ki wuh hamāre sāth haiñ. Yoñ ham muttafiq hue ki Barnabās aur main Ġhairyahūdiyōñ meñ k̄hidmat kareñge aur wuh Yahūdiyōñ meñ. ¹⁰ Unhoñ ne sirf ek bāt par zor diyā ki ham zarūratmandoñ ko yād rakheñ, wuhī bāt jise main hameshā karne ke lie koshāñ rahā hūn.

Antākiyā meñ Paulus Patras ko Malāmat Kartā Hai

¹¹ Lekin jab Patras Antākiyā Shahr āyā to main ne rūbarū us kī muḡhālafat kī, kyoñki wuh apne rawaiye ke sabab se mujrim ṭhahrā. ¹² Jab wuh āyā to pahle wuh Ġhairyahūdī imāndāroñ ke sāth khānā khātā rahā. Lekin phir Yāqūb ke kuchh azīz āe. Usī waqt Patras pīchhe haṭ kar Ġhairyahūdiyōñ se alag huā, kyoñki wuh un se ḍartā thā jo Ġhairyahūdiyōñ kā k̄hatnā karwāne ke haq meñ the. ¹³ Bāqī Yahūdī bhī is riyākārī meñ shāmil hue, yahāñ tak ki Barnabās ko bhī un kī riyākārī se bahkāyā gayā. ¹⁴ Jab main ne dekhā ki wuh us sīdhī rāh par nahīn chal rahe haiñ jo Allāh kī khushkhabrī kī sachchāi par mabnī hai to main ne sab ke sāmne Patras se kahā, “Āp Yahūdī haiñ. Lekin āp Ġhairyahūdī kī tarah zindagī guzār rahe haiñ, Yahūdī kī tarah nahīn. To phir yih kaisī bāt hai ki āp Ġhairyahūdiyōñ ko Yahūdī riwāyāt kī pairawī karne par majbūr kar rahe haiñ?”

Sab Īmān se Najāt Pāte Haiñ

¹⁵ Beshak ham paidāishī Yahūdī haiñ aur ‘Ġhairyahūdī gunāhgār’ nahīn haiñ. ¹⁶ Lekin ham jānte haiñ ki insān ko shariāt kī pairawī karne se rāstbāz nahīn ṭhahrāyā jātā balki Īsā Masīh par imān lāne se. Ham bhī Masīh Īsā par imān lāe haiñ tāki hameñ rāstbāz qarār diyā jāe, shariāt kī pairawī karne se nahīn balki Masīh par imān lāne se. Kyoñki shariāt kī pairawī karne se kisī ko bhī rāstbāz qarār nahīn diyā jāegā. ¹⁷ Lekin agar Masīh meñ rāstbāz ṭhaharne kī koshish karte karte ham k̄hud gunāhgār sābit

ho jāēñ to kyā is kā matlab yih hai ki Masīh gunāh kā ḡhādīm hai? Hargiz nahīñ! ¹⁸ Agar maiñ shariyat ke us nizām ko dubārā tāmīr karūñ jo maiñ ne dhā diyā to phir maiñ zāhir kartā hūñ ki maiñ mujrim hūñ. ¹⁹ Kyoñki jahāñ tak shariyat kā tālluḡ hai maiñ murdā hūñ. Mujhe shariyat hī se mārā gayā hai tāki Allāh ke lie jī sakūñ. Mujhe Masīh ke sāth maslūb kiyā gayā ²⁰ aur yoñ maiñ ḡhud zindā na rahā balki Masīh mujh meñ zindā hai. Ab jo zindagī maiñ is jism meñ guzārtā hūñ wuh Allāh ke Farzand par īmān lāne se guzārtā hūñ. Usī ne mujh se muhabbat rakh kar mere lie apnī jāñ dī. ²¹ Maiñ Allāh kā fazl radd karne se inkār kartā hūñ. Kyoñki agar kisī ko shariyat kī pairawī karne se rāstbāz ṡhahrāyā jā saktā to is kā matlab yih hotā ki Masīh kā marnā abas thā.

3

Sharīyat yā Īmān

¹ Nāsamajh Galatiyo! Kis ne āp par jādū kar diyā? Āp kī āñkhoñ ke sāmne hī Īsā Masīh aur us kī salībī maut ko sāf sāf pesh kiyā gayā. ² Mujhe ek bāt bataēñ, kyā āp ko shariyat kī pairawī karne se Rūhul-quḡds milā? Hargiz nahīñ! Wuh āp ko us waḡt milā jab āp Masīh ke bāre meñ paighām sun kar us par īmān lāe. ³ Kyā āp itne besamajh haiñ? Āp kī ruhānī zindagī Rūhul-quḡds ke wasīle se shurū huī. To ab āp yih kām apnī insānī koshishoñ se kis tarah takmīl tak pahuñchānā chāhte haiñ? ⁴ Āp ko kāi tarah ke tajrabe hāsīl hue haiñ. Kyā yih sab befāydā the? Yaḡīnan yih befāydā nahīñ the. ⁵ Kyā Allāh is lie āp ko apnā Rūh detā aur āp ke darmiyān mojize kartā hai ki āp shariyat kī pairawī karte haiñ? Hargiz nahīñ, balki is lie ki āp Masīh ke bāre meñ paighām sun kar īmān lāe haiñ.

⁶ Ibrāhīm kī misāl leñ. Us ne Allāh par bharosā kiyā aur is binā par Allāh ne use rāstbāz qarār diyā. ⁷ To phir āp ko jāñ lenā chāhie ki Ibrāhīm kī haḡiqī aulād wuh log haiñ jo īmān rakhte haiñ. ⁸ Kalām-e-muḡaddas ne is bāt kī peshgoī kī ki Allāh ḡhairyahūdiyoñ ko īmān ke zariye rāstbāz qarār degā. Yoñ us ne Ibrāhīm ko yih ḡhushḡhabrī sunāī, “Tamām qaumeñ tujh se barkat pāēḡī.” ⁹ Ibrāhīm īmān lāyā, is lie use barkat milī. Isī tarah sab ko īmān lāne par Ibrāhīm kī-sī barkat miltī hai.

¹⁰ Lekin jo bhī is par takiyā karte haiñ ki hameñ shariyat kī pairawī karne se rāstbāz qarār diyā jāegā un par Allāh kī lānat hai. Kyoñki kalām-e-muḡaddas farmātā hai, “Har ek par lānat jo Shariyat kī Kitāb kī tamām bāteñ ḡāym na rakhe, na in par amal kare.” ¹¹ Yih bāt to sāf hai ki Allāh kisi

ko bhī sharīat kī pairawī karne kī binā par rāstbāz nahīn ṭhahrātā, kyoñki kalām-e-muqaddas ke mutābiq rāstbāz imān hī se jītā rahegā. ¹² Imān kī yih rāh sharīat kī rāh se bilkul farq hai jo kahtī hai, “Jo yoñ karegā wuh jītā rahegā.”

¹³ Lekin Masih ne hamārā fidyā de kar hameñ sharīat kī lānat se āzād kar diyā hai. Yih us ne is tarah kiyā ki wuh hamārī khātir khud lānat banā. Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Jise bhī daraḥt se laṭkāyā gayā hai us par Allāh kī lānat hai.” ¹⁴ Is kā maqsad yih thā ki jo barkat Ibrāhīm ko hāsil huī wuh Masih ke wasīle se Ghairyahūdiyoñ ko bhī mile aur yoñ ham imān lā kar wādā kiyā huā Rūh paēñ.

Sharīat aur Wādā

¹⁵ Bhāiyo, insānī zindagī kī ek misāl leñ. Jab do pārṭiyān kisī muāmale meñ muttāfiq ho kar muāhadā kartī haiñ to koī is muāhade ko mansūkh yā is meñ izāfā nahīn kar saktā. ¹⁶ Ab ghaur kareñ ki Allāh ne apne wāde Ibrāhīm aur us kī aulād se hī kie. Lekin jo lafz Ibrānī meñ aulād ke lie istemāl huā hai is se murād bahut-se afrād nahīn balki ek fard hai aur wuh hai Masih. ¹⁷ Kahne se murād yih hai ki Allāh ne Ibrāhīm se ahd bāndh kar use qāym rakhne kā wādā kiyā. Sharīat jo 430 sāl ke bād dī gaī is ahd ko radd karke Allāh kā wādā mansūkh nahīn kar saktī. ¹⁸ Kyoñki agar Ibrāhīm kī mīrās sharīat kī pairawī karne se miltī to phir wuh Allāh ke wāde par munhasir na hotī. Lekin aisā nahīn thā. Allāh ne ise apne wāde kī binā par Ibrāhīm ko de diyā.

¹⁹ To phir sharīat kā kyā maqsad thā? Use is lie wāde ke alāwā diyā gayā tāki logoñ ke gunāhoñ ko zāhir kare. Aur use us waqt tak qāym rahnā thā jab tak Ibrāhīm kī wuh aulād na ā jātī jis se wādā kiyā gayā thā. Allāh ne apnī sharīat farishtoñ ke wasīle se Mūsā ko de dī jo Allāh aur logoñ ke bīch meñ darmiyānī rahā. ²⁰ Ab darmiyānī us waqt zarūrī hotā hai jab ek se zyādā pārṭiyoñ meñ ittafaq karāne kī zarūrat hai. Lekin Allāh jo ek hī hai us ne darmiyānī istemāl na kiyā jab us ne Ibrāhīm se wādā kiyā.

Sharīat kā Maqsad

²¹ To kyā is kā matlab yih hai ki sharīat Allāh ke wādoñ ke khilāf hai? Hargiz nahīn! Agar insān ko aisī sharīat mili hotī jo zindagī dilā saktī to phir sab us kī pairawī karne se rāstbāz ṭhaharte. ²² Lekin kalām-e-muqaddas farmātā hai ki pūrī duniyā gunāh ke qabze meñ hai. Chunāñche hameñ Allāh kā wādā sirf Īsā Masih par imān lāne se hāsil hotā hai.

²³ Is se pahle ki imān kī yih rāh dastyāb huī sharīat ne hameñ qaid karke mahfūz rakhā thā. Is qaid meñ ham

us waqt tak rahe jab tak imān kī rāh zāhir nahīn huī thī. ²⁴ Yoñ shariyat ko hamārī tarbiyat karne kī zimmedārī dī gaī. Use hameñ Masīh tak pahuñchānā thā tāki hameñ imān se rāstbāz qarār diyā jāe. ²⁵ Ab chūnki imān kī rāh ā gaī hai is lie ham shariyat kī tarbiyat ke taht nahīn rahe.

²⁶ Kyoñki Masīh Isā par imān lāne se āp sab Allāh ke farzand ban gae haiñ. ²⁷ Āp meñ se jitnoñ ko Masīh meñ baptismā diyā gayā unhoñ ne Masīh ko pahan liyā. ²⁸ Ab na Yahūdī rahā na Ġhairyahūdī, na ġhulām rahā na āzād, na mard rahā na aurat. Masīh Isā meñ āp sab ke sab ek haiñ. ²⁹ Shart yih hai ki āp Masīh ke hoñ. Tab āp Ibrāhīm kī aulād aur un chīzoñ ke wāris haiñ jin kā wādā Allāh ne kiyā hai.

4

¹ Dekheñ, jo beṭā apne bāp kī milkiyat kā wāris hai wuh us waqt tak ġhulāmoñ se farq nahīn jab tak wuh bālīgh na ho, hālānki wuh pūrī milkiyat kā mālik hai. ² Bāp kī taraf se muqarrar kī huī umr tak dūsre us kī dekh-bhāl karte aur us kī milkiyat sañbhālte haiñ. ³ Isī tarah ham bhī jab bachche the duniyā kī kuwwatoñ ke ġhulām the. ⁴ Lekin jab muqarrarā waqt ā gayā to Allāh ne apne Farzand ko bhej diyā. Ek aurat se paidā ho kar wuh shariyat ke tābe huā ⁵ tāki fidyā de kar hameñ jo shariyat ke tābe the āzād kar de. Yoñ hameñ Allāh ke farzand hone kā martabā milā hai.

⁶ Ab chūnki āp us ke farzand haiñ is lie Allāh ne apne Farzand ke Rūh ko hamāre diloñ meñ bhej diyā, wuh Rūh jo “Abbā” yānī “Ai Bāp” kah kar pukārtā rahtā hai. ⁷ Ġharz ab āp ġhulām na rahe balki beṭe kī haisiyat rakhte haiñ. Aur beṭā hone kā yih matlab hai ki Allāh ne āp ko wāris bhī banā diyā hai.

Paulus kī Galatiyoñ ke lie Fikr

⁸ Māzī meñ jab āp Allāh ko nahīn jānte the to āp un ke ġhulām the jo haqīqat meñ Ḳhudā nahīn haiñ. ⁹ Lekin ab āp Allāh ko jānte haiñ, balki ab Allāh ne āp ko jān liyā hai. To phir āp muṛ kar in kamzor aur ghaṭiyā usūloñ kī taraf kyoñ wāpas jāne lage haiñ? Kyā āp dubārā in kī ġhulāmī meñ ānā chāhte haiñ? ¹⁰ Āp baṛī fikrmandī se khās din, māh, mausam aur sāl manāte haiñ. ¹¹ Mujhe āp ke bāre meñ ḍar hai, kahiñ merī āp par mehnat-mashaqqat zāe na jāe.

¹² Bhāiyo, main āp se iltijā kartā hūn ki merī mānind ban jāeñ, kyoñki main to āp kī mānind ban gayā hūn. Āp ne mere sāth koī ġhalat sulūk nahīn kiyā. ¹³ Āp ko mālūm

hai ki jab main ne pahlī dafā āp ko Allāh kī ḡhushḡhabrī sunāi to is kī wajah mere jism kī kamzor hālat thī. ¹⁴ Lekin agarche merī yih hālat āp ke lie āzmāish kā bāis thī to bhī āp ne mujhe haqīr na jānā, na mujhe nīch samjhā, balki āp ne mujhe yoñ ḡhushāmdīd kahā jaisā ki main Allāh kā koī farishtā yā Masīh Īsā ḡhud hūñ. ¹⁵ Us waqt āp itne ḡhush the! Ab kyā huā hai? Main gawāh hūñ, us waqt agar āp ko mauqā miltā to āp apnī āñkheñ nikāl kar mujhe de dete. ¹⁶ To kyā ab main āp ko haqīqat batāne kī wajah se āp kā dushman ban gayā hūñ?

¹⁷ Wuh dūsre log āp kī dostī pāne kī pūrī jidd-o-jahd kar rahe haiñ, lekin un kī nīyat sāf nahīñ hai. Bas wuh āp ko mujh se judā karnā chāhte haiñ tāki āp unhīn ke haq meñ jidd-o-jahd karte raheñ. ¹⁸ Jab log āp kī dostī pāne kī jidd-o-jahd karte haiñ to yih hai to thīk, lekin is kā maqsad achchhā honā chāhie. Hāñ, sahiḡ jidd-o-jahd har waqt achchhī hotī hai, na sirf is waqt jab main āp ke darmiyān hūñ. ¹⁹ Mere pyāre bachcho! Ab main dubārā āp ko janm dene kā-sā dard mahsūs kar rahā hūñ aur us waqt tak kartā rahūngā jab tak Masīh āp meñ sūrat na pakare. ²⁰ Kāsh main us waqt āp ke pās hotā tāki farq andāz meñ āp se bāt kar saktā, kyonki main āp ke sabab se baḡī uljhan meñ hūñ!

Hājirā aur Sārā kī Misāl

²¹ Āp jo shariyat ke tābe rahnā chāhte haiñ mujhe ek bāt batāeñ, kyā āp wuh bāt nahīñ sunte jo shariyat kahtī hai? ²² Wuh kahtī hai ki Ibrāhīm ke do beṡe the. Ek launḡī kā beṡā thā, ek āzād aurat kā. ²³ Launḡī ke beṡe kī paidāish hasb-e-māmūl thī, lekin āzād aurat ke beṡe kī paidāish ḡhairmāmūlī thī, kyonki us meñ Allāh kā wādā pūrā huā. ²⁴ Jab yih kināyatan samjhā jāe to yih do ḡhawātīn Allāh ke do ahdoñ kī numāindagī kartī haiñ. Pahlī ḡhātūn Hājirā Sīnā Pahār par bandhe hue ahd kī numāindagī kartī hai, aur jo bachche us se paidā hote haiñ wuh ḡhulāmī ke lie muqarrar haiñ. ²⁵ Hājirā jo Arab meñ wāqe pahār Sīnā kī alāmat hai maujūdā shahr Yarūshalam se mutābiqat rakhtī hai. Wuh aur us ke tamām bachche ḡhulāmī meñ zindagī guzārte haiñ. ²⁶ Lekin āsmānī Yarūshalam āzād hai aur wuhī hamārī māñ hai. ²⁷ Kyonki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai,

“ḡhush ho jā, tū jo beaulād hai,
jo bachche ko janm hī nahīñ de saktī.
Buland āwāz se shādiyānā bajā,
tū jise paidāish kā dard na huā.
Kyonki ab tark kī huī aurat ke bachche

shādīshudā aurat ke bachchoñ se zyādā haiñ.”

²⁸ Bhāiyo, āp Is'hāq kī tarah Allāh ke wāde ke farzand haiñ. ²⁹ Us waqt Ismāil ne jo hasb-e-māmūl paidā huā thā Is'hāq ko satāyā jo Rūhul-quds kī qudrat se paidā huā thā. Āj bhī aisā hī hai. ³⁰ Lekin kalām-e-muqaddas meñ kyā farmāyā gayā hai? “Is laundī aur is ke beṭe ko ghar se nikāl deñ, kyonki wuh āzād aurat ke beṭe ke sāth wirsā nahīn pāegā.” ³¹ Ġharz bhāiyo, ham laundī ke farzand nahīn haiñ balki āzād aurat ke.

5

Apnī Āzādī Mahfūz Rakheñ

¹ Masīh ne hameñ āzād rahne ke lie hī āzād kiyā hai. To ab qāym raheñ aur dubārā apne gale meñ ġhulāmī kā juā ḍālne na deñ.

² Suneñ! Maiñ Paulus āp ko batātā hūñ ki agar āp apnā khatnā karwāeñ to āp ko Masīh kā koī fāydā nahīn hogā.

³ Maiñ ek bār phir is bāt kī tasdīq kartā hūñ ki jis ne bhī apnā khatnā karwāyā us kā farz hai ki wuh pūrī shariyat kī pairawī kare. ⁴ Āp jo shariyat kī pairawī karne se rāstbāz bananā chāhte haiñ āp kā Masīh ke sāth koī wāstā na rahā. Hāñ, āp Allāh ke fazl se dūr ho gae haiñ. ⁵ Lekin hameñ ek farq ummīd dilāi gai hai. Ummīd yih hai ki Ḳhudā hī hameñ rāstbāz qarār detā hai. Chunāñche ham Rūhul-quds ke bāis imān rakh kar isī rāstbāzī ke lie tarapte rahte haiñ. ⁶ Kyonki jab ham Masīh Īsā meñ hote haiñ to khatnā karwāne yā na karwāne se koī farq nahīn partā. Farq sirf us imān se partā hai jo muhabbat karne se zāhir hotā hai.

⁷ Āp imān kī dauṛ meñ achchhī taraqqī kar rahe the! To phir kis ne āp ko sachchāi kī pairawī karne se rok liyā?

⁸ Kis ne āp ko ubhārā? Allāh to nahīn thā jo āp ko bulātā hai. ⁹ Dekheñ, thoṛā-sā khamīr tamām gundhe hue āṭe ko khamīr kar detā hai. ¹⁰ Mujhe Ḳhudāwand meñ āp par itnā etamād hai ki āp yihī soch rakhte haiñ. Jo bhī āp meñ afrā-tafrī paidā kar rahā hai use sazā milegī.

¹¹ Bhāiyo, jahāñ tak merā tālluq hai, agar maiñ yih paighām detā ki ab tak khatnā karwāne kī zarūrat hai to merī izārasānī kyon ho rahī hotī? Agar aisā hotā to log Masīh ke maslūb hone ke bāre meñ sun kar ṭhokar na khāte. ¹² Behtar hai ki āp ko pareshān karne wāle na sirf apnā khatnā karwāeñ balki kḥoje ban jāeñ.

¹³ Bhāiyo, āp ko āzād hone ke lie bulāyā gayā hai. Lekin khabardār raheñ ki is āzādī se āp kī gunāhālūdā fitrat ko amal meñ āne kā mauqā na mile. Is ke bajāe muhabbat kī rūh meñ ek dūsre kī kḥidmat kareñ. ¹⁴ Kyonki pūrī

sharīat ek hī hukm meñ samāī huī hai, “Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.”¹⁵ Agar āp ek dūsre ko kātte aur phārte haiñ to khabardār! Aisā na ho ki āp ek dūsre ko khatm karke sab ke sab tabāh ho jāēñ.

Rūhul-quds aur Insānī Fitrat

¹⁶ Maiñ to yih kahtā hūñ ki Rūhul-quds meñ zindagī guzāreñ. Phir āp apnī purānī fitrat kī kḥāhishāt pūrī nahīñ kareñge. ¹⁷ Kyoñki jo kuchh hamārī purānī fitrat chāhtī hai wuh us ke kḥilāf hai jo Rūh chāhtā hai, aur jo kuchh Rūh chāhtā hai wuh us ke kḥilāf hai jo hamārī purānī fitrat chāhtī hai. Yih donoñ ek dūsre ke dushman haiñ, is lie āp wuh kuchh nahīñ kar pāte jo āp karnā chāhte haiñ. ¹⁸ Lekin jab Rūhul-quds āp kī rāhnumāī kartā hai to āp sharīat ke tābe nahīñ hote.

¹⁹ Jo kām purānī fitrat kartī hai wuh sāf zāhir hotā hai. Masalan zinākārī, nāpākī, aiyāshī, ²⁰ butparastī, jādūgarī, dushmanī, jhagarā, hasad, ghussā, kḥudgharzī, anban, pārtībāzī, ²¹ jalan, nashābāzī, rangraliyāñ waḡhairā. Maiñ pahle bhī āp ko āgāh kar chukā hūñ, lekin ab ek bār phir kahtā hūñ ki jo is tarah kī zindagī guzārte haiñ wuh Allāh kī bādshāhī mīrās meñ nahīñ pāēñge.

²² Rūhul-quds kā phal farq hai. Wuh muhabbat, kḥushī, sulah-salāmatī, sabr, mehrbānī, nekī, wafādārī, ²³ narmī aur zabt-e-nafs paidā kartā hai. Sharīat aisī chīzoñ ke kḥilāf nahīñ hotī. ²⁴ Aur jo Masīh Īsā ke haiñ unhoñ ne apnī purānī fitrat ko us kī raḡbatoñ aur burī kḥāhishoñ samet maslūb kar diyā hai. ²⁵ Chūñki ham Rūh meñ zindagī guzārte haiñ is lie āēñ, ham qadam baqadam us ke mutābiq chalte bhī raheñ. ²⁶ Na ham maḡhrūr hoñ, na ek dūsre ko mushta'il kareñ yā ek dūsre se hasad kareñ.

6

Ek Dūsre ke Bojh Uṭhānā

¹ Bhāiyo, agar koī kisī gunāh meñ phañs jāe to āp jo ruhānī haiñ use narmdilī se bahāl kareñ. Lekin apnā bhī kḥayāl rakheñ, aisā na ho ki āp bhī āzmāish meñ phañs jāēñ. ² Bojh uṭhāne meñ ek dūsre kī madad kareñ, kyoñki is tarah āp Masīh kī sharīat pūrī kareñge. ³ Jo samajhtā hai ki maiñ kuchh hūñ agarche wuh haqīqat meñ kuchh bhī nahīñ hai to wuh apne āp ko fareb de rahā hai. ⁴ Har ek apnā zātī amal parkhe. Phir hī use apne āp par faḡhr kā mauqā hogā aur use kisī dūsre se apnā muwāzanā karne kī zarūrat na hogī. ⁵ Kyoñki har ek ko apnā zātī bojh uṭhānā hotā hai.

⁶ Jise kalām-e-muqaddas kī tālīm dī jāṭī hai us kā farz hai ki wuh apne ustād ko apnī tamām achchhī chīzoṅ meñ sharīk kare.

⁷ Fareb mat khānā, Allāh insān ko apnā mazāq uṛāne nahīn detā. Jo kuchh bhī insān botā hai usī kī fasal wuh kāṭegā. ⁸ Jo apnī purānī fitrat ke khet meñ bij boe wuh halākat kī fasal kāṭegā. Aur jo Rūhul-quds ke khet meñ bij boe wuh abadī zindagī kī fasal kāṭegā. ⁹ Chunānche ham nek kām karne meñ bedil na ho jāeñ, kyoñki ham muqarrarā waqt par zarūr fasal kī kaṭāi kareñge. Shart sirf yih hai ki ham hathiyār na ḍāleñ. ¹⁰ Is lie aēñ, jitnā waqt rah gayā hai sab ke sāth nekī kareñ, kḥāskar un ke sāth jo imān meñ hamāre bhāi aur bahneñ haiñ.

Ākhirī Āgāhī aur Salām

¹¹ Dekheñ, maiñ baṛe baṛe hurūf ke sāth apne hāth se āp ko likh rahā hūñ. ¹² Yih log jo duniyā ke sāmne izzat hāsīl karnā chāhte haiñ āp ko kḥatnā karwāne par majbūr karnā chāhte haiñ. Maqsad un kā sirf ek hī hai, ki wuh us izārasānī se bache raheñ jo tab paidā hotī hai jab ham Masīh kī salībī maut kī tālīm dete haiñ. ¹³ Bāt yih hai ki jo apnā kḥatnā karāte haiñ wuh kḥud shariāt kī pairawī nahīn karte. To bhī yih chāhte haiñ ki āp apnā kḥatnā karwāeñ tāki āp ke jism kī hālat par wuh faḥhr kar sakeñ. ¹⁴ Lekin Kḥudā kare ki maiñ sirf hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kī salīb hī par faḥhr karūñ. Kyoñki us kī salīb se duniyā mere lie maslūb huī hai aur maiñ duniyā ke lie. ¹⁵ Kḥatnā karwāne yā na karwāne se koī farq nahīn paṛtā balki farq us waqt paṛtā hai jab Allāh kisī ko nae sire se kḥalaq kartā hai. ¹⁶ Jo bhī is usūl par amal karte haiñ unheñ salāmatī aur rahm hāsīl hotā rahe, unheñ bhī aur Allāh kī qaum Isrāīl ko bhī.

¹⁷ Āindā koī mujhe taklīf na de, kyoñki mere jism par zaḥhmoñ ke nishān zāhir karte haiñ ki maiñ Īsā kā ḡhulām hūñ.

¹⁸ Bhāiyo, hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh kā fazl āp kī rūh ke sāth hotā rahe. Āmīn.

Ifsiyon

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai, jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai.

Main Ifisus Shahr ke muqaddasīn ko likh rahā hūn, unheñ jo Masīh Īsā meñ imāndār haiñ.

² Kḥudā hamārā Bāp aur Kḥudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī baḥsheñ.

Masīh meñ Ruhānī Barkateñ

³ Kḥudā hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh ke Bāp kī hamd-o-sanā ho! Kyoñki Masīh meñ us ne hameñ āsmān par har ruhānī barkat se nawāzā hai. ⁴ Duniyā kī taḥlīq se peshtar hī us ne Masīh meñ hameñ chun liyā tāki ham muqaddas aur beaib hālat meñ us ke sāmne zindagī guzāreñ.

Yih kitnī azīm muhabbat thī! ⁵ Pahle hī se us ne faislā kar liyā ki wuh hameñ Masīh meñ apne beṭe-beṭiyān banā legā. Yihī us kī marzī aur ḡhushī thī ⁶ tāki ham us ke jalālī fazl kī tamjīd karen, us muft nemat ke lie jo us ne hameñ apne pyāre Farzand meñ de dī. ⁷ Kyoñki us ne Masīh ke ḡhūn se hamārā fidyā de kar hameñ āzād aur hamāre ḡnāhoñ ko muāf kar diyā hai. Allāh kā yih fazl kitnā wasī hai ⁸ jo us ne kasrat se hameñ atā kiyā hai.

Apnī pūrī hikmat aur dānāī kā izhār karke ⁹ Allāh ne ham par apnī poshīdā marzī zāhir kar dī, yānī wuh mansūbā jo use pasand thā aur jo us ne Masīh meñ pahle se banā rakhā thā. ¹⁰ Mansūbā yih hai ki jab muqarrarā waqt āegā to Allāh Masīh meñ tamām kāynāt ko jamā kar degā. Us waqt sab kuchh mil kar Masīh ke taht ho jāegā, ḡhāh wuh āsmān par ho yā zamīn par.

¹¹ Masīh meñ ham āsmānī bādshāhī ke wāris bhī ban gae haiñ. Allāh ne pahle se hameñ is ke lie muqarrar kiyā, kyoñki wuh sab kuchh yoñ saranjām detā hai ki us kī marzī kā irādā pūrā ho jāe. ¹² Aur wuh chāhtā hai ki ham us ke jalāl kī satāish kā bāis baneñ, ham jinhoñ ne pahle se Masīh par ummīd rakhī.

¹³ Āp bhī Masīh meñ haiñ, kyoñki āp sachchāī kā kalām aur apnī najāt kī ḡhushḡhabrī sun kar imān lāe. Aur Allāh ne āp par bhī Rūhul-quds kī muhr lagā dī jis kā wādā us ne kiyā thā. ¹⁴ Rūhul-quds hamārī mīrās kā bayānā hai. Wuh hameñ yih zamānat detā hai ki Allāh hamārā jo us kī milkiyat haiñ fidyā de kar hameñ pūrī maḡhlasī tak pahuñchāegā. Kyoñki hamārī zindagī kā maḡsad yih hai ki us ke jalāl kī satāish kī jāe.

Paulus kī Duā

¹⁵ Bhāiyo, main̄ Ḳhudāwand Īsā par āp ke imān aur āp kī tamām muḡaddasīn se muhabbat ke bāre meñ sun kar ¹⁶ āp ke lie Ḳhudā kā shukr karne se bāz nahīn ātā balki āp ko apnī duāoñ meñ yād kartā rahtā hūn. ¹⁷ Merī ḳhās duā yih hai ki hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kā Ḳhudā aur jalālī Bāp āp ko dānāī aur mukāshafā kī rūh de tāki āp use behtar taur par jān sakeñ. ¹⁸ Wuh kare ki āp ke diloñ kī āñkheñ raushan ho jāeñ. Kyoñki phir hī āp jān leñge ki yih kaisī ummīd hai jis ke lie us ne āp ko bulāyā hai, ki yih jalālī mīrās kaisī daulat hai jo muḡaddasīn ko hāsīl hai, ¹⁹ aur ki ham imān rakhne wāloñ par us kī qudrat kā izhār kitnā zabardast hai. Yih wuhī behad qudrat hai ²⁰ jis se us ne Masīh ko murdoñ meñ se zindā karke āsmān par apne dahne hāth biṭhāyā. ²¹ Wahān Masīh har hukmrān, iḳhtiyār, quwwat, hukūmat, hān har nām se kahīn sarfarāz hai, ḳhāh is duniyā meñ ho yā āne wālī duniyā meñ. ²² Allāh ne sab kuchh us ke pāñwoñ ke nīche karke use sab kā sar banā diyā. Yih us ne apnī jamāt kī ḳhātīr kiyā ²³ jo Masīh kā badan hai aur jise Masīh se pūrī māmūrī hāsīl hotī hai yānī us se jo har tarah se sab kuchh māmūr kar detā hai.

2*Maut se Zindagī Tak*

¹ Āp bhī apnī ḳhatāoñ aur gunāhoñ kī wajah se ruhānī taur par murdā the. ² Kyoñki pahle āp in meñ phañse hue is duniyā ke taur-tarīqoñ ke mutābiq zindagī guzārte the. Āp hawā kī kuwwatoñ ke sardār ke tābe the, us rūh ke jo is waqt un meñ sargarm-e-amal hai jo Allāh ke nāfarmān haiñ. ³ Pahle to ham bhī sab un meñ zindagī guzārte the. Ham bhī apnī purānī fitrat kī shahwateñ, marzī aur soch pūrī karne kī koshish karte rahe. Dūsroñ kī tarah ham par bhī fitrī taur par Allāh kā ḡhazab nāzil honā thā.

⁴ Lekin Allāh kā rahm itnā wasī hai aur wuh itnī shiddat se ham se muhabbat rakhtā hai ⁵ ki agarche ham apne gunāhoñ meñ murdā the to bhī us ne hameñ Masīh ke sāth zindā kar diyā. Hāñ, āp ko Allāh ke fazl hī se najāt milī hai. ⁶ Jab ham Masīh Īsā par imān lāe to us ne hameñ Masīh ke sāth zindā karke āsmān par biṭhā diyā. ⁷ Īsā Masīh meñ ham par mehrbānī karne se Allāh āne wāle zamānoñ meñ apne fazl kī lā-mahdūd daulat dikhānā chāhtā thā. ⁸ Kyoñki yih us kā fazl hī hai ki āp ko imān lāne par najāt milī hai. Yih āp kī taraf se nahīn hai balki Allāh kī baḳhshish hai. ⁹ Aur yih najāt hameñ apne kisī kām ke natīje meñ nahīn

milī, is lie koī apne āp par faḡhr nahīn kar saktā. ¹⁰ Hān, ham usī kī maḡhlūq haiṅ jinheṅ us ne Masīh meṅ nek kām karne ke lie ḡhalaq kiyā hai. Aur yih kām us ne pahle se hamāre lie taiyār kar rakhe haiṅ, kyonki wuh chāhtā hai ki ham unheṅ saranjām dete hue zindagī guzāreṅ.

Masīh meṅ Ek

¹¹ Yih bāt zahan meṅ rakheṅ ki māzī meṅ āp kyā the. Yahūdī sirf apne lie lafz maḡhtūn istemāl karte the agarche wuh apnā ḡhatnā sirf insānī hāthoṅ se karwāte haiṅ. Āp ko jo ḡhairyahūdī haiṅ wuh nāmaḡhtūn qarār dete the. ¹² Us waqt āp Masīh ke baḡhair hī chalte the. Āp Isrāil qaum ke shahrī na ban sake aur jo wāde Allāh ne ahdoṅ ke zariye apnī qaum se kie the wuh āp ke lie nahīn the. Is duniyā meṅ āp kī koī ummīd nahīn thī, āp Allāh ke baḡhair hī zindagī guzārte the. ¹³ Lekin ab āp Masīh meṅ haiṅ. Pahle āp dūr the, lekin ab āp ko Masīh ke ḡhūn ke wasīle se qarīb lāyā gayā hai. ¹⁴ Kyonki Masīh hamārī sulah hai aur usī ne Yahūdiyoṅ aur ḡhairyahūdiyoṅ ko milā kar ek qaum banā diyā hai. Apne jism ko qurbān karke us ne wuh dīwār girā dī jis ne unheṅ alag karke ek dūsre ke dushman banā rakhā thā. ¹⁵ Us ne shariāt ko us ke ahkām aur zawābit samet mansūkh kar diyā tāki donoṅ gurohoṅ ko milā kar ek nayā insān ḡhalaq kare, aisā insān jo us meṅ ek ho aur sulah-salāmatī ke sāth zindagī guzāre. ¹⁶ Apnī salībī maut se us ne donoṅ gurohoṅ ko ek badan meṅ milā kar un kī Allāh ke sāth sulah karāī. Hān, us ne apne āp meṅ yih dushmanī ḡhatm kar dī. ¹⁷ Us ne ā kar donoṅ gurohoṅ ko sulah-salāmatī kī ḡhushḡhabrī sunāī, āp ḡhairyahūdiyoṅ ko jo Allāh se dūr the aur āp Yahūdiyoṅ ko bhī jo us ke qarīb the. ¹⁸ Ab ham donoṅ Masīh ke zariye ek hī Rūh meṅ Bāp ke huzūr ā sakte haiṅ.

¹⁹ Natīje meṅ ab āp pardesī aur ajnabī nahīn rahe balki muḡaddasīn ke hamwatan aur Allāh ke gharāne ke haiṅ. ²⁰ Āp ko rasūloṅ aur nabiyōṅ kī buniyād par tāmīr kiyā gayā hai jis ke kone kā buniyādī patthar Masīh Īsā ḡhud hai. ²¹ Us meṅ pūrī imārat jur jātī aur baḡhtī baḡhtī ḡhudāwand meṅ Allāh kā muḡaddas ghar ban jātī hai. ²² Dūsroṅ ke sāth sāth us meṅ āp kī bhī tāmīr ho rahī hai tāki āp Rūh meṅ Allāh kī sukūnatgāh ban jāeṅ.

3

Paulus kī ḡhairyahūdiyoṅ meṅ Ḳhidmat

¹ Is wajah se main Paulus jo āp ḡhairyahūdiyoṅ kī ḡhātīr Masīh Īsā kā qaidī hūn Allāh se duā kartā hūn. ² Āp ne

to sun liyā hai ki mujhe āp meñ Allāh ke fazl kā intazām chalāne * kī khās zimmedārī dī gaī hai. ³ Jis tarah main ne pahle hī mukhtasar taur par likhā hai, Allāh ne khud mujh par yih rāz zāhir kar diyā. ⁴ Jab āp wuh parheñge jo main ne likhā to āp jān leñge ki mujhe Masīh ke rāz ke bāre meñ kyā kyā samajh āī hai. ⁵ Guzare zamānoñ meñ Allāh ne yih bāt zāhir nahīn kī, lekin ab us ne ise Rūhul-quds ke zariye apne muqaddas rasūloñ aur nabiyon par zāhir kar diyā. ⁶ Aur Allāh kā rāz yih hai ki us kī khushkhabrī ke zariye Ghairyahūdī Isrāil ke sāth āsmānī bādshāhī ke wāris, ek hī badan ke āzā aur usī wāde meñ sharīk hain jo Allāh ne Masīh Īsā meñ kiya hai.

⁷ Main Allāh ke muft fazl aur us kī qudrat ke izhār se khushkhabrī kā khādim ban gayā. ⁸ Agarche main Allāh ke tamām muqaddasīn se kamtar hūn to bhī us ne mujhe yih fazl baqshā ki main Ghairyahūdiyon ko us lā-mahdūd daulat kī khushkhabrī sunāun jo Masīh meñ dastyāb hai. ⁹ Yihī merī zimmedārī ban gaī ki main sab par us rāz kā intazām zāhir karūn jo guzare zamānoñ meñ sab chīzoñ ke Khāliq Khudā meñ poshīdā rahā. ¹⁰ Kyonki Allāh chāhtā thā ki ab Masīh kī jamāt hī āsmānī hukmrānoñ aur kuwwatoñ ko Allāh kī wasī hikmat ke bāre meñ ilm pahuñchāe. ¹¹ Yihī us kā azlī mansūbā thā jo us ne hamāre Khudāwand Masīh Īsā ke wasīle se takmīl tak pahuñchāyā. ¹² Us meñ aur us par imān rakh kar ham pūrī āzādī aur etamad ke sāth Allāh ke huzūr ā sakte hain. ¹³ Is lie merī āp se guzārish hai ki āp merī musibateñ dekh kar bedil na ho jāeñ. Yih main āp kī khātir bardāsht kar rahā hūn, aur yih āp kī izzat kā bāis hain.

Masīh kī Muhabbat

¹⁴ Is wajah se main Bāp ke huzūr apne ghuṭne ṭektā hūn, ¹⁵ us Bāp ke sāmne jis se āsmān-o-zamīn kā har khāndān nāmzad hai. ¹⁶ Merī duā hai ki wuh apne jalāl kī daulat ke muwāfiq yih baqshshe ki āp us ke Rūh ke wasīle se bātinī taur par zabardast taqwīyat pāeñ, ¹⁷ ki Masīh imān ke zariye āp ke dilon meñ sukūnat kare. Hāñ, merī duā hai ki āp muhabbat meñ jaṛ pakaṛeñ aur is buniyād par zindagī yoñ guzāreñ ¹⁸ ki āp bāqī tamām muqaddasīn ke sāth yih samajhne ke qābil ban jāeñ ki Masīh kī muhabbat kitnī chauṛī, kitnī lambī, kitnī ūñchī aur kitnī gahrī hai. ¹⁹ Khudā kare ki āp Masīh kī yih muhabbat jān leñ jo har ilm se kahīn afzal hai aur yoñ Allāh kī pūrī māmūrī se bhar jāeñ.

* 3:2 Yānī khushkhabrī sunāne.

²⁰ Allāh kī tamjīd ho jo apnī us qudrat ke muwāfiq jo ham meñ kām kar rahī hai aisā zabardast kām kar saktā hai jo hamārī har soch aur duā se kahīn bāhar hai. ²¹ Hān, Masīh Īsā aur us kī jamāt meñ Allāh kī tamjīd pusht-dar-pusht aur azal se abad tak hotī rahe. Āmīn.

4

Badan kī Yagāngat

¹ Chunānche maiñ jo Ḳhudāwand meñ qaidī hūñ āp ko tākīd kartā hūñ ki us zindagī ke mutābiq chaleñ jis ke lie Ḳhudā ne āp ko bulāyā hai. ² Har waqt halīm aur narmdil raheñ, sabar se kām leñ aur ek dūsre se muhabbat rakh kar use bardāsht kareñ. ³ Sulah-salāmatī ke bandhañ meñ rah kar Rūh kī yagāngat qāym rakhne kī pūrī koshish kareñ. ⁴ Ek hī badan aur ek hī Rūh hai. Yoñ āp ko bhī ek hī ummīd ke lie bulāyā gayā. ⁵ Ek Ḳhudāwand, ek imān, ek baptismā hai. ⁶ Ek Ḳhudā hai, jo sab kā wāhid Bāp hai. Wuh sab kā mālik hai, sab ke zariye kām kartā hai aur sab meñ maujūd hai.

⁷ Ab ham sab ko Allāh kā fazl baḳhshā gayā. Lekin Masīh har ek ko muḳhtalif paimāne se yih fazl atā kartā hai. ⁸ Is lie kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Us ne bulandī par chaḳh kar qaidiyoñ kā hujūm giriftār kar liyā aur ādmiyoñ ko tohfe die.” ⁹ Ab ḡhaur kareñ ki chaḳhñī kā zikr kiyā gayā hai. Is kā matlab hai ki pahle wuh zamīn kī gahrāiyoñ meñ utrā. ¹⁰ Jo utrā wuh wuhī hai jo tamām āsmānoñ se ūñchā chaḳh gayā tāki tamām kāynāt ko apne āp se māmūr kare. ¹¹ Usī ne apnī jamāt ko tarah tarah ke ḳhādimoñ se nawāzā. Bāz rasūl, bāz nabī, bāz mubashshir, bāz charwāhe aur bāz ustād haiñ. ¹² In kā maḳṣad yih hai ki muqaddasīn ko ḳhidmat karne ke lie taiyār kiyā jāe aur yoñ Masīh ke badan kī tāmīr-o-taraqqī ho jāe. ¹³ Is tariqe se ham sab imān aur Allāh ke Farzand kī pahchān meñ ek ho kar bālīgh ho jāeñge, aur ham mil kar Masīh kī māmūrī aur balūghat ko mun'akis kareñge. ¹⁴ Phir ham bachche nahīñ raheñge, aur tālīm ke har ek jhoñke se uchhalte phirte nahīñ raheñge jab log apnī chālākī aur dhokebāzī se hameñ apne jāloñ meñ phañsāne kī koshish kareñge. ¹⁵ Is ke bajāe ham muhabbat kī rūh meñ sachchī bāt karke har lihāz se Masīh kī taraf baḳhte jāeñge jo hamārā sar hai. ¹⁶ Wuhī nason ke zariye pūre badan ke muḳhtalif hissoñ ko ek dūsre ke sāth joḳ kar muttahid kar detā hai. Har hissā apnī tāqat ke muwāfiq kām kartā hai, aur yoñ pūrā badan muhabbat kī rūh meñ baḳhtā aur apnī tāmīr kartā rahtā hai.

Masīh meñ Nāi Zindagī

17 Pas main̄ Khudāwand ke nām meñ āp ko āgāh kartā hūn ki ab se ḡhairīmāndāroñ kī tarah zindagī na guzāreñ jin kī soch bekār hai¹⁸ aur jin kī samajh andhere kī girift meñ hai. Un kā us zindagī meñ koī hissā nahīn jo Allāh detā hai, kyonki wuh jāhil haiñ aur un ke dil saḡht ho gae haiñ. 19 Behis ho kar unhoñ ne apne āp ko aiyāshī ke hawāle kar diyā. Yoñ wuh na bujhne wālī pyās ke sāth har qism kī nāpāk harkateñ karte haiñ.

20 Lekin āp ne Masīh ko yoñ nahīn jānā. 21 Āp ne to us ke bāre meñ sun liyā hai, aur us meñ ho kar āp ko wuh sachchāī sikhāī gaī jo Īsā meñ hai. 22 Chunānche apne purāne insān ko us ke purāne chāl-chalan samet utār denā, kyonki wuh apnī dhokebāz shahwatoñ se bigartā jā rahā hai. 23 Allāh ko āp kī soch kī tajdīd karne deñ²⁴ aur nae insān ko pahan leñ jo yoñ banāyā gayā hai ki wuh haqīqī rāstbāzī aur quddūsiyat meñ Allāh ke mushābeh hai.

25 Is lie har shaḡhs jhūṭ se bāz rah kar dūsroñ se sach bāt kare, kyonki ham sab ek hī badan ke āzā haiñ. 26 Ḡhusse meñ āte waqt gunāh mat karnā. Āp kā ḡhussā sūraj ke ḡhurūb hone tak ṭhandā ho jāe,²⁷ warnā āp Iblīs ko apnī zindagī meñ kām karne kā mauqā deñge. 28 Chor ab se chori na kare balki ḡhūb mehnat-mashaqqat karke apne hāthoñ se achchhā kām kare. Hāñ, wuh itnā kamāe ki zarūratmandoñ ko bhī kuchh de sake. 29 Koī bhī burī bāt āp ke muñh se na nikle balki sirf aisī bāteñ jo dūsroñ kī zarūriyat ke mutābiq un kī tāmīr kareñ. Yoñ sunane wāloñ ko barkat milegī. 30 Allāh ke muqaddas Rūh ko dukh na pahuñchānā, kyonki usī se Allāh ne āp par muhr lagā kar yih zamānat de dī hai ki āp usī ke haiñ aur najāt ke din bach jāeñge. 31 Tamām tarah kī talkhī, taish, ḡhusse, shor-sharābā, gālī-galoch balki har qism ke bure rawaiye se bāz āeñ. 32 Ek dūsre par mehrbān aur rahmdil hoñ aur ek dūsre ko yoñ muāf kareñ jis tarah Allāh ne āp ko bhī Masīh meñ muāf kar diyā hai.

5

Raushnī meñ Zindagī Guzārñā

1 Chūnki āp Allāh ke pyāre bachche haiñ is lie us ke namūne par chaleñ. 2 Muhabbat kī rūh meñ zindagī yoñ guzāreñ jaise Masīh ne guzārī. Kyonki us ne ham se muhabbat rakh kar apne āp ko hamāre lie Allāh ke huzūr qurbān kar diyā aur yoñ aisī qurbānī ban gayā jis kī ḡhushbū Allāh ko pasand āī.

3 Āp ke darmiyān zinākārī, har tarah kī nāpākī yā lālach kā zikr tak na ho, kyonki yih Allāh ke muqaddasīn ke lie

munāsib nahīn hai. ⁴ Isī tarah sharmnāk, ahmaqānā yā gandī bāteñ bhī ṭhīk nahīn. In kī jagah shukrguzārī honī chāhie. ⁵ Kyoñki yaqīn jāneñ ki zinākār, nāpāk yā lālchī Masīh aur Allāh kī bādshāhī meñ mīrās nahīn pāenge. (Lālch to ek qism kī butparastī hai.)

⁶ Koī āp ko bemānī alfāz se dhokā na de. Aisī hī bātoñ kī wajah se Allāh kā ḡhazab un par jo nāfarmān haiñ nāzil hotā hai. ⁷ Chunāñche un meñ sharīk na ho jāeñ jo yih karte haiñ. ⁸ Kyoñki pahle āp tārīkī the, lekin ab āp Ḳhudāwand meñ raushnī haiñ. Raushnī ke farzand kī tarah zindagī guzāreñ, ⁹ kyoñki raushnī kā phal har tarah kī bhalāī, rāstbāzī aur sachchāī hai. ¹⁰ Aur mālūm karte raheñ ki Ḳhudāwand ko kyā kuchh pasand hai. ¹¹ Tārīkī ke bephal kāmoñ meñ hissā na leñ balki unheñ raushnī meñ lāeñ. ¹² Kyoñki jo kuchh yih log poshīdagī meñ karte haiñ us kā zikr karnā bhī sharm kī bāt hai. ¹³ Lekin sab kuchh beniḡāb ho jātā hai jab use raushnī meñ lāyā jātā hai. ¹⁴ Kyoñki jo raushnī meñ lāyā jātā hai wuh raushan ho jātā hai. Is lie kahā jātā hai,

“Ai sone wāle, jāg uṭh.

Murdoñ meñ se jī uṭh,

to Masīh tujh par chamkegā.”

¹⁵ Chunāñche baṛī ehtiyāt se is par dhyān deñ ki āp zindagī kis tarah guzārte haiñ—besamajh yā samajhdār logoñ kī tarah. ¹⁶ Har mauḡe se pūrā faydā uṭhāeñ, kyoñki dīn bure haiñ. ¹⁷ Is lie ahmaq na baneñ balki Ḳhudāwand kī marzī ko samjheñ.

¹⁸ Sharāb meñ matwāle na ho jāeñ, kyoñki is kā anjām aiyāshī hai. Is ke bajāe Rūhul-quds se māmūr hote jāeñ. ¹⁹ Zabūroñ, hamd-o-sanā aur ruhānī gītoñ se ek dūsre kī hauslā-afzāī kareñ. Apne diloñ meñ Ḳhudāwand ke lie gīt gāeñ aur naḡhmāsarāī kareñ. ²⁰ Hāñ, har waḡt hamāre Ḳhudāwand Isā Masīh ke nām meñ har chīz ke lie shukr kareñ.

Miyāñ-Bīwī kā Tālluq

²¹ Masīh ke ḡhauf meñ ek dūsre ke tābe raheñ. ²² Bīwiyo, jis tarah āp Ḳhudāwand ke tābe haiñ usī tarah apne shauhar ke tābe bhī raheñ. ²³ Kyoñki shauhar waise hī apnī bīwī kā sar hai jaise Masīh apnī jamāt kā. Hāñ, jamāt Masīh kā badan hai jise us ne najāt dī hai. ²⁴ Ab jis tarah jamāt Masīh ke tābe hai usī tarah bīwiyañ bhī apne shauharoñ ke tābe raheñ.

²⁵ Shauharo, apnī bīwiyoñ se muhabbat rakheñ, bilkul usī tarah jis tarah Masīh ne apnī jamāt se muhabbat rakh kar apne āp ko us ke lie qurbān kiyā ²⁶ tāki use Allāh ke

lie maḵhsūs-o-muḡaddas kare. Us ne use kalām-e-pāk se dho kar pāk-sāf kar diyā ²⁷ tāki apne āp ko ek aisī jamāt pesh kare jo jalālī, muḡaddas aur be'īlzām ho, jis meñ na koī dāḡh ho, na koī jhurrī, na kisī aur ḡism kā nuḡs. ²⁸ Shauharoñ kā farz hai ki wuh apnī bīwiyōñ se aisī hī muhabbat rakheñ. Hāñ, wuh un se waisī muhabbat rakheñ jaisī apne jism se rakhte haiñ. Kyoñki jo apnī bīwī se muhabbat rakhtā hai wuh apne āp se hī muhabbat rakhtā hai. ²⁹ Āḡhir koī bhī apne jism se nafrat nahīñ kartā balki use ḡhurāk muhaiyā kartā aur pāltā hai. Masīh bhī apnī jamāt ke lie yihī kuchh kartā hai. ³⁰ Kyoñki ham us ke badan ke āzā haiñ. ³¹ Kalām-e-muḡaddas meñ bhī likhā hai, “Is lie mard apne māñ-bāp ko chhoḡ kar apnī bīwī ke sāth paiwast ho jātā hai. Wuh donoñ ek ho jāte haiñ.” ³² Yih rāz bahut gahrā hai. Maiñ to us kā itlāḡ Masīh aur us kī jamāt par kartā hūñ. ³³ Lekin is kā itlāḡ āp par bhī hai. Har shauhar apnī bīwī se is tarah muhabbat rakhe jis tarah wuh apne āp se rakhtā hai. Aur har bīwī apne shauhar kī izzat kare.

6

Bachchoñ aur Wālidain kā Tālluḡ

¹ Bachcho, ḡhudāwand meñ apne māñ-bāp ke tābe raheñ, kyoñki yihī rāstbāzī kā taḡzā hai. ² Kalām-e-muḡaddas meñ likhā hai, “Apne bāp aur apnī māñ kī izzat karnā.” Yih pahlā hukm hai jis ke sāth ek wādā bhī kiyā gayā hai, ³ “Phir tū ḡhushhāl aur zamīn par der tak jītā rahegā.”

⁴ Ai wālido, apne bachchoñ se aisā sulūk mat kareñ ki wuh ḡhusse ho jāeñ balki unheñ ḡhudāwand kī taraf se tarbiyat aur hidāyat de kar pāleñ.

ḡhulām aur Mālik

⁵ ḡhulāmo, ḡarte aur kāñpte hue apne insānī mālikoñ ke tābe raheñ. ḡhulūsdilī se un kī ḡhidmat yoñ kareñ jaise Masīh kī. ⁶ Na sirf un ke sāmne hī aur unheñ ḡhush rakhne ke lie ḡhidmat kareñ balki Masīh ke ḡhulāmoñ kī haisiyat se jo pūrī lagan se Allāh kī marzī pūrī karnā chāhte haiñ. ⁷ ḡhushī se ḡhidmat kareñ, is tarah jaisā ki āp na sirf insānoñ kī balki ḡhudāwand kī ḡhidmat kar rahe hoñ. ⁸ Āp to jānte haiñ ki jo bhī achchhā kām ham ne kiyā us kā ajr ḡhudāwand degā, ḡhāh ham ḡhulām hoñ yā āzād. ⁹ Aur māliko, āp bhī apne ḡhulāmoñ se aisā hī sulūk kareñ. Unheñ dhamkiyāñ na deñ. Āp ko to mālūm hai ki āsmān par āp kā bhī mālik hai aur ki wuh jāñibdār nahīñ hotā.

Ruhānī Zirābaktar

¹⁰ Ek ākhirī bāt, Ḳhudāwand aur us kī zabardast quwwat meñ tāqatwar ban jāeñ. ¹¹ Allāh kā pūrā zirābaktar pahan leñ tāki Iblīs kī chāloñ kā sāmna kar sakeñ. ¹² Kyoñki hamārī jang insān ke sāth nahīn hai balki hukmrānoñ aur iḳhtiyār wāloñ ke sāth, is tarīk duniyā ke hākimoñ ke sāth aur āsmānī duniyā kī shaitānī kuwwatoñ ke sāth hai. ¹³ Chunānche Allāh kā pūrā zirābaktar pahan leñ tāki āp musibat ke din Iblīs ke hamloñ kā sāmna kar sakeñ balki sab kuchh saranjām dene ke bād qāym rah sakeñ.

¹⁴ Ab yoñ khare ho jāeñ ki āp kī kamr meñ sachchāi kā paṭkā bandhā huā ho, āp ke sīne par rāstbāzī kā sīnāband lagā ho ¹⁵ aur āp ke pānwoñ meñ aise jūte hoñ jo sulah-salāmatī kī ḳhushḳhabrī sunāne ke lie taiyār raheñ. ¹⁶ Is ke alāwā imān kī ḳhāl bhī uṭhāe rakheñ, kyoñki is se āp Iblīs ke jalte hue tīr bujhā sakte haiñ. ¹⁷ Apne sar par najāt kā ḳhod pahan kar hāth meñ Rūh kī talwār jo Allāh kā kalām hai thāme rakheñ. ¹⁸ Aur har mauqe par Rūh meñ har tarah kī duā aur minnat karte raheñ. Jāgte aur sābitqadmī se tamām muqaddasīn ke lie duā karte raheñ. ¹⁹ Mere lie bhī duā kareñ ki jab bhī maiñ apnā muñh kholūñ Allāh mujhe aise alfāz atā kare ki pūrī dilerī se us kī ḳhushḳhabrī kā rāz sunā sakūñ. ²⁰ Kyoñki maiñ isī paighām kī ḳhātir qaidī, hān zanjīroñ meñ jakarā huā Masīh kā elchī hūñ. Duā kareñ ki maiñ Masīh meñ utnī dilerī se yih paighām sunāūñ jitnā mujhe karnā chāhie.

Ākhirī Salām

²¹ Āp mere hāl aur kām ke bāre meñ bhī jānanā chāheñge. Ḳhudāwand meñ hamārā azīz bhāi aur wafādār ḳhādīm Tuḳhikus āp ko yih sab kuchh batā degā. ²² Maiñ ne use isī lie āp ke pās bhej diyā ki āp ko hamāre hāl kā patā chale aur āp ko tasallī mile.

²³ Ḳhudā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp bhāiyoñ ko salāmatī aur imān ke sāth muhabbat atā kareñ. ²⁴ Allāh kā fazl un sab ke sāth ho jo anmiṭ muhabbat ke sāth hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ko pyār karte haiñ.

Filippiyon

Salām

¹ Yih khat Masīh Īsā ke ghulāmoñ Paulus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai.

Main Filippī meñ maujūd un tamām logoñ ko likh rahā hūn jinheñ Allāh ne Masīh Īsā ke zariye maḥsūs-o-muqaddas kiyā hai. Main un ke buzurgoñ aur kḥādimoñ ko bhī likh rahā hūn.

² Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Jamāt ke lie Shukr-o-Duā

³ Jab bhī main āp ko yād kartā hūn to apne Ḳhudā kā shukr kartā hūn. ⁴ Āp ke lie tamām duāoñ meñ main hameshā kḥushī se duā kartā hūn, ⁵ is lie ki āp pahle din se le kar āj tak Allāh kī kḥushkḥabrī phailāne meñ mere sharīk rahe haiñ. ⁶ Aur mujhe yaqīn hai ki Allāh jis ne āp meñ yih achchhā kām shurū kiyā hai ise us din takmīl tak pahuñchāegā jab Masīh Īsā wāpas āegā. ⁷ Aur munāsib hai ki āp sab ke bāre meñ merā yihī kḥayāl ho, kyonki āp mujhe azīz rakhte haiñ. Hāñ, jab mujhe jel meñ dālā gayā yā main Allāh kī kḥushkḥabrī kā difā yā us kī tasdīq kar rahā thā to āp bhī mere is kḥās fazl meñ sharīk hue. ⁸ Allāh merā gawāh hai ki main kitnī shiddat se āp sab kā ārzūmand hūn. Hāñ, main Masīh kī-sī dilī shafqat ke sāth āp kā kḥāhishmand hūn.

⁹ Aur merī duā hai ki āp kī muhabbat meñ ilm-o-irfān aur har tarah kī ruhānī basīrat kā yahān tak izāfā ho jāe ki wuh barhtī barhtī dil se chhalak uṭhe. ¹⁰ Kyonki yih zarūrī hai tāki āp wuh bāteñ qabūl karen jo buniyādī ahmiyat kī hāmil haiñ aur āp Masīh kī āmad tak belaus aur be'īlzām zindagī guzāren. ¹¹ Aur yoñ āp us rāstbāzī ke phal se bhare raheñge jo āp ko Īsā Masīh ke wasīle se hāsil hotī hai. Phir āp apnī zindagī se Allāh ko jalāl deñge aur us kī tamjīd karenge.

Har Ek ko Mālūm Ho Jāe Ki Masīh Kaun Hai

¹² Bhāiyo, main chāhtā hūn ki yih bāt āp ke ilm meñ ho ki jo kuchh bhī mujh par guzarā hai wuh haqīqat meñ Allāh kī kḥushkḥabrī ke phailāo kā bāis ban gayā hai. ¹³ Kyonki Praitōriyum * ke tamām afrād aur bāqī sab ko mālūm

* **1:13** Gawarnar kā sarkārī mahal Praitōriyum kahlātā thā. Yahān is kā matlab shāhshāh ke pahredāroñ ke kwārṭar bhī ho saktā hai.

ho gayā hai ki main Masīh kī khātir qaidī hūn. ¹⁴ Aur mere qaid meñ hone kī wajah se Khudāwand meñ zyādātar bhāiyōn kā etamād itnā barh gayā hai ki wuh mazīd dilerī ke sāth bilākhauf Allāh kā kalām sunāte haiñ.

¹⁵ Beshak bāz to hasad aur muḥālāfat ke bāis Masīh kī munādī kar rahe haiñ, lekin bāqiyōn kī niyat achchhī hai, ¹⁶ kyoñki wuh jānte haiñ ki main Allāh kī khushḥabērī ke difā kī wajah se yahān paṛā hūn. Is lie wuh muhabbat kī rūh meñ tablīgh karte haiñ. ¹⁷ Is ke muqābale meñ dūsre khulūdilī se Masīh ke bāre meñ paighām nahīn sunāte balki khudgharzī se. Yih samajhte haiñ ki ham is tarah Paulus kī giriftārī ko mazīd taklīfdeh banā sakte haiñ.

¹⁸ Lekin is se kyā farq paṛtā hai! Aham bāt to yih hai ki Masīh kī munādī har tarah se kī jā rahī hai, khāh munād kī niyat purkhulūs ho yā na. Aur is wajah se main khush hūn. Aur khush rahūngā bhī, ¹⁹ kyoñki main jāntā hūn ki yih mere lie rihāi kā bāis banegā, is lie ki āp mere lie duā kar rahe haiñ aur Īsā Masīh kā Rūh merī himāyat kar rahā hai. ²⁰ Hāñ, yih merī pūrī tawaqqo aur ummīd hai. Main yih bhī jāntā hūn ki mujhe kisī bhī bāt meñ sharmindā nahīn kiyā jāegā balki jaisā māzī meñ hameshā huā ab bhī mujhe baṛī dilerī se Masīh ko jalāl dene kā fazl milegā, khāh main zindā rahūn yā mar jāūn. ²¹ Kyoñki mere lie Masīh zindagī hai aur maut nafā kā bāis. ²² Agar main zindā rahūn to is kā fāydā yih hogā ki main mehnat karke mazīd phal lā sakūngā. Chunāñche main nahīn kah saktā ki kyā behtar hai. ²³ Main baṛī kash-ma-kash meñ rahtā hūn. Ek taraf main kūch karke Masīh ke pās hone kī ārzū rakhtā hūn, kyoñki yih mere lie sab se behtar hotā. ²⁴ Lekin dūsri taraf zyādā zarūrī yih hai ki main āp kī khātir zindā rahūn. ²⁵ Aur chūñki mujhe is zarūrat kā yaqīn hai, is lie main jāntā hūn ki main zindā rah kar dubārā āp sab ke sāth rahūngā tāki āp taraqqī karen aur imān meñ khush raheñ. ²⁶ Hāñ, mere āp ke pās wāpas āne se āp mere sabab se Masīh Īsā par had se zyādā faḥr karenge.

²⁷ Lekin āp har sūrat meñ Masīh kī khushḥabērī aur āsmān ke shahriyōn ke lāyq zindagī guzāreñ. Phir khāh main ā kar āp ko dekhūn, khāh ghairmaujūdagī meñ āp ke bāre meñ sunūn, mujhe mālūm hogā ki āp ek Rūh meñ qāym haiñ, āp mil kar yakdilī se us imān ke lie jāñfishānī kar rahe haiñ jo Allāh kī khushḥabērī se paidā huā hai, ²⁸ aur āp kisī sūrat meñ apne muḥālifoñ se dahshat nahīn khāte. Yih un ke lie ek nishān hogā ki wuh halāk ho jāenge jabki āp ko najāt hāsil hogī, aur wuh bhī Allāh se. ²⁹ Kyoñki āp ko na sirf Masīh par imān lāne kā fazl hāsil huā hai balki

us kī khātir dukh uṭhāne kā bhī. ³⁰ Āp bhī us muqābale meñ jāñfishānī kar rahe haiñ jis meñ āp ne mujhe dekhā hai aur jis ke bāre meñ āp ne ab sun liyā hai ki main ab tak us meñ masrūf hūn.

2

Yagāngat kī Zarūrat

¹ Kyā āp ke darmiyān Masīh meñ hauslā-afzāī, muhabbat kī tasallī, Rūhul-quds kī rifāqat, narmdilī aur rahmat pāī jātī hai? ² Agar aisā hai to merī khushī is meñ pūrī karen kī āp ek jaisī soch rakheñ aur ek jaisī muhabbat rakheñ, ek jān aur ek zahan ho jāeñ. ³ Khudgharz na hoñ, na bātil izzat ke pīchhe pareñ balki farotanī se dūsroñ ko apne se behtar samjheñ. ⁴ Har ek na sirf apnā fāyda soche balki dūsroñ kā bhī.

Masīh kī Rāh-e-Salīb

⁵ Wuhī soch rakheñ jo Masīh Īsā kī bhī thī.

⁶ Wuh jo Allāh kī sūrat par thā nahīn samajhtā thā ki merā Allāh ke barābar honā koī aisī chīz hai jis ke sāth zabardastī chimṭe rahne kī zarūrat hai.

⁷ Nahīn, us ne apne āp ko is se mahrūm karke ghulām kī sūrat apnāī aur insānoñ kī mānind ban gayā.

Shakl-o-sūrat meñ wuh insān pāyā gayā.

⁸ Us ne apne āp ko past kar diyā aur maut tak tābe rahā, balki salībī maut tak.

⁹ Is lie Allāh ne use sab se ālā maqām par sarfarāz kar diyā

aur use wuh nām baḳhshā jo har nām se ālā hai,

¹⁰ tāki Īsā ke is nām ke sāmne har ghuṭnā jhuke, khāh wuh ghuṭnā āsmān par, zamīn par yā is ke nīche ho,

¹¹ aur har zabān taslīm kare ki Īsā Masīh Khudāwand hai. Yoñ Khudā Bāp ko jalāl diyā jāegā.

Ruhānī Taraqqī kā Rāz

¹² Mere azīzo, jab main āp ke pās thā to āp hameshā farmāñbardār rahe. Ab jab main ghairhāzir hūn to is kī kahīn zyādā zarūrat hai. Chunāñche ḍarte aur kāñpte hue jāñfishānī karte raheñ tāki āp kī najāt takmīl tak pahuñche.

¹³ Kyonki Khudā hī āp meñ wuh kuchh karne kī khāhish paidā kartā hai jo use pasand hai, aur wuhī āp ko yih pūrā karne kī tāqat detā hai.

¹⁴ Sab kuchh burburāe aur bahs-mubāhasā kie baḡhair karen ¹⁵ tāki āp be'ilzām aur pāk ho kar Allāh ke bedāḡh farzand sābit ho jāen, aise log jo ek ṭerhī aur ulṭī nasl ke darmiyān hī āsmān ke sitāron kī tarah chamakte-damakte ¹⁶ aur zindagī kā kalām thāme rakhte haiñ. Phir main Masīh kī āmad ke dīn faḡhr kar sakūngā ki na main rāygan daurā, na befāydā jidd-o-jahd kī.

¹⁷ Dekheñ, jo ḡhidmat āp īmān se saranjām de rahe haiñ wuh ek aisī qurbānī hai jo Allāh ko pasand hai. ḡhudā kare ki jo dukh main uṭhā rahā hūñ wuh mai kī us nazar kī mānind ho jo Baitul-muḡaddas meñ qurbānī par unḡelī jāti hai. Agar merī nazar wāḡai āp kī qurbānī yon mukammal kare to main ḡhush hūñ aur āp ke sāth ḡhushī manātā hūñ. ¹⁸ Āp bhī isī wajah se ḡhush hon aur mere sāth ḡhushī manāen.

Tīmuthiyus aur Ipafruditus ko Filippiyon ke pās Bhejā Jāegā

¹⁹ Mujhe ummīd hai ki agar ḡhudāwand Īsā ne chāhā to main jald hī Tīmuthiyus ko āp ke pās bhej dūngā tāki āp ke bāre meñ ḡhabar pā kar merā hauslā bhī baḡh jāe. ²⁰ Kyoñki mere pās koī aur nahīñ jis kī soch bilkul merī jaisī hai aur jo itnī ḡhulūdīlī se āp kī fikr kare. ²¹ Dūsre sab apne mafād kī talāsh meñ rahte haiñ aur wuh kuchh nazarandāz karte haiñ jo Īsā Masīh kā kām baḡhātā hai. ²² Lekin āp ko to mālūm hai ki Tīmuthiyus qābil-e-etamād sābit huā, ki us ne merā beṭā ban kar mere sāth Allāh kī ḡhushḡhabarī phailāne kī ḡhidmat saranjām dī. ²³ Chunāñche ummīd hai ki jyon hī mujhe patā chale ki merā kyā banegā main use āp ke pās bhej dūngā. ²⁴ Aur merā ḡhudāwand meñ īmān hai ki main bhī jald hī āp ke pās āūngā.

²⁵ Lekin main ne zarūrī samjhā ki itne meñ Ipafruditus ko āp ke pās wāpas bhej dūñ jise āp ne qāsīd ke taur par merī zarūrīyāt pūrī karne ke lie mere pās bhej diyā thā. Wuh merā sachchā bhāī, hamḡhidmat aur sāthī sipāhī sābit huā. ²⁶ Main use is lie bhej rahā hūñ kyoñki wuh āp sab kā nihāyat ārzūmand hai aur is lie bechāin hai ki āp ko us ke bīmār hone kī ḡhabar mil gāi thī. ²⁷ Aur wuh thā bhī bīmār balki marne ko thā. Lekin Allāh ne us par rahm kiyā, aur na sirf us par balki mujh par bhī tāki mere dukh meñ izāfā na ho jāe. ²⁸ Is lie main use aur jaldī se āp ke pās bhejūngā tāki āp use dekh kar ḡhush ho jāen aur merī pareshānī bhī dūr ho jāe. ²⁹ Chunāñche ḡhudāwand meñ baḡī ḡhushī se us kā istiqbāl karen. Us jaise logoñ kī izzat karen, ³⁰ kyoñki wuh Masīh ke kām ke bāis marne kī naubat tak pahuñch

gayā thā. Us ne apnī jān khatre meñ ḍāl dī tāki āp kī jagah merī wuh k̄hidmat kare jo āp na kar sake.

3

Allāh meñ K̄hushī

¹ Mere bhāiyo, jo kuchh bhī ho, K̄hudāwand meñ k̄hush raheñ. Maiñ āp ko yih bāt batāte rahne se kabhī thaktā nahīñ, kyonki aisā karne se āp mahfūz rahte haiñ.

Yahūdiyon se K̄habardār

² Kuttoñ se k̄habardār! Un sharīr mazdūroñ se hoshyār rahnā jo jism kī kāñṭ-ḥhāñṭ yānī k̄hatnā karwāte haiñ. ³ Kyonki ham hī haqīqī k̄hatnā ke pairokār haiñ, ham hī haiñ jo Allāh ke Rūh meñ parastish karte, Masīh Īsā par faḥr karte aur insānī k̄hūbiyon par bharosā nahīñ karte.

Paulus kī Shaḥsī Gawāhī

⁴ Bāt yih nahīñ ki merā apnī insānī k̄hūbiyon par bharosā karne kā koī jawāz na hotā. Jab dūsre apnī insānī k̄hūbiyon par faḥr karte haiñ to maiñ un kī nisbat zyādā kar saktā hūñ. ⁵ Merā k̄hatnā huā jab maiñ abhī āṭh din kā bachchā thā. Maiñ Isrāīl qaum ke qabile Binyamīn kā hūñ, aisā Ibrānī jis ke wālidain bhī Ibrānī the. Maiñ Farīsiyon kā membar thā jo Yahūdī sharīat ke kaṭar pairokār haiñ. ⁶ Maiñ itnā sargarm thā ki Masīh kī jamātoñ ko izā pahuñchāī. Hāñ, maiñ sharīat par amal karne meñ rāstbāz aur be'ilzām thā.

Haqīqī Fāydā

⁷ Us waqt yih sab kuchh mere nazdik nafā kā bāis thā, lekin ab maiñ ise Masīh meñ hone ke bāis nuqsān hī samajhtā hūñ. ⁸ Hāñ, balki maiñ sab kuchh is azīmtarīn bāt ke sabab se nuqsān samajhtā hūñ ki maiñ apne K̄hudāwand Masīh Īsā ko jāntā hūñ. Usī kī k̄hātir mujhe tamām chīzoñ kā nuqsān pahuñchā hai. Maiñ unheñ kūrā hī samajhtā hūñ tāki Masīh ko hāsil karūñ ⁹ aur us meñ pāyā jāūñ. Lekin maiñ is naubat tak apnī us rāstbāzī ke zariye nahīñ pahuñch saktā jo sharīat ke tābe rahne se hāsil hotī hai. Īs ke lie wuh rāstbāzī zarūrī hai jo Masīh par imān lāne se miltī hai, jo Allāh kī taraf se hai aur jo imān par mabnī hotī hai. ¹⁰ Hāñ, maiñ sab kuchh kūrā hī samajhtā hūñ tāki Masīh ko, us ke jī uṭhne kī qudrat aur us ke dukhoñ meñ sharīk hone kā fazl jān lūñ. Yon maiñ us kī maut kā hamshakl bantā jā rahā hūñ, ¹¹ is ummīd meñ ki maiñ kisī na kisī tarah murdoñ meñ se jī uṭhne kī naubat tak pahuñchūngā.

Inām Hāsil Karne ke lie Daureñ

¹² Matlab yih nahīn ki main yih sab kuchh hāsil kar chukā yā kāmīl ho chukā hūn. Lekin main manzil-e-maqṣūd kī taraf dauṛā huā jātā hūn tāki wuh kuchh pakar lūn jis ke lie Masīh Īsā ne mujhe pakar liyā hai. ¹³ Bhāiyo, meñ apne bāre meñ yih kḥayāl nahīn kartā ki main ise hāsil kar chukā hūn. Lekin main is ek hī bāt par dhyān detā hūn, jo kuchh mere pīchhe hai wuh main bhūl kar saḡht tag-o-dau ke sāth us taraf barhtā hūn jo āge paṛā hai. ¹⁴ Main sīdhā manzil-e-maqṣūd kī taraf dauṛā huā jātā hūn tāki wuh inām hāsil karūn jis ke lie Allāh ne mujhe Masīh Īsā meñ āsmān par bulāyā hai.

Masīh meñ Puḡhtā Honā

¹⁵ Chunānche ham meñ se jitne kāmīl haiñ āeñ, ham aisi soch rakheñ. Aur agar āp kisī bāt meñ farq sochte haiñ to Allāh āp par yih bhī zāhir karegā. ¹⁶ Jo bhī ho, jis marhale tak ham pahuñch gae haiñ āeñ, ham us ke mutābiq zindagī guzāreñ.

¹⁷ Bhāiyo, mil kar mere naqsh-e-qadam par chaleñ. Aur un par kḥūb dhyān deñ jo hamāre namūne par chalte haiñ. ¹⁸ Kyonki jis tarah main ne āp ko kāī bār batāyā hai aur ab ro ro kar batā rahā hūn, bahut-se log apne chāl-chalan se zāhir karte haiñ ki wuh Masīh kī salīb ke dushman haiñ. ¹⁹ Aise logon kā anjām halākat hai. Khāne-pīne kī pābandiyāñ aur kḥatne par faḡhr un kā Ḳhudā ban gayā hai. * Hāñ, wuh sirf duniyāwī soch rakhte haiñ. ²⁰ Lekin ham āsmān ke shahrī haiñ, aur ham shiddat se is intazār meñ haiñ ki hamārā Najātdahindā aur Ḳhudāwand Īsā Masīh wahīn se āe. ²¹ Us waqt wuh hamāre pasthāl badanoñ ko badal kar apne jalālī badan ke hamshakl banā degā. Aur yih wuh us quwwat ke zariye karegā jis se wuh tamām chīzeñ apne tābe kar saktā hai.

4*Hidāyāt*

¹ Chunānche mere pyāre bhāiyo, jin kā ārzūmand main hūn aur jo merī musarrat kā bāis aur merā tāj haiñ, Ḳhudāwand meñ sābitqadam raheñ. Azīzo, ² main Yuwadiyā aur Suntuḡhe se apīl kartā hūn ki wuh Ḳhudāwand meñ ek jaisī soch rakheñ. ³ Hāñ mere hamkḥidmat bhāī, merī āp se guzārish hai ki āp un kī madad kareñ. Kyonki wuh Allāh kī kḥushkḥabrī phailāne kī jidd-o-jahd meñ mere sāth kḥidmat kartī rahī haiñ,

* **3:19** Lafzī tarjumā: Un kā peṭ aur un kā apnī sharm par faḡhr un kā Ḳhudā ban gayā hai.

us muqābale meñ jis meñ Klemens aur mere wuh bāqī madadgār bhī sharīk the jin ke nām kitāb-e-hayāt meñ darj haiñ.

⁴ Har waqt Ḳhudāwand meñ ḳhushī manāeñ. Ek bār phir kahtā hūñ, ḳhushī manāeñ.

⁵ Āp kī narmdilī tamām logoñ par zāhir ho. Yād rakheñ ki Ḳhudāwand āne ko hai. ⁶ Apnī kisī bhī fikr meñ ulajh kar pareshān na ho jāeñ balki har hālat meñ duā aur iltijā karke apnī darḳhāsteñ Allāh ke sāmne pesh kareñ. Dhyān rakheñ ki āp yih shukrguzārī kī rūh meñ kareñ. ⁷ Phir Allāh kī salāmatī jo samajh se bāhar hai āp ke diloñ aur ḳhayālāt ko Masīh Isā meñ mahfūz rakhegī.

⁸ Bhāiyo, ek āḳhirī bāt, jo kuchh sachchā hai, jo kuchh sharīf hai, jo kuchh rāst hai, jo kuchh muqaddas hai, jo kuchh pasandīdā hai, jo kuchh umdā hai, ḡharz, agar koī aḳhlāqī yā qābil-e-tārīf bāt ho to us kā ḳhayāl rakheñ. ⁹ Jo kuchh āp ne mere wasīle se sīkh liyā, hāsīl kar liyā, sun liyā yā dekh liyā hai us par amal kareñ. Phir salāmatī kā Ḳhudā āp ke sāth hogā.

Jamāt kī Mālī Imdād ke lie Shukriyā

¹⁰ Maiñ Ḳhudāwand meñ nihāyat hī ḳhush huā ki ab āḳhirkār āp kī mere lie fikrmandī dubārā jāg uṭhī hai. Hāñ, mujhe patā hai ki āp pahle bhī fikrmand the, lekin āp ko is kā izhār karne kā mauqā nahīn milā thā. ¹¹ Maiñ yih apnī kisī zarūrat kī wajah se nahīn kah rahā, kyonki maiñ ne har hālat meñ ḳhush rahne kā rāz sīkh liyā hai. ¹² Mujhe dabāe jāne kā tajrabā huā hai aur har chīz kasrat se muyassar hone kā bhī. Mujhe har hālat se ḳhūb wāqif kiyā gayā hai, ser hone se aur bhūkā rahne se bhī, har chīz kasrat se muyassar hone se aur zarūratmand hone se bhī. ¹³ Masīh meñ maiñ sab kuchh karne ke qābil hūñ, kyonki wuhī mujhe taqwiyat detā rahtā hai.

¹⁴ To bhī achchhā thā ki āp merī musibat meñ sharīk hue. ¹⁵ Āp jo Filippī ke rahne wāle haiñ ḳhud jānte haiñ ki us waqt jab Masīh kī munādī kā kām āp ke ilāqe meñ shurū huā thā aur maiñ sūbā Makiduniyā se nikal āyā thā to sirf āp kī jamāt pūre hisāb-kitāb ke sāth paise de kar merī ḳhidmat meñ sharīk huī. ¹⁶ Us waqt bhī jab maiñ Thissalunike Shahr meñ thā āp ne kāī bār merī zarūriyāt pūrī karne ke lie kuchh bhej diyā. ¹⁷ Kahne kā matlab yih nahīn ki maiñ āp se kuchh pānā chāhtā hūñ, balki merī shadīd ḳhāhish yih hai ki āp ke dene se āp hī ko Allāh se kasrat kā sūd mil jāe. ¹⁸ Yihī merī rasīd hai. Maiñ ne pūrī raqam wasūl pāī hai balki ab mere pās zarūrat se zyādā hai. Jab se mujhe Ipafruditus ke hāth āp kā hadiyā mil gayā hai

mere pās bahut kuchh hai. Yih ḡhushbūdār aur qābil-e-qabūl qurbānī Allāh ko pasandīdā hai. ¹⁹ Jawāb meñ merā Ḳhudā apnī us jalālī daulat ke muwāfiq jo Masīh Īsā meñ hai āp kī tamām zarūriyāt pūrī kare. ²⁰ Allāh hamāre Bāp kā jalāl azal se abad tak ho. Āmīn.

Salām aur Barkat

²¹ Tamām maqāmī muḡaddasīn ko Masīh Īsā meñ merā salām denā. Jo bhāī mere sāth haiñ wuh āp ko salām kahte haiñ. ²² Yahāñ ke tamām muḡaddasīn āp ko salām kahte haiñ, ḡhāskar shahanshāh ke ḡharāne ke bhāī aur bahneñ. ²³ Ḳhudāwand Īsā Masīh kā fazl āp kī rūh ke sāth rahe. Āmīn.

Kulussiyon

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai. Sāth hī yih bhāī Tīmuthiyus kī taraf se bhī hai.

² Maiñ Kulusse Shahr ke muqaddas bhāiyon ko likh rahā hūñ jo Masīh par imān lāe haiñ:

Ḳhudā hamārā Bāp āp ko fazl aur salāmatī baḳhshe.

Shukrguzārī kī Duā

³ Jab ham āp ke lie duā karte haiñ to har waqt Ḳhudā apne Ḳhudāwand Īsā Masīh ke Bāp kā shukr karte haiñ, ⁴ kyonki ham ne āp ke Masīh Īsā par imān aur āp kī tamām muqaddasīn se muhabbat ke bāre meñ sun liyā hai. ⁵ Āp kā yih imān aur muhabbat wuh kuchh zāhir karte haiñ jis kī āp ummīd rakhte haiñ aur jo āsmān par āp ke lie mahfūz rakhā gayā hai. Aur āp ne yih ummīd us waqt se rakhī hai jab se āp ne pahlī martabā sachchāī kā kalām yāñī Allāh kī ḳhushḳhabrī sunī. ⁶ Yih paighām jo āp ke pās pahuñch gayā pūrī duniyā meñ phal lā rahā aur baḳh rahā hai, bilkul usī tarah jis tarah yih āp meñ bhī us din se kām kar rahā hai jab āp ne pahlī bār ise sun kar Allāh ke fazl kī pūrī haqīqat samajh lī. ⁷ Āp ne hamāre azīz hamḳhidmat Ipafrās se is ḳhushḳhabrī kī tālīm pā lī thī. Masīh kā yih wafādār ḳhādīm hamārī jagah āp kī ḳhidmat kar rahā hai. ⁸ Usī ne hameñ āp kī us muhabbat ke bāre meñ batāyā jo Rūhul-quds ne āp ke dilon meñ ḍāl dī hai.

⁹ Is wajah se ham āp ke lie duā karne se bāz nahīñ āe balki yih māngte rahte haiñ ki Allāh āp ko har ruhānī hikmat aur samajh se nawāz kar apnī marzī ke ilm se bhar de. ¹⁰ Kyonki phir hī āp apnī zindagī Ḳhudāwand ke lāyq guzār sakeñge aur har tarah se use pasand āeñge. Hāñ, āp har qism kā achchhā kām karke phal lāeñge aur Allāh ke ilm-o-irfān meñ taraqqī kareñge. ¹¹ Aur āp us kī jalālī qudrat se milne wālī har qism kī quwwat se taqwiyaat pā kar har waqt sābitqadmī aur sabar se chal sakeñge. Āp ḳhushī se ¹² Bāp kā shukr kareñge jis ne āp ko us mīrās meñ hissā lene ke lāyq banā diyā jo us ke raushnī meñ rahne wāle muqaddasīn ko hāsīl hai. ¹³ Kyonki wuhī hameñ tārīkī ke iḳhtiyār se rihāī de kar apne pyāre Farzand kī bādshāhī meñ lāyā, ¹⁴ us wāhid shaḳhs ke iḳhtiyār meñ jis ne hamārā fidyā de kar hamāre gunāhoñ ko muāf kar diyā.

Masīh kī Shaḳhsiyat aur Kām

¹⁵ Allāh ko dekhā nahīn jā saktā, lekin ham Masīh ko dekh sakte haiñ jo Allāh kī sūrat aur kāynāt kā pahlaūthā hai. ¹⁶ Kyoñki Allāh ne usī meñ sab kuchh khalaq kiyā, khāh āsmān par ho yā zamīn par, āñkhoñ ko nazar āe yā na, khāh shāhī takht, quwwateñ, hukmrān yā ikhtiyār wāle hūñ. Sab kuchh Masīh ke zariye aur usī ke lie khalaq huā. ¹⁷ Wuhī sab chīzoñ se pahle hai aur usī meñ sab kuchh qāym rahtā hai. ¹⁸ Aur wuh badan yānī apnī jamāt kā sar bhī hai. Wuhī ibtidā hai, aur chūñki pahle wuhī murdoñ meñ se jī uṭhā is lie wuhī un meñ se pahlaūthā bhī hai tāki wuh sab bātoñ meñ awwal ho. ¹⁹ Kyoñki Allāh ko pasand āyā ki Masīh meñ us kī pūrī māmūrī sukūnat kare ²⁰ aur wuh Masīh ke zariye sab bātoñ kī apne sāth sulah karā le, khāh wuh zamīn kī hūñ khāh āsmān kī. Kyoñki us ne Masīh ke salīb par bahāe gae khūn ke wasile se sulah-salāmatī qāym kī.

²¹ Āp bhī pahle Allāh ke sāmne ajnabī the aur dushman kī-sī soch rakh kar bure kām karte the. ²² Lekin ab us ne Masīh ke insānī badan kī maut se āp ke sāth sulah kar lī hai tāki wuh āp ko muqaddas, bedāgh aur be'ilzām hālat meñ apne huzūr kharā kare. ²³ Beshak ab zarūrī hai ki āp imān meñ qāym raheñ, ki āp ṭhos buniyād par mazbūtī se khare raheñ aur us khushkhabrī kī ummīd se haṭ na jāeñ jo āp ne sun lī hai. Yih wuhī paighām hai jis kī munādī duniyā meñ har maḥlūq ke sāmne kar dī gai hai aur jis kā khādīm main Paulus ban gayā hūñ.

Jamāt ke Khādīm kī Haisiyat se Paulus kī Khidmat

²⁴ Ab main un dukhoñ ke bāis khushī manātā hūñ jo main āp kī khātir uṭhā rahā hūñ. Kyoñki main apne jism meñ Masīh ke badan yānī us kī jamāt kī khātir Masīh kī musibatoñ kī wuh kamiyān pūrī kar rahā hūñ jo ab tak rah gai haiñ. ²⁵ Hāñ, Allāh ne mujhe apnī jamāt kā khādīm banā kar yih zimmedārī dī ki main āp ko Allāh kā pūrā kalām sunā dūñ, ²⁶ wuh rāz jo azal se tamām guzarī nasloñ se poshidā rahā thā lekin ab muqaddasīn par zāhir kiyā gayā hai. ²⁷ Kyoñki Allāh chāhtā thā ki wuh jān leñ ki Ghairyahūdiyoñ meñ yih rāz kitnā beshqīmat aur jalālī hai. Aur yih rāz hai kyā? Yih ki Masīh āp meñ hai. Wuhī āp meñ hai jis ke bāis ham Allāh ke jalāl meñ sharīk hone kī ummīd rakhte haiñ. ²⁸ Yoñ ham sab ko Masīh kā paighām sunāte haiñ. Har mumkinā hikmat se ham unheñ samjhāte aur tālīm dete haiñ tāki har ek ko Masīh meñ kāmīl hālat meñ Allāh ke huzūr pesh kareñ. ²⁹ Yihī maqsad pūrā karne ke lie main saḥt mehnat kartā hūñ. Hāñ, main pūrī jidd-o-jahd

karke Masīh kī us quwwat kā sahārā letā hūn jo baṛe zor se mere andar kām kar rahī hai.

2

¹ Maiñ chāhtā hūn ki āp jān leñ ki maiñ āp ke lie kis qadar jāñfishānī kar rahā hūn—āp ke lie, Laudīkiyā wāloñ ke lie aur un tamām īmāndāroñ ke lie bhī jin kī mere sāth mulāqāt nahīn huī. ² Merī koshish yih hai ki un kī dili hauslā-afzāi kī jāe aur wuh muhabbat meñ ek ho jāeñ, ki unheñ wuh thos etamād hāsil ho jāe jo pūrī samajh se paidā hotā hai. Kyoñki maiñ chāhtā hūn ki wuh Allāh kā rāz jān leñ. Rāz kyā hai? Masīh khud. ³ Usī meñ hikmat aur ilm-o-irfān ke tamām khazāne poshidā haiñ.

⁴ Ġharz khabardār raheñ ki koī āp ko bazāhir sahīh aur mīṭhe mīṭhe alfāz se dhokā na de. ⁵ Kyoñki go maiñ jism ke lihāz se hāzir nahīn hūn, lekin Rūh meñ maiñ āp ke sāth hūn. Aur maiñ yih dekh kar khush hūn ki āp kitnī munazzam zindagī guzārte haiñ, ki āp kā Masīh par īmān kitnā puṅhtā hai.

Masīh meñ Zindagī

⁶ Āp ne Īsā Masīh ko Khudāwand ke taur par qabūl kar liyā hai. Ab us meñ zindagī guzāreñ. ⁷ Us meñ jaṛ pakareñ, us par apnī zindagī tāmīr kareñ, us īmān meñ mazbūt raheñ jis kī āp ko tālīm dī gaī hai aur shukrguzārī se labrez ho jāeñ.

⁸ Muhtāt raheñ ki koī āp ko falsafiyānā aur mahz fareb dene wālī bātoñ se apne jāl meñ na phañsā le. Aisī bātoñ kā sarchashmā Masīh nahīn balki insānī riwāyateñ aur is duniyā kī quwwateñ haiñ. ⁹ Kyoñki Masīh meñ ulūhiyat kī sārī māmūrī mujassam ho kar sukūnat kartī hai. ¹⁰ Aur āp ko jo Masīh meñ haiñ us kī māmūrī meñ sharīk kar diyā gayā hai. Wuhī har hukmrān aur iḳhtiyār wāle kā sar hai.

¹¹ Us meñ āte waqt āp kā khatnā bhī karwāyā gayā. Lekin yih khatnā insānī hāthoñ se nahīn kiyā gayā balki Masīh ke wasīle se. Us waqt āp kī purānī fitrat utār dī gaī, ¹² āp ko baptismā de kar Masīh ke sāth dafnāyā gayā aur āp ko īmān se zindā kar diyā gayā. Kyoñki āp Allāh kī qudrat par īmān lāe the, usī qudrat par jis ne Masīh ko murdoñ meñ se zindā kar diyā thā. ¹³ Pahle āp apne gunāhoñ aur nāmaḳhtūn jismānī hālat ke sabab se murdā the, lekin ab Allāh ne āp ko Masīh ke sāth zindā kar diyā hai. Us ne hamāre tamām gunāhoñ ko muāf kar diyā hai. ¹⁴ Hamāre qarz kī jo rasīd apnī sharāyt kī binā par hamāre khilāf thī use us ne mansūkh kar diyā. Hāñ, us ne ham se dūr karke use kīloñ se salīb par jaṛ diyā. ¹⁵ Us ne hukmrānoñ aur

ikhtiyār wāloñ se un kā aslāh chhīn kar sab ke sāmne un kī ruswāī kī. Hāñ, Masīh kī salībī maut se wuh Allāh ke qaidī ban gae aur unheñ fatah ke julūs meñ us ke pīchhe pīchhe chalnā parā.

¹⁶ Chunāñche koī āp ko is wajah se mujrim na ṭhahrāe ki āp kyā kyā khāte-pīte yā kaun kaun-sī ideñ manāte haiñ. Isī tarah koī āp kī adālat na kare agar āp Hilāl kī Īd yā Sabat kā din nahīn manāte. ¹⁷ Yih chīzeñ to sirf āne wālī haqīqat kā sāyā hī haiñ jabki yih haqīqat khud Masīh meñ pāī jāti hai. ¹⁸ Aise log āp ko mujrim na ṭhahrāeñ jo zāhirī farotanī aur farishton kī pūjā par isrār karte haiñ. Baṛī tafsīl se apnī royāoñ meñ dekhī huī bāteñ bayān karte karte un ke ghairrūhānī zahan khāhmaḥhāh phūl jāte haiñ. ¹⁹ Yoñ unhoñ ne Masīh ke sāth lage rahnā chhoṛ diyā agarche wuh badan kā sar hai. Wuhī joṛoñ aur paṭṭhoñ ke zariye pūre badan ko sahārā de kar us ke muḥṭalif hissoñ ko joṛ detā hai. Yoñ pūrā badan Allāh kī madad se taraqqī kartā jāta hai.

Masīh ke sāth Marnā aur Zindagī Guzārñā

²⁰ Āp to Masīh ke sāth mar kar duniyā kī kuwwatoñ se āzād ho gae haiñ. Agar aisā hai to āp zindagī aise kyoñ guzarte haiñ jaise ki āp abhī tak is duniyā kī milkiyat haiñ? Āp kyoñ is ke ahkām ke tābe rahte haiñ? ²¹ Masalan “Ise hāth na lagāñā, wuh na chakhñā, yih na chhūñā.” ²² In tamām chīzoñ kā maqsad to yih hai ki istemāl ho kar khatm ho jāeñ. Yih sirf insānī ahkām aur tālimāt haiñ. ²³ Beshak yih ahkām jo ghaṛe hue mazhabī farāyz, nām-nihād farotanī aur jism ke saḥt dabāw kā taqāzā karte haiñ hikmat par mabnī to lagte haiñ, lekin yih bekār haiñ aur sirf jism hī kī khāhishāt pūrī karte haiñ.

3

¹ Āp ko Masīh ke sāth zindā kar diyā gayā hai, is lie wuh kuchh talāsh kareñ jo āsmān par hai jahāñ Masīh Allāh ke dahne hāth baiṭhā hai. ² Duniyāwī chīzoñ ko apne khayāloñ kā markaz na banāeñ balki āsmānī chīzoñ ko. ³ Kyoñki āp mar gae haiñ aur ab āp kī zindagī Masīh ke sāth Allāh meñ poshidā hai. ⁴ Masīh hī āp kī zindagī hai. Jab wuh zāhir ho jāegā to āp bhī us ke sāth zāhir ho kar us ke jalāl meñ sharīk ho jāeñge.

Purānī aur Naī Zindagī

⁵ Chunāñche un duniyāwī chīzoñ ko mār ḍaleñ jo āp ke andar kām kar rahī haiñ: zinākārī, nāpākī, shahwatparastī, burī khāhishāt aur lālach. (Lālach to ek qism kī butparastī

hai.) ⁶ Allāh kā ḡhazab aisī hī bātoñ kī wajah se nāzil hogā. ⁷ Ek waqt thā jab āp bhī in ke mutābiq zindagī guzārte the, jab āp kī zindagī in ke qābū meñ thī.

⁸ Lekin ab waqt ā gayā hai ki āp yih sab kuchh yānī ḡhussā, taish, badsulūkī, buhtān aur gandī zabān k̄hastāhāl kapre kī tarah utār kar phaiñk deñ. ⁹ Ek dūsre se bāt karte waqt jhūṭ mat bolnā, kyoñki āp ne apnī purānī fitrat us kī harkatoñ samet utār dī hai. ¹⁰ Sāth sāth āp ne naī fitrat pahan lī hai, wuh fitrat jis kī tajdīd hamārā K̄hāliq apnī sūrat par kartā jā rahā hai tāki āp use aur behtar taur par jān leñ. ¹¹ Jahān yih kām ho rahā hai wahān logoñ meñ koī farq nahīn hai, k̄hāh koī Ḡhairyahūdī ho yā Yahūdī, maḡhtūn ho yā nāmaḡhtūn, Ḡhairyūnānī ho yā Skūtī, * ḡhulām ho yā āzād. Koī farq nahīn partā, sirf Masīh hī sab kuchh aur sab meñ hai.

¹² Allāh ne āp ko chun kar apne lie maḡhsūs-o-muqaddas kar liyā hai. Wuh āp se muhabbat rakhtā hai. Is lie ab tars, nekī, farotanī, narmdilī aur sabar ko pahan leñ. ¹³ Ek dūsre ko bardāsht karen, aur agar āp kī kisī se shikāyat ho to use muāf kar deñ. Hān, yoñ muāf karen jis tarah K̄hudāwand ne āp ko muāf kar diyā hai. ¹⁴ In ke alāwā muhabbat bhī pahan leñ jo sab kuchh bāndh kar kāmiliyat kī taraf le jātī hai. ¹⁵ Masīh kī salāmatī āp ke diloñ meñ hukūmat kare. Kyoñki Allāh ne āp ko isī salāmatī kī zindagī guzārne ke lie bulā kar ek badan meñ shāmil kar diyā hai. Shukrguzār bhī raheñ. ¹⁶ Āp kī zindagī meñ Masīh ke kalām kī pūrī daulat ghar kar jāe. Ek dūsre ko har tarah kī hikmat se tālīm dete aur samjhāte raheñ. Sāth sāth apne diloñ meñ Allāh ke lie shukrguzārī ke sāth zabūr, hamd-o-sanā aur ruhānī gīt gāte raheñ. ¹⁷ Aur jo kuchh bhī āp karen k̄hāh zabānī ho yā amlī wuh K̄hudāwand Īsā kā nām le kar karen. Har kām meñ usī ke wasīle se K̄hudā Bāp kā shukr karen.

Naī Zindagī meñ Tālluqāt Kaise Hūn

¹⁸ Bīwiyo, apne shauhar ke tābe raheñ, kyoñki jo K̄hudāwand meñ hai us ke lie yihī munāsib hai.

¹⁹ Shauharo, apnī bīwiyoñ se muhabbat rakheñ. Un se talḡhmizājī se pesh na āeñ.

²⁰ Bachcho, har bāt meñ apne mān-bāp ke tābe raheñ, kyoñki yihī K̄hudāwand ko pasand hai.

²¹ Wālidō, apne bachchoñ ko mushta'il na karen, warnā wuh bedil ho jāeñge.

²² Ḡhulāmo, har bāt meñ apne duniyāwī mālikoñ ke tābe raheñ. Na sirf un ke sāmne hī aur unheñ k̄hush rakhne

* 3:11 Ek qabilā jo zalil samjhā jātā thā.

ke lie k̄hidmat karen̄ balki k̄hulūsdilī aur K̄hudāwand kā k̄hauf mān kar kām karen̄. ²³ Jo kuchh bhī āp karte haiñ use pūrī lagan ke sāth karen̄, is tarah jaisā ki āp na sirf insānon kī balki K̄hudāwand kī k̄hidmat kar rahe hūn. ²⁴ Āp to jānte haiñ ki K̄hudāwand āp ko is ke muāwaze meñ wuh mīrās degā jis kā wādā us ne kiyā hai. Haqīqat meñ āp K̄hudāwand Masih kī hī k̄hidmat kar rahe haiñ. ²⁵ Lekin jo ḡhalat kām kare use apnī ḡhaltiyon kā muāwazā bhī milegā. Allāh to kisī kī bhī jānibdarī nahīn kartā.

4

¹ Mālīko, apne ḡhulāmon̄ ke sāth munsifānā aur jāyz sulūk karen̄. Āp to jānte haiñ ki āsmān par āp kā bhī mālik hai.

Hidāyāt

² Duā meñ lage raheñ. Aur duā karte waqt shukrguzārī ke sāth jāgte raheñ. ³ Sāth sāth hamāre lie bhī duā karen̄ tāki Allāh hamāre lie kalām sunāne kā darwāzā khole aur ham Masih kā rāz pesh kar sakeñ. Āk̄hir maiñ isī rāz kī wajah se qaid meñ hūn. ⁴ Duā karen̄ ki maiñ ise yon̄ pesh karūn jis tarah karnā chāhie, ki ise sāf samjhā jā sake.

⁵ Jo ab tak imān na lāe hon̄ un ke sāth dānishmandānā sulūk karen̄. Is silsile meñ har mauqe se fāydā uṭhāeñ. ⁶ Āp kī guftgū har waqt mehrbān ho, aisī ki mazā āe aur āp har ek ko munāsib jawāb de sakeñ.

Āk̄hirī Salām-o-Duā

⁷ Jahān tak merā tālluq hai hamārā azīz bhāī Tuḡhikus āp ko sab kuchh batā degā. Wuh ek wafādār k̄hādīm aur K̄hudāwand meñ hamk̄hidmat rahā hai. ⁸ Maiñ ne use k̄hāskar is lie āp ke pās bhej diyā tāki āp ko hamārā hāl mālūm ho jāe aur wuh āp kī hauslā-afzāī kare. ⁹ Wuh hamāre wafādār aur azīz bhāī Unesimus ke sāth āp ke pās ā rahā hai, wuhī jo āp kī jamāt se hai. Donon̄ āp ko wuh sab kuchh sunā deñge jo yahān ho rahā hai.

¹⁰ Aristarḡhus jo mere sāth qaid meñ hai āp ko salām kahtā hai aur isī tarah Barnabās kā kazan * Marqus bhī. (Āp ko us ke bāre meñ hidāyāt dī gaī haiñ. Jab wuh āp ke pās āe to use k̄hushāmdīd kahnā.) ¹¹ Īsā jo Yūstus kahlātā hai bhī āp ko salām kahtā hai. Un meñ se jo mere sāth Allāh kī bādshāhī meñ k̄hidmat kar rahe haiñ sirf yih tīn mard Yahūdī haiñ. Aur yih mere lie tasallī kā bāis rahe haiñ.

* **4:10** Yūnānī lafz se zāhir nahīn hotā ki Marqus chachā, māmūn, phūphī yā khālā kā laṛkā hai.

¹² Masīh Īsā kā ḡhādim Ipafrās bhī jo āp kī jamāt se hai salām kahtā hai. Wuh har waqt baṛī jidd-o-jahd ke sāth āp ke lie duā kartā hai. Us kī ḡhās duā yih hai ki āp mazbūtī ke sāth khare raheñ, ki āp bāligh Masīhī ban kar har bāt meñ Allāh kī marzī ke mutābiq chaleñ. ¹³ Maiñ ḡhud is kī tasdiq kar saktā hūñ ki us ne āp ke lie saḡht mehnat kī hai balki Laudīkiyā aur Hiyarāpulis kī jamātoñ ke lie bhī. ¹⁴ Hamāre azīz ḡaktar Lūqā aur Demās āp ko salām kahte haiñ.

¹⁵ Merā salām Laudīkiyā kī jamāt ko denā aur isī tarah Numfās ko us jamāt samet jo us ke ghar meñ jamā hotī hai. ¹⁶ Yih paṛhne ke bād dhyān deñ ki Laudīkiyā kī jamāt meñ bhī yih ḡhat paṛhā jāe aur āp Laudīkiyā kā ḡhat bhī paṛheñ. ¹⁷ Arkhippus ko batā denā, ḡhabardār ki āp wuh ḡhidmat takmīl tak pahuñchāeñ jo āp ko ḡhudāwand meñ sauñpī gaī hai.

¹⁸ Maiñ apne hāth se yih alfāz likh rahā hūñ. Merī yāñī Paulus kī taraf se salām. Merī zanjīreñ mat bhūlnā! Allāh kā fazl āp ke sāth hotā rahe.

1 Thissalunīkiyoñ

¹ Yih khat Paulus, Silwānus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai.

Ham Thissalunīkiyoñ kī jamāt ko likh rahe haiñ, unhen jo K̄hudā Bāp aur K̄hudāwand Īsā Masīh par imān lāe haiñ. Allāh āp ko fazl aur salāmatī baḅsḅhe.

Thissalunīkiyoñ kī Zindagī aur Īmān

² Ham har waqt āp sab ke lie K̄hudā kā shukr karte aur apnī duāoñ meñ āp ko yād karte rahte haiñ. ³ Hamen apne K̄hudā Bāp ke huzūr k̄hāskar āp kā amal, mehnat-mashaqqat aur sābitqadmī yād atī rahtī hai. Āp apnā imān kitnī achchhī tarah amal meñ lāe, āp ne muhabbat kī rūh meñ kitnī mehnat-mashaqqat kī aur āp ne kitnī sābitqadmī dikhāī, aisī sābitqadmī jo sirf hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh par ummīd hī dilā saktī hai. ⁴ Bhāiyo, Allāh āp se muhabbat rakhtā hai, aur hamen pūrā ilm hai ki us ne āp ko wāqaī chun liyā hai. ⁵ Kyoñki jab ham ne Allāh kī k̄hushk̄habrī āp tak pahuñchāī to na sirf bāteñ karke balki quwwat ke sāth, Rūhul-quds meñ aur pūre etamād ke sāth. Āp jānte haiñ ki jab ham āp ke pās the to ham ne kis tarah kī zindagī guzarī. Jo kuchh ham ne kiyā wuh āp kī k̄hātir kiyā. ⁶ Us waqt āp hamāre aur K̄hudāwand ke namūne par chalne lage. Agarche āp baḅī musibat meñ paḅ gae to bhī āp ne hamāre paighām ko us k̄hushī ke sāth qabūl kiyā jo sirf Rūhul-quds de saktā hai. ⁷ Yoñ āp sūbā Makiduniyā aur sūbā Aḅhayā ke tamām imāndāroñ ke lie namūnā ban gae. ⁸ K̄hudāwand ke paighām kī āwāz āp meñ se nikal kar na sirf Makiduniyā aur Aḅhayā meñ sunāī dī, balki yih k̄habar ki āp Allāh par imān rakhte haiñ har jagah tak pahuñch gāī hai. Natīje meñ hamen kuchh kahne kī zarūrat nahīn rahī, ⁹ kyoñki log har jagah bāt kar rahe haiñ ki āp ne hamen kis tarah k̄hushāmdīd kahā hai, ki āp ne kis tarah butoñ se muñh pher kar Allāh kī taraf rujū kiyā tāki zindā aur haqīqī K̄hudā kī k̄hidmat karen. ¹⁰ Log yih bhī kah rahe haiñ ki ab āp is intazār meñ haiñ ki Allāh kā Farzand āsmān par se āe yānī Īsā jise Allāh ne murdoñ meñ se zindā kar diyā aur jo hamen āne wāle ḡhazab se bachāegā.

2

Thissalunīke meñ Paulus kā Kām

¹ Bhāiyo, āp jānte haiñ ki hamārā āp ke pās ānā befāyḍā na huā. ² Āp us dukh se bhī wāqif haiñ jo hameñ āp ke pās āne se pahle sahnā paṛā, ki Filippī Shahr meñ hamāre sāth kitnī badsulūkī huī thī. To bhī ham ne apne Ḳhudā kī madad se āp ko us kī ḳhushḳhabrī sunāne kī jurrat kī hālāñki bahut muḳhālafat kā sāmnā karnā paṛā. ³ Kyoñki jab ham āp ko ubhāрте haiñ to is ke pīchhe na to koī ḡhalat nīyat hotī hai, na koī nāpāk maqsad yā chālākī. ⁴ Nahīñ, Allāh ne ḳhud hameñ jāñch kar is lāyq samjhā ki ham us kī ḳhushḳhabrī sunāne kī zimmedārī sañbhāleñ. Isī binā par ham bolte haiñ, insānoñ ko ḳhush rakhne ke lie nahīñ balki Allāh ko jo hamāre diloñ ko parakhtā hai. ⁵ Āp ko bhī mālūm hai ki ham ne na ḳhushāmad se kām liyā, na ham pas-e-pardā lālchī the—Allāh hamārā gawāh hai! ⁶ Ham is maqsad se kām nahīñ kar rahe the ki log hamārī izzat kareñ, ḳhāh āp hoñ yā dīgar log. ⁷ Masih ke rasūloñ kī haisiyat se ham āp ke lie mālī bojh ban sakte the, lekin ham āp ke darmiyān hote hue narmdil rahe, aisī māñ kī tarah jo apne chhoṭe bachchoñ kī parwarish kartī hai. ⁸ Hamārī āp ke lie chāhat itnī shadīd thī ki ham āp ko na sirf Allāh kī ḳhushḳhabrī kī barkat meñ sharīk karne ko taiyār the balki apnī zindagiyoñ meñ bhī. Hāñ, āp hameñ itne azīz the! ⁹ Bhāiyo, beshak āp ko yād hai ki ham ne kitnī saḳht mehnat-mashaqqat kī. Din rāt ham kām karte rahe tāki Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāte waqt kisī par bojh na baneñ.

¹⁰ Āp aur Allāh hamāre gawāh haiñ ki āp imān lāne wāloñ ke sāth hamārā sulūk kitnā muqaddas, rāst aur be'īlzām thā. ¹¹ Kyoñki āp jānte haiñ ki ham ne āp meñ se har ek se aisā sulūk kiyā jaisā bāp apne bachchoñ ke sāth kartā hai. ¹² Ham āp kī hauslā-afzāī karte, āp ko tasallī dete aur āp ko samjhāte rahe ki āp Allāh ke lāyq zindagī guzāreñ, kyoñki wuh āp ko apnī bādshāhī aur jalāl meñ hissā lene ke lie bulātā hai.

¹³ Ek aur wajah hai ki ham har waqt Ḳhudā kā shukr karte haiñ. Jab ham ne āp tak Allāh kā paighām pahuñchāyā to āp ne use sun kar yoñ qabūl kiyā jaisā yih haqīqat meñ hai yāñī Allāh kā kalām jo insānoñ kī taraf se nahīñ hai aur jo āp imāndāroñ meñ kām kar rahā hai. ¹⁴ Bhāiyo, na sirf yih balki āp Yahūdiyā meñ Allāh kī un jamātoñ ke namūne par chal paṛe jo Masih Īsā meñ haiñ. Kyoñki āp ko apne hamwatanoñ ke hāthoñ wuh kuchh sahnā paṛā jo unheñ pahle hī apne hamwatan Yahūdiyoñ se sahnā paṛā thā. ¹⁵ Hāñ, Yahūdiyoñ ne na sirf Ḳhudāwand Īsā aur nabiyōñ ko qatl kiyā balki hameñ bhī apne bīch meñ se nikāl diyā. Yih log Allāh ko pasand nahīñ āte aur tamām

logoñ ke k̄hilāf ho kar ¹⁶ hameñ is se rokne kī koshish karte haiñ ki Ġhairyahūdiyoñ ko Allāh kī k̄hushk̄habrī sunāeñ, aisā na ho ki wuh najāt pāeñ. Yoñ wuh har waqt apne gunāhoñ kā pyālā kināre tak bharte jā rahe haiñ. Lekin Allāh kā pūrā ġhazab un par nāzil ho chukā hai.

Paulus kī Un se Dubārā Milne kī K̄hāhish

¹⁷ Bhāiyo, jab hameñ kuchh der ke lie āp se alag kar diyā gayā (go ham dil se āp ke sāth rahe) to ham ne baṛī ārzū se āp se milne kī pūrī koshish kī. ¹⁸ Kyoñki ham āp ke pās ānā chāhte the. Hāñ, maiñ Paulus ne bār bār āne kī koshish kī, lekin Iblīs ne hameñ rok liyā. ¹⁹ Āk̄hir āp hī hamārī ummīd aur k̄hushī kā bāis haiñ. Āp hī hamārā inām aur hamārā tāj haiñ jis par ham apne Khudāwand Īsā ke huzūr faḡhr kareñge jab wuh āegā. ²⁰ Hāñ, āp hamārā jalāl aur k̄hushī haiñ.

3

¹ Āk̄hirkār ham yih hālāt mazīd bardāsht na kar sake. Ham ne faislā kiyā ki akele hī Athene meñ rah kar ² Tīmuthiyus ko bhej deñge jo hamārā bhāī aur Masih kī k̄hushk̄habrī phailāne meñ hamāre sāth Allāh kī k̄hidmat kartā hai. Ham ne use bhej diyā tāki wuh āp ko mazbūt kare aur imān meñ āp kī hauslā-afzāī kare ³ tāki koī in musibatoñ se bechain na ho jāe. Kyoñki āp k̄hud jānte haiñ ki in kā sāmna karnā hamāre lie Allāh kī marzī hai. ⁴ Balki jab ham āp ke pās the to ham ne is kī peshgoī kī ki hameñ musibat bardāsht karnī paṛegī. Aur aisā hī huā jaisā ki āp k̄hūb jānte haiñ. ⁵ Yihī wajah thī ki maiñ ne Tīmuthiyus ko bhej diyā. Maiñ yih hālāt bardāsht na kar sakā, is lie maiñ ne use āp ke imān ko mālūm karne ke lie bhej diyā. Aisā na ho ki āzmāne wāle ne āp ko yoñ āzmāish meñ ḡāl diyā ho ki hamārī āp par mehnat zāe jāe.

⁶ Lekin ab Tīmuthiyus lauṭ āyā hai, aur wuh āp ke imān aur muhabbat ke bāre meñ achchhī k̄habar le kar āyā hai. Us ne hameñ batāyā ki āp hameñ bahut yād karte haiñ aur ham se utnā hī milne ke ārzūmand haiñ jitnā ki ham āp se. ⁷ Bhāiyo, āp aur āp ke imān ke bāre meñ yih sun kar hamārī hauslā-afzāī huī, hālāñki ham k̄hud tarah tarah ke dabāw aur musibatoñ meñ phañse hue haiñ. ⁸ Ab hamārī jān meñ jān ā gaī hai, kyoñki āp mazbūtī se K̄hudāwand meñ qāym haiñ. ⁹ Ham āp kī wajah se Allāh ke kitne shukrguzār haiñ! Yih k̄hushī nāqābil-e-bayān hai jo ham āp kī wajah se Allāh ke huzūr mahsūs karte haiñ. ¹⁰ Din rāt ham baṛī sanjidagī se duā karte rahte haiñ ki āp se dubārā mil kar

wuh kamiyañ pūrī kareñ jo āp ke imān meñ ab tak rah gaī haiñ.

¹¹ Ab hamārā Ḳhudā aur Bāp ḳhud aur hamārā Ḳhudāwand Īsā rāstā khole tāki ham āp tak pahuñch sakeñ. ¹² Ḳhudāwand kare ki āp kī ek dūsre aur dīgar tamām logoñ se muhabbat itnī barḥ jāe ki wuh yoñ dil se chhalak uṭhe jis tarah āp ke lie hamārī muhabbat bhī chhalak rahī hai. ¹³ Kyoñki is tarah Allāh āp ke diloñ ko mazbūt karegā aur āp us waqt hamāre Ḳhudā aur Bāp ke huzūr be'īlzām aur muqaddas sābit hoñge jab hamārā Ḳhudāwand Īsā apne tamām muqaddasīn ke sāth āegā. Āmīn.

4

Allāh ko Pasandīdā Zindagī

¹ Bhāiyo, ek āḳhirī bāt, āp ne ham se sīkh liyā thā ki hamārī zindagī kis tarah honī chāhie tāki wuh Allāh ko pasand āe. Aur āp is ke mutābiq zindagī guzārte bhī haiñ. Ab ham Ḳhudāwand Īsā meñ āp se darḳhāst aur āp kī hauslā-afzāi karte haiñ ki āp is meñ mazīd taraqqī karte jāeñ. ² Āp to un hidāyāt se wāqif haiñ jo ham ne āp ko Ḳhudāwand Īsā ke wasīle se dī thīn. ³ Kyoñki Allāh kī marzī hai ki āp us ke lie maḳhsūs-o-muqaddas hoñ, ki āp zinākārī se bāz raheñ. ⁴ Har ek apne badan par yoñ qābū pānā sīkh le ki wuh muqaddas aur sharīf zindagī guzār sake. ⁵ Wuh ḡhairīmāndāroñ kī tarah jo Allāh se nāwāqif haiñ shahwatparastī kā shikār na ho. ⁶ Is muāmale meñ koī apne bhāi kā gunāh na kare, na us se ḡhalat fāydā uṭhāe. Ḳhudāwand aise gunāhoñ kī sazā detā hai. Ham yih sab kuchh batā chuke aur āp ko āgāh kar chuke haiñ. ⁷ Kyoñki Allāh ne hameñ nāpāk zindagī guzārne ke lie nahīn bulāyā balki maḳhsūs-o-muqaddas zindagī guzārne ke lie. ⁸ Is lie jo yih hidāyāt radd kartā hai wuh insān ko nahīn balki Allāh ko radd kartā hai jo āp ko apnā muqaddas Rūh de detā hai.

⁹ Yih likhne kī zarūrat nahīn ki āp dūsre imāndāroñ se muhabbat rakheñ. Allāh ne ḳhud āp ko ek dūsre se muhabbat rakhnā sikhāyā hai. ¹⁰ Aur haqīqatan āp Makiduniyā ke tamām bhāiyoñ se aisī hī muhabbat rakhte haiñ. To bhī bhāiyo, ham āp kī hauslā-afzāi karnā chāhte haiñ ki āp is meñ mazīd taraqqī karte jāeñ. ¹¹ Apnī izzat is meñ barqarār rakheñ ki āp sukūn se zindagī guzāreñ, apne farāyz adā kareñ aur apne hāthoñ se kām kareñ, jis tarah ham ne āp ko kah diyā thā. ¹² Jab āp aisā kareñge to ḡhairīmāndār āp kī qadar kareñge aur āp kisī bhī chīz ke muhtāj nahīn raheñge.

Ḳhudāwand kī Āmad

¹³ Bhāiyo, ham chāhte haiñ ki āp un ke bāre meñ haqīqat jān leñ jo so gae haiñ tāki āp dūsron kī tarah jin kī koī ummīd nahīn mātam na karen. ¹⁴ Hamārā imān hai ki Īsā mar gayā aur dubārā jī uṭhā, is lie hamārā yih bhī imān hai ki jab Īsā wāpas āegā to Allāh us ke sāth un imāndāron ko bhī wāpas lāegā jo maut kī nīnd so gae haiñ.

¹⁵ Jo kuchh ham ab āp ko batā rahe haiñ wuh Ḳhudāwand kī tālīm hai. Ḳhudāwand kī āmad par ham jo zindā hoñge soe hue logoñ se pahle Ḳhudāwand se nahīn mileñge. ¹⁶ Us waqt ūñchī āwāz se hukm diyā jāegā, farishtā-e-āzam kī āwāz sunāi degī, Allāh kā turam bajegā aur Ḳhudāwand Ḳhud āsmān par se utar āegā. Tab pahle wuh jī uṭheñge jo Masīh meñ mar gae the. ¹⁷ In ke bād hī hameñ jo zindā hoñge bādalon par uṭhā liyā jāegā tāki hawā meñ Ḳhudāwand se mileñ. Phir ham hameshā Ḳhudāwand ke sāth raheñge. ¹⁸ Chunāñche in alfāz se ek dūsre ko tasallī diyā karen.

5*Ḳhudāwand kī Āmad ke lie Taiyār Rahnā*

¹ Bhāiyo, is kī zarūrat nahīn ki ham āp ko likheñ ki yih sab kuchh kab aur kis mauqe par hogā. ² Kyoñki āp Ḳhud Ḳhūb jānte haiñ ki Ḳhudāwand kā dīn yoñ āegā jis tarah chor rāt ke waqt ghar meñ ghus atā hai. ³ Jab log kaheñge, “Ab amn-o-amān hai,” to halākat achānak hī un par ān paṛegī. Wuh is tarah musībat meñ paṛ jāeñge jis tarah wuh aurat jis kā bachchā paidā ho rahā hai. Wuh hargiz nahīn bach sakeñge. ⁴ Lekin āp bhāiyo tārikī kī girift meñ nahīn haiñ, is lie yih dīn chor kī tarah āp par ghālib nahīn ānā chāhie. ⁵ Kyoñki āp sab raushnī aur dīn ke farzand haiñ. Hamārā rāt yā tārikī se koī wāstā nahīn. ⁶ Ghaz āeñ, ham dūsron kī mānind na hoñ jo soe hue haiñ balki jāgte raheñ, hoshmand raheñ. ⁷ Kyoñki rāt ke waqt hī log so jāte haiñ, rāt ke waqt hī log nashe meñ dhut ho jāte haiñ. ⁸ Lekin chūñki ham dīn ke haiñ is lie āeñ ham hosh meñ raheñ. Lāzim hai ki ham imān aur muhabbat ko zirābaktar ke taur par aur najāt kī ummīd ko Ḳhod ke taur par pahan leñ. ⁹ Kyoñki Allāh ne hameñ is lie nahīn chunā ki ham par apnā ghazab nāzil kare balki is lie ki ham apne Ḳhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se najāt pāeñ. ¹⁰ Us ne hamārī khātīr apnī jān de dī tāki ham us ke sāth jieñ, khāh ham us kī āmad ke dīn murdā hoñ yā zindā. ¹¹ Is lie ek dūsre kī hauslā-afzāi aur tāmīr karte raheñ, jaisā ki āp kar bhī rahe haiñ.

Ākhirī Hidāyāt aur Salām

¹² Bhāiyo, hamārī darḳhāst hai ki āp un kī qadar karen jo āp ke darmiyān saḳht mehnat karke Ḳhudāwand meñ āp kī rāhnumāi aur hidāyat karte haiñ. ¹³ Un kī ḳhidmat ko sāmne rakh kar pyār se un kī baṛī izzat karen. Aur ek dūsre ke sāth mel-milāp se zindagī guzāreñ.

¹⁴ Bhāiyo, ham is par zor denā chāhte haiñ ki unheñ samjhāeñ jo beqāydā zindagī guzārte haiñ, unheñ tasallī deñ jo jaldī se māyūs ho jāte haiñ, kamzoroñ kā ḳhayāl rakheñ aur sab ko sabar se bardāsht karen. ¹⁵ Is par dhyān deñ ki koī kisī se burāi ke badle burāi na kare balki āp har waqt ek dūsre aur tamām logoñ ke sāth nek kām karne meñ lage raheñ.

¹⁶ Har waqt ḳhush raheñ, ¹⁷ bilānāghā duā karen, ¹⁸ aur har hālat meñ Ḳhudā kā shukr karen. Kyoñki jab āp Masīh meñ haiñ to Allāh yihī kuchh āp se chāhtā hai.

¹⁹ Rūhul-quds ko mat bujhāeñ. ²⁰ Nabuwwatoñ kī tahqīr na karen. ²¹ Sab kuchh parakh kar wuh thāme rakheñ jo achchhā hai, ²² aur har qism kī burāi se bāz raheñ.

²³ Allāh ḳhud jo salāmatī kā Ḳhudā hai āp ko pūre taur par maḳhsūs-o-muqaddas kare. Wuh kare ki āp pūre taur par rūh, jān aur badan samet us waqt tak mahfūz aur be'ilzām raheñ jab tak hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh wāpas nahīn ā jātā. ²⁴ Jo āp ko bulātā hai wuh wafādār hai aur wuh aisā karegā bhī.

²⁵ Bhāiyo, hamāre lie duā karen.

²⁶ Tamām bhāiyoñ ko hamārī taraf se bosā denā.

²⁷ Ḳhudāwand ke huzūr main āp ko tākīd kartā hūñ ki yih ḳhat tamām bhāiyoñ ke sāmne paṛhā jāe.

²⁸ Hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kā fazl āp ke sāth hotā rahe.

2 Thissalunīkiyoñ

¹ Yih khat Paulus, Silwānus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai.

Ham Thissalunīkiyoñ kī jamāt ko likh rahe haiñ, unheñ jo Allāh hamāre Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh par imān lāe haiñ.

² Ḳhudā hamārā Bāp aur Ḳhudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī baḳhsheñ.

Masīh kī Āmad par Adālat

³ Bhāiyo, wājib hai ki ham har waqt āp ke lie Ḳhudā kā shukr kareñ. Hāñ, yih mauzūñ hai, kyoñki āp kā imān hairatangez taraqqī kar rahā hai aur āp sab kī ek dūsre se muhabbat baḳh rahī hai. ⁴ Yihī wajah hai ki ham Allāh kī dīgar jamātoñ meñ āp par faḳhr karte haiñ. Hāñ, ham faḳhr karte haiñ ki āp in dīnoñ meñ kitnī sābitqadmī aur imān dikhā rahe haiñ hālāñki āp bahut izārasāniyāñ aur musibateñ bardāsht kar rahe haiñ.

⁵ Yih sab kuchh sābit kartā hai ki Allāh kī adālat rāst hai, aur natīje meñ āp us kī bādshāhī ke lāyq ṭhahreñge, jis ke lie āp ab dukh uṭhā rahe haiñ. ⁶ Allāh wuhī kuchh karegā jo rāst hai. Wuh unheñ musibatoñ meñ ḍāl degā jo āp ko musibat meñ ḍāl rahe haiñ, ⁷ aur āp ko jo musibat meñ haiñ hamāre samet ārām degā. Wuh yih us waqt karegā jab Ḳhudāwand Īsā apne qawī farishtoñ ke sāth āsmān par se ā kar zāhir hogā ⁸ aur bhaḱaktī huī āg meñ unheñ sazā degā jo na Allāh ko jānte haiñ, na hamāre Ḳhudāwand Īsā kī ḱhushḱhabrī ke tābe haiñ. ⁹ Aise log abadī halākat kī sazā pāeñge, wuh hameshā tak Ḳhudāwand kī huzūrī aur us kī jalālī qudrat se dūr ho jāeñge. ¹⁰ Lekin us din Ḳhudāwand is lie bhī āegā ki apne muqaddasīn meñ jalāl pāe aur tamām imāndāroñ meñ hairat kā bāis ho. Āp bhī un meñ shāmil hoñge, kyoñki āp us par imān lāe jis kī gawāhī ham ne āp ko dī.

¹¹ Yih pesh-e-nazar rakh kar ham lagātār āp ke lie duā karte haiñ. Hamārā Ḳhudā āp ko us bulāwe ke lāyq ṭhahrāe jis ke lie āp ko bulāyā gayā hai. Aur wuh apnī qudrat se āp kī nekī karne kī har ḱhāhish aur āp ke imān kā har kām takmīl tak pahuñchāe. ¹² Kyoñki is tarah hī hamāre Ḳhudāwand Īsā kā nām āp meñ jalāl pāegā aur āp bhī us meñ jalāl pāeñge, us fazl ke mutābiq jo hamāre Ḳhudā aur Ḳhudāwand Īsā Masīh ne āp ko diyā hai.

2

“Bedīnī kā Ādmī”

¹ Bhāiyo, yih sawāl uṭhā hai ki hamāre Ḳhudāwand Īsā Masih kī āmad kaisī hogī? Ham kis tarah us ke sāth jamā ho jāenge? Is nāte se hamārī āp se darḳhāst hai ² ki jab log kahte haiñ ki Ḳhudāwand kā din ā chukā hai to āp jaldī se bechain yā pareshān na ho jāeñ. Un kī bāt na māneñ, chāhe wuh yih dāwā bhī kareñ ki un ke pās hamārī taraf se koī nabuwwat, paighām yā ḳhat hai. ³ Koī bhī āp ko kisī bhī chāl se fareb na de, kyonki yih din us waqt tak nahīn āegā jab tak āḳhirī baḡhāwat pesh na āe aur “Bedīnī kā ādmī” zāhir na ho jāe, wuh jis kā anjām halākat hogā. ⁴ Wuh har ek kī muḳhālafat karegā jo Ḳhudā aur mābūd kahlātā hai aur apne āp ko un sab se baṛā ṭhahrāegā. Hāñ, wuh Allāh ke ghar meñ baiṭh kar elān karegā, “Maiñ Allāh hūñ.”

⁵ Kyā āp ko yād nahīn ki maiñ āp ko yih batātā rahā jab abhī āp ke pās thā? ⁶ Aur ab āp jānte haiñ ki kyā kuchh use rok rahā hai tāki wuh apne muḳarrarā waqt par zāhir ho jāe. ⁷ Kyonki yih purasrār bedīnī ab bhī asar kar rahī hai. Lekin yih us waqt tak zāhir nahīn hogī jab tak wuh shaḳhs haṭ na jāe jo ab tak use rok rahā hai. ⁸ Phir hī “Bedīnī kā ādmī” zāhir hogā. Lekin jab Ḳhudāwand Īsā āegā to wuh use apne muñh kī phūñk se mār ḍālegā, zāhir hone par hī wuh use halāk kar degā. ⁹ “Bedīnī ke ādmī” meñ Iblīs kām karegā. Jab wuh āegā to har qism kī tāqat kā izhār karegā. Wuh jhūṭe nishān aur mojize pesh karegā. ¹⁰ Yoñ wuh unheñ har tarah ke sharīr fareb meñ phañsāegā jo halāk hone wāle haiñ. Log is lie halāk ho jāenge ki unhoñ ne sachchāi se muhabbat karne se inkār kiyā, warnā wuh bach jāte. ¹¹ Is wajah se Allāh unheñ burī tarah se fareb meñ phañsne detā hai tāki wuh is jhūṭ par imān lāeñ. ¹² Natīje meñ sab jo sachchāi par imān na lāe balki nārāsti se lutfandoz hue mujrim ṭhahreñge.

Āp ko Najāt ke lie Chun Liyā Gayā Hai

¹³ Mere bhāiyo, wājib hai ki ham har waqt āp ke lie Ḳhudā kā shukr kareñ jinheñ Ḳhudāwand pyār kartā hai. Kyonki Allāh ne āp ko shurū hī se najāt pāne ke lie chun liyā, aisi najāt ke lie jo Rūhul-quds se pākīzagī pā kar sachchāi par imān lāne se hāsil hotī hai. ¹⁴ Allāh ne āp ko us waqt yih najāt pāne ke lie bulā liyā jab ham ne āp ko us kī ḳhushḳhabrī sunāi. Aur ab āp hamāre Ḳhudāwand Īsā Masih ke jalāl meñ sharīk ho sakte haiñ. ¹⁵ Bhāiyo, is lie sābitqadam raheñ aur un riwāyāt ko thāme rakheñ jo ham ne āp ko sikhāi haiñ, ḳhāh zabānī yā ḳhat ke zariye.

16 Hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh ḳhud aur Ḳhudā hamārā Bāp jis ne ham se muhabbat rakhī aur apne fazl se hameñ abadī tasallī aur ṭhos ummīd bakhshī ¹⁷ āp kī hauslā-afzāi kare aur yoñ mazbūt kare ki āp hameshā wuh kuchh boleñ aur kareñ jo achchhā hai.

3

Hamāre lie Duā Karnā

¹ Bhāiyo, ek ākhirī bāt, hamāre lie duā kareñ ki Ḳhudāwand kā paighām jaldī se phail jāe aur izzat pāe, bilkul usī tarah jis tarah āp ke darmiyān huā. ² Is ke lie bhī duā kareñ ki Allāh hameñ ḡhalat aur sharīr logoñ se bachāe rakhe, kyonki sab to imān nahīn rakhte.

³ Lekin Ḳhudāwand wafādār hai, aur wuhī āp ko mazbūt karke Iblis se mahfūz rakhegā. ⁴ Ham Ḳhudāwand meñ āp par etamād rakhte haiñ ki āp wuh kuchh kar rahe haiñ balki karte raheñge jo ham ne āp ko karne ko kahā thā.

⁵ Ḳhudāwand āp ke diloñ ko Allāh kī muhabbat aur Masīh kī sābitqadmī kī taraf māyl kartā rahe.

Kām Karne kā Farz

⁶ Bhāiyo, apne Ḳhudāwand Īsā Masīh ke nām meñ ham āp ko hukm dete haiñ ki har us bhāi se kinārā kareñ jo beqāydā chaltā aur jo ham se pāi huī riwāyat ke mutābiq zindagī nahīn guzartā. ⁷ Āp ḳhud jānte haiñ ki āp ko kis tarah hamāre namūne par chalnā chāhie. Jab ham āp ke pās the to hamārī zindagī meñ betartībī nahīn pāi jāti thī. ⁸ Ham ne kisī kā khānā bhī paise die baḡhair na khāyā, balki dīn rāt saḡht mehnat-mashaqqat karte rahe tāki āp meñ se kisī ke lie bojh na baneñ. ⁹ Bāt yih nahīn ki hameñ āp se muāwazā milne kā haq nahīn thā. Nahīn, ham ne aisā kiyā tāki ham āp ke lie achchhā namūnā baneñ aur āp is namūne par chaleñ. ¹⁰ Jab ham abhī āp ke pās the to ham ne āp ko hukm diyā, “Jo kām nahīn karnā chāhtā wuh khānā bhī na khāe.”

¹¹ Ab hameñ yih ḳhabar milī hai ki āp meñ se bāz beqāydā zindagī guzarte haiñ. Wuh kām nahīn karte balki dūsroñ ke kāmōñ meñ ḳhāhmaḳhāh daḳhl dete haiñ. ¹² Ḳhudāwand Īsā Masīh ke nām meñ ham aise logoñ ko hukm dete aur samjhāte haiñ ki ārām se kām karke apnī rozī kamāeñ.

¹³ Bhāiyo, āp bhalāi karne se kabhī himmat na hāreñ. ¹⁴ Agar koī is ḳhat meñ darj hamārī hidāyat par amal na kare to us se tālluq na rakhnā tāki use sharm āe. ¹⁵ Lekin use dushman mat samajhnā balki use bhāi jān kar samjhānā.

Ākhirī Alfāz

¹⁶ Ẃhudāwand Ẃhud jo salāmatī kā sarchashmā hai āp ko har waqt aur har tarah se salāmatī baḳhshe. Ẃhudāwand āp sab ke sāth ho.

¹⁷ Maiñ, Paulus apne hāth se yih likh rahā hūñ. Merī taraf se salām. Maiñ isī tarīqe se apne har Ẃhat par dastẂhat kartā aur isī tarah likhtā hūñ.

¹⁸ Hamāre Ẃhudāwand Īsā Masīh kā fazl āp sab ke sāth rahe.

1 Tīmuthiyus

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai jo hamāre Najātdahindā Allāh aur hamārī ummīd Masīh Īsā ke hukm par Masīh Īsā kā rasūl hai.

² Maiñ Tīmuthiyus ko likh rahā hūñ jo imān meñ merā sachchā beṭā hai.

Khudā Bāp aur hamārā Khudāwand Masīh Īsā āp ko fazl, rahm aur salāmatī atā karen.

Ġhalat Tālīm se Khabardār

³ Maiñ ne āp ko Makiduniyā jāte waqt nasīhat kī thī ki Ifisus meñ raheñ tāki āp wahāñ ke kuchh logoñ ko Ġhalat tālīm dene se rokeñ. ⁴ Unheñ farzī kahāniyoñ aur khatm na hone wāle nasabnāme ke pīchhe na lagne deñ. In se mahz bahs-mubāhasā paidā hotā hai aur Allāh kā najātbaḳhsh mansūbā pūrā nahīñ hotā. Kyoñki yih mansūbā sirf imān se takmīl tak pahuñchtā hai. ⁵ Merī is hidāyat kā maqsad yih hai ki muhabbat ubhar āe, aisī muhabbat jo khalis dil, sāf zamīr aur Beriyā imān se paidā hotī hai. ⁶ Kuchh log in chīzoñ se bhaṭak kar bemānī bātoñ meñ gum ho gae haiñ. ⁷ Yih sharīat ke ustād bananā chāhte haiñ, lekin unheñ un bātoñ kī samajh nahīñ ātī jo wuh kar rahe haiñ aur jin par wuh itne etamād se isrār kar rahe haiñ.

⁸ Lekin ham to jānte haiñ ki sharīat achchhī hai basharteki ise sahīh taur par istemāl kiyā jāe. ⁹ Aur yād rahe ki yih rāstbāzoñ ke lie nahīñ dī gāi. Kyoñki yih un ke lie hai jo baġhair sharīat ke aur sarkash zindagī guzārte haiñ, jo bedīn aur gunāhgār haiñ, jo muqaddas aur ruhānī bātoñ se khalī haiñ, jo apne mān-bāp ke qātil haiñ, jo khūnī, ¹⁰ zinākār, hamjinsparast aur Ġhulāmoñ ke tājir haiñ, jo jhūṭ bolte, jhūṭī qasam khāte aur mazīd bahut kuchh karte haiñ jo sehhatbaḳhsh tālīm ke khalīf hai. ¹¹ Aur sehhatbaḳhsh tālīm kyā hai? Wuh jo mubārak Khudā kī us jalālī khushkhabrī meñ pāi jāti hai jo mere sapurd kī gāi hai.

Allāh ke Rahm ke lie Shukrguzārī

¹² Maiñ apne Khudāwand Masīh Īsā kā shukr kartā hūñ jis ne merī taqwiyat kī hai. Maiñ us kā shukr kartā hūñ ki us ne mujhe wafādār samajh kar kḥidmat ke lie muqarrar kiyā. ¹³ Go maiñ pahle kufr bakne wālā aur gustākḥ admī thā, jo logoñ ko izā detā thā, lekin Allāh ne mujh par rahm kiyā. Kyoñki us waqt maiñ imān nahīñ lāyā thā aur is lie nahīñ jāntā thā ki kyā kar rahā hūñ. ¹⁴ Hāñ, hamāre

Ḳhudāwand ne mujh par apnā fazl kasrat se unḍel diyā aur mujhe wuh īmān aur muḥabbat atā kī jo hameñ Masīh Īsā meñ hote hue miltī hai. ¹⁵ Ham is qābil-e-qabūl bāt par pūrā bharosā rakh sakte haiñ ki Masīh Īsā gunāhgāroñ ko najāt dene ke lie is duniyā meñ āyā. Un meñ se main sab se baṛā gunāhgār hūñ, ¹⁶ lekin yihī wajah hai ki Allāh ne mujh par rahm kiyā. Kyonki wuh chāhtā thā ki Masīh Īsā mujh meñ jo awwal gunāhgār hūñ apnā wasī sabar zāhir kare aur main yon un ke lie namūnā ban jāūñ jo us par īmān lā kar abadī zindagī pāne wāle haiñ. ¹⁷ Hāñ, hamāre azlī-o-abadī Shahanshāh kī hameshā tak izzat-o-jalāl ho! Wuhī lāfānī, andekhā aur wāhid Ḳhudā hai. Āmīn.

¹⁸ Tīmuthiyus mere beṭe, main āp ko yih hidāyat un peshgoiyon ke mutābiq detā hūñ jo pahle āp ke bāre meñ kī gāi thīñ. Kyonki main chāhtā hūñ ki āp in kī pairawī karke achchhī tarah laṛ sakeñ ¹⁹ aur īmān aur sāf zamīr ke sāth zindagī guzār sakeñ. Kyonki bāz ne yih bāteñ radd kar dī haiñ aur natīje meñ un ke īmān kā berā gharq ho gayā. ²⁰ Huminyus aur Sikandar bhī in meñ shāmil haiñ. Ab main ne inheñ Iblīs ke hawāle kar diyā hai tāki wuh kufr bakne se bāz ānā sīkheñ.

2

Jamāt kī Parastish

¹ Pahle main is par zor denā chāhtā hūñ ki āp sab ke lie darḳhāsteñ, duāeñ, siphārisheñ aur shukrguzāriyāñ pesh kareñ, ² bādshāhoñ aur iḳhtiyār wāloñ ke lie bhī tāki ham ārām aur sukūn se ḳhudātars aur sharif zindagī guzār sakeñ. ³ Yih achchhā aur hamāre Najātdahindā Allāh ko pasandīdā hai. ⁴ Hāñ, wuh chāhtā hai ki tamām insān najāt pā kar sachchāi ko jān leñ. ⁵ Kyonki ek hī Ḳhudā hai aur Allāh aur insān ke bīch meñ ek hī darmiyānī hai yānī Masīh Īsā, wuh insān ⁶ jis ne apne āp ko fidyā ke taur par sab ke lie de diyā tāki wuh maḳhlasī pāeñ. Yon us ne muqarrarā waqt par gawāhī dī ⁷ aur yih gawāhī sunāne ke lie mujhe munād, rasūl aur Ḡhairyahūdiyon kā ustād muqarrar kiyā tāki unheñ īmān aur sachchāi kā paighām sunāūñ. Main jhūṭ nahīñ bol rahā balki sach kah rahā hūñ.

⁸ Ab main chāhtā hūñ ki har maqāmī jamāt ke mard muqaddas hāth uṭhā kar duā kareñ. Wuh ḡhusse yā bahs-mubāhasā kī hālat meñ aisā na kareñ. ⁹ Isī tarah main chāhtā hūñ ki ḳhawātīn munāsib kapṛe pahan kar sharāfat aur shāystagī se apne āp ko ārāstā kareñ. Wuh gundhe hue bāl, sonā, motī yā had se zyādā mahange kapron se apne āp ko ārāstā na kareñ ¹⁰ balki nek kāmoñ se. Kyonki yihī aisi

ḳhawātīn ke lie munāsib hai jo ḳhudātars hone kā dāwā kartī haiñ. ¹¹ Ḳhātūn ḳhāmoshī se aur pūrī farmānbardārī ke sāth sīkhe. ¹² Maiñ ḳhawātīn ko tālīm dene yā ādmiyon par hukūmat karne kī ijāzat nahīn detā. Wuh ḳhāmosh raheñ. ¹³ Kyoñki pahle Ādam ko tashkīl diyā gayā, phir Hawwā ko. ¹⁴ Aur Ādam ne Iblīs se dhokā na khāyā balki Hawwā ne, jis kā natījā gunāh thā. ¹⁵ Lekin ḳhawātīn bachche janm dene se najāt pāengī. Shart yih hai ki wuh samajh ke sāth imān, muhabbat aur muḳaddas hālat meñ zindagī guzartī raheñ.

3

Ḳhudā kī Jamāt ke Nigarān

¹ Yih bāt yaqīnī hai ki jo jamāt kā nigarān bananā chāhtā hai wuh ek achchhī zimmedārī kī ārzū rakhtā hai. ² Lāzim hai ki nigarān be'īlzām ho. Us kī ek hī bīwī ho. Wuh hoshmand, samajhdār, * sharīf, mehmān-nawāz aur tālīm dene ke qābil ho. ³ Wuh sharābī na ho, na laḳākā balki narmdil aur amnpasand. Wuh poison kā lālch karne wālā na ho. ⁴ Lāzim hai ki wuh apne ḳhāndān ko achchhī tarah sañbhāl sake aur ki us ke bachche sharāfat ke sāth us kī bāt māneñ. ⁵ Kyoñki agar wuh apnā ḳhāndān na sañbhāl sake to wuh kis tarah Allāh kī jamāt kī dekh-bhāl kar sakegā? ⁶ Wuh naumurīd na ho warnā ḳhatrā hai ki wuh phūl kar Iblīs ke jāl meñ ulajh jāe aur yoñ us kī adālat kī jāe. ⁷ Lāzim hai ki jamāt se bāhar ke log us kī achchhī gawāhī de sakeñ, aisā na ho ki wuh badnām ho kar Iblīs ke phande meñ phañs jāe.

Jamāt ke Madadgār

⁸ Isī tarah jamāt ke madadgār bhī sharīf hoñ. Wuh riyākār na hoñ, na had se zyādā mai pieñ. Wuh lālchī bhī na hoñ. ⁹ Lāzim hai ki wuh sāf zamīr rakh kar imān kī purasrār sachchāiyāñ mahfūz rakheñ. ¹⁰ Yih bhī zarūrī hai ki unheñ pahle parkhā jāe. Agar wuh is ke bād be'īlzām nikleñ to phir wuh ḳhidmat kareñ. ¹¹ Un kī bīwiyañ bhī sharīf hoñ. Wuh buhtān lagāne wālī na hoñ balki hoshmand aur har bāt meñ wafādār. ¹² Madadgār kī ek hī bīwī ho. Lāzim hai ki wuh apne bachchoñ aur ḳhāndān ko achchhī tarah sañbhāl sake. ¹³ Jo madadgār achchhī tarah apnī ḳhidmat sañbhālthe haiñ un kī haisiyat baḳh jāegī aur Masīh Īsā par un kā imān itnā puḳhtā ho jāegā ki wuh baḳe etamād ke sāth zindagī guzār sakeñge.

Ek Azīm Bhed

* 3:2 Yūnānī lafz meñ zabt-e-nafs kā unsur bhī pāyā jātā hai.

¹⁴ Agar che maiñ jald āp ke pās āne kī ummīd rakhtā hūn to bhī āp ko yih khat likh rahā hūn. ¹⁵ Lekin agar der bhī lage to yih paṛh kar āp ko mālūm hogā ki Allāh ke gharāne meñ hamārā bartāw kaisā honā chāhie. Allāh kā gharānā kyā hai? Zindā Ḳhudā kī jamāt, jo sachchāi kā satūn aur buniyād hai. ¹⁶ Yaḳīnan hamāre īmān kā bhed azīm hai.

Wuh jism meñ zāhir huā,
Rūh meñ rāstbāz ṭhahrā
aur farishton ko dikhāi diyā.

Us kī Ḡhairyahūdiyon meñ munādī kī gai,
us par duniyā meñ īmān lāyā gayā
aur use āsmān ke jalāl meñ uṭhā liyā gayā.

4

Jhūṭe Ustād

¹ Rūhul-quds sāf farmātā hai ki ākhirī dinon meñ kuchh īmān se haṭ kar farebdeh rūhon aur shaitānī tālīmāt kī pairawī kareṅge. ² Aisi tālīmāt jhūṭ bolne wālon kī riyākār bāton se ātī haiñ, jin ke zamīr par Iblīs ne apnā nishān lagā kar zāhir kar diyā hai ki yih us ke apne haiñ. ³ Yih shādi karne kī ijāzat nahīn dete aur logon ko kahte haiñ ki wuh muḳhtalif khāne kī chīzon se parhez karen. Lekin Allāh ne yih chīzeñ is lie banāi haiñ ki jo īmān rakhte haiñ aur sachchāi se wāqif haiñ inheñ shukrguzārī ke sāth khāeñ. ⁴ Jo kuchh bhī Allāh ne khalāq kiyā hai wuh achchhā hai, aur hameñ use radd nahīn karnā chāhie balki Ḳhudā kā shukr karke use khā lenā chāhie. ⁵ Kyonki use Allāh ke kalām aur duā se maḳhsūs-o-muḳaddas kiyā gayā hai.

Masīh Īsā kā Achchhā Ḳhādim

⁶ Agar āp bhāiyon ko yih tālīm deñ to āp Masīh Īsā ke achchhe Ḳhādim hoṅge. Phir yih sābit ho jāegā ki āp ko īmān aur us achchhī tālīm kī sachchāiyon meñ tarbiyat dī gai hai jis kī pairawī āp karte rahe haiñ. ⁷ Lekin dādi-ammāñ kī in bemānī farzī kahāniyon se bāz raheñ. In kī bajāe aisi tarbiyat hāsil karen jis se āp kī ruhānī zindagī mazbūt ho jāe. ⁸ Kyonki jism kī tarbiyat kā thoṛā hī faydā hai, lekin ruhānī tarbiyat har lihāz se mufīd hai, is lie ki agar ham is qism kī tarbiyat hāsil karen to ham se hāl aur mustaqbil meñ zindagī pāne kā wādā kiyā gayā hai. ⁹ Yih bāt qābil-e-etamād hai aur ise pūre taur par qabūl karnā chāhie. ¹⁰ Yihī wajah hai ki ham mehnat-mashaqqat aur jāñfishānī karte rahte haiñ, kyonki ham ne apnī ummīd zindā Ḳhudā par rakhī hai jo tamām insānon kā Najātdahindā hai, Ḳhāskar īmān rakhne wālon kā.

¹¹ Logoñ ko yih hidāyāt deñ aur sikhāeñ. ¹² Koī bhī āp ko is lie haqīr na jāne ki āp jawān haiñ. Lekin zarūrī hai ki āp kalām meñ, chāl-chalan meñ, muhabbat meñ, imān meñ aur pākīzagi meñ imāndāroñ ke lie namūnā ban jāeñ. ¹³ Jab tak main nahīn ātā is par khās dhyān deñ ki jamāt meñ bāqāydaḡī se kalām kī tilawat kī jāe, logoñ ko nasīhat kī jāe aur unheñ tālīm dī jāe. ¹⁴ Apnī us nemat ko nazarandāz na kareñ jo āp ko us waqt peshgoī ke zariye milī jab buzurgoñ ne āp par apne hāth rakhe. ¹⁵ In bātoñ ko faroḡh deñ aur in ke pīchhe lage raheñ tāki āp kī taraqqī sab ko nazar āe. ¹⁶ Apnā aur tālīm kā khās khayāl rakheñ. In meñ sābitqadam raheñ, kyonki aisā karne se āp apne āp ko aur apne sunane wāloñ ko bachā leñge.

5

Imāndāroñ se Sulūk

¹ Buzurg bhāiyōñ ko saḡhtī se na ḡāntnā balki unheñ yoñ samjhānā jis tarah ki wuh āp ke bāp hoñ. Isī tarah jawān ādmiyōñ ko yoñ samjhānā jaise wuh āp ke bhāī hoñ, ² buzurg bahnoñ ko yoñ jaise wuh āp kī māeñ hoñ aur jawān khawātīn ko tamām pākīzagi ke sāth yoñ jaise wuh āp kī bahneñ hoñ.

³ Un bewāoñ kī madad karke un kī izzat kareñ jo wāqai zarūratmand haiñ. ⁴ Agar kisī bewā ke bachche yā potenawāse hoñ to us kī madad karnā unhiñ kā farz hai. Hāñ, wuh sīkheñ ki khudātars hone kā pahlā farz yih hai ki ham apne ghar wāloñ kī fikr kareñ aur yoñ apne mān-bāp, dādā-dādī aur nānā-nānī ko wuh kuchh wāpas kareñ jo hameñ un se milā hai, kyonki aisā amal Allāh ko pasand hai. ⁵ Jo aurat wāqai zarūratmand bewā aur tanhā rah gai hai wuh apnī ummīd Allāh par rakh kar din rāt apnī iltijāoñ aur duāoñ meñ lagī rahtī hai. ⁶ Lekin jo bewā aish-o-ishrat meñ zindagi guzartī hai wuh zindā hālat meñ hī murdā hai. ⁷ Yih hidāyāt logoñ tak pahuñchāeñ tāki un par ilzām na lagāyā jā sake. ⁸ Kyonki agar koī apnoñ aur khāskar apne ghar wāloñ kī fikr na kare to us ne apne imān kā inkār kar diyā. Aisā shaḡhs ḡhairimāndāroñ se badtar hai.

⁹ Jis bewā kī umr 60 sāl se kam hai use bewāoñ kī fahrist meñ darj na kiyā jāe. Shart yih bhī hai ki jab us kā shauhar zindā thā to wuh us kī wafādār rahī ho ¹⁰ aur ki log us ke nek kāmoñ kī achchhī gawāhī de sakeñ, masalan kyā us ne apne bachchoñ ko achchhī tarah pālā hai? Kyā us ne mehmān-nawāzī kī aur muḡaddasīn ke pānw dho kar un kī khidmat kī hai? Kyā wuh musibat meñ phañse huoñ kī

madad kartī rahī hai? Kyā wuh har nek kām ke lie koshān rahī hai?

¹¹ Lekin jawān bewāēn is fahrist meñ shāmil mat karnā, kyonki jab un kī jismānī ḳhāhishāt un par ḡhālib ātī haiñ to wuh Masīh se dūr ho kar shādī karnā chāhtī haiñ. ¹² Yoñ wuh apnā pahlā imān chhoṛ kar mujrim ṭhahartī haiñ. ¹³ Is ke alāwā wuh sust hone aur idhar-udhar gharoñ meñ phirne kī ādī ban jātī haiñ. Na sirf yih balki wuh bātūnī bhī ban jātī haiñ aur dūsroñ ke muāmālāt meñ daḳhl de kar nāmūnāsib bāteñ kartī haiñ. ¹⁴ Is lie maiñ chāhtā hūñ ki jawān bewāēn dubārā shādī karke bachchoñ ko janm deñ aur apne gharoñ ko sañbhāleñ. Phir wuh dushman ko badgoī karne kā mauqā nahīn deñgī. ¹⁵ Kyonki bāz to sahīh rāh se haṭ kar Iblīs ke pīchhe lag chukī haiñ. ¹⁶ Lekin jis imāndār aurat ke ḳhāndān meñ bewāēn haiñ us kā farz hai ki wuh un kī madad kare tāki wuh Ḳhudā kī jamāt ke lie bojh na baneñ. Warnā jamāt un bewāoñ kī sahīh madad nahīn kar sakegī jo wāqāi zarūratmand haiñ.

¹⁷ Jo buzurg jamāt ko achchhī tarah sañbhālte haiñ unheñ dugnī izzat ke lāyq samjhā jāe.* Maiñ ḳhāskar un kī bāt kar rahā hūñ jo pāk kalām sunāne aur tālim dene meñ mehnat-mashaqqat karte haiñ. ¹⁸ Kyonki kalām-e-muqaddas farmātā hai, “Jab tū fasal gāhne ke lie us par bail chalne detā hai to us kā muñh bāndh kar na rakhnā.” Yih bhī likhā hai, “Mazdūr apnī mazdūrī kā haqdār hai.” ¹⁹ Jab kisī buzurg par ilzām lagāyā jāe to yih bāt sirf is sūrat meñ māneñ ki do yā is se zyādā gawāh is kī tasdiq kareñ. ²⁰ Lekin jinhoñ ne wāqāi gunāh kiyā ho unheñ pūrī jamāt ke sāmne samjhāeñ tāki dūsre aisī harkateñ karne se ḍar jāeñ.

²¹ Allāh aur Masīh Īsā aur us ke chunīdā farishtoñ ke sāmne maiñ sanjīdagī se tākīd kartā hūñ ki in hidāyat kī yoñ pairawī kareñ ki āp kisī muāmale se sahīh taur par wāqif hone se peshtar faislā na kareñ, na jānibdārī kā shikār ho jāeñ. ²² Jaldī se kisī par hāth rakh kar use kisī ḳhidmat ke lie maḳhsūs mat karnā, na dūsroñ ke gunāhoñ meñ sharīk honā. Apne āp ko pāk rakheñ.

²³ Chūñki āp aksar bīmār rahte haiñ is lie apne mede kā lihāz karke na sirf pānī hī piyā kareñ balki sāth sāth kuchh mai bhī istemāl kareñ.

²⁴ Kuchh logoñ ke gunāh sāf sāf nazar āte haiñ, aur wuh un se pahle hī adālat ke taḳht ke sāmne ā pahuñchte haiñ. Lekin kuchh aise bhī haiñ jin ke gunāh goyā un ke pīchhe chal kar bād meñ zāhir hote haiñ. ²⁵ Isī tarah kuchh logoñ

* 5:17 Yahān matlab hai ki un kī izzat ḳhāskar māli lihāz se kī jāe.

ke achchhe kām sāf nazar āte haiñ jabki bāz ke achchhe kām abhī nazar nahīn āte. Lekin yih bhī poshīdā nahīn raheñge balki kisī waqt zāhir ho jāeñge.

6

¹ Jo bhī ġhulāmī ke jue meñ haiñ wuh apne mālikoñ ko pūrī izzat ke lāyq samjheñ tāki log Allāh ke nām aur hamārī tālīm par kufr na bakeñ. ² Jab mālik imān lāte haiñ to ġhulāmoñ ko un kī is lie kam izzat nahīn karnā chāhie ki wuh ab Masīh meñ bhāī haiñ. Balki wuh un kī aur zyādā k̄hidmat kareñ, kyoñki ab jo un kī achchhī k̄hidmat se faydā uṭhā rahe haiñ wuh imāndār aur azīz haiñ.

Ġhalat Tālīm aur Haqīqī Daulat

Lāzim hai ki āp logoñ ko in bātoñ kī tālīm deñ aur is meñ un kī hauslā-afzāī kareñ. ³ Jo bhī is se farq tālīm de kar hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ke sehhatbakhsh alfāz aur is k̄hudātars zindagī kī tālīm se wābastā nahīn rahtā ⁴ wuh k̄hudpasandī se phulā huā hai aur kuchh nahīn samajhtā. Aisā shaḡhs bahs-mubāhasā karne aur k̄hālī bātoñ par jhagarne meñ ġhairsehhatmand dilchaspī letā hai. Natīje meñ hasad, jhagarē, kufr aur badgumānī paidā hotī hai. ⁵ Yih log āpas meñ jhagarne kī wajah se hameshā kuṛhte rahte haiñ. Un ke zahan bigar gae haiñ aur sachchāī un se chhīn lī gai hai. Hāñ, yih samajhte haiñ ki k̄hudātars zindagī guzarne se māli nafā hāsil kiyā jā saktā hai.

⁶ K̄hudātars zindagī wāqaī bahut nafā kā bāis hai, lekin shart yih hai ki insān ko jo kuchh bhī mil jāe wuh us par iktifā kare. ⁷ Ham duniyā meñ apne sāth kyā lāe? Kuchh nahīn! To ham duniyā se nikalte waqt kyā kuchh sāth le jā sakeñge? Kuchh bhī nahīn! ⁸ Chunāñche agar hamāre pās k̄hurāk aur libās ho to yih hamāre lie kāfī honā chāhie. ⁹ Jo amīr banane ke k̄hāhāñ rahte haiñ wuh kāī tarah kī āzmāishoñ aur phandoñ meñ phañs jāte haiñ. Bahut-sī nāsamajh aur nuqsāndeh k̄hāhishāt unheñ halākat aur tabāhī meñ ġharq ho jāne detī haiñ. ¹⁰ Kyoñki paisoñ kā lālach har ġhalat kām kā sarchashmā hai. Kāī logoñ ne isī lālach ke bāis imān se bhaṭak kar apne āp ko bahut aziyat pahuñchāī hai.

Shaḡhsī Hidāyāt

¹¹ Lekin āp jo Allāh ke bande haiñ in chīzoñ se bhāgte raheñ. In kī bajāe rāstbāzī, k̄hudātarsī, imān, muhabbat, sābitqadmī aur narmdilī ke pīchhe lage raheñ. ¹² Imān kī achchhī kushtī laṛeñ. Abadī zindagī se k̄hūb lipaṭ jāeñ, kyoñki Allāh ne āp ko yihī zindagī pāne ke lie bulāyā, aur āp

ne apnī taraf se bahut-se gawāhoñ ke sāmne is bāt kā iqrār bhī kiyā. ¹³ Mere do gawāh haiñ, Allāh jo sab kuchh zindā rakhtā hai aur Masīh Īsā jis ne Puntiyus Pīlātus ke sāmne apne imān kī achchhī gawāhī dī. Inhīñ ke sāmne maiñ āp ko kahtā hūñ ki ¹⁴ yih hukm yoñ pūrā karen ki āp par na dāgh lage, na ilzām. Aur is hukm par us din tak amal karte raheñ jab tak hamārā Ḳhudāwand Īsā Masīh zāhir nahīñ ho jātā. ¹⁵ Kyoñki Allāh Masīh ko muqarrarā waqt par zāhir karegā. Hāñ, jo mubārak aur wāhid Hukmrān, bādshāhoñ kā Bādshāh aur mālikoñ kā Mālik hai wuh use muqarrarā waqt par zāhir karegā. ¹⁶ Sirf wuhī lāfānī hai, wuhī aisi raushnī meñ rahtā hai jis ke qarīb koī nahīñ ā saktā. Na kisī insān ne use kabhī dekhā, na wuh use dekh saktā hai. Us kī izzat aur qudrat abad tak rahe. Āmīn.

¹⁷ Jo maujūdā duniyā meñ amīr haiñ unheñ samjhāeñ ki wuh maḡhrūr na hoñ, na daulat jaisī ḡhairyaqīnī chīz par ummīd rakheñ. Is kī bajāe wuh Allāh par ummīd rakheñ jo hameñ faiyāzī se sab kuchh muhaiyā kartā hai tāki ham us se lutfandoz ho jāeñ. ¹⁸ Yih pesh-e-nazar rakh kar amīr nek kām karen aur bhalāī karne meñ hī amīr hoñ. Wuh ḡhushī se dūsroñ ko dene aur apnī daulat meñ sharīk karne ke lie taiyār hoñ. ¹⁹ Yoñ wuh apne lie ek achchhā ḡhazānā jamā kareñge yāñī āne wāle jahān ke lie ek ṡhos buniyād jis par khaṡe ho kar wuh haqīqī zindagī pā sakeñge.

²⁰ Tīmuthiyus beṡe, jo kuchh āp ke hawāle kiyā gayā hai use mahfūz rakheñ. Duniyāwī bakwās aur un mutazād ḡhayālāt se katrāte raheñ jinheñ ḡhaltī se ilm kā nām diyā gayā hai. ²¹ Kuchh to is ilm ke māhir hone kā dāwā karke imān kī sahīh rāh se haṡ gae haiñ.

Allāh kā fazl āp sab ke sāth rahe.

2 Tīmuthiyus

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai jo Allāh kī marzī se Masīh Īsā kā rasūl hai tāki us wādā kī huī zindagī kā paighām sunāe jo hamēñ Masīh Īsā meñ hāsīl hotī hai.

² Maiñ apne pyāre betē Tīmuthiyus ko likh rahā hūñ.

Khudā Bāp aur hamārā Khudāwand Masīh Īsā āp ko fazl, rahm aur salāmatī atā karēñ.

Shukrguzārī aur Hauslā-afzāī

³ Maiñ āp ke lie Khudā kā shukr kartā hūñ jis kī k̄hidmat maiñ apne bāpdādā kī tarah sāf zamīr se kartā hūñ. Din rāt maiñ lagātār āp ko apnī duāoñ meñ yād rakhtā hūñ.

⁴ Mujhe āp ke ānsū yād āte haiñ, aur maiñ āp se milne kā ārzūmand hūñ tāki k̄hushī se bhar jāūñ. ⁵ Mujhe k̄hāskar āp kā muḁhlis īmān yād hai jo pahle āp kī nānī Lūis aur māñ Yūnīke rakhtī thīñ. Aur mujhe yaqīn hai ki āp bhī yihī īmān rakhte haiñ. ⁶ Yihī wajah hai ki maiñ āp ko ek bāt yād dilātā hūñ. Allāh ne āp ko us waqt ek nemat se nawāzā jab maiñ ne āp par hāth rakhe. Āp ko us nemat kī āg ko nae sire se bharḁkāne kī zarūrat hai. ⁷ Kyoñki jis Rūh se Allāh ne hamēñ nawāzā hai wuh hamēñ buzdil nahīñ banātā balki hamēñ quwwat, muhabbat aur nazm-o-zabt dilātā hai.

⁸ Is lie hamāre Khudāwand ke bāre meñ gawāhī dene se na sharmāēñ, na mujh se jo Masīh kī k̄hātīr qaidī hūñ. Is ke bajāe mere sāth Allāh kī quwwat se madad le kar us kī k̄hushk̄habrī kī k̄hātīr dukh uṭhāēñ. ⁹ Kyoñki us ne hamēñ najāt de kar muḁqaddas zindagī guzārne ke lie bulāyā. Aur yih chīzeñ hamēñ apnī mehnat se nahīñ milīñ balki Allāh ke irāde aur fazl se. Yih fazl zamānoñ kī ibtidā se pahle hamēñ Masīh meñ diyā gayā ¹⁰ lekin ab hamāre Najātdahindā Masīh Īsā kī āmad se zāhir huā. Masīh hī ne maut ko nest kar diyā. Usī ne apnī k̄hushk̄habrī ke zariye lāfānī zindagī raushnī meñ lā kar ham par zāhir kar dī hai.

¹¹ Allāh ne mujhe yihī k̄hushk̄habrī sunāne ke lie munād, rasūl aur ustād muḁqarrar kiyā hai. ¹² Isī wajah se maiñ dukh uṭhā rahā hūñ. To bhī maiñ sharmātā nahīñ, kyoñki maiñ use jāntā hūñ jis par meñ īmān lāyā hūñ, aur mujhe pūrā yaqīn hai ki jo kuchh maiñ ne us ke hawāle kar diyā hai use wuh apnī āmad ke din tak mahfūz rakhne ke qābil hai. ¹³ Un sehhatbaḁhsh bātoñ ke mutābiq chalte raheñ jo āp ne mujh se sun lī haiñ, aur yoñ īmān aur muhabbat ke sāth Masīh Īsā meñ zindagī guzāreñ. ¹⁴ Jo beshqīmat chīz

āp ke hawāle kar dī gaī hai use Rūhul-quds kī madad se jo ham meñ sukūnat kartā hai maḥfūz rakheñ.

¹⁵ Āp ko mālūm hai ki sūbā Āsiyā meñ tamām logoñ ne mujhe tark kar diyā hai. In meñ Fūgilus aur Hirmuḡhines bhī shāmil haiñ. ¹⁶ Ḳhudāwand Unesifurus ke gharāne par rahm kare, kyonki us ne kaī dafā mujhe tar-o-tāzā kiyā. Hāñ, wuh is se kabhī na sharmāyā ki main qaidī hūñ. ¹⁷ Balki jab wuh Rom Shahr pahuñchā to baṛī koshishoñ se merā khoj lagā kar mujhe milā. ¹⁸ Ḳhudāwand kare ki wuh qiyāmat ke din Ḳhudāwand se rahm pāe. Āp ḳhud behtar jānte haiñ ki us ne Ifisus meñ kitnī ḳhidmat kī.

2

Masih Īsā kā Wafādār Sipāhī

¹ Lekin āp, mere beṭe, us fazl se taqwiyyat pāeñ jo āp ko Masih Īsā meñ mil gayā hai. ² Jo kuchh āp ne bahut gawāhoñ kī maujūdagī meñ mujh se sunā hai use motabar logoñ ke sapurd kareñ. Yih aise log hoñ jo auroñ ko sikhāne ke qābil hoñ.

³ Masih Īsā ke achchhe sipāhī kī tarah hamāre sāth dukh uṭhāte raheñ. ⁴ Jis sipāhī kī d̄yūṭī hai wuh ām riāyā ke muāmalāt meñ phañsne se bāz rahtā hai, kyonki wuh apne afsar ko pasand ānā chāhtā hai. ⁵ Isī tarah khel ke muqābale meñ hissā lene wāle ko sirf is sūrat meñ inām mil saktā hai ki wuh qawāyd ke mutābiq hī muqābalā kare. ⁶ Aur lāzim hai ki fasal kī kaṭāī ke waqt pahle us ko fasal kā hissā mile jis ne khet meñ mehnat kī hai. ⁷ Us par dhyān denā jo main āp ko batā rahā hūñ, kyonki Ḳhudāwand āp ko in tamām bātoñ kī samajh atā karegā.

⁸ Masih Īsā ko yād rakheñ, jo Dāūd kī aulād meñ se hai aur jise murdoñ meñ se zindā kar diyā gayā. Yihī merī ḳhushḳhabrī hai ⁹ jis kī ḳhātir main dukh uṭhā rahā hūñ, yahāñ tak ki mujhe ām mujrim kī tarah zanjīroñ se bāndhā gayā hai. Lekin Allāh kā kalām zanjīroñ se bāndhā nahīñ jā saktā. ¹⁰ Is lie main sab kuchh Allāh ke chune hue logoñ kī ḳhātir bardāsht kartā hūñ tāki wuh bhī najāt pāeñ—wuh najāt jo Masih Īsā se miltī hai aur jo abadī jalāl kā bāis bantī hai. ¹¹ Yih qaul qābil-e-etamād hai,

agar ham us ke sāth mar gae
to ham us ke sāth jienge bhī.

¹² Agar ham bardāsht karte raheñ
to ham us ke sāth hukūmat bhī kareñge.

Agar ham use jānane se inkār kareñ
to wuh bhī hameñ jānane se inkār karegā.

¹³ Agar ham bewafā nikleñ

to bhī wuh wafādār rahegā.
Kyoñki wuh apnā inkār nahīn kar saktā.

Qābil-e-Qabūl K̄hidmatguzār

¹⁴ Logoñ ko in bātoñ kī yād dilāte raheñ aur unheñ sanjidagī se Allāh ke huzūr samjhāeñ kī wuh bāl kī khāl utār kar ek dūsre se na jhagareñ. Yih befāyda hai balki sunane wāloñ ko bigār detā hai. ¹⁵ Apne āp ko Allāh ke sāmne yoñ pesh karne kī pūrī koshish kareñ ki āp maqbūl sābit hoñ, ki āp aisā mazdūr nikleñ jise apne kām se sharmāne kī zarūrat na ho balki jo sahīh taur par Allāh kā sachchā kalām pesh kare. ¹⁶ Duniyāwī bakwās se bāz raheñ. Kyoñki jitnā yih log is meñ phañs jāenge utnā hī bedīnī kā asar baṛhegā ¹⁷ aur un kī tālīm kainsar kī tarah phail jāegī. In logoñ meñ Huminyus aur Filetus bhī shāmil haiñ ¹⁸ jo sachchāi se haṭ gae haiñ. Yih dāwā karte haiñ ki murdoñ ke jī uṭhne kā amal ho chukā hai aur yoñ bāz ek kā imān tabāh ho gayā hai. ¹⁹ Lekin Allāh kī ṭhos buniyād qāym rahtī hai aur us par in do bātoñ kī muhr lagī hai, “K̄hudāwand ne apne logoñ ko jān liyā hai” aur “Jo bhī samjhe ki maiñ K̄hudāwand kā pairokār hūn wuh nārāstī se bāz rahe.”

²⁰ Baṛe gharoñ meñ na sirf sone aur chāndī ke bartan hote haiñ balki lakaṛī aur miṭṭī ke bhī. Yānī kuchh sharīf kāmoñ ke lie istemāl hote haiñ aur kuchh kamqadar kāmoñ ke lie. ²¹ Agar koī apne āp ko in burī chīzoñ se pāk-sāf kare to wuh sharīf kāmoñ ke lie istemāl hone wālā bartan hogā. Wuh maḥsūs-o-muqaddas, mālik ke lie mufid aur har nek kām ke lie taiyār hogā. ²² Jawānī kī burī k̄hāhishāt se bhāg kar rāstbāzī, imān, muhabbat aur sulah-salāmatī ke pīchhe lage raheñ. Aur yih un ke sāth mil kar kareñ jo k̄hulūsdilī se K̄hudāwand kī parastish karte haiñ. ²³ Hamāqat aur jahālat kī bahsoñ se kinārā kareñ. Āp to jānte haiñ ki in se sirf jhagare paidā hote haiñ. ²⁴ Lāzim hai ki K̄hudāwand kā k̄hādīm na jhagare balki har ek se mehrbānī kā sulūk kare. Wuh tālīm dene ke qābil ho aur sabar se ḡhalat sulūk bardāshat kare. ²⁵ Jo muḥālafat karte haiñ unheñ wuh narmdilī se tarbiyat de, kyoñki ho saktā hai ki Allāh unheñ taubā karne kī taufīq de aur wuh sachchāi ko jān leñ, ²⁶ hosh meñ āeñ aur Iblīs ke phande se bach nikleñ. Kyoñki Iblīs ne unheñ qaid kar liyā hai tāki wuh us kī marzī pūrī kareñ.

3

¹ Lekin yih bāt jān leñ ki ākhirī dinon meñ haulnāk lamhe āenge. ² Log k̄hudpasand aur paison ke lālchī hoñge. Wuh shek̄hibāz, maḡhrūr, kufr bakne wāle, mān-bāp ke nāfarmān, nāshukre, bedīn ³ aur muhabbat se k̄hālī hoñge. Wuh sulah karne ke lie taiyār nahīn hoñge, dūsron par tohmat lagāenge, aiyāsh aur wahshī hoñge aur bhalāi se nafrat rakheñge. ⁴ Wuh namak-harām, ḡhairmuhtāt aur ḡhurūr se phūle hue hoñge. Allāh se muhabbat rakhne ke bajāe unheñ aish-o-ishrat pyārī hogī. ⁵ Wuh bazāhir k̄hudātars zindagī guzāreñge, lekin haqīqī k̄hudātars zindagī kī quwwat kā inkār kareñge. Aison se kinārā karen. ⁶ Un meñ se kuchh log gharon meñ ghus kar kamzor k̄hawātīn ko apne jāl meñ phaṅsā lete haiñ, aisi k̄hawātīn ko jo apne gunāhon tale dabī huī haiñ aur jinheñ kāi tarah kī shahwatēn chalātī haiñ. ⁷ Go yih har waqt tālīm hāsīl kartī rahtī haiñ to bhī sachchāi ko jānane tak kabhī nahīn pahuñch saktīñ. ⁸ Jis tarah Yannes aur Yambres Mūsā kī muḡhālafat karte the usī tarah yih log bhī sachchāi kī muḡhālafat karte haiñ. In kā zahan bigaḡā huā hai aur in kā imān nāmaqbūl niklā. ⁹ Lekin yih zyādā taraqqī nahīn kareñge kyonki in kī hamāqat sab par zāhir ho jāegī, bilkul usī tarah jis tarah Yannes aur Yambres ke sāth bhī huā.

Ākhirī Hidāyāt

¹⁰ Lekin āp har lihāz se mere shāgird rahe haiñ, chāl-chalan meñ, irāde meñ, imān meñ, sabar meñ, muhabbat meñ, sābitqadmī meñ, ¹¹ izārasāniyon meñ aur dukhon meñ. Antākiyā, Ikuniyum aur Lustrā meñ mere sāth kyā kuchh na huā! Wahān mujhe kitnī saḡht izārasāniyon kā sāmna karnā parā. Lekin K̄hudāwand ne mujhe in sab se rihāi dī. ¹² Bāt yih hai ki sab jo Masīh Īsā meñ k̄hudātars zindagī guzārnā chāhte haiñ unheñ satāyā jāegā. ¹³ Sāth sāth sharīr aur dhokebāz log apne ḡhalat kāmon meñ taraqqī karte jāenge. Wuh dūsron ko ḡhalat rāh par le jāenge aur unheñ k̄hud bhī ḡhalat rāh par lāyā jāegā. ¹⁴ Lekin āp k̄hud us par qāym raheñ jo āp ne sīkh liyā aur jis par āp ko yaqīn āyā hai. Kyonki āp apne ustādon ko jānte haiñ ¹⁵ aur āp bachpan se muqaddas sahīfon se wāqif haiñ. Allāh kā yih kalām āp ko wuh hikmat atā kar saktā hai jo Masīh Īsā par imān lāne se najāt tak pahuñchātī hai. ¹⁶ Kyonki har pāk nawishtā Allāh ke Rūh se wujūd meñ āyā hai aur tālīm dene, malāmat karne, islāh karne aur rāstbāz zindagī guzārne kī tarbiyat dene ke lie mufīd hai. ¹⁷ Kalām-e-muqaddas kā maqsad yihī hai ki Allāh kā bandā har lihāz se qābil aur har nek kām ke lie taiyār ho.

4

¹ Maiñ Allāh aur Masīh Īsā ke sāmne jo zindoñ aur murdoñ kī adālat karegā aur us kī āmad aur bādshāhī kī yād dilā kar sanjīdagī se is kī tākīd kartā hūñ, ² ki waqt bewaqt kalām-e-muqaddas kī munādī karne ke lie taiyār raheñ. Baṛe sabar se imāndāroñ ko tālīm de kar unheñ samjhāeñ, malāmat kareñ aur un kī hauslā-afzāī bhī kareñ. ³ Kyoñki ek waqt āegā jab log sehhatbaḅhsh tālīm bardāsht nahīñ kareñge balki apne pās apnī burī ḳhāhishāt se mutābiqat rakhne wāle ustādoñ kā ḍher lagā leñge. Yih ustād unheñ sirf dil bahlāne wālī bāteñ sunāeñge, sirf wuh kuchh jo wuh sunanā chāhte haiñ. ⁴ Wuh sachchāī ko sunane se bāz ā kar farzī kahāniyoñ ke pīchhe paṛ jāeñge. ⁵ Lekin āp ḳhud har hālat meñ hosh meñ raheñ. Dukh ko bardāsht kareñ, Allāh kī ḳhushḳhabrī sunāte raheñ aur apnī ḳhidmat ke tamām farāyṣ adā kareñ.

⁶ Jahāñ tak merā tālluq hai, wuh waqt ā chukā hai ki mujhe mai kī nazar kī tarah qurbāngāh par unḍelā jāe. Mere kūch kā waqt ā gayā hai. ⁷ Maiñ ne achchhī kushtī laṛī hai, maiñ dauṛ ke iḳhtitām tak pahuñch gayā hūñ, maiñ ne imān ko mahfūz rakhā hai. ⁸ Aur ab ek inām taiyār paṛā hai, rāstbāzī kā wuh tāj jo Ḳhudāwand hamārā rāst munsif mujhe apnī āmad ke din degā. Aur na sirf mujhe balki un sab ko jo us kī āmad ke ārzūmand rahe haiñ.

Kuchh Shaḅhsī Bāteñ

⁹ Mere pās āne meñ jaldī kareñ. ¹⁰ Kyoñki Demās ne is duniyā ko pyār karke mujhe chhoṛ diyā hai. Wuh Thissalunike chalā gayā. Kreskens Galatiyā aur Titus dalmatiyā chale gae haiñ. ¹¹ Sirf Lūqā mere pās hai. Marḳus ko apne sāth le ānā, kyoñki wuh ḳhidmat ke lie mufīd sābit hogā. ¹² Tuḳhikus ko maiñ ne Īfīsus bhej diyā hai. ¹³ Āte waqt merā wuh kūṭ apne sāth le āeñ jo maiñ Troās meñ Karpus ke pās chhoṛ āyā thā. Merī kitābeñ bhī le āeñ, ḳhāskar charmī kāghaz wālī.

¹⁴ Sikandar lohār ne mujhe bahut nuqsān pahuñchāyā hai. Ḳhudāwand use us ke kām kā badlā degā. ¹⁵ Us se muhtāt raheñ kyoñki us ne baṛī shiddat se hamārī bātoñ kī muḳhālafat kī.

¹⁶ Jab mujhe pahlī dafā apne difā ke lie adālat meñ pesh kiyā gayā to sab ne mujhe tark kar diyā. Allāh un se is bāt kā hisāb na le balki ise nazarandāz kar de. ¹⁷ Lekin Ḳhudāwand mere sāth thā. Usī ne mujhe taqwiyyat dī, kyoñki us kī marzī thī ki mere wasīle se us kā pūrā paighām sunāyā jāe aur tamām Ghairyahūdī use suneñ. Yoñ Allāh ne mujhe sherbabar ke muñh se nikāl kar bachā liyā. ¹⁸ Aur

āge bhī Ḳhudāwand mujhe har sharīr hamle se bachāegā aur apnī āsmānī bādshāhī meñ lā kar najāt degā. Us kā jalāl azal se abad tak hotā rahe. Āmīn.

Ākhirī Salām

¹⁹ Priskillā, Akwilā aur Unesifurus ke gharāne ko hamārā salām kahnā. ²⁰ Irāstus Kurinthus meñ rahā, aur mujhe Trufimus ko Mīletus meñ chhoṛnā paṛā, kyoñki wuh bīmār thā. ²¹ Jaldī karen tākī sardiyoñ ke mausam se pahle yahāñ pahuñcheñ.

Yūbūlus, Pūdēns, Līnus, Klaudiyā aur tamām bhāī āp ko salām kahte haiñ.

²² Ḳhudāwand āp kī rūh ke sāth ho. Allāh kā fazl āp ke sāth hotā rahe.

Titus

¹ Yih khat Paulus kī taraf se hai jo Allāh kā kḥādim aur Īsā Masīh kā rasūl hai.

Mujhe chun kar bhejā gayā tāki main īmān lāne aur kḥudātars zindagī kī sachchāi jān lene meñ Allāh ke chune hue logoñ kī madad karūñ. ² Kyoñki us se unheñ abadī zindagī kī ummīd dilāi jāti hai, aisī zindagī kī jis kā wādā Allāh ne duniyā ke zamānoñ se peshtar hī kiyā thā. Aur wuh jhūṭ nahīn boltā. ³ Apne muqarrarā waqt par Allāh ne apne kalām kā elān karke use zāhir kar diyā. Yihī elān mere sapurd kiyā gayā hai aur main ise hamāre Najātdahindā Allāh ke hukm ke mutābiq sunātā hūñ.

⁴ Main Titus ko likh rahā hūñ jo hamāre mushtarakā īmān ke mutābiq merā haqīqī beṭā hai.

Khudā Bāp aur hamārā Najātdahindā Masīh Īsā āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Krete meñ Titus kī Kḥidmat

⁵ Main ne āp ko Krete meñ is lie chhoṛā thā ki āp wuh kamiyāñ durust karen jo ab tak rah gaī thīñ. Yih bhī ek maqsad thā ki āp har shahr kī jamāt meñ buzurg muqarrar karen, jis tarah main ne āp ko kahā thā. ⁶ Buzurg be'īlzām ho. Us kī sirf ek bīwī ho. Us ke bachche īmāndār hoñ aur log un par aiyāsh yā sarkash hone kā ilzām na lagā sakeñ. ⁷ Nigarān ko to Allāh kā gharānā sañbhālne kī zimmedārī dī gaī hai, is lie lāzim hai ki wuh be'īlzām ho. Wuh kḥudsar, ghūsilā, sharābī, laṛākā yā lālchī na ho. ⁸ Is ke bajāe wuh mehmān-nawāz ho aur sab achchhī chīzoñ se pyār karne wālā ho. Wuh samajhdār, rāstbāz aur muqaddas ho. Wuh apne āp par qābū rakh sake. ⁹ Wuh us kalām ke sāth liṭṭā rahe jo qābil-e-etamād aur hamārī tālīm ke mutābiq hai. Kyoñki is tarah hī wuh sehhatbaḥsh tālīm de kar dūsroñ kī hauslā-afzāi kar sakegā aur muḥālafat karne waloñ ko samjhā bhī sakegā.

¹⁰ Bāt yih hai ki bahut-se aise log haiñ jo sarkash haiñ, jo fuzūl bāteñ karke dūsroñ ko dhokā dete haiñ. Yih bāt kḥāskar un par sādiq āti hai jo Yahūdiyoñ meñ se haiñ.

¹¹ Lāzim hai ki unheñ chup karā diyā jāe, kyoñki yih lālch meñ ā kar kāi logoñ ke pūre ghar apnī ghalat tālīm se kharāb kar rahe haiñ. ¹² Un ke apne ek nabī ne kahā hai, “Krete ke bāshinde hameshā jhūṭ bolne wāle, wahshī jānwar aur sust peṭū hote haiñ.” ¹³ Us kī yih gawāhī durust hai. Is wajah se lāzim hai ki āp unheñ saḥtī se samjhāeñ

tāki un kā īmān sehhatmand rahe ¹⁴ aur wuh Yahūdī farzī kahāniyoñ yā un insānoñ ke ahkām par dhyān na deñ jo sachchāi se haṭ gae haiñ. ¹⁵ Jo log pāk-sāf haiñ un ke lie sab kuchh pāk hai. Lekin jo nāpāk aur īmān se khālī haiñ un ke lie kuchh bhī pāk nahīñ hotā balki un kā zahan aur un kā zamīr donoñ nāpāk ho gae haiñ. ¹⁶ Yih Allāh ko jānane kā dāwā to karte haiñ, lekin un kī harkateñ is bāt kā inkār kartī haiñ. Yih ghinaune, nāfarmān aur koī bhī achchhā kām karne ke qābil nahīñ haiñ.

2

Sehhatbaḥsh Tālīm

¹ Lekin āp wuh kuchh sunāeñ jo sehhatbaḥsh tālīm se mutābiqat rakhtā hai. ² Buzurg mardoñ ko batā denā ki wuh hoshmand, sharīf aur samajhdār hoñ. Un kā īmān, muhabbat aur sābitqadmī sehhatmand hoñ.

³ Isī tarah buzurg khawātīn ko hidāyat denā ki wuh muqaddasīn kī-sī zindagī guzāreñ. Na wuh tohmat lagāeñ na sharāb kī ghulām hoñ. Is ke bajāe wuh achchhī tālīm dene ke lāyq hoñ ⁴ tāki wuh jawān auratoñ ko samajhdār zindagī guzārne kī tarbiyat de sakeñ, ki wuh apne shauharoñ aur bachchoñ se muhabbat rakheñ, ⁵ ki wuh samajhdār * aur muqaddas hoñ, ki wuh ghar ke farāyz adā karne meñ lagī raheñ, ki wuh nek hoñ, ki wuh apne shauharoñ ke tābe raheñ. Agar wuh aisī zindagī guzāreñ to wuh dūsroñ ko Allāh ke kalām par kufr bakne kā mauqā farāham nahīñ kareñgī.

⁶ Isī tarah jawān ādmiyoñ kī hauslā-afzāi kareñ ki wuh har lihāz se samajhdār zindagī guzāreñ. ⁷ Āp khud nek kām karne meñ un ke lie namūnā baneñ. Tālīm dete waqt āp kī khulūsdilī, sharāfat ⁸ aur alfāz kī be'ilzām sehhat sāf nazar āe. Phir āp ke muḥhālīf sharmindā ho jāeñge, kyoñki wuh hamāre bāre meñ koī burī bāt nahīñ kah sakeñge.

⁹ Ghulāmoñ ko kah denā ki wuh har lihāz se apne mālikoñ ke tābe raheñ. Wuh unheñ pasand āeñ, bahs-mubāhasā kie baḥhair un kī bāt māneñ ¹⁰ aur un kī chīzeñ chorī na kareñ balki sābit kareñ ki un par har tarah kā etamād kiyā jā saktā hai. Kyoñki is tarīqe se wuh hamāre Najātdahindā Allāh ke bāre meñ tālīm ko har tarah se dilkash banā deñge.

¹¹ Kyoñki Allāh kā najātbāḥsh fazl tamām insānoñ par zāhir huā hai. ¹² Aur yih fazl hameñ tarbiyat de kar is qābil banā detā hai ki ham bedīnī aur duniyāwī khāhishāt kā inkār karke is duniyā meñ samajhdār, rāstbāz aur

* 2:5 Yūnānī lafz meñ zabt-e-nafs kā unsur bhī pāyā jātā hai.

ḵhudātars zindagī guzār sakeñ. ¹³ Sāth sāth yih tarbiyat us mubāarak din kā intazār karne meñ hamārī madad kartī hai jis kī ummīd ham rakhte haiñ aur jab hamāre azīm Ḵhudā aur Najātdahindā Īsā Masīh kā jalāl zāhir ho jāegā. ¹⁴ Kyoñki Masīh ne hamāre lie apnī jān de dī tāki fidyā de kar hameñ har tarah kī bedīnī se chhurā kar apne lie ek pāk aur maḵsūs qaum banāe jo nek kām karne meñ sargarm ho.

¹⁵ Inhīn bātoñ kī tālīm de kar pūre iḵhtiyār ke sāth logon ko samjhāeñ aur un kī islāh kareñ. Koī bhī āp ko haqīr na jāne.

3

Masīhī Kirdār

¹ Unheñ yād dilānā ki wuh hukmrānoñ aur iḵhtiyār wāloñ ke tābe aur farmānbardār raheñ. Wuh har nek kām karne ke lie taiyār raheñ, ² kisī par tohmat na lagāeñ, amnpasand aur narmdil hoñ aur tamām logon ke sāth narmmizājī se pesh āeñ. ³ Kyoñki ek waqt thā jab ham bhī nāsamajh, nāfarmān aur sahīh rāh se bhāṭke hue the. Us waqt ham kāi tarah kī shahwatoñ aur ḡhalat ḵhāhishoñ kī ḡhulāmī meñ the. Ham bure kāmōñ aur hasad karne meñ zindagī guzārte the. Dūsre ham se nafrat karte the aur ham bhī un se nafrat karte the. ⁴ Lekin jab hamāre Najātdahindā Allāh kī mehrbānī aur muhabbat zāhir huī ⁵ to us ne hameñ bachāyā. Yih nahīn ki ham ne rāst kām karne ke bāis najāt hāsīl kī balki us ke rahm hī ne hameñ Rūhul-quḏs ke wasīle se bachāyā jis ne hameñ dho kar nae sire se janm diyā aur naī zindagī atā kī. ⁶ Allāh ne apne is Rūh ko baṛī faiyāzī se hamāre Najātdahindā Īsā Masīh ke wasīle se ham par unḑel diyā ⁷ tāki hameñ us ke fazl se rāstbāz qarār diyā jāe aur ham us abadī zindagī ke wāris ban jāeñ jis kī ummīd ham rakhte haiñ. ⁸ Is bāt par pūrā etamād kiyā jā saktā hai.

Maiñ chāhtā hūn ki āp in bātoñ par ḵhās zor deñ tāki jo Allāh par imān lāe haiñ wuh dhyān se nek kām karne meñ lage raheñ. Yih bāteñ sab ke lie achchhī aur mufīd haiñ. ⁹ Lekin behūdā bahsoñ, nasabnāmoñ, jhagoñ aur sharīat ke bāre meñ tanāzoñ se bāz raheñ, kyoñki aisā karnā befāyḏā aur fuzūl hai. ¹⁰ Jo shaḵhs pārtībāz hai use do bār samjhāeñ. Agar wuh is ke bād bhī na māne to use rifāqat se ḵhārij kareñ. ¹¹ Kyoñki āp ko patā hogā ki aisā shaḵhs ḡhalat rāh par hai aur gunāh meñ phaṅsā huā hotā hai. Us ne apnī harkatoñ se apne āp ko mujrim ṭhahrāyā hai. ¹²

Jab maiñ Artimās yā Tuḡhikus ko āp ke pās bhej dūngā to mere pās āne meñ jaldī karen. Maiñ Nīkupulis Shahr meñ hūn, kyoñki maiñ ne faislā kar liyā hai ki sardiyoñ kā mausam yahān guzārūn. ¹³ Jab Zenās wakīl aur Apullos safr kī taiyāriyān kar rahe haiñ to un kī madad karen. Ḳhayāl rakheñ ki un kī har zarūrat pūrī kī jāe. ¹⁴ Lāzim hai ki hamāre log nek kām karne meñ lage rahnā sīkheñ, ḳhāskar jahān bahut zarūrat hai, aisā na ho ki āḳhirkār wuh bephal nikleñ. ¹⁵ Sab jo mere sāth haiñ āp ko salām kahte haiñ. Unheñ merā salām denā jo īmān meñ ham se muhabbat rakhte haiñ.

Allāh kā fazl āp sab ke sāth hotā rahe.

Filemon

¹ Yih khat Masīh Īsā ke qaidī Paulus aur Tīmuthiyus kī taraf se hai.

Main apne azīz dost aur hamkhidmat Filemon ko likh rahā hūn ² aur sāth sāth apnī bahan Afiyā, apne hamsipāh Arkhippus aur us jamāt ko jo āp ke ghar mein jamā hotī hai.

³ Kḥudā hamārā Bāp aur Kḥudāwand Īsā Masīh āp ko fazl aur salāmatī atā karen.

Filemon kī Muhabbat aur Īmān

⁴ Jab bhī main duā kartā hūn to āp ko yād karke apne Kḥudā kā shukr kartā hūn. ⁵ Kyoṅki mujhe Kḥudāwand Īsā ke bāre mein āp ke īmān aur āp kī tamām muqaddasīn se muhabbat kī khabar miltī rahtī hai. ⁶ Merī duā hai ki āp kī jo rifāqat īmān se paidā huī hai wuh āp mein yon zor pakare ki āp ko behtar taur par har us achchhī chīz kī samajh āe jo hamen Masīh mein hāsīl hai. ⁷ Bhāī, āp kī muhabbat dekh kar mujhe baṛī khushī aur tasallī huī hai, kyoṅki āp ne muqaddasīn ke dilon ko tar-o-tazā kar diyā hai.

Unesimus kī Sifārish

⁸ Is wajah se main Masīh mein itnī dilerī mahsūs kartā hūn ki āp ko wuh kuchh karne kā hukm dūn jo ab munāsib hai. ⁹ To bhī main aisā nahīn karnā chāhtā balki muhabbat kī binā par āp se apīl hī kartā hūn. Go main Paulus Masīh Īsā kā elchī balki ab us kā qaidī bhī hūn ¹⁰ to bhī minnat karke apne beṭe Unesimus kī sifārish kartā hūn. Kyoṅki mere qaid mein hote hue wuh merā beṭā ban gayā. ¹¹ Pahle to wuh āp ke kām nahīn ā saktā thā, lekin ab wuh āp ke lie aur mere lie kāfī mufīd sābit huā hai. *

¹² Ab main is ko goyā apnī jān ko āp ke pās wāpas bhej rahā hūn. ¹³ Asal mein main use apne pās rakhnā chāhtā thā tāki jab tak main khushkhabrī kī khātir qaid mein hūn wuh āp kī jagah merī khidmat kare. ¹⁴ Lekin main āp kī ijāzat ke baḡhair kuchh nahīn karnā chāhtā thā. Kyoṅki main chāhtā hūn ki jo bhī mehrbānī āp karenge wuh āp majbūr ho kar na karen balki khushī se.

¹⁵ Ho saktā hai ki Unesimus is lie kuchh der ke lie āp se judā ho gayā ki wuh āp ko hameshā ke lie dubārā mil jāe. ¹⁶ Kyoṅki ab wuh na sirf ḡhulām hai balki ḡhulām se kahīn zyādā. Ab wuh ek azīz bhāī hai jo mujhe khās azīz hai.

* 1:11 Unesimus kā matlab kārāmad, fāydāmand hai.

Lekin wuh āp ko kahīn zyādā azīz hogā, ḡhulām kī haisiyat se bhī aur Ḳhudāwand meñ bhāī kī haisiyat se bhī.

¹⁷ Ḡharz, agar āp mujhe apnā sāthī samjheñ to use yoñ ḡhushāmdīd kaheñ jaise maiñ ḡhud ā kar hāzir hotā.

¹⁸ Agar us ne āp ko koī nuqsān pahuñchāyā yā āp kā qarzdār huā to maiñ is kā muāwazā dene ke lie taiyār hūñ.

¹⁹ Yahāñ maiñ Paulus apne hī hāth se is bāt kī tasdīq kartā hūñ: Maiñ is kā muāwazā dūngā agarche mujhe āp ko yād dilāne kī zarūrat nahīn ki āp ḡhud mere qarzdār haiñ.

²⁰ Chunāñche mere bhāī, mujh par yih mehrbānī kareñ ki mujhe Ḳhudāwand meñ āp se kuchh fāydā mile. Masīh meñ merī jān ko tāzā kareñ.

²¹ Maiñ āp kī farmāñbardārī par etibār karke āp ko yih likh rahā hūñ. Kyoñki maiñ jāntā hūñ ki āp na sirf merī suneñge balki is se kahīn zyādā mere lie kareñge. ²² Ek aur guzārish bhī hai, mere lie ek kamrā taiyār kareñ, kyoñki mujhe ummīd hai ki āp kī duāoñ ke jawāb meñ mujhe āp ko wāpas diyā jāegā.

Ākhirī Salām

²³ Īpafrās jo Masīh Īsā meñ mere sāth qaidī hai āp ko salām kahtā hai. ²⁴ Isī tarah Marqus, Aristarḡhus, Demās aur Lūqā bhī āp ko salām kahte haiñ.

²⁵ Ḳhudāwand Īsā kā fazl āp sab ke sāth hotā rahe.

Ibrāniyōn

Allāh kā Apne Farzand ke zariye Kalām

¹ Māzī meñ Allāh mukhtalif mauqōn par aur kāī tarīqōn se hamāre bāpdādā se hamkalām huā. Us waqt us ne yih nabiyoñ ke wasīle se kiyā ² lekin in ākhirī dinoñ meñ wuh apne Farzand ke wasīle se ham se hamkalām huā, usī ke wasīle se jise us ne sab chīzoñ kā wāris banā diyā aur jis ke wasīle se us ne kāynāt ko bhī khalāq kiyā. ³ Farzand Allāh kā shāndār jalāl mun'akis kartā aur us kī zāt kī ain shabīh * hai. Wuh apne qawī kalām se sab kuchh sañbhāle rakhtā hai. Jab wuh duniyā meñ thā to us ne hamāre lie gunāhoñ se pāk-sāf ho jāne kā intazām qāym kiyā. Is ke bād wuh āsmān par Qādir-e-mutlaq ke dahne hāth jā baiṭhā.

Allāh ke Farzand kī Azmat

⁴ Farzand farishtoñ se kahīn azīm hai, itnā jitnā us kā mīrās meñ pāyā huā nām un ke nāmoñ se azīm hai.

⁵ Kyoñki Allāh ne kis farishte se kabhī kahā,

“Tū merā Farzand hai,
āj maiñ terā Bāp ban gayā hūñ.”

Yih bhī us ne kisī farishte ke bāre meñ kabhī nahīn kahā,
“Maiñ us kā Bāp hūngā
aur wuh merā Farzand hogā.”

⁶ Aur jab Allāh apne pahlauṭhe Farzand ko āsmānī duniyā meñ lātā hai to wuh farmātā hai,

“Allāh ke tamām farishte us kī parastish karen.”

⁷ Farishtoñ ke bāre meñ wuh farmātā hai,

“Wuh apne farishtoñ ko hawāen
aur apne kḥādimoñ ko āg ke shole banā detā hai.”

⁸ Lekin Farzand ke bāre meñ wuh kahtā hai,

“Ai Kḥudā, terā taḥt azal se abad tak qāym-o-dāym
rahegā,

aur insāf kā shāhī asā terī bādshāhī par hukūmat karegā.

⁹ Tū ne rāstbāzī se muhabbat

aur bedīnī se nafrat kī,

is lie Allāh tere Kḥudā ne tujhe kḥushī ke tel se masah
karke

tujhe tere sāthiyoñ se kahīn zyādā sarfarāz kar diyā.”

¹⁰ Wuh yih bhī farmātā hai,

“Ai Rab, tū ne ibtidā meñ duniyā kī buniyād rakhī,
aur tere hī hāthoñ ne āsmānoñ ko banāyā.

¹¹ Yih to tabāh ho jāeñge,

* 1:3 Yā naqsh.

lekin tū qāym rahegā.

Yih sab libās kī tarah ghis-phaṭ jāeṅge

¹² aur tū inheñ chādar kī tarah lapeteḡā,

purāne kapre kī tarah yih badle jāeṅge.

Lekin tū wuhī kā wuhī rahtā hai,

aur terī zindagī kabhī khatm nahīn hotī.”

¹³ Allāh ne kabhī bhī apne kisi farishte se yih bāt na kahī,

“Mere dahne hāth baiṭh,

jab tak main tere dushmanōn ko

tere pānwoñ kī chaukī na banā dūn.”

¹⁴ Phir farishte kyā haiñ? Wuh to sab k̄hidmatguzār rūh haiñ jinheñ Allāh un kī k̄hidmat karne ke lie bhej detā hai jinheñ mīrās meñ najāt pānī hai.

2

Najāt kī Azmat

¹ Is lie lāzim hai ki ham aur zyādā dhyān se kalām-e-muqaddas kī un bātoñ par ḡhaur karen jo ham ne sun lī haiñ. Aisā na ho ki ham samundar par beqābū kashtī kī tarah bemaqsad idhar-udhar phireñ. ² Jo kalām farishton ne insān tak pahuñchāyā wuh to anmiṭ rahā, aur jis se bhī koī khatā yā nāfarmānī huī use us kī munāsib sazā milī.

³ To phir ham kis tarah Allāh ke ḡhazab se bach sakeṅge agar ham Masīh kī itnī azīm najāt ko nazarandāz karen?

Pahle K̄hudāwand ne k̄hud is najāt kā elān kiyā, aur phir aise logōn ne hamāre pās ā kar is kī tasdiq kī jinhoñ ne use sun liyā thā. ⁴ Sāth sāth Allāh ne is bāt kī is tarah tasdiq bhī kī ki us ne apnī marzī ke mutābiq ilāhī nishān, mojize aur mukhtalif qism ke zordār kām dikhāe aur Rūhul-quds kī nemateñ logōn meñ taqsīm kīn.

Masīh kā Najātbak̄hsh Kām

⁵ Ab aisā hai ki Allāh ne mazkūrā āne wālī duniyā ko farishton ke tābe nahīn kiyā. ⁶ Kyōnki kalām-e-muqaddas meñ kisī ne kahīñ yih gawāhī dī hai,

“Insān kaun hai ki tū use yād kare

yā ādamzād ki tū us kā k̄hayāl rakhe?

⁷ Tū ne use thoṛī der ke lie farishton se kam kar diyā,

tū ne use jalāl aur izzat kā tāj pahnā kar

⁸ sab kuchh us ke pānwoñ ke nīche kar diyā.”

Jab likhā hai ki sab kuchh us ke pānwoñ tale kar diyā gayā to is kā matlab hai ki koī chīz na rahī jo us ke tābe nahīn hai. Beshak hameñ hāl meñ yih bāt nazar nahīn ātī ki sab kuchh us ke tābe hai, ⁹ lekin ham use zarūr dekhte haiñ jo “Thoṛī der ke lie farishton se kam” thā yānī Īsā ko jise us kī maut tak ke dukh kī wajah se “Jalāl aur izzat kā tāj”

pahnāyā gayā hai. Hān, Allāh ke fazl se us ne sab kī k̄hātīr maut bardāsht kī. ¹⁰ Kyoñki yihī munāsib thā ki Allāh jis ke lie aur jis ke wasīle se sab kuchh hai yoñ bahut-se beṭoñ ko apne jalāl meñ sharīk kare ki wuh un kī najāt ke bānī Īsā ko dukh uṭhāne se kāmiliyat tak pahuñchāe.

¹¹ Īsā aur wuh jinheñ wuh maḥsūs-o-muqaddas kar detā hai donoñ kā ek hī Bāp hai. Yihī wajah hai ki Īsā yih kahne se nahīn sharmātā ki muqaddasīn mere bhāī haiñ.

¹² Masalan wuh Allāh se kahtā hai,

“Maiñ apne bhāiyōn ke sāmne tere nām kā elān karūnga, jamāt ke darmiyān hī terī madahsarāī karūnga.”

¹³ Wuh yih bhī kahtā hai, “Maiñ us par bharosā rakhūngā.” Aur phir “Maiñ hāzir hūn, maiñ aur wuh bachche jo Allāh ne mujhe die haiñ.”

¹⁴ Ab chūnki yih bachche gosht-post aur k̄hūn ke insān haiñ is lie Īsā k̄hud un kī mānind ban gayā aur un kī insānī fitrat meñ sharīk huā. Kyoñki is tarah hī wuh apnī maut se maut ke mālik Iblīs ko tabāh kar sakā, ¹⁵ aur is tarah hī wuh unheñ chhurā sakā jo maut se ḍarne kī wajah se zindagī-bhar ḡhulāmī meñ the. ¹⁶ Zāhir hai ki jin kī madad wuh kartā hai wuh farishte nahīn haiñ balki Ibrāhīm kī aulād. ¹⁷ Is lie lāzim thā ki wuh har lihāz se apne bhāiyōn kī mānind ban jāe. Sirf is se us kā yih maqsad pūrā ho sakā ki wuh Allāh ke huzūr ek rahīm aur wafādār imām-e-āzam ban kar logōn ke gunāhoñ kā kaffārā de sake. ¹⁸ Aur ab wuh un kī madad kar saktā hai jo āzmāish meñ uljhe hue haiñ, kyoñki us kī bhī āzmāish huī aur us ne k̄hud dukh uṭhāyā hai.

3

Īsā Mūsā se Barā Hai

¹ Muqaddas bhāiyō, jo mere sāth Allāh ke bulāe hue haiñ! Īsā par ḡhaur-o-k̄hauz karte raheñ jo Allāh kā paighambar aur imām-e-āzam hai aur jis kā ham iqrār karte haiñ. ² Īsā Allāh kā wafādār rahā jab us ne use yih kām karne ke lie muqarrar kiyā, bilkul usī tarah jis tarah Mūsā bhī wafādār rahā jab Allāh kā pūrā ghar us ke sapurd kiyā gayā. ³ Ab jo kisī ghar ko tāmīr kartā hai use ghar kī nisbat zyādā izzat hāsīl hotī hai. Isī tarah Īsā Mūsā kī nisbat zyādā izzat ke lāyq hai. ⁴ Kyoñki har ghar ko kisī na kisī ne banāyā hotā hai, jabki Allāh ne sab kuchh banāyā hai. ⁵ Mūsā to Allāh ke pūre ghar meñ k̄hidmat karte waqt wafādār rahā, lekin mulāzim kī haisiyat se tāki kalām-e-muqaddas kī āne wālī bātoñ kī gawāhī detā rahe. ⁶ Masīh farq hai. Use Farzand kī haisiyat se Allāh ke ghar par ik̄htiyār hai aur isī meñ

wuh wafādār hai. Ham us kā ghar haiñ basharteki ham apnī dilerī aur wuh ummīd qāym rakheñ jis par ham faḡhr karte haiñ.

Allāh kī Qaum ke lie Sukūn

⁷ Chunāñche jis tarah Rūhul-quds farmātā hai,
“Agar tum āj Allāh kī āwāz suno

⁸ to apne diloñ ko saḡht na karo jis tarah baḡhāwat ke din huā,
jab tumhāre bāpdādā ne registān meñ mujhe āzmāyā.

⁹ Wahāñ unhoñ ne mujhe āzmāyā aur jāñchā,
hālāñki unhoñ ne chālīs sāl ke daurān mere kām dekh lie the.

¹⁰ Is lie mujhe us nasl par ḡhussā āyā aur maiñ bolā,
‘Un ke dil hameshā sahīh rāh se haḡ jāte haiñ
aur wuh merī rāheñ nahīñ jānte.’

¹¹ Apne ḡhazab meñ maiñ ne qasam khāī,
‘Yih kabhī us mulk meñ dāḡhil nahīñ hoñge
jahāñ maiñ unheñ sukūn detā.’ ”

¹² Bhāiyō, ḡhabardār raheñ tāki āp meñ se kisī kā dil burāī aur kufr se bhar kar zindā Ḳhudā se bargashtā na ho jāe. ¹³ Is ke bajāe jab tak Allāh kā yih farmān qāym hai rozānā ek dūsre kī hauslā-afzāī karen tāki āp meñ se koī bhī gunāh ke fareb meñ ā kar saḡhtdil na ho. ¹⁴ Bāt yih hai ki ham Masīh ke sharīk-e-kār ban gae haiñ. Lekin is shart par ki ham āḡhir tak wuh etamād mazbūtī se qāym rakheñ jo ham āḡhāz meñ rakhte the.

¹⁵ Mazkūrā kalām meñ likhā hai,
“Agar tum āj Allāh kī āwāz suno,
to apne diloñ ko saḡht na karo jis tarah baḡhāwat ke din huā.”

¹⁶ Yih kaun the jo Allāh kī āwāz sun kar bāḡhī ho gae. Wuh sab jinheñ Mūsā Misr se nikāl kar bāhar lāyā. ¹⁷ Aur yih kaun the jin se Allāh chālīs sāl ke daurān nārāz rahā? Yih wuhī the jinhoñ ne gunāh kiyā aur jo registān meñ mar kar wahīn paḡe rahe. ¹⁸ Allāh ne kin kī bābat qasam khāī ki “Yih kabhī bhī us mulk meñ dāḡhil nahīñ hoñge jahāñ maiñ unheñ sukūn detā”? Zāhir hai un kī bābat jinhoñ ne nāfarmānī kī thī. ¹⁹ Chunāñche ham deḡhte haiñ ki wuh imān na rakhne kī wajah se mulk meñ dāḡhil na ho sake.

4

¹ Dekheñ, ab tak Allāh kā yih wādā qāym hai, aur ab tak ham sukūn ke mulk meñ dāḡhil ho sakte haiñ. Is lie āeñ, ham ḡhabardār raheñ. Aisā na ho ki āp meñ se koī piche rah kar us meñ dāḡhil na hone pāe. ² Kyoñki hameñ bhī un kī tarah ek ḡhushḡhabrī sunāī gaī. Lekin yih paighām

un ke lie befāydā thā, kyoñki wuh use sun kar imān na lāe.
³ Un kī nisbat ham jo imān lāe haiñ sukūn ke is mulk meñ dākḥil ho sakte haiñ.

Ġharz, yih aisā hī hai jis tarah Allāh ne farmāyā,
 “Apne ġhazab meñ maiñ ne qasam khāī,
 ‘Yih kabhī us mulk meñ dākḥil nahīn hoñge
 jahān maiñ unheñ sukūn detā.’ ”

Ab ġhaur karen ki us ne yih kahā agarche us kā kām duniyā kī taḥlīq par iḡtītām tak pahuñch gayā thā.
⁴ Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ sātweñ din ke bāre meñ likhā hai, “Sātweñ din Allāh kā sārā kām takmīl tak pahuñch gayā. Is se fāriġh ho kar us ne ārām kiyā.” ⁵ Ab is kā muqābalā mazkūrā āyat se karen,

“Yih kabhī us mulk meñ dākḥil nahīn hoñge
 jahān maiñ unheñ sukūn detā.”

⁶ Jinhoñ ne pahle Allāh kī ḡhushḡhabrī sunī unheñ nāfarmān hone kī wajah se yih sukūn na milā. To bhī yih bāt qāym rahī ki kuchh to sukūn ke is mulk meñ dākḥil ho jāenge. ⁷ Yih madd-e-nazar rakh kar Allāh ne ek aur din muqarrar kiyā, mazkūrā “Āj” kā din. Kāī sāloñ ke bād hī us ne Dāūd kī mārīfat wuh bāt kī jis par ham ġhaur kar rahe haiñ,

“Agar tum āj Allāh kī āwāz suno
 to apne diloñ ko saḡht na karo.”

⁸ Jab Yashua unheñ Mulk-e-Kanān meñ lāyā tab us ne Isrāīliyoñ ko yih sukūn na diyā, warnā Allāh is ke bād ke kisī aur dīn kā zikr na kartā. ⁹ Chunāñche Allāh kī qaum ke lie ek ḡhās sukūn bāqī rah gayā hai, aisā sukūn jo Allāh ke sātweñ din ārām karne se mutābiqat rakhtā hai. ¹⁰ Kyoñki jo bhī wuh sukūn pātā hai jis kā wādā Allāh ne kiyā wuh Allāh kī tarah apne kāmōñ se fāriġh ho kar ārām karegā. ¹¹ Is lie āeñ, ham is sukūn meñ dākḥil hone kī pūrī koshish karen tāki ham meñ se koī bhī bāpdādā ke nāfarmān namūne par chal kar gunāh meñ na gir jāe.

¹² Kyoñki Allāh kā kalām zindā, muassir aur har dodhārī talwār se zyādā tez hai. Wuh insān meñ se guzar kar us kī jān rūh se aur us ke joṛoñ ko gūde se alag kar letā hai. Wuhī dil ke ḡhayālāt aur soch ko jāñch kar un par faisla karne ke qābil hai. ¹³ Koī maḡhlūq bhī Allāh kī nazar se nahīn chhup saktī. Us kī āñkhoñ ke sāmne jis ke jawābdeh ham hote haiñ sab kuchh ayāñ aur beniḡāb hai.

Īsā Hamārā Imām-e-Āzam Hai

¹⁴ Ġharz āeñ, ham us imān se lipṭe raheñ jis kā iqrār ham karte haiñ. Kyoñki hamārā aisā azīm imām-e-āzam hai jo āsmānoñ meñ se guzar gayā yānī Īsā Allāh kā

Farzand. ¹⁵ Aur wuh aisā imām-e-āzam nahīn hai jo hamārī kamzoriyōn ko dekh kar hamdardī na dikhāe balki aḡarche wuh begunāh rahā to bhī hamārī tarah use har qism kī āzmāish kā sāmna karnā paṛā. ¹⁶ Ab āēn, ham pūre etamād ke sāth Allāh ke taḡht ke sāmne hāzir ho jāēn jahān fazl pāyā jātā hai. Kyoṅki wahīn ham wuh rahm aur fazl pāēṅge jo zarūrat ke waḡt hamārī madad kar saktā hai.

5

¹ Ab insānoṅ meṅ se chune gae imām-e-āzam ko is lie muḡarrar kiyā jātā hai ki wuh un kī ḡhātir Allāh kī ḡhidmat kare, tāki wuh gunāhoṅ ke lie nazarāne aur qurbāniyān pesh kare. ² Wuh jāhil aur āwārā logoṅ ke sāth narm sulūk rakh saktā hai, kyoṅki wuh ḡhud kāi tarah kī kamzoriyōn kī girift meṅ hotā hai. ³ Yihī wajah hai ki use na sirf qaum ke gunāhoṅ ke lie balki apne gunāhoṅ ke lie bhī qurbāniyān chaḡhānī paṛtī haiṅ. ⁴ Aur koī apnī marzī se imām-e-āzam kā purwaḡār ohdā nahīn apnā saktā balki lāzim hai ki Allāh use Hārūn kī tarah bulā kar muḡarrar kare.

⁵ Isī tarah Masīh ne bhī apnī marzī se imām-e-āzam kā purwaḡār ohdā nahīn apnāyā. Is ke bajāe Allāh ne us se kahā,

“Tū merā Farzand hai,
āj main terā Bāp ban gayā hūn.”

⁶ Kahīn aur wuh farmātā hai,
“Tū abad tak imām hai,
aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.”

⁷ Jab Īsā is duniyā meṅ thā to us ne zor zor se pukār kar aur ānsū bahā bahā kar use duāēn aur iltijāēn pesh kīn * jo use maut se bachā saktā thā. Aur Allāh ne us kī sunī, kyoṅki wuh ḡhudā kā ḡhauf rakhtā thā. ⁸ Wuh Allāh kā Farzand to thā, to bhī us ne dukh uḡhāne se farmānbardārī sikhī. ⁹ Jab wuh kāmiliyat tak pahuṅch gayā to wuh un sab kī abadi najāt kā sarchashmā ban gayā jo us kī sunte haiṅ. ¹⁰ Us waḡt Allāh ne use imām-e-āzam bhī muta'ayyin kiyā, aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.

Īmān Tark Karne kī Bābat Āḡāhī

¹¹ Is ke bāre meṅ ham mazīd bahut kuchh kah sakte haiṅ, lekin ham mushkīl se is kī tashrīh kar sakte haiṅ, kyoṅki āp sunane meṅ sust haiṅ. ¹² Asal meṅ itnā waḡt guzar gayā hai ki ab āp ko ḡhud ustād honā chāhie. Afsos ki aisā nahīn hai balki āp ko is kī zarūrat hai ki koī āp ke pās ā kar āp ko Allāh ke kalām kī buniyādī sachchāiyān dubārā sikhāe. Āp ab tak

* 5:7 Yānī imām kī haisiyat se us ne yih duāēn aur iltijāēn qurbānī ke taur par pesh kīn.

ṭhos khānā nahīn khā sakte balki āp ko dūdh kī zarūrat hai. ¹³ Jo dūdh hī pī saktā hai wuh abhī chhoṭā bachchā hī hai aur wuh rāstbāzī kī tālīm se nāwāqif hai. ¹⁴ Is ke muqābale meñ ṭhos khānā bālighon ke lie hai jinhon ne apnī balūghat ke bāis apnī ruhānī basārat ko itnī tarbiyat dī hai ki wuh bhalāī aur burāī meñ imtiyāz kar sakte haiñ.

6

¹ Is lie āeñ, ham Masīh ke bāre meñ buniyādī tālīm ko chhoṛ kar balūghat kī taraf āge baṛheñ. Kyoñki aisī bāteñ dohrāne kī zarūrat nahīn honī chāhie jin se imān kī buniyād rakhī jāti hai, masalan maut tak pahuñchāne wāle kām se taubā, ² baptismā kyā hai, kisī par hāth rakhne kī tālīm, murdoñ ke jī uṭhne aur abadī sazā pāne kī tālīm. ³ Chunāñche Allāh kī marzī huī to ham yih chhoṛ kar āge baṛheñge.

⁴ Nāmumkin hai ki unheñ bahāl karke dubārā taubā tak pahuñchāyā jāe jinhon ne apnā imān tark kar diyā ho. Unheñ to ek bār Allāh ke nūr meñ lāyā gayā thā, unhoñ ne āsmān kī nemat chakh lī thī, wuh Rūhul-quds meñ sharīk hue, ⁵ unhoñ ne Allāh ke kalām kī bhalāī aur āne wāle zamāne kī kuwwatoñ kā tajrabā kiyā thā. ⁶ Aur phir unhoñ ne apnā imān tark kar diyā! Aise logoñ ko bahāl karke dubārā taubā tak pahuñchānā nāmumkin hai. Kyoñki aisā karne se wuh Allāh ke Farzand ko dubārā maslūb karke use lān-tān kā nishānā banā dete haiñ.

⁷ Allāh us zamīn ko barkat detā hai jo apne par bār bār paṛne wālī bārish ko jazb karke aisī fasal paidā kartī hai jo khetibārī karne wāle ke lie mufīd ho. ⁸ Lekin agar wuh sirf kḥārdār paude aur ūñṭkaṭāre paidā kare to wuh bekār hai aur is kḥatre meñ hai ki us par lānat bhejī jāe. Anjām-e-kār us par kā sab kuchh jalāyā jāegā.

⁹ Azīzo, go ham is tarah kī bāteñ kar rahe haiñ to bhī hamārā etamād yih hai ki āp ko wuh behtarīn barkateñ hāsīl haiñ jo najāt se miltī haiñ. ¹⁰ Kyoñki Allāh be'insāf nahīn hai. Wuh āp kā kām aur wuh muhabbat nahīn bhūlegā jo āp ne us kā nām le kar zāhir kī jab āp ne muqaddasīn kī kḥidmat kī balki āj tak kar rahe haiñ. ¹¹ Lekin hamārī baṛī kḥāhish yih hai ki āp meñ se har ek isī sargarmī kā izhār ākḥir tak kartā rahe tāki jin bātoñ kī ummīd āp rakhte haiñ wuh wāqāī pūrī ho jāeñ. ¹² Ham nahīn chāhte ki āp sust ho jāeñ balki yih ki āp un ke namūne par chaleñ jo imān aur sabar se wuh kuchh mīrās meñ pā rahe haiñ jis kā wādā Allāh ne kiyā hai.

Allāh kā Yaqīnī Wādā

¹³ Jab Allāh ne qasam khā kar Ibrāhīm se wādā kiyā to us ne apnī hī qasam khā kar yih wādā kiyā. Kyonki koī aur nahīn thā jo us se baṛā thā jis kī qasam wuh khā saktā. ¹⁴ Us waqt us ne kahā, “Maiñ zarūr tujhe bahut barkat dūngā, aur maiñ yaqīnan tujhe kasrat kī aulād dūngā.” ¹⁵ Is par Ibrāhīm ne sabar se intazār karke wuh kuchh pāyā jis kā wādā kiyā gayā thā. ¹⁶ Qasam khāte waqt log us kī qasam khāte haiñ jo un se baṛā hotā hai. Is tarah se qasam meñ bayānkardā bāt kī tasdīq bahs-mubāhasā kī har gunjāish ko khatm kar detī hai. ¹⁷ Allāh ne bhī qasam khā kar apne wāde kī tasdīq kī. Kyonki wuh apne wāde ke wārison par sāf zāhir karnā chāhtā thā ki us kā irādā kabhī nahīn badlegā. ¹⁸ Ġharz, yih do bāteñ qāym rahī haiñ, Allāh kā wādā aur us kī qasam. Wuh inheñ na to badal saktā na in ke bāre meñ jhūṭ bol saktā hai. Yoñ ham jinhoñ ne us ke pās panāh lī hai baṛī tasallī pā kar us ummīd ko mazbūtī se thāme rakh sakte haiñ jo hameñ pesh kī gāī hai. ¹⁹ Kyonki yih ummīd hamārī jān ke lie mazbūt langar hai. Aur yih āsmānī Baitul-muqaddas ke Muqaddastarīn Kamre ke parde meñ se guzar kar us meñ dākhil hotī hai. ²⁰ Wahīn Īsā hamāre āge āge jā kar hamārī khatir dākhil huā hai. Yoñ wuh Malik-e-sidq kī mānind hameshā ke lie imām-e-āzam ban gayā hai.

7

Malik-e-sidq

¹ Yih Malik-e-sidq, Sālim kā bādshāh aur Allāh T'ālā kā imām thā. Jab Ibrāhīm chār bādshāhoñ ko shikast dene ke bād wāpas ā rahā thā to Malik-e-sidq us se milā aur use barkat dī. ² Is par Ibrāhīm ne use tamām lūṭ ke māl kā daswāñ hissā de diyā. Ab Malik-e-sidq kā matlab “Rāstbāzī kā Bādshāh” hai. Dūsre, “Sālim kā Bādshāh” kā matlab “Salāmatī kā Bādshāh” hai. ³ Na us kā bāp yā māñ hai, na koī nasabnāmā. Us kī zindagī kā na to āghāz hai, na ikhtitām. Allāh ke Farzand kī tarah wuh abad tak imām rahtā hai.

⁴ Ġhaur karen ki wuh kitnā azīm thā. Hamāre bāpdādā Ibrāhīm ne use lūṭe hue māl kā daswāñ hissā de diyā. ⁵ Ab sharīat talab kartī hai ki Lāwī kī wuh aulād jo imām ban jātī hai qaum yānī apne bhāiyōn se paidāwār kā daswāñ hissā le, hālāñki un ke bhāī Ibrāhīm kī aulād haiñ. ⁶ Lekin Malik-e-sidq Lāwī kī aulād meñ se nahīn thā. To bhī us ne Ibrāhīm se daswāñ hissā le kar use barkat dī jis se Allāh ne wādā kiyā thā. ⁷ Is meñ koī shak nahīn ki kamhaisiyat shaḥs ko us se barkat miltī hai jo zyādā haisiyat kā ho.

⁸ Jahān Lāwī imāmoñ kā tālluq hai fānī insān daswān hissā lete haiñ. Lekin Malik-e-sidq ke muāmāle meñ yih hissā us ko milā jis ke bāre meñ gawāhī dī gaī hai ki wuh zindā rahtā hai. ⁹ Yih bhī kahā jā saktā hai ki jab Ibrāhīm ne māl kā daswān hissā de diyā to Lāwī ne us ke zariye bhī yih hissā diyā, hālānki wuh ḳhud daswān hissā letā hai. ¹⁰ Kyoñki go Lāwī us waqt paidā nahīn huā thā to bhī wuh ek tarah se Ibrāhīm ke jism meñ maujūd thā jab Malik-e-sidq us se milā.

¹¹ Agar Lāwī kī kahānat (jis par shariyat mabnī thī) kāmiliyat paidā kar saktī to phir ek aur qism ke imām kī kyā zarūrat hotī, us kī jo Hārūn jaisā na ho balki Malik-e-sidq jaisā? ¹² Kyoñki jab bhī kahānat badal jātī hai to lāzim hai ki shariyat meñ bhī tabdīlī āe. ¹³ Aur hamārā Ḳhudāwand jis ke bāre meñ yih bayān kiyā gayā hai wuh ek farq qabīle kā fard thā. Us ke qabīle ke kisī bhī fard ne imām kī ḳhidmat adā nahīn kī. ¹⁴ Kyoñki sāf mālūm hai ki Ḳhudāwand Masīh Yahūdāh qabīle kā fard thā, aur Mūsā ne is qabīle ko imāmoñ kī ḳhidmat meñ shāmil na kiyā.

Malik-e-sidq Jaisā Ek aur Imām

¹⁵ Muāmālā mazīd sāf ho jātā hai. Ek farq imām zāhir huā hai jo Malik-e-sidq jaisā hai. ¹⁶ Wuh Lāwī ke qabīle kā fard hone se imām na banā jis tarah shariyat taqāzā kartī thī, balki wuh lāfānī zindagī kī quwwat hī se imām ban gayā. ¹⁷ Kyoñki kalām-e-muqaddas farmātā hai,

“Tū abad tak imām hai,
aisā imām jaisā Malik-e-sidq thā.”

¹⁸ Yoñ purāne hukm ko mansūḳh kar diyā jātā hai, kyoñki wuh kamzor aur bekār thā ¹⁹ (Mūsā kī shariyat to kisī chīz ko kāmīl nahīn banā saktī thī) aur ab ek behtar ummīd muhaiyā kī gaī hai jis se ham Allāh ke qarīb ā jāte haiñ.

²⁰ Aur yih nayā nizām Allāh kī qasam se qāym huā. Aisī koī qasam na khāī gaī jab dūsre imām bane. ²¹ Lekin Īsā ek qasam ke zariye imām ban gayā jab Allāh ne farmāyā,

“Rab ne qasam khāī hai
aur is se pachhtāegā nahīn,
‘Tū abad tak imām hai.’ ”

²² Is qasam kī wajah se Īsā ek behtar ahd kī zamānat detā hai.

²³ Ek aur farq, purāne nizām meñ bahut-se imām the, kyoñki maut ne har ek kī ḳhidmat mahdūd kie rakhī. ²⁴ Lekin chūñki Īsā abad tak zindā hai is lie us kī kahānat kabhī bhī ḳhatm nahīn hogī. ²⁵ Yoñ wuh unheñ abadī najāt de saktā hai jo us ke wasīle se Allāh ke pās āte haiñ, kyoñki wuh abad tak zindā hai aur un kī shafā'at kartā rahtā hai.

²⁶ Hameñ aise hī imām-e-āzam kī zarūrat thī. Hāñ, aisā imām jo muqaddas, bequsūr, bedāgh, gunāhgāroñ se alag aur āsmānoñ se buland huā hai. ²⁷ Use dūsre imāmoñ kī tarah is kī zarūrat nahīñ ki har roz qurbāniyāñ pesh kare, pahle apne lie phir qaum ke lie. Balki us ne apne āp ko pesh karke apnī is qurbānī se un ke gunāhoñ ko ek bār sadā ke lie miṭā diyā. ²⁸ Mūsawī shariyat aise logoñ ko imām-e-āzam muqarrar kartī hai jo kamzor haiñ. Lekin shariyat ke bād Allāh kī qasam Farzand ko imām-e-āzam muqarrar kartī hai, aur yih Farzand abad tak kāmīl hai.

8

Īsā Hamārā Imām-e-Āzam

¹ Jo kuchh ham kah rahe haiñ us kī markazī bāt yih hai, hamārā ek aisā imām-e-āzam hai jo āsmān par jalālī Khudā ke taḡht ke dahne hāth baiṭhā hai. ² Wahāñ wuh maqdis meñ ḡhidmat kartā hai, us haqīqī mulāqāt ke ḡhaimē meñ jise insānī hāthoñ ne kharā nahīñ kiyā balki Rab ne.

³ Har imām-e-āzam ko nazarāne aur qurbāniyāñ pesh karne ke lie muqarrar kiyā jātā hai. Is lie lāzim hai ki hamāre imām-e-āzam ke pās bhī kuchh ho jo wuh pesh kar sake. ⁴ Agar yih duniyā meñ hotā to imām-e-āzam na hotā, kyoñki yahāñ imām to haiñ jo shariyat ke matlūbā nazarāne pesh karte haiñ. ⁵ Jis maqdis meñ wuh ḡhidmat karte haiñ wuh us maqdis kī sirf naqlī sūrat aur sāyā hai jo āsmān par hai. Yihī wajah hai ki Allāh ne Mūsā ko mulāqāt kā ḡhaimā banāne se pahle āgāh karke yih kahā, “Ġhaur kar ki sab kuchh ain us namūne ke mutābiq banāyā jāe jo main tujhe yahāñ pahār par dikhātā hūñ.” ⁶ Lekin jo ḡhidmat Īsā ko mil gāī hai wuh duniyā ke imāmoñ kī ḡhidmat se kahīñ behtar hai, utnī behtar jitnā wuh ahd jis kā darmiyānī Īsā hai purāne ahd se behtar hai. Kyoñki yih ahd behtar wādoñ kī buniyād par bāndhā gayā.

⁷ Agar pahlā ahd be'ilzām hotā to phir nae ahd kī zarūrat na hotī. ⁸ Lekin Allāh ko apnī qaum par ilzām lagānā parā. Us ne kahā,

“Rab kā farmān hai, aise din ā rahe haiñ
jab main Isrāil ke gharāne aur Yahūdāh ke gharāne se ek
nayā ahd bāndhūngā.

⁹ Yih us ahd kī mānind nahīñ hogā
jo main ne un ke bāpdādā ke sāth
us din bāndhā thā jab main un kā hāth pakaṛ kar
unheñ Misr se nikāl lāyā.
Kyoñki wuh us ahd ke wafādār na rahe
jo main ne un se bāndhā thā.

Natīje meñ merī un ke lie fikr na rahī.

¹⁰ Ḳhudāwand farmātā hai ki
jo nayā ahd main un dinoñ ke bād un se bāndhūngā
us ke taht main apnī shariyat
un ke zahnoñ meñ ḍāl kar
un ke diloñ par kandā karūnga.

Tab main hī un kā Ḳhudā hūngā, aur wuh merī qaum
hoñge.

¹¹ Us waqt se is kī zarūrat nahīn rahegī
ki koī apne paṛosī yā bhāī ko tālīm de kar kahe,
'Rab ko jān lo.'

Kyoñki chhoṭe se le kar baṛe tak
sab mujhe jāneñge,

¹² kyoñki main un kā qusūr muāf karūnga
aur āindā un ke gunāhoñ ko yād nahīn karūnga."

¹³ In alfāz meñ Allāh ek nae ahd kā zikr kartā hai aur yoñ
purāne ahd ko matrūk qarār detā hai. Aur jo matrūk aur
purānā hai us kā anjām qarīb hī hai.

9

Dunyāwī aur Āsmānī Ibādat

¹ Jab pahlā ahd bāndhā gayā to ibādat karne ke lie hidāyat
dī gaīñ. Zamīn par ek maqdis bhī banāyā gayā, ² ek
ḳhaimā jis ke pahle kamre meñ shamādān, mez aur us par
paṛī maḳhsūs kī gaī roṭiyāñ thīñ. Us kā nām "Muḳaddas
Kamrā" thā. ³ Us ke pīchhe ek aur kamrā thā jis kā nām
"Muḳaddastarīn Kamrā" thā. Pahle aur dūsre kamre ke
darmiyān wāḳe darwāze par pardā lagā thā. ⁴ Is pichhle
kamre meñ baḳhūr jalāne ke lie sone kī qurbāngāh aur ahd
kā sandūq thā. Ahd ke sandūq par sonā mandhā huā thā
aur us meñ tīn chīzeñ thīñ: sone kā martabān jis meñ man
bharā thā, Hārūn kā wuh asā jis se koñpleñ phūṭ niklī thīñ
aur patthar kī wuh do taḳhtiyāñ jin par ahd ke ahkām likhe
the. ⁵ Sandūq par ilāhī jalāl ke do karūbī farishte lage the
jo sandūq ke ḍhakne ko sāyā dete the jis kā nām "Kaffārā
kā ḍhaknā" thā. Lekin is jagah par ham sab kuchh mazīd
tafsīl se bayān nahīn karnā chāhte.

⁶ Yih chīzeñ isī tartīb se rakhī jāti haiñ. Jab imām apnī
ḳhidmat ke farāyz adā karte haiñ to bāḳāydaḡī se pahle
kamre meñ jāte haiñ. ⁷ Lekin sirf imām-e-āzam hī dūsre
kamre meñ dāḳhil hotā hai, aur wuh bhī sāl meñ sirf ek
dafā. Jab bhī wuh jātā hai wuh apne sāth ḳhūn le kar jātā
hai jise wuh apne aur qaum ke lie pesh kartā hai tāki wuh
gunāh miṭ jāeñ jo logoñ ne ḡhairirādī taur par kie hote haiñ.

⁸ Is se Rūhul-quds dikhātā hai ki Muḳaddastarīn Kamre

tak rasāi us waqt tak zāhir nahīn kī gai thī jab tak pahlā kamrā istemāl meñ thā. ⁹ Yih majāzan maujūdā zamāne kī taraf ishārā hai. Is kā matlab yih hai ki jo nazarāne aur qurbāniyān pesh kī jā rahī haiñ wuh parastār ke zamīr ko pāk-sāf karke kāmīl nahīn banā saktīñ. ¹⁰ Kyōñki in kā tālluq sirf khāne-pīne wālī chīzoñ aur ḡhusl kī muḡhtalif rasmoñ se hotā hai, aisī zāhirī hidāyāt jo sirf nae nizām ke āne tak lāḡū haiñ.

¹¹ Lekin ab Masīh ā chukā hai, un achchhī chīzoñ kā imām-e-āzam jo ab hāsīl huī haiñ. Jis ḡhaimē meñ wuh ḡhidmat kartā hai wuh kahīn zyādā azīm aur kāmīl hai. Yih ḡhaimā insānī hāthoñ se nahīn banāyā gayā yānī yih is kāynāt kā hissā nahīn hai. ¹² Jab Masīh ek bār sadā ke lie ḡhaimē ke Muḡaddastārīn Kamrē meñ dāḡhil huā to us ne qurbāniyān pesh karne ke lie bakroñ aur bachhroñ kā ḡhūn istemāl na kiyā. Is ke bajāe us ne apnā hī ḡhūn pesh kiyā aur yoñ hamāre lie abadī najāt hāsīl kī. ¹³ Purāne nizām meñ bail-bakroñ kā ḡhūn aur jawān gāy kī rākh nāpāk logoñ par chhīrke jāte the tāki un ke jism pāk-sāf ho jāeñ. ¹⁴ Agar in chīzoñ kā yih asar thā to phir Masīh ke ḡhūn kā kyā zabardast asar hogā! Azlī Rūh ke zariye us ne apne āp ko bedāḡh qurbānī ke taur par pesh kiyā. Yoñ us kā ḡhūn hamāre zamīr ko maut tak pahuñchāne wāle kāmoñ se pāk-sāf kartā hai tāki ham zindā Ḳhudā kī ḡhidmat kar sakeñ.

¹⁵ Yihī wajah hai ki Masīh ek nae ahd kā darmiyānī hai. Maḡsad yih thā ki jitne logoñ ko Allāh ne bulāyā hai unheñ Allāh kī mau'ūdā aur abadī mīrās mile. Aur yih sirf is lie mumkin huā hai ki Masīh ne mar kar fidyā diyā tāki log un gunāhoñ se chhuṡkārā pāeñ jo un se us waqt sarzad hue jab wuh pahle ahd ke taht the.

¹⁶ Jahān wasiyat hai wahān zarūrī hai ki wasiyat karne wāle kī maut kī tasdīq kī jāe. ¹⁷ Kyōñki jab tak wasiyat karne wālā zindā ho wasiyat beasar hotī hai. Is kā asar wasiyat karne wāle kī maut hī se shurū hotā hai. ¹⁸ Yihī wajah hai ki pahlā ahd bāndhte waqt bhī ḡhūn istemāl huā. ¹⁹ Kyōñki pūrī qaum ko shariāt kā har hukm sunāne ke bād Mūsā ne bachhroñ kā ḡhūn pānī se milā kar use zūfe ke guchchhe aur qirmizī rang ke dhāge ke zariye Shariāt kī Kitāb aur pūrī qaum par chhīrkā. ²⁰ Us ne kahā, “Yih ḡhūn us ahd kī tasdīq kartā hai jis kī pairawī karne kā hukm Allāh ne tumheñ diyā hai.” ²¹ Isī tarah Mūsā ne yih ḡhūn mulāqāt ke ḡhaimē aur ibādat ke tamām sāmān par chhīrkā. ²² Na sirf yih balki shariāt taḡāzā kartī hai ki taḡriban har chīz

ko ḵhūn hī se pāk-sāf kiyā jāe balki Allāh ke huzūr ḵhūn pesh kie baḡhair muāfi mil hī nahīn saktī.

Masīh kī Qurbānī Gunāhoṅ ko Miṭā Detī Hai

²³ Ḡharz, lāzim thā ki yih chīzeṅ jo āsmān kī aslī chīzoṅ kī naqlī sūraterṅ haiṅ pāk-sāf kī jāeṅ. Lekin āsmānī chīzeṅ ḵhud aisī qurbāniyōṅ kā mutālābā kartī haiṅ jo in se kahīn behtar hoṅ. ²⁴ Kyoṅki Masīh sirf insānī hāthoṅ se bane maqdis meṅ dākḡhil nahīn huā jo aslī maqdis kī sirf naqlī sūrat thī balki wuh āsmān meṅ hī dākḡhil huā tāki ab se hamārī ḡhātir Allāh ke sāmne hāzir ho. ²⁵ Duniyā kā imām-e-āzam to sālānā kisī aur (yānī jānwar) kā ḵhūn le kar Muḡaddastārīn Kamre meṅ dākḡhil hotā hai. Lekin Masīh is lie āsmān meṅ dākḡhil na huā ki wuh apne āp ko bār bār qurbānī ke taur par pesh kare. ²⁶ Agar aisā hotā to use duniyā kī taḡhliḡ se le kar āj tak bahut dafā dukh sahnā paṛtā. Lekin aisā nahīn hai balki ab wuh zamānoṅ ke iḡhtitām par ek hī bār sadā ke lie zāhir huā tāki apne āp ko qurbān karne se gunāh ko dūr kare. ²⁷ Ek bār marnā aur Allāh kī adālat meṅ hāzir honā har insān ke lie muḡarrar hai. ²⁸ Isī tarah Masīh ko bhī ek hī bār bahutoṅ ke gunāhoṅ ko uṭhā kar le jāne ke lie qurbān kiyā gayā. Dūsri bār jab wuh zāhir hogā to gunāhoṅ ko dūr karne ke lie zāhir nahīn hogā balki unheṅ najāt dene ke lie jo shiddat se us kā intazār kar rahe haiṅ.

10

¹ Mūsūwī shariyat āne wālī achchhī aur aslī chīzoṅ kī sirf naqlī sūrat aur sāyā hai. Yih un chīzoṅ kī aslī shakl nahīn hai. Is lie yih unheṅ kabhī bhī kāmil nahīn kar saktī jo sāl basāl aur bār bār Allāh ke huzūr ā kar wuhī qurbāniyāṅ pesh karte rahte haiṅ. ² Agar wuh kāmil kar saktī to qurbāniyāṅ pesh karne kī zarūrat na rahtī. Kyoṅki is sūrat meṅ parastār ek bār sadā ke lie pāk-sāf ho jāte aur unheṅ gunāhgār hone kā shaūr na rahtā. ³ Lekin is ke bajāe yih qurbāniyāṅ sāl basāl logoṅ ko un ke gunāhoṅ kī yād dilātī haiṅ. ⁴ Kyoṅki mumkin hī nahīn ki bail-bakroṅ kā ḵhūn gunāhoṅ ko dūr kare.

⁵ Is lie Masīh duniyā meṅ āte waḡt Allāh se kahtā hai, “Tū qurbāniyāṅ aur nazareṅ nahīn chāhtā thā lekin tū ne mere lie ek jism taiyār kiyā.

⁶ Bhasm hone wālī qurbāniyāṅ aur gunāh kī qurbāniyāṅ tujhe pasand nahīn thīṅ.

⁷ Phir main bol uṭhā, ‘Ai Ḡhudā, main hāzir hūn tāki terī marzī pūrī karūṅ,

jis tarah mere bāre meñ kalām-e-muqaddas meñ * likhā hai.’”

⁸ Pahle Masīh kahtā hai, “Na tū qurbāniyān, nazareñ, bhasm hone wālī qurbāniyān yā gunāh kī qurbāniyān chāhtā thā, na unheñ pasand kartā thā” go shariyat inheñ pesh karne kā mutālabā kartī hai. ⁹ Phir wuh farmātā hai, “Maiñ hāzir hūn tāki terī marzī pūrī karūn.” Yoñ wuh pahlā nizām khatm karke us kī jagah dūsrā nizām qāym kartā hai. ¹⁰ Aur us kī marzī pūrī ho jāne se hameñ Īsā Masīh ke badan ke wasīle se maḥsūs-o-muqaddas kiyā gayā hai. Kyoñki use ek hī bār sadā ke lie hamāre lie qurbān kiyā gayā.

¹¹ Har imām roz baroz maqdis meñ kharā apnī kḥidmat ke farāyz adā kartā hai. Rozānā aur bār bār wuh wuhī qurbāniyān pesh kartā rahtā hai jo kabhī bhī gunāhoñ ko dūr nahīn kar saktīn. ¹² Lekin Masīh ne gunāhoñ ko dūr karne ke lie ek hī qurbānī pesh kī, ek aisī qurbānī jis kā asar sadā ke lie rahegā. Phir wuh Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā. ¹³ Wahīn wuh ab intazār kartā hai jab tak Allāh us ke dushmanoñ ko us ke pānwoñ kī chaukī na banā de. ¹⁴ Yoñ us ne ek hī qurbānī se unheñ sadā ke lie kāmil banā diyā hai jinheñ muqaddas kiyā jā rahā hai.

¹⁵ Rūhul-quds bhī hameñ is ke bāre meñ gawāhī detā hai. Pahle wuh kahtā hai,

¹⁶ “Rab farmātā hai ki
jo nayā ahd maiñ un dinoñ ke bād un se bāndhūngā
us ke taht maiñ apnī shariyat
un ke diloñ meñ ḍāl kar
un ke zahnoñ par kandā karūngā.”

¹⁷ Phir wuh kahtā hai, “Us waqt se maiñ un ke gunāhoñ aur burāiyoñ ko yād nahīn karūngā.” ¹⁸ Aur jahān in gunāhoñ kī muāfi huī hai wahān gunāhoñ ko dūr karne kī qurbāniyoñ kī zarūrat hī nahīn rahī.

Āeñ, Ham Allāh ke Huzūr Āeñ

¹⁹ Chunānche bhāiyo, ab ham Īsā ke kḥūn ke wasīle se pūre etamād ke sāth Muqaddastarīn Kamre meñ dākḥhil ho sakte haiñ. ²⁰ Apne badan kī qurbānī se Īsā ne us kamre ke parde meñ se guzarne kā ek nayā aur zindagībaḥsh rāstā khol diyā. ²¹ Hamārā ek azīm imām-e-āzam hai jo Allāh ke ghar par muqarrar hai. ²² Is lie āeñ, ham kḥulūsdilī aur imān ke pūre etamād ke sāth Allāh ke huzūr āeñ. Kyoñki hamāre diloñ par Masīh kā kḥūn chhīrkā gayā hai tāki hamāre mujrim zamīr sāf ho jāeñ. Niz, hamāre badanoñ ko pāk-sāf pānī se dhoyā gayā hai. ²³ Āeñ, ham mazbūti se us ummīd ko thāme rakheñ jis kā iqrār ham karte haiñ. Ham

* 10:7 Lafzī tarjumā: kitāb ke tūmār meñ.

ḍānwāñḍol na ho jāeñ, kyoñki jis ne is ummīd kā wādā kiyā hai wuh wafādār hai. ²⁴ Aur aēñ, ham is par dhyān deñ ki ham ek dūsre ko kis tarah muhabbat dikhāne aur nek kām karne par ubhār sakeñ. ²⁵ Ham bāham jamā hone se bāz na aēñ, jis tarah bāz kī ādat ban gaī hai. Is ke bajāe ham ek dūsre kī hauslā-afzāi kareñ, kḥāskar yih bāt madd-e-nazar rakh kar ki Kḥudāwand kā dīn qarīb ā rahā hai.

²⁶ Kḥabardār! Agar ham sachchāi jān lene ke bād bhī jānbūjh kar gunāh karte raheñ to Masīh kī qurbāni in gunāhoñ ko dūr nahīñ kar sakegī. ²⁷ Phir sirf Allāh kī adālat kī haulnāk tawaqqo bāqī rahegī, us bharaktī huī āg kī jo Allāh ke muḥhālifoñ ko bhasm kar ḍālegī. ²⁸ Jo Mūsā kī shariāt radd kartā hai us par rahm nahīñ kiyā jā saktā balki agar do yā is se zāyd log is jurm kī gawāhī deñ to use sazā-e-maut dī jāe. ²⁹ To phir kyā kḥayāl hai, wuh kitnī saḥt sazā ke lāyq hogā jis ne Allāh ke Farzand ko pānwoñ tale raundā? Jis ne ahd kā wuh kḥūn haqīr jānā jis se use maḥsūs-omuḥqaddas kiyā gayā thā? Aur jis ne fazl ke Rūh kī be'izzatī kī? ³⁰ Kyoñki ham use jānte haiñ jis ne farmāyā, “Intaqām lenā merā hī kām hai, main hī badlā lūngā.” Us ne yih bhī kahā, “Rab apnī qaum kā insāf karegā.” ³¹ Yih ek haulnāk bāt hai agar zindā Kḥudā hameñ sazā dene ke lie pakare.

³² Īmān ke pahle dīn yād kareñ jab Allāh ne āp ko raushan kar diyā thā. Us waqt ke saḥt muḥqābale meñ āp ko kāi tarah kā dukh sahnā paṛā, lekin āp sābitqadam rahe. ³³ Kabhī kabhī āp kī be'izzatī aur awām ke sāmne hī īzārasānī hotī thī, kabhī kabhī āp un ke sāthī the jin se aisā sulūk ho rahā thā. ³⁴ Jinheñ jel meñ ḍālā gayā āp un ke dukh meñ sharīk hue aur jab āp kā māl-o-matā lūṭā gayā to āp ne yih bāt kḥushī se bardāsht kī. Kyoñki āp jānte the ki wuh māl ham se nahīñ chhīñ liyā gayā jo pahle kī nisbat kahīñ behtar hai aur har sūrat meñ qāym rahegā. ³⁵ Chunāñche apne is etamād ko hāth se jāne na deñ kyoñki is kā baṛā ajr milegā. ³⁶ Lekin is ke lie āp ko sābitqadmī kī zarūrat hai tāki āp Allāh kī marzī pūrī kar sakeñ aur yoñ āp ko wuh kuchh mil jāe jis kā wādā us ne kiyā hai. ³⁷ Kyoñki kalām-e-muḥqaddas yih farmātā hai,

“Thoṛī hī der bāqī hai

to āne wālā pahuñchegā, wuh der nahīñ karegā.

³⁸ Lekin merā rāstbāz īmān hī se jītā rahegā,

aur agar wuh pīchhe haṭ jāe

to main us se kḥush nahīñ hūngā.”

³⁹ Lekin ham un meñ se nahīñ haiñ jo pīchhe haṭ kar tabāh ho jāeñge balki ham un meñ se haiñ jo īmān rakh kar najāt pāte haiñ.

11

Īmān

¹ Īmān kyā hai? Yih ki ham us meñ qāym raheñ jis par ham ummīd rakhte haiñ aur ki ham us kā yaqīn rakheñ jo ham nahīn dekh sakte. ² Īmān hī se purāne zamānoñ ke logoñ ko Allāh kī qabūliyat hāsīl huī.

³ Īmān ke zariye ham jān lete haiñ ki kāynāt ko Allāh ke kalām se khalāq kiyā gayā, ki jo kuchh ham dekh sakte haiñ nazar āne wālī chīzoñ se nahīn banā.

⁴ Yih imān kā kām thā ki Hābīl ne Allāh ko ek aisī qurbānī pesh kī jo Qābīl kī qurbānī se behtar thī. Is imān kī binā par Allāh ne use rāstbāz ṭhahrā kar us kī achchhī gawāhī dī, jab us ne us kī qurbāniyoñ ko qabūl kiyā. Aur imān ke zariye wuh ab tak boltā rahtā hai hālāñki wuh murdā hai.

⁵ Yih imān kā kām thā ki Hanūk na marā balki zindā hālat meñ āsmān par uṭhāyā gayā. Koī bhī use ḍhūñḍ kar pā na sakā kyoñki Allāh use āsmān par uṭhā le gayā thā. Wajah yih thī ki uṭhāe jāne se pahle use yih gawāhī milī ki wuh Allāh ko pasand āyā. ⁶ Aur imān rakhe baḡhair ham Allāh ko pasand nahīn ā sakte. Kyoñki lāzim hai ki Allāh ke huzūr āne wālā imān rakhe ki wuh hai aur ki wuh unheñ ajr detā hai jo us ke tālib haiñ.

⁷ Yih imān kā kām thā ki Nūh ne Allāh kī sunī jab us ne use āne wālī bātoñ ke bāre meñ āgāh kiyā, aisī bātoñ ke bāre meñ jo abhī dekhne meñ nahīn āī thīñ. Nūh ne Kḥudā kā kḥauf mān kar ek kashtī banāī tāki us kā kḥandān bach jāe. Yoñ us ne apne imān ke zariye duniyā ko mujrim qarār diyā aur us rāstbāzī kā wāris ban gayā jo imān se hāsīl hotī hai.

⁸ Yih imān kā kām thā ki Ibrāhīm ne Allāh kī sunī jab us ne use bulā kar kahā ki wuh ek aise mulk meñ jāe jo use bād meñ mīrās meñ milegā. Hāñ, wuh apne mulk ko chhoṛ kar rawānā huā, hālāñki use mālūm na thā ki wuh kahāñ jā rahā hai. ⁹ Īmān ke zariye wuh wādā kie hue mulk meñ ajnabī kī haisiyat se rahne lagā. Wuh kḥaimoñ meñ rahtā thā aur isī tarah Is'hāq aur Yāqūb bhī jo us ke sāth usī wāde ke wāris the. ¹⁰ Kyoñki Ibrāhīm us shahr ke intazār meñ thā jis kī mazbūt buniyād hai aur jis kā naqsh banāne aur tāmīr karne wālā kḥud Allāh hai.

¹¹ Yih imān kā kām thā ki Ibrāhīm bāp banane ke qābil ho gayā, hālāñki wuh buṛhāpe kī wajah se bāp nahīn ban saktā thā. Isī tarah Sārā bhī bachche janm nahīn de saktī thī. Lekin Ibrāhīm samajhtā thā ki Allāh jis ne wādā kiyā hai wafādār hai. ¹² Go Ibrāhīm taqriban mar chukā thā to bhī usī ek shaḡhs se beshumār aulād niklī, tādād meñ āsmān par ke sitāroñ aur sāhil par kī ret ke zarroñ ke barābar.

13 Yih tamām log īmān rakhte rakhte mar gae. Unheñ wuh kuchh na milā jis kā wādā kiyā gayā thā. Unhoñ ne use sirf dūr hī se dekh kar ḡhushāmdīd * kahā. Aur unhoñ ne taslīm kiyā ki ham zamīn par † sirf mehmān aur ārizī taur par rahne wāle ajnabī haiñ. 14 Jo is qism kī bāteñ karte haiñ wuh zāhir karte haiñ ki ham ab tak apne watan kī talāsh meñ haiñ. 15 Agar un ke zahan meñ wuh mulk hotā jis se wuh nikal āe the to wuh ab bhī wāpas jā sakte the. 16 Is ke bajāe wuh ek behtar mulk yānī ek āsmānī mulk kī ārzū kar rahe the. Is lie Allāh un kā Ḳhudā kahlāne se nahīn sharmātā, kyonki us ne un ke lie ek shahr taiyār kiyā hai.

17 Yih īmān kā kām thā ki Ibrāhīm ne us waqt Is'hāq ko qurbānī ke taur par pesh kiyā jab Allāh ne use āzmāyā. Hāñ, wuh apne iklaute beṭe ko qurbān karne ke lie taiyār thā agarche use Allāh ke wāde mil gae the 18 ki “Terī nasl Is'hāq hī se qāym rahegī.” 19 Ibrāhīm ne sochā, “Allāh murdoñ ko bhī zindā kar saktā hai,” aur majāzan use wāqāi Is'hāq murdoñ meñ se wāpas mil gayā.

20 Yih īmān kā kām thā ki Is'hāq ne āne wālī chīzoñ ke lihāz se Yāqūb aur Esau ko barkat dī.

21 Yih īmān kā kām thā ki Yāqūb ne marte waqt Yūsuf ke donoñ beṭoñ ko barkat dī aur apnī lāṭhī ke sire par ṭek lagā kar Allāh ko sijdā kiyā.

22 Yih īmān kā kām thā ki Yūsuf ne marte waqt yih peshgoī kī ki Isrāīlī Misr se nikleñge balki yih bhī kahā ki nikalte waqt merī haḡḡiyāñ bhī apne sāth le jāo.

23 Yih īmān kā kām thā ki Mūsā ke māñ-bāp ne use paidāish ke bād tīn māh tak chhupāe rakhā, kyonki unhoñ ne dekhā ki wuh ḡhūbsūrat hai. Wuh bādshāh ke hukm kī ḡhilāfwarzī karne se na ḡare.

24 Yih īmān kā kām thā ki Mūsā ne parwān chaṛh kar inkār kiyā ki use Firaun kī beṭī kā beṭā ṭhahrāyā jāe. 25 Ārizī taur par gunāh se lutfandoz hone ke bajāe us ne Allāh kī qaum ke sāth badsulūkī kā nishānā banane ko tarjīh dī. 26 Wuh samjhā ki jab merī Masīh kī ḡhātīr ruswāī kī jātī hai to yih Misr ke tamām ḡhazānoñ se zyādā qīmtī hai, kyonki us kī āñkheñ āne wāle ajr par lagī rahīñ.

27 Yih īmān kā kām thā ki Mūsā ne bādshāh ke ḡhusse se ḡare baḡhair Misr ko chhoṛ diyā, kyonki wuh goyā andekhe Ḳhudā ko musalsal apnī āñkhoñ ke sāmne rakhtā rahā. 28 Yih īmān kā kām thā ki us ne Fasah kī Īd manā kar hukm

* 11:13 Lafzī tarjumā: salāmī dī. Salām de kar izzat kā izhār kiyā. Salyūṭ kiyā.

† 11:13 Zamīn par yā mulk (yānī Kanān) meñ.

diyā ki khūn ko chaukhaṭoṅ par lagāyā jāe tāki halāk karne wālā farishtā un ke pahlaūṭhe beṭoṅ ko na chhue.

²⁹ Yih imān kā kām thā ki Isrāīlī Bahr-e-Qulzum meṅ se yoṅ guzar sake jaise ki yih khushk zamīn thī. Jab Misriyōn ne yih karne kī koshish kī to wuh ḍūb gae.

³⁰ Yih imān kā kām thā ki sāt din tak Yarīhū Shahr kī fasīl ke gird chakkar lagāne ke bād pūrī diwār gir gaī. ³¹ Yih bhī imān kā kām thā ki Rāhab fāhishā apne shahr ke baqī nāfarmān bāshindoṅ ke sāth halāk na huī, kyoṅki us ne Isrāīlī jāsūsoṅ ko salāmatī ke sāth khushāmdīd kahā thā.

³² Maiṅ mazīd kyā kuchh kahūn? Mere pās itnā waqt nahīn ki maiṅ Jidāūn, Baraq, Samsūn, Iftāh, Dāūd, Samuel aur nabiyōn ke bāre meṅ sunātā rahūn. ³³ Yih sab imān ke sabab se hī kāmyāb rahe. Wuh bādshāhiyōn par ghālib āe aur insāf karte rahe. Unheṅ Allāh ke wāde hāsīl hue. Unhoṅ ne sherbabaroṅ ke muṅh band kar diē ³⁴ aur āg ke bhaṛakte sholoṅ ko bujhā diyā. Wuh talwār kī zad se bach nikle. Wuh kamzor the lekin unheṅ quwwat hāsīl huī. Jab jang chhiṛ gaī to wuh itne tāqatwar sābit hue ki unhoṅ ne ghairmulki lashkaroṅ ko shikast dī. ³⁵ Imān rakhne ke bāis khawātīn ko un ke murdā azīz zindā hālat meṅ wāpas mile.

Lekin aise bhī the jinheṅ tashaddud bardāsht karnā paṛā aur jinhoṅ ne āzād ho jāne se inkār kiyā tāki unheṅ ek behtar chīz yānī jī ūṭhne kā tajrabā hāsīl ho jāe. ³⁶ Bāz ko lān-tān aur koṛoṅ balki zanjīroṅ aur qaid kā bhī sāmānā karnā paṛā. ³⁷ Unheṅ sangsār kiyā gayā, unheṅ āre se chīrā gayā, unheṅ talwār se mār ḍālā gayā. Bāz ko bheṛ-bakriyōn kī khāloṅ meṅ ghūmnā phirnā paṛā. Zarūratmand hālat meṅ unheṅ dabāyā aur un par zulm kiyā jātā rahā. ³⁸ Duniyā un ke lāyq nahīn thī! Wuh wīrān jaghoṅ meṅ, pahāroṅ par, ghāroṅ aur gaṛhoṅ meṅ āwārā phirte rahe.

³⁹ In sab ko imān kī wajah se achchhī gawāhī milī. To bhī inheṅ wuh kuchh hāsīl na huā jis kā wādā Allāh ne kiyā thā. ⁴⁰ Kyoṅki us ne hamāre lie ek aisā mansūbā banāyā thā jo kahīn behtar hai. Wuh chāhtā thā ki yih log hamāre baḡhair kāmiliyat tak na pahuṅcheṅ.

12

Allāh Hamārā Bāp

¹ Gharz, ham gawāhoṅ ke itne baṛe lashkar se ghere rahte haiṅ! Is lie āeṅ, ham sab kuchh utāreṅ jo hamāre lie rukāwaṭ kā bāis ban gayā hai, har gunāh ko jo hameṅ āsānī se uljhā letā hai. Āeṅ, ham sābitqadmī se us dauṛ meṅ dauṛte raheṅ jo hamāre lie muqarrar kī gaī hai. ² Aur dauṛte hue ham Īsā ko takte raheṅ, use jo imān kā bānī bhī

hai aur use takmīl tak pahuñchāne wālā bhī. Yād rahe ki go wuh khushī hāsīl kar saktā thā to bhī us ne salībī maut kī sharmināk be'izzatī kī parwā na kī balki use bardāsht kiyā. Aur ab wuh Allāh ke taḡht ke dahne hāth jā baiṡhā hai!

³ Us par dhyān deñ jis ne gunāhgāroñ kī itnī muḡhālafat bardāsht kī. Phir āp thakte thakte bedil nahīn ho jāenge.

⁴ Dekheñ, āp gunāh se laṡe to haiñ, lekin abhī tak āp ko jān dene tak is kī muḡhālafat nahīn karnī parī. ⁵ Kyā āp kalām-e-muḡaddas kī yih hauslā-afzā bāt bhūl gae haiñ jo āp ko Allāh ke farzand ṡaharā kar bayān kartī hai,

“Mere beṡe, Rab kī tarbiyat ko haqīr mat jān, jab wuh tujhe ḡāñṡe to na bedil ho.

⁶ Kyoñki jo Rab ko pyārā hai us kī wuh tāḡīb kartā hai, wuh har ek ko sazā detā hai jise us ne beṡe ke taur par qabūl kiyā hai.”

⁷ Apnī musībatoñ ko ilāhī tarbiyat samajh kar bardāsht karen. Is meñ Allāh āp se beṡoñ kā-sā sulūk kar rahā hai. Kyā kabhī koī beṡā thā jis kī us ke bāp ne tarbiyat na kī?

⁸ Agar āp kī tarbiyat sab kī tarah na kī jāṡī to is kā matlab yih hotā ki āp Allāh ke haqīqī farzand na hote balki nājāyz aulād. ⁹ Dekheñ, jab hamāre insānī bāp ne hamārī tarbiyat kī to ham ne us kī izzat kī. Agar aisā hai to kitnā zyādā zarūrī hai ki ham apne ruhānī Bāp ke tābe ho kar zindagī pāeñ.

¹⁰ Hamāre insānī bāpoñ ne hameñ apnī samajh ke mutābiq thoṡī der ke lie tarbiyat dī. Lekin Allāh hamārī aisī tarbiyat kartā hai jo fāyde kā bāis hai aur jis se ham us kī quddūsiyat meñ sharīk hone ke qābil ho jāte haiñ. ¹¹ Jab hamārī tarbiyat kī jāṡī hai to us waḡt ham khushī mahsūs nahīn karte balki ḡham. Lekin jin kī tarbiyat is tarah hotī hai wuh bād meñ rāstbāzī aur salāmatī kī fasal kāṡte haiñ.

Hidāyat

¹² Chunāñche apne thakehāre bāzuoñ aur kamzor ḡhuṡnoñ ko mazbūt karen. ¹³ Apne rāste chalne ke qābil banā deñ tāki jo azu langarā hai us kā joṡ utar na jāe * balki shifā pāe.

¹⁴ Sab ke sāth mil kar sulah-salāmatī aur quddūsiyat ke lie jidd-o-jahd karte raheñ, kyoñki jo muḡaddas nahīn hai wuh ḡhudāwand ko kabhī nahīn dekheḡā. ¹⁵ Is par dhyān deñ ki koī Allāh ke fazl se mahrūm na rahe. Aisā na ho ki koī karwī jaṡ phūṡ nikle aur baṡh kar taklif kā bāis ban jāe aur bahutoñ ko nāpāk kar de. ¹⁶ Dhyān deñ ki koī bhī zinākār yā Esau jaisā duniyāwī shaḡhs na ho jis ne ek hī khāne ke ewaz apne wuh maurūsī huḡuḡ bech ḡāle jo use

* 12:13 Ek aur mumkinā tarjumā: jo langarā hai wuh bhaṡak na jāe.

baṛe beṭe kī haisiyat se hāsīl the. ¹⁷ Āp ko bhī mālūm hai ki bād meñ jab wuh yih barkat wirāsat meñ pānā chāhtā thā to use radd kiyā gayā. Us waqt use taubā kā mauqā na milā hālānki us ne ānsū bahā bahā kar yih barkat hāsīl karne kī koshish kī.

¹⁸ Āp us tarah Allāh ke huzūr nahīn āe jis tarah Isrāīlī jab wuh Sīnā Pahār par pahuñche, us pahār ke pās jise chhuā jā saktā thā. Wahān āg bharak rahī thī, andherā hī andherā thā aur āndhī chal rahī thī. ¹⁹ Jab narsinge kī āwāz sunāī dī aur Allāh un se hamkalām huā to sunane wāloñ ne us se iltijā kī ki hameñ mazīd koī bāt na batā. ²⁰ Kyoñki wuh yih hukm bardāsht nahīn kar sakte the ki “Agar koī jānwar bhī pahār ko chhū le to use sangsār karnā hai.” ²¹ Yih manzar itnā haibatnāk thā ki Mūsā ne kahā, “Mainī khauf ke māre kāñp rahā hūñ.”

²² Nahīn, āp Siyyūn Pahār ke pās ā gae haiñ, yānī zindā Khudā ke shahr āsmānī Yarūshalam ke pās. Āp beshumār farishtoñ aur jashn manāne wālī jamāt ke pās ā gae haiñ, ²³ un pahlauṭhoñ kī jamāt ke pās jin ke nām āsmān par darj kie gae haiñ. Āp tamām insānoñ ke munsif Allāh ke pās ā gae haiñ aur kāmīl kie gae rāstbāzoñ kī rūhoñ ke pās. ²⁴ Niz āp nae ahd ke darmiyānī Isā ke pās ā gae haiñ aur us chhīrkāe gae khūn ke pās jo Hābil ke khūn kī tarah badlā lene kī bāt nahīn kartā balki ek aisī muāfi detā hai jo kahīn zyādā muassir hai. ²⁵ Chunāñche khabardār raheñ ki āp us kī sunane se inkār na kareñ jo is waqt āp se hamkalām ho rahā hai. Kyoñki agar Isrāīlī na bache jab unhoñ ne duniyāwī paighambar Mūsā kī sunane se inkār kiyā to phir ham kis tarah bacheñge agar ham us kī sunane se inkār kareñ jo āsmān se ham se hamkalām hotā hai. ²⁶ Jab Allāh Sīnā Pahār par se bol uṭhā to zamīn kāñp gaī, lekin ab us ne wādā kiyā hai, “Ek bār phir mainī na sirf zamīn ko hilā dūngā balki āsmān ko bhī.” ²⁷ “Ek bār phir” ke alfāz is taraf ishārā karte haiñ ki khalaq kī gaī chīzoñ ko hilā kar dūr kiyā jāegā aur natīje meñ sirf wuh chīzeñ qāym raheñgī jinheñ hilāyā nahīn jā saktā.

²⁸ Chunāñche aēñ, ham shukrguzār hoñ. Kyoñki hameñ ek aisī bādshāhī hāsīl ho rahī hai jise hilāyā nahīn jā saktā. Hāñ, ham shukrguzārī kī is rūh meñ ehtirām aur khauf ke sāth Allāh kī pasandīdā parastish kareñ, ²⁹ kyoñki hamārā Khudā haqīqatan bhasm kar dene wālī āg hai.

13

Ham Allāh ko Kis Tarah Pasand Aēñ

¹ Ek dūsre se bhāiyōn kī-sī muhabbat rakhte raheñ.
² Mehmān-nawāzī mat bhūlnā, kyoñki aisā karne se bāz ne nādānistā taur par farishtoñ kī mehmān-nawāzī kī hai.
³ Jo qaid meñ haiñ, unheñ yoñ yād rakhnā jaise āp khud un ke sāth qaid meñ hoñ. Aur jin ke sāth badsulūkī ho rahī hai unheñ yoñ yād rakhnā jaise āp se yih badsulūkī ho rahī ho.

⁴ Lāzim hai ki sab ke sab izdiwājī zindagī kā ehtirām kareñ. Shauhar aur bīwī ek dūsre ke wafādār raheñ, kyoñki Allāh zinākāroñ aur shādī kā bandhan torne wāloñ kī adālat karegā.

⁵ Āp kī zindagī paison ke lālach se āzād ho. Usī par iktifā kareñ jo āp ke pās hai, kyoñki Allāh ne farmāyā hai, “Maiñ tujhe kabhī nahīn chhoṛūngā, maiñ tujhe kabhī tark nahīn karūngā.” ⁶ Is lie ham etamād se kah sakte haiñ,

“Rab merī madad karne wālā hai,

is lie maiñ nahīn ḍarūngā.

Insān merā kyā bigār saktā hai?”

⁷ Apne rāhnumāoñ ko yād rakheñ jinhoñ ne āp ko Allāh kā kalām sunāyā. Is par ghaur kareñ ki un ke chāl-chalan se kitnī bhalāī paidā huī hai, aur un ke imān ke namūne par chaleñ. ⁸ Īsā Masih māzī meñ, āj aur abad tak yaksāñ hai. ⁹ Tarah tarah kī aur begānā tālimāt āp ko idhar-udhar na bhaṭkāeñ. Āp to Allāh ke fazl se taqwiyyat pāte haiñ aur is se nahīn ki āp muḥtalif khānoñ se parhez karte haiñ. Is meñ koī khās fāyda nahīn hai.

¹⁰ Hamāre pās ek aisī qurbāngāh hai jis kī qurbānī khānā mulāqāt ke khāime meñ khidmat karne wāloñ ke lie manā hai. ¹¹ Kyoñki go imām-e-āzam jānwaroñ kā khūn gunāh kī qurbānī ke taur par Muqaddastarīn Kamre meñ le jātā hai, lekin un kī lāshoñ ko khaimāgāh ke bāhar jalāyā jātā hai. ¹² Is wajah se Īsā ko bhī shahr ke bāhar salībī maut sahnī paṛī tāki qaum ko apne khūn se maḥsūs-omuqaddas kare. ¹³ Is lie āeñ, ham khaimāgāh se nikal kar us ke pās jāeñ aur us kī be'izzatī meñ sharīk ho jāeñ. ¹⁴ Kyoñki yahāñ hamārā koī qāym rahne wālā shahr nahīn hai balki ham āne wāle shahr kī shadīd ārzū rakhte haiñ. ¹⁵ Chunānche āeñ, ham Īsā ke wasīle se Allāh ko hamd-osānā kī qurbānī pesh kareñ, yānī hamāre hoñtoñ se us ke nām kī tārif karne wālā phal nikle. ¹⁶ Nīz, bhalāī karnā aur dūsroñ ko apnī barakāt meñ sharīk karnā mat bhūlnā, kyoñki aisī qurbāniyāñ Allāh ko pasand haiñ.

¹⁷ Apne rāhnumāoñ kī suneñ aur un kī bāt māneñ. Kyoñki wuh āp kī dekh-bhāl karte karte jāgte rahte haiñ, aur is meñ wuh Allāh ke sāmne jawābdeh haiñ. Un kī bāt māneñ tāki wuh khushī se apnī khidmat saranjām deñ.

Warnā wuh karāhte karāhte apnī zimmedārī nibhāeṅge, aur yih āp ke lie mufīd nahīn hogā.

¹⁸ Hamāre lie duā karen, go hameñ yaqīn hai ki hamārā zamīr sāf hai aur ham har lihāz se achchhī zindagī guzārne ke k̄hāhishmand haiñ.

¹⁹ Maiñ k̄hāskar is par zor denā chāhtā hūn ki āp duā karen ki Allāh mujhe āp ke pās jald wāpas āne kī taufīq baḅhshe.

Ākhirī Duā

²⁰ Ab salāmatī kā Ḳhudā jo abadī ahd ke k̄hūn se hamāre Ḳhudāwand aur bheṛoñ ke azīm charwāhe Īsā ko murdoñ meñ se wāpas lāyā ²¹ wuh āp ko har achchhī chīz se nawāze tāki āp us kī marzī pūrī kar sakeñ. Aur wuh Īsā Masīh ke zariye ham meñ wuh kuchh paidā kare jo use pasand āe. Us kā jalāl azal se abad tak hotā rahe! Āmīn.

Ākhirī Alfāz

²² Bhāiyo, mehrbānī karke nasīhat kī in bātoñ par sanjīdagī se ḡhaur karen, kyoñki maiñ ne āp ko sirf chānd alfāz likhe haiñ. ²³ Yih bāt āp ke ilm meñ honī chāhie ki hamāre bhāi Tīmuthiyus ko rihā kar diyā gayā hai. Agar wuh jaldī pahuñche to use sāth le kar āp se milne āūngā.

²⁴ Apne tamām rāhnumāoñ aur tamām muḡaddasīn ko merā salām kahnā. Iṭalī ke imāndār āp ko salām kahte haiñ.

²⁵ Allāh kā fazl āp sab ke sāth rahe.

Yāqūb

¹ Yih khat Allāh aur Ḳhudāwand Īsā Masīh ke kḥādim Yāqūb kī taraf se hai.

Ḡhairyahūdī qaumoñ meñ bikhre hue bārah Isrāīlī qabīloñ ko salām.

Īmān aur Hikmat

² Mere bhāiyo, jab āp ko tarah tarah kī āzmāishoñ kā sāmānā karnā paṛe to apne āp ko kḥushqīsmat samjheñ, ³ kyoñki āp jānte haiñ ki āp ke īmān ke āzmāe jāne se sābitqadmī paidā hotī hai. ⁴ Chunāñche sābitqadmī ko baṛhne deñ, kyoñki jab wuh takmīl tak pahuñchegī to āp bālīgh aur kāmil ban jāenge, aur āp meñ koī bhī kamī nahīñ pāī jāegī. ⁵ Lekin agar āp meñ se kisī meñ hikmat kī kamī ho to Allāh se māñge jo sab ko faiyāzī se aur baḡhair jhīrkī die detā hai. Wuh zarūr āp ko hikmat degā. ⁶ Lekin apñī guzārish īmān ke sāth pesh kareñ aur shak na kareñ, kyoñki shak karne wālā samundar kī mauj kī mānind hotā hai jo hawā se idhar-udhar uchhaltī bahtī jātī hai. ⁷ Aisā shaḡhs na samjhe ki mujhe Ḳhudāwand se kuchh milegā, ⁸ kyoñki wuh dodilā aur apne har kām meñ ḡhairmustaqilmizāj hai.

Ḡhurbat aur Daulat

⁹ Psthāl bhāi Masīh meñ apne ūñche martabe par faḡhr kare ¹⁰ jabki daulatmand shaḡhs apne adnā martabe par faḡhr kare, kyoñki wuh janglī phūl kī tarah jald hī jātā rahegā. ¹¹ Jab sūraj tulū hotā hai to us kī jhulsā dene wālī dhūp meñ paudā murjhā jātā, us kā phūl gir jātā aur us kī tamām kḥūbsūrati khatm ho jātī hai. Us tarah daulatmand shaḡhs bhī kām karte karte murjhā jāegā.

Āzmāish

¹² Mubārak hai wuh jo āzmāish ke waqt sābitqadam rahtā hai, kyoñki qāym rahne par use zindagī kā wuh tāj milegā jis kā wādā Allāh ne un se kiyā hai jo us se muhabbat rakhte haiñ. ¹³ Āzmāish ke waqt koī na kahe ki Allāh mujhe āzmāish meñ phañsā rahā hai. Na to Allāh ko burāī se āzmāish meñ phañsāyā jā saktā hai, na wuh kisī ko phañsātā hai. ¹⁴ Balki har ek kī apñī burī kḥāhishāt use khīñch kar aur uksā kar āzmāish meñ phañsā detī haiñ. ¹⁵ Phir yih kḥāhishāt hāmīlā ho kar gunāh ko janm detī haiñ aur gunāh bālīgh ho kar maut ko janm detā hai.

16 Mere azīz bhāiyo, fareb mat khānā! 17 Har achchhī nemat aur har achchhā tohfā āsmān se nāzil hotā hai, nūroñ ke Bāp se, jis meñ na kabhī tabdīlī ātī hai, na badalte hue sāyoñ kī-sī hālat pāī jātī hai. 18 Usī ne apñī marzī se hameñ sachchāī ke kalām ke wasīle se paidā kiyā. Yoñ ham ek tarah se us kī tamām maḥlūqāt kā pahlā phal haiñ.

Sunanā Kāfī Nahīn Hai

19 Mere azīz bhāiyo, is kā ḡhayāl rakhnā, har shaḡhs sunane meñ tez ho, lekin bolne aur ḡhussā karne meñ dhīmā. 20 Kyoñki insān kā ḡhussā wuh rāstbāzī paidā nahīn kartā jo Allāh chāhtā hai. 21 Chunāñche apñī zindagī kī gandī ādateñ aur sharīr chāl-chalan dūr karke halīmī se kalām-e-muḡaddas kā wuh bīj qabūl kareñ jo āp ke andar boyā gayā hai, kyoñki yihī āp ko najāt de saktā hai.

22 Kalām-e-muḡaddas ko na sirf sunen balki us par amal bhī kareñ, warnā āp apne āp ko fareb deñge. 23 Jo kalām ko sun kar us par amal nahīn kartā wuh us ādmī kī mānind hai jo āīne meñ apne chehre par nazar ḡāltā hai. 24 Apne āp ko dekh kar wuh chalā jātā hai aur fauran bhūl jātā hai kī maiñ ne kiyā kuchh dekhā. 25 Us kī nisbat wuh mubāarak hai jo āzād karne wālī kāmīl sharīat meñ ḡhaur se nazar ḡāl kar us meñ qāym rahtā hai aur use sunane ke bād nahīn bhūltā balki us par amal kartā hai.

26 Kyā āp apne āp ko dīndār samajhte haiñ? Agar āp apñī zabān par qābū nahīn rakh sakte to āp apne āp ko fareb dete haiñ. Phir āp kī dīndārī kā izhār bekār hai. 27 Ḳhudā Bāp kī nazar meñ dīndārī kā pāk aur bedāḡh izhār yih hai, yatīmoñ aur bewāoñ kī dekh-bhāl karnā jab wuh musībat meñ hoñ aur apne āp ko duniyā kī ālūdagī se bachāe rakhnā.

2

Tāssub se Ḳhabardār

1 Mere bhāiyo, lāzim hai ki āp jo hamāre jalālī Ḳhudāwand Isā Masīh par imān rakhte haiñ jānībdārī na dikhāen. 2 Farz kareñ ki ek ādmī sone kī angūṭhī aur shāndār kapre pahne hue āp kī jamāt meñ ā jāe aur sāth sāth ek ḡharīb ādmī bhī maile-kuchaile kapre pahne hue andar āe. 3 Aur āp shāndār kapre pahne hue ādmī par ḡhās dhyān de kar us se kaheñ, “Yahāñ is achchhī kursī par tashrif rakheñ,” lekin ḡharīb ādmī ko kaheñ, “Wahāñ kharā ho jā” yā “Ā, mere pāñwoñ ke pās farsh par baiṭh jā.” 4 Kyā āp aisā karne se mujrimānā ḡhayālāt wāle munsif nahīn sābit hue? Kyoñki āp ne logoñ meñ nārāwā farḡ kiyā hai.

⁵ Mere azīz bhāiyo, sunen! Kyā Allāh ne unheñ nahīn chunā jo duniyā kī nazar meñ ḡharīb haiñ tāki wuh īmān meñ daulatmand ho jāen? Yihī log wuh bādshāhī mīrās meñ pāenḡe jis kā wādā Allāh ne un se kiyā hai jo use pyār karte haiñ. ⁶ Lekin āp ne zarūratmandoñ kī be'izzatī kī hai. Zarā soch leñ, wuh kaun haiñ jo āp ko dabāte aur adālat meñ ḡhasīṭ kar le jāte haiñ? Kyā yih daulatmand hī nahīn haiñ? ⁷ Wuhī to Īsā par kufr bakte haiñ, us azīm nām par jis ke pairokār āp ban gae haiñ.

⁸ Allāh chāhtā hai ki āp kalām-e-muqaddas meñ mazkūr shāhī shariyat pūrī karen, “Apne paṛosī se waisī muhabbat rakhnā jaisī tū apne āp se rakhtā hai.” ⁹ Chunānche jab āp jānibdarī dikhāte haiñ to ḡnāh karte haiñ aur shariyat āp ko mujrim ṭhahrātī hai. ¹⁰ Mat bhūlnā ki jis ne shariyat kā sirf ek hukm toṛā hai wuh pūrī shariyat kā qusūrwar ṭhahartā hai. ¹¹ Kyoñki jis ne farmāyā, “Zinā na karnā” us ne yih bhī kahā, “Qatl na karnā.” Ho saktā hai ki āp ne zinā to na kiyā ho, lekin kisī ko qatl kiyā ho. To bhī āp us ek jurm kī wajah se pūrī shariyat toṛne ke mujrim ban gae haiñ. ¹² Chunānche jo kuchh bhī āp kahte aur karte haiñ yād rakheñ ki āzād karne wālī shariyat āp kī adālat karegī. ¹³ Kyoñki Allāh adālat karte waqt us par rahm nahīn karegā jis ne ḡhud rahm nahīn dikhāyā. Lekin rahm adālat par ḡhālib ā jātā hai. Jab āp rahm kareḡe to Allāh āp par rahm karegā.

Īmān Nek Kāmoñ ke Baḡhair Murdā Hai

¹⁴ Mere bhāiyo, agar koī īmān rakhne kā dāwā kare, lekin us ke mutābiq zindagī na guzāre to us kā kyā fāydā hai? Kyā aisā īmān use najāt dilā saktā hai? ¹⁵ Farz karen ki koī bhāi yā bahan kapṛoñ aur rozmarṛā roṭī kī zarūratmand ho. ¹⁶ Yih dekh kar āp meñ se koī us se kahe, “Achchhā jī, Ḳhudā hāfiz. Garm kapṛe pahno aur jī bhar kar khānā khāo.” Lekin wuh ḡhud yih zarūriyāt pūrī karne meñ madad na kare. Kyā is kā koī fāydā hai? ¹⁷ Ḡharz, mahz īmān kāfī nahīn. Agar wuh nek kāmoñ se amal meñ na lāyā jāe to wuh murdā hai.

¹⁸ Ho saktā hai koī etarāz kare, “Ek shaḡhs ke pās to īmān hotā hai, dūsre ke pās nek kām.” Āen, mujhe dikhāen ki āp nek kāmoñ ke baḡhair kis tarah īmān rakh sakte haiñ. Yih to nāmumkin hai. Lekin main zarūr āp ko apne nek kāmoñ se dikhā saktā hūñ ki main īmān rakhtā hūñ. ¹⁹ Achchhā, āp kahte haiñ, “Ham īmān rakhte haiñ ki ek hī Ḳhudā hai.” Shābāsh, yih bilkul sahīh hai. Shayātīn bhī yih īmān rakhte haiñ, go wuh yih jān kar ḡhauf ke māre thartharāte haiñ. ²⁰ Hosh meñ āen! Kyā āp nahīn samajhte ki nek āmāl ke

bağhair imān bekār hai? ²¹ Hamāre bāp Ibrāhīm par ḡhaur karen. Wuh to isī wajah se rāstbāz ṭhahrāyā gayā ki us ne apne beṭe Is'hāq ko qurbāngāh par pesh kiyā. ²² Āp ḡhud dekh sakte haiñ ki us kā imān aur nek kām mil kar amal kar rahe the. Us kā imān to us se mukammal huā jo kuchh us ne kiyā ²³ aur is tarah hī kalām-e-muqaddas kī yih bāt pūrī huī, “Ibrāhīm ne Allāh par bharosā rakhā. Is binā par Allāh ne use rāstbāz qarār diyā.” Isī wajah se wuh “Allāh kā dost” kahlāyā. ²⁴ Yoñ āp ḡhud dekh sakte haiñ ki insān apne nek āmāl kī binā par rāstbāz qarār diyā jātā hai, na kī sirf imān rakhne kī wajah se.

²⁵ Rāhab fāhishā kī misāl bhī leñ. Use bhī apne kāmōñ kī binā par rāstbāz qarār diyā gayā jab us ne Isrāīlī jāsūson kī mehmān-nawāzī kī aur unheñ shahr se nikalne kā dūsra rāstā dikhā kar bachāyā.

²⁶ Ḡharz, jis tarah badan rūh ke bağhair murdā hai usī tarah imān bhī nek āmāl ke bağhair murdā hai.

3

Zabān

¹ Mere bhāiyo, āp meñ se zyādā ustād na banen. Āp ko mālūm hai ki ham ustādoñ kī zyādā saḡhtī se adālat kī jāegī. ² Ham sab se to kā tarah kī ḡhaltiyāñ sarzad hotī haiñ. Lekin jis shaḡhs se bolne meñ kabhī ḡhaltī nahīñ hotī wuh kāmīl hai aur apne pūre badan ko qābū meñ rakhne ke qābil hai. ³ Ham ḡhoṛe ke muñh meñ lagām kā dahānā rakh dete haiñ tāki wuh hamāre hukm par chale, aur is tarah ham apnī marzī se us kā pūrā jism chalā lete haiñ. ⁴ Yā bādbānī jahāz kī misāl leñ. Jitnā bhī barā wuh ho aur jitnī bhī tez hawā chaltī ho nāḡhudā ek chhoṭī-sī patwār ke zariye us kā ruḡh ṭhīk rakhtā hai. Yoñ hī wuh use apnī marzī se chalā letā hai. ⁵ Isī tarah zabān ek chhoṭā-sā azu hai, lekin wuh barī barī bāteñ kartī hai.

Dekheñ, ek barē jangal ko bhasm karne ke lie ek hī chingārī kāfī hotī hai. ⁶ Zabān bhī āḡ kī mānind hai. Badan ke dīgar āzā ke darmiyān rah kar us meñ nārāstī kī pūrī duniyā pāī jātī hai. Wuh pūre badan ko ālūdā kar detī hai, hāñ insān kī pūrī zindagī ko āḡ lagā detī hai, kyoñki wuh ḡhud jahannum kī āḡ se sulgāī gāī hai. ⁷ Dekheñ, insān har qism ke jānwaroñ par qābū pā letā hai aur us ne aisā kiyā bhī hai, ḡhāh janglī jānwar hoñ yā parinde, reñgne wāle hoñ yā samundarī jānwar. ⁸ Lekin zabān par koī qābū nahīñ pā saktā, is betāb aur sharīr chīz par jo mohlak zahr se labālab bhārī hai. ⁹ Zabān se ham apne ḡhudāwand aur Bāp kī satāish bhī karte haiñ aur dūsroñ

par lānat bhī bhejte haiñ, jinheñ Allāh kī sūrat par banāyā gayā hai. ¹⁰ Ek hī muñh se satāish aur lānat nikaltī hai. Mere bhāiyo, aisā nahīn honā chāhie. ¹¹ Yih kaise ho saktā hai ki ek hī chashme se mīṭhā aur karwā pānī phūṭ nikle. ¹² Mere bhāiyo, kyā anjīr ke daraḳht par zaitūn lag sakte haiñ yā angūr kī bel par anjīr? Hargiz nahīn! Isī tarah namkīn chashme se mīṭhā pānī nahīn nikal saktā.

Āsmān se Hikmat

¹³ Kyā āp meñ se koī dānā aur samajhdār hai? Wuh yih bāt apne achchhe chāl-chalan se zāhir kare, hikmat se paidā hone wālī halīmī ke nek kāmōñ se. ¹⁴ Lekin khabardār! Agar āp dil meñ hasad kī karwāhaṭ aur kḥudgharzī pāl rahe haiñ to is par shekḥī mat mārñā, na sachchāi ke kḥilāf jhūṭ boleñ. ¹⁵ Aisā faḳhr āsmān kī taraf se nahīn hai, balki duniyāwī, ghairrūhānī aur Iblīs se hai. ¹⁶ Kyoñki jahāñ hasad aur kḥudgharzī hai wahāñ fasād aur har sharīr kām pāyā jātā hai. ¹⁷ Āsmān kī hikmat farq hai. Awwal to wuh pāk aur muqaddas hai. Niz wuh amnpasand, narmdil, farmāñbardār, rahm aur achchhe phal se bhari huī, ghairjānībdār aur kḥulūsdil hai. ¹⁸ Aur jo sulah karāte haiñ un ke lie rāstbāzī kā phal salāmatī se boyā jātā hai.

4

Duniyā se Dostī

¹ Yih laṛāiyāñ aur jhagaṛe jo āp ke darmiyān haiñ kahāñ se āte haiñ? Kyā in kā sarchashmā wuh burī kḥāhishāt nahīn jo āp ke āzā meñ laṛtī rahtī haiñ? ² Āp kisī chīz kī kḥāhish rakhte haiñ, lekin use hāsīl nahīn kar sakte. Āp qatl aur hasad karte haiñ, lekin jo kuchh āp chāhte haiñ wuh pā nahīn sakte. Āp jhagaṛte aur laṛte haiñ. To bhī āp ke pās kuchh nahīn hai, kyoñki āp Allāh se māngte nahīn. ³ Aur jab āp māngte haiñ to āp ko kuchh nahīn miltā. Wajah yih hai ki āp ghalat niyat se māngte haiñ. Āp is se apnī kḥudgharz kḥāhishāt pūrī karnā chāhte haiñ. ⁴ Bewafā logo! Kyā āp ko nahīn mālūm ki duniyā kā dost Allāh kā dushman hotā hai? Jo duniyā kā dost bananā chāhtā hai wuh Allāh kā dushman ban jātā hai. ⁵ Yā kyā āp samajhte haiñ ki kalām-e-muqaddas kī yih bāt betukī-sī hai ki Allāh ghairat se us Rūh kā ārzūmand hai jis ko us ne hamāre andar sukūnat karne diyā? ⁶ Lekin wuh hameñ is se kahīñ zyādā faẓl baḳhshtā hai. Kalām-e-muqaddas yoñ farmātā hai, “Allāh maḡhrūroñ kā muqābalā kartā lekin farotanōñ par mehrbānī kartā hai.”

⁷ Ġharz, Allāh ke tābe ho jāeñ. Iblīs kā muqābalā kareñ to wuh bhāg jāegā. ⁸ Allāh ke qarīb ā jāeñ to wuh āp ke qarīb āegā. Gunāhgāro, apne hāthoñ ko pāk-sāf kareñ. Dodilo, apne diloñ ko maḵsūs-o-muqaddas kareñ. ⁹ Afsos kareñ, mātām kareñ, ḵhūb roeñ. Āp kī hañsī mātām meñ badal jāe aur āp kī ḵhushī māyūsī meñ. ¹⁰ Apne āp ko Ḵhudāwand ke sāmne nīchā kareñ to wuh āp ko sarfarāz karegā.

Ek Dūsre kā Munsif Mat Banānā

¹¹ Bhāiyo, ek dūsre par tohmat mat lagānā. Jo apne bhāi par tohmat lagātā yā use mujrim ṭhahrātā hai wuh shariāt par tohmat lagātā hai aur shariāt ko mujrim ṭhahrātā hai. Aur jab āp shariāt par tohmat lagāte haiñ to āp us ke pairokār nahīñ rahte balki us ke munsif ban gae haiñ. ¹² Shariāt dene wālā aur munsif sirf ek hī hai aur wuh hai Allāh jo najāt dene aur halāk karne ke qābil hai. To phir āp kaun haiñ jo apne āp ko munsif samajh kar apne paṛosī ko mujrim ṭhahrā rahe haiñ!

Sheḵhī Mat Mārñā

¹³ Aur ab merī bāt sunēñ, āp jo kahte haiñ, “Āj yā kal ham fulān fulān shahr meñ jāeñge. Wahāñ ham ek sāl ṭhahar kar kārobār karke paise kamāeñge.” ¹⁴ Dekheñ, āp yih bhī nahīñ jānte ki kal kyā hogā. Āp kī zindagī chīz hī kiyā hai! Āp bhāp hī haiñ jo thoṛī der ke lie nazar ātī, phir ḡhāyb ho jātī hai. ¹⁵ Balki āp ko yih kahnā chāhie, “Agar Ḵhudāwand kī marzī huī to ham jieñge aur yih yā wuh kareñge.” ¹⁶ Lekin filhāl āp sheḵhī mār kar apne ḡhurūr kā izhār karte haiñ. Is qism kī tamām sheḵhībāzī burī hai.

¹⁷ Chunāñche jo jāntā hai ki use kyā kyā nek kām karnā hai, lekin phir bhī kuchh nahīñ kartā wuh gunāh kartā hai.

5

Daulatmando, Ḵhabardār!

¹ Daulatmando, ab merī bāt sunēñ! Ḵhūb roeñ aur giryā-o-zārī kareñ, kyoñki āp par musibat āne wālī hai. ² Āp kī daulat saṛ gaī hai aur kīre āp ke shāndār kapre khā gae haiñ. ³ Āp ke sone aur chāñdī ko zang lag gayā hai. Aur un kī zangālūdā hālat āp ke ḵhilāf gawāhī degī aur āp ke jismoñ ko āg kī tarah khā jāegī. Kyoñki āp ne in āḵhirī dinoñ meñ apne lie ḵhazāne jamā kar lie haiñ. ⁴ Dekheñ, jo mazdūrī āp ne fasal kī kaṭāi karne wāloñ se bāz rakhī hai wuh āp ke ḵhilāf chillā rahī hai. Aur āp kī fasal jamā karne wāloñ kī chīḵheñ āsmānī lashkaroñ ke Rab ke kānoñ tak

pahuñch gaī haiñ. ⁵ Āp ne duniyā meñ aiyāshī aur aish-o-ishrat kī zindagī guzārī hai. Zabah ke din āp ne apne āp ko moṭā-tāzā kar diyā hai. ⁶ Āp ne rāstbāz ko mujrim ṭhahrā kar qatl kiyā hai, aur us ne āp kā muqābalā nahīn kiyā.

Sabar aur Duā

⁷ Bhāiyo, ab sabar se Ḳhudāwand kī āmad ke intazār meñ raheñ. Kisān par ghaur kareñ jo is intazār meñ rahtā hai ki zamīn apnī qīmtī fasal paidā kare. Wuh kitne sabar se Ḳharīf aur bahār kī bārishoñ kā intazār kartā hai! ⁸ Āp bhī sabar kareñ aur apne diloñ ko mazbūt rakheñ, kyonki Ḳhudāwand kī āmad qarīb ā gaī hai.

⁹ Bhāiyo, ek dūsre par mat burburānā, warnā āp kī adālat kī jāegī. Munsif to darwāze par Ḳharā hai. ¹⁰ Bhāiyo, un nabiyōñ ke namūne par chaleñ jinhoñ ne Rab ke nām meñ kalām pesh karke sabar se dukh uṭhāyā. ¹¹ Dekheñ, ham unheñ mubārak kahte haiñ jo sabar se dukh bardāsht karte the. Āp ne Ayyūb kī sābitqadmī ke bāre meñ sunā hai aur yih bhī dekh liyā ki Rab ne āḳhir meñ kyā kuchh kiyā, kyonki Rab bahut mehrbān aur rahīm hai.

¹² Mere bhāiyo, sab se baḡh kar yih ki āp qasam na khāeñ, na āsmān kī qasam, na zamīn kī, na kisī aur chīz kī. Jab āp “Hāñ” kahnā chāhte haiñ to bas “Hāñ” hī kāfī hai. Aur agar inkār karnā chāheñ to bas “Nahīn” kahnā kāfī hai, warnā āp mujrim ṭhahreñge.

¹³ Kyā āp meñ se koī musibat meñ phañsā huā hai? Wuh duā kare. Kyā koī Ḳhush hai? Wuh satāish ke gīt gāe. ¹⁴ Kyā āp meñ se koī bīmār hai? Wuh jamāt ke buzurgoñ ko bulāe tāki wuh ā kar us ke lie duā kareñ aur Ḳhudāwand ke nām meñ us par tel maleñ. ¹⁵ Phir īmān se kī gaī duā mariz ko bachāegī aur Ḳhudāwand use uṭhā Ḳharā karegā. Aur agar us ne gunāh kiyā ho to use muāf kiyā jāegā. ¹⁶ Chunāñche ek dūsre ke sāmne apne gunāhoñ kā iqrār kareñ aur ek dūsre ke lie duā kareñ tāki āp shifā pāeñ. Rāst shaḳhs kī muassir duā se bahut kuchh ho saktā hai. ¹⁷ Iliyās ham jaisā insān thā. Lekin jab us ne zor se duā kī ki bārish na ho to sārhe tīn sāl tak bārish na huī. ¹⁸ Phir us ne dubārā duā kī to āsmān ne bārish atā kī aur zamīn ne apnī fasleñ paidā kīñ.

¹⁹ Mere bhāiyo, agar āp meñ se koī sachchāī se bhaṭak jāe aur koī use sahīh rāh par wāpas lāe ²⁰ to yaqīn jāneñ, jo kisī gunāhgār ko us kī ghalat rāh se wāpas lātā hai wuh us kī jān ko maut se bachāegā aur gunāhoñ kī baḡī tādād ko chhupā degā.

1 Patras

¹ Yih khat Īsā Masīh ke rasūl Patras kī taraf se hai.

Maiñ Allāh ke chune huon ko likh rahā hūn, duniyā ke un mehmānon ko jo Puntus, Galatiyā, Kappadukiya, Āsiyā aur Bithuniyā ke sūbon meñ bikhre hue haiñ. ² Kḥudā Bāp ne āp ko bahut der pahle jān kar chun liyā aur us ke Rūh ne āp ko maḥsūs-o-muqaddas kar diyā. Natīje meñ āp Īsā Masīh ke tābe aur us ke chhīrkāe gae kḥun se pāk-sāf ho gae haiñ.

Allāh āp ko bharpūr fazl aur salāmatī baḥshe.

Zindā Ummīd

³ Kḥudā hamāre Kḥudāwand Īsā Masīh ke Bāp kī tārif ho! Apne azīm rahm se us ne Īsā Masīh ko zindā karne ke wasīle se hamēñ nae sire se paidā kiyā hai. Is se hamēñ ek zindā ummīd milī hai, ⁴ ek aisī mīrās jo kabhī nahīn saṛegī, kabhī nahīn nāpāk ho jāegī aur kabhī nahīn murjhāegī. Kyoñki yih āsmān par āp ke lie mahfūz rakhī gaī hai. ⁵ Aur Allāh āp ke imān ke zariye apnī qudrat se āp kī us waqt tak hifāzat kartā rahegā jab tak āp ko najāt na mil jāe, wuh najāt jo ākhirat ke din sab par zāhir hone ke lie taiyār hai.

⁶ Us waqt āp kḥushī manāenge, go filhāl āp ko thoṛī der ke lie tarah tarah kī āzmāishon kā sāmnā karke gham khānā paṛtā hai ⁷ tāki āp kā imān aslī sābit ho jāe. Kyoñki jis tarah āg sone ko āzmā kar kḥālis banā detī hai usī tarah āp kā imān bhī āzmāyā jā rahā hai, hālāñki yih fānī sone se kahīn zyādā qīmtī hai. Kyoñki Allāh chāhtā hai ki āp ko us din tārif, jalāl aur izzat mil jāe jab Īsā Masīh zāhir hogā. ⁸ Usī ko āp pyār karte haiñ agarche āp ne use dekhā nahīn, aur usī par āp imān rakhte haiñ go wuh āp ko is waqt nazar nahīn atā. Hāñ, āp dil meñ nāqābil-e-bayān aur jalālī kḥushī manāenge, ⁹ jab āp wuh kuchh pāenge jo imān kī manzil-e-maqsūd hai yāñi apnī jānon kī najāt.

¹⁰ Nabī isī najāt kī talāsh aur taftīsh meñ lage rahe, aur unhoñ ne us fazl kī peshgoī kī jo Allāh āp ko dene wālā thā.

¹¹ Unhoñ ne mālūm karne kī koshish kī ki Masīh kā Rūh jo un meñ thā kis waqt yā kin hālāt ke bāre meñ bāt kar rahā thā jab us ne Masīh ke dukh aur bād ke jalāl kī peshgoī kī. ¹² Un par itnā zāhir kiyā gayā ki un kī yih peshgoiyān un ke apne lie nahīn thīn, balki āp ke lie. Aur ab yih sab kuchh āp ko unhiñ ke wasīle se pesh kiyā gayā hai jinhoñ ne āsmān se bheje gae Rūhul-quds ke zariye āp ko Allāh kī

ḳhushḳhabrī sunāi hai. Yih aisī bāteñ haiñ jin par farishte bhī nazar ḍālne ke ārzūmand haiñ.

Muqaddas Zindagī Guzārñā

¹³ Chunāñche zahnī taur par kamarbastā ho jāeñ. Hoshmandī se apñī pūrī ummīd us fazl par rakheñ jo āp ko Īsā Masīh ke zuhūr par baḳhshā jāegā. ¹⁴ Āp Allāh ke tābefarmān farzand haiñ, is lie un burī ḳhāhishāt ko apñī zindagī meñ jagah na deñ jo āp jāhil hote waqt rakhte the. Warnā wuh āp kī zindagī ko apne sāñche meñ ḍhāl leñgī. ¹⁵ Is ke bajāe Allāh kī mānind baneñ jis ne āp ko bulāyā hai. Jis tarah wuh quddūs hai usī tarah āp bhī har waqt muqaddas zindagī guzāreñ. ¹⁶ Kyoñki kalām-e-muqaddas meñ likhā hai, “Apne āp ko maḳhsūs-o-muqaddas rakho kyoñki maiñ muqaddas hūñ.”

¹⁷ Aur yād rakheñ ki āsmānī Bāp jis se āp duā karte haiñ jānībdārī nahīñ kartā balki āp ke amal ke mutābiq āp kā faislā karegā. Chunāñche jab tak āp is duniyā ke mehmān raheñge Ḳhudā ke ḳhauf meñ zindagī guzāreñ. ¹⁸ Kyoñki āp ḳhud jānte haiñ ki āp ko bāpdādā kī bemānī zindagī se chhuṛāne ke lie kyā fidyā diyā gayā. Yih sone yā chāñdī jaisī fāñī chīz nahīñ thī ¹⁹ balki Masīh kā qīmtī ḳhūñ thā. Usī ko benuqs aur bedāgh lele kī haisiyat se hamāre lie qurbān kiyā gayā. ²⁰ Use duniyā kī taḳhlīq se peshtar chunā gayā, lekin in āḳhirī dinoñ meñ āp kī ḳhātīr zāhir kiyā gayā. ²¹ Aur us ke wasīle se āp Allāh par īmān rakhte haiñ jis ne use murdoñ meñ se zindā karke izzat-o-jalāl diyā tāki āp kā īmān aur ummīd Allāh par ho.

²² Sachchāi ke tābe ho jāne se āp ko maḳhsūs-o-muqaddas kar diyā gayā aur āp ke diloñ meñ bhāiyōñ ke lie Beriayā muhabbat ḍālī gaī hai. Chunāñche ab ek dūsre ko ḳhulūsdilī aur lagan se pyār karte raheñ. ²³ Kyoñki āp kī nae sire se paidāish huī hai. Aur yih kisī fāñī bīj kā phal nahīñ hai balki Allāh ke lāfāñī, zindā aur qāym rahne wāle kalām kā phal hai. ²⁴ Yoñ kalām-e-muqaddas farmātā hai,

“Tamām insān ghās hī haiñ,

un kī tamām shān-o-shaukat janglī phūl kī mānind hai.

Ghās to murjhā jātī aur phūl gir jātā hai,

²⁵ lekin Rab kā kalām abad tak qāym rahtā hai.”

Mazkūrā kalām Allāh kī ḳhushḳhabrī hai jo āp ko sunāi gaī hai.

2

Zindā Patthar aur Muqaddas Qaum

¹ Chunānche apnī zindagī se tamām tarah kī burāī, dhokebāzī, riyākārī, hasad aur buhtān nikāleñ. ² Chūñki āp naumaulūd bachche haiñ is lie khālis ruhānī dūdh pīne ke ārzūmand raheñ, kyoñki ise pīne se hī āp baṛhte baṛhte najāt kī naubat tak pahuñcheñge. ³ Jinhoñ ne Khudāwand kī bhalāī kā tajrabā kiyā hai un ke lie aisā karnā zarūrī hai.

⁴ Khudāwand ke pās āeñ, us zindā patthar ke pās jise insānoñ ne radd kiyā hai, lekin jo Allāh ke nazdik chunīdā aur qīmtī hai. ⁵ Aur āp bhī zindā patthar haiñ jin ko Allāh apne ruhānī maqdis ko tāmīr karne ke lie istemāl kar rahā hai. Na sirf yih balki āp us ke maḥsūs-o-muqaddas imām haiñ. Isā Masīh ke wasile se āp aisī ruhānī qurbāniyāñ pesh kar rahe haiñ jo Allāh ko pasand haiñ. ⁶ Kyoñki kalām-e-muqaddas farmātā hai,

“Dekho, maiñ Siyyūn meñ ek patthar rakh detā hūñ,
kone kā ek chunīdā aur qīmtī patthar.

Jo us par imān lāegā

use sharmindā nahīñ kiyā jāegā.”

⁷ Yih patthar āp ke nazdik jo imān rakhte haiñ beshqīmat hai. Lekin jo imān nahīñ lāe unhoñ ne use radd kiyā.

“Jis patthar ko makān banāne wāloñ ne radd kiyā
wuh kone kā buniyādī patthar ban gayā.”

⁸ Niz wuh ek aisā patthar hai

“Jo ṭhokar kā bāis banegā,

ek chaṭān jo ṭhes lagne kā sabab hogī.”

Wuh is lie ṭhokar khāte haiñ kyoñki wuh kalām-e-muqaddas ke tābe nahīñ hote. Yihī kuchh Allāh kī un ke lie marzī thī.

⁹ Lekin āp Allāh kī chunī huī nasl haiñ, āp āsmānī Bādshāh ke imām aur us kī maḥsūs-o-muqaddas qaum haiñ. Āp us kī milkiyat ban gae haiñ tāki Allāh ke qawī kāmōñ kā elān kareñ, kyoñki wuh āp ko tārīkī se apnī hairatangez raushnī meñ lāyā hai. ¹⁰ Ek waqt thā jab āp us kī qaum nahīñ the, lekin ab āp Allāh kī qaum haiñ. Pahle āp par rahm nahīñ huā thā, lekin ab Allāh ne āp par apne rahm kā izhār kiyā hai.

Allāh ke Khādim

¹¹ Azīzo, āp is duniyā meñ ajnabī aur mehmān haiñ. Is lie maiñ āp ko tākīd kartā hūñ ki āp jismānī khāhishāt kā inkār kareñ. Kyoñki yih āp kī jān se laṛtī haiñ.

¹² Ghairimāndāroñ ke darmiyān rahte hue itnī achchhī zindagī guzareñ ki go wuh āp par ghalat kām karne kī tohmat bhī lagāeñ to bhī unheñ āp ke nek kām nazar āeñ aur unheñ Allāh kī āmad ke dīn us kī tamjīd karnī paṛe.

¹³ *Ḳhudāwand kī ḳhātir har insānī iḳhtiyār ke tābe raheñ, ḳhāh bādshāh ho jo sab se ālā iḳhtiyār rakhne wālā hai,*
¹⁴ *ḳhāh us ke wazīr jinheñ us ne is lie muḳarrar kiyā hai ki wuh ḡhalat kām karne wāloñ ko sazā aur achchhā kām karne wāloñ ko shābāsh deñ.* ¹⁵ *Kyoñki Allāh kī marzī hai ki āp achchhā kām karne se nāsamajh logoñ kī jāhil bātoñ ko band kareñ.* ¹⁶ *Āp āzād haiñ, is lie āzādānā zindagī guzāreñ. Lekin apnī āzādī ko ḡhalat kām chhupāne ke lie istemāl na kareñ, kyoñki āp Allāh ke ḳhādīm haiñ.*
¹⁷ *Har ek kā munāsib ehtirām kareñ, apne bahan-bhāiyōñ se muhabbat rakheñ, Ḳhudā kā ḳhauf māneñ, bādshāh kā ehtirām kareñ.*

Masīh ke Dukh kā Namūnā

¹⁸ *Ai ḡhulāmo, har lihāz se apne mālikoñ kā ehtirām karke un ke tābe raheñ. Aur yih sulūk na sirf un ke sāth ho jo nek aur narmdil haiñ balki un ke sāth bhī jo zālim haiñ.*
¹⁹ *Kyoñki agar koī Allāh kī marzī kā ḳhayāl karke be'insāf taklīf kā ḡham sabar se bardāsht kare to yih Allāh kā fazl hai.* ²⁰ *Beshak is meñ faḳhr kī koī bāt nahīn agar āp sabar se piṭāī kī wuh sazā bardāsht kareñ jo āp ko ḡhalat kām karne kī wajah se milī ho. Lekin agar āp ko achchhā kām karne kī wajah se dukh sahnā paṛe aur āp yih sazā sabar se bardāsht kareñ to yih Allāh kā fazl hai.* ²¹ *Āp ko isī ke lie bulāyā gayā hai. Kyoñki Masīh ne āp kī ḳhātir dukh sahne meñ āp ke lie ek namūnā chhoṛā hai. Aur wuh chāhtā hai ki āp us ke naqsh-e-ḳadam par chaleñ.* ²² *Us ne to koī gunāh na kiyā, aur na koī fareb kī bāt us ke muñh se niklī.* ²³ *Jab logoñ ne use gāliyāñ dīñ to us ne jawāb meñ gāliyāñ na dīñ. Jab use dukh sahnā paṛā to us ne kisī ko dhamkī na dī balki us ne apne āp ko Allāh ke hawāle kar diyā jo insāf se adālat kartā hai.* ²⁴ *Masīh ḳhud apne badan par hamāre gunāhoñ ko salīb par le gayā tāki ham gunāhoñ ke etibār se mar jāeñ aur yoñ hamārā gunāh se tālluḳ ḳhatm ho jāe. Ab wuh chāhtā hai ki ham rāstbāzī kī zindagī guzāreñ. Kyoñki āp ko usī ke zaḳhmoñ ke wasīle se shifā milī hai.* ²⁵ *Pahle āp āwārā bheṛoñ kī tarah āwārā phir rahe the, lekin ab āp apnī jānoñ ke charwāhe aur nigarān ke pās lauṭ āe haiñ.*

3

Bīwī aur Shauhar

¹ *Isī tarah āp bīwiyōñ ko bhī apne apne shauhar ke tābe rahnā hai. Kyoñki is tarah wuh jo īmān nahīn rakhte apnī bīwī ke chāl-chalan se jīte jā sakte haiñ. Kuchh kahne kī zarūrat nahīn rahegī* ² *kyoñki wuh dekheñge ki āp kitnī pākīzagī se Ḳhudā ke ḳhauf meñ zindagī guzartī haiñ.* ³ *Is*

kī fikr mat karnā ki āp zāhirī taur par ārāstā hoñ, masalan khās taur-tarīqon se gundhe hue bālon se yā sone ke zewar aur shāndār libās pahnanne se. ⁴ Is ke bajāe is kī fikr karen ki āp kī bātinī shaḡhsiyat ārāstā ho. Kyoñki jo rūh narmdilī aur sukūn ke lāfanī zewaron se saji huī hai wuhī Allāh ke nazdik beshqīmat hai. ⁵ Māzī meñ Allāh par ummīd rakhne wālī muḡaddas ḡhawātīn bhī isī tarah apnā singār kiyā kartī thiñ. Yoñ wuh apne shauharon ke tābe rahiñ, ⁶ Sārā kī tarah jo apne shauhar Ibrāhīm ko āqā kah kar us kī māntī thī. Āp to Sārā kī beṭiyān ban gai haiñ. Chunāñche nek kām karen aur kisī bhī chīz se na ḡaren, ḡhāh wuh kitnī hī ḡarāunī kyoñ na ho. ⁷ Is tarah lāzim hai ki āp jo shauhar haiñ samajh ke sāth apnī bīwiyon ke sāth zindagī guzāren, yih jān kar ki yih āp kī nisbat kamzor haiñ. Un kī izzat karen, kyoñki yih bhī āp ke sāth zindagī ke fazl kī wāris haiñ. Aisā na ho ki is meñ beparwāī karne se āp kī duāiyā zindagī meñ rukāwaṭ paidā ho jāe.

Nek Zindagī Guzārne kī Wajah se Dukh

⁸ Āḡhir meñ ek aur bāt, āp sab ek hī soch rakheñ aur ek dūsre se tālluḡāt meñ hamdardī, pyār, rahm aur halīmī kā izhār karen. ⁹ Kisī ke ḡhalat kām ke jawāb meñ ḡhalat kām mat karnā, na kisī kī ḡaliyon ke jawāb meñ ḡālī denā. Is ke bajāe jawāb meñ aise shaḡhs ko barkat deñ, kyoñki Allāh ne āp ko bhī is lie bulāyā hai ki āp us kī barkat wirāsat meñ pāen. ¹⁰ Kalām-e-muḡaddas yoñ farmātā hai,

“Kaun maze se zindagī guzārnā

aur achche din deḡhnā chāhtā hai?

Wuh apnī zabān ko sharīr bāteñ karne se roke aur apne honṭon ko jhūṭ bolne se.

¹¹ Wuh burāī se muñh pher kar nek kām kare, sulah-salāmatī kā tālib ho kar us ke pīchhe lagā rahe.

¹² Kyoñki Rab kī āñkheñ rāstbāzon par lagī rahtī haiñ, aur us ke kān un kī duāon kī taraf māyl haiñ.

Lekin Rab kā chehrā un ke ḡhilāf hai jo ḡhalat kām karte haiñ.”

¹³ Agar āp nek kām karne meñ sargarm hoñ to kaun āp ko nuḡsān pahuñchāegā? ¹⁴ Lekin agar āp ko rāst kām karne kī wajah se dukh bhī uṭhānā pare to āp mubārak haiñ. Un kī dhamkiyon se mat ḡarnā aur mat ḡhabrānā ¹⁵ balki apne dilon meñ ḡhudāwand Masīh ko maḡhsūs-o-muḡaddas jāneñ. Aur jo bhī āp se āp kī Masīh par ummīd ke bāre meñ pūchhe har waḡt use jawāb dene ke lie taiyār raheñ. Lekin narmdilī se aur ḡhudā ke ḡhauf ke sāth jawāb deñ. ¹⁶ Sāth sāth āp kā zamīr sāf ho. Phir jo log āp ke

Masīh meñ achchhe chāl-chalan ke bāre meñ ghalat bāteñ kar rahe haiñ unheñ apnī tohmat par sharm āegī. ¹⁷ Yād rahe ki ghalat kām karne kī wajah se dukh sahne kī nisbat behtar yih hai ki ham nek kām karne kī wajah se taklīf uṭhāeñ, basharteki yih Allāh kī marzī ho. ¹⁸ Kyoñki Masīh ne hamāre gunāhoñ ko miṭāne kī kḥātir ek bār sadā ke lie maut sahī. Hāñ, jo rāstbāz hai us ne yih nārāstoñ ke lie kiyā tāki āp ko Allāh ke pās pahuñchāe. Use badan ke etibār se sazā-e-maut dī gāi, lekin Rūh ke etibār se use zindā kar diyā gayā. ¹⁹ Is Rūh ke zariye us ne jā kar qaidī rūhoñ ko paighām diyā. ²⁰ Yih un kī rūh thīñ jo un dinoñ meñ nāfarmān the jab Nūh apnī kashtī banā rahā thā. Us waqt Allāh sabar se intazār kartā rahā, lekin ākḥirkār sirf chand ek log yāñī āṭh afrād pāñī meñ se guzar kar bach nikle. ²¹ Yih pāñī us baptisme kī taraf ishārā hai jo is waqt āp ko najāt dilātā hai. Is se jism kī gandagī dūr nahīñ kī jāti balki baptismā lete waqt ham Allāh se arz karte haiñ ki wuh hamārā zamīr pāk-sāf kar de. Phir yih āp ko Īsā Masīh ke jī uṭhne se najāt dilātā hai. ²² Ab Masīh āsmān par jā kar Allāh ke dahne hāth baiṭh gayā hai jahāñ farishte, iḳhtiyār wāle aur quwwateñ us ke tābe haiñ.

4

Tabdūlshudā Zindagiyāñ

¹ Ab chūñki Masīh ne jismāñī taur par dukh uṭhāyā is lie āp bhī apne āp ko us kī-sī soch se lais karen. Kyoñki jis ne Masīh kī kḥātir jismāñī taur par dukh sah liyā hai us ne gunāh se nipaṭ liyā hai. ² Natīje meñ wuh zamīn par apnī bāqī zindagī insān kī burī kḥāhishāt pūrī karne meñ nahīñ guzāregā balki Allāh kī marzī pūrī karne meñ. ³ Māzī meñ āp ne kāfī waqt wuh kuchh karne meñ guzārā jo ghairīmāndār pasand karte haiñ yāñī aiyāshī, shahwat-parastī, nashābāzī, sharābnoshī, rangraliyōñ, nāch-rang aur ghinaunī butparastī meñ. ⁴ Ab āp ke ghairīmāndār dost tājjub karte haiñ ki āp un ke sāth mil kar aiyāshī ke is tez dhāre meñ chhalāng nahīñ lagāte. Is lie wuh āp par kufr bakte haiñ. ⁵ Lekin unheñ Allāh ko jawāb denā paṛegā jo zindoñ aur murdoñ kī adālat karne ke lie taiyār kharā hai. ⁶ Yihī wajah hai ki Allāh kī kḥushkhabrī unheñ bhī sunāi gāi jo ab murdā haiñ. Maqсад yih thā ki wuh Allāh ke sāmne Rūh meñ zindagī guzār sakeñ agarche insāñī lihāz se un ke jism kī adālat kī gāi hai.

Apnī Nematoñ se Ek Dūsre kī Kḥidmat Kareñ

⁷ Tamām chīzoñ kā ḳhātmā qarīb ā gayā hai. Chunānche duā karne ke lie chust aur hoshmand raheñ. ⁸ Sab se zarūrī bāt yih hai ki āp ek dūsre se lagātār muhabbat rakheñ, kyoñki muhabbat gunāhoñ kī baṛī tādād par pardā ḳāl detī hai. ⁹ Buṛbuṛāe baḡhair ek dūsre kī mehmān-nawāzī kareñ. ¹⁰ Allāh apnā fazl muḳhtalif nematoñ se zāhir kartā hai. Fazl kā yih intazām wafādārī se chalāte hue ek dūsre kī ḳhidmat kareñ, har ek us nemat se jo use milī hai. ¹¹ Agar koī bole to Allāh ke-se alfāz ke sāth bole. Agar koī ḳhidmat kare to us tāqat ke zariye jo Allāh use muhaiyā kartā hai, kyoñki is tarah hī Allāh ko Īsā Masīh ke wasīle se jalāl diyā jāegā. Azal se abad tak jalāl aur qudrat usī kī ho! Āmīn.

Āp kī Musībat Ḡhairmāmūlī Nahīn Hai

¹² Azīzo, izārasānī kī us āg par tājjub na kareñ jo āp ko āzmāne ke lie āp par ān paṛī hai. Yih mat sochnā ki mere sāth kaisī ḡhairmāmūlī bāt ho rahī hai. ¹³ Balki ḳhushī manāeñ ki āp Masīh ke dukhoñ meñ sharīk ho rahe haiñ. Kyoñki phir āp us waqt bhī ḳhushī manāeñge jab Masīh kā jalāl zāhir hogā. ¹⁴ Agar log is lie āp kī be'izzatī karte haiñ ki āp Masīh ke pairokār haiñ to āp mubāarak haiñ. Kyoñki is kā matlab hai ki Allāh kā jalālī Rūh āp par ṭhahrā huā hai. ¹⁵ Agar āp meñ se kisi ko dukh uṭhānā paṛe to yih is lie nahīn honā chāhie ki āp qātil, chor, mujrim yā fasādī haiñ. ¹⁶ Lekin agar āp ko Masīh ke pairokār hone kī wajah se dukh uṭhānā paṛe to na sharmāeñ balki Masīh ke nām meñ Allāh kī hamd-o-sanā kareñ.

¹⁷ Kyoñki ab waqt ā gayā hai ki Allāh kī adālat shurū ho jāe, aur pahle us ke ghar wāloñ kī adālat kī jāegī. Agar aisā hai to phir is kā anjām un ke lie kyā hogā jo Allāh kī ḳhushḳhabrī ke tābe nahīn haiñ? ¹⁸ Aur agar rāstbāz mushkil se bacheñge to phir bedīn aur gunāhgār kā kyā hogā? ¹⁹ Chunānche jo Allāh kī marzī se dukh uṭhā rahe haiñ wuh nek kām karne se bāz na āeñ balki apnī jānoñ ko usī ke hawāle kareñ jo un kā wafādār Ḳhāliq hai.

5

Allāh kā Gallā

¹ Ab main āp ko jo jamātoñ ke buzurg haiñ nasīhat karnā chāhtā hūn. Main ḳhud bhī buzurg hūn balki Masīh ke dukhoñ kā gawāh bhī hūn, aur main āp ke sāth us āne wāle jalāl meñ sharīk ho jāūngā jo zāhir ho jāegā. Is haisiyat se main āp se apīl kartā hūn, ² gallābān hote hue Allāh ke us galle kī dekh-bhāl kareñ jo āp ke sapurd kiyā gayā hai. Yih ḳhidmat majbūran na kareñ balki ḳhushī se, kyoñki yih Allāh kī marzī hai. Lālach ke baḡhair pūrī lagan se yih

ḳhidmat saranjām deñ. ³ Jinheñ āp ke sapurd kiyā gayā hai un par hukūmat mat karnā balki galle ke lie achchhā namūnā baneñ. ⁴ Phir jab hamārā sardār gallābān zāhir hogā to āp ko jalāl kā ḡhairfānī tāj milegā.

⁵ Isī tarah lāzim hai ki āp jo jawān haiñ buzurgoñ ke tābe raheñ. Sab inkisārī kā libās pahan kar ek dūsre kī ḳhidmat kareñ, kyoñki Allāh maḡhrūroñ kā muqābalā kartā lekin farotanoñ par mehrbānī kartā hai. ⁶ Chunāñche Allāh ke qādir hāth ke nīche jhuk jāeñ tāki wuh mauzūn waqt par āp ko sarfarāz kare. ⁷ Apnī tamām pareshāniyāñ us par ḡal deñ, kyoñki wuh āp kī fikr kartā hai.

⁸ Hoshmand raheñ, jāgte raheñ. Āp kā dushman Iblīs garajte hue sherbabar kī tarah ḡhūmtā-phirtā aur kisī ko harāp kar lene kī talāsh meñ rahtā hai. ⁹ Īmān meñ mazbūt rah kar us kā muqābalā kareñ. Āp ko to mālūm hai ki pūrī duniyā meñ āp ke bhāī isī qism kā dukh uṭhā rahe haiñ. ¹⁰ Lekin āp ko zyādā der ke lie dukh uṭhānā nahīn paṛegā. Kyoñki har tarah ke fazl kā Ḳhudā jis ne āp ko Masīh meñ apne abadī jalāl meñ sharīk hone ke lie bulāyā hai wuh ḳhud āp ko kāmiliyat tak pahuñchāegā, mazbūt banāegā, taqwiyat degā aur ek ṭhos buniyād par khaṛā karegā. ¹¹ Abad tak qudrat usī ko hāsīl rahe. Āmīn.

Āḳhirī Salām

¹² Maiñ āp ko yih muḳhtasar ḳhat Silwānus kī madad se likh rahā hūñ jise maiñ wafādār bhāī samajhtā hūñ. Maiñ is se āp kī hauslā-afzāī aur is kī tasdiq karnā chāhtā hūñ ki yihī Allāh kā haqīqī fazl hai. Is par qāym raheñ.

¹³ Bābal meñ jo jamāt Allāh ne āp kī tarah chunī hai wuh āp ko salām kahtī hai, aur isī tarah merā beṭā Marqus bhī.

¹⁴ Ek dūsre ko muhabbat kā ḡosā denā.

Āp sab kī jo Masīh meñ haiñ salāmatī ho.

2 Patras

¹ Yih khat Īsā Masīh ke k̄hādīm aur rasūl Shamāūn Patras kī taraf se hai.

Maiñ un sab ko likh rahā hūñ jinheñ hamāre K̄hudā aur Najātdahindā Īsā Masīh kī rāstbāzī ke wasīle se wuhī beshqīmat īmān baḡhshā gayā hai jo hameñ bhī milā.

² K̄hudā kare ki āp use aur hamāre K̄hudāwand Īsā ko jānane meñ taraqqī karte karte kasrat se fazl aur salāmatī pāte jāeñ.

Allāh kā Bulāwā

³ Allāh ne apnī ilāhī qudrat se hameñ wuh sab kuchh atā kiyā hai jo k̄hudātars zindagī guzārne ke lie zarūrī hai. Aur hameñ yih use jān lene se hāsīl huā hai. Kyoñki us ne hameñ apne zātī jalāl aur qudrat ke zariye bulāyā hai. ⁴ Is jalāl aur qudrat se us ne hameñ wuh azīm aur beshqīmat chīzeñ dī haiñ jin kā wādā us ne kiyā thā. Kyoñki wuh chāhtā thā ki āp in se duniyā kī burī k̄hāhishāt se paidā hone wāle fasād se bach kar us kī ilāhī zāt meñ sharīk ho jāeñ. ⁵ Yih sab kuchh pesh-e-nazar rakh kar pūrī lagan se koshish kareñ ki āp ke īmān se aḡhlāq paidā ho jāe, aḡhlāq se ilm, ⁶ ilm se zabt-e-nafs, zabt-e-nafs se sābitqadmī, sābitqadmī se k̄hudātars zindagī, ⁷ k̄hudātars zindagī se barādarānā shafqat aur barādarānā shafqat se sab ke lie muhabbat. ⁸ Kyoñki jitnā hī āp in k̄hūbiyoñ meñ baḡhte jāeñge utnā hī yih āp ko is se mahfūz rakheñgī ki āp hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ko jānane meñ sust aur bephal raheñ. ⁹ Lekin jis meñ yih k̄hūbiyāñ nahiñ haiñ us kī nazar itnī kamzor hai ki wuh andhā hai. Wuh bhūl gayā hai ki use us ke guzare gunāhoñ se pāk-sāf kiyā gayā hai.

¹⁰ Chunāñche bhāiyo, mazīd lagan se apne bulāwe aur chunāo kī tasdīq karne meñ koshāñ raheñ. Kyoñki yih karne se āp gir jāne se bacheñge ¹¹ aur Allāh baḡī k̄hushi se āp ko hamāre K̄hudāwand aur Najātdahindā Īsā Masīh kī bādshāhī meñ dāḡhil hone kī ijāzat degā.

¹² Is lie maiñ hameshā āp ko in bātoñ kī yād dilātā rahūñgā, hālāñki āp in se wāqif haiñ aur mazbūtī se us sachchāī par qāym haiñ jo āp ko milī hai. ¹³ Balki maiñ apnā farz samajhtā hūñ ki jitnī aur der maiñ jism kī is jhoñpṛī meñ rahtā hūñ āp ko in bātoñ kī yād dilāne se ubhārtā rahūñ. ¹⁴ Kyoñki mujhe mālūm hai ki ab merī yih jhoñpṛī jald hī dhā dī jāegī. Hamāre K̄hudāwand Īsā Masīh ne bhī mujh par yih zāhir kiyā thā. ¹⁵ Lekin maiñ pūrī koshish

karūᅅga ki mere kūch kar jāne ke bād bhī āp har waqt in bātoᅅ ko yād rakh sakeᅅ.

Masīh ke Jalāl ke Gawāh

¹⁶ Kyoᅅki jab ham ne āp ko apne aur āp ke ᅀhudāwand Masīh kī qudrat aur āmad ke bāre meᅅ batāyā to ham chālākī se ghaᅇ qisse-kahāniyoᅅ par inhisār nahīn kar rahe the balki ham ne yih gawāhoᅅ kī haisiyat se batāyā. Kyoᅅki ham ne apnī hī āᅅkhoᅅ se us kī azmat dekhī thī. ¹⁷ Ham maujūd the jab use ᅀhudā Bāp se izzat-o-jalāl milā, jab ek āwāz ne Allāh kī purjalāl shān se ā kar kahā, “Yih merā pyārā Farzand hai jis se mainᅅ ᅀhush hūᅅ.” ¹⁸ Jab ham us ke sāth muᅇaddas pahār par the to ham ne ᅀhud yih āwāz āsmān se ātī sunī.

¹⁹ Is tajrabe kī binā par hamārā nabiyōᅅ ke paighām par etamād zyādā mazbūt hai. Āp achchhā kareᅅge agar is par ᅀhūb dhyān deᅅ. Kyoᅅki yih kisī tārik jagah meᅅ raushnī kī mānind hai jo us waqt tak chamaktī rahegī jab tak pau phaᅇ kar subah kā sitārā āp ke diloᅅ meᅅ tulū na ho jāe. ²⁰ Sab se baᅇh kar āp ko yih samajhne kī zarūrat hai ki kalām-e-muᅇaddas kī koī bhī peshgoī nabī kī apnī hī tafsīr se paidā nahīn hotī. ²¹ Kyoᅅki koī bhī peshgoī kabhī bhī insān kī tahrīk se wujūd meᅅ nahīn āī balki peshgoī karte waqt insānoᅅ ne Rūhul-quds se tahrīk pā kar Allāh kī taraf se bāt kī.

2

Jhūᅇ Ustād

¹ Lekin jis tarah māzī meᅅ Isrāīl qaum meᅅ jhūᅇ nabī bhī the, usī tarah āp meᅅ se bhī jhūᅇ ustād khaᅇ ho jāeᅅge. Yih ᅀhudā kī jamātoᅅ meᅅ mohlak tālimāt phailāeᅅge balki apne mālik ko jānane se inkār bhī kareᅅge jis ne unheᅅ ᅀharīd liyā thā. Aisī harkatoᅅ se yih jald hī apne āp par halākat lāeᅅge. ² Bahut-se log un kī aiyāsh harkatoᅅ kī pairawī kareᅅge, aur is wajah se dūsre sachchāī kī rāh par kufr bakeᅅge. ³ Lālach ke sabab se yih ustād āp ko farzī kahāniyāᅅ sunā kar āp kī lūᅇ-khasoᅇ kareᅅge. Lekin Allāh ne baᅇī der se unheᅅ mujrim ᅇhahrāyā, aur us kā faislā sustraftār nahīn hai. Hāᅅ, un kā munsif ūᅅgh nahīn rahā balki unheᅅ halāk karne ke lie taiyār khaᅇ hai.

⁴ Dekheᅅ, Allāh ne un farishtoᅅ ko bachne na diyā jinhoᅅ ne gunāh kiyā balki unheᅅ tārikī kī zanjīroᅅ meᅅ bāndh kar jahannum meᅅ ᅇāl diyā jahāᅅ wuh adālat ke dīn tak mahfūz raheᅅge. ⁵ Isī tarah us ne ᅇadīm duniyā ko bachne na diyā balki us ke bedīn bāshindoᅅ par sailāb ko āne diyā. Us ne sirf rāstbāzī ke paighambar Nūh ko sāt aur jānoᅅ

samet bachāyā. ⁶ Aur us ne Sadūm aur Amūrā ke shahron ko mujrim qarār de kar rākh kar diyā. Yoñ Allāh ne unheñ ibrat banā kar dikhāyā ki bedīnoñ ke sāth kyā kuchh kiyā jāegā. ⁷ Sāth sāth us ne Lūt ko bachāyā jo rāstbāz thā aur be'usūl logoñ ke gande chāl-chalan dekh dekh kar pistā rahā. ⁸ Kyoñki yih rāstbāz ādmī un ke darmiyān bastā thā, aur us kī rāstbāz jān roz baroz un kī sharīr harkateñ dekh aur sun kar saḡht azāb meñ phañsī rahī. ⁹ Yoñ zāhir hai ki Rab dīndār logoñ ko āzmāish se bachānā aur bedīnoñ ko adālat ke din tak sazā ke taht rakhnā jāntā hai, ¹⁰ ḡhāskar unheñ jo apne jism kī gandī ḡhāhishāt ke pīchhe lage rahte aur ḡhudāwand ke iḡhtiyār ko haḡīr jānte haiñ.

Yih log gustāḡh aur maḡhrūr haiñ aur jalālī hastiyon par kufr bakne se nahīn ḡarte. ¹¹ Is ke muḡābale meñ farishte bhī jo kahīñ zyādā tāqatwar aur qawī haiñ Rab ke huzūr aisī hastiyon par buhtān aur ilzāmāt lagāne kī jurrat nahīn karte. ¹² Lekin yih jhūḡe ustād beaḡl jānwaroñ kī mānind haiñ, jo fitrī taur par is lie paidā hue haiñ ki unheñ pakaḡā aur ḡhatm kiyā jāe. Jo kuchh wuh nahīñ samajhte us par wuh kufr bakte haiñ. Aur janglī jānwaroñ kī tarah wuh bhī halāk ho jāeñge. ¹³ Yoñ jo nuḡsān unhoñ ne dūsroñ ko pahuñchāyā wuhī unheñ ḡhud bhugatnā paḡegā. Un ke nazdīk lutf uḡhāne se murād yih hai ki din ke waḡt khul kar aish kareñ. Wuh dāḡh aur dhabbe haiñ jo āp kī ziyāfaton meñ sharīk ho kar apnī daḡhābaziyoñ kī rangraliyāñ manāte haiñ. ¹⁴ Un kī āñkheñ har waḡt kisī badkār aurat se zinā karne kī talāsh meñ rahtī haiñ aur gunāh karne se kabhī nahīñ rukhtīñ. Wuh kamzor logoñ ko ḡhalat kām karne ke lie uksāte aur lālach karne meñ māhir haiñ. Un par Allāh kī lānat! ¹⁵ Wuh saḡīh rāh se haḡ kar āwārā phir rahe aur Bilām bin Baor ke naḡsh-e-ḡadam par chal rahe haiñ, kyoñki Bilām ne paison ke lālach meñ ḡhalat kām kiyā. ¹⁶ Lekin gadhī ne use is gunāh ke sabab se ḡāntā. Is jānwar ne jo bolne ke ḡābil nahīñ thā insān kī-sī āwāz meñ bāt kī aur nabī ko us kī dīwānaḡī se rok diyā.

¹⁷ Yih log sūkhe hue chashme aur āñdhī se dhakele hue bādāl haiñ. In kī taḡdīr andhere kā tārīktarīn hissā hai. ¹⁸ Yih maḡhrūr bāteñ karte haiñ jin ke pīchhe kuchh nahīñ hai aur ḡhairaḡhlāḡī jismānī shahwaton se aise logoñ ko uksāte haiñ jo hāl hī meñ dhoke kī zindagī guzārne wāloñ meñ se bach nikle haiñ. ¹⁹ Yih unheñ āzād karne kā wādā karte haiñ jabkī ḡhud badkārī ke ḡhulām haiñ. Kyoñki insān usī kā ḡhulām hai jo us par ḡhālib ā gayā hai. ²⁰ Aur jo hamāre ḡhudāwand aur Najātdahindā Isā Masīh ko jān lene se is duniyā kī ālūdaḡī se bach nikalte haiñ, lekin bād

meñ ek bār phir is meñ phañs kar maḡhlūb ho jāte haiñ un kā anjām pahle kī nisbat zyādā burā ho jātā hai. ²¹ Hāñ, jin logoñ ne rāstbāzī kī rāh ko jāñ liyā, lekin bād meñ us muqaddas hukm se muñh pher liyā jo un ke hawāle kiyā gayā thā, un ke lie behtar hotā ki wuh is rāh se kabhī wāqif na hote. ²² Un par yih muhāwarā sādiq ātā hai ki “Kuttā apnī qai ke pās wāpas ā jātā hai.” Aur yih bhī ki “Suarnī nahāne ke bād dubārā kīchaṛ meñ loṭne lagtī hai.”

3

Ḳhudāwand kī Āmad kā Wādā

¹ Azīzo, yih ab dūsrā khat hai jo main ne āp ko likh diyā hai. Donoñ khatoñ meñ main ne kāi bātoñ kī yād dilā kar āp ke zahnoñ meñ pāk soch ubhārne kī koshish kī. ² Main chāhtā hūñ ki āp wuh kuchh yād rakheñ jis kī peshgoī muqaddas nabiyōñ ne kī thī aur sāth sāth hamāre Ḳhudāwand aur Najātdahindā kā wuh hukm bhī jo āp ko apne rasūloñ kī mārifat milā. ³ Awwal āp ko yih bāt samajhne kī zarūrat hai ki in ākhirī dinoñ meñ aise log āeñge jo mazāq urā kar apnī shahwatoñ ke qabze meñ raheñge. ⁴ Wuh pūchheñge, “Īsā ne āne kā wādā to kiyā, lekin wuh kahāñ hai? Hamāre bāpdādā to mar chuke haiñ, aur duniyā kī taḡhlīq se le kar āj tak sab kuchh waise kā waisā hī hai.” ⁵ Lekin yih log nazarandāz karte haiñ ki qadīm zamāne meñ Allāh ke hukm par āsmānoñ kī taḡhlīq huī aur zamīn pānī meñ se aur pānī ke zariye wujūd meñ āī. ⁶ Isī pānī ke zariye qadīm zamāne kī duniyā par sailāb āyā aur sab kuchh tabāh huā. ⁷ Aur Allāh ke isī hukm ne maujūdā āsmān aur zamīn ko āg ke lie mahfūz kar rakhā hai, us din ke lie jab bedīn logoñ kī adālat kī jāegī aur wuh halāk ho jāeñge.

⁸ Lekin mere azīzo, ek bāt āp se poshīdā na rahe. Ḳhudāwand ke nazdik ek din hazār sāl ke barābar hai aur hazār sāl ek din ke barābar. ⁹ Ḳhudāwand apnā wādā pūrā karne meñ der nahīñ kartā jis tarah kuchh log samajhte haiñ balki wuh to āp kī khatir sabar kar rahā hai. Kyoñki wuh nahīñ chāhtā ki koī halāk ho jāe balki yih ki sab taubā kī naubat tak pahuñcheñ.

¹⁰ Lekin Ḳhudāwand kā din chor kī tarah āegā. Āsmān baṛe shor ke sāth khatm ho jāeñge, ajrām-e-falakī āg meñ pighal jāeñge aur zamīn us ke kāmoñ samet zāhir ho kar adālat meñ pesh kī jāegī. ¹¹ Ab socheñ, agar sab kuchh is tarah khatm ho jāegā to phir āp kis qism ke log hone chāhieñ? Āp ko muqaddas aur kḡhudātars zindagī guzarte hue ¹² Allāh ke din kī rāh deḡhñī chāhie. Hāñ, āp ko yih

koshish karnī chāhie ki wuh din jaldī āe jab āsmān jal jāeṅge aur ajrām-e-falakī āg meṅ pighal jāeṅge. ¹³ Lekin ham un nae āsmānoṅ aur naī zamīn ke intazār meṅ haiṅ jin kā wādā Allāh ne kiyā hai. Aur wahān rāstī sukūnat karegī.

¹⁴ Chunānche azīzo, chūnki āp is intazār meṅ haiṅ is lie pūrī lagan ke sāth koshān raheṅ ki āp Allāh ke nazdik bedāgh aur be'ilzām ṭhahreṅ aur āp kī us ke sāth sulah ho. ¹⁵ Yād rakheṅ ki hamāre Ḳhudāwand kā sabar logon ko najāt pāne kā mauqā detā hai. Hamāre azīz bhāī Paulus ne bhī us hikmat ke mutābiq jo Allāh ne use atā kī hai āp ko yihī kuchh likhā hai. ¹⁶ Wuh yihī kuchh apne tamām ḳhatoṅ meṅ likhtā hai jab wuh is mazmūn kā zikr kartā hai. Us ke ḳhatoṅ meṅ kuchh aisī bāteṅ haiṅ jo samajhne meṅ mushkil haiṅ aur jinheṅ jāhil aur kamzor log toṛ-maroṛ kar bayān karte haiṅ, bilkul usī tarah jis tarah wuh bāqī sahīfoṅ ke sāth bhī karte haiṅ. Lekin is se wuh apne āp ko hī halāk kar rahe haiṅ.

¹⁷ Mere azīzo, main āp ko waqt se pahle in bātoṅ se āgāh kar rahā hūn. Is lie ḳhabardār raheṅ tāki be'usūl logon kī ḡhalat soch āp ko bahkā kar āp ko mahfūz maqām se haṭā na de. ¹⁸ Is ke bajāe hamāre Ḳhudāwand aur Najātdahindā Īsā Masīh ke fazl aur ilm meṅ taraqqī karte raheṅ. Use ab aur abad tak jalāl hāsil hotā rahe! Āmīn.

1 Yūhannā

Zindagī kā Kalām

¹ Ham āp ko us kī munādī karte haiñ jo ibtidā se thā, jise ham ne apne kānoñ se sunā, apnī āñkhoñ se dekhā, jis kā mushāhadā ham ne kiyā aur jise ham ne apne hāthoñ se chhuā. Wuhī zindagī kā kalām hai. ² Wuh jo ḵhud zindagī thā zāhir huā, ham ne use dekhā. Aur ab ham gawāhī de kar āp ko us abādī zindagī kī munādī karte haiñ jo Ḵhudā Bāp ke pās thī aur ham par zāhir huī hai. ³ Ham āp ko wuh kuchh sunāte haiñ jo ham ne ḵhud dekh aur sun liyā hai tāki āp bhī hamārī rifāqat meñ sharīk ho jāeñ. Aur hamārī rifāqat Ḵhudā Bāp aur us ke Farzand Īsā Masīh ke sāth hai. ⁴ Ham yih is lie likh rahe haiñ tāki hamārī ḵhushī pūrī ho jāe.

Allāh Nūr Hai

⁵ Jo paiḡhām ham ne us se sunā aur āp ko sunā rahe haiñ wuh yih hai, Allāh nūr hai aur us meñ tārīkī hai hī nahīñ. ⁶ Jab ham tārīkī meñ chalte hue Allāh ke sāth rifāqat rakhne kā dāwā karte haiñ to ham jhūṭ bol rahe aur sachchāi ke mutābiq zindagī nahīñ guzār rahe. ⁷ Lekin jab ham nūr meñ chalte haiñ, bilkul usī tarah jis tarah Allāh nūr meñ hai, to phir ham ek dūsre ke sāth rifāqat rakhte haiñ aur us ke Farzand Īsā kā ḵhūn hameñ tamām gunāhoñ se pāk-sāf kar detā hai.

⁸ Agar ham gunāh se pāk hone kā dāwā kareñ to ham apne āp ko fareb dete haiñ aur ham meñ sachchāi nahīñ hai.

⁹ Lekin agar ham apne gunāhoñ kā iqrār kareñ to wuh wafādār aur rāst sābit hogā. Wuh hamāre gunāhoñ ko muāf karke hameñ tamām nārāstī se pāk-sāf karegā. ¹⁰ Agar ham dāwā kareñ ki ham ne gunāh nahīñ kiyā to ham use jhūṭā qarār dete haiñ aur us kā kalām hamāre andar nahīñ hai.

2

Masīh Hamārī Shafā'at Kartā Hai

¹ Mere bachcho, maiñ āp ko yih is lie likh rahā hūñ ki āp gunāh na kareñ. Lekin agar koī gunāh kare to ek hai jo Ḵhudā Bāp ke sāmne hamārī shafā'at kartā hai, Īsā Masīh jo rāst hai. ² Wuhī hamāre gunāhoñ kā kaffarā dene wālī qurbānī hai, aur na sirf hamāre gunāhoñ kā balki pūrī duniyā ke gunāhoñ kā bhī.

³ Is se hameñ patā chaltā hai ki ham ne use jān liyā hai, jab ham us ke ahkām par amal karte haiñ. ⁴ Jo kahtā hai, “Main use jāntā hūñ” lekin us ke ahkām par amal nahīñ kartā wuh jhūṭā hai aur sachchāī us meñ nahīñ hai. ⁵ Lekin jo us ke kalām kī pairawī kartā hai us meñ Allāh kī muhabbat haqīqatan takmīl tak pahuñch gaī hai. Is se hameñ patā chaltā hai ki ham us meñ haiñ. ⁶ Jo kahtā hai ki wuh us meñ qāym hai us ke lie lāzim hai ki wuh yoñ chale jis tarah Isā chaltā thā.

Ek Nayā Hukm

⁷ Azīzo, main āp ko koī nayā hukm nahīñ likh rahā, balki wuhī purānā hukm jo āp ko shurū se milā hai. Yih purānā hukm wuhī paighām hai jo āp ne sun liyā hai. ⁸ Lekin dūsri taraf se yih hukm nayā bhī hai, aur is kī sachchāī Masīh aur āp meñ zāhir huī hai. Kyoñki tārīkī khatm hone wālī hai aur haqīqī raushnī chamakne lag gaī hai.

⁹ Jo nūr meñ hone kā dāwā karke apne bhāī se nafrat kartā hai wuh ab tak tārīkī meñ hai. ¹⁰ Jo apne bhāī se muhabbat rakhtā hai wuh nūr meñ rahtā hai aur us meñ koī bhī chīz nahīñ pāī jātī jo thokar kā bāis ban sake. ¹¹ Lekin jo apne bhāī se nafrat kartā hai wuh tārīkī hī meñ hai aur andhere meñ chaltā phirtā hai. Us ko yih nahīñ mālūm ki wuh kahāñ jā rahā hai, kyoñki tārīkī ne use andhā kar rakhā hai.

¹² Pyāre bachcho, main āp ko is lie likh rahā hūñ ki āp ke gunāhoñ ko us ke nām kī khatir muāf kar diyā gayā hai. ¹³ Wālido, main āp ko is lie likh rahā hūñ ki āp ne use jān liyā hai jo ibtidā hī se hai. Jawān mardo, main āp ko is lie likh rahā hūñ ki āp Iblīs par ghālib ā gae haiñ. Bachcho, main āp ko is lie likh rahā hūñ ki āp ne Bāp ko jān liyā hai. ¹⁴ Wālido, main āp ko is lie likh rahā hūñ ki āp ne use jān liyā hai jo ibtidā hī se hai. Jawān mardo, main āp ko is lie likh rahā hūñ ki āp mazbūt haiñ. Allāh kā kalām āp meñ bastā hai aur āp Iblīs par ghālib ā gae haiñ.

¹⁵ Duniyā ko pyār mat karnā, na kisī chīz ko jo duniyā meñ hai. Agar koī duniyā ko pyār kare to Kḥudā Bāp kī muhabbat us meñ nahīñ hai. ¹⁶ Kyoñki jo bhī chīz duniyā meñ hai wuh Bāp kī taraf se nahīñ balki duniyā kī taraf se hai, khāh wuh jism kī burī khāhishāt, āñkhoñ kā lālch yā apnī milkiyat par faḥr ho. ¹⁷ Duniyā aur us kī wuh chīzeñ jo insān chāhtā hai khatm ho rahī haiñ, lekin jo Allāh kī marzī pūrī kartā hai wuh abad tak jītā rahegā.

Masīh kā Dushman

¹⁸ Bachcho, ab ākhirī ghaṛī ā pahuñchī hai. Āp ne kḥud sun liyā hai ki muḥālīf-e-Masīh ā rahā hai, aur haqīqatan

bahut-se aise muḵhālīf-e-Masīh ā chuke haiñ. Is se hamen patā chaltā hai ki āḵhirī gharī ā gaī hai. ¹⁹ Yih log ham men se nikle to haiñ, lekin haqīqat men ham men se nahīn the. Kyoñki agar wuh ham men se hote to wuh hamāre sāth hī rahte. Lekin hamen chhoṛne se zāhir huā ki sab ham men se nahīn haiñ.

²⁰ Lekin āp farq haiñ. Āp ko us se jo Quddūs hai Rūh kā masah mil gayā hai, aur āp pūrī sachchāi ko jānte haiñ. ²¹ Maiñ āp ko is lie nahīn likh rahā ki āp sachchāi ko nahīn jānte balki is lie ki āp sachchāi jānte haiñ aur ki koī bhī jhūṭ sachchāi kī taraf se nahīn ā saktā.

²² Kaun jhūṭā hai? Wuh jo Īsā ke Masīh hone kā inkār kartā hai. Muḵhālīf-e-Masīh aisā shaḵhs hai. Wuh Bāp aur Farzand kā inkār kartā hai. ²³ Jo Farzand kā inkār kartā hai us ke pās Bāp bhī nahīn hai, aur jo Farzand kā iqrār kartā hai us ke pās Bāp bhī hai.

²⁴ Chunānche lāzim hai ki jo kuchh āp ne ibtidā se sunā wuh āp men rahe. Agar wuh āp men rahe to āp bhī Farzand aur Bāp men raheñge. ²⁵ Aur jo wādā us ne ham se kiyā hai wuh hai abadī zindagī.

²⁶ Maiñ āp ko yih un ke bāre men likh rahā hūn jo āp ko sahīh rāh se haṭāne kī koshish kar rahe haiñ. ²⁷ Lekin āp ko us se Rūh kā masah mil gayā hai. Wuh āp ke andar bastā hai, is lie āp ko is kī zarūrat hī nahīn ki koī āp ko tālīm de. Kyoñki Masīh kā Rūh āp ko sab bāton ke bāre men tālīm detā hai aur jo kuchh bhī wuh sikhātā hai wuh sach hai, jhūṭ nahīn. Chunānche jis tarah us ne āp ko tālīm dī hai, usī tarah Masīh men raheñ.

²⁸ Aur ab pyāre bachcho, us men qāym raheñ tāki us ke zāhir hone par ham pūre etamād ke sāth us ke sāmne khare ho sakeñ aur us kī āmad par sharmindā na honā paṛe. ²⁹ Agar āp jānte haiñ ki Masīh rāstbāz hai to āp yih bhī jānte haiñ ki jo bhī rāst kām kartā hai wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai.

3

Allāh ke Farzand

¹ Dhyān deñ ki Bāp ne ham se kitnī muhabbat kī hai, yahān tak ki ham Allāh ke farzand kahlāte haiñ. Aur ham wāqai haiñ bhī. Is lie duniyā hameñ nahīn jāntī. Wuh to use bhī nahīn jāntī. ² Azīzo, ab ham Allāh ke farzand haiñ, aur jo kuchh ham hoñge wuh abhī tak zāhir nahīn huā hai. Lekin itnā ham jānte haiñ ki jab wuh zāhir ho jāegā to ham us kī mānind hoñge. Kyoñki ham us kā mushāhadā waise hī kareñge jaisā wuh hai. ³ Jo bhī Masīh men yih ummīd

rakhtā hai wuh apne āp ko pāk-sāf rakhtā hai, waise hī jaisā Masīh khud hai.

⁴ Jo gunāh kartā hai wuh shariyat kī khilāfwarzī kartā hai. Hān, gunāh shariyat kī khilāfwarzī hī hai. ⁵ Lekin āp jānte haiñ ki Īsā hamāre gunāhoñ ko uṭhā le jāne ke lie zāhir huā. Aur us meñ gunāh nahīñ hai. ⁶ Jo us meñ qāym rahtā hai wuh gunāh nahīñ kartā. Aur jo gunāh kartā rahtā hai na to us ne use dekhā hai, na use jānā hai.

⁷ Pyāre bachcho, kisī ko ijāzat na deñ ki wuh āp ko sahīh rāh se haṭā de. Jo rāst kām kartā hai wuh rāstbāz, hān Masīh jaisā rāstbāz hai. ⁸ Jo gunāh kartā hai wuh Iblīs se hai, kyoñki Iblīs shurū hī se gunāh kartā āyā hai. Allāh kā Farzand isī lie zāhir huā ki Iblīs kā kām tabāh kare.

⁹ Jo bhī Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai wuh gunāh nahīñ karegā, kyoñki Allāh kī fitrat us meñ rahtī hai. Wuh gunāh kar hī nahīñ saktā kyoñki wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai. ¹⁰ Is se patā chaltā hai ki Allāh ke farzand kaun haiñ aur Iblīs ke farzand kaun: Jo rāst kām nahīñ kartā, na apne bhāi se muhabbat rakhtā hai, wuh Allāh kā farzand nahīñ hai.

Ek Dūsre se Muhabbat Rakhnā

¹¹ Kyoñki yihī wuh paighām hai jo āp ne shurū se sun rakhā hai, ki hameñ ek dūsre se muhabbat rakhnā hai. ¹² Qābil kī tarah na hoñ, jo Iblīs kā thā aur jis ne apne bhāi ko qatl kiyā. Aur us ne us ko qatl kyoñ kiyā? Is lie ki us kā kām burā thā jabki bhāi kā kām rāst thā.

¹³ Chunānche bhāiyo, jab duniyā āp se nafrat kartī hai to hairān na ho jāeñ. ¹⁴ Ham to jānte haiñ ki ham maut se nikal kar zindagī meñ dākḥil ho gae haiñ. Ham yih is lie jānte haiñ ki ham apne bhāiyoñ se muhabbat rakhte haiñ. Jo muhabbat nahīñ rakhtā wuh ab tak maut kī hālat meñ hai. ¹⁵ Jo bhī apne bhāi se nafrat rakhtā hai wuh qātil hai. Aur āp jānte haiñ ki jo qātil hai us meñ abadī zindagī nahīñ rahtī. ¹⁶ Is se hī ham ne muhabbat ko jānā hai ki Masīh ne hamārī khātir apnī jān de dī. Aur hamārā bhī farz yihī hai ki apne bhāiyoñ kī khātir apnī jān deñ. ¹⁷ Agar kisī ke māli hālat ṭhīk hoñ aur wuh apne bhāi kī zarūratmand hālat ko dekh kar rahm na kare to us meñ Allāh kī muhabbat kis tarah qāym rah saktī hai? ¹⁸ Pyāre bachcho, āeñ ham alfāz aur bātoñ se muhabbat kā izhār na karen balki hamārī muhabbat amlī aur haqīqī ho.

Allāh ke Huzūr Pūrā Etamād

¹⁹ Ġharz is se ham jān lete haiñ ki ham sachchāi kī taraf se haiñ, aur yoñ hī ham apne dil ko tasallī de sakte haiñ ²⁰ jab wuh hameñ mujrim ṭhahrātā hai. Kyoñki Allāh hamāre

dil se barā hai aur sab kuchh jāntā hai. ²¹ Aur azīzo, jab hamārā dil hameñ mujrim nahīn ṭhahrātā to ham pūre etamād ke sāth Allāh ke huzūr ā sakte haiñ ²² aur wuh kuchh pāte haiñ jo us se māngte haiñ. Kyoñki ham us ke ahkām par chalte haiñ aur wuhī kuchh karte haiñ jo use pasand hai. ²³ Aur us kā yih hukm hai ki ham us ke Farzand Īsā Masīh ke nām par imān lā kar ek dūsre se muhabbat rakheñ, jis tarah Masīh ne hameñ hukm diyā thā. ²⁴ Jo Allāh ke ahkām ke tābe rahtā hai wuh Allāh meñ bastā hai aur Allāh us meñ. Ham kis tarah jān lete haiñ ki wuh ham meñ bastā hai? Us Rūh ke wasīle se jo us ne hameñ diyā hai.

4

Haqīqī aur Jhūṭī Rūh

¹ Azīzo, har ek rūh kā yaqīn mat karnā balki rūhoñ ko parakh kar mālūm kareñ ki wuh Allāh se haiñ yā nahīn, kyoñki muta'addid jhūṭe nabī duniyā meñ nikle haiñ. ² Is se āp Allāh ke Rūh ko pahchān lete haiñ: Jo bhī rūh is kā etarāf kartī hai ki Īsā Masīh mujassam ho kar āyā hai wuh Allāh se hai. ³ Lekin jo bhī rūh Īsā ke bāre meñ yih taslīm na kare wuh Allāh se nahīn hai. Yih muḥhālif-e-Masīh kī rūh hai jis ke bāre meñ āp ko ḳhabar milī ki wuh āne wālā hai balki is waqt duniyā meñ ā chukā hai.

⁴ Lekin āp pyāre bachcho, Allāh se haiñ aur un par ḡhālīb ā gae haiñ. Kyoñki jo āp meñ hai wuh us se barā hai jo duniyā meñ hai. ⁵ Yih log duniyā se haiñ aur is lie duniyā kī bāteñ karte haiñ aur duniyā un kī suntī hai. ⁶ Ham to Allāh se haiñ aur jo Allāh ko jāntā hai wuh hamārī suntā hai. Lekin jo Allāh se nahīn hai wuh hamārī nahīn suntā. Yoñ ham sachchāi kī rūh aur fareb dene wālī rūh meñ imtiyāz kar sakte haiñ.

Allāh Muhabbat Hai

⁷ Azīzo, āeñ ham ek dūsre se muhabbat rakheñ. Kyoñki muhabbat Allāh kī taraf se hai, aur jo muhabbat rakhtā hai wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai aur Allāh ko jāntā hai. ⁸ Jo muhabbat nahīn rakhtā wuh Allāh ko nahīn jāntā, kyoñki Allāh muhabbat hai. ⁹ Is meñ Allāh kī muhabbat hamāre darmiyān zāhir huī ki us ne apne iklaute Farzand ko duniyā meñ bhej diyā tāki ham us ke zariye jieñ. ¹⁰ Yihī muhabbat hai, yih nahīn ki ham ne Allāh se muhabbat kī balki yih ki us ne ham se muhabbat karke apne Farzand ko bhej diyā tāki wuh hamāre gunāhoñ ko miṭāne ke lie kaffārā de.

¹¹ Azīzo, chūñki Allāh ne hameñ itnā pyār kiyā is lie lāzim hai ki ham bhī ek dūsre ko pyār kareñ. ¹² Kisī ne bhī Allāh

ko nahīn dekhā. Lekin jab ham ek dūsre ko pyār karte haiñ to Allāh hamāre andar bastā hai aur us kī muhabbat hamāre andar takmīl pātī hai.

¹³ Ham kis tarah jān lete haiñ ki ham us meñ rahte haiñ aur wuh ham meñ? Is tarah ki us ne hameñ apnā Rūh baḥsh diyā hai. ¹⁴ Aur ham ne yih bāt dekh lī aur is kī gawāhī dete haiñ ki Ḳhudā Bāp ne apne Farzand ko duniyā kā Najātdahindā banane ke lie bhej diyā hai. ¹⁵ Agar koī iqrār kare ki Īsā Allāh kā Farzand hai to Allāh us meñ rahtā hai aur wuh Allāh meñ. ¹⁶ Aur ḳhud ham ne wuh muhabbat jān lī hai aur us par imān lāe haiñ jo Allāh ham se rakhtā hai. Allāh muhabbat hī hai. Jo bhī muhabbat meñ qāym rahtā hai wuh Allāh meñ rahtā hai aur Allāh us meñ. ¹⁷ Isī tarah muhabbat hamāre darmiyān takmīl tak pahuñchtī hai, aur yoñ ham adālat ke din pūre etamād ke sāth khare ho sakeñge, kyonki jaise wuh hai waise hī ham bhī is duniyā meñ haiñ. ¹⁸ Muhabbat meñ ḳhauf nahīn hotā balki kāmīl muhabbat ḳhauf ko bhagā detī hai, kyonki ḳhauf ke piche sazā kā ḍar hai. Jo ḍartā hai us kī muhabbat takmīl tak nahīn pahuñchī.

¹⁹ Ham is lie muhabbat rakhte haiñ ki Allāh ne pahle ham se muhabbat rakhī. ²⁰ Agar koī kahe, “Maiñ Allāh se muhabbat rakhtā hūñ” lekin apne bhāī se nafrat kare to wuh jhūṭā hai. Kyonki jo apne bhāī se jise us ne dekhā hai muhabbat nahīn rakhtā wuh kis tarah Allāh se muhabbat rakh saktā hai jise us ne nahīn dekhā? ²¹ Jo hukm Masīh ne hameñ diyā hai wuh yih hai, jo Allāh se muhabbat rakhtā hai wuh apne bhāī se bhī muhabbat rakhe.

5

Duniyā par Hamārī Fatah

¹ Jo bhī imān rakhtā hai ki Īsā hī Masīh hai wuh Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai. Aur jo Bāp se muhabbat rakhtā hai wuh us ke Farzand se bhī muhabbat rakhtā hai. ² Ham kis tarah jān lete haiñ ki ham Allāh ke Farzand se muhabbat rakhte haiñ? Is se ki ham Allāh se muhabbat rakhte aur us ke ahkām par amal karte haiñ. ³ Kyonki Allāh se muhabbat se murād yih hai ki ham us ke ahkām par amal karen. Aur us ke ahkām hamāre lie bojh kā bāis nahīn haiñ, ⁴ kyonki jo bhī Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai wuh duniyā par ḡhālib ā jātā hai. Aur ham yih fatah apne imān ke zariye pāte haiñ. ⁵ Kaun duniyā par ḡhālib ā saktā hai? Sirf wuh jo imān rakhtā hai ki Īsā Allāh kā Farzand hai.

Īsā Masīh ke bāre meñ Gawāhī

⁶ Īsā Masīh wuh hai jo apne baptisme ke pānī aur apnī maut ke ḳhūn ke zariye zāhir huā, na sirf pānī ke zariye balki pānī aur ḳhūn donoñ hī ke zariye. Aur Rūhul-quḏs jo sachchāī hai is kī gawāhī detā hai. ⁷ Kyoñki is ke tīn gawāh haiñ, ⁸ Rūhul-quḏs, pānī aur ḳhūn. Aur tinoñ ek hī bāt kī tasdiq karte haiñ. ⁹ Ham to insān kī gawāhī qabūl karte haiñ, lekin Allāh kī gawāhī is se kahīñ afzal hai. Aur Allāh kī gawāhī yih hai ki us ne apne Farzand kī tasdiq kī hai. ¹⁰ Jo Allāh ke Farzand par imān rakhtā hai us ke dil meñ yih gawāhī hai. Aur jo Allāh par imān nahīñ rakhtā us ne use jhūṭā qarār diyā hai. Kyoñki us ne wuh gawāhī na mānī jo Allāh ne apne Farzand ke bāre meñ dī. ¹¹ Aur gawāhī yih hai, Allāh ne hameñ abadī zindagī atā kī hai, aur yih zindagī us ke Farzand meñ hai. ¹² Jis ke pās Farzand hai us ke pās zindagī hai, aur jis ke pās Allāh kā Farzand nahīñ hai us ke pās zindagī bhī nahīñ hai.

Abadī Zindagī

¹³ Maiñ āp ko jo Allāh ke Farzand ke nām par imān rakhte haiñ is lie likh rahā hūñ ki āp jān leñ ki āp ko abadī zindagī hāsil hai. ¹⁴ Hamārā Allāh par yih etamād hai ki jab bhī ham us kī marzī ke mutābiq kuchh māngte haiñ to wuh hamārī suntā hai. ¹⁵ Aur chūnki ham jānte haiñ ki jab māngte haiñ to wuh hamārī suntā hai is lie ham yih ilm bhī rakhte haiñ ki hameñ wuh kuchh hāsil bhī hai jo ham ne us se māngā thā.

¹⁶ Agar koī apne bhāī ko aisā gunāh karte dekhe jis kā anjām maut na ho to wuh duā kare, aur Allāh use zindagī atā karegā. Maiñ un gunāhoñ kī bāt kar rahā hūñ jin kā anjām maut nahīñ. Lekin ek aisā gunāh bhī hai jis kā anjām maut hai. Maiñ nahīñ kah rahā ki aise shaḳhs ke lie duā kī jāe jis se aisā gunāh sarzad huā ho. ¹⁷ Har nārāst harkat gunāh hai, lekin har gunāh kā anjām maut nahīñ hotā.

¹⁸ Ham jānte haiñ ki jo Allāh se paidā ho kar us kā farzand ban gayā hai wuh gunāh kartā nahīñ rahtā, kyoñki Allāh kā Farzand aise shaḳhs ko mahfūz rakhtā hai aur Iblīs use nuqsān nahīñ pahuñchā saktā.

¹⁹ Ham jānte haiñ ki ham Allāh ke farzand haiñ aur ki tamām duniyā Iblīs ke qabze meñ hai.

²⁰ Ham jānte haiñ ki Allāh kā Farzand ā gayā hai aur hameñ samajh atā kī hai tāki ham use jān leñ jo haqīqī hai. Aur ham us meñ haiñ jo haqīqī hai yānī us ke Farzand Īsā Masīh meñ. Wuhī haqīqī Ḳhudā aur abadī zindagī hai.

²¹ Pyāre bachcho, apne āp ko butoñ se mahfūz rakheñ!

2 Yūhannā

¹ Yih khat buzurg Yūhannā kī taraf se hai.

Main chunīdā khatūn aur us ke bachchoñ ko likh rahā hūn jinheñ main sachchāi se pyār kartā hūn, aur na sirf main balki sab jo sachchāi ko jānte haiñ. ² Kyoñki sachchāi ham meñ rahtī hai aur abad tak hamāre sāth rahegī.

³ Kḥudā Bāp aur Bāp kā Farzand Īsā Masīh hameñ fazl, rahm aur salāmatī atā kare. Aur yih chīzeñ sachchāi aur muhabbat kī rūh meñ hameñ hāsīl hoñ.

Sachchāi aur Muhabbat

⁴ Main nihāyat hī kḥush huā ki main ne āp ke bachchoñ meñ se bāz aise pāe jo usī tarah sachchāi meñ chalte haiñ jis tarah Kḥudā Bāp ne hameñ hukm diyā thā. ⁵ Aur ab azīz khatūn, main āp se darḥāst kartā hūn ki āeñ, ham sab ek dūsre se muhabbat rakheñ. Yih koī nayā hukm nahīñ hai jo main āp ko likh rahā hūn balki wuhī jo hameñ shurū hī se milā hai. ⁶ Muhabbat kā matlab yih hai ki ham us ke ahkām ke mutābiq zindagī guzāreñ. Jis tarah āp ne shurū hī se sunā hai, us kā hukm yih hai ki āp muhabbat kī rūh meñ chaleñ.

⁷ Kyoñki bahut-se aise log duniyā meñ nikal khare hue haiñ jo āp ko sahīh rāh se haṭāne kī koshish meñ lage rahte haiñ. Yih log nahīñ mānte ki Īsā Masīh mujassam ho kar āyā hai. Har aisā shaḥs fareb dene wālā aur muḥālīf-e-Masīh hai. ⁸ Chunāñche kḥabardār raheñ. Aisā na ho ki āp ne jo kuchh mehnat karke hāsīl kiyā hai wuh jātā rahe balki Kḥudā kare ki āp ko is kā pūrā ajr mil jāe.

⁹ Jo bhī Masīh kī tālīm par qāym nahīñ rahtā balki is se āge nikal jātā hai us ke pās Allāh nahīñ. Jo Masīh kī tālīm par qāym rahtā hai us ke pās Bāp bhī hai aur Farzand bhī. ¹⁰ Chunāñche agar koī āp ke pās ā kar yih tālīm pesh nahīñ kartā to na use apne gharoñ meñ āne deñ, na us ko salām kareñ. ¹¹ Kyoñki jo us ke lie salāmatī kī duā kartā hai wuh us ke sharīr kāmoñ meñ sharīk ho jātā hai.

Ākhirī Bāteñ

¹² Main āp ko bahut kuchh batānā chāhtā hūn, lekin kāghaz aur siyāhī ke zariye nahīñ. Is ke bajāe main āp se milne aur āp ke rūbarū bāt karne kī ummīd rakhtā hūn. Phir hamārī kḥushī mukammal ho jāegī.

¹³ Āp kī chunīdā bahan ke bachche āp ko salām kahte haiñ.

3-Yūhannā

¹ Yih khat buzurg Yūhannā kī taraf se hai.

Maiñ apne azīz Gayus ko likh rahā hūñ jise maiñ sachchāī se pyār kartā hūñ.

² Mere azīz, merī duā hai ki āp kā hāl har tarah se ṭhīk ho aur āp jismānī taur par utne hī tandurust hoñ jitne āp ruhānī lihāz se haiñ. ³ Kyoñki maiñ nihāyat khush huā jab bhāiyōñ ne ā kar gawāhī dī ki āp kis tarah sachchāī ke mutābiq zindagī guzārte haiñ. Aur yaqīnan āp hameshā sachchāī ke mutābiq zindagī guzārte haiñ. ⁴ Jab maiñ suntā hūñ ki mere bachche sachchāī ke mutābiq zindagī guzār rahe haiñ to yih mere lie sab se zyādā khushī kā bāis hotā hai.

Gayus kī Tārīf

⁵ Mere azīz, jo kuchh āp bhāiyōñ ke lie kar rahe haiñ us meñ āp wafādārī dikhā rahe haiñ, hālāñki wuh āp ke jānane wāle nahīñ haiñ. ⁶ Unhoñ ne Khudā kī jamāt ke sāmne hī āp kī muhabbat kī gawāhī dī hai. Mehrbānī karke un kī safr ke lie yoñ madad karen ki Allāh khush ho. ⁷ Kyoñki wuh Masīh ke nām kī khātir safr ke lie nikle haiñ aur ghairīmāndāroñ se madad nahīñ lete. ⁸ Chunāñche yih hamārā farz hai ki ham aise logoñ kī mehmān-nawāzī karen, kyoñki yoñ ham bhī sachchāī ke hamkhdmat ban jāte haiñ.

Diyutrīfes aur Demetriyus

⁹ Maiñ ne to jamāt ko kuchh likh diyā thā, lekin Diyutrīfes jo un meñ awwal hone kī khāhish rakhtā hai hameñ qabūl nahīñ kartā. ¹⁰ Chunāñche maiñ jab āūngā to use un burī harkatoñ kī yād dilāūngā jo wuh kar rahā hai, kyoñki wuh hamāre khilāf burī bāteñ bak rahā hai. Aur na sirf yih balki wuh bhāiyōñ ko khushāmdīd kahne se bhī inkār kartā hai. Jab dūsre yih karnā chāhte haiñ to wuh unheñ rok kar jamāt se nikāl detā hai.

¹¹ Mere azīz, jo burā hai us kī naql mat karnā balki us kī karnā jo achchhā hai. Jo achchhā kām kartā hai wuh Allāh se hai. Lekin jo burā kām kartā hai us ne Allāh ko nahīñ dekhā.

¹² Sab log Demetriyus kī achchhī gawāhī dete haiñ balki sachchāī khud bhī us kī achchhī gawāhī detī hai. Ham bhī is ke gawāh haiñ, aur āp jānte haiñ ki hamārī gawāhī sachchī hai.

Ākhirī Salām

¹³ Mujhe āp ko bahut kuchh likhnā thā, lekin yih aisī bāteñ haiñ jo maiñ qalam aur siyāhī ke zariye āp ko nahīñ batā saktā. ¹⁴ Maiñ jald hī āp se milne kī ummīd rakhtā hūñ. Phir ham rūbarū bāt karenge.

¹⁵ Salāmatī āp ke sāth hotī rahe.

Yahāñ ke dost āp ko salām kahte haiñ. Wahāñ ke har dost ko shaḡsī taur par hamārā salām deñ.

Yahūdāh

¹ Yih khat Īsā Masīh ke k̄hādīm aur Yāqūb ke bhāi Yahūdāh kī taraf se hai.

Main unheñ likh rahā hūñ jinheñ bulāyā gayā hai, jo K̄hudā Bāp meñ pyāre haiñ aur Īsā Masīh ke lie mahfūz rakhe gae haiñ.

² Allāh āp ko rahm, salāmatī aur muhabbat kasrat se atā kare.

Jhūṭe Ustād

³ Azīzo, go main āp ko us najāt ke bāre meñ likhne kā baṛā shauq rakhtā hūñ jis meñ ham sab sharīk haiñ, lekin ab main āp ko ek aur bāt ke bāre meñ likhnā chāhtā hūñ. Main is meñ āp ko nasīhat karne kī zarūrat mahsūs kartā hūñ kī āp us īmān kī k̄hātīr jidd-o-jahd karen jō ek hī bār sadā ke lie muqaddasīn ke sapurd kar diyā gayā hai.

⁴ Kyonki kuchh log āp ke darmiyān ghus āe haiñ jinheñ bahut arsā pahle mujrim ṭhahrāyā jā chukā hai. Un ke bāre meñ yih likhā gayā hai kī wuh bedīn haiñ jō hamāre K̄hudā ke fazl ko toṛ-marṛ kar aiyāshī kā bāis banā dete haiñ aur hamāre wāhid āqā aur K̄hudāwand Īsā Masīh kā inkār karte haiñ.

⁵ Go āp yih sab kuchh jānte haiñ, phir bhī main āp ko is kī yād dilānā chāhtā hūñ kī agarche K̄hudāwand ne apnī qaum ko Misr se nikāl kar bachā liyā thā to bhī us ne bād meñ unheñ halāk kar diyā jō īmān nahīn rakhte the. ⁶ Un farishton ko yād karen jō us dāyṛā-e-ikhtiyār ke andar na rahe jō Allāh ne un ke lie muqarrar kiyā thā balki jinheñ ne apnī rihāishgāh ko tark kar diyā. Unheñ us ne tārikī meñ mahfūz rakhā hai jahān wuh abadī zanjīron meñ jakare hue roz-e-azīm kī adālat kā intazār kar rahe haiñ.

⁷ Sadūm, Amūrā aur un ke irdgird ke shahron ko bhī mat bhūlnā, jin ke bāshinde in farishton kī tarah zinākārī aur ḡhairfitrī sohbat ke pīchhe paṛe rahe. Yih log abadī āg kī sazā bhugatte hue sab ke lie ek ibratnāk misāl haiñ.

⁸ To bhī in logoñ ne un kā-sā rawaiyā apnā liyā hai. Apne k̄hāboñ kī binā par wuh apne badanoñ ko ālūdā kar lete, K̄hudāwand kā ikhtiyār radd karte aur jalālī hastiyon par kufr bakte haiñ. ⁹ In ke muqābale meñ sardār farishte Mikāel ke rawaiye par ḡhaur karen. Jab wuh Iblīs se jhagarte waqt Mūsā kī lāsh ke bāre meñ bahs-mubāhasā kar rahā thā to us ne Iblīs par kufr bakne kā faislā karne kī jurrat na kī balki sirf itnā hī kahā, “Rab āp ko dānte!”

¹⁰ Lekin yih log har aisī bāt ke bāre meñ kufr bakte haiñ

jo un kī samajh meñ nahīñ ātī. Aur jo kuchh wuh fitrī taur par besamajh jānwaroñ kī tarah samajhte haiñ wuhī unheñ tabāh kar detā hai. ¹¹ Un par afsos! Unhoñ ne Qābīl kī rāh ikhtiyār kī hai. Paison ke lālach meñ unhoñ ne apne āp ko pūre taur par us ġhaltī ke hawāle kar diyā hai jo Bilām ne kī. Wuh Qorah kī tarah bāġhī ho kar halāk hue haiñ. ¹² Jab yih log Ḳhudāwand kī muhabbat ko yād karne wāle rifāqatī khānoñ meñ sharīk hote haiñ to rifāqat ke lie dhabbe ban jāte haiñ. Yih ḍare bāġhair khānā khā khā kar us se mahzūz hote haiñ. Yih aise charwāhe haiñ jo sirf apnī gallābānī karte haiñ. Yih aise bādāl haiñ jo hawāoñ ke zor se chalte to haiñ lekin baraste nahīñ. Yih sardiyoñ ke mausam meñ aise daraḳhtoñ kī mānind haiñ jo do lihāz se murdā haiñ. Wuh phal nahīñ lāte aur jaṛ se ukhaṛe hue haiñ. ¹³ Yih samundar kī beqābū lahroñ kī mānind haiñ jo apnī sharmnāk harkatoñ kī jhāġ uchhāltī haiñ. Yih āwārā sitāre haiñ jin ke lie Allāh ne sab se gahrī tārīkī meñ ek dāymī jagah maḳhsūs kī hai.

¹⁴ Ādam ke bād sātweñ ādmī Hanūk ne in logoñ ke bāre meñ yih peshgoī kī, “Dekho, Ḳhudāwand apne beshumār muqaddas farishtoñ ke sāth ¹⁵ sab kī adālat karne āegā. Wuh unheñ un tamām bedīn harkatoñ ke sabab se mujrim ṫhahrāegā jo un se sarzad huī haiñ aur un tamām saḳht bātoñ kī wajah se jo bedīn gunāhgāroñ ne us ke ḳhilāf kī haiñ.”

¹⁶ Yih log burburāte aur shikāyat karte rahte haiñ. Yih sirf apnī zātī ḳhāhishāt pūrī karne ke lie zindagī guzārte haiñ. Yih apne bāre meñ sheḳhī mārte aur apne fāyde ke lie dūsroñ kī ḳhushāmad karte haiñ.

Āgāhī aur Hidāyāt

¹⁷ Lekin āp mere azīzo, wuh kuchh yād rakheñ jis kī peshgoī hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh ke rasūloñ ne kī thī. ¹⁸ Unhoñ ne āp se kahā thā, “Āḳhirī dinoñ meñ mazāq uṛāne wāle hoñge jo apnī bedīn ḳhāhishāt pūrī karne ke lie hī zindagī guzāreñge.” ¹⁹ Yih wuh haiñ jo pārtībāzī karte, jo duniyāwī soch rakhte haiñ aur jin ke pās Rūhul-quds nahīñ hai. ²⁰ Lekin āp mere azīzo, apne āp ko apne muqaddastarīn imān kī buniyād par tāmīr kareñ aur Rūhul-quds meñ duā kareñ. ²¹ Apne āp ko Allāh kī muhabbat meñ qāym rakheñ aur is intazār meñ raheñ ki hamāre Ḳhudāwand Īsā Masīh kā rahm āp ko abadī zindagī tak pahuñchāe.

²² Un par rahm kareñ jo shak meñ paṛe haiñ. ²³ Bāz ko āg meñ se chhīn kar bachāeñ aur bāz par rahm kareñ, lekin

ḵhauf ke sāth. Balki us shaḵhs ke libās se bhī nafrat karen jo apnī harkatoñ se gunāh se ālūdā ho gayā hai.

Satāish kī Duā

²⁴ Us kī tamjīd ho jo āp ko ṭhokar khāne se mahfūz rakh saktā hai aur āp ko apne jalāl ke sāmne bedāḡh aur baṛī ḵhushī se māmūr karke khaṛā kar saktā hai. ²⁵ Us wāhid Ḵhudā yānī hamāre Najātdahindā kā jalāl ho. Hāñ, hamāre Ḵhudāwand Īsā Masīh ke wasīle se use jalāl, azmat, qudrat aur iḵhtiyār azal se ab bhī ho aur abad tak rahe. Āmīn.

Mukāshafā

¹ Yih Īsā Masīh kī taraf se mukāshafā hai jo Allāh ne use atā kiyā tāki wuh apne ḳhādimoñ ko wuh kuchh dikhāe jise jald hī pesh ānā hai. Us ne apne farishte ko bhej kar yih mukāshafā apne ḳhādīm Yūhannā tak pahuñchā diyā.

² Aur jo kuchh bhī Yūhannā ne dekhā hai us kī gawāhī us ne dī hai, ḳhāh Allāh kā kalām ho yā Īsā Masīh kī gawāhī.

³ Mubāarak hai wuh jo is nabuwwat kī tilāwat kartā hai. Hāñ, mubāarak haiñ wuh jo sun kar apne diloñ meñ is kitāb meñ darj bāteñ mahfūz rakhte haiñ, kyonki yih jald hī pūrī ho jāeñgī.

Sāt Jamātoñ ko Salām

⁴ Yih ḳhat Yūhannā kī taraf se sūbā Āsiyā kī sāt jamātoñ ke lie hai.

Ap ko Allāh kī taraf se fazl aur salāmatī hāsīl rahe, us kī taraf se jo hai, jo thā aur jo āne wālā hai, un sāt rūhoñ kī taraf se jo us ke taḳht ke sāmne hotī haiñ, ⁵ aur Īsā Masīh kī taraf se yāñī us se jo in bātoñ kā wafādār gawāh, murdoñ meñ se pahlā jī uṭhne wālā aur duniyā ke bādshāhoñ kā sardār hai.

Us kī tamjīd ho jo hameñ pyār kartā hai, jis ne apne ḳhūn se hameñ hamāre gunāhoñ se ḳhalāsī baḳhshī hai ⁶ aur jis ne hameñ shāhī iḳhtiyār de kar apne Ḳhudā aur Bāp ke imām banā diyā hai. Use azal se abad tak jalāl aur qudrat hāsīl rahe! Āmīn.

⁷ Dekheñ, wuh bādaloñ ke sāth ā rahā hai. Har ek use dekhegā, wuh bhī jinhoñ ne use chhedā thā. Aur duniyā kī tamām qaumeñ use dekh kar āh-o-zārī kareñgī. Hāñ, aisā hī ho! Āmīn.

⁸ Rab Ḳhudā farmātā hai, “Maiñ Awwal aur Āḳhir hūñ, wuh jo hai, jo thā aur jo āne wālā hai, yāñī Qādir-e-mutlaq Ḳhudā.”

Masīh kī Royā

⁹ Maiñ Yūhannā āp kā bhāī aur sharīk-e-hāl hūñ. Mujh par bhī āp kī tarah zulm kiyā jā rahā hai. Maiñ āp ke sāth Allāh kī bādshāhī meñ sharīk hūñ aur Īsā meñ āp ke sāth sābitqadam rahtā hūñ. Mujhe Allāh kā kalām sunāne aur Īsā ke bāre meñ gawāhī dene kī wajah se is jazīre meñ jo Patmus kahlātā hai chhoṛ diyā gayā. ¹⁰ Rab ke din yāñī Itwār ko maiñ Rūhul-quds kī girift meñ ā gayā aur maiñ ne apne pīchhe turam kī-sī ek ūñchī āwāz sunī. ¹¹ Us ne kahā, “Jo kuchh tū dekh rahā hai use ek kitāb meñ likh kar

un sāt jamātoñ ko bhej denā jo Ifisus, Smurnā, Pīrgamun, Thuātīrā, Sardīs, Filadīlfiyā aur Laudīkiyā meñ haiñ.”

¹² Maiñ ne bolne wāle ko dekhne ke lie apne pīchhe nazar ḍālī to sone ke sāt shamādān dekhe. ¹³ In shamādānoñ ke darmiyān koī kharā thā jo Ibn-e-Ādam kī mānind thā. Us ne pānwoñ tak kā lambā choḡhā pahan rakhā thā aur sīne par sone kā sīnāband bāndhā huā thā. ¹⁴ Us kā sar aur bāl ūn yā barf jaise safed the aur us kī ānkheñ āg ke shole kī mānind thīñ. ¹⁵ Us ke pānw bhaṭṭe meñ damakte pītal kī mānind the aur us kī āwāz ābshār ke shor jaisī thī. ¹⁶ Apne dahne hāth meñ us ne sāt sitāre thām rakhe the aur us ke muñh se ek tez aur dodhārī talwār nikal rahī thī. Us kā chehrā pūre zor se chamakne wāle sūraj kī tarah chamak rahā thā. ¹⁷ Use dekhthe hī maiñ us ke pānwoñ meñ gir gayā. Maiñ murdā-sā thā. Phir us ne apnā dahnā hāth mujh par rakh kar kahā, “Mat ḍar. Maiñ Awwal aur Ākhir hūñ. ¹⁸ Maiñ wuh hūñ jo zindā hai. Maiñ to mar gayā thā lekin ab dekh, maiñ abad tak zindā hūñ. Aur Maut aur Pātāl kī kunjīyāñ mere hāth meñ haiñ. ¹⁹ Chunāñche jo kuchh tū ne dekhā hai, jo abhī hai aur jo āindā hogā use likh de. ²⁰ Mere dahne hāth meñ sāt sitāroñ aur sāt shamādānoñ kā poshīdā matlab yih hai: Yih sāt sitāre Āsiyā kī sāt jamātoñ ke farishte haiñ, aur yih sāt shamādān yih sāt jamāteñ haiñ.

2

Ifisus ke lie Paiḡhām

¹ Ifisus meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā: Yih us kā farmān hai jo apne dahne hāth meñ sāt sitāre thāme rakhtā aur sone ke sāt shamādānoñ ke darmiyān chaltā phirtā hai. ² Maiñ tere kāmoñ ko jāntā hūñ, terī saḡht mehnat aur terī sābitqadmī ko. Maiñ jāntā hūñ ki tū bure logoñ ko bardāsht nahīñ kar saktā, ki tū ne un kī paṛtāl kī hai jo rasūl hone kā dāwā karte haiñ, hālāñki wuh rasūl nahīñ haiñ. Tujhe to patā chal gayā hai ki wuh jhūṭe the. ³ Tū mere nām kī kḡhātīr sābitqadam rahā aur bardāsht karte karte thakā nahīñ. ⁴ Lekin mujhe tujh se yih shikāyat hai, tū mujhe us tarah pyār nahīñ kartā jis tarah pahle kartā thā. ⁵ Ab ḡhayāl kar ki tū kahāñ se gir gayā hai. Taubā karke wuh kuchh kar jo tū pahle kartā thā, warnā maiñ ā kar tere shamādān ko us kī jagah se haṭā dūngā. ⁶ Lekin yih bāt tere haq meñ hai, tū merī tarah Nikuliyōñ ke kāmoñ se nafrat kartā hai.

⁷ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ghālib āegā use main zindagī ke darakht kā phal khāne ko dūngā, us darakht kā phal jo Allāh ke firdaus meñ hai.

Smurnā ke lie Paighām

⁸ Smurnā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā: Yih us kā farmān hai jo Awwal aur Ākhir hai, jo mar gayā thā aur dubārā zindā huā. ⁹ Main terī musibat aur ghurbat ko jāntā hūñ. Lekin haqīqat meñ tū daulatmand hai. Main un logoñ ke buhtān se wāqif hūñ jo kahte haiñ ki wuh Yahūdī haiñ hālāñki haiñ nahīñ. Asal meñ wuh Iblīs kī jamāt haiñ. ¹⁰ Jo kuchh tujhe jhelnā paṛegā us se mat ḍarnā. Dekh, Iblīs tujhe āzmāne ke lie tum meñ se bāz ko jel meñ ḍāl degā, aur das din tak tujhe izā pahuñchāi jāegī. Maut tak wafādār rah to main tujhe zindagī kā tāj dūngā.

¹¹ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ghālib āegā use dūsri maut se nuqsān nahīñ pahuñchegā.

Pirgamun ke lie Paighām

¹² Pirgamun meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jis ke pās dodhārī tez talwār hai. ¹³ Main jāntā hūñ ki tū kahāñ rahtā hai, wahāñ jahāñ Iblīs kā taḥt hai. Tāham tū mere nām kā wafādār rahā hai. Tū ne un dinoñ meñ bhī mujh par imān rakhne kā inkār na kiyā jab merā wafādār gawāh Antipās tumhāre pās shahīd huā, wahāñ jahāñ Iblīs bastā hai. ¹⁴ Lekin mujhe tujh se kāi bātoñ kī shikāyat hai. Tere pās aise log haiñ jo Bilām kī tālīm kī pairawī karte haiñ. Kyoñki Bilām ne Balaq ko sikhāyā ki wuh kis tarah Isrāīliyoñ ko gunāh karne par uksā saktā hai yāñi butoñ ko pesh kī gaī qurbāniyāñ khāne aur zinā karne se. ¹⁵ Isī tarah tere pās bhī aise log haiñ, jo Nīkuliyoñ kī tālīm kī pairawī karte haiñ. ¹⁶ Ab taubā kar! Warnā main jald hī tere pās ā kar apne muñh kī talwār se un ke sāth larūngā.

¹⁷ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Jo ghālib āegā use main poshīdā man meñ se dūngā. Main use ek safed patthar bhī dūngā jis par ek nayā nām likhā hogā, aisā nām jo sirf milne wāle ko mālūm hogā.

Thuātīrā ke lie Paighām

¹⁸ Thuātīrā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih Allāh ke Farzand kā farmān hai jis kī ānkheñ āg ke sholoñ aur pānw damakte pital kī mānind haiñ. ¹⁹ Maiñ tere kāmoñ ko jāntā hūñ yāñī terī muhabbat aur imān, terī k̄hidmat aur sābitqadmī, aur yih ki is waqt tū pahle kī nisbat kahīñ zyādā kar rahā hai. ²⁰ Lekin mujhe tujh se yih shikāyat hai, tū us aurat İzabil ko jo apne āp ko nabiya kahtī hai kām karne detā hai, hālāñki yih apñī tālīm se mere k̄hādimoñ ko sahīh rāh se dūr karke unheñ zinā karne aur butoñ ko pesh kī gāi qurbāniyāñ khāne par uksātī hai. ²¹ Maiñ ne use kāfī der se taubā karne kā mauqā diyā hai, lekin wuh is ke lie taiyār nahīñ hai. ²² Chunāñche maiñ use yoñ mārūnga ki wuh bistar par paṛī rahegī. Aur agar wuh jo us ke sāth zinā kar rahe haiñ apñī ḡhalat harkatoñ se taubā na kareñ to maiñ unheñ shadīd musibat meñ phañsāūngā. ²³ Hāñ, maiñ us ke farzandoñ ko mār ḍālūngā. Phir tamām jamāteñ jān leñgī ki maiñ hī zahnoñ aur diloñ ko parakhtā hūñ, aur maiñ hī tum meñ se har ek ko us ke kāmoñ kā badlā dūngā.

²⁴ Lekin Thuātīrā kī jamāt ke aise log bhī haiñ jo is tālīm kī pairawī nahīñ karte, aur jinhoñ ne wuh kuchh nahīñ jānā jise in logoñ ne “Iblīs ke gahre bhed” kā nām diyā hai. Tumheñ maiñ batātā hūñ ki maiñ tum par koī aur bojh nahīñ ḍālūngā. ²⁵ Lekin itnā zarūr karo ki jo kuchh tumhāre pās hai use mere āne tak mazbūtī se thāme rakhnā. ²⁶ Jo ghālib āegā aur āk̄hir tak mere kāmoñ par qāym rahegā use maiñ qaumoñ par ik̄htiyār dūngā. ²⁷ Hāñ, wuh lohe ke shāhī asā se un par hukūmat karegā, unheñ miṭṭī ke bartanoñ kī tarah phoṛ ḍālegā. ²⁸ Yāñī use wuhī ik̄htiyār milegā jo mujhe bhī apne Bāp se milā hai. Aise shaḥs ko maiñ subah kā sitārā bhī dūngā.

²⁹ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

3

Sardīs ke lie Paiḡhām

¹ Sardīs meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo Allāh kī sāt rūhoñ aur sāt sitāroñ ko apne hāth meñ thāme rakhtā hai. Maiñ tere kāmoñ ko jāntā hūñ. Tū zindā to kahlātā hai lekin hai murdā. ² Jāg uṭh. Jo bāqī rah gayā hai aur marne wālā hai use mazbūt kar. Kyoñki maiñ ne tere kām apne K̄hudā kī nazar meñ mukammal nahīñ pāe. ³ Chunāñche jo kuchh tujhe milā hai aur jo tū ne sunā hai use yād rakhnā. Use mahfūz rakh aur taubā kar. Agar tū bedār na ho to maiñ chor kī tarah āūngā aur tujhe mālūm nahīñ hogā ki maiñ kab tujh par ān

paṛūṅgā. ⁴ Lekin Sardīs meñ tere kuchh aise log haiñ jinhoñ ne apne libās ālūdā nahīñ kie. Wuh safed kapre pahne hue mere sāth chaleñ-phireṅge, kyoñki wuh is ke lāyq haiñ. ⁵ Jo ġhālib āegā wuh bhī un kī tarah safed kapre pahne hue phiregā. Maiñ us kā nām kitāb-e-hayāt se nahīñ miṭāūṅgā balki apne Bāp aur us ke farishtoñ ke sāmne iqrār karūṅga ki yih merā hai.

⁶ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Filadilfiyā ke lie Paiḡhām

⁷ Filadilfiyā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo quddūs aur sachchā hai, jis ke hāth meñ Dāūd kī chābī hai. Jo kuchh wuh kholtā hai use koī band nahīñ kar saktā, aur jo kuchh wuh band kar detā hai use koī khol nahīñ saktā. ⁸ Maiñ tere kāmoñ ko jāntā hūñ. Dekh, maiñ ne tere sāmne ek aisā darwāzā khol rakhā hai jise koī band nahīñ kar saktā. Mujhe mālūm hai ki terī tāqat kam hai. Lekin tū ne mere kalām ko mahfūz rakhā hai aur mere nām kā inkār nahīñ kiyā. ⁹ Dekh, jahāñ tak un kā tālluq hai jo Iblīs kī jamāt se haiñ, wuh jo Yahūdī hone kā dāwā karte haiñ hālāñki wuh jhūṭ bolte haiñ, maiñ unheñ tere pās āne dūṅgā, unheñ tere pāñwoñ meñ jhuk kar yih taslīm karne par majbūr karūṅga ki maiñ ne tujhe pyār kiyā hai. ¹⁰ Tū ne merā sābitqadam rahne kā hukm pūrā kiyā, is lie maiñ tujhe āzmāish kī us gharī se bachāe rakhūṅgā jo pūrī duniyā par ā kar us meñ basne wāloñ ko āzmāegī.

¹¹ Maiñ jald ā rahā hūñ. Jo kuchh tere pās hai use mazbūtī se thāme rakhnā tāki koī tujh se terā tāj chhīn na le. ¹² Jo ġhālib āegā use maiñ apne Ḳhudā ke ghar meñ satūn banāūṅgā, aisā satūn jo use kabhī nahīñ chhoṛegā. Maiñ us par apne Ḳhudā kā nām aur apne Ḳhudā ke shahr kā nām likh dūṅgā, us nae Yarūshalam kā nām jo mere Ḳhudā ke hāñ se utarne wālā hai. Hāñ, maiñ us par apnā nayā nām bhī likh dūṅgā.

¹³ Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.

Laudikiyā ke lie Paiḡhām

¹⁴ Laudikiyā meñ maujūd jamāt ke farishte ko yih likh denā:

Yih us kā farmān hai jo Āmīn hai, wuh jo wafādār aur sachchā gawāh aur Allāh kī kāynāt kā mambā hai. ¹⁵ Maiñ tere kāmoñ ko jāntā hūñ. Tū na to sard hai, na garm. Kāsh tū in meñ se ek hotā! ¹⁶ Lekin chūñki tū nīmḡarm hai, na

garm, na sard, is lie main tujhe qai karke apne muñh se nikāl phaiñkūngā. ¹⁷ Tū kahtā hai, “Main amīr hūñ, main ne bahut daulat hāsīl kar lī hai aur mujhe kisī bhī chīz kī zarūrat nahīñ.” Aur tū nahīñ jāntā ki tū asal meñ badbaḳht, qābil-e-rahm, ḡharīb, andhā aur nangā hai. ¹⁸ Main tujhe mashwarā detā hūñ ki mujh se āg meñ ḡhālīs kiyā gayā sonā ḡharīd le. Tab hī tū daulatmand banegā. Aur mujh se safed libās ḡharīd le jis ko pahñane se tere nangepan kī sharm zāhir nahīñ hogī. Is ke alāwā mujh se āñkhoñ meñ lagāne ke lie marham ḡharīd le tāki tū dekh sake. ¹⁹ Jin ko main pyār kartā hūñ un kī main sazā de kar tarbiyat kartā hūñ. Ab sanjīdā ho jā aur taubā kar. ²⁰ Dekh, main darwāze par kharā khaḡkhaḡ rahā hūñ. Agar koī merī āwāz sun kar darwāzā khole to main andar ā kar us ke sāth khānā khāūngā aur wuh mere sāth. ²¹ Jo ḡhālīb āe use main apne sāth apne taḡht par baiḡhne kā haḡ dūngā, bilkul usī tarah jis tarah main ḡhud bhī ḡhālīb ā kar apne Bāp ke sāth us ke taḡht par baiḡh gayā.

²² Jo sun saktā hai wuh sun le ki Rūhul-quds jamātoñ ko kyā kuchh batā rahā hai.”

4

Āsmān par Allāh kī Parastish

¹ Is ke bād main ne dekhā ki āsmān meñ ek darwāzā khulā huā hai aur turam kī-sī āwāz ne jo main ne pahle sunī thī kahā, “Idhar ūpar ā. Phir main tujhe wuh kuchh dikhaūngā jise is ke bād pesh ānā hai.” ² Tab Rūhul-quds ne mujhe fauran apnī girift meñ le liyā. Wahāñ āsmān par ek taḡht thā jis par koī baiḡhā thā. ³ Aur baiḡhne wālā deḡhne meñ yashab aur aḡīq se mutābiqat rakhtā thā. Taḡht ke irdgird qaus-e-quzah thī jo deḡhne meñ zumurrad kī mānind thī. ⁴ Yih taḡht 24 taḡhtoñ se ḡhirā huā thā jin par 24 buzurg baiḡthe the. Buzurgoñ ke libās safed the aur har ek ke sar par sone kā tāj thā. ⁵ Darmiyānī taḡht se bijlī kī chamkeñ, āwāzeñ aur bādāl kī garjeñ nikal rahī thīñ. Aur taḡht ke sāmne sāt mashāleñ jal rahī thīñ. Yih Allāh kī sāt rūh haiñ. ⁶ Taḡht ke sāmne shīshe kā-sā samundar bhī thā jo billaur se mutābiqat rakhtā thā.

Bīch meñ taḡht ke irdgird chār jāndār the jin ke jismon par har jagah āñkheñ hī āñkheñ thīñ, sāmne wāle hisse par bhī aur pīchhe wāle hisse par bhī. ⁷ Pahlā jāndār sherbabar jaisā thā, dūsrā bail jaisā, tīsre kā insān jaisā chehrā thā aur chauthā urḡte hue uḡāb kī mānind thā. ⁸ In chār jāndāroñ meñ se har ek ke chhīh par the aur jism par har jagah

ānkheñ hī ānkheñ thīñ, bāhar bhī aur andar bhī. Din rāt wuh bilānāghā kahte rahte haiñ,

“Quddūs, quddūs, quddūs hai Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā,

jo thā, jo hai aur jo āne wālā hai.”

⁹ Yoñ yih jāndār us kī tamjīd, izzat aur shukr karte haiñ jo taḳht par baiṭhā hai aur abad tak zindā hai. Jab bhī wuh yih karte haiñ ¹⁰ to 24 buzurg taḳht par baiṭhne wāle ke sāmne muñh ke bal ho kar use sijdā karte haiñ jo azal se abad tak zindā hai. Sāth sāth wuh apne sone ke tāj taḳht ke sāmne rakh kar kahte haiñ,

¹¹ “Ai Rab hamāre Ḳhudā,

tū jalāl, izzat aur qudrat ke lāyq hai.

Kyoñki tū ne sab kuchh ḳhalaq kiyā.

Tamām chīzeñ terī hī marzī se thīñ aur paidā huīñ.”

5

Sāt Muhroñ Wālā Tūmār

¹ Phir maiñ ne taḳht par baiṭhne wāle ke dahne hāth meñ ek tūmār dekhā jis par donoñ taraf likhā huā thā aur jis par sāt muhreñ lagī thīñ. ² Aur maiñ ne ek tāqatwar farishtā dekhā jis ne ūñchī āwāz se elān kiyā, “Kaun muhroñ ko toṛ kar tūmār ko kholne ke lāyq hai?” ³ Lekin na āsmān par, na zamīn par aur na zamīn ke nīche koī thā jo tūmār ko khol kar us meñ nazar ḍāl saktā. ⁴ Maiñ ḳhūb ro paṛā, kyoñki koī is lāyq na pāyā gayā ki wuh tūmār ko khol kar us meñ nazar ḍāl saktā. ⁵ Lekin buzurgoñ meñ se ek ne mujh se kahā, “Mat ro. Dekh, Yahūdāh qabile ke Sherbabar aur Dāūd kī Jaṛ ne fatah pāī hai, aur wuhī tūmār kī sāt muhroñ ko khol saktā hai.”

⁶ Phir maiñ ne ek Lelā dekhā jo taḳht ke darmiyān khaṛā thā. Wuh chār jāndāroñ aur buzurgoñ se ghirā huā thā aur yoñ lagtā thā ki use zabah kiyā gayā ho. Us ke sāt sīng aur sāt ānkheñ thīñ. In se murād Allāh kī wuh sāt rūh haiñ jinheñ duniyā kī har jagah bhejā gayā hai. ⁷ Lele ne ā kar taḳht par baiṭhne wāle ke dahne hāth se tūmār ko le liyā. ⁸ Aur lete waqt chār jāndār aur 24 buzurg Lele ke sāmne muñh ke bal gir gae. Har ek ke pās ek sarod aur baḳhūr se bhare sone ke pyāle the. In se murād muḳaddasīn kī duāeñ haiñ. ⁹ Sāth sāth wuh ek nayā gīt gāne lage,

“Tū tūmār ko le kar

us kī muhroñ ko kholne ke lāyq hai.

Kyoñki tujhe zabah kiyā gayā, aur apne ḳhūn se

tū ne logoñ ko har qabile, har ahl-e-zabān, har millat aur

har qaum se

Allāh ke lie ḳharīd liyā hai.

10 Tū ne unheñ shāhī iḡhtiyār de kar hamāre Ḳhudā ke imām banā diyā hai.

Aur wuh duniyā meñ hukūmat kareṅge.”

11 Maiñ ne dubārā dekhā to beshumār farishton kī āwāz sunī. Wuh taḡht, chār jāndāron aur buzurgon ke irdgird khare 12 ūnchī āwāz se kah rahe the,

“Lāyq hai wuh Lelā jo zabah kiyā gayā hai.

Wuh qudrat, daulat, hikmat aur tāqat, izzat, jalāl aur satāish pāne ke lāyq hai.”

13 Phir maiñ ne āsmān par, zamīn par, zamīn ke nīche aur samundar kī har maḡhlūq kī āwāzeñ sunīñ. Hāñ, kāynāt kī sab maḡhlūqāt yih gā rahe the,

“Taḡht par baiṡhne wāle aur Lele kī satāish aur izzat, jalāl aur qudrat azal se abad tak rahe.”

14 Chār jāndāron ne jawāb meñ “Āmīn” kahā, aur buzurgon ne gir kar sijdā kiyā.

6

Muhreñ Toṛī Jātī Haiñ

1 Phir maiñ ne dekhā, Lele ne sāt muhron meñ se pahli muhr ko kholā. Is par maiñ ne chār jāndāron meñ se ek ko jis kī āwāz karakte bādalon kī mānind thī yih kahte hue sunā, “Ā!” 2 Mere deḡhte deḡhte ek safed ghoṛā nazar āyā. Us ke sawār ke hāth meñ kamān thī, aur use ek tāj diyā gayā. Yoñ wuh fāteh kī haisiyat se aur fatah pāne ke lie wahāñ se niklā.

3 Lele ne dūsri muhr kholi to maiñ ne dūsre jāndār ko kahte hue sunā ki “Ā!” 4 Is par ek aur ghoṛā niklā jo āg jaisā surkh thā. Us ke sawār ko duniyā se sulah-salāmātī chhīnanē kā iḡhtiyār diyā gayā tāki log ek dūsre ko qatl karen. Use ek baṛī talwār pakarāi gai.

5 Lele ne tīsri muhr kholi to maiñ ne tīsre jāndār ko kahte hue sunā ki “Ā!” Mere deḡhte deḡhte ek kālā ghoṛā nazar āyā. Us ke sawār ke hāth meñ tarāzū thā. 6 Aur maiñ ne chāron jāndāron meñ se goyā ek āwāz sunī jis ne kahā, “Ek din kī mazdūri ke lie ek kilogrām gandum, aur ek din kī mazdūri ke lie tīn kilogrām jau. Lekin tel aur mai ko nuqsān mat pahuñchānā.”

7 Lele ne chauthi muhr kholi to maiñ ne chauthe jāndār ko kahte sunā ki “Ā!” 8 Mere deḡhte deḡhte ek ghoṛā nazar āyā jis kā rang halkā pilā-sā thā. Us ke sawār kā nām Maut thā, aur Pātāl us ke piche piche chal rahī thī. Unheñ zamīn kā chauthā hissā qatl karne kā iḡhtiyār diyā gayā, ḡhāh talwār, kāl, mohlak wabā yā wahshī jānwaron ke zariye se ho.

⁹ Lele ne pānchwīn muhr kholī to main ne qurbāngāh ke nīche un kī rūh dekhīn jo Allāh ke kalām aur apnī gawāhī qāym rakhne kī wajah se shahīd ho gae the. ¹⁰ Unhoñ ne ūnchī āwāz se chillā kar kahā, “Ai Qādir-e-mutlaq, quddūs aur sachche Rab, kitnī der aur lagegī? Tū kab tak zamīn ke bāshindoñ kī adālat karke hamāre shahīd hone kā intaqām na legā?” ¹¹ Tab un meñ se har ek ko ek safed libās diyā gayā, aur unheñ samjhāyā gayā ki “Mazīd thoṛī der ārām karo, kyoñki pahle tumhāre hamk̄hidmat bhāiyōñ meñ se utnoñ ko shahīd ho jānā hai jitnoñ ke lie yih muqarrar hai.”

¹² Lele ne chhaṭī muhr kholī to main ne ek shadīd zalzalā dekhā. Sūraj bakrī ke bāloñ se bane ṭāṭ kī mānind kālā ho gayā, pūrā chānd khūn jaisā nazar āne lagā ¹³ aur āsmān ke sitāre zamīn par yoñ gir gae jis tarah anjīr ke daraḳht par lage ākhirī anjīr tez hawā ke jhoñkoñ se gir jāte haiñ. ¹⁴ Āsmān tūmār kī tarah jab use lapeṭ kar band kiyā jāta hai pīchhe haṭ gayā. Aur har pahār aur jazīrā apnī apnī jagah se khisak gayā. ¹⁵ Phir zamīn ke bādshāh, shahzāde, jarnail, amīr, asar-o-rasūkh wāle, ghulām aur āzād sab ke sab ghāroñ meñ aur pahārī chaṭānoñ ke darmiyān chhup gae. ¹⁶ Unhoñ ne chillā kar pahāroñ aur chaṭānoñ se minnat kī, “Ham par gir kar hameñ taḳht par baiṭhe hue ke chehre aur Lele ke ghazab se chhupā lo. ¹⁷ Kyoñki un ke ghazab kā azīm dīn ā gayā hai, aur kaun qāym rah saktā hai?”

7

Isrāil ke 1,44,000 Chune Hue Afrād

¹ Is ke bād main ne chār farishtoñ ko zamīn ke chār konoñ par khare dekhā. Wuh zamīn kī chār hawāoñ ko chalne se rok rahe the tāki na zamīn par, na samundar yā kisī daraḳht par koī hawā chale. ² Phir main ne ek aur farishtā mashriq se chaṛhte hue dekhā jis ke pās zindā Khudā kī muhr thī. Us ne ūnchī āwāz se un chār farishtoñ se bāt kī jinheñ zamīn aur samundar ko nuqsān pahuñchāne kā iḳhtiyār diyā gayā thā. Us ne kahā, ³ “Zamīn, samundar yā daraḳhtoñ ko us waqt tak nuqsān mat pahuñchānā jab tak ham apne Khudā ke khādimoñ ke māthoñ par muhr na lagā leñ.” ⁴ Aur main ne sunā ki jin par muhr lagāī gaī thī wuh 1,44,000 afrād the aur wuh Isrāil ke har ek qabīle se the: ⁵ 12,000 Yahūdāh se, 12,000 Rūbin se, 12,000 Jad se, ⁶ 12,000 Āshar se, 12,000 Naftālī se, 12,000 Manassī se, ⁷ 12,000 Shamāun se, 12,000 Lāwī se, 12,000 Ishkār se, ⁸ 12,000 Zabūlun se, 12,000 Yūsuf se aur 12,000 Binyamīn se.

Allāh ke Huzūr Ek Baṛā Hujūm

⁹ Is ke bād main ne ek hujūm dekhā jo itnā barā thā ki use ginā nahīn jā saktā thā. Us meñ har millat, har qabīle, har qaum aur har zabān ke afrād safed libās pahne hue taḥt aur Lele ke sāmne khare the. Un ke hāthoñ meñ khajūr kī ḍāliyān thīn. ¹⁰ Aur wuh ūnchī āwāz se chillā chillā kar kah rahe the, “Najāt taḥt par baiṭhe hue hamāre Ḳhudā aur Lele kī taraf se hai.” ¹¹ Tamām farishte taḥt, buzurgoñ aur chār jāndāroñ ke irdgird khare the. Unhoñ ne taḥt ke sāmne gir kar Allāh ko sijdā kiyā ¹² aur kahā, “Āmīn! Hamāre Ḳhudā kī azal se abad tak satāish, jalāl, hikmat, shukrguzārī, izzat, qudrat aur tāqat hāsīl rahe. Āmīn!”

¹³ Buzurgoñ meñ se ek ne mujh se pūchhā, “Safed libās pahne hue yih log kaun haiñ aur kahān se āe haiñ?”

¹⁴ Maiñ ne jawāb diyā, “Mere āqā, āp hī jānte haiñ.”

Us ne kahā, “Yih wuhī haiñ jo barī īzārasānī se nikal kar āe haiñ. Unhoñ ne apne libās Lele ke ḳhūn meñ dho kar safed kar lie haiñ. ¹⁵ Is lie wuh Allāh ke taḥt ke sāmne khare haiñ aur dīn rāt us ke ghar meñ us kī ḳhidmat karte haiñ. Aur taḥt par baiṭhā huā un ko panāh degā. ¹⁶ Is ke bād na kabhī bhūk unheñ satāegī na pyās. Na dhūp, na kisī aur qism kī taptī garmī unheñ jhulsāegī. ¹⁷ Kyonki jo Lelā taḥt ke darmiyān baiṭhā hai wuh un kī gallābānī karegā aur unheñ zīndagī ke chashmoñ ke pās le jāegā. Aur Allāh un kī ānkhon se tamām ānsū poñchh ḍālegā.”

8

Sātwin Muhr

¹ Jab Lele ne sātwin muhr kholī to āsmān par ḳhāmoshī chhā gaī. Yih ḳhāmoshī taqrīban ādhe ghante tak rahī.

² Phir main ne Allāh ke sāmne khare sāt farishton ko dekhā. Unheñ sāt turam die gae.

³ Ek aur farishtā jis ke pās sone kā baḳhūrdān thā ā kar qurbāngāh ke pās khara ho gayā. Use bahut-sā baḳhūr diyā gayā tāki wuh use muqaddasīn kī duāon ke sāth taḥt ke sāmne kī sone kī qurbāngāh par pesh kare. ⁴ Baḳhūr kā dhuān muqaddasīn kī duāon ke sāth farishte ke hāth se uṭhte uṭhte Allāh ke sāmne pahuñchā. ⁵ Phir farishte ne baḳhūrdān ko liyā aur use qurbāngāh kī āg se bhar kar zamīn par phaink diyā. Tab karaktī aur garajtī āwāzeñ sunāī dīñ, bijlī chamakne lagī aur zalzalā ā gayā.

Turamon kā Asar

⁶ Phir jin sāt farishton ke pās sāt turam the wuh unheñ bajāne ke lie taiyār hue.

⁷ Pahle farishte ne apne turam ko bajā diyā. Is par ole aur ḳhūn ke sāth milāī gaī āg paidā ho kar zamīn par barsāī

gaī. Is se zamīn kā tīsrā hissā, daraḳhton kā tīsrā hissā aur tamām harī ghās bhasm ho gaī.

⁸ Phir dūsre farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par jaltī huī ek baṛī pahārnumā chīz ko samundar meñ phaiṅkā gayā. Samundar kā tīsrā hissā ḳhūn meñ badal gayā, ⁹ samundar meñ maujūd zindā maḳhlūqāt kā tīsrā hissā halāk aur bahrī jahāzon kā tīsrā hissā tabāh ho gayā.

¹⁰ Phir tīsre farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par mashāl kī tarah bhaṛaktā huā ek baṛā sitārā āsmān se dariyāon ke tīsre hisse aur pānī ke chashmon par gir gayā. ¹¹ Is sitāre kā nām Afsantīn thā aur is se pānī kā tīsrā hissā afsantīn jaisā kaṛwā ho gayā. Bahut-se log yih kaṛwā pānī pīne se mar gae.

¹² Phir chauthē farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par sūraj kā tīsrā hissā, chānd kā tīsrā hissā aur sitāron kā tīsrā hissā raushnī se mahrūm ho gayā. Dīn kā tīsrā hissā raushnī se mahrūm huā aur isī tarah rāt kā tīsrā hissā bhī.

¹³ Phir dekhte dekhte main ne ek uqāb ko sunā jis ne mere sar ke ūpar hī bulandiyon par urte hue ūnchī āwāz se pukārā, “Afsos! Afsos! Zamīn ke bāshindoñ par afsos! Kyoñki tīn farishton ke turamon kī āwāzeñ abhī bāqī haiñ.”

9

¹ Phir pānchweñ farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par main ne ek sitārā dekhā jo āsmān se zamīn par gir gayā thā. Is sitāre ko athāh gaṛhe ke rāste kī chābī dī gaī. ² Us ne athāh gaṛhe kā rāstā khol diyā to us se dhuān nikal kar ūpar āyā, yon jaise dhuān kisī baṛe bhaṭte se nikaltā hai. Sūraj aur chānd athāh gaṛhe ke is dhueñ se tārik ho gae. ³ Aur dhueñ meñ se ṭiḍḍiyāñ nikal kar zamīn par utar āñ. Unheñ zamīn ke bichchhuon jaisā iḳhtiyār diyā gayā.

⁴ Unheñ batāyā gayā, “Na zamīn kī ghās, na kisī paude yā daraḳht ko nuqsān pahuñchāo balki sirf un logoñ ko jin ke māthon par Allāh kī muhr nahīn lagī hai.”

⁵ Ṭiḍḍiyon ko in logoñ ko mār dālne kā iḳhtiyār na diyā gayā balki unheñ batāyā gayā ki wuh pānch mahīnon tak in ko aziyat deñ. Aur yih aziyat us taklif kī mānind hai jo tab paidā hotī hai jab bichchhū kisī ko ḍanak mārta hai.

⁶ Un pānch mahīnon ke daurān log maut kī talāsh meñ raheñge, lekin use paeñge nahīn. Wuh mar jāne kī shadīd ārzū kareñge, lekin maut un se bhāg kar dūr rahegī.

⁷ Ṭiḍḍiyon kī shakl-o-sūrat jang ke lie taiyār ghoron kī mānind thī. Un ke saron par sone ke tājon jaisī chīzeñ thīñ aur un ke chehre insānon ke chehron kī mānind the.

⁸ Un ke bāl ḳhawātīn ke bālon kī mānind aur un ke dānt sherbabar ke dānton jaise the. ⁹ Yon lagā jaise un ke sīnon

par lohe ke-se zirābaktar lage hue the, aur un ke paron kī āwāz beshumār rathon aur ghoron ke shor jaisi thi jab wuh mukhālif par jhapat rahe hote hon. ¹⁰ Un ki dum par bichchhu ka-sa danak laga tha aur unhen inhen dumon se logon ko panchn mahinon tak nuqsan pahunchane ka ikhtiyar tha. ¹¹ Un ka badshah athah garhe ka farishta hai jis ka Ibrani nam Abaddon aur Yunani nam Apulliyon (Halaku) hai.

¹² Yon pahlā afsos guzar gayā, lekin is ke bad do mazid afsos hone wale haien.

¹³ Chhatē farishte ne apne turam men phunk mari. Is par main ne ek awaz suni jo Allah ke samne waqe sone ki qurbangah ke char konon par lage sington se ai. ¹⁴ Is awaz ne chhatā turam pakare hue farishte se kaha, “Un char farishton ko khula chhor dena jo bare dariya banam Furat ke pas bandhe hue haien.” ¹⁵ In char farishton ko isi mahine ke isi din ke isi ghante ke lie taiyar kiya gaya tha. Ab inhen khula chhor diya gaya taki wuh insanon ka tisa hissa mar daleen. ¹⁶ Mujhe bataya gaya ki ghoron par sawar fauji bis karot the. ¹⁷ Royā men ghore aur sawar yon nazar ae: sinoon par lage zirābaktar ag jaise surkh, nile aur gandhak jaise pile the. Ghoron ke sar sherbabar ke saron se mutabiqat rakhte the aur un ke munh se ag, dhuan aur gandhak nikalti thi. ¹⁸ Ag, dhuen aur gandhak ki in tin balaon se insanon ka tisa hissa halak hua. ¹⁹ Har ghore ki taqat us ke munh aur dum men thi, kyonki un ki dumen sanp ki manind thin jin ke sar nuqsan pahunchate the.

²⁰ Jo in balaon se halak nahin hue the balki abhi baqi the unhon ne phir bhi apne hathon ke kamon se tauba na ki. Wuh badruhon aur sone, chandi, pitāl, patthar aur lakari ke buton ki puja se baz na ae halanki aisi chizen na to dekh sakti haien, na sunane ya chalne ke qabil hoti haien. ²¹ Wuh qatl-o-gharat, jadugarī, zinakarī aur choriyon se bhi tauba karke baz na ae.

10

Farishta aur Chhotā Tūmār

¹ Phir main ne ek aur taqatwar farishta dekhā. Wuh badal orhe hue asmān se utar raha tha aur us ke sar ke upar qaus-e-quzah thi. Us ka chehra suraj jaisa tha aur us ke panw ag ke satun jaise. ² Us ke hath men ek chhotā tūmār tha jo khula tha. Apne ek panw ko us ne samundar par rakh diya aur dusre ko zamin par. ³ Phir wuh unchi awaz se pukar utha. Aise laga jaise sherbabar garaj raha hai. Is par karak ki sat awazen bolne lagin. ⁴ Un ke bolne

par main un kī bāteñ likhne ko thā ki ek āwāz ne kahā, “Kaṛak kī sāt āwāzoñ kī bātoñ par muhr lagā aur unheñ mat likhnā.”

⁵ Phir us farishte ne jise main ne samundar aur zamīn par khaṛā dekhā apne dahne hāth ko āsmān kī taraf uṭhā kar ⁶ Allāh ke nām kī qasam khāī, us ke nām kī jo azal se abad tak zindā hai aur jis ne āsmānoñ, zamīn aur samundar ko un tamām chīzoñ samet khalaq kiya jo un meñ haiñ. Farishte ne kahā, “Ab der nahīn hogī. ⁷ Jab sātwañ farishtā apne turam meñ phūnk mārne ko hogā tab Allāh kā bhed jo us ne apne nabuwwat karne wāle khādimoñ ko batāyā thā takmīl tak pahuñchegā.”

⁸ Phir jo āwāz āsmān se sunāī dī thī us ne ek bār phir mujh se bāt kī, “Jā, wuh tūmār le lenā jo samundar aur zamīn par khaṛe farishte ke hāth meñ khulā parā hai.”

⁹ Chunānche main ne farishte ke pās jā kar us se guzārish kī ki wuh mujhe chhoṭā tūmār de. Us ne mujh se kahā, “Ise le aur khā le. Yih tere muñh meñ shahd kī tarah mīṭhā lagegā, lekin tere mede meñ kaṛwāhaṭ paidā karegā.”

¹⁰ Main ne chhoṭe tūmār ko farishte ke hāth se le kar use khā liyā. Mere muñh meñ to wuh shahd kī tarah mīṭhā lag rahā thā, lekin mede meñ jā kar us ne kaṛwāhaṭ paidā kar dī. ¹¹ Phir mujhe batāyā gayā, “Lāzim hai ki tū bahut ummatoñ, qaumoñ, zabānoñ aur bādshāhoñ ke bāre meñ mazīd nabuwwat kare.”

11

Do Gawāh

¹ Mujhe gaz kī tarah kā sarkandā diyā gayā aur batāyā gayā, “Jā, Allāh ke ghar aur qurbāngāh kī paimāish kar. Us meñ parastāroñ kī tādād bhī gin. ² Lekin bairūnī sahan ko chhoṛ de. Use mat nāp, kyonki use ghairimāndāroñ ko diyā gayā hai jo muqaddas shahr ko 42 mahīnoñ tak kuchalte raheñge. ³ Aur main apne do gawāhoñ ko ikhtiyār dūngā, aur wuh ṭaṭ oṛh kar 1,260 dinoñ ke daurān nabuwwat kareñge.”

⁴ Yih do gawāh zaitūn ke wuh do daraḳht aur wuh do shamādān haiñ jo duniyā ke āqā ke sāmne khaṛe haiñ.

⁵ Agar koī unheñ nuqsān pahuñchānā chāhe to un ke muñh meñ se āg nikal kar un ke dushmanoñ ko bhasm kar detī hai. Jo bhī unheñ nuqsān pahuñchānā chāhe use is tarah marnā partā hai. ⁶ In gawāhoñ ko āsmān ko band rakhne kā ikhtiyār hai tāki jitnā waqt wuh nabuwwat karen bārish na ho. Unheñ pānī ko khūn meñ badalne aur zamīn ko har qism kī aziyat pahuñchāne kā ikhtiyār bhī hai. Aur wuh jitnī dafā jī chāhe yih kar sakte haiñ.

⁷ Un kī gawāhī kā muqarrarā waqt pūrā hone par athāh gaṛhe meñ se nikalne wālā haiwān un se jang karnā shurū karegā aur un par ghālib ā kar unheñ mār ḍālegā. ⁸ Un kī lāsheñ us baṛe shahr kī saṛak par paṛī raheñgī jis kā alāmatī nām Sadūm aur Misr hai. Wahāñ un kā āqā bhī maslūb huā thā. ⁹ Aur sārhe tīn dinoñ ke daurān har ummat, qabīle, zabān aur qaum ke log in lāshoñ ko ghūr kar dekheñge aur inheñ dafn karne nahīñ deñge. ¹⁰ Zamīn ke bāshinde un kī wajah se masrūr hoñge aur khushī manā kar ek dūsre ko tohfe bhejeñge, kyonki in do nabiyōñ ne zamīn par rahne wāloñ ko kāfi izā pahuñchāi thī. ¹¹ Lekin in sārhe tīn dinoñ ke bād Allāh ne un meñ zindagī kā dam phūnk diyā, aur wuh apne pānwoñ par khaṛe hue. Jo unheñ dekh rahe the wuh saḡht dahshatzadā hue. ¹² Phir unhoñ ne āsmān se ek ūñchī āwāz sunī jis ne un se kahā, “Yahāñ ūpar āo!” Aur un ke dushmanoñ ke deḡhte deḡhte donoñ ek bādāl meñ āsmān par chale gae. ¹³ Usī waqt ek shadīd zalzalā āyā aur shahr kā daswāñ hissā gir kar tabāh ho gayā. 7,000 afrād us kī zad meñ ā kar mar gae. Bache hue logoñ meñ dahshat phail gaī aur wuh āsmān ke Ḳhudā ko jalāl dene lage.

¹⁴ Dūsra afsos guzar gayā, lekin ab tīsrā afsos jald hone wālā hai.

Sātwāñ Turam

¹⁵ Sātweñ farishte ne apne turam meñ phūnk mārī. Is par āsmān par se ūñchī āwāzeñ sunāi deñ jo kah rahī thiñ, “Zamīn kī bādshāhī hamāre āqā aur us ke Masih kī ho gaī hai. Wuhī azal se abad tak hukūmat karegā.” ¹⁶ Aur Allāh ke taḡht ke sāmne baiṭhe 24 buzurgoñ ne gir kar Allāh ko sijdā kiyā ¹⁷ aur kahā, “Ai Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā, ham terā shukr karte haiñ, tū jo hai aur jo thā. Kyonki tū apnī azīm qudrat ko kām meñ lā kar hukūmat karne lagā hai. ¹⁸ Qaumeñ ḡhuse meñ aīñ to terā ḡhazab nāzil huā. Ab murdoñ kī adālat karne aur apne khādimoñ ko ajr dene kā waqt ā gayā hai. Hāñ, tere nabiyōñ, muqaddasīn aur terā khauf mānane wāloñ ko ajr milegā, khāh wuh chhoṭe hoñ yā baṛe. Ab wuh waqt bhī ā gayā hai ki zamīn ko tabāh karne wāloñ ko tabāh kiyā jāe.”

¹⁹ Āsmān par Allāh ke ghar ko kholā gayā aur us meñ us ke ahd kā sandūq nazar āyā. Bijlī chamakne lagī, shor mach gayā, bādāl garajne aur baṛe baṛe ole paṛne lage.

12

Ḳhātūn aur Azhdahā

¹ Phir āsmān par ek azīm nishān zāhir huā, ek khātūn jis kā libās sūraj thā. Us ke pānwōn tale chānd aur sar par bārah sitāroñ kā tāj thā. ² Us kā pānw bhārī thā, aur janm dene ke shadīd dard meñ mubtalā hone kī wajah se wuh chillā rahī thī.

³ Phir āsmān par ek aur nishān nazar āyā, ek baṛā aur āg jaisā surkh azhdahā. Us ke sāt sar aur das siñg the, aur har sar par ek tāj thā. ⁴ Us kī dum ne sitāroñ ke tūse hisse ko āsmān par se utār kar zamīn par phaiñk diyā. Phir azhdahā janm dene wālī khātūn ke sāmne khaṛā huā tāki us bachche ko janm lete hī haṛap kar le. ⁵ Khātūn ke beṭā paidā huā, wuh bachchā jo lohe ke shāhī asā se qaumoñ par hukūmat karegā. Aur khātūn ke is bachche ko chhīn kar Allāh aur us ke taḥt ke sāmne lāyā gayā. ⁶ Khātūn khud registān meñ hijrat karke ek aisī jagah pahuñch gaī jo Allāh ne us ke lie taiyār kar rakhī thī, tāki wahāñ 1,260 din tak us kī parwarish kī jāe.

⁷ Phir āsmān par jang chhiṛ gaī. Mikāel aur us ke farishte azhdahe se laṛe. Azhdahā aur us ke farishte un se laṛte rahe, ⁸ lekin wuh ghālib na ā sake balki āsmān par apne maqām se mahrūm ho gae. ⁹ Baṛe azhdahe ko nikāl diyā gayā, us qadīm azhdahe ko jo Iblīs yā Shaitān kahlātā hai aur jo pūrī duniyā ko gumrah kar detā hai. Use us ke farishtoñ samet zamīn par phaiñkā gayā.

¹⁰ Phir āsmān par ek ūñchī āwāz sunāī dī, “Ab hamāre Khudā kī najāt, qudrat aur bādshāhī ā gaī hai, ab us ke Masīh kā ikhtiyār ā gayā hai. Kyoñki hamāre bhāiyōñ aur bahnoñ par ilzām lagāne wālā jo dīn rāt Allāh ke huzūr un par ilzām lagātā rahtā thā use zamīn par phaiñkā gayā hai. ¹¹ Imāndār Lele ke khūn aur apnī gawāhī sunāne ke zariye hī us par ghālib āe haiñ. Unhoñ ne apnī jān azīz na rakhī balki use dene tak taiyār the. ¹² Chunāñche khushī manāo, ai āsmāno! Khushī manāo, un meñ basne wālo! Lekin zamīn aur samundar par afsos! Kyoñki Iblīs tum par utar āyā hai. Wuh baṛe ghusse meñ hai, kyoñki wuh jāntā hai ki ab us ke pās waqt kam hai.”

¹³ Jab azhdahe ne dekhā ki use zamīn par girā diyā gayā hai to wuh us khātūn ke pīchhe paṛ gayā jis ne bachche ko janm diyā thā. ¹⁴ Lekin khātūn ko baṛe uqāb ke-se do par die gae tāki wuh uṛ kar registān meñ us jagah pahuñche jo us ke lie taiyār kī gaī thī aur jahān wuh sārhe tīn sāl tak azhdahe kī pahuñch se mahfūz rah kar parwarish pāegī. ¹⁵ Is par azhdahe ne apne muñh se pāñī nikāl kar dariyā kī sūrat meñ khātūn ke pīchhe pīchhe bahā diyā tāki use bahā le jāe. ¹⁶ Lekin zamīn ne khātūn kī madad karke apnā

muñh khol diyā aur us dariyā ko nīgal liyā jo azhdahe ne apne muñh se nikāl diyā thā. ¹⁷ Phir azhdahe ko ḳhātūn par ḡhussā āyā, aur wuh us kī bāqī aulād se jang karne ke lie chalā gayā. (Ḳhātūn kī aulād wuh haiñ jo Allāh ke ahkām pūre karke Īsā kī gawāhī ko qāym rakhte haiñ.)
¹⁸ Aur azhdahā samundar ke sāhil par kharā ho gayā.

13

Do Haiwān

¹ Phir maiñ ne dekhā ki samundar meñ se ek haiwān nikal rahā hai. Us ke das sīng aur sāt sar the. Har sīng par ek tāj aur har sar par kufr kā ek nām thā. ² Yih haiwān chīte kī mānind thā. Lekin us ke rīchh ke-se pānw aur sherbabar kā-sā muñh thā. Azhdahe ne is haiwān ko apnī quwwat, apnā taḳht aur baṛā iḳhtiyār de diyā. ³ Lagtā thā ki haiwān ke saroñ meñ se ek par lā'ilāj zaḳhm lagā hai. Lekin is zaḳhm ko shifā dī gai. Pūrī duniyā yih dekh kar hairatzadā huī aur haiwān ke pīchhe lag gai. ⁴ Logoñ ne azhdahe ko sijdā kiyā, kyonki usī ne haiwān ko iḳhtiyār diyā thā. Aur unhoñ ne yih kah kar haiwān ko bhī sijdā kiyā, “Kaun is haiwān kī mānind hai? Kaun is se lar saktā hai?”

⁵ Is haiwān ko baṛī baṛī bāteñ aur kufr bakne kā iḳhtiyār diyā gayā. Aur use yih karne kā iḳhtiyār 42 mahīne ke lie mil gayā. ⁶ Yoñ wuh apnā muñh khol kar Allāh, us ke nām, us kī sukūnatgāh aur āsmān ke bāshindoñ par kufr bakne lagā. ⁷ Use muḳaddasīn se jang karke un par fatah pāne kā iḳhtiyār bhī diyā gayā. Aur use har qabile, har ummat, har zabān aur har qaum par iḳhtiyār diyā gayā. ⁸ Zamīn ke tamām bāshinde is haiwān ko sijdā karenge yāñi wuh sab jin ke nām duniyā kī ibtidā se Lele kī kitāb-e-hayāt meñ darj nahīñ haiñ, us Lele kī kitāb meñ jo zabah kiyā gayā hai.

⁹ Jo sun saktā hai wuh sun le! ¹⁰ Agar kisī ko qaidī bananā hai to wuh qaidī hī banegā. Agar kisī ko talwār kī zad meñ ā kar marnā hai to wuh aise hī maregā. Ab muḳaddasīn ko sābitqadmī aur wafādār imān kī ḳhās zarūrat hai.

¹¹ Phir maiñ ne ek aur haiwān ko dekhā. Wuh zamīn meñ se nikal rahā thā. Us ke lele ke-se do sīng the, lekin us ke bolne kā andāz azhdahe kā-sā thā. ¹² Us ne pahle haiwān kā pūrā iḳhtiyār us kī ḳhātir istemāl karke zamīn aur us ke bāshindoñ ko pahle haiwān ko sijdā karne par uksāyā, yāñi us haiwān ko jis kā lā'ilāj zaḳhm bhar gayā thā. ¹³ Aur us ne baṛe mojiẓānā nishān dikhāe, yahāñ tak ki us ne logoñ ke deḳhte deḳhte āsmān se zamīn par āg nāzil hone dī. ¹⁴ Yoñ use pahle haiwān kī ḳhātir mojiẓānā nishān dikhāne kā iḳhtiyār diyā gayā, aur in ke zariye us ne

zamīn ke bāshindoñ ko sahīh rāh se bahkāyā. Us ne unheñ kahā ki wuh us haiwān kī tāzīm meñ ek mujassamā banā deñ jo talwār se zakhmī hone ke bāwujūd dubārā zindā huā thā. ¹⁵ Phir use pahle haiwān ke mujassame meñ jān ḍālne kā ikhtiyār diyā gayā tāki mujassamā bol sake aur unheñ qatl karwā sake jo use sijdā karne se inkār karte the. ¹⁶ Us ne yih bhī karwāyā ki har ek ke dahne hāth yā māthe par ek kḥās nishān lagāyā jāe, kḥāh wuh chhoṭā ho yā baṛā, amīr ho yā gharīb, āzād ho yā ghulām. ¹⁷ Sirf wuh shaḥs kuchh kḥarīd yā bech saktā thā jis par yih nishān lagā thā. Yih nishān haiwān kā nām yā us ke nām kā nambar thā.

¹⁸ Yahān hikmat kī zarūrat hai. Jo samajhdār hai wuh haiwān ke nambar kā hisāb kare, kyonki yih ek mard kā nambar hai. Us kā nambar 666 hai.

14

Lelā aur Us kī Qaum

¹ Phir maiñ ne dekhā ki Lelā mere sāmne hī Siyyūn ke pahār par khaṛā hai. Us ke sāth 1,44,000 afrād khaṛe the jin ke māthoñ par us kā aur us ke Bāp kā nām likhā thā.

² Aur maiñ ne āsmān se ek aisī āwāz sunī jo kisī baṛe ābshār aur garajte bādaloñ kī ūñchī kaṛak kī mānind thī. Yih us āwāz kī mānind thī jo sarod bajāne wāle apne sāzoñ se nikālte haiñ. ³ Yih 1,44,000 afrād taḥt, chār jāndāroñ aur buzurgoñ ke sāmne khaṛe ek nayā gīt gā rahe the, ek aisā gīt jo sirf wuhī sīkh sake jinheñ Lele ne zamīn se kḥarīd liyā thā. ⁴ Yih wuh mard haiñ jinhoñ ne apne āp ko kḥawātīn ke sāth ālūdā nahīñ kiyā, kyonki wuh kuñwāre haiñ. Jahān bhī Lelā jātā hai wahāñ wuh bhī jāte haiñ. Unheñ bāqī insānoñ meñ se fasal ke pahle phal kī haisiyat se Allāh aur Lele ke lie kḥarīdā gayā hai. ⁵ Un ke muñh se kabhī jhūṭ nahīñ niklā balki wuh be'ilzām haiñ.

Tīn Farishte

⁶ Phir maiñ ne ek aur farishtā dekhā. Wuh mere sar ke ūpar hī hawā meñ uṛ rahā thā. Us ke pās Allāh kī abādī kḥushkhabrī thī tāki wuh use zamīn ke bāshindoñ yāñī har qaum, qabile, ahl-e-zabān aur ummat ko sunāe. ⁷ Us ne ūñchī āwāz se kahā, “Kḥudā kā kḥauf mān kar use jalāl do, kyonki us kī adālat kā waqt ā gayā hai. Use sijdā karo jis ne āsmānoñ, zamīn, samundar aur pāñī ke chashmoñ ko kḥalaq kiyā hai.”

⁸ Ek dūsre farishte ne pahle ke pīchhe pīchhe chalte hue kahā, “Wuh gir gayā hai! Hāñ, azīm Bābal gir gayā hai, jis ne tamām qaumoñ ko apñī harāmkarī aur mastī kī mai pilāi hai.”

⁹ In do farishtoñ ke pīchhe ek tīsrā farishtā chal rahā thā. Us ne ūnchī āwāz se kahā, “Jo bhī haiwān aur us ke mujassame ko sijdā kare aur jise bhī us kā nishān apne māthe yā hāth par mil jāe ¹⁰ wuh Allāh ke ḡhazab kī mai se piegā, aisī mai jo milāwaṭ ke baḡhair hī Allāh ke ḡhazab ke pyāle meñ ḡālī gaī hai. Muqaddas farishtoñ aur Lele ke huzūr use āg aur gandhak kā azāb sahnā paṛegā. ¹¹ Aur in logoñ ko satāne wālī yih āg jaltī rahegī, is kā dhuāñ abad tak chaṛhtā rahegā. Jo haiwān aur us ke mujassame ko sijdā karte haiñ yā jinhoñ ne us ke nām kā nishān liyā hai wuh na din, na rāt ko ārām pāenge.”

¹² Yahān muqaddasīn ko sābitqadam rahne kī zarūrat hai, unheñ jo Allāh ke ahkām pūre karte aur Īsā ke wafādār rahte haiñ.

¹³ Phir maiñ ne āsmān se ek āwāz yih kahtī huī sunī, “Likh, mubāarak haiñ wuh murde jo ab se Ḳhudāwand meñ wafāt pāte haiñ.”

“Jī hān,” Rūh farmātā hai, “Wuh apnī mehnat-mashaqqat se ārām pāenge, kyonki un ke nek kām un ke pīchhe ho kar un ke sāth chaleḡe.”

Zamīn par Fasal kī Kaṭāī

¹⁴ Phir maiñ ne ek safed bādāl dekhā, aur us par koī baiṭhā thā jo Ibn-e-Ādam kī mānind thā. Us ke sar par sone kā tāj aur hāth meñ tez darāntī thī. ¹⁵ Ek aur farishtā Allāh ke ghar se nikal kar ūnchī āwāz se pukār kar us se muḡhātib huā jo bādāl par baiṭhā thā, “Apnī darāntī le kar fasal kī kaṭāī kar! Kyonki fasal kātne kā waqt ā gayā hai aur zamīn par kī fasal pak gaī hai.” ¹⁶ Chunānche bādāl par baiṭhne wāle ne apnī darāntī zamīn par chalāī aur zamīn kī fasal kī kaṭāī huī.

¹⁷ Is ke bād ek aur farishtā Allāh ke us ghar se nikal āyā jo āsmān par hai, aur us ke pās bhī tez darāntī thī.

¹⁸ Phir ek tīsrā farishtā āyā. Use āg par iḡhtiyār thā. Wuh qurbāngāh se āyā aur ūnchī āwāz se pukār kar tez darāntī pakaṛe hue farishte se muḡhātib huā, “Apnī tez darāntī le kar zamīn kī angūr kī bel se angūr ke guchche jamā kar, kyonki us ke angūr pak gae haiñ.” ¹⁹ Farishte ne zamīn par apnī darāntī chalāī, us ke angūr jamā kie aur unheñ Allāh ke ḡhazab ke us baṛe hauz meñ phaiñk diyā jis meñ angūr kā ras nikālā jātā hai. ²⁰ Yih hauz shahr se bāhar wāqe thā. Us meñ paṛe angūroñ ko itnā raundā gayā ki hauz meñ se ḡhūn bah niklā. Ḳhūn kā yih sailāb 300 kilomīṭar dūr tak pahuñch gayā aur wuh itnā zyādā thā ki ghoṛoñ kī lagāmoñ tak pahuñch gayā.

15

Ākhirī Balāon ke Farishte

¹ Phir main ne āsmān par ek aur ilāhī nishān dekhā, jo azīm aur hairatangez thā. Sāt farishte sāt ākhirī balāen apne pās rakh kar khare the. In se Allāh kā ghazab takmīl tak pahuñch gayā.

² Main ne shīshe kā-sā ek samundar bhī dekhā jis meñ āg milāi gāi thī. Is samundar ke pās wuh khare the jo haiwān, us ke mujassame aur us ke nām ke nambar par ghālib ā gae the. Wuh Allāh ke die hue sarod pakare ³ Allāh ke khādīm Mūsā aur Lele kā gīt gā rahe the,

“Ai Rab Qādir-e-mutlaq Khudā,
tere kām kitne azīm aur hairatangez haiñ.
Ai zamānon ke Bādshāh,
terī rāheñ kitnī rāst aur sachchī haiñ.

⁴ Ai Rab, kaun terā khauf nahīn mānegā?
Kaun tere nām ko jalāl nahīn degā?
Kyonki tū hī quddūs hai.

Tamām qaumeñ ā kar tere huzūr sijdā kareñgī,
kyonki tere rāst kām zāhir ho gae haiñ.”

⁵ Is ke bād main ne dekhā ki Allāh ke ghar yānī āsmān par ke sharīat ke khaime ko * khol diyā gayā. ⁶ Allāh ke ghar se wuh sāt farishte nikal āe jin ke pās sāt balāen thīn. Un ke katān ke kapre sāf-suthrī aur chamak rahe the. Yih kapre sinoñ par sone ke kamarband se bandhe hue the. ⁷ Phir chār jāndāron meñ se ek ne in sāt farishton ko sone ke sāt pyāle die. Yih pyāle us Khudā ke ghazab se bhare hue the jo azal se abad tak zindā hai. ⁸ Us waqt Allāh kā ghar us ke jalāl aur qudrat se paidā hone wāle dhueñ se bhar gayā. Aur jab tak sāt farishton kī sāt balāen takmīl tak na pahuñchīn us waqt tak koī bhī Allāh ke ghar meñ dākhlil na ho sakā.

16

Allāh ke Ghazab ke Pyāle

¹ Phir main ne ek unchī āwāz sunī jis ne Allāh ke ghar meñ se sāt farishton se kahā, “Jāo, Allāh ke ghazab se bhare sāt pyālon ko zamīn par unḍel do.”

² Pahle farishte ne jā kar apnā pyālā zamīn par unḍel diyā. Is par un logoñ ke jismoñ par bhadde aur taklīfdeh phore nikal āe jin par haiwān kā nishān thā aur jo us ke mujassame ko sijdā karte the.

³ Dūsre farishte ne apnā pyālā samundar par unḍel diyā. Is par samundar kā pānī lāsh ke-se khūn meñ badal gayā, aur us meñ har zindā maḥlūq mar gāi.

* 15:5 Yānī mulāqāt ke khaime ko.

4 Tisre farishte ne apnā pyālā dariyāon aur pānī ke chashmon par unḍel diyā to un kā pānī ḳhūn ban gayā. 5 Phir main ne pāniyon par muqarrar farishte ko yih kahte sunā, “Tū yih faislā karne meñ rāst hai, tū jo hai aur jo thā, tū jo Quddūs hai. 6 Chūnki unhoñ ne tere muqaddasīn aur nabiyon kī ḳhūnrezī kī hai, is lie tū ne unheñ wuh kuchh de diyā jis ke lāyq wuh haiñ. Tū ne unheñ ḳhūn pilā diyā.” 7 Phir main ne qurbāngāh ko yih jawāb dete sunā, “Hāñ, ai Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā, haqīqatan tere faisle sachche aur rāst haiñ.”

8 Chauthe farishte ne apnā pyālā sūraj par unḍel diyā. Is par sūraj ko logon ko āg se jhulsāne kā iḳhtiyār diyā gayā. 9 Log shadīd tapish se jhulas gae. Aur unhoñ ne Allāh ke nām par kufr bakā jise in balāon par iḳhtiyār thā. Unhoñ ne taubā karne aur use jalāl dene se inkār kiyā.

10 Pānchweñ farishte ne apnā pyālā haiwān ke taḳht par unḍel diyā. Is par us kī bādshāhī meñ andherā chhā gayā. Log aziyat ke māre apnī zabāneñ kātṭe rahe. 11 Unhoñ ne apnī taklīfon aur phoron kī wajah se āsmān par kufr bakā aur apne kāmon se inkār na kiyā.

12 Chhaṭe farishte ne apnā pyālā baṛe dariyā Furāt par unḍel diyā. Is par us kā pānī sūkh gayā tāki mashriq ke bādshāhon ke lie rāstā taiyār ho jāe. 13 Phir main ne tīn badrūheñ dekhīñ jo meñḍakon kī mānind thīñ. Wuh azhdahe ke muñh, haiwān ke muñh aur jhūṭe nabī ke muñh meñ se nikal āīñ. 14 Yih meñḍak shayātīn kī rūh haiñ jo mojize dikhātī haiñ aur nikal kar pūrī duniyā ke bādshāhon ke pās jātī haiñ tāki unheñ Allāh Qādir-e-mutlaq ke azīm dīn par jang ke lie ikaṭṭhā karen.

15 “Dekho, main chor kī tarah āūngā. Mubārak hai wuh jo jāgtā rahtā aur apne kapṛe pahne hue rahtā hai tāki use nangī hālat meñ chalnā na paṛe aur log us kī sharmgāh na dekheñ.”

16 Phir unhoñ ne bādshāhon ko us jagah par ikaṭṭhā kiyā jis kā nām Ibrānī zabān meñ harmajiddon hai.

17 Sātweñ farishte ne apnā pyālā hawā meñ unḍel diyā. Is par Allāh ke ghar meñ taḳht kī taraf se ek ūnchī āwāz sunāī dī jis ne kahā, “Ab kām takmīl tak pahuñch gayā hai!” 18 Bijliyan chamakne lagīñ, shor mach gayā, bādal garajne lage aur ek shadīd zalzalā āyā. Is qism kā zalzalā zamīn par insān kī taḳhliq se le kar āj tak nahīñ āyā, itnā saḳht zalzalā ki 19 azīm shahr tīn hisson meñ baṭ gayā aur qaumon ke shahr tabāh ho gae. Allāh ne azīm Bābal ko yād karke use apne saḳht ḡhazab kī mai se bharā pyālā pilā diyā. 20 Tamām jazīre ḡhāyb ho gae aur pahār kahīñ

nazar na āe. ²¹ Logoñ par āsmān se man man bhar ke baṛe baṛe ole gir gae. Aur logoñ ne oloñ kī balā kī wajah se Allāh par kufr bakā, kyonki yih balā nihāyat saḡht thī.

17

Mashhūr Kasbī

¹ Phir sāt pyāle apne pās rakhne wāle in sāt farishton meñ se ek mere pās āyā. Us ne kahā, “Ā, main tujhe us baṛī kasbī kī sazā dikhā dūñ jo gahre pāñī ke pās baiṭhī hai.

² Zamīn ke bādshāhoñ ne us ke sāth zinā kiyā. Hāñ, us kī zinākārī kī mai se zamīn ke bāshinde mast ho gae.”

³ Phir farishtā mujhe Rūh meñ ek registān meñ le gayā. Wahāñ main ne ek aurat ko dekhā. Wuh ek qirmizī rang ke haiwān par sawār thī jis ke pūre jism par kufr ke nām likhe the aur jis ke sāt sar aur das sīng the. ⁴ Yih aurat arghawāñī aur qirmizī rang ke kapṛe pahne aur sone, beshqīmat jawāhar aur motiyon se saḡī huī thī. Us ke hāth meñ sone kā ek pyālā thā jo ghinaunī chīzoñ aur us kī zinākārī kī gandagī se bharā huā thā. ⁵ Us ke mātḥe par yih nām likhā thā, jo ek bhed hai, “Azīm Bābal, kasbiyon aur zamīn kī ghinaunī chīzoñ kī māñ.” ⁶ Aur main ne dekhā ki yih aurat un muqaddasīn ke ḡhūn se mast ho gaī thī jinhoñ ne Īsā kī gawāhī dī thī.

Use dekh kar main nihāyat hairān huā. ⁷ Farishte ne mujh se pūchhā, “Tū kyon hairān hai? Main tujh par aurat aur us haiwān kā bhed khol dūngā jis par aurat sawār hai aur jis ke sāt sar aur das sīng haiñ. ⁸ Jis haiwān ko tū ne dekhā wuh pahle thā, is waqt nahīñ hai aur dubārā athāh gaṛhe meñ se nikal kar halākat kī taraf baṛhegā. Zamīn ke jin bāshindoñ ke nām duniyā kī takhlīq se hī kitāb-e-hayāt meñ darj nahīñ haiñ wuh haiwān ko dekh kar hairatzadā ho jāenge. Kyonki wuh pahle thā, is waqt nahīñ hai lekin dubārā āegā.

⁹ Yahāñ samajhdār zahan kī zarūrat hai. Sāt saron se murād sāt pahār haiñ jin par yih aurat baiṭhī hai. Yih sāt bādshāhoñ kī numāindaḡī bhī karte haiñ. ¹⁰ In meñ se pāñch gir gae haiñ, chhaṭā maujūd hai aur sātwañ abhī āne wālā hai. Lekin jab wuh āegā to use thoṛī der ke lie rahnā hai. ¹¹ Jo haiwān pahle thā aur is waqt nahīñ hai wuh āṭhwāñ bādshāh hai, go wuh sāt bādshāhoñ meñ se bhī ek hai. Wuh halākat kī taraf baṛh rahā hai.

¹² Jo das sīng tū ne dekhe wuh das bādshāh haiñ jinheñ abhī koī bādshāhī nahīñ milī. Lekin unheñ ghanṭe-bhar ke lie haiwān ke sāth bādshāh kā iḡhtiyār milegā. ¹³ Yih ek hī soch rakh kar apñī tāqat aur iḡhtiyār haiwān ko de

deṅge aur Lele se jang kareṅge, ¹⁴ lekin Lelā apne bulāe gae, chune hue aur wafādār pairokāroṅ ke sāth un par ḡhālib āegā, kyoṅki wuh rabboṅ kā Rab aur bādshāhoṅ kā Bādshāh hai.”

¹⁵ Phir farishte ne mujh se kahā, “Jis pānī ke pās tū ne kasbī ko baiṭhī dekhā wuh ummateṅ, hujūm, qaumeṅ aur zabāneṅ hai. ¹⁶ Jo haiwān aur das sīng tū ne dekhe wuh kasbī se nafrat kareṅge. Wuh use wīrān karke nangā chhoṛ deṅge aur us kā gosht khā kar use bhasm kareṅge. ¹⁷ Kyoṅki Allāh ne un ke diloṅ meṅ yih ḡāl diyā hai ki wuh us kā maqsad pūrā kareṅ aur us waqt tak hukūmat karne kā apnā iḡhtiyār haiwān ke sapurd kar deṅ jab tak Allāh ke farmān takmīl tak na pahuṅch jāeṅ.

¹⁸ Jis aurat ko tū ne dekhā wuh wuhī baṛā shahr hai jo zamīn ke bādshāhoṅ par hukūmat kartā hai.”

18

Bābal Shahr kī Shikast

¹ Is ke bād maiṅ ne ek aur farishta dekhā jo āsmān par se utar rahā thā. Use bahut iḡhtiyār hāsīl thā aur zamīn us ke jalāl se raushan ho gaī. ² Us ne ūnchī āwāz se pukār kar kahā, “Wuh gir gaī hai! Hāṅ, azīm kasbī Bābal gir gaī hai! Ab wuh shayātīn kā ghar aur har badrūh kā baserā ban gaī hai, har nāpāk aur ghinaune parinde kā baserā. ³ Kyoṅki tamām qaumoṅ ne us kī harāmkarī aur mastī kī mai pī lī hai. Zamīn ke bādshāhoṅ ne us ke sāth zinā kiyā aur zamīn ke saudāgar us kī belagām aiyāshī se amīr ho gae haiṅ.” ⁴ Phir maiṅ ne ek aur āwāz sunī. Us ne āsmān kī taraf se kahā,

“Aī merī qaum, us meṅ se nikal ā,
tāki tum us ke gunāhoṅ meṅ sharīk na ho jāo
aur us kī balāeṅ tum par na aeṅ. ⁵ Kyoṅki us ke gunāh
āsmān tak pahuṅch gae haiṅ,
aur Allāh un kī badiyoṅ ko yād kartā hai.

⁶ Us ke sāth wuhī sulūk karo
jo us ne tumhāre sāth kiyā hai.

Jo kuchh us ne kiyā hai
us kā dugnā badlā use denā.

Jo sharāb us ne dūsroṅ ko pilāne ke lie taiyār kī hai
us kā dugnā badlā use de denā.

⁷ Use utnī hī aziyat aur ḡham pahuṅchā do
jitnā us ne apne āp ko shāndār banāyā aur aiyāshī kī.

Kyoṅki apne dil meṅ wuh kahtī hai,
‘Maiṅ yahān apne taḡht par rānī hūṅ.

Na maiṅ bewā hūṅ, na maiṅ kabhī mātam karūṅgī.’

⁸ Is wajah se ek dīn yih balāeṅ yānī maut, mātam aur kāl

us par ān paṛeṅgī.

Wuh bhasm ho jāegī,

kyoṅki us kī adālat karne wālā Rab Ḳhudā qawī hai.”

⁹ Aur zamīn ke jin bādshāhoṅ ne us ke sāth zinā aur aiyāshī kī wuh us ke jalne kā dhuān dekh kar ro paṛeṅge aur āh-o-zārī kareṅge. ¹⁰ Wuh us kī aziyat ko dekh kar ḵhauf khāeṅge aur dūr dūr khāṛe ho kar kaheṅge, “Afsos! Tujh par afsos, ai azīm aur tāqatwar shahr Bābal! Ek hī ghaṅṅe ke andar andar Allāh kī adālat tujh par ā gaī hai.”

¹¹ Zamīn ke saudāgar bhī use dekh kar ro paṛeṅge aur āh-o-zārī kareṅge, kyoṅki koī nahīn rahā hogā jo un kā māl ḵharīde: ¹² un kā sonā, chāndī, beshqīmat jawāhar, motī, bārīk katān, arghawānī aur qirmizī rang kā kaprā, resham, har qism kī ḵhushbūdār lakaṛī, hāthīdānt kī har chīz aur qīmtī lakaṛī, pītal, lohe aur sang-e-marmar kī har chīz, ¹³ dārchīnī, masālā, agarbattī, mur, baḵhūr, mai, zaitūn kā tel, behtarīn maidā, gandum, gāy-bail, bheṛeṅ, ghoṛe, rath aur ḡhulām yānī insān. ¹⁴ Saudāgar us se kaheṅge, “Jo phal tū chāhtī thī wuh tujh se dūr ho gayā hai. Terī tamām daulat aur shān-o-shaukat ḡhāyb ho gaī hai aur āindā kabhī bhī tere pās pāī nahīn jāegī.” ¹⁵ Jo saudāgar use yih chīzeṅ faroḵht karne se daulatmand hue wuh us kī aziyat dekh kar ḵhauf ke māre dūr dūr khāṛe ho jāeṅge. Wuh ro ro kar mātām kareṅge ¹⁶ aur kaheṅge, “Hāy! Tujh par afsos, ai azīm shahr, ai ḵhātūn jo pahle bārīk katān, arghawānī aur qirmizī rang ke kapṛe pahne phirtī thī aur jo sone, qīmtī jawāhar aur motiyōṅ se saḵī huī thī. ¹⁷ Ek hī ghaṅṅe ke andar andar sārī daulat tabāh ho gaī hai!”

Har bahrī jahāz kā kaptān, har samundarī musāfir, har mallāh aur wuh tamām log jo samundar par safr karne se apnī rozī kamāte haiṅ wuh sab dūr dūr khāṛe ho jāeṅge. ¹⁸ Us ke jalne kā dhuān dekh kar wuh kaheṅge, “Kyā kabhī koī itnā azīm shahr thā?” ¹⁹ Wuh apne saroṅ par ḵhāk ḍāl leṅge aur chillā chillā kar roeṅge aur āh-o-zārī kareṅge. Wuh kaheṅge, “Hāy! Tujh par afsos, ai azīm shahr, jis kī daulat se tamām bahrī jahāzoṅ ke mālik amīr hue. Ek hī ghaṅṅe ke andar andar wuh wīrān ho gayā hai.”

²⁰ Ai āsmān, use dekh kar ḵhushī manā!

Ai muḡaddaso, rasūlo aur nabiyo, ḵhushī manāo!

Kyoṅki Allāh ne tumhārī ḵhātīr us kī adālat kī hai.

²¹ Phir ek tāqatwar farishte ne baṛī chakkī ke pāt kī mānind ek baṛe patthar ko uṭhā kar samundar meṅ phaiṅk diyā. Us ne kahā, “Azīm shahr Bābal ko itnī hī zabardastī se paṭak diyā jāegā. Bād meṅ use kahīn nahīn pāyā jāegā.

²² Ab se na mausiḡāroṅ kī āwāzeṅ tujh meṅ kabhī sunāī

deṅgī, na sarod, bānsrī yā turam bajāne wāloṅ kī. Ab se kisī bhī kām kā kārīgar tujh meṅ pāyā nahīn jāegā. Hān, chakkī kī āwāz hameshā ke lie band ho jāegī. ²³ Ab se charāgh tujhe raushan nahīn karegā, dulhan-dūlhe kī āwāz tujh meṅ sunāi nahīn degī. Hāy, tere saudāgar duniyā ke baṛe baṛe afsar the, aur terī jādūgarī se tamām qaumoṅ ko bahkāyā gayā.”

²⁴ Hān, Bābal meṅ nabiyōṅ, muqaddasīn aur un tamām logoṅ kā khūn pāyā gayā hai jo zamīn par shahīd ho gae haiṅ.

19

¹ Is ke bād maiṅ ne āsmān par ek baṛe hujūm kī-sī āwāz sunī jis ne kahā, “Allāh kī tamjīd ho! Najāt, jalāl aur qudrat hamāre Ḳhudā ko hāsil hai. ² Kyoṅki us kī adālateṅ sachchī aur rāst haiṅ. Us ne us baṛī kasbī ko mujrim ṭhahrāyā hai jis ne zamīn ko apnī zinākārī se bigāṛ diyā. Us ne us se apne khādimoṅ kī qatl-o-ghārat kā badlā le liyā hai.” ³ Aur wuh dubārā bol uṭhe, “Allāh kī tamjīd ho! Is shahr kā dhuān abad tak chaṛhtā rahtā hai.” ⁴ Chaubīs buzurgoṅ aur chār jāndāroṅ ne gir kar taḳht par baiṭhe Allāh ko sijdā kiyā. Unhoṅ ne kahā, “Āmīn, Allāh kī tamjīd ho.”

Lele kī Ziyāfat

⁵ Phir taḳht kī taraf se ek āwāz sunāi dī. Us ne kahā, “Ai us ke tamām khādimo, hamāre Ḳhudā kī tamjīd karo. Ai us kā khauf mānane wālo, khāh baṛe ho yā chhoṭe us kī satāish karo.” ⁶ Phir maiṅ ne ek baṛe hujūm kī-sī āwāz sunī, jo baṛī ābshār ke shor aur garajte bādaloṅ kī kaṛak kī mānind thī. In logoṅ ne kahā, “Allāh kī tamjīd ho! Kyoṅki hamārā Rab Qādir-e-mutlaq Ḳhudā taḳhtnashīn ho gayā hai. ⁷ Āo, ham masrūr hoṅ, khushī manāeṅ aur use jalāl deṅ, kyoṅki Lele kī shādī kā waqt ā gayā hai. Us kī dulhan ne apne āp ko taiyār kar liyā hai, ⁸ aur use pahnane ke lie bārik katān kā chamaktā aur pāk-sāf libās de diyā gayā.” (Bārik katān se murād muqaddasīn ke rāst kām haiṅ.)

⁹ Phir farishte ne mujh se kahā, “Likh, mubāarak haiṅ wuh jinheṅ Lele kī shādī kī ziyāfat ke lie dāwat mil gāi hai.” Us ne mazīd kahā, “Yih Allāh ke sachche alfāz haiṅ.”

¹⁰ Is par maiṅ use sijdā karne ke lie us ke pānwoṅ meṅ gir gayā. Lekin us ne mujh se kahā, “Aisā mat kar! Maiṅ bhī terā aur tere un bhāiyōṅ kā hamkhidmat hūn jo Īsā kī gawāhī dene par qāym haiṅ. Sirf Allāh ko sijdā kar. Kyoṅki jo Īsā ke bāre meṅ gawāhī detā hai wuh yih nabuwwat kī rūh meṅ kartā hai.”

Safed Ghore kā Sawār

¹¹ Phir main ne āsmān ko khulā dekhā. Ek safed ghoṛā nazar āyā jis ke sawār kā nām “Wafādār aur sachchā” hai, kyonki wuh insāf se adālat aur jang kartā hai. ¹² Us kī ānkheñ bharakte shole kī mānind haiñ aur us ke sar par bahut-se tāj haiñ. Us par ek nām likhā hai jise sirf wuhī jāntā hai, koī aur use nahīñ jāntā. ¹³ Wuh ek libās se mulabbas thā jise khūn meñ ḍuboyā gayā thā. Us kā nām “Allāh kā Kalām” hai. ¹⁴ Āsmān kī faujeñ us ke pīchhe pīchhe chal rahī thiñ. Sab safed ghoṛoñ par sawār the aur bārīk katān ke chamakte aur pāk-sāf kapre pahne hue the. ¹⁵ Us ke muñh se ek tez talwār nikaltī hai jis se wuh qaumoñ ko mār degā. Wuh lohe ke shāhī asā se un par hukūmat karegā. Hāñ, wuh angūr kā ras nikālne ke hauz meñ unheñ kuchal ḍālegā. Yih hauz kyā hai? Allāh Qādir-e-mutlaq kā saḡht ḡhazab. ¹⁶ Us ke libās aur rān par yih nām likhā hai, “Bādshāhoñ kā Bādshāh aur rabboñ kā Rab.”

¹⁷ Phir main ne ek farishtā sūraj par khaṛā dekhā. Us ne ūñchī āwāz se pukār kar un tamām parindoñ se jo mere sar par mandlā rahe the kahā, “Āo, Allāh kī baṛī ziyāfat ke lie jamā ho jāo. ¹⁸ Phir tum bādshāhoñ, jarnailoñ, baṛe baṛe afsaroñ, ghoṛoñ aur un ke sawāroñ kā gosht khāoge, hāñ tamām logoñ kā gosht, khāh āzād hoñ yā ḡhulām, chhoṭe hoñ yā baṛe.”

¹⁹ Phir main ne haiwān aur bādshāhoñ ko un kī faujon samet dekhā. Wuh ghoṛe par “Allāh kā Kalām” nāmī sawār aur us kī fauj se jang karne ke lie jamā hue the. ²⁰ Lekin haiwān ko giriftār kiyā gayā. Us ke sāth us jhūṭe nabī ko bhī giriftār kiyā gayā jis ne haiwān kī khātir mojižānā nishān dikhāe the. In mojižoñ ke wasīle se us ne un ko fareb diyā thā jinheñ haiwān kā nishān mil gayā thā aur jo us ke mujassame ko sijdā karte the. Donoñ ko jaltī huī gandhak kī sholāḡhez jhīl meñ phaiñkā gayā. ²¹ Bāqī logoñ ko us talwār se mār ḍālā gayā jo ghoṛe par sawār ke muñh se nikaltī thī. Aur tamām parinde lāshoñ kā gosht khā kar ser ho gae.

20

Hazār Sāl kā Daur

¹ Phir main ne ek farishtā dekhā jo āsmān se utar rahā thā. Us ke hāth meñ athāh gaṛhe kī chābī aur ek bhārī zanjīr thī. ² Us ne azhdahe yānī qadīm sānp ko jo Shaitān yā Iblīs kahlātā hai pakaṛ kar hazār sāl ke lie bāndh liyā. ³ Us ne use athāh gaṛhe meñ phaiñk kar tālā lagā diyā aur us par muhr lagā dī tāki wuh hazār sāl tak qaumoñ ko gumrāh

na kar sake. Us ke bād zarūrī hai ki use thoṛī der ke lie āzād kar diyā jāe.

⁴ Phir main ne taḥt dekhe jin par wuh baiṭhe the jinheñ adālat karne kā iḥtiyār diyā gayā thā. Aur main ne un kī rūh dekhīñ jinheñ Īsā ke bāre meñ gawāhī dene aur jin kā Allāh kā kalām pesh karne kī wajah se sar qalam kiyā gayā thā. Unhoñ ne haiwān yā us ke mujassame ko sijdā nahīñ kiyā thā, na us kā nishān apne māthoñ yā hāthoñ par lagwāyā thā. Ab yih log zindā hue aur hazār sāl tak Masih ke sāth hukūmat karte rahe. ⁵ (Bāqī murde hazār sāl ke iḥtitām par hī zindā hue.) Yih pahlī qiyāmat hai. ⁶ Mubārak aur muqaddas haiñ wuh jo is pahlī qiyāmat meñ sharīk haiñ. In par dūsri maut kā koī iḥtiyār nahīñ hai balki yih Allāh aur Masih ke imām ho kar hazār sāl tak us ke sāth hukūmat karenge.

Iblīs kī Shikast

⁷ Hazār sāl guzar jāne ke bād Iblīs ko us kī qaid se āzād kar diyā jāegā. ⁸ Tab wuh nikal kar zamīn ke chāroñ konoñ meñ maujūd qaumoñ banām Jūj aur Mājūj ko bahkāegā aur unheñ jang karne ke lie jamā karegā. Larne wāloñ kī tādād sāhil par kī ret ke zarroñ jaisī beshumār hogī. ⁹ Unhoñ ne zamīn par phail kar muqaddasīn kī lashkargāh ko gher liyā, yānī us shahr ko jise Allāh pyār kartā hai. Lekin āg ne āsmān se nāzil ho kar unheñ harāp kar liyā. ¹⁰ Aur Iblīs ko jis ne un ko fareb diyā thā jaltī huī gandhak kī jhīl meñ phaiñkā gayā, wahāñ jahān haiwān aur jhūṭe nabī ko pahle phaiñkā gayā thā. Us jagah par unheñ din rāt balki abad tak azāb sahnā paṛegā.

Ākhirī Adālat

¹¹ Phir main ne ek baṛā safed taḥt dekhā aur use jo us par baiṭhā hai. Āsmān-o-zamīn us ke huzūr se bhāg kar ḡhāyb ho gae. ¹² Aur main ne tamām murdoñ ko taḥt ke sāmne khare dekhā, ḡhāh wuh chhoṭe the yā baṛe. Kitābeñ kholī gaīñ. Phir ek aur kitāb ko khol diyā gayā jo kitāb-e-hayāt thī. Murdoñ kā us ke mutābiq faislā kiyā gayā jo kuchh unhoñ ne kiyā thā aur jo kitāboñ meñ darj thā. ¹³ Samundar ne un tamām murdoñ ko pesh kar diyā jo us meñ the, aur Maut aur Pātāl ne bhī un murdoñ ko pesh kar diyā jo un meñ the. Chunāñche har shaḡhs kā us ke mutābiq faislā kiyā gayā jo us ne kiyā thā. ¹⁴ Phir maut aur Pātāl ko jaltī huī jhīl meñ phaiñkā gayā. Yih jhīl dūsri maut hai. ¹⁵ Jis kisī kā nām kitāb-e-hayāt meñ darj nahīñ thā use jaltī huī jhīl meñ phaiñkā gayā.

21

Nayā Āsmān aur Naī Zamīn

¹ Phir maiñ ne ek nayā āsmān aur ek naī zamīn dekhī. Kyoñki pahlā āsmān aur pahlī zamīn khatm ho gae the aur samundar bhī nest thā. ² Maiñ ne nae Yarūshalam ko bhī dekhā. Yih muqaddas shahr dulhan kī sūrat meñ Allāh ke pās se āsmān par se utar rahā thā. Aur yih dulhan apne dūlhe ke lie taiyār aur sajī huī thī. ³ Maiñ ne ek āwāz sunī jis ne taḡht par se kahā, “Ab Allāh kī sukūnatgāh insānoñ ke darmiyān hai. Wuh un ke sāth sukūnat karegā aur wuh us kī qaum hoñge. Allāh khud un kā Khudā hogā. ⁴ Wuh un kī āñkhoñ se tamām ānsū poñchh ḍalegā. Ab se na maut hogī na mātām, na ronā hogā na dard, kyoñki jo bhī pahle thā wuh jātā rahā hai.”

⁵ Jo taḡht par baiṭhā thā us ne kahā, “Maiñ sab kuchh nae sire se banā rahā hūñ.” Us ne yih bhī kahā, “Yih likh de, kyoñki yih alfāz qābil-e-etamād aur sachche haiñ.” ⁶ Phir us ne kahā, “Kām mukammal ho gayā hai! Maiñ Alif aur Ye, Awwal aur Ākhir hūñ. Jo pyāsā hai use maiñ zindagī ke chashme se muft pānī pilāūngā. ⁷ Jo ḡhālib āegā wuh yih sab kuchh wirāsat meñ pāegā. Maiñ us kā Khudā hūngā aur wuh merā farzand hogā. ⁸ Lekin buzdiloñ, ḡhairīmāndāroñ, ḡhinaunoñ, qātiloñ, zinākāroñ, jādūgaroñ, butparastoñ aur tamām jhūṭe logoñ kā anjām jaltī huī gandhak kī sholāḡhez jhīl hai. Yih dūsri maut hai.”

Nayā Yarūshalam

⁹ Jin sāt farishtoñ ke pās sāt ākhirī balāoñ se bhare pyāle the un meñ se ek ne mere pās ā kar kahā, “Ā, maiñ tujhe dulhan yānī Lele kī bīwī dikhāūñ.” ¹⁰ Wuh mujhe Rūh meñ uṭhā kar ek baṛe aur ūñche pahār par le gayā. Wahāñ se us ne mujhe muqaddas shahr Yarūshalam dikhāyā jo Allāh kī taraf se āsmān par se utar rahā thā. ¹¹ Use Allāh kā jalāl hāsīl thā aur wuh anmol jauhar balki billaur jaise sāf-shaffāf yashab kī tarah chamak rahā thā. ¹² Us kī baṛī aur ūñchī fasīl meñ bārah darwāze the, aur har darwāze par ek farishtā khaṛā thā. Darwāzoñ par Isrāīl ke bārah qābīloñ ke nām likhe the. ¹³ Tīn darwāze mashriq kī taraf the, tīn shimāl kī taraf, tīn junūb kī taraf aur tīn maḡhrib kī taraf. ¹⁴ Shahr kī fasīl kī bārah buniyādeñ thīn jin par Lele ke bārah rasūloñ ke nām likhe the. ¹⁵ Jis farishte ne mujh se bāt kī thī us ke pās sone kā gaz thā tāki shahr, us ke darwāzoñ aur us kī fasīl kī paimāish kare. ¹⁶ Shahr chaukor thā. Us kī lambāī utnī hī thī jitnī us kī chauṛāī. Farishte ne gaz se shahr kī paimāish kī to patā chalā ki us

kī lambāī, chaurāī aur ūnchāī 2,400 kilomīṭar hai. ¹⁷ Jab us ne fasīl kī paimāish kī to chaurāī 60 mīṭar thī yānī us paimāne ke hisāb se jo wuh istemāl kar rahā thā. ¹⁸ Fasīl yashab kī thī jabki shahr khālis sone kā thā, yānī sāf-shaffāf shīshe jaise sone kā. ¹⁹ Shahr kī buniyāden har qism ke qīmtī jawāhar se sajī huī thīn: pahlī yashab * se, dūsri sang-e-lājaward † se, tīsrī sang-e-yamānī ‡ se, chauthī zumurrad se, ²⁰ pānchwīn sang-e-sulemānī § se, chhaṭī aqīq-e-ahmar * se, sātwin zabarjad † se, āṭhwīn āb-e-bahr ‡ se, nawwīn pukhrāj § se, daswīn aqīq-e-sabz * se, gyārhwīn nīle rang ke zarqon † se aur bārhwīn yāqūt-e-arḡhawānī ‡ se. ²¹ Bārah darwāze bārah motī the aur har darwāzā ek motī kā thā. Shahr kī baṛī saṛak khālis sone kī thī, yānī sāf-shaffāf shīshe jaise sone kī.

²² Main ne shahr meñ Allāh kā ghar na dekhā, kyonki Rab Qādir-e-mutlaq Khudā aur Lelā hī us kā maqdis haiñ. ²³ Shahr ko sūraj yā chānd kī zarūrat nahīn jo use raushan kare, kyonki Allāh kā jalāl use raushan kar detā hai aur Lelā us kā charāḡh hai. ²⁴ Qaumeñ us kī raushnī meñ chaleḡgī, aur zamīn ke bādshāh apnī shān-o-shaukat us meñ lāenge. ²⁵ Us ke darwāze kisī bhī dīn band nahīn hoḡe kyonki wahān kabhī bhī rāt kā waqt nahīn āegā. ²⁶ Qaumoñ kī shān-o-shaukat us meñ lāī jāegī. ²⁷ Koī nāpāk chīz us meñ dākhl nahīn hogī, na wuh jo ḡhinaunī harkateñ kartā aur jhūṭ boltā hai. Sirf wuh dākhl hoḡe jin ke nām Lele kī kitāb-e-hayāt meñ darj haiñ.

22

Mukāshafā

¹ Phir farishte ne mujhe zindagī ke pānī kā dariyā dikhāyā. Wuh billaur jaisā sāf-shaffāf thā aur Allāh aur Lele ke taḡht se nikal kar ² shahr kī baṛī saṛak ke bīch meñ se bah rahā thā. Dariyā ke donoñ kināroñ par zindagī kā daraḡht thā. Yih daraḡht sāl meñ bārah dafā phal lātā thā, har mahīne meñ ek bār. Aur daraḡht ke patte qaumoñ kī shifā ke lie istemāl hote the. ³ Wahān koī bhī malaūn chīz nahīn hogī. Allāh aur Lele kā taḡht shahr meñ hoḡe aur us ke khādīm us kī khidmat kareḡe. ⁴ Wuh us kā chehrā dekheḡe, aur us kā nām un ke māthoñ par hogā. ⁵ Wahān rāt nahīn hogī aur unheñ kisī charāḡh yā sūraj kī raushnī

* 21:19 jasper † 21:19 lapis lazuli ‡ 21:19 chalcedony § 21:20 sardonyx. Yānī sang-e-sulemānī kī ek qism jis meñ nāranjī aur safed aqīq ke parat yake bād dīgare hote haiñ. * 21:20 carnelian † 21:20 peridot ‡ 21:20 beryl § 21:20 topaz * 21:20 chrysoprase † 21:20 Yūnānī lafz kuchh mubham-sā hai. ‡ 21:20 amethyst

kī zarūrat nahīn hogī, kyonki Rab Ḳhudā unheñ raushnī degā. Wahān wuh abad tak hukūmat kareñge.

Īsā kī Āmad

⁶ Farishte ne mujh se kahā, “Yih bāteñ qābil-e-etamād aur sachchī haiñ. Rab ne jo nabiyon kī rūhon kā Ḳhudā hai apne farishte ko bhej diyā tāki apne ḳhādimoñ ko wuh kuchh dikhāe jo jald hone wālā hai.”

⁷ Īsā farmātā hai, “Dekho, maiñ jald āūngā. Mubāarak hai wuh jo is kitāb kī peshgoiyon ke mutābiq zindagī guzartā hai.”

⁸ Maiñ Yūhannā ne ḳhud yih kuchh sunā aur dekhā hai. Aur use sunane aur dekhne ke bād maiñ us farishte ke pānwoñ meñ gir gayā jis ne mujhe yih dikhāyā thā aur use sijdā karnā chāhtā thā. ⁹ Lekin us ne mujh se kahā, “Aisā mat kar! Maiñ bhī usī kā ḳhādīm hūñ jis kā tū, tere bhāī nabī aur kitāb kī pairawī karne wāle haiñ. Ḳhudā hī ko sijdā kar!” ¹⁰ Phir us ne majhe batāyā, “Is kitāb kī peshgoiyon par muhr mat lagānā, kyonki waqt qarīb ā gayā hai. ¹¹ Jo ḡhalat kām kar rahā hai wuh ḡhalat kām kartā rahe. Jo ḡhinaunā hai wuh ḡhinaunā hotā jāe. Jo rāstbāz hai wuh rāstbāzī kartā rahe. Jo muḡaddas hai wuh muḡaddas hotā jāe.”

¹² Īsā farmātā hai, “Dekho, maiñ jald āne ko hūñ. Maiñ ajr le kar āūngā aur maiñ har ek ko us ke kāmoñ ke muwāfiq ajr dūngā. ¹³ Maiñ Alif aur Ye, Awwal aur Āḳhir, Ibtidā aur Intahā hūñ.”

¹⁴ Mubāarak haiñ wuh jo apne libās ko dhote haiñ. Kyonki wuh zindagī ke darāḳht ke phal se khāne aur darwāzon ke zariye shahr meñ dāḳhil hone kā haq rakhte haiñ. ¹⁵ Lekin bāqī sab shahr ke bāhar raheñge. Kutte, zinākār, qātil, butparast aur tamām wuh log jo jhūṭ ko pyār karte aur us par amal karte haiñ sab ke sab bāhar raheñge.

¹⁶ “Maiñ Īsā ne apne farishte ko tumhāre pās bhejā hai tāki wuh jamātoñ ke lie tumheñ in bātoñ kī gawāhī de. Maiñ Dāūd kī Jaṛ aur Aulād hūñ, maiñ hī chamaktā huā Subah kā Sitārā hūñ.”

¹⁷ Rūh aur dulhan kahtī haiñ, “Ā!”

Har sunane wālā bhī yihī kahe, “Ā!”

Jo pyāsā ho wuh āe aur jo chāhe wuh zindagī kā pāñī muft le le.

Ḳhulāsā

¹⁸ Maiñ, Yūhannā har ek ko jo is kitāb kī peshgoiyān suntā hai āgāh kartā hūñ, agar koī is kitāb meñ kisī bhī bāt kā izāfā kare to Allāh us kī zindagī meñ un balāoñ kā izāfā karegā jo is kitāb meñ bayān kī gaī haiñ. ¹⁹ Aur

agar koī nabuwwat kī is kitāb se bāteñ nikāle to Allāh us se kitāb meñ mazkūr zindagī ke darakht ke phal se khāne aur muqaddas shahr meñ rahne kā haq chhīn legā.

²⁰ Jo in bātoñ kī gawāhī detā hai wuh farmātā hai, “Jī hān! Maiñ jald hī āne ko hūn.” “Āmīn! Ai Ḳhudāwand Īsā ā!”

²¹ Ḳhudāwand Īsā kā fazl sab ke sāth rahe.